

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

Seyyid Muhammed Musavi
(Sultanu'l-Vaizîn)

PEŞAVER GECELERİ

Çeviri

Komisyon

Eserin Adı: Peşaver Geceleri

Eserin Orijinal Adı: Şebhâ-yi Pîşâver

Yazar: Seyyid Muhammed Musavi (Sultanu'l-Vâizîn)

Çeviride Katkıda Bulunanlar: Fahretti Altan, Kadri Çelik,
Arslan Başaran , Serdar Aytekin, Yusuf Töre, Mehdi Aksu

Son Okur: Alptekin Dursunoğlu

Dizgi ve Mizanpaj: Kevser

Kapak Tasarım: Ramazan Erkut

Baskı: Yılmaz Matbaacılık (Sertifika No: 27185)

Litros Yolu 2. Matb. Sitesi 3 NB 2 Zeytinburnu

Topkapı İstanbul Tel: 0212 493 00 85

Basım Tarihi: 1. Basım: Nisan 2004 / 4. Basım: Şubat 2015

İsbn: 978-975-6640-36-4

Not: Bu baskıda yeni sayfa düzeninin yanı sıra dipnotlara bir takım eklemeler yapılmıştır

İsteme Adresi: Kevser Yayınları

Sofular Mah. Simitçi Şakir Sok. No: 14 / 1

Fatih - İstanbul

Tel: 0212 534 35 28 / 0212 555 16 66

Faks: 0212 631 36 01 / 0212 555 22 12

www.kevseryayincilik.com

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

YAZARIN ÖN SÖZÜ

Hamd âlemlerin rabbi olan Allah'a mahsustur. Salât-u selâm peygamberlerin sonuncusu, nebi ve emin olan Hz. Muhammed'e (s.a.a), tahir ve temiz olan Ehlibeyt'ine ve özellikle de amcasının oğlu ve vasisi Emîrül-Müminin Hz. Ali'ye olsun.

Allah'ın verdiği başarı, risalet hanedanının özel teveccühü ve ilim ve edep sahiplerinin isteği sayesinde bu değerli kitabın dördüncü baskısı da bittikten değerli okuyuculara şu dört önemli hususu hatırlatmak istiyorum:

1- Batıl ehlinin yaptığı kötülüklerden biri de âlimlerin kitaplarına hakaret edip dil uzatmaları, söylediklerini tahrif etmeleri ve onların bazı bölümlerini yok etmeleridir.

Maalesef bu kötü iş, Mısır'dakive diğer ülkelerdeki Ehlisünnet matbaalarında açıkça görülmektedir. Onlar birçok tahriflerde bulunarak ve bazı konuları yok ederek aslında bizzat kendi yazarlarının ve âlimlerinin ruhunu incitmektedirler. Bazı bilginlerin, bencilliklerinin esiri olup bağınazlığa düşmeleri, büyük âlimlerin kitaplarına ihanet etmeleri ve bazı konuları tahrif edip çıkararak hak ve hakikati ortadan kaldıracabileceklerini sanmaları gerçekten çok üzüntü verici bir husustur.

Halbuki Allah-u Teala bizzat hakkı korumayı kendi kudretine ve iradesine almıştır. Bu önsözde fazla açıklamaya yer olmadığı için, konuyu ispat edici bir örnek olsun diye sadece şu bir örneğe işaret etmek istiyorum:

H. 1319 yılında Mısır'da el-Kübra-i Emîriyye matbaasında ikinci baskısı yapılan *Tefsir-i Keşşaf*, c.3, s.301'de, Cârullah Zemaşerî'nin söylediği şiirler ve beyan ettiği görüşler apaçık bir şekilde kaydedilmiş ve bütün bu şiirler bu kitapta mevcuttur. Ama ne yazık ki, H. 1373 yılında Kahire'de el-İstikame matbaasında basılan yeni baskısında söz konusu şiirler atılmıştır. Elbette bu, Ehlisünnet kardeşlerin yaptığı bu türden hareket-

6 □ Peşaver Geceleri

lerinin sadece bir örneğidir. Dolayısıyla bizim kitabın metninde işaret ettiğimiz bazı kaynaklar ve bilgiler eğer yeni kitapların yeni baskılarında görülmezse, sebebi sözünü ettiğimiz bu tahriflerdir. Gerisini varın siz mukayese edin.

2- Kitabın editörlerinin ve matbaanın gösterdiği bütün dikkat ve çabaya rağmen maalesef kitap basıldıktan sonra yine de birtakım hatalar görülmüş, mümkün olduğu kadar bu hatalar giderilmeye çalışılmıştır.

3- Pakistan, Bağdat ve Kuveyt'ten bazı dostlar, bu kitabın kendi dillerine tercüme edilmesi hususunda bizden izin istediler. Ben de burada bu kitabı ve "*Sed Makale*" adlı kitabı tercüme edebileceklerini ve bunun için izin verdiğimi belirtmek istiyorum. Sadece çevirmenlerden bu kitapları kelime kelime tercüme etmelerini, hiçbir tahrif, atma ve mânâ üzere nakil yapmaksızın bütünüyle tercüme etmelerini istiyorum.

4- Önceki baskılarda da söylediğim gibi bu kitabı ticarî amaçla basmıyorum. Bu konuda hiçbir beklentim yok, hiç kimseden de maddî ve mânevî yardım almış değilim. Buna bizzat kitabı satan kitabevleri de şahittir. Ben sadece velâyet maarifinin tebliğini amaçlıyorum. Hiçbir maddî menfaat ummuyorum. Ama maalesef buna rağmen bazı kitapçılar büyük bir kabul gören bu kitabı fahiş bir fiyatla satmaktadırlar. Bu yüzden dindar kitapçıları uyarıyorum. Bu iş velâyet makamına ihanettir ve kötü bir şeydir. Ben bundan râzı değilim, dolayısıyla Allah, Peygamber ve velâyet makamının sahibi de bu kötü amelden râzı olmayacaktır.⁽¹⁾

Bu kitabı sadece velâyetin gerçeklerini ve imamet makamının güzelliklerini açığa çıkarmak ve düşmanların yıllarca Ehlişünnet kardeşlerin zihninde icat ettikleri batıl şüphe ve ilkaları ortadan kaldırmak için yayınlamış bulunuyorum. Dolayısıyla da bu kitaptan hiçbir ticarî ve maddî gelir beklentisi içinde değilim.

"Şüphesiz ben, erkek olsun, kadın olsun, sizden bir işte bulunanın işini boşa çıkarmam."⁽²⁾ ayetinin de gereği olarak velâyet nuru tecelli etmiş ve bu kitap dost ve düşman tüm Müslümanların ilgisini kazanmıştır.

1- Dördüncü baskının önsözü.

2- Âl-i İmrân, 195.

Elbette bu kitap basılınca her taraftan saldırıya da uğrayabilir ve eleştirilebilir. Nitekim bizden öncekiler de bu tür saldırılara uğramıştır. Dolayısıyla hasetçi ve inatçı insanların kınamasından da öte bu kitaba itiraz edilebileceğini ve saldırıya uğrayabileceğini tahmin ediyorum.

Bazı âlimler bu kitabın yüce anlamına ve zâhirî ibarelerine itiraz edebilir ve neden bu kitabın edebî inceliklerden, yüce felsefî ve ilmî anlamlardan, kafiye ve uyumdan uzak kaldığını ifade edebilirler.

Cevaben söylemek gerekir ki, daha öncede de beyan ettiğim gibi ben ömrüm boyunca asla gösteriş meraklısı olmadım. Gerçek anlamda yaratılış âleminin küçük bir zerresi olduğum düşüncesiyse hareket ettim.

Ayrıca inancıma göre konuşmacılar ve yazarlar ya resmen ilmî meclislere katılmalı ve âlimler için konuşmalıdır ve yazmalıdır; ya da sıradan halk için konuşmalı ve yazmalıdır.

Şüphesiz bu tür konularda ilim ve felsefe ehli âlimler birçok kitaplar yazmışlardır. Dolayısıyla âlimler için bu tür yazıları kaleme almak abesle iş-tigaldir. Sıradan halka ilmî ve felsefî yüce konuları yazmak veya beyan etmek de tümüyle yanlış, faydasızdır ve ömrü boşa heder etmektir. Yüce konular oldukça sâde bir üslupla ifade edilmelidir.

Ayrıca ben bu kitabı ilmî ve düşünsel gücümle güzel bir kitap yazma düşüncesi içinde kaleme almadım. İnsaf üzere hüküm vermeleri ve aldatıcıların hilelerine kanmamaları için sâde bir dille ifade edip, basında da yer alan bu yüce konuları özellikle bu ülke Müslümanlarının da dikkatine sunmak istedim.

Dolayısıyla bu kitap; Hindistanlı basın mensuplarının huzurunda birkaç Ehli-sünnet âlimiyle yaptığım tartışmalardan ibarettir. Burada konuşulanlar ilk önce söz konusu basın mensuplarının gazete ve dergilerinde de yer almış, daha sonra da tarafımdan kitaplaştırılmıştır.

Her ne kadar delil ve mantık üzere söylenmiş de olsa, düşmanın fitne vesilesi kılmasına yol açabilecek bazı cümleler nakledilmemiş, yeni birtakım kaynak ve ifadeler gözden geçirilerek okuyuculara takdim edilmiştir. İlim, fazilet ve edep ehli kimselerin bu kitaba saf ve temiz bir niyetle yaklaşmasını ümit ederim. Gördükleri yanlışlıkları affetmelerini ve bunu gidermeye çalışmalarını dilerim. İnsan unuttandır, masum peygamberler ve değerli vasileri dışında hiç kimse unutkanlıktan uzak değildir.

8 □ Peşaver Geceleri

Bazıları bu kitapta yazılanların yeni bir şey olmadığını, 1300 yıldır söylenen şeylerin tekrarından ibaret olduğunu ifade edebilirler. Buna da cevap olarak demek gerekir ki dinî konular, ilmî farâzîyeler, matematiksel işlemler ve felsefî konular gibi değildir. Zaman aşımına uğramaz ve yeniden keşfedilmez. Kur'ân-ı Kerim, muteber hadisler ve tarihî gerçekler asla değişmez. Elbette herkes bir öncekilerden nasiplenir. Benim de sahip olduğum her şey, Kur'ân-ı Kerim'den muteber hadislerden, tarihî gerçeklerden ve ilim ehlinin araştırmalarından istifade ettiğim şeylerdir.

Bazı saf kimseler de bu tür kitapların fitne ve ayrılığa sebep olduğunu ve bu yüzden yazılmaması gerektiğini ifade edebilirler. Buna da cevap olarak söylemek gerekir ki, biz de dinî takvaya sahibiz. İlim, mantık ve edep dışında kalemi ele alarak iftiralarda bulunmak elbette doğru değildir.

Elbette biz bazıları gücenmesin diye ilmî ve mantıksal tartışmaları bir kenara bırakmayı, yapılan itham ve iftiralara karşı susmayı da doğru bulmuyoruz. Bunun Şia âlemine büyük bir zarar vereceği kanısındayız. Çünkü tarihin de tanıklık ettiği gibi biz ne kadar sustuysak ve gerçekleri dile getirmediysek bazı kimseler bir o kadar cesaretlenerek ilmi, edebi, dini ve medenî olmayı bir kenara bırakarak şiddetle hakarete bulunmuş, dili ve kalemiyle Şîî Müslümanlara saldırmıştır.

Biz her ne kadar dost olduysak onların akıl ve şeriat dışı davranışlarını görmezlikten geldiysek ve bazı yazarların mukaddesatımıza karşı savurdıkları küfürleri, tekfirleri ve iftiraları görmezlikten geldiysek de onlar zerre kadar değişmemiş, hatta daha da küstahlaşmıştır. Fırsatını buldukça zehrini dökmüş, şiddetle saldırmış, halka bizlerin kâfir ve müşrik olduğumuzu söylemişlerdir.

İşte bütün bunlara rağmen dostluk ve nezaket gölgesine sığınarak bütün bunlara cevap vermemek insanın görevini yapmadığı anlamına gelmektedir. Benim Müslümanlar arasında fitne çıkardığım sanılmasın. Ben Kur'ân ayetleri, Peygamberin emirleri ve masum Ehlibeyt'in tavsiyeleri doğrultusunda Müslümanların birlik ve beraberliğini istiyorum. Zira İslâm ümmetinin saadeti, büyüklüğü ve ihtişamı Müslümanların birliğindedir. Elbette bunun gerçekleşmesi ve Müslümanlar arasında dostluk ve kardeşliğin sağlanması için de her iki tarafın buna riayet etmesi gerekir.

Birlik ve beraberlik için gerçekler görmezlikten gelinemez ve yanlışlıklara sessiz kalınmaz. Bu tür görmezlikten gelmeler bizim aleyhimize sonuçlanır.

Ben kesin olarak Ehlisünnet kardeşler ile dostluk ve samimiyet içinde olunmasını, İslâm fırkaları arasında güzel ilişkilerin kurulmasını ve anlayışın hâkim olmasını istemekteyim. İslâm'ın ve Müslümanların ıslahı ve maslahatı da bundadır.

Ama Ehlisünnet kardeşlerin âlimleri de bu dostluğa inanmalı ve birlik ve beraberlik içinde hareket etmelidirler. Aksi takdirde tek taraflı dostluk ve görmezlikten gelmek sürekli ve kalıcı olmayacaktır. Bu tek taraflı dostluk ve riayet sebebiyledir ki, her zaman özellikle de günümüzde bazı küstah yazarlar, Sünnî adı altında birtakım kitap ve makaleler kaleme almış, inançlarımıza saldırmış ve insanları bu konuda kandırmaya çalışmışlardır.

İlginç olan da şu ki bütün bu sövgü, hakaret ve iftiralara rağmen kendilerini hak sahibi görmekte, buna karşı Şiîlerden biri kendi haklarını korumak için cevap vermeye kalkıştığında de hemen ona saldırmakta ve binlerce çirkin kelimelerle ve iftiralarla onları karalamaya çalışmaktalar.

Halbuki sövmek âcizlerin işidir. Onlar buna riayet ederlerse şüphesiz biz de susar ve hatalarını görmezlikten geliriz. Ahmed Emin, Kasımî, Muhammed Sâbit, Kürt Ali ve Musa Carullah gibi Şia mezhebinin mukaddesatına saldıran kimseler; Mısır'daki el-Ezher üniversitesi, Dimeşk, Bağdat ve diğer yerlerdeki ilmî merkezler tarafından reddedilir ve aslında yakılması gereken kitap ve makaleler yayınlanmazsa, biz de büyük bir dostluk içinde onlara kardeşlik elimizi uzatır, kaybolan azametimizi yeniden kazanmak için onlarla büyük bir birliktelik içine gireriz.

Ama küstah yazarlar ve gizli eller sürekli kendilerini Sünnî olarak tanıtmakta ve bu birlik ve samimiyetin oluşmasına engel olmaktadır. Kendi zehirli kalemleriyle Müslümanların kalbine nifak tohumları ekmektedirler. Akıl sahibi kimseler, bize yapılan bunca küfür, tekfir ve hakaretlere rağmen susmamızı ve cevap vermememizi nasıl isteyebilirler?

İnsanları kışkırtmamak gerektiğini söyleyen beyler, Sünnî yazarların makalelerine ve kitaplarına bakmıyorlar mı? Bakacak olurlarsa, asıl kışkırtıcıların kendini savunan Şiî âlimleri değil, bu satılmış kalemler olduğunu kesin ve açık bir şekilde görürler.

Son zamanlarda yazılan Şiî kitaplarına bakacak olursanız, hepsinin genelde kendilerini savunma niteliğinde olduğunu açıkça görürsünüz. Hiçbir akıl sahibi bu kadar iftira ve küfürler karşısında sessiz kalmayı tavsiye et-

10 □ Peşaver Geceleri

mez. Ben de tebliğ makamına geldiğim andan itibaren İslâm mukaddesatını savunmaya ve düşmanların her türlü saldırılarına karşı koymaya çalıştım. Zira hurafelerle ve nefsânî arzularla savaşmanın çok zor olduğunu biliyorum. Âdetler ile savaşmak düşmanlık yaratır. Nitekim büyük hidayetçiler de sapık ümmetleri ifrat ve tefritten korumaya çalıştığıında sürekli câhillerin saldırısına uğramış ve büyük bir muhalefetle karşılaşmışlardır.

Peygamberlerin ve değerli vasilerinin hayatı, insanın aklını hayretlere düşüren saldırılar ve düşmanlıklar ile doludur. Onların düşmanları her türlü çirkin davranışa baş vurmuş, her türlü iftirada bulunmuşlardır.

Biz de peygamberlerin takipçileriyiz. Dolayısıyla da şiddetli saldırılara uğrayacağımız bellidir. Her türlü zorluklar ve iftiralar karşısında sabretmeliyiz ki biz de kendilerine uyduğumuz ilâhî insanlar ile haşır olabilelim ve büyük bir sevaba erişelim.

Allah'a şükürler olsun şimdiye kadar da bu yolda büyük fedakarlıklar gösterdim. İç ve dış düşmanlar bana karşı birçok iftirada bulundular ve çeşitli yollar ile beni tehdit ettiler. Ben ise bu saldırılar karşısında kendimi savunmaya da kalkmadım. Bu konuda sabrettim, direndim, imanım arttı. Sürekli din büyüklerinin tarihini, hayatını göz önünde bulundurdum ve yegane hükmün Allah'ın hükmü olduğunu söyledim.

"Ben hakkın hüküm ve emrinden ayrılmam

Düşmanın kılıcı başıma inse de."

Bütün bu iftiralara ve yalanlara karşı beni koruyan, insanlar arasındaki sevgimi ve saygınlığımı arttıran Allah'a şükürler olsun. Gerçekten de kim Allah için olursa, Allah da onun için olur. İnsanlar hiçbir zaman hak ve hakikati ortadan kaldıramazlar.

"O Yahudiler onca yalan söyleyip iftira attılar;

İsa b. Meryem'e, Meryem'e ve havarilere.

Ben kimim ki hakkımda yalan söylenmesin;

Ne güneşim, ne de dolunay."

Hız. Musa'ya Hız. Meryem'e zina iftirasında bulundular, onca peygamberi sihirbazlık, yalancılık ve delilikle suçladılar. Onlar bütün bunlara rağmen

gevşemediler, ümitsizliğe kapılmadılar ve hayatları bizler için birer ibret dersi oldu. Böylelikle bizim de iftiralar ve küfürler karşısında kaçmamamızı, inançlarımızda daha da sabit ve güçlü olmamızı sağladılar.

Din düşmanları bütün iftiralara rağmen, din büyüklerinin adını kötüleyemedi ve onları halkın kalbinden çıkaramadı. Muaviye gibi bir insan bütün gücüyle Hz. Ali'nin (a.s) adını kötüye çıkarmaya çalıştı, bu konuda birçok çirkin işlere bulaştı. Hz. Ali'nin namaz kılmadığını, makam düşkününü olduğunu, Medine'de fitne çıkardığını, Osman'ın katline bulaştığını iddia etti. İnsanları Ali'ye (a.s) lânet etmeye teşvik etti. 80 yıl boyunca minberlerde Ali'ye (a.s) lânet edildi. Hâriciler ve nâsibîler de bu çirkin ameli günümüze kadar devam ettirmişlerdir. Onlar her ne kadar Ali'nin (a.s) adını kötülemeye çalıştılsa da bunun tam aksi gerçekleşti. Kendi adları tarihten silindi ve sadece utanç duyulan isimleri tarihte kaldı. Hak ve batılın göstergesi de budur.

"Batıl az bir süre gezer durur;

Hak ise sâbit ve kalıcıdır."

Öyle ki günümüzde Şam'a gidenler büyük bir şaşkınlığa düşmektedirler. Zira Şam ehli onları o kadar sevdikleri hâlde Ümeyyeoğulları'ndan hiçbirinin kabri bile kalmamış, Ümeyyeoğulları'nın tüm izleri silinip gitmiştir. Ama Hz. Ali (a.s) ve evlâtlarının kabirleri her yerde güneş gibi parlamakta, bütün insanların ziyaretgahı hâline gelmiş bulunmaktadır.

Hatta Şam'da bile Muaviye'den eser kalmadığı hâlde Hâşimoğulları'nın kabirleri, özellikle de Hâşim, Sekine, Fatıma, Abdulah, Cafer-i Tayyar ve hatta Bilal-i Habeşî'nin mezarı tüm azametiyle ayakta durmaktadır.

Özellikle de Şam'ın bir fersah uzaklığındaki Hz. Zeyneb'in mezarı, herkesin akın ettiği bir ziyaretgah hâline gelmiştir. Emevî camisinin yanında ise İmam Hüseyin'in (a.s) kızı Rukayye'nin mezarı vardır. Söylendiği üzere Rukayye esirlik anında Şamharabesinde dünyadan göçtü ve oraya gömüldü. Oradan geçen Şîi ve Sünnî her Müslüman kendisine saygı ve sevgi göstermekte, Peygamberin torunu olan Rukayye'nin azametli ruhundan yardım dilemektedir.

Bugün de o kavmin takipçileri, bunlardan öğüt alıp akıllanacağına ve kötü amellerinden vazgeçeceğine, iftiraya başvurmakta, Haricîlerin ve

Nâsibîlerin avukatlığını yaparak İslâm düşmanlarına alet olmaktadır.

Bazen Hz. Ali ve Ehlibeyt'e saldırmakta, bazen de Peygamber gibi Ehlibeyti savunduğu için Şiî âlimlerine hakaret etmekte, iftirada bulunmaktadır. Herkese belli bir iftirada bulunarak, kimini güvensizlik, kimini dinsizlik, kimini de ahlaksızlık ile suçluyorlar. Böylece toplumun kendilerine güvenmesine engel olmaya çalışıyor, sözlerinin kalplere etki etmesinin önünü almaya uğraşıyorlar. Böylece de halkı başı boşluğa iterek düşmanların hâkimiyetini sağlamak istiyorlar.

Halbuki Peygamberlere ve vasilerine attığı iftiralar da etkisiz kalmış ve onların toplumdaki sevgileri gün gittikçe artmıştır. Dolayısıyla bugün de Ehlibeyt âlimlerine atılan iftiralar etkisiz kalacak, insanların kalbindeki sevgileri gün gittikçe artacaktır.

İslâm düşmanları şunu bilmelidir ki, bir insan Allah için oldu mu Allah da onun için olur. Nitekim Allah-u Teala TevbeSuresi 32. ayette şöyle buyurmaktadır:

"Allah'ın nûrunu ağızlarıyla söndürmek isterler. Kâfirler istemese de Allah nûrunu mutlaka tamamlayacaktır."

"Çırağı ra ki İyzed ber-efruzed / Ger ebleh pof koned riyşeş (belki riyşeş) besûzed."

Anlamı: Allah'ın yaktığı ateşi / Cahil üfürürse sakalı (belki kökü) yanar.

Velhasıl küfür ve iftiralar inatçı ve sermayesiz insanların âdetidir. Eğer bu iftira ve yalanlar şahsî olursa tahammül edilebilir ve görmezlikten gelenebilir. Aksi takdirde burada susmak mânasızdır ve âcizliktir.

Bu iş tıpkı savaşıyan iki kişiden birinin eline kılıcı verip diğerine de sabretmeyi tavsiye etmek gibidir. Burada suskunluk âcizliktir ve başkalarının da haktan sapmasına neden olur. Dolayısıyla da büyük bir haramdır. Nitekim bir hadiste Hz. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

"Ümmetimin içerisinde bidatler (ve hakkı gizlemeler) ortaya çıktığında, âlim ilmini ortaya koymalıdır; kim bunu yapmazsa Allah'ın lâneti onun üzerine olsun."⁽¹⁾

1- Kafi, c.1, s.54.

Elbette şahsî hususlarda tahammül etmek gerekir. Ama umumu ilgilendiren hususlarda susmak câiz değildir. Ehlibeyt de Yezid ve Muaviye gibi soysuzlara teslim olmamış, zulüm ve baskıları karşısında direnmişler ve şöyle buyurmuşlardır:

"Ölüm, kusur ve utanca katlanmaktan daha evlâdır."

İnsanın, kendini savunma gücüne sahip iken ve bu konuda hiçbir engel yok iken susması zâlîme yardım olacaktır. Elbette burada şu soru sorulabilir: Bundan otuz yıl önce Ehli-sünnet ile yaptığımız bir tartışmayı bugün yayınlamanızın ne gereği vardı?

Evvela söylemem gerekir ki ben şöhret düşkününü bir insan değilim, şöhretin yıkıcı âfetlerinden tümüyle haberdarım. Şimdiye kadar farklı dallarda otuzdan fazla kitap yazdım ve asla gösteriş yapmaya kalkmadım. Ama şu anda birtakım nedenlerden dolayı bu kitabı basmak istedim. Fasit, hain ve satılmış kalemler meydanı boş görünce istediği her şeyi yazdılar ve söylediler.

"Parlak ve nûrlu güneş gizlenince,

Yarasalar oyun sahnesine çıkar."

Özellikle Mısır'da gizli eller birtakım kitap ve makaleler ile bilgisiz insanları şaşkınlığa düşürmüş ve Şiîlerin kâfir ve râfîzî olduğunu ifade etmişlerdir. Ama bu arada hâin olduğunu söyleyemeyeceğim birtakım kalem ehli kimseler de geçmişlerine uyararak açıkça iftira dolu kitaplar yazmış (es-Sünne ve Ş-Şia), eserler yayınlamış ve Şia alemine darbe vurmuşlardır...

Burada söylenecek birçok şey vardır. Eğer kalemi serbest bırakacak olursam ve İslâm'ın ilmî, amelî ve içtimaî konularına girecek olursam, bu ön-söz de İbn Haldun'un önsözü gibi uzar ve başlı başına bir kitap olur.

Son olarak değerli gençlere şunları tavsiye ediyorum: Kendinizi şahıslara kul köle etmeyin, her söze inanmayın, her sese yönelmeyin, hak Şia mezhebi hakkında bir şüphe ortaya atıldığında hemen ehil insanlara giderek dalalete düşmekten kurtulmaya çalışın. Din satıcıları sizi kandırmasın, onlar sizlerin özgürlüğünüzü gasp etmek ve sizleri sömürmek isterler. Bu yüzden batıl sözleri hak gibi göstermeye çalışırlar, dindar insanlara karşı sizleri kötümser kılmak için uğraşırlar, aranızda fitne sokmak için didinirler. Dinde ıslahat ve hurafeleri engellemek adına sizi dinden uzaklaştır-

mak isterler. Sizi birbirinize düşürerek düşmanlarınızın hâkimiyetini sağlarlar. Zira bizi birleştiren yegane güç dindir. İslâm düşmanları da bu yoldan girerek Müslümanları birbirinden ayırmaya ve onları emperyalistlere teslim etmeye çalışırlar.

"İnsan yüzlü bir sürü İblis vardır / O hâlde her eli sıkmamak gerekir."

Batılda olanlar sürekli hak suretinde görünmeye çalışır ve bu yolla halkı kandırmak için uğraşır. Uyanık ve bilgin insanlar akıl, ilim ve mantık silahıyla batıl perdeleri yırtmalı, kendilerini dalalet çukurundan kurtarmalıdır.

"Ben sadece tebliğ ediyorum / İster ibret al, ister yüz çevir."

Hz. Peygamber'in (s.a.a); "*Kullara teşekkür etmeyen, yaratıcıya şükür etmez.*" buyruğu üzere bu kitabın baskısında emeği geçenlere teşekkür etmeyi bir borç biliyorum. Bizzat kendileri benden adlarının yazılmamasını istedikleri için ben de adlarını zikretmiyorum. Onlar hakikatte velâyet makamıyla bir alışverişte bulunmuşlar ve Allah'tan sevap dilemişlerdir.

Allah'tan onlara ebedî saadetler vermesini, dünyada bereket ve başarı dolu bir hayat sürdürmelerini, ahirette de Ehlibeyt ile haşrolmalarını dilerim. Allah onların bu amelini kabul etsin ve uhrevî sermayelerinden kılsın.⁽¹⁾

Bendeniz Fani Kul Muhammed Musavi

(Sultanu'l-Vaizîn Şirâzî)

1- İkinci baskının ön sözünden derlenerek özet olarak aktarılmıştır.

التعارف

مبارک شہان شاہ شہزاد خان انصاری صاحب مدظلہ جامعہ عربیہ اسلامیہ دارالعلوم دیوبند کے مدیر و ناظم ہیں۔ ان کا شمار علم و ادب کے عالموں میں ہوتا ہے۔ ان کا تعلق گجرات کے مشہور گھرانے سے ہے۔ ان کی تعلیم دارالعلوم دیوبند میں ہوئی۔ ان کی تصانیف میں "تعارف" ایک اہم کتاب ہے۔ اس کتاب میں ان صاحب مدظلہ کی علمی و ادبی شخصیت کا خوبصورت خاکہ پیش کیا گیا ہے۔ ان کی خدمات اور ان کی شخصیت کی تعریف کی گئی ہے۔

اس کتاب میں صاحب مدظلہ کی علمی و ادبی شخصیت کا خوبصورت خاکہ پیش کیا گیا ہے۔ ان کی خدمات اور ان کی شخصیت کی تعریف کی گئی ہے۔ ان کی تصانیف میں "تعارف" ایک اہم کتاب ہے۔ اس کتاب میں ان صاحب مدظلہ کی علمی و ادبی شخصیت کا خوبصورت خاکہ پیش کیا گیا ہے۔

ان صاحب مدظلہ کی علمی و ادبی شخصیت کا خوبصورت خاکہ پیش کیا گیا ہے۔ ان کی خدمات اور ان کی شخصیت کی تعریف کی گئی ہے۔ ان کی تصانیف میں "تعارف" ایک اہم کتاب ہے۔ اس کتاب میں ان صاحب مدظلہ کی علمی و ادبی شخصیت کا خوبصورت خاکہ پیش کیا گیا ہے۔

ان صاحب مدظلہ کی علمی و ادبی شخصیت کا خوبصورت خاکہ پیش کیا گیا ہے۔ ان کی خدمات اور ان کی شخصیت کی تعریف کی گئی ہے۔ ان کی تصانیف میں "تعارف" ایک اہم کتاب ہے۔ اس کتاب میں ان صاحب مدظلہ کی علمی و ادبی شخصیت کا خوبصورت خاکہ پیش کیا گیا ہے۔

ان صاحب مدظلہ کی علمی و ادبی شخصیت کا خوبصورت خاکہ پیش کیا گیا ہے۔ ان کی خدمات اور ان کی شخصیت کی تعریف کی گئی ہے۔ ان کی تصانیف میں "تعارف" ایک اہم کتاب ہے۔ اس کتاب میں ان صاحب مدظلہ کی علمی و ادبی شخصیت کا خوبصورت خاکہ پیش کیا گیا ہے۔

ان صاحب مدظلہ کی علمی و ادبی شخصیت کا خوبصورت خاکہ پیش کیا گیا ہے۔ ان کی خدمات اور ان کی شخصیت کی تعریف کی گئی ہے۔ ان کی تصانیف میں "تعارف" ایک اہم کتاب ہے۔ اس کتاب میں ان صاحب مدظلہ کی علمی و ادبی شخصیت کا خوبصورت خاکہ پیش کیا گیا ہے۔

ان صاحب مدظلہ کی علمی و ادبی شخصیت کا خوبصورت خاکہ پیش کیا گیا ہے۔ ان کی خدمات اور ان کی شخصیت کی تعریف کی گئی ہے۔ ان کی تصانیف میں "تعارف" ایک اہم کتاب ہے۔ اس کتاب میں ان صاحب مدظلہ کی علمی و ادبی شخصیت کا خوبصورت خاکہ پیش کیا گیا ہے۔

Hindistan'da Tartışmaların Yayınlandığı Dürr-i Necef Adlı Derginin İkinci Sayfası

YOLCULUĞUN BAŞLANGICI

Rabiyülevvel 1924'de, otuz yaşındayken kutsal ziyaretgahlarla müşerref olduktan ve masum İmamların (Allah'ın binlerce salât ve selâmı onların üzerine olsun) kabirlerinin ziyaretlerinden ayrıldıktan sonra Hindistan yoluyla sekizinci İmam Mevlâ Ebu'l-Hasan'ir-Rıza Hz. Ali b. Musa'nın (a.s) türbesini ziyaret etmek için Horasan'a doğru hareket ettim.

Yolumun üzerinde bulunan Hindistan'ın iki önemli liman şehri olan Karaçi⁽¹⁾ ve Bombay'a vardığımda bu gezim, sonra beklenenin aksine önemli gazetelerde yer aldı. Hindistan'ın uzak şehirlerinden eski dostlar, samimi ve mümin arkadaşlar, ülkelerine geldiğimden haberdar olunca, beni buldukları bölgelere davet ettiler; mecburen davetlerine icabet ettim. Dehli, Agire, Lahur-i Pencab, Siyalkut, Keşmir, Haydarabad-i Behar, Lipur, Kuveyte ve diğer şehirlere gittim. Gittiğim her yerde halk tarafından coşku ve sevgiyle karşılandım. Bu önemli şehirlerin çoğunda çeşitli din ve mezhep âlimleriyle münazara (tartışma) meclisleri düzenleniyordu.

Önemli münazara meclislerinden biri "Dehli" şehrinde Hindistan'ın önderi Gandi'nin de bulunduğu Hindu ve Brahman din adamlarıyla yapılan münazaraydı. Bu münazara o günün gazetelerinde geniş bir şekilde yer aldı. Allah-u Teâla'nın havl-u kuvvesi ve Hz. Hatem'ulEnbiya'nın (s.a.a) özel lütfüyle başarı daima benimleydi. Allah'ın yardımıyla, mukaddes İslâm dininin ve hak mezhep olan Caferiliğin hakkaniyetini ispat ettim.

Daha sonra "*Dürr-i Necef*" adlı haftalık derginin muhterem müdürü Sayın Ebu'l-Beşir Seyyid İnyet Ali Şah Nakavî'nin önderliği ile "Siyalkut" şehrinin "İsna Aşariye" derneği tarafından davet edildim. Bunun üzerine o bölgeye doğru hareket ettim. İyi bir rastlantı üzere merhum "Risaldar

1- Karaçi, şu anda Pakistan hükümetinin merkezidir. Bombay da Hindistan'ın bir liman şehridir.

Muhammed Ekrem Han"ın oğlu ve "Kolenl Muhammed Efdal Han"ın kardeşi ve eski samimi dostum olan Sayın "Serdar Muhammed Serverhan Risaldar"⁽¹⁾, muhtelif kesimlerden oluşan büyük bir cemaatle beni karşıladılar ve hep birlikte onların evine gittik. Hindistan'ın Kızılbaş âilesinin ünlü Serdarlar'ı "Pencab"da oturuyorlar. Bunlar H. 1339-1340 (1918-1919) yıllarında "Kerbela, Kâzımeyn ve Bağdat"ta hâkimiyet kurmuşlardı. Yine bunlar "Siyalkut" şehrindeki Kızılbaş ailesinin şerefli, ünlü ve mümin kişilerindendirler. Ayrıca o şehrin adliye idaresinin reisi idiler ve bütün halkın onlara karşı özel bir saygıları vardı.⁽²⁾

Benim "Pencab"a gitmemle ilgili haber gazeteler vesilesi ile yayınlanır yayınlanmaz, İran'a gitme niyetinde olduğum hâlde ve bu konudaki ciddiyet ve ısrarıma rağmen, çeşitli yerlerden özellikle de "Pencab"da Şia âlimlerinin iftiharlarından olup "Lahur"da oturan, otuz ciltlik "Levamiu't-Tenzil" tefsirinin sahibi Hüccetu'l-İslâm Sayın "Seyyid Ali Razevi Lahurî" tarafından şahsıma durmadan davet mektupları geliyordu. Aynı zamanda Hindistan'ın "Pencab" şehrinde, Şia'nın büyük şahsiyetlerinden olan Kızılbaş kardeşler ve oradaki müminler tarafından "Peşaver" şehrine davet edildim.

Sayın "Muhammed Server Han"ın ısrarıyla bu daveti kabul edip 14 Recep'de o şehre doğru hareket ettim. Oraya vardığımda onlar tarafından fevkalade saygıyla karşılandıktan sonra minbere çıkıp sohbet etmemi istediler. Hindistan dilini tam bilmediğimden, Hindistan şehrinin hiçbirinde minbere çıkıp sohbet etmedim. Ama "Peşaver" halkı genellikle Farsça'yı iyi bildiği için ricalarını kabul ettim. İkinci vakitleri "İmam Bare"de⁽³⁾ merhum Adil Beyk Risaldar'ın düzenlediği ve çeşitli mezhep ve dinlerden olan bir grup cemaatin de hazır bulunduğu mecliste görevimi yapmaya çalışıyordum.

1- Bu kitabın yayınlandığı tarihte Allah'ın rahmetine kavuştu, rahmetullahi aleyh.

2- Kızılbaş, Safaviler'e mensub olan bir grup kimselerdi ki, Nadirşah'la birlikte Afganistan'ı fethetmeye gittiler. Nadirşah o bölgeden ayrıldığında onlardan bir grubu oraya bıraktı, hakikatte oraya yerleştiler. Onların ırkı böylece sonradan çok meşhur oldu. Emîr Abdurrahman Han ve Habibullah Han'ın hükümeti zamanında şialardan çoğu, gördükleri zulüm ve katliamlar neticesinde Muhterem Kızılbaş ailesi Hindistan'a firar etti ve o bölgede oranın halkı tarafından iyi bir şekilde karşılandılar. Şu anda da Hindistan şehirlerinin her tarafında, özellikle Pencab'da bulunmaktadır. Çok imanlı, gayretli ve sıcak kanlı kimselerdir.

3- Bir Hüseyniye'nin ismidir.

"Peşaver" halkının ekseriyeti Müslüman ve Ehlisünnet kardeşlerden olduğundan dolayı üç saat süren konuşmam daha çok onlara yönelikti. Daha çok İmameti isbat edici konuşmalar yapıyordum.

İşte bundan dolayı onların mecliste bulunan âlimleri benden özel bir toplantı rica ettiler. Bunun üzerine birkaç gece bulunduğum eve gelip saatlerce bu mevzularda ilmî tartışmalarda bulunuyorduk.

Bir gün minberden aşağıya indiğimde büyük âlimlerden "Hâfız Muhammed Reşid" ve "Şeyh Abdüsselâm" isminde iki kişinin geldiğini ve benimle görüşmek istediklerini haber verdiler. Bunlar benden randevu aldıktan sonra, her gün akşam namazlarından sonra aralıksız 10 gece yanıma geldiler. Her gece, vaktimiz genellikle altı yedi saat, bazen de sabaha kadar süren ilmî sohbet ve tartışmalarla geçiyordu. Son gecede Ehlisünnet'in büyük şahsiyetlerinden altı kişi, hak olan Şia mezhebini kabul ederek Şiî olduklarını ilân ettiler.

Gazete ve önemli dergilerin muhabirlerinden dört kişi, her iki fırka (Ehlisünnet ve Şia)'nın muhterem şahsiyetlerinden yaklaşık iki yüz kişinin bulunduğu bu toplantıda her iki tarafın konuşma ve münazaralarını kaydedip ertesi gün onları gazete ve dergilerde yayınlıyorlardı. Ben de bu gecelerde gerçekleşen o konuşma ve tartışmaları, gazete ve dergilerden bir araya toplayarak siz muhterem okuyucuların dikkatine sunuyorum. İşte bundan dolayı kitabı da, "**Peşaver Geceleri**" diye adlandırdım.

Muhterem edebiyatçılar, kitapta gördükleri hataları kusur görmemelidirler. Çünkü münazara vakti hiç kimse lafız ve sözünün güzelliğine dikkat etmiyor, insanın bütün dikkati mânâ ve hakikatlerde odaklanıyor. Gazete ve dergilerde naklolunan tartışma ve sözler, hiçbir değiştirme yapılmaksızın muhterem okuyucuların dikkatine sunulmuştur.

Bu münazaralarda konuşulan ve söz konusu edilen şeyler, Kur'ân-ı Kerim ve muteber hadislerden istifade edilen şeyler ile araştırmacıların, üstatların ve din âlimlerinin önemli sözleri ve gaybî lütüflardı.

"Anka menziline kendim eriştim,

Bu merhaleyi Süleyman'ın kuşuyla aştım."

Peşaver'in büyük şahsiyetlerinden ve benim ev sahibim olan sayın "Mirza Yakup Ali Han Kızılbaş" Bey'in evi, yeterince geniş ve büyük bir cemaate

20 □ Peşaver Geceleri

ziyafet çekmek için her türlü imkâna sahip olduğundan münazara meclisine tahsis edildi. Tam on gece tartışma meclisi orada düzenlendi; o cemate oldukça samimiyetle ziyafetler verildi.

BİRİNCİ OTURUM

(23 Recep 1345 Cuma Akşamı)

Hâfız⁽¹⁾ Muhammed Raşid, Şeyh Abdüsselâm, Seyyid Abdülhayy ve onların âlimlerinden ve büyüklerinden olan bir grup da, gecenin ilk saatlerinde gelip mecliste hazır bulundular. Onlara karşı haddinden fazla sıcak davrandık ve gelen kardeşlere içtenlikle ziyafet verdik. Gerçi onlar asık suratlı ve tedirgindiler. Ama ben câhilce bir taassubum ve özel bir nazırım olmadığından dolayı kendi ahlakî vazifeme riayet ediyordum.

Her iki fırkadan (Şia ve Sünnî) oluşan büyük bir cemaatin huzurunda toplantı başladı. Karşı taraftan resmî olarak sohbet eden "Hâfız Muhammed Raşid" Bey idi; bazen de diğerleri müsaade isteyerek sohbeta katılıyorlardı. Gazetelerde benim için Hindistan'da âlimlerin önemli lâkaplarından olan "Kible kâbe" tabiri kullanılmıştır. Ama ben bu kelimeyi değiştirip kendime "Davetçi", Muhammed Raşid'e de "Hâfız" ismini veriyorum.

Hâfız:"Kible sahip"⁽²⁾ (alicenap)! Siz Peşaver'e geldiğinizden beri özellikle de minberdeki sözlerinizden dolayı tartışma meclisleri artmış ve ihtilâflar oldukça çoğalmıştır. İhtilâfları gidermek üzerimize düşen bir vazife olduğundan dolayı yola çıkıp şüpheleri yok etmek için Peşaver'e geldik. Bugün de İmambâre Hüseyniyesi'ndeki sözlerinizi dikkatle dinliyorduk; sizin büyümlü beyanınızı, duyduğumuzdan daha güzel bulduk. Bu gece de sizinle görüşme mutluluğuna eriştik. Eğer kabul ederseniz, sizinle biraz daha geniş ve esaslı sohbet edelim."

1- Ehl-i Hadis ıstılahında "Hâfız" kelimesi için çeşitli manalar söylenmiştir. Meselâ "Hâfız", metin ve senet bakımından yüzbin hadise iyice ilmi olan kimseye denir. Yine Hâfız, Allah'ın kitabını ve Peygamber'in sünnetini koruyan kimseye denir. İşte bundan dolayı Şia ve Sünnî âlimlerinden çoğuna Hâfız diyorlardı.

2- Hürmet için söylenen bir kelime; Türkçe'de bunun karşılığı yoktur. Bu kelime yaklaşık olarak alicenap mânasına gelir. Bu tabir, büyük âlimler için kullanılır.

Davetçi: Sözlerinizi ve buyruklarınızı büyük bir içtenlikle duymaya hazırım. Ama bir şartla; lütfen taassup ve adaveti bir kenara bırakıp insaf, ilim ve mantıkla iki kardeş gibi şüpheleri gidermek için sohbet edelim, inattan ve kavmî taassuplardan uzak duralım.

Hâfız: Buyruğunuz oldukça yerindedir, benim de bir şartım vardır, umulur ki kabul edersiniz: Aramızda konuşulan sözler Kur'ân delillerinden öteye geçmemelidir.

Davetçi: Sizin bu ricanız akıl sahipleri ve ulema yanında ilmen ve aklen doğru değildir. Çünkü Kuran-ı Mecid mu'cez, mücmel ve muhtasar olan kutsal bir kitaptır. Onun yüce mânaları açık bir beyana muhtaçtır. Biz Kuran-ı Mecid'in külliyatı çevresinde güvenilir hadis ve rivayetleri delil getirmek mecburiyetindeyiz.

Hâfız: Doğrudur, sağlam bir buyruktur. Ama ricam, gerekli olan yerlerde mücmeun aleyh (doğruluğuna dair üzerinde ittifak edilmiş) rivayet ve hadislerden delil getirelim; halkın arasındaki söylentilerden kaçınalım. Yine başkalarına oyuncak olmamız için sertlikten ve öfkeden uzak duralım.

Davetçi: İtaat edilmesi gereken çok yerinde bir söz buyurdunuz, âlim bir kimsenin özellikle seyyidlik⁽¹⁾ iftiharına sahip olan ve Resulullah'a isnat edilen benim gibi bir kimsenin, bütün güzel ahlaklara sahip olan⁽²⁾ yüce ceddimiz Hz. Resulullah'ın (s.a.a) siret ve sünnetine aykırı ve Kur'ân-ı Kerim'in emri⁽³⁾ hilafına hareket etmesi elbette doğru değildir.

Hâfız:"Kusura bakmayın, konuşmanız esnasında kendinizi Resulullah'a isnat ettiğinizden dolayı soruyorum; bu zaten görünüşünüzden de malumdur, mümkünse ricamızı kabul edip basiretimizin artması için nesep seçerenizin hangi yolla Peygambere ulaştığını açıklayınız.

Nesep Tayini

Davetçi: Bizim ailenin nesebi İmam Musa Kâzım (a.s) yoluyla Hz. Resulullah'a ulaşır. Şöyle ki: Muhammed b. Ali Ekber (Eşrefu'l-Vaizin) b. Kasım

1- Peygamberimiz'in soyundan gelen kimseler.

2- Allah-u Teâla Peygamber'i hakkında şöyle buyuruyor: "Şüphesiz sen büyük bir ahlak üzerindesin."

3- Yine buyuruyor ki: "Rabbinin yoluna hikmet ve güzel öğütle davet et ve onlarla en güzel bir biçimde mücadele et."(Nahl, 125)

(Bahru'l-Ulum) b. Hasan b. İsmail el-Müctehidi'l-Vaiz b. İbrahim b. Salih b. Ebî Ali Muhammed b. Ali (Merdan diye meşhurdur) b. Ebî Kasım Muhammed Taki (Makbulüddin) b. Hüseyin b. Ebî Ali Hasan b. Muhammed b. Fethullah b. İshak b. Hâşim b. Ebî Muhammed b. İbrahim b. Ebî'l-Fityan b. Abdullah b. Hasan b. Ahmed (Ebî't-Tayyib) b. Ebî Ali Hasan b. Ebî Cafer Muhammed el-Hairi (Nezil Kirman) b. İbrahim ez-Zarir (Mücab diye meşhurdur) b. Emîr Muhammed el-Abid b. İmam Musa el-Kâzimb. İmam Cafer Sadık b. İmam Muhammed el-Bâkır b. İmam Ali Zeynelabidin b. İmam Ebî Abdullahi'l-Hüseyin (Seyyid'üş-Şüheda eş-Şehid-i bi't-Taff) b. Emîrül-Müminin Ali b. Ebî Tâlib (aleyhimu's-selâm).

Hâfız: Beyan ettiğiniz bu şecere Emîrül-Müminin Ali'ye (k.v) ulaşır, halbuki siz kendinizi Resulullah'a isnat ettiniz. Bu nesep silsilesiyle kendinizi Resulullah'ın akrabaları olarak söylemeniz gerekirdi, evlâtları olarak değil. Çünkü evlât, Resulullah'ın zürriyetinden ve neslinden olan kimselerdir.

Davetçi: Nesebimizin Resulullah'a (s.a.a) ulaşması, Hz. Eba Abdullahi'l-Hüseyin'in (a.s) annesi Hz. Zehra-i Sıddıka-i Kübra Fatıma (selâmulahi aleyha) vasıtasıyladır.

Hâfız: Sizin gibi âlim birisinin böyle konuşması gerçekten şaşılacak bir şeydir. Çünkü kendiniz de biliyorsunuz ki insanın nesli ve zürriyeti erkek evlâtlar vasıtasıyladır, kız evlâtlar vasıtasıyla değildir. Hz. Resul-i Ekrem'in (s.a.a) erkek evlâtlardan nesli yoktur. Öyleyse siz Resulullah'ın kız evlâdından olan torunlarısınız; erkek evlâtlarının torunlarından değilsiniz.

Davetçi: Muhterem beylerin konuşmada inat edeceklerini hiç sanmazdım; aksi takdirde cevap vermeye de kalkışmazdım."

Hâfız: Galiba bir yanlışlık oldu. Çünkü konuşmamda hiç inat etmedim. Gerçekten inancım bu yöndedir. Alimlerden çoğu da nesil ve soyun kız evlâtlardan değil, erkek evlâtlardan olduğu inancındadırlar; Nitekim şair de şöyle söylemiştir.

"Oğullarımızın oğulları bizim evlâtlarımızdır.

Ama kızlarımızın çocukları yabancı erkeklerin çocuklarıdır."

Eğer bunun aksine Resul-i Ekrem'in kızlarının erkek evlâtları mesabesinde olduğuna dâir bir deliliniz varsa buyrunuz. Deliliniz tam olursa kabul ederiz ve memnun da oluruz."

Davetçi:Kur'ân-ı Kerim'den ve her iki fırkanın güvenilir hadislerinden olan deliller oldukça güçlüdür.

Hâfız: İstifade etmemiz için o delilleri açıklamanızı rica ederiz.

Davetçi: Konuştuğunuz sırada aynı anda Abbasî halifesi olan Harunu'r-Reşid ve İmam Musa b. Cafer arasında yaşanan bir tartışma aklıma geldi. Hz. Musa b. Cafer (a.s) Harun'a öyle yeterli cevap verdi ki, bunu o da tasdik etti.

Hâfız: Lütfen o tartışmayı açıklayınız.

Harun ve Musa b. Cafer'in (a.s) Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Zürriyeti Hakkındaki Tartışması

Davetçi: Ebu Cafer Muhammed b. Ali b. Hüseyin b. Musa b. Babeveyh-i Kummî (yani Şeyh Saduk)⁽¹⁾ güvenilir "*Uyûn-u Ahbar'ir-Rıza*"⁽²⁾ kitabında ve Ebu Mensur Ahmed b. Ali b.Ebî Talib-i Tabersî "*İhticac*"⁽³⁾ kitabında tartışmanın izahını detaylı bir şekilde aktarmış ve İmam Musa Kâzım'ın (a.s) şöyle buyurduğunu nakletmiştir:

"Bir gün Abbasî halifelerinden olan Harun er-Reşid'in meclisine gittim, bana bazı sorular sorup, bunların cevaplarını istedi. Sorularından biri de (sizin de sorunuz olan) şu soruydu:

"Nasıl, 'biz Peygamber'in zürriyetiyiz' diyorsunuz, halbuki Peygamber'in halefi yoktu; halef ancak erkek evlât içindir, kız evlât için değildir. Oysa ki siz kızımdan olan evlâtlarısınız, Peygamber'in halefi (erkek evlâdı) yoktu?"

İmam Musa Kâzım (a.s) ona cevap olarak "En'am Suresi"nin şu ayetini okudu:

1- Şeyh Saduk, hicri dördüncü asırda Şia'nın büyük âlim ve fakihlerindendi. Hadis ilminde çok eleştirici ve rical ilminde ise çok basiretli birisiydi. Kum ve Horasan âlimleri arasında onun gibi bilgili ve hadis ezberleyen kimse yoktu. Üçyüz kitap telif etmiştir. Şia'nın muhteber dört kaynak kitabından olan "*Men la Yahzu-ruh'ul-Fakih*" kitabı da onlardan biridir. Kameri 381. yılında İran'ın başkenti olan Tahran'ın "Rey" şehrinde vefat etmiştir. Kabiri Tahran ve diğer yerlerden gelenlerin ziyaret-gâhıdır.

2- c.1, s.84, hadis: 9

3- c.2, s.335, 271. Münazara

"Onun (Nuh'un veya İbrahim'in) soyundan Davud'u, Süleyman'ı, Eyyub'u, Yusuf'u, Musa'yı ve Harun'u hidayete ulaştırdık. Biz iyilik yapanları işte böyle ödüllendiririz. (Yine onun soyundan) Zekeriyya'yı, Yahya'yı, İsa'yı ve İlyas'ı da (hidayete erıştirdik). Onların hepsi salihlerdendi."⁽¹⁾

Daha sonra İmam (a.s) Harun'un dikkatini ayetteki delil olarak gösterdiği yere çekip şöyle buyurdu: "*Ey Müminlerin Emîri! Hz. İsa'nın babası kimdir?*"

Harun cevap olarak şöyle dedi: "İsa'nın babası yoktu."

Bu esnada İmam (a.s) şöyle buyurdu:

"İşte Allah-u Teâla onu Meryem'in vasıtasıyla peygamberlerin zürriyetine ilhak etmiştir. Bizi de annemiz Fatıma tarafından Hz. Peygamber'in (s.a.a) zürriyetine ilhak etmiştir."

Fahr-i Râzî, "*Tefsir-i Kebir*"'in dördüncü cildinde, söz konusu ayetin aşağısında beşinci meselede şöyle diyor:

"Bu ayet Hasan ve Hüseyin'in Resulullah'ın soyundan olmalarına delâlet etmektedir. Çünkü Allah-u Teâla bu ayette Hz. İsa'yı, Hz. İbrahim'in zürriyetinden saymıştır (oysa ki Hz. İsa'nın babası yoktu). Bu intisap anne tarafındandı. Böylece Hasan ve Hüseyin (a.s) de anne tarafından Hz. Resulullah'ın zürriyeti idiler. Nitekim Hz. Bakır'u'l-Ulum (Beşinci İmam) Haccac'ın yanında aynı ayetle istidlal etmiştir."

Daha sonra İmam Musa Kâzım (a.s) Harun'a: "*Yine de sana delil getireyim mi?*" diye buyurdu.

Harun, "Evet getir." dediğinde, İmam Musa Kâzım (a.s) Âl-i İmrân Suresi'ndeki şu Mübahele Ayeti'ni okudular:

"Artık sana gelen bunca ilimden sonra onun hakkında seninle çekişip-tartışmalara girişirlerse de ki: Gelin, oğullarımızı ve oğullarınızı, kadınlarımızı ve kadınlarınızı, kendimizi ve kendinizi çağıralım; sonra karşılıklı lânetleşelim de Allah'ın lânetini yalan söylemekte olanların üstüne kılalım."⁽²⁾

1- En'âm , 84.

2- Âl-i İmrân, 61.

İmam (a.s) sonra şöyle buyurdu:

"Hiçbir kimse, Allah'ın emri gereği yapılan bu mübahele (karşılıklı lâ-netleşme) zamanı, Hz. Peygamber'in Hıristiyanlar karşısında Ali b.Ebî Talib, Fatıma, Hasan ve Hüseyin'den (a.s) başka Müslümanlardan bir kimseyi bile buna katmış olduğunu iddia etmemiştir. 'Enfüsenâ' (nefislerimizi)'dan maksat ise Ali b.Ebî Taliptir; 'Nisaena' (kadınlarımız)'dan maksat Fatimatü'z-Zehra'dır; 'ebnaena' (oğullarımız)'dan maksat da Allah'ın, kendilerine Resulullah'ın oğulları buyurduğu Hasan ve Hüseyin'dir."

Harun, İmam Musa Kâzım'dan (a.s) bu apaçık delili duyunca elinde olmaksızın; "Ahsente ya Ebe'l-Hasan"⁽¹⁾ (Yani "Aferin, ne güzel söyledin ya Ebe'l-Hasan.) dedi.

İmam Musa Kâzım'ın (a.s), Hasan ve Hüseyin'in (a.s) Resulullah'ın oğulları olduğuna dair Harun için getirdiği delilden bütün Fâtımî Seyyidler'in Hz. Resulullah'ın (s.a.a) evlâtları olduğu iddiası ispat edilmiş olur.

Hız. Fatıma'nın Evlâtlarının Hz. Peygamber'in Evlâtları Olmasına Dâir Yeterli Deliller

Sizin büyük âlimlerinizden olan "İbn Ebî'l-Hadid-i Mutezilî"¹ "*Şerh-u Neh-ci'l-Belâğa*" kitabında ve "Ebu Bekr-i Râzî" kendi tefsirinde söz konusu ayetle ve "ebnaena" (oğullarımız) cümlesiyle Hasan ve Hüseyin'in anne tarafından Resulullah'ın oğulları olduğuna dair istidlalde bulunmuşlardır. Nitekim Allah-u Teâla Kur'ân-ı Mecid'de Hz. İsa'yı annesi Meryem tarafından İbrahim'in zürriyetinden saymıştır.

Muhammed b. Yusuf-i Gencî-i Şafiî "*Kifayetü't-Tâlib*" kitabında ve İbn Hacer-i Mekkî "*es-Savaiku'l-Muhrika*" kitabında Taberânî ve Câbir b. Abdullâh-i Ensarî'den ve Hâtîb-i Harezmi "*Menakıb*" kitabında İbn Abbas'tan Resul-u Ekrem'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu naklederler:

"Allah-u Teâla her peygamberin zürriyetini (soyunu) kendi sulbünden kılmıştır; benim zürriyetimi de Ali b.Ebî Talib'in soyunda kılmıştır."⁽²⁾

1- Ebu'l-Hasan, İmam Musa Kazım'ın (a.s) künyesidir.

2- Kifayetu't-Talib, s.379.

Yine Hatib-i Harezmî "*Menakıb*" kitabında, Mir Seyyid Ali Hemedanî eş-Şafî "*Meveddetü'l-Kurba*"da sizin büyük âlimlerinizden olan İmam Ahmed b. Hanbel "*Müsned*"inde ve Süleyman-i Hanefî el-Belhî "*Yenabîu'l-Mevedde*"de⁽¹⁾ (az bir farklılıkla Resul-u Ekrem'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu naklediyorlar:

"Bu iki oğlum (Hasan ve Hüseyin) dünyadan iki reyhandırlar. Yine bu iki oğlum ister (imamet işi için) kıyam hâlinde olsunlar, isterse otursun (sussun)lar İmamdırlar."

Şeyh Süleyman Hanefî "*Yenabîu'l-Mevedde*"nin 57. babını bu mevzua ayırmıştır. Muhtelif yollarla Taberânî, Hâfız, Abdülaziz, İbn Ebî Şeybe, Hatib-i Bağdadî, Hâkim, Beyhakî, Beğevî ve Taberî gibi büyük âlimlerinizden çeşitli lafız ve tabirlerle Hasan ve Hüseyin'in Resulullah'ın oğulları olduğuna dair çok hadisler nakletmişlerdir.

Mezkur bâbın sonunda Ebu Salih, Hâfız Abdülaziz b. Ahzar, Ebu Nuaym, İbn Hacer-i Mekkî, Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafî ve Taberî'den ve onlar da ikinci halife Ömer b. Hattab'dan şöyle dediğini nakletmişlerdir: Resulullah'tan (s.a.a) şöyle buyurduğunu duydum:

"Her hasep ve nesep kıyamet günü, benim hasep ve nesebim hariç kesilecektir. Her kızın evlâtlarının asabesi⁽²⁾Fatıma'nın evlâtları hariç baba tarafındandır. Çünkü ben onların (Fatıma'nın evlâtlarının) babası ve asabesiyim."⁽³⁾

Yine Şeyh Abdullah b. Muhammed b. Amir eş-Şebravî eş Şafî "*el-İthaf bi-Hubbi'l-Eşraf*" kitabında söz konusu hadisi Beyhakî'den ve Dar-u Kutnî de Abdullah b. Ömer'den, o da Ümmü Gülüsüm'ün evlenme vakti babasından nakletmiştir ve Celaluddin-i Süyûtî de "*İhyau'l-Meyyit bi-Fezail-i Ehlibeyt*" kitabında Taberî'den naklen ikinci halife Ömer'den naklediyor.

Yine Seyyid Ebî Bekir b. Şehabüddin-i Alevî, "*Reşfetu's-Sadi Min Bahr-i Fezail-i Beni'n-Nebiyi'l-Hadi*" kitabında (Mısır Basımı) söz konusu hadisi, Fatıma'nın (a.s) evlâtlarının Resulullah'ın (s.a.a) evlâtları olduğu hususunda nakledip onunla delil göstermektedir.

1- Bap: 54, s.193, Tirmizî kanalıyla İbn Ömer'den, o da Resulullah'tan (s.a.a).

2- Asabe, baba tarafından olan akraba ve yakınlarla denir.

3- Kifayetu't-Talib, s.381.

Ama delil getirdiğimiz şâirin şiirine gelince o bunca apaçık deliller karşısında merduttur, yani red olunmuştur. Nitekim Muhammed b. Yusuf-i Gencî eş-Şafîî, "*Kifayetu't-Tâlib*" kitabının yüz bâbından sonra gelen birinci bölümünü şâirin bu şiirine cevap olarak ayırmıştır. Şu mânâda ki; Hz. Peygamber'in kızının evlâtları o hazretin kendi evlâtlarıdır. Üstelik şâirin bu şiiri İslâm'dan önce okunmuş olup küfürdür. Nitekim *Cevamiu's-Şevahid* kitabının sahibi onun İslâm'dan önce söylendiğini nakletmiştir.

Fatıma-ı Sıddıka'nın (a.s) evlâtlarının Resulullah'ın (s.a.a) evlâtları olmasını ispat eden bu tür deliller hayli çoktur. Binaenaleyh bizim nesep silsilemizin Hz. Hüseyin'e (a.s) ulaşması ispat edilince, beyan ettiğimiz güvenilir delillere göre Resulullah'ın evlâtları olmamız da doğal olarak kesinleşmiş olur. Bu bizim için en büyük iftihadır; Resulullah'ın soyundan başka hiçbir kimsenin böyle bir iftiharı yoktur. Şâir Ferazdak ne güzel söylüyor:

"Onlar benim babalarımdır ey Cerîr! / Öyleyse topluluklar bizi bir araya getirdiği zaman onların mislini bana getirin."

Velhasıl, nesepleri Hatemu'l-Enbiya ve Aliyyu'l-Murteza'ya (Allah'ın salât ve selâmı onların üzerine olsun) ulaşan şürefa ve sadattan başka hiçbir kimse babalarının büyüklüğü ve yüceliğiyle böylesine övünemez.

Hâfız: Deliliniz gerçekten yeterli ve mükemmeldi; onu inatçı ve mutaassıp kimselerden başkası kesinlikle inkâr edemez. Perdeleri (gözümüzün önünden) kaldırdınız, bizi yararlandınız, öyle ki artık büyük bir şüphe giderilmiş oldu.

Bu esnada, yatsı namazını ilân eden müezzinin ezan sesi camide yükseldi.⁽¹⁾ (Sünnî kardeşler) camiye gitmek ve farizayı eda etmek için hazırlandılar. Kardeşlerden bazıları, "Eğer tekrar dönüp müzakereye devam etmek istiyorsanız camiye gidip gelmek çok vakit aldığından, bu meclis devam ettiği müddetçe yatsı namazının burada kılınması iyi olur; sadece Seyyid Abdülhay Bey (cami imamı) camiye gidip cemaatla namaz kıldıktan sonra geri dönsünler." dediler.

1- Sünnü kardeşler öğle, ikindi, akşam ve yatsı namazını farz olarak Şia'nın aksine ayrı kılyolar. Ama Şia, Resulullah'a ve onun pak Ehlibeyt'ine uyararak cem ve tefrikde (ayrı kılmada) muhayyerdirler.

Sunulan teklif herkes tarafından kabul edildi;⁽¹⁾ derken kardeşler namaz kılmak için diğer büyük bir odaya geçtiler, vazifeyi eda ettikten sonra tekrar tartışma yerine döndüler.

Nevvab⁽²⁾(Abdülkayyum Han): "Kible sahip (alicenap)! Müsaade ederse-
niz beyler, çay içene kadar, konu dışı bir soru arz edeyim.

Davetçi: Buyrun, sizi dinliyorum.

Nevvab: Sorum çok kısadır. Çoktan beri, bilgili Şiîlerden sormak istiyordum, fakat fırsat olmuyordu; ama şimdi bu fırsatı bulduğum için kalbimdeki şu soruyu arz etmek istiyorum: "Neden Şiîler, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) sünnetine aykırı öğle, ikindi, akşam ve yatsı namazlarını cem ediyorlar?"

Hz. Peygamber'in (s.a.a) Öğleyle İkindi ve Akşamla Yatsı Namazını Cem ve Tefrik Etmesi

Davetçi: Önce şunu söyleyeyim, beyler de (meclisteki âlimlere işaret) biliyorlar ki fer'î meselelerde âlimler arasında ihtilâf çoktur. Nitekim sizin dört mezhep imamlarınız arasında da çok ihtilâflar vardır.

Sonra, "Şiîlerin ameli Resulullah'ın sünnetine aykırıdır" şeklinde buyurduğunuz söze gelince... Meseleyi size yanlış aktarmışlar. Çünkü Hz. Peygamber namazı bazen cem ve bazen de tefrik ederek (ayırarak) eda ediyordu.

Nevvab: (Kendi âlimlerine dönüp) "Resulullah (s.a.a) cem ve tefrik şeklinde mi namaz kılıyordu?" diye sordu.

Hâfız: Ümmetin zahmete ve zorluğa düşmemesi için sadece yolculuk, yağmur vb. özür zamanlarında böyle yapıyordu; ama yolculukta olmadığına namazlarını daima tefrik şeklinde eda ediyordu. Sanıyorum kible sahip seferi hazar (vatan) sanıp yanılmışlardır.

Davetçi: Hayır yanılmadım, bunu kesin olarak biliyorum; hatta kendi rivayetlerinizde bile varit olmuştur ki, Hz. Resulullah bazen vatanda ve hiçbir özrü olmaksızın namazlarını cem şeklinde eda etmişlerdir.

1- İşte bundan dolayı yatsı namazını, on gece süren münazara müddetince aynı mecliste kılıyorlardı.

2- Ehlisünnet'in ileri gelenlerinden ve zenginlerinden bir kişiydi, ayrıca çok zeki ve araştırmacıydı.

Hâfız: Sanıyorum Şîi rivayetlerini bizim rivayetlerle karıştırmışsınız.

Davetçi: Şia rivayetlerinin namazın cem şeklinde kılınması konusunda ittifakları vardır, buradaki söz, sizin rivayetler hakkındadır; bu konuyla ilgili olarak birçok sahih rivayet sizin siyah ve muteber kitaplarınızda da nakledilmiştir.

Hâfız: Mümkünse onların yerlerini belirtiniz.

Davetçi: Müslim b. Haccac kendi *Sahih*'inde "*el-Cem'u Beyne's-Salateyni Fi'l-Hazar*" babında râvilerin silsilesini naklederek İbn Abbas'tan şöyle nakletmiştir:

"Resulullah (s.a.a), öğleyle ikindi ve akşamla yatsı namazını hiçbir korku ve yolculuk hâli olmaksızın cem olarak kıldı."

Yine İbn Abbas şöyle nakletmiştir:

"Resulullah'la (s.a.a) sekiz rekât öğleyle ikindi namazını ve yedi rekât da akşamla yatsı namazını cem olarak kıldım."

Aynı hadisi İmam Ahmed b. Hanbel, *Müsned*'in birinci cüz'ünde diğer bir hadis de ekleyerek nakletmiştir; İbn Abbas şöyle dedi:

"Resulullah (s.a.a) Medine'de ikamet ettiği hâlde yolcu olmadığı hâlde yedi sekiz rekât namaz kıldı (yani öğleyle ikindiye ve akşamla da yatsıyı cem etti)."

Müslim, bu kabilden birkaç hadis naklediyor; ayrıca şöyle yazıyor: Abdullah b. Şakik şöyle dedi:

"Bir gün ikindi vaktinden sonra İbn Abbas bize hutbe okuyup sohbet ediyordu (konuşması o kadar sürdü ki) güneş battı, yıldızlar çıktı ve halkın; e's-Salât! es-Salât! (Namâz! Namâz!) sesleri yükseldi; ama İbn Abbas itina etmedi. Bu esnada Benî Temimden olan bir kişi yüksek bir sesle; e's-Salât! es-Salât! diye bağırdı. Bunun üzerine İbn Abbas cevaben şöyle dedi:

"Annesiz! Sünneti bana mı öğretiyorsun? (Oysaki ben) Resulullah'ın öğleyle ikindi ve akşamla da yatsı namazlarını cem ettiğini gördüm."

"Abdullah diyor ki; onun bu sözünden kalbimde bir vesvese oluştu, bu yüzden Ebu Hureyre'nin yanına gidip bu meseleyi ona sordum, Ebu Hureyre de onu tasdik etti ve bu mesele İbn Abbas'ın söylediği gibidir dedi."

Yine başka bir yolla Abdullah b. Şakik-i Akil'den şöyle naklediyor:

"Abdullah İbn Abbas'ın konuşması o kadar uzun sürdü ki, artık hava karardı; bir adam üç defa ard arda; "es-salât" diye bağırdı. Bunun üzerine İbn Abbas sinirlenerek şöyle dedi: "Annesiz! Namazı (bana) sen mi öğretiyorsun? Oysa ki biz Resulullah'ın zamanında iki namazın arasını cem ediyorduk."

Yine sizin büyük âlimlerinizden olan Zerkanî, İbn Malik'in "*Muvatta*" kitabının şerhinin birinci cüz'ünde "*el-Cem'u Beyne's-Salâteyn*" babında Amr b. Hirem, o da Ebî Şa'sa vasıtasıyla Nesaî'den şöyle naklediyor:

"İbn Abbas Basra'da öğleyle ikindi ve akşamla da yatsı namazını onların arasında bir ara vermeksizin cem ederek kılıyordu ve; "Resulullah (s.a.a) namazı bu şekilde eda ediyordu." diyordu."

Yine Müslim Sahih'de, Malik *Muvatta*'nın "Cem'un Beyne's-salâteyn" babında İmam Ahmed b. Hanbel "*Müsned*"de râvilerin silsilesini naklederek Said b. Cübeyr, o da İbn Abbas'dan şöyle dediğini nakletmişlerdir:

"Resulullah (s.a.a) öğleyle ikindi namazını Medine'de hiçbir korku ve yolculuk hâli olmaksızın cem olarak kıldı."

Ebu Zübeyr şöyle diyor: Said'e, "Neden Peygamber (s.a.a) namazı cem olarak kılıyordu?" diye sorduğumda dedi ki: Ben de aynı soruyu İbn Abbas'a sordum, o da cevaben, "Çünkü Peygamber (s.a.a) ümmetinin zorluk ve meşakkate düşmesini istemiyordu" dedi.

Yine birkaç hadiste İbn Abbas'ın şöyle dediğini naklediyorlar: "Resulullah (s.a.a) öğleyle ikindi ve akşamla yatsı namazını, hiçbir korku ve yağmur olmaksızın (ara vermeden) cem etti."

Bu babda çok hadisler nakletmişlerdir. Ama namazı cem etmenin caiz olmasına dair daha açık delil "*Cem'un Beyne's-Salâteyn*" ismiyle belirlenen bablardır; cem hadislerini mezkur babda nakletmenin kendisi, namazı cem olarak (ara vermeksizin) kılmanın mutlaka caiz olmasına bir delildir. Böyle olmasaydı o zaman her biri (yani vatanda cem etmek ve yolculukta cem etmek) için özel bir bab ayırmaları gerekirdi. Binaenaleyh, sizin sihah ve muteber kitaplarınızda naklolunan hadisler, namazın hem yolculukta ve hem de vatanda cem olarak kılmanın caiz olmasıyla ilgilidir.

Hâfız: *Sahih-i Buhârî* de böyle bir bab ve bu çeşit rivayet yoktur.

Davetçi: Birincisi, Müslim, Nesaî ve Ahmed b. Hanbel gibi Sihah sahiplerinin, *Sahih-i Müslim* ve *Sahih-i Buhârî*'yi şerh edenlerin ve diğer büyük âlimlerinizin nakletmeleri hedef ve maksadımız için yeterlidir. İkincisi, Buhârî de diğerlerin naklettiği rivayetlerin aynısını kendi Sahihinde zikr etmiştir; fakat tam bir kurnazlıkla kendi yeri olan "*Cem'un Beyne's-Salâteyn*" babı yerine başka bir yerde nakletmiştir. Eğer "Tehir'üz-zuhr ile'l-Asr Min Kitab-i Mevakiti's-Salât" ve "Zikru'l-İşa ve'l-Atemet" ve "Vaktu'l-Mağrib" baplarını okur ve dikkat ederseniz bu cem hadislerinin hepsini görmüş olursunuz.

Binaenaleyh, "*Cem'un Beyne's-Salâteyn*" babında icaze ve ruhsat başlığıyla nakledilen hadisler, Cumhur (Ehlişünnet) âlimlerinin akidesidir, kendi sihahlarında bile bu hadislerin sihhatini ikrar etmişlerdir.

Nitekim Allame Nevevî *Sahih-i Müslim*'in şerhinde, Askalanî, Kastalanî ve Zekeriyya-i Ensarî *Sahih-i Buhârî*'ye yazdıkları şerhlerinde ve Zerkanî Malik'in *Muvatta*'sına yazdığı şerhte ve sizin diğer büyük âlimleriniz hadisleri özellikle İbn Abbas'ın hadisini naklettikten sonra onun sihhatini ve ümmetin meşakkat ve zorluğa düşmemesi için bu hadislerin namazın vanda cem olarak kılınmasının açık bir delili olduğunu itiraf etmişlerdir.

Nevvab: Resulullah'dan namazın cem kılınmasına dair bazı hadisler ulaşmasına rağmen âlimlerin onun hükmüne aykırı davranmaları nasıl mümkün olabilir?

Davetçi: Resulullah'tan (s.a.a) ulaşan hadislere aykırı amel etmek, sadece bu konuyla sınırlı değildir; daha sonraları buna benzer çok şeylerin olduğunu anlayacaksınız. Özellikle bu mevzuda Ehlişünnet'in fakihleri ya dar düşüncelerinden, ya anlamadığım başka bir şeyden dolayı o güvenilir hadisleri, zâhire aykırı tevillerle değerden düşürmüşlerdir. Örneğin şöyle diyorlar: "Muhtemelen bu hadisler korku yağmur ve çamur gibi özür zamanlarına aittir."

İşte sizin İmam Malik, İmam Şafî ve Medine âlimlerinden bir grup bilgininiz o tevil üzere fetva vermişlerdir. Halbuki böyle bir akideyi ve fetvayı, İbn Abbas'ın; "Min gayri havfin vela metar..."⁽¹⁾ şeklindeki hadisi açıkça reddetmektedir.

1- Yani hiçbir korku ve yağmur olmaksızın...

Bazıları da şöyle demişlerdir: "Muhtemelen hava bulutlu imiş, vakit iyice bilinmemiş, öğle namazını kıldıktan sonra bulutlar dağılmış, ikinci vaktinin girdiğini görmüşler derken ikinci namazını kılmışlar, işte bundan dolayı öğleyle ikinci namazı cem olarak (ara verilmeksizin) kılınmıştır."

Bu tevilden daha anlamsız bir tevil olduğunu zannetmiyorum. Güya böyle tevil edenler, namaz kılan şahısın Resulullah (s.a.a) olduğunu düşünmemişlerdi. Bulutun olup olmaması Resulullah için bir engel teşkil etmez. Çünkü Hz. Peygamber'in ilmi, sebeplere bağlı değildi; o, bütün sebepleri ve etkileri kuşatmıştı. Böyle dar düşünceli kişilerin ellerinde hiçbir delil yoktur. Böyle bir tevilin batıllığı akşam ve yatsı namazının cem olmasında sabittir. Çünkü akşam ve yatsı namazında bulutun olup olmamasının hiçbir etkisi yoktur; üstelik böyle bir tevil hadislerin zâhirlerine de aykırıdır.

Arz ettiğimiz gibi, İbn Abbas'ın hitabesi o kadar uzun sürdü ki dinleyiciler yüksek bir sesle; "es-salât" diyerek yıldızların çıktığını ve namaz vaktinin girdiğini hatırlattılar. Ama bununla birlikte İbn Abbas (hibr-i ümmet) kasten akşam namazını yatsı namazının vaktine dek tehir etti; o zaman her iki namazı beraber kıldı. Ebu Hureyre de Resulullah'ın bu şekilde namaz kıldığını itiraf etmiştir. -Elbette bu tür teviller bizim yanımızda geçersizdir. Hatta sizin büyük âlimleriniz de bu tevilleri reddetmişlerdir ve bunları hadislerin zahirine aykırı saymışlardır- Nitekim sizin büyük âlimlerinizden Şeyhu'l-İslâm Ensarî "*Tuhfetü'l-Bahri fi Şerh-i Sahih-i'l-Buhârî*" kitabında, "Salât'üz- Zuhr Meal Asr-i ve'l-Mağrib-i Mea'l-İşa" babında, aynı şekilde Allâme-i Kastalanî "*İrşad'üs-Sari fi Şerh-i-Sahih-i Buhârî*" kitabının ikinci cüzünde, *Sahih-i Buhârî*'yi şerh eden diğer kimseler ve kendi araştırmacı âlimlerinizden çok sayıda insan, bu tür tevilleri hadislerin zahirine aykırı görmüşlerdir. Namazın tefrik (ayrı) olarak kılınmasının gerekliliğine bağlılık, tercih'un bi-la müreccih ve tahsis'un bi-la muhassısır.⁽¹⁾

Nevvab: Öyleyse bu iki grup Müslüman kardeşin birbirine düşmesine, birbirine husumetle bakmasına ve birbirlerinin amellerini kötölemesine sebep olan bu ihtilâflar nereden doğmuştur?

1- Tercihun bila müreccih, iki yanı musavi (eşit) olan bir şeyin bir tarafını delilsiz olarak diğerine tercih etmeye denir. Tercihun bila muhassıs da delilsiz olarak külli ve genel olan bir hükmü belli bir duruma veya bir ferde mahsus kılmaya denir.

Davetçi: Birincisi, "Bu iki grup Müslüman birbirlerine husumetle bakıyor" sözünüzle ilgili olarak, Ehlibeyt ve risalet hanedanının şialar cemaatını savunmak zorundayım. Çünkü biz Şia cemaati kesinlikle Ehlisünnet kardeşlerin âlim ve avamına husumet ve hakaret gözüyle bakmıyoruz; hatta onarı kendi kardeşlerimiz olarak görüyoruz. Ama maalesef Ehlisünnet kardeşler yabancıların, haricîlerin, nâsibîlerin ve Emevîlerin propagandalarının etkisinde kalarak kible, kitab, nübüvvet, bütün farz ve müstahap ahkamla amel etmek, büyük günah ve masiyetleri terk etmek yönündeki tüm konularda kendileriyle ortak olan Şia kardeşlerini râfîzî, müşrik ve kâfir görmüş, onları kendilerinden ayırmış ve onlara husumetle bakmışlardır.

İkincisi, "Bu ihtilâflar nereden doğmuştur?" diye buyurdunuz. İçim yanarak arz etmem gerekir ki bu ihtilâfın temelini atanın Allah canını yaksın. Şimdi bu tür ihtilâfların nereden kaynaklandığını arz edecek vaktimiz yoktur. İnşallah sonraki geceler bazı münasebetler dolayısıyla perdeler kalkacak o zaman hakikatin ne olduğunu kendiniz anlayacaksınız.

Üçüncüsü, namazın cem ve tefrik şeklinde kılınmasına gelince, Ehlisünnet fakihleri mutlaka ruhsat ve cevaza (caizliğe) delâlet eden mezkur hadislerin, ümmetin rahatlığı ve zorluğa düşmemesi için özürlü zamanlara ait olduğunu söylemişlerdir. Ama onların neden böyle ilgisiz yorumlar yaptığını ve özür olmaksızın namazların cem kılınmasını caiz görmediklerini bilmiyorum. Hatta Ebu Hanife ve ona tâbi olanların bazıları, namazı cem olarak kılmayı mutlaka (ister özürlü ister özürsüz, ister vatanda isterse yolculukta olsun) men etmişlerdir.⁽¹⁾

Ama Şafiî, Malikî ve Hanbelîler usul ve fîrudaki tüm ihtilâflarına rağmen, hac, umre vb. gibi seferi mubah olan yerlerde namazın cem olarak kılınmasına izin vermişlerdir.

Ama Şia âlimleri Resulullah'ın (s.a.a) buyruğu gereğince hak ve batılı birbirinden ayıran ve kıyamet gününe kadar Kur'ân'dan ayrılmayacak olan

1- Hafız İbnu'l-Arabî el-Malikî, Arizatu'l-Ahvezî bi-Şerhi Sahihî-Tirmizî, c.1, İki Namazı Cem Etmek babında şöyle der: "Bizim âlimler söyler derler: Yağmur yağdığı zamanlarda, hasa olunduğu durumlarda namazları cem etmede ruhsat vardır. Fakat Ebu Hanife der ki: Bu iş bidattir ve büyük günah kapılarından biridir." Yazar daha sonra şunu eekler: Bilakis cem etmek sünnettir.

Hz. Peygamber'in (bütün günahlardan tertemiz olan) Ehlibeyti'ne uyarak namazın mutlaka (ister yolculukta, ister vatanda, ister özürlü, isterse özürsüz olsun) cem kılınmasının caiz olduğuna hükmetmişlerdir.

Bu cevaz, namaz kılanın inisiyatifine bırakılmıştır; yani namaz kılan bir kimse öğleyle ikindi ve akşamla yatsı namazını kolaylık ve rahatlık için cem olarak bir vakitte veya tefrik olarak fazilet vakitlerinde kılmak için inisiyatif sahibidir.

Elbette tefrik şeklinde (ayrı olarak) ve fazilet vakitlerinde kılınması cem etmekten daha faziletlidir. Nitekim bu mesele Şia âlimlerinin ilmihal kitaplarında mükemmel bir şekilde zikredilmiştir.

Ama genellikle halkın meşguliyet ve sıkıntıları çok olduğundan, az bir faziletle namazın kaza olma kaygısı, mümkün olduğundan ve mukaddes İslâm şariatının hedefi de halkı zorluk ve meşakkate düşürmemek yönünde olduğundan dolayı şialar namazlarını cem olarak kıyıyorlar.

Siz saygı değer beylerin ve bize gazap ve öfkeyle bakan diğer Ehlişünnet kardeşlerin akıllarına takılan soruların aydınlığa kavuşması için bu kadar cevabın yeterli olacağını sanıyorum. İleride daha önemli konular söz konusu edileceğinden, önceki asıl müzakeremize dönmemiz iyi olur. Çünkü asıl önemli meseleler çözüldüğünde cüz'i meseleler de hâliyle çözümlü hallolacaktır.

Hâfız: Birinci oturumda alicenabın bilgisinin ne derecede yüksek olduğunu ve muhababımızın sıradan bir kimse olmadığını ve kitaplarımızdan bütünüyle haberdar olan bir şahıs olduğunu anladığımızdan dolayı çok mutluyum. Buyurduğunuz gibi önceki gündemi takip etmemiz daha iyi olur.

Alicenabın müsaadesiyle şunu anlatmak istiyorum: Zât-ı âliniz fasih ve belîğ bir beyanla Hicazî ve Haşimilerin böyle tertemiz bir nesebe sahip olduklarını ispat ettiniz. Buna rağmen, nasıl oldu da Mecusî (ateş perest) merkezi olan İran'a gittiniz? Bu hicretin sebebini ve tarihini açıklarsanız çok memnun oluruz.

Seyyid Emîr Muhammed Abid

Davetçi: Atalarımızdan İran'a hicret eden ilk şahıs, yedinci İmam Hz. Musa Kâzım'ın (a.s) oğlu Hz. "Seyyid Emîr Muhammed Âbid" imiş, çok faziletli, takvalı ve çok ibadet ettiğinden dolayı "Âbid" lakabıyla meşhur olmuş; bütün ömrünü geceleri namaz kılmak ve gündüzleri oruç tutmakla geçirmiş,

Kelamullahı (Allah'ın kelamı olan Kur'ân-ı Kerim'i) yazmayı çok severmiş ve onu yazmaktan aldığı ücretle çok köleler alıp serbest bırakmış.

Mübarek mezarı şimdi "Şiraz"da bulunuyor ve bu mezar, bütün halkın ziyaretgahı durumundadır. Kubbesi ve eşiği çok güzel bir şekilde yapılmıştır. Mübarek kabrinin çevresinde, kabrin ziyaretçilerinin izdihamına karşı korunması ve ayak altında kalmaması için "Nasreddin Şah-ı Kacar"ın amcası olan merhum hacı "Ferhad Mirza Mutemeduddevle"nin oğlu "Şahzade Üveys Mirza Mutemeduddevleti's-Sani" gümüşten, çok güzel bir Zerih⁽¹⁾ yapmış ve ziyaretçilerin ibadet yapma ve cemaat namazı kılma yeri olan mutahhar haremını de (küçük-küçük) aynalarla süslemiştir. Özellikle Fars halkı o mübarek buk'a'ya (mekana) çok ilgi gösteriyor. Resulullah'ın pakEhlibeyt'inden ve tavsiye ettiği kimselerden olan o buk'a sahibinin azametli ruhu vesilesiyle Mebde-i Feyyaz'ın feyzine (Allah'ın lütuf ve ihsanına) erişiyorlar.

Hâfız: Onun Hicaz'dan Şiraz'a hicret etmesine ne sebep olmuş?

Haşimî Seyyidlerin Medine'den Hareketi ve Kutluğ Han'la Savaşı

Davetçi: Hicaz'dan Şiraz'a gitmek niyetiyle hareket etmediler. Hicrî ikinci asrın sonunda Abbasî halifesi olan Memunu'r-Reşid, İmam Ali b. Musa er-Rıza'yı (a.s) zorla kendine veliahd ilân etti. Hilâfet merkezi olan Tus'a götürdü. Böylece bir müddet o hazretle kardeşi birbirlerinden uzak kaldılar, İmam'ı ziyaret etmek şevki, değerli kardeşlerini harekete geçirdi, mektup vesilesiyle İmam Rıza (a.s) ve halife Me'mun er-Reşid'den Tus'a hareket etmek için izin istediler; (hilekar) halife büyük bir memnuniyetle onların hepsinin gelmesini kabul etti.

Muhterem seyyid "Emîr Ahmed" (Şah çırağ), bizim büyük ceddimiz olan saygı değer "Seyyid Emîr Muhammed Âbid" ve değerli kardeşi "Seyyid Alauddin Hüseyin" birçok kardeşi ve amca oğulları, akrabaları ve dostlarıyla birlikte İmam Rıza'yı (a.s) ziyaret etmek niyetiyle Hicaz'dan Tus'a doğru hareket ettiler.⁽²⁾ Yol boyunca şialardan ve risalet hanedanına sevgi-

1- Kabrin etrafına bırakılan şebekeli büyük sanduka.

2- O zaman Tus'a gidip gelmek için yapılan yolculuk, genellikle Kuveyt, Basra, Ahvaz,

leri olan kimselerden birçok grup muazzam seyyidlerin kervanına katılıp hep birlikte hareket etmişler.

Kayıtlarda, "Şiraz'ın yakınlarına vardıklarında takriben erkek ve kadınlardan oluşan on beş binlik bir kabile teşkil olmuştu, şehirlerin memurları ve hâkimleri, böyle büyük bir kafilenin hareket haberini Me'mun er-Reşid'e iletiyorlar. Me'mun er-Reşid Benî Hâşim ve dostlarından oluşan böyle bir toplumun (Tusa ulaşmaları durumunda) hilâfet makamının sarsılmasına sebep olacağından korkuyor. İşte bundan dolayı bütün şehirlerin valilerine şöyle bir emir veriyor: "Beni Hâşim kafilesi nereye ulaşmışsa artık oradan itibaren hareketlerine engel olun ve onları Medine'ye geri çevirin" diye bildirdiler.

Bu hüküm nereye ulaştıysa kabile daha önceden oradan hareket etmişti, ama Şiraz şehrine ulaşmadan önce söz konusu hüküm o şehrin valisine ulaşmıştı.

Şiraz şehrinin çok ciddi ve muktedir hâkimi olan "Kutluğ Han" kırk bin kişilik bir orduyla Şiraz'a sekiz fersahlık bir yerde (Hazneniyan)'da konakladılar. Beni Hâşim kafilesi oraya ulaşır ulaşmaz Kutluğ Han, İmam evlâtlarına şöyle bir mesaj gönderdi: "Beyler, halifenin emri gereğince artık buradan geri dönmelisiniz."

Hz. Seyyid Emîr Ahmed cevaben şöyle buyurdu:

"Evvela; bizim bu yolculuktan hedefimiz değerli kardeşimiz İmam Rıza'yı (a.s) görmektir.

İkincisi; biz izinsiz gelmedik, halifenin kendisinden izin aldık ve onun kendi emriyle hareket ettik."

Kutluğ Han bu cevaba karşılık şöyle dedi: "Biz hareketinize engel olmakla görevliyiz. Halife bazı sebeplerden dolayı ikinci bir emir yayınlamış olabilir, bunun icra olunması gerekir. Beyler buradan geri dönmek zorundasınız."

Alicenap "Seyyid Emîr Ahmed", kardeşleriyle, Benî Hâşim'le ve dostlarıyla istişare etti. Ama onlardan hiçbiri geri dönmeye razı olmadı.

Sabahleyin kabile hareket etmek istediğinde kadınları, ihtiyaten kafilenin arkasına aldılar, göç davulu çalınır çalınmaz "Kutluğ Han" ordusuyla on-

ların önünü kesti. Artık mesele sözden çıkıp fiiliyata döküldü, çok şiddetli kanlı bir savaş başladı, Kutluğ Han'ın ordusu Beni Hâşim'in baskısı ve secaati karşısında dağılıp hezimete uğradı.

Bu aşamada mağlup olan ordunun reisleri, kendileri için bir çare düşünerek (doğru veya yalan) bir grup kişiyi yüksek yerlere çıkarıp şöyle demelerini istediler: "Beyler! Eğer halifenin veliahdı olan Ali b. Musa'ya (İmam Rıza'ya) güveniyorsanız; şimdi veliahdın vefat haberi ulaştı."

Bu haber bir şişmek gibi, İmam evlâtlarının çevresinde toplanan zayıf iradeli insanları sarstı ve böylece bu kişiler, onların etrafından dağıldılar.

İşte bundan dolayı Cenab-ı Seyyid Emîr Ahmed geceleyin kardeşi ve akrabalarıyla birlikte normal yoldan çıkıp çöllerden Şiraz'a doğru hareket ettiler. Cenab-ı Ahmed, "Düşman bizi takip ettiğinden dolayı yakalanmanız için değişik elbiselerle sağa-sola dağılmanız daha iyi olur" dedi.

İmamın evlâtları bu tavsiye gereği, aynı gece o şehrin etrafına dağıldılar.⁽¹⁾ Ama Cenab-ı "Emîr Ahmed", "Seyyid Emîr Muhammed Âbid" ve "Seyyid Abdullah Hüseyin" Şiraz'a varıp tanınmayacak elbiselerle birbirlerinden ayrıldılar; her biri bir köşeye çekilip ibadetle meşgul oldular.

Seyyid Emîr Ahmed (Şah Çırağ)

Cenab-ı Seyyid Emîr Ahmed⁽²⁾ İmam Rıza'nın (a.s) vefatından sonra ilim, züht, vera ve takva konusunda İmam Musa Kâzım'ın (a.s) otuz sekiz erkek ve kızdand oluşan evlâdının en seçkini ve ileri geleni idi. İmam Musa Kâzım (a.s) kendi hayatında bin dinara satın aldığı "Serriye" isimdeki bir bahçeyi o cenaba hediye etti. Saygınlığı farz olan bu İmamzade hayatında bin köle alıp, onları Allah yolunda özgürlüklerine kavuşturdu.

Şiraz'a vardıklarında Serezdek mahallesinde⁽³⁾Ehlibeyt'i seven dostlarından birisinin evine saklanıp geceyle gündüzü ibadetle geçiriyordu. Fars valisi "Kutluğ Han" tarafından İmamzadelerin bulunması için her tarafa casuslar dikildi. Nihayet bir yıl sonra Cenab-ı Seyyid Emîr Ahmed'in ye-

1- İran'daki İmam zadelerin (İmam evlâtlarının) ekseriyeti, o harekette sağa-sola dağılan kimselerdir, diyorlar.

2- Şahçırağ ismiyle meşhurdur.

3- Mezarın şimdiki bulunduğu mekan.

rini buldular. Derken hükümete haber verdiler, hükümet de o yüce insanı yakalamak için çok sayıda asker gönderdi.

Seyyid Emîr Ahmed'in (Şah Çırağ) Şahadeti

Cenab-ı Emîr Ahmed o zâlimlere karşı tek başına kendisini öyle savundu ve onlara karşı öylesine cesaretle ve yiğitçe davrandı ki, onun bu davranışı, bin üç yüz yıl sonra şimdi dahi tarihle uğraşanlara ibret vermekte ve onların gıpta etmelerine sebep olmaktadır. Nihayet, onun hakkından gelemediklerini görünce komşunun evini delip o büyük insanın sığındığı eve girdiler. O, savaştan yorulduğu zaman orada birazcık nefes alıp tekrar saldırıyordu. Duvara yaslanıp nefes aldığı vakit arkadan kafasına bir kılıç indirdiler, aynı hâlde diğer bir grup da evi yıkmakla meşguldüler. İşte bundan dolayı mübarek bedeni yığınca toprakların atında gizli kaldı; o harabe ev o şehrin halkı tarafından büyük bir çöplüğe dönüştürüldü. Çünkü Şiraz şehrinin halkı az sayıda insan, hariç muhaliflerindendi. Hicri yedinci asrın başlarına kadar yani Fars saltanatı, "Atabek Ebubekir b. Saad Muzafferuddin" Şah'ın eline geçene kadar (mübarek bedeni o yıkıntılar altında saklı kaldı). Muzafferuddin Şah salih bir padişahı; otuz altı yıl süren saltanat döneminde zahit, âbid, âlim ve faziletli kimselere karşı çok saygı gösteriyordu ve pak İslâm şeriatını yaymakta çok çaba sarf ediyordu.

"*Ennas-u alâ din-i mulûkihim*"⁽¹⁾ sözü gereğince Fars memleketinin bütün vezirleri ve büyük şahsiyetleri pak ve İslâm şîârını koruyan kimselerdi. Atabek Muzafferuddin Şah'ın yakın vezirlerinden biri de "Emîr Mukarrebuddin Mesud b. Bedruddin" idi. Bu vezir imara ve bayındırlığa çok düşkün olan biriydi. İşte bundan dolayı Şiraz şehrinin ortasında kötü bir durum hâline gelen o çöplük yığını kaldırıp yerinde büyük bir bina yapılmasını emretti; bunun üzerine çok sayıda işçi, oradaki toprak ve çöpleri şehrin dışına götürmeye başladı. Bir gün iş esnasında hiç bozulmamış ve kafasından darbe almış bir maktulün cesedinin yıkıntılar altında kalmış olduğunu görüp bu meseleyi hükümete bildirirler. Derken vezir-i a'zam ve bir grup kişi olayın ne olduğunu öğrenmek amacıyla oraya geldi.

1- İnsanlar padişahlarının dini üzeredirler.

Şah Çırağ'ın Cesedinin Bulunması

Uzun süren incelemelerden sonra o genç maktulün tanınmasına sebep olan tek şey onun parmağındaki yüzük kaşına yazılmış olan şu yazı oldu: "*el-İzzetu lillah Ahmed b. Musa*" o mekanda Haşimî gencinin savaşıp şehit olması çok meşhur olduğundan, o mübarek cesedin saygı duyulması farz olan İmamzâde Cenab-ı "Seyyid Emîr Ahmed b.Kâzım"ın (a.s) cesedi olduğunu anladılar. Takriben dört yüz yıl geçtikten sonra o bedeninin bozulmaması, görenlerin hidayetine ve bir grup muhalifin de basiretinin açılmasına sebep oldu.

"Atabek Muzafferuddin Şah" ve vezir-i a'zâmın emriyle cesedin bulunduğu yerde güzel bir anıt yaparlar; o mübarek cesedi büyük bir saygıyla âlimlerin ve büyük şahsiyetlerin huzurunda kazılmış olan kabre gömerler. Halk bu anıta büyük bir saygı gösteriyor. Atabek Muzafferuddin Şah H. 658. yılında vefat eder. H. 750'de Şiraz ve Fars saltanatı İshak b. Mahmud Şah'ın eline geçer. Çok salih ve hayır sever bir kadın olan şahın annesi "Meleke Taşi Hatun", O yüce insanın anıtını güzel bir şekilde tamir ettirir ve kabrin üzerine güzel bir kubbe diktirir. Şiraz şehrine on sekiz fersahlık bir mesafede olan "Meymend" kasabasını da o mübarek mekana vakfeder. O kasaba hâlâ duruyor; Meymend'in gül suyu dünyada meşhurdur.

Seyyid Alauddin Hüseyin

Cenab-ı "Seyyid Alauddin Hüseyin", İmam Musa Kâzım'ın (a.s) diğer bir oğludur. Değerli kardeşiyle Şiraz'a gelip o şehrin bir köşesine saklanıyor, geceyle gündüzü ibadetle geçiriyor.

O yakınlarda Kutluğ Han'ın büyük bir bahçesi varmış, o, bir gün o bahçenin bir köşesinde açılınca onu tanıyorlar; aynı yerde onu şehit edip elinde Kur'ân olduğu hâlde toprağa gömüyorlar.

Bu olayın üzerinden yıllar geçiyor, Kutluğ Han ölüyor, o bahçe viran oluyor, o şanı yüce Seyyiden Safeviler zamanına kadar hiçbir eser kalmıyor. Safeviler zamanında bu harabe bahçede bina yaparken bedeni bozulmuş ve kanıyla boyanmış bir maktul, bir elinde Kur'ân, diğer elinde kılıç olduğu bir hâlde toprak altından çıkıyor. Mevcut göstergeler ve karinelerle bu cesedin İmam Musa b. Cafer'in şehit oğlu cenab-ı Seyyid Alauddin

Hüseyin'e ait olduğunu anlıyorlar; o bahçede onu defnediyorlar ve "Kutluğ Han"⁽¹⁾ da o kabre bir anıt yapıyor.

Yıllar geçtikten sonra "Mirza Ali Medenî" Medine'den İmamzâdelerin ziyaretine⁽²⁾ geliyor, çok zengin olduğundan dolayı o mübarek kabrin üzerine güzel bir bina yapıyor. Birçok mülk ve bahçe alıp o mübarek mekana vakfediyor. Kendisi vefat ettikten sonra (o merhumu da) o mukaddes yerde defnediyorlar. Merhum Şah İsmail zamanında o kabir güzel bir şekilde tamir ediliyor. Orası hâlâ bütün Fars halkının ziyaretgahı ve onların ilgi gösterdiği (mukaddes) bir yer durumundadır.

Bazıları bu saygı değer Seyyidin neslinin devam etmediğini, bazıları da nesli olduğunu; fakat sonradan zürriyetinin kesildiğini yazıyorlar. Merhum Seyyid Amir Ahmed (Şah Çırağ)'ın da erkek evlâdı yoktu, fakat azize ve salih bir kızı vardı. Nitekim bu mesele "*Umdetu't-Talib fi Ensab-i Âl-i Ebî Talib*" kitabında mevcuttur. Bazıları da erkek evlâdının olduğunu yazıyorlar.

İbrahim Mücab

Cenab-ı Seyyid Emîr Muhammed Âbid'e gelince; o da inzivaya çekilip ibadetle meşgul oluyor, böylece tabii ölümle dünyadan göçüyor. Çok değerli evlâtları varmış; ilim, zühd, vera ve takva açısından onların hepsinden en üstün olanı, Emîrül-Müminin Hz. Ali (a.s) tarafından uyanıkken selâmının cevabı iftiharına nail olan ve bundan dolayı da (Mücab) lakabıyla meşhur olan Cenab-ı Seyyid İbrahim (Mücab)'dır.

Cenab-ı Seyyid İbrahim Mücab, değerli babasının vefatından sonra pak atalarının, özellikle mübarek kabri yeni bulunan ve o zamanda büyük bir şöhrete sahip olan Hz. Ali'nin (a.s) kabrini ziyaret etmek için o mukaddes ziyaretgahlara doğru hareket ediyor.

1- Kutluğ; eski Türkçe'de büyük anlamına gelir. Geçmiş zamanlarda padişahlar tarafından bazı hâkim ve büyüklere "Kutluğ" lakabı veriliyordu. Nitekim Çengizliler İran'a galip geldikten sonra "Oktay" "Kutluğ Han" lakabını onlara karşı muhalefet etmeyen Etabek-i a'zam Muzaffaruddin Ebubekir b. Saad-i Zengi'ye verdi. Binaenaleyh cenab-ı Seyyid Alaaddin'in kabirne anıt yapan Kutluğ Han, Me'mun tarafından Fars valisi olan ve İmamzâdelerle savaşan Kutluğ Han'dan farklıdır.

2- Şiiler Kum'daki Hz. Masume'nin ziyaretine gittikleri gibi, Şiraz'daki Resu-lullah'ın torunu olan İmam zadenin de ziyaretine gitmeleri iyi olur; kesinlikle onları ziyaret etmenin çok sevabı vardır.

Hâfız: Emîrül-Müminin Hz. Ali'nin (kerremellah vechehu) kabri o zamana kadar ne hâldeydi ki yüz elli yıldan sonra keşf oldu?

Davetçi: Emîrül-Müminin Hz. Ali'nin şahadeti, Muaviye'nin hilâfeti ve Beni Ümmeyye'nin azgınlığı zamanında vaki olduğundan dolayı Hz. Ali'nin vasiyeti üzerine onun mübarek naaşını geceleyin gizli bir şekilde defnettiler; hatta kabir üzerine bir işaret bile bırakmadılar. Hz. Ali'nin ashap ve evlâtlarından pek az insan defin zamanında hazır bulundu. Ramazan ayının yirmi birinci gününün sabahı, durumun düşmanlar açısından şüpheli olmasından dolayı ve düşmanın Hz. Ali'nin kabrinin yerini bilmemesi için iki mahmil⁽¹⁾ bağlayıp birini Medine'ye diğerini de Mekke-i Muazzama'ya doğru gönderdiler. İşte bundan dolayı Hz. Ali'nin mübarek kabri yıllarca gizli kaldı. O evlâtlarından ve özel dostlarından başka hiçbir kimse onun kabrinin yerini bilmiyordu.

Hâfız: Böyle bir vasiyetin ve kabrin yerinin gizli tutulmasında ısrar etmenin sebebi ne idi?

Davetçi: Büyük bir ihtimalle, dinsiz Beni Ümmeyye korkusundan dolayı idi. Çünkü onlar taği (azgın), yaği (isyancı, düşman, eşkıya) ve özellikle Peygamber Ehlibeytine (sallallahu aleyhim ecmain) buğzeden insanlardı. Hz. Ali'nin mübarek kabrine edepsizlik yapılması ve bu zulmün diğer bütün zulümlerden daha kötü olması mümkündü.

Hâfız: Bu nasıl bir sözdür? Bir Müslüman öldükten sonra ortada düşmanlık olsa bile onun kabrine çirkin şeyler yapmaları mümkün mü?

Benî Ümeyye'nin Feci Amelleri

Davetçi: Zat-ı âliniz Benî Ümeyye'nin çirkin tarihine bakıp onların utanç verici feci amellerini görmediniz mi? Bu Şecere-i mel'une ve taife-i habise, Müslümanların yöneticileri ve emirlileri oldukları günden beri Müslümanlar arasında zulüm, tecavüz ve bozgunculuk kapısı açılmış oldu. Yaptıkları zulüm kalmadı, nice kanlar döktüler, nice namusları kirlettiler! Bu hasiyetsiz ve rezil kavim, hiçbir şeye bağlı değildi. Nitekim sizin büyük âlimleriniz ve yazarlarınız da onların çirkin ve kötü amellerini büyük bir mahcubiyetle (kendi kitaplarında) kaydetmişlerdir.

1- Mahmil: Deve üzerine bağlanan bir taşıma sandığı veya sepet.

Zeyd b. Ali'nin (a.s) Şahadeti

Sizin büyük âlimlerinizden olan "Allame Makrizî Ebu'l-Abbas Ahmed b. Şafî", "*en-Niza ve't-Tahasum fi-ma Beyne Benî Hâşim ve Benî Ümeyye*" adlı meşhur kitabında onların feci amellerini ve davranışlarını geniş bir şekilde izah etmiştir. Onlar ölü ve diri ayırt etmiyorlardı. Örnek olarak şu iki önemli tarihî olayı ve bu kavmin (Benî Ümeyye'nin) işledikleri feci cinayetlere ilişkin bir örneği size arz edeyim.

Beyler (sakın) şaşırmayın, söylediğim şeylerin delil ve esas üzere olduğunu bilin. Bu önemli olay, Hz. Zeyd b. Ali b. Hüseyin (aleyhum'es selâm) ve oğlu Yahya'nın şahadetidir. Her iki fırkanın (Şia ve Ehlisünnet'in) bütün tarihçileri şöyle yazmışlardır:

Hişam b. Abdulmelik b. Mervan, kamerî 105. yılda hilâfete geçtiğinde zulüm ve taşkınlığın temelini attı. Kendisi ve ona tabi olanlar özellikle Beni Hâşim'e zulüm ve eziyeti en son haddine ulaştırdılar.

Nihayet Cenab-ı Zeyd b. Ali, o biricik şerif, âlim, âbid, zâhit, fakih ve müttaki kişi, zulümden şikâyet etmek için Şam'a halifenin yanına gitti. Resafe'de Hişam'la görüştü Hz. Zeyd ne için geldiğini beyan etmeden önce Hişam, Resulullah'ın bedeninin bir parçası olan torununu bir misafir olarak karşılamak, ona yardımda bulunmak ve sorunlarını çözmek yerine, daha içeri girer girmez ona sert bir şekilde hakaret etti ve onu, ağzıma alamayacağı çirkin sözlerle hilâfet sarayından kovdu.

Nitekim bizim ve sizin büyük tarihçileriniz örneğin, İmam Mesudî "*Mürrucu'z-Zehab*"ın ikinci cildinde, Allame Makrizî "*en-Niza ve't-Tahasum fi-ma Beyne Benî Hâşim ve Benî Ümeyye*" kitabında, İbn Eb'l-Hadid-i Mutezilî "*Şerh-u Nehci'l-Belâğa*"da ve diğer şahıslar da eserlerinde, ayrıntılı olarak yazıyorlar ki Zeyd b. Ali onca hakareten, ağır darbelerden ve halifenin yanından kovulduktan sonra mecburen Şamdan Kufe'ye gitti ve zulmü yok etmek için Emevîlere karşı bir hareket başlattı.

Kufe şehrinin valisi olan Yusuf b. Ömer-i Sakafî büyük bir orduyla o hareketi yok etmek için mücadeleye kalkıştı, o hazret de Hâşimî bir şecaat ve cesaretle şu şiirleri okuyup savaşıyordu:

"Zilletli Hayat ve izzetli ölüm;

Her ikisini de çetin ve şiddetli görüyorum.

Onlardan birini seçmek zorunda isem,
İzzetli ölüme doğru gitmem daha güzeldir."

Bu esnada aniden düşman tarafından bir ok, onun mübarek alınına isabet etti ve böylece şahadet şerbetini içerek likaullahı kavuştu. O yüce insanın oğlu Cenab-ı Yahya şialarla birlikte o kargaşa içerisinde babasının mübarek bedenini gizli bir şekilde götürüp şehrin dışındaki bir nehrin içerisinde kabir kazıp defnetti; defnettikten sonra düşmanların onun kabrinin nerede olduğunu bilmemeleri için nehrin suyunu o kabrin üzerine akıttılar.

Ama Yusuf Sakafi'nin müfsit casusları bu olayı ona ulaştırdılar. Bunun üzerine Yusuf Sakafî kabrin açılmasını ve bedeninin kabirden çıkarılmasını emretti ve daha sonra yüce insanın başını bedeninden ayırıp Hişam için Şam'a gönderdi. O soysuz, asaletsiz ve mel'un Kufe valisi Yusuf Sakafi'ye, Cenab-ı Zeyd'in bedenini çıplak olarak darağacına asmalarını emretti; o mel'unlar da Hişam'ın emri üzerine sefer ayı H. 121 yılında Hz. Resulullah'ın (s.a.a) zürriyetinin bedenini çıplak olarak ağaca astılar. Resulullah'ın (s.a.a) bedeninin parçası olan o âlim ve zâhidin bedeni, tam dört yıl ağaçta asılı kaldı. H. 126. yılında "Velid b. Yezid b. Abdulmelik b. Mervan" hilâfete geçtiğinde onun kemiklerinin darağacından indirilip yakılmasını ve yakıldıktan sonra da külünün rüzgarda savrulmasını emretti (onlar da bu emri uyguladılar).

Cenab-ı Yahya'nın Şahadeti

O mel'un, (Velid b. Yezid) aynı işi Horasan şehirlerinden olan Cürcan⁽¹⁾ şehrinde Cenab-ı "Yahya b. Zeyd b. Ali b. Hüseyin" (aleyhimu's-selâm)'ın bedenine yaptı. Çünkü o da Benî Ümeyye'nin zulmüne karşı kıyam etti ve savaş alanında şehit oldu; başını bedeninden ayırıp Şam'a gönderdiler. Mübarek bedenini değerli babasının bedeni gibi darağacına astılar, altı yıl öylece ağaçta asılı kaldı. Dost ve düşman o yüce insanın hâline ağlıyordu. Velid cehenneme gittikten sonra Benî Abbas taraftarlığıyla Benî Ümeyye'ye karşı kıyam eden "Ebu Müslim-i Horasanî" Resulullah'ın zürriyetinin bedenini zulüm ağacından kurtarıp Cürcan (Gurgan)'da defnetti. Şimdiye kadar mübarek kabir, bütün Müslümanların ziyaretgahıdır ve onların hürmet ve saygı gösterdikleri kutsal bir mezardır.⁽²⁾

1- Şimdi buraya Gurgan denmektedir.

2- Mecliste bulunan herkes bu acı olayı duyunca müteessir oldu; bazıları da ağlayıp

Binaenaleyh örnek olarak zikrettiğimiz cinayetleri işleyen habis (kötü) hanedanın fırsat ellerine geçseydi, Emîrül-Müminin Hz. Ali b.Ebî Tâlib'in (a.s) mübarek naaşına aynı şekilde muamele yapacakları hiç de şaşırılacak bir şey olmazdı.

İşte bundan dolayı vasiyet gereğince Hz. Ali'nin cenazesi geceleyin defnedildi ve kabir üzerine de hiçbir işaret bırakılmadı. Abbasî halifesi olan Harun er-Reşid zamanına kadar gizli kaldı. Bir gün Harun er-Reşid, ceylanların bulunduğu kamışlık bir yer olan Necef çölüne av için çıktı. Tazılarla ve parslarla ceylanları takip ettiler. Avcılar "Tell-ü Necef"⁽¹⁾ sığındular; ama tazılar ve parslar Telle-ü Necef'in üzerine çıkmadılar. Bu iş birkaç defa tekrarlandı; yani tazılar geri gittiklerinde ceylanlar tepeden aşağı iniyorlardı, takip edildiklerinde ise tekrar o tepeye sığınıyorlardı. Halife, tazıların tepenin üzerine çıkmadıklarını görünce o mekanda bir sırrın olması gerektiğini anladı. İşte bundan dolayı hizmetçilerine o yerin halkından yaşlı bir adamı yanına getirmelerini emretti. Bir ihtiyar adam bulup getirdiklerinde halife o adama: "Bu tepede ne gibi bir sır vardır ki, tazılar ceylanların ardıca onun üzerine çıkmıyorlar?" diye sordu.

Hz. Ali'nin (a.s) Kabrinin Bulunması

İhtiyar adam cevaben, "Ben sırrını biliyorum, fakat söylersem can güvenliğimi kaybederim" dedi. Halife güvenliğini garanti edince, ihtiyar adam şöyle dedi: "Babamla birlikte buraya geldik, babam bu tepenin üzerini ziyaret edip orada namaz kıldı, babama: "Burada ne var?" diye sordum. Babam şöyle dedi: "İmam Cafer Sadık'la (a.s) birlikte burayı ziyarete geldik, İmam Sadık (a.s); "Burası ceddimiz Ali b.Ebî Tâlib'in (a.s) kabridir, yakında aşikar olacaktır." buyurdular.

Halife o yerin kazılmasını emretti, orayı kazıp bir kabir belirtisine ulaştılar, orada Süryani yazısıyla yazılmış iki satırlık bir levha gördüler, o lev-

ellerinde olmadan o melunlara lânet ettiler.

1- Necef, lugatta suyun ulaştığı tepeye denir. Necef, selin ev ve kabirlere ulaşmasına mani olan Kufe'nin arkasındaki su barajının ismidir; Hz. Ali'nin (a.s) kabri o barajın yakınlarındadır. Nitekim Firuzabadî Kamus'unda Necef'in anlamını bu şekilde açıklamıştır. (Diğer bir nakle göre Necef'in aslı "Ney Cef"dir yani kuru kamış; bu kelime kısaltılarak Necef olmuştur. Müt.)

hadaki yazıyı tercüme ettiklerinde şu sözler çıktı: "Bu Nuh peygamberin tarafından yedi yüz yıl önce Muhammed (sallallahu aleyhi ve alih)'in vasisi olan Ali için kazdığı kabirdir."

Hârun bu durumu görünce o kabre çok hürmet edip toprakları tekrar kendi yerine dökmelerini emretti, kendisi de bineğinden aşağı inip abdest aldı, iki rekât namaz kıldı, çok ağladı ve kendisini o pak kabrin üzerine attı. Daha sonra Hz. Musa b. Cafer'e (a.s) bir mektup yazarak bu olayın ondan sorulmasını emretti. Hz. Musa b. Cafer, onların sorusuna cevap olarak şöyle yazdı: "Evet, orası değerli ceddîm Emîrül-Müminin Hz. Ali'nin (a.s) kabridir."

Harun kabrin üzerinde taşla bir bina yapılmasını emretti, bu bina "Tahcir-i Harun" diye meşhur oldu. Daha sonra bu haber diğer şehirlere yayıldı. Müminler etraftan yolculuk yüklerini bağlayıp burayı ziyarete geliyorlardı. İşte bundan dolayı Cenab-ı "Seyyid İbrahim Mücâb" da fırsat bulur bulmaz Şiraz şehrinde Hz. Ali'nin kabrini ziyaret etmek için yola çıktı. Kerbela-i Müalla'yı ziyaret edip ondan ayrıldıktan sonra, Hakkın çağrısına lebbeyk deyip dünyadan göçtü ve değerli ceddî İmam Hüseyin'in (a.s) civarında defnedildi. Şimdiye kadar mübarek kabri Hz. Hüseyin'in (a.s) revakının kuzey batısında dostlarının ziyaretgahıdır.

Hz. Ali'nin (a.s) Kabri Hakkındaki İhtilâf

Hâfız: Ama ben bu kadar açık ve kesin buyurmanıza rağmen mevlâmız Hz. Ali'nin (kerremullahu vechehu) kabrinin Necef'de olduğunu sanmıyorum. Çünkü âlimler onda ihtilâf etmişlerdir. Bazıları Kufe'nin Kasrül-İmare'sinde, bazıları Kufe'nin mescid-i camisi'nin kible tarafında, bazıları Kufe camisinin Babu'l-Kinde'sinde, bazıları Kufe Rahbesinde ve bazıları da Baki kabristanında olduğunu söylemişlerdir. Bizim Afganistan'ın (baş şehri) Kabil'in yakınlarında da Mezar-ı Ali isminde anıt vardır; diyorlar ki mevlâmız Ali'nin cenazesini bir sandığa bıraktılar sonra onu bir devenin üzerine bağlayıp Medine'ye doğru götürdüler. Bazıları sandığın içerisinde değerli eşyaların olduğunu sanarak onu çaldılar; sandığın ağzını açtıklarında Hz. Ali'nin mübarek cesedini gördüler, (bu durumla karşılaşınca) onu Kabil'e getirip orada defnettiler. İşte bundan dolayı o bölgenin halkı o anıta saygı gösteriyor.

Davetçi: Bütün bu ihtilâflar Hz. Ali'nin, kabrinin gizli kalmasını emretmesinden dolayı ortaya çıkmıştır. Bendeniz bunu ayrıntılı olarak izah etmek

istemedim. Nitekim İmam Cafer b. Muhammedi'n- es- Sadık (aleyhu-me's-selâm)'dan şöyle bir rivayet nakledilmiştir:

"Hz. Emîrül-Müminin Hz. Ali (a.s) vefat anında oğlu İmam Hasan'a şöyle buyurdu: Necef'de beni defnettikten sonra kabrimin yerini kimse bilmemesi için şu dört yerde kabir kaz: 1- Kufe Camisi'nde. 2- Rahbe'de. 3- Cadet-u Hübeyre'nin evinde. 4- Ğariy'de."

Elbette bu ihtilâf sizin âlimleriniz arasındadır. Çünkü onlar herkesin sözüne itina gösteriyorlar. Ama Şia âlimlerinin Hz. Ali'nin mübarek kabrinin Necefü'l-Eşref'de olduğu konusunda görüş birliği vardır. Çünkü onlar hadislerini tertemiz ve mutahhar Ehlibeyt'ten almışlardır. Ehlibeyt'in de, beytte (evde) olan şeyleri (başkalarından) daha iyi bilmeleri doğaldır.

"Hz. Ali'nin mezarı Kabil'in yakınlarındadır." şeklinde buyurduğunuz söze gelince; bu söz gerçekten çok gülünçtür, bu tamamen yalandır ve bu olay doğru bir haberden daha çok bir efsaneye yakındır.

Daha çok sizin âlimlerinize hayret edilmelidir. Çünkü her yerde mutahhar Ehlibeyt'ten ve onların sözlerinden uzak durmuşlardır; hatta ihtilâf çıkmaması için babalarının kabrinin yerini evlâtlarına sormaya bile yanaşmamışlardır. Çünkü ev halkı evde olanı daha iyi bilir. Hz. Ali'nin evlâtlarının babalarının defnedildiği yeri başkalarından daha iyi bilecek olması apaçık ortadadır.

Eğer o mezkur yerlerden herhangi birisi doğru olsaydı kesinlikle Eimme-i Ethar⁽¹⁾ kendi Şialarına haber verirlerdi; oysa ki onların aksine Necefü'l-Eşref'i vurgulamışlardır. Hatta kendileri bile onun Necef-eki kabrini ziyarete gitmiş ve şialarını da Hz. Ali'nin Necef'teki kabrini ziyarete teşvik etmişlerdir.

Sibt b. Cevzî "*Tezkire*" kitabında muhtelif rivayetler zikretmiştir; o şöyle diyor:

"Altıncı rivayet de şudur ki: Hz. Ali'nin (a.s) kabri, bugün bütün halkın ziyaretgahı olan "Necefü'l-Eşref" şehrinde. Bu rivayet daha aşikar ve yaygın ve meşhurdur."⁽²⁾

1- Temiz masum İmamlar.

2- Tezkiretu'l-Havas, 7. Bap, s.162.

Yine diğer âlimleriniz, örneğin; Hatib-i Harezmî, "Menakıb" kitabında Hatib-i Bağdadî, kendi tarihinde, Muhammed b. Talha-i Şafî "Metali-bu's-Süul" kitabında İbn Ebî'l-Hadid, "Şerh-u Nehci'l-Belâğa"da Firuzâbadî kendi *Kamus*'unda (Necef maddesinde) vs. Hz. Ali'nin defnedildiği yerin Necefü'l-Eşref olduğunu yazmışlardır.

İbrahim Mücab'ın Evlâtları

Velhasıl "el-Kelâmu yecurru'l-keâm" (söz sözü getirir) münasebetiyle asıl mevzudan uzaklaştık İbrahim Mücab'ın (r.a) Kerbela-i Müalla'da vefatında sonra ondan Ahmed Muhammed ve Ali isminde üç seçkin erkek evlât yadigar kaldı; bunların her üçü de cedlerinin dinini tebliğ etmek için o zaman Dar'ül İmare⁽¹⁾ olan İran'a doğru hareket ettiler. Cenab-ı Ahmed "Kasr-ı İbn Hübeyre"ye giderek oraya yerleşti; evlâtları orada çok meşhur oldu ve hepsi dine hizmetle meşgul oldular.

Cenab-ı Muhammed (Hâirî ismiyle meşhurdur) Kirman'a teşrif buyurdular ondan Ebu Aliyyü'l-Hasan Muhammed Hüseyin Şeyyidî ve Ahmed isminde üç çocuk yadigar kaldı, onlara çok şerefli torunlar nasip oldu. Muhammed Hüseyin ve Ahmed Kerbela'ya döndüler ve değerli atalarının kabri kenarında ömürlerini geçirdiler. Onların neslinden Kerbela ve çevresinde meşhur büyük kabirler vardır. Örneğin muhterem Âl-i Şeyyidî ve Âl-i Fihar seyyidlerinin kabilesi ki Cenab-ı Muhammed Hüseyin Şeyyidî'nin soyundandırlar ve Âl-i Ebu Nasır ve Âl-i Tu'me Seyyidleri de Âstane-i Kuds-i Hüseyinî'nin (ervahuna fedah)⁽²⁾ muhterem hizmetçilerindendirler; onlar da cenab-ı Ahmed'in soyundandırlar.

Cenab-ı Aliyyü'l-Hasan da Şiraz'a yerleşti, Şiraz halkı mutaassıp Ehlisünnetten, genellikle nâsibî ve Hâricîlerden oluştuğu ve Ehlibeyt'e karşı özel bir husumet beslediği için alenen seyyid ismiyle ortaya çıkmadılar. İşte bundan dolayı Arap elbisesiyle şehrin kenarındaki çukur bir yerde⁽³⁾ evler

1- Bütün milletlere ait olan yurt.

2- Hz. Hüseyin'in (a.s) haremi.

3- Yavaş yavaş şehir genişledi, Kacar Sultanlarının ilki olan "Muhammed Han Kacar"ın saltanat zamanına kadar artık şehrin çevresindeki hendek ve çukurlar şehrin bir parçası oldular. İmamzâdelerin Arabî evlerde tebligat yaptıkları mahalle şimdi de Şiraz'da meşhurdur. O mahallede meşhur olan camii, İran padişahı "Kerim Han

yapıp ortaya yerleştiler. Şiraz'ın "Serezdek" mahallesinde evleri olan Şia âileleri mübarek İmamzadelerle ilişki kurdular, onlar da gizli bir şekilde dinî tebligatlar yaparak velâyet hakikatlerini yaymakla meşgul oldular.

Cenab-ı Ebu Ali Ahmed vefat ettikten sonra onun büyük oğlu olan Ebu Tayyib tebligat alanını genişletti, yavaş-yavaş şöhreti artmaya başladı, muhaliflerden çoğu hidayete erip hak yolunu buldu. Artık Şia topluluğu çoğalmaya başladı. Mübarek İmamzâdelerin tebligat ve teşebbüsleri çerçevesinde önemli teşkilatlar kuruldu; hatta Şiraz'da "Sadat-i Âbidî ve Mücabî" isminde tebligat minberleri yapıldı.

Kendi akrabalarını, dinî tebliğler yapmak için çevre köylere gönderiyorlardı; dinî hizmet ve tebliğ yapmaktan bir an olsun usanmıyorlardı. Onların tebligat alanı İran'ın etrafındaki şehirlerde gittikçe genişliyordu. Şiîliği seçen "Diyaleme" zamanında Gazan Han (Mahmud) ve Moğol Olcaytu (Sultan Muhammed Hudabende) saltanatı döneminde ve tamamıyla özgür oldukları Safeviye zamanında Şia âlemine büyük hizmetler yaptılar; İran şehirlerinin çoğunda Şia-i İmamiyye mezhebi hakikatleri bu yüce henedan vesilesiyle yayılmış oldu.

Şiraz Seyyidleri Tahran'da

Merhum "Fethali Şah Kacar"ın saltanat döneminin sonlarında Merhum Seyyidu'l-Fükaha-i ve'l-Müctehid, Allame-i Kebir Hacı Seyyid "İsmail Müctehid Mücabi"nin en seçkin evlâtlarından olan bizim büyük ceddimiz merhum "Seyyid Hasan Vaiz-i Şirazî" (tabe serah) mukaddes Meşhed'de İmam Rıza'nın (a.s) kabr-i şerifini ziyaret edip döndükten sonra Tahran'a geldiler, ilim sever şah tarafından ona çok ilgi gösterildi ve ondan Tahran'da kalması rica edildi. Dinî vazifesi gereğince o saygı değer insan, şahın ricasını kabul etti. O zamanlar, Tahran'da âlimlerin dinî meseleleri beyan ettikleri camilerden başka bugünkü gibi diğer tebliği meclisleri henüz mevcut değildi; tekkelerde sadece taziye ve ağıt okuma merasimleri düzenleniyordu; onlardan en önemlisi de şah devletin tekkesindeki düzenlenen meclislerdi.

Zend'in kardeşi merhum şeyh "Ali Han Zend", o asırlarda meşhur âlimlerden olan bizim büyük ceddimiz merhum hacı "Seyyid İbrahim Müçte-hid" için yapmıştır.

İşte bundan dolayı saygı değer Seyyid Hasan'ın düsturu ve şahun onaylamasıyla tekkeler, ağıt ve taziye vakitlerini tebliğ meclislerine dönüştürdüler.

Tahran'da ilk tebliğ toplantısının temelini atan ve tebliğ minberleri kuran, büyük babam olan merhum ağa Seyyid Hasan-ı Vaiz-i Şiraz'ı olmuştur. Bu toplantılar, müçtehitlere ve taklit mercilerine hedefleri doğrultusunda çok yardımcı olmuştur.

İşte bunun için merhum Seyyid Hasan, merhum Hacı Seyyid İsmail-i Müctehid'in kendi cediti olan ve Şiraz'da bulunan bizim babamıza bir mektup yazıyorlar. Bunun üzerine kırk kişiyi aşkın kendi evlâtları arasından Ağa Seyyid Cafer, Ağa Seyyid Rıza Müctehid-i Fakih, Hacı Seyyid Abbas, Ağa Seyyid Cevad, Ağa Seyyid Mehdi, Ağa Seyyid Müslim, Ağa Seyyid Kâzım ve Ağa Seyyid Fetullah Tahran'a gidiyorlar.

Kazvin halkının daveti üzerine Cenab-ı Ağa Seyyid Mehdi, Ağa Seyyid Müslim ve Ağa Seyyid Kâzım, tebliğ için o bölgeye gönderiliyor. O üç seyyidin neslinden olan Mücabi seyyidleri şimdi de o bölgede meşhur ve marufturlar.

Merhum Seyyid Hasan'ın kendisi de diğer kardeşleriyle birlikte Tahran'da tebliğ mescitleri düzenleyip, bu tebliğ alanını gittikçe genişletiyorlar, mihrap ve minber vesilesiyle nurlu şeriatı yaymaya çalışıyorlar. H. 1291 yılında merhum Seyyid Hasan (r.a) vefat ediyor. Ondan sonra silsile-i celile-i sâdatın riyaseti (reisliği) o merhumun reşit oğlu (ve benim büyük babam olan) merhum Seyyid Kasım Bahru'l-Ulum'a intikal ediyor. Çünkü silsile-i celile-i sâdatın bu güzel riyaset elbisesi, o zaman bin kişi civarında olan Şirazî Sâdatının büyük hanedanı arasında zühtte, vera ve takvada meşhur, makul ve menkulu⁽¹⁾ cem eden, usul ve fûru'u ihtiva eden dönemin dâhisi, ilim, amel ve siyasette meşhur olan sadece o şanı yüce seyyide uygun gelip yakışıyor.

Merhum Bahru'l-Ulum'un Allah'ın rahmetine kavuştuğu⁽²⁾ H. 1308 yılından bu zamana kadar, bu şâni yüce hanedanın riyaseti, Hami'ş-Şia,

1- Makul ve menkul; Akle ve nakle dayanan sözlere denir.

2- Merhum Bahru'l-ul-H. 1308'de vefat etti, Kerbelâ-i Mulla'da Mirza Musa Türbesinin ön kısmıyla Hz. Hüseyin'in (a.s) başının arka tarafı arasında cediti merhum ağa Seyyid Hasan-ı Vaiz-i Şiraz'ının kabrinin kenarında defnedildi.

Muhyi'ş-Şeriat, Nasıru'l-Milleti ve'd-Din, Mürevvicu Ahkami Seyyidi'l-Mürselin, Sikatu'l-İslâm ve'l-Müslimin, Feridü'd-Dehr, Vahidu'l-Asr ve Kacar şahı Nasreddin tarafından "Eşrefu'l-Vaizîn" lakabıyla meşhur olan yüce ceddimiz Hz. Ağa seyyid Ali Ekber (damet berekâtüh) ile dir.

Bu yüce insan yaklaşık seksen yıl tehvid sancaktarı olmuş ve çeşitli olaylara, özellikle son asrın hadiselerine, din düşmanlarına ve yabancılara karşı tam bir cesaret, fedakarlık ve sonsuz bir kudretle durup sebat etmiş, istikametle din-i mübin-i yaymak yolunda çabalar göstermiş, ahkâmı yaymaktaki, menhiyat-ı (nehyedilenleri) önlemekteki, tertemiz İslâm şeriatının düsturlarını korumaktaki, hakikatleri tebliğ etmekteki ve ilim merkezlerini genişletmekteki hizmetleri dost ve düşman tarafından tasdik ve teyit olunmuştur.

O kadri yüce şahsın güneşten daha aşikar olan sihirli beyanı ve etkileyici sözleri, çeşitli zaman ve mekanlarda ulema-i a'lamın ve meraci-i taklid'in dikkatini çekmiştir.

Özellikle hüccetü'l-İslâmlar, ayetullahlar, taklid merciileri, asrın dâhileri, merhum Hüccetu'l-İslâm Hacı Mirza Muhammed Hasan-ı Şirâzî-yi Bozorg (13. Yüz yılda Ehlibeyt mezhebini canlandıran kişi), Hacı Mirza Habibullah-i Reştî, Hacı Şeyh Zeynülabidin-i Mazenderanî, Hacı Mirza Hüseyin, Hacı Mirza Halil-i Tahranî, Ağa Seyyid İsmail Sadr-i İsfahanî ve Ağa Mirza Muhammed Taki-yi Şirazi (kaddesellâh esrarehum), özellikle ilim şehri Necefü'l-Eşref'de oturan bu karmakarışık asırda fırka-i naciye-i İmamiyye'nin riyasetini üstlenen Fakih-i Ehlibeyt-i İsmet ve Taharet Seyyidu'l-Fukaha ve'l-Müctehidîn, Ayetullah-i fi'l-Arâzîn, Nabiğatü'd-Dehr Hz. Ağa Seyyid Ebu'l-Hasan İsfahânî (Allah Müslümanların ondan yararlanmasını sağlasın) o şanı yüce Seyyidin (Eşrefu'l-Vaizin) hakkında hadinden fazla lütuf ve muhabbet izhar eylemişlerdir.⁽¹⁾

1- Eşref-ul-Vaizin-i Şirazi, 21 Şâban h. 1351. yılında, 83 yaşında iken Kirman-şahan'da Allah'ın rahmetine kavuştu, üç gün tatilden sonra merhumun cenazesi Davetçi'nin katılımıyla birlikte kutsal ziyaretgahlara götürüldü, büyük âlimlerden, tüccarlardan, esnaftan vs. oluşan "Kerbela" halkının katıldığı cenaze töreni ile Hz. Seyyid'üş-Şühedanın (Hz. Hüseyin'nin) pak revakında (büyük cediti seyyid İbrahim Mücab'ın kabri kenarında) defnedildi.

Seyyid Ebu'l-Hasan-ı İsfahanî gerçekten ilimde, ve hüsnü siyasette "Ene medinetu'l-ilm ve Aliyyün babuha" bayrağını, birçok muhalif karşısında nâsutun (beşeriyet aleminin) sarayı üzerinde yükseltmeyi, Maverâ-ü Bihar'a kadar İslâm ahkâmını yaymayı ve çeşitli millet ve inançlara sahip olanlardan birçok grupları, İslâm havzasına (ilim merkezine) ve mezheb-i hakka olan Caferî Mezhebi'ne girmelerine sebep olmayı başaramıştı.⁽¹⁾

Yine üstatların üstadı ve Kum'un İlahî ilimler medreselerinin müdüriyeti elinde olan mukaddes zat Ayetullahi'l-Uzma Ağa-yı Hacı Şeyh Abdulkerim-i Hairi-yi Yezdî (mudde zilluhu'l-âli)⁽²⁾ değerli babamıza haddinden ziyade önem verip teyit etmiştir; daima Seyfu'l-İslâm (İslâm'ın kılıcı) unvanıyla onu muhatap kılmıştır. Çünkü kesici dil kılıcının gücüyle küfr, ilhad, zındıklık ve fesat sarayının temelini sarstığını, i'la-i kelimetullah ve mezheb-i hakka'yı yaymak yolunda cihat ve fedakarlık yapmaktan çekinmediğini müşahede ediyordu.

Allah'ın verdiği otorite ve güçle, bir an bile mülhitleri ve İslâm düşmanlarının zehirli hedeflerini yok etmek yolunda bir an bile boş durmamıştır. Dahilî ve Hâricî düşmanların, o âlicenabın maksat ve hedefinin önünü almak için giriştikleri çabalara rağmen dâima genel olarak İslâm dinini ve milletini, özel olarak da hak olan Caferî Mezhebi'ni savunmuş ve onlara hizmetleri olmuştur ve hâlâ olmaktadır.

Velhasıl şimdiye kadar bu silsile-i celile, Tahran ve çevresinde, Sâdat-i Şirazî, Âbidî ve Mücabî ismiyle daima şeriata hizmet etmiş ve gereken vazifelerini yapmışlardır. Muhaliflerin baltalamaları, suçlama ve iftiraları karşısında kararlılık gösterip güzel bir şekilde imtihanlarını vermişlerdir. İşte bu, "Neden İran'a gittiniz ve ne için gittiniz?" şeklinde sorduğunuz soruya, bu silsile-i celile'nin uzun hayatından kısaca arz ettiğim cevaptır.

Bu büyük âilenin hedefi ve maksadı, İmam Musa Kâzım'ın (a.s) oğulla-

1- Merhum Seyyid Ebu'l-Hasan-ı İsfahani 9 Zilhacce H. 1365'de Kazimeyn'de, otuz yıl dünya Müslümanlarının riyaset ve liderliğinden sonra 88 yaşında Allah'ın rahmetine kavuştu. Merhum Şeyh Mufid (r.a)'den sonra eşi görülmemiş büyüklükte bir cenaze töreni ile Necef'ul-Eşref'e kaldırılıp altın eyvanın karşısında yer alan sahnin kenarındaki hücrede toprağa verilmiştir.

2- 17 Zilkade H. 1355'de Kum şehrinde Allah'ın rahmetine kavuştu ve "Med-res-i Balaser"de defnedildi (r.a).

rından olan cenab-ı "Seyyid Emîr Muhammed Âbid" ve "Seyyid İbrahim Mücab"ın zamanından (takriben 1300 yıl oluyor) şimdiye kadar İslâm dine ve şeriatına hizmet etmek olmuştur ve daima şu ayeti, "**Allah'ın risaletini (İlahi mesajı) tebliğ edenler ve O'ndan korkanlar, Allah'ın dışında hiç kimseden korkmuyorlar. Allah hesap görücü olarak yeter.**"⁽¹⁾ göz önünde bulundurarak tebliğ kürsüsünde oturup Allah'ın dışında hiç kimseden korkmadan, tam bir sebat ve istikametle Allah'a dayanarak gereken vazifelerini yapmışlardır.

Müzakerat buraya ulaştığında "Seyyid Abdülhay" saatine bakıp şöyle buyurdular: "Vakit hayli geçmiş, izin verirsiniz diğer sohbetler yarına kalsın; yarın inşaallah daha çok sohbet etmek için biraz erken geliriz."

Davetçi de (kendisini kastediyor) tebessüm ederek güler yüzle muvafakat etti. Çay içip Hindistan çerezlerinden yedikten sonra ayağa kalktılar; biz de samimiyet ve sevgiyle onları uğurladık.

1- Ahzâb, 39.

İKİNCİ OTURUM

(24 Recep 1345 Cumartesi Akşamı)

Akşam namazından sonra dün gece gelen aynı şahıslar, sonradan tüccar ve zenginlerden olduklarını anladığımız diğer birkaç muhterem kişiyle birlikte geldiler; birtakım iltifatlı konuşmalardan ve çaylarımızı içtikten sonra Hâfız Bey söze başladı.

Hâfız: Kible sahip (Âlicenap), gerçekten dalkavukluluk yapmaksızın diyorum; dün geceki meclisten tatlı hatıralarla ayrıldık. Sizin huzurunuzdan ayrıldığımızda, tüm yol boyunca arkadaşlarla sizin hakkınızda sohbet ediyorduk. Gerçekten câzibeniz o kadar güçlü ki hepimizi suret ve siretinize⁽¹⁾ cezp etmiştir. Hüsn-ü suret ve sirete (güzel sima ve güzel davranışa) sahip olan kimseler çok az bulunurlar. "Eşhedü enne-ke ibn-u Resulullah-i hakka" (Tanıklık ediyorum ki gerçekten sen Resulullah'ın evlâdısın).

Bugün sabah kütüphaneye gittiğimde Ensab ve tarih kitaplarından birkaç cilt, özellikle kadri yüce seyyidlerin nesebi hakkında "Hezar Mezar" ve "Asar-ı Acem" kitaplarını götürüp mütalâa ettim ve dün gece buyurdularınız hakkında (biraz) dikkat ettim; gerçekten hoşlandım, zevk aldım ve hakikaten bu şerefli nesebe gıpta ettim ve bir müddet düşündüm sonunda, zât-ı âliniz gibi şerif ve nesebi doğru bir şahsın bu güzel suret ve sirete rağmen neden geçmişlerin saçma âdetlerinin etkisinde kalmış ve büyük cedlerinin yolundan sapıp Mecusî İranlıların siyasî âdet ve usullerini kabul etmiştir! diye düşünerek çok üzüldüm.

Davetçi: Birincisi; zât-ı âlinizin hüsn-ü zan ve nazar-ı lütfünden memnun oldum ve teşekkür ediyorum; tevazu etmeksizin gerçekten hesaba girmeyen o zerre benim. İkincisi, maksadınızı anlamadığım karışık ve müphem birkaç

1- Sima ve davranış.

cümle buyurdunuz, lütfen hakikatin aşıkâr olması için cümleleri ayrı-ayrı beyan ediniz. Meselâ geçmişlerin saçma âdetleri, yüz çevirdiğimiz değerli cedlerimin yolu ve tâbi olduğum İran'ın siyâsî âdet ve usulleri nelerdir?

Hâfız: Geçmişlerin saçma âdetlerinden maksadım, Yahudiler eliyle din-i hanif-i İslâm'a sokulan bidat ve akidelerdir.

Davetçi: Mümkünse uyduğum bidatlerin neler olduğunun bilinmesi için biraz daha izahta bulununuz.

Şia Mezhebine Eleştiri

Hâfız: Elbette tarih tanıklık ediyor ki, her büyük peygamberden sonra düşmanlar, Tevrat ve İncil gibi onların kutsal kitaplarına el uzatmış ve birçok tahrifler yaparak onların dinini zayıf ederek itibar derecesinden düşürmüşlerdir.

Ama İslâm dininde Kur'ân-ı hakîmin muhkem olması vasıtasıyla o güce sahip olamadıklarından dolayı Abdullah b. Seba-i Sena-i, Ka'bu'l-Ahbar ve Veheb b. Münebbih gibi daima hilekar olan Yahudilerden bir grup kimseler, zâhiren Müslüman olup zehirli propagandalar yapmaya karar alıyorlar. Hz. Peygamber'in (s.a.a) sözleri adı altında, kendi inançlarıyla birlikte diğer birtakımbatıl inançları Müslümanların arasında yayıyorlar.

Üçüncü halife Osman b. Affan (r.a) onları takip ediyor, halifenin korkusundan firar ediyorlar. Mısır'ı kendi merkezleri yapıp yavaş yavaş bir grup insanı aldatarak kendilerine tâbi kılıyorlar ve "Şia" isminde bir hizip kuruyorlar. Osman'ın halife olmasına rağmen Ali'yi imam ve halife olarak tanıtıyorlar. Kendi hedeflerine uygun olarak; "Peygamber Ali'yi halife ve imam kılmıştır." diye bazı sahte hadisler uyduruyorlar.

Bu hizbin kıyamı neticesinde çok kanlar dökülüyor; nihayet bu olay, mazlum halife Osman'ın öldürülmesine ve Ali'nin hilâfet makamına oturtulmasına yol açıyor. Osman'dan rahatsız olan bir cemaat da Ali'nin etrafını sarıyor; Şia hizbi işte o zamanda kuruluyor. Ama Benî Ümeyye'nin hilâfeti döneminde Ali'nin evlâtlarının ve dostlarının öldürülmesiyle bu hizip zahirde karanlıklara karışıyor.

Ama Selman-ı Farişî, Ebuzer-i Gıfarî gibi bazı insanlar Ali'nin (kerremallah vechehu) lehine ciddi bir şekilde propaganda yapıyorlar; kesinlikle

Ali'nin ruhu bu çeşit propagandalardan beridir (uzaktır). Bu durum Harun er-Reşid'in ve özellikle İranlıların eliyle kardeşi Muhammed Emin'e galip gelen ve hilâfet makamında sabitleşen oğlu Me'mun er-Reşid'i Abbasî'nin hilâfet dönemine kadar öylece devam ediyor; öyle ki artık Ali b.E-bî Talib'i destekleyip onu haksız yere Hülefaü'r-Raşid'in (üç halife)'den üstün kılmaya çalışıyorlar.

İranlıların da, memleketlerinin Arapların kudret eliyle işgal olması ve istiklallerinin yok olmasından dolayı araları onlarla iyi olmadığından din adıyla Arapların karşısında kıyam etmeleri için bir yol bulmaya bahane arıyorlardı. İşte bundan dolayı o haksız tutumu beğenip ona uydular; hat-ta bu Şia hizbinin çevresinde yaygara çıkardılar, Diyaleme zamanında güç kazandılar ve iktidarlı Safeviye saltanatı döneminde bu Şia hizbi bir resmi mezhep olarak tanıtıldı; Mecusî İranlılar da şimdiye kadar siyaset icabıyla mezheplerini Şia olarak tanıtıyorlar.

Kısacası Şia mezhebi siyasî bir mezheptir, Yahudi Abdullah b. Seba'nın eliyle ortaya çıkmıştır. Daha önceleri İslâm'da Şia diye bir isim yoktu; ceddiniz Nebiyy-i Ekrem (s.a.a) de kesinlikle bu isimden nefret ediyor. Çünkü onun isteğine aykırı olarak bu yola adım atılmıştır. Hakikatte Şia, Yahudilerin mezhep ve akidelerinden bir şubedir denilebilir.

İşte bundan dolayı sizin gibi şerif ve nesebi tertemiz olan bir şahsın, âdet üzerine ve geçmişleri taklit ederek burhansız ve delilsiz bir şekilde yüce ceddinizin yolu olan tertemiz İslâm dinini bırakıp da bidat icat eden Yahudilik yoluna tabi olması gerçekten beni şaşırtıyor; halbuki Kur'ân'a ve ceddiniz Resulullah'ın sünnetine uymaya siz daha lâyıksınız.

(Meclistekilerin ve Hindistanlı şerif müminlerin özellikle Hindistan şialarının otoriter olan gayretli ve hararetli Kızılbaşların, Hâfız beyin sözlerinden öfkelenediklerini ve renklerinin değiştiğini görünce onlara biraz nasihat edip, onları sabra ve tahammüle davet ettim ve dedim ki: İran'da şöyle bir ata sözü vardır diyorlar ki: "Şahnâme'nin sonu hoştur." veya "Sabret, sabır kurtuluşun anahtarıdır." Sonra sayın Hâfız'a cevap olarak şöyle dedim:)

Muhaliflerin Eleştirilerine Cevap

Davetçi: Sizin gibi âlim bir şahsın, kesinlikle aslı olmayan böyle saçma ve temelsiz hurafelerle delil getirmesi gerçekten şaşırılacak bir şeydir.

Çünkü bunlar Haricî münafıkların, mutaassıp Nasıbîlerin ve Emevîlerin yaydığı ve avam halkın da araştırmaksızın, hiçbir delilleri olmaksızın tâbi oldukları şeylerdir.

Şimdi eğer müsaade ederseniz meselenin aydınlığa kavuşması, muamanın çözülmesi ve hakikatin ortaya çıkması için gerçekten uzak sözlerinizin cevabını, toplantının süresinin yettiği kadarıyla özet olarak vermeye çalışacağım.

Hâfız: Buyurun, sözlerinizi bütün dikkatimizle dinlemeye hazırız.

Davetçi: Evvela zât-ı âliniz tamamıyla iki zıt meseleyi birbiriyle karıştırdınız. Eğer Şia'nın hadislerinde çok kınanan ve münafıkların listesinde tanımlanan Yahudi münafık ve melun Abdullah b. Seba birkaç gün kendisini halk arasında Hz. Ali'nin (a.s) dostu olarak tanıtmışsa onun Şia-i İmamiyye ile ne ilişkisi vardır? Eğer bir kurt koyun postuna girer veya bir hırsız âlim kimselerin elbisesiyle kendisini minber ve mihrapta gösterir ve onun yüzünden İslâm'a ve Müslümanlara bazı zararlar verilirse, o zaman bütün âlimlere kötü gözle mi bakmak gerekir? Onların hepsine hırsızdır mı demeliyiz?

Gerçekten tertemiz Şia mezhebini, melun Abdullah b. Seba'ya atfetmeniz (ve o çıkarmıştır diye Şia'yı lekelemeniz) insafsızlıktır!

Hak olan Şia mezhebini küçümseyip onun bir siyâsî hizip olduğunu söylemeniz ve onu, Osman dönemindeki melun Abdullah b. Seba'nın bidat ve eserlerinden saymanız gerçekten şaşılacak bir şeydir.

Hakikaten çok büyük bir yanlışlığa düştünüz. Çünkü Şia bir hizip değildi; hak bir mezhep ve hak bir yoldu. Osman'ın hilâfet döneminde ortaya çıkmamıştır; Hz. Resulullah'ın (s.a.a) kendi zamanında ve Hz. Peygamberin kendi düsturu ve buyruğuyla yaygınlaşmıştır.

Eğer siz Haricîlerin ve Nasıbîlerin yalan ve iftiralarıyla delil getiriyorsanız, biz de hakkın batıldan ayırt edilmesi için Kur'ân-ı Kerim'den ve kendi muteber hadislerinizden deliller getiriyoruz.

Şunu da hatırlamak istiyorum ki, hakikat ortaya çıktıktan sonra mahcup olmamanız için, sözleriniz ve amelleriniz konusunda daima büyük bir dikkat gösteriniz.

Müsaade ederseniz ve sözlerim de tabiatınızaa ters düşmüyorsa, meselenin buyurduğunuz gibi olmadığının ispatı ve izahı için sözlerinizin cevabını vereyim?

Hâfız: Elbette buyrunuz; zaten bu toplantının düzenlenmesi ve bizim burada toplanmamız hakikatlerin ortaya çıkması ve şüphelerin giderilmesi içindir; kesinlikle delile dayalı sözlerden rahatsız olmayız.

Şia'nın Mânâsı ve Şiîliğin Hakikati Hususunda

Davetçi: Elbette beyler biliyorlar ki Şia sözlükte takip etme ve taraftar manasındadır; "şiatü'r-recül" yani kişinin takipçisi ve yardımcısı. Sizin büyük âlimlerinizden olan Fîruzâbadî kendi lügatında şöyle diyor:

"Şu isim (Şia lafzı) ile genellikle Ali ve Ehlibeyti'ni sevenler adlandırılmıştır; öyle ki artık bu, onlar için özel bir isime dönüşmüştür."

Ama siz bilerek veya unutarak veyahut tefsir ve hadis ilminde yeterli birikime sahip olmadığınızdan ve geçmiştekilerin sözlerinin etkisinde kaldığınızdan hiçbir deliliniz olmaksızın; "Şia lafzı ve onun Ali ve Ehlibeytinin (aleyhimu's-selâm) takipçilerine verilmesi Osman zamanında ortaya çıkmıştır ve bu ismi veren de Yahudi Abdullah b. Sebadır" diye buyurarak büyük bir yanlışlığı düştünüz. Oysa mesele buyurduğunuz şekilde değildir. Sizin kendi kitap ve tefsirlerinizde yer alan muteber hadislere göre Şia terimi Hz. Resulullah'ın (s.a.a) kendi zamanında Ali b.EbîTalib'in (a.s) takipçilerine verilen isimdir.

Şia ismini Hz. Ali'nin (a.s) takipçilerine veren, sizin sözünüzün aksine Hz. Resulullah'ın (s.a.a) bizzat kendisi olmuştur. Bu kelime vahiy sahibinin kendi dilinden cari olmuştur; O Peygamber ki Allah-u Teâla onun hakkında şöyle buyurmuştur:

"O, heva ve hevesten (kendi istek, düşünce ve tutkularına göre) konuşmaz; söyledikleri yalnızca O'na vahyolunan şeyden başka bir şey değildir."⁽¹⁾

İşte böyle bir Peygamber'in (s.a.a) kendisi Hz. Ali'nin (a.s) taraftar ve takipçilerini, "Şia", "Nâci" ve "Kurtuluş Erenler" olarak adlandırmıştır.

Hâfız: Nerede böyle bir şey vardı da onu şimdiye kadar görmemiştir?

Davetçi: Siz görmemişsiniz veya görmek istememişsiniz veyahut görüp de gerçeği itiraf etmeyi kendi makamınıza uygun görmüyorsunuz veyahut da taraftarlarınızı ve müritlerinizi göz önünde bulunduruyorsunuz.

1- Necm, 3.

Ama biz görmüşüz ve hakkı gizlemeyi de dinimize ve dünyamıza uygun görmüyoruz. Çünkü Allah-u Teâla Kur'ân-ı Kerim'in iki ayetinde hakkı gizleyenlere açıkça lânet etmiş ve onları ateş ehli saymıştır.

Birincisi; Bakara Suresi, ayet 159'da şöyle buyurmuştur:

"Şüphesiz apaçık belgelerden (ayetlerden) indirdiklerimizi ve insanlar için kitapta açıkladığımız hidayeti gizlemekte olanlar; işte onlara, hem Allah lânet eder, hem de lânet ediciler lânet eder."

İkincisi; yine Bakara Suresi, ayet 174'de şöyle buyurmaktadır:

"Allah'ın indirdiği kitaptan bir şey göz ardı edip saklayanlar ve onunla değeri az (bir karşılığı) satın alanlar; onların karınlarına doldurdıkları ateşten başka bir şey değildir. Allah da kıyamet günü onlarla konuşmaz ve onları arındırmaz. Ve onlar için acıklı bir azap vardır."

Hâfız: Ayet-i şerife hakır; elbette kim hakkı gizlerse bu ayetlerin kapsamına girecektir. Ama biz şimdiye kadar gizleyecek bir hak tanımadık; elbette hakkı tanıdıktan sonra onu göz ardı edip saklarsak bu ayetin hükmü bizim için de geçerli olacaktır; ümidimiz, hiçbir zaman bu ayetlerin hükmüne tâbi tutulmamaktır.

Davetçi: Şimdi Allah-u Teâla'nın lütuf ve inayetiyle ve Hatemu'l-Enbiya'nın (s.a.a) özel teveccühü ile yapabildiğimiz kadar güneşten daha açık olan hakkı, örtülü perdenin altından çıkarıp aziz kardeşlerime (mecliste hazır bulunan Ehlisünnet'e işaret) göstereceğim. Ümit ederim ki, zikrettiğimiz her iki ayeti daima gözümüzün önünde bulundurup âdet ve tassubun bizlere galip gelmesine ve herhangi bir hakkı gizlemeye sebep olmasına müsaade etmeyiz.

Hâfız: Allah şahidim olsun ki, ne zaman bir hakkın kesnileştiğini görürsem, onunla mücadele etmeyeceğim. Zât-ı âliniz benimle muaşeret etmediğinizden ahlakımı bilmiyorsunuz; nefsimin isteklerini yenmek konusunda çok ciddi ve kararlıyım. Ne zaman bir konuşmanın karşısında sustuğumu görürseniz, o zaman bilin ki o mevzu hakkında tamamıyla ikna olmuşum. Mücadele ve mugalâta için bir yol olsa da cedel etmeyeceğim; eğer cedel etmeye kalkışırsam kesinlikle bu iki ayetin hükmüne dahil olacağım.

Şimdi hak olan beyanlarınızı dinlemeğe hazırım; inşaallah ki, Allah-u Teâla bizi de sizi de hakka hidayet eder.

Davetçi: Hâfız Ebu Nuaym-i İsfahanî Ahmed b. Abdullah, ulema-i 'izam, muhaddisin-i fiham ve muhakkikin-i kiramınızdandır; İbn Hallekan "*Vefeyatu'l-A'yân*" kitabında onu şöyle tarif etmiştir: "O, en büyük güvenilir hâfızlardan ve en bilgili mühaddislerdendir. Onun on ciltlik "*Hilyetu'l-Evliya*" kitabı en güzel kitaplardandır."

Salahuddin Halil b. İpek-i Safdî "*Vafi bi'l-Vefeyat*" kitabında onun hakkında şöyle diyor: "Tâcu'l-muhaddisin Hâfız Ebu Nuaym ilim, zühd ve diyanette imamdı; rivayetleri anlamakta, onları nakl etmekte, hıfz ve dirayet gücünde yüce bir makama sahipti. Onun en güzel tasniflerinden biri de on ciltlik "*Hilyetu'l-Evliya*" kitabıdır; bu kitap Sahihayn'dan (*Sahih-i Buhârî* ve *Sahih-i Müslim*) tahriç edilmiştir. Buhârî ve Müslim'deki hadislerle ilaveten, kendisinin duymuş olduğu birçok diğer hadisleri de nakletmiştir. Muhammed b. Abdullah el-Hatibi de "*Rical-i Mişkati'l-Mesabih*"de onu şöyle tarif ediyor: "O, güvenilir hadis şeyhlerindendir; onun hadisleriyle amel edilmiş ve sözlerine de başvurulmuştur; o, şanı yüce birisidir; yaşı ise 69'dur."

Şiîlik Makamının İzahı Hakkında Ayet ve Rivayetler

Hülâsa âlim, hâfız, muhaddis olan ve âlimlerinizin de onunla iftihar ettiği böyle bir kimse kendi senediyle muteber kitabı "*Hilyetu'l-Evliya*"da İbn Abbas'tan şöyle naklediyor: "Beyyine" Suresi'nin şu yedinci ayeti: "**İnnellezine âmenu ve amilu's-salihati ulâike hum hayru'l-beriyeti cezâuhum...**"⁽¹⁾ nazil olduğunda Resulullah (s.a.a) Ali b. Ebî Talib'e hitaben şöyle buyurdu:

"Ya Ali! 'Hayrü'l-berriye'den (yaratılmışların en hayırlılarından) mak-sat sen ve senin Şiîlerindir. Kıyamet günü sen ve Şiîlerin, Allah'ın siz-den sizin de Allah'tan razı ve hoşnut olduğunuz hâlde gelirsiniz."

Ebu'l-Müeyyid Muvaffak b. Ahmed-i Harezmi "*Menakıb*" kitabının on yedinci bölümünde, sizin büyük müfessirlerinizden olan Hâkim Ebu'l-Kasım Ubeydullah b. Abdullahi'l-Haskanî "*Şevahidu't-Tenzil fî Kavaidi't-Tefsir*" kitabında Muhammed b. Yusuf-i Gencî eş-Şafî "*Kifayetu't-Tâlib*" kitabında (62. bapta), Sibte b. Cevzî "*Tezkiretu Havvasi'l-Ümme fî Marifeti'l-E-*

1- "İman edip salih amellerde bulunanlar ise, işte onlar da yaratılmış olanların en hayırlılarıdır. Rableri katında onların ödülleri, içinde ebedi kalıcılar olmak üzere altından ırmaklar akan Adn cennetleridir. Allah onlardan razı olmuştur, kendileri de O'ndan razı (hoşnut ve memnun) kalmışlardır."

imme" kitabında⁽¹⁾ ve Münzir b. Muhammed b. Münzir, özellikle Hâkim rivayet etmişler ki (sizin büyük âlimlerinizden olan) Hâkim Ebu Abdullah Hâfız, merfu⁽²⁾ bir senetle bize haber verdi ki Emîrül-Müminin Ali b. Ebî Talib'in (kerremallah vechehu) katibi Yezid b. Şerahil Hz. Ali'den şöyle duyduğunu nakletti:

Hatemu'l-Enbiya (s.a.a) vefat ettiğinde mübarek sırtı göğsümün üzerinde idi, buyurdular ki: "Ya Ali! Allah-u Teâla'nın; İman edip salih amellerde bulunanlar, yaratılmış olanların en hayırlılarıdır.' buyruğunu duymadın mı? İşte onlar senin Şialarıdır; benim ve sizin buluşma yeri Kevser havuzunun kenarıdır. Bütün ümmet hesap için toplandıklarında 'ğurru'l-muhaccelin' (el ve abdest azaları nurlu olanlar) diye çağrılırsınız."

Yine iftihar edilen âlimlerinizden olan ve Hicrî Dokuzuncu asırda, sünnet ve cemaat tarikinin müceddidi olarak tanınan Celaluddin-i Süyûtî, "*ed-Dürrü'l-Mensûr fî Kitabillahi Bi'l-Me'sûr*" tefsirinde zamanın fazıllarından ve büyük âlimlerinizin güvendiği kişilerden olup İbn Asakir-i Dimâşkî⁽³⁾ ismiyle meşhur olan Ebu'l-Kasım Ali b. Hasan'dan, o da Hz. Peygamber'in (s.a.a) büyük ashabından olan Câbir b. Abdullah-i Ensârî'den şöyle dediğini naklediyor:

"Hz. Resulullah'ın (s.a.a) huzurunda olduğumuz bir sırada Ali b. Ebî Tâlib (a.s) içeri girdi, derken Hz. Peygamber şöyle buyurdular: 'Canım elinde olana andolsun ki, bu (Hz. Ali'ye işaret) ve şiaları kıyamet günü kurtuluşa erenlerdir.' Bu esnada mezkur ayet (innellezine amenu...) nazil oldu."

Yine aynı tefsirde İbn Adî'den, (o da) İbn Abbas'tan şöyle rivayet etmiştir:

Mezkur ayet nazil olduğunda Resul-ü Ekrem (s.a.a) Emîrül-Müminin

1- Tezkiretu Havassi'l-Ümme, s.56'da Ebu Said el-Hudrî'den şöyle nakledilir: "Peygamberimiz (s.a.v) Ali b. Ebu Talip'e baktı ve buyurdu ki: Kıyamet günü kurtuluşa erenler, bu ve Şiliridir."

2- Rivayeti nakledenlerin ismi söylenmeden hadisi bir masumdan nakletmek.

3- İbn Hallekan "Vefeyat'ul-A'yan"da, Zehebi "Tezkiret'ul-Huffaz"da, Harezmi "Rical-i Müsned-i Ebî Hanife"de ve "Tabakat-i Şafîiyye"de Hâfız Ebu Said kendi tarihinde onu övmüş ve güvenilir biri olduğunu söylemiştir. İbn Asakir kendi zamanında hadis ehli imamı, ilmi çok, güvenilir ve takvalı bir şahıs ve 550 yılında Ehlisünnet ve'l-cemaat âlimleri arasında en bilgin birisi imiş.

Ali'ye (a.s) şöyle buyurdular: "Sen ve şiaların kıyamet günü, Allah sizden siz de Allah'tan razı olduğunuz hâlde gelirsiniz."

Menakıb-ı Harezmi'nin dokuzuncu bölümünde (onuncu hadisinde) Câbir b. Abdullah'tan şöyle nakledilmiştir:

Hiz. Resulullah'ın (s.a.a) huzurunda idik. Ali (a.s) bize doğru geldi. Peygamber; "Kardeşim Ali yanınıza geldi." buyurdu; sonra Kâbe'ye doğru yöneldi, Ali'nin elini tutup şöyle buyurdu:

"Canım elinde olana andolsun ki, bu Ali ve şiaları kıyamet günü kurtuluşa erenlerin ta kendileridir."

Resulullah (s.a.a) daha sonra şöyle buyurdu: "Ali hepinizden daha önce iman etti; O, Allah'ın ahbine vefalı olanınız, halkın arasında en adiliniz, en güzel eşit taksim edeniniz ve Allah katında makamı en yüce olanınızdır."

Bu esnada daha önce zikr olan ayet nazil oldu; artık o zamandan itibaren Ali bir kavmin arasında görüldüğünde, Peygamber'in ashabı; "Yaratılmış olanların en hayırlısı geldi." diyorlardı.

Yine İbn Hacer, "*Savaik*"in on birinci babında sizin büyük fakih ve âlimlerinizden olan Hâfız Cemaluddin Muhammed b. Yusuf Zerendî el-Medenî'den nakletmiştir ki, mezkur ayet nazil olduğunda Resul-i Ekrem (s.a.a) Ali'ye (a.s) şöyle buyurdu:

"Ya Ali! Sen ve Şi'aların hayru'l-beriyeye'siniz (yaratılanların en hayırlılarından); Sen ve şiaların, kıyamet günü Allah sizden, siz de Allah'tan razı olduğunuz hâlde gelirsiniz; düşmanların ise gazaplı ve (boyunlarına halkalar geçirildiğinden dolayı) başları yukarı kalkık bir hâlde gelirler."

Hiz. Ali; "Düşmanım kimlerdir?" dediğinde Resulullah (s.a.a); "Senden teberri⁽¹⁾ eden ve sana lânet okuyan kimselerdir." buyurdu.

Yine sizin güvenilir âlimlerinizden olan Mir Seyyid Ali Hemedanî eş-Şafî "*Meveddetü'l-Kübra*" kitabında ve mutaassıp İbn Hacer "*es-Savaiku'l-Muhrika*"da Hiz. Peygamberin muhterem zevcesi ve müminlerin annesi Ümmü Seleme'den Hiz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmişlerdir:

"Ya Ali! Sen ve ashabın cennettesiniz; sen ve şiaların cennettesiniz."

1- Teberri: Beri olma, yüz çevirme, sevmeme.

Harezmi hatiplerinin en üstünü Muvaffak b. Ahmed "*Menakıb*" kitabının on dokuzuncu bölümünde senediyle Resulullah'tan (s.a.a) Hz. Ali'ye (a.s) şöyle buyurduğunu naklediyor:

"Senin ümmetimin arasındaki misalin, Mesih İsa b. Meryem'in misali gibidir. Zira onun kavmi üç fırka oldu: Bir fırka havariler olan müminler, bir fırka Yahudi olan düşmanlar, bir fırka da O hazret hakkında haddi aşan gulat.⁽¹⁾ Ümmetimin de senin hakkında üç fırka olacaklar: Bir fırka mümin olan şiaların, bir fırka ahd ve biati bozan düşmanların (Nâkisîn), bir fırka da sapık olan ve senin hakkında haddi aşan ifratçılar. Ya Ali! Sen ve Şiaların cennettesiniz, Şialarının dostları da cennettedir; düşmanların ve senin hakkında haddi aşanlar ise cehennem ateşindedir."

Sohbet buraya vardığında ezan sesi duyuldu, beyler namaz kılmaya kalktılar. Namaz kıldıktan sonra çay içmekle meşgul olduğu sırada cemaat namazını kılmak için camiye giden sayın Seyyid Abdülhayy Bey de namazı kılıp geri döndüler ve "Ev yakın olduğu için bu birkaç cilt kitabı da kendimle getirdim, bunlar, "*Tefsir-i Süyûtî, Meveddetü'l-Kurba, Müsned-i Ahmed b. Hanbel ve Menakıb-ı Harezmi*"-dir." dediler.⁽²⁾

Kitaplar açılıp aynı mezkur hadisler ve meseleyi teyit eden diğer birkaç hadis de okundu. Beylerin rengi değişiyordu, özellikle kendi takipçilerinin yanında mahcup oldukları dikkat çekiyordu. Bu sırada az önce zikredilen hadisi "*Meveddetü'l-Kurba*" kitabında okudular; üstelik yeni karşılaştıkları diğer iki hadisi de okudular. Rivayet ediliyor ki, Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu:

"Ya Ali! Yakın bir zamanda sen ve şiaların, Allah'ın sizden sizin de Allah'tan razı olduğunuz bir hâlde O'nun huzurunda çıkacaksınız, düşmanların ise öfkeli ve (boyunlarında halkalar olduğundan dolayı) başları yukarı doğru bir hâlde Allah'ın huzuruna çıkarlar."

Davetçi: İşte bunlar Kur'ân-ı Kerim ve kendi kitaplarınızda yazılmış olan sağlam hadislerle teyit olan özet olarak naklettiğimiz muhkem delillerdi. Eğer sabaha kadar ezberden ve karşınızdaki bu kitaplardan hedef ve mak-

1- Gulat: İfratçılar, O'nu Allah ve Allah'ın ortağı bilenler.

2- Mezkur kitaplar, oturumların son gecesine kadar Davetçi'nin (kendisini kastediyor) yanında kaldı.

sadı isbat etmek isteyecek olursam, Allah'ın yardımıyla buna kadirim. Sanıyorum yanlışlıkların giderilmesi için örnek olarak naklettiğimiz bunca rivayet, yeterli olsa gerek. Beyler artık bundan sonra düşmanların saçma sapan sözlerini ağzınıza almayın. Haricîlerin, Nasibîler ve Emvilerin uydurdukları sözlere uyararak her şeyden habersiz avam halka; "Şia lafzını çıkaran Yahudi Abdullah b. Seba'dır" diyerek meseleyi yanlış olarak onlara aktarmayın.

Muhterem beyler, biz şialar Yahudi değiliz; biz Muhammedi'yiz. "Şia" lafzını Hz. Ali'nin (a.s) takipçilerine veren de mel'un Abdullah b. Seba değildir; Hz. Resulullah'ın (s.a.a) bizzat kendisidir. Biz Abdullah b. Seba'yı münafık ve mel'un bir kimse olarak kabul ediyoruz; delilsiz ve burhansız da hiçbir ferde veya gruba uymayız.

Şia lafzı Hz. Ali'nin (a.s) takipçilerine, sizin dediğiniz gibi Osman'ın zamanında kullanılmadı; Hz. Resulullah'ın (s.a.a) kendi zamanında Hz. Peygamber'in has sahabesine "Şia" deniyordu. Nitekim Hâfız Ebu Hatem-i Râzî, âlimler arasında kullanılan lafızların tefsiri konusunda yazdığı "*ez-Zînet*" kitabında şöyle yazıyor: "İslâm'da Resulullah'ın kendi zamanında ortaya çıkan ilk isim "Şia" ismidir. Ashabdan dört kişi "Şia" lakabıyla çağırılıyordu:

- 1- Ebuzer-i Gıfarî
- 2- Selman-ı Farisî
- 3- Mikdad b. Esved-i Kendi
- 4- Ammar b. Yasir.

Beyler düşünün, eğer bu terim bidat olsaydı, Peygamber'in zamanında onun özel ashabından olan dört kişiyi "Şia" lakabıyla çağırılmaları ve Hz. Peygamber'in de bu kelimenin bidat olduğunu bilip onları menetmemesi mümkün müdür?

Binaenaleyh onların, Ali şialarının kurtuluş ehli olduğunu Hz. Peygamber'in bizzat kendisinden duymuş oldukları anlaşılmaktadır. İşte bundan dolayı böyle bir makamla iftihar ediyorlardı ve ashap açıkça onları Şia ismiyle çağırıyordu.

Selman, Ebuzer, Mikdad ve Ammar'ın Makamı

Bunlara ilaveten siz, Hz. Peygamber'in ashabının amelini hüccet sayıyorsunuz ve Hz. Peygamber'den şöyle bir hadis naklediyorsunuz:

"Şüphesiz ashabım yıldızlar gibidir, hangisine uyarmanız hidayet bulursunuz."

Ebu'l-Fida, kendi tarihinde; "Hz. Peygamber'in (s.a.a) ashabından olan bu dört kişi 'Sakife-i Benî Sâide'de Ali'yle birlikte Ebu Bekir'e biat etmekten kaçındılar." diye yazmamış mıdır? Öyleyse neden onların amelini ve biatten kaçınmalarını hüccet saymıyorsunuz? Oysa ki kendi âlimleriniz onların Allah'ın ve Peygamber'in dostu olduklarını yazmışlardır. Biz de Hz. Ali'nin takipçileri olarak onlara uyuyoruz ve kendi hadisinizin hükmüyle doğru yolu bulmuş oluyoruz.

Beylerin müsaadesiyle vaktimizi göz önünde bulundurarak sizlere birkaç hadis nakletmek istiyorum:

Hâfız Ebu Nuaym-i İsfahanî "*Hilyetu'l-Evliya*"da (c.1, s.172'de) ve İbn Hacer-i Mekkî "*es-Savaiku'l-Muhrika*"de Hz. Ali'nin (a.s) faziletleri hakkındaki kırk hadis beşinci hadisinde Tirmizî'den ve Hâkim de Bureyde'den Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmişlerdir:

"Allah-u Teala dört kişiyi sevmeyi bana emretmiştir ve onları sevdiğini de bana bildirmiştir."

"Ya Resulallah! O dört kişi kimlerdir?" dediklerinde; "Ali b.Ebî Talib, Ebuzer, Mikdad ve Selman'dır." buyurdular.

İbn Hacer 33. hadiste Tirmizî'den ve Hâkim Enes b. Malik'ten Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmişlerdir:

"Cennet üç kişiye özlem duymaktadır: Ali, Ammar ve Selman."

Acaba Allah'ın, Peygamber'in ve cennet ehlinin sevgilisi olan Resulullah'ın has ashabının amel ve tavırları senet değil midir; Müslümanların onları kabul edecek ve onlara önem verecek derecede delilleri yok mudur? Acaba sizin açınızdan sadece "Sakife" oyununa muvafakat eden bazı grupların ashap sayılması ve Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Sakife ehlinin niyetlerine muhalefet eden diğer tertemiz sahabesinin itibar derecesinin düşük ve etkisiz kalması utanç verici değil midir?

Binaenaleyh naklettiğiniz hadisi mutlak bir şekilde söylemeseydiniz bu çıkmaza düşmemeniz ve bizi de hidayet dairesinden çıkarmamanız için; *"Ashabımdan bazısı yıldızlar gibidir."* demiş olsaydınız daha iyi olurdu.

İranlıların Hulefa, Diyaleme, Gazan Han ve Hudabende Şah'ın Zamanında Şiî Olmalarının Sebebi

"Şia mezhebi siyasî bir mezheptir, Mecusî İranlılar siyasette Arapların sultasından ve saltanatından kaçmak için onu kabul etmişlerdir" sözünüze gelince... Teveccüh ve dikkat etmeksizin atalarınıza uyararak onların yanlış sözlerini beyan ettiniz. Çünkü önceden Şia'nın İslâmî bir mezhep olduğunu ve Hatemu'l-Enbiya'nın (s.a.a) Allah'ın emriyle ümmetin önüne bıraktığı bir yol olduğunu ispat ettik. Biz Hz. Peygamber'in emri doğrultusunda Emîrü'l-Müminin Hz. Ali'ye ve tertemiz Ehlibeyti'ne(selâmullah-i aleyhim ecmain) uymakta, bize verilen düstura uygun amel etmekte ve kendimizi hak bildiğimizden dolayı nâci (kurtuluşa eren) olduğumuza inanmaktayız.

Hz. Resulullah'ın (s.a.a) en küçük bir tâlimatı olmaksızın Sakife komplosunu düzenleyenler politikacı kimselerdi; onlar, Hz. Peygamber'in (s.a.a) tâlimatı gereğince her şeyden temiz Ehlibeyt'e uyan kimseler değildi. Çünkü Ehlibeyt'e uymak için Hz. Peygamber'in bizzat kendisinden emirler vardır ve bunlar, sizin güvenilir kitaplarınızda da zikr olunmuştur. Ama Sakife'ye ve Sakife ehline uymak hususunda Hz. Peygamber'den kesinlikle hiçbir emirsadır olamamıştır.

İranlıların, Emîrü'l-Müminin Ali ve mutahhar Ehlibeyti'nin velâyet makamlarına teveccüh etmelerine gelince, Ehlisünnet'ten olan beyler, inat ve taassup üzere veya düşünmeden ve hiçbir tahkikte bulunmadan halefen an selef (geçmiş atalarının adetine uyararak) hüküm vermişlerdir.

Böylece Ehlisünnet'le muaşeret eden ve (sadece) onların kitaplarına bakan diğer yazarlar da yanlışlığa kapılmışlardır. Şöyle meşhur bir ata sözü vardır: *"Tek başlarına hâkimin yanına gidip sevinçle döndüler."* Bunlar İranlıların, siyaset gereği hak olan Şia mezhebini seçtiklerini sanmışlardır.

Gerçekten İranlıların Emîrü'l-Müminin Ali'ye ve onun Ehlibeyti'ne olan ilgilerinin ve sevgilerinin asıl nedenini, âdet ve taassuptan uzak durarak öğrenmek istememişlerdir veya bu koduda dikkatlice ve titizce düşünme-

mişlerdir. Eğer birazcık düşünüp dikkat etselerdi; hakikate çabuk ulaşırlardı. Bir kimse veya bir toplum, bir işi siyaset gereği yaparsa, o iş geçici olur; netice alıp hedefe ulaştıktan sonra geldikleri aynı yoldan geri dönerler; bunlar artık b. yıl boyunca o akide üzerinde sabit kalmaz ve o yol uğruda canlarını vermezler; Şia sancağını kanlarıyla korumaz ve "*lâ ilâhe illallah Muhammed'un Resulullah*"tan sonra "*Aliyyen veliyyullah*" kelimesini söyleyerek iftihar etmezler.

Şimdi beylerin müsaadesiyle tarihî olayların aydınlığa kavuşması için, onların siyaset icabı kendilerini Şia göstermediklerini, hakikatten, delilden, burhandan ve kalpten kaynaklanan sevgi üzere hak olan Şia mezhebini seçip kabul ettiklerini bilmeniz için, bütün milletler arasında İranlıların Hz. Ali'ye ve mutahhar Ehlibeytine olan sevgilerinin asıl sebebinin sizlere kısaca arz ediyorum:

Evvela İranlıların akılları ve zekaları; cehalet, âdet ve taassubun onlara mâni olmamasını, aynı zamanda hak ve hakikati çabuk idrak edip, bunları içtenlikle kabullenmelerini gerekli kılmıştır. Ayrıca Müslüman Arapların eliyle İran'ın fethedilmesinden sonra Müslümanların onlara tam bir özgürlük tanınması ve mukaddes İslâm dinini kabul etmeleri konusunda onlara hiçbir zorlamada bulunulmaması, onların Müslümanlarla muâşeret eder etmez titiz bir araştırma ile İslâm'ın hak olduğunu anlayıp binlerce yıllık Mecusilik dininin batıl olduğunu teşhis etmelerine ve iki tanrıya (**Ehrimen** ve **Yezdan**) olan inançtan kendi rızalarıyla yüz çevirip İslâm dinini kabul etmelerine sebep olmuştur.

Böylece hakkaniyeti ispat eden delilleri Şia mezhebinde, yani Hz. Ali'yi (a.s) takip etmekte görünce akıl ve bilgi üzere ona uydular.

Buyurduğunuzun ve dar düşünceli yazarlardan çoğunun iddialarının aksine, İranlıların velâyet makamına olan bağlılıkları ve onların Emîrül-Müminin Hz. Ali'ye (a.s) olan sevgileri, Harun ve Memun'un hilâfeti döneminde olmamıştır. Bu sevgi Hz. Resulullah'ın (s.a.a) bizzat kendi zamanında insanların kalbine yerleşmiştir. Çünkü her İranlı Medine'ye gelip Müslüman olduğunda kendine özgü bilinç ve zekasıyla hak ve hakikati Hz. Ali'de (a.s) görüyordu. İşte bunun için Resulullah'ın emri ve rehberliği doğrultusunda onun velâyetinin sağlam ipine sarılıyorlardı. İmanın bütün derecelerine sahip olan Selman onların başında yer almıştı; her iki fırkanın naklettiğine göre Hz. Resulullah (s.a.a) onun hakkında şöyle buyurmuştur:

"Selman biz Ehlibeyt'tendir."⁽¹⁾

Önceleri "Selman-ı Muhammedî" lakabıyla meşhur oldu. İşte bu Selman halis şialardan, Hz. Ali'nin velâyetine ilgi gösterenlerden ve Sakife olayına karşı ciddi bir şekilde muhalif olanlardandı; kendi kitaplarınızda naklo-lan hadisin hükmü gereğince ona uymak hidayet yoluna tabi olmaktır.

Selman-ı Farisî'nin öylesine halis bir Şia olması, Hz. Ali'nin hakkında duy-duğu ayetlerden ve Resulullah'ın sözlerinden dolayı idi. Çünkü Resulul-lah'tan (s.a.a) defalarca şöyle buyurduğunu duymuştu:

"Ali'ye itaat eden bana itaat etmiştir; bana itaat eden Allah'a itaat et-miştir; Ali'ye muhalefet eden bana muhalefet etmiştir; bana muhalefet eden Allah'a muhalefet etmiştir."⁽²⁾

Hz. Resulullah'ın (s.a.a) zamanında ve ondan sonraki zamanlarda Medi-ne'ye gidip Müslüman olan her İranlı onun safında yer alıyordu.

Bundan dolayı ikinci halife çok sinirlenip onlar için bazı sınırlar koydu. İşte bu sınır ve baskılar, onların kalbinde husumet ve kin doğurdu ve hali-fenin Resulullah'ın emirlerine ve davranışına aykırı olarak onları kovma-sından ve İslâmi haklardan men etmesinden dolayı çok üzüldüler.

Ayrıca, İranlıları, Hz. Ali (a.s) ve Ehlibeyti'nin mukaddes makamına yön-lendiren, onun hakkında geniş bir şekilde araştırma yapmalarına ve gö-nüllerinde ona karşı muhabbet beslemelerine sebep olan en önemli şey, Emîrü'l-Müminin Hz. Ali'nin (a.s) İranlı esir şehzâdeleri savunup koru-ması olmuştur.

Medain (Tisfun) esirlerini Medine'ye getirdiklerinde ikinci halife, esir olan bütün kadınların Müslümanlara câriye olarak verilmesini emretti, Emî-rü'l-Müminin Ali (a.s) bu işe mâni olup şöyle buyurdu:

"Şehzâdeler müstesna (ayrıcıklı) ve muhteremdirler, İran şahı Yezd-gerd'in iki kızı esirler arasındadır, onlar cariye verilmez."

İkinci halife; "Öyleyse ne yapılması gerekir? dediğinde Hz. Ali buyurdu-lar ki:

1- Müstedrek-i Hâkim, c.3, s.598.

2- Müstedrek-i Hâkim, Daru'l-Marifet baskısı, Beyrut, c.3, s.121, az farkla.

"Emret ayağa kalksınlar ve Müslümanlardan istedikleri şahsı, özgür olarak kendilerine eş kabul etsinler."

İşte Hz. Ali'nin tavsiyesi üzerine kalkıp sahabeleri gözden geçirdiler, "Şah-ı Zenan" Hazretin elinin altında terbiye gören ve eğitilen Muhammed b. Ebu Bekir'i seçti; "Şehribanu" da Resulullah'ın torunu İmam Hüseyin'i (a.s) seçti; bunlar şer'î bir nikâhla onların evine gittiler.

Allah-u Teala, Şah-ı Zenan'dan Muhammed'e bir evlât verdi (İmam Cafer Sadık'ın annesi olan Ümmü Ferme'nin babası Kasım-ı Fakihî); Şehribanu'dan da İmam Zeynü'l-Abidin'i İmam Hüseyin'e bağışladı.

Bu haber ve Hz. Ali'nin (a.s) şehzâdeleri koruması meselesi İranlılara ulaştığında, Hz. Ali'ye özel bir ilgi duydular; duydukları bu ilgi onun hakkında derin bir şekilde tahkik yapmalarına sebep oldu.

Özellikle İran, Müslümanların eliyle fethedildikten sonra İranlıların Müslümanlarla yakından temas kurmaları sonucu Hz. Ali'nin velâyet, imamet ve hilâfet makamını, ispat edici delillerle öğrenmiş oldular ve ona kalpten bağlandılar. Engeller ortadan kalktığında, durumlar müsait olduğunda, kendi inanç ve akidelerini açıkça söyleyip mezheplerini aşikar ettiler.

Binaenaleyh akidenin ortaya çıkışının ve mezhep özgürlüğünün, Harun ve Memun'un zamanı ile ve Safevilerin saltanat dönemiyle hiçbir ilişkisi yoktur. Safevilerin saltanat döneminden yedi yüz yıl önce, hak olan Şia mezhebi İran'da zuhur etmiştir; yani hicrî dördüncü asırda, İran'da yönetim Diyaleme-i Âl-i Buye'ye devredildiğinde, o bu hakikatin üzerinden perdeyi kaldırdı, böylece İranlılar tam bir özgürlüğe kavuştu ve kalplerinde saklı olan mezhebi aşikar ettiler.

Moğolların Döneminde Şia'nın Zuhuru

Hicrî 694'te İran'ın saltanatı (İslâmî ismi Mahmut olan) Gazanhan Moğol'a ulaştı. Ehlibeyte özel bir ilgi duyduğundan dolayı Şia mezhebi onun zamanında daha da yaygınlaştı. Onun vefatından sonra da H. 707'de saltanat Gazanhan'ın kardeşi Ciyatu'ya (yani Muhammet Şah Hudabende'ye) geçti.

Allame Hillî'nin Kadi'l-Kuzat'la Münazarası

Âlim ve tarihçi Şafî el-Hemedânî'nin naklettiğine göre, sarayda, Şah'ın huzurunda, o zamanda Şia âlimlerinin iftiharlarından ve asrın dahilerin-

den olan "cemalü'l-milleti ve'd-din, allame-i kebir Hasan b. Yusuf b. Ali b. Mutahhar-i Hillî" ile Ehlisünnet'in en büyük âlimlerinden olan "Hace Nizamuddin Abdulmelik-i Merağhe-i Kad'ıl-kuzat⁽¹⁾ eş-Şafî" arasında birtakım tartışmalar gerçekleşti.

O mecliste imamet meselesi söz konusu edildi. Cenab-ı Allame-i Hillî açık ve kesin delillerle Emîrül-Müminin Ali'nin (a.s)Resulullah'tan (s.a.a) sonraki hilâfetini ve imametini öyle bir şekilde ispat etti ve diğerlerinin iddialarının batıllığını öyle bir şekilde ortaya koydu ki, artık mecliste hazır bulunanlar için şüphe edecek hiçbir yol kalmadı. Hatta Hâce Nizamuddin'in kendisi bile; "Muhterem Allame'nin delili pek açık ve güçlüdür; ama atalarımız bir yolu tutup gitmişlerdir, bizim de avam halkı susturmamız ve İslâm'da ayrılığın önünü almamız (birliğin bozulmaması) için o yolu takip etmemiz ve sırları açığa vurmamız gerekir." dedi.

Bu sırada Şah'ın taassup sahibi biri olmamasından ve her iki tarafın delillerini de iyice dinlemesinden dolayı, Şah, münazara sona erdikten sonra Şia'nın hakikati ortaya çıkınca hak olan İmamiyye (Şia) mezhebini seçti ve bu mezhebin serbestliğini İran'ın bütün şehirlerine ilân etti.

İşte o meclisten sonra bütün vilayetlerin hâkim ve valilerine, bütün mescid ve camilerde Emîrül-Müminin Hz. Ali ve diğer İmamların ismiyle hutbe okumalarını emretti ve dinarların (paraların) üzerine üç satırda; "*Lâ ilâhe illallah Muhammed Resulullah Aliyyen veliyyullah*" kelimesinin yazılmasını buyurdu.

Şah, Allame-i Hillî'yi "Hille" şehrinden birtakım meselelerin çözümü için çağırtmıştı. (İşte bundan dolayı o toplantıda münazaralar yapılarak Şia'nın hakikati ortaya çıkmış oldu.) Şah Allame-i Hillî'yi kendi yanında tuttu ve onun için özel bir medrese ayarladı; derken talebeler o etrafını sardılar. Açıkça yapılan tebliğler sonucu gerçekler ortaya çıktı ve her şeyden habersiz olan kimseler, hak olan İmamiyye (Şia) yolunun hakikatini anlamış oldular. Böylece velâyetin ışık saçan güneşi takıyye⁽²⁾ bulutunun altından dışarı çıktı. İşte o zamandan itibaren hak olan Şia mezhebi, cehalet bulutunun altından güneş gibi ortaya çıkmış oldu.

1- Kad'ıl-Kuzat: Büyük kadı, baş kadı. (Müt.)

2- Takıyye; "Bazen cana ve mala gelecek zararlardan dolayı dini, mezhebi ve inancı açığa vurmamak" demektir. (Müt.)

Yaklaşık yedi yüz yıl sonra Safevîlerin güçlü sultanlarının desteğiyle ve o zamanın mükemmel tebliğleriyle kara bulutlar tamamiyle dağılıp velâyet ve imamet güneşi dünyaya ışınlarını saçtı.

Her ne kadar İranlılar bir zamanlar Mecusî olmuş (ateşe tapan) ve iki tanrıya (Yezdan ve Ehrimen'e) inanmış ise de Müslümanların mantığa uygun delillerini ve burhanlarını duyar duymaz İslâm'ı içtenlikle kabul ettiler; hâlâ da tam bir samimiyetle İslâmi akidelerinin üzerinde sabittirler.

İranlıların arasında mecusî olan, (inanç açısından) hiçbir şeye bağlı olmayan veya gulatlar dairesine girip Ali'yi (a.s) kendi makamından uluhiyet derecesine yükselten, onu yaratıcı ve rızık verici sayan kişiler olsa da, ve yahut hulul,⁽¹⁾ ittihat ve vahdet-i vücud⁽²⁾ inan kişiler bulunsa da onların İranlıların temiz kalpli toplumuyla hiçbir ilişkisi yoktur. Her kavim ve toplumda bu çeşit düşüncesiz ve akılsız kimseler bulunmaktadır. Ama İran'ın necip ve bilgin halkının ekseriyetinin Allah-u Teâla'nun vahdaniyeti, Hatemu'l-Enbiyanın nübüvveti ve Emîrû'l-Müminin Hz. Ali ile on bir evlâdınının Hz. Peygamber'in emri gereğince imamete seçtikleri hususunda kesin ve doğru bir inançları bulunmaktadır.

1- Hulul: Tenasuh inancına göre; "Ruhun bir bedenden çıktıktan sonra başka bedene girmesi" demektir. (Müt.)

2- Varlık âleminin en yüce mertebesinde Allah Teala'nun varlığı olmak üzere canlı ve cansız bütün varlıkların bir vücut olmasına vahdet-u vücud denmektedir. Böyle bir inanca göre bütün varlıklar, güçlülük ve güçsüzlük açısından farklıdır. Onlara göre varlığın iki tarafı vardır; bir tarafı Vacib'ul-Vücud (varlığı gerekli) olan Allah Teala'dır; diğer tarafı ise heyula veya başka bir tabirle en zayıf ve güçsüz olan varlıklardır.

İlahiciler bu konuda ikiye ayrılmışlardır: Bir grup, yaratıcı olan Allah Teala'nın varlığını, âlemin varlığının dışında sayar; diğer bir grup ise Allah'ın varlığını âlemin varlığının bir parçası olarak kabul eder; şu farkla ki, Allah'ın varlığı daha güçlü ve daha şiddetli bir derecededir.

Kayserî ve Sadruddin gibi kimseler de, vahdet-i vücud'un birtakım sakıncaları olduğundan dolayı, varlığın vahdeti (birliği), mevcudun ise kesreti (çokluğu) kanı-sındadırlar. Bu görüşte olanlar diyorlar ki: Vahdet-i vücud çeşitli mertebelere sahip olmasıyla birlikte, Vacib'ul-Vücud'un (Hak Teala'nın) feyz ve tecellileridir; sadece bir vücut (varlık) bütün âlemi kapsamıştır; var olan mevcudat (varlıklar), o bir varlığın dalgalarıdır; bu dalgalar da o vücudun kendisidirler. Binaenaleyh dalgalar denizin kendisidirler; ama aynı zamanda deniz de değillerdir. (Müt.)

Hâfız: Hicazî, Mekkî ve Medenî olan sizin gibi bir kimsenin, İran'da bir müddet kalmakla onları o kadar desteklemeniz ve onları Ali'nin (kerremellah'u vechehu) takipçileri saymanız gerçekten de şaşılacak bir şeydir. Oysa, Ali Allah'ın kulu, onun emrine uyan ve ona itaat eden birisi idi. Fakat İranlı şiaların hepsi Ali'yi Allah olarak görüyor, onu Allah'tan ayrı saymıyor. Kendi şiirlerinde de nazil bemenzile-i Hak⁽¹⁾ ve hatta Hakk (Allah)'ın ta kendisi olarak görüyorlar.

Nitekim onların divanlarında ve cep defterlerinde bu çeşit küfür içeren sözler görülmektedir. İranlı Şiî âlimler Ali'nin (kerremellah vechehu) dilinden bu çeşit şiirleri nakletmekte (kesinlikle Ali'nin kendisi böyle bir inançtan beridir)...

Davetçi: Size şaşılmalıdır ki araştırmaksızın bütün İranlı şiaları guluv (mübalağa) eden ve Ali'ye tapınan kişiler olarak görüyorsunuz. Bu sözlerle meseleyi, her şeyden habersiz Sünnî kardeşlerimize yanlış aktarıyor, iki kardeşin birbirlerini öldürmesine sebep oluyorsunuz. Bu tür sözler Afganistan'da, Hindistan'da, Özbekistan'da, Tacikistan'da ve diğer yerlerde Şiîlerin öldürülmelerine yol açmıştır.

Özbekistan ve Türkistan Müslümanları, "Şiîler Ali'ye tapınıyor; müşriktir, kâfirdir ve öldürülmeleri farzdır." diyen âlimlerinin kışkırtmaları sonucu ne kadar Müslümanın kanını döküp tarih sayfasını lekelediler. Ehlisünnet'in her şeyden habersiz zavallı halkı sizin gibi âlimlerin önderliğiyle İranlı Müslümanlara husumetle bakıyor ve onları müşrik, kâfir ve mürted olarak görüyor.

Geçmiş zamanlarda Türkmenler Horasan yolunda, kâfirdirler diyerek İranlıların önlerini kesip mallarını yağmalıyor, öldürüyor ve şöyle diyorlardı:

"Kim yedi tane Rafızî (Şia'yı) öldürürse, cennet ona farz olur!"

Kesinlikle bilin ki, bu davranışların ve bu katliamların sorumlusu, "Şiîler Ali'ye tapınıyor, onlar müşrik ve kâfirdir." diyen sizin gibi âlimlerdir. Her şeyden habersiz saf ve avam Sünnîler de bu çeşit sözleri kabul edip sevap kastıyla bu türden işlere teşebbüs ediyorlar.

1- Nazil be-menzile-i Hak: Hak Teala'nın mertebesinde olmak. (Müt.)

İslâm Her Çeşit İrkçılığı Ortadan Kaldırdı

İlk önce buyurduğunuz sözün cevabını vereyim sonra asıl konuya geçelim. "Siz Hicazî, Mekkî ve Medenî olduğunuz hâlde niçin İranlıları savunuyorsunuz?" diye buyurduğunuz söze gelince; şu açıktır ki Mek-kî, Medenî ve Muhammedî olmak iftiharımdır; fakat cehalet ve akılsızlıktan kaynaklanan ırkçılık taassubu kesinlikle bende yoktur. Çünkü yüce ceddim Hatemu'l-Enbiya (s.a.a) her milletin kavmiyet ve vatan sevgisini göz önünde bulundurmasına rağmen, "*Vatan sevgisi imandandır.*" cümlesini buyurmakla her kavme ve millete vatan sevgisini emretmiştir.

Hz. Resulullah'ın (s.a.a), insanların birliğini sağlamak ve onlardan her çeşit anlamsız düşünceyi gidermek yolunda attığı en büyük adımlardan biri de; ırkçılığı ve cahilce taassupları bütünüyle ortadan kaldırmasıydı. Yüksek bir sesle bütün insanların dikkatini şu söze celp etti:

"Arab'ın Acem'e, Acem'in Arab'a, beyazın zenciye, zencinin de beyaza ilim ve takvadan başka hiçbir üstünlüğü yoktur."

Yine Resulullah (s.a.a), âlim ve takvalı kimselerin meseleyi yanlış anlayıp emrini göz ardı etmelerini ve tevazudan uzaklaşıp başkalarına karşı kibir ve bencillik göstermelerini önlemek için şöyle buyurdu:

"Arap'tan olmam iftihar değildir; Ademoğulları'nın efendisi olmam da iftihar değildir."

Söz konusu cümlenin özet olarak mânâsı şudur: Arap olmama ve Ademoğulları'nın efendisi olmama rağmen bu makam ve soyla başkalarına karşı övünmüyorum. Hz. Peygamber'in (s.a.a) iftiharını sadece Allah'ın itaatkar kulu olmasıdır. Allah'a yalvarıp yakardığında şöyle arz ediyordu:

"Allah'ım! Sana kul olmam bana iftihar olarak yeter."

Allah-u Teâla Hucurât Suresi, 13. ayette şöyle buyurmuştur:

"Ey insanlar! Gerçekten biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve birbirinizle tanışmanız için sizi halklar ve kabileler hâlinde kıldık. Hiç şüphesiz, Allah katında sizin en üstün (kerim) olanınız takvaca en ileride olanınızdır."

Görüldüğü gibi Allah-u Teâla fazileti üstünlüğü ve yüceliği takvada kılmıştır. Yine Hucurât Suresi'nin 10. ayetinde şöyle buyurmuştur:

"Müminler ancak kardeşler. Öyleyse kardeşlerinizin arasını bulup düzeltin."

Beyaz, siyah, sarı ve kızıl derili soyundan olan köylü, şehirli, Afrikalı, Asyalı, Avrupalı ve Amerikalı olan bütün insanlar, İslâm sancağı ve "*Lâ ilâhe illallah Muhammed Resulullah*" kelimesi altında birbiriyle kardeşler ve hiçbirisinin başka birisinden (takva hariç) üstünlüğü yoktur.

İslâm'ın yüce önderi Hatemu'l-Enbiya (s.a.a) da Acem'den olan Selman-i Farişî'yi, Rum'dan olan Süheyb-i Rumî'yi ve Habeşistan'dan olan zenci Bilal'ı muhabbet ve sevgiyle kabul etmeyi fiilen açıkça göstermiştir. Ama Arapların en iyi ırkından ve şerif soydan olan amcası Ebu Leheb'i kendisinden uzaklaştırdı ve onun hakkında bir sure bile nazil oldu ve açıkça şöyle buyurdu:

"Ebu Leheb'in iki eli kurusun ve kurudu da..."

Bütün Bozgunculuk ve Savaşlar Irkçılık Nedeniyledir

Bütün fitne, fesat, savaş ve çekişmeler, ırk ile övünmelerden ve cahilce taassuplardan kaynaklanmaktadır. Almanlar, Aryen ve Gerr-men ırkının bütün ırklardan üstün olduğunu söylüyorlar. Japonlar, efendilik hakkının sarı ırktan olanların hakkı olduğunu söylüyorlar. Avrupalılar, beyaz derili olanları herkesten üstün görüyorlar. Uygur Amerika'da zenciler toplumsal haklardan mahrumdurlar; hatta zencilerin, beyazlara ait kahvehanelere, sinemalara ve otellere girmeye hakları yoktur. Bir Hıristiyan zencinin beyazlıların kilisesine girmeye hakkı yoktur.

Mabette bile eşit seviyede oturmaya haklarının olmaması hayret vericidir. Zencilerin âlimlerinin beyaz derili bilginlerin toplantılarına katılması durumunda, meclisin arka kısmında oturması gerekir. Beyazların karşısında ilimlerini ifade etmemeleri gerekiyor. Zenci ihtiyar bir bilgin, beyaz bir gencin karşısında saygı gösterip onun söylediklerini kabul etmek zorundadır. Beyaz derili öğrenciler, zencileri okullarına bırakmıyorlar; hatta bir zenci, trende yer yokluğundan dolayı ayakta yolculuk yapmak zorunda kalsa dahi onun, beyazlara ait boş vagonlara geçme hakkı yoktur.

Velhasıl Amerika'daki zenciler (onların özgürlüğü için onca yapılan çabaya rağmen hayvanların seviyesinde sayılıyorlar; beyaz derililer gibi geli-

şen araçlardan yararlanmaya hakları yoktur.⁽¹⁾

Ama mukaddes İslâm dini bütün saçma ve hurafe inançları, bin dört yüz yıl önce ortadan kaldırmıştır ve hangi ırk ve kabileden olursa olsun bütün Müslümanların eşit olduğunu buyurmuştur.

Avrupalı, Asyalı ve Afrikalı Müslümanlar birbirlerine karşı sevgiyle ve adaletle davranmalıdır; dünyanın neresinde olurlarsa olsunlar, daima birbirlerine yardımcı olmalı ve birbirlerinin derdini paylaşmalıdırlar. İslâm Mekkeli, Medineli ve Hicazlı Müslümanlar ile diğer memleketlerin Müslümanları arasında hiçbir fark gözetmemektedir.

Binaenaleyh soyum Hicazî, Kureyşî, Haşimî ve Muhammedî olduğundan dolayı hakkı gizlemem ve boş hayaller üzere onu çiğnemem doğru değildir. Kesinlikle sahte Hicazîleri merdud sayıyor ve İranlı Müslümanları ise seviyorum.

Biz içe ve duruma bakıyoruz / Dışa ve söze değil.

Üstelik siz, İranlı gulatları hiçbir deliliniz olmaksızın tertemiz, muvahhit ve halis Şialarla karıştırdınız.

Gulat'ın İnançları, Onların Kınanması ve Abdullah b. Sebe'nin Lânetlenmesi

Emîrül-Müminin Hz. Ali'nin (a.s) bütün şiaları, Allah-u Teala'nın seçkin kullarıdır. Yine Allah-u Subhanehu ve Teâla'ya ve onun kulu ve resulü olan Muhammed'e (s.a.a) itaat eden ve Ali b.Ebî Talib (a.s) hakkında Hz. Peygamber'in buyurduğundan başka bir şey söylemeyen kimselerdir. Bizler Hz. Ali'yi Allah'ın salih kulu ve Resulullah'ın da vasisi ve halifesi olarak görüyoruz.

Biz, bundan başka bir inanca sahip olan kimseyi kendimizden uzak sayıyor, onu dışlanmış kabul ediyoruz. Örneğin "Sabaiyye, Hatabiyye, Gara-

1- İtalya'nın diktatör lideri Mussolini (Benito), kendi temsilcisinin uluslar arası toplantıdan çıkmasını emretti. Çünkü Habeşistanlı zencilerinin katıldığı bir toplantıya onun temsilcisinin katılması onun için bir utanç vesilesi idi. Ama İslam Peygamberi on dört asır önce Habeşeli zenci olan Bilal'i bağrına basıp ona; "Ya Bilal! Bize Kur'ân oku, bizi mesrur et." buyuruyordu. Şimdi aziz okurlar, meselenin ne kadar farklı olduğuna bir baksınlar.

biyye, Ulyaviyye, Muhammese, Buzeyğiyye ve İran'ın bazı köy ve şehirlerinde, Musul ve Suriye'de dağınık hâlde yaşayan ve Ehl-i Hak adıyla bilinen bazı gulat gruplar bulunmaktadır.

Bütün Şialar bu inançtadırlar, onları kâfir, mürted ve necis kabul ediyorlar; Şia müçtehitleri tüm fıkıh ve "İlm-i hâl" kitaplarında Gulat'ı kâfirler arasında zikrediyorlar; çünkü onlar sayısız bozuk inanca sahiptirler. Örneğin diyorlar ki:

"Ruhanî şeyin, cismanî hâlde zuhur etmesi muhal değildir. Nitekim Cebrail 'Dehye-i Kelbî' şeklinde Hz. Peygamber'e zâhir oluyordu; Hakkın (Allah'ın) hikmeti hekimanesi, zat-ı akdesin beşer şeklinde aşikar olmasını gerektirdi. Bundan dolayı Hz. Ali şeklinde zâhir oldu!"

İşte bu yüzden Hz. Ali'nin (a.s) makamını, Hz. Peygamber'in (s.a.a) mukaddes makamından daha yüce görüyorlar. Hz. Ali'nin (a.s) kendi zamanından itibaren, insanlardan ve cinlerden oluşan şeytanlarının aldatmasıyla bir grup insan, bu inanca sahip olmuştur. Hz. Ali (a.s), Hindistan ve Sudan'dan gelen ve onun ilahlığını iddia eden bir grup insana hayli nasihat etti, bu nasihatlerin bir fayda vermediğini görünce, onların dumanlı kuyularda (tarih kitaplarında kaydedildiği şekilde) öldürülmelerini emretti.

Nitekim bu olayın izahı, "*Biharu'l-Envar*" kitabının yedinci cildinde etraflıca zikredilmiştir. Emîrül-Müminin Hz. Ali ve diğer masum İmamlar (Allah'ın selâmı onların üzerine olsun), olara lânet edip kendilerinden uzaklaştırmışlar ve onlardan teberri etmişlerdir.

Yine bizim muteber kitaplarımızda mevlâmız Emîrül-Müminin Ali'nin (a.s) şöyle dua ettiği naklolunmuştur:

"Allah'ım! İsa b. Meryem'in Nesara (Hıristiyanlar)'dan teberri ettiği gibi ben de gulattan beriyim. Allah'ım! Onları daima hor ve zelil kıl ve hiçbirine yardımda bulunma."

Diğer bir rivayette de Hz. Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:

"Hakkımdaki inançlarından dolayı iki grup insan helâk olacaktır; oysa bunda benim hiçbir günahım yoktur): Sevgide haddini aşanlar (yani ifrat ve guluv edenler) ve sevmeyip de geri kalanlar (yani düşman olanlar). Biz, hakkımızda haddimizi açacak derecede guluv (mübala-

ğ'a) eden kimselerden, İsa b. Meryem'in Nasranîlerden teberri ettiği gibi teberri ediyor ve Allah'a sığınıyoruz."

Hz. Ali (a.s) yine buyurmuştur ki:

"Hakkımdaki inançlarından dolayı iki grup insan helâk olacaktır: Guluv ederek seven ve buğzederek düşmanlık yapan."

İşte bu yüzden on iki İmam şiaları, Emîrül-Müminin Ali (a.s) ve mutahhar Ehlibeyti hakkında nazım⁽¹⁾ ve nesir⁽²⁾ olarak guluv eden, onları Allah ve Resulü'nün belirlediği makamın dışına çıkararak ve kulluk makamından rububiyet makamına yükselten kimselerden teberri ediyorlar. Böyle bir inanca sahip olan kimseler bizden değillerdir; onlar Gulattır ve lânetlenmiştir.

Sizler Şia topluluğunu onlardan farklı görmelisiniz. Çünkü İmamiyye âlimleri, Gulat'ın kâfir ve necis oldukları konusunda icma etmişlerdir. Eğer Şia fakihlerinin "*Cevahiru'l-Kelâm*", "*Mesalik*" ve diğer kitaplarına, merhum Ayetullah Yezdi'nin (kuddise sirruh) "*Urvetu'l-Vuska*" ve Ayetullah Uzma İsfahanî'nin (Allah sayesinde sürekli eylesin) "*Vesiletu'n-Necat*" adlı risalelerine (kitaplarına) müracaat ederseniz, taharet, zekât, nikâh ve miras bablarında müçtehitlerimizin onların kâfir ve necis olduklarına dair fetvalarını görürsünüz. Bütün müçtehitlerimiz, onların gusül ve defnine müdahale etmenin, onlarla evlenmenin, onlara miras bırakmanın ve hatta onlara sadaka ve zekât vermenin câiz olmadığına dâir bir fetva vermişlerdir.

Kurtuluş ehli olan Şia fırkası, kelim ve akaid kitaplarında, bu fasit ve kâfir fırkadan teberri etmenin her müslümana, özellikle akideleri halis olan şialara farz olduğu geniş bir şekilde delillerle açıklanmıştır.

Gulat'ın reddi konusunda yeteri kadar ayet ve hadis mevcuttur; biz onlardan bazısına değiniyoruz.

Allah-u Teala, Mâide Suresi'nin 77. ayetinde açıkça şöyle buyuruyor:

"De ki: Ey kitap ehli, haksız yere dininiz konusunda (İsa'yı nübüvvet makamından ilahlık makamına çıkararak) guluv etmeyin (aşırılı gitmeyin) ve daha önce sapmış, birçoğunu saptırmış ve dosdoğru

1- Nazm: Ölçülü ve kafiyeli söz veya yazı, şiir. (Müt.)

2- Tabii konuşma tarzındaki söz veya yazı; manzum olmayan söz veya yazı, düz yazı. (Müt.)

yoldan kaymış bir topluluğun (Hıristiyan önderlerinin) heva ve heveslerine(istek ve tutkularına) uymayın."

Merhum Allame Meclisî (kuddise sirruh) Şia'nın ilim ansiklopedisi olan "*Biharu'l-Envar*" kitabının 30. cildinde onların (gulat) kınanması gerektiği ve risalet ailesinin onların iddia ettiği şeyden uzak oldukları hususunda çok rivayet nakletmiştir. Örneğin İmam Cafer Sadık'tan (a.s) şöyle buyurduğunu nakletmiştir:

Bu hadisin manası özet olarak şöyledir:

"Biz, Allah-u Teâla'nın bizi yarattığı ve seçtiği kullarız... Biz mutlaka öleceğiz, durdurulup sorgulanacağız (biz de sizin gibi beşeriz). Gulat'ı seven bize buğzetmiştir; onlara buğzeden bizi sevmiştir. Kâfir ve Müfevzive⁽¹⁾ olan gulat, müşriktirler; Allah Gulat'a lânet etsin."

Yine Şia'nın büyük önderi olan İmam Cafer Sâdık'ın (a.s) şöyle buyurduğunu nakletmişlerdir:

"Allah, Abdullah b. Seba'ya lânet etsin; o Emîrül-Müminin Ali (a.s) hakkında rububiyet (ilâhlık) iddia etti. Allah'a andolsun ki Emîrül-Müminin Ali (a.s), Allah'ın itaat eden kulu idi. Bize yalan söyleyen kullara yazıklar olsun. Bazı kimseler, söylemediğimiz şeyi bizim hakkımızda söylüyorlar. Biz onlardan teberri edip Allah'a sığınıyoruz. Yine biz onlardan teberri edip Allah'a sığınıyoruz."

Şia fakihlerinin iftiharlarından olan Ebu Cafer Muhammed b. Ali b. Hüseyin b. Musa b. Babeveyh-i Kummî (kuddise sirruh) "*Akaid-i Saduk*" kitabında Şia'nın güvenilir râvilerinden, Ehlibeyt'in ilmini koruyanlardan ve Hz. Bakırül-Ulum ve Hz. Sâdık'ın (a.s) ashabından olan Zürare b. A'yen'den şöyle bir rivayet nakletmiştir:

İmam Sadık'a (a.s), Abdullah b. Seba'nın evlâtlarından birisi tefvize inıyor diye arz ettim. İmam (a.s); "*Tefviz nedir?*" diye sordular. "Şöyle diyorlar." diye arz ettim:"Allah-u Teâla Muhammed ve Ali'yi yarattı, sonra kulların işlerini onlara tefviz etti (bıraktı), derken onlar da yarattılar, rızk verdiler, dirilttiler ve öldürdüler."

1- Müfevzive: Bu kelime lügat itibarıyla; işleri başkasına bırakmak anlamına gelir. Ama ıstılah olarak; "Allah Teala insanları yaratıp her şeyi onların kendilerine bırakmıştır" diyen kimselere denir. (Müt.)

İmam (a.s) bu sözü duyunca şöyle buyurdular:

"Allah'ın düşmanı yalan söylemiştir; döndüğünde Ra'd Suresi'ndeki şu ayeti ona oku: 'Yoksa Allah'a, O'nun yaratması gibi yaratan ortaklar buldular da, bu yaratma, kendilerince birbirine mi benzeşti? De ki: Allah, her şeyin yaratıcısıdır ve O, tektir, kahredici olandır.'⁽¹⁾ Bu ayet, Allah-u Teala'nın birliğine açıkça delâlet etmektedir."

Zürare şöyle diyor: "Onun yanına döndüğümde İmam'ın (a.s) buyurduğu bu ayeti ona okudum. Bu ayeti okumakla sanki ağzına bir taş atmış oldum, böylece susup kaldı."

Gulat fırkasını kınamak ve onları lânetlemek hususunda buna benzer birçok rivayet bizim güvenilir kitaplarımızda yer almaktadır. Avam halkın aldatılmasına sebep olacak sözleri ağzınıza almanız ve adl-i İlahî mahkemesinde muaheze edilmemeniz için bizim sizin âlimlerinizin kitaplarını okuduğumuz gibi sizin de Şia âlimlerinin güvenilir kitaplarını okumanız iyi olur.

Muhterem beylerin insafla konuşmalarını istiyorum; acaba İmamlarımızın, şiaları hidayet etmeleri için böyle beyanlarda buldukları ve gerçek şiaları yani Hz. Ali'nin (a.s) takipçileri ve evlâtları, önderlerinden böyle rivayetleri duydukları hâlde yine de onları İlahlık makamına mı çıkarırlar?

Gulat fırkası tamamıyla bizden uzaktırlar, biz de onlardan uzağız. Zahirde Şîlik iddiasında bulunsalar da, Allah Teâla, Peygamber (s.a.a), Ali (a.s) ve Ali evlâtları hepsi ve bütün Şialar onlardan berî ve uzaktırlar.

Nitekim mevlâmız Emîrül-Müminin Hz. Ali (a.s) Gulatların önderi olan mel'un Abdullah b. Seba'yı üç gün hapsetmiş, tövbe etmesini istemiş, kabul etmeyince mecburen onu ateşe atıp yakmıştır.⁽²⁾

1- Ra'd, 16.

2- Aslında Abdullah b. Saba konusu, birçok muhakkikin de ortaya koyduğu gibi malsaldan başka bir şey değil ve esasen Abdullah b. Saba diye bir kimse asla dünyaya gelmemiştir. Bu konuda, büyük muhakkik Allâme Seyyid Murtaza Askerî'nin iki ciltlik yazmış olduğu ve Merhum Abdalbaki Gölpınarlı tarafından özetlenerek Türkçe'ye çevirilen "Abdullah b. Saba Masalı" isimli kitaba baş vurulabilir. Bu eser gerçekten de şaşılacak kadar geniş, etraflı ve ilmîdir. Yazar eserinde, önce İbn-i Saba'nın eski ve çağdaş tarihçiler tarafından hangi kitaplarda ve nasıl anıldığını araştırmış, sonra bunların her birinin kaynaklarını tespit etmiş, sonundaasli kaynakla-

Allah aşkına, âlimlerinizin taassup ve âdet üzere ve geçmişlerine uyarak "Şia mektebinin kurucusu mel'un Abdullah b. Seba'dır." demeleri veya yazmaları utanç verici değil midir? Oysa ki Şia âlimleri bu mesele ile ilgili bütün kitaplarında İmamlarına uymuş, Abdullah b. Seba'yı mel'un saymışlardır. Binaenaleyh Abdullah b. Seba'ya uyan kimseler de melundur. Çünkü onlar gulattılar; Hz. Peygamber'in (s.a.a) Ehlibeyti hakkında ifrat yapmaktan uzak durmayan onların takipçileri değildir.

Eğer sizin mutaassıp âlimlerinizin yazdığı ve diğer kimselerin de körü körüne onlara uyarak toplantılarda söyledikleri gibi mel'un Abdullah b. Seba Şia mektebinin kurucusu ve şialar da onun takipçileri olsaydı, o zaman en azından Şia kitaplarından birinde onu övmüş olurlardı.

Eğer siz Şia âlimlerinin kitaplarından sadece bir tanesinde mel'un Abdullah b. Seba'yı methettiklerini gösterirseniz, ben bütün sözlerinize teslim olacağım. Ama eğer göstermeseniz (kesinlikle de göstermezsiniz) o zaman hesap gününden ve adl-i İlahi mahkemesinden korkun ve tertemiz muvahhid şiaları mel'un Abdullah b. Seba'nın takipçileri olarak tanıtmayın ve meseleyi her şeyden habersiz avam halka yanlış aktarmayın.

Yine zât-ı âlinizden kardeşçesine ricam, ilim ehlinde olduğunuz için daima

rın bu husustaki rivayetlerinin tek bir adamdan, yani Seyf b. Ömer'den geldiğini bulup bu zat hakkında muhaddislerle rical bilgilerinin kanaatlerini belirtmiştir.

Bazı Şîî kaynaklarda Abdullah b. Saba hakkında onun varlığına delil olacak bazı kayıtların varlığına gelince, bu konu sadece bir kitapta, yani "Keşşi'nin" "Rical"inde yer almıştır. Bu hususta diğer kitapların kaynağı söz konusu kitaptır. Keşşi'nin kitabı ise âlimlerimiz tarafından muteber bir kitap olarak kabul edilmemektedir. Keşşi'nin kendisi kötü bir kimse olmamakla birlikte maalesef bir takım zayıf şeyleri de fazla tahkik ve araştırmaya tabi tutmadan nakletmiştir. Bunun başlıca sebebi ise önceden Sünni olup sonradan Şiiliği kabul eden üstadı Ayyaşi'den aldığı bilgilerdir. Yani Ayyaşi Şiiliği öncesinden kalan bir takım bilgileri de fazla araştırmadan nakletmiş ve Keşşi de onun talebesi olduğu için hocasından bunları alarak o da fazla ve ciddi bir araştırmaya tabi tutmadan nakletmiş olmasıdır. Dolayısıyla Abdullah b. Saba hakkında naklettiklerini de aynı kategoride değerlendirmek gerekir.

Şunu da eklemek gerekir ki bu masalı uyduranlar, hatta bazı hadisleri dahi uydu-rup Ehlibeyt İmamları'ndan bazısının diline (İmam Cafer Sâdık -a.s- gibi) bağlamayı bile ihmal etmemişlerdir. Nasıl ki, diğer bazı konularda da aynı şeyi yapmışlardır. (Müt.)

kaide, ilim, mantık ve hakikat üzere sohbet etmenizdir; düşmanların inat olarak şialara nispet ettikleri saçma-sapan ve mantıksız sözler üzere değil.

Hâfız: Sizin kardeşçe nasihatlerinizi her akıllı kimse kabul edip dikkate almaktadır. Ama müsaade ederseniz ben de uyarı olması için bazı şeyleri arz edeyim.

Davetçi: Çok memnun olurum, buyurun.

Hâfız: Siz konuşmalarınızda daima; "Biz İmamlar hakkında guluv etmiyoruz" buyuruyorsunuz, Gulat'ı mel'un ve ateş ehli sayıyorsunuz. Ama bu iki gecede defalarca İmamlar hakkında sizden bazı sözler duyuluyor; beyan ettiğiniz kaideler doğrultusunda onlar bu tür sözlere razı değildirler. Mümkünse siz de konuştuğunuzda kınanmaya yol açacak sözler söylememeniz için dikkatli olunuz.

Davetçi: Ben mutaassıp ve câhil bir kimse değilim, konuşmamda yanlışlık olursa hatırlatırsanız çok memnun olurum. Çünkü insan yanılan ve unutan bir varlıktır. Bu iki gecede hidayet İmamlarının rızasına aykırı olan, ilim, akıl ve mantıkla bağdaşmayan şeyler görürseniz, rica ediyorum ki (açıkça) ifade ediniz.

Hâfız: Bu iki gece defalarca İmamlarınızın ismini getirdiğinizde "Radıyalahu anhum" yerine "Selâmullahi aleyhim" veya "Salavatullahi aleyhim" buyurdunuz. Oysa bildiğiniz gibi Ahzab Suresi'ndeki "**Hiç şüphesiz, Allah ve melekleri peygambere salât etmektedirler. Ey iman edenler, siz de ona salât edin ve tam bir teslimiyetle ona selâm verin.**"⁽¹⁾ ayetinin hükmüyle salât ve selâm sadece Resulullah'a (s.a.a) mahsustur. Ama siz konuşmanızda İmamlar hakkında salât ve selâm söylüyorsunuz. Yaptığınız bu amelin Kur'ân'ın nassına aykırı olduğu son derece açıktır. Size yapılan tenkitlerden biri de söz konusu edilen meseledir. Böyle bir şey bidattir, bidat ehli de dalalet ehlidir diyorlar.

Muhammed Ehlibeyt'ine Salât Etme Hususunda Yapılan Eleştiri ve Onun Cevabı

Davetçi: Şia topluluğu kesinlikle nassa aykırı bir iş yapmamıştır ve yapmıyor da. Geçmiş asırlarda onların düşmanları örneğin, Haricîler, Nasıbîler, Emevîler ve onlara uyanlar bahaneler arayıp ve Şîileri bidat ehli olarak ta-

1- Ahzâb, 56.

nıtmak için asılsız deliller getirmişlerdir. Şia'nın büyük âlimleri onların bütün cevaplarını vermiş ve bidat ehli olmadıklarını ispatlamışlardır. Kalem düşmanın elinde olursa, istediğini yazar. Bu konunun da cevabı teferruatıyla verilmiştir. Ama vakit geçtiğinden dolayı geniş bir şekilde cevap vermekten vazgeçiyorum. Buyurduklarınızın cevapsız kalmaması ve meselenin de meclisteki hazır bulunan aziz kardeşlerimiz tarafından yanlış anlaşılmasıs için konuyla ilgili bazı noktalara kısaca değinmek istiyorum:

Birinci olarak; söz konusu ayet, salât ve selâmın başkalarına söylenmesini men etmemiştir; Müslümanların Hz. Peygamber'e (s.a.a) salât etmelerinin gerekli olduğunu emretmektedir.

İkinci olarak; söz konusu ayeti nazil eden Allah-u Teâla Sâffât Suresi'nin 130. ayetinde şöyle buyurmaktadır:

"Âl-i Yasin'e selâm olsun."⁽¹⁾

Risalet ailesinin büyük özelliklerinden biri de Kur'ân'ın her yerinde büyük peygamberlere özel selâm ediyor ve buyuruyor ki:

"Alemler arasında Nuh'a selâm olsun!"

"İbrahim'e selâm olsun!"

"Musa ve Harun'a selâm olsun!"⁽²⁾

Kur'ân'ın hiçbir yerinde peygamberlerin evlâtlarına selâm söylenmemiştir. Sadece Hatemu'l-Enbiya'nın (s.a.a) evlâtlarına selâm söylenmiştir. Allah-u Teâla, "Yasin evlâtlarına selâm olsun!" buyuruyor. "Yasin" Resulullah'ın isimlerinden biridir.

Yasin Kelimesinin Mânâsı ve "Sîn" Edatının Peygamber'in Mübarek İsmi Olması Hususunda

Bildiğiniz gibi Kur'ân-ı Mecid'de Hz. Peygamber'in on iki isminden beş tanesi ümmetin basiretinin artması için zikr olunmuştur. Beş kutsal isimler şunlardır: Muhammed, Ahmed, Abdullah, Nun ve Yasin. 36. Sure'nin başında şöyle buyuruyor:

1- Belirtilen bu anlam, ayetin orijinalinin "Selâmun alâ Âl-i Yasîn" şeklinde kıraat edildiği takdirde doğrudur. Nitekim Nafi', İbn Amir, Yakub ve Zeyd bu şekilde kıraat etmişlerdir. Ancak meşhur kıraate göre ayet şöyledir: "Selâmun alâ İlyasîn." Yani selâm olsun İlyas Peygambere. (Müt.)

2- Sâffât, 79,109,120.

"Yâ Sîn. Andolsun hikmetli Kur'ân'a, gerçekten sen gönderilen (peygamber)lerdensin."

"Yâ" nida edatıdır, "Sîn" de Resulullah'ın mübarek ismidir; onun hakikati-ne, zahirî ve bâtinî eşitliğine işaretler.

Nevvab: Tehecci harflerinin arasında "Sîn" edatının, Hz. Peygamber'in mübarek ismi olmasının sebebi nedir?

Davetçi: Az önce arz ettiğim gibi mâna âlemine ve Hz. Peygamber'in hakikat-ı itidalına işaretler. Çünkü Hatemiyet makamını hâiz olacak kimse, vücudu hâdd-i itidale erişen ve zâhiri ile bâtını eşit olan kimsedir. Bu merteye onun mukaddes vücudunda mevcut idi. İşte bundan dolayı "Sîn" edatıyla Hz. Peygamber için makam isbat edilmektedir.

Herkesin anlayabileceği bir üslupla açıklayacak olursak, tehecci harflerinin arasında zahiri ve batını eşit olan sadece "Sin" edatıdır. Şöyle ki ilm-i a'dad (hesap) âlimleri nezdinde yirmi sekiz tane tehecci harfin her birisinin zübür ve beyyine'si⁽¹⁾ vardır; her harfin zübür ve beyyine'si tatbik edildiğinde kesinlikle ya zübürü fazladır veya beyyinesi.

Nevvab: Kible sahip (alicenap)! Cesaret ettiğimden dolayı affedin; meseleyi iyice anlamaktan âciz olduğum için bu gecelerde meseleleri, herkesin anlayabileceği sâdelikte ve açıklıkta beyan etmenizi istiyorum. Çünkü zübür ve beyyine'nin ne olduğunu anlayamadık; muammanın çözümünü için gayet açık bir şekilde izahta bulunmanızı rica ediyoruz.

Davetçi: Memnuniyetle; "zübür", kağıdın üzerinde yazılan harfin şeklidir; "beyyine" de okunurken artıklığı ortaya çıkan şeydir. Meselâ "S" edatı kağıdın üzerinde bir harftir, ama okunduğunda üç harf "sin" oluyor ve böylece iki harf artıyor. Çünkü 28 tane olan tehecci harflerinin arasında, tatbik edildiğinde zübür ve beyyine'si eşit olacak sadece "Sin" harfidir. Sin altmış aded'dir, beyyine'si de "în" harflerinden ibaret olup altmıştır; "î" on, "n" de ellidir, ikisi toplam 60 oluyor.⁽²⁾

1- Zübür ve Beyyine'nin ne olduğunu müeellif kendisi ileride açıklıyor.

2- Ebcad hesabı: İlk olarak şunu açıklayalım ki; "Ebcad" Arap elifbasını meydana getiren harflerin akılda tutulmasını kolaylaştırmak için düşünülen sekiz kelimedendir. Diğerleri ise şunlardır: "Hevvez", "hutti", "kelemen", "sa'fes", "kareşet", "seh-haz", "dazığ". Bu sıralamada birden ona kadar olan her harf bir sayılmaktadır; on-

İşte bu yüzden Kur'ân'da Hatemu'l-Enbiyaya "Yâ Sîn" olarak hitap edilir. Bu, Hz. Peygamber'in zâhir ve batınına işaretler. Yâ Sîn yani "Ey zâhir ve bâtın açısından itidale⁽¹⁾ sahip olan kimse!"

Âl-i Yasin'den Maksat Hz. Muhammed'in Ehlibeytidir

Binaenaleyh, "Sîn" Resulullah'ın mübarek ismidir. Allah-u Teala şu ayette buyuruyor ki:

"Selâm'un ala Âl-i Yâsîn" (Âl-i Yasin'e selâm olsun!)

Hâfız: Buyurduğunuz bu şeyler sihirli kelâmla ispatlamak istediğiniz sözlerdir; âlimler arasında böyle bir mânâ (Âl-i Yasin'e selâm olsun) ifade edilmemiştir.

Davetçi: Rica ediyorum bir şeyi reddederken kesin bir karar vererek onu reddetmeyin, cevabı verildiğinde üzüntü hasıl olmaması için ihtimal vererek konuşun. Sizin ya kendi kitaplarınızdan haberiniz yoktur veya haberiniz olmasına rağmen bunu tasdik etmeyi uygun görmüyorsunuz. Ama biz sizin kitaplarınızdan haberdarız ve hakkı da inkâr etmek istemiyoruz.

Sizin büyük âlimlerinizin kitaplarında söz konusu mânâyâ çok işaret edilmiştir. Örneğin, mutaassıp İbn Hacer-i Mekkî, "*es-Savaiku'l-Muhrika*" kitabında Ehlibeyt hakkında nakl ettiği ayetlerden üçüncü ayetin hemen aşağısında bir grup müfessirin İbn Abbas'dan şöyle naklettiğini belirtmiştir: "Âl-i Yasin'den Maksat, Muhammed Ehlibeyti'dir." Binaenaleyh "**Âl-i Yasin'e selâm olsun**" demek Muhammed'in (s.a.a) Ehlibeyti'ne selâm olsun demektir.

Yine yazıyor ki, İmam Fahr-i Râzî şöyle zikretmiştir: "Peygamber'in Ehlibeyti beş şeyde onunla eşit durumdadır:

a)Selâm'da: "Selâm olsun sana ey peygamber." diye buyurmuştur, yine buyurmuştur ki; "Âl-i Yasin'e selâm olsun." Yani Muhammed'in (s.a.a) Ehlibeyti'ne selâm olsun.

b)Teşehhüd'de: O'na ve O'nlara salât etmektedir.

c)Taharette: Allah-u Teala,"Tâ Hâ!" yani,"Ey Tahir (ve münezzeh)" diye

dan sonraki olan harflerin her birisi ise on sayılıyor. (Müt.)

1- İtidal: Denge, eşitlik.

buyurmuş ve onların hakkında da tathir ayetini nazil ederek: "Allah her çeşit ricisi (kötülügü) siz (Ehlibeyt'ten) uzaklaştırmak ve sizi tertemiz kılmak istiyor." buyurmuştur.

d)Sadakayı onlara haram kılmakta.

e)Muhabbette: Allah-u Teâla,"Ey Peygamber, de ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız öyleyse bana uyun da Allah sizi sevsin." diye buyurmuştur.

Yine buyurmuştur ki: "Ey Peygamber, de ki: Ben buna (tebliğime) karşılık, akrabalara (Ehlibeyt'ime) sevgi dışında sizden hiçbir ücret istemiyorum."⁽¹⁾

Seyyid Ebubekir b. Şehabüddin-i Alevî, "*Reşfet'üs-Sadi Min Bahr-i Fezail-i Beni'n-Nebiyi'l-Hadi*" adlı kitabının birinci babında bir grup cemaatin İbn Abbas'dan, ikinci babında da Nekkaş'ın, Kelbi'den; "Mezkur ayetteki Âl-i Yasin'den maksat Muhammed'in Âl-i (Ehlibeyt'i)'dir." diye naklettiklerini söylemiştir. İmam Fahr-i Râzî "*Tefsir-i Kebir*"in 7. cildinde söz konusu ayetin hemen altında onun mânâsı için çeşitli sûretler nakletmiştir; ikinci sûrette "Âl-i Yasin'den maksat Muhammed'in (s.a.a) Ehlibeyti'dir." demiştir.

Yine İbn Hacer "*Savaik*" kitabında bir grup müfessirin İbn Abbastan şöyle naklettiklerini yazmıştır:

"Selâm'un alâ Âl-i Yasin'den maksat 'Selâm'un ala Âl-i Muhammed'dir."

Tertemiz Ehlibeyt'e salavat getirmeye gelince, bu her iki fırka (Şia ve Ehli-sünnet) arasında kesindir. Hatta Buharî ve Müslîm sahihlerinde Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu tasdik etmişlerdir:

"Salavat'ta benimle Ehlibeyt'imın arasına ayrılık sokmayın."

Muhammed Âl'ine Salavat Getirmek Sünnet, Teşehhüd'de ise Farzdır

Özellikle Buharî, "*Sahih-i Buhârî*"nin üçüncü cildinde, Müslim "*Sahih-i Müslim*"in birinci cildinde, Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabî-ul-Mevedde*"de, hatta mutaassıp İbn Hacer "*Savaik*"de ve diğer büyük âlimleriniz Ka'b b. Acze'den şöyle naklediyorlar:

"İnneAllah'e ve melaiketehu yusallüne ale'n-Nebiyy..." ayeti nazil olduğunda Resulullah'a,"Ya Resulallah! Sana nasıl selâm verilmesini öğren-

1- Şûrâ, 23.

dik, nasıl salât edelim?" dediğimizde buyurdular ki: "Şöyle salât edin: Allahumme salli ala Muhammed'in ve Âl-i Muhammed."

Diğer rivayetlerde de şu cümle izafe edilmiştir: "Kema salleyte ala İbrahim'e ve Âl-i İbrahim, inneke Hamid'un Mecid."

İmam Fahr-i Râzî, *Tefsir-i Kebir*'in altıncı cildinde şöyle naklediyor: Resul-ü Ekrem'den "Sana nasıl salât edelim?" diye sorduklarında şöyle söyleyin buyurdular:

"Allahumme salli ala Muhammed'in ve ala Âl-i Muhammed, kema salleyte ala İbrahim'e ve ala Âl-i İbrahim ve barik ala Muhammed'in ve ala Âl-i Muhammed, kema barekte ala İbrahim'e ve ala Al-i İbrahim, inneke Hamid'ün Mecid."

İbn Hâcer aynı rivayeti az bir farklılıkla Hâkim'den nakletmiştir ve bu hususta kendi görüşünü şöyle açıklamıştır: "Bu (mezkur) hadiste, Peygamber'e ve Âl'ine (Ehlibeyt'ine) salavat getirmenin emredilmesine dair pek açık bir delil vardır.

Yine Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmiştir:

"Bana kesik salavat getirmeyin."

"Ya Resulellah, kesik salavat nedir?" dediklerinde, "*Allahumme salli ala Muhammed*" diyerek susmanızdır; halbuki şöyle söylemelisiniz: "Allahumme salli ala Muhammed ve ala Âl-i Muhammed." buyurdular.

Deylemî de Resulullah'ın şöyle buyurduğunu nakletmiştir:

"Muhammed ve Âli'ne (Ehlibeyti'ne) salavat getirilmedikçe dua örtülü kalır (icabete erişmez)."

Şafîî'nin şöyle dediğini naklediyorlar:

"Ey Resulullah'ın Ehlibeyti! Sizin sevginiz,

Allah tarafından Kur'ân'da farz kılınmıştır.

Bu büyük makam size yeter ki

Size salavat getirmeyenin namazı kabul olmaz."⁽¹⁾

1- Şafîî'nin maksadı, teşehhüddeki salavattır. Kasten bunu söylemeyen kimsenin namazı kabul olmaz.

Hız. Resulullah'ın (s.a.a) şu buyruğu gereğince: "Namaz dinin direğidir; o kabul olursa diğler ameller de kabul olur; o kabul olmazsa diğler ameller de kabul olmaz." bütün amellerin kabul olması namaza bağıdır; az önce zikrettiğimiz hadis gereğince de namazın kabul olması Şafî'nin de itiraf ettiğı gibi Muhammed ve Âl-i Muhammed'e salavat getirmeye bağıdır.

Seyyid Ebubekir b. Şehabuddin Alevî "Reşfet'üs-Sadi Min Bahr-i Fezail-i Beni'n-Nebiyi'l-Hadi" kitabının ikinci babında Muhammed ve Âl-i Muhammed'e salavat getirmenin farz olması hususunda beyanlarda bulunmuş ve Nesaî'den, Dar-u Kutnî'den, İbn Hacer'den ve diğler kimselerden de Teşehhüd'de Hız. Peygamber'in (s.a.a) mübarek isminden sonra Âl-i Muhammed'e (Muhammed Ehlibeytine) de salavat getirmenin farz olduğuna dair deliller zikretmiştir. Artık vakit geçtiğinden dolayı daha fazla izahta bulunmaktan vazgeçiyorum ve hükmü beylerin temiz vicdanlarına bırakıyorum.

Binaenaleyh (siz Ehlisünnet kardeşlerimiz) Hız. Peygamber'in (s.a.a) Ehlibeyt'ine selâm ve salât etmenin bidat olmadığını, aksine Peygamber'in bizzat kendi emriyle bir sünnet ve ibadet olduğunu tasdik ediyorsunuz. Bunları, Ehlisünnet kardeşlerimize yanlış aktaran Hâricîlerden, Nasibîlerden, mutaassıp ve inatçı düşmanlardan başka kimse kesinlikle inkâr etmez. Bu hükümde Hatemu'l-Enbiya'nın (s.a.a) yanında yer alan ve zikirde başkalarından önde olan kimseleri başkalarıyla kıyas etmenin ve diğler kimseleri onlardan üstün saymanın cehaletten, taassuptan ve bilgisizlikten kaynaklandığı son derece açıktır.

Söz buraya vardığında vakit gece yarısını geçtiğinden ve mecliste bulunanlardan bazılarında yorgunluk belirtisi görüldüğünden dolayı konuşmaya son verdik. Çay içtikten ve yarın gece daha erken gelinmesini kararlaştırdıktan sonra beyler dağıldılar.

ÜÇÜNCÜ OTURUM

(25 Recep 1345 Pazar akşamı)

Akşam namazını yeni bitirmiştik beyler geldiler, hal hatır sorduktan sonra onlar çay içmekle meşgul iken, ben de bu arada yatsı namazını kılarak rahat bir zihin ile beylerin sözlerini dinlemek için hazırlandım.

Hâfız: Kible sahip (alicenap) dün gece eve gittiğimizde; "Niçin çeşitli milletlerin inançlarını etraflıca araştırmıyor, onları dikkatle incelemiyoruz; sizin deyiminizle niçin mutaassıp kimselerin bazı kitaplarıyla yetiniyoruz? Böylece birtakım hakikatler bizden gizli kalıyor?" diye düşünerek kendimi hayli kınadım.

Davetçi: Allah-u Teala; "**Hüccetü'l-Baliğ (en üstün delil) Allah'ındır.**" buyurduğuna göre dün geceki toplantı da İlahi hüccetlerden biriydi.

Beyler, sohbetin başında birazcık alışkanlıklardan dışarı çıkıp insaf, ilim ve akıl gözüyle sözlerime dikkat ettiniz. Bilmelisiniz ki söylediğim şeyler ilim, akıl, mantık ve hakikat ölçüleri üzeredir. Mübarek kulaklarınıza doldurdukları ve aklınızı kurcaladıkları şeyler, içinizdeki mutaassıp ve bencil kimselerin inatlarından kaynaklanmıştır.

Allah şahittir ki, bu toplantılarda konuşurken galibiyet ve mağlubiyet fikrinde değilim; tek hedefim Ehlibeyt hakkını ve onların mektebini savunarak hakikatlerin ortaya çıkmasını sağlamaktır.

Hâfız: Dün geceki konuşmalarınızdan Şia'nın çeşitli gruplara ayrıldığı ortaya çıktı. Acaba Şia'nın hangi grubu haktır ve onların hangisinin sözlerini ve akidelerini doğru kabul ediyorsunuz? Eğer mümkünse konunun aydınlığa kavuşması için bu grupları ve bahsimize konu olan grubu açıklayınız.

Davetçi: Dün gece, Şia çeşitli gruplara ayrılmıştır diye bir şey arz etmedim. Dün gece, Şia'nın mânasını arz ettim; yani Şia, Allah ve Peygamber'e

itaat eden ve Resulullah'ın emri gereğince risalet âilesinin takipçisi olan bir fırkadır. Ama bazı çıkarıcı gruplar kendilerini Şia gibi göstererek her şeyden habersiz câhil insanları kendi çevrelerine toplamış kutsal Şia isminden su-i istifade etmişlerdir; batıl inançları hatta küfür ve zındıklığı bu isimle insanlar arsında yaymışlardır. İşte bundan dolayı gerçekler üzerinde araştırma yapmayan birtakım câhil insanlar onları tarihte Şia adıyla anmışlardır. Onlar gerçekte dört fırkaya ayrılmaktadır; o dört fırkadan sadece iki tanesi kalmıştır, diğer iki tanesi ise tamamiyle yok olmuştur; geriye kalan iki fırkadan da çeşitli fırkalar ortaya çıkmıştır. Dört fırka şunlardan ibarettir: Zeydiyye, Kiysaniyye, Kaddahiyye, Gulat.

Zeydiyye İnancı

Zeydiyye fırkası kendilerini Zeyd b. Ali b.Hüseyin'in (a.s) takipçileri olarak gören kimselerdir. Zeyd'i, İmam Zeynelabidin'den (a.s) sonra İmam kabul ediyorlar. Şimdi de Yemen ve çevresinde Zeydiyye fırkasına bağlı kimseler, az sayılmayacak nüfusa sahiptirler.

Zeydilerin inancı şöyledir: Hangi âlim, zâhit ve cesur olan Fatımî-Alevî (Hz. Fatıma'nın -a.s- evlâdı), kılıçla kıyam edip halkı kendisine davet ederse, o imamdır. Çünkü Hz. Zeyd, Emevî halifesi Hişam b. Abdülmelik'in hilâfeti zamanında Benî Ümeyye'nin baskı ve zulümleri neticesinde Kufe'de kıyam etti, sonunda şahadet şerbetini içti. -Nitekim dün gece onun biyografisini özet olarak bir konuyla ilgili olduğundan dolayı arz etmiştim- Dediğimiz gibi Zeydîler onu imam kabul edip ona uymayı kendileri açısından farz görüyorlar. Oysa ki Cenab-ı Zeyd'in makamı, bu tür sözlerin ona isnat edilmesinden daha yücedir.

Hz. Zeyd Benî Hâşim'in büyük şahsiyetlerinden ve seyitlerindendi. Züht, ilim, fazilet, din, vera, ibadet, şecaat ve cömertlikte kavminin seçkinlerindendi. Geceleri ibadetle, gündüzleri ise oruç tutmakla geçiriyordu.

Resulullah (s.a.a) daha önceden onun şahadet haberini vermişti. Nitekim Hz. Seyyid'üş-Şüheda Eba Abdullahî'l-Hüseyin'den (a.s) şöyle bir hadis nakledilmiştir:

"Resulullah (s.a.a) mübarek elini benim bel kemiğim üzerine koyarak şöyle buyurdu: "Ya Hüseyin! Yakın bir zamanda kendisine Zeyd diye hitap edilecek olan biri senin sulbünden çıkacaktır; o şehit olarak öldü-

rülecektir. Kıyamet günü o ve ashabı, halkın omzuna oturmuş bir hâlde cennette gireceklerdir."

Ama Hz. Zeyd'in kendisi kesinlikle imamet iddia etmemiştir; bu ona isnat edilen bir iftiradır. O kendisini, değerli kardeşi İmam Muhammed Bâkır'ın (a.s) imametine itaatkar ve ona tâbi olarak görüyordu. Ama kendi çıkarlarından başka bir düşünmeyen bazı siyasetçiler ondan sonra şöyle bir kurala inanmaya başladılar:

"Evinde oturup perdesini aşağı salıveren (halktan saklanan) kimse imam değildir. İmam, âlim, salih ve görüş sahibi olan ve kılıçla kıyam eden her Fatmî kişiden ibarettir."

Bu tür insanlar, halkı Hz. Zeyd'in imametine davet ettiler, bir teşkilat kurdular. Şöyle demek de mümkündür: Kendi hedefleri doğrultusunda bir dükkan açtılar ve kendi aralarında beş fırkaya ayrıldılar: Muğayriyye, Carudiyye, Zikriyye, Habeşiyye ve Hulkiyye.

Kiysaniyye İnancı

İkinci fırka Kiysaniyye Fırkası idi. Bu fırkanın adamları, Hz. Ali'nin (a.s) azat etmiş kölesi olan Kisan'ın ashabından sayılıyorlardı. Onlar Hz. Ali'nin (a.s) Hasan ve Hüseyin'den (a.s) sonra büyük oğlu olan Muhammed-i Hanefiyye'nin imametine inanıyorlardı.

Ama cenabı Muhammed'in kendisinin böyle bir iddiası yoktu. Aksine ona Seyyidü't-Tâbiin (tâbi olanların efendisi) diyorlardı. İlim, züht, vera⁽¹⁾ takva ve Mevlânın emrine itaat etmede meşhurdu.

Bazı çıkarıcı insanlar, onun İmam Zeynelabidin'e (a.s) muhalefet etme olayını bahane edip bunu onun imamet iddia etmesine bir delil olarak gösterdiler. Oysa hakikat, imameti iddia etme meselesi değildi. Cenab-ı Muhammed'in bu muhalefetlerden maksadı, dördüncü İmam Hz. Seccad'ın (a.s) makamını isbat etmek ve bu yolla her şeyden habersiz ve saf müritlerine kendisinin bu makama lâıyk olmadığını bildirmektir.

Nitekim hadis ve tarih kitaplarında ayrıntılı bir şekilde nakledilmiştir ki; Mescidü'l-Haram'da Haceru'l-Esved karşısında hak sabit olduktan ve

1- Vera: Haramdan ve şüpheli şeylerden titizlikle kaçınmak.

Haceru'l-Esved Hz. Seccad'ın (a.s) imametini ikrar ettikten sonra onun imametine inananların önünde gelen Ebu Halid-i Kabulî, Muhammed-i Hanefîyye'nin imametine inanan bir grup halkla beraber Cenab-ı Muhammed-i Hanefîyye'ye uyarak İmam Seccad'ın (a.s) imametini itiraf ettiler.

Ama bir grup sahtekar, her şeyden habersiz cahil avam halkı (ayak takımı kimseleri) o inanç üzerinde tutmamışlar ve şu bahaneyi ileri sürmüşlerdir: "Cenab-ı Muhammed tevazu göstermiştir, Benî Ümeyye karşısında siyaset öyle icap ediyormuş; buna binaen Cenab-ı Muhammed'in imam olması kesindir." demişlerdir.

Bunlar Cenab-ı Muhammed'in vefatından sonra da aynı inanç üzerinde sabit kaldılar; "Cenab-ı Muhammed ölmemiştir, o Medine yakınlarında Radva dağında saklanmıştır, bir zaman gelip dünyayı adaletle dolduracaktır" dediler. Bunlar dört fırkaya ayrılıyorlardı: "Muhtariyye, Kurebiyye, İshakiyye, Harbiye." Şimdi böyle bir inanca sahip kimse kalmamıştır.

Kaddahiyye İnancı

Üçüncü fırka Kaddahiyye fırkasıdır. Bu fırkanın esas inancı zâhirde Şîî inancıdır, fakat bâtında küfürdür. Bu mezhebin temeli Mısır'da Meymun b. Sâlim (Disan) veya Kaddah ismiyle meşhur olan Disan ve İsa Çehar Luhtan tarafından atılmıştır. Kur'ân-ı Kerim ve hadislerde tevellere baş vurarak kendi istekleri üzere hareket etmişlerdir. Şeriat için zâhir ve bâtın kılmışlardır. Şeriatın bâtınını Allah Teala Hz. Peygamber'e ve o da Hz. Ali'ye Hz. Ali de evlâtlarına ve hâlis Şiîlerine öğretti dediler. Yine şeriatın bâtınını öğrenen kimseler için, zâhiri itaat ve ibadet kaydının olmadığı inancındadırlar. Onlar mezhebi yedi temel üzerine kurdular, yedi peygambere, yedi İmama inandılar ve 7. İmamı kayıp sayıp zuhurunu beklemeye başladılar. Bunlar genel olarak iki fırkaya ayrılmışlardır:

1- Nasıriyye

Nasıriyye Husrov Alevî'nin takipçileridir. Bunlar kendi şiirlerinde, sözlerinde ve kitaplarında Şia ismiyle insanların çoğunu küfre saptırdılar ve Taberistan bölgesinde çok geliştiler.

2- Sabahiyye

Sabahiyye, Hasan Sabbah'ın takipçileridir. Bunlar Mısır kökenli olup İran'a gelmişlerdir ve Kazvin şehrinde çok üzücü ve elemli büyük Ala-

mut fitnessini çıkarmışlar ve birçok insanın ölümüne sebep olmuşlardır. Bu olay tarihte geniş bir şekilde kaydedilmiştir. Fakat bu toplantı o tarihî olayları ayrıntılı bir şekilde anlatmaya müsait değildir.

Gulat İnanıcı

Dördüncü fırka Gulat Fırkası'dır. Bunlar Şîlik ismiyle meşhur olan en aşağılık topluluktur. Bunların hepsi, kâfir, necis, fasit ve müfsit insanlardır. Bunlar toplam yedi fırkaya ayrılmışlardır: "Sebaiyye, Mansuriyye, Garabiyye, Buzeyğiyye, Yakubiyye, İsmailiyye, Ezduriyye."

Bunların nasıl ortaya çıkışlarının izahını, dün gece özet olarak arz ettim. Biz Şia topluluğu, hatta bütün dünya Müslümanları onlardan ve inançlarından uzağız ve onları her necisten daha necis ve her kâfirden daha dinsiz görüyoruz. Ama maalesef her inanç, Şia ismiyle açıkça veya gizli bir şekilde dillerde küfürle meşhur olup bazı kitaplarda bilerek veya bilmeyerek, kasıtlı veya kasıtsız olarak kaydedilmiştir. Bu sözlerin çoğu, kendilerini Ali'nin Şia'sı olarak gösteren bu söz konusu fırkalar tarafından ortaya atılmıştır.

Ama dünyada sayıları yüz milyonu aşan İsna Aşeriyye Şia'sı bu fasit inançlardan uzaktır. Hz. Resulullah'ın (s.a.a) ilim kapısı olan Emîrül-Müminin Ali (a.s) vesilesiyle kendilerine ulaşan şeriatın özü, dinin esası ve tertemiz inanç, bunların yanında bulunmaktadır.

On İki İmam Şiası'nın İnanıcı

Beşinci fırka, hak olan on iki İmam Şia'sıdır. Bunlar akla ve nakle uygun şeriatın özüne sahiptirler. Gerçek olan şialar işte bunlardır; önce bahsedilen o dört fırka ise sahte şialardır.

Onlara sonralardan yanlış şeyler isnat etmemeniz için bu şiaların akidesini özet olarak size arz etmek istiyorum. İmamiyye Şia'sı topluluğu Allah-u Teala'nın varlığına, onun benzeri ve eşi olmadığına, cisim, suret, cevher ve ârâz olmadığına ve bütün imkânı sıfatlardan uzak olduğuna inanmaktadırlar. Bütün ârâz ve cevherleri yaratan O'dur ve varlıkları yaratmada ve onlara feyiz vermede ortağı yoktur.

Âriflerden bazıları Allah-u Teala'da olmayan sıfatları şiirlerinde şöyle zikretmişlerdir:

Ne mürekkebdir, ne cisim, ne cevherdir, ne de ârâz. / Ortağı yoktur
O'nun, müstağni bil yaratıcıyı.

Vacibu'l-Vücut'un künhü (özü) kesinlikle görülmediğinden ve yaratıkları hidayet etmesi gerektiğinden dolayı, Allah, beşer türünden bazı elçiler seçmiş ve onların insanları hidayete yönlendirmesi için her dönemde halkının ihtiyaçları doğrultusunda onlara açık deliller, mucizeler ve emirler göndermiştir. Onların sayıları oldukça fazladır; hepsi ulu'l-azm olan ve insanlara rehberlik eden beş peygamberin yani Şeyhu'l-Enbiya Nuh, Halilu'r-Rahman İbrahim, Kelimullah Musa, Ruhullah İsa ve peygamberlerin sonuncusu Muhammed Mustafa'nın emirleri altındadırlar. Son peygamber olan Hz. Muhammed'in (s.a.a) din ve şeriatı kıyamet gününe kadar baki kalacaktır.

Şia topluluğu şuna inanmaktadır:

"Muhammed'in (s.a.a) helâli kıyamete kadar helâldir, haramı da kıyamete kadar haramdır; şeriatı da kıyamet gününe dek devam edecektir."

Allah-u Teala insanların iyi veya kötü bütün amelleri için ceza ve mükafat belirlemiştir. Bunlar cennet ve cehennemde onlara verilecektir. Ceza ve mükafat için tayin olan güne yevmu'l-ceza diyorlar. Allah-u Teala dünya sonra erdikten sonra bütün mahlukatı başından sonuna kadar diriltecektir. Cismi olan bu bedenle mahşere götürülecektir. Mahkeme ve sorgu-sualden sonra herkes kendi ameline göre cezalandırılacak veya mükafatlandırılacaktır.

Nitekim genel olarak semavî kitaplarda, özellikle Tevrat, İncil ve Kur'ân-ı Kerim'de haber verilmiştir. Kur'ân-ı Kerim senedi sağlam, sabit ve muhakkak olan muttasıl bir senetle elimize ulaşmış ve tahrif de olmamıştır. Biz bu kitabın emirleriyle amel etmekte; Allah katında mükafatlandırılacağımızı ummaktayız.

Bu semavî kitapta yazılmış olan, örneğin, namaz, oruç, zekât, humus, hac, cihat vs. gibi bütün hükümlere inanıyoruz. Aynı zamanda Resulullah vasıtasıyla bize ulaşan bütün farz ve sünnet olan emirlere inanmaktayız. Allah-u Teala'nın yardımıyla onlarla amel etmeye kararlıyız. Şarap kumar, zina, livat, riba, zulüm ve insan öldürmek gibi büyük-küçük bütün günahlardan titizlikle kaçınıyoruz.

Biz Şia topluluğu şuna inanıyoruz: Allah-u Teala, bu İlahî ahkamı ve emirleri getireni seçip halka tanıtmıştır. Hz. Resulullah'ın (s.a.a) vefatından sonra onun dinini ve şeriatını koruyan birinin olması gerekir. Allah-u Teâla Hz. Peygamber'i seçip halka tanıttığı gibi, onu da yani peygamberin vasisini ve halifesini de Hz. Peygamber vasıtasıyla ümmete tanıtmalıdır.

Nitekim bütün peygamberler Allah-u Teâla'nın emriyle kendi vasilerini tanıtmışlardır. Onların en faziletlisi olan Hatemu'l-Enbiya da, fesadı ve ümmetin ihtilâfını önlemek için kendi vasilerini Allah-u Teala'nın emriyle câri olan sünnet üzere onlara tanıtmıştır. Allah-u Teala tarafından tanıtılan Resulullah'ın vasileri on iki kişidir. Onların birincisi vasilerin efendisi olan Ali b.Ebî Talib'tir; ondan sonra oğlu Hasan, ondan sonra Hasan'ın kardeşi Hüseyin, ondan sonra Hüseyin'in oğlu Zeynu'l-Abidin, ondan sonra onun oğlu Muhammed Bakır, ondan sonra onun oğlu Cafer Sâdık, ondan sonra onun oğlu Musa Kâzım, ondan sonra onun oğlu Ali Rıza, ondan sonra onun oğlu Muhammed Takî, ondan sonra oğlu Ali Nakî, ondan sonra onun oğlu Hasan Askerî, ondan sonra onun oğlu Mehdi'dir. Allah'ın hücceti olan 12. İmam gözlerden kayıptır. Ama Allah-u Teâla onunla zulümle dolan yeryüzünü adaletle dolduracaktır.

İmamiyye Şiası'nın inancı şudur: Bu hak olan 12 İmam, Allah tarafından Peygamber vasıtasıyla bizlere tanıtılmıştır. Bunların on ikincisi yani Hz. Mehdi (a.s) mütevatir ve müstefiz hadislere göre gaybete çekilmiştir. Bu hususta siz Ehlişünnet âlimlerinden de pek çok hadisler vardır. Bütün peygamber ve vasilerin zamanında gaybet olduğu gibi o zamanda da gaybet olmuştur. Allah-u Teâla o kutsal vücudu zulmü ortadan kaldırmak ve adaleti yaymak için vakti gelince zuhur ettirmek üzere gözlerden uzak kılmıştır.

Bu İmam (Mehdi), bütün âlemi ıslâh edecektir; herkes böyle bir şahsın zuhur edeceğini beklemektedir.

Velhasıl Şia topluluğu; Ehlibeyt, has sahabe ve güvenilir râviler vesilesiyle bize ulaşan bütün sahih hadislere ve Kur'ân-ı Kerim'de geçen bütün hükümlere inanmaktalar. Bu kutsal inanca, ana ve babalarımızı taklit yoluyla değil, aksine tahkik, mantık ve delille yetiştigimden dolayı Allah'a şükürler etmeliyim ve bu inanç ve mezheple iftihar ediyorum.

Kimin bu din ve mezhepte bir şüphesi olursa, ben o şüpheyi gidermek ve gerçekleri ispat etmek için Allah Teala'nın yardımı ile hazırım.

(Bu esnada ezan sesi yükseldi, namaz vakti oldu, namaz kılıp çay içtikten sonra Hâfız bey söze başladı.)

Hâfız: Kible sahip Şia fırkalarının tarihini beyan etmenizden dolayı çok memnun olduk. Ama sizin hadis ve dua kitaplarınızda, sizin sözlerinizin aksine, zâhirleri İsna Aşeriyeye (on iki İmam) Şiası'nın küfrünü gösteren bazı sözler mevcuttur.

Davetçi: O hadis ve duaları ve sakıncalı olan sözleri, hak ortaya çıkması için buyurursanız çok iyi olur.

Marifet Hadisi'ne yönelik Eleştiri

Hâfız: Birçok hadis görmüştüm; fakat şimdi aklıma sadece şu geliyor: Sizin büyük âlimlerinizden ve müfessirlerinizden olan Feyz-i Kaşanî, "Tefsir-i Sâfi"de şöyle bir hadis naklediyor:

Bir gün Hz. Hüseyin ashabı karşısında şöyle dedi:

"Ey insanlar Allah-u Teala, kulları ancak O'nu tanımak için yaratmıştır. O'nu tanıdıklarında O'na ibadet ederler, ibadet ettiklerinde O'ndan başkasının ibadetinden müstağni olurlar."

Ashabından bir kişi, "Ey Resulullah'ın torunu, anam-babam sana feda olsun! Allah'ı tanımak nedir?" dediğinde şöyle buyurdu: "Her dönemde yaşıyanların, kendisine itaat etmek farz olan imamları tanimasıdır."

Eleştirinin Cevabı

Davetçi: İlk önce hadisin senedinin silsilesine dikkat etmek gerekir; acaba hadis sahih mi, muteber mi, hasen mi, zayıf mı, veya merdut mu? Sahih olduğu takdirde, tevhit hakkındaki apaçık ayetler ve Ehlibeyt yoluyla ulaşılan mütevatir hadisler karşısında haber-i vahitle amel etmek doğru değildir. Siz neden tevhit hakkındaki mevcut olan bu kadar hadisi ve Ehlibeyt İmamları'nın maddecilerle münazaralarını ve halis tevhidi ispat etmelerini görüp onlara teveccüh etmiyorsunuz? Halbuki Şia'nın bütün önemli tefsirleri ve hadis kitapları, örneğin; Tevhid-i Mufazzal ve Tevhid-i Saduk ve Allame-i Meclisî'nin *Biharu'l-Envar* kitabındaki tevhid bölümü ve Şia âlimlerinin tevhid hakkındaki kitapları Ehlibeyt'ten naklolunan mütevatir hadislerle dolup taşmaktadır.

Siz neden hicrî 413'te vefat eden ve Şia'nın büyük âlimlerinden olan Şeyh Mufid'in "En- Nuketu'l-İ'tikaddiyye" risalesini ve böylece o şahsiyetin telif etmiş olduğu "*Evailu'l-Makalat Fi'l-Mezahib-i ve'l-Muhterat*" kitabını incelemiyorsunuz? Ve neden Şeyh Ebu Mensur Ahmed b. Ali b. Ebî Talib et-Tabersî'nin "*İhticac*" kitabına Hz. Rıza'nın (a.s) muhalifler ve tevhidi inkâr edenler karşısında halis tevhidi nasıl ispat ettiğini öğrenmek için onlara müracaat etmiyorsunuz da dönüp dolaşıp müteşabih hadisleri bulup onlara dayanarak Şia'ya saldırıyorsunuz? Arap şair ne de güzel söylemiştir:

Acaba benim gözümde çeriçöpü görüyorsun da;

Neden kendi gözündeki hurma gövdesini görmüyorsun?

Güya muhterem beyler kendi kitaplarındaki saçma-sapan, hatta küfür içeren sözleri görüp onlara dikkat etmiyorlar. O kitaplarda öyle sözler vardır ki, yavrusu ölen anneyi bile gülmeye zorluyorlar. Onları görseniz utançtan başınızı yukarı kaldıramazsınız. Hatta sizin kendi güvenilir Sihah'larınızda o kadar gülünç hadisler naklolunmuş ki insanı hayretler içerisinde bırakıyor.

Hâfız: Gülünç olan sizin sözlerinizdir; zira yücelikte eşi görülmemiş kitaplara, özellikle bizim âlimlerimizin iftiharla hadislerini kabul ettiği *Sahih-i Buhârî* ve *Sahih-i Müslim*'e hurafe ve hata isnat ederek onları değerlendiriyorsunuz. Kim bu iki kitaptaki hadisleri inkâr eder ve bunlarda yer alan sözlerin hata olduğunu söylese, gerçekte Ehlisünnet ve'l-Cemaat mezhebini inkâr etmiştir. Çünkü bu iki büyük kitap Kur'ân'dan sonra toplum içerisinde en muteber sayılan kitaplardır.

Nitekim İbn Hacer-i Mekkî "*es-Savaiku'l-Muhrika*" kitabının başında eğer gördüyseniz şöyle yazmıştır:

"Bu bölüm Ebu Bekir'in hilâfetinin niteliği hakkındadır. Buhârî ve Müslim bunu Sahihayn'de rivayet etmişlerdir. Bu iki kitap Kur'ân'dan sonra ümmetin icmasıyla en sahih kitaplardır."

Şu açıktır ki, bu iki kitapta naklolunan hadislerin Resulullah'dan naklo-
lunduğu kesindir. Çünkü ümmet bunları kabul etmede icma etmiştir ve ümmetin kabul ettiği her şey de kesindir. Binaenaleyh Sahiheyn kitaplarında naklolunan hadislerin de doğruluğu kesindir. Öyleyse bir kimse nasıl cüret edip de bu iki kitapta küfür içeren, saçma-sapan söz ve hurafeler vardır diyebilir!

Sahih-i Buhârî ve Sahih-i Müslim'deki Hurafeler

Davetçi: İlk önce konuşmalarınız esnasında buyurdunuz ki, bu iki kitap (*Sahih-i Buhârî* ve *Sahih-i Müslim*) bütün ümmet tarafından kabul edilmiştir ve ilmî itirazlar size yöneliktir. Sizin bu iddianız İbn Hacer'in sözüne istinat edilmiş ilim, amel ve mantık açısından, bilinç ve basiret üzere amel edenyüz milyon Müslümanın (şiaların) reddettiği bir şeydir. Öyleyse buradaki ümmetin icması sadr-ı İslâm'da hilâfet hususundaki kabul edilen icmanın aynısıdır.

İkinci olarak benim sözlerim delile ve burhana dayalıdır. Eğer muhterem beyler hakikati gören gözle o kitaplara bakarsanız, bizim gördüğümüz şeyi sizler de göreceksiniz. Bizim gibi ve bütün insanlar gibi siz de o kitaplarda nakledilen sözlere hayret edip güleceksiniz.

Nitekim sizin büyük âlimlerinizden çoğu örneğin: Darukutnî, İbn Hazm ve Şahabuddin Ahmed b. Muhammed-i Kastalanî "*İrşadu's-Sari*" kitabında ve Al-lame Ebu'l-Fazl Cafer b. Sa'lebî eş-Şafîi "*el-İmata-u fi Ahkami's-Sima*" kitabında ve Şeyh Abdulkadir b. Muhammed-i Kareşî el-Hanefî, "*Cevahiru'l-Muzîe fi Tabakati'l-Hanefiyye*" kitabında ve Şeyhu'l-İslâm Ebu Zekeriyya Nevevî Sahih'in şerhinde ve Şemsuddin Alkamî "*Kevebun Munîr fi Şerh-i Camii's-Sağîr*" de ve İbn Kayyim "*Zadu'l-Mead*" da, velhasıl Hanefî âlimlerinin hepsi ve Ehlisünnetin diğer büyük âlimleri açıkça *Sahih-i Buhârî* ve *Sahih-i Müslim*'deki bazı hadisleri tenkit etmişlerdir ve bu iki kitapta sahih olmayan çok zayıf hadislerin mevcut olduğunu itiraf etmişlerdir. Çünkü Buhârî ve Müslim sadece hadis toplamışlardır; onların sahih olup olmadığına dikkat etmemişlerdir.

Sizin muhakkik âlimlerinizden bazıları örneğin: Kemaluddin Cafer b. Sa'leb, Sahihayn kitaplarındaki hadislerin fezahat ve kabahatlerini açıklamada ve onların utanç verici ayıplarını neşretmede oldukça çaba sarf etmiştir. Bu babdaki delillerimiz oldukça açıktır. Öyleyse hadisler hakkında araştırma yaparak sizin saldırınıza uğrayanlar sadece biz değiliz. Hatta sizin büyük muhakkik âlimleriniz de gerçekler üzerinde araştırma yapıp bu tür sözleri beyan etmişlerdir.

Hâfız: Kendi delillerinizi, mecliste olanların hak yönünde hüküm vermeleri için beyan etmeniz çok iyi olur.

Davetçi: Gerçi biz bu konu üzerinde konuşmuyorduk, bu konuya girecek olursam, sizin önceki sorunuzun cevabından geri kalmış olurum; ama yine de ispatı için özet olarak birkaç örnek vermeye çalışacağım.

Allah-u Teâla'yı Görmek Hususunda Ehlişünnet'ten Hadisler

Siz hulul, ittihat, cismaniyet ve Allah'ı görme hakkındaki insanı küfre düşüren hadisleri incelemek isterseniz kendi muteber kitaplarınıza, *Sahih-i Buhârî*'nin birinci cildindeki "*Fazlu's-Sücut*" babına, yine dördüncü cildin "*es-Sırat-u Min Kitab'ir-Rikak*" babına ve *Sahih-i Müslim*'in birinci cildindeki "*İsbatuRu'yeti'l-Muminin Rabbehum Fi'l-Ahire*" babına ve İmam Ahmedb. Hanbel'in *Müsned*'inin ikinci cildine bakmalısınız. Bunlara bakacak olursanız iyice anlamış olursunuz. Örnek olarak o bablardan sadece iki hadisi sizlere arz edeyim:

Ebu Hureyre şöyle rivayet ediyor:

"Cehennemın ateşi gürülde ve şiddetli bir şekilde galeyana gelir. Allah-u Teâla ayağını onun içersine koyduğunda artık sakin olup; 'Yeter, yeter; bana kâfidir, bana kâfidir.' der."

Yine Ebu Hureyre şöyle rivayet ediyor:

Bir grup halk Resul-u Ekrem'e (s.a.a); "Acaba kıyamet günü Rabbimizi görebilecek miyiz?" dediklerinde şöyle buyurdu: "Evet göreceğiz. Acaba öğle vakti gökte bulut yokken güneşi görmenin size bir zararı dokunuyor mu?"

Halk, "Hayır dokunmuyor." dediler.

Yine şöyle buyurdu: "Acaba gökte bulutun olmadığı bir gecede dolun ayı görmek size bir zarar veriyor mu?"

Halk, "Hayır vermiyor, ya Resulallah." dediler.

Yine buyurdular ki: "O ikisini görmekle size zarar gelmediği gibi, kıyamet günü Allah'ı görmekle de size bir zarar dokunmayacaktır. Kıyamet günü bir müezzin şöyle nida edecektir: Her ümmet taptığına tabi olsun. Bu anda Allah'tan başkasına tapan herkes ateşe dökülecektir. Geriye sadece Allah'a tapanlar kalacaklar. Bu esnada âlemlerin Rabbi halkın onu göreceği bir şekilde gelip ben sizin Rabbinizim diyecektir. Halk (onu görünce) biz senden Allah'a sığınıyoruz, Allah'a ortak koşmayız diyecekler. Bunun üzerine şöyle buyuracaktır: 'Acaba sizinle Allah arasında, onunla Allah'ı tanıyacağınız bir nişane var mıdır?' Halk; 'Evet vardır' diyecek. Derken Allah ayağını (onlara göstermek için) aç-

cak. Daha sonra halk başlarını yukarı kaldırıp Rablerini, ilk gördükleri şekilde görecekler. Sonra, 'Ben sizin Rabbinizim!' diyecek; halk da, 'Evet, sen bizim Rabbimizsin.' diyecek."

Allah aşkına insafla söyleyin bakalım, Allah-u Teâla'nın mücessem olup bir cisim şeklinde kendisini insanlara göstermesi veya ayağını açıp onlara nişan vermesi küfür getirici sözler değil midir? Sözümüzün ispatına en büyük delil şudur: Müslim Allah-u Teâla'nın görünmesinin ispatı hususunda özel bir bab açmıştır ve Ebu Hureyre Zeyd b. Eslem ve Suveyd b. Said ve diğerlerinden saçma ve uydurma hadisler nakl etmiştir. Sizin büyük âlimleriniz örneğin, Zehebî "*Mizanu'l-İtidal*" kitabında ve Süyûtî "*el-Leali'l-Masnuefi'l-Ahadisi'l-Mevdua*" kitabında ve Sibti b. Cevzî "*el-Mevduat*"ta onların uydurma olduğunu açık delillerle beyan etmişlerdir. Bu sözlerin batılığına dair, hadis ve rivayetlerin yanı sıra, Kur'ân-ı Kerim'in birçok apaçık ayetleridir. Kur'ân'ın şu ayeti açıkça Allah Teala'nın görülmesini reddetmektedir:

"Gözler O'nu (Allah'ı) idrak edemez (göremez); O, bütün gözleri idrak eder (görür) O, latif ve haberdar olandır."⁽¹⁾

Yine Kur'ân-ı Kerim, Hz. Musa ve Benî İsrail kıssasında Hz. Musa'nın Benî İsrail'in baskısı karşısında dua ederek şöyle arz ettiğini naklediyor:

"Rabbim kendini bana göster; seni göreyim (Allah Teala cevabında) beni asla göremezsin."⁽²⁾

Seyyid Abdulhay: (Ehlişünnet'in cemaat imamı) Mevlâmız Ali'den (keremelleh vechehu); "*Görmediğim Rabbe ibadet etmem!*" diye bir hadis nakl olunmamış mıdır? O hâlde Ali'nin (a.s) böyle bir sözünden Hak Teala'nın görülmesinin mümkün olduğu anlaşılıyor.

Allah Teala'nın Görülmeyeceğine Dair Delil ve Hadisler

Davetçi: Zât-ı Âliniz hadisin sadece bir cümlesine işaret ettiniz. Beylerin müsaadesiyle hadisin hepsini okuyacağım, o zaman kendi cevabınızı almış olacaksınız. Bu hadisi sikat'ul İslâm Şeyh Muhammed b. Yakub-i Ku-

1- En'âm, 103.

2- Ar'âf, 143.

t.me/caferilikcom

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

leynî" **Usul-i Kâfi**"nin "Tevhid Kitabı"nda ve Şeyh Saduk Ebu Cafer Muhammed b. Ali b. Hüseyin b. Musa b. Babeveyh-i Kummî, "Tevhid" kitabının "Allah'ı Görme Akidesinin İptali" babında İmam Cafer Sâdık'tan (a.s) şöyle buyurduğunu nakletmektedir:

Yahudi bir âlim Emîrül-Müminin Hz. Ali'nin yanına gelerek; "Ey Emîrül-Müminin! Allah'a ibadet ettiğinde O'nu görüyor musun?" dedi. Hz. Ali (a.s), "*Görmediğim Rabbe itaat etmem!*" buyurdu. "Nasıl görüyorsun?" dediğinde de şöyle buyurdu:

"Gözler O'nu göremez, fakat kalpler iman nuruyla O'nu görmekteler."

Emîrül-Müminin Hz. Ali'nin (a.s) bu cevabından anlaşılıyor ki, Allah'ı cismî olan bu maddî gözle görmek mümkün değildir; ancak kalp gözüyle O'nu görmek mümkündür. Bu mânâ "**Len teranî**" kelimesinden anlaşılıyor. Zira biliyorsunuz ki, "len" edatı nefy-i ebed için kullanılıyor ve şu ayet de, "**Gözler O'nu göremez.**" önceki ayeti tekit etmektedir. Yani dünya ve ahirette kesinlikle Allah-u Teâla hiçbir şekilde görülmeyecektir.

Aklî ve naklî deliller bu mezkur manayı ortaya çıkarmaktadır. Şia'nın büyük âlimlerinden, muhakkiklerinden ve müfessirlerinden başka sizin Kadı Beyzavî, Carullah ve Zemahşerî gibi büyük âlimleriniz kendi tefsirlerinde Allah-u Teâla'nın görülmesini muhal-i akli (aklen imkânsız) olarak vurgulamışlardır. Kim Allah-u Teâla'nın ister bu dünyada ister ahirette görüleceğine inanırsa, Allah-u Teâla'yı kendi muhatıkılmış ve Allah'ın zatı için cismaniyeti kabul etmiştir. Çünkü maddî cisim olmazsa, maddî gözle onu görmek mümkün olmaz. Böyle bir inanç kesinlikle küfürdür. Nitekim bizim ve sizin büyük âlimlerimiz bunu kendi tefsirlerinde ve ilmî kitaplarında zikretmişlerdir. Bu bahis söz konusu olmadığı için, onlardan bazı cümleleri örnek olması için arz ettik.

Sizin güvenilir kitaplarınızda kaydedilmiş olan saçma-sapan ve hurafe sözlere gelince, misal olarak iki hadisin özetini muhterem beylerin, Şia kitaplarındaki açıklaması ve tevili mümkün olan bazı haber-i vahidleri eleştirmeleri için dolaylı naklediyoruz.

Siz Sihah-i Sitte'yi, özellikle *Sahih-i Buhârî* ve *Sahih-i Müslim*'i vahiy olan bir kitap gibi tasavvur ediyorsunuz. Siz beylerden, taassuptan uzak durarak biraz insaf gözüyle bakarak, bu kadar aşırıya gitmeden bu hadislerle bakmanızı rica ediyorum.

Sahih-i Buharî ve Sahih-i Müslim'deki Hurafelere Bir Bakış

Buharî Sahihinin "Gusl" kitabının "Men İğtesele Uryanen" babında ve Müslim kendi Sahihinin ikinci cüz'ünde "Fezail-u Musa" babında ve İmam Ahmed b. Hanbel *Müsned*'inin ikinci cüz'ünde ve sizin diğer âlimlerinizin kitaplarında Ebu Hureyre'den şöyle naklediliyor:

"Benî İsrail arasında şöyle bir âdet vardı, herkes hep birlikte avret mahallini kapatmaksızın suya girip yıkanıyordu ve bu sırada birbirlerinin avrat yerlerine de bakıyorlardı. Böyle bir davranış onların arasında ayıp sayılmıyordu. Fakat Hz. Musa, kimse kendisinin avrat yerini görmemesi için tek başına suya dalıyordu."

"Benî İsrail Hz. Musa'nın bu tavrına karşı şöyle diyordu: Hz. Musa'nın tek başına yıkanmasını ve bizden uzaklaşmasının sebebi bedeninde bir noksanlık ve fitik olmasından dolayıdır. İşte bu yüzden bizim onu görmemizi istemiyor."

"Bir gün Hz. Musa yıkanmak için bir suyun kenarına gitti, elbiselerini çıkarıp bir taşın üzerine bıraktı ve suya daldı. Taş Hz. Musa'nın elbisesini alıp kaçtı. Musa da onun peşine koşup; "Ey taş elbisem! Ey taş elbisem!" (Yani elbisemi nere götürüyorsun?) diyordu. Nihayet Benî İsrail Hz. Musa'nın avret yerini gördü! Allah'a andolsun Musa'nın bir noksanlığı yoktur (yani fitik değildir) dediler."

"Bu esnada taş yerinde durdu; Hz. Musa elbiselerini aldı. Daha sonra Hz. Musa taş dövmeye başladı, öyle ki taş altı veya yedi defa inledi."

Allah aşkına insafla söyleyin, böyle bir olay sizlerden birisi için vuku bulsaydı, çıplak olarak halkın içerisine, -avret yerinizi görmeleri için- elbisenizin peşi sıra gitmeniz ne kadar da kötü olurdu! (Faraza böyle bir olay olmuş olsa bile insan bir köşeye saklanıp elbiselerinin getirilmesini insanlardan ister ve çıplak olarak halkın içerisine gitmez.)

Acaba insanın akli böyle bir ameli, Kelimullah olan Hz. Musa gibi bir şahsiyetin yapabileceğini kabul eder mi? Acaba taşın hareket edip Hz. Musa'nın elbisesini götürmesine insan inanabilir mi?

Seyyid Abdulhay: Acaba taşın hareket etmesi olayı mı daha büyük, yoksa asanın ejderha olup hareket etmesi ve Allah Teala'nın haber verdiği dokuz tane mucize mi?

Davetçi: Şöyle meşhur bir söz vardır, diyorlar ki: "Duayı iyi öğrenmişsiniz, fakat duanın deliğini yitirmişsiniz." Aziz beyler bizler peygamberlerin mucizesini inkâr etmiyoruz; aksine Kur'ân-ı Kerim'in hükmüyle o mucizelere iman ediyoruz.

Fakat şunu tasdik edin ki mucizeler tehdidi (meydan okuma) makamında düşmanın batıl olduğunu ispatlamak ve hakkı ortaya çıkarmak için yapılmıştır. Acaba böyle bir amelde peygamberin halkın içerisinde rezil olmasından başka ne gibi bir tehdidi ve hakkın ortaya çıkması vardır?

Seyyid Abdulhay: Hz. Musa'nın noksanlıktan beri olmasından ve halkın onun fitik olmadığını bilmesinden daha büyük hak hangisidir?

Davetçi: Faraza ki, Hz. Musa fitik idi. Bunun peygamberlik makamına ne gibi bir zararı vardı. Peygamberler için noksanlık sayılan zâtî noksanlıklardır. Örneğin, körlük, sağırılık, altı parmak olmak, felç olmak, kötürüm olmak vs. gibi. Ama bazı hastalıklardan dolayı cismî noksanlıklar peygamberlik makamına hiçbir zarar vermez. Örneğin, Hz. Yakub ve Hz. Şuâyb peygamberlerin çok ağlama sonucu kör olmaları gibi; veya Eyyub peygamberin bedenini yara olması gibi; veyahut Peygamber-i Ekrem'in Uhud savaşında başının ve dişinin kırılması gibi.

Fitik da cismanî hastalıklardan olup insan için vuku bulan şeylerden biridir. Bunun ne kadar bir önemi vardı ki Allah Teala mucize göstermekle onu temize çıkarmak istesin ve böylece Benî İsrail Allah'ın peygamberinin avrat mahallini görsün ve onun saygınlığı ve şahsiyeti halkın arasında zedelensin.

Acaba insanlar sonradan; "Hz. Musa çıplak olarak halkın içerisine gitti ve öfkeli olduğundan dolayı taşa o kadar vurdu ki, taş altı veya yedi defa inledi." diye gülmeyecek miydi? Hayret! Allah'ın peygamberleri taşın hissiz olduğunu bilmiyor muydu da onu dövmeye kalkıştı?! Bu saçma sözlerden Allah'a sığınıyoruz.

Hz. Musa'nın Azrail'in Yüzüne Tokat Vurması!

Alicenap seyyid Abdulhay bu çeşit saçma sapan sözleri nakleden Ebu Hu-reyre, Buharî ve Müslim'i savunmaya kalkışmaması ve muhterem beylerin de, hakkında guluv ettikleri Sahihlerinin zannettikleri gibi olmadığına yakın etmeleri için daha gülünç bir hadise değiniyorum:

Buharî *Sahih*'inin birinci cildinde cenaze bablarından olan; "*Men Ehabb'ed-Defne Fi'l-Arzi'l-Mukaddese*" babında, *Sahih*'in ikinci cildinde ise "*Vefat-u Musa*" babında ve Müslim de *Sahih*'inin ikinci cildinde; "*Fezail-u Musa*" babında tuhaf ve hurafe bir hadis nakletmişlerdir. Ebu Hureyre'den söyle rivayet etmişlerdir:

Ölüm meleği Hz. Musa'nın yanına gelerek; "Rabbinin davetine icabet et" dedi. Musa ölüm meleğinin gözüne bir tokat vurarak onun gözünü çıkardı. Melek Rabbine dönüp şöyle dedi: "Beni, ölmeyi istemeyen bir kuluna doğru gönderdin, o da vurup gözümü çıkardı." Allah-u Teâla meleğin gözünü kendisine geri çevirip şöyle buyurdu: "Kulumun yanına dön ve de ki: Dünya hayatını mı istiyorsun? Öyleyse elini öküzün beline koy, eline ne kadar kıl çıkarsa onun sayısınca yaşayacaksın."

İmam Ahmed b. Hanbel *Müsned*'inin ikinci cildinde, Muhammed b. Cerir-i Taberî de kendi tarihinin birinci cildinde Hz. Musa'nın vefatını zikrederken mezkur hadisi az bir farklılıkla nakletmişlerdir. O da şu şekilde:

"Hz. Musa zamanında Meleku'l-Mevt (Azrail) kulların ruhunu almak için açık bir şekilde geliyordu; ama Hz. Musa yüzüne tokat vurarak gözü kör olduğu andan itibaren mahlukatın ruhunu almak için gizli bir şekilde geliyor." -Çünkü câhil insanların sağ kalan gözünü de kör etmelerinden korkuyor!- (Mecliste olanların çoğunun kahkahayla gülmesi.)

Şimdi siz beylerden insafla hüküm vermenizi istiyorum. Acaba sizin de kendinizi tutamayıp güldüğünüz bu haber (rivayet) saçma ve hurafe değil midir? Ben böyle saçma ve hurafe olan hadisi düşünmeden kaleme alan yazar ve râvilere hayret etmekteyim.

İnsaf, Basirete ve Mutluluğa Sebep Olur

Acaba Musa Kelimullah gibi ulu'l-azm bir peygamberin (el-ayazu-billah) o kadar düşüncesiz ve Allah'ın emrine itaat etmek yerine katı kalplilik göstererek onun elçisinin gözünü kör edecek bir şekilde yüzüne sert bir tokat vurmasını hiç akıl sahibi bir kimse kabul eder mi?

Allah aşkına söyleyin bakalım, eğer bir kimse, Hâfız Beyi büyük bir şahsiyet davet etmişti fakat Hâfız Bey, elçinin davetini kabul edeceğine ona sert bir tokat vurarak gözünü kör etti derse, siz gülmez misiniz? Hâfız Bey, böyle bir söz bana iftiradır demez mi?...

Acaba katı yürekli câhil bir adam dahi böyle bir iş yapar mı? O zaman marifet ehli ulu'l-azm ve Kelimullah olan bir peygamber nasıl böyle bir iş yapabilir ve Allah'ın davet mesajını görmezlikten gelerek hiçbir suçu olmayan elçinin yüzüne tokat vurarak onu nasıl kör edebilir?

Peygamberlerin gönderilmesinden maksat, insanları hidayet etmek ve onları hayvanî hareketlerden sakındırmaktır. Marifet ehli olmayan câhil bir ferдин bile bir hayvana zulüm yapması çirkin olduğuna göre ulu'lazm olan bir peygamberin Allah'ın yakın meleğine ve elçisine haşa zulüm yapması daha çirkin ve daha kötü olmaz mı?

Herkes böyle bir hadisin saçma ve iftira olduğunun farkındadır. Böyle saçma bir hadisi uyduranların amacı sırf peygamberlik makamına ihanet etmek veya toplumun yanında böyle büyük bir peygamberi küçültüp aşağılamaktır. Ben (böyle saçma hadisleri uyduran) Ebu Hureyre gibi insanlara şaşırıyorum; çünkü o kendi âlimlerinizin yazdığına göre karnını Muaviye'nin yağlı ve tatlı sofrasından doyurması için hadisler uydurmuştur; hatta ikinci halife Ömer onu, hadis uydurduğundan dolayı sırtı kana boyanacak kadar kırbaçlamıştır.

Ama benim şaşırdığım şu ki, büyük bir ilme sahip olan şahıslar nasıl olmuş da düşünmeksizin bu çeşit saçma ve uyduruk hadisleri kendi kitaplarında kaydetmişlerdir. Derken Hâfız gibi diğer âlimler de bu tür kitapları okuyup düşünmeksizin onları Kur'ân'dan sonra en sahih kitaplar olarak vurgulayıp durmuşlardır.

Bu tür saçma hadisler, sahih bildiğiniz kitaplarınızda olduğuna göre o zaman Şia kitaplarına ve onlarda yazılı olan hadislere itiraz etmeğe hakkınız yoktur. Konudan dışarı çıktığım için özür diliyorum; el kelamu yecurru'l-kelam (söz sözü açar).

Dönelim asıl konuya. Naklettiğiniz hadisin üzerinde biraz duralım, onun bir yorumunun olup olmadığına bakalım, şu açıktır ki her insafılı âlim, sizin ve bizim kitaplarda mevcut olan bu tür müphem ve vahit olan hadislerle karşılaştığında onları senedi sahih olan binlerce hadislerle yorumlar, aksi takdirde bir kenara atar veya en azından onlara karşı susar. Ben bu zayıf aklımla o hadisin (Marifet Hadisi) hakkında şöyle düşünüyorum: O yüce insanın bu sözü ya kalamcılar arasında meşhur olan kaideye yani "Malul hakkında tam ilim sahibi olmak, illet hakkında tam ilim sahibi ol-

mak demektir." kaidesine hamledilmiş veya "Büyük veziri tanıyan kimse padişahı tanımıştır." sözü gibi mübalağaya hamledilmiştir. Buna örnek, İhlâs Suresi'nin nassı, Kur'ân'ın diğer ayetleri ve birçok hadislerdir.

Öyleyse diyebiliriz ki, bu hadisten maksat İmam'ı tanımanın en büyük ibadetlerden olmasıdır. Zira İmam (a.s) insanların ve cinlerin yaratılış gayesi olmuştur. Camia Ziyareti'nde yer alan; "*O'nlara Allah'ı tanımanın yoludur.*" sözünün manası da budur.

Diğer bir şekilde de yorumlamak da mümkündür. Nitekim araştırmacılar bu tür yerlerde şöyle yorumlamışlardır. Her fiilin failini, her binanın banisini (ustasını), o fiil ve binanın sağlamlığından anlamak mümkündür. Öyleyse her usta ve eseri, onun boyutlarının bir boyutuna mükemmel bir delildir. Resulullah (s.a.a) ve pak Ehlibeyti (a.s) bütün yüce mevkilere sahip olduklarından dolayı onlardan daha sağlam bir eser ve onlardan daha kuşatıcı bir mahluk yoktur. Öyleyse Allah'ın marifetine, onlardan daha açık ve daha kuşatıcı bir yol olmamıştır. Allah'ın marifet yolları sadece onlar olabilmişlerdir.

Binaenaleyh onları tanıyan Allah'ı tanımıştır. Nitekim Masum İmamların kendileri şöyle buyurmuştur:

"Bizim vesilemizle Allah tanınır, bizim vesilemizle Allah'a ibadet edilir..." (Yani Allah'ın marifet ve ibadet yolu bizim elimizdedir.)

Velhasıl, Allah'ı (tam anlamıyla) tanımanın yolu bu şanı yüce âlemdir. Eğer bu âlenin kılavuzluğu olmaksızın insanlar yolu bulmak isterlerse, dalalet vadisinde şaşkınlık içerisinde kalırlar; dalalet vadisinde kaybolanın da kılavuzsuz, mutluluk evine ulaşması imkânsızdır. İşte bundan dolayı iki fırkanın da (Şia ve Ehlisünnet) ittifak ettiği bir hadiste Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur.

"Ey insanlar! Ben aranızda iki değerli emanet bırakıyorum, (ihtiyaç duyduğunuz şeyleri) onlardan alırsanız kesinlikle sapıklığa düşmezsiniz; biri Allah'ın kitabı, diğeri ise İtretim olan Ehlibeytimdir."

Hâfız: Düzeltmeye çalıştığınız sadece bu hadis değildir, sizin dua kitaplarındaki bütün dualarınızda, şirk ve küfür belirtileri göze çarpmaktadır. Örneğin Allah'a teveccüh etmeksizin hacetlerinizi İmamlardan talep ediyorsunuz, bunun kendisi şirkin en büyük delilidir.

Davetçi: Zât-ı âlinizin, geçmiş atalarına uyarak böyle temelsiz sözleri söylemesi gerçekten insafsızlıktır. Ya ne buyurduğunuzun farkında değilsiniz veya şirkin manasına dikkat etmeden konuşuyorsunuz. Hakikatin ortaya çıkması için ilk önce şirk ve müşrikin manasını açıklamamız rica olunur.

Şia'yı Şirk İle Suçlama

Hâfız: Konu o kadar açık ki izaha gerek yok sanırım. Allah-u Teâla'yı kabul edip Yine ondan başkasına yönelmenin şirk olduğu apaçık bir gerçektir. Müşrik, Allah'tan başkasına yönelip isteğini ondan talep eden kimsedir.

Görüldüğü kadarıyla Şia toplumu asla Allah'a yönelmemektedir. Bütün dileklerini Allah'ın adı olmadan İmamlarından istiyorlar. Hatta Şia fakirleri, yollarda, evlerin kapılarına veya dükkanlara geldikleri zaman "Ya Ali!", "Ya Hüseyin!" "Ya garip İmam Rıza!", "Ya Hz. Abbas!" diyorlar. Bir kere olsun "Ya Allah" dedikleri görülmemiştir. Bütün bunlar şirke, Şia toplumunun Allah'a yönelmediğinin ve Allah'tan başkalarına yöneldiklerinin delilidir.

Davetçi: Sözlerinizi neye yorayım bilmiyorum. Acaba inatçılık yüzünden, bildiğiniz hâlde kendinizi bilmezliğe vurmanıza mı, yoksa gerçeklere gereken dikkati göstermediğinize mi? Umarım inat ehli değilsinizdir. Çünkü âlim olmanın şartlarından birisi insafı olmaktır. Hakkı bilen biri, kendi istek ve amacı uğruna hakkı zayi ederse, o kimse insafı değil demektir. İnsafı olmayan âlim de amelsiz âlimdir. Resulullah (s.a.a) bir hadiste şöyle buyuruyor:

"İlmiyle amel etmeyen, meyvesiz bir ağaç gibidir."

Konuşmanızda defalarca şirk ve müşrik kelimelerini kullandınız. Boş ve asılsız delillerle Allah'ı bir kabul eden şiaları müşrik olarak tanıttınız. Bu gibi sözleriniz, bilinçsiz Ehlisünnet kardeşlerin üzerinde tesir edip şiaları müşrik bilmelerine sebep olabilir (ki şimdiye kadar da kötü tesirini bırakmıştır). Öte yandan burada bulunan şialar da bu sözlerinizden çok rahatsızdırlar. Size garazlı bir âlim ve iftiracı gözüyle bakıyorlar. Çünkü onlar inançlarının farkında olup sözlerinizin hiçbirinin kendilerinde olmadığını görüyorlar. Öyleyse sözlerinizde öyle cümleler kullanın ki hem hak belli olsun, hem de kalplerde size karşı ilgi doğsun.

Burada olan ve olmayan Ehlisünnet kardeşlerin zihinlerinin aydınlanması için eğer izin verirseniz mecburen toplantımızın vaktini de göz önünde

bulundurarak Allame Hillî, Muhakkik-i Tusî, Allame Meclisî gibi Şia'nın iftiharî ve dahileri olan büyük araştırmacı âlim, fakih ve hakîmlerinin ve Molla Sadra, Molla Nevruzî, Ali Taleganî, Molla Hadi Sebzevarî, Merhum Feyz-i Kaşanî ve Feyyaz Lahicanî gibi öteki hakîmlerin, Kur'ân'ın ayetlerinden ve Eimme-i Athar'ın (a.s) yüce emirlerinden yola çıkarak şirk ve müşrik konusundaki itikatlarını arz edeceğim. Böylece burada bulunanlar şirkin mânâsının mugalata eden Hâfız kardeşin buyurduğu gibi olduğunu zannetmesinler.

Hâfız: (Sinirli bir şekilde:) Buyurun, buyurun.

Nevvab: (Saygılı bir şekilde) Mecliste âlim olmayanlar da olduğundan rica ediyorum sözleriniz oldukça sâde olsun. Sadece âlimleri göz önünde bulundurup cevaplarınızı onlara yönelik vermeyin. Özellikle Hind ve Peşaver'den olanlar lisan ehli olmadıklarından meclisin genelini göz önünde bulundurmanız gerekiyor. Bu yüzden karmaşık ve zor konulardan kaçınmanızı temenni ediyorum.

Davetçi: Sayın Nevvab, hatırlatmalarınızı her zaman göz önünde bulunduruyorum. Yalnızca bu toplantıda değil, hangi toplantıda olursa olsun, sözlerimi âlimlere değil, hep âlim olmayan tabakaya karşı yöneltmek âdetimdir. Peygamberlerin gönderilmesi, kitapların nazil olması, gerçeklerden habersiz olan insanlar için değil midir? Gerçekler sâde ve herkesin anlayabileceği bir şekilde anlatılmalıdır. Bir hadiste Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğu naklediliyor:

"Biz peygamberler, insanlarla akılları miktarınca konuşuruz."

İsteğinizi daima göz önünde bulunduruyorum. İnşallah bundan böyle daha çok dikkat ederim. Eğer gaflet edersem, rica ediyorum beni uyarın.

Şirkin Çeşitleri

Davetçi: Kur'ân'ın ayetleri, birçok âlimin derin araştırmalarını, özellikle Sadru'l-Müteellihin'in ve Fazıl Taleganî'nin önemli açıklamalarından şirkin iki çeşit olduğu anlaşılmaktadır. Şirkin öteki kısımları da bu ikisinin kapsamına girmektedirler. Sözü geçen iki kısım şirk:

- 1- Açık olan şirk.
- 2- Gizli olan şirk.

Açık Olan Şirk

a) Zatta Şirk

İnsan Allah'a, zatında, sıfatlarında, fiillerinde veya ibadetlerinde ortak koşarsa bu açık şirktir.

Zatta şirk, uluhiyet, zat ve Allah'ın vahdaniyeti konusunda Allah'a şirk koşmak ve bunu ifade etmek demektir. Putperestler, nur ve zulmet (karanlık), Yezdan (Allah) ve Ehrimen (kötülük tanrısı) gibi iki asl ve mebdeye (başlangıca) inanan Mecusîler buna güzel örneklerdir.

Yine Hıristiyanlar, baba, oğul ve Ruhü'l-Kudüs olmak üzere Allah'ın zatını üç kısma ayırmışlardır. Onlardan bazıları Ruhü'l-Kudüs'ün Meryem olduğunu söylüyorlar. Bu üçünün her birinin ayrı ayrı özellikleri olduğuna inanmaktadırlar. Bu üçü bir araya gelmezse, Allah'ın zatı da belirginleşmez diyorlar. Nitekim Allah-u Teâla da onların bu inancına, Mâide Suresi'nin 73. ayetinde değinmiş ve onu reddetmiştir:

"Şüphe yok ki, 'Allah, için üçüncüsüdür.' diyenler küfre sapmışlardır. Oysa tek bir ilâhtan başka ilah yoktur."

Hıristiyanların İnancı

Bu ayet Hıristiyanların Nesturiye, Milkaiye ve Yakubiye gibi fırkalarına aittir. Onlar da bu inançlarını putperestlerden ve Mecusîlerden almışlardır. Kısaca Hıristiyanlar da, putperest ve Mecusîler gibi müşriktirler. Çünkü üç asl'a inanmaktadırlar.

Başka bir deyişle onlar uluhiyetin Allah, Meryem ve İsa'nın arasında ortak olduğunu söylüyorlar. Yine onlardan bazıları Allah, İsa ve Ruhü'l-Kudüs'ün ayrı-ayrı ilahlar olduğu inancındadırlar. Diyorlar ki, başlangıçta ilahlar üç tane idiler: Baba, oğul ve Ruhü'l-Kudüs. Sonra bu üçü bir araya gelip Mesih oldular.

Şüphe yok ki, aklî ve naklî delillere göre, bu anlamda böyle bir ittihat imkânsız ve batıldır. Hatta Vacibu'l-Vücut'un zatı dışındaki varlıklar için bile imkânsızdır. Bu nedenle yukarıda naklettiğimiz ayetin sonunda şöyle buyuruyor: **"Oysa tek bir ilahtan başka ilâh yoktur."** Yani, bir olan Allah'tan başka ibadete layık hiçbir varlık yoktur. O halis vahdaniyetle vasıflıdır.

b) Sıfatlarda Şirk

Allah-u Teala'nın ilim, hikmet, kudret, hayat vb gibi sıfatlarını, kadim ve onun zâtına zait (yani zatının dışında) bilmek sıfatlarda şirk anlamına gelmektedir. Ebu'l-Hasan Ali b. İsmail-i Eş'arî-yi Basrî'nin takipçileri olan Eş'arîlerin itikadı böyledir. Nitekim sizin büyük âlimlerinizden Ali b. Ahmed b. Hazm ez-Zahirî "*Fasl*"ın dördüncü cüz'ünde, s.207'-de ve meşhur filozof Endülüslü İbn Rüşd "*el-Keşf-u An Menahici'l-Edil-le fî Akaidi'l-Mille*" kitabının 58. sayfasında Allah'ın sıfatlarının zait (zatından ilave) ve kadîm olduğuna inandıklarını yazmışlardır.

Öyleyse, birisi Allah'ın sıfatlarının onun yüce zâtının dışında olduğunu kabul ediyorsa, yani Allah'ı âlimiyet, kadiriyet, hikmet, hayat vb gibi sıfatlarla vasıflandırır ve bunları Allah Teâla'nın zatının kendisi olarak kabul etmezse müşriktir. Çünkü kadimlikte onun için benzer ve eş edinmiş olur. Halbuki Allah Teâla'nın zâtının dışında hiçbir şey kadîm değildir. Allah'ın sıfatları onun zâtının kendisidir. Örneğin, şeker ve tatlılık, yağ ve yağlılık gibi; şekerden tatlılığı, yağdan da yağlılığı ayırmak mümkün değildir; tatlılık ve yağlılık, sonradan şeker ve yağın zâtına katılan şeyler değildir. Allah Teâla daha başlangıçta onları tatlı ve yağlı olarak yaratmıştır. Şekerden tatlılığı, yağdan da yağlılığı alırsak artık o, yağ ve şeker olmayacaktır.

"İşte bunlar birtakım örneklerdir; onları insanlara gösterip durmadayız ve bilgi sahiplerinden başkaları anlamaz onları."

Allah'ın sıfatlarının, onun zâtından ilave olmadığını daha iyi anlayabilmek için misaller konunun daha iyi anlaşılmasını sağlamaktadır. Allah yani "Alim," yani "Hayy", yani "Kadir", yani "Hâkim"... demektir.

c) Fiillerde Şirk

Hakikat ve mânâda Allah'ı bir kabul etmemek fiillerdeki şirkdir. Yani, mahlukattan birini veya birkaçını İlahi fiillerde müessir (etkin) ya da müessirin bir parçası olarak görmek ya da işleri yaratıldıktan sonra halka tefviz edilmiş (devredilmiş) olarak görmek şirkdir. Yahudiler böyle bir inanca sahiptirler. Onlar diyorlar ki: "Allah, mahlukatı yarattı, sonra da işleri mahlukata devretti ve kendisi kenara çekildi."

Nitekim Mâide Suresi'nin 64. ayetinde Yahudiler kötülenerak şöyle buyrulmaktadır:

"Yahudiler, Allah'ın eli bağıdır (sıkıdır) dediler, elleri bağlandı ve söyledikleri söz yüzünden lânetlendiler."

Kendilerine Müfevvize de denilen "Gulat müşrikler", Allah'ın işleri İmamlara (hepsine selâm olsun) devrettiğine ve onların yaratıp rızık verdiğine inanmaktadırlar.

Kim, hangi yolla olursa olsun, Allah'ın fiillerinde- ister müessirin parçası olsun, ister işleri enbiyaya, ümmetlere, imamlara veya memumlara devredildiği şeklinde olsun- başkasını şerik görmek kesinlikle şirktir.

d) İbadette Şirk

İbadette şirk ise şudur: İnsan ibadet ettiği zaman dış görünüşünü ya da kalbindeki niyetini Hak'tan (Allah'tan) başka yöne çevirmesine denir. Örneğin, namazı başkaları için kılmak ya da başkaları için adak adamak gibi niyete ait olan ibadetlerde niyetini Allah'tan başkasına çeviren müşriktir. Çünkü Kur'ân, Kehf Suresi'nin 110. ayetinde böyle bir ameli (şirki) men ederek şöyle buyurmaktadır:

"Kim Rabbine kavuşmayı umuyorsa, artık iyi işlerde bulunsun ve Rabbine ibadette hiç kimseyi ortak tutmasın."

Amel ve ibadet edildiği zaman Allah'tan başkasına yönelmemeli ve peygamberin, İmamın ya da müridin yüzü nazara alınmamalıdır. Yani namaz, oruç, hac, humus, zekât, adak vb. gibi farz veya sünnet ibadetlerin zâhiri Allah için olur, ama kalpte ve bâtında Allah'tan başkasının dikkatini çekmek veya meşhur olmak için olursa bu şirktir. Çünkü hadislerde, amelde riya etmenin küçük şirk olduğu beyan edilmiştir. Bir hadiste Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğu naklediliyor: *"Küçük şirkten sakının!"* Küçük şirkin ne olduğu sorulduğunda ise şöyle buyurdu: *"Riya ve şöhetir."*⁽¹⁾

Yine bir hadiste Resulullah (s.a.a) şöyle buyuruyor:

"Sizin için koktuğum en kötü şey gizli şirktir. Gizli şirkten uzak durun. Çünkü ümmetimin içinde saklı olan şirk, karanlık gecede, siyah taşın üstünde yavaş yürüyen karıncadan daha gizlidir."

1- Şöhret: Yani yaptıklarını başkalarına duyurmak ya da göstermekle meşhur olmaya çalışmak.

Sonra şöyle buyurdular:

"Kim namazında, orucunda riya (gösteriş) ederse müşriktir, kim sadakayı riya üzerine verir, hacca riya üzerine gider ve riya üzerine köle âzad ederse müşriktir."

Hâfız: Siz kendi kendinizi ele verdiniz. Diyorsunuz ki insan, insan için adak adarsa müşriktir. Öyleyse siz şialar müşriksiniz. Çünkü İmamlara ya da İmamzâdelere her zaman adak adıyorsunuz. Böyle bir adak Allah'tan başkası için olduğundan şirktir.

Adak Adama

Davetçi: İnsanın bir kavmin veya bir milletin akaidini inceleyip hüküm vermek istediğinde akıl, mantık ve ilim kaidesince, onların câhillerinin sözlerine ve fiillerine bakarak hüküm vermemesi gerekir. Aksine onların kanunlarını ve güvenilir kitaplarını dikkatlice incelemelidir.

Şia'nın inancını öğrenmek istediğiniz zaman câhillerin ve avam şiaların sözlerine ve hareketlerine bakmanız yanlış bir şeydir. Çarşıpazarda bilgisiz insanların "Ya Ali, Ya İmam Rıza" dediklerini gördüğünüzde, onların ya da bütün şiaların müşrik olduğunu söyleyemezsiniz. Bazı câhil kimseler İmamlara, İmamzadelere adak adıyorlarsa, bunu onlara galip olmanız için bir delil saymayın. Zira her kavimde câhil ve laubali kimseler bulunmaktadır.

Ama eğer sizler art niyetsiz ve bahane peşinde olmaksızın akılcı bir araştırma yapmak istiyorsanız, Şia'nın fıkıh kitaplarına başvurmanız gerekir. Bu kitaplar bütün kütüphanelerde, herkesin elinin ulaşacağı yerdedir.

Delilli fıkıh kitapları ve ilm-i hal risaleleri okursanız, Caferî fıkhında, şirke giden yolun olmamasının yanı sıra, hurafeye yönelik kanunların da olmadığını görürsünüz. Aksine gerçek, halis, öz tevhid Caferî fıkhıyla kendisini gösterir.

"Şerh-i Lüm'e" ve "Şerayi" gibi bütün kütüphanelerde bulunan fıkıh kitaplarını incerseniz, onlarda adak için özel bir babın ayrıldığını görürsünüz. Yine Şia âlimlerinin hepsinin ilm-i hal kitaplarında adak konusuna ait fetvalar vardır. Bu kitaplarda adak için özel bir babın ayrılmasının sebebi, adağın ibadet oluşundan dolayıdır. Allah için bir amelin yapılmasının gerekli olmasında, adak adandığı zaman iki şartın yerine getirilmesi

gerekir. Bu iki şarttan herhangi biri olmazsa adak adanmış sayılmaz. Bu iki şarttan biri "niyet", ikincisi hangi dille olursa olsun "sıyga" (akid) okumasıdır. Bir Müslüman bu iki şart olmaksızın adağın gerçekleşmediğini anlarsa, ilk önce bu iki şartın mânâ ve niteliğini öğrenir ve daha sonra adağını adar.

İnsan bir fakihten ya da onun risalesinden adak meselesini araştırdığı zaman her şeyden önce niyet konusuyla karşılaşır. Niyet, her ibadette özellikle de adakta Allah için ve onun rızasını kazanmak için olmalıdır. Demek ki niyet Allah için olmazsa o amel yapılmamış sayılır.

İkinci olarak, niyeti tamamlayıp onu sabitleştirmek için adak adayan kimse, adak adadığı zaman muhakkak adak akdini okuması gerekir. Akitte de Allah adı olmazsa akit gerçekleşmemiş olur.

Örneğin birinin adak adadığı zaman şöyle demesi gerekir: "Lillahi aleyye en esume" (Allah için oruç tutmak benim üzerime gerekli olsun) veya içki içmeyi terk etmek istediği zaman "Lillahi aleyye en etruke şürbe'l-hamr" (Allah için içkiyi terk etmek, benim üzerime gerekli olsun) demelidir. Diğer bütün adaklar da bu şekildedir.

Eğer akdi Arapça okumak mümkün olmazsa herkes kendi diliyle okuyabilir. Ama anlamı Arapça'yla aynı olmalıdır.

Eğer niyetinde Allah'tan başkası olursa veya başkasının adını Allah'la beraber getirir ve o başkası ister yaşayan olsun, ister ölü, ister peygamber olsun, ister İmam veya İmamzade, adağı batıldır. Bunu da bilerek ve kasıtlı yaparsa müşriktir. Çünkü yukarıdaki ayette Kur'ân açıkça şöyle buyuruyor: "**Rabbine itaatte hiç kimseyi ortak tutmayın.**" İlim ehlinin, bunu bilmeyenleri uyarması gerekir.

Şia fakihleri, ister yaşayan olsun, ister ölü, peygamber veya İmam için olsun adanan adağın batıl olduğunu, bunu bilerek ve kasten yapanın da müşrik olduğunu söylüyorlar.

Adak, Allah için adanmalıdır, ama adak istenilen yerlerde harcanabilir.

Örneğin, Allah için bir koyunu adayıp onu bir evde, bir ibadet yerinde vb. yerlerde keserse, bunun sakıncası yoktur. Para, elbise vb. şeyleri Allah için adar ve bir fakire bir yetime ya da Hz. Resulullah'ın (s.a.a) soyundan gelen bir seyyide verirse sakıncası yoktur.

Ama eğer Peygamber (s.a.a) için veya İmamlar (onlara selâm olsun) için veya onların soyundan gelmiş olan seyyidler (Peygamber ve İmamların torunları) veya âlimler ve yetimler için adak adanırsa, bu adak kesinlikle batıldır. Bilerek ve kasten de olursa şirkdir.

Her Resulü'n, fakihin, âlimin, vâizin, mübelliğin vazifesi yazmak ve söylemektir. "**Peygamberin vazifesi, ancak tebliğdir.**"⁽¹⁾

Halkın vazifesi ise dinlemek ve amel etmektir. Birisi ya da birileri dini vazifelerini öğrenip öğretmenin peşinde değilse ve dini vazifelerine uygun şekilde amel etmiyorlarsa bu o dinin, o mezhebin eksikliğinden değildir.

Zannederim bu kadarı gerçeğin anlaşılması için yeterlidir. Artık bundan sonra kalkıp; "Şialar müşriktir" demeyin.

Gizli Şirk

Yeniden konumuza dönersek iyi olur. Şirkin ikinci kısmı "gizli şirk"tir. Bu şirk amellerde, ibadet ve itaatlerde riya olarak kendini gösterir.

Bu şirkle, açık şirkin kısımlarından olan ibadette şirkin farkı şudur: İbadet şirkinde Allah'a ortak koşulmakta ve o ortağa da ibadet edilmektedir. Örneğin namaz kılarken eğer şeytanın aldatmasıyla, velâyet makamı veya bir mürşit nazara alınır, kesinlikle bu amel batıldır ve şirkin özüdür.

İbadet ederken Allah'ın zatından başka hiçbir şey insanın zihnine ve fikrine gelmemelidir. Yoksa açık şirk kısmına girer.

Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğu naklediliyor.

"Allah-u Teâla buyuruyor ki, kim salih bir amel işlerse ve benden başkasını da onda ortak ederse, o amel bütünüyle onun içindir; ben ondan [o amelden ya da o ameli yapandan] uzağım. Ben şirkten, ihtiyaçsızların en ihtiyaçsızım."

Yine bir hadiste şöyle nakledilmektedir:

"Kim halkın övmesi için namaz kılar, oruç tutar veya hacca giderse, şüphesiz o amelinde Allah'a ortak koşmuştur."

İmam Cafer Sadık (a.s) da şöyle buyuruyor:

"Bir kul, Allah'ın rahmetiyle âhretin sevabını talep ederek bir ameli işler ve o amele insanlardan birinin rızasını katarsa, o müşriktir."

Gizli şirkin alanı çok geniştir. Her amele en küçük bir şekilde de olsa Allah'tan başkası ortak koşulursa, bunu yapan müşrik olur.

Sebeplerde Şirk

Gizli şirkin kısımlarından bir diğeri sebeplerdeki şirktir. Nitekim insanlardan çoğu, sebep ve yaratıklara ümit etmekte ve onlardan korkmaktalar. Bu da şirktir; ama bağışlanmış şirktir.

Sebeplerde şirkten kasıt şudur: Sebeplerin tesirlerinin kendilerinden olduğuna inanmaktır. Örneğin, güneşin birçok şey üzerinde tesiri vardır. Eğer bu tesiri onun kendinden olduğunu söyler ve onun yaratıcısından gaflet edilirse bu şirktir. Ama güneş, hikmetli yaratıcısı tarafından feyzi artıran bir vesile olarak kabul edilirse, bu asla şirk değildir. Aksine bunun kendisi bir çeşit ibadettir. Çünkü Hakkın ayetlerine yönelmenin kendisi, Hakka yönelmenin mukaddimesidir. Kur'ân-ı Kerim'in birçok ayetinde "**İlâhî ayetlere bakınız.**" diye emredilmiştir. Çünkü bu bakışlar, Allah'a yönelmenin ortamını hazırlamaktadır.

Aynı şekilde (yani sebeplerde şirkin bir başka şekli), herhangi bir sebebi müstakil olarak kabul etmektir. Örneğin tacir ticaretine, çiftçi ziraatına işçi işine, kısacası herhangi bir işe sahip olan o işine müstakil gözle bakarsa müşriktir. Ama sebeplere, "Allah'tan başka hiçbir müessir yoktur" niyetiyle bakarsa, bu şirk olmaz.

Şia Hiçbir Şekilde Müşrik Değildir

Bu kısa mukaddimede şirkin aslı, mânâları ve belirtileri beyan olup açıklığa kavuştuktan sonra izin verirseniz bu sözlerimizden bir netice elde edelim. Söyler misiniz, şialar beyan ettiğimiz bu şirk çeşitlerinin (gizli ve açık) hangi grubuna girmektedirler? Acaba hangi âlim ya da avam bir şianın, Allah-u Tebarek ve Teala'nın zat, sıfat ve fiillerinde şerik kabul ettiğini, duydunuz ya da gördünüz? Acaba neye dayanarak Allah'a ibadet ederken başka bir mabuda taptığını söylüyorsunuz?

Bu şirk çeşitlerinden birini acaba Şîilerin, usul, fûru ve akait kitaplarının hangisinde okudunuz ve hangi imamından bir rivayet görüp duyduunuz? Halkın dikkatini çekmek ve riya etmek gibi şirkin gizli kısmı ise sadece Şîilere özgü değildir.

Şia ve Sünnîlerin tümü bu maddê âlemde tutsaktır. İlim ve marifetin olmaması, günahlardan arınmamak, bazen şeytanın hileli vesveselerine uyarak riya etmenin Şia'sı, Sünnî'si yoktur. Yine sebeplerde gark olup Allah'a itaat etmeme ve şeytana itaat etme konusu da aynı şekildedir. Böyle bir şirkin bağışlanmış olduğunu daha önce söylemiştik. Çünkü biraz kendine gelmekle insan kendisini ondan kurtarabiliyor. Öyleyse neye dayanarak şiaların müşrik olduğunu söylüyor ve bilmeyenleri de kandırıyorsunuz?

Hâfız: Söylediklerinizin hepsi doğru; ama arz ettiğim gibi İmamlara tevessül edip onlardan dilek dilemek şirktir. Çünkü bizim vasıtaya ihtiyacımız yoktur. Ne zaman Allah'a yönelirsek sonuç alabiliriz.

Davetçi: Doğrusu sizin gibi insafılı ve düşünceli bir âlimin araştırmadan, geçmiştekilerin tesirinde kalarak bunları söylemesi şaşkırtıcı bir şeydir.

Galiba uykuda idiniz veya az önce söylediklerimi dikkatle dinlemediniz. Yukarıda konuyu genişçe açıklamama rağmen yine de, İmamlardan bir şey istemek şirktir diyorsunuz.

Söyler misiniz insanlardan bir şey istemek şirk midir? Eğer böyle olursa, o zaman herkes müşriktir. Hiçbir zaman tek bir muvahhid dahi bulamazsınız. İnsanlardan bir şey istemek, onlardan yardım dilemek şirkse öyleyse neden peygamberler insanlardan yardım istiyorlardı. Beylerin gerçeği görebilmesi için, Kur'ân'ın ayetleri üzerinde biraz daha dikkatli bir şekilde düşünmeleri iyi olur.

Asif'in, Belkıs'ın Tahtını Hz. Süleyman'ın Yanına Getirmesi

Neml (27) Suresi'nin 38. ayetinden 40. ayetine kadar Allah-u Teâla şöyle buyuruyor: (Elçinin gitmesinden sonra Süleyman):

"Ey önde gelenler! Onlar, bana teslim olup gelmeden önce, sizden kim onun tahtını bana getirebilir?" dedi.

Cinlerden bir ifrit: "Sen yerinden kalkmadan ben onu sana getiririm ve şüpheli yok ki ben, elbette güvenilecek bir kuvvete sahibim" dedi.

Kitaba ait bir bilgiye sahip olan dedi ki: "Ben gözünü yumup açmadan onu sana getirebilir." Derken (Süleyman) tahtı yanında durur vaziyette görünce dedi ki: "Bu Rabbimin lütuf ve ihsanındandır..."

Belkıs'ın o büyük ve görkemli tahtının, uzun yollardan, bir göz açıp kapama süresinden daha hızlı bir şekilde getirilmesi âciz mahlukun işi değildir. Bunun normalin üstünde bir şey olduğu bellidir. Hz. Süleyman (a.s) bu işin İlahi bir kudreti gerektirdiğini bildiği hâlde Allah'tan tahtın getirilmesini istemedi. Aksine onu getirmek için âciz bir mahluktan yardım istedi. Bizzat etrafında olanlardan o tahtı getirmelerini istedi. Hz. Süleyman'ın (a.s) âciz yaratıklardan böyle bir istekte bulunması, şunu gösteriyor ki, yaratıktan bir şeyi yapmasını istemek mutlak olarak şirk değildir.

Allah-u Teala dünyayı sebepler dünyası olarak yaratmıştır. Şirk kalbe âit olan bir şeydir. İnsan birisinden bir şey istediği zaman, onu Allah ya da Allah'ın şeriki olarak görmezse, ondan isteğini istemesi asla şirk sayılmaz. Nitekim bu amel insanların açısından normal olan şeylerdendir; zira insanlar sürekli, Allah'ın adını anmaksızın ondan bundan yardım istemektedirler.

Acaba hasta birisi doktora gidip doktor bey derdime bir çare bul, bu hastalık beni öldürecek dediği zaman bu hasta müşrik mi olur?

Boğulmak üzere olan birisi, Allah'ın adını anmaksızın halktan yardım dilediği zaman müşrik mi oluyor?

Zâlim birisi birisine zulmeder, o mazlum da örneğin bir bakanın yanına gidip de, bakan bey lütfen bu zâlimin elinden beni kurtar, dediği zaman müşrik mi olur?

Eğer bir hırsız, birisinin evine girer ve o ev sahibinin can, mal veya namusuna zarar vermek isterse ve ev sahibi de dama çıkıp komşularını yardıma çağırır ve bizi kurtarın derse o adam müşrik mi olur?

Cevap kesinlikle hayırdır. Akıl sahibi hiçbir insan onlara müşrik demez. Eğer müşrik derlerse ya cahildirler ya da garazlı insanlardır.

Muhterem beyler, mugalata etmeyelim. Şia toplumunun hepsi, Âl-i Muhammed'e (a.s) Allah diyen veya Âl-i Muhammed'i zat'da, sıfat'da veya fiillerde Allah'a şerik koşanları kesinlikle müşrik kabul etmektedirler.

Şiîler, zorluklarda "Ya Ali, Ya Hüseyin" diyorlarsa, bunun anlamı ey Allah olan Ali, ey Allah olan Hüseyin değildir. Aksine dünya, sebepler dünyası olmasından, Allah-u Teala'nın da işleri sebeplerle yapmasından ve Âl-i Muhammed'i de kurtuluş sebebi ve vesilesi kılmasından dolayı, onların vesilesiyle Allah'a yöneliyorlar.

Hâfız: Neden doğrudan Allah'a yönelip de dileklerini ondan dilemiyorlar. Neden sebep ve vesilelerin peşinde gidip duruyorlar?

Davetçi: İsteklerimizin ve dertlerimizin giderilmesi konusunda, Allah'a olan teveccühümüz yerindedir. Ancak semavî sağlam bir senet olan Kur'ân-ı Kerim, Allah'a vesileyle yönelmemizi ve vesileyle onun dergâhına gitmemizi kendisi emrediyor. Mâide (5) Suresi'nin 35. ayetinde şöyle buyuruyor: "Ey inananlar, Allah'tan korkup-sakinin ve (sizi) onu (yaklaş-tırarak) vesile arayın."

Âl-i Muhammed, Hakk'ın Feyiz Vesilesidir

Biz Şiîler, Âl-i Muhammed (aleyhimu's-selâm) işlerimizi tek başlarına ve kendileri hallediyor demiyoruz. Aksine onları Allah'ın salih kulları biliyor ve Allah'ın feyzine ulaşmak için birer vasıta olarak kabul ediyoruz. Bizim onları vesileler olarak kabul etmemiz, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) emretmesinden dolayıdır.

Hâfız: Resulullah (s.a.a) nerede onları vesileler kılmanızı emretmiştir? Bu ayetin Âl-i Muhammed'e ait olduğunu nereden çıkarıyorsunuz?

Davetçi: Birçok hadiste Resulullah (s.a.a), tehlikelerden kurtulmak için Ehlibeytine tevessül etmemizi emretmiştir.

Hâfız: O hadislerden aklınızda olanlardan bazılarını söyleyebilir misiniz?

Davetçi: Vesileden maksat Hz. Peygamber'in Ehlibeyt'idir; buna delilimiz, Hâfız Ebu Nuaymîsfahanî'nin "*Nüzulu'l-Kur'ân fi Aliyyin*" (Ali'nin hakkında nazil olan ayetler) adlı eserinde, Hâfız Ebubekr Şirazi "*Ma Nezele Mine'l-Kur'ân fi Aliyyin*" (Kur'ân'dan Ali hakkında nazil olan şeyler)'de, İmam Ahmed Sa'lebî kendi yazdığı tefsirde naklettikleri şeylerdi. Onlar şöyle diyorlar:

Bu ayet-i kerimedeki (Mâide/35) vesileden maksat, Hz. Peygamber'in Ehlibeyt'idir. Bu konuda Resulullah'tan (s.a.a) birçok hadisler naklolunmuştur.

Büyük âlimlerinizden İbn Ebi'l-Hadid Mutezîlî "Şerh-uNehci'l-Belâğa" adlı eserinin 4. cildinin, 39. sayfasında, Hz. Fatıma'nın (a.s) hutbesinden bu ayete delil olarak bir cümleyi aktarıyor. Hz. Fatıma (a.s) "Fedek" olayında Muhacir ve Ensar'a yönelik bir hutbe okumuştur. Bu hutbenin başlarında Hz. Fatıma (a.s) şöyle buyuruyor:

"Göklerde ve yerde ne varsa, azameti ve nuru için ibadet edilen Allah'a hamd ediyorum. Bütün vesilelerin hedefi O'dur ve O'nun insanların içindeki vesilesi biziz."⁽¹⁾

Sekaleyn Hadisi

Hz. Peygamber'in pak Ehlibeyt'ine tevessül edip onlara sarılmanın sağlam delillerinden birisi de Sekaleyn hadisidir. Bu hadisi, hem Sünnîler, hem de Şîiler sahih senetlerle mütevatir olarak nakletmişlerdir. Resulullah (s.a.a) o hadisin bir yerinde şöyle buyuruyor:

"...Eğer onlara sarılırsanız, benden sonra asla sapmazsınız."

Hâfız: Bu hadise mütevatir ve senedi sahih demekle galiba hata yapıyorsunuz. Çünkü bu bizim büyük âlimlerimizin yanında malum değildir. Büyük şeyhimiz sünnet ve cemaatın kible ve kâbesi Muhammed b. İsmail Buharî Kur'ân'dan sonra en sahih olan kendi muteber sahihinde (*Sahih-i Buhârî*) bu hadisi nakletmemiştir.

Davetçi: Ben hata yapmadım. Aksine bu hadisin muteber olduğunu âlimleriniz kesin olarak kabul etmektedirler. Hatta İbn Hacer-i Mekkî gibi çok mutaassıp birisi dahi bu hadisin sahih olduğunu itiraf etmiştir. Şüphelinizin giderilmesi için "*es-Savaiku'l-Muhrika*"nın ikinci faslının sonlarına doğru 89 ve 90. sayfalarında, 11. babdaki 4. ayetin aşağısında Tirmizî, Ahmedb. Hanbel, Taberanî ve Müslim'den hadisler naklettikten sonra şöyle diyor: "Bil ki, Sekaleyn'e (Kur'ân ve Ehlibeyt) sarılma hadisi birçok yollarla 20'den fazla sahabeden nakledilmiştir."

Daha sonra şöyle diyor: "Bazıları Hz. Resulullah'ın (s.a.a) bu hadisi veda Haccı'nda Arafat'ta iken, bazıları Medine'de ölüm döşeginde ve odası sahabelerle dolu olduğu zaman, bazıları Gadir-i Hum'da, bazıları da Tâif'ten

1- İbn Ebi'l-Hadid, Şerhu Nehci'l-Belâğa, c.16, s.211, İhyau't-Türasi'l-Arab'i basımı, Beyrut.

döndükten sonra buyurduğu konusunda ihtilâf etmişlerdir."

Daha sonra kendi görüşünü şöyle açıklıyor: "Bu ihtilâfların arasında herhangi bir çelişki yoktur. Resulullah'ın (s.a.a) adı geçen bütün yerlerde, Kur'ân'ın ve Ehlibeyt'in (onlara selâm olsun) azametini ispat etmek için bu hadisi defalarca buyurmasında bir sakınca yoktur."

Taassuptan Uzak Olmak Saadete Sebep Olur

Hadis *Sahih-i Buhârî*'de yoktur; öyleyse zayıftır, sözüne gelince; bu söz birçok yönden reddolmuş ve âlimlerin kabul etmediği bir şeydir. Eğer Buhârî, hadisi nakletmemişse, karşılığında öteki büyük âlimlerinizin geneli nakletmişdir. Hatta Sahih-i Buhârî'yle aynı seviyede olan *Sahih-i Müslim* ve diğer Sihah'lar bunu (*Sahih-i Buhârî*'nin dışında) genişçe nakletmişlerdir.

Ya sihahları ve muteber kitaplarınızı bir kenara atacak ve akidenizi yalnızca *Sahih-i Buhârî*'de yazılanlarla sınırlandıracaksınız; ya da öteki âlimlerinizin de kendi zamanlarında Ehlişünnetin en âdil, en âlim ve en bilgin insanlar olduklarını itiraf edip onları da kabul edeceksiniz. Özellikle de Kütüb-i Sitteyi yazarları. Böyle olunca da eğer bir hadis *Sahih-i Buhârî*'de bazı sebeplerden dolayı nakledilmemiş ve ötekilerde nakledilmiş olursa, o zaman onu kabul etmek zorundasınız.

Hâfız: Buhârî'nin üstünde durmamızın herhangi özel bir sebebi yoktur. Yalnızca Buhârî çok ihtiyatlı ve hadis nakletmekte titiz olduğundan, senet veya metin yönünden sakıncalı veya akla uygun olmayan hadisleri nakletmemiştir.

Davetçi: Siz Ehlişünnet'in yaptığı hatalardan biri de, "bir şeyi sevmek, insanı kör ve sağır eder" kaidesi esasına göre işte bu noktadadır. Buhârî hakkında guluv ediyorsunuz (yani onu sahip olduğu makamdan yüksekte görüyorsunuz). Onun çok titiz olduğunu ve Sahihinde naklettiği her hadisin çok muteber, hatta vahiy gibi olduğunu zannediyorsunuz. Halbuki zannettiğiniz gibi değildir. Buhârî hadislerin senedinde getirdiği birçok kişi (ravi) merdud (reddedilmiş), menfur (nefret edilmiş), kezzap (yalancı) ve uydurukçu insanlardır.

Hâfız: Aslında sizin bu sözleriniz merdud ve menfurdur. Siz Buhârî gibi birisinin ilmî makamına hakaret ediyorsunuz. (Yani Ehlişünnet ve cemaatin hepsine hakaret ettiniz.)

Davetçi: İlmî bir eleştiri hakaret ise, öyleyse hadisleri dikkat ve titizlikle incelemiş olan, muteber Sahihlerdeki, özellikle *Sahih-i Buhârî* ve *Sahih-i Müslim*'deki birçok hadisin senedinde uydurukçu, kezzap ve merdut (sözlerine itibar olmayıp reddedilen) birçok kişinin olduğunu söyleyen büyük âlimleriniz de, ilim makamına hakaret etmiş merdut insanlardır.

Hadis kitapları konusunda titiz davranırsanız iyi olur. Onları okuduğunuz zaman mübalağa ederek; "Buhârî ve Müslim onları nakletmiş, öyleyse hepsi sahih ve doğrudur" demeyin.

Kütüb-i Sitte, özellikle de *Sahih-i Müslim* ve Buhârî'ye mübalağayla bakan sizler ve diğer âlimler, önce onlardaki hadisleri eleştirip sahihlerle sahih olmayanları belirten kitaplara baş vurursanız iyi olur. Böylece Buhârî'nin azametini, hadis nakletmekteki dikkatinin ne derecede olduğunu görürsünüz.

Eğer Süyûtî'nin "*el-Leali'l-Masnua fî Ahadîsi'l-Mevzua*" eserine, Zehebî'nin "*Mizanu'l-İ'tidal*" ve "*Telhisu'l-Müstedrek*" adlı kitaplarına, İbn Cevzî'nin "*Tezkiretu'l-Mevzuat*"ına, Ebubekir Ahmed b. Ali Hatip el-Bağdâdî'nin yazmış olduğu "*Tarih-i Bağdadî*" ye ve kısaca rical konusunda büyük âlimlerinizin yazmış oldukları kitaplara bakacak olursanız, beni suçlamaz ve "Buhârî'ye hakaret ettin" demezsiniz.

Buhârî ve Müslim, Yalancılardan Hadis Nakletmişdir

Ben ne söyledim ki bu kadar sinirleniyorsunuz? Ben sadece, "Sahihler, hatta *Sahih-i Müslim* ve Buhârî'de yalancılardan hadisler nakledilmiştir." dedim.

Sahih-i Buhârî'deki hadisleri, "Rical" kitaplarına baş vurarak dikkatle incelerseniz, birçok yalancı ve uydurukçu insanlardan hadisler nakletmiş olduklarını görmüş olursunuz.

Örneğin: Ebu Hureyre, Hâricîlerden olan İkrime Muhammed b. Abd Semerkandî, Muhammed b. Beyan, İbrahim b. Mehdi, Benus b. Ahmed-i Vâsîfî, Muhammed b. Halid, Ahmed b. Muhammed Yemanî, Abdullah b. Vâkid-i Harranî, Ebu Davud Süleyman b. Amr-i kezzap ve İmran b. Hattan gibi birçokları merdut (reddedilmiş) râvilerden hadis nakletmişlerdir. Onların hepsinin isimlerini saymaya ne toplantının vakti vardır ve ne de

benim hafızam yeterli gelir. Rical kitaplarına baş vurursanız, söylediğimiz gerçeği daha iyi anlarsınız.

Buharî, sizin zannettiğiniz gibi öyle çok ihtiyatlı ve titiz birisi de değildi. O râvilerin sadece dış görünüşüne bakıyordu. Bizim deyişimizle iyimser birisi idi, görünüşü iyi olan herkesten hadis nakletmiştir.

Bu iddiamızı rical kitapları yazan kendi âlimleriniz onaylamaktadır. Onların bazılarının adlarını yukarıda zikrettik. Bu âlimler uyduruk hadisleri ayırt etmiş, Müslim ve Buharî'nin kendilerinden hadis naklettiği râvileri dikkatle incelemiş ve birçoklarının ayıplarını ortaya çıkarmışlardır. Onlar bu işi, bugünkü âlimler de bunlardan haberdar olsunlar diye yapmışlardır. O kitapları göz önünde bulundurarak bu gece; "Buharî'nin Sekaleyn ve Ehlibeyt'e sarılmakla ilgili hadisleri nakletmemesinin sebebi onun titiz ve ihtiyatkar olmasından dolayıdır" buyurmayınız. Titiz, dikkatli ve ihtiyatlı bir âlimin, itimat edilmeyen yalancı ve uydurukçu râvilerden gülünç hadisler naklederek ilim ve akıl ehlinin alay etmesine sebep olması beklenir mi hiç?

Kelimullah (Hz. Musa)'ın Azrail'e tokat atıp onu kör etmesi, yine Hz. Musa'nın yalın ayak ve avret yeri açık olarak Benî İsrail'in yanına gitmesi (ki bunları daha önce söylemiştim) acaba hurafe ve uyduruk değil midir?

Acaba Allah'ın, kıyamette ayağı yaralı olarak görülmesi ve bacağını göstermesi küfür değil midir? Buharî bunları Sahihinde nakletmiş ve biz de daha önce onlardan bazılarını aktarmıştık.

Sahih-i Müslim ve Sahih-i Buharî'deki Resulullah'a Hakaret Sayılabilecek Gülünç Hadisler

Buharî, *Sahih*'inin 2. cildinin, 120. sayfasında, "*el-Lehv-u bi'l-Hirab*" babında ve Müslim *Sahih*'inin 1. cildinin "*er-Ruhsatu Fi'l-La'bi'l-lezi La Ma'siyete fi Eyyami'l-İyd*" babında Ebu Hureyre'den şu hadisi naklediyorlar:

"Bir bayram günü bir grup Sudanlı zenci, Resulullah'ın mescidinde toplanmış ve eğlence aletleriyle milleti eğlendiriyorlardı. Resul-u Ekrem (s.a.a) Aişe'den; 'Sen de bakmak ister misin?' diye sordu. Aişe de; 'Evet Ya Resulullah' diye cevap verdi. Bunun üzerine Resulullah (s.a.a) onu sırtına aldı. Aişe başını Resulullah'ın (s.a.a) omzundan uzatıp yüzünü onun mübarek yüzüne koydu. Resulullah (s.a.a) Aişe'nin daha çok zevk alması için onları daha iyi oynamaya teşvik ediyordu. Aişe yoruluncaya kadar onu sırtında tuttu. Aişe yorulduktan sonra onu yere indirdi."

Şimdi Allah aşkına söyleyin, eğer böyle bir şeyi, sizlerin hakkında anlatsalar sinirlenip kızmaz mısınız?

Eğer bir adam dese ki; "Dün akşam Hâfız Bey'in evinin arkasında bir grup insan oyun oynayıp alkış çalıp eğleniyordu, büyük âlim Hâfız Bey de karısını sırtına almış onları seyrediyordu, hatta Sayın Hâfız, karısının daha çok zevk alması için onları daha iyi oynamaya teşvik ediyordu." Hâfız Bey, Allah aşkına söyleyin, bunları duyduğunuz zaman utanmaz ve etkilenmez misiniz? Eğer ben, böyle bir sözü, dış görünüşü iyi olan birisinden duymuş olsam onu nakletmem doğru olur mı? Bunu naklettiğimde, akıllı insanlar bana: "Cahil bir adam bir söz söyledi, akıllı olan siz neden onu naklettiniz?" demez mi?

Buharî'nin naklettiği hadisler hakkında artık kendiniz hüküm verin. Eğer o hadis konusunda gerçekten dikkatli ve titiz idiyse, farz edin böyle bir olayı duydu, acaba onu nakletmesi ona yakışır mıydı? Sonra da sizler kalıp diyorsunuz ki, Kur'ân'dan sonra en sahih kitap *Sahih-i Buhârî*'dir!!

Buharî, Resulullah'ın (s.a.a), kendisinden sonra Kur'ân'a ve pak Ehlibeyt'e sarılmayı emrettiği Sekaleyn Hadisi'ni, Ehlibeyt'in (onlara selâm olsun) adı o hadiste geçtiğinden dolayı onu nakletmemiştir! Ama uydurma, yalan hadisler olunca onları, (ki onların hepsini vakit olmadığı için aktarmıyorum) kitaplarında özel bablar ayırarak nakletmiştir!

Evet Buharî, Ehlisünnet âlimlerinin içinde çok ihtiyatlı birisi idi. Ama bu şu anlamda bir dikkat ve titizlikti: O, Hz. Ali ve Ehlibeyt (onlara selâm olsun) velâyet makamını ispatlayan her hadisi gördüğünde ihtiyat ederek onu nakletmemiştir. Çünkü bu hadisler bilgin ve âlim insanların eline geçtiğinde, hak ve hakikatin ortaya çıkacağını biliyordu. Sihah'ları *Sahih-i Buhârî*'yle karşılaştırdığımızda, bir hadis mütevatir dahi olsa, Kur'ân ve ayetlerle teyit bile edilse, Buharî'nin onu nakletmediğini görüyoruz.

Örneğin Mâide Suresi'nin 67. ayeti "**Ey Peygamber, Rabbinden sana indirilene tebliğ et...**", 55. ayeti "**Sizin veliniz, sahibiniz ancak Allah, O'nun resulü, namaz kılan ve rüku ederken zekât veren müminlerdir**" ve Şûrâ Suresi'nin 214. ayeti "**ve en yakınlarını korkut.**" gibi ayetlerin nüzul sebepleri hakkındaki birçok hadisi Gadir-i Hum Hadisi, Yevmu'd-Dar (İnzar) hadisi, Muahat Hadisi, Sefine Hadisi, Babu'l-Hıttâ Hadisleri gibi velâyet makamı ve Ehlibeyt'in (onlara selâm olsun) yüceliğini ispat eden diğer hadisleri ihtiyat edip nakletmemiştir.

Ama nebilerin özellikle Hatemu'l-Enbiya Hz. Muhammed (s.a.a) ve onun tertemiz Ehlibeyti'nin (a.s) yüce makamına hakaret sayılan her hadisi (hangi yalancı ve uydurukçudan olursa olsun) ihtiyat etmeden nakletmiştir. Onların bazılarını daha önce aktardık.

Sekaleyn Hadisinin Senetleri

Şimdi de Sekaleyn hadisini nakleden sizin muteber hadis kitaplarınızdan bazılarına değineceğim. Böylece Buharî'ye rağmen, sizin diğer büyük ve güvenilir âlimlerinizin, hatta Buharî'yle (size göre doğrulukta) eşit olan Müslim b. Haccac'ın bile Sekaleyn hadisini nakletmiş olduklarına şahit olacaksınız. O kitaplardan bazıları şunlardır:

Sahih -i Müslim (Müslim b. Haccac), c.7, s.122; *Sahih-i Ebu Davud; Sünen-i Tirmizî*, c.2, s.307; *Hasais-u Nesaî*, s.30; *Müsned-i Ahmed b. Hanbel*, c.3, s.14 ve 17, c.4, s.26 ve 59, c.5, s.182 ve 189; *Müstedrek-i Hâkim*, c.3, s.109 ve 148; *Hilyetu'l-Evliya* (Hâfız Ebu Nuaymîsfahanî) c.1, s.355; *Tezkire* (Sibt b. Cevzî) s.182; *Usdu'l-Gabe* (İbn Esir-i Cezrî), c.2 s.12 ve c.3, s.147; *Cem'un Beyne's-Sahihayn* (Hamidî); *Cem'un Beyne's-Sihahi's-Sitte* (Rezin); *Taberanî'nin el-Kebir'i*; *Telhi-su'l-Müstedrek* (Zehebî); *İkdu'l-Ferid* (İbn Abdurabbih); *Metalibu's-Sü-ul* (Muhammed b. Talha eş-Şafiî); *Menakıb-ı Harezmî*; *Yenabîu'l-Mevedde* (Süleyman Belhî el-Hanefî) 4.bab; *Meveddetü'l-Kurba* (Mir Seyyid Ali Hemedanî İkinci *Meveddet'te*); *Şerh-u Nehci'l-Belâğa* (İbn Ebî'l-Hadid); *Nuru'l-Ebsar* (Şeblencî), s.99; *el-Fusu-lu'l-Muhimme* (Nurud-din b. Sabba el-Malikî), s.25; *Feraidu's-Simtayn* (Himvinî); *Keşfu'l-Beyantefsiri* (İmam Sa'lebî); *Menakıb-ı Sem'anî* ve İbn Meğazilî eş-Şafiî; *Kıfayetu't-Talib* (Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafiî), 1. babda; *Gadir-i Hum* hutbesinin sahih olduğunu beyan ederken ve 6. bab s.130'da nakletmiştir. *Tabakat* (Muhammedb. Sa'd-i Katip), c.4, s.8; *Fahr-i Razî'nin tefsiri*, c.6 s.18'de itisam ayetini tefsir ederken; *Tefsir-i İbn Kesir*, c.4, s.113 meveddet ayetini tefsir ederken; *İkdu'l-Ferid* (İbn Abdurabbih) c.2, s.158 ve 346; *Şerhu Nehciül-Belâğa* (İbn Ebî'l-Hadid), c.6, s.130; *Yenabiu'l-Mevedde* (Süleyman Hanefî) çeşitli tabirlerle, s.18, 25, 29-34, 95, 115, 126, 199 ve 230; *Savaik* (İbn Hacer-i Mekkî) çeşitli tabirlerle, s.75, 87, 90, 99 ve 136'da ve diğer birçok büyük âlimleriniz az bir farklılıkla, (Şiîlerin ve Sünnîlerin nakliyle tevatür haddine ulaşan) bu hadis-i şerifi Resulullah'tan (s.a.a) nakletmişlerdir:

"Şüphesiz ki ben sizin aranızda iki değerli emanet bırakıyorum; Allah'ın kitabı ve itretim olan Ehlibeytimi. Bu ikisi havuzun başında bana ulaşıncaya dek asla birbirlerinden ayrılmazlar. Kim o ikisine sarılırsa, şüphesiz kurtulur ve kim yüz çevirirse helâk olur; Onlara sarıldığınız müddetçe asla sapmazsınız."

Bu bizim güçlü delilimizdir. Resulullah'ın (s.a.a) emriyle Kur'ân-ı Kerim ve Ehlibeyt'e (hepsine selâm olsun) sarılmak ve onlara tevessül etmek mecburiyetindeyiz.

Şeyh: Bu hadisi, Salih b. Musa b. Abdullah b. İshak b. Talha b. Abdullah el Kareşî et-Teymî et-Talhî kendi senediyle Ebu Hureyre'den şöyle naklediyor:

"Şüphesiz ki ben aranızda iki şey bırakıyorum; Allah'ın kitabıyla ve Sünnetimi..."

Davetçi: Yine tek taraflı olarak zayıf, salih olmayan ve cerh-u tadil sahipleri (Zehebî, Yahya, İmam Nesaî, Buharî, İbn Adiy vb.) tarafından reddedilmiş olan bir kimseden hadis naklederek meclisin vaktini aldınız. Efendim, büyük âlimlerinizden nakledilen bu kadar sahih ve muteber hadis sizi ikna etmedi mi ki, bütün bu sahih hadisleri bir kenara bırakıp âlimlerinizin de kabul etmediği zayıf hadislerle yapıyorsunuz? Halbuki hem Sünnî hem de Şîî âlimleri, Resul-i Ekrem'in (s.a.a); "*Allah'ın kitabı ve itretim*" diye buyurduğu sözde ittifak etmişlerdir. Çünkü kitap ve sünnetin bir açıklayıcıya ihtiyaçları vardır. Onların beyan edilmesi gerekir. Sünnetin kendisinin açıklanmaya ihtiyacı varken nasıl olur da Kur'ân'ı açıklayabilir? Demek ki itret, (Ehlibeyt) Kur'ân'ın eşidir; hem Kur'ân'nun açıklayıcısıdır ve hem de sünneti aşikar edendir.

Sefine Hadisi

Hiz. Resulullah'ın (s.a.a) Ehlibeyt'ine (a.s) sarılmanın delillerinden bir diğeri muteber "**Sefine Hadisi**"dir. Bu hadisi birçok büyük âliminiz tevatür haddinde nakletmiştir.

Şu anda aklımda kalan 100'den fazla büyük âliminiz kendi muteber kitaplarında bu hadisi nakletmişlerdir. Müslim b. Haccac "*Sahih*"de, (*Sahih-i Müslim*), Ahmed b. Hanbel "*Müsned*"de, Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî "*Hilye*"de, İbn Abdulberr "*İstîab*"da, Ebubekir Hatib-i Bağdadî "*Tarih-i Bağ-*

dadî"de, Muhammed b. Talha Şafîî "*Metalibu's-Süul*"da, İbn Esir "*Nihaye*"de, Sibte b. Cevzî "*Tezkire*"de, İbn Sabbağ Mâlikî "*el-Fusulu'l-Muhimme*"de, Allame Nuruddin Semhudî "*Tarihu'l-Medine*"de, Seyyid Mümin Şeblencî "*Nuru'l-Ebsar*"da, İmam Fahr-i Râzî "*Mefatihü'l-Gayb*" tefsirinde, Celaluddin Süyûtî "*ed-Dürri'l-Mensûr*"da, İmam Sa'lebî "*Keşfu'l-Beyan*" tefsirinde, Taberanî "*Evset*"te, Hâkim "*Müstedrek*"in c.3, s.151'inde, Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabiu'l-Mevedde*"nin 4. babında, Mir Seyyid Ali Hemedanî "*Meveddetü'l-Kurba*"nın ikinci Mevedde'sinde, İbn Hacer-i Mekkî "*Savaik*"te, Taberî "*Tefsir ve Tarihi*"nde, Muhammed b. Yusuf Gencî "*Kifayeti't-Talib*"in yüzüncü babının 233. sayfasında ve diğer birçok büyük âliminiz Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmişlerdir:

"Şüphesiz ki Ehlibeyt'imizin sizin aranızdaki misali (konumu), Nuh'un gemisinin misali (konumu) gibidir. Kim ona bindiyse kurtuldu, kim de ondan uzaklaştıysa helâk oldu."

İmam Muhammed b. İdris eş-Şafîî'de yazdığı bir şiirde bu hadisin sahih olduğunu beyan etmiştir. Allame Fazıl Acilî de bu şiiri "*Zahire-tu'l-Meal*"da nakletmiştir:

"İnsanların sapıklık deryasında gark olduklarını görünce,
Bismillah diyerek kurtuluş gemileri olan Ehlibeyt'e sarıldım.
Hablullah olan Ehlibeytin dostluğuna, emr olduğumuz için temes-
sük ettim.
Hadisler beyan ettiği gibi din yetmiş üç fırkaya bölündüğünde,
Onlardan sadece biri hak üzere idi.
Söyle bana ey akıl ve ilim sahibi!
Acaba Âl-i Muhammed batıl fırkaların içinde midir?
Yoksa kurtuluşa eren fırkanın içinde midir?
Eğer kurtuluşa eren fırkanın içindedir dersin, sözümüz birdir.
Ama eğer batıl fırkanın içindedir dersin, adaletten sapmışsındır.
Kavmin efendisi onlardan ise, ben de onlara râzî oldum.
Allah onların gölgesini (üzerimden) eksik etmesin.
Ben Ali ve evlâtlarının imametine razı oldum.
Sen de hakikatin ortaya çıkacağı güne dek batıl fırkalarda kalanlarla ol."

Ehlisünnet ve'l-Cemaat'in önderlerinden birisi olan İmam Şafiî'nin bu apaçık şiiirine dikkat ederseniz, göreceksiniz ki Ehlibeyt gemisine binmenin ve onlara sarılmanın kurtuluş sebeplerinden olduğunu açıkça ikrar etmektedir. Çünkü 73 fırkaya bölünen ümmetten yalnızca Âl-i Muhammed'e sarılanlar fırka-i nâciyedir (kurtuluşa erenlerdir).

Demek ki Şîler Hz. Resulullah'ın (s.a.a) emrine uyarak Ehlibeyt'e tevessül edip Allah'a yönelmektedirler.

Aklıma bir şey daha geldi. Diyorsunuz ki insanın vasıta ve vesileye ihtiyacı yoktur, eğer vesileyle Allah'a yalvarıp yardım dilerse yanlış bir iş yapmış olur; size göre müşrik de olur. Eğer durum dediğiniz gibi ise öyleyse neden Ömer b. Hattab ihtiyaç zamanlarında ve zarurî durumlarda vasıtayla Allah'a yönelip yardım diliyordu?

Hâfız: Halife Ömer (r.a) hiçbir zaman vasıtayla bir amel yapmamıştır. İlk olarak sizden böyle bir şey duyuyorum. Rica ederim böyle bir şey varsa açıklayın biz de bilelim.

Davetçi: Halife ihtiyaç duyduğunda, Ehlibeyt'i vesile kılar, onların sebebiyle Allah'a yönelir ve ihtiyaçlarını giderirdi. Toplantımızın vaktini göz önünde bulundurarak sadece numune olması için iki olaya değineceğim:

1- İbn Hacer-i Mekkî "*Savaik*"te 14. ayetten sonra Tarih-i Dimaşkten şöyle naklediyor:

Hicrî 17. yılda halk defalarca yağmur duası için çöle çıkmışlardı. Ama duaları kabul olmamıştı. Hepsi üzüлüp perişan olmuşlardı. Ömer b. Hattab şöyle dedi: "Yarın öyle birisinin vasıtasıyla yağmur isteyeceğim ki, Allah onun vasıtasıyla bize yağmur yağdıracaktır." Ertesi gün Ömer Hz. Resulullah'ın (s.a.a) amcası Abbas'ın yanına giderek; "Bizimle beraber gel senin hatırına Allah'tan yağmur isteyelim" dedi.

Cenab-ı Abbas şöyle buyurdu: "Biraz otur vesileyi hazırlayayım." Sonra birini Benî Hâşim'e haber vermesi için yolladı, kendisi de temiz elbiseler giyinip güzel kokular sürdü. Daha sonra Hz. Ali (a.s) önde, İmam Hasan (a.s) sağında, İmam Hüseyin ve Ben-i Hâşim de arkalarında olmak üzere dışarı çıktı. Sonra Abbas Ömer'e dönerek şöyle buyurdu: "Ey Ömer! Hiç kimseyi bizimle karıştıрма." Öylece musallaya gittiler.

Cenab-ı Abbas ellerini göğse kaldırarak şöyle münacat etmeye başladı: "Rabbimiz, sen bizi yarattın ve sen yapacağımız her şeyi biliyordun.

Allah'ım, başlangıçta bize lütufta bulunduğun gibi sonunda da bize lütufta bulun."

Câbir diyor: "Daha dua bitmemişti ki bulutlar hareket etmeye ve yağmur yağmaya başladı ve henüz evlerimize ulaşmamıştı ki yağmur bizi ıslattı."

Yine Buharî şöyle naklediyor:

"Kıtlık zamanında Ömer b. Hattab Abbas b. Abdulmuttalib'i vesile kılarak Allah'tan yağmur yağmasını istiyordu. O şöyle dua ediyordu: Allah'ım! Peygamberimizin amcasını vesile kılarak senden yağmur istiyoruz." Ve sonra yağmur yağmaya başladı.

2- İbn Ebî'l-Hadid Mutezilî, "Nehcü'l-Belâğa'nın Şerhi" kitabında (c.2, s.256, Mısır basımı) şöyle naklediyor:

"Halife Ömer, Resulullah'ın (s.a.a) amcası Hz. Abbas'la beraber Allah'tan yağmur dilemek için çöle çıktılar. Halife Ömer yağmur isteme yerinde şöyle arz etti:

"Allah'ım, şüphesiz ki biz Peygamberinin amcasını ve onun atalarının yadigarı ve Benî Hâşim'in büyüklerini vasıta kılarak sana yöneldik. Peygamberinin makamını onun amcasında hıfz et. Çünkü o, senin azametli dergahından şefaet ve mağfiret dilemek için bizi sana yöneltmekte kılavuzluk etti."

Sünnî beylerin hikayesi ve Halife Ömer'in takipçilerinin durumu, çok meşhur bir söz olan; "Kraldan çok kralcılık"⁽¹⁾ benzemektedir. Onların tavrı Ömer'in tavrıyla örtüşmemektedir. Çünkü halife Ömer, zarurî gördüğünde ve ihtiyaç duyduğunda, Peygamberin Ehlibeytini (a.s) şefaetçi kılarak Allah'tan hacetini talep ederdi. Ama biz Şiîler, o pak Ehlibeyt'i şefaetçi kılarak ve onları vesile edinerek Allah'tan bir şey istediğimizde hemen itiraz ederek bizleri ya kâfir ediyorsunuz ya da müşrik!

1- Metnin aslında Farsça bir deyim olan: "Kâse-yi dâğter ez âş" (Tabak yemekten daha sıcak) deyimini kullanılmaktadır. Bu deyim Türkçe'de bu ifadeyle kastedilen anlamı çağrıştırmayacağı için Türkçe'de bu deyim içerdiği anlamın aynısını karşılayan "Kraldan çok kralcı olmak" deyimini kullandık. (Yayıncı)

Eğer Âl-i Muhammedi (s.a.a) Allah'a şefaatçi (aracı) yapmak şirk ise, o zaman kendi âlimlerinizin rivayetlerine göre ilk müşrik kesinlikle halife Ömer b. Hattab'tır. Yok eğer halifenin ameli şirk değil de en güzel amel-lerden ise (çünkü halife bu ameli yapmıştır), o zaman Şiîlerin amelleri ve onların Âl-i Muhammed'i (a.s) vesile edinmeleri de mutlaka şirk sayılma-yacaktır.

Öyleyse beyefendilerin, Allah'ın gazabına uğramamaları için (Şiîlere if-tirada bulunmalarından dolayı) sözlerinden dönerek Allah'tan mağfiret dilemeleri gerekir. Eğer halife Ömer, sahabelerin ileri gelenlerinden olma-sına rağmen, Hz. Peygamber'in (s.a.a) Ehlibeyt'ini kendisine vesile kılma-dan duaları kabul olmuyorsa, o zaman vasıtasız olarak bizim dualarımı-zın kabul olmasını nasıl beklersiniz?

Demek ki Âl-i Muhammed, Peygamberi Ekrem'in (s.a.a) zamanından günümüze kadar, bütün zamanlarda kullar için Allah'a yönelmekte bi-rer vasıta idiler. Biz de onların Allah'tan izinsiz hacetleri karşıladıklarına inanmıyoruz. Aksine onları, salih kullar, hak İmamlar ve Allah'ın dergahı-na yakın kimseler olarak görmekteyiz. Bu yüzden onları Allah-u Teala'yla kendi aramızda vasıta kılmaktayız.

Bu görüşümüze en büyük delilimiz dua kitaplarımızdır. Masum İmam-lardan naklolun bu dualar, yukarıda anlattığım şeyin dışında bize emre-dilmemiştir. Biz de bunların dışında amel etmiyoruz ve etmeyeceğiz de.

Hâfız: Söyledikleriniz, duyduğumuz şeylerin tam tersinedir.

Davetçi: Duyduklarınızı bırakın bir kenara. Gördüklerinizi söyleyin. Aca-ba Şia'nın büyük âlimlerinin hangi muteber dua kitaplarını gördünüz veya okudunuz?

Hâfız: Elimizin ulaşacağı yerde değillerdir.

Davetçi: Bu gibi kitapları okumadan yersiz iddialarda bulunmanız doğru bir şey değildir. Şu anda yanımda iki tane dua ve ziyaret kitabı vardır. Birisi Allame Meclisî'nin (r.a) yazdığı "Zadu'l-Mead", diğeri ise Muhaddis Hacı Şey Abbas Kummî'nin yazdığı "Hediyetu'z-Zâirin"-dir. Onları oku-yabilirsiniz. Bu iki kitabı alıp okuduklarında, tevessüle ait dualarda Ehli-beyt'in vasıta ve vesile edildiğini gördüler. Sonra Seyyid Abdülhayy Al-lame Meclisî'nin, Muhammed b. Babeveyhten o da Masum İmamlar'dan (hepsine selâm olsun) naklettiği "Dua-yı Tevessül"ü meclistekilere okudu.

Dua-yı Tevessül

Allahumme inn'i es'eluke ve etevcechu ileyke binebiyyi-ke nebiyy'ir-rahmeti Muhammed'in sallallahu aleyhi ve âli-hi, ya Ebe'l-Kasım, ya Resulellah, ya İmam'er-rahmeti, ya sey-yidena ve mevlâna, inna teveccehna vesteşfa'na ve tevessel-na bike ilellahi ve kaddem-nake beyne yedey hacatina, ya vecihen indellah işfe' lena indellah.

Ya Ebe'l-Hasan, ya Emîre'l-Müminin, ya Aliyyebne Ebî Talibin, ya hüccetellahi ala halkihi, ya seyyidena ve mevlâna, inna teveccehna vesteşfa'na ve tevesselna bike ilellahi ve kaddem-nake beyne yedey hacatina, ya cecihen indellahi işfe' lena indellahi..."

Bu dua önce Hz. Resulullah (s.a.a), sonra Hz. Ali (a.s) ve Hz. Fâtıma'yla (a.s) başlayıp daha sonra onların on bir masum evlâdına hitap ederek devam etmektedir. Ancak onlara hitap edilirken "**Ey Allah'ın yaratıklara olan hücceti**" diye tek-tek onların isimlerini zikrederek tevessül etmektedir. Sonunda onların hepsine tevessül edilerek; "Sizin vesilenizle Allah'tan şefaath diliyoruz ve diyoruz ki sizler Allah'ın yanında itibarı olan insanlarsınız, Allah'ın yanında bana (ki hiç itibarım yoktur) şefaath edin..." deniliyor.

(Seyyit Abdülhayy duayı okurken meclisteki muhterem kişiler ve edebiyat ehli olanlar sürekli olarak; "Lâ ilâhe illallah, subhanellah! Meseleyi bize nasıl da yanlış aktarmışlar" deyip ellerini ellerinin üstüne vuruyorlardı. Bu arada ben söze girerek şöyle dedim:)

İnsafla söyleyin, bu duanın neresinde şirk vardır? Acaba duanın her yerinde Allah-u Teala'nın mübarek adı yok mu? Nerede onları Allah'a şirk kıldık? Neden bize iftira ediyorsunuz? Neden muvahhit Müslümanlara kâfir ve müşrik diyorsunuz? Neden Müslümanların arasında düşmanlık tohumları ekiyorsunuz? Meseleyi birbirine karıştırarak gerçekten haberi olmayan insanların, neden din kardeşlerine karşı kâfir gözüyle bakmasına sebep oluyorsunuz?

Birçok mutaassıp ve gerçeklerden habersiz insan var ki, zavallı Şîileri kâfir diye öldürmekte, kendilerini cennet ehli zannetmektedirler. Bunun günahı siz âlimlerin üstündedir.

Acaba şimdiye kadar bir Şîi'nin bir tane dahi olsa bir Sünnî'yi öldürdüğünü duydunuz mu? Bizim âlimlerimiz hiçbir zaman böylesi zehirleyici şeyleri, halkın arasına sokmamışlardır. Onlar Şia ve Sünnî'lerin arasında

düşmanlık tohumları ekmezler. Bizim âlimlerimiz insanı katletmeyi büyük günahlardan sayarlar.

Ehlisünnet ve Şia arasındaki ihtilâfları, ilim ve mantıkla halka anlattığımız zaman şunu da kesinlikle söyleriz ki; Sünnîler bizim Müslüman kardeşlerimizdir, onlara düşmanlık etmeyin, kin beslemeyin. Aksine onlarla kardeşçe beraber olalım ve "**Lâ ilâhe illallah**" bayrağını yüceltelim.

Ama mutaassıp Sünnî âlimlerine bir bakın; Ebu Hanife, Malik b. Enes, Muhammed b. İdris ve Ahmed b. Hanbel'in usul ve fûruda o kadar çok ihtilâfları olmasına rağmen bu dört mezhep imamının peşinden gidenlere kardeş gözüyle bakıyorlar ve onlar her yerde özgürce amel ediyorlar. Ama Hz. Peygamber'in (s.a.a) Ehlibeyt'inden olan Ali b. Ebî Talib ve Cafer b. Muhammed'in (aleyhume's-selâm) takipçilerine müşrik, kâfir ve gali diyorlar. Böylece Şiîlerin mallarını ve canlarını, Sünnîlerin yaşadığı bölgelerde tehlikeye atıyorlar. Şia'nın nice ilim ve takva ehli olan birçok mensubu, Sünnî âlimlerinin fetvasıyla şehit olmuştur.

Ama Şia âlimleri tarafından böyle bir şey gerçekleşmediği gibi, âlim olmayanlar tarafından da gerçekleşmemiştir. Şiaların ne âlimleri, ne de âlim olmayanları, Sünnîlere karşı (ister âlim olsun, ister olmasın) hiçbir zaman bu şekilde davranmamıştır. Sizin âlimleriniz genellikle Şialara lânet ederler. Ama Şia âlimlerinin, kitaplarının hiçbirinde Sünnîlere lânet ettikleri görülmemiştir.

Hâfız: Haksızlık ediyorsunuz. Hangi Şia âlimi Sünnî âlimlerinin fetvalarıyla öldürüldüler? Neden hisleri tahrik ediyorsunuz? Hangi âlimimiz Şiîlere lânet okuyor?

Davetçi: Âlimlerinizin ve âlim olmayanlarınızın (avamın) yaptıklarını söylemeye kalksam, bu bir toplantımızda bitmez. Bunun için aylarca oturup konuşmamız gerekir. Ben iddiamı ispatlamam için sadece onlardan tarihte yazılmış olanlardan bazılarına, hisleri tahrik etmek istemediğimi bilmeniz ve söylediklerimin birer gerçek olduğunu öğrenmeniz için değineceğim.

Eğer siz mutaassıp büyük âlimlerinizin kitaplarına dikkatle bakacak olursanız, nasıl lânet okuduklarını görürsünüz. Örneğin, İmam Fahr-i Râzî yazdığı tefsirde, nerede eline fırsat geçmişse Şiîlere lânet okumuştur. Meselâ, velâyet ayeti, ikmal ayeti, vb. ayetleri tefsir ederken sürekli olarak; "ve emma er-refzatu la'nehumullah..." (Rafızilere gelince, Allah onlara lâ-

net etsin...), "Haula'ir-refzatu la'nehumullah..." (Bu Rafıziler, Allah onlara lânet etsin...), "Emma kavlu'r-refaviz la-anehumullah..." (Rafızilerin sözlerine gelince, Allah onlara lânet etsin...) diye lânet etmektedir. Ama hiçbir Şî'î âliminin kalemi, Ehlisünnet kardeşlerin ne âlimlerine, ne de onların geneline karşı asla böyle bir şey yazmamıştır.

Şehid-i Evvel'in Burhanuddin-i Malikî ve İbn Cemaat'in Fetvasıyla Şehit Edilmesi

Sünnî âlimlerin, Şia âlimlerinin ilimde ve amelde iftihar ettikleri kişilere karşı yaptıkları feci amellerden birisi, Şam'ın iki büyük kadısı olan "Burhanuddin Malikî" ve "İbad b. el-Cemaat eş-Şafiî"nin fetvalarıdır. Bu iki kadı, Şia'nın büyük fakihlerinden olup ilim, takva ve zühtte kendi zamanının ileri gelenlerinden olan Ebu Abdullah Muhammed b. Cemaluddin-i Mekî el-Amilî'nin (Şehid-i Evvel) katledilmesi için fetva sadır etmişlerdir.

Bu büyük fakihin yedi günde yazdığı "*Lüm'a*" adlı eseri, (ki yanında Muh-tasar-ı Nafi adlı kitabın dışında hiçbir fikhî kitap olmadan yazmıştır) onun fıkıh ilmindeki gücünü ve derinliğini göstermektedir. Hanefî, Malikî, Şafiî ve Hanbelî mezhebinin âlimleri onun ilminden çok faydalanmışlardır.

Sünnîlerin aşırı baskıları yüzünden takıyye edip şialığını açıklamamasına rağmen Şam'ın büyük kadısı İbad b. el-Cemaat, bu rabbanî âlime haset ederek onu Rafızîlik ve Şîlik suçuyla Şam Valisi Beydemir'e şikâyet edip zindana attırdı. Zindanda bir yıl işkenceye tâbi tutulduktan sonra Hicrî 786. yılın Cemadiu'l-Evvel ayının dokuzunda veya on dokuzunda, o iki Sünnî kadının (İbnu'l-Cemaat ve Burhanuddin) fetvasıyla onu önce kılıçla öldürdüler sonra da bedenini darağacına astılar. Daha sonra onların "Müşrik ve Rafizî birisi darağacına asılmıştır." diye tahrik etmesi üzerine avam halk onun bedenini taş yağmuruna tutmuştur. Daha sonra cesedini darağacından indirip yakarak külünü rüzgarda savurmuşlardır. ⁽¹⁾

1- Karşılaştığım bir olay tarihî vakiaları bana ispatlamıştır. Olay özetle şudur:H. 1371. yılın Cemaziyeahur ayının on dokuzunda Beyt'ul-Mukaddes'teki Mes-cid-i Aksa'yı ziyaretten dönüp Şam'a gidiyordum. İlk gece namaz kılmak için Ürdün'ün doğusunda yer alan Umman'ın büyük camisine (ki çok güzel bir cami idi) gittim. Sünnî olan bu müslümanların bazıları akşam namazından dönüyor, bazıları da sünnetle meşgul idiler. Ben de caminin bir köşesinde akşam ve yatsı namazını kılmaya

başladım. Farzları ve sünnetleri kıldıktan sonra bazılarının öfkeli bir şekilde bana baktığını gördüm. Özellikle, Kur'ân'ın kıraat edildiği yerde, birkaç kişiyle Kur'ân'ın kıratıyla meşgul olan bir âlim, dikkatle benim hâlime bakı-yordu.

Takibatı (zikir ve duaları) da bitirdikten sonra camiden çıkıp terminale gidip otobüsün hareket etmesini beklemeye koyuldum. Yemek yedikten sonra, caminin müez-zini yatsı ezanını okumaya başladı. Ezan okununca kendi kendime dedim ki otobüs yolda durmayabilir, iyisi fırsat varken gece namazını da kılıp gideyim. Bu niyetle abdestimi yeniledikten sonra yeniden camiye gittim. Herkesin gelip-gittiği büyük kapı yerine, batıda köşede yer alan bir kapıdan içeri girdim. Etrafı sâkin olan büyük sütunların birisinin yanında nâfile namazlarını kılmakla meşgul oldum.

Daha önce bana kötü kötü bakan ve kıraatle meşgul olan o âlim, yatsı namazından sonra halkı başına toplayıp şirk ve müşrik konusu üzerinde sohbet etmeye başladı. Biraz sohbet ettikten sonra, kızgın bir hâlde etrafındakilere şöyle dedi: "Siz müslümanlar sorumlusunuz, kıyamette cevap vermek zorundasınız. Çünkü Allah Teala buyuruyor ki: '**Müşrikler necistirler, onları mescide bırakmayın.**' Biraz önce putperest necis bir müşrik camiye gelip hepinizin gözü önünde puta secde etti, onu kovmadınız. Ben kıraatle meşgul idim, sizler ise ölmüş idiniz. Camiden şirk necasetini temizlemenin, putperest ve müşrik râfizinin öldürülüp katledilmesinin gerekliliğini bilmiyor musunuz? Çünkü müşrik, Müslümanların camisinde putperestlik ederse katli farzdır." Öylesine ateşli bir şekilde avam halkı tahrik ediyordu ki, o anda yanlarında olsaydım kesinlikle beni öldürürlerdi.

Konuşması bittikten sonra cemaatin yarısı benim girdiğim kapıdan çıktılar. Ben de vitir namazı ile meşgul olduğum için kimse beni görmesin diye oturdum. Ama birden gözleri bana takılınca, öylesine tekme-tokatla üzerime saldırdılar ki hesaba gelmez. Bana sürekli; "Kalk ey müşrik, dışarı çık ey müşrik..." diyorlardı. Artık hayatımdan ümidimi kesmiştim. Derken şahadet kelimesini (**Eşhedu en lâ ilahe illellah vahdehu la şerikeleh ve eşhedu enne Muhammed'en abdu-hu ve resuluh**) söyledim. Şahadet kelimesini söyleyince onların arasına ihtilâf düştü. Birbirlerine; "Eğer bu müşrik ise, nasıl olur da Allah'ın vahdaniyetine ve Hatem'ul-Enbiya'nın peygamberliğe şahadet getirir?" dediler. Bir kısmı; "Biz ne bilelim, kadı onun râfizî ve müşrik olduğunu söyledi" diyorlardı.

Onlar aralarında tartışırken ben de namazın selâmını verip kendimi savunmaya hazırladım. Arapça olarak uzun bir konuşma yaptım, onları güzel bir şekilde cezp edip kendimi onlara sevdirdim. Kadıyı da Allah'tan korkmayan garazlı birisi diye tanıtarak şöyle dedim: "O, müslümanların arasına tefrika sokarak yabancıların müslümanlara hâkim olmasını istiyor..." Kısacası benden özür dileyip evlerine davet bile ettiler. Ama yolcu olduğum için davetlerini kabul edemedim.

İşte bu, Ehlişünnet âlimlerinin yüzlerce hareketlerinden sadece bir örnekti. Onlar

Şehid-i Sani'nin Sayda Kadısı Tarafından Şehit Edilmesi

Şia'nın âlimlerinden ve iftiharlarından bir diğeri H. 10. y.y'da yaşayan eşsiz insan Şeyh Zeynuddin b. Nuruddin Ali b. Ahmed el-Amili (r.a)'dir. O, ilimde, fazilette, zühdde, takvada, dost ve düşman nezdinde büyük bir şöhrete sahipti. Gecesini gündüzüne katarak, halktan uzaklaşarak değerli kitaplar yazmıştır. Kendi el yazısıyla çeşitli ilim dallarında 200'den fazla eseri vardır.

Halktan kaçmasına rağmen o zamanki âlimler, onu çekememiş ve halk ona yöneldiği için haset etmişlerdir. Özellikle Sayda'nın büyük kadısı, Osmanlı padişahlarından Sultan Selim'e onun hakkında şöyle bir mektup yazmıştır: "Şam bölgesinde, dört mezhepten birisine mensup olmayan bidatçı birisi ortaya çıkmıştır..."

Sultan Selim, bu fakih âlimin yargılamak için İstanbul'a gönderilmesini emretti. Mescidu'l-Haram'da onu tutuklayıp 40 gün Mekke'de hapsedtiler. Sonra deniz yoluyla İstanbul'a gönderdiler. Daha mahkemeye çıkmadan sahilde mübarek başını bedeninden ayırarak bedenini denize attılar ve başını da sultana götürdüler.

Muhterem beyler, şimdi Allah için insafla söyleyin ve adaletli bir şekilde hüküm verin, acaba tarih boyunca bir tane Sünnî âlimin, hatta bir tane âlim olmayan Sünnî'nin Caferî Mezhebine mensup değil diye Şia âlimleri tarafından böylesine feci ve çirkin bir şekilde öldürüldüğünü okuyup duydunuz mu? Allah aşkına söyleyin "Dört mezhepten birine mensup değil" sözü suç ve kabahat mıdır?

Hangi delile göre, dört mezhepten (Hanefî, Mâlikî, Şafiî ve Hanbelî) birisine mensup olmayan bir kimse, kâfir ve katli de farzdır?

Acaba hangi delile göre, asırlar sonra resmiyet kazanmış olan birtakım mezheplere itaat etmek farz, ama Resul-u Ekrem'in (s.a.a) zamanından itibaren söz konusu olan bir mezhebin peşinden gitmek küfür ve ona itaat edenlerin kanının dökülmesi ise gerekli olmuştur?

avam halkı kandırarak, mazlum müslümanların katledilmesine ve hakarete uğramasına sebep olmuşlardır.

İnsaflı İnsanlar İçin Güzel Söz

Allah için söyleyin Ebu Hanife, Malik b. Enes, İmam Şafîî veya İmam Ahmed b. Hanbel'den hangisi Resulullah'ın (s.a.a) zamanında yaşamış ve mezheplerinin temel (usul) ve cüz'i (füru) konularını Hz. Peygamber'den vasıtasız olarak almıştır?

Hâfız: Hiç kimse, dört mezhep imamlarının Resulullah'la (s.a.a) görüşme şerefine nâil olduklarını iddia etmemiştir.

Davetçi: Acaba Emîrül-Müminin Ali b.Ebî Talib (a.s) Hz. Resulullah'ın (s.a.a) sahabelerinden olup onun ilminin kapısı değil miydi?

Hâfız: Açıktır ki, o sahabelerin büyüklerindendi, hatta bazı yönlerden onlardan daha faziletli idi.

Davetçi: Öyleyse bu kaide üzere eğer Hz. Peygamber'in (s.a.a); "*Ali'ye itaat etmek bana itaattir*" sözüne dayanarak ve onun buyruğu olan "*Kim benim ilmimden yararlanmak istiyorsa, Ali'nin kapısına gitsin*" sözünden yola çıkarak, Ali b.Ebî Talib'i (a.s) takip etmek farzdır diyecek olursak hak sözü söylemiş oluruz. Yine eğer; Muhammedî mezhebin ta kendisi olan Caferî mezhebinden yüz çevirmek horluğa sebep olur diyecek olursak haklıyız. Çünkü Hatemu'l-Enbiya (s.a.a) onların (şiaların) önderlerini (Ehlibeyt'i) Kur'ân'ın eşi kılmış, ve "**Sekaleyn**" ve "**Sefine**" hadisleri gereğince, onları takip etmemenin helâke sebep olacağını buyurmuştur.

Yine eğer; (onlara selâm olsun) Ehlibeyt'ten yüz çevirmek, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) emrinden yüz çevirmektir, sırat-ı müstakimden çıkmaktır ve sağlam ipe sarılmamaktır diyecek olursak haklıyız, buna delilimiz vardır.

Bütün bunlara rağmen Şia âlimleri tarafından bu tür ameller, Sünnîlerin cahillerine karşı yapılmamıştır, nerede kaldı ki onların âlimlerine karşı yapılmış olsun!

Biz her zaman şialara şöyle deriz: Sünnîler bizim Müslüman kardeşlerimizdir. Onlarla birlik ve beraberlik içerisinde olmamız gerekir. Ama Şia âlimlerinin aksine sizin âlimleriniz sürekli olarak, mümin, muvahhid, tertemiz ve Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Ehlibeyt'inin takipçileri olan şialara; bidatçi, Râfızî, gali, Yahudi, hatta kâfir ve müşrik bile demişlerdir; dört mezhep fakihlerinden (Hanefî, Hanbelî, Malikî ve Şafîî) birisini taklit etmeyenleri yine müşrik, Rafızî ve kâfir saymışlardır. Halbuki Müslümanla-

rın, dört mezhep fakihlerinden birine uymalarının gerekliliğine dair hiçbir delil yoktur. Oysa Hz. Resulullah'ın (s.a.a) emri doğrultusunda Ehlibeyt'e uyan kimseler, kesinlikle kurtuluş ehli kimselerdir.

Böylesi yersiz fetvalar, yersiz konuşmalar avam halkın elinde bahane olmuş, her fırsatta katletme, yağmalama ve namuslara el uzatma gibi kâfirlere bile yapmadıkları çirkin amelleri şialara yapmışlardır.

Hâfız: Sizin gibi birisinden, hiçbir zaman vuku bulmamış yalan sözlere dayanarak hisleri tahrik etmenizi beklemiyorduk.

Türkmen, Harezmî, Özbek ve Afganların İranlılara Karşı Yaptıkları Çirkin İşlere Bir Bakış

Davetçi: Yanılıyorsunuz. Böylesine değerli bir toplantıda Müslüman kardeşlerime delilsiz olarak yersiz şeyler isnat etmedim. Ehlisünnet âlim ve kadılarının, Şia'nın büyük fakihlerine karşı işledikleri cinayetlerden verdiğim örneklerin yanı sıra, tarihe de bir göz atarsak, Türkmenlerin, Harezmîlerin, Özbeklerin ve Afganlıların defalarca İran'a saldırdıklarını göreceğiz, sözlerime hak vereceğiz, hatta onların Şia toplumuna yaptıklarından dolayı utanacaksınız.

Fırsat bulduklarında ve dışarıdan yapılan savaşlar veya iç kargaşalar yüzünden İran'ın durumunu bozuk gördüklerinde İran'ın kuzey doğusundan saldırıya geçmiş, bazen Horasan, Nişabur ve Sebzivar'a kadar, hatta bir defasında Şah Sultan Hüseyin Safevî'nin zamanında İsfahan'a kadar ilerlemiş, o şehrin etrafına saldırıp yağmalar yapmış, iffete, insanlığa ve İslâm'a aykırı olan hiçbir amelden geri kalmamış ve zavallı şiaları katlettikten, mallarını yağmaladıktan, ırzlarına dokunduktan sonra birçok insanı esir edip kâfir esirleri gibi dünya pazarlarında satmışlardır.

Tarihin yazdığına göre, Türkistan şehirlerinde yüz binden fazla Şia satılmış ve onlara kâfir kölelere yapılan muameleden daha kötü muameleler yapılmıştır. Bu tür işleri, âlimlerinizin hüküm ve fetvalarına dayanarak yapıyorlardı.

Hâfız: Böylesi savaş ve saldırılar siyasi imiş; bunların Ehlisünnet âlimlerinin fetvalarıyla herhangi bir ilişkisi yoktur.

Han Hiyve'nin İran'a Saldırısı ve Ehlisünnet Âlimlerinin, Şiîlerin Katledilmesi ve Mallarının Yağmalanması İçin Verdikleri Fetvalar

Davetçi: Hayır, öyle değil. Bu katliam, saldırı, yağmalama ve ırlara dokunma, Ehlisünnet âlimlerinin fetva ve hükümleriyle olmuştur.

Örneğin "Kacar" Şahlarından olan "Nasıruddin Şah"ın saltanatının ilk yıllarında ve onun veziri "Mirza Taki Han Emîr Nizam"ın zamanında İran ordusunun Horasan olayı ve Salar fitnesi ile başı dertteyken, Harezmi'nin emiri olan Özbekli Han Hiyve (Harezmi) diye de meşhur olan Muhammed Emin Han bunu fırsat bilerek büyük bir orduyla, Horasan ve Merv'e saldırı düzenledi. Büyük bir katliam ve yağmadan sonra geride bir virane bırakarak birçok insanı da esir alıp götürdü.

Salar olayı bittikten sonra devlet Han Hiyve'yi nasıl alt edeceği üzerinde planlar yapmaya başladı, tedbirli insan olan merhum Emîr Nizam, onu cezbetmek için girişimlerde bulundu, bu yüzden sarayın ileri gelen bilginlerinden Hidayet diye tanınan merhum Rıza Kulu Han Hezar Ceribî (Lillah Başı)'yi, Han Hiyve'nin yanına elçi olarak gönderdi. Bu elçiliğin ayrıntılarına gerek olmadığı için girmeyeceğim. Ancak Han Hiyve ile merhum Hidayet'in arasında geçen şu konuşmayı, işin içinde siyasî meselelerin olmadığını, aksine âlimlerin fetva ve hükümleriyle gerçekleştiğini ispatladığı için aktaracağım.

Merhum Hidayet, Han Hiyve'yle görüştüğünde konuşmaları arasında ona şöyle dedi: Şu çok ilginçtir ki, İranlılar Rum, Rusya, Hindistan ve Avrupa ülkelerine gittiklerinde orada izzetle kalıyor ve sağ-sâlim olarak da dönüyorlar. Ama sizin bölgeye geldiklerinde, sizin taraftarlarınız onlara katliam uyguluyor, mallarını yağmalıyor ve esir alıp kâfirler gibi horlayarak onları satıyorlar. Halbuki hepsi Müslüman, kibleleri bir, kitapları bir, bir Peygamberin ümmeti ve bir Allah'a inanmaktalar. Öyleyse neden böyle yapıyorlar?

Han Hiyve cevaben şöyle dedi: "Siyasî açıdan bizim herhangi bir suçumuz yoktur. Ama mezhebi açıdan, Buhara ve Harezmi'nin âlim, müftü ve kadıları Şiîleri kâfir, Rafızî ve bidat ehli olarak gördüklerinden onların cezasının katliam, yağmalama, korkutma ve kâfirler gibi esir alınmalarının gerekli ve farz olduğunu söylüyorlar!"

Bu olay, Rıza Kulî Han Hidayet'in yazdığı "*Ravzatu's-Safa, Nasırî ve Sefaret Name-i Harezm*" adlı tarih kitabında genişçe ele alınmıştır. Bu kitap Tahran'da basılmıştır.

Ehlişünet Âlimlerinin, Şiîlerin Katledilmelerine, Mallarının Yağmalanmasına Dair Fetvaları ve Abdullah Han-ı Özbek'in Horasan'a Saldırıları

Yine, Abdullah Han-ı Özbek, Horasan'ı kuşattığı zaman Horasan'ın âlimleri, onun işlediği cinayet ve zulümlere itiraz edip; "Neden "Lâ ilâhe illallah Muhammed Resulullah" diyen ve Ehlibeyt'in yolundan gidenleri katlediyorsunuz, İslâm böyle bir zulmün, kâfirler için bile yapılmasına izin vermemiştir" diye ona uzunca mektuplar yazdılar.

Abdullah Han da, Meşhed âlimlerinin ve ahalisinin mektuplarını, yanında bulunan Sünnî âlim ve kadılarına vererek onlara cevap yazmalarını söyledi. Sünnî âlimler de uzunca cevaplar yazıp gönderdiler. Meşhed âlimleri de bu cevapların karşılığını yazıp yolladılar. (Bu mektuplar "Nasihu'l-Tevarih" adlı kitapta genişçe yer almıştır.) Özbekli Sünnî âlimler mektuplarında; "Şiîler Râfızî ve kâfir olup onların kanı, malı ve ırzı Müslümanlara helâldir" diye cevap yazmışlardır.

Afgan Padişahlarının Afganistan Şiîlerine Karşı Tutumları

Afganistan'daki Ehlişünet camiasının, özellikle Emîr Dost Muhammed Han, Kohendil Han, Şah Şüca Malik Abdülmümin Han, Emîr Abdurrahman Han ve Emîr Habibullah Han gibi dönemin emirleri Kabil, Kandehar, Herat ve bu şehirlerin çevrelerinde bulunan Şiîlerin âlimlerini, halkı, hatta çocuklarını nasıl vahşice katlettiklerini anlatırsam, gerçekten utanç verici olur. Sizler kendiniz de, tarih boyunca yapılan cinayetlerin ne derecede olduğunu biliyorsunuz. Hindistan'da, özellikle de Pencab'taki gayretli Kızıl başlar, Afganlıların yaptıkları zulmün açık örnekleridirler. Onlar, yapılan zulümlerden dolayı kendi vatanlarını terk etmeye mecbur kalıp Pencab'a kaçmış ve oraya yerleşmişlerdir.

Tarihçiler, bu olayların hepsini, gelecek nesiller hükmetsinler diye yazmıştır.

Can yakıcı bu olaylardan bir diğeri, H.K. 1267. yılın Aşura gününde, Kandehar Şiîleri Resulullah'ın (s.a.a) Ehlibeyt'i için matem tuttıkları zaman ger-

çekleşen olaydır. O gün Şiîler bir araya gelerek Aşura merasimini yerine getiriyorlardı. Aniden mutaassıp Sünnîler, çeşitli silahlarla halkın toplanmış olduğu İmam Bare'ye saldırarak birçok savunmasız Şiî'yi, hatta savunmasız çocukları feci bir şekilde katledip onların mallarını yağmaladılar.

Şiîler, yıllar boyunca aşağılanarak hakarete maruz bırakılmış ve serbestçe amel edememişlerdir. Aşure günleri bile iki-üç kişi ancak bodrumlarda bir araya gelerek Kerbela olayı için yas tutabiliştir.

Emîr Emanullah Han'a Teşekkür

Bu toplantıda hem kendi adıma, hem de bütün Şia âlim, vaiz ve mübelliğleri adına, hatta tüm Şia camiası adına şu anda Afganistan'ın padişahu olan Emanullah Han'a teşekkür ediyorum. O başa geldiğinden itibaren Şia ve Sünnî nifakını kaldırmış ve herkese tam bir özgürlük vermiştir. Mazlum ve muvahhid Şiîler de yıllarca süren katliam, sürgün ve firarlarından sonra, bir rahatlık yüzü görmüş, özgürlüklerini kazanmışlardır. Allah onu zamanın âfetlerinden ve müstekbirlerin şerrinden Müslümanların beraberliğinin devamı için korusun.

Bu şefkatli padişahın düşürülmesi için, İngilizlerin çeşitli komplolara başvurduklarını duydum. Tüm Sünnî ve Şiîlerin, böylesine akıllı, vatansever, İslâm isteyen genç bir sultanı, düşmanların karşısında korumaları ve onların planlarını etkisiz hâle getirmeleri gerekir.⁽¹⁾

Beyler tarihe göz atacak olursanız, Hindistan'da, yabancıların tahrikiyle Sünnîler ve Şiîler arasında birçok savaşlar çıkarıldığını ve birçok kanların döküldüğünü ve nice takvalı ve faziletli âlimlerin ve tertemiz müminlerin, cahillerin heva ve hevesleri uğruna kurban edildiklerini görmüş olacaksınız.

Şehid-i Salis'in Şahadeti

Bu uğursuz olayların en acılarından bir diğeri, H. 1019 yılında Moğol padişahu Cihangirin emriyle, Sünnî âlimlerin eliyle 70 yaşında Şia ve râfızî diye şehid edilen takvalı Ehlibeyt fakihlerinden ve Hz. Resulullah'ın (s.a.a) temiz soyundan gelen Kadı Seyyid Nurullah Şuşterî'nin (r.a) şehit

1- Ama maalesef sonunda yabancıların tahrikleri etkili oldu; iç kargaşalar çıkarılarak müslümanların birliğini sağlamak isteyen bu insan saltanattan uzaklaştırıldı.

edilmesidir. Buraya gelirken (Ekber Abade-i Agire mezarlığında bulunan) kabrinin başına gittim. Ahmak ve mutaassıp câhillerin bu büyük insana yaptıkları zulüm beni çok üzdü. Onun kabri şimdiye kadar Şiîlerin ziyaretgahı olmuştur. Kabrinin üstüne şöyle bir şiir yazılmıştır:

"Zâlimin biri Nurullah'ı (Allah'ın nurunu) söndürdü.

Peygamberin göz nurunun başını kesti.

Ali'nin zamin olduğu insanın katlinin yılı;

1019'da Seyyid Nurullah şehit oldu, dedi."

Hâfız: Haksız yere bizi suçluyorsunuz. Gerçi, câhillerin ve avamın yaptıkları aşırı hareketler beni de çok üzdü. Ama Şiîlerin amelleri de onları tahrik etmeye yardımcı oluyor.

Davetçi: Şiîlerin hangi ameli, onların öldürülmesine, korkutulmasına, mallarının yağmalanmasına ve ırzlarına geçilmesine sebep olmuştur, söyler misiniz?

Hâfız: Her gün binlerce insan, ölülerin kabirlerinin karşısında durup onlardan dilek diliyorlar. Acaba Şiîlerin bu davranışı ölülere tapmak değil midir? Neden âlimler buna engel olmuyorlar? Milyonlarca insan o kabirlerin önünde yüzlerini toprağa sürüyor, secde ediyorlar. Bu da temiz insanların eline bahane vererek müfritçe işler yapmalarına sebep oluyor. Şaşırılacak şey de şu ki, zât-ı âliniz bu tür amellere tevhid ismini verip bu gibi insanlara da muvahhid diyorsunuz.

(Biz birbirimizle konuştuğumuz sırada Hanefî fakihlerinden Şeyh Abduselâm "*Hediyetu'z- Zairin*" adlı kitabı önüne koyup sayfalarını çevirerek okuyordu. Sanki bir açık yakalamak istiyordu bu kitaptan. Şeyh birden başını kaldırıp önemli bir delil eline geçmiş gibi bana doğru dönüp hamle edercesine şöyle dedi:)

Şeyhin Girişimi, Şüphe Uyandırması, Saldırı İçin Vesile Hazırlaması ve Onu Savunması

Şeyh: Bismillah bakın burada (kitaptan söz ediyor) âlimleriniz ziyaretçilere, İmamları ziyaret ettikten sonra iki rekât ziyaret namazı kılmalarını emrediyor. Acaba, qurbet (Allah rızası) kastı namazda şart değil midir? Öyleyse ziyaret namazı ne demek oluyor? İmam için namaz kılmak şirk değil mi? Ziyaretçilerin İmamın kabrine doğru dönüp namaz kılmaları,

onların şirk koştuklarına en büyük delil değil midir? Buna cevabınız var mı? İşte bu da sahih ve muteber kitabınız.

Davetçi: Vakit geç oldu, herkes yorgundur. Eğer izin verirsiniz sizin ve Hâfız beyin cevabını yarın vereyim. (Mecliste bulunan -Sünnî ve Şîî- herkes, böyle bir şeyin imkânsız olduğunu ve hiçbir yere gitmeyeceklerini itirazlı bir şekilde söylediler. Şeyhin cevabı verilip ölüye tapma konusu açıklanuncaya kadar bekleyeceklerini ve rahatsız olmayacaklarını söylediler. Ben tebessüm ederek Hâfız'a şöyle dedim:) "Şeyh acayıp ateşlendi. Kendice büyük bir delil buldu! İzin verirsiniz önce onun cevabını vereyim, daha sonra zât-ı âlinizin cevabını arz edeyim.

Hâfız: Buyurun, hep birlikte dinlemeye hazırız.

Davetçi: Sayın şeyh, gerçekten çocukça bahaneler getiriyorsunuz. Şimdiye kadar ziyarete gidip ziyaretçilerin amellerini yakından gördünüz mü?

Şeyh: Hayır, bendeniz gitmedim ve görmedim.

Davetçi: Öyleyse ziyaretçilerin, İmam'ın (a.s) kabrine doğru dönüp namaz kıldıklarını neye dayanarak söylüyorsunuz ve sonra da kalkıp bu namaz ve ziyareti, mümin ve muvahhid Şiîler için bir şirk alâmeti olarak değerlendiriyorsunuz?

Şeyh: Elimdeki bu dua kitabınızdan diyorum. Burada, namazı İmam için kılın, diye yazıyor.

Davetçi: O kitabı bana verir misiniz? (Kitabı verdiklerinde tesadüfen Emîr-ü'l-Müminin Hz. Ali'nin (a.s) ziyareti çıktı.) Acayıp bir tesadüf, kendi aleyhinize delil getiriyorsunuz. Allah-u Teala her zaman bize yardımcı olduğu için burada da bizden yardımlarını esirgemedi.

Her şeyden önce en iyisi, bu ziyaretin nasıl yapılacağına dâir, her bölümün amellerini -toplantımızın vaktini de göz önüne alarak- okuyalım, sonra namaz meselesini ele alarak şirkin nerede olduğuna bakalım! Burada olanlar da hüküm versinler.

Ziyaretnâmenin başından sonuna kadar tevhit dışında bir şey görmediğiniz takdirde utanmayın, bilin ki hata yapmışsınızdır. Kitap önünüzde olmasına rağmen onu incelemeyen saldırıyor, sunuz. İşte buradan, bütün burada hazır bulunanlar da bilsinler ki, sizin diğer şüphelikleriniz de böylesine örümcek ağı gibi zayıftırlar.

Ziyaretin Adabı Hakkında

Bakınız burada ziyaretle ilgili şöyle yazıyor: Hz. Ali'yi (a.s) ziyaret eden bir kimse, Kufe Hendeği'ne vardığında dursun ve şöyle desin:

"Allah-u Ekber, Allah-u Ekber, ehlu'l-kibriyai ve'l-mecdi ve'l-az-ameti, Allah-u Ekber, ehlu't-tekbiri ve't-takdisi ve't-tesbihi ve'l-a-lâi, Allah-u Ekber'u mimma ehafu ve ehzur, Allah-u Ekberu imadi ve aleyhi etevkelu, Allah-u Ekberu recaî ve ileyhi unibu."

Necef'in girişine geldiği zaman şöyle desin:

"Hamd Allah'a ki bizi buna hidayet etti; eğer bizi hidayet etmeseydi, biz hidayet olamazdık..."

Avlunun kapısına vardığında Allah'a hamd ettikten sonra şöyle desin:

"Ben şahadet ediyorum ki, Allah'tan başka ilah yoktur; O birdir ve şeriki yoktur. Yine şahadet ediyorum ki, Muhammed Allah'ın kulu ve resulüdür; Allah katından hakkı getirdi. Yine şahadet ederim ki, Ali Allah'ın kulu ve Resulullah'ın kardeşidir. Allah yücedir, Allah yücedir, Allah'tan başka ilâh yoktur..."

Hz. Ali'nin (a.s) mübarek mezarına ulaştığı zaman ise şöyle desin:

"Eşhedu en lâ ilahe illallah, vahdehu lâ şerikeleh..."

Ziyaretçi, Allah, Peygamber ve Eimme-i ethar'ın izinlerini isteyip hareme gittikten sonra, Hz. Peygamber'e (s.a.a) ve Emîrül-Müminin Ali'ye (a.s) selâm vermeyi içeren çeşitli ziyaretler okur. Ziyaret bittikten sonra altı rekât namaz kılması emr edilmiştir. Bunların iki rekâtı Emîrül-Müminin'e (a.s), diğer dört rekâtı da Hz. Ali'nin (a.s) kabrinin çevresinde defnedilmiş olan Hz. Âdem'e ve Hz. Nuh'a hediye edilmektedir.

Ziyaret Namazı ve Namazdan Sonraki Dua

Acaba hediye namazı şirk midir? Anne-babaya ve müminlerin ruhlarına hediye namazı diye bir emir yok mu? Öyleyse bu emirlerin hepsi şirk midir? Ziyaretçinin, kurbeten ilellah (Allah rızası kastıyla) olarak iki rekât namaz kılıp Hz. Ali'ye (a.s) hediye etmesi şirk midir?

İnsan bir dostunu ziyaret etmeye gittiği zaman ona hediye götürmesi insanlığın gereğidir. Her iki fırkanın hadis kitaplarında Resulullah'tan (s.a.a), mümini ziyaret ederken hediye götürmekle ilgili hadisler için özel

bablar ayrılmıştır. Ziyaretçi mevlâsının kabrinin önünde durduğunda, mevlâsının hayatında en çok sevdiği şeyi, yani namazı ona hediye etmesi şirk midir?

Bu yüzden ziyaretçinin, kurbeten ilellah olarak iki rekât namaz kılıp Emîrû'l-Müminin'e (a.s) hediye etmesi emrolunmuştur. Acaba bu size göre şirk midir?

Zât-ı âliniz namazın kılınış şeklini okudunuz, namazdan sonraki duayı da okusaydınız, şüphe ettiğiniz şeyin cevabını öğrenmiş olurdunuz; burayı okumuş olsaydınız kesinlikle tenkitte bulunmazdınız.

Şimdi de zihinlerin aydınlanması için, Şiîlerin amellerine insaf gözüyle bakmanız ve bizlerin müşrik değil muvahhid olduğumuzu, hiçbir şekilde Allah'ı unutmadığımızı ve Hz. Ali'yi (a.s), Allah Teala'nın salih kulu ve Hz. Resulullah'ın (s.a.a) vârisi ve halifesi olduğundan dolayı da sevdiğimizizi bilmeniz için izninizle şu duayı da okuyorum.

Duanın yapılaş şekli şöyledir: Namaz bittikten sonra Hz. Ali'nin (a.s) baş tarafında (Şeyhin, kabre doğru okuyorlar, diye söylediği sözün tersine) kibleye doğru, kabir sol tarafında olduğu hâlde şu duayı okusun:

"Allah'ım, ben bu iki rekât namazı, seyyidime ve velin olan mevlâma ve Resulü'nün kardeşi Emîrû'l-Müminin ve vasilerin seyyidi Ali b.Ebî Talib'e hediye ediyorum. Allah'ın salâtı ona ve onun Âl'ine olsun."

"Allah'ım, Muhammed'e ve Âl-i Muhammed'e salât eyle ve bu iki rekât namazı benden kabul et ve beni buna karşılık ihsan edenlerin mükafatıyla mükafatlandır."

"Allah'ım, senin için namaz kıldım senin için rüku ve secde ettim. Sen şeriki olmayan bir Allah'sın. Namaz, rüku ve secde ancak sana câizdir. Çünkü yüce Allah sensin, senden başka ilah yoktur."

Şimdi Allah için söyleyin. Bir ziyaretçinin Necef'e attığı ilk adımdan ziyaret namazını bitirdiği ana kadar daima hakkı zikretmesi, Allah'ın adı dilinden düşürmemesi, Allah'ı azametle anması ve Hz. Ali'yi (a.s) Allah'ın salih bir kulu Hz. Resulullah'ın (s.a.a) kardeşi ve varisi olarak zikretmesi ve bunu ifade etmesi acaba şirk midir?

Eğer namaz kılmak ve Allah'ın vahdaniyetine şahadet etmek şirk ise, öy-

leyse lütfen tevhidin ne olduğunu öğretin de Allah'ın ve Peygamberin yolundan çıkıp da sizin yolunuza girelim.

Şeyh: Görmüyor musun burada: "Önce türbenin eşliğini öp, sonra gir" diye yazıyor. Bu yüzden bizim duyduğumuza göre, ziyaretçiler İmamların türbelerine gelince secde ediyorlar. Bu secde Ali için değil mi? Acaba Allah'tan başkasına secde etmek şirk değil midir?

Davetçi: Eğer ben sizin yerinize olsaydım, mantıklı cevabı duyduktan sonra bu toplantı bitinceye kadar, hatta münazara toplantıları bitinceye kadar asla konuşmaz susardım. Ama siz yine de konuşuyor ve öyle sözler söylüyorsunuz ki her işiteni gülmeye zorluyor. (Toplantıdakilerin kahkahayla gülmeleri.)

İmamların Türbelerinin Eşliğini Öpmek Şirk Değildir

Yine de, İmamların mukaddes türbelerinin eşiklerini öpmenin şirk olmadığı hakkında biraz açıklama yapmak zorundayım. Zât-ı âliniz gerçeği saptırarak, öpmeyi secde yapmak diye nitelendirdiniz. Bizim yanımızda böyle apaçık tarif yaptığınıza göre, Allah bilir yalnız olduğunuzda avam halkın yanında bize ne gibi iftiharlar atıyorsunuz!

Bu ve buna benzer dua ve ziyaret kitaplarında ziyaretçiye, edep için türbenin öpülmesi tavsiye edilmektedir, secde etmek değil. Hangi kaideye göre, öpmeyi secde etmek olarak yorumluyorsunuz? Hangi ayet veya hadis, Peygamber'in ya da İmamların türbelerinin öpülmesini yasaklamakta veya onları öpmeyi şirk alâmeti olarak saymaktadır?

Eğer mantıklı bir cevabınız yoksa lütfen toplantının vaktini almayın. "Ziyaretçilerin secde ettiklerini duyduk" dediğiniz söze gelince bu söz tamamen yalandır; hem de kuyruklu bir yalandır.

Duymakla görmek arasında büyük bir fark vardır.

Duymak hiçbir zaman görmek gibi olamaz.

Allah-u Teâla Hucurât Suresi'nin (49) 6. ayetinde şöyle buyurmuyor mu?

"Ey iman edenler! Eğer bir fasık, size bir haberle gelirse, onu etraflıca araştırın; yoksa cehalet sonucu, bir kavme kötülükte bulunursunuz da, sonra işlediklerinize pişman olursunuz."

Bu ayete göre insan, fasık birisinin sözüne güvenmemelidir. Çünkü insan

sonunda pişman olur ve utanır. İnsan araştırmalıdır, hakikati bulmak için yolculuk zahmetine katlanınız; böylece gerçekleri yakından görerek ona göre hüküm veriniz.

Ben Bağdat'ta Ebu Hanife ve Şeyh Abdulkadir'in kabirlerine gittim. Ehli-sünnet'in avam halkının o kabirlere yönelik davranışlarını ve hareketlerini, Şiîlere yönelttiğiniz ithamlardan daha şiddetli gördüm ve bunu hiçbir mecliste ve toplantıda söz konusu edip açmadım.

Allah şahittir ki, Ebu Hanife'nin Muazzam'daki kabrine gittiğimde, Hindistanlı Ehlisünnet kardeşlerden bir grubun türbe yerine kaç defa yeri öptüklerini ve kendilerini yere attıklarını gördüm. Kin ve düşmanlık beslemediğimden, yaptıkları işin haram bir amel olduğuna dair herhangi bir delil olmadığından şimdiye kadar nakletmedim bile. Çünkü onlar bu işi ibadet diye değil, sevgi ve muhabbet olsun diye yapıyorlardı.

Sayın Şeyh, bilin ki ziyarete giden hiçbir Şiî (ister âlim olsun, ister cahil) Allah'tan başka kimseye secde etmemektedir. Bu sözünüz tamamen iftira ve yalandır!

Secde, eğer (ibadet kastı olmaksızın) yere kapanmak, yüzü ve alnı yere sürmek şeklinde olursa, bunun hiçbir sakıncası yoktur. Çünkü şahsiyeti büyük olan bir insanı ululamak veya ona saygı göstermek için (Allah'a şerik koşmaksızın ve onu tanrı kabul etmeksizin) onun karşısında eğilmek, yere kapanmak veya yüzünü toprağa sürmek asla şirk değildir. Aksine, sevgiliye olan alakanın şiddeti ve çokluğu, yüceltmeye, yüzü toprağa sürmeye ve öpmeye sebep olmaktadır.

Şeyh: Yere kapanarak alnı yere koymayı, secde kabul etmemek nasıl mümkün olur?

Davetçi: Tasdik edersiniz ki secde, niyete bağlıdır. Niyet ise kalbe ait bir şeydir. Kalpleri ve niyetleri ancak Allah bilir. Bazen bakıyorsunuz birisi secde hâlinde yere kapanmış (elbette Allah'a mahsus olan bu haletle, Allah'tan başkasına -hatta niyet etmese dahi- secde etmesi iyi değildir) ama kalbindeki niyeti kimse bilmediği için, secde ediyor diyemeyiz. Ancak secdeye ait özel zamanlarda, dış görünüşü secde olduğu için ona secde diyoruz.

Kardeşlerinin Hz. Yusuf'a (a.s) Secde Etmeleri ve Yere Kapanmaları

Demek ki, yüceltmek ve saygı göstermek için (secde etmek niyetiyle değil) insanın yere kapanması küfür ve şirk değildir. Hz. Yusuf'un (a.s) kardeşlerinin onun karşısında yaptıkları secde bu türdendir ve orada olan iki Peygamber (Hz. Yakup ve Hz. Yusuf) onların bu işine engel olmadılar. Allah-u Teala Yusuf Suresi'nin 100. ayetinde bu konu hakkında açıkça şöyle buyuruyor:

"Anasıyla babasını tahta çıkartıp oturttu ve hepsi de onun için secdeye kapandılar. Dedi ki: Babacığım, bu daha önceki rüyamın yorumudur. Doğrusu Rabbim onu gerçekleştirdi."

Acaba, Kur'ân'ın birkaç yerinde, meleklerin, Hz. Adem'e (a.s) secde ettiği buyurulmuyor mu? Sizin söylediğiniz gibi (ibadet niyeti olmaksızın) secde şeklinde yere kapanmak şirk olursa, o zaman Hz. Yusuf'un kardeşleri ve mukarreb meleklerin hepsi müşrik, sadece secdeyi terk eden lânetli İblis mi muvahhid olur?! Halbuki onların hepsi muvahhid idi ve Allah'a tapıyorlardı.

Rica ediyorum, bundan böyle basit şeylerle; Emevîlerin, Haricîlerin, Nâsibîlerin ve mutaassıpların uydurdukları kulaktan dolma sözlerle, böylesi azametli, hakkın konuşulduğu ve hakikatin arandığı bir meclisin vaktini almayın. Daha sonra kendiniz de söylediklerinize pişman olursunuz. Aynı zamanda kendi elinizle Şiîlere yönelttiğiniz ayıplama ve bahanelerin böyle yersiz şeyler olduğunu ortaya çıkarmış oluyorsunuz.

Cevap: Hâfız Bey'e de cevap vereyim. Gerçi geç oldu; ama bahsimiz çok uzun sürmeyecektir.

Cisim Fani Olduktan Sonra Ruh'un Bâki Kalması

Muhterem beylerin ilim ehli olmalarından dolayı düşünerek konuşmaları gerekir. Heva ve heveslere kapılmadan, geçmişlerin sözleri etkisinde kalmadan boş ve anlamsız sözler üzere konuşmamak daha iyi olur. Zanna kapılarak diyorsunuz ki: "Şiîler, neden ölülerin kabirlerinin önünde durarak onlardan hacetlerinin karşılanmasını talep ediyorlar?"

Hâfız Bey, yoksa sizler de mi maddecisiniz? Çünkü maddeciler öldükten sonra dirilmeye inanmıyorlar. Maddeciler diyorlar ki, İnsan öldü mü artık

her şey bitiyor. Allah-u Teâla da Mu'minûn (23) Suresi'nin 37. ayetinde maddecilerin sözünü şöyle naklediyor:

"Hayat ancak bu dünyadaki yaşayışımızdan ibarettir; yaşarız, ölürüz ve tekrar dirilmeyiz biz."

Çok iyi biliyorsunuz ki İlahî inanca sahip olanların sabit akidelerinden birisi, insanın öldükten sonra da dirileceğidir. İnsan öldükten sonra cismî unsuru artık işe yaramamaktadır. Ama onun ruhu ve nefsi kalıcı olup maddi bedenlere benzeyen yapıları vardır; ama daha latiftir. Ruh Berzah âleminde ya nimet içinde olur, ya da azap içinde.

Özellikle şehitler ve Allah yolunda ölenler, daha büyük bir ayrıcalığa sahip olup İlahî nimetlerle nasiplenerek yaşamakta ve kendilerine verilen mükafatla şad olmaktadır. Allah Teala, Âl-i İmrân (3) Suresi'nin 169 ve 170. ayetlerinde açıkça şöyle buyurmaktadır:

"Allah yolunda öldürülenleri sakın ölümlerini sanmayın. Hayır, onlar diridir ve Rableri katında rızklanmaktadır. Allah'ın kendi fazlından onlara verdikleriyle, sevinçindedirler. Henüz kendilerine katılmayanlara müjdelermektedirler ki, olanlara hiçbir korku yoktur, mahzun olacak da değildirler."

Acaba rızklanmak, sevinçli olmak, Allah'ın fazl ve kereminden faydalanmak ölümler için mi yoksa diriler için mi geçerlidir? Üstelik ayet açıkça şöyle buyuruyor:

"Onlar diridir ve Rablerinin katında rızklanırlar."

Allah yolunda öldürülenler nasıl yaşıyorlar ve nasıl rızklanıyorlar? Demek ki yemek için ağızları olduğuna göre, duymak için de kulakları vardır; cevap da vermekteler. Ama cismanî olan tabiat perdesi kulaklarımızı kapatmış olduğu için biz onları seslerini duyamıyoruz.

Ruhun Kalıcı Oluşuna Dair Eleştiri ve Cevabı

(Meclisin bir köşesinde oturup sözlerimizi dinleyen ve kendisini de aydın zanneden Ehlisünnet gençlerinden "Davud Purî" adlı birisi, şüphe icat etmek için izin alarak şöyle bir soru sordu:)

Davudpurî: Kible sahip (alicenap)! Sözlerniz bugünkü bilimin keşifleriyle uyuşmamaktadır. Geçmişte bilim bu kadar gelişmediği için insanlar ce-halet yüzünden Ruh denen bir şeye inanıyorlardı. Ama bilim ve tekni-ğin altın asrı olan bu günümüzde, maddî bilim doruğuna ulaşmaktadır. Artık bu gibi şeylerin fatıhası okunmuştur. Özellikle bilimin ilerlediği Avrupa'da İngiliz Darwin ve Alman Bachner gibi bilim adamları böylesi kokuşmuş inançların, özellikle ruhun varlığı ve kalıcılığı gibi inançların batıl olduğunu ortaya koymuşlardır.

Davetçi: Azizim, bu tür sözler yeni değildir ve sizin tabirinizle altın asrına mahsus da değildir. Yaklaşık 2400 yıldır, maddeciler bunun bayraktarlı-ğını yapıyorlar.

Maddecilerin Ortaya Çıkışı ve Zimkrates'in Hekim Sokrat'ın Karşısına Dikilmesi

Zimkrates ve onun takipçilerinin Sokrat, Eflatun, Aristo vb. gibi Yunan İlahiyatçılarının karşısına dikildiği zamandan beri maddecilik fikri de baş-lamıştır. Onlar ilim, irade, kudret ve şuur sahibi olan Allah'ı inkâr ediyor ve şöyle diyorlardı: "Alemde beş duyu organıyla algılanabilen madde ve maddiyat (Matir)'in dışında hiçbir şey yoktur. Her şey maddenin eseridir".

Bu yüzden "Tabiatçı ve Maddeci" diye meşhur oldular. (Bugünkü Komü-nistler olanların uzantılarıdır.) İlmî, iradeyi, kudreti ve şuurlu bir yara-tıcıyı inkâr etmenin bir gereği olan bu fasit inanç, ilk olarak o dar görüşlü fırkanın arasında görülmeye başladı.

İlahiyatçı âlim ve filozoflar her dönemde onlara ilmî ve mantıkî cevaplar vermişlerdir. Ama Avrupa'nın adını zikrettiğiniz Darwin ve Bacher gibi bilim adamlarının inançlarından bahsettiğiniz için, sizin gibi yenilikçi gençlere bir nasihatim olacaktır: İlim, akıl ve mantığın gerektirdiği şey, her sözün tesiri altında kalmamanızdır. Eğer Darwin'in (felsefeden ziyade varsayım olan) teorisini okuduysanız, onun görüşünü eleştiren kitapları da okuyun ki daha akılcı bir şekilde hüküm verebilesiniz. Çünkü Avrupalıların sultası, teorik ve pratik açılardan siz gençlerin üzerinde çok yoğun olduğu için, Darwin, Bacher vb. şahısların kitapları elinize geçtiğinde on-lar sizin gözünüzde büyüyor ve Avrupalıların hepsinin Darwinist oldu-ğunu zannediyorsunuz ve bu kitapların bütün Avrupalı filozofların inançla-rının bir örneği olduğunu sanıyorsunuz.

Avrupalı İlahiyatçı Bilim Adamlarının Görüşleri

Sözünü ettiğimiz maddeci Darwin'in felsefesini okuduğunuz zaman İlahiyatçı filozofların da kitaplarını okuyun. Örneğin, Fransız meşhur matematikçi Camil Flamoryon, yıllarca "Nefsi Tanıma" (Marifetu'n-Nefs) konusu üzerinde çalışmış, Allah'ın vahdaniyetinin ispatı, ruh'un azameti ve öldükten sonra onun kalıcı olduğu hakkında birçok kitap yazmıştır. "Doğada Allah", "Ölüm ve Esrarı" bunlardandır.

O, bu eserlerinde ölüm konusunu genişçe ele alarak şöyle diyor: "Gerçek ölüm, fena ve yokluk anlamında değildir. Ölüm, bir âlemden, bir başka âleme geçiş demektir. Sadece kalıp değişiyor. Maddî unsurdan çıkıp daha latif bir şekle girmektedir. Çünkü ruh (hayat mayası) hiçbir zaman yok olmaz ve kalıcıdır.

Ruhun bedenden ayrı, başka bir şey olduğu konusu yıllarca yapılan uzun araştırmaların kesin sonucudur. Ruhun manevî bağımsızlığı vardır. Beden çürüdükten sonra ruh yine de öylece kalmaktadır."

Bruksen (Fransız filozof), Victor Hugo (Fransız yazar), Nermal (Alman araştırmacı) ve Descartes (Fransız filozof) gibi araştırmacı ve filozoflar da -ki hepsinin görüşlerini hatta isimlerini saymak için bile meclisin vakti az olduğundan zikir etmiyoruz- çok olup Avrupalılar onlarla iftihar ediyorlar; Darwin, Bachner gibi maddecilerle değil.

Batının etkisinde kalan ve onların iddialarına yönelen gençler, en azından sadece Darwin'in, Bacher'in kitaplarını okumasınlar. Öteki Avrupalı düşünür ve filozofların da kitaplarına baş vursunlar. Gençler, her iki grubun (İlahi ve Maddi) görüşlerini ve onlara yapılan eleştirileri de iyice okuduktan sonra en güzelini ve en mantıklısını seçmelidirler.

Eğer insafla yola çıkılıp ilmî, aklî ve mantıkî ilahiyatçıların ve maddecilerin görüşleri incelenirse, kesinlikle şu sonuca ulaşılabilecektir: İnsanın bedeni, hilkat âleminin yaratılmış unsurlarından olduğu için, fânidir ve yok olup gitmektedir. Ama ruh başka bir âleme ait olduğu için yaşıyor ve hiçbir zaman ölmektedir. Semavî kitapların ve Rahmanî öğretilerin hükmüne göre özellikle şehitler, tevhid ve hak yolunda ölenler, ruhanî yönlerine ilaveten, cismanî yönden de yaşamaktadırlar ve duyma ve görme imkânına sahiptirler.

Nitekim Seyyid'üş-Şüheda İmam Hüseyin'in (a.s) ziyaretnamesinde şöyle bir cümle yer almıştır: "*Ben şahadet ediyorum ki şüphesiz sen, sözlerimi duyuyor ve cevabını veriyorsun.*"

Nehcü'l-Belâğa'nın 83. hutbesini okumadınız mı? Orada Hz. Ali (a.s) Resulullah'ın (s.a.a) tertemiz itretini (Ehlibeyt'ini) tanıtırken şöyle buyuruyor:

"Ey insanlar! Hatemu'l-Enbiya'nın (s.a.a) şu sözünü alın (yani Resulullah şöyle buyuruyordu): "Bizden biri ölürse, O gerçekte ölü değildir. Bizden kim zahirde çürürse, geçekte o çürümemiştir."

Hz. Resulullah (s.a.a) aslında şöyle demek istiyor: "Biz, nûr ve ruhlar âleminde sürekli yaşıyoruz ve edebiyiz" İbn Ebî'l-Hadid, Meysemî ve Mısırlı meşhur müftü Şeyh Muhammed Abduh Nehcü'l-Belâğa'nın bu cümlesinin tefsirinde şöyle diyorlar: "Peygamber'in (s.a.a) Ehlibeyt'i öteki insanlar gibi gerçekte ölü değildirler."

Eğer biz zahirde Resulullah'ın (s.a.a) Masum Ehlibeyt'inin kabirlerinin önünde duruyorsak; bu, ölülerin kabirlerinin önünde durup onlarla konuşuyoruz demek değildir. Aksine, yaşayanların ve canlıların önünde durup onlarla konuşuyoruz. Biz ölüye tapmıyoruz. Biz Allah'a tapıyoruz, Allah onların cismini ve ruhlarını yaşatmaktadır.

Acaba Emîrül-Müminin Hz. Ali (a.s) ve Seyyid'üş-Şüheda Hz. Hüseyin (a.s) ve Bedir, Uhud, Huneyn ve Kerbela'da şehit olanlar, din yolunda, hak yolunda can vermediler mi? Kureys, Benî Ümeyye, Yezid ve Yezidîlerin (ki dinin hakikatlerini inkâr edip dinî eserleri yok etmek istiyorlardı) zulümlerine karşı kıyam edip canlarını mukaddes İslâm dini ve "Lâ ilâhe İllallah" kelimesi için feda etmediler mi?

Nasıl ki Resulullah'ın (s.a.a) sahabesinin cihatları, Bedir, Uhud ve Huneyn şehitlerinin fedakarlıkları küfür ve şirkin kökünü kazımış ve tevhid kelimesini yüceltmişlerse, aynı şekilde İmam Hüseyin (a.s) da İslâm'ın güçlenmesi için kıyam etmiştir. Eğer İmam Hüseyin'in (a.s) kıyamı olmasaydı, Yezid İslâm'ın kökünü kazıyıp fasit inancını ve batınî küfrünü İslâm toplumuna yerleştirmiş olurdu.

Muhaliflerin Muaviye İle Yezid'in Hilâfetlerini Savunmaları ve Onların Cevabı

Şeyh: Sizin gibi birisinin, Müslümanların halifesi Yezidb. Muaviye'yi kâfir ve fasık ilân etmesi gerçekten şaşırtıcıdır. Siz, Emîrül-Müminin ve müminlerin dayısı Muaviye b.Ebî Süfyan'ın Yezid'i hilâfet makamına atadığını ve Muaviye'yi ise ikinci halife Ömer ve üçüncü halife olan mazlum Osman'ın

(r.a), Şam'a Müslümanların emiri olarak nasbettiğini bilmiyor musunuz? Hilâfete layık olduğu için de halk onları kabul etmişti. Siz Müslümanların halifesine küfür, mürtet nispetinin yanı sıra, onların hilâfetini kabul eden bütün Müslümanlara ve onları hilâfet makamına getiren önceki halifelere de büyük bir hakarete bulundunuz.

Yezid, hilâfeti döneminde sadece bir hata ve terk-i evlâ yaptı, o da onun hilâfeti döneminde Resulullah'ın (s.a.a) reyhanesini katlettiler. Bu iş ise affedilebilir ve görmezlikten gelinebilir bir ameldir. İşte o bundan dolayı tövbe etti. Bağışlayıcı olan Allah da onun suçunu affetti. Nitekim İmam Gazâlî ve Dimyerî bu konuyu kitaplarında genişçe ele almış ve halife Yezid'in temizliğini ve paklığını ispat etmişlerdir.

Davetçi: Taassup derecenizin, serkeş Yezid'i savunacak kadar çok olduğun-u hiç sanmıyordum.

Buyurmuş olduğunuz: "Onun (Yezid'in) ataları onu hilâfet makamına getirdikleri için Müslümanların körü körüne onu kabul etmeleri ve onun sözlerine uymaları gerekir" anlamındaki sözünüze gelince; bu sözünüz, akıl sahiplerince, özellikle ilim, hikmet ve (sözde) demokrasi dönemi olan bu zamanda kabul edebilecek bir şey değildir.

İşte bundan dolayı biz, böylesi mahzurlara duçar olmamak için halifenin masum olması ve Allah tarafından tayin edilmesi gerektiğine inanıyoruz.

"İmam Gazâlî, Dimyerî vb. gibileri Yezid'in yaptıklarını savunmuşlardır." sözünüze gelince de; Onların da -sizin gibi- taassupları akıllarına ve ilimlerine galip gelmiştir. Taassubu aklına galip gelmeyen hiçbir kimse, Yezid gibi çirkef bir insanın savunuculuğunu yapmaz. Çünkü Yezid'in savunulacak hiçbir yönü yoktur.

"Yezid sadece bir hata ve sürçme yaptı, o da İmam Hüseyin'in şehit edilmesidir" sözünüze gelince de; Öncelikle şunu bilin ki, hiçbir suçu olmadan büyüklü-küçüklü 72 yaranıyla beraber Resulullah'ın (s.a.a) bedeninin bir parçası olan İmam Hüseyin'in şehit edilmesi, onların namuslarının (yani kadınlarının) kâfir esirleri gibi esir alınması sadece bir hata değil, aksine büyük günahlardandır da. Sonra Yezid'in çirkin amellerinin ve kâfirliliğinin sebebi sadece İmam Hüseyin'i (a.s) şehit etmesi değildir. Onun küfrünü ve mürtetliğini ispatlayan birçok deliller vardır.

Nevvab: Kible sahip (alicenap)! Yezid'in küfrünü ve mürtetliğini ispatlayan daha açık deliller varsa, onları söylemeniz rica olunur.

Yezid'in Küfrüne ve Mürtetliğine Dâir Deliller

Davetçi: Yezid'in küfrüne ve mürtetliğine dair birçok delil vardır. Örneğin, o hem sözlerinde, hem de şiirlerinde içindeki küfrünü açığa vurmuştur. Özellikle şaraba ait şiirleri açık delillerdir. Meselâ bir şiirinde şöyle diyor:

"Üzüm şarabının doğuşu sakinin eliyledir.

Batışı ise benim ağzımdır.

Eğer şarap Muhammed'in dininde haramsa,

O hâlde onu İsa Mesih'in dini üzere al."

Yine bir şiirinde özetle şöyle diyor:

"Dünya sadece bu dünyadır. Bu alemden başka âlem yoktur.

Öyleyse bu âlemin lezzet ve nimetlerinden el çekmeyelim."

Bu şiirlerin hepsi onun divanında mevcuttur. Ebu'l-Ferec b. Cevzî "*er-Redd-u Ala'l-Mutaasib'il-Anid*" adlı kitabında buna tanıklık ediyor. Onun kâfir, zındık ve mülhît olduğuna dair delillerden bir diğeri, Sibî b. Cevzî'nin "*Tezkire*"de ve dedesi Ebu'l-Ferec'in genişçe naklettiği şiirlerdir. O şiirlerinden birinin başlangıcında (sevgilisine hitap ederek) şöyle diyor:

"Aliye yanıma gel, yaklaş bana, sözünü bana söyle

Çünkü yavaş konuşmayı sevmem ben

Kıyametten söz eden o şahıs, yalan sözler söylüyor.

O, kalpleri saz ve sözden uzaklaştırıyor."

Nitekim "Diku'l-Cin" diye tanınan ve Şia'nın büyük fakihlerinden, âlimlerinden, fazıllarından ve ediplerinden olan İbrahim b. İshak, Abbasî halifelerinden Harun er-Reşid'in yanında Yezid'in bütün şiirlerini okuduğunda, Harun elinde olmaksızın Yezid'e lânet edip şöyle dedi: "Zındık, Yaratıcı'yı ve kıyameti tamamen inkâr etmiştir."

Onun küfrüne ve mülhîd oluşuna delil olan şiirlerinden bazıları neşeli vakitlerinde şarkı söylerken söyledikleri sözlerdir. Şiirlerinin birisinde şöyle

diyor (arkadaşlarına hitapla):

"Kalkın saza ve söze kulak verin.

Halis şarap için ve dini hurafeleri bırakın kenara.

Saz, ezan sesini bana unutturmuştur.

Şarkıcı yaşlı kadınları, cennet ve hurilerle değiştim."

Maktel kitaplarında, hatta Sibte b. Cevzî "Tezkire" kitabının 148. sayfasında şöyle naklediyorlar: Resulullah'ın (s.a.a) Ehlibeyt'ini Şam'a getirdiklerinde, Yezid, köşkünün Ciyrun⁽¹⁾ yönüne bakan tarafında oturup şu küfür dolu şiirini okudu:

Âli Muhammed esirlerinin yükleri görülmeye başladığında, Karga seslenmeye başladı.

Dedim ki, ey karga,⁽²⁾ seslensen de, seslenmesen de ben Peygamber'den borcumu (öcümü) aldım.

O şunu demek istiyordu: "Uhud'da, Bedir'de ve Huneyn'de öldürülen amcamın ve akrabalarımın intikamını, Peygamber'in evlâtlarını öldürerek aldım."

Yezid'in küfrüne delâlet eden delillerden diğer biri de, Hz. Peygamber'in evlâdını şehit ettikten sonra, şenlikler düzenleyip Abdullah b. Zeb'arî'ye ait olan küfür şiirlerini okumasıdır. Sibte b. Cevzî, Ebu Reyhan-i Biyrunî vb. gibi âlimler bu şiirleri kaydetmişlerdir. Yezid bu şiirlerde, müşrik ve kâfir olan ve büyük Bedir savaşında Allah ve Resulü'nün emriyle öldüren atalarının dirilmesini arzu ediyor. Galiba şiirin 2 ve 5. beyitleri Yezid'in kendisininindir. O bu şiiri, Müslümanların, Yahudilerin ve Hristiyanların yanında okunmuştur! O şiir şudur:

"Keşke Bedir savaşında ölen kabilemin yaşlıları, Hazrec kabilesinin (Uhud Savaşı'nda) inmelerini görselerdi.

Görselerdi mutlu olup derlerdi ki; eline sağlık ey Yezid.

1- Yakut Himvi "Mu'cem'ul-Buldan" da şöyle diyor: Ciyrun, sütunları üzerine yapılmış geniş tavandır. Burası Şam'ın giriş kapısına yakındır. Onun etrafında bir şehir var ki eskiden zorbalardan biri orada bir kale yaptırmıştı. Sonraları "Sabiî"-ler orada imaret yaptılar. Müşteri çekmek için onun içinde bir mabet de vardı. Orası halkın eğlence yeri idi.

2- Karga sesi Araplarda kötüye yorumlanır.

Bedir'de ölenlerimize karşı, biz de (bugün) onların büyüklerini öldürerek ödeştik.

Benî Hâşim, saltanatla oyun oynadı.

Ne gökten bir haber gelmiş ve ne de vahiy nazil olmuş.

Benî Ahmed'den (Peygamber'in evlâtlarından) intikam alamam, ben Handef ⁽¹⁾ ailesinden değilim.

Biz kanımızın karşılığını, Ali'nin yiğit ve kahraman oğlunu öldürmekle aldık."

Ebu'l-Ferec, Şeyh Abdullah b. Muhammed b. Amir-i Şibravî "*el-İthaf Bi-Hubbi'l-Eşraf*" adlı kitabında ve Hatib-i Harezmî "*Makteu'l-Hüseyn*" adlı kitabının 2. cildinde vs. âlimleriniz şöyle yazıyorlar: "Mel'un Yezid, İmam Hüseyin'i (a.s) mübarek dudaklarına ve dişlerine elindeki çubuk ile vururken söz konusu şiirleri söylemiştir.

Ehlişünnet Âlimlerinin, Melun Yezid'e Lâneti Câiz Görmeleri

Sizin pek çok âlimleriniz, o mel'un zındığı kâfir saymıştır. Hatta Ahmed b. Hanbel (Hanbelîlerin imamı) ve birçok büyük âliminiz Yezid'e lânet okumasını câiz görmüşlerdir. Özellikle Abdurrahman Ebu'l-Ferec b. Cevzî bu konuda "*er-Reddu Ale'l-Mutaassib'il-Anidi'l-Mani'An La'n-i Yezid Laanehullah*" adlı kitabı yazmıştır. Ebu'l-Ala el-Muarrî ise bu konuda şu şiiri söylemiştir:

"Zamanın, sürekli olarak tevhidin ve tevhid ehlinin aleyhine şeytanî planlar kurduğunu görmekteyim.

Benim şaşkınlığım gittikçe artmaktadır.

Acaba Kureyşiniz, başta Yezid olmak üzere Hz. Hüseyin'i şehit etmedi mi?"

Ama Gazalî gibi bazı mutaassıp âlimleriniz ise Yezid'in taraftarı olup o melunun yaptıklarını temize çıkarmak için mantıksız ve komik özürler getirmişlerdir.

1- Handef, Yezid'in atalarından biridir.

Halbuki âlimlerinizin çoğu, Yezid'in zâlimce ve küfür dolu amellerini teferruatıyla yazmıştır.

Nitekim Dimyerî "*Hayatu'l-Heyavan*" kitabında, Mesudî "*Mürucu'z-Zeheb*"-de şöyle yazıyorlar:

"Yezid'in birçok maymunu vardı. Onlara ipekten elbiseler giydirir, boyunlarına altın gerdanlıklar takar, sonra atlara bindirirdi. Yine boyunlarına gerdanlık takılı birçok köpeği vardı. Onları kendi eliyle yıkayıp altın kaplarda su verirdi. Onların artığını kendisi içerdi. Çok alkollü içki içtiğinden daima sarhoş idi."

Mesudî "*Müruc'uz Zeheb*"in 2. cildinde şöyle yazıyor:

"Yezid'in sireti (tavır ve hareketleri) Firavunluk siretiydi. Hatta Firavun yönetiminde ondan daha âdil idi. Onun saltanatı İslâmîcin büyük bir utanç kaynağı oldu. Şarap içmesi, Hz. Peygamber'in oğlunu şehit etmesi, Hz. Peygamber'in vasisine (Ali b.Ebî Talib) lânet okuması, Kâbe'yi yakıp tahrip etmesi ve birçok kan dökmesi, Özellikle Medine halkını katliama tâbi tutması, sayısız fışk ve fücurları gibi birçok iğrenç amelleri onun başışlanmayacağını göstermektedir."

Nevvab: Kible sahip (alicenap), Medine halkının Yezid'in emriyle katliama tâbi tutulması konusunun ne olduğunu beyan etmenizi rica ediyorum.

Davetçi: Tarihçiler, özellikle Sibî b. Cevzî "*Tezkire*"nin 63. sayfasında şöyle yazıyor:

"Hicretin 62. yılında Medine halkından bir grup Şam'a gittiler. Yezid'in kötü amellerini ve küfür dolu hareketlerini görünce Medine'ye dönüp biatlerini bozup açıkça ona lânet ettiler. Yezid'in Medine'deki valisi Osman b. Muhammed b.Ebî Süfyan'ı da şehirden dışarı çıkardılar. Abdullah b. Hanzele (cenazesini meleklerin yıkadığı şahıs) şöyle dedi:

"Ey insanlar! Biz eğer Şam'dan gelip Yezid'e karşı ayaklandıysak, bunun sebebi onun dinsiz olduğu, anneleri, kızları ve bacalarıyla cinsel ilişkide bulunduğu, şarap içtiği, namaz kılmadığı ve Peygamber'in evlâtlarını öldürdüğü içindir."

Yezid'in Biatı Bozdukları İçin Medine Halkını Katliama Tâbi Tutması

Yezid bu haberi duyunca, Müslim b. Akabe'nin komutanlığında Şam hal-

kından oluşan büyük bir orduyu Medinelilerin isyanını bastırmak için yolladı. Üç gün, üç gece, Medinelileri katlettiler. İbn Cevzî, Mesudî vs. tarihçiler şöyle yazıyorlar:

O kadar çok insan öldürdüler ki, sokaklarda kan akmaya başladı, halk kan gölü içindeydi! Hatta kan Resulullah'ın (s.a.a) kabrine ulaştı ve Mes-cid'ün-Nebi kanla doldu.

Ensar'dan, Muhacir'den ve halkın ileri gelenlerinden 700 kişiyi öldürdüler. Normal halktan ise on bin kişiyi katlettiler. Müslümanların namuslarına dokunmalarını zikretmekten utanç duyuyorum. Sadece Sibte b. Cevzî'nin "Tezkire"de (s.163), Ebu'l-Hasan Medainî'den naklettiği şu cümleyle yetiniyorum:

"Hirre olayından (Medine halkının katliama tâbi tutulduğu olay) sonra, bin kadın, evlilik dışı çocuk dünyaya getirdi." (Yani Şam ordusu onları hamile bırakmıştı.)

Meclisin vaktini daha fazla almak istemiyorum. Zihinlerin aydınlanması için bu kadarı yeter.

Şeyh: Söylediklerinizin hepsi sadece Yezid'in fasık olduğunu gösterir ve günahkâr fasıkın işlediği ameller ise affedilebilir şeylerdir. Yezid, kesinlikle tövbe etmiş ve Allah da onu bağışlamıştır. Çünkü Allah günahları bağışlayıcıdır. O hâlde siz neye dayanarak ona daima lânet ediyor ve melun diyorsunuz?

Davetçi: Bazı avukatlar, hak kendilerine aşık olsa dahi, ellerine bir şeyler (para- mal gibi) geçmesi için yine de son fırsata kadar müvekkillerini savunmaktalar. Bilemiyorum, zât-ı âliniz hangi menfaatler için o melun Yezid'i bu kadar savunuyor ve o tövbe etmiştir, diyorsunuz. Oysa onun küfür dolu sözleri, evliyaullahı şehit etmesi, Medine halkının katliamı vb. amelleri onun tövbe ettiği konusuyla tamamen çelişmektedir. Sizin; "Yezid tövbe etmiştir" diye buyurduğunuz söz rivayettir ve isbat edilmiş de değildir, ama bizim naklettiğimiz olaylar dirayettir; rivayet dirayetin karşısında duramaz.

Acaba mebdei, meadı (Allah'ı, ahireti), vahyi, peygamberliği inkâr etmek ve mürted olmak size göre lânet okumaya sebep olan şeyler değil mi? Acaba Allah, Kuran-ı Kerim'de zâlimlere açıkça lânet etmiyor mu? Size göre Yezid zâlim değil midir?

Yezid b. Muaviye'nin savunuculuğunu yapan sayın avukat! (Toplantıda bulunanların kahkahaları.) Eğer bu naklettiğim delilleri yeterli görmüyorsanız, izninizle sizin büyük âlimlerinizin naklettiği iki hadisi aktarayım ve konuyu kapatalım artık:

Müslim ve Buharî Sahihlerinde (*Sahih-i Müslim* ve *Sahih-i Buhârî*), Allame Semhudî "Tarihu'l-Medine"de, Ebu'l-Ferec İbn Cevzî "er-Redd-u Ala'l-Mu'tasib'ül-Anid"de, Sibte b. Cevzî "Tezkire"de, İmam Ahmed b. Hanbel "Müsne'd"de vb. şahıslar Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmişlerdir:

"Kim Medine halkını zulümle korkutursa, Allah da (kıyamet günü) onu korkutur. Allah'ın, meleklerinin ve tüm insanların lâneti böyle bir adamın üzerine olsun. Kıyamet günü, Allah Teala böyle birisinin hiçbir amelini kabul etmez."

Yine şöyle buyurmuştur:

"Benim şehrimi (Medine halkını) korkutana Allah lânet etsin."

Acaba Medine'de yapılan katliam, ırza geçme ve malların yağlanması, Medine halkının korkmasına sebep olmamış mıdır? Eğer bunu kabul ediyorsanız bilin ki, Allah, Peygamberi, melekleri ve bütün insanlar o alçağa lânet etmiştir ve kıymete kadar da lânet edecektir.

Âlimlerinizin çocuğu Yezide lânet etmiş ve ona lâneti de câiz görmüşlerdir. Bu konuda kitaplar da yazmışlardır. Örneğin: Allame Abdullah b. Muhammed b. Amir Şibravî eş-Şafîî "*el-İthaf Bi-Hubbi'l-Eşraf*" adlı kitabının 20. sayfasında Yezid'e lânet etme konusunda şunu naklediyor:

Molla Sa'd Taftazanî'nin yanında Yezid'in adını söylediklerinde o şöyle dedi: "Allah'ın lâneti ona, onun ashabına ve onun yardımcılara olsun."

Allame Semhudî "*Cevahiru'l-Akdeyn*"den şöyle naklediyor: "Âlimler, Hz. Hüseyin (r.a)'ı katledene, onu öldürmeye emir ya da izin verenlere veya onun katline râzı olanlara lânet etmenin câiz olduğu konusunda ittifak etmişlerdir."

Yine İbn Cevzî, Ebu Ya'la ve Ahmed b. Hanbel'den Kur'an ve hadisler açısından Yezid'in lânetli olduğunu ispat eden deliller getirdiklerini nakletmektedir. Meclisin vakti onları burada saymama izin vermiyor.

Eğer vakit geçmeseydi, bu konu üzerinde daha fazla dururduk. Beyler bu mukaddimeden anlayın ki, İmam Hüseyin'in (a.s) İslâm ve Müslümanların üzerinde büyük bir hakkı vardır. Çünkü o, mazlumiyet gücüyle böyle bir zulmün ve zâlimin kökünü kazıdı. Kendi kanıyla, ve Ehlibeyt'inin kanıyla, Benî Ümeyye'nin, özellikle de melun Yezid'in zulmiyle kurumakta olan "Lâ ilâhe illallah" ağacını sulayıp İslâm'a ve tevhide yeniden hayat kazandırmıştır.

Üzüntü verici olan şu ki, siz, İmama Hüseyin'in (a.s) hizmetlerini takdir etmek yerine onun ziyaretine gidenlere itiraz ediyor, onları kınıyor ve onlara ölüye tapanlar diye isim takıyorsunuz. Her yıl milyonlarca insanın, İmam Hüseyin'in (a.s) ziyaretine gittiğinden ve onun için matem tutup o mazlumun garipliğine ağladığından yakınıyorsunuz. Gerçekten de bu yaptığınız, çok üzücü bir şeydir.

Meçhul Asker Anıtı

Gazetelerde, dergilerde okuyanlar veya Batı'nın gelişmiş ülkelerine gidip-gelenler Paris, Londra, Berlin, Washington vb. gibi şehirlerde "Meçhul Asker" diye anılan kabirler olduğunu söylüyorlar.

Bu kabirleri yapanların amacının şu olduğunu belirtiyorlar: Bu asker, vatanını zâlimlerin zulmüne karşı koymak için canını feda etmiştir. Ama onun bedeninde ve elbisesinde onun kim olduğunu ve hangi aileye ya da şehre mensup olduğunu gösteren herhangi bir bilgi ve belirti bulunmamaktadır.

O asker, adsız, kim olduğu bilinmeyen biri olsa da, kanını zâlimlerin zulmünü defetmek yolunda akıttığı için belli bir saygınlığa sahiptir. Herhangi bir devlet adamı, başbakan, bakan, veya ileri gelenlerden birisi o şehirlere birine gittiğinde, saygı ifadesi olarak o meçhul askerin kabrini ziyarete gider ve çelenk koyar. Millî haysiyetlerini dünya milletleri karşısında koruduğu için ona saygı gösteriyorlar.

Şimdi insafly beylere soruyorum: Biz Müslümanlar 72 tane bilinen, tanınan, hepsi de âlim, âbid ve takvalı olan, bazıları Kur'an kârîsi ve hâfızı olan, zâlimlerin zulmü karşısında dini, tevhidi, İslâm'ı ve adaleti savunmak için canlarını feda eden ve çoğu da Hz. Peygamber'in tertemiz Ehlibeyt'inden olan insanları ananları ve onları ziyaret edenleri takdir ve teşvik etmek ye-

rine eleştirmek, bununla da kalmayarak mutaassıp âlimlerin tahrikleriyle onların kabirlerini harap etmek utanç verici bir şey değil midir?!

H.K. 1216 yılının Gadir-i Hum bayramı gününde Kerbela halkının çoğunluğu ziyaret için Necef-i Eşref'e gitmişlerdi. Necd'li Vahhabiler fırsatı ganimet bilip Kerbela'ya saldırdılar. Savunmasız zayıf Şii'leri katledip mallarını yağmaladılar. Tevhid için can vermiş olan İslâm fedakarlarınının (Yani İmam Hüseyin (a.s) ve onun dostlarınının) kutsal kabirlerini yerlebir ettiler!

Kerbela halkından yaklaşık beş bin kişiyi, âlim-avam, zayıf-güçlü, büyük-küçük demeden, suçsuz kadınları ve çocukları bile katlettiler. İmam Hüseyin'in (a.s) hazinelerini yağmalayıp mücevherleri, altın kandilleri, değerli eşyaları ve antika halıları götürdüler. Hatta kabrin üstündeki sandukayı yakıp onunla kahve yaptılar. Birçok insanı da esir edip kendileriyle birlikte götürdüler. **İnna lillah ve inna ileyhi raciun** (Yazıklar olsun böyle Müslümanlığa!)

Dünyanın bütün modern ülkelerinde âlimlerin, sultanların, bilginlerin, hatta meçhul askerlerin bile saygıyla anılmasına rağmen Müslümanların, iftiharları olan insanların kabirlerini korumaları gerekirken onları vahşice tahrip edip yok etmeleri gerçekten de çok üzücüdür.

Hatta Hz. Hamza gibi Uhud şehitlerinin kabirlerini, Abdulmuttalib ve Abdullah gibi Hz. Peygamber'in (s.a.a) babasının ve atalarının kabirlerini, yine İmam Hasan-ı Mücteba (a.s), İmam Zeynelabidin (a.s), İmam Bakır (a.s) ve İmam Sadık (a.s) gibi Resulullah'ın (s.a.a) evlâtları ve İslâm'ın iftiharları olan diğer kimselerin kabirlerini Mekke'de ve Medine'de yerle bir ediyor, sonra da kendilerine Müslümanız diyorlar! Ama kendi önderlerinin ve sultanlarının kabirlerine büyük anıtlar yapıyorlar!

Oysa sizin ve bizim âlimlerimiz, müminlerin kabirlerini ziyaretle ilgili olarak, onların çeşitli olaylardan korunması için birçok hadisler nakletmişlerdir. Resulullah'ın (s.a.a) bizzat kendileri müminlerin kabirlerini ziyarete gidiyor ve onlar için mağfiret diliyorlardı.

Buna rağmen birtakım sinsi eller, din adına İslâm'ın iftiharları olan büyük şahsiyetlerin kabirlerini yerlebir edip onlardan en küçük bir eser bile bırakmıyorlar. Sözü kısa keseyim, söyleyecek dertlerimiz pek çoktur.

Âl-i Muhammed, Hak Yolun Şehitleri

Siz din ve tevhit yolunda can veren o yüce âilenin insanlarını şehit olarak kabul ediyorsunuz, etmiyor musunuz? Eğer şehit kabul etmiyorsanız, o zaman deliliniz nedir? Eğer şehid kabul ediyorsanız, o zaman neye dayanarak onlara ölü diyorsunuz? Acaba Kur'ân; "**Onlar diridirler ve Rableri katında rızklanırlar.**" diye buyuruyor mu?

Demek ki Kurân ve hadislerin hükmüyle onlar diridirler, ölü değildirler. Öyleyse biz ölüye tapmıyor ve ölülere selâm vermiyoruz. Aksine biz yaşayanlarla konuşuyoruz.

Ayrıca Şiîlerin hiçbiri onları, dileklerin kabul edilmesi için doğrudan muhatap almıyorlar, onları Allah'ın salih kulları ve Allah katında itibarı olan kişiler olarak kabul edip onların vesilesiyle Allah'a yönelmektedirler. (Nitekim daha önce bu konuya değinmiştik.)

Sadece dileklerini onlara arz etmektedirler. İmamlar (hepsine selâm olsun) salih ve itibarlı oldukları için Allah'tan, biz günahkar kullara inayet etmesini istemektedirler. Eğer Şiîler, Ya Ali, Ya Hüseyin diyorsa bu şuna benzemektedir: Meselâ birisinin padişahı bir dileği var, o da padişahın vezirinin yanına gidip; Sayın Vezir lütfen bana yardım edin, diyorsa, o şahıs hiçbir zaman veziri padişah gözüyle görmüyor. O, vezirin yanına gitmekle vezire şunu demek istiyor: Sizin padişahın yanında itibarınız vardır, lütfen aracılık edin, benim bu işim düzelsin.

Aynı şekilde Şiîler de, hiçbir zaman Âl-i Muhammed'i Allah ya da Allah'ın fiillerinin şeriki olarak kabul etmiyorlar. Onları Allah'ın salih kulları olarak görüyorlar. Çünkü onlar, ibadet, takva ve şer'î riyazetler sonucu, temiz fitratlarının yanı sıra Allah'ın katında da özel bir yere sahip olmuşlardır. Bu yüzden her iki âlemde onlara imamet, velâyet ve büyük makamlar verilmiştir, Allah'ın izni ve emriyle yaratıklar üzerinde tasarruf hakkına da sahiptirler.

Onlar, Allah-u Teâla'nın eminleri ve vekilleri oldukları için, dileklerimizi Allah'a arz ediyorlar. Eğer uygun olursa, dileğimiz yerine getirilir. Aksi takdirde karşılığı ahirette verilir. Biz bunları amelen yapıyor ve netice de alıyoruz.

Bunlar, "Neden ölülerle konuşuyorsunuz?" sorunuza verdiğim kısa cevaplardı. Konu daha geniş bir şekilde ele alınabilir.

Bir noktayı daha söylemeden geçemeyeceğim: Şii'ler masum İmamların makamını, diğer şehitlerin makamından daha üstün görmektedirler. Yani onların makamı, öteki şehidler gibi sadece diri oldukları konusundan öte bir şeydir. İmamların sadece diri olduklarına değil, onların, bunun yanı sıra daha büyük makamlara da sahip olduklarına inanmaktadırlar.

Hâfız: Bu cümleleriniz çözülmeye ihtiyacı olan bir muammaya benziyor. Sizin İmamlarınızın öteki imamlardan farkı nedir? Sizin İmamlarınızın sadece seyyid olup Resulullah'a mensup olmaktan başka herhangi bir ayrıcalıkları yoktur!

Davetçi: Muamma diye bir şey yoktur ortada. Ömrünüz boyunca İmamet makamını tanımaktan uzak olduğunuz için bu konuyu anlamak size çok zor geliyor. Eğer taassup ve âdetlerden dışarı çıkıp ilim, akıl, mantık ve insafla İmamet makamını incelemiş olursanız, Şia'nın imamet makamına olan inancıyla sizin İmamete olan inancınız arasındaki farkın ne kadar açık olduğunu görmüş olursunuz.

Bu konuyu ispat edebilmemiz için yarını beklememiz gerekiyor. Çünkü bu önemli konunun geniş bir zamana ihtiyacı vardır. İnşallah yarın sohbet ederiz.

(Oturumu burada tamamladık. Sabah ezanına yakın olduğu ve söz uzadığı için İmamet konusunun yarın akşam yapılması önerisi kabul edildi. Şakalaşarak ve güler yüzle beyleri uğurladık. Onlar da selamete meclisi terk ettiler.)

DÖRDÜNCÜ OTURUM

(27 Recep 1345 Pazartesi Akşamı)

Bizi Minnettâr Ederek Hakikati Keşfettiniz

Akşamın ilk vakitlerinde cemaatten üç kişi gelerek dedi ki: "Oturum resmî olarak başlamadan önce, size şunu bildirelim: Bugün akşama kadar her tarafta; evlerde, camilerde, dairelerde ve pazarda hep sizin hakkınızda konuşuluyordu. Kimin elinde bir gazete varsa halk onun etrafına toplanıyor ve sizin beyanlarınız hakkında tartışıyor."

"Bizler, halkın size karşı büyük bir alakasının olduğuna şahit olduk; herkesin kalbinde yer etmişsiniz. Bizim üzerimizde çok büyük hakkınız var. Çünkü öyle şüpheleri hallediyorsunuz ki, ömrümüzün başından beri büyüklerimiz hep bize onların tersini anlatıyordu. Biz cemaat olarak Şia'yı hep müşrik gördüğümüzden dolayı sizden özür diliyoruz; ama ne yapalım ki çocukluktan bu şekilde tanıtıyorlardı. Şimdi bağışlayıcı olan Allah'tan ümidimiz bizim tövbemizi kabul etmesidir."

"Şu birkaç gündür, sohbetlerin dergi ve gazetelerde yayınlanması, gazete okurlarını birkaç katına çıkardı ve bu sohbetler halkın büyük bir kısmını aydınlattı. Özellikle oturumlarda bizzat bulunan bizler, sizin konuşmalarınızdaki letafetten daha fazla istifade ettiğimizden size olan alakamız daha da arttı. Özellikle dün akşam çok güzel bir şekilde perdeleri ortadan kaldırıp perde arkasındaki gerçeklerin aydınlığa kavuşmasını sağladınız. Ümit ediyoruz ki perdeler kaldırılarak daha fazla gerçekler keşfedilecektir."

"Size hatırlatmak istediğimiz diğerk bir konu da şu ki, -daha öncede size arz etmiştik- bizi en fazla etkileyen konuşmalarınızdaki sâdeliktir. Siz konuları bizim kendi dilimizle o kadar sâde ve anlaşılır bir şekilde açıklıyorsunuz ki, okuma yazması olmayan halk bile sizin anlattıklarınızı anlıyor. Bundan dolayı da herkes sizin câzibenize kapılmış durumda. Şunu da göz

önünde bulundurun ki, bu toplumda her yüz kişiden beş kişi bile ilmî meselelerde bilgi sahibi değillerdir. Onlar çocukluktan beri duydukları her şeye körü körüne inanmış ve kalben bağlanmışlardır. Şimdi aynı sâdelikte bu insanlara doğrular anlatılmalıdır; siz de bu işi güzel bir şekilde yapıyorsunuz. Umarız daha mükemmel neticeler alınır."

Bu arada beyler meclise geldiler. Kendilerini karşıladık ve içilen çaylardan sonra sohbet başladı.

Nevvab: Dün akşam, bugünkü oturumda "İmamet" konusu üzerine konuşulmasına karar verildi. Çoğumuz bu mühim meseleyi anlamaya büyük bir alaka duyuyoruz. Çünkü bu konu meselenin aslını teşkil etmektedir. İmamet hakkında aramızdaki ihtilâfın açıklığa kavuşması için ricamız, sadece bu konu etrafında konuşmanızdır.

Davetçi: Eğer sizlerden yana bir sakınca yoksa ben hazırım.

Hâfız: (Rengi sararmış ve sıkıntılı bir hâlde) Bizden yana da bir sakıncası yok; nasıl uygun görüyorsanız buyurunuz.

İmamet Konusu Üzerinde Tartışma

Davetçi: Sizlerin de bildiği gibi "imam" kelimesinin birkaç mânâsı var. Sözlükte "imam" rehber, önder mânâsına gelmektedir. Örneğin cemaat imamı dediğimizde, halkın namazdaki önderi mânâsınadır; halkın imamı dediğimizde yani halkın siyasî ya da başka işlerde önderi mânâsınadır; Cuma imamı dediğimizde de halkın Cuma namazındaki önderi mânâsınadır.

Ehlişünnet'in Dört Mezhebinden Bahsetmeve Gerçeğin Açıklanması

Ehlişünnet'ten olanlar kendi önderlerine imam diyorlar. Örneğin: İmam Ebu Hanife, İmam Malik, İmam Şafî, İmam Ahmed. Yani dinî meselelerde onların önderleri olan, helâli ve haramı, içtihat ve kıyaslarla birbirinden ayırt etmiş olan fakih ve müçtehitler. Bundan dolayı da bu şahısların fikhî kitaplarını okuduğumuzda birçok ihtilâfa şahit olmaktadır.

Bu tip önderler bütün mezheplerde ve dinlerde vardır. Sizin imam olarak kabul ettiğiniz şahıslar Şia'da da fakih unvanıyla vardılar. Bu şahıslar 12. İmam Hz. Mehdî'nin (a.s) gaybeti dönemindeki devirlerde kitap sünnet,

akıl ve icmayı esas alarak fetvalar vermektedirler. Ama biz bu şahısları imam olarak adlandırmıyoruz. Çünkü "imamet" sadece Hz. Peygamber'in (s.a.a) Ehlibeyt'inden olan on iki vasiye mahsustur. İctihatta sizinle bizim aramızda bir fark vardır; o da şudur: Sizin büyükleriniz içtihat kapısını kapatmışlardır. Hicrî 5. asırda padişahların emri ve o günkü mevcut ulema ve fakihlerin kararıyla içtihat dört kişiye mahsus kılınmış ve dört mezhep yani Hanefî, Malikî, Şafî ve Hanbelî mezhepleri resmî mezhepler olarak kabul edilmiş; halk da bunlardan birini taklit etmeye mecbur kılınmıştır. İşte bu durum günümüze kadar devam etmektedir.

Taklit makamında da bu dört şahıstan birinin diğerlerine tercih edilmesine dair herhangi bir delil de yoktur. Yani Hanefî'nin Malikî'ye veya Şafî'nin Hanbelî'ye hangi hususiyetiyle üstün olduğu belli değildir. Eğer İslâm ümmeti bu dört şahsın fetvalarının dışına çıkmamaya mecbur edilirse, büyük bir donukluk içine girer, gelişme ve ilerleme hiçbir şekilde bu ümmet için söz konusu olamaz. Ayrıca İslâm dininin bir özelliği de bütün zamanlarda medeniyet kafilesiyle birlikte ilerlemesidir. Bu ilerleme her devirde İslâm'ın genel çerçevesini korumak şartıyla bir grup içtihat ehlinin varlığını zorunlu kılıyor.

Birçok yeni meseleler var ki bu konularda ölmüş bir müçtehid taklit etmek mümkün değildir. Bu tip durumlarda yaşayan bir müçtehide müraعات edip onun fetvasına göre amel etmek mecburiyetindeyiz. Siz Ehlisünnet uleması arasında sonradan ilmî derecesi çok yüksek olan müçtehitler yetişti. Bu şahıslar ilmî olarak o dört kişiden daha yüksek makamlara sahiptirler. Ben içtihat makamının hangi delile dayandırılarak istisnasız bir şekilde bu dört kişiye münhasır kıldığını ve diğer insanların ilmî haklarının ellerinden alındığını bilmiyorum. Ama Şia toplumunda bütün müçtehitler İmam-ı Zaman'ın zuhuruna kadar yaşam hakkına sahiptirler. Biz taklide ilk başlayan birisinin ölüyü taklit etmesini asla câiz görmüyoruz.

Dört Mezhebi Takip Etmenin Delili Yoktur

Acaba sizler, Hz. Peygamber'in (s.a.a) emriyle (bunun delilleri sizin kendi kitaplarınız da açık bir şekilde nakledilmiştir) Hz. Peygamberin soyundan gelen on iki imamı takip eden Şia'yı bidatçı ve ölüye tapıcı kişiler olarak mı görüyorsunuz? Oysa sizlerin hangi delillere dayanarak bütün Müslümanları usulde Eş'arî veya Mutezilî'ye, füru da ise dört mezhepten birini takip etmeye mecbur ettiğiniz malum değildir.

Ayrıca, eğer birileri sizin o delilsiz iddialarınızı kabul etmez; Eş'arî ya da Mutezile'yi akaidde ve dört mezhepten birini de fûruda takip etmezse, siz onu Rafızî ve müşrik olarak görüyor ve kanını helâl sayıyorsunuz. Eğer bugün birileri; "Hz. Peygamber'den Ebu'l-Hasan Eş'arî'nin veya Ebu Hanife'nin, Malik İbn Enes'in, Muhammed b. İdris Şafiî'nin ve Ahmed b. Hanbel'in takip edilmesi gerektiğine dair herhangi bir haber bize ulaşmamıştır, onlar sadece müçtehit ve fakihler ve içtihadı da onlara münhasır kılmak bidattir!" derse nasıl cevap verirsiniz?

Hâfız: Dört mezhep imamı fakihlik makamına eriştiklerinden, ilim ve içtihadın yanında, emanet ve adalet ehli, takva, vera ve züht sahibi olduklarından onları takip etmek bizim için gereklidir.

Davetçi: Öncelikle sizin söyledikleriniz, kıyamet gününe kadar içtihadın bu şahıslara münhasır kılınmasına ve halkın da onları takip etmeye mecbur edilmesine delil olamaz. Ayrıca sizler yukarıda sıralanan özelliklerin bütün âlimlerinizde olması gerektiğine inanıyorsunuz. Zaten böyle olmasaydı bu sonradan gelen âlimlere hakaret olurdu. Bir veya birkaç sahsın takip edilmeye mecbur edilmesi, Hz. Peygamber'den (s.a.a) kesin bir emir geldiği takdirde makul olabilirdi. Oysa Hz. Peygamber'den sizin dört imamınız hakkında böyle bir emir ulaşmış değildir. Durum böyleyken siz mezhep sayısını nasıl dört ile sınırlar ve sadece onlardan birinin takipçisi olmayı hakkın ölçüsü sayarsınız?

Bu İlginç Olay İnsafı Akıl Sahiplerinin Dikkatine Değer

Çok gülünçtür ki siz birkaç gece önce Şia'nın, Resulullah'ın döneminde olmayan Osman'ın döneminde oluşturulan siyasî bir fırka olduğunu ve taklit edilmesinin câiz olmadığını söylediniz. Bunun böyle olmadığını Şia mezhebinin Resulullah'ın mübarek emriyle kendi döneminde kurulduğunu iki gün önceki toplantıda aklî ve naklî delillerle ispatladık. Bu mezhebin birinci imamı ve reisi olan Hz. Ali b. Ebu Talib'i Hz. Peygamber efendimizin bizzat kendisi büyütmüş ve ilimleri de bizzat kendisi ona öğretmiştir.

Yine sizin muteber kitaplarınızda Hz. Peygamber'in Hz. Ali'yi ilmin kapısı olarak vasıflandırdığı, ona yapılan itaatin kendisine yapılan itaat ve ona yapılan muhalefetin kendisine yapılan muhalefet olduğunu yetmiş bin kişilik bir topluluğun huzurunda açıkladığı ve daha sonra da onu kendisinden sonraki halife ve İmam olarak tanıttığı ve bütün Müslümanlara, hatta

Ömer ve Ebu Bekir'e bile ona biat etmelerini emrettiği nakl olunmuştur.

Sizin dört mezhebiniz -Hanefî, Malikî, Şafîî, Hanbelî- hangi ameller üzerine kurulmuştur ve dört imamınızdan hangisi Resulullah'la görüşmüştür. Hz. Peygamber (s.a.a), onlardan hangisi hakkında bir emir veya tavsiyede bulunmuştur ki halk, körü körüne onları takip etmeye mecbur olsun. Sizin kendiniz de delilsiz bir şekilde onları taklit ediyorsunuz. Onların mutlak imametlerine dair hiçbir delil yoktur.

Onlar hakkında söylenebilecek tek şey, sizin de buyurduğunuz gibi, âlim fakih, zâhit ve takva ehli kişiler oldukları ve onların döneminde yaşayan halkın da onları taklit etmeleri gerektiğidir. Bu asla, bütün Müslümanların, kıyamet gününe kadar onları taklit etmek zorunda olmaları mânasına gelmez.

Ayrıca, yukarıda zikredilen sıfatlar, Hz. Peygamber'den gelen kesin naslarla birlikte onun pak Ehlibeyt'inde toplanmışken onları takip etmek mi daha doğrudur, yoksa kendileri hakkında bize, Hz. Peygamber'den hiçbir haberin ulaşmadığı şahısları mı?

Acaba Hz. Peygamber'in (s.a.a) döneminde kendisinden hiçbir eserin olmadığı, hiçbir mezhep imamı hakkında Hz. Peygamber'den herhangi bir haberin bize ulaşmadığı ve Peygamber-i Ekrem'den bir asır sonra oluşturulan mezhepleri mi yapay ve siyasî olarak görmeliyiz, yoksa temelleri Resulullah (s.a.a) tarafından atılan, ilk imamı bizzat Resulullah tarafından yetiştirilen, diğer on bir imamı hakkında bir isimleriyle birlikte Resulullah'tan talimatların ulaştığı ve Hz.Peygamber'in (s.a.a), hadislerde onları Kuran'a eş kılarak ve "**Sekaleyn**" hadisinde: "*Kur'an ve Ehlibeyt'e sarılan, kurtuluşa ermiştir; Onlardan ayrılan ise helâk olmuştur*" diye buyurduğu, "**Sefine**" hadisinde de, "*Onlardan (Ehlibeyt'ten) uzaklaşan helâk olmuştur*" diye bildirdiği mezhebi mi siyasî ve yapay görmeliyiz?

İbn Hacer "*Savaik*" adlı kitabının 135. sayfasındaki "Vasiyyetu'n-Nebiy" bölümünde Hz. Peygamber'in şöyle buyurduğunu nakletmiştir:

"Kur'ân ve Ehlibeyt'im sizin aranızda benim emanetimdir. Kim bu ikisine birlikte sarılırsa hiçbir zaman sapmaz."

İbn Hacer burada diyor ki, bu hadisi teyit eden başka bir hadis de vardır; o da Resulullah'ın buyurduğu şu hadistir:

"Kur'ân ve Ehlibeyt'ten ne ileriye geçin ve ne de geriye kalın; yoksa helâk olursunuz ve onlara bir şey öğretmeye de kalkışmayın; çünkü onlar sizden daha âlimdirler."

İbn Hacer bu hadisleri naklettikten sonra görüşünü şöyle belirtiyor: "Bu hadisler Peygamber'in Ehlibeyti'nin ilmî mertebe ve dinî vazife açısından başkalarına oranla öncelik hakkına sahip olduklarına delildir."

İlginç olan şu ki, İbn Hacer'in kendisi, Ehlibeyt'in diğerlerine oranla dinî vazife ve ilmî meselelerde öncelik hakkına sahip olmalarını itiraf etmesine rağmen, usulde Ebu'l-Hasan Eş'arî'yi ve fûruda ise dört mezhep imamından birini taklit etmektedir!

Bunun tek nedeni, taassup ve inattır. Eğer sizin buyurduğunuz gibi imam ve fakihleriniz kendilerine itaat edilen ilim, takva, vera ve adalet ehli kimseler idiyseler, o zaman neden onlardan bazıları diğer bazıları fasıklık ve küfürle itham etmiştir?

Hâfız: Çok insafsızlık ediyorsunuz ve ağzınıza her geleni söylüyorsunuz. Hatta bizim âlimlerimize iftira ederek onların birbirlerini mürtetlik, fasıklık ve küfürle itham etme noktasına geldiklerini iddia ettiniz. Bu söyledikleriniz tam bir yalandır. Eğer Ehlisünnet uleması hakkında birtakım reddiyeler ve eleştiriler yapılmışsa da Şia uleması tarafından yapılmıştır. Bizim ulemamız, birbirleri hakkında kendi makamlarına layık olan övgü ve tazimden başka bir beyanda bulunmamışlardır.

Davetçi: Anlaşılan zât-ı âliniz, kendi âlimlerinizin muteber kitaplarında yazılanlardan habersizsiniz veya bilerek yanlışlık yapıyorsunuz. Yani biliyorsunuz; ama aldatmaya çalışıyorsunuz. Aksi takdirde sizin büyük âlimlerinizden bir çoğu, birbirlerinin kitaplarına reddiyeler yazmışlardır. Hatta dört mezhep imamlarınızdan bazıları da birbirlerini fasıklık ve küfürle itham etmişlerdir.

Hâfız: O hâlde bu söylediklerinizin, hangi âlimlerin hangi kitaplarında yazılı olduğunu ifade buyrunuz. Eğer aklınızda olan varsa beyan ediniz.

Davetçi: Ebu Hanife ve İbn Hazm'ın ashabı (takipçileri) ve daha niceleleri, sürekli olarak İmam Malik ve İmam Şafî'ye dokunmuş ve ayıplarını söylemişlerdir. Aynı şekilde İmam Şafî'nin ashabından olan İmam Haremeyn ve İmam Gazalî ve diğerleri, Ebu Hanife ve İmam Malik'e dokun-

muş ve ayıplarını zikretmişlerdir. Şimdi zât-ı âlinize soruyorum: "İmam Şafiî, Muhammed b. Gazalî ve Carullah Zemahşerî nasıl insanlardı?"

Hâfız: Seçkin âlim ve fakihlerinden olup aynı zamanda cemaatin imamlarındandırlar.

Davetçi: İmam Şafiî, Ebu Hanife hakkında şöyle söylüyor: "Müslümanlar arasında Ebu Hanife'den daha uğursuz birisi dünyaya gelmemiştir."

Yine başka bir yerde şöyle söylüyor: "Ebu Hanife'nin ashabından olan şahısların kitaplarına baktım ve onların içerisinde Allah'ın kitabına ve Peygamber'in sünnetine aykırı olan 130 sayfa gördüm."

Ebu Hamid Gazalî "*Menhul'unfi İlmî'l-Usul*" adlı kitabında şöyle söylüyor: "Ebu Hanife şeriatın altını üstüne getirerek onu perişan etti, şeriatın yolunu değiştirdi ve şeriatın bütün kanunlarını, icat ettiği birtakım kaidelerle viran etti. Kim böyle bir işi kasıtlı ve bilinçli olarak ve yaptığı işi de helâl kabul ederse kâfirdir. Kim böyle bir işi helâl bilmeyerek yaparsa fasıktır."

Gazalî bu konuda Ebu Hanife'yi yeren ve onu fıska suçlayan birtakım sözler yazmıştır. Ama ben onları nakletmek istemiyorum.

Sizin büyük âlimlerinizden olan "*Keşşaf Tefsiri*"nin yazarı Zemahşerî "*Rabiu'l-Ebrar*" kitabında şöyle yazmıştır; Yusuf b. Ebsat diyor ki: "Ebu Hanife Hz. Peygamber'in hadisleriyle çelişen dört yüzden fazla hadis nakletmiştir."

Yine Ebu Yusuf diyor ki; Ebu Hanife şöyle buyurdu: "Peygamber beni görseydi, benim söylediklerime tâbi olurdu!"

Ebu Hanife'yi yeren birçok sözler sizin büyük âlimlerinizin kitaplarında mevcuttur. Ebu Hanife veya diğer üç mezhep imamları hakkında Gazalî'nin "*Menhul*" kitabına, Şafiî'nin "*Nuketu's-Şerife*" kitabına, Zemahşerî'nin "*Rabiu'l-Ebrar*"ına ve İbn Cevzî'nin "*Müntezam*" kitabına müracaat edebilirsiniz. Hatta Gazalî "*Menhul*" kitabında daha ileri giderek diyor ki; "Ebu Hanife'nin sözlerinde birçok hata vardır. O hadis, lügat ve nahiv ilimlerini de bilmiyordu."

Yine o şöyle yazmış: "Ebu Hanife (Kur'ân'dan sonra dinin esası ve temeli olan) hadis ilmini bilmediğinden dolayı kıyasa baş vuruyordu. Oysa kıyasla ilk amel eden şeytandı." (Öyleyse kim kıyasla amel ederse, şeytanla haşrolacaktır.)

İbn Cevzî "Müntezam" kitabında şöyle diyor: "Herkes Ebu Hanifenin hataları konusunda ittifak etmiştir. Ama onu hatalarından dolayı suçlayanlar üç gruba ayrılmaktadır. Bir grup onu Usul-i Akait'te sabit bir görüşe sahip olmadığından dolayı suçluyor. Bir grup onu hadis ilminde kuvvetli bir hafızaya sahip olmadığından dolayı suçluyor. Diğer bir grup ise onu kendi rey ve kıyas ile amel ettiğinden dolayı suçluyor. Onun bazı reyleri sahih hadislerin aksinedir."

Sizin mezkur imamlarınız hakkında kendi âlimlerinizce yapılmış bu tip yerme ve suçlamalar çoktur. Ama şu anda onları söylemenin vakti değil. Aslında ben bu konuya girmek istememiştım. Ama siz benim ağzıma her geleni söylediğimi ve Sünnî ulema ve imamlarına isnat edilen suçlamaların sadece Şia uleması tarafından yapıldığını söylediğinizde, yaptığınız bu eleştirinin yersiz olduğunu anlatabilmek için bu konuya girdim. Sizin eleştiriniz mantıksızdı. Benim cevabımsa ilim, akıl ve mantıkla mutabık olduğu kadar, taassuptan da uzaktı.

Şia ulemasının sizin mezhep imamlarınız hakkında yaptığı eleştiriler, sizin kendi âlimlerinizin yaptığından farklı değildir. Ama bizim Şia uleması, on ikiimamımızın mukaddes makamları hakkında, sizin kendi ulemanızın arasında olan ihtilâfların tersine en ufak bir ihtilâfa sahip değillerdir. Çünkü biz, İmamlarımızın hepsini aynı mektebin öğrencileri olarak görüyoruz. Onların hepsine ulaşan ilahî feyizler aynıydı. Onların hepsi, Hz. Peygamber'e indirilen dinin emirleriyle amel etmişlerdir. Onlar İslâm hakkında kendilerine has görüş ve fikirlere sahip değillerdi. Çünkü onlar İslâm'ı Hz. Peygamber'den öğrenmişlerdi. Bundan dolayı da onların arasında hiçbir ihtilâf söz konusu değildi. Çünkü onlar, lügatte önder manasında olan imamlar değillerdi, (Resulullah tarafından tayin edilen) gerçek imamlardır.

İmamet, Şia Akidesine Göre Ulvî Bir İlahî Makamdır

İmamet; ulemanın İlm-i Kelam ıstılahlarında beyan ettikleri gibi, ilahî bir makam olup usul-i dindendir. Bizim akidemizde İmamet, İlahî bir makam olup Resulullah (s.a.a) tarafından onaylanan, din ve dünya işlerinde kendisine uyulması farz olan genel yöneticiliktir.

Şeyh: İmamet'in usul-i dinden olduğuna dair kesin deliller getirseydiniz iyi olurdu. Çünkü büyük İslâm âlimleri İmamet'i Usul-ı Din'den değil Furu-ı Din'den saymışlardır ve Şia uleması delilsiz bir şekilde İmamet'i Usul-ı Din'in bir parçası olarak zikretmiştir.

Davetçi: Bu beyan sadece Şia'ya ait değildir. Sizin büyük âlimlerinizden bazıları da İmamet'in usul-i dinden olduğu inancına sahiptir. Örneğin sizin büyük ve tanınmış müfessirlerinizden Kadı Beyzavî "Minhacü'l-Usul" adlı kitabının "Ahbar" bahsi bölümünde açık bir şekilde şöyle beyan ediyor:

"İmamet, usul-idinin en önemli meselelerindedir ve bunun reddi küfre ve bidate sebep olur."

Molla Ali Kuşçî "*Şerhu't-Tecrid*" kitabının İmamet bölümünde şöyle diyor:

"İmamet, Peygamber'den hilâfet yoluyla, din ve dünya işleri hususunda genel bir riyasettir (yöneticilik makamıdır)."

Yine sizin en mutaassıp âlimlerinizden Kadı Ruzbehan İmamet'in Resulullah'ın (s.a.a) halifeliği unvanıyla ümmetin yöneticiliği, Resulullah'ın niyabeti ve hilâfeti makamı olduğunu şu şekilde beyan ediyor:

"İmamet, Eş'arî'ye göre, dinin ayakta tutulması ve İslâm milletinin korunması hususunda Resulullah'ın hilâfetidir; öyle ki, bütün ümmetin ona uyması gerekir."

Eğer İmamet furu-u dinden olsaydı Resul-ü Ekrem (s.a.a) imamını tanımadan ölenin câhiliye üzerine öldüğünü buyurmazdı. Sizin büyük âlimlerinizden Hamidi "*el-Cem'u Beyne's-Sahihayn*" adlı kitabında, molla Said Taftazanî "*Akaid-i Nesefti*"nin şerhinde ve daha birçokları Hz. Peygamber'den şu hadisi nakletmişlerdir:

"Kim zamanının İmamını tanımadan ölürse, câhiliye ölümüyle ölmüştür."

Dinin cüz'î meselelerinden birini bilmemek, câhiliye ölümüyle ölmeye sebep olmaz. Zira Beyzavî; "İmamete muhalefet etmek, küfre ve bidate sebep olur" diyor.

Netice itibarıyla İmamet usul-i dinden olup nübüvvet makamının tamamlayıcısıdır. Bundan dolayı İmamet'in sözlük manasıyla ıstilahî manası arasında çok büyük fark vardır. Siz ki kendi âlimlerinizi imam olarak görüyor ve: İmam-ı A'zam, İmam Malik, İmam Şafî, İmam Ahmed b. Hanbel, İmam Fahrî Razî, İmam Sa'lebî, İmam Gazalî vs diyorsunuz. Burada kullanılan imam lafızları, İmamet'in sözlük (lügat) manasıdır ve biz de İmam kelimesini bu manada da kullanıyoruz. Cemaat imamı veya Cuma imamı tabirleri bunun örnekleridir.

Eğer İmam bu manasıyla kullanılırsa, yüzlerce imamın aynı zamanda yaşaması mümkündür. Ama İmam, daha önce de arz ettiğimiz gibi Peygamber'den (s.a.a) sonra ümmetin genel reisi (yöneticisi) manasıdır; her zaman sadece bir kişi İmam (yönetici) olabilir ve bu İmam, güzel bütün ahlaki sıfatlara sahip olmasının yanında herkesten daha âlim, daha cesur, daha takvalı ve en önemlisi masum olmalıdır. Kıyamet gününe kadar yer-yüzü hiçbir zaman böyle bir İmamın varlığından yoksun kalmayacaktır.

Açıktır ki bu şekilde insanlığın bütün kemalleri vücudunda toplanmış bir İmamın makamı, manevî makamların en üstünüdür. Böyle bir İmam Allah Teala tarafından atanmalı ve Peygamber (s.a.a) tarafından da halka tebliğ edilmelidir. Bu özelliğe sahip olan bir şahısın (İmamın) makamı, bütün mahlûkattan, hatta peygamberlerden dahi büyük ve yücedir.

Hâfız: Siz bir taraftan Gulat'ı kınıyorsunuz, diğer taraftan da kendiniz İmamlar hakkında aşırıya gidiyorsunuz; onların makamını peygamberlerden üstün görüyorsunuz. Oysa aklî delillere ilâve olarak Kur'ân-ı Kerim de, açık bir şekilde enbiyanın makamını en yüksek makam olarak tanıtmıştır ve vacip ile mümkün arasındaki en yüksek makam enbiyanın makamıdır. Sizin bu iddianız, delilsiz bir iddia olduğundan dolayı zorlama olup kabul edilmesi mümkün değildir.

İmamet Makamı, Nübüvvet-i Ammeden Daha Üstündür

Davetçi: Zât-ı âliniz, iddianın delilini sormadan benim delilsiz konuştuğumu buyurdunuz. En büyük delil Kuran'ın kendisidir. Bakara Suresi'nde Allah'ın Halili olan Hz. İbrahim'in kıssasında, üç büyük imtihan (can, mal, evlât)'dan sonra -ki bu bütün tefsirlere kabul edilmiş ve ispatlanmıştır- Allah-u Teâla bu büyük makamı ona lütfetmiştir. Allah-u Teâla Hz. İbrahim'e nübüvvet, risalet, ulu'l-azm'lık ve halillik makamından daha üstün olan bu makamı vermiştir. Eğer bu makam onlardan daha üstün olmasaydı bu makamın terfi olarak verilmesinin manası olmazdı. Allah-u Teâla Bakara Suresi'nin 124. ayetinde Resulü Ekrem'e (s.a.a) şöyle haber vermektedir.

"Hani Rabbi İbrahim'i bazı sözlerle sındı. O da bunları yerine getirdi. (o zaman Allah Teala İbrahim'e:) 'Ben seni insanlara İmam kılaçağım.' İbrahim, 'Soyumdan olanları da İmam kıl' dediğinde (Allah:) Ahdim zâlimlere erişmez dedi."

Bu ayet-i şerifeden birtakım sonuçlar ortaya çıkmaktadır; onlardan birisi de İmamet makamının ispatıdır. Bu makam nübüvvet makamından daha üstündür. Çünkü Allah Teala İmamet makamını nübüvvet makamından sonra Hz. İbrahim'e verdi. Yukarıdaki delillerden alınan netice İmamet makamının nübüvvet makamından üstün oluşudur.

Hâfız: Sizin bu sözlerinize göre, mam olarak kabul ettiğiniz Ali'nin (k.v) makamı, Peygamber efendimizden daha üstündür. Bunun ise Gulat'ın akidesi olduğunu kendiniz söylemişsiniz.

Davetçi: Nübüvvetten kastımız sizin tabir ettiğiniz kısım değildir. Sizin kendiniz de biliyorsunuz ki "nübüvvet-i amme" (genel nübüvvet) ile "nübüvvet-i hasse" (özel nübüvvet) arasında çok büyük fark vardır. İmamet makamı nübüvvet-i amme'den üstündür. Ama nübüvvet-i hasse'den aşığıdır. Peygamberimizin yüce makamı da nübüvvet-i hasse makamıydı.

Nevvab: Ara sıra sohbetin arasına girdiğim için beni bağışlayın. Ama ne yapayım aceleci ve unutkan bir yapım var. Bundan dolayı cüret ediyorum. Söyler misiniz, bütün peygamberler Allah tarafından gönderilmiş ve aynı makama sahip insanlar değiller miydi? Nitekim Kur'ân bu konuda şöyle buyuruyor:

"O'nun peygamberleri arasında hiçbirini diğerinden ayırt etmeyiz."⁽¹⁾

Öyleyse siz neden nübüvveti "Âmme ve Hasse" diye iki kısma ayırdınız?

Davetçi: Sizin delil olarak getirdiğiniz ayet kendi yerinde doğrudur. Bütün peygamberlerin peygamberliklerindeki hedef, halkı terbiye etmeleri ve onları mebde ve maada davet etmeleridir. Bu açıdan bütün peygamberler eşittirler. Ama fazilet kemal, peygamberlik etme şekilleri, derece ve rütbeleri açısından birbirlerinden farklıdır.

Peygamberlerin Mertebelerindeki Farklılık

Acaba bin kişi için peygamberlik yapmak üzere seçilen bir peygamberle, bütün insanlığa peygamberlik yapmak üzere seçilen peygamber bir midir? Misal arz edecek olursak, acaba ilk okul birinci sınıfı okutan öğretmenle, altıncı sınıfı (orta biri) okutan öğretmen veya lisede ders veren bir öğretmenle üniversite profesörü bir midirler? Göreve getirdikleri bakan-

1- Bakara, 285.

lık ve belli toplulukları yetiştirip terbiye etme açısından bakarsanız hepsi birdirler. Ama bildikleri ve ilmî kariyerleri açısından bakarsanız kesinlikle eşit değillerdir. Her birisi sahip olduğu ilim, fazilet ve görev yaptıkları yer itibariyle birbirlerinden farklı derecelere sahiptirler. Peygamberler de davet etme makamı açısından eşittirler. Ama makam ve bilgi açısından farklıdır. Aynı surenin başka bir ayetinde Allah-u Teala şöyle buyuruyor:

"O peygamberlerden bazısını bazısına üstün kıldık. Onlardan Allah'ın kendileriyle konuştuğu ve derecelerini yükselttiği vardır."⁽¹⁾

Sizin büyük müfessirlerinizden olan Zemahşerî "*Keşşaf*" tefsirinde şöyle diyor:

"Ayetteki bazı peygamberden kasıt, bizim peygamberimizdir. Sahip olduğu fazilet hususiyetleri diğer peygamberlere oranla çok fazlaydı; bunların en önemlisi "Hatemiyet" makamıydı.

Nevvab: Bu muammanın çözümünü buyurduğunuz için çok mutluyuz. Biraz konunun dışında olmasına rağmen, ben diğer arkadaşların da izniyle size bir soru daha sormak istiyorum. Acaba nübüvvet-i hasse'nin özelliklerini kısa ve sâde bir şekilde açıklar mısınız? Yıllardır hep bu soruyu ulemadan sormayı arzu etmişimdir. Ama işlerin çokluğu ve unutkanlık nedeniyle bir türlü fırsat bulamamışım. Onun için şu anda fırsattan istifade etmek istiyorum.

Davetçi: Nübüvvet-i hasse'nin özellikleri ve bu babdaki deliller oldukça çoktur. Acaba nasıl olur da bütün enbiyanın arasından kâmil bir şahıs nübüvvet-i hasse makamına sahip olabilir? sorusuna verilecek cevaplar çoktur. Ama pak Müslümanlar tarafından teşkil olunan bu oturum nübüvvet-i hasse makamının ispatı için oluşturulmuş değildir. Eğer bu konuya girmeye kalkışırsak, asıl konumuz olan İmamet meselesinden geri kalmış olacağız ve bu konu vaktimizi de almış olacaktır. Ama sizin isteğinizi reddetmemek için "ma la yudreku kulluh, la yutreku kulluh" (hepsi elde edilmeyen şeyin, tümü terk edilmez) sözü gereğince, kısa bir şekilde ve lazım olduğu kadarıyla bu konuya deyinmeye çalışacağım.

1- Bakara, 253.

Nübüvvet-i Hasse'nin Özellikleri

Eğer insanın yaratılışına birazcık dikkat edilirse, bu makama ulaşmak yolu iyice açılmış olacaktır. Çünkü Allah-u Teâlâ beşeriyetin kemalini nefsin kemalinde karar kılmıştır. Nefsin kemali ise ancak nefis tezkiyesiyle mümkündür. Nefis tezkiyesi de, insaniyet makamının doruk noktasına ulaşmak için ancak aklın kılavuzluğu doğrultusunda ilim ve amel kanatlarıyla uçmakla mümkün olabilir.

Müvahhidlerin mevlâsı Emîrül-Müminin Hz. Ali (a.s) kendisine nispet edilen bir cümlede şöyle buyuruyor:

"İnsan (cisminde ilave olarak) natık bir nefse sahip olarak yaratıldı (ki o insanın hakikatidir). Eğer bu nefis ilim ve amelle tezkiye edilirse, hilkatinin asıl başlangıcı olan birtakım ulvî cevherlere benzeyecektir. İnsan eğer itidal makamına ulaşır ve cismaniyet maddelerinden uzaklaşırsa, yüce varlıkların benzeri olur. O zaman insan hayvaniyet aleminden çıkıp gerçek makamı olan insaniyet makamına nail olmuş olur."

İnsan, cismanî vücudun dışında natık bir nefse sahiptir; insanı diğer varlıklardan üstün yapan da bu nefstir; ama insanın kendini tezkiye etmesi ve o natık olan nefsin ilim ve amelle kuvvetlendirmesi şartıyla.

İnsandaki ilim ve amel, kuşlardaki iki kanat gibidir. Kuşlar kanatlarını ne kadar güçlendirirse, o kadar yükseğe uçuş şansına sahiptirler. İnsan da aynı şekilde her ne kadar ilim ve amelini güçlendirirse, nefsi kemallere de aynı derecede ulaşmış olur. Bizim Şiraz'ın, söz üstadı ve şirin sözlüsü Sadi ne kadar güzel söylemiştir:

"Sen sadece kuşun uçuşmasını görmüştün,

Şehvet bağına ayağından aç da insanın uçuşmasını gör."

Öyleyse hayvanlık aleminden çıkıp insanlığın yüce derecesine ulaşmak, tamamen nefsin kemaline bağlıdır. Kim nefsinin mükemmelleştirmek yolunda, ilmî ve amelî güçleri kendinde toplar ve onların üçlü özelliğine ulaşırsa, nübüvvet makamının en düşük mertebesine ulaşmış olur. Böyle bir adam, ne zaman hak Teala'nın özel teveccühüne mazhar olursa, o zaman ona nübüvvet elbisesi giydirilir.

Elbette nübüvvet de (daha önce nübüvvet bahsinde geniş bir şekilde denildiği gibi) farklı mertebelere sahiptir. Nebi, üçlü özelliğe şâmil olan öyle

bir mertebeye ulaşır ki o mertebe, imkân âleminde ulaşılabilecek ve tasavvur edebileceği en yüksek mertebedir. Hükema (Hikmet sahipleri) bu makama, ilk malul ve ilk sadırdan ibaret olan ilk akıl adını vermektedir. İmkânî varlık mertebelerinde o mertebeden daha yüksek bir makam yoktur. İşte o makam, Hatemu'l-Enbiya'nın varlığıdır; onun makamı ve menzileti, makam-ı vacipten (Allah'ın makamından) aşağı; ama imkân âlemindeki bütün makamların da üstündedir. Peygamberimiz bu mertebeye nail olduğunda, peygamberlik onun mübarek varlığıyla sona ermiş oldu.

İmamet makamı, Hatemiyet makamından bir derece aşağı ve nübüvvet makamının diğer bütün derecelerinden de yüksek bir makamdır. Emîrül-Müminin Hz. Ali (a.s) hem nübüvvetin bütün derecelerine sahip olduğundan ve hem de Hatemu'l-Enbiya'yla nefis birliğine sahip olduğundan, İmamet makamına mensup edilmiş ve bütün geçmiş peygamberlerden de üstün olmuştur.

(Bu arada müezzinin sesi duyulmasıyla beyler kalkıp namaza gittiler. Döndüklerinde çay içildikten sonra Hâfız bey ilk olarak sohbet başladılar.)

Hâfız: Siz sohbetlerinizde sürekli olarak meseleleri zorlaştırıyor ve bir konudaki sorunları halletmeden yeni bir konuyu gündeme getiriyorsunuz.

Davetçi: Bizim anlaşılması zor bir meselemiz olmadı. Ama sizin nazarinizda böyle bir mesele varsa, buyurun, biz de cevap arz edelim.

Hâfız: Son yapmış olduğunuz açıklamalarınızda izah edilmeleri mümkün olmayan birkaç cümle buyurdunuz. Evvela; (öncelikle) Ali b.Ebî Talib'in (k.v) nübüvvet makamına sahip olduğunu buyurdunuz; sonra Peygamberler nefis birliğine sahip olduğunu söylediniz ve daha sonra, Ali'nin bütün peygamberlerden üstün olduğunu buyurdunuz. Bu iddialarınızı mecburen kabul mü edelim, yoksa bu iddiaları ispatlayacak delilleriniz mi vardır? Eğer deliliniz yoksa kabulleri mümkün değildir. Eğer deliliniz varsa beyan ediniz.

Davetçi: Benim beyanlarımın müşkül, karışık ve halledilmelerinin gayri mümkün olduğunu söylediniz. Bu siz ve sizin gibi, hakikatler üzerinde derinleşmek istemeyenlerin düşüncesidir. Yoksa araştırmacı ve düşünür insaflı ulemanın nazarında hakikat açıktır. Ama benim beyanlarıma getirdiğiniz eleştirilere gelince, kaçış yollarının kapatılması ve "beyanınız müşkül, karışık ve halledilmesi gayr-i mümkündür" dememeniz için şimdi onlara da bir-bir cevap vereceyim.

Hz. Ali'nin Nübüvvet Makamına "Menzilet" Hadisinin Delil Oluşu

Hz. Ali'nin nübüvvet makamına sahip olduğuna dair ilk delil "**Menzilet**" hadisidir. Bu hadis hem sizin hem de bizim kaynaklarımızda birkaç kelime farkıyla mütevatir olarak nakledilmiştir. Bu hadise göre Peygamber efendimiz (s.a.a) defalarca çeşitli toplantılarda ve yerlerde Hz. Ali'ye (a.s) şöyle buyurmuşlardır:

"Acaba senin bana nisbetinin Harun'un Musa'ya olan nispetinde olmasınarazı değil misin? Ancak şu farkla ki benden sonra peygamberlik yoktur"

Bazen de ashaba şöyle buyurmuştur:

"Ali'nin bana nisbeti Harun'un Musa'ya olan nisbeti gibidir."

Hâfız: Bu hadisin sıhhati belli değildir. Çünkü haber-i vahitir; (yani bir tek kişi tarafından nakledilmiştir) ve haber-i vahid'e de itibar edilmez.

Davetçi: Hadisin sıhhatine dair söyledikleriniz ya bu konudaki kitapları az okumanızdan kaynaklanıyor veya bilerek hata yapıyor akıl ve mantık karşısında teslim olmak istemiyorsunuz. Aksi takdirde bu hadisin sıhhati herkesçe kabul edilmektedir. Bu hadisin inkârı veya haber-i vahid olduğunu söylemenin nedeni arz ettiğimiz gibi ya hadis kitapları hakkındaki bilginizin azlığıdır veya inatçılıktır. Ama ümit ediyorum ki bizim meclisimizde inatçılık yoktur.

Ben konunun açıklığa kavuşması ve mecliste bulunanların ve bulunmayanların bu konudaki bilgisinin artması için, zihnimin bana yardım ettiği kadarıyla sizin muteber hadis kitaplarımızdan istifade ederek meseleye değinmeğe çalışacağım. Bu hadis Haber-i Vahit olmadığı gibi, sizin Sü-yûti, Hâkim-i Nişaburî vs. birçok diğer seçkin âlimlerinizce de çeşitli tarik ve senetlerle ispatlanmış mütevatir bir hadistir.

1- Ebu Abdullah Buharî "*Meğazî*" kitabının 54. sayfasında "Tebuk Gazvesi" bölümünde yine aynı yazarın *Sahihi*'nin "Bedu'l-Halk" kitabının 135. sayfasında "Menakıb-ı Ali" kısmında.

2- Müslim b. Haccac *Sahihi*'nin 2. cildinin 236-237. sayfalarında, (H. 1290 Mısır basımı) "*Fazl'üs-Sahabe*" kitabının "Fezail-i Ali" (a.s) babında.

- 3- İmam Ahmed b. Hanbel "*Müsned*" kitabının 1. cildinin 98, 118 ve 119. sayfalarında "Vech tesmiye-i Hasaneyn" bölümünde, yine aynı kitabın 5. cüzünün 31. sayfasının haşiyesinde.
- 4- Ebu Abdurrahman Nesaî "*Hasaisu'l-Aleviyye*"sinin 19. sayfasında 18 hadis nakletmiş.
- 5- Muhammed b. Suret-i Tirmizî "*Camî*" kitabında.
- 6- Hâfız İbn Hacer Askalânî "*İsabe*" kitabının 2. cildinin 507. sayfasında.
- 7- İbn Hacer-i Mekkî "*es-Savaiku'l-Muhrika*"nın 9. babında, 30. ve 74. sayfalarında.
- 8- Hâkim Ebu Abdullah Muhammed b. Abdullah-i Nişaburî "*Müstedrek*" kitabının 3. cildinin 109. sayfasında.
- 9- Celaluddin Süyûtî "*Tarih-i Hulefa*" kitabının 65. sayfasında.
- 10- İbn Abdurabbih "*İkdu'l-Ferid*"in 2. cildinin 194. sayfasında.
- 11- İbn Abdulberr "*İstiab*"ın 2. cildinin 473. sayfasında, Muhammed b. Sa'd Katib-i Vakıdî "*Tabakatu'l-Kubra*"sında.
- 13- İmam Fahr-i Râzî "*Mefatihü'l-Gayb*" adlı tefsirinde.
- 14- Muhammed b. Cerir-i Taberî "*Tefsir-i Taberî*" ve "*Tarih-i Taberî*" adlı kitaplarında.
- 15- Seyyit Mumin Şeblencî "*Nuru'l-Ebsar*"ın 28. sayfasında
- 16- Kemaluddin Ebu Sâlim Muhammed b. Talha eş-Şafiî "*Meta-li-bu's-Süul*"un 1. sayfasında.
- 17- Mir Seyyit Ali b. Şahabuddin-i Hemedanî "*Meveddetü'l-Kurba*"nın 7. Mevedde'sinin sonlarında.
- 18- İbn Sabbağ adıyla meşhur olan Nuruddin Ali b. Muhammed-i Malikî el-Mekkî "*Fusulu'l-Mühime*"nin 23 ve 125. sayfalarında.
- 19- Ali b. Burhanuddin-i Şafiî "*Sire-i Halebiyye*"nin 2. cildinin 26. sayfasında.
- 20- Ali b. Hüseyin-i Mesudî "*Mürucu'z-Zeheb*"in 1. cildinin 49. sayfasında.

- 21- Şeyh Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabiu'l-Mevedde*"nin 9. ve 17. bablarında, özellikle 6. ve 18. bablarında Buharî, Tirmizî, Müslim, Ahmed, İbn Mace, İbn Meğazilî, Harezmi ve Himvinî'den on sekiz hadis nakletmiştir.
- 22- Mevlâ Ali Muttaki "*Kenzu'l-Ummal*"ın 6. cildinin 152 ve 153. sayfalarında.
- 23- Ahmed b. Ali el-Hatip Bağdadî "*Tarih-i Bağdat*" da.
- 24- İbn Meğazilî eş-Şafî "*Menakıb*" da.
- 25- Muvaffak b. Harezmi "*Menakıb*"ında.
- 26- İbn Esir-i Cezrî "*Usdu'l-Ğabe*"de.
- 27- İbn Kesir-i Dimaşki kendi tarihinde.
- 28- Alauddevle Ahmed b. Muhammed "*Urvetu'l-Vuska*" da.
- 29- İbn Esir-i Mübarek b. Muhammed-i Şibanî "*Camiu'l-Usul fi Ahadis'ir-Resul*" da.
- 30- İbn Hacer-i Askalanî "*Tezhibu't-Tehzib*" de.
- 31- Ebu'l-Kasım Hüseyin b. Muhammed (Rağıb-ı İsfahanî) "*Muhaziratu'l-Udeba*"nın 2. cildinin 212. sayfasında ve bunlardan başka sizin daha birçok âlimleriniz bu hadisi Hz. Peygamber'in ashabından çeşitli lafızlarla nakletmişlerdir.

Kendilerinden bu hadisin nakledildiği bazı sahabeler:

- 1- Ömer b. Hattab.
- 2- Sa'd b. Ebî Vakkas.
- 3- Abdullah b. Abbas (Hibr-i Ümmet).
- 4- Abdullah b. Mesud.
- 5- Câbir b. Abdullah-i Ensarî.
- 6- Ebu Hureyre.
- 7- Ebu Said-i Hudrî.
- 8- Câbir b. Semure.

- 9- Malik b. Huveyris.
- 10- Berâb. Azib.
- 11- Zeyd b. Erkam.
- 12- Ebu Rafî.
- 13- Abdullah b.Ebî Evfî.
- 14- Ebî Sureyhe.
- 15- Hufeyza b. Useyd.
- 16- Enes b. Malik.
- 17- Ebu Bureyde Eslemî.
- 18- Ebu Eyyub Ensarî.
- 19- Said b. Museyyib.
- 20- Habib b.Ebî Sâbit.
- 21- Şürahbilb. Sa'd.
- 22- Ümmü Seleme (Peygamberin hanımı).
- 23- Esmâ bint-i Umeys (Ebu Bekir'in hanımı).
- 24- Akil b.Ebî Tâlib.
- 25- Muaviye b. Ebu Süfyan.

Sahabeden diğerleri de vardır ki, ne bu meclisin ve ne de benim zihnimin bu sahabelerin hepsinin adını saymaya tahammülü yoktur. Velhasıl onların hepsi az bir farklılıkla Resul-i Ekrem'in şöyle buyurduğunu nakletmişlerdir:

"Ya Ali! Sen bana nispetle Harun'un Musa'ya olan nisbetine sahipsin; şu farkla ki benden sonra bir peygamber yoktur."

Acaba sizce bu kadar Ehlisünnet ulemasının -ki ben onların çok az bir kısmının isimlerini zikrettim- bu hadisi Hz. Peygamber'in sahabelerinden bir çoğuna isnat ederek nakletmeleri bu hadisin mütevatir olduğuna dair delil değil midir? Acaba şu anda bu hadisin haber-i vahit olduğunu söylemekle hata ettiğinizi ve mütevatir hadislerden olduğunu kabul ediyor

musunuz? Nitekim kendi muhakkik âlimleriniz de bu hadisin mütevatir olduğunu iddia etmişlerdir. Örneğin; Celaluddin Süyûtî "*Risaletu'l-Ezharî'l-Mütanasiret-i fi Ahadisi'l-Mütavature*"de bu hadisi mütevatir hadisler arasında kaydetmiştir; "*İzaletu'l-Hifa*" ve "*Kurretu'l-Ayneyn*"de de bu hadisin mütevatir olduğunu tasdik etmiştir.

Siz bu hadisin senedinin sıhhati hakkında adetiniz gereği şüphe ettiğiniz göre, sizin büyük âlimlerinizden olan Muhammed b. Yusuf-i Gencî eş-Şafî'nin "*Kifayetu't-Talib fi Menakıb-ı Ali b. Ebî Tâlib*" kitabının 7. bölümüne müracaat etmeniz iyi olur. O, Hz. Ali'nin (a.s) diğer iftiharlarını da içeren 6 tane hadis naklettikten sonra 149. sayfada kendi görüşünü belirterek gerçekleri beyan etmektedir. Eğer siz bizim sözlerimizi kabul etmiyor iseniz, bu Şafî âliminin sözleri, bunu size kesin olarak isbat etmektedir. O şöyle yazıyor:

"Bu hadis, sıhhatinde büyük âlimlerin ittifak ettiği hadislerdendir. Büyük âlim ve hafızlardan Ebu Abdullah Buhârî "*Sahih-i Buhârî*" adlı kitabında, Müslim b. Haccac "*Sahih-i Müslim*" adlı kitabında, Ebu Davut "*Sünen-i Ebu Davut*" adlı kitabında, Ebu İsa Tirmizî "*Cami*"sinde, Ebu Abdurrahman Nesaî "*Sünen-i Nesaî*" adlı kitabında, İbn Mace Kazvinî "*Sünen-i İbn Mace*" diye adlanan kitabında bu hadisi nakletmiş ve bütün bu âlimler mezkur hadisin sıhhati hakkında ittifak etmişlerdir. Hâkim-i Nişaburî de; 'Bu, tevatür haddine ulaşan bir hadistir' demiştir."

Öyle zannediyorum ki, bu hadisin sahihliği ve mütevatir oluşu konusundaki şüpheleri gidermek için daha fazla delil getirmeye ihtiyaç yoktur.

Hâfız: Getirmiş olduğunuz bunca sahih ve itibar edilecek deliller karşısında direnecek kadar imansız ve inatçı biri değilim. Ama büyük âlim ve mütekellim olan Ebu'l-Hasan Amudî delillerle bu hadisi reddetmiştir. Lütfen bunu üzerinde biraz düşünün.

Davetçi: Sizin gibi insafli bir âlimin, benim, Ehlisünnetin genelince kabul edilen bunca büyük âlimlerden getirdiğim delillere teveccüh edeceğine, Amudî gibi şerli, inançsız ve namazı terk eden birinin sözlerine teveccüh etmesi gerçekten beni şaşırtıyor.

Şeyh: İnsan inancını belirtmekte özgürdür ve birileri inancını belirtirse onu itham etmek doğru değildir. Hele sizin gibi ahlak abidesi olan bir âlimin mantıklı cevap vermesi yerine, bir fakihî kötü sözleriyle itham etmesi çok çirkin bir şeydir!

Davetçi: Yanlış buyurdunuz. Benim kimseyi kötilediğim yok, Amudî'yle de aynı dönemde yaşamış değilim. Ama onun yanlış inanç sahibi birisi olduğunu sizin büyük âlimleriniz nakletmişlerdir.

Şeyh: Bizim âlimlerimiz nerede onu kötü inanca sahip birisi olarak anmışlardır?

Amudî'nin Biyografisi

Davetçi: İbn Hacer-i Askalanî "*Lisanu'l-Mizan*"da şöyle yazmıştır: "Birçok kitabı olan Seyf Amudî, kalamcı olup birçok kitaplar telif etmiştir ve kötü inançlarından dolayı ise Dimaşk'ten sürgün edilmiştir. Namazı terk ettiği de doğrudur."

Yine sizin büyük âlimlerinizden olan Zehebî "*Mizanu'l-İ'tidal*"da aynı olayı nakletmiş ve kendi görüşünü şöyle belirtmiştir: "Amudî'nin bidat çıkarılardan olduğu kesindir."

Siz de biraz dikkatli bakacak olursanız, anlayacaksınız ki eğer Amudî bidat ehli, bozuk inançlı ve imansız birisi olmasaydı, hiçbir zaman tabiatının bozukluğunu ve kötü düşüncelerini belli ettirmezdi. O Resulullah'ın birçok sahabesine, hatta Ömer b. Hattab'a ve sizin birçok büyük âlimlerinize karşı çıkmıştır.

Her şeyden daha ilginç olan şu ki, sizler Şia'yı Sahihayn'deki hadisleri kabul etmediği için kınıyorsunuz. (Halbuki durum böyle değildir, eğer hadisler sahih senetlere sahip olursa, sizin kitaplarınızda nakledilmiş olsa dahi biz kabul ediyoruz.) Ama Müslim, Buharî ve diğer Sahih sahiplerinin kendi Sihahlarında naklettikleri bir hadisi, Amudî açık bir şekilde reddediyor, yine de siz ona iyi bir gözle bakıyorsunuz!

Sizin yanınızda Amudî'nin hiçbir kusuru olmasa dahi, sırf Sahiheyn'e aykırı olarak görüşünü izhar etmesi, -belki gerçekte Ömer'i, Müslim'i ve Buharî'yi yalanlaması- onun yerilmesi ve kınanması için yeterli bir sebeptir.

Eğer siz bu hadis hakkında daha etraflı bilgiye sahip olmak, onun bütün delillerini ve kendi büyük âlimlerinizin naklettikleri senetlerini görmek, bu konu hakkında aydınlanmak, Amudî gibilerine beddua etmek ve hakikati öğrenmek istiyorsanız, âlim, adil, zahit, muhakkik, hadis ve rivayet eleştirmeni olan merhum Allame Mir Seyyit Hamid Hüseyin Dehlevî'nin

"Abakatu'l-Envar" kitabının bütün ciltlerini, özellikle "**Menzilet**" hadisiyle ilgili cildini okuyun ve bu büyük Şîî âliminin, bahsedilen hadisi sizin kendi kaynaklarınızdan delilleriyle birlikte nasıl sunduğunu görün.

Hâfız: Konuşmanız esnasında bu hadisi nakledenlerden birinin de Ömer b. Hattab (r.a) olduğunu buyurdunuz; mümkünse senedini de söyleyiniz.

Ömer b. Hattab'dan Menzilet Hadisi

Davetçi: Ebubekir Muhammed b. Caferî el-Mutayrî ve Ebu'l-Leysi Nasr b. Muhammed Semerkandî el-Hanefî "*Mecalis*" kitabında, Muhammed b. Abdurrahman-ı Zehebî "*Riyazu'n-Nezre*"de, Mevlâ Ali Muttakî "*Kenzu'l-Ummal*"da, İbn Sappağ-i Malikî "*el-Fusulu'l-Muhimme*"-nin 125. sayfasında "*el-Hasais*"ten naklen, İmamı'l-Harem "*Zehairu'l-Ukba*"da, Şeyh Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabiu'l-Mevedde*"de, İbn Ebî'l-Hadid "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*"nin 3. cildinin 258. sayfasında "*Nakzu'l-Osmaniyye*"den ve Şeyh Ebu Cafer İskafî birkaç kelime farkıyla İbn Abbas'tan şöyle dediğini nakletmişlerdir:

Bir gün Ömer b. Hattab şöyle dedi: "Ali'nin adını (yani onun gıybetini etmeyi) bırakın. Çünkü ben Peygamber'den; "Ali'de üç özellik vardır." buyurduğunu duydum; eğer onlardan biri ben Ömer'de olsaydı, güneşin, üzerine doğduğu her şeyden benim için daha sevimliydi."

Daha sonra şöyle devam etti: "Ben, Ebu Bekir, Ebu Ubeyde b. Cerrah ve Resulullah'ın ashabından bir grup kimse Hz. Peygamber'in huzurundaydık, Resulullah da Ali b. Ebî Talib'e yaslanmıştı. O sırada Ali'nin omzuna vurarak şöyle buyurdular:

"Ya Ali! Sen iman etme açısından müminlerin ilkinin, İslâm açısından da Müslümanların ilkinin."

Daha sonra şöyle buyurdular: "Ya Ali! Senin bana nisbetin Harun'un Musa'ya olan nisbeti gibidir; sana düşman olduğu hâlde beni sevdiğini söyleyen yalan söylemiştir."

Sizin mezhebinizde halife Ömer'in sözünü reddetmek câiz midir? Eğer câiz değilse, o zaman neden Amudî gibi hâli herkese malum olan birinin basit sözlerini dikkate alıyorsunuz?

Haber-i Vahidin Ehlisünnet Mezhebindeki Hükümü

Bu konuyla ilgili sizin bir cümleiniz cevapsız kaldı. "Bu hadis haber-i vahittir; haber-i vahidin de itibarı yoktur." diye buyurdunuz.

Eğer biz, bu sözü söylersek, elimizdeki olan rical ölçülerine göre doğrudur. Ama bunu sizin söylemeniz gerçekten şaşılacak bir şeydir. Çünkü sizin mezhebinizde haber-i vahidin hüccet oluşu sabittir. Çünkü sizin muhakkik âlimleriniz! Haber-i Vahidi inkâr edenin kâfir veya fasık olduğunu söylemişlerdir. Örneğin: Meliku'l-Ulema Şehabuddin-i Devlet Abadî "*Hidayet'üs-Süada*" da şöyle demiştir:

"Kim haber-i vahidi ve kıyası inkâr eder ve onların hüccet olmadığını söylerse, kâfir olmuş olur. Ama eğer bir adam; 'Bu haber-i vahit sahih ve bu kıyas sabit değildir' derse, kâfir olmaz; ama fasık olur."

Hâfız: Güzel beyanınız ve Ehlisünnet kitapları hakkındaki geniş bilginizden dolayı çok mutlu oldum. Oysa bize Şia âlimlerinin Ehlisünnet kitaplarını okumak bir yana dursun, ellerine almak istedikleri zaman, bu kitaplara temas etmesin diye bunları ellerine bir pense veya bir bez parçası alarak tuttuklarını söylüyorlardı.

Davetçi: Bu sözlerin doğruluğuna dair hiçbir delil yoktur. Bunlar, Batı hayranları ve yerli şeytanların, suyu bulandırarak Müslümanlar arasındaki ihtilâftan kendi yararlarına istifade etmek için gizli eller vasıtasıyla icat ettikleri söylentilerdir. Bu konuda sizin ve bizim görevimiz sürekli olarak halkı uyarmaktır.

Kur'ân-ı Kerim Hucurât Suresi'nin 6. ayetinde Müslümanları şöyle uyarmaktadır:

"Ey insanlar! Size fasık (yoldan çıkmış) bir adam bir haber getirse, onun doğruluğunu araştırın. Yoksa bilmeyerek bir topluluğa karşı kötülük ederseniz de sonra yaptığınızdan pişman olursunuz."

Biz âlimler bundan gâfil olmamalıyız. Eğer bu buyruk beylerin ölçüsü olmuş olsaydı, duydukları iddialar onlarda tesir bırakmaz ve bugün pişmanlık sebebi olmazdı.

Biz kâfirlerin, müşriklerin ve mürtetlerin kitaplarını elimize alırken nasıl olur da Müslüman kardeşlerimizin kitaplarına hakaret gözüyle bakarız! Sizin buyurduğunuzun tersine biz sizin büyük âlimlerinizin muteber ki-

taplarını dikkatli bir şekilde okuyor ve sahih senetlere sahip olan hadisleri kabul ediyoruz. İlmî ve mantikî ihtilâfların, mezhep ve itikatla herhangi bir bağlantısı yoktur.

Acaba sizin, Şîî öğrencilerinin Sarf, Nahiv, Meani, Beyan, Mantık, lügat, Tefsir ve Kelamda sizin âlimlerinizin yazmış olduğu kitaplardan istifade ettiklerinden haberiniz yok mudur? O hâlde nasıl olur da o kitapları herhangi bir vesileyle yerden kaldırmış olurlar.

Elbette sizin nakledilmiş olan hadislerinizin senedinde yer alan bazı ravileriniz yerilmiştir, onların sözlerine itina edilmez. Enes, Ebu Hureyre, Semure ve diğerleri ki bunları daha önce de arz etmiştim. Nitekim sizin kendi âlimlerinizden bazıları da onları reddetmektedirler; Ebu Hanife de bunlardan birisidir. Biz de yukarıda adı zikredilen şahıslardan nakletmiş olan hadisleri kabul etmemekte ve reddetmekteyiz. Bunların dışında sizin muhakkik âlimlerinizce yazılmış ilmî kitaplar üzerinde dikkatle durmaktayız. Özellikle benim, Hz. Peygamber ve Ehlibeyt'in hayatları üzerinde araştırmamdaki en fazla okuduğum ve kaynak edindiğim kitaplar, sizin kitaplarınız olmuştur.

Kendi şahsî kütüphanemde, 200 cilt civarında Ehlişünnet âlimlerinin tefsir, hadis ve tarih kitapları bulunmaktadır ve ben araştırmalarımda bunlardan istifade ediyorum. Ama bizim ulemamız sarraf gibidir ve bu kitaplardaki doğru ve yanlışları birbirinden ayırt ediyorlar; Fahr-i Râzîlerin İbn Hacerlerin, Ruzbehanların, Amudîlerin ve İbn Teymiyelerin şüphe ve sorunlarına aldanmıyor ve onların yanlış fikirlerinin tesiri altında kalmıyorlar.

Lütfen kabul buyurunuz ki benim Hz. Peygamber'in Ehlibeytine ve masum İmamların makamına olan yakın derecesindeki bilgim daha çok sizin muteber kitaplarınızı okumam sayesinde olmuştur.

Hâfız: Konudan çok uzaklaştık, lütfen siz menzilet hadisinin Hz. Ali'nin nübüvvet makamına nasıl delâlet ettiğini ve Ali'nin (k.v) hangi yolla nübüvvet makamına sahip olduğunu açıklayınız.

Davetçi: Bize mütevatir olarak ulaşan bu hadis-i şeriften, Emîrül-Müminin Hz. Ali (a.s) için üç özellik sabit olmaktadır:

1- Mânâ ve hakikatte Hz. Ali için olmuş olan nübüvvet makamı.

2- Hz. Peygamber'den sonra zahirî hilâfet ve önderlik makamının ona ulaşması.

3- Hz. Ali'nin bütün aşıaptan ve diğler insanlardan üstün oluşu.

Çünkü Hz. Peygamber (s.a.a) menzilet hadisiyle Hz. Ali'nin, Hz. Harun'un menziletine (konumuna) sahip olduğunu açıklamıştır. Harun (a.s) da nübüvvete ve Hz. Musa'nın halifesi olma makamına sahipti ve Benî İsrail'den üstündü.

Nevvab: Kible sahip (alicenap) bağışlayınız; Hz. Musa'nın kardeşı Harun (a.s) acaba nebi miydi?

Davetçi: Evet, Hz. Harun nübüvvet makamına sahipti.

Nevvab: İlginç, ben şimdiye kadar duymamıştım. Acaba Kur'an'da da sizin bu sözünüzü kanıtlayacak bir ayet var mıdır?

Davetçi: Evet, birkaç ayette Allah-u Teâla Hazrat-i Harun'un nebiliğini açıklamıştır.

Nevvab: Mümkünse o ayetleri, feyizlerinden istifade etmemiz için okuyunuz.

Davetçi: NisâSuresi'nin 163. ayetinde şöyle buyuruyor:

"Nuh'a ve ondan sonraki peygamberlere vahyettiğimiz gibi, sana da vahyettik. İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a Yakub'a ve torunlarına, İsa'ya, Eyyub'a, Yunus'a, Harun'a ve Süleyman'a da vahyettik. Davud'a da Zebur verdik."

19. (Meryem) surenin 52. ayetinde de şöyle buyuruyor:

"O'na (Musa'ya) Tur'un sağ yanından seslendik ve onu (kendisiyle) gizlice söyleşmek için yaklaştırdık. Ona rahmetimizden kardeşi Harun'u da bir peygamber olarak armağan ettik."

Hâfız: Sizin bu istidlalinize göre hem Muhammed (s.a.a) ve hem de Ali (a.s) peygamber olarak halka gönderilmişlerdir?

Davetçi: Ben sizin beyan ettiğiniz şekilde söyledim. Sizin kendiniz de peygamberlerin sayısı hakkında ihtilâf olduğunu biliyorsunuz. Peygamberlerin yüz yirmi bin veya daha fazla olduğu bile yazmışlardır. Ama onların hepsi zamanın ihtiyacına göre kendi dönemlerindeki kitaba ve ahkam sahibi peygambere tâbi idiler. Onlardan sadece beş tanesi ulu'l-azm idi. Onlar: Hz. Nuh, Hz. İbrahim, Hz. Musa, Hz. İsa ve makamı hepsinden daha

yüksek olan Hz. Hatemu'l-Enbiya Muhammed Mustafa'dır; ki o makam da hatemiyet makamıdır.

Hz. Harun'un Konumunun Hz. Ali'yle Aynı Olduğunun İspatı

Hz. Harun diğer birçok peygamber gibi müstakil bir nübüvvete sahip değildi; kardeşi Hz. Musa'nın şeriatına tabiiydi. Hz. Ali de nübüvvet makamına sahipti. Ama müstakil değildi. Hz. Muhammed'in (s.a.a) şeriatına tabiiydi. Hz. Peygamber bu hadis (Menzilet Hadisi) vesilesiyle ümmete şunu anlatmak istedi ki, Hz. Harun nasıl nübüvvet makamına sahip ve zamanının ulu'l-azm peygamberi olan Hz. Musa'ya tâbi idiyse, Hz. Ali (a.s) de İmamet mertebesiyle beraber nübüvvet makamına sahipti. Ama peygamber (s.a.a) efendimizin şeriatına tâbi idi. Bunun kendisi, Hz. Ali için ulvî bir özelliktir.

İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-BelâğâŞerhi*'nde mezkur hadisi naklettikten sonra şunları söylüyor:

"Hz. Peygamber (s.a.a) bu hadisi ve beyanıyla, Harun'un Musa'ya nispetle sahip olduğu bütün mertebelere Hz. Ali'nin de sahip olduğunu ispatlamıştır. Eğer Hz. Peygamber'den sonra peygamberlik devam etmiş olsaydı, Hz. Ali de peygamber olurdu. Peygamber'in (s.a.a); 'Doğrusu benden sonra peygamber yoktur.' cümlesi, eğer kendisinden sonra bir peygamber olsaydı, Hz. Ali'nin o makama geleceğini bize anlatmaktadır. İşte bundan dolayı peygamberlik istisna edilmiştir. Hz. Harun'un nübüvvet dışındaki sahip olduğu bütün makamlar Hz. Ali'de de sabittir."

Muhammed b. Talha eş-Şafiî de *"Metalibu's-Süul"*un 19. sayfasında Harun'un menzileti hakkındaki esrarı keşfettikten ve birtakım açıklamalar yaptıktan sonra görüşünü şöyle belirtiyor:

"Özet olarak Harun'un Musa'ya nispetle menzileti şuydu: Harun Musa'nın kardeşi, veziri, desteği, nübüvvette ortağı ve Musa'nın kavmine halifesi idi. Hz. Peygamber de menzilet hadisiyle, nübüvvetin dışındaki Harun'un Musa'ya nispetle sahip olduğu bütün özellikleri, Hz. Ali için karar kılmıştır. Binaenaleyh nübüvvetin dışındaki özelliklerin hepsi, yani Hz. Peygamber'in kardeşliği, vezirliği, destekçi olması ve kendisinden sonra kavmine (ümmete) halifeliği Hz. Ali için sabittir. Menzilet hadisi, mentuk ve mefhum açısından bu özelliklerin Hz. Ali

için sabit olduğuna delâlet etmektedir. Bu hadisin sahih olduğuna ittifak etmişlerdir."

Bunun benzeri sözleri İbn Sabbağ "*el-Fusulu'l-Muhimme*"nin 29. sayfasında ve sizin diğer büyük âlimleriniz de bu manada sözler söylemişlerdir, ki zamanımızın kısıtlılığı onları hepsini bir-bir zikretmeye izin vermiyor.

Hâfız: Zannediyorum nübüvvetin istisna edilmesi bu makamın Hz. Ali'de olduğunun değil, olmadığının delilidir.

Davetçi: Bu kadar açık ve sizin birçok büyük ulemanızca da kabul edilen bu meseleyi reddetmekle çok lütufsuzluk ediyorsunuz. Şafiî'den size naklettiğim söze iyi dikkat etmediniz galiba. O şöyle söylüyor: "Nübüvvetin dışındaki diğer özelliklerin hepsi Hz. Ali için sabittir."

Bu söz, Hz. Ali'de nübüvvet makamının bulunmadığını değil sadece istisna edildiğini bildiriyor. Ayrıca onun: "Fe-innehu istesnaha fi ahiri'l-hadisi bi-kavlihi: innehu la nebiyye ba'di" sözündeki "istesnaha" kelimesindeki zamir nübüvvet'e dönüyor.

Bu çeşit sözler, sizin ulemanızın kitaplarında çoktur; onların hepsi nübüvvetin istisna edildiğine delâlet etmektedir, nübüvvetin olmadığına değil. Nübüvvetin olmadığına kail olanların görüşleri, inat ve taassuptan başka bir şey değildir. Din hususunda taassuptan Allah'a sığınıyoruz.

Hâfız: Zannediyorum sizin, "Eğer bizim Peygamberimiz son peygamber olmasaydı ve ondan sonra da bir peygamber gelecek olsaydı, Hz. Ali o makamı haizdi" şeklindeki iddianız, sizin kendinize mahsustur; sizden başka kimse böyle bir şey söylememiştir.

Davetçi: Bu iddia bana veya Şia âlimlerine has olan bir iddia değil. Sizin büyük âlimlerinizden bir çoğu da aynı manada sözler söylemişlerdir.

Hâfız: Bizim büyük âlimlerimizden hangisi böyle bir iddiada bulunmuştur? Eğer aklınıza gelen varsa buyurun.

Davetçi: Molla Ali b. Sultan Muhammed Herevi-yi Karî, sizin büyük âlimlerinizden olup Ehlisünnetin rical ulemasınca da güvenilir bir şahıstır. Onun ölüm haberi Mısır'a ulaştığında Mısırlı âlimler, dört binden fazla insanın huzurunda onun için gıyabî cenaze namazı kıldılar. Kendisi birçok kitap yazmıştır. "*Mişkat*"a şerh olarak yazmış olduğu "*Mirkat*" kitabında, menzilet hadisinin şerhinde şöyle diyor:

"Bu hadiste, eğer Hz. Hatemu'l-Enbiya'dan sonra bir peygamber gelecek olsaydı, onun Hz. Ali olacağına işaret vardır."

Sizin aynı düşünceye sahip olan büyük âlimlerinizden biri de Allame-i şehir (meşhur) Celaluddin Süyûtî'dir. O "*Buğyetu'l-Vu'az fi Tabakati'l-Huffaz*" kitabının sonlarında Câbir b. Abdullah-i Ensarî'ye kadar râviler silsilesini zikrederek ondan şöyle naklediyor:

Hz. Peygamber (s.a.a), Emîrül-Müminin Ali'ye şöyle buyurdular: "Ya Ali! Bana nisbetinin, Harun'un Musa'ya olan nisbeti gibi olmasını istemiyor musun? Şu farkla ki, benden sonra bir peygamber yoktur; eğer olsaydı o sen olurdu."

Yine Şafîi fakihî olan Mir Seyyit Ali Hemadî, "*Meveddetü'l-Kurba*"nın 6. meveddetinin ikinci hadisinde Enes b. Malik'ten şöyle nakletmiştir:

Hz. Peygamber şöyle buyurdular: "Allah Teala beni peygamberliğe seçti ve beni bütün peygamberlerden de üstün kıldı. Amcam oğlu Ali'yi de benim vasım kılarak pazılarımı güçlendirdi. Nitekim Musa'nın pazısını da kardeşi Harun vasıtasıyla güçlendirdi. O (Ali) benim halifem ve vezirimdir; eğer benden sonra peygamber olsaydı şüphesiz o peygamber olurdu; fakat benden sonra peygamber yoktur."

Görüldüğü gibi Hz. Ali'nin nübüvvet makamına sahip olduğu sözü sadece bize ait değil, sizin kendi ulemanızın da tasdikiyle bizzat Hz. Peygamber'e aittir. Onun sözüne binaen Hz. Ali nübüvvet makamına sahipti ve bu mesele sizin bu kadar şaşırmanızı gerektirecek kadar karışık ve duyulmamış bir mesele de değildir.

Hz. Harun'un menzilet ve mertebelerinden, sadece nübüvvet makamı muttasıl istisnaıyla müstesna olmuştur. Ama onun haricindeki menzilet ve mertebeler, sizin kendi ulemanızın da itirafıyla Hz. Ali için baki ve sabittir. Bu menzilet ve makamlardan en üstünü de, hilâfet ve efdaliyet menziletidir (makamıdır). Allah-u Teâla Hz. Harun'un hilâfeti hakkında açık bir şekilde A'râf (7) Suresi'nin 142. ayetinde şöyle buyuruyor:

"Musa kardeşi Harun'a dedi ki: Kavmim içinde benim halifem ol (yerime geç), onları düzene koy ve bozguncuların yoluna uyma."

Hâfız: Geçen ayetlerde Hz. Harun'un, kardeşi Hz. Musa'yla nübüvvet makamına ortak olduğunu söylediniz. O hâlde nasıl oldu da onu kendi halifesi kıldı? Oysa insanın ortağının makamı, kendisine halife ve vasi olmaktan çok yücedir. Eğer ortağı halife (kendi yerinde oturacak olan)

yaparlarsa, onu makam ve mertebesinden aşağı düşürmüş olurlar. Çünkü nübüvvet makamı hilâfet makamından daha yücedir.

Davetçi: Muhterem beylerden bazıları fazla dikkat etmediklerinden dolayı hataya düştüler. Eğer biraz dikkat edecek olsaydınız, cevabıma gerek kalmadan kendiniz cevabı bulurdunuz ve anlardınız ki Hz. Musa (ala nebiyyina ve âl'ihî ve aleyhi's-selâm)'ın nübüvveti asıl ve Hz. Harun'un nübüvveti ise ona tabi idi; onun halifesi gibiydi. Şuna da dikkat edilmesi gerekir ki, Hz. Harun tebliğ işlerinde, kardeşi Hz. Musa'yla aynı konuma sahipti.

Nitekim bu, Hz. Musa'nın, Taha Suresi'nin 25. ayetinden 33. ayetine kadar olan kısımdaki Allah-u Teâla'ya yakarışından anlaşılmalıdır. TâhâSuresi Hz. Musa'nın sözünü şöyle naklediyor:

"Dedi ki: Rabbim, benim göğsümü aç, işimi kolaylaştır, dilimden düğümü çöz; ki söyleyeceklerimi anlasınlar. Ailemden bana bir yardımcı kıl; kardeşim Harun'u; onunla sırtımı kuvvetlendir; onu, işimde ortak kıl; böylece seni tesbih edelim."

İşte bundan dolayı sadece Hz. Ali (a.s), nübüvvet-i hasse dışında bütün kemal mertebelerinde Hz. Peygamber'le ortak ve aynı konuma sahipti.

Hâfız: Bizim hayretimiz sürekli olarak artıyor. Görüyoruz ki Hz. Ali'nin (k.v) makamı konusunda akıl sahiplerinin aklını hayrete düşürecek kadar guluv ediyorsunuz (ileri gidiyorsunuz). Onlardan biri de şimdi söylediğiniz sözdür. Buyurdunuz ki: Ali (k.v), Hz. Resulullah'ın (s.a.a) sahip olduğu bütün sıfat ve özelliklere sahipti.

Davetçi: Evvela, bu tür sözler guluv (ileri gitmişlik) değil, aslında hakikatin özüdür. Çünkü akli kaidelere göre Hz. Peygamber'in halifesinin bütün sıfatlarıyla Peygamber'e benzemesi gerekir.

İkinci olarak, yalnız biz böyle bir iddiada bulunmuyoruz; sizin büyük âlimlerinizden bazıları da kendi muteber kitaplarında bu mânâda sözler söylemişlerdir.

Hz. Ali'nin, Peygamber'in (s.a.a) Bütün Sıfatlarına Sahip Oluşu

İmam Sa'lebî kendi tefsirinde ve sizin büyük âlimlerinizden olan Seyyit Ahmed Şahabuddin "*Tevezihu'd-Delail Alâ Tercihî'l-Fezail*" adlı kitabında, bu mânâyâ işaret ederek şöyle diyor:

"Mevlâmız Emîrül-Müminin Ali, Hz. Peygamber'in pek çok yüce sıfatında, fiilinde, âdetinde, ibadetinde ve ahvalinde Hz. Peygamber'e benzemiştir. Bu mânâ, sahih hadis ve açık ifadelerle Hz. Ali için kesinleşmiştir; bunun hiçbir delile ve hüccete ihtiyacı yoktur. Bazı âlimler, Hz. Peygamber'in sahip olduğu birtakım güzel sıfatları, Hz. Ali için de saymışlardır. Örneğin: Hz. Ali ile Hz. Peygamber nesepte birbirlerinin mislidirler. Hz. Ali temizlikte (masumlukta), -Hz. Peygamber, Hz. Ali, Hz. Fatıma, Hz. Hasan, ve Hz. Hüseyin hakkında nazil olan- **Tathir**Ayeti⁽¹⁾ gereğince Hz. Peygamber'le aynıdır.

MâideSuresi'ndeki; "**Sizin veliniz (yönetici ve önderiniz) ancak Allah, O'nun Resulü, namaz kılan ve rüku hâlindezekât veren müminlerdir.**"⁽²⁾ mealindeki Velâyet Ayeti gereğince Hz. Ali, Hz. Peygamber'in ümmet üzerinde sahip olduğu velâyet makamının aynısına sahiptir. Bu ayetin, Hz. Ali hakkında indiğine dair herkes ittifak etmiştir.

Hz. Ali, Berâat (Tevbe) Suresi gereğince, tebliğ ve risalet makamında Hz. Peygamber'le aynı makama sahipti. Zira Hz. Peygamber (s.a.a), Berâat Suresi'nin ayetlerini hac mevsiminde Mekke ehline okuması için Ebu Bekir'e verdi. Ama (bu kitapta da yazıldığı üzere) Cebrail Hz. Peygamber'in huzuruna gelerek, bu risaleti (görevi) ya kendisi veya kendisinden olan birisinden başkasının yapamayacağını bildirdi; Hz. Peygamber (s.a.a) de Allah'ın emriyle Berâat Suresi'ni Ebu Bekir'den alıp hac mevsiminde okuması için Hz. Ali'ye verdi.

Hz. Peygamber'in Gadir-i Hum'da buyurmuş olduğu; "*Ben kimin mevlâsı isem, Ali de onun mevlâsıdır.*" hadisi gereğince, Hz. Ali, Hz. Peygamber'in ümmetin mevlâlığı olan makamının aynısına sahipti.

Hz. Ali Al-i İmrânSuresi'ndeki Mübahele ayeti gereğince, Hz. Peygamber'le nefis birliği (ittihad-i nefis) makamına sahiptir. Nitekim Allah-u Teala Mübahele ayetinde (bu kitapta zikredildiği gibi her iki fırkanın ittifakıyla) Hz. Ali'yi Resulullah'ın (s.a.a) nefsi mesabesinde karar kılmıştır.

Hz. Ali, evinin kapısının mescide açılması yönünden Hz. Peygamber'le

1- Tathir Ayeti: "**Ey Ehlibeyt! Gerçekten Allah, ancak sizden ricisi (günah ve çirkinliği) gidermek ve sizi tertemiz kılmak ister.**" (Ahzâb, 33)

2- Mâide, 55.

aynı makama sahipti. (Bilindiği gibi, Peygamberle Hz. Ali'nin kapısı hariç, kapıları camiye açılan bütün evlerin kapıları Hz. Peygamber'in emriyle kapatılmıştır.)

Hız. Ali, mescide cenabet olarak girebilmekle ilgili kendisine verilen izinde de Hz. Peygamber'le aynı makama sahipti. (Bu arada Ehlisünnet kardeşlerimiz arasında yavaşça bazı sözler söylenmeye başladı. Ne olduğunu sorunca şöyle cevap verdiler:)

Nevvab: Geçen Cuma, namaz kılmak için camiye gittik. İmam, tesadüfen sizin Peygamber'in mescidine açılan kapıyla ilgili naklettiğiniz hadisi nakletti ve bu kapının Ebu Bekir'in kapısı olduğunu söyledi. Sizin, bu kapının Hz. Ali'nin kapısı olduğunu söylemeniz mecliste bulunanların hayretine yol açtı. Aramızdaki konuşmalar da bu meseleyle ilgiliydi. Bu muammayı çözmenizi rica ediyoruz.

Davetçi: (Hâfız'a dönerek) Böyle bir beyanda bulundunuz mu?

Hâfız: Evet! Çünkü büyük ve âdil sahabe!! Ebu Hureyre'den nakledilen sahih hadislerde, Peygamber-i Ekrem, mescide açılan bütün kapıların kapatılmasını emretmiş ve Ebu Bekir'in kapısını istisna ederek şöyle buyurmuştur: "Ebu Bekir bendendir; ben de Ebu Bekir'denim."

Davetçi: Büyük ihtimalle muhterem beyler de mutlaka görmüşlerdir ki Emevîler, Emîrül-Müminin Hz. Ali'nin özelliklerinden sayılan her faziletin karşısında, Muaviye'nin sofrasının çanak yalayıcıları olan Muğayre, Amr b. As, Ebu Hureyre vb. şahıslar vasıtasıyla, başkaları hakkında hadis uydurmak için büyük çaba sarf etmişlerdir.. Bekrîler de Ebu Bekire olan aşırı alakalarından dolayı bu yalan hadisleri daha da desteklemişlerdir.

Nitekim İbn Ebî'l-Hadid "*Nehcü'l-BelâğâŞerhi*"nin 1. ve özellikle 3. cildinin 17. sayfasında bu olayları geniş bir şekilde naklederek şöyle diyor: "Ebu Bekir'in kapısının dışındaki mescide açılan bütün kapıların kapatılması hadisi, mevdu (uyduruk) hadisler cümlesindedir."

Şu açıktır ki bu mevdu hadis, Şia ve Ehlisünnet âlimleri yoluyla tevatürle nakledilen şu hadis: "*Peygamber-i Ekrem (s.a.a), Hz. Ali'nin kapısının dışında mescide açılan diğer bütün kapıları Allah'ın emriyle kapattı.*" karşısında uydurulmuştur.

Nevvab: Hâfız Bey bu hadisi Ebu Bekir'in faziletleri arasında sayarken, siz Hz. Ali'nin faziletlerinden biri olduğunu söylüyorsunuz. Eğer mümkün-

se, dinleyicilerin en güzel olanı seçebilmesi için, bizim muteber (sahih) kitaplarımızın bazı senetlerine değininiz (iddianızın doğruluğuna dair onlardan delil getiriniz).

Hız. Peygamber'in Emriyle, Hız. Ali'nin Kapısının Dışında Mescide Açılan Diğer Kapıların Kapatılması

Davetçi: İmam Ahmed b. Hanbel "*Müsned*" kitabının 1. cildinin 175. sayfası, 2. cildinin 26. sayfası ve 4. cildinin 369. sayfalarında, Ebu Abdurrahman Nesâi "*Sünen-i Nesâi*" adlı kitapta ve "*Hasais-u Aleviyeye*" kitabının 13. ve 14. sayfalarında, Hâkim-i Nişaburî "*Müstedrek*" kitabının 3. cildinin 117 ve 125. sayfalarında, Sibte b. Cevzî, Tirmizî ve Ahmed kanalıyla bu hadisi ispatladığı "*Tezkire*" kitabının 24 ve 25. sayfalarında İbn Esir-i Cezrî "*Esne'l-Metalib*"'in 12. sayfasında, İbn Hacer-i Mekkî "*Savaik*"'in 76. sayfasında, İbn Hacer Askalanî "*Fethu'l-Bari*"'nin 7. cildinin 12. sayfasında, Taberanî "*Evset*" kitabında, Hatib-i Bağdadî "*Tarih-i Bağdadî*" ismiyle meşhur olan kitabının 7. cildinin 205. sayfasında, İbn Kesir "*Tarih-i İbn Kesir*" diye tanınan kitabının 7. cildinin 342. sayfasında, Muttaki-yi Hindî "*Kenzu'l-Ummal*"'ın 6. cildinin 408. sayfasında, Heysemî "*Mecmau'z-Zevaid*" kitabının 9. cildinin 115. sayfasında ve Muhibbuddin Taberî "*Riyaz*" kitabının 2. cildinin 192. sayfasında, İbn Ebî'l-Hadid, "*Şerh-u Nehci'l-Belâğâ*"'nın 2. cildinin 451. sayfasında, Hâfız Ebu Nuaym "*Fezailu's-Sahabe*"'nin 153. sayfası ve "*Hilyetu'l-Evliya*"'nın 4. cildinde, Celaluddin Süyûtî "*Tarihu'l-Hulefa*"'nın 116. sayfasında, yine "*Cemu'l-Cevami*", "*Hasaisu'l-Kubra*" ve "*Lea-li'l-Mesnu'a*"'nın 1. cildinin 181. sayfasında, Hatib-i Harezmî "*Menakıb*"da, Himvinî "*Feraid*"de, İbn Meğazilî "*Menakıb*"da, Menavi Mısırî "*Kunuzu'd-Dakaik*"de, Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabiu'l-Mevedde*"'nin 87. sayfasında (mezkur kitabın 17. babını bu meseleye ayırmıştır), Şehabuddin Kastalanî "*İrşadu's-Sari*"'nin 6. cildinin 81. sayfasında, Halebî "*Siretu'l-Halebiyye*"'nin 3. cildinin 374. sayfasında, Muhammed b. Talha eş-Şafî "*Metalibu's-Süul*"'un 17. sayfasında söz konusu hadisi çeşitli lafızlarla nakletmişlerdir.

Velhasıl, Ehlişünet âlimlerinin geneli, Ömer b. Hattab, Abdullah b. Abbas, Abdullah b. Ömer, Zeyd b. Erkam, Berâb. Azib, Ebu Said-i Hudrî, Ebu Hazım-ı Eşceî, Sa'd b. Ebî Vakkas ve Câbir b. Abdullah-i Ensarî gibi ashâbın ileri gelenlerinden küçük farklılıkla Hız. Peygamber'in (s.a.a) Hız. Ali'nin kapısından başka mescide açılan bütün kapıların kapatılmasını emr ettiklerini nakletmişlerdir.

Aksine, Ehlisünnetin büyük âlimlerinden bir çoğu, aldatılmış olan Emevîleri, Bekrîleri ve diğer kimseleri aydınlatmak için, bu konuyla ilgili geniş açıklamalar yapmışlardır. Örneğin: Muhammed b. Yusuf-i Gencî eş-Şafîî "*Kifayetu't-Tâlib*" kitabının 50. babını sadece bu konuya ayırmıştır. Konuyla ilgili müstenet hadisleri naklettikten sonra "Haza Hadisun Alin" (Bu çok değerli hadistir) başlığıyla açıklamalarda bulunmuş ve şöyle demiştir:

Resulullah (s.a.a), mescide açılan kapıların kapatılmasını ve mescitte cenabetken veya hayızlıyken durmanın yasak olduğunu buyurduktan sonra Hz. Ali'nin kapısını istisna ederek şöyle buyurmuştur:

"Ali'nin kapısı dışındaki mescide açılan bütün kapıları kapatın."

Daha sonra şöyle diyor: Cenabet hâlindeyken mescide girme ve orada durmanın mubah (sakıncasız) olması, sadece Hz. Ali'ye mahsustu. Ama bu, diğer insanların da mescide cünüpken veya hayızlıyken girip çıkabileceklerine delil olamaz. Hz. Peygamber'in, bu büyük ayrıcalığı Hz. Ali, Hz. Fatıma ve evlâtlarına tanınmasının nedeni, bunları pak (tertemiz) görmesinden dolayıdır. Zaten Tathir Ayeti de onların her türlü ricsten (çirkinlik ve günahattan) münezzehtir olduğunu açık bir şekilde bildirmiştir.

Sayın Hâfız Bey, bu Şafîî âliminin yaptığı geniş açıklamaları da dikkate alarak, Ebu Bekir hakkındaki naklettikleri hadisi bunlar ile mukayese etsinler. Bizim bunca güvenilir senetlerimize rağmen, eğer Ebu Bekir'in temizliği (bütün çirkinliklerden tertemiz olması) hakkında bir delilleri varsa, buyursun nakletsinler.

Şuna da ilave edelim ki, Buharî ve Müslim kendi sahihlerinde bu konuya işaret ederek, cünüpken kimsenin mescide girme ve mescitte durma hakkına sahip olmadığını söyleyip Resul-ü Ekrem'in şöyle buyurduğunu naklediyorlar: "*Ben ve Ali'den başka mescitte cünüp olmak kimseye layık değildir.*"

Bu tip hadisler, Hz. Ali ve Hz. Peygamber'in kapısından başka bütün kapıların kapandığını ispatlamaktadır. Eğer bu iki kapının haricinde de herhangi bir kapı açık kalmış olsaydı, başkalarının da mescide cenabet olarak girmeleri câiz olurdu. Oysa Peygamber efendimiz açık bir şekilde, kendisi ve Hz. Ali'nin dışında kimsenin mescide cenabet giremeyeceğini buyuruyor.

Bu hadis, (ki Buharî ve Müslim de onu nakletmişlerdir) Emevîlerin, Bekrîlerin ve diğer grupların, açık kapının diğer bir şahsa ait olduğu hususundaki iddialarının reddi için kesin bir delildir.

Şu kesin ve açıktır ki, evin kapısının mescide açık bırakılması, Hz. Ali'nin (a.s) özelliklerindedir. Eğer izin verirseniz bu konudaki sözlerime, ikinci halifeden size sunacağım bir hadisle son vereyim. Hâkim bu hadisi "*Müstedrek*"in 3. cildinin 125. sayfasında, Süleyman-i Belhî el-Hanefî "*Yenabiu'l-Mevedde*"nin 56. bölümünün 210. sayfasında (*Zahairu'l-Ukba*"dan naklen), İmamü'l-Harem "*Müsned-i Ahmed b. Hanbel*"den, Hatib-i Harezmi "*Menakıb*"ın 261. sayfasında, İbn Hacer "*Savaik*"in 76. sayfasında, İbn Esir "*Tarihu'l-Hulefa*"da, İbn Esir-i Cezrî "*Esne'l-Metalib*"de vb. şahıslar, az bir farkla Ömer'in şöyle dediğini nakletmişlerdir:

"Şüphesiz Ali b. Ebu Talib'e üç özellik verilmiştir. Eğer onlardan birisi bana verilmiş olsaydı, benim için kırmızı tüylü develerden daha hayırlıydı; o özellikler şunlardır:

1- Peygamber (s.a.a), onu kendi kızıyla evlendirdi.

2- Peygamber (s.a.a), onun kapısı dışındaki mescide açılan bütün kapıları kapattı ve O Resulullah ile birlikte mescitte oturdu ve Peygambere mescitte helâl olan her şey ona da helâl oldu.

3- Peygamber (s.a.a) Hayber gününde, İslâm bayrağını ona verdi."

Umarım bu muamma, Nevvab Bey ve diğer aziz kardeşlerimize, hiçbir özür kalmayacak bir şekilde çözülmüş oldu; Hâfız Bey de tamamen aydınlanmış oldular.

Biz tekrar başa dönelim, yani Seyyid Şahabuddin'in geriye kalan sözlerine. O araştırmasının son kısmında şöyle diyor:

"Kim Hz. Ali'nin ahvali hakkında biraz araştırmada bulunursa, birçok özel sıfatlar, zahirî haller ve dış görünüş yönüyle Resulullah'a son derece benzediğini ve nûrunu iktibas ettiğini görecektir. Hz. Ali'den başka kimse bu hususiyetlere sahip olma iftiharına sahip değildir."

Bu söylediklerim, sizin kendi ulemanızın Emîrü'l-Müminin Hz. Ali'nin özel faziletleri hakkındaki itiraflarından sadece bir numune idi. Biliniz ki, ben asla onun makamı hakkında guluv etmiyorum ve akılsızca iddialarda da bulunmuyorum. Şia camiası, başından günümüze dek asla delilsiz bir iddiada bulunmamıştır; bizim delillerimizin asıl kaynakları, sizin kendi mu-teber kitaplarınızda yer almaktadır. Ama üzüldüğüm nokta şu ki, sizler, geçmişten kalma bir âdet üzere, her şeyden habersiz avam halkın arasında

oturduğunuzda, kendi makamınızı korumak için, -tek başınıza kadının yanına gidip kuruyula yaşı birbirine katıyor- iftiralarda bulunup meseleyi halka yanlış aktarıyorsunuz.

Zikredilen bu mukaddimeden, Hz. Ali'nin, Harun'un Hz. Musa'ya olan nispeti gibi bütün yönlerde Hz. Peygamber'in misli ve ortağı olduğu ispat oldu. Hz. Musa, kardeşi Harun'u Benî İsrail arasında herkesten daha layık ve daha üstün gördüğü için Allah'a dua ederek onu, kendisine ortak ve vezir kılmasını istedi. Hz. Peygamber de ümmeti arasında bu makama, Hz. Ali'den daha layık bir kimse görmedi ve Allah'tan, Harun'u nasıl Musa'ya vezir ve ortak kıldıysa, Ali'yi de kendisine ortak kılmasını istedi.

Nevvab: Kible sahip! Acaba bu konuyla ilgili hadis var mı?

Davetçi: Tabi, Şia'daki icmaya ilâve olarak, sizin muteber kitaplarınızda da bu konuyla ilgili hadisler vardır.

Nevvab: Eğer mümkünse, o hadislerden bazılarını bizler için okursanız memnun olurum.

Davetçi: Beyler arzu ederse, ben hazırım.

Hâfız: Herhangi bir sakıncası yoktur. Çünkü hadis nakletmek ve onu dinlemek ibadettir.

H. Peygamber'in Allah Teala'dan Hz. Ali'yi Kendisi İçin Vezir İstemesi

Davetçi: Şafî fakihî olan İbn Meğazilî "*Menakıb*"da, Celaluddin Süyûtî "*ed-Dürrü'l-Mensûr*" tefsirinde ve hadis ashabının imamı Ahmed Sa'lebî "*Keşfu'l-Beyan*" tefsirinde, Sibte b. Cevzî "*Tezkire*"de Velâyet Ayeti'nin bahsinde ve yine aynı kitabın 14. sayfasında Ebuzer ve Esmâ bint-i Umeyyâ'ten (Ebu Bekir'in hanımı) şöyle söylediklerini naklediyor:

"Bir gün öğle namazını mescitte kıldık ve Resulullah da orada idi. Bir dilenci yardım talebinde bulundu ve kimse ona bir şey vermedi. Bu arada namazda rüku hâlinde olan Hz. Ali parmağındaki yüzüğe işaret etti ve dilenci de yüzüğü Ali'nin parmağından çıkardı. Peygamber (s.a.a) bu manzarayı görünce, mübarek başını gökyüzüne doğru kaldırıp şöyle arz etti:

"Allah'ım! Kardeşim Musa senden istekte bulunarak şöyle dedi: Rabbim be-

nim göğsümü genişlet, (risaletin tebliğinde) işimi kolaylaştır... ve kardeşim Harun'u işlerimde ortak kıl."

O zaman Musa'ya şu ayet nazil oldu: "Biz senin isteğini kabul ettik ve kardeşin Harun'u sana vezir ederek, senin pazılarını güçlendireceğiz ve size bu âlemde kimsenin ulaşamayacağı bir kudret ve hükümet vereceğiz."

Bu sırada Peygamber efendimiz şöyle arz etti:

"Allah'ım! Ben senin seçkin kulun ve peygamberin olan Muhammed'im; öyleyse göğsümü genişlet, işlerimi kolaylaştır ve Ehlibeytimden Ali'yi bana vezir kılarak sırtımı güçlendir."

Ebuzer diyor ki, Allah'a andolsun, Peygamber'in duası tamam olmadan Cebrail nazil olarak; "Sizin veliniz Allah, Resulü ve namaz kılıp rüku hâlinde iken zekât veren müminlerdir." ayetini Hz. Peygamber'e okudu.

Görüldüğü gibi Hz. Peygamber'in duası kabul olmuş ve Hz. Ali de (Harun'un Musa'ya vezir olduğu gibi) ona vezir kılınmıştır.

Muhammed b. Talha eş-Şafî "*Metalibu's-Süul*" kitabının 19. sayfasında, geniş açıklamalarla bu mânâyâ değinmiştir.

Hâfız Ebu Nuaymİsfahanî "*Minkabetu'l-Mutahharin*" kitabında, Şeyh Ali Cifrî "*Kenzu'l-Berahin*"de, İmam Ahmed b. Hanbel "*Müsned*"inde, Seyyit Şehabuddin "*Tevzihu'd-Delail*"inde, Celaluddin Süyûtî "*ed-Dürrü'l-Mensûr*"da ve diğer birçok Ehlişünnet uleması- ki vaktin darlığı nedeniyle onların adını zikretmiyorum- kendi tasnif ve teliflerinde bu hadisi nakletmişlerdir. Bazıları bu hadisi Ema bint-i Umeys'ten (Ebu Bekir'in hanımı), diğer bazıları da sahabelerden nakletmişlerdir.

İbn Abbas diyor ki: Peygamber (s.a.a) ben ve Ali'nin elini tutuktan sonra dört rekât namaz kılıp ellerini gökyüzüne doğru açarak şöyle arz etti:

"Allah'ım! Musa b. İmran (kardeşi Harun'un vezirliği, nübüvvet işinde ortak olması ve risaleti tebliğ etmesi için) senden istekte bulundu. Allah'ım! Ben Muhammed de senden istiyorum ki, göğsümü genişletesin, işlerimi kolaylaştırasın, sözümü anlayabilmeleri için dilimin düğümünü çözesin, ehlinden Ali b. Ebu Talib'i bana vezir kılasın, onun vasıtasıyla sırtımı güçlendiresin ve onu işlerimde bana ortak kılasın."

İbn Abbas diyor ki: O esnada bir münadinin şöyle dediğini işittim; "Ya Ahmed! İsteddiğin şeyi sana verdik." O zaman Resul-i Ekrem (s.a.a) Hz. Ali'nin ellerini tutarak ona şöyle buyurdu: "Ellerini gökyüzüne kaldır ve Rabbinden sana bir şeyler vermesi için istekte bulun." Hz. Ali ellerini gökyüzüne doğru kaldırarak şöyle arz etti: "Allah'ım, kendi katında benim için bir ahit kıl ve benim için meveddet (muhabbet) yarat." Bu sırada Cebrail nazil olarak Meryem Suresi'nin şu ayetini getirdi:

"İman edenler ve salih amellerde bulunanlar için Rahman (Allah) bir sevgi kılacaktır."⁽¹⁾

Ashap bu olaydan dolayı hayrete düşünce Resul-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyurdular:

"Neden hayrete düşüyorsunuz, Kur'ân dört kısımdır; ondan dördte biri biz Ehlibeyt hakkındadır, dördte biri helâller hakkındadır, dördte biri haramlar hakkındadır, dördte birisiyse feraiz ve ahkam hakkındadır. Allah'a andolsun ki, Kur'ân'ın keraimi de Ali hakkında nazil olmuştur."

Şeyh: Hadisin sahih olması onun sadece Ali (k.v) hakkında olmasına delâlet etmez. Bu hadis, iki şanı yüce halife olan Ebu Bekir ve Ömer hakkında da söylenmiş olabilir. Kuz'at b. Suveyd İbn Ebî Melike'den o da İbn Abbas'tan Resulullah'ın şöyle buyurduğunu nakletmiştir:

"Ebu Bekir ve Ömer'in bana nisbeti Harun'un Musa'ya olan nisbeti gibidir."

Davetçi: Sayın beyler, eğer biraz râvi ricallerine müracaat etmiş olsaydınız, kendinizi bu kadar zahmete düşürmezsiniz. Bazen Amudi, bazen de yalancı Kuz'a gibi kimselerin sözleriyle delil getiriyorsunuz. Oysa sizin büyük âlimleriniz, onun naklettiği hadisleri zayıf sayarak reddetmişlerdir. Özellikle Allame Zehebî "Mizanu'l-İ'tidal"da Kuz'a b. Suveyd ve Ammar b. Harun'un hal tercümelerinde bu hadisi reddetmiş ve onun yalan olduğunu söylemiştir.

Binaenaleyh, Kuz'a b. Suveyd kendi âlimleriniz tarafından reddedildiğine göre ondan nakledilen hadisler de reddedişmiş demektir.

Sayın beyler, Şia'nın bu hadisi tevatürle nakletmesine rağmen benim sizin büyük âlimlerinizden naklettiğim râviler silsilesini, Kuz'anın naklettiği ri-

1- Meryem, 96.

vayeti yan yana koyarak mukayese edin ve daha sonra hangisinin daha doğru olduğuna kendiniz vicdanınızla karar verin.

(Söz buraya yetiştiğinde beyler saatlerine bakarak; "Biz sohbeta dalarak saati unuttuk, saat gece yarısını geçmiş, bu konuyu burada bırakalım, yarın kaldığımız yerden devam ederiz." diyerek kalkıp iyi geceler deyip gittiler.)

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

BEŞİNCİ OTURUM

(27 Recep 1345 Salı Akşamı)

Akşamın ilk saatlerinde cemaat daha kalabalık bir toplulukla geldi. Hal hatır sorulup çaylar içildikten sonra Hâfız sözü açtı.)

Hâfız:Bugün, dün akşamki sözlerimizin üzerinde epeyce düşündüm. Sonra şu sonuca vardım: Maşaallah, güçlü bir konuşma yeteneğiniz var. Sihirli beyanınızın yanı sıra, güzel konuşmanız ve konuyu dallandırıp budaklandırmakla, Resulullah'ın Menzilet Hadisi'ni buyurmasından amacı; "Hz. Ali'nin (k.v), kendisinden hemen sonra halife olduğunu ispat etmekte" demek istiyorsunuz. Halbuki hadisin özel bir yönü olup Tebuk gazvesinde söylenmiştir. Hadisin genel olup her zaman geçerli olacağına dair herhangi bir delilimiz yoktur.

Menzilet Kelimesi Geneli (Umumiyeti) İfade Ediyor

Davetçi: Bu sözü sizden başkası söyleseydi şaşırmazdım. Ama sizin gibi birinin böyle konuşması gerçekten çok şaşırtıcıdır. Çünkü siz Arap edebiyatını ve onun kurallarını biliyorsunuz. Neden böyle konuşuyorsunuz anlamıyorum. Arapça dilbilgisi kurallarına göre istisna ve kendisinden istisna olunmuş kelimenin (müstesna minhu), her yerde genelliği ifade ettiğini çok iyi biliyorsunuz. Bu hadis-i şerifte menzilet kelimesinin özellikle aleme (özel ada) izafe olması, kesinlikle genelliği (umumiyeti) ifade ediyor. Ayrıca, usul ilminin âlimleri, ism-i cins-i izafının, özellikle de elif ve lâm ile olursa, umumiyeti ifade ettiğini söylüyorlar. Hadiste de "menzilet" kelimesinin ism-i cins-i izafî olması umumiyeti gerektirmektedir.

Her ne kadar bazı âlimler bunun aksini söylemişlerse de, Usul ilminin büyük âlimleri bizim kabul ettiğimiz görüşü, yani bir kelime marifeye (tanınmış, belli, bilinene) izafe olduğu zaman umumu ifade eder görüşünü benimsemişlerdir. Burada mârifenin aleme (özel ada) veya zamire

izafe olması arasında herhangi bir fark yoktur. İstisnanın varlığı, umuma delâlet etmenin şartı değildir. Aksine istisnanın sahih olması umum için yeterlidir.

Buna göre, "Senin bana olan menziletin, Harun'un Musa'ya olan menzileti gibidir; ama benden sonra nebi yoktur." hadisi umuma delâlet etmektedir. "Benden sonra nebi yoktur" cümlesi mânâya hamledilmiş (yüklenmiş) tir. O mânâ da "nübüvvet" tir. Mânâyâ hamletme kuralı meşhur bir kural olup çok kullanılmaktadır. Fasih ve belîğ kimselerin şiir ve yazılarında bu kural çok uygulanmıştır.

Hâfız: Biraz daha dikkat ederseniz, "Benden sonra nebi yoktur." cümlesinin cümle-i haberiyye olduğunu göreceğinizi zannediyorum. Onu Harun'un menazilinden istisna edemezsiniz. Ayrıca neden sarahatten çıkıp mânâyâ hamlediyorsunuz ve neden nübüvvet kelimesini hafzediyorsunuz?

Davetçi: Münakaşa yolunda giriyorsunuz! Sizin gibi şerif birinin münakaşa yoluna baş vurma beklenen bir şey değil doğrusu. Eğer önceki cümlelerin üzerinde biraz düşünürseniz, cümle-i haberiyyenin cevabının orada verildiğini göreceksiniz. Neden mânâyâ hamlettiniz ve neden zâhir-i lafızla hakikati açıklamadınız? sözünüze gelince bunun cevabını siz daha iyi biliyorsunuz; ama bilmezlikten geliyorsunuz. Acaba beyan ilminin âlimlerinin, cümleyi güzelleştirmek için bazı kelimeleri hafzettiklerini (cümlede kullanmadıklarını) biliyor musunuz? Kuran-ı Kerim'in ayetlerinde, fesahatli ve belagatlı kimselerin sözlerinde bunun birçok örneğine rastlamaktayız.

Ayrıca, eğer hadislerde "nübüvvet" kelimesi olmasaydı, böyle bir soru sorabilirdiniz. Halbuki Peygamber-i Ekrem (s.a.a), bu makamın Hz. Ali (as)'ın olduğunu ispatlamak için birkaç kez nübüvvet kelimesini açıkça kullanmış, onu cümlede kullanmıştır. Resulullah (s.a.a) bazen nübüvvet kelimesini kullanmayarak (innehu la nebiyye ba'dî), bazen de onu kullanarak (ille'n-nübüvvet) hakikati ispat etmişlerdir. Bu da cümleye ayrı bir güzellik kazandırmıştır.

Ehlisünnetin büyük âlimleri, hem nübüvvet kelimesinin olduğu, hem de olmadığı birçok hadis nakletmişlerdir. Onların bazılarını aşağıda naklediyoruz:

Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafî "Kifayetu't-Talib" in 70. babında, Şeyh Süleyman Belhî el-Hanefî "Yenabîu'l-Mevedde" nin 6. babında, İbn Esir ken-

di adını verdiği tarihinde yani "Tarih-i İbn Esir"de, Aişe bint-i Sa'd'dan, o da babasından, o da Resulullah'tan (s.a.a), Sibte b. Cevzî "Tezkire"nin 12. sayfasında *Müsned-i Ahmed*, Müslim ve daha başkalarından, İmam Ahmed b. Hanbel "Menakıb"de, Ebu Abdurrahman Ahmed b. Şuayb-i Nesâî (Kütüb-i Sitte'nin yazarlarından biri) "el-Hasaisu'l-Aleviyye"de kendi senedine dayanarak Sa'd b. Ebî Vakkas'tan ve Aişe'den, o da babasından, Hatib-i Harezmi "Menakıb"da Câbir b. Abdullah Ensârî'den şöyle nakleliyorlar: "Resulullah (s.a.a), Hz. Ali'ye şöyle buyurdular: "Ema terza en tekûne minnî bi-menzilet-i Harûn'e min Musa?"(*Acababana nispetle, nübüvvet hariç, Harun'un Musa'ya olan menziletine sahip olmaya razı değil misin?*)

Mir Seyyid Ali Hemedani, "Meveddetü'l-Kurba"nın 6. Meveddetinde Enes b. Malik'ten naklettiği hadisin sonunda (dün akşam bu hadisin tamamını aktarmıştım.) Resulullah (s.a.a) şöyle buyuruyor:

"Eğer benden sonra nebi (peygamber) olsaydı, mutlaka Ali peygamber olurdu. Ama benden sonra nübüvvet (peygamberlik) yoktur."

Bu kadarının yeterli olacağını sanıyorum. Beyler kimseyi yanıltmaya kalkmasınlar. Bilsinler ki müstesna (istisna edilen) nübüvvetir, nübüvvetin olmaması değil. Bu hadis şunu anlatmak istiyor: Hz. Musa Kelimullah (a.s), ümmetinden 40 günlüğüne ayrıldığında, onları kendi başlarına bırakmayıp Benî İsrail'in en faziletli olan Hz. Harun'u kendi yerine halife ve vâsi olarak seçip gitti. Bu vesileyle gıyabında, nübüvvet her hangi bir zararın gelmesini önlemek istiyordu. Hal böyleyken şeriati mükemmel, kanunları da kıyamete kadar sürecek olan Hatemu'l-Enbiya'nın (s.a.a), câhil insanları kendi başlarına bırakmaması ve mukaddes şeriati, istediklerine uyacak, rey ve kıyasa göre amel edecek ve şeriati bölüp-parçalayarak hanif ve saf ümmeti 73 fırkaya bölecek olan insanların yetkisine bırakmaması daha uygundur.

Onun için hadis-i şerif "Ali'nin bana nispet olan menzileti (konumu), Harun'un Musa'ya olan menzileti (konumu) gibidir." diye buyurmaktadır. Yani bu hadis, Hz. Ali'nin (a.s), Hz. Harun'un (a.s) sahip olduğu bütün makamlara sahip olduğunu ispat ediyor. Hz. Ali'nin (a.s) bütün sahabe ve ümmetten daha üstün olduğunu kanıtlayan delillerden biri de onun halife tayin edilmesidir. Yani Hz. Harun (as), Hz. Musa'nın (a.s) gıyabında nasıl onun halifesi idiyse, Hz. Ali de (a.s) Hz. Peygamber'in (s.a.a) gıyabında onun halifesidir.

Hâfız: Bu hadisin yüceliği hakkında söyledikleriniz, tabi ki tasavvur edilenin daha üstündedir. Ama öyle sanıyorum ki, biraz derinden düşünürse-

niz, hadiste genelliğin (umumiyetin) olmadığını göreceksiniz. Çünkü bu sadece Tebuk gazvesine mahsustur. Resulullah (s.a.a) sadece kısa bir süre için efendimiz Ali'yi (k.v.), halife olarak seçmiştir.

Menzilet Hadisi Tebuk'ün Dışında Defalarca Söylenmiştir

Davetçi: Hadis sadece Tebuk gazvesinde söylenmiş olsaydı, sözünüz doğru olurdu. Ancak bu hadis defalarca ve birçok yerde Resulullah (s.a.a) tarafından buyurulmuştur.

Örneğin, kardeşlik akdini ilk kez Mekke'de, ikinci kez de Medine'de Muhacirler ve Ensar arasında okuduğunda Hz. Ali'yi (a.s) kendisine kardeş seçmiş ve şöyle buyurmuştur:

"Senin bana nispetle olan konumun, Harun'un Musa'ya olan konumu gibidir; şu farkla ki benden sonra nebi yoktur."

Hâfız: Çok tuhaf! Şimdiye kadar duyup-gördüğüm şey, menzilet hadisinin sadece Tebuk gazvesinde söylendiğidir. Peygamber (s.a.a) oraya sefere gidince, Hz. Ali'yi kendi yerine bırakmıştır. Hz. Ali sefere gidemediğinden dolayı üzülmüş, Hz. Peygamber (s.a.a), onun üzüntüsünü gidermek için bu sözleri buyurmuştur. Açıklamalarınızda hata yaptığınızı sanıyorum.

Davetçi: Hayır, hata yapmıyorum, aksine bunu kesin olarak biliyorum. Şia âlimlerinin ittifakının yanı sıra sizin birçok âlimlerinizin güvenilir ve muteber kitaplarında da bunlar nakledilmiştir. Örneğin: Mes'udî (hem Sünnîlerin kabul ettiği birisi, hem de şiaların) "*Mürucu'z-Zehab*"in ikinci cildinin 49. sayfasında, Halebî "*Siretu'l-Halebiyye*"nin 26 ve 120. sayfalarında, İmam Ebu Abdurrahman Nesaî "*Hasaisu'l-Aleviyye*"nin 19. sayfasında, Sibte b. Cevzî "*Tezkire*"nin 13. ve 14. sayfalarında, Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabîu'l-Mevedde*"nin 9. ve 17. bablarında, imam Ahmed b. Hanbel'in "*Müsned*"inden naklen, Abdullah b. Ahmed "*Zevaid-u Müsned*"de ve Harezmi "*Menakıb*"da bu hadisi nakletmişlerdir. Hatta, Resulullah'ın (s.a.a) bu hadisi, kardeşlik akdinin dışında da birçok yerde buyurduğunu naklediyorlar. Meclisin vaktini fazla almamak için onları nakletmiyorum.

Sizler de tasdik edersiniz ki, bu hadis-i şerifin özel bir yönü yoktur. Aksine onun genelliği (umumiyeti) apaçık ortadadır. Resul-ü Ekrem (s.a.a) her fırsatta, gerekli gördüğü her yerde, Hz. Ali'nin (a.s) kendisinden sonra halife olduğunu şu cümlelerle ilân ediyordu: "*Ali'nin bana nispetle olan men-*

zileti (konumu), Harun'un Musa'ya nispetle olan menzileti (konumu) gibidir; şu farkla ki benden sonra nebi yoktur."

Hâfız: Peki nasıl olur, Resulullah'ın sahabeleri bu hadisin umumiyetini bilmelerine ve Ali'yi halife olarak kabul etmelerine rağmen, yine de ona karşı gelip başkasını halife seçti ve ona biat ettiler?

Hız. Musa'nın Kardeşi Harun'u Yerine Halife Seçmesi ve Sâmiri'nin Benî İsrail'i Buzağıyla Kandırması

Davetçi: Bu konuda size verebileceğim birçok cevap var. Onların içinde bu raya en uygun olanı Hz. Harun'un (a.s) olayıdır. Kuran-ı Kerim'in de açıkça buyurduğu gibi Hz. Musa Kelimullah Tur dağına gideceği zaman, kardeşi Hz. Harun'u kendisine halife seçti. Benî İsrail'i (bazı hadislere göre yetmiş bin kişiydiler) toplayarak, Hz. Harun'un emirlerine itaat etmelerini söyledi. Sonra Rabbinin misafiri olarak Tur dağına gitti. Daha bir ay geçmemişti ki Samirî fitnesi baş gösterdi. Benî İsrail'in arasında ayrılık ve ihtilâf çıktı. Samirî altın bir buzağı yaparak Benî İsrail'i, Hz. Musa'nın (a.s) halifesi olan Hz. Harun'un etrafından ayırıp kendi etrafında toplamaya başladı. Kısa bir sürede o yetmiş bin kişi, Hz. Harun'a karşı gelerek ona isyan etmeye başladılar. Halbuki Benî İsrail, Hz. Musa'nın (a.s) Hz. Harun'u, kendi gıyabında yerine halife seçtiğini kulaklarıyla duymuştu. Ama onlar Samirî'nin aldatmasıyla buzağıya taptılar. Harun (a.s) her ne kadar onların bu çirkin işine engel olmaya çalıştıysa da fayda vermedi. Hatta onu öldürmeye bile yeltendiler. Nitekim A'râf Suresi'nin 150. ayetinde bu olaya değinilmiştir. Harun (a.s) kardeşi, Hz. Musa Tur dağından döndüğünde dert yanarak şöyle dedi: "**Annem oğlu, bu topluluk beni zayıflattı (aciz bıraktı) ve neredeyse beni öldürüyorlardı da!**"

Allah aşkına, taassubunuzdan biraz uzaklaşıp insafla söyleyin, Benî İsrail'in Hz. Musa'nın (a.s) emirlerine karşı gelmeleri, hak halifesi Hz. Harun'u yalnız bırakmaları ve hokkabaz Samirî'nin hilesiyle buzağıya tapmaları, Hz. Harun'un halifeliğinin batıl olduğunu, Samirî ve buzağısının da hak olduğunu mu gösteriyor?

Benî İsrail cahillerinin heva ve heveslerine uyarak yaptıkları bu iş için; "Harun'un halifeliği hak olsaydı ve onlar Hz. Musa'nın (a.s) ağzından bunu duysalardı, onun asla yalnız bırakmaz, Samirî ve buzağının peşinden gitmezlerdi" diyebilir miyiz? Böyle olmadığını kesinlikle biliyorsunuz. Hz. Harun (a.s), Kuran-ı Kerim'in hükmüyle Hz. Musa'nın (a.s)

halifesi idi. Benî İsrail bunu Hz. Musa'nın (a.s) kendi ağzından işitmişti. Ama Hz. Musa'nın (a.s) gıyabında, fırsat hokkabaz Samirî'nin eline geçince, altından bir buzağı yaptı ve yaptığı işin bilincinde olduğu hâlde, kasıtlı olarak Benî İsrail'i kandırdı. Onlar da, Hz. Harun'un Hz. Musa'nın (a.s) halifesi olduğunu bildikleri hâlde anlamazlıktan ya da başka kasıtlarından dolayı Samirî'nin peşinden gidip Hz. Harun'u yalnız bıraktılar.

Emîrû'l-Müminin Hz. Ali'nin (a.s) Durumunun Hz. Hârun'un (a.s) Durumuna Benzemesi

Resulullah'ın (s.a.a) vefatlarından sonra ashab Peygamberin ağzından defalarca, -açıkça veya kinaye olarak- kendisinden sonra Hz. Ali'nin (a.s) halife olduğunu duymalarına rağmen onu yalnız bıraktılar. Kimi heva ve heveslerine uyararak, kimi makam sevgisinden, kimisi de Benî Hâşim'e olan düşmanlığından dolayı Hz. Ali'den yüz çevirdiler. Ayrıca Hz. Ali'ye (a.s) karşı şahsi haset, kin ve buğz duyan bir grup da onun aleyhine özel bir örgüt kurmuştu. Gazâlî "*Sırru'l-Alemin*" kitabının 4. makalesinde bu konuya değinerek açıkça şöyle diyor: "Hakka sırt çevirip câhiliyye devrine döndüler."⁽¹⁾

Bu yönden Hz. Harun (a.s) ile Hz. Ali'nin (a.s) durumları arasında tam bir benzerlik vardır. Sizin kendi araştırmacı âlimlerinizden ve tarihçilerinizden Diyneverî diye tanınan kadı Ebu Muhammed Abdullah b. Müslim b. Kutaybe-i Bahilî ed-Dineverî "*el-İmametü ve's-Siyase*" adlı eserinin 1. cildinin 14. sayfasında Sakife olayını genişçe yazdıktan sonra şöyle diyor: "Ali'nin evini ateşe verip onu baskı ve tehditle camiye götürerek; "Biat et yoksa boynunu vururuz" dediler. Hz. Ali de Hz. Peygamber'in kabrine vardı. Orada Hz. Harun'un Hz. Musa'ya söylediği sözleri söyledi. Allah-u Teala bu sözleri Kur'an'da zikretmiştir:

"Bu topluluk beni zayıflattı (aciz bıraktı) ve neredeyse beni öldürüyorlardı da!"

Hz. Peygamber (s.a.a), Hz. Ali'yi Hz. Harun'a benzetmekle sanki ümmetine şunu anlatmak istiyordu: Hz. Musa'nın yokluğunda Benî İsrail'in Harun'a yaptığını, benim vefatımdan sonra da siz Ali'ye yapacaksınız.

1- Kitabın 9. oturumunda, Gazâlî'nin bu cümlesini, Gadir-i Hum hadisiyle beraber naklettik.

Bu bakımdan Hz. Ali (a.s) bu mânâyı ispatlamak için ümmetin baskısını ve düzenbazların siyasetlerini görünce -ki onu öldürmeye kadar ileri gittiler- Hz. Peygamber'in mübarek kabrinin yanına gitti. Orada Harun'un Hz. Musa'ya söylediği, Allah Teala'nın da Kuran'da ayet olarak nazil ettiği sözleri söyledi.

(Mecliste olanlar büyük bir şaşkınlıkla bir süre sessizlik içinde kaldılar.)

Nevvab: Kible sahip (alicenap)! Eğer Ali b.Ebî Talib (k.v) halife idiyse, neden Hz. Peygamber onu açıkça halife olarak tanıtmıyor da, amacını işaretle ve kinayelerle buyuruyor! Eğer açıkça "Ali benim halifemdir" diye buyursaydı, kimsenin kuşkusu kalmazdı.

Davetçi: Daha önce arz etmiştim, Resul-u Ekrem (s.a.a) hakikati iki şekilde beyan buyurmuştur. Halifeliği açıkça beyan eden hadisler, sizin birçok muteber (güvenilir) kitaplarınızda nakledilmiştir. Ama kinayenin letafeti açıkça söylemekten daha fazladır. Edebiyatçılar diyorlar ki: "Kinaye, insanın maksadını sarahatten daha iyi ifade eder." Kinayede birçok mânâ bulunmaktadır.

Nevvab: Gerçeğin ortaya çıkması için, bizim âlimlerin kitaplarında halifeliği açıkça ispat eden hadisleri -şu anda aklınızda varsa- söyleyebilir misiniz.? Çünkü bize, halifeliği açıkça anlatan hiçbir hadisin olmadığını defalarca söylediler.

Davetçi: Muteber kitaplarınızda Hz. Ali'nin (a.s) hilâfetini açıkça söyleyen birçok hadisler vardır. Meclisin vaktini göz önüne alarak, onlardan bazılarını aktaracağım:

İnzar Günü Hz. Peygamber'in "Hadisü'd-Dar" Diye Meşhur Olan Sözüyle Hz. Ali'yi Hilâfete Ataması

Hadislerin içinde en önemlisi ed-DarHadisi'dir. Çünkü, Peygamber (s.a.a), peygamberliğini açıkladığı o ilk gün, Hz. Ali'nin (a.s) halifeliğini de açıkça ilân etti.

İmam Ahmed b. Hanbel "*Müsned*"in 1. cildinin 111, 159 ve 333. sayfalarında, İmam Sa'lebî de kendi tefsirinin "**İnzar**" ayetinin açıklamasında, Sadru'l-Eimme Muvaffak b. Ahmed el-Harezmî, "*Menakıb*"da, Muhammed b. Cerir-i Taberî İnzar ayetinin tefsirinde ve "*Tarihu'l-Umem ve-l*

Müluk'un 2. cildinin 217. sayfasında çeşitli yollarla, İbn Ebî'l-Hadid el-Mutezilî "*Şerh-u Nehci'l-Belâğ'a*"nın 3. cildinin 263. ve 281. sayfalarında *Nakzu'l-Osmaniyye*'den naklen, İbn Esir "*Kâmil*"in 2. cildinin 22. sayfasında (mürsel olarak), Hâfız Ebu Nuaym "*Hilyetu'l-Evliya*"da, Hamidi "*Cem'un Beyne's-Sahihayn*"de, Beyhakî "*Sünenun ve Delail*"de, Ebu'l-Fida "*Tarih-u Ebu'l-Fida*" diye meşhur olan kitabının 1. cildinin 116. sayfasında, Halebî "*Siretu'l-Halebiyye*"nin 1. cild, 381. sayfasında, Ebu Abdurrahman Nesâî "*Hasaisu'l-Aleviyye*"nin 6. sayfasının 65. hadisinde, Hâkim Ebu Abdullah "*Müstedrek*"in 3. cilt, 132. sayfasında, Şeyh Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabiu'l-Mevedde*"nin 31. babında *Müsned-i Ahmed* ve *Tefsir-i Sa'lebî*'den naklen, Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafîî "*Kifayetu't-Talib*"in 51. babında ve daha başka birçok büyük âlimleriniz az bir farklılıkla şöyle naklediyorlar:

ŞuarâSuresi'nin 214. ayeti, yani "**Ve enzir aşireteke'l-akrebin**" (**Ve en yakınlarını korkut**) ayeti nazil olduğunda, Resul-i Ekrem (s.a.a) akrabalarından ileri gelen 40 kişiyi, amcası Ebu Talib'in evine davet etti. Onlar için bir koyun budu, biraz ekmek ve bir Sa⁽¹⁾ süt hazırlamıştı. Onlar bu duruma gülerek; Muhammed bir kişilik yemek dahi hazırlamamıştır, dediler. (Çünkü onların içinde öyleleri vardı ki tek başına bir deve yavrusunu yiyebiliyordu.)

Resul-u Ekrem (s.a.a), "*Kûlû bismillah*" (*Bismillah diyerek yiyin*) buyurdular. Onlar yiyip doyduktan sonra birbirlerine; Muhammed bu yemekle size sihir yaptı, dediler. Yemekten sonra Resulullah (s.a.a) ayağa kalkıp onlara bir konuşma yaptı. Sözü uzatmamak için bu konuşmanın giriş bölümünü nakletmeyeceğim. Sadece iddiamıza delil olan bölümü aktaracağım. Orada Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdular:

"Ey Abdulmuttaliboğulları! Allah-u Teala beni bütün insanlara ve özellikle sizlere peygamber olarak gönderdi. Ben de sizi iki kelimeyi (cümleyi) söylemeye davet ediyorum. Öyle iki kelime ki, dilde hafif ve kolay, terâzîde ağır ve değerlidir. Siz bu iki kelimeyi söylemekle Arab'a, Aceme (Arap olmayanlara) mâlik olacaksınız. Onlar emrinize girecek ve bütün ümmetler (milletler) size itaat edecektir. Bu iki kelimeyle cennete girecek ve cehennemden kurtulacaksınız. O iki kelime; Allah'ın birliğine ve benim peygamberliğime şahadet etmenizdir. Kim (ilk şahıs

1- Yaklaşık üç kilogram olan bir ölçü kabı.

olarak) bu davetimi kabul eder ve bana yardımda bulunursa, o benim kardeşim, benden sonra vezirim, varisim ve halifem olacaktır."

Resulullah (s.a.a) bu son cümleyi üç kere tekrarladı. Her üçünde de Hz. Ali'den başka kimse cevap vermedi. Hz. Ali (a.s) her defasında; "*Ey Allah'ın peygamberi! Ben senin yardımcım ve yaverinim*" diye cevap verdi. Bunun üzerine Peygamber (s.a.a) onu halifelikle müjdeledi ve ağzının mübarek suyunu onun ağzına sürerek şöyle buyurdular:

"Bu (Ali), benim kardeşim, vasim ve aranızdaki halifemdir."

Bazı kitaplarda Hz. Ali'nin kendisine hitap ederek şöyle buyurduğu naklediyorlar:

"Sen Ey Ali! Benim vasim ve benden sonra halifemsin."

Şîî ve Sünnî İslâm âlimlerinin yanı sıra, İslâm tarihi yazan başka milletlerin tarihçileri de, mezhebî (yani ne Sünnî, ne de Şîî) taassuplara sahip olmadıklarından, bu olayı tarafsız olarak nakletmişlerdir. Onlardan biri İngiliz filozof ve tarihçi Thomas Carl'dır. O, 18. asırda yaşamış ve dünyaca ünlü biriydi. O, Mısırlıların Arapça'ya çevirdiği "el-İbtal ve İbadetu'l-Mebtule" adlı meşhur kitabında, Hz. Ebu Talib'in evinde Kureyş'e verilen bu ziyafeti genişçe ele aldıktan sonra şöyle yazıyor: "Peygamber'in hutbesinden sonra Ali ayağa kalkarak ona iman etti. Böylece büyük halifelik makamı ona nasip oldu."

Fransız bir öğretmen olan Mösyö Paul Lehjur, 1884 yılında Paris'te yayınlanan "Hatemu'l-Nebiyin'in Yaşamı" adlı küçük kitabında, İngiliz Corcis Sal ve Şamlı Hâşim-i Nasranî 1891 yılında yayınlanan "Makaletu'l-İslâm"ın 83 ve 86. sayfalarında, (İslâm'a ve Müslümanlara karşı o kadar taassup göstermelerine ve İslâm'a muhalif olmalarına rağmen), özellikle Mister John Deyvun Purt (ki insafli biriydi) değerli eseri "Muhammed ve Kur'an" adlı kitabın 20. sayfasında bu konuyla ilgili, aydın bir görüş ve temiz bir kalple şöyle yazıyorlar: "Peygamber, daha peygamberliğinin başında Ali'yi kendisine kardeş, vezir ve halife seçti."

Hz. Ali'nin Halifeliğini Açıkça İlan Eden Hadisler

Hz. Peygamber (s.a.a), bu hadis-i şerifin dışında birçok yer ve zamanda da aynı mânâya değinmişlerdir. Örneğin:

1- İmam Ahmed b. Hanbel "*Müsned*"de ve Mir Seyyid Ali Hemedânî eş-Şa-

fî "*Meveddetü'l-Kurba*"nın 4. meveddetinin sonunda şöyle naklediyorlar: Resulullah (s.a.a) Hz. Ali'ye şöyle buyurdular:

"Ya Ali! Sen benim zimmetimi beri edeceksin (halkın üzerimdeki olan haklarını ödeyeceksin) ve sen benim ümmetime olan halifemsin."

2- İmam Ahmed "*Müsned*"de çeşitli yollarla ve lafızlarla, Şafiî fakihi olan İbn Meğazilî "*Menakıb*"da, Sa'lebî kendi tefsirinde şöyle naklediyorlar: Resul-u Ekrem (s.a.a) Hz. Ali'ye şöyle buyurdular:

"Ya Ali! Sen benim kardeşim, vasim, halifem ve borçlarımı ödeyensin."

3- Ebu'l-Kasım Hüseyin b. Muhammed (Ragıpİsfahanî) "*Muhazıratu'l-Udeba ve Muhaveratu's-Şuara ve'l-Buleğa*" kitabının 2. Cildinin 213. sayfasında Enes b. Malik'ten Resul-i Ekrem'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmiştir:

"Şüphesiz benim dostum, vezirim, halifem ve borcumu ödeyip vaatlerime vefa edecek olan kendimden sonra geride bıraktığım en hayırlı kimse, Ali b.Ebî Talib'dir."

4- Mir Seyyid Ali Hemedânî eş-Şafiî, "*Meveddetü'l-Kurba*"nın 6. meveddetinin başlarında, ikinci halife Ömer b. Hattab'tan şöyle naklediyor: Hz. Peygamber, ashap arasında kardeşlik akdi okuduğunda şöyle buyurdular:

"Bu Ali, dünya ve ahirette kardeşim, âilem arasında halifem, ümmetimin içinde vasim, ilmimin varisi ve borcumu eda edendir. Onun malı benden, benim malım ise onundur; onun menfaati benim menfaatim, onun zararı ise benim zararımıdır. Onu seven beni sevmiştir, ona buğz eden bana buğzetmiştir."

5- Yine 6. *Meveddet*'te Enes b. Malik'ten hadis naklediyor ki daha önce onu aktarmıştım. O hadisin sonunda şöyle diyor: Resul-i Ekrem (s.a.a) açıkça şöyle buyurdu: "*O (Ali), benim halifem ve vezirimdir.*"

6-Muhammed b. Yusuf Gençî eş-Şafiî "*Kifayetu't-Tâlib*"de Ebu Zer-i Gifarî'den şöyle naklediyor: Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu:

"Havuzun (Kevser havuzu) başında, Emîrü'l-Müminin Ali'nin bayrağı, yüzü, eli, ayağı (secde yerleri) nurlu olanların İmamı ve benden sonraki halifem yanuma gelecektir."

7- Beyhakî, Hatib-i Harezmi ve İbn Meğazilî eş-Şafiî, "*Menakıb*"larında Resulullah'ın (s.a.a) Hz. Ali'ye şöyle buyurduğunu nakletmişlerdir:

"Ben insanların arasından gittikten sonra, sen benim halifemsin ve benden sonra sen müminlerin velisisin."

8- İmam Ebu Abdurrahman Nesaî (Kütüb-i Sitte'nin imamlarından biri) "*el-Hasaisu'l-Aleviyye*"nin 23. hadisinde İbn Abbas'tan, Hz. Ali'nin (a.s) faziletini genişçe naklediyor. Harun'a ait mevkileri zikrettikten sonra Resulullah'ın (s.a.a) Hz. Ali'ye şöyle buyurduğunu naklediyor:

"Sen benim halifemsin. Yani benden sonra her müminin halifesisin."

(Açıktır ki bu cümle ve devamındaki cümleyle, Harun'a ait bütün menzilet ve mertebeleri Hz. Ali'ye verdikten sonra Ali'nin emirliğini açıkça beyan buyurdu. "Yani sen Ey Ali! Ümmetime ve benden sonra her mümine benim halifemsin.")

Bu hadis-i şerifte ve diğer hadislerde Hz. Peygamber'in buyurduğu "min" kelimesi ya min-i beyaniyye'dir; yani "Benim ölümünden sonra..." veya min-i ibtidaiyye'dir; yani "Öldüğüm andan itibaren sen ümmetimin halifesisin."

Her iki durumda da, Hz. Ali'nin Hz. Peygamber'den hemen sonra, bütün ümmete Allah ve Resul'ünün halifesi olduğu açıkça kanıtlanmış oluyor.

9- **Hilkat hadisi:** Bu hadis çeşitli yollarla nakledilmiştir. Örneğin: İmam Ahmed b. Hanbel "*Müsned*"de, Mir Seyyid Ali Hemedânî eş-Şafî "*Meveddetü'l-Kurba*"da, İbn Meğazilî eş-Şafî "*Menakıb*"da, Deylemî "*Firdevs*"de az bir farklılıkla, sahih senetlerle Hz. Peygamber'in şöyle buyurduğunu nakletmişlerdir:

"Allah Teala, Adem'i yaratmadan 14000 yıl önce ben ve Ali bir nurdan yaratıldık. Allah Teala, Adem'i yarattıktan sonra, o nuru Adem'in sulbüne yerleştirdi. Abdulmuttalib'in sulbüne gelinceye kadar öylece bir nur idik. Abdulmuttalib'in sulbünden ayrıldıktan sonra nübüvvet bana, hilâfet de Ali'ye verildi."

10- Hâfız Ebu Cafer Muhammed b. Cerir-i Taberî (Ö: H. 310) "*el-Velâyet*" adlı kitabında Resul-u Ekrem'den (s.a.a) şöyle naklediyor:

"Resulullah (s.a.a) "*Gâdir-i Hum*" hutbesinin başlarında şöyle buyurdular:

"Cebrail Rabbimden yana bana, burada kalkıp bütün beyazlara ve zencilere şunu ilân etmemi emretti: "Şüphesiz ki, Ali b.Ebî Talib benim kar-

deşim, vasim, halifem ve benden sonra İmamdır." Sonra şöyle buyurdu: "Ey insanlar! Şüphesiz Allah Teala, Ali'yi sizlere veli ve İmam tayin etti; ona itaati herkese farz kıldı; hükmü geçerli, sözü ise câzdir (Allah tarafındandır). Kim ona muhalefet ederse (karşı gelirse,) mel'undur; kim de onu tasdik ederse, rahmete ulaşmıştır."

11- Şeyh Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabû'l-Mevvedde*"de Ahmed'in "*Menakib*"ından, o da İbn Abbas'tan öyle bir rivayet naklediyor ki, hilâfetin yanı sıra Hz. Ali'nin (a.s) birçok özel faziletlerini de içermektedir. Onların her biri tek başına onun hilâfetini ispatlamaya yeterlidir. Bu yüzden beylerin izniyle, meselenin kesin olarak isbatı için hadisin hepsini aktarmak istiyorum.

Saygı değer beyler, bilin ki Hatemu'l-Enbiya'nın (s.a.a) risalet makamından sonra, en üstün makam Hz. Ali'nin (a.s) makamı ve mertebesidir. Velhasıl, İbn Abbas Resul-u Ekrem'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu naklediyor:

"Ya Ali! Sen havuzumun ve bayrağımın sahibi, kalbimin habibi, benim vasim, ilmimin vârisi ve halifemsin. Sen benden önceki peygamberlerin mirasının emanetçisisin. Sen Allah'ın yeryüzündeki emini ve bütün insanlara hüccetisin; Sen imanın rüknü ve İslâm'ın bekçisisin. Sen karanlığın meşalesi, hidayetin nuru ve dünya ehli için yükseltilmiş nişânesin.

Ya Ali! Kim sana uyarsa, kurtulmuştur; kim de senden yüz çevirirse, helâk olmuştur. Açık yol sensin; sırat-ı müstakim sensin; ak yüzlülerin lideri ve müminlerin sultanı sensin. Ben kimin mevlâsı isem, sen de onun mevlâsısın; ben bütün mümin erkek ve kadınların mevlâsıyım. Seni ancak helâlzade sever ve sana yalnızca haramzade düşman olur. Allah Teala beni miraca götürdüğünde şöyle buyurdu: "Ya Muhammed! Ali'ye benden selâm söyle ve ona bildir ki, o benim dostlarımın imamı ve bana itaat edenlerin nurudur." Bu keramet ve makam sana mübarek olsun ya Ali!"

12- Harezmi hatiplerinin en üstün hatibi Ebu'l-Mueyyid Muvaffakuddin "*Fezail-u Emîrül-Müminin*" (a.s) adlı kitabının 240. sayfasının (1313 H.K. tarihli baskısı) 19. bölümünde, kendi senetleriyle Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu naklediyor:

"Miraçta Sidretü'l-Müntehaya ulaştığımda bana şöyle hitap edildi: 'Ey Muhammed! İnsanları imtihan ettin mi? Onların içerisinde en itaatkar kimi buldun?' Ben de cevaben; 'Evet, imtihan ettim; onların içerisinde

en itaatkar Ali'yi buldum' dedim. Allah Teala buyurdu ki; 'Doğru söyledin ya Muhammed!' Sonra şöyle buyurdu: 'Senin hedeflerini insanlara ulaştırarak, benim kitabımdan kullanımın bilmediklerini onlara öğretecek bir halife kendine seçtin mi?' Ben şöyle arz ettim: 'Ey Rabbim! Sen kimi seçsen, ben de onu seçeceğim.' Allah Teala buyurdu ki: 'Ali'yi senin için halife ve vasi seçtim; ilim ve hilmimden ona başışladım. O, müminlerin gerçek olan emîridir (Emîrü'l-Müminin'dir); ne geçmişte herhangi biri onun makamına ulaşmıştır ve ne de gelecekte kimse onun makamına ulaşacaktır."

Bu tür hadisler, sizin muteber kitaplarınızda çoktur. Ben onlardan sadece aklımda kalabilenleri aktardım. Bu şekilde Sayın Hâfız bilsinler ki biz konuyu dallandırıp budaklandırmıyoruz. Aksine gerçeğin ta kendisini söylüyoruz. Sizin insaflı büyük âlimleriniz de bunu aynen tasdik etmişlerdir. Onlardan biri Nazzam-ı Basrî'dir. Selahattin Safdî "*Vafi bi'l-Vefeyat*" da Elif harfinde Mutezilî Nazzam diye tanınan İbrahim b. Seyyar b. Hani el-Basrî'nin biyografisinde onun şöyle dediğini nakletmiştir:

"Resulullah (s.a.a), Ali'nin İmamlığını (halifeliliğini) açıkça ilân etti; sahabe de bunu bilmiş oldu. Ama Ömer (ra) Ebubekir (ra)'ın hatırı için bunu sakladı."

Maalesef biz Hatemu'l-Enbiya'nın (s.a.a) zamanında yaşamadık. Bugün hak yolu bulmak için Kuran'ın ayetlerine ve her iki fırkanın (Şîi ve Sünnî) kabul ettiği sahih hadislere baş vurmak zorundayız. Her kim, Kur'an Kerim'in ayetleri ve Resul-u Ekrem'in (s.a.a) de mütevatir hadisleriyle, ilim ve yüce erdemlerle diğer insanlardan öne geçirilip üstün tanıtılmışsa, bizim de onu kendimize önder bilip ona uymamız gerekir.

Sizin muteber kitaplarınızda geçen hadislerde -Hz. Ali'nin imameti hususunda- hilâfet, velâyet ve vesayet (vasilik) lafızları çokça geçmiştir. Ayrıca, geçen akşam değindiğimiz gibi, Hz. Ali (a.s), nübüvvet hariç diğer bütün özelliklerde, Hz. Peygamber (s.a.a) ile ortak ve ümmetin hepsinden daha üstündü. Kuran'ın ayetlerine ve birçok mütevatir hadise göre, insanlar arasında hiç kimse onun faziletlerinin onda birine, hatta binde birine bile ulaşmış değildir.

Nitekim Hatib-i Harezmî "*Menakıb*" da İbn Abbas'tan, Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafîî "*Kifayetu't-Tâlib*" de, Sibte b. Cevzî "*Tezkire*" de, İbn Sabbağ el-Malikî "*Fusulu'l-Mühimme*" de, Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabîu'l-Me-*

vedde"de, Mir Seyyid Ali Hemedânî "*Meveddetü'l-Kurba*"nın 5. Meveddeti'nde ikinci halife Ömer b. Hattab'tan Resul-u Ekrem'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmişler:

"Eğer ağaçlar kalem, denizler mürekkep, cinler hesap eden ve insanlar da yazıcı olsa, yine de Ali b.Ebî Talib'in faziletlerini sayamazlar."

Binaenaleyh Hz. Ali (a.s) hilâfet makamına ve Resulullah'ın (s.a.a) vasisi olmaya herkesten daha evlâ ve daha layıktır.

Şeyh Yeniden Devreye Giriyor

Şeyh Abdusselâm: (Hâfız Muhammed Raşid'e dönerek:) Müsaade edin biraz da ben konuşayım; bu arada siz de nefes alıp istirahat ediniz. Sonra bana dönerek dedi ki:)

Kible sahip (alicensap)! Biz asla Mevlâ'mız Ali'nin (k.v) faziletlerini inkâr etmiyoruz. Ama faziletleri onunla sınırlandırmak da akıl kârı değildir. Çünkü Hulefa-i Raşidin (ra) Peygamber'in has sahabelerinden olup her birisi fazilet sahibi ve eşittir. Siz hep tek taraflı konuşuyorsunuz. Bu da mecliste olanları ve olmayanları yanıtılabılır; durumun sizin buyurduğunuz şekilde olduğunu zannedebilirler. İzin verirsiniz hakkın saklı kalması için onların faziletlerini anlatan hadislerden bazılarını aktarayım.

Davetçi: Bizim insanlara özel bir bakışımız yoktur. Biz sadece akla, mantığa ve ilme tâbiyiz. Tek taraflı da konuşmuyoruz. Kuran'ın ayetleri ve her iki fırkanın (Şîî ve Sünnî) kabul ettiği apaçık sahih hadisler bizlere tek taraflı gösteriyor. Sahabe konusuna gelince; Allah şahittir ki, ortada câhilce bir sevgi ya da nefret yoktur. Taassuba hiçbir zaman kapılmadım ve kapılmayacağım da. Burada muhterem beylerden ricam, benim taassuba kapıldığımı; akıl, mantık ve delil dışı bir söz söylediğimi gördüklerinde beni uyarmalarıdır. Bundan da çok mutlu olurum.

Kimse Sahabelerin Faziletlerini İnkâr Etmiyor

Eğer her iki tarafın (Şîî ve Sünnî) kabul ettiği hadisleri beyan ederseniz, canı gönülden kabul ederim. Ben pak sahabelerin faziletlerini inkâr etmiyorum. Mutlaka her birinin kendi yerinde faziletleri vardır. Ama, her iki fırkanın da üzerinde ittifak ettiği ümmetin en faziletlisini (üstününü) bulmak gerekir. Biz fazıl (faziletli) üzerinde konuşmuyoruz. Çünkü füze-la (faziletli) çoktur. Resul-i Ekrem'den (s.a.a) sonra ümmetin en fazi-

letlisinin kim olduğunu bulmalıyız ki aklın ve naklin (ayet ve hadislerin) hükmüne göre onu önde bilip ona uyalım.

Şeyh: Sizin amacınız yan çizmektir. Çünkü sizin kitaplarınızda, halifelerin fazileti hakkında istidlal edilecek bir hadis dahi bulunmamaktadır. Durum böyleyken nasıl her iki tarafın kabul ettiği hadisleri delil getirebiliriz?

Davetçi: Bu sizin sorunuzdur. Neden ilk akşam kitapları iyi okumadan konuşmaya başladınız? Aklınızdaysa bu teklifi ilk akşam Cenab-ı Hâfız (sellemehullah) sundu ve dedi ki; "İstidlallerimiz, sohbetimiz boyunca Kuran'ın ayetleri ve her iki tarafın kabul ettiği hadislerden olsun." Ben de sizin muteber kitaplarınızı iyice okuduğum için teklifi kabul ettim. Kendinizin ve mecliste bulunanların şahadetiyle, konuşmamızın başından şimdiye kadar bu anlaşmanın dışına çıkmadım. Şimdiye kadar hep sizin âlimlerinizin muteber kitaplarında nakledilen sahih hadisleri ve Kuran'ın ayetlerini delil olarak getirdim. Bu sohbetler devam ettiği sürece inşaallah bu anlaşmanın dışına çıkmayacağım.

Bu anlaşmayı yaptığınız zaman, böyle bir sorunla karşılaşacağınızı tahmin etmiyordunuz galiba. Ama ben, anlaşmayı bahane edip de sizleri zor durumda bırakmak istemiyorum. Sizin için tek taraflı sahih hadislerinizi, sahte ve uyduruk olmamak; aklî ve naklî delillere (ayet ve hadislere) uygun olması şartıyla dinlemeye hazırım. Sonra oturup insafli bir şekilde âdilce hüküm verelim, eğer bunlar Hz. Ali'nin (a.s) faziletlerinin çokluğu karşısında duracak olurlarsa kabul edelim.

Şeyh: Hilâfetle ilgili hadisler naklettiniz; ama Ebu Bekir'in hilâfeti hakkında, sizin gâfil olduğunuz bu türden birçok hadis vardır.

Davetçi: Sizin Zehebî, Süyûtî ve İbn Eb'l-Hadid. gibi büyük âlimleriniz demişlerdir ki; Emevîler ve Bekrîler Ebu Bekir'in faziletleri hakkında birçok hadis uydurmuşlardır. Bunu göz önüne alarak o çok söz ettiğiniz hadislerden bir tanesini örnek olarak söyleyin de insafli ve taassuptan uzak hâkemler hüküm versinler.

Ebu Bekir'in Fazileti Hakkında Hadisin Nakledilmesi ve Onun Sahte Olduğuna Dair Yanıt

Şeyh: Ömer b. İbrahim b. Halid, İsa b. Ali b. Abdullah b. Abbastan, o da babasından, o da dedesi Abbas'tan şu muteber hadisi naklediyorlar: Resulullah (s.a.a) o büyük şahısa (Abbas'a) şöyle buyurdu:

"Ey amca! Şüphesiz ki Allah Teala, Ebu Bekir'i Allah'ın dinine halifem yaptı. Öyleyse onu dinleyin ve kurtuluşa ermeniz için ona itaat edin!"

Davetçi: Hadis tek taraflı olmasına rağmen merdud (reddedilmiş) olmasaydı, üzerinde konuşurduk.

Şeyh: Nasıl merduttur? Siz bütün meseleleri, lafla düzeltmek istiyorsunuz!

Davetçi: Yanılıyorsunuz! Biz laf ehli değiliz; aksine amel ehliyiz. Bu hadisi biz reddetmedik. Bunu sizin büyük âlimleriniz reddetmiştir. Onlara göre bu hadisi nakleden râviler, yalancı ve sahtekardırlar. Bu yüzden hadisi batıl sayıp muteber kabul etmiyorlar. Zehebî "Mizanu'l-İ'tidal"da İbrahim b. Halid'in biyografisinde ve Hatib-i Bağdâdî "Tarih-i Bağdâdî"de Ömer b. İbrahim'in hal tercümesinde: "O, kezzap (yalancı)'dır" diye yazıyorlar.

Şeyh: Sahih bir hadiste, güvenilir sahabelerden Ebu Hureyre (ra) şöyle naklediyor: Cebrail, Hz. Peygamber'e (s.a.a)nazil olarak şöyle arz etti:

"Allah sana selâm gönderiyor ve buyuruyor ki, ben Ebu Bekir'den râzıyım; ona sor acaba o da benden râzı mı?!"

Davetçi: Şunu iyi bilmek gerekir ki, hadisleri naklederken aklın kınamasına maruz kalmamak için çok dikkatli olmalıyız. Ayrıca şu noktayı da hatırlatmak istiyorum: Büyük âlimlerinizden İbn Hacer "*el-İsabe*"de, İbn Abdulberr "*İstiab*"da Ebu Hureyre'nin kendisinden Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu naklediyorlar:

"Benim adıma yalan söyleyenler çoğaldılar. Kim bilerek benim adıma yalan söylerse onun yeri cehennem ateşidir. Ne zaman benden size bir hadis gelirse, onu Kuran'la karşılaştırın." (Yani Kuran'a uyarsa kabul edin, uymazsa reddedin.)

Yine Fahr-i Râzî *Tefsir-i Kebir*'in 6. cildinin 371. sayfasında her iki fırkanın da kabul ettiği bir hadisi Resulullah'tan (s.a.a) şöyle naklediyor:

"Benden size bir hadis nakledildiği zaman, onu Allah'ın kitabına sunun. Eğer ona uyarsa kabul edin, aksi takdirde reddedin."

Büyük âlimlerinizin kendi kitaplarında yazdıkları gibi Resulullah'ın (s.a.a) adına yalan hadis uyduranlardan birisi de kendisinden hadis naklettiğiniz işte bu Ebu Hureyre'dir. Ona boşuna güvenilir dediniz.

Şeyh: Sizin gibi âlim, mübellîğ ve Resulullah'ın soyundan gelen birinden, Resulullah'ın (s.a.a) sahabelerini kötölemesini doğrusu beklemiyorduk.

Davetçi: Sahabe kelimesini kullanarak beni korkutmaya çalışmayın. Sahabe olmayı yalnız başına şeref ve fazilet sebebi bilmek hatadır. Resul-u Ekrem'e (s.a.a) sahabe olmak, ancak Peygamber'e karşı itaatkar olması durumunda o insana şeref ve fazilet kazandırır. Ama eğer Peygamber'in emir ve talimatlarına aykırı hareket eder, heva ve heveslerine tâbi olursa, kesinlikle o insan reddedilmiş, hatta lânetlenmiş olur; elemli bir azaba müstahak da olur.

Kuran'ın, fısklarına ve cehenneme gireceklerine şahadet ettiği münafıklar, acaba Resulullah'ın (s.a.a) sahabelerinden değiller miydi? Oysa münafıklar lânetlenmiştir ve ateş ehlidir.

Ebu Hureyre'nin de o reddedilmiş melunlardan biri olarak cehennemlik olduğuna şaşırmayın!

Şeyh: Öncelikle onun reddedilmiş olduğu belli değildir. Bazılarının onu reddettiğini farz etsek bile, bu onun ateş ehli olduğuna delil olamaz? Acaba her reddedilen (merdut) mel'un ve ateş ehli mi olur? Kur'ân'ın açık hükmü ve Peygamber'in sözüyle lânetlenmiş olan ancak mel'un olur.

Ebu Hureyre'nin Kimliği ve Yerilmesi

Davetçi: Ebu Hureyre'nin reddedilmişliğine dair güneşten daha aydınlık birçok delil vardır. Bunu büyük âlimleriniz de tasdik etmişlerdir. Onun reddedilmiş (merdut) olduğuna dair delillerden birisi, Resulullah'ın (s.a.a) diliyle lânetlenmiş Muaviye b.Ebî Süfyan'ın, münafıkların ve ikiyüzlülerin yanında yer almasıdır. Çünkü Sıffin'de namazları Emîrül-Müminin Hz. Ali'nin (a.s) arkasında kıldığı hâlde, Muaviye'nin yağlı sofrasının başından da eksik olmuyordu. Zemahşerî "*Rebi-u'l-Ebrar*"da, İbn Ebî'l-Hadid "*Şerh-u Nehcü'l-Belâğa*"da ve daha başkaları da eserlerinde şöyle naklediyorlar:

Ondan bu iki farklı hareketinin sebebi sorulduğu zaman şöyle diyordu: "Muaviye'nin muzeyresi⁽¹⁾ ve yemeği daha yağlıdır, Alinin arkasında namaz kılmak ise efdaldır." Bu yüzden Ebu Hureyre "Şeyhu'l-Muzeyre" diye meşhur olmuştur.

1- Muzeyre; Sütten yapılmış olan bir tür yemeğin ismidir. Bu yemek Muavi-ye'ye mahsustu.

Hz. Ali Kur'an'dan ve Haktan Ayrılmaz

Halbuki (Şîa âlimlerinin ittifakının yanı sıra) Şeyhu'l-İslâm Himvinî "Feraid" in 37. babında, Harezmi "Menakıb" da, Taberânî "Evset" te, Gencîyi Şafiî "Kifayetu't-Tâlib" de, İbn Kuteybe "el-İmamet ve's-Siyase" nin 1. cildinin 68. sayfasında, İmam Ahmed b. Hanbel "Müsned" de, Süleyman Belhî "Yenabîu'l-Mevedde" de, Ebu Ya'la "Müsned" de, Muttakî-yi Hindî "Kenzu'l-Ummal" ın 6. cildinin 157. sayfasında, Said b. Mansur "Sünen" de, Hatib-i Bağdâdî "Tarih-i Bağdâdî" diye meşhur olan kitabının 14. cildinin 321. sayfasında, Hâfız b. Merduye "Menakıb" da, Semânî "Fezailu's-Sahabe" de, İmam Fahr-i Râzî tefsirinde 1. cildinin 111. sayfasında, Ebu'l-Kasım Hüseyin b. Muhammed (Ragipîsfahanî) "Muhazıratu'l-Üdeba" nın 2. cildinin 113. sayfasında vs. âlimleriniz Ebu Hureyre'nin kendisinden ve diğerlerinden Resul-i Ekrem'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu naklediyorlar:

"Ali hak iledir ve hak da Ali'yle; Ali neredeyse hak da oradadır."

Bu hadis, Ebu Hureyre'nin bu hadisi gördüğü hâlde Hz. Ali'yi (a.s) bırakıp Muaviye'nin etrafında dönmesi, onun merdut (reddedilmiş) olduğunu göstermiyor mu?

Muaviye'nin kötü amellerini ve zulümlerini görüp de susan ve dünyevî menfaatleri için karnını doyurmak ve makam sahibi olmak için o melunun meclisinde oturarak ona yardımcı olan merdut (reddedilmiş) değil midir?!

Hâkim-i Nişâbûrî "Müstedrek" in 3. cildinin 124. sayfasında, imam Ahmed b. Hanbel "Müsned" de, Taberânî "Evset" te, Şafiî Fakihî İbn Meğazilî "Menakıb" ta, Muttakî Hindî "Kenzu'l-Ummal" ın 6. cildinin 153. sayfasında, Şeyhu'l-İslâm Himvinî "Feraid" de, İbn Hacer-i Mekki "Savaik" in 74. ve 75. sayfalarında, Süleyman Belhî el-Hanefî "Yenabîu'l-Mevedde" de, Celalettin Süyûtî "Tarihu'l-Hulefa" nın 116. sayfasında, İmam Ebu Abdurrahman Nesâî "Hasaisu'l-Aleviyye" de ve daha başka büyük âlimleriniz Ebu Hureyre'nin kendisinden Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu naklediyorlar:

"Ali Kur'an'ladır ve Kur'an da Ali iledir. Bunlar havuzun başında bana gelinceye kadar asla birbirlerinden ayrılmazlar. Ali bendendir, ben de Ali'denim. Kim ona sebbederse (kötü söz söylerse), şüphesiz bana sebbetmiştir ve kim bana sebbederse, şüphesiz Allah'a sebbetmiştir."

Bununla birlikte, Muaviye (aleyhi'l-haviye)'nin açıkça hatta minberde ve Cuma namazlarında Hz. Ali'ye, Hz. Hasan'a ve Hz. Hüseyin'e lânet edilmesine seyirci olan, bütün minber ve meclislerde Hz. Ali'ye (a.s) lânet edilmesini görüp susan, bununla da kalmayıp Muaviye ve benzeri lânetliler ile oturup kalkan ve onların yaptığına sevinen bir şahıs merdut değil de nedir?

Onlarla muaşeret etmenin yanı sıra, hadisler uydurarak onlara yardımcı olan ve halkı Hz. Ali'nin aleyhine kışkırtan ve ona lânet etmeye zorlayan bir şahıs merdut değil midir?

Şeyh: Temiz sahabenin hadis uydurarak halkı Ali'ye (k.v) lânet etmeye ve kötü söz söylemeye teşvik etmesi iftiralarını kabul etmemiz makul mu? Bu tür iftiralar Şîilerin iftiralarından değil midir?

Davetçi: Temiz sahabelerin böyle bir şeyi yapmaları tabii ki akılcı değil. Ama eğer sahabelerden biri böyle bir şeyi yapmışsa, bu kesinlikle onun temiz olmadığı gösteriyor ve o münafık, merdut ve melundur.

Allah'a ve Peygamber'e sebeden (kötü söz söyleyen) kesinlikle merdut, melun ve cehennemlidir. Şîî âlimlerinin ittifakının yanı sıra sizin büyük âlimlerinizin de naklettiği açık birçok hadiste Resul-u Ekrem (s.a.a) şöyle buyuruyor:

"Kim Ali'ye sebederse, bana ve benim Allah'ıma sebetmiştir."

"Böylesi iftiralar Şîilerin uydurmalarıdır" sözüne gelince; yanıldığınızı hemen söyleyeyim. Bizi, kendi bazı âlimleriniz gibi tasavvur etmeyin. Çünkü sizin öyle âlimleriniz var ki, hedeflerine ulaşmak için Şîilere iftira atıyor, yalanlar uyduruyor, gerçeklerden haberi olmayan insanları (avam halkı) yoldan çıkarıyorlar. Kıyametten ve Allah'ın mahkemesinden de korkmuyorlar.

Şeyh:Siz, eğer Resulullah (s.a.v)'in yüce sahabelerine hadis uydurma iftirasında bulunuyorsanız, doğal olarak İslâm'ın iftiharları olan Ehlisünnet ve Cemaatin bilgili âlimlerini de kötüleceksiniz tabii. Aslında siz Şîilerin en büyük hüneri, büyükleri kötölemek, onlara iftira atmak ve onlara sövmektir.

Davetçi: Bu tür sözleri bize isnat etmekle haksızlık yapıyorsunuz. 1400 yıldır (Şîilerin ve Sünnîlerin yazdıkları) tarih kitapları, sizin söylediklerinizin aksine şahadet ediyorlar.

Şiîlerin, Muhalifler Karşısındaki Mazlumiyeti

İslâm'ın başlangıcından ve Emevîlerin ortaya çıkışından bugüne kadar sürekli olarak tertemiz Ehlibeyt'in Masum İmamlarına ve mazlum Şialarına lânet etmek, sövmek ve iftirada bulunmak, Müslümanların siyasî düzenbazlarının (Sünnî adına yani Emevî Sünnet ve Cemaatin takipçilerinin) yaptığı şeylerdir. Gerçeklerden haberi olmayanları aldatmak, tefrika çıkarmak ve Müslümanların arasına ihtilâf sokmak için, seçkin âlimleriniz muteber kitaplarında mazlum Şialara yüzlerce iftira atmış ve kuyruklu yalanlar uydurmuşlardır. Şiîlere râfîzî, kâfir, müşrik ve gali demiş ve onlara sövüp lânet etmişlerdir; onların önderlerini de, her şeyden habersiz temiz kalpli Sünnî kardeşlerin gözünden düşürmüş ve nefret ettirmişlerdir.

Şeyh: Hangi Sünnî âlim kitabında Şiîlere iftira atıp onlar için yalan söylemiştir? Bunu ispat edemediğiniz takdirde kesinlikle mahkum olursunuz. Bizim âlimlerimiz ne yazıp söylemişlerse, gerçek söylemişlerdir. Şiîler fasit inanç ve amellerini bir kenara bıraksınlar da rahat etsinler ve onları böyle eleştirmesinler.

Sünnî Âlimlerin Şiîlere İsnat ettikleri Yalanlar

Davetçi: Büyük âlimlerinizin Şiîlere attıkları binlerce iftiradan bazılarını, bu muhterem mecliste gerçeklerden habersiz insanların aydınlanması için aktarmaya beni mecbur ettiniz. Hüküm vermeyi de Müslümanların temiz ruhlarına ve aydın kalplerine bırakıyorum.

İbn Abdurabbih'in Şiîlere Attığı İftiralar

Sizin iftiharınızdan olan edebi âlimlerinizden Şahabuddin Ebu Ömer Ahmed b. Muhammed b. Abdurabbih Kurtûbî el-Endulusî el-Malikî (Ö: 328 h.k Kurtuba'da ölmüştür) "Ikdu'l-Ferid" adlı kitabının 1. cildinin 269. sayfasında asıl İslâm'a sahip olan imanlı ve muvahhid Şiîlere "Ümmetin Yahudileri" diyor ve şöyle devam ediyor: "Yahudiler nasıl Hıristiyanlara düşman iseler, Şiîler de aynı şekilde İslâm'a düşmandırlar." O bu şekilde Şiîlere birçok iftiralarda bulunmuştur.

Örneğin diyor ki: "Şiîler, Yahudiler gibi üç talaka inanmıyorlar ve talaktan sonra iddetin olmadığını söylüyorlar."

Mecliste bulunan muhterem Şiîler, hatta Şiîlerle irtibatta olan siz Sünnîler, İbn Abdurabbih'in bu iftiralarına gülmüyor musunuz? Bizim bütün

fıkıh kitaplarımız ve ilm-i hallerimizde (Tevzihu'l-Mesaillerde) üç talak'ın hükümleri, talaktan sonra iddet beklemenin yolları genişçe ele alınmıştır. Şiîlerin talaktaki amelleri ve talaktan sonra iddet beklemeleri, edepten uzak olan bu edibin (İbn Abdurabbih'in) yalanına en büyük delildir.

Yine şöyle diyor:

"Şiîler Yahudiler gibi Cebrail'e düşmandırlar. Çünkü vahyi Ali'ye getireceğine Peygamber'e getirmiştir!!" (Mecliste bulunan Şiîlerin gülmesi.) Görüyorsunuz ki, burada bulunan Şiîler böyle saçma sapan sözleri duyunca gülüyorlar; nerede kaldı ki ona inanmış olsunlar."

O (İbn Abdurabbih), eğer Afrika'da girdiği kabuğundan sıyrılıp dışarı çıkseydi veya Şiîlerin yazdığı kitapları okuma zahmetine katlansaydı, utanır ve böyle bir iftiraya baş vurmazdı. Belki de gerçekleri bilmeyenleri kandırmak ve Müslümanlar arasında ihtilâf çıkarmak için kasıtlı olarak böyle yapmıştır.

Biz Şiîler, Hz. Muhammed-i Mustafa Hatemu'l-Enbiya'yı (s.a.a) hak üzere gelmiş peygamber olarak görüyor ve diyoruz ki; ona (s.a.a) nazil olan vahiyde asla hata ve yanlışlık olmamıştır. Biz, Cebrail-i Emîn'in makamını o şahsiyetsiz adamın tasavvur ettiğinden daha yüce biliyoruz. Biz o Ali b.E-bî Talib'e inanıyoruz ki, Cebrail, (İlahî vahyin emini) onu, Hatemu'l-Enbiya'nun (s.a.a) halifesi ve vârisi olarak tanıtmıştır.⁽¹⁾

1- Yıllar önce trenle, Kazimeyn'den Samerra'ya bir grup Şiî ile birlikte gidiyorduk. Bizim bulunduğumuz vagona Musullu bir grup şahıs da vardı. Onlardan ikisi Ehlişünnet'in kadısı ve âlimiydi. Daima bizi küçümsüyor, alay ediyor ve iftira atıyorlardı. Benim Arapça bildiğimden haberleri yoktu. İş bir yere vardı ki, kadı şöyle konuşmaya başladı: "Bu Rafizilerin birçok fasit ahlakı ve âdeti vardır. Tamamen bidatçı olup müş-riktirler. Onların acayip bidatlarından biri şudur: Namazın selâmını verdiklerinde ellerini üç kere havaya kaldırıp "Han'el-Emin" (Cebrail hiyanet etti) diyorlar."

Yanıdakiler sordular: "Emin kimdir? ve nasıl bir hiyanette bulunmuştur?"

Şeyh (âlim) şöyle cevap verdi: "Şiîler diyorlar ki; Peygamber (s.a.a), Ali ve Cafer Hira'da uyuyorlardı. Allah, nübüvvet vahyini Ali'ye götürmesi için Cebrail'i görevlendirdi. Ama Cebrail hiyanet edip vahyi Hatem'ul-Enbiya'ya verdi. Onun için bütün Şiîler Cebrail'e düşmandırlar. Her namazdan sonra üç kere 'Han'el-Emin' (Cebrail hiyanet etti.) derler. Yani vahyi Ali'nin yerine Hatem'ul-Enbiya'ya verdi."

Ben artık dayanamadım, şeyhe dedim ki: "Şeyhim, yalan ve iftira büyük günahlar-

Yine şöyle diyor:

"Şîiler, Yahudiler gibi Peygamber'in sünnetine göre amel etmezler. Birbirlerini gördüklerinde 'Selâmun aleykum'un yerine 'Sam'un aleykum' (Ölüm sana olsun) derler." (Şîilerin kahkahayla gülmeleri.)

Şîilerin birbirlerine ve siz Sünnî kardeşlere olan davranışları onun yalanına en büyük delildir. Bundan daha saçma başka bir söz daha diyor:

"Şîiler, Yahudiler gibi Müslümanların kanını ve malını helâl biliyorlar."

Sizin kendiniz Şîilerin amellerini görüyorsunuz ve onlara şahitsiniz. Biz, bırakın Müslümanların can ve malını, kâfirlerin bile canını ve malını helâl saymıyoruz.

Şî mezhebinde kul hakkı ve insanı öldürmek, büyük günahlardan sayılmaktadır. Bütün bunlar, sizin büyük âlimlerinizden sadece birinin söylediği bazı sözlerdi. Meclisin zamanı, onun böylesi saçma sapan sözlerini aktarmaya elvermediğinden bununla yetiniyorum.

dan mıdır, küçük günahlardan mıdır?" Dedi ki: "Büyük günahlardandır." Dedim ki: "Öyleyse bu ak sakalınla neden iki günah işleyip Şîiler hakkında insanları yanıltıyorsunuz?" Büyük bir utanmazlıkla: "Ben gerçek ne ise onu söyledim" diye cevap verdi. Musullulardan: "Aranızda Farsça bilen var mı" diye sorduğumda birkaç kişi bildiklerini söylediler. Bunun üzerine konudan haberi olmayan Şîilerden on veya on iki ziyaretçi yaşlı-geç olmak üzere tek-tek çağırıp şöyle sordum: "Siz namazın selâmından sonra ellerinizi kulaklarınızın hizasına kadırıp ne diyor-sunuz?" Dedi ki: "Namazımızın kabul olması için üç defa "**Allah-u Ekber**" deriz."

Şeyhe dedim ki: "Utandınız mı Şeyhim, yoksa hâlâ utanmadınız mı?" Şeyh, "Onları sen öğrettin" diye cevap verdi. Dedim ki: "Allah'tan kork! Hep yanınızda oturdum yerimden kımlıdamadığımı görmediniz mi?" Sonra Musullulara dönüp şöyle dedim: "Rica ediyorum kalkın, öteki kompartımanlara gidin, Şîilerden kendiniz sorun. Farsça bilen bir-iki kişi gidip döndüler. Döndükten sonra Şeyhe: "Bu yalanları söylemekten amacın neydi? Şehirli olsun, köylü olsun kimden sorduysak dediler ki: "Biz Allah-u Ekber" diyoruz. Hatta: "Han'el-Emin" (Emin hıyanet etti) demiyor musunuz?" diye sorduğumuzda: "Biz şimdye kadar böyle bir şey duymadık" diye cevap verdiler." Gençler tahsilli oldukları için Şeyhe çok sinirlenmişlerdi.

Şeyh: "Daha önce de söyledim, ben bunları kitaplarda okudum" dedi. Onlar da: "Alim birisinin araştırmadan bir şeyi söylememesi gerektiğini bilmiyor musun?" diye onu kınadılar. Bunlar Sünnî âlimlerin Şîilere attıkları iftiralardan bir örnekti. İşte bu şekilde Şîileri Sünnî kardeşlere kötülüyorlar.

İbn Hazm'ın İftiraları

Büyük âlimlerinizden Ebu Muhammed Ali b. Ahmed b. Said b. Hazm el-Endülüsî (Ö: 456 h. k.) "*el-Faslu Fi'l-Milel-i ve'n-Nihal*" adlı meşhur kitabında Şiîlere hakaretlerle birlikte onlara tuhaf yalan ve iftiralar atmıştır. Özellikle kitabın birinci cildini okuduğunuzda göreceksiniz ki açıkça; "Şiîler, Müslüman değildir; aksine kâfir ve yalancılardır; onlar Yahudilik ve Hıristiyanlıktan kaynaklanmaktadır." diye saçmalamaktadır.

4. cildinin, 182. sayfasında da şöyle diyor:

"Şiîler, dokuz kadınla evlenmeyi câiz görüyorlar."

Bu yalancı adamın yalan ve iftiralarına en büyük cevap; Şiîlerin asırlar boyu yazdıkları delilli fikhî kitapları ve ilmî risaleleridir. Onların hepsinde dört kadından fazlasını daimi olarak nikâhlamanın haram olduğu yazılmıştır. Şiîlerin irfan ehli fakih ve âlimleri bir kenarda dursun, çöldeki câhilleri bile böyle bir cevazın olmadığını çok iyi biliyorlar.

Eğer o kitabı okursanız, Şiîlere attıkları iftira, yalan, küfür ve kötü isnatlardan dolayı utanıp yere girmiş olursunuz. Örnek için bu kadarını yeterli görüyorum.

İbn Teymiyye'nin İftiraları

Âlimlerinizin içinde en hayasız, belki de en dinsizi Ahmed b. Abdülhâlim Hanbelî yani İbn Teymiyye'dir. (Ö: 728 h.k.) İbn Teymiyyenin Şiîlere, özellikle Mevlâmız Emîrül-Müminin Hz. Ali'ye ve Resulullah'ın(s.a.a) pak itretine (Ehlibeytine) karşı büyük bir kini ve düşmanlığı vardı.

Onun "*Minhacu's-Sünne*" kitabını okuyan herkes şaşırıp kalıyor. Öyle şiddetli bir düşmanlığı vardı ki, Mevlâmız, Emîrül-Müminin Hz. Ali (a.s) ve onun Ehlibeyti hakkındaki bütün açık nasları (ayet ve hadisleri) ve yüce faziletleri inkâr edip yalanlıyor. Mazlum Şialara öyle yalan ve iftiralar atıyor ki bunları duyanın aklı duruyor. Eğer onların hepsine tek tek cevap vermeye kalksam, bu meclislerin günlerce uzaması gerekir. Sözü uzatmamak için birkaç örnekle yetineceğim. Böylece Sayın Şeyhim bilsinler ki yalan ve iftira atmak, Şiî âlimlerinin değil, bazı Sünnî âlimlerin özelliklerindedir. Şaşılacak şey şu ki, Şiîler hakkında söylediği onca yalandan sonra, gerçeklerden haberleri olmayanları kandırmak için, 1. cilt, sayfa 15'de bir de diyor ki:

"Kible ehlinde hiçbiri Şiîler kadar yalan söylemiyor. Bu yüzden Si-hah'ları yazarlar onlardan hadis nakletmemişlerdir!?"

10. cildin 23. sayfasında da şöyle diyor:

"Şiîler usul-u dinin dört tane olduğuna inanıyorlar: Tevhid, Adalet, Nübüvvet, İmamet."

Şiîlerin kelimâ (akaitle ilgili) kitapları, herkesin elinin ulaşacağı yerdedir. Onlarda yazılan ve geçen akşamlarda bizim de söylediğimiz gibi Şiîler usul-i dinin üç tane olduğuna inanıyorlar. Bu üçü: Tevhid, Nübüvvet ve Mead'dır. Adalet Tevhidin, İmamet de Nübüvvetin bir parçasıdır.

1. cildin, 131. sayfasında da şöyle diyor:

"Şiîler camilere önem vermezler. Camileri bomboştur. Ne cumaları camide kırlarlar, ne de cemaat namazları vardır. Eğer bazen namaz kılsalar da cemaatle değil, tek başlarına kırlarlar." (Şiîlerin kahkahayla gülmeleri.)

Sayın Şeyhim, siz ve burada olan ve olmayan Sünnî kardeşler, Şiîlerin camilerinin dopdolu olduğunu görmediniz mi? Cemaatla kılınan namazları görmediniz mi? Şiîlerin merkezi olan İran ve Irak'ta, her şehirde cemaat namazlarının kılınması için birçok büyük camileri yok mu?

Hangi köye giderseniz gidin orada bir caminin olduğunu görürsünüz. Mübarek Ramazan ayından başka, her gün sabah, akşam namazlarını cemaatle camilerde kırlarlar.⁽¹⁾ Siz âlimler, Şiîlerin fikhî delilli kitaplarına, âlim olmayan Sünnî kardeşler de ilmihâl kitaplarına bakacak olursanız, göreceksiniz ki camiye gitmek ve cemaatle namaz kılmak hakkında ne kadar çok sevap nakledilmiştir. Camilerde kılınan namazın sevabının, evde kılınan namazın sevabından kat kat fazla olduğu yazılmıştır. Bu yüzden Şiîler ellerinden geldiğince namazlarını camilerde, cemaatle kılmaya özen gösterirler. Böylece bu yalancı ve saygısız şahsın (İbn Teymiyye) Şiîler hakkında nasıl da yalanlar uydurduğunu anlamış olursunuz.

Yine aynı sayfada diyor ki, Şiîler diğer Müslümanlar gibi Hacca gitmezler. Onların haccı kabirleri ziyaret etmektir. Kabirlerin haccının sevabını Allah'ın evinin haccından daha fazla kabul ederler. Hatta kabirlerin haccına gitmeyenlere lânet ederler. (Şiîlerin gülüşmesi.)

1- (Kitapta Şiîlerin cemaat namazlarını gösteren birkaç resim var; biz buna gerek duymadığımız için o resimleri getirmediğimiz. Müt)

Eğer Şîîlerin ibadetle ilgili risalelerini ve kitaplarını açacak olursanız, Kitabı'l-Hac (Hac kitabı) adında bu ibadet için özel bölüm ayırdıklarını görmüş olursunuz. Şîîlerin Hacda yapması gereken ameller için her Fakih (müçtehit) "Menasik-i Hac" adlı kitaplar yazmışlardır; o kitaplarda Masum İmamlardanda hac konusunda hadisler nakletmişlerdir. O hadislerin bazısında şöyle geçmektedir:

"Maddî imkânı olup da, Allah'ın evinin haccını terk eden bir Müslüman (Sünnî olsun, Şîî olsun), İslâm'ın hattından çıkmıştır; öldüğü zaman ona denilecek ki: Hangi din üzerine ölmek istersin; Yahudi olarak mı, Hıristiyan olarak mı, yoksa Mecusî olarak mı?"

Böyle emirler karşısında, Şîîlerin Allah'ın evini haccetmeyi terk etmelerini akıl kabul eder mi? Gidip İmamların kabirlerini ziyaret eden dağ başındaki câhil bir köylüden, hac amelinin nerede yerine getirilmesi gerektiğini soracak olursanız: Mekke-i Muazzama'da diye cevap almış olursunuz.

Ama Allah'tan haberi olmayan bu şahıs, bunlara ek olarak bir de kalkıp Şîî'nin iftiharlarından Şeyh Mufid diye meşhur olan Şeyh Muhammed b. Muhammed b. Nu'man Mufid'e iftira atarak diyor ki; "Onun *Menasik-i Hacci'l-Meşahid* (Kabirlerin Haccının Menasik'i) adında bir kitabı vardır." Halbuki Şeyh Mufid'in "*Menasiku'z-Ziyare*" adında herkesin elinde olan bir kitabı vardır. Bu kitapta Masum İmamlar'ın mukaddes mezarları ziyaret edildiği zaman diğer ziyaretler gibi bu ziyarete ait adaplar yazılmıştır.

Mezar (ziyaret) kitaplarını okuduğunuz zaman, kitabın ilk başında yazıyor ki:

"Müstahap (farz değil) ibadetlerden birisi de, Peygamber-i Ekrem (s.a.a) ve Masum İmamlar'ın(a.s) mukaddes kabirlerini ziyaret etmektir."

Allah'tan habersiz şahsın yalanına en büyük cevap, her yıl binlerce Şîî'nin Allah'ın evine gidip hac amellerini yerine getirmeleridir. Şîîler hacdan döndükten sonra kendilerine "hacı" denilmesinden iftihar ediyorlar. Şimdi bu yalancı şahsın yalanlarına düzmecelerine bir bakın!

Yine 1. cildin 11. sayfasında şöyle diyor:

"Şîîler köpeklerinin adını Ebu Bekir ve Ömer koyarak sürekli onlara lânet ediyorlar. Yani böylece Ebu Bekir ve Ömer'e lânet etmiş oluyorlar!!" (Şîîlerin gülüşmesi.)

Şiilere böylesine iftira atıp onlar hakkında yalan söyleyen bu şahsın inancına, taassubuna ve dinsizliğine doğrusu insan şaşırıyor.

Halbuki, onun inancının tersine Şiilerin ahkâm ve hadis kitaplarının tümünde köpeğin bizatihi necis olduğu yazılmıştır. Müslüman birinin evinde köpek olursa, o eve Allah'ın rahmetinin nazil olmayacağı bu kitaplarda yazılıdır. Şiî Müslümanların birkaç yerin dışında köpek beslemeleri yasaklanmıştır. O birkaç yer, bazı özel şartlarla, şunlardır: Avcılıkta, ev ve hayvan sürülerini korumakta. Hz. Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) torunu Hz. Seyyid'üş-Şüheda Eba Abdillahi'l-Hüseyi-n'in (a.s) Yezid'e karşı kıyamının sebeplerinden birisi de onun köpeklerle oynaması ve yukarıda sayılan yerlerin dışında evinde köpek beslemesidir.

Şiî veya Sünnî Müslümanlardan biri söylenen yerlerin dışında evinde köpek beslerse, biz onu din hususunda suçlarız ve ona inancımız olmaz. Şiî inancına göre, bir köpek bir evde serbest dolaşıyorsa, o ev necis olur. Bütün bunlar göz önüne alındığında, Şiî birisinin kendi evinde köpek beslemesi ve ayrıca kalkıp Resulullah'ın (s.a.a) muhterem sahabelerinden bazılarının isimlerini onlara koyması veya onlara lânet etmesi düşünülemez?

Yazıklar olsun bu tür Müslümanlara! İnat ve taassuptan Allah'a sığınırız.

Siz, câhil de olsa bir Şiî'nin böyle bir şey yaptığını gösterirseniz, biz bu şahsın söylediklerine teslim olacağız. Eğer gösteremezseniz (ki asla gösteremeyeceksiniz) öyleyse lânet edin böylesi mutaassıp inatçı insanlara ki, onlar âlim kisvesi altında gerçeklerden haberdar olmayan insanları aldatmakta ve Müslümanların arasına ihtilâf ve düşmanlık sokmaktalar.

O, kitabının ikinci cildinde de şöyle yazıyor:

"Şiîler İmam Zaman'ı (Hz. Mehdî'yi) bekledikleri için Samerra gibi birçok yerlerde, gündüzleri bir at, katır veya başka bir binek hazırlayıp; 'Bineğin hazır, herkes silahlı olarak seni bekliyor. Artık kıyam et' diye İmamlarına seslenirler. Ve Ramazan ayının son günlerinde doğuya doğru dönüp kıyam etmesi için ayakta onu çağırırlar. Onların içinde öyleleri vardır ki, İmam gelirse, namazda olduğundan onu görememek ve hizmetinde bulunamamak korkusundan dolayı namazlarını terk ederler." (Şiî ve Sünnîlerin kakkahayla gülüşleri.)

Çölün bir köşesinde oturup saçmalayan bu adamın hadsiz hesapsız ve gülünç iftira ve yalanlarından daha çok, günümüz Mısırlı, Suriyeli vs. âlim-

lerin sözleri hepsinden daha şaşırtıcıdır. Bu âlimler her yerde, Şîiler ile beraberlerdir. Özellikle ahalsinin hepsinin Ehlisünnet kardeşlerin oluşturduğu Samerra şehrinde yer altındaki mukaddes odanın (Serdab) hizmetçilerinin bile tamamı Sünnîdir. Ama onlar bunu araştırmadan, büyük âlimlerden sormadan İbn Teymiyye gibi şahısların saçma-sapan sözlerine uyarak böyle hurafeleri ve palavraları kendi kitaplarında yazmaktadırlar.⁽¹⁾

Bunlar, Ehlisünnet âlimlerinin Şia toplumuna isnat ettikleri hakaretlerden, kuyruklu yalanlardan ve iftirallardan bazı örneklerdi. Eğer, İbn Hacer-i Mekki, Câhiz ve Kadı Ruzbehan gibi şahısların sözlerinin sadece fihristini anlatmaya kalkışırsam, geceler boyu zamanınızı almam gerekir. Başkalarına rehberlik yapmak isteyen böylesi âlimlerin saçma-sapan sözleriyle ve palavralarıyla zamanınızı zayi etmek istemiyorum.

Şehristanî'nin Yanıltmaları

Onların dünyaca ünlü nice kitapları var; ama ilmî yönden yazarı herhangi bir değere sahip değildir. Örneğin Muhammed Abdulkerim Şehristanî'nin (Ö: 548 h.k) "Milel ve Nihal" adlı kitabı ünlü olmasına rağmen araştırmacı âlimlerin gözünde beş paralık değeri yoktur.

Bu kitabı açıp okuduğunuzda Şîilere ne iftiralar atmış olduğunu görürsünüz! Hz. Ali'ye tapmak, tenasüh ve teşbihten tutun, aklın ve şeriatın kabul etmediği ve Şîilerin ruhunun bile haberinin olmadığı birçok hurafeyi Şialara isnat ediyor. Bu şahsın, gerçekleri anlama idrakinin olmadığı açıkça bellidir. Tarihî olaylar hakkında da herhangi bir bilgisi olmadığı açıktır. Dünyanın bir köşesinde oturmuş kim ne demişse, yeterli araştırma yapmadan başlamış hepsini yazmaya. Adını da "Milel ve Nihal" (Milletler ve İnançlar) koymuş!

İnsan, bu kitabın bazı yerlerindeki yalanları görünce, öteki bölümlerde yer alan sözleri de gözden düşüyor. Sonra, öteki bölümlerin yalan ve hayal ürünü olarak yazılmadığı nereden belli? diye düşünüyor insan. Okuyucuların, kitabın mahiyetini ve yazarının nasıl bir şahsiyete sahip oldu-

1- Mısırlı Abdullah Kuseymî "*Es-Sıra-u Beyn'el-İslam ve'l-Veseniyye*"de, Mısırlı Muhammed Sabit "*el-Cevle fi Rubu'il-Şark'il-Edna*"da, Türkistanlı Musa Carul-lah "*el-Veşia fi Nakd'il-Akaid'iş-Şia*"da, Mısırlı Ahmed Emin "*Fecr'ul-İslam ve Zuha'l-İslam*"da, vs. âlimler İbn Teymiyye'nin iddialarını yazmışlardır.

ğunu bilmeleri için sadece tarihî bir olayı örnek olarak aktaracağım: İsnâ Aşeriyye'nin (yani Şiîlerin) durumunu anlatırken şöyle yazıyor:

"İmam Muhammed Takî'den sonra, mezarı Kum'da olan İmam Ali b. Muhammed Naki..."

Halbuki ister âlim olsun, ister câhil; ister dost olsun, ister düşman, ister büyük olsun ister küçük, Hz. Hâdi'nin (İmam Ali Naki) (a.s) mezar-ı şerifinin Samerra'da oğlu İmam Hasan Askerî'nin (a.s) yanında olduğunu herkes biliyor. Büyük bir haremî olup altından yapılmış büyük bir kubbesi de vardır. Kacar şahlarından Nasiruddin Şah onu tezhip etme iftiharına nail olmuştur.

Yeter, sözü fazla uzatmak istemiyorum. Bunlar binlerce örnekten biriydi. Artık Sayın Şeyh; Şiîler yalan söylüyor, iftira atıyor, demesinler. Görüyorsunuz sizin kendi büyük âlimleriniz bu işi yapıyorlar. Ebu Hureyre'ye iftira atıp hakaret etmediğimin bilinmesi için de, Ehlişünnet'in büyük âlimlerinin onun iç yüzü hakkında yazdıkları sözlerden bazılarına değineceğim.

Ebu Hureyre'yi Yeren Haberler ve Onun Durumu

İbn Ebî'l-Hadid-i Mutezilî "*Şerh-u Nehci'l-Belâğa*"nın 1. cildinin 358. sayfasında ve 4. ciltte, üstat ve Şeyh-i imam Ebu Cafer İskafî'den şöyle naklediyor:

"Muaviye b.Ebî Süfyan, sahabe ve tâbîinden bir grubu toplayıp onlardan Hz. Ali'yi (a.s) yeren hadisler uydurmalarını ve bunları halkın arasında yaymalarını istedi. Onlar da bu işle meşgul olmaya başladılar. Ebu Hureyre, Amr b. As ve Muğeyre b. Şube, Hz. Ali'yi (a.s) yeren hadisleri uyduran kimselerdendiler."

Olayı sayfa 359'a kadar genişçe anlattıktan sonra, aynı sayfada A'maş'tan şöyle rivayet ediyor: "Ebu Hureyre, Muaviye ile beraber Kufe camisine geldi. Halkın kendisine büyük bir ilgi gösterdiğini görünce ayağa kalktı ve (Halkın dikkatini çekmek için) iki eliyle başına vurmaya başladı. Sonra şöyle dedi: "Ey Irak halkı! Benim Allah ve Peygamberinin adına yalan söyleyip cehennem ateşini satın alacağımı zannediyor musunuz? Peygamber'den duyduğum o şeyi benden duyun (yani duyduğumu size naklediyorum) Hz. Peygamber'in şöyle buyurduğunu duydum:

"Her peygamberin bir haremî vardır; benim haremim de Medine'dir. Kim orada bir olay çıkarırsa, Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların

lâneti onun üzerine olsun. Allah'ı şahit tutuyorum ki, Ali Medine'de olay çıkardı." (O, bu sözle, halkı Hz. Ali'ye lânet etmeye davet etti.)

Muaviye bunu (yani Ebu Hureyre'nin hem de Hz. Ali'nin (a.s)hilâfet merkezinde kendisine böyle bir hizmette bulunduğunu) duyunca, onu çağırıp hediyeler verdi ve Medine'nin valisi yaptı onu.

Bunlar, onun merdut (reddedilmiş) olduğuna delil değil mi? Muaviye'nin hoşuna gitmesi için, Hulefa-i Raşidin'den, hatta onların en faziletlisi, en mükemmeli ve en şerefli olan biri hakkında böyle konuşan bir adam, birkaç gün Resulullah'ın (s.a.a) sahabesi oldu diye övülmeye layık mıdır?

Şeyh: Onun melun ve merdut olduğuna dair Şîilerin elinde ne gibi deliller vardır?

Davetçi: Elde çok birçok delil vardır. Bu delillerden birisi şudur: Kim Hz. Peygamber'e (s.a.a) sebbederse, o her iki fırkaya (Şîî ve Sünnî) göre, kesinlikle melun, merdut ve ateş ehlidir.

Daha önce aktardığım ve sizin büyük âlimlerinizin de naklettiği hadislerde Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

"Kim Ali'ye sebbederse, bana sebbetmiştir; kim bana sebbederse, Allah'a sebbetmiştir."

Ebu Hureyre, mevlâmız ve muvahhidlerin mevlâsı Emîrül-Müminin Hz. Ali'ye (a.s) sebb ve lânet edenlerden birisidir. O, sahte hadisler uydurarak halkı da, Hz. Ali'ye (a.s) sebbetmeye zorluyordu!!

Ebu Hureyre'nin Busr b. Ertat'la Müslümanlara Yönelik Zulümleri ve Katliamları

Bir başka delil şudur: Taberî, İbn Esir, İbn Ebî'l-Hadid, Allame Semhudî, İbn Haldun, İbn Hallakan, vs.. tarihçileriniz şöyle yazarlar: Muaviye b.E-bî Süfyan, hunhar ve zâlim Busr b. Ertat'ı Yemenlileri ve Mevlâmız Emîrül-Müminin'in Şîilerini katletmesi için dört bin Şamlı savaşçıyla beraber Medine yolundan harekete geçirdi. Onlar, Medine, Mekke, Tâif, Tebale (Tehame bölgesinde bir şehir), Necran, Erhab kabilesi (Hamdan kabilelerinden biri), San'a ve Hadramut'ta akıl almaz katliamlar yaptılar. Benî Hâşim ve Emîrül-Müminin'in Şîilerini yaşlıgenç demeden kılıçtan geçirdiler. Hatta Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a)amcası Abbas'ın oğlu ve Yemen valisi Ubeydullah'ın çocuklarına bile acımayıp onların başlarını kestiler. O melunun emriyle öldürülenlerin sayısının 30 binin üzerinde olduğunu yazmışlardır!!

Emevîlerin ve onların takipçilerinin bu amelleri insanı pek şaşırtmıyor. Çünkü onlar böyle şeyleri devamlı yapıyorlardı. İnsanı şaşırtan şey, sizin başınızın üzerinde tuttuğunuz Ebu Hureyre'nin de, Busr b. Ertat'la birlikte bu sefere çıkıp onun feci katliamlarını görmesi ve orada bulunmasıdır.

Özellikle, Câbir b. Abdullah Ensarî, Ebu Eyyub Ensarî ve diğer birçok sahabelerin olduğu Medine-i Münevvere'nin savunmasız ve günahsız halkına yapılan zulümleri kendi gözleriyle görüyordu. Sahabeler korkularından ya Medine'den kaçmış veya evlere saklanmışlardı. Ebu Eyyub Ensarî gibi Resulullah'ın (s.a.a) has sahabelerinin evlerini yakıyorlardı. Ebu Hureyre, bütün bunlara ses çıkarmadığı gibi, yeri geldiğinde bu zulümlere yardımcı da oluyordu.

Medine'deki katliamlardan sonra, bu zulüm ordusu Mekke'ye doğru hareket ederken, Ebu Hureyre orada onların vekili olarak kaldı. Daha sonra Muaviye, onun bu hizmetleri ve Ebu Busr'a yaptığı yardımları karşılığında onu Medine'ye vali tayin etti.

Allah aşkına inasla söyleyin, bu dünyaya tapınan insan üç yıl⁽¹⁾ Resul-u Ekrem'in (s.a.a) sahabeti olmasına rağmen, bu müddet zarfında nasıl oluyor da beş bin hadis nakledebiliyor? Peki, her iki fırkanın kabul ettiği ve Allame Semhudî "Tarihu'l-Medine"de, Ahmed b. Hanbell'in "Müsned"de, Sibte b. Cevzî'nin "Tezkire"nin 163. sayfasında ve daha başka âlimlerin Resul-u Ekrem'den (s.a.a) naklettikleri şu meşhur hadisi duymadı mı?:

"Kim Medine halkını zulümle korkutursa, Allah da onu korkutacaktır; Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların lâneti onun üzerine olsun; kıyamet günü, Allah Teala, ondan hiçbir şeyi kabul etmeyecektir. -Benim Medine'mi korkutana Allah'ın lâneti olsun!- Kim Medine halkına kötü kasıta bulunursa, Allah Teala onu, kurşunun ateşte eridiği gibi eritecektir."

1- İbn Sa'd'ın "*Tabakat*"ında, İbn Hacer'in "*İsabe*"sinde ve Ehlisünnetin diğer âlimlerinin muteber kitaplarında Ebu Hureyre'nin *Hayber*'in fethinde Müslüman olduğu yazılıdır. Buharî'nin rivayetine göre (*Sahih-i Buharî*'nin "*Alama-t'un-Nü-büvvet'i fi'l-İslâm*" babında) Ebu Hureyre, Resulullah (s.a.a) ile üç yıldan fazla görüşmeye muvaffak olmamıştır. İbn Hacer "*el-İsabe*"de, Hâkim "*Müstedrek*"te, İbn Abdübirr "*İstiab*"da ve daha başkaları şöyle naklediyorlar: "Ebu Hureyre hicrî 57 yılında 78 yaşındayken *Akik Vadisi*'nde öldü. Cenazesini Medine'ye getirip Baki mezarlığında defnettiler.

Durum bu iken, Medinelileri korkutup onca zulüm yapan bir orduya nasıl katılabiliyor? Ayrıca, sahte hadisler uydurarak Resulullahın (s.a.a) vasisi, hak halifesi ve pak Ehlibeyt'ine karşı geliyor ve insanları öyle birine küfrettiriyor ki, ona küfretmeyi Peygamber (s.a.a) kendisine küfredilmiş sayıyor. İnsafla söyleyin, Resulullah (s.a.a) adına yalan hadis uyduran böyle birini Allah ve Resulü reddetmez mi?

Şeyh:Resulullah'ın (s.a.a) en güvenilir sahabesine dinsiz ve hadis uyduran diyerek haksızlık ediyorsunuz.

Ebu Hureyre'nin Merdutluğu ve Ömer'in Onu Kırbaçlaması

Davetçi: Eğer bir haksızlık olduğunu düşünüyorsanız, bunu ilk yapan ben değilim. Böyle bir şeyi ilk olarak yapan ikinci halife Ömer b. Hattab'dır. İbn Esir gibi tarihçiler H.K 23. Yılın olaylarında, İbn Eb'l-Hadid "*Şerh-i Nehc'ul Belâğa*"nın (Mısır baskısı) 3. cilt 104. sayfasında ve daha başkaları şöyle naklediyorlar:

H.K. 21 yılında halife Ömer Ebu Hureyre'yi Bahreyn'e vali olarak gönderdi. Ona, Ebu Hureyre kendisine mal toplayıp bir sürü at aldığı haberini verdiler. Bunun üzerine Ömer onu hicrî 23 yılında görevinden aldı. Halifenin yanına gelir gelmez, halife ona: "Ey Allah'ın ve Allah'ın kitabının düşmanı, Allah'ın malını mı çalıyorsun?" diye kızdı. O da: "Asla hırsızlık yapmadım, onlar halkın bana verdiği hediyelerdi." diye cevap verdi.

İbn Mes'ud "*Tabakat*"ın 4. cildinin 90. Sayfasında, İbn Hacer Askalanî "*İsabe*"de ve İbn Abdurabbih "*İkdu'l-Ferid*"in 1. cildinde şöyle yazıyorlar:

Halife, Ebu Hureyre'ye; "Ey Allah'ın düşmanı! Seni Bahreyn'e vali olarak gönderdiğimde ayağında ayakkabın bile yoktu; şimdi asil atların ve 600 dinarlık malın olduğunu duydum. Bunları nereden aldın?" diye sordu.

O da cevaben; "Bunlar halkın hediyeleri idi. Onları çalıştırdım, elimdekiler onlardan elde ettiğim kârlardır." dedi.

Ömer yerinden kalkıp onu o kadar kırbaçladı ki sırtından kan akmaya başladı. Sonra, Bahreyn'de biriktirdiklerinden on bin dinar alıp beytulmala vermelerini emretti. Ömer, sadece kendi halifeliği zamanında değil, Resulullah'ın zamanında da Ebu Hureyre'yi yere düşene kadar dövdü.

Bu olayı Müslim "*Sahih*"ın 1. cildinin, 34. sayfasında nakletmiştir. İbn Ebî'l-Hadid "*Şerh-u Nehci'l-Belâğa*"nın 1. cilt, 360. sayfasının ilk başında şöyle yazıyor:

"Ebu Cafer İskafî (Mutezî şeyhi) diyor ki: Şeyhlerimiz Ebu Hureyre'yi (akli yönden) sakıncalı bulup onun hadislerini kabul etmiyorlar. Ömer onu kamçılıyarak dedi ki; "Hadis nakletmekte çok ileri gittin. Zaten sana Peygamber'in adına yalan uydurmak yakışıır!"

İbn Asakir "*Tarih-i Kebir*"de, Muttakî "*Kenzu'l-Ummal*"ın 239. sayfasında şöyle naklediyorlar:

Halife Ömer onu kırbaçlayıp dövdü. Resulullah'tan(s.a.a) hadis nakletmesine engel olarak dedi ki: Peygamber'den çok hadis naklediyorsun. Ona yalan isnat etmek sana yakışıır. (yani senin gibi şahsiyetsiz biri Peygamber'in adına yalan söyler ancak.) Peygamber'den hadis nakletmeyi terk etmelisin. Yoksa seni ya Devs'a⁽¹⁾ gönderirim, ya da Buzinelerin⁽²⁾ yanına."

Yine İbn Ebî'l-Hadid "*Şerh-u Nehci'l-Belâğa*"nın 1. cildinin 360. sayfasında (Mısır baskısı) Üstadı İmam Ebu Cafer İskafî'den şöyle naklediyor: Mevle'l-Muvahhidin Emîrû'l-Müminin Hz. Ali (a.s) şöyle buyuruyor:

"Bilin ki! İnsanların (veya yaşayanların) en yalancısı, Resulullah'ın(s.a.a) adına en çok yalan söyleyen Devslu Ebu Hureyre'dir."

İbn Kutaybe "*Te'vilu'l-Muhtelifi'l-Hadis*"te, Hâkim "Müstedrek"ın 3. cildinde, Zehebî "*Telhisu'l-Müstedrek*"te, Müslim "*Sahih-i Müslim*" diye meşhur olan kitabının ikinci cildinin "*Fezail-u Ebu Hureyre*" bölümünde diyorlar ki:

Aişe onu defalarca reddederek şöyle diyordu: "Ebu Hureyre çok yalan söylüyor; o, Resulullah'ın adına bir sürü yalan hadis uydurmuştur."

Sözü fazla uzatmayalım. Ebu Hureyre'yi yalnızca biz reddetmedik. Halife Ömer, Mevlâmız Emîrû'l-Müminin, Ummu'l-Müminin Aişe, sahabe ve tabiin de onu reddetmişlerdir.

Mutezile'nin şeyh ve âlimleri ve Hanefî'lerin geneli, Ebu Hureyrenin hadislerini kabul etmiyorlar. Senedi Ebu Hureyre'ye dayanan hadisleri batıl sayıyorlar. Nevevî, *Sahih-i Müslim*'in şerhinde, özellikle 4. ciltte bu konuyu genişçe ele alıyor.

1- Devs, Ebu Hureyre'nin Yemen'deki kabilesidir.

2- Buzine, dağlarda yaşayan bir tür maymundur.

Büyük mezhebinizin lideri İmam A'zam Ebu Hanife şöyle diyor:

"Resulullah'ın sahabeleri genelde güvenilir ve âdil idiler. Ben onların hepsinden senedi kime dayanırsa dayansın hadis kabul ediyorum. Ama senetleri Ebu Hureyre'ye, Enes b. Malik'e ve Semure b. Cundeb'e dayanan hadisleri kabul etmiyorum."

Öyleyse, sahabeden olan Ebu Hureyre'yi eleştirdiğimiz için bize itiraz etmeyin. Biz, ikinci halife Ömer'in kırbaçladığı, Beytu'l-Mal hırsız ve yalancı diye nitelediği Ebu Hureyre'yi eleştiriyoruz.

Biz Ümmü'l-Müminin Aişe'nin, İmam A'zam Ebu Hanife'nin, sahabenin büyüklerinin, tabiinin, Mutezile'nin şeyhlerinin ve âlimlerinin eleştirip reddettikleri Ebu Hureyre'yi eleştiriyoruz.

Velhasıl biz Kur'an'ın eşi olan Mevlâmız, müuvahhitlerin Mevlâsı Emîrû'l-Müminin Hz. Ali'nin (a.s) ve Resulullah'ın(s.a.a) Ehlibeyti'nden olan masum İmamların (a.s) merdut ve yalancı saydıkları Ebu Hureyre'yi eleştiriyoruz.

Biz obur ve pis boğaz olan, Emîrû'l-Müminin Hz. Ali'nin (a.s) en faziletli oluşunu bilmesine rağmen, onu bırakıp melun Muaviye'nin yağlı sofrasını tercih eden, sahte hadisler uydurarak Muaviye'nin, sizin de Hulefa-i Raşidin'den biri olduğunu kabul ettiğiniz muttakilerin İmamına ve Müslümanların halifesine (Hz. Ali'ye) küfür ve lânet ettirmesine yardımcı olan Ebu Hureyre'yi eleştiriyoruz.

Bu kadar yeter; bundan fazla meclisin zamanını almak istemiyorum. Konuyu biraz fazla uzattığım için de özür diliyorum. "Haksızlık ediyorsun" dediğiniz için, yalnızca bizim değil, halifelerin, sahabelerin ve büyük âlimlerinizin de onu reddettiğini isbat etmek istedim.

Dünya malına ve makamına ulaşmak için, Resulullah'ın (s.a.a) adına sahte hadis uyduran ve onları sahih hadisle karıştıran böyle sahtekarların her hadisine güvenilmez. Bu yüzden Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

"Benden size bir hadis naklettiklerinde, onu Allah'ın kitabına sunun..."

(Önemli bir konuyu konuştuğumuz için, beylerin yatsı namazının vakti biraz geçmişti. Sohbet buraya ulaştınca, onlar yatsı namazını kılmak için kalktılar. Yatsı namazını kılıp çay içtikten sonra oturum yeniden başladı.)

Davetçi: Şimdiye kadar söylediklerimizi göz önüne alarak siz ve biz, Resul-u Ekrem'den (s.a.a) nakledilen her hadisi, Kuran'la karşılaştırmak zorundayız; Kuran'a uyarsa kabul edelim, aksi takdirde reddedelim.

"Ben Ebu Bekir'den Razıyım, Acaba O Da Benden Razı Mıdır?" Hadisinin Uydurma Olduğunun Tespiti

Naklettiğiniz bu hadisi (her ne kadar tek taraflı olsa da) Kur'ân'la karşılaştırmak zorundayız. Eğer herhangi bir sorun yoksa, kesinlikle kabul edeceğiz. Bazıları bu hadise şöyle cevap vermişlerdir: KafSuresi'nin 16. ayetinde Allah-u Teala şöyle buyuruyor:

"Andolsun ki, insanı biz yarattık ve nefsinin ona ne gibi vesveseler vermekte olduğunu biliriz ve biz ona şah damarından daha yakınız."

Şah damarı deyimi meşhur bir deyimdir. Bu misal yakınlığın şiddetini anlatmaktadır; yani ne derece yakın olduğunu bildiriyor. İfade izafe-i beyaniyyedir; izafe-i lami de olabilir.

Ayet-i Kerime şu gerçeği dile getirmektedir: Allah Teala'nın insanlara olan ilmi öyle bir şekildedir ki, insanın içinde ve kalbinde olan hiçbir şey ona gizli değildir. Allah (c.c), insanın içinden geçen her şeyi bilir. Allah Teala Yûnus Suresi'nin 61. ayetinde şöyle buyuruyor:

"Hangi durumda bulursan, Kur'ân'dan her ne okusan ve her ne iş yaparsanız, siz ona dalıp coşarken Biz üzerinizde şahidiz. Rabbinden ne yerde, ne gökte zerre kadar; ondan ne küçük, ne büyük hiçbir şey kaçmaz. Bunların hepsi apaçık bir Kitaptadır."

Bu ayetlerin hükmüne göre, akli delillere göre hiçbir hareket, iş ve söz, Allah'a gizli değildir. Alemlerin Rabbi, huzurî ilmi ile kullarının bütün işlerini, amellerini ve sözlerini bilmektedir. Öyleyse, aktardığınız bu hadisi, yukarıdaki iki ayete ve Kur'an'daki diğer ayetlere göre nasıl yorumlayabiliriz? Ebu Bekir'in râzı olup olmadığını Allah bilmiyordu, onun için Ebu Bekir'de sormak zorunda kaldı diyebilir miyiz?!

Üstelik, Allah Teala'nın rızası, insanların rızasıyla bağlantılıdır. Kul, rıza makamına ulaşmadığı sürece, Allah Teala ondan râzı olmaz. Peki, Allah Teala, Ebu Bekir'den râzı olduğunu söylediği hâlde, nasıl olur da Ebu Bekir'in rıza makamına ulaştığını ve kendisinden râzı olup olmadığını bilmiyor?!

Ebu Bekir ve Ömer'in Faziletleri Hakkındaki Hadisler ve Onların Reddi

Şeyh:Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğundan artık bir şüphe yoktur:

"Allah Teala halkın hepsine genel olarak, ama Ebu Bekir'e özel olarak tecelli eder."

Yine buyurmuş ki:

"Allah Teala benim göğsüme indirdiği her şeyi, Ebu Bekir'in göğsüne de indirdi."

Yine buyurmuştur ki:

"Ben ve Ebu Bekir iki rahvan at gibiyiz."

Yine buyurmuş ki:

"Dünyanın göğünde bulunan seksen bin melek, Ebu Bekir ile Ömer'i sevenler için istiğfar ederler ve ikinci gökte bulunan seksen bin melek de Ebu Bekir ve Ömer'in düşmanlarına lânet ederler."

Yine buyurmuştur ki:

"Ebu Bekir ve Ömer öncekilerin ve sonrakilerin en hayırlısidirler."

Ömer ve Ebu Bekir'in makamlarının yüceliği şu hadisten daha iyi anlaşıl-
maktadır:

"Allah beni kendi nûrundan, Ebu Bekir'i benim nûrumdan, Ömer'i Ebu Bekir'in nûrundan ve ümmetimi de Ömer'in nûrundan yaratmıştır. Ömer cennet ehlinin kandilidir."

Halifelerin makamı konusunda bizim muteber kitaplarımızda bunlar gibi birçok hadis vardır. Gerçeklerin ortaya çıkması için onlardan yalnızca birkaçını örnek olarak size aktardım.

Davetçi: Söylediğiniz bu hadislerin kendileri, bizzat bunların Resulullah'ın (s.a.a) mübarek ağzından çıkmadığını gösteriyor. Resulullah (s.a.a) hiçbir zaman bu tip sözler söylemezdi. Çünkü birinci hadis Allah'ın cisim olduğunu gösterir. Bu da tam anlamıyla küfür demektir. Allah'ın cisim olduğuna inanmak insanı kesinlikle küfre götürür. İkinci hadis ise Ebu Bekir'in Resulullah'a (s.a.a)nazil olan her şeye ortak olduğunu söylüyor; ki böyle bir şey de imkânsızdır. Üçüncü hadis de Resulullah'ın (s.a.a) Ebu

Bekir'den hiçbir üstünlüğünün olmadığını gösteriyor. Son iki hadis ise her iki tarafın da (Sünnî ve Şia) kabul ettiği "*Muhammed ve Âl-i Muhammed âlemlerin en hayırlısıdır.*" hadisleriyle (bu konuda daha birçok hadis nakledilmiştir) çelişmektedir. Son hadis ise, Kurân'ı Kerim'deki Dehr (İnsân) Suresi'nin 13. ayeti "**Koltuklar üzerine yaslanarak oturlar orada. Ne güneş görürler, ne de kavurucu soğuk.**" ile çelişmektedir. Cennette güneş ve ay yoktur. Orada bulunan taş, ağaç, duvar, kapı kısaca her şey nûrludur. Bu dünyada aydınlanmak için ışığa ihtiyaç vardır; cennette değil.

Bu zahirî tenkitlerden başka, sizin rical ve dirayet âlimleriniz örneğin: Mukaddesi "*Tezkiretu'l-Mevzuat*"ta, Fîrûzâbâdî eş-Şafî "*Seferu's-Saadat*" kitabında, Hasan b. Kesir ez-Zehabî "*Mizanu'l-İ'tidal*"da, Ebu Bekir Ahmed b. Ali Hatib-i Bağdâdî kendi yazdığı tarih kitabında, Ebu'l-Ferec b. Cevzî "*Mevduat*" kitabında, Celaluddin-i Süyûtî "*el-Lea-li'l-Masnua Fi'l-Ahadîsi'l-Mevdua*" adlı kitabında bu hadislerin uydurma olduğuna ilişkin hüküm vermişlerdir. Bu hadislerin her biri hakkında açıkça şöyle demişlerdir: Râvi ve senet açısından bu hadisler mevdu ve sahte hadislerdendir. Çünkü bunları nakledenlerin içerisinde yalancı ve hadis uyduran kimse-ler bulunmaktadır. Böylece bu hadislerin, hem aklen, hem de Kur'ân ayetlerine göre batıllığı apaçık ortadadır.

Şeyh: Peki Resulullah'ın (s.a.a) buyurduğu şu hadise ne dersiniz: "*Ebu Bekir ve Ömer cennet yaşlılarının efendileridir.*"

Davetçi: Bu hadis üzerinde de biraz düşünecek olursak, sizin diraye ve rical âlimlerinizin bu hadisi uyduruk hadislerden saymalarının yanı sıra Resulullah'ın (s.a.a) böyle bir şey buyurmayacağı da yine hadisin kendisinden anlaşılmaktadır. Çünkü herkes, yaşlı bir insanın cennette olamayacağını biliyor. Cennette, dünyada olduğu gibi bir ihtiyarlama söz konusu olmadığından dolayı insanın siyadet (efendilik) kemâline ulaşabilmesi için gençlikten yaşlılığa doğru ilerleme diye bir şey söz konusu olmayacaktır.

Bizim sözümüzü doğrulayan birçok hadis vardır. Bunlar sizin ve bizim hadis kitaplarımızda mevcuttur. Örneğin, bir gün "Eşceî" kabilesinden olan yaşlı bir kadın Resulullah'ın (s.a.a) huzuruna geldiğinde, Resulullah (s.a.a) sohbetleri esnasında ona şöyle buyurdu: "*Yaşlılar cennete girmeyecektir.*"

O kadın da üzülerək ; "Ya Resulallah! Öyleyse ben cennete giremeyeceğim!" deyip Hz. Peygamber'in huzurundan ayrıldı. Resulullah (s.a.a) da onun arkasından şu haberi yolladı:

"Ona söyleyin ki, o gün kimse yaşlı olmayacaktır. Çünkü bütün yaşlılar genç olarak cennete gireceklerdir."

Ardından şu ayeti okudular:

"Şüphesiz ki biz, huri kadınları da güzel bir biçimde yeniden yaratmış, hepsini bakireler yapmışızdır, yaşit cilveli dilberler hâlinde."⁽¹⁾

Yine sizin ve bizim hadis kitaplarımızda Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğu nakledilmiştir: "Cennet ehli, yüzünde kıl bitmemiş, kıvrıkcık saçlı ve gözlerine sürme çekilmiş bir hâlde 33 yaşlarında cennete girerler."

Şeyh: Sözleriniz kendi yerinde doğrudur; ama bu hadis cennet ehli için muhassıstır (tahsis edicidir).

Davetçi: Zât-ı âlinizin sözünü iyi anlayamadım. Bu hadis neyin muhassısıdır (neyi tahsis etmektedir). Yani Allah (c.c) sırf Ebu Bekir ve Ömer yaşlıların efendisi olsunlar diye mi bir kısım insanları yaşlı olarak cennete götürecektir?! Eğer Ebu Bekir ve Ömer cennete gidecek olurlarsa, Allah Teala onları da genç olarak cennete götürebilir. Yoksa, sadece onlar efendi olsunlar diye Allah (c.c) bir kısım insanları yaşlı olarak cennete götürmez.

Üstelik, sizin kendi âlimleriniz bu hadisi uydurma hadislerden saymışlardır. Resulullah'ın (s.a.a) bizim işimizi kolaylaştırmak için temel bir kural koyduğunu da biliyorsunuz. Bu kural, "Kur'ân'a uymayan her hadisin kabul edilmediği kuralıdır". Bizim rical ve diraye âlimlerimiz de, Resulullah'tan (s.a.a) ya da Masum İmamlardan (a.s) gelen bir hadisi bizim kendi kaynaklarımızda gördüklerinde, Resulullah'ın (s.a.a) bu temel kuralını ölçü olarak Kur'ân'a uymayan hadisleri kabul etmiyorlar.

Az önce büyük âlimlerinizden bir çoğunun uydurma hadisler hakkında birçok kitaplar yazdıklarını arz ettim. Şeyh Mecdüddin Muhammed b. Yakub-i Fîrûzâbâdî "*Seferu's-Saade*"nin 142. sayfasında, Celaluddin Süyûfî "*el-Leali*" kitabında, İbn Cevzî "*Mevduat*"ta, Mukaddesî "*Tezkiretu'l-Mevduat*"ta ve Şeyh Muhammed b. Derviş (Hut-i Beyrutî diye meşhurdur) "*Es-*

1- Vâkıa, 35-37.

ne'l-Metalib" adlı kitabının 183. sayfasında şöyle yazıyorlar: "*Ebu Bekir ve Ömer cennet yaşlılarının efendileridirler.*" hadisinin râvilerinden birisi Yahya b. Anbese'dir."

Zehebî şöyle diyor: "Yahya zayıf râvilerden birisidir. İbn Can-i Deccal da,"O kafasından hadis uyduruyordu" demiştir.

Demek ki bizimle beraber, sizin eleştirmen âlimleriniz de bu hadisi kabul etmemektedirler.

Gerçekten de büyük bir ihtimalle Bekrîyyun ya da Benî Ümeyye, Resulullah'ın (s.a.a) Ehlibeyti'ni zayıf düşürmek için hem Sünnîlerin, hem de Şîîlerin ortak kabul ettiği Ehlibeyt'in azamet ve faziletini ispat eden sahîh her hadisin karşısında başka bir hadis uydurmuşlardır. Ebu Hureyre gibileri de fasit Benî Ümeyye halifelerine yağcılık yapmak için bu işe daima ön ayak olmuşlardır. Çünkü onların Âl-i Muhammed'e karşı büyük bir kini ve nefreti vardı.

Nevvab: Şia ve Sünnîlerin (Ehlibeyt'in faziletine ilişkin) kabul ettikleri hangi sahîh ve sabit hadis karşısında başka bir hadis uydurdular?

"Hasan ve Hüseyin Cennet Gençlerinin Efendileridir" Hadisi Karşısında Hadis Uydurmaları

Davetçi: O sahîh hadislerden biri Resulullah'ın (s.a.a) buyurduğu,"*Hasan ve Hüseyin cennet gençlerinin efendileridirler; babaları ise onlardan daha üstündür.*" hadisidir. Bu hadisi Hatib-i Harezmi "*Menakıb*"da, Mir Seyyid Ali Hemedânî "*Meveddetü'l-Kurba*"nın 8. Meveddesi'nde, İmam Ebu Abdurrahman Nesaî "*Hasais-i Alevî*"de, İbn Sabbağ el-Malikî "*Fusulu'l-Mühimme*"nin 159. sayfasında, Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabiu'l-Mevedde*"nin 54. babında Tirmizî, İbn Mace ve Ahmed b. Hanbel'den, Sibte b. Cevzî "*Tezkire*"nin 133. sayfasında, imam Ahmed b. Hanbel "*Müsned*"de, Tirmizî "*Sünen*"de, Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafîî "*Kifayetu't-Talib*"in 97. babında nakletmişlerdir.

Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafîî "*Kifayetu't-Talib*"in 97. babında bu hadisi naklettikten sonra şöyle diyor: Hadis ilminin imamı Ebu'l-Kasım Taberânî "*Mu'cemu'l-Kebir*"de İmam Hasan'ın (a.s) hayatını anlatırken bu hadis-i şerifi nakleden râvilerin adlarını yazmıştır. Bu hadisi nakleden sahâbelerden bazılarının isimleri şunlardır: "Emîrül-Müminin Ali b.Ebî Ta-

lib, ikinci halife Ömer b. Hattab, Huzeyfe Yemanî, Ebu Said Hudrî, Câbir b. Abdullah-i Ensarî, Ebu Hureyre, Usame b. Zeyd ve Abdullah b. Ömer."

Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafîî daha sonra şöyle diyor: "Resulullah'ın (s.a.a) buyurduğu; *'Hasan ve Hüseyin cennet gençlerinin efendileridirler; babaları ise onlardan daha üstündür.'* hadisi 'hasen' bir hadistir. Bu hadisin senetlerini birbirlerinin yanına koyduğumuzda, hadisin sahih bir hadis olduğu ortaya çıkmaktadır."

Hâfız Ebu Nuaymİsfahanî "*Hilye*"de, İbn Asakir "*Tarih-i Kebir*"in 4. cildinin 206. sayfasında, Hâkim "*Müstedrek*"te, İbn Hacer-i Mekki "*Savaik*"in 82. sayfasında, kısacası Ehlisünnet'in büyük âlimleri bu hadisin Resulullah'ın (s.a.a) mübarek ağzından çıktığı konusunda ittifak içerisindedir.

Şeyh: Zannediyorum Resulullah'ın (s.a.a) buyurduğu şu hadisi hiç kimse inkâr edemez; "*Ebu Bekir'in olduğu yerde başkalarını öne geçirmek yersizdir.*" Bu hadisin kendisi Ebu Bekir'in ümmetin diğer bireylerine göre her şeyde öncelik hakkına sahip olduğunu ispat etmektedir.

Davetçi: Neden her hadisi düşünmeden kabul ediyorsunuz anlayamıyorum. Eğer Resulullah'ın (s.a.a) kendisi bu hadisi buyurmuş olsaydı, niçin kendisi ona göre amel etmedi? Neden Mübahaile olayında Ebu Bekir'in yerine Hz. Ali'yi (a.s) kendisiyle beraberinde götürdü? Neden Tebuk Seferi'nde Ebu Bekir de olduğu hâlde Hz. Ali'yi (a.s) halife olarak kendi yerine bıraktı? Mekke'de "Berâat Suresi"nin okunması meselesinde, neden Ebu Bekir'i bundan men edip yerine Hz. Ali'yi (a.s) görevlendirdi? Neden Mekke fethedildikten sonra Kâbe'deki putları kırmak için Ebu Bekir'in yerine Hz. Ali'ye (a.s) öncelik verip hatta "Hubel" putunu kırması için onu kendi omuzlarına çıkardı? Ebu Bekir olduğu hâlde neden onun yerine Hz. Ali'ye (a.s) Yemenlileri İslâm'a davet etmesi ve yönetmesi için gönderdi? Hepsinden önemlisi; neden kendisinden sonra halife olması için Ebu Bekir'in yerine Hz. Ali'yi (a.s) vasi olarak tayin etti?

Şeyh: Resulullah'tan (s.a.a) çok sahih bir hadis nakledilmiştir. Bunu kesinlikle inkâr edemezsiniz. Bu hadis şöyledir:

Amr b. As diyor ki: Bir gün Peygamber'e (s.a.a) şöyle sordum: "Ya Nebiyyel-lah! Âlemdeki kadınların içinde en çok sevdiğiniz kimdir?" "Aişe." buyurdular. Sonra "Erkeklerin içinde en çok sevdiğiniz kimdir?" sorduğumda; "Aişe'nin babası." buyurdular.

Buna göre Ebu Bekir Peygamber'in en çok sevdiği insan olduğu için ümmetin hepsine öncelik hakkı vardır. Bu da Ebu Bekir'in halifelığı için kesin bir delildir.

"Ebu Bekir ve Aişe Resulullah'ın En Çok Sevdiği İnsanlardı." Sözü'nün Cevabı

Davetçi: Bu hadis, Bekrîyun'ların uydurmasıdır, ayrıca iki fırkanın (Sünnî ve Şîîlerin) kesin olarak kabul ettiği hadislerle de çelişmektedir. Bu yüzden bu hadisin merdutluğu sabittir. Bu hadisi iki açıdan dikkatle incelemek gerekir: Birincisi Ümmü'l-Müminin Aişe açısından, diğeri ise birinci halife Ebu Bekir açısından. Aişe'nin Resulullah'ın (s.a.a) en sevdiği kadın olduğu sözü, her iki fırkanın (Şîî ve Sünnîlerin) muteber kitaplarında bulunan başka sahih hadislerle çelişmektedir.

Şeyh: Mümkünse, Onların hangi hadisler olduğunu söyleyin de biz de âdilane bir şekilde hüküm verelim.

Davetçi: Bu hadisin hilafına, sizin kendi âlimleriniz ve râvileriniz tarafından Ümmü'l-Eimme Hz. Fatıma (a.s) hakkında birçok hadis nakledilmiştir.

Hız. Fatıma Âlemdeki Kadınların En Üstünüdür

Hâfız Ebubekir Beyhakî kendi yazdığı tarih kitabında, Hâfız b. Abdulberr "İstiab" da, Mir Seyyid Ali Hemedânî "*Meveddetü'l-Kurba*" da vs. âlimler Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu naklediyorlar:

"Fatma ümmetimin kadınlarının en üstünüdür."

Ahmed b. Hanbel "*Müsned*" de ve Hâfız Ebubekir Şirâzî de "*Nüzu-lu'l-Kur'ân fî Ali*" adlı kitabında, Muhammed-i Hanefîye'den, o da Emîrül-Müminin Hz. Ali'den (a.s), İbn Abdulberr "*İstiab*" da, Hz. Fatımayı (a.s) ve Ümmü'l-Müminin Hz. Hatice'yi Abdulvaris b. Süfyân ve Ebu Hureyre'den naklen anlatırken; yine Ümmü'l-Müminin Hz. Hatice'yi (a.s) Ebu Davud'dan o da Ebu Hureyre ve Enes b. Malik'ten naklen anlatırken, Şeyh Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabiu'l-Mevedde*"nin 55. babında, Mir Seyyid Ali Hemedânî "*Meveddetü'l-Kurba*"nın 13. Meveddeti'nde Enes b. Malikten ve diğer birçok güvenilir âlimleriniz Enes b. Malik'ten Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu naklediyorlar:

"Âlemlerdeki kadınların en iyisi dört tanedir: İmran kızı Meryem, Meza-him kızı Asiye, Hüveylid kızı Hatice ve Muhammed kızı Fatıma."

Hatib "*Tarih-i Bağdad*" kitabında şöyle yazıyor:

"Resulullah (s.a.a) bu dört kadını âlemlerin en iyi kadınları olarak say-dıktan sonra Fatıma'yı hem dünyada, hem de âhirette diğer üçüne üs-tün kılmıştır."

Muhammed b. İsmail Buharî "Sahih"te ve İmam Ahmed b. Hanbel "*Müs-ned*"de Ebu Bekir kızı Aişe'den Resulullah'ın(s.a.a)Hz. Fatıma'ya (a.s) şö-y-le buyurduğunu naklediyorlar:

"Ey Fatıma! Sana müjdeler olsun, Allah seni genel anlamdaâlemlerdeki kadınların üzerine ve özel anlamda da Müslüman kadınlar üzerine seç-ti ve seni tertemiz kıldı ve İslâm en üstün dindir."

Buharî *Sahih*'inin 4. cildinin 64. sayfasında, Müslim *Sahih*'inin 2. cildinin "*Fezail-u Fatıma*" babında, Hamidi "*el-Cem'u Beyne's-Sahihayn*"da, Abdi "*el-Cem'u Beyne's-Sihahi's-Sitte*"de, İbn Abdulberr "*el-İstiab*"da Hz. Fatıma'nın (a.s) hayatını anlatırken, İmam Ahmed "*Müsned*"in 6. cildinin 282. sayfa-sında, Muhammed b. Saad-ı Katip "*Tabakat*"ın ikinci cildinde Resulul-lah'ın (s.a.a) hasta ve yataktayken buyurduğu sözlerin içinde ve 8. ciltte Hz. Fatıma'nın (a.s) hayatını anlatan uzun bir hadisin zımında (meclisin vakti az olduğu için hepsini aktaramıyorum) Aişe'den Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu naklediyorlar:

"Ey Fatıma! Alemdeki kadınların efendisi olmaya râzı değil misin?..."

İbn Hacer-i Askalanî bu ibareyi (yani sen âlemlerdeki kadınların en üstü-nüsün) Hz. Fatıma'nın (a.s) hayatını anlatırken nakletmiştir.

Yine Buharî ve Müslim Sahihlerinde, İmam Salebî Tefsirinde de, İmam Ahmed b. Hanbel "*Müsned*"de, Taberânî "*Mu'cemu'l-Kebir*"de, Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabiu'l-Mevedde*"nin 32. babında *Tefsir-i İbn Ebî Ha-tem*'den, Hâfız Ebu Nuaymİsfahanî'nin *Menakıb,Vasit ve Hilyetu'l-Evli-ya*'sından ve *Feraid-i Himvinî*'den, İbn Hacer-i Mekki "*Savaik*"in 14. ayetini açıklarken Ahmed'den, Muhammed b. Talha eş-Şafî "*Metlibu's-Süul*"un 8. sayfasında, Taberî "*Tefsir-i Taberî*" adlı kitabında, Vahidî "*Esbabu'n-Nü-zul*"da, İbn Meğazilî eş-Şafî "*Menakıb*"-da, Muhibbuddin Taberî "*Riyaz*"da, Mumin Şeblencî "*Nuru'l-Eb-sar*"da, Zemahşerî tefsirinde, Süyûtî "*ed-Dür-*

rü'l-Mensûr"da, İbn Asâkir kendi tarihinde, Allame Semhudî "*Tarihu'l-Medine*"de, Fazıl-ı Nişâbûrî tefsirinde, Kadı Beyzavî tefsirinde, İmam Fahr-i Râzî "*Tefsir-i Kebir*"de, Seyyid Ebu Bekir Şahabuddin Alevî "*Reşfet'üs-Sâdi Min Bahr-i Fezail-i Beni'n-Nebiyi'l-Hadi*"de *Tefsir-i Beğevî*'den, *Sa'lebî*'den, *Sire-i Molla*'dan, *Menakıb-ı Ahmed*'den, Taberânî'nin *Kebir* ve *Evset*'inden, Şeyh Abdullah b. Muhammed b. Amir eş-Şebravî eş-Şafî "*Kitabu'l-İthaf*"ın 5. sayfasında Hâkim, Taberânî ve Ahmed'den; Celaluddin Süyûtî "*İhyau'l-Meyyit*"te İbn Münzir, İbn Ebî Hatem ve İbn Merduye'nin tefsirlerinden ve Teberânî'nin "*Mu'cemu'l-Kebir*" adlı kitabından, İbn Hatem ve Hâkim'den, kısaca büyük âlimlerinizin geneli (Emevî taraftarları ve Ehlibeyt düşmanı çok az bir grubun dışında) İbn Abbas ve diğerlerinden şöyle naklediyorlar:

ŞûrâSuresi'nin 23. ayeti; "De ki: Ben bu tebliğime karşılık sizden bir ücret istemiyorum; istediğim, ancak yakınlarıma sevgidir. Ve kim güzel ve iyi bir iş yaparsa, onun güzelim mükâfatını artırırız." nazil olduğunda sahabeler şöyle dediler: "Ya Resulellah! Allah'ın, sevgisini üzerimize farz kıldığı yakınların kimlerdir?" Resulullah (s.a.a) cevaben, "Ali, Fatıma, Hasan ve Hüseyin'dir." buyurdular. Bazı hadislerde de Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğu naklediliyor: "Ali, Fatıma ve onların iki oğludur."

Bu gibi hadisler sizin muteber kitaplarınızda çoktur. Ama vaktin azlığı, onların hepsini nakletmemize mani oluyor.

İmam Şafî'nin Ehlibeyt Sevgisinin Farz Olduğuna İlişkin İtirafı

Alimleriniz bu konuya o kadar çok değinmişlerdir ki, hatta İbn Hacer gibi mutaassıp birisi bile "*Savaik*" adlı kitabının 88. sayfasında, Hâfız Cemaluddin Zerendî. "*Mi'racu'l-Vusul*"da, Şeyh Abdullah Şebravî "*İthaf*" kitabının 29. sayfasında, Muhammed b. Ali Sabban -ki Mısırlıdır- "*İs'âfu'r-Rağibin*"ın 119. sayfasında ve daha birçok kimseler, dört mezhep imamlarından biri olan Muhammed b. İdris-i Şafî'nin şöyle dediğini naklediyorlar:

Ey Resulullah'ın Ehlibeyti! Sizin sevginizi,

Allah nazil ettiği Kur'ân'da farz kılmıştır.

Sizin kadrininizin yüceliğine şu yeter ki,

Size salât göndermeyen namazı kabul olmaz.

Şimdi insafla söyleyin, acaba yalnızca bir tarafın (Ehlisünnet'in) naklettiği hadis, her iki fırkanın (Sünnülerin ve şiaların) sayısızca naklettikleri sahih hadisler karşısında durabilir mi?

Acaba Resulullah'ın (s.a.a), Allah'ın Kur'ân'da sevgisini farz kıldığı birisini bırakıp onun yerine başkalarına öncelik vermesini akıl kabul eder mi?

Acaba Resulullah'ın (s.a.a) heva ve hevesine uyararak, faziletine (Peygamber'in hanımı ve Ümmü'l-Müminin olmaktan başka) hiçbir delil olmayan Aişe'yi, Allah'ın Kur'ân'da sevgisini farz kıldığı, hakkında Tathir Ayeti nazil olan ve yine Kur'ân'ın hükmüyle "Mübahele" olayına katılma iftiharına erişen Fatıma'dan daha çok sevmesi düşünülebilir mi?

Enbiya ve Evliyaların heva ve heveslerine uymadıklarını, Allah'tan başka hiç kimseyi göz önünde bulundurmadıklarını sizler de çok iyi biliyorsunuz. Özellikle Resul-u Ekrem (s.a.a) ancak Allah için sever ve ancak Allah için buğz ederdi. Allah'ın sevmediğini kesinlikle sevmez ve Allah'ın düşmanı olmayana kesinlikle düşman olmazdı. O zaman nasıl olur da Allah'ın, sevgisini farz kıldığı Hz. Fatıma'yı bir kenara bırakıp da başkalarını ona tercih eder?

Peygamber-i Ekrem (s.a.a) Hz. Fatıma'yı, Allah onu sevdiği için seviyordu. Resulullah (s.a.a), Allah'ın âlemlerdeki kadınlardan üstün kıldığı ve sevgisini farz ettiği bir kimseyi bırakıp da kendi hanımlarından birini ona tercih etmesini akıl kabul eder mi?

Ya her iki fırkanın kabul ve Kur'ân-ı Kerim'in de teyit ettiği bu sahih hadisleri reddedeceksiniz; ya da çelişkinin ortadan kalkması için söylediğiniz hadislerin uydurma olduğunu kabul edeceksiniz.

"Resulullah (s.a.a) yanında en çok sevilen şahıs Ebu Bekir idi." hadisi de, büyük ve güvenilir âlimleriniz tarafından nakledilen; "Resulullah (s.a.a) yanında en çok sevilen şahıs, Hz. Ali idi." şeklindeki birçok hadislerle çelişmektedir.

Hz. Ali, Resulullah'ın (s.a.a) Yanında En Çok Sevilen Şahıstı

Şeyh Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabiu'l-Mevedde*"nin 55. babında Tirmizî' den Bureyde'nin şöyle dediğini naklediyor:

"Peygamber kadınların içinde en çok Fatıma'yı, erkeklerden ise en çok Ali'yi seviyordu."

Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafî "Kifayetu't-Talib"ın 91. babında Ümmü'l-Müminin Aişe'den şöyle bir hadis naklediyor:

"Allah Teala, Resulullah'ın Ali b. Ebu Talib'den daha çok sevdiği bir kul yaratmamıştır."

Sonra şöyle devam ediyor:

"Naklettiğim bu hadisi, İbn Hacer 'Menakıb'da, İbn Asakir Dimaşkî de Hz. Ali'nin hal tercümesinde kaydetmiştir."

Muhyiddin ve İmamü'l-Harem Ahmed b. Abdullah eş-Şafî de yine Tirmizî'den şöyle naklediyorlar:

Aişe'den; "Resulullah insanlar içinde en çok kimi seviyordu?" sorduklarında; "Fatıma'yı." diye cevap verdi. "Erkekler içerisinde daha çok kimi seviyordu" dediklerinde de; "Onun kocası Ali b.Ebî Talib'i" dedi.

Zehebî ve Hâfız Ebu'l-Kasım-ı Dimaşkî de Aişe'den şu hadisi nakletmişlerdir:

"Resulullah'ın Ali ve Fatıma'dan daha çok sevdiği bir kimseyi görmedim."

Hâfız Hucendî, Muazet-i Gifariyye'den şöyle naklediyor: Resulullah (s.a.a) Aişe'nin evindeyken onun huzuruna vardım. Hz. Ali de dışarıydı. Resulullah Aişe'ye şöyle buyurdular:

"Bu (Ali) en çok sevdiğim ve benim yanımda en değerli olan insandır. Onun hakkını tanı, onun değer ve makamını bil."

Şeyh Abdullah b. Muhammed b. Amr Şebavî eş-Şafî (sizin büyük âlimlerinizden sayılmaktadır) "İthaf" kitabının 9. sayfasında, Süleyman Belhî "Yenabiu'l-Mevedde" de ve Muhammed b. Talha eş-Şafî "Metalib-is Süul"un 6. sayfasında Tirmizî'den, o da Cumey'b. Umeyr'den şöyle naklediyorlar:

"Halamla birlikte Ümmü'l-Müminin Aişe'nin yanına gittik. Ben ondan Resulullah'ın en çok sevdiği insanların kimler olduğunu sordum. Aişe de, 'Kadınlardan Fatıma ve erkeklerden ise onun kocası Ali b.Ebî Tâlib.' diye cevap verdi."

Aynı hadisi Mir Seyyid Ali Hemedânî eş-Şafî "Meveddetü'l-Kurba"nın

11. Meveddeti'nde sadece şu farkla Cumey'in şöyle dediğini naklediyor: "Bunu halamdan sordum, o da böyle cevap verdi."

Hatip Harezmî de "*Menakıb*"ın 6. faslının sonunda bu hadisi Cumey'den, o da Aişe'den naklediyor.

İbn Hacer-i Mekkî "*Savaik*"ın 2. faslında Hz. Ali'nin (a.s) fazileti hakkında 40 tane hadis naklettikten sonra Tirmizî'den, o da Aişe'den şu hadisi naklediyor:

Aişe diyor ki: "Fatıma kadınların, kocası da erkeklerin içinde Resulullah'ın en çok sevdiği kimselerdi."

Muhammed b. Talha eş-Şafiî "*Metlibu's-Süul*"un 7. sayfasında bu konuda birçok hadis naklettikten sonra şöyle diyor:

"Bütün bu sahih hadisler şunu ispat ediyor: Resulullah'ın (s.a.a) kadınlar içinde en çok sevdiği kimse Fatıma'dır. O, cennetteki kadınların, Medineli kadınların ve bütün ümmetin kadınlarının efendisidir."

Aklî ve naklî deliller, Hz. Ali ve Hz. Fatıma'nın (aleyhume's-selâm) Hz. Resulullah'ın (s.a.a) en çok sevdiği insanlar olduğunu kanıtlamaktadırlar.

Resulullah'ın (s.a.a) Hz. Ali'yi (a.s) herkesten daha çok sevdiğini ve her zaman ona öncelik verdiğini ispat eden hadislerin içinde en önemlisi "Tayr-i Meşviy" (kızartılmış kuş) diye meşhur olan hadistir. Bu hadisle Hz. Ali'nin (a.s) ümmetin içinde Resulullah'ın (s.a.a) en çok sevdiği kimse olduğu tamamen ispat edilmektedir. "Tayr-i Meşviy" hadisi iki fırka arasında o kadar meşhur ki onu kimlerin rivayet ettiğini söylemek bile gereksizdir. Ama "Bu hadisi Şiîler uydurmuşlardır" diyenlerin eline bahane vermemek için yine de onun aklımda olan senetlerinden bazılarına değinmek istiyorum.

Tayr-i Meşviy Hadisi

Buharî, Müslim, Tirmizî, Nesaî ve Secistanî kendi muteber sahihlerinde, İmam Ahmed b. Hanbel "*Müsned*"de, İbn Ebî'l-Hadid "Nehcü'l-Belâğa'nın Şerhi"nde, İbn Sabağ-i Malikî "*Fusulu'l-Mühimme*"nin 21. sayfasında ve Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabiu'l-Mevedde*"nin 8. babını bu hadise ayırmış ve Ahmed b. Hanbel'den, Tirmizî'den, Muvaffak b. Ahmed'den, İbn Meğazilî'den ve "*Sünen-i Ebu Davud*"dan, onlar da Peygamber'in kölesi

Sefine'den, Enes b. Malik'ten ve İbn Abbas'tan bu hadisi naklettikten sonra şöyle diyor:

"Tayr hadisini 24 kişi Enes'ten nakletmiştir."

Özellikle Malikî "*el-Fusulu'l-Muhimme*"de şöyle diyor:

"Enes b. Malik'in naklettiği Tayr hadisi, sahih ve sarih hadislerin içinde en sahih ve sağlam olan hadistir."

Sibt b. Cevzî "*Tezkire*"nin 23. sayfasında (Fezail-i Ahmed ve Sünn-i Tirmizî'den naklen) ve Mes'udî "*Mürucu'z-Zeheb*"in 2. cildinin 49. sayfasında bu hadise değinmişlerdir. İmam Ebu Abdullah Abdurrahman Nesaî "*Hassaisu'l-Alevî*" adlı kitabının 9. hadisinde ve Hâfız b. Ukde ve Muhammed b. Cerir-i Taberî bu hadisin mütevatir olduğunu ve senetleri hakkında yazmış oldukları özel kitaplarında, sahabeden 35 kişinin bu hadisi Enes'den naklettiklerini söylüyorlar. Hâfız Ebu Nuaym de bu hadis hakkında kalın bir kitap yazmıştır.

Kısacası, sizin büyük âlimlerinizin hepsi kendi muteber kitaplarında bu hadisi nakletmişlerdir. Allame, muhakkik, zahit, adil, güvenilir Seyyid Mir Hamid Hüseyin Dehlevî (sizler onun ilmîni, amelîni ve takvasını daha iyi biliyorsunuz), Hindistan'daki şöhreti güneşten daha parlak olan bu âlim "*Abekatu'l-Envar*" adlı büyük kitabının bir cildini "Tayr-i Meşviy" hadisine ayırmıştır. Orada Ehlisünnet'in büyük âlimlerinin güvenilir kitaplarından bu hadisin birçok senetlerini toplamıştır. Ben bu hadisi kaç senetle naklettiğini şimdi hatırlamıyorum. Ancak şu kadar biliyorum ki, bu hadisin senetlerini okuduğumda bu büyük seyyidin böylesi küçük bir hadisin mütevatir olduğunu Ehlisünnet'in kendi kaynaklarından nasıl zahmet çekerek ispat ettiğini görünce gerçekten de çok şaşırdım. Velhasıl, hem Sünnîlerin, hem de Şîîlerin her zaman ve her yerde sahih olduğunu itiraf ettikleri o hadislerin hepsinin özeti ve neticesi şudur:

"Bir gün kadının biri kızartılmış bir kuşu Resulullah'ın (s.a.a) yemesi için ona hediye etmişti. Resulullah (s.a.a) onu yemeden önce ellerini göğse kaldırıp şöyle dua etti: "Allah'ım! Sana ve bana en sevgili olan kulunu gönder de bu (kızartılmış) kuşu benimle beraber yesin." Derken Hz. Ali geldi ve o kuşu Resulullah (s.a.a) ile birlikte yediler.

Malik'in "*el-Fusulu'l-Muhimme*"sinde, "*Tarih-i Hâfız-ı Nişâbü'rî*"de, "*Kifayetu't-Tâlib*"de, "*Müsned-i Ahmed*"de ve Ehlisünnet'in diğer önemli kitapla-

rında Enes b. Malik'ten şöyle nakletmişlerdir:

Enes diyor ki: "Resul-i Ekrem bu dua ile meşgulken Ali üç defa geldi. Her gelişinde özü getirerek onu geri yolladım. Üçüncü gelişinde ayağıyla kapıya vurdu. Resulullah (s.a.a); "Onu içeri al." diye buyurdular. Ali içeri girdiğinde; "Allah sana rahmet etsin, senin bana gelmene mani olan şey neydi?" diye sordular. Ali de; "Üç defa kapıya kadar geldim, bu üçüncü gelişimdir." diye arz etti. Resulullah (s.a.a) bana dönerek; "Enes! Neden Ali'nin gelmesine mani oldun? Seni bu işe sürükleyen şey ne idi?" diye sordu. Ben de; "Ya Resulullah! Doğrusunu isterseniz, sizin duanızı duyduğumda benim kavmimden birisinin gelmesini istedim" dedim.

Şimdi sizlere soruyorum, acaba Allah-u Teâla Resulü'nün duasını kabul mu etti, yoksa red mi etti?

Şeyh: Cevap bellidir. Çünkü Allah-u Teâla Kur'ân'da duaların kabul edileceğine dair vaatte bulunmuştur. Ayrıca Resulullah da hiçbir zaman yersiz dua etmeyeceğinden Allah Teala duasını kesinlikle kabul buyurmuştur.

Davetçi: Öyleyse bilin ki, Allah-u Teâla da yarattıklarının içinden en çok sevdiğini seçip onu Peygamberinin yanına göndermiştir. Binaenaleyh, Allah ve Peygamberinin, ümmetin içinde en çok sevdiği kimse, Ali b.Ebî Tâlib'dir.

Nitekim sizin büyük âlimleriniz, bu mânâyı tasdik etmişlerdir. Örneğin: Sizin büyük âlimlerinizden olan Muhammed b. Talha eş-Şafî *"Metalibu's-Süul"* adlı kitabın 5. faslının 1. babının 15. sayfasında "Rayet" (bayrak) ve "Tayr" hadisleri münasebetiyle, güzel beyanı ve tatlı tahkikiyle Hz. Ali'nin (a.s) ümmetin içinde Allah ve Peygamber'in en çok sevdiği kimse olduğunu ve onun makamının yüceliğini ispat etmiştir.

Şafî sözlerine şunu da ekliyor: "Peygamber-i Ekrem (s.a.a), muttakilerin en yüksek dereceleri olan bu değerli makamı ve yüce sıfatı (Allah ve peygamberinin yanında sevgili olmayı) Hz. Ali'ye ispat ederek onun ulvi makamını halka bildirmek istedi."

H. 658. Yıldı Şam'ın hâfızı ve muhaddisi olan Muhammed b. Yusuf Şafî *"Kifayetu't-Talib fi Menakıb-ı Ali b.Ebî Talib"*in 33. babında kendi muteber senetleriyle Enes ve Sefine'den bu hadisi dört yolla naklettikten sonra şöyle diyor:

"Mehamilî de "Emalî"nin 9. cüz'ünde bu hadisi nakletmiştir. Bu, Hz. Ali'nin Allah'ın en çok sevdiği insan olduğunu ispat eden açık bir delildir. Bu mânâya delâlet eden delillerin en güçlüsü de, Allah'ın kendi Resulü'nün duasını kabul edeceğine dair verdiği vaattir. Resulullah (s.a.a) dua ettiğinde, Allah Teala onun duasını hemen kabul ederek en sevdiği insanı Resulü'nün yanına gönderdi. O insan da Ali'den başkası değildi."

Şafiî sonra şöyle devam ediyor: "Tayr-i Meşviy" hadisini Hâkim Ebu Abdullah Hâfız Nişâbûrî 86 kişiden, onlar da Enes'ten nakletmişlerdir. Hâfız, 86 kişinin hepsinin ismini yazmıştır.⁽¹⁾

Şimdi insafla söyleyin. Sizin söylediğiniz hadis, özellikle onunla çelişen Tayr hadisiyle bir midir? Cevap kesinlikle "hayır"dır. Ehlisünnetin büyük âlimlerinin (çok az inatçı bir grup dışında) hemen hemen hepsinin nakledip sıhhatini doğruladıkları sahih hadisleri bir kenara iterek o tek taraflı hadisi kabul etmek bir fayda vermez. Ayrıca naklettiğiniz o hadis araştırmacı hadis âlimleri tarafından reddedilmiştir.

Şeyh: Galiba siz bizim söylediğimiz hiçbir şeyi kabul etmemeye ve ısrarla onları reddetmeye karar vermişsiniz.

Hakikatin Beyanı

Davetçi: Bu şahitlerin huzurunda sizin gibi bir âlimin bana böyle bir şeyi söylemesi gerçekten de beni üzdü. Siz ne zaman ilim, akıl ve mantıkla uyuşan bir delil getirdiniz ben de inatçılık edip onu kabul etmedim? Eğer zerre kadar inat ve taassup gösteriyorsam ya da Ehlisünnet kardeşlerime karşı herhangi bir düşmanlığım varsa, Allah'ın yardım ve rahmeti benden uzak olsun.

Allah'ı şahit tutuyorum ki şimdiye kadar, Yahudilerle, Hıristiyanlarla, Henud (Hindu)'larla, Berahimelerle, İran'daki kabiliyetsiz Bahaîlerle, Hindistan'daki Kadyanîlerle, sapık maddeci ve tabiatçılarla birçok münazaralarda bulundum ve hiçbirinde inat etmedim; her yerde ve her zaman Allah'ı göz önünde bulundurdum; hedefim daima hak ve hakikati ilim, akıl, mantık ve insaf kurallarına dayanarak ortaya koymak olmuştur.

1- İsteyenler *Kiyafet'ut-Talib*'in 32. babına başvurabilirler.

Ben kâfir, mürtet ve necis insanlarla tartıştığım zaman bile inatçılık etmedim, nerde kaldı ki aynı ümmet ve şeriattan olan, kıblesi ve hükümlerine tâbi olduğumuz Peygamberi bir olan siz Müslüman kardeşlerime karşı inat edeyim. Ancak sizde yerleşmiş olan bir hata var ki öncelikle onu mantık ve insaf yoluyla gidermek gerekir.

Elhamdülillah sizler âlimsiniz, eğer biraz geçmiş atalarınızın âdet ve taassuplardan uzaklaşarak insaf dairesine giderseniz sağlıklı bir sonuca erişiriz.

Şeyh: Biz, sizin Lahur'da Berahame ve Hindularla yaptığınız tartışmaları gazete ve dergilerden okuduk. Ve bu bizi gerçekten çok sevindirdi. Hatta daha sizi görmeden önce size karşı kalben içimizde bir sevgi doğdu. İnşallah Allah size ve bize muvaffakiyet verir de hak ve hakikat ortaya çıkar.

Eğer bir hadisin sahihliği konusunda herhangi bir şüphe olursa, sizin de buyurduğunuz gibi onu Kur'ân'la karşılaştırmamız gerekir. Eğer Ebu Bekir'in (r.a) faziletine ve Hulefa-i Raşidin'in (r.a) hilâfetlerine ilişkin hadislerde şüphe ediyorsanız, Kur'ân'dan kaynaklanan deliller konusunda da şüphe edip onları da mizedelemeye çalışacaksınız?

Davetçi: Kur'ânî delillerde ya da sahih hadislerde şüphe edip onları zedelemeye çalışmaktan Allah'a sığınırım. Allah böyle bir günü göstermesin. Burada önemli bir noktayı hatırlatmadan geçemeyeceğim. O da şudur: Ne zaman bir fırka, bir kavim ya da bir mürtetle bile tartışsam, onların hepsi kendi haklılıklarını ispat için Kur'ân'dan delil getiriyorlardı. Çünkü Kur'ân-ı Mecid'in ayetlerini çeşitli şekillerde yorumlamak mümkündür.

Hatemu'l-Enbiya (s.a.a), insanların Kur'ân'ı kişisel menfaatlerine uygun şekilde yorumlamalarını engellemek için Kur'ân'ı tek başına emanet olarak bu ümmete bırakmadı.

Resulullah (s.a.a) her iki fırkanın (Şîî ve Sünnî) âlimlerinin kabul ettiği ve daha önce de arz ettiğim ve Resulullah'ın (s.a.a) buyurduğu; *"Ben sizin aranızda iki değerli emanet bırakıyorum; Allah'ın Kitabı ve itretimi (Ehlibeytini). Bu ikisine sarıldığınız müddetçe kurtulacaksınız."* (Bazı hadislerde ise, "... Onlara sarıldığınız müddetçe asla sapmazsınız." şeklinde geçmiştir.) hadisi, Hz. Peygamber'in Kur'ân'ı yalnız başına emanet bırakmadığını, Kur'ân'la birlikte Ehlibeytini de ümmete emanet olarak bıraktığını açıkça ortaya koymaktadır. Bunun için Kur'ân ayetlerinin nüzul sebeplerini, içerdiği ha-

kikat ve mânâyı yine onun gerçek açıklayıcısı ve beyan edicisi olan Hz. Resulullah'tan (s.a.a), ondan sonra ise Resulullah'ın Ehlibeyti'nden sormak gerekir. Çünkü EnbiyâSuresi'nin 7. ayetinde Allah-u Teâla şöyle buyuruyor: "**Bilmiyorsanız, zikir ehlinden sorun.**"

Zikir Ehli, Âl-i Muhammed'dir

Zikir Ehlinden maksat, Kur'ân'nın dengi olan Ali (a.s) ve onun İmam olan 11 masum evlâdıdır. Şeyh Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabiu'l-Mevedde*"nin 39. babının 119. sayfasında (İstanbul baskısı), o da imam Sa'lebî'nin Keşfu'l-Beyan tefsirinden, Câbir b. Abdullah-i Ensarî-den naklen şöyle naklediyor: "Ali b. Ebu Talib; "*Zikr Ehli biziz.*" buyurmuştur. Zikir Kur'ân'ın adlarından birisidir. Ehlibeyt (onlara selâm olsun) ise Kur'ân ehlidirler. Sizin ve bizim âlimlerimiz muteber kitaplarında Hz. Ali'nin (a.s) şöyle buyurduğunu naklediyorlar:

"Beni kaybetmeden önce sorun benden. Allah'ın kitabını sorun benden. Çünkü ben bir ayet nazil olduğu zaman gece mi yoksa gündüz mü, ovada mı yoksa tepede mi nazil olduğunu biliyorum. Allah'a andolsunnazil olan ayetlerin hepsinin nüzul sebeplerini, nerede nazil olduklarını ve kim hakkında nazil olduklarını şüphesiz biliyorum. Çünkü Rabbim bana fasih bir dil ve algılayıcı bir kalp bağışlamıştır."

Demek ki, Kur'ân'ın ayetleri delil olarak gösterildiği zaman, bu onun hakiki anlamı ve gerçek müfessirlerin beyanıyla uyumlu olmalıdır. Yoksa herkes kendi görüşüne ve zevkine, inancına ve fikrine göre Kur'ân'ın ayetlerini tefsir ederse, bu durum ihtilâf ve ayrılığın dışında hiçbir sonuç doğurmaz.

Bu mukaddimededen sonra kastettiğiniz o ayeti okuyun. Eğer gerçeğe uygun olursa, onu içtenlikle kabul eder, başımızın üstüne koyarız.

Dört Halifenin Hilâfetiyle İlgili Ayetin Nakli ve Cevabı

Şeyh: Fetih Suresi'nin 29. ayetinde Kur'ân şöyle buyuruyor:

"Muhammed Allah'ın Resulüdür. Onunla beraber bulunanlar, kâfirlere karşı çok çetin, kendi aralarında çok merhametlidirler. Sen onları rüku eder, secdeye kapanır hâlde görürsün. Allah'tan bir lütuf ve ihsan ister dururlar. Görünüşlerine gelince, yüzlerinde secde izi/alâmetleri vardır."

Bu ayet-i kerime bir yönden Ebu Bekir'in (r.a) şeref ve faziletini ispat ederken, bir yönden de hulefa-i raşidinin hilâfetini belirlemektedir. Şia camiasının iddiasının aksine bu ayet, Ali'nin (k.v) ilk halife değil de 4. halife olduğunu bildiriyor.

Davetçi: Ayet-i Kerimenin zahirinden ne hulefa-i raşidinin hilâfeti çıkıyor, ne de Ebu Bekir'in fazileti. Buna bir açıklık getirin. İddia ettiğiniz anlam ayetin neresinden anlaşılıyor?

Şeyh: Ayetin Ebu Bekir'in (r.a) şeref ve faziletine delil olan tarafı "**onunla beraber bulunanlar**" cümlesidir. Bu cümle onun faziletini ispat etmektedir. Çünkü Resulullah Mekke'den Medine'ye hicret ettiğinde Ebu Bekir Leyletu'l-Gâr'da Peygamber'le birlikte idi.

Hulefa-i Raşidin'in hilâfetlerine gelince; bu, mezkur ayette apaçık görülmektedir. "Vellezine meahu" (**Onunla beraber bulunanlar**)'dan maksat, yukarıda da söylediğim gibi Ebu Bekir'dir. O hicrette Sevr Mağarasında Resulullah'la (s.a.a) beraber idi. "Eşiddau ale'l-kuffar" (**Kâfirlere karşı çetinlerdirler**)'den maksat, Ömer'dir (r.a). Çünkü o kâfirlere karşı çok şiddetliydi. Rühamau beynehum" (**Kendi aralarında merhametlidirler**)'den maksat da Osman (r.a)'dır. Çünkü o çok merhametliydi. Ve "Siymahum fi vücuhihim min eseri's-sücd" (**Yüzlerinde secde alametleri görünmektedir**) cümlesinden maksat da Ali b. Ebu Talib (k.v)'tir.

Ümit ederim hakkın bizimle olduğunu kabul edip onu tasdik edersiniz. Görüyorsunuz ki Ali birinci halife değil 4. halifedir. Zira Allah Teala onu Kur'ân'da 4. mertebede zikretmiştir.

Davetçi: Doğrusu, konuşmamızın yanlış ve art niyetli algılanmaması için nasıl cevap vereceğimi bilmiyorum! Ama eğer insafla taassupsuz olarak meseleye bakacak olursanız, işin içinde kötü niyet değil hakikati ortaya çıkarma gayreti olduğunu göreceksiniz.

Şimdiye kadar hiç kimse bu ayeti bu şekilde tefsir etmemiştir. Hatta en muteber tefsir kitaplarınızda bile bu ayet böyle tefsir edilmemiştir. Eğer bu ayet halifeler hakkında olsaydı, Ebu Bekir Resul-i Ekrem'in (s.a.a) vefatından sonra Hz. Ali (a.s), Benî Hâşim ve kendisine karşı çıkıp biat etmeyen diğer büyük sahabelerin itirazlarına karşı bu ayeti delil olarak getirip herkesi susturabilirdi. Demek ki sizin buyurduğunuz bu mânâ sonradan çıkarılan ve sahabenin de böyle bir tefsire râzı olmadığı bir manadır.

Taberî, İmam Sa'lebî, Fazıl Nişâbûrî, Celaluddin Süyûtî, Kadı Zemaşerî ve imam Fahr-i Râzî gibi diğer büyük müfessirlerinizin hiçbirisi ayeti bu şekilde tefsir etmemişlerdir. Bu ayete ne zamandan beri ve kimler tarafından bu şekilde mânâ verildiğini bilmiyorum. Üstelik, ayetin kendisinde sizin iddianızın tersine ilmî, edebî ve amelî engeller vardır. Kim ayeti böyle tefsir etmişse boşuna çabalamıştır. Böyle tefsir eden kimse, Ehlisünnetin büyük âlimlerinin yazdığı tefsirlerin başında Resulullah'tan (s.a.a) naklettikleri şu hadise dikkat etmemiştir:

"Kim Kur'ân'ı kendi reyine göre tefsir ederse, onun yeri ateştir."

Bunun tefsir değil de tevil olduğunu söyleyecek olursanız, o zaman da bilin ki sizler tevili kesinlikle kabul etmiyorsunuz.

Şeyh: Zât-ı âlinizin bu kadar açık bir ayet karşısında direneceğinizi zannetmiyordum. Eğer hakikate aykırı olarak bu ayete eleştiriniz varsa, gerçeğin ortaya çıkması için onu ifade buyurun.

Nevvab: Kible sahip! Sizden ricamız, şimdiye kadar ricamızı kabul ettiğiniz gibi, şimdi de sözlerinizi, çok sade bir şekilde herkesin güzel bir şekilde anlaması için söylemenizdir. Çünkü bize bu ayeti çok okudular ve hepimizi Kur'ân'ın hükmüne cezb edip mahkum ettiler.

Davetçi: Evvela ayetin azâmeti ve fırsatçıların sözleri, beyleri o kadar meczup etmiş ki, bundan dolayı onun bâtınından ve zamirlerinden gâfil olmuşlar. Eğer ayetin edebî mânâsına ve nahiv terkibine birazcık dikkat edecek olursanız, iddianızla asla uyuşmayacağını kendiniz bile görmüş olursunuz.

Şeyh: Öyleyse bir zahmet kendiniz bu ayetin nahiv terkiğini ve zamirlerini beyan edin de, onların iddiamızla nasıl uyuşmadığını görelim.

Davetçi: Önce ayetin terkiбі yönünü ele alalım. Bildiğiniz gibi ayetin terkiбі iki şu iki şıkkın dışında değildir: Ya, "Muhammed" müpteda, "Resulullah" atf-ı beyan ve "vellezîne meahu" Muhammed kelimesine atf edilmiş, "eşiddâu" kelimesi haber ve ondan sonra gelenler de haberden sonra haberdirler. Ya da: "Vellezine meahu" müpteda, "eşiddâu" haber, ondan sonra gelenler de haberden sonra haberdirler dememiz gerekiyor.

Bu kaideyi sizin inancınıza ve sözünüze göre değerlendirirsek iki mânâ ortaya çıkar. Eğer "Muhammed" müpteda, "vellezine meahu" da müpte-

daya atf edilirse ve ondan sonra gelenler de haberden sonra haber olursa, ayetin mânâsı şöyle olur: "Muhammed (s.a.a) Ebu Bekir, Ömer, Osman ve Hz. Ali'dir."

Eğer "Vellezine meahu" müpteda, "eşiddâu" kelimesi haber ve ondan sonra gelenler de haberden sonra haber olursa, o zaman da ayetin mânâsı şöyle olur: "Ebu Bekir, Ömer, Osman ve Ali'dir." Kelâmın bu şekilde olabilmesinin makul ve edebî olmadığı yeni talebe olanlar bile bilmektedirler.

Ayrıca eğer bu ayet-i kerimeden amaç 4. halife olsaydı, o zaman sizin iddianıza uygun olması için kelimeler arasında vav-ı atifa olması gerekirdi.

Müfessirlerinizin hepsi bu ayetin bütün müminlere şâmil olduğunu söylüyorlar. Yani bunların, müminlerin hepsinin sıfatları olduğu inancındalar.

Sonra ayetin zahirine de bakacak olursak, bu sıfatların hepsinin her zaman Resulullah'la (s.a.a) birlikte olan bir kişiye ait olduğu görülecektir, dört kişiye değil. Eğer o kişinin de Emîrül-Müminin Hz. Ali (a.s) olduğunu söyleyecek olursak, akıl ve nakille daha uyum sağlar.

Mağara Ayetinin Delil Getirilmesi ve Cevabı

Şeyh: Cedel yapmıyorum demeniz şaşırıktır; oysa yine de cedel yapıyorsunuz. Acaba Allah-u Teâla Kur'ân'ı Kerim'in 9. Suresi'nin (Tevbe) 40. ayetinde şöyle buyurmuyor mu?:

"Eğer siz ona (Peygambere) yardım etmezseniz bilin ki, Allah ona zaten yardım etmişti. Hani küfredenler onu iki kişinin ikincisi olarak yurdundan çıkardıklarında, mağarada buldukları bir sırada arkadaşına şöyle diyordu: 'Tasalanma, Allah bizimle.' Bunun üzerine Allah ona sükunet indirdi ve kendisini sizin görmediğiniz ordularla destekledi..."

Bu ayet, önceki ayeti teyit etmesinin yanı sıra, "vellezîne meahu" (**onunla beraber olanlar**) cümlesinden de, hicret gecesini mağarada Resulullah'la (s.a.a) beraber olan Ebu Bekir'in ümmetin hepsinden daha faziletli ve şerefli olduğuna en büyük delildir. Ayrıca Resulullah (s.a.a) bâtinî ilimle Ebu Bekir'in Hz. Peygamber'in halifesi olacağını ve kendisinden sonra da bir halifenin varlığının olması gerektiğini bildiğinden, onu da kendisiyle birlikte götürerek koruması gerekirdi. Bu yüzden onu da düşmanların eline düşmemesi

için kendisiyle beraber götürdü. Ondan başka hiç kimseyi de yanına almadı. Bu yüzden diyoruz ki halife olmak ilk olarak onun hakkı idi.

Davetçi: Sizler Ehlisünnet gözlüğünü çıkarıp bir kenara bırakmadıkça, çıplak gözle tarafsız ve taassupsuz bir insan gibi ayete bakmadıkça, ayetin iddianıza herhangi bir delil teşkil etmediğini göremezsiniz.

Şeyh: Eğer iddiamızın tersine başka delilleriniz varsa beyan ediniz.

Davetçi: Sizden rica ediyorum, bu konuyu kapatalım artık. Çünkü söz sözü açıyor. Böyle olunca da bazıları inat ettiğimizi zannedebilir. İşin sonu da kin ve nefrete dönüşebilir. Bizim halifelerin makamına karşı hakaret ettiğimiz de düşünülebilir. Şimdilik herkesin makamı korunmuştur. Boş yere tevîl ve tefsir etmenin bir anlamı yoktur.

Şeyh: Lütfen işin altından kaçmayın. Emin olun ki, mantıklı deliller kin ve nefret doğurmayacağı gibi gerçekleri de ortaya çıkaracaktır.

Davetçi: "İşin altından kaçma" dediğiniz için cevap vermek zorundayım. Kaçma diye bir şey yoktur işin içinde. Ben sadece edebe riayet etmeye çalıştım. Şimdi sözlerimi insaf ve dikkatle dinleyin. Bunun cevabını muhakkik âlimler çeşitli yollardan vermişlerdir. Öncelikle şunu belirtelim ki Resul-u Ekrem'in (s.a.a) Ebu Bekir'in kendisinden sonra halife olacağını bildiğinden onun canını korunması Resulullah'ın (s.a.a) üzerine farz olduğu iddianız aslı olmayan bir şeydir. Bunun cevabı çok kolaydır. Şöyle ki Peygamber-i Ekrem'in halifesi yalnızca Ebu Bekir olsaydı böyle bir ihtimal olabilirdi. Oysa Hulefa-i Raşidin'in 4 kişi olduğunu sizin kendiniz söylüyorsunuz. Durum böyle iken getirdiğiniz delile göre Resulullah'ın (s.a.a) dört halifenin dördünü de yanında götürmesi gerekiyordu. Yoksa birinin canını kurtarıp da diğer üçünü tehlikeye atması, hatta o kalan üçünden birini de kesinlikle düşmanın hücumuna uğrayacak şekilde yatağına yatırması bu delille hiçbir şekilde bağdaşmamaktadır.

Taberî'nin kendi tarihinin üçünü cildinde yazdığına göre, Ebu Bekir Resulullah'ın (s.a.a) ne zaman hicret edeceğinden haberi bile yoktu. Hz. Ali'nin (a.s) yanına giderek Hz. Peygamber'in ne durumda olduğunu sordu. O da onun mağaraya gittiğini, işi varsa oraya gitmesi gerektiğini söyledi. Ebu Bekir de koşarak yarı yolda Hz. Resulullah'a (s.a.a) ulaştı. Böylece zorunlu olarak beraberce yola devam ettiler. Bundan da anlaşılıyor ki Peygamber-i Ekrem (s.a.a) onu kendisiyle birlikte götürmek istememiştir. Aksine

o izinsiz olarak Resulullah'ın yanına gidip yarı yoldan sonra onunla beraber yola devam etmiştir.

Hatta bazı hadislerle göre Hz. Peygamber'in (s.a.a) Ebu Bekir'i yanında götürmesinin sebebinin, fitne çıkmaması ve düşmana haber vermesinden korkması olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim sizin insafli âlimleriniz bunu itiraf etmişlerdir. Örneğin: Sizin ünlü âlimlerinizden olan Şeyh Ebu'l-Kasım b. Sabbağ "*en-Nur'u ve'l-Burhan*" adlı kitabında Muhammed b. İshak'dan, o da Hassan b. Sâbit-i Ensarî'den şöyle rivayet etmiştir:

"Hz. Peygamber'in (s.a.a) hicretinden önce Umre için Mekke'ye gittim. Kureyş müşriklerinin Resulullah'ın (s.a.a) ashabına sövdüklerini gördüm. O sırada Resulullah (s.a.a) Ali'ye kendi yatağında yatmasını emretti. Ebu Kuhafe'nin oğlu Ebu Bekir'in düşmanlara haber vermesinden korktuğundan dolayı onu yanına olarak mağaraya doğru hareket ettiler."

Ayetteki istişhat yerini ve fazilet sebebinin beyan etmiş olsaydınız çok iyi olurdu. Resulullah'la (s.a.a) birlikte yolculuk yapmak, hilâfetin ispatı için nasıl bir delil olabilir?!

Şeyh: İstişhat yeri apaçık bellidir. Birincisi: Resulullah (s.a.a) ile birlikte olması ve Allah'ın ona Resulullah'ın (s.a.a) arkadaşı demesi. İkincisi de: Allah Teala Resulullah'ın dilinden şöyle buyuruyor: "**Allah bizimle beraberdir.**"⁽¹⁾ Üçüncü olarak da: Allah tarafından Ebu Bekir'e sekine (manevî bir güç) inmesi, onun faziletine büyük bir delildir. Bunların hepsi onun efdalliğini ve halifelikte öncelik hakkına sahip olduğunu göstermektedir.

Davetçi: Kimse, Ebu Bekir'in mertebelerini inkâr etmiyor. Zira o yaşlı bir Müslüman, ashabın büyüklerinden ve Hz. Resulullah'ın (s.a.a) zevcesinin babası (yani kayın pederi) idi. Ama sizin az önce saydığınız deliller, Ebu Bekir'e özel bir faziletin verildiğinin ve halifelikte öncelik hakkına sahip olduğunun ispatı için yeterli değildir.

Art niyetsiz yabancı birisinin karşısına, ona özel bir fazilet ispat etmek için bu ayet hakkında yaptığınız beyanlarla çıkarsanız, kesinlikle itiraza maruz kalırsınız. Zira sizin cevabınıza karşılık derler ki: İyilerle arkadaş olmak tek başına faziletli ve üstün olmak için yeterli değildir. Birçok yolculukta iyiler kötülerle ve kâfirler de Müslümanlarla arkadaş oluyolar. Nitekim yolculukta bunlar daha çok göze çarpmaktadır.

1- Tevbe, 40.

Şahit ve Örnekler

Yusuf Suresi'nin 39. ayetinde de görüldüğü üzere Hz. Yusuf (a.s) zindanda iken iki arkadaşı vardı. Ayette şöyle buyurmaktadır:

"Ey benim zindan arkadaşlarım! Parçalara bölünüp fıркаlaşmış Rabler mi daha hayırlıdır, Vahid ve Kahhar olan Allah mı?"

Müfessirler bu ayet hakkında şöyle diyorlar: Yusuf'u zindana götürdüklerinde, kralın aşçısı ve sâkisi olan iki kâfiri de onunla birlikte zindana götürdüler. Bu üç kişi 5 yıl boyunca bir yerde kaldılar. Ayette görüldüğü gibi Hz. Yusuf (a.s) onlara "**arkadaşlarım**" diye hitap ediyor. Acaba Peygamberin o iki kâfire arkadaş diye hitap etmesi onların faziletini ve şerefini mi ispatlamaktadır. Yoksa onlar iman mı etmişlerdi? Halbuki müfessirlerin ve tarihçilerin hepsi, onların beş yıl arkadaşlıktan sonra kâfir olarak Hz. Yusuf'un yanından ayrıldıklarını söylüyorlar.

Kehf Suresi'nin 37. ayetinde de Allah Teala şöyle buyuruyor:

"Kendisiyle konuşan (imanlı fakir) arkadaşı ona dedi ki: Seni topraktan, sonra bir damla sudan yaratan, sonra da seni bir adam olarak biçimlendiren Allah'ı inkâr mı ettin?"

Sizin büyük âlimlerinizden olan Fahr-i Râzî'nin de "*Tefsir-i Kebir*"de naklettiği gibi, müfessirlerin geneli bu ayet hakkında şöyle diyorlar: Biri mümin, diğeri de kâfir olan iki kardeş vardı. Müminin adı "Yahu-da", kâfirinki ise "Beradus" idi. Aralarında geçen konuşma uzun olduğu için nakletmiyoruz. Ancak görüyorsunuz ki Allahu Teâla, biri mümin, diğeri de kâfir olmasına rağmen onları "arkadaş" olarak nitelendiriyor. Acaba müminin kâfirle arkadaş olması, kâfire herhangi bir fayda sağladı mı?

Cevap olumsuzdur. Demek ki birisiyle arkadaş olmak tek başına fazilet ve üstünlük için yeterli değildir. Bu konu için birçok delil var; ama zaman bundan fazlasına izin vermiyor.

Resulullah'ın (s.a.a) Ebu Bekir'e "**Allah bizimle beraberdir.**" diye buyurması Allah'ın kesinlikle daima onunla beraber olduğu ve bunun da onun üstünlüğü ve hilâfetinin ispatı için delil teşkil ettiği iddianıza gelince; en iyisi bu konudaki inancınızı yeniden gözden geçirin. Çünkü böyle dediginizde size hemen itiraz ederek şöyle derler: "Allah yalnızca müminlerle ve evliyalarla mı beraberdir? Mümin olmayan birisiyle beraber değil midir?"

Acaba Allah'ın hâzır bulunmadığı bir yer var mıdır? Allah'ın beraber olmadığı bir kimse var mıdır? Bir mecliste hem mümin hem de kâfir bulunduğu, Allah'ın yalnızca müminle beraber olduğunu ama kâfirle olmadığını akıl kabul eder mi? Nitekim Allah Teala Kur'ân'ın 58. Suresi olan Mücadele Suresi'nin 7. ayetinde şöyle buyuruyor:

"Allah'ın göklerde ve yerde olanların tümünü gerçekte bilmekte olduğunu görmüyor musun? (Kendi aralarında gizli toplantılar düzenleyip) Fısıldaşmakta olan üç kişiden dördüncüleri mutlaka O'dur; beşin altıncısı da mutlaka O'dur. Bundan az veya çok olsun, her nerede olsalar mutlaka O, onlarla beraberdir. Sonra yapmakta olduklarını kıyamet günü kendilerine haber verecektir. Allah, her şeyi bilendir."

Bu ve buna benzer ayetlere, aklî ve naklî delillere göre, ister mümin olsun ister kâfir, ister dost olsun ister düşman, isterse de münafık olsun Allah herkesle beraberdir. İki kişi bir arada olsa ve biri diğerine "Allah bizimle beraberdir" derse, bu karşı tarafın faziletli olduğunu ispat etmez.

Nitekim iki iyi adam, ya da iki kötü adam, ya da biri iyi diğeri kötü olan iki adam bir arada olursa, Allah yine onlarla beraberdir.

Şeyh:"Allah bizimledir" sözünden maksat, yani biz Allah'ın sevgili kullarıyız; çünkü Allah'a yöneldik, Allah için ve Allah'ın dinini korumaktan ötürü hareket ettik. Bu yüzden Allah'ın lütfü bizi kapsamaktadır.

Hakikatin Gözler Önüne Serilmesi

Davetçi: Bunun anlamı dediğiniz şekilde olsa dahi, yine size itiraz ederek diyecekler ki: Böyle bir şey hiçbir kimsenin ebedî saadetine delil olmaz. Çünkü Allah, kulların amellerine bakar. Bir zamanlar amelleri iyi olup Allah'ın rahmet ve lütfüne şâmil olmuş niceleri vardı ki; sonraları kötü amellerinden ve imtihan zamanındaki başarısızlıklarından dolayı Allah onlara buğz etti onları rahmetinden mahrum bıraktı ve onlar da melun oldular.

Nitekim İblis yıllar boyunca Allah'a halis niyetle ibadet etti. Ama Allah'ın emrine isyan ettiği, heva ve hevesine tâbi olduğu an Allah'ın rahmetinden mahrum kalarak kıyamete kadar lânetlenmiş oldu. Allah Teala ona şöyle buyurdu:

"Öyleyse oradan (cennetten) çık; çünkü sen kovulmuş bulunmaktasın. Şüphesiz Din (kıyamet) gününe kadar lânet senin üzerindedir."⁽¹⁾

Biliyorsunuz, örnekte münakaşa olmaz. Bunları konunun iyi bir şekilde anlaşılabilmesi için söylüyorum.

İnsanlar da aynıdır. Onların da içinde niceleri vardı ki önceleri Allah'ın dostlarıydılar; ama imtihan vakti olunca Allah'ın düşmanı hâline gelmişlerdir. Burada örnek olarak iki kişiye değineceğiz. Kur'ân-ı Kerim'in insanların ibret alması ve ümmetin gâfillerinin uyanması için onlara işaret etmiştir.

Bel'am b. Baura

Onlardan biri Bel'am b. Baura'dır. Bel'am Hz. Musa'nın (a.s) zamanında Allah'a o kadar çok yakındı ki, Allah ona İsm-i A'zamını vermişti. Bir defa dua etmekle Hz. Musa'yı (a.s) "Tiyh" vadisinde şaşkın hâle getirmiştir. Ama imtihan zamanı gelince, makam sevgisi onu Allah'a isyana ve şeytana itaat etmeye itmiştir. Böylece cehennemi de satın almıştır. Müfessirlerin ve tarihçilerin tümü onun durumunu yazmışlardır. Fahr-i Râzî de kendi tefsirinin 4. cildinin 463. sayfasında İbn Abbas, İbn Mes'ud ve Mücahid'den naklen onun hikayesini nakletmektedir. Allah-u Teala A'râf Suresinin 175. ayetinde şöyle buyuruyor:

"Onlara, şu adamın haberini de oku: Kendisine ayetlerimizi vermiştik; onlardan sıyrılıp çıktı, şeytan da onu peşine taktı; nihayet o, azgınlardan oluverdi."

Abid Bersisa

Ötekisi ise Abid Bersisa'dır. Bu da önceleri Allah'a öylesine yakındı ki duaları kabul oluyordu. Ama imtihan edildikten sonra sonu hayırlı olmadı. Şeytanın hilesine aldanarak bir kızla zina etti. Bu yüzden de bütün yaptıkları boşa çıktı. Sonra darağacına asılarak kâfir olarak dünyadan gitti. Bunun için Allah Teala Kur'ân-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

"Durumları, şeytanın durumuna benziyor. Hani, şeytan insana küfret-inkâr et der, insan küfür ve inkâra sapınca da şöyle konuşur: 'Val-

1- Hicr, 34-35.

lahi ben senden uzağım; ben, âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım!' Bu yüzden ikisinin de sonu, içinde sürekli kalacakları ateşe girmek oldu. Zâlimlerin cezası işte budur."⁽¹⁾

Demek ki bir insandan belli bir zaman iyi bir amel görülürse, bu onun akıbetinin hayırlı olacağını ispatlamaz Onun için şöyle dua etmemiz buyurulmuştur: "*Allah'ım, işlerimin sonunu hayır kıl.*"

"Ayrıca, "Mean-i Beyan" ilminde şöyle bir şey vardır: Bir cümlede bir şey özellikle vurgulanıyorsa, bunun sebebi muhatabın şek ve şüphede olmasından dolayıdır. Ayet-i Kerime'nin cümle-i ismiyye ve tekidi ifade eden "inne" harfiyle başlaması, karşı tarafın akidesinin bozukluğunu, tezelzül ve tevehhüme kapıldığını, şek ve şüphede olduğunu gösteriyor.

Şeyh: İnsaflı olun biraz. Sizin gibi birisinin bu konuda İblis, Bel'-am-i Baur ve Bersisa'yı örnek getirmesi doğru değildi.

Davetçi: Kusura bakmayın, az önce örnekte münakaşa olmaz dediğimi duymadınız mı? İlmî ve mezhebî münazaralarda örnekler konunun iyice anlaşılabilmesi için verilmektedir. Allah şahittir ki, misal ve delil getirirken hiçbir zaman hakaret kastım yoktur. Sadece kendi görüşümü ve akidemi ispat etmek için aklımda olanları söyledim.

Şeyh: Ayetin kendisinde Ebu Bekir'in faziletini ispat eden karine vardır. Çünkü ayette şöyle buyuruyor: "Feenzele sekinetehu aleyh" (**Allah, sükunetini ona indirdi.**) "Sekinetehu" kelimesindeki zamir ("ona" kelimesinden maksat) Ebu Bekir'dir. Bu da açıkça Ebu Bekir'in başkalarından daha faziletli ve üstün olduğunu ortaya koymakta ve sizin gibilerin de yanlış düşüncesini ortadan kaldırmaktadır.

Davetçi: Yanılıyorsunuz, "sekinetehu"daki zamir, Resulullah'a dönmektedir. Sekine (sükunet), Resulullah'a inmiştir; Ebu Bekir'e değil. Çünkü cümlenin hemen arkasından şöyle buyuruyor: "Ve eyyedehu bicunûdin lem terevha"**(Kendisini, sizin görmediğiniz ordularla destekledi.)** Hakkın ordusuyla desteklenmek, kesinlikle Resulullah'ın hakkıdır; Ebu Bekir'in değil.

Şeyh: Resulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) bu ordularla desteklenmesi kesin ve belli bir şeydir. Ama Ebu Bekir (r.a), Resulullah'la beraber olduğu için o da nasipsiz değildi.

1- Haşr, 16-17.

Davetçi: Eğer ikisi de İlahî rahmete nâil olsa idiler, o zaman ayetin bütün cümlelerindeki zamirler tesniye olarak gelmesi gerekirdi. Halbuki önceki ve sonraki bütün zamirler müfred (tekil) olarak getirilmiştir; tâ ki Resulullah'ın (s.a.a) yüksek makamı ve Allah'tan gelen rahmet ve inayetlerin onun şahsına ait olduğu ispat ve belli olsun. Eğer Resulullah'ın tufeylisi olarak başka birilerine de rahmet ve sekine inmiş olsaydı, onun adı zikredilirdi. Bu ve benzeri ayetler, sekine ve rahmetin yalnızca Resulullah'a (s.a.a) ait olduğunu ortaya koymaktadır.

Şeyh: Resulullah'ın (s.a.a) sekine (sükunet) ve rahmete ihtiyacı yoktu. Çünkü sekine onda her zaman mevcuttu. Buna binaen sekine, yalnızca Ebu Bekir'e inmiştir.

Davetçi: Neden aynı şeyleri tekrar ederek meclisin vaktini alıyorsunuz. Hangi delile göre Hatemu'l-Enbiya'nın sekineye (sükunete) ihtiyacı olmadığını söylüyorsunuz? İster Peygamber olsun ister olmasın, herkesin Allah'ın rahmetine ihtiyacı vardır. Huneyn kıssasında Tevbe Suresi'nin 26. ayetinde Allah-u Teâla'nın şöyle buyurduğunu unuttunuz mu?: "**Sonra Allah, Resulü'nün üzerine de, müminlerin üzerine de sükunetini indirdi.**"

Fetih Suresi'nin 26. ayetinde de yine, sekinenin Resulullah'a ve müminlere indiği vurgulanmıştır. Bu ayetlerde Hz. Resul-i Ekrem'den (s.a.a) sonra müminlere de değinilmiştir. Eğer Gâr (mağara) ayetinde, Ebu Bekir müminlerden sayılmış olsaydı, sükunet ve sekineye meşmul olarak zamirlerin tesniye olarak zikredilmesi ya da onun isminin ayrıca anılması gerekirdi. Bu mesele o kadar açıktır ki, sizin insaflı âlimleriniz de ayetteki zamirin Ebu Bekir'e ait olmadığını söylemişlerdir.

Siz beylerin, Şeyh Ebu Cafer Muhammed b. Abdullah İskafî'nin (Mutezilenin büyük âlimlerindendir) "*Nakzu'l-Osmaniyye*" adlı kitabını okuması çok iyi olur. Bu insaflı âlimin, Ebu Osman Câhiz'in tutarsız sözlerinin cevabında hakkı nasıl da aşikar ettiğine bir bakınız. İbn Ebî'l-Hadid de "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*" nin 3. cildinin 253. sayfasından 281. sayfasına kadar, onun verdiği cevaplardan bazılarını naklediyor.

Bütün bunlara ilave olarak, ayette bir cümle var ki sizin söylediğinizin tam aksini ispat ediyor. O cümle şöyledir: Resulullah (s.a.a), Ebu Bekir'e mahzun olma diyerek onun hüzünlenip gamlanmasına engel oluyor. Bu cümle Ebu Bekir'in o anda hüznü olduğunu gösteriyor. Acaba Ebu Be-

kir'in hüznü olması, iyi bir amel miydi yoksa kötü bir amel mi? Eğer iyi bir ameldiyse, sizin de bildiğiniz gibi Resulullah (s.a.a) hiçbir zaman birinin iyi bir ameline engel olmazdı. Ama eğer kötü bir amel idiyse, öyleyse bu amelin sahibi faziletli birisi değildir. Faziletli olmayan birisi de Allah'ın rahmetine şâmil olamayacağı gibi ona sükunet de nazil olmaz. Şeref ve fazilet yalnızca evliyalara, müminlere ve Allah'ın dostlarına aittir. Evliyaların birtakım alâmetleri vardır. Onlar o alâmetlerle tanınırlar. Bunların en önemlisi Kur'ân-ı Kerim'de buyrulduğu gibi evliyalar hiçbir olayın karşısında korkmaz ve hüzne kapılmazlardı. Aksine, direnip sabrederlerdi. Yûnus Suresi'nin 62. ayetinde Allah-u Teâla şöyle buyuruyor:

"Biliniz ki; Allah'ın velileri için korku yoktur, onlar mahzun olacak değildir."

(Söz buraya ulaştınca, herkes saatlerine bakıp gece yarısını geçti, dediler. Nevvab Bey, "Kible sahibin sözü, mezkur ayetin hakkında henüz bitmemiş, daha söylenecek çok söz var, bir sonuca ulaşamadık" dedi. Beyler de, "Gerek yok, daha fazla zahmet vermeyelim, gerisi yarın akşama kalsın" diye cevap verdiler. O gece Resulullah'ın (s.a.a) bi'setinin yıl dönümü ve büyük bayramlardan biri olduğu için meclise pastalar, tatlılar, şerbetler getirdiler; meclis neşeli bir şekilde son buldu.)

ALTINCI OTURUM

(28 Recep 1345 Çarşamba Akşamı)

Akşam gün batmadan önce, Ehlisünnet'in çok değerli ve şerif tüccarlarından mütevazı ve sıcak kanlı birisi olan ve tartışmanın ilk gecesinden itibaren aralıksız olarak toplantılarda hazır bulunan sayın Gulam İmameyn gelerek uzunca sohbet ettiler. Sözü'nün özeti şu idi:

"Erken gelip zahmet vermemin sebebi, bazı şeyleri size bildirmektir. Dün geceki çok tatlı ve delillere dayalı beyanlarınızla bizden bir grup kimsele-ri kendinize cezp ettiniz, kalpler tamamen yumuşadı, bazılarının takıyye ederek söylemedikleri şeyleri sizler tam bir cesaretle, hakikatlerin yüzünü örten perdeleri bir bir kaldırıp edep sınırları dahilinde gerçekleri tanıma-mıza yardımcı oldunuz. Dün akşam buradan gittiğimizde âlimler bizim yoğun eleştirmeye maruz kaldılar. Hatta birbirimize nezaket dışı sözler söyledik. Zorla ortalığı yatıştırdık, aramızda ciddi bir ihtilâf meydana gel-di; bu gece beyler bize çok kızgın."

Namaz vakti akşam ve yatsı namazlarını bize uyararak bizim gibi kıldılar. Katılımcılar yavaş yavaş gelmeye başladılar. Normal iltifatlar ve saygı sevgi atmosferinde içilen çaydan sonra Sayın Nevvab Abdülkayyum tarafından sohbet başladı.

Nevvab: Kible sahip (Alicenap)! Dün geceki konunun eksik kalmaması için hepimiz, ayetin gerçek mânâsının beyan olunmasını ve konunun son bulmasını bekliyoruz.

Davetçi: Elbette ulema ister ve müsaade buyurlarsa.

Hâfız: (Sinirli bir şekilde:) Ne sakıncası var ki, eğer eksik tarafı varsa bu-yurun, dinlemeye hazırız.

Davetçi: Geçen gece edebî (Arap edebiyatıyla ilgili) delillerle bu ayetin Hulefa-i Raşidin'in hilâfeti hakkında olmadığını beyan ettik. Şimdi ise

perdelerin kaldırılıp hakikatlerin açığa çıkması için konuyu başka bir açıdan ele alıp inceleyeceğiz.

Cenab-ı Şeyh Abdusselâm sellemehullah Teala (Allah Teala ona selâmet versin), geçen gece ayetteki dört sıfatın, dört halife ve hilâfetsıralamasını gösterdiğini söylediler. Birinci olarak; her iki fırkanın büyük müfessirlerinden bu ayetin nüzülü hakkında böyle bir beyanda bulunan olmamıştır.

İkinci olarak; siz kendiniz daha iyi biliyorsunuz ki, sıfat mevsufu ile tam olarak mutabık olursa dikkate alınıp inayet olunur. Arada mutabakat yoksa gerçek mısdak oluşmayacaktır.

Eğer kendimizi ön yargıdan kurtarıp insaflı olarak araştırırsak, ayette mevcut olan sıfatların, tüm ümmetin içerisinde sadece Mevlâmız Emîrül-Müminin Hz. Ali (a.s) hakkında olduğunu göreceğiz. Bu sıfatlar, sayın Şeyhin sıfatlandıkları kişilerle kesinlikle uyum sağlamıyor.

Hâfız: Hz. Ali (k.v) hakkında bunca ayet nakletmeniz yetmedi de, şimdi bu ayeti de beyan sihrinin zoru ile onun hakkında câri etmek mi istiyorsunuz? Buyurun bakalım, sıfatlar nasıl Hulefa-i Raşidin'le uyum sağlamıyor.

Hz. Ali'nin Şanı Hakkında Üç Yüz Ayet

Davetçi: Kur'an ayetlerini MevlâEmîrül-Müminin hakkında bizim söylediğimizi buyurmanızla, konuyu karıştırmanıza şaşırıyorum. Biz göz boyamıyoruz. Sizin bütün büyük tefsirlerinizde ve muteber kitaplarınızda, Hz. Emîrül-Müminin hakkında nazil olan ayetler belirtilmiştir, bunları sadece biz nakletmiyoruz.

Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî "*Ma Nezele Mine'l-Kur'âni fî Ali*" (Kurân'da Ali Hakkında Nazil Olan Ayetler) ve Hâfız Ebu Bekir Şirâzî "*Nuzulu'l-Kur'ân fî Ali*" (Kur'ân'ın Ali Hakkında Nazil Oluşu) adlı kitapları özel olarak yazmışlardır. Bunlar Şiî midirler? Sizin İmam Sa'lebî, Celalettin Süyûtî, Taberî ve İmam Fahr-i Râzî gibi büyük müfessirleriniz ve İbn Kesir, Müslim, Hâkim, Tirmizî, Nesaî, İbn Mace, Ebu Davud, Ahmed b. Hanbel gibi büyük âlimleriniz kendi kitaplarında, hatta mutaassıp İbn Hacer "*Savaik*" adlı kitabında Hz. Ali'nin hakkında nazil olan ayetleri nakletmişlerdir. Acaba bunlar Şiî midirler?

Âlimlerden bazıları, örneğin Taberânî ve Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafîî 62. babın evvelinde İbn Abbas'tan naklen ve Şam'ın muhaddisi ise

kendi büyük tarih kitabında ve diğer âlimler üç yüz civarında ayet, Hz. Ali (a.s) hakkında nakletmişlerdir. Acaba bunlar Şîî miydiler, yoksa sizin büyük âlimlerinizden midirler? Beyler, kınama ve pişmanlığa yol açmaması için, sözlerinizi biraz düşünerek beyan ediniz.

Bizim, Emîrû'l-Müminin Hz. Ali'nin (a.s) makamını ispat etmede hadis uydurmaya ihtiyacımız yok ki zorla bir ayetin onun hakkında nazil olduğunu ispatlamaya çalışalım. Hz. Ali'nin makamı gün gibi parlaktır; güneş bulutun altında (ebedi olarak) kalmaz.

İmam Muhammed b. Şafîî diyor ki: "Ben Hz. Ali'nin hâline şaşıyorum. Düşmanları (Emevîler, Nasıbîler, Hâricîler) kin ve nefret yüzünden onun faziletini ve menakiblerini nakletmiyorlar, dostları ise korkudan... Yine de bütün kitaplar onun faziletleriyle doludur. O bütün toplantıların tadıdır.

Ama ayet-i kerimeye gelince; sihir yapmıyoruz. Biz sizin kendi muteber kitaplarınızdan delil getirdik ve getirmekteyiz.

Dikkat buyurduysanız, şimdiye kadar Şia kaynaklı hadisleri delil getirmedim. İnşallah bundan sonra da getirmem. Hutbe ve vaazlarımda sürekli olarak; "Şia'nın bütün kitaplarını yaksalar bile Ehlişünnetin muteber kitaplarından mevlâmız Emîrû'l-Müminin Hz. Ali'nin (a.s)velâyet makamını ve halifelik için öncelik hakkının ona ait olduğunu ispatlarım." demişimdir.

Ama bu ayetle ilgili yorum sadece benim görüşüm değil ki sihir yapmış olayım. Sizin âlimleriniz de bu görüşü tasdik etmişlerdir. Çok iyi hatırlıyorum, Iraklıların fakih ve müftüsü Şam'ın muhaddisi Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafîî "*Kifayetu't-Talib*" kitabının 23. babında Teşbih Hadisi'ni -Hz. Peygamber'in İmam Ali'yi peygamberlere benzettiği hadisi naklederken şöyle diyor:

Peygamber'in Hz. Ali'yi Hz. Nuh'a (a.s) benzetmesinin sebebi, onun kâfirlere karşı şiddetli ve müminlere karşı ise merhametli olmasından dolayıdır. Zira Kur'ân-ı Kerim Hz. Ali'yi şöyle tanımlıyor: Onunla (Hz. Muhammed -s.a.a- ile) olan,kâfirlere karşı şiddetli, müminlere karşı ise merhametlidir."

Ama Şeyhin bu sözüne gelince: "Vellezine meahu" (O'nunla birlikte olan) kelimesi Ebu Bekir hakkındadır. Şu delile göre ki: Ebu Bekir mağarada birkaç gün Resulullah'ın yanında kalmıştır.

Dün gece de arz ettiğim gibi sizin kendi âlimleriniz Resulullah'ın (s.a.a) Ebu Bekir'i tesadüfen ve herhangi bir olay çıkmaması için kendisiyle birlikte götürdüğünü yazmışlardır. Faraza Resulullah (s.a.a) onu özellikle kendisiyle birlikte götürmüş olsun. Acaba birkaç günlük yolculukta Resulullah'ın hizmetinde olan bir kimsenin makamı, doğumundan itibaren Resulullah'ın (s.a.a) terbiyesi altında büyüyen bir kimsenin makamıyla aynı seviyede olabilir mi?

Eğer insaf gözüyle bakacak olursanız, bu özellikte Hz. Ali'nin (a.s) Ebu Bekir'den ve diğer müminlerden daha evlâ olduğunu tasdik edeceksiniz. Zira Hz. Ali (a.s) çocukluğundan itibaren Resulullah'ın (s.a.a) yanında ve onun eğitimi ile büyümüştür. Özellikle de vahyin geldiği ilk günlerde Hz. Peygamber'le beraber olan sadece Ali (a.s) olmuştur. Hz. Ali (a.s) Resulullah'la (s.a.a) beraber olduğu günlerde Ebu Bekir, Ömer, Osman, Ebu Süfyan, Muaviye ve diğer birçok kimse tevhid dininden sapmış ve putpe-restlikte gark olmuşlardı.

Hz. Ali, Hz. Resulullah'a İlk İman Edendir

Sizin büyük âlimlerinizden Buharî ve Müslim kendi sahihlerinde, İmam Ahmed b. Hanbel *Müsned*'inde, İbn Abdülbirr *"İstiab"*ın 3. cildinin 32. sayfasında, İmam Ebu Abdurrahman Nesaî *"Hasaisu'l-Alevî"*de, Sibte b. Cevzî *"Tezkire"*nin 63. sayfasında, Şeyh Süleyman Belhî el-Hanifî *"Yenabiu'l-Mevedde"*nin 12. babında Tirmizî ve Müslim'den, Muhammed b. Talha eş-Şafîî *"Metalibu's-Süul"*un 1. faslında, İbn Ebî'l-Hadid *"Nehcü'l-Belâğa Şerhi"*nin 3. cildinin 258. sayfasında, Tirmizî *"Câmî"*nin c.2, s.214' de, Himvinî *"Feraid"*de, Mir Seyyid Ali el-Hemedânî *"Meveddetü'l-Kurba"*da, hatta mutaassıp İbn Hacer, *"Savaik"*de ve sizin diğer büyük âlimleriniz de eserlerinde az bir kelime farklılığıyla Enes b. Malik'ten ve başkalarından nakletmişlerdir ki:

"Hz. Peygamber (s.a.a) Pazartesi günü peygamberliğe seçildi, Ali de salı günü ona iman etti."

Yine şöyle nakletmişlerdir:

"Peygamber (s.a.a) Pazartesi günü peygamberliğe seçildi, Ali de salı günü onunla namaz kıldı."

"Ali, erkeklerden Resulullah'a ilk iman eden şahıstır."

Yine Taberî kendi tarihinin c.2, s.241'inde, İbn Ebî'l-Hadid *"Nehcü'l-Belâğa Şerhi"*nin c.3, s.256'ında, Tirmizî *"Câmî"*nin c.2, s.215'inde, İmam Ah-

med "*Müsned*"'in c.4, s.368'inde, İbn Esir "*Kâmil*"'in c.2, s.22'sinde, Hâkim Nişâbûrî "*Müstedrek*"'in c.4, s.336'ında, Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafî "*Kifayetu't-Talib*"'in 25. babında senetleriyle İbn Abbas'tan şöyle rivayet etmişlerdir:

"(Resulullah'la birlikte) ilk namaz kılan Ali'dir."

İbn Erkam'dan da şöyle nakledilmiştir:

"Resulullah'a ilk iman eden, Ali b.Ebî Talib'dir."

Sizin muteber kitaplarınız, bu tür hadis ve rivayetlerle doludur; ancak örnek olarak bu kadarı yeterlidir.

Hz. Resulullah'ın Hz. Ali'yi Çocukluğundan İtibaren Eğitmesi

Kendi büyük âliminiz Nuruddin b. Sabbağ el-Malikî "*el-Fusulu'l-Muhimme*"nin 16. sayfasında, Muhammed b. Talha eş-Şafî "*Metalibu's-Süul*"un birinci faslında ve diğerlerinin de naklettiği şu sözlere özellikle dikkat etmeniz gerekir:

Bi'setten önce Mekke'de kıtlık olduğu bir yılda Resulullah (s.a.a) bir gün amcası Abbas'a şöyle buyurdular: "Ebu Talibin nüfusu çoktur, geçinmesi çok zorlaşmıştır. Gidelim her birimiz onun çocuklarından birinin bakımını üstlenelim ki amcamın yükü azalsın." Abbas bu öneriyi kabul etti ve birlikte Ebu Talib'in yanına gittiler, geliş sebeplerini söylediler. O da bunu kabul etti. Abbas Cafer-i Tayyar'ın, Resulullah (s.a.a) ise Hz. Ali'nin sorumluluğunu üstlendiler."

İbn- Sabbağ el-Malikî sonra şöyle diyor:

"Ali sürekli Resulullah (s.a.a) ile beraberdi. Allah Teala, Hz. Muhammed'i (s.a.a) peygamberliğe seçtiğinde, Ali ona iman etti ve ona uydu. O zaman Ali daha on üç yaşındaydı. O, Hatice'den sonra Resulullah'a iman eden ilk erkektir."

Hz. Ali'nin İslâm'daki Önceliği

Daha sonra Nuruddin b. Sabbağ el-Malikî, aynı bölümde İmam Sa'lebî'den naklederek, Tevbe Suresi'nin 101. ayetinin tefsirine ilişkin şunları yazmaktadır:

"İbn Abbas, Câbir b. Abdullah Ensarî, Zeyd b. Erkam, Muhammed b. Münkedir ve Rabia el-Meraî şöyle diyorlar:

"Hatice'den sonra Resulullah'a ilk iman eden, Ali'dir."

Daha sonra şöyle devam ediyor. "Hz. Ali (k.v), bu mânâyâ değinerek âlimlerin ve büyüklerin naklettiği şiirinde şöyle buyurmuştur:

"Muhammed Peygamber, kardeşim ve amcam oğludur.

Hamza, Seyyid'üş-Şüheda benim amcamdır.

Resulullah'ın kızı Fatıma, benim eşimdir.

Ahmed'in iki torunu, Fatıma'dan olan çocuklarımdır.

Hanginizin böyle benim gibi kısmeti vardır?

Hepinizden önce çocukken iman ettim,

O zaman henüz buluş çağına ermemişim.

Resulullah (s.a.a) Gâdir-i Hum günü,

Benim için kendi velâyetini size farz kıldı.

Yazıklar olsun! Yazıklar olsun! Yazıklar olsun!

Bana zulüm ederek yarın Allah'ın huzuruna çıkacak kimseye."

Muhammed b. Talha eş-Şafî "*Metelibu's-Süul*"un 11. sayfasında ve sizin diğer büyük muhaddis ve tarihçileriniz şöyle nakletmişlerdir:

"Hz. Ali (a.s) bu şiiri Muaviye'ye cevap olarak yazmıştır. Şöyle ki, Muaviye Hz. Ali'ye (a.s) yazdığı bir mektupta babasının câhiliye devrinde kabile reisi olmasından dolayı övünmüş ve kendisini de müminlerin dayısı, vahiy katibi ve fazilet sahibi bir kişi olarak tanımlamıştı.

Hz. Ali (a.s) mektubu okuduktan sonra şöyle buyurdular: "*Acaba Seyyid'üş-Şüheda Hamza'nın ciğerini yiyenin oğlu bana karşı faziletlerle mi övünüyor?*" Derken söz konusu şiiri okuyarak bu şiirde Gâdir-i Hum olayını dile getirdi. Böylece kendisinin İmam, Halife ve Müslümanların işlerinde tasarruf yetkisine sahip olduğunu belirterek Resulullah'tan sonra hilâfete daha layık olduğunu ispatlamaktadır. Muaviye onca derin düşmanlığına rağmen Hz. Ali'nin bu üstünlüğünü yalanlayamadı.

Yine Hâkim Ebu'l-Kasım Haskanî -sizin en tanınan ve güvenilir âlimlerinizdendir- mezkur ayetin açıklanmasında Abdurrahman b. Avfdan şöyle naklediyor: "Kureyş'ten on kişi iman ettiler ve onların ilki de Ali b. Ebu Talib'ti."

Sizin büyük âlimleriniz Ahmed b. Hanbel *Müsned*'inde, Hatip Harezmi *Menakıb*'da, Süleyman Belhî el-Hanefî *Yenabîu'l-Mevedde*'in 12. babında Enes b. Malik'den Resul-i Ekrem'in şöyle buyurduğunu nakl ediyorlar:

"Melekler bana ve Ali'ye yedi yıl salât ettiler. Bu müddet içerisinde şahadet kelimesi (Lâ ilâhe İllallah), ben ve Ali hariç kimseden göğe yükselmedi."

İbn Ebî'l-Hadid-i Mutezilî, "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*"inde, s.375'den 378'e kadar sizin kendi râvilerinizden ve âlimlerinizden, Hz. Ali'nin herkesten daha önce iman etmesine dair birçok hadis nakletmiştir. O, son olarak bütün hadislere ve ihtilâflı görüşlere ilişkin olarak şöyle diyor:

"Şimdiye kadar zikrettiklerimizin tümü, ilk iman edenin Hz. Ali olduğunu göstermektedir. Bu konuda muhalif görüş çok azdır; az görüşe itibar edilmez."

Kütüb-i Sitte sahiplerinden İmam Ebu Abdurrahman "*Hasaisü'l-Alevî*" adlı eserinin girişinde bu konuda altı hadis getirerek Hz. Resulullah'a ilk iman eden ve onunla ilk kez namaz kılanın Hz. Ali olduğunu tasdik etmiştir

Şeyh Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabîu'l-Mevedde*"nin 12. babında Tirmizî, Himvinî, İbn Mâce, Ahmed b. Hanbel, Hâfız Ebu Nuaym, İmam Sa'lebî, İbn Mağazilî, Ebu'l-Muayyid Harezmi ve Deylemî'den bu hadisi değişik ifadelerle nakletmiştir. Onların hepsinin özeti ve neticesi şudur: "Hz. Ali (a.s) herkesten önce iman etmiştir." Hatta mutaassıp İbn Hacer-i Mekkî "*Savaik*"in ikinci faslında aynı anlamda bir hadis nakletmiştir. Süleyman Belhî "*Yenabîu'l-Mevedde*" kitabında o hadislerden bazılarını ondan nakletmiştir. *Yenabîu'l-Mevedde*'nin 12. babının sonunda "*Menakıb*"dan kendi senediyle Ebu Zübeyr-i Mekkî'den, o da Câbir b. Abdullah Ensarî'den çok bereketli bir hadis nakletmiştir. Beylerin müsaadesiyle, hücceti tamamlamak için bu hadisi okuyayım: Resulullah (s.a.a) buyurdular ki:

"Allah Tebarek ve Teala beni halkın içinden seçti, beni elçi yaptı ve bana kitapların en iyisini nazil etti. Arz ettim ki: "Allah'ım! sen Musa'yı Firavun'a gönderdin; derken o senden, kardeşi Harun'u kendisine vezir

yapmanı, Harun'la onu güçlendirmeni ve onunla sözünü doğrulamanı istedi. Ey Allah'ım ve Seyyidim! Şimdi ben de senden istiyorum ki, bana da kendi ailemden (yakınımdan) vezir kılasın, onunla pazımı güçlendiresin. Öyleyse Ali'yi bana vezir ve kardeş kıl, onun kalbine cesaret ver, onu düşmanına karşı heybetli kıl. (Allah'ım) O bana ilk iman eden ve beni ilk tasdik edendir; benimle senin vahdaniyetini ikrar eden ilk şahıstır." Kuşkusuz ben bunu Rabbimden istedim, O da bana bağışladı (yani Ali'yi benim vezirim ve kardeşim yaptı). Öyleyse Ali, vasilerin efendisidir; ona katılmak saadettir; onun itaatinde ölmek şahadettir; onun ismi Tevrat'ta benim isimle birlikte; onun eşi Sıddıka-i Kubra benim kızımıdır; onun cennet gençlerinin efendileri olan iki oğlu, benim çocuklarımdır; O, onun iki oğlu Hasan ve Hüseyin ve onlardan sonra gelecek olan İmamlar peygamberlerden sonra Allah'ın (c.c) insanlara hücetidirler. Onlar ümmetim içinde ilim kapılarıdır; onlara tâbi olan ateşten kurtulmuştur; onlara uyan sırat-ı müstakime (doğru yola) hidayet olmuştur. Allah Teala onların sevgisini kime bağışlamışsa, onu cennete götürür." (Ey basiret sahipleri, ibret alın!)

Eğer Şia kaynaklarına istinat etmeksizin sadece sizin büyük âlimlerinizin naklettikleri hadisleri zikredecek olursam, sabaha kadar bitmez, sanırım bu kadar yeterlidir. Şimdiye kadar arz ettiklerimle şunu anlatmak istedim: Beyler bilsinler ki, Hz. Ali (a.s) Resulullah (s.a.a) ile ilk baştan daima birlikte olan bir şahıstı; öyleyse o yüce şahsiyetli insanı, "Vellezine meahu..." (Onunla birlikte olan...) ayetinin kapsamında görmemiz, daha evlâdır ve gerçeğe daha uygundur.

Hz. Ali'nin Çocuk Olduğundan Dolayı İmanını Düşük Görmek ve Böyle Bir Düşüncenin Cevabı

Hâfız: Ali (k.v)'in herkesten önce iman ettiği konusu kesindir ve hiç kimse bunda şüphe etmemiştir. Ama dikkat edilmesi gereken nükte şudur: Hz. Ali'nin ilk iman etmesi diğer sahabelerden üstün olmasına delil olamaz. Ebu Bekir, Ömer, Osman (r.a) gibi büyük halifelerin Ali (k.v)'den bir müddet sonra iman ettikleri doğrudur. Ama onların imanı Ali'nin imanından farklıdır; onların imanı, Ali'nin imanından kesinlikle daha üstün ve daha faziletlidir. Çünkü Ali bâliğ olmamış bir çocuktur. Onlar ise yaşlı ve kâmil akıl sahibi insanlardı.

Açıktır ki, akli kâmil, yaşlı ve dünya görmüş birinin imanı, çocuk ve henüz baliğ olmayan kimsenin imanından daha faziletli ve daha üstündür. Ayrıca, Ali'nin imanı taklidî (körü körüne bir) iman idi. Ama onların imanını tahkikî (araştırılarak elde edilen bir) imandı. Tahkikî iman, kesinlikle taklidî inanmadan daha üstündür. Zira 12 veya 13 yaşındaki bir çocuk sadece taklit yoluyla iman eder ve Ali de mükellefiyet çağına erişmemiş bir çocuk olarak kesinlikle taklit yüzünden iman etmiştir.

Davetçi: Sizin gibi büyük şahsiyetlerin bu tarz konuşmaları hayret vericidir. Doğrusu sizin böyle konuşmanıza çok şaşırırım. Bilemiyorum, inat ediyorsunuz mu diyeyim?! Ama sizin gibi bir âlime böyle bir şeyi yakıştırmaya kalbim râzı olmuyor. Ancak şöyle diyeyim: Galiba siz geçmişlerinize uyararak düşünmeden ve dikkat etmeden konuşuyorsunuz. Yani siz (Emevîlerin tahrikiyle Hâricîleri ve Nâsibîleri) taklit ederek konuşuyorsunuz. Bu konuda bir araştırmanız da yoktur.

Size soruyorum: Hz. Ali'nin çocuk iken iman etmesi, kendi meyli ve iradesiyle miydi yoksa Resulullah'ın (s.a.a) davetiyle miydi?

Hâfız: İlk olarak şunu belirtiyim: Siz neden konuşma tarzımdan dolayı üzülüyorsunuz? Şüphelerin içte kalıp insanı rahatsız etmesindense hakikatlerin ortaya çıkması için tartışmak daha iyidir.

İkinci olarak, sizin sorunuzun cevabı açıktır. Ali (k.v) kendi meyil ve iradesiyle değil, Resulullah'ın (s.a.a) davetiyle iman etmiştir.

Davetçi: Resulullah (s.a.a), Hz. Ali'yi İslâm'a dâvet ettiğinde, çocuk erginlik çağına ermedikçe ona herhangi bir mükellefiyet (dini vazife) olmadığını biliyor muydu yoksa bilmiyor muydu? Eğer bilmiyordu dersiniz, Hz. Peygamber'e cehalet isnat etmiş olursunuz; eğer bilmesine rağmen yine de davet etti demiş olursanız, o zaman Resulullah (s.a.a), (hâşâ) abes ve yerinde olmayan boş bir iş yapmış olur. Şu da açıktır ki, Resulullah'a boş ve abes şeyleri isnat etmek kesinlikle küfürdür.

Peygamberler boş ve abes işlerden münezzehtirler; özellikle de Hate-mu'l-Enbiya (s.a.a). Zira Allah-u Teâla Kur'ân'da Necm Suresi'nin 3. ayetinde buyuruyor ki:

"O, kuruntudan ve keyfinden konuşmuyor; söylediği şey vahiyden başka bir şey değildir."

Hz. Ali'nin Küçük Yaşta İman Etmesi, Onun Çok Akıllı ve Faziletli Oluşundandır

Demek ki Resulullah (s.a.a), Hz. Ali'yi dâvete layık gördüğü için dâvet etmiştir. Zira Hz. Peygamber abes ve boş bir iş yapmaz. Üstelik, yaşın küçük olması aklın kâmil olmasıyla çelişmez. Bâliğ olma, mükellefiyetin farz olmasına delil değildir. Buluğ ancak şer'î hükümlerde riayet edilir, akli şeylerde değil. Binaenaleyh iman, akli şeylerdendir, şer'î mükellefiyetlerden değil. Hz. Ali'nin küçük yaşta iman etmesi, onun faziletli ve üstün oluşundandır. Nitekim Allah Teala, Meryem Suresi'nin 30. ayetinde, Hz. İsa b. Meryem'in (ala nebiyyina ve âlihi ve aleyhi's-selâm) yeni dünyaya geldiğinde şöyle dediğini bildirmektedir:

"Şüphesiz ben Allah'ın kulu yum. Allah bana kitap verdi ve beni peygamber kıldı."

Yine Hz. Yahya (a.s) hakkında aynı surenin 13. ayetinde şöyle buyuruyor:

"Daha çocuk iken biz ona hikmet verdik."

Hicrî-Kamerî (takvime göre) ikinci asrın ortalarında yaşayan ünlü şâir Seyyid İsmail Himyerî (Ö: 179) Hz. Ali'nin methinde yazdığı şiirinde, bu konuya değinerek şöyle demiştir:

"Yahya'ya çocuklukta peygamberlik makamı verildiği gibi, Resulullah'ın vasisi ve çocuklarının babası olan Ali'ye de, çocuk iken velâyet ve hidayet makamı verildi."

Allah-u Teâla bir kişiye makam vermişse, bunun için o kişinin buluğa ermesi gerekmez; sâdece aklının gelişmesi ve o makama layık olması yeterlidir. Gizli ve açık olan her şeyi bilen yalnız Allah'tır. Onun için İsa (a.s) ve Yahya'yı (a.s) küçük yaşta peygamberliğe, Ali'yi (a.s) ise 12 veya 13 yaşında velâyet ve hilâfet makamına seçmesi pek de şaşırılacak bir şey değildir.

Benim sizin sözlerinize daha çok darılmamın sebebi, bu tür sözlerin, Nasıbîlerin, Hâricîlerin ve Emevîlerin Hazreti Ali'nin makamını ve değerini düşürmek için çıkardıkları sözler olmasından dolayıdır. Onlar, Hz. Ali'nin (a.s) küçük yaşta bilinçli olarak değil de taklidî olarak (körü körüne) iman ettiğini söylüyorlar.

Sizin güvenilir büyük âlimleriniz de, Hz. Ali'nin bu faziletini itiraf ediyorlar. Eğer bu imanun bir faydası yok idiyse, o zaman Hz. Ali (a.s), neden ilk iman etme onurunun kendisine ait olduğunu sahabeye defalarca söylemiştir?

Arz ettiğim gibi sizin büyük âlimleriniz, örneğin: Muhammed b. Talha eş-Şafiî, İbn Sabbağ el-Malikî, İbn Ebî'l-Hadid ve diğer kimseler, Hz. Ali'nin (a.s) şiirlerini nakletmişlerdir; şiirlerin birinde şöyle buyurmuştur:

"Ben hepinizden önce çocuk iken iman ettim

Bu konuda kimse bana ulaşamaz."

Eğer Hz. Ali'nin çocuk yaşta iman etmesi bir fazilet sayılmıyorsa, o zaman Resulullah (s.a.a) neden bu durumu onun için bir fazilet ve şeref saymış ve kendisi de bununla iftihar etmiştir?

Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabiu'l-Mevedde*"nin 202. sayfasında, 56. bâbın zımında "*Zehairu'l-Ukba*"dan naklen İmamü'l-Harem Ahmed b. Abdullah eş-Şafiî'den, o da ikinci halife Ömer b. Hattab'dan şöyle naklediyor: "Ben, Ebu Bekir, Ebu Ubeyde b. Cerrah ve bir grup kişi, Resulullah'ın (s.a.a) huzurunda idik. Resulullah (s.a.a) elini Ali'nin (a.s) omzuna vurarak şöyle buyurdu:

"Ya Ali! sen iman ve İslâm açısından müminlerin ilkin. Sen bana nispetle Harun'un Musa'ya olan nispetigibisine sahipsin."

Yine İmam Ahmed b. Hanbel "*Müsned*"inde İbn Abbas'dan naklediyor: "Ben, Ebu Bekir, Ebu Ubeyd b. Cerrah ve bir grup sahabe Resulullah'ın (s.a.a) huzurunda idik. Resulullah (s.a.a) mübarek elini Ali'nin (a.s) omzuna vurarak buyurdu ki:

"Sen İslâm açısından Müslümanların ilkin; iman açısından müminlerin ilkin; sen bana nispetle Harun'un Musa'ya olan nispetine sahipsin. Ya Ali! Sana düşman olup da beni sevdiğini söyleyen kimse yalan söylemiştir."

İbn Sabbağ Malikî de, "*Fusulu'l-Mühimme*"nin 125. sayfasında "*el-Hasais*" kitabından naklen bu hadisin benzerini İbn Abbas'tan ve İmam Ebu Nuaym Abdurrahman Nesaî de "*Hasaisu'l-Alevî*" kitabında şöyle naklediyorlar: Ömer b. Hattab'dan şöyle dediğini duydum:

"Ali'yi hayırla anın. Zira Resulullah'dan (s.a.a) işittim ki şöyle buyuruyordu: 'Ali'de üç sıfat var...' Ben Ömer olduğum hâlde onlardan birinin bende olmasını arzu ettim.. Çünkü onlardan her biri benim yanımda dünyadan daha sevimlidir."

Sonra şöyle devam etti: "Ben, Ebu Bekir, Ebu Ubeyde ve sahabeden bir grup kimse de oradaydılar. Resulullah elini Ali'nin omzuna koyarak şöyle buyurdu: (Az önce bu sözleri naklettim.)

İbn Sabbağ bu sözleri diğerlerinden biraz fazlalıkla nakletmiştir; Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu diyor:

"Ya Ali! Kim seni severse, beni sevmiştir; kim de beni severse, Allah onu sevmiştir; Allah da kimi severse, onu cennete götürür. (Ya Ali!) Kim sana buğz ederse, bana buğz etmiştir; kim de bana buğz ederse, Allah da ona buğz eder ve onu cehenneme sokar."

Ali'nin (a.s) küçük yaşta iman etmesinin sebebi, onun kâmil bir akıl sahibi oluşundan kaynaklandığı açıktır. Bu da onun için büyük bir fazilettir ve kimse onu bu konuda geçememiştir.

Taberî, kendi tarihinde Muhammed b. Said b. Ebu Vakkas'tan şöyle dediğini naklediyor: Babama: "Ebu Bekir ilk iman eden midir?" diye sorduşumda şöyle dedi: "Hayır, ondan önce 50 kişi iman etmiştir. Yine de iman yönünden o bizden daha faziletlidir."

Yine Taberî kendi tarihinde şöyle yazılmıştır: "Ömer b. Hattab 45 erkek ve 21 kadından sonra iman etti. Fakat İslâm ve iman açısından Ali b. Ebu Talib herkesten öndedir."

H. Ali'nin İmanı Küfürden Sonra Değil, Fıtrattan Olan İmandı

H. Ali'nin (a.s) herkesten önce iman etmesi faziletinden başka, bu konuda yalnızca kendisine özgü ve bütün faziletlerden daha önemli olan başka bir fazileti daha vardır. O da, onun imanının fıtrattan olmasıdır; diğerlerinin imanı ise küfürlerinden sonra idi.

Emîrül-Müminin Ali (a.s) bir an bile müşrik olup puta tapmadı. Ama diğer Müslümanlar putperestlikten kurtulup iman ettiler. (Zira o, buluş çağına ermeden iman etmişti.) Nitekim Ebu Nuaymîsfahanî "*Ma Nezele'l-Kur'an'u fiAli*" kitabında ve Mir Seyyit Ali el-Hemedânî "*Meveddetü'l-Kurba*" da İbn Abbas'tan şöyle nakletmişlerdir:

"Allah'a andolsun ki (ashap içerisinde) Ali b.Ebî Talib'den başka herkes, puta taptıktan sonra Allah'a iman etmiştir. Ama o, puta tapmaksızın Allah'a iman etmiştir."

Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafiî "*Kifayetu't-Talib*"in 24. babında kendi senetleriyle Resulullah (s.a.a) 'ten şöyle buyurduğunu naklediyor:

"Ümmetlerin (iman ve tevhitte) öne geçenleri, üç kişidir; bunlar Allah'a bir an bile ortak koşmamışlardır: Habibu'n-Neccar Mümini-i Âl-i Yasin, Huzkayl Mümin-i Âl-i Firavun ve Ali b.Ebî Talib. İşte siddıklar bunlardır. Bunların en efdali ise Ali'dir."

Nitekim Hz. Ali (a.s), Nehcü'l-Belâğa'da şöyle buyurmuştur:

"Ben (tevhid) fıtratı üzere doğdum, (Allah'a) imanda ve (Resulullah'la) hicrette herkesten öne geçtim."

Yine Hâfız Ebu Nuaymîsfahanî, Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafiî, sizin İbn Ebî'l-Hadid ve diğer büyük âlimleriniz şöyle nakletmişlerdir:

"Şüphesiz, Ali bir an bile Allah'a şirk koşmadı."

İmam Ahmed b. Hanbel "*Müsned*"inde, Süleyman-ı Belhî el-Hanefî "*Yenabiu'l-Mevedde*"de İbn Abbas'ın Zem'at b. Harice'ye şöyle dediğini nakletmişlerdir:

"O, (Hz. Ali) hiçbir zaman puta tapmadı, şarap içmedi ve (Resulullah'ın peygamberliğine) iman edenlerin ilkidir."

İbn Meğazilî eş-Şafiî'nin "*Fezail*"de, İmam Ahmed b. Hanbel'in "*Müsned*"de, Hatib Harezmi'nin "*Menakıb*"da, Süleyman Belhî el-Hanefî'nin "*Yenabiu'l-Mevedde*"de ve diğer büyük âlimlerinizin Resulullah'tan (s.a.a) naklettiği bu hadisi görmediniz mi ki, kalkıp da: "Şeyheyn'in (Ebu Bekir'le Ömer'in) imanı, Ali'nin imanından daha üstündür" diyorsunuz? O hadis şudur: Resulullah (s.a.a) buyurmuştur ki:

"Ali'nin imanı ümmetin imanıyla tartılırsa, Ali'nin imanı ümmetimin imanından -kıyamette kadar- daha ağır basar."

Yine Mir Seyyid Ali el-Hemedânî "7. Meveddet"de, Hatib Harezmi "*Menakıb*"da, İmam Sa'lebî de tefsirinde, Ömer b. Hattab'dan şöyle nakletmişlerdir: "Şahadet ediyorum ki, Resulullah'ın şöyle buyurduğunu duydum:

"Eğer yedi gökle yedi yer terâzinin bir kefesine, Ali'nin imanı da diğer kefesine konulursa, Ali'nin imanı ağır basar."

Meşhur şair Abdî (Süfyan b. Mus'ab-ı Kufî) bu konu üzerine şiirinde şöyle demiştir:

"Şahadet ediyorum ki Muhammed bize bir söz buyurdu;
Bu söz kimseye gizli kalmamalı;
Eğer gök ve yede bulunan bütün mahlukatın imanı,
Terâzinin bir kefesine bırakılsa,
Ali'nin imanı da diğer kefesine bırakılsa,
Daha ağır basar Ali'nin imanı."

Hız. Ali, Bütün Ashaptan ve Ümmetten Daha Faziletliydi

Şafiîlerin meşhur fıkıh âlimi Mir Seyyid el-Hemedânî *Meveddetü'l-Kurba* kitabında bu konuda bir hayli hadis naklederek Hz. Ali'nin faziletlerini delillerle ve sahih hadislerle ispat etmiştir. Yedinci Meveddet'te İbn Abbas'tan şöyle nakletmiştir: Resulullah (s.a.a) buyurdular:

"Benim zamanımda bütün âlemlerin erkeklerinin en üstünü, Ali'dir."

Sizin insaflı büyük âlimlerinizin çoğunun görüşü de Hz. Ali'nin (a.s) diğer ashabdan daha üstün oluşudur. Nitekim İbn Ebî'l-Hadid "Nehcü'l-Belâğa Şerhi"nin 3. cildinin 40. sayfasında şöyle yazıyor: Mutezile şeyhlerinden Ebu Cafer İskafî'nin bir kitabı elime geçti; o kitapta şöyle yazmıştı: Buş b. Mutemer, Ebu Musa, Cafer b. Mübeşşir ve Bağdat'ın diğer eski âlimlerinin mezhebi (görüşleri) şu idi:

"Müslümanların en üstünü, Ali b. Ebu Talib'dir, daha sonra oğlu Hasan, daha sonra oğlu Hüseyin, daha sonra Abdulmuttalib oğlu Hamza ve Ebu Talib oğlu Cafer'dir..."

Bizim şeyhimiz Ebu Abdullah Basrî, Şeyh Ebu'l-Kasım Belhî ve Şeyh Ebu'l-Hasan Hayyat (Bağdat'ın sonraki âlimlerinden) genellikle Ebu Cafer İskafî'nin görüşünde (Hz. Ali'nin üstünlüğü kanaatinde) idiler. Üstün olmalarından amaçlanan ise, onların sevaplarının herkesten fazla olması, Allah Teala yanında en değerli zatlar olmaları ve kıyamet günü makamlarının herkesten daha yüksek olması idi.

Daha sonra aynı sayfanın sonunda Mutezile inancını şiir kalıbında beyan ederek şöyle demiştir:

"Muhammed Mustafa'dan (s.a.a) sonra Allah'ın en üstün kulu ve en şereflişi,

Vasilerin efendisi ve Betul'un kocası olan Murteza Ali'dir.

O'ndan sonra onun iki oğlu, sonra Hamza ve Cafer'dir.

Onlardan sonra ise Atik (Zeyd)'tir; bu inkâr edilemez."

Şeyh: Siz âlimlerin, halife Ebu Bekir'in imanının üstünlüğünün ispatı hakkındaki görüşlerini bilmiş olsaydınız, böyle beyanda bulunmazdınız.

Davetçi: Siz de taassup sahibi âlimlerden yüz çevirip insaflı âlimlere yönelirseniz, onların hepsinin Hz. Ali'nin (a.s) üstünlüğünü tasdik ettiğini göreceksiniz.

Örneğin: İbn Ebî'l-Hadid el-Mutezilî'nin "Nehcü'l-Belâğa Şerhi"nin c.3, s.263'ne bakınız. Sizin: "Ebu Bekir'in imanı, Ali'nin imanından daha üstündür" beyanınızın aynısını Câhiz'den aktarmış ve büyük Mutezile âlimi Ebu İskafî'nin bu iddiaya ilişkin verdiği cevabı da genişçe nakletmiştir. İskafî verdiği cevapta, Hz. Ali'nin küçük yaşta ettiği imanın Ebu Bekir'in ve bütün sahabelerin imanından daha üstün olduğunu aklî ve naklî delillerle ispat etmektedir. Daha sonra sayfa 275'de şöyle devam ediyor: Ebu Cafer şöyle dedi:

"Biz ashabın faziletini ve seleflüğünü inkâr etmiyoruz; fakat içlerinden herhangi birinin Hz. Ali'den (a.s) üstün olduğu düşüncesini reddediyoruz."

Şu ana kadar konuşulan sözlere göre, Hz. Ali'yi (a.s) diğer sahabeyle kıyaslamak doğru değildir. Zira onun makamı o kadar yücedir ki, onu herhangi bir sahabe veya başka birisiyle kıyaslayamayız. Siz tek taraflı olan (doğru olduğu farzedilse bile) birkaç hadisle, sahabenin faziletlerini, Hz. Ali'nin yüce makamı karşısında üstün gösteremezsiniz!

Nitekim Mir Seyyid Hemedânî, "*Meveddetü'l-Kurba*"nın 7. Mevedde'sinde, Ahmed b. Muhammed el-Kurzî'den şöyle dediğini naklediyor: Abdullah b. Ahmed b. Hanbel'den şöyle dediğini duydum:

Babam Ahmed b. Hanbel'den (Hanbelîlerin reisi), sahabenin fazileti ve makamı hakkında sorduğumda, Ebu Bekir, Ömer ve Osman'ın isimlerini zikredip sustu. Dedim ki: "Babacığım, Ali b. Ebu Talib nerde kaldı? (Yani neden onun ismini zikretmediniz?)" Dedi ki: "O, Ehlibeyt'tendir; bunlar onunla kıyaslanamaz."

Yani Kur'an'ı Kerim'in ayetleri ve Peygamber-i Ekrem'in sözlerinin hükümüne göre, Risalet Ehlibeyti'nin makam ve mertebesi, en üstün makam ve mertebelerdir; Hz. Ali'nin makam ve mertebesi de bütün sahabeden ve diğerlerinden daha yücedir. Onun ismini ashabın hizasında değil, nübüvvet ve risalet sahibi kimselerin hizasında zikretmek gerekir.

Nitekim "Mübahele" ayetinde, Allah Teala onu, Resulullah'ın nefsi mesabesinde (derecesinde) tanıtmıştır. Bunun kanıtı başka bir hadistir. "*Meveddet*"'in 7. faslında Ebu Vail'in Abdullah b. Ömer b. Hattab'tan şöyle naklettiği zikr olunmuştur:

Bir gün Resulullah'ın sahabelerini sıralıyorduk. Ebu Bekir, Ömer, Osman dedik. Adamın birisi; Ey Ebu Abdurrahman (Abdullah b. Ömer'in künyesi)! Peki Ali (O'nu neden saymadınız)? diye sordu. Abdullah da cevaben şöyle dedi:

"Ali, Ehlibeyt'tendir. Onunla kimse kıyaslanamaz. O, Resulullah (s.a.a) ile beraberdir ve onun derecesindedir."

Yani Hz. Ali'nin makamı, ümmetin ve sahabenin makamı sırasında değildir; onun makamı, Resulullah'ın (s.a.a) makamı ve derecesindedir.

Müsaade buyurursanız "*Meveddet*" kitabının aynı faslında yer alan başka bir hadisi de huzurlarınıza sunayım. Câbir b. Abdullah Ensârî'den şöyle naklediyor:

Bir gün Resulullah (s.a.a), Muhacir ve Ensar'ın huzurunda. Ali'ye hitaben şöyle buyurdular:

"Ey Ali! Eğer bir kimse, Allah-u Teâla'ya hakkıyla ibadet eder de sonra seninle Ehlibeyti'nin insanların en üstünü olduğunuz hakkında şüphe ederse, yeri cehennem ateşi olur."

(Mecliste bulunanların hepsi, özellikle de Hâfız, bu hadisi duyar duymaz, şüphe edenlerden olmamak için istiğfar ettiler).

Velhasıl bunlar, Hz. Ali'nin bütün ümmetten ve sahabeden daha faziletli ve üstün olduğu hakkında nakledilen hadislerden birer örnekti. Sizler, ya muhter kitaplarınızda bulunan bunca sahih hadisleri reddedeceksiniz veya aklın ve naklin hükmüne göre, Hz. Ali'nin Ebu Bekir ve Ömer'in de içlerinde bulunduğu tüm sahabelerden daha üstün olduğunu kabul edeceksiniz.

Hız. Ali (a.s) Ahzab ve Hendek savaşında, Arapların kahramanı olan Amr b. Abdvud'u öldürdükten sonra Resulullah'ın (s.a.a) buyurduğu, her iki fırkanın da ittifak ettiği şu hadise: "*Ali'nin Hendek günündeki vurduğu bir darbesi, insanların ve cinlerin ibadetinden daha üstündür.*" iyice dikkat ederse-niz, Hız. Ali'nin bir amelinin tüm insanların ve cinlerin ibadetinden üstün oluşu onun diğer amelleriyle birlikte göz önünde bulundurulmuş olursa, o zaman Hız. Ali'nin diğerlerinden üstün olduğu daha iyi anlaşılabilir olur. Bunu, çok inatçı ve mutaassıp kimselerden başkası inkâr etmez.

Hız. Ali'nin (a.s) üstünlüğüne dâir hiçbir delil olmasaydı bile, Mübahele Ayeti (ki ayette Allah Teala onu Peygamberin nefsi olarak zikretmiştir) onun bütün sahabelerden ve diğer insanlardan üstünlüğünü ispatlamaya yeter. Zira Resulullah'ın (s.a.a) geçmişlerin ve geleceklerin en üstünü olduğu sâbittir. Öyleyse Mübahele ayetindeki "Enfüse-na" kelimesinin hük-münce, Hız. Ali (a.s) da geçmiştekilerin ve gelecektekilerin en üstünüdür.

O hâlde beyler tasdik ediniz ki, "Velleziyne meahu"nın (Resulullah'la bir-likte olanın) gerçek musdaki, mevlâmız Emîrül-Müminin Ali'dir (a.s). Hız. Ali (a.s), İslâm daha zuhur etmeden önce Resulullah (s.a.a) ile beraberdi; İslâm zuhur ettikten sonra da Resulullah'ın (s.a.a) ömrünün sonuna kadar sürekli olarak onunla birlikte olmuş, hayatında en küçük bir hata ve yanlışlık bile görülmemiştir.

(Söz buraya vardığında namaz vakti oldu, beyler namazlarını kılmak için ayağa kalktılar. Namazlarını kılıp çay içtikten sonra, söz Davetçi tarafın-dan başlatıldı.)

Davetçi: Hız. Ali'nin (a.s) Resulullah (s.a.a) hicret ettiği gece onunla beraber hareket etmemesine gelince, bunun sebebi çok açıktır. Zira Resulul-lah'ın (s.a.a) emriyle onun uhdesine ağır görevler bırakılmıştı. Bu nedenle o, Mekke'de kalmalı ve görevlerini yerine getirmeliydi.

Halkın emanetlerinin kendilerine geri verilmesi için, Resulullah'ın (s.a.a) Hız. Ali'den daha emin bir kimsesi yoktu. (Bilindiği gibi Hız. Peygamber (s.a.a), dost ve düşmanlarının ittifakıyla Mekke ehlinin emin bildiği bir kimse idi. Bunun için düşmanları bile emanetlerini onun yanına emanet olarak bırakırlardı. İşte bu yüzden İslâm'dan önce kendisine Muham-med-i Emin derlerdi.)

Hız. Ali'nin uhdesine bırakılan vazifelerden bir diğeri de, Resulullah'ın (s.a.a) âilesiyle geri kalan Müslümanları Medine'ye ulaştırmaktı.

Ayrıca, eğer o gece Hz. Ali, her ne kadar mağarada Hz. Peygamberle birlikte değıldiyse de, onunla birlikte olma makamından daha büyük bir makamı elde etmiştir; o da Resulullah'ın yatağında yatmasıdır. Ebu Bekir Resulullah'ın (s.a.a) tufeylisi olarak "ikisinden ikincisi" sayılıyorsa, aynı gece, mağarada arkadaşlıktan daha önemli ve daha iyi olan bir iş için müstakil olarak bir ayet Hz. Ali'nin (a.s) methinde nazil olmuştur. Hz. Ali'nin bu ameli, her iki fırkanın ittifakıyla onun iftihar edilir menkıbe, makam ve faziletlerinden biri sayılmaktadır. Eğer o gece Hz. Ali'nin fedakarlığı ve hayatını ortaya koyması olmasaydı, Hz. Peygamber'in hayatı büyük bir tehlikeyle karşı karşıya kalırdı.

Hicret Gecesi Hz. Ali Hakkında Ayetin Nazil Oluşu

Sizin güvenilir ve büyük âlimleriniz muteber tefsir ve hadis kitaplarında bu büyük menkıbeyi nakletmişlerdir. İbn Seb'-i Mağribî "*Şifa-us-Sudûr*"-da, Taberânî "*Evset*" ve "*Kebir*"de, İbn Esir "*Usdu'l-Gabe*"nin c.4, s.25'inde, Nuruddin b. Sabbağ el-Malikî "*Fusulu'l-Mühimme fi Marifeti'l-Eimme*"nin 33. sayfasında, Ebu İshak Sa'lebî, Fazıl Nişâbûrî, İmam Fahr-i Râzî ve Celaluddin Süyûtî kendi tefsirlerinde, Şafîî olan ünlü muhaddis Hâfız Ebu Nuaymİsfahanî "*Ma Nezele'l-Kur'ân-u fi'Ali*" kitabında, Hatip Harezmî "*Menakıb*"ta, Şeyhu'l-İslâm İbrahim b. Muhammed Hemvinî "*Feraid*"de, Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafî "*Kifayetu't-Talib*"in 62. babında, İmam Ahmed b. Hanbel "*Müsned*"in-de, Muhammed b. Cerir-i Taberî çeşitli kânullardan, İbn Hişam "*Siretu'n-Nebi*"de, Hâfız ve Muhaddis-i Şam "*Erba-in-i Tıval*"da, İmam Gazalî "*İhyau'l-Ulum*"un c.3, s.223'ünde, Ebu Seadat "*Fezail'u İtreti't-Tahire*"de, İbn Ebî'l-Hadid "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*"inde, Sibte b. Cevzî "*Tezkiretu'l-Havass*"ın 21. sayfasında ve diğer büyük âlimleriniz çeşitli lafızlarla Hz. Ali'nin hakkındaki bu menkıbeyi (hicret gecesi özel bir ayetin onun hakkında nazil olduğunu) nakletmişlerdir.

Şeyh Süleyman Belhî el Hanefî "*Yenabiu'l-Mevedde*"nin 21. babında birçok âlimlerden şöyle nakletmiştir:

"Resulullah (s.a.a) Allah'ın emriyle Medine'ye hicret ettiğinde, Emîrül-Müminin Ali'yi çağırarak şöyle buyurdular:

"Benim geceleri üzerime örtüp yattığım yeşil Hazremî kumaşını üzeri-
ne örterek benim yatağıma yat."

"Hz. Ali de,Resulullah'ın (s.a.a) evini saran müşriklerin, yatakta yatanın Ali olduğunu anlamaması için Hz. Peygamber'in buyurduğu şekilde onun yatağında yattı. Böylece Resulullah (s.a.a) rahatça müşriklerin arasından sıyrılıp çıktı."

"Allah Teala, Cebrail ve Mikâil'e, 'Ben sizin aranızda kardeşlik tesis ettim. Şimdi birinizin ömrü diğerinden kesinlikle fazladır. Sizden hanginiz, bilmediğiniz ömrünüzün çokluğunu diğerine bağışlamaya hazırdır?'buyurduğunda, arz ettiler ki: Allah'ım, bu bir emir midir, yoksa ihtiyarî midir (tercih hakkı var mıdır)?' Allah Teala,'Emîr değil ihtiyarîdir.' buyurdu. Bunun üzerine onlardan hiçbirisi, irade ve ihtiyarla ömrünün fazla olan süresini diğerine bağışlamaya râzı olmadı. Bu sırada Allah Teala onlara şöyle hitap etti:

"Ben velim olan Ali'yle, nebim olan Muhammed'in arasında kardeşlik tesis ettim. Ali kendi hayatını Peygambere feda etmeyi tercih ederek canıyla o korumak için onun yatağında yattı. Yeryüzüne inin, onu düşmanların şerrinden koruyun."

"Melekler hemen yere indiler; Cebrail Ali'nin baş ucuna, Mikâil ise ayak ucuna oturdu ve Cebrail şöyle dedi:

"Tebrikler olsun, tebrikler olsun sana ey Ebu Talib'in oğlu. Allah seninle, meleklerle karşı iftihar ediyor."

"Bu sırada Bakara Suresi'nin 207. ayeti Resulullah'a nazil oldu. Ayet şudur:

"İnsanlardan öylesi vardır ki, canını Allah'ın hoşnutluğunu elde etmek için satar,⁽¹⁾ Allah kullarına karşı Rauf'tur, çok merhametlidir."

Şimdi muhterem beylerden şunu rica ediyorum: Lütfen eve döndüğünüzde, kendinizi her türlü taassuptan ve Şîlik - Sünnilik düşüncesinden soyutlayıp insafıca mağara ayeti ile bu ayeti karşılaştırmalı olarak inceleyiniz ve kendinize şu soruyu sorunuz: Acaba Resulullah ile üzüntü içinde birkaç günlüğüne beraber olan bir insan mı üstündür; yoksa bilerek, seve seve canını Hz. Peygamber'e feda eden, Allah'ın meleklerle övüldüğü ve bu fedakarlığı için hakkında özel bir ayet indirdiği bir kimse mi daha üstündür?

1- Kendini Allah'a feda eder; nefsinin ve hayatının onun rızası karşısında Allah'a satar.

Sizin bir kısım büyük âlimleriniz de, kendilerini taassuptan soyutladıkları ve dikkatlice araştırdıkları için Hz. Ali'nin Ebu Bekir'den daha faziletli olduğunu tasdik etmiş ve Hz. Ali'nin Resulullah'ın (s.a.a) yatağında yatmasının, Ebu Bekir'in mağarada onunla birlikte oluşundan daha üstün görmüşlerdir.

Ehlisünnet Âlimlerinin, Hz. Ali'nin Resulullah'ın Yatağında Yatmasınının Ebu Bekir'in Resulullah'la Birlikte Mağarada Oluşundan Daha Üstün Olduğuna Dair İtirafı

Eğer İbn Ebî'l-Hadid'in "Nehcü'l-Belâğa Şerhi"nin 3. cildinin 269-281. sayfalarını iyice inceleyecek olursanız, göreceksiniz ki Mutezilîlerin büyük âlimlerinden ve şeyhlerinden olan İmam Ebu Cafer İskafî, Ebu Osman Câhiz'in (ki Nasibîdir) şüphelerinin reddi konusundaki cevabında, Hz. Ali'nin Ebu Bekir'e olan üstünlüğünü açık delillerle ispatlamakta ve Hz. Ali'nin hicret gecesi Resulullah'ın (s.a.a) yatağında yatmasının, Ebu Bekir'in birkaç günlük yolculukta Hz. Peygamber'le birlikte olmasından çok daha üstün olduğunu vurgulamaktadır.

İskafî sözünün devamında şöyle diyor:

İslâm âlimleri demişlerdir ki: "İshak ve İbrahim'in kurbanlık sergiledikleri teslimiyet hariç tutulursa hiç kimse, Hz. Ali'nin o geceki faziletine ulaşamaz."⁽¹⁾

Yine İbn Ebî'l-Hadid, 271. sayfanın sonlarında, Ebu Cafer İskafînin, Nasibî Ebu Osman Cahiz'e verdiği cevaptaki şu sözlerini nakletmektedir:

Hz. Ali'nin hicret gecesi Resulullah'ın yatağında yatmasının, Ebu Bekir'in mağarada Hz. Peygamberle birlikte olmasından daha üstün bir davranış olduğunu, insafı bir kimseyi ikna edecek şekilde beyan ettik. Şimdi burada az önce zikrettiğim sözleri pekiştirmek için şunu da ilâve etmek istiyorum: Hicret gecesi Hz. Ali'nin Resulullah'ın (s.a.a) yatağında yatmasının, Ebu Bekir'in mağarada Resulullah (s.a.a) ile birlikte bulunmasından daha üstün oluşunun iki sebebi vardır.

Birincisi, Hz. Ali küçüklüğünden beri Resulullah'a (s.a.a) alışmış ve

1- Ama müfessirlerin, muhaddislerin ve tarihçilerin çoğunun kanaati, İsmail'in kurban edilmesidir, İshak'ın değil.

sürekli onunla beraber olmuştur (yaklaşık 20 yıllık bir beraberlikleri vardı). Bunca zaman arkadaşlıktan ve beraberlikten sonra ayrılık çok zor olur. Hele buna bir de korku (Resulullah'ın hayatının tehlikeye düşmesinden korkma) eklenirse, daha da zor olur. İşte Hz. Ali'nin sevabı bundan dolayı daha çoktur. Zira sevap, katlanılan zahmete göredir.

İkinci olarak, Ebu Bekir devamlı olarak Mekke'den ayrılıp ticarî yolculuklara gidiyordu. Uzun zamandan beri Mekke'den çıkmamış ve sıkılmaya başlamıştı. Şimdi ise Resulullah'la (s.a.a) beraber şehir dışına çıkınca, daha bir rahatlamıştı. Ve herhangi bir zahmete de girmemişti. Bu durumda onun için, kılıçlarla baş başa kalan, hasret çeken birisinin fazileti ile karşılaştırılacak herhangi bir sevap yoktur. Zira sevap, katlanılan bir zahmetin karşılığıdır.

İbn Seb'-i Mağribî "*Şifau's-Sudûr*"da Hz. Ali'nin (a.s) cesaretini anlatırken şöyle diyor:

"Arap âlimleri ittifak etmişlerdir ki, Hz. Ali'nin o gece Resulullah'ın (s.a.a) yatağında yatması, Hz. Peygamber'le yolculuktan daha üstündür. Zira, Hz. Ali kendini Resulullah'a feda etti, hayatını ona sundu ve cesaretini ispat etti."

Bu konu o kadar açıktır ki kimse bunu inkâr etmemiştir; inkâr eden ya delidir veya delilikten daha kötü olan taassup hastalığına yakalanmıştır. Söz burada biraz uzadığı için özür dilerim, şimdi asıl konumuza geçelim:

Buyurmuş olduğunuz; "eşidda-u ala'l-kuffar (kâfirlere şiddetli olan)'dan maksat, ikinci halife Ömer b. Hattab'tır." sözünüze gelince; bu sadece iddia ile olmaz. Bakalım bu sıfat, acaba nitelenen kişinin hâli ile uyum sağlıyor mu? Uyum sağlarsa, onu canla başla kabul ederiz.

İlmî ve Dinî Tartışmalarda Ömer'in Şiddeti Yoktu

Açıktır ki şiddet iki yönde düşünülebilir: Ya ilmî ve dinî tartışmalarda, yabancı âlimler karşısında ifadeler şiddetli (güçlü ve delilli) olur veya savaş ve cihat alanlarında, şahsen şiddet, üstünlük ve cesaret gösterilmiş olur. Dinî ve ilmî tartışmalarda, halife Ömer'in tarihte herhangi bir şiddet ve üstünlük gösterdiği görülmemiştir. Her iki Fırkanın (Şia-Sünnî) hadis ve tarih kitaplarında, hatta yabancıların yazmış oldukları kitaplarda bile bu iki yönden halife Ömer'in herhangi bir şiddet ve katılık gösterdiğine

rastlamadık. Eğer muhterem beyler, halife Ömer'in hayatı boyunca, onun yabancılarla herhangi bir ilmî ve dinî tartışmalarına rastlamışlarsa buyursun anlatsınlar; bizde de memnuniyetle dinler ve öğrenmiş oluruz.

Ömer'in, Hz. Ali'nin İlim ve Amel Açısından Üstünlüğünü İtiraf Etmesi

Ama benim bildiğim şudur: Sizin büyük âlimleriniz, yazmış oldukları muteber kitaplarında, halifelerin hilâfetleri döneminde ilmî ve dinî sorunlarını Hz. Ali'nin çözdüğünü nakletmişlerdir.

Emevîler ve Bekrîler bunca hadis uydurmalarına rağmen bu hakikati gizleyememişlerdir. Yahudi ve Hıristiyan ve diğer muhalif grupların bilgileri, Ebu Bekir, Ömer ve Osman'ın hilâfet süresinde onların yanına gelerek zor sorular sorduklarında veya mektuplar yazarak cevap istediklerinde, halifeler Hz. Ali'ye sığınıyorlardı ve bu soruların cevabını Ali b.Ebî Talib'den başkası veremez diyorlardı.

İşte bundan dolayı Hz. Ali (a.s) onların meclisinde bulunup cevaplarını onları tatmin edecek şekilde yanıtlıyordu; onlar da Müslüman oluyordı. Nitekim, halifelerin tarihinde buna değinilmiştir.

Bu konunun ispatı için, halifelerin sorular karşısında âciz kalmaları ve "Eğer Ali olmasaydı, helâk olurduk." diye itirafta bulunmaları yeterlidir. Büyük âlimleriniz kendi kitaplarında Ebu Bekir'in şöyle dediğini nakletmişlerdir:

"Ekıylunî, ekıylunî! Fe-lestu bi-hayrikum ve Aliyy'un fıkum."

(Beni halifelikten alın, beni bir kenara bırakın; Ali içinizde olduğu sürece ben en hayırlınız değilim.)

Halife Ömer, çeşitli yer ve olaylarda 70 defadan fazla; "Levlâ Aliyy'un le-heleke Ömer." (Ali olmasaydı, Ömer helâk olurdu.) diye itirafta bulunmuştur. Helâk olacağı konuları da genellikle nakletmişlerdir. Ama ben meclisin vaktini fazla almamak için, bu konuya değinmek istemiyorum; zira tartışılacak daha önemli konular olabilir.

Nevvab: Kible sahip! Bu konudan daha önemli bir konu mu var? Acaba bizim kitaplarda bu tip sözler nakledilmiş midir? Nakledilmişse, aklınızda olanları basiretimizin artması için buyurursanız memnun oluruz.

Davetçi: Arz ettiğim gibi Ehlisünnet ve'l-cemaatin büyük âlimleri (inatçı ve mutaassıp az bir grup hariç) bu konuda ittifak etmişlerdir. Halifelerin bu tür sözlerini, muhtelif yerlerde çeşitli lafız ve ibarelerle nakletmişlerdir. Konun aydınlığa kavuşması ve meselenin kesin bir şekilde aydınlanması için, hafızamda olan bazı senetlere ve kitaplara değiniyorum.

Ömer'in, "Ali Olmasaydı, Ömer Helâk Olurdu." Sözünün Senetleri

- 1- Mutaassıp Kadı Fadlullah b. Ruzbehan "*İbtalu'l-Batıl*" da,
- 2- İbn Hacer Askalanî (Ö: 852) "*Tehzibu't-Tehzib*"in 337. sayfasında,
- 3- Yine İbn Hacer "*İsabe*"nin c.2, s.509'unda,
- 4- İbn Kuteybe ed-Diyneverî (Ö: 276) "*Tevil-u Muhtelifi'l-Hadis*" kitabının 200 ilâ 202. sayfalarında,
- 5- İbn Hacer-i Mekkî (Ö: 973) "*es-Savaiku'l-Muhrika*"nın 78. sayfasında,
- 6- Hacı Ahmed Efendi "*Hidayetu'l-Murtab*"ın 146'dan 152'ye kadar olan sayfalarında,
- 7- İbn Esir-i Cezrî (Ö: 630) "*Usdu'l-Gabe*"nin c.4, s.22'inde,
- 8- Celalettin Süyûtî "*Tarihu'l-Hulefa*"nın 66. sayfasında,
- 9- İbn Abdulberr el-Kurtubî (Ö: 463) "*İstiab*"ın c.2, s.274'ünde,
- 10- Seyyid Mümin Şeblencî "*Nuru'l-Ebsar*"ın 73. sayfasında,
- 11- Şehabuddin Ahmed b. Abdulkadir el-Uceylî "*Zahiretu'l-Meal*" da,
- 12- Muhammed b. Ali es-Sabban "*İs'afu'r-Rağibin*"in 152. sayfasında,
- 13- Nuruddin b. Sabbağ el-Malikî (Ö: 855) "*Fusulu'l-Mühimme*"de,
- 14- Nuruddin Ali b. Abdullah es-Semhudî (Ö: 911) "*Cevahiru'l-Akdeyn*"de,
- 15- İbn Ebî'l-Hadid el-Mutezilî "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*"nin 1. cildinin, 6. sayfasında,
- 16- Allame Kuşçî "*Şerh-i Tecrid*"in 407. sayfasında,
- 17- Hatip Harezmi "*Menakıb*"ın 48 ilâ 60. sayfalarında,

- 18- Muhammed b. Talha eş-Şafî "*Metalibu's-Süul*"un 6. fasıl, 29. sayfasında,
- 19- İmam Ahmed b. Hanbel "*Fezail*" ve "*Müsned*"de,
- 20- Sibte b. Cevzî "*Tezkire*"nin s.85-87'inde,
- 21- İmam Salebî "*Keşfu'l-Beyan*" tefsirinde,
- 22- Allame İbn Kayyim el-Cevzî "*Turuku'l-Hükmiyye*"nin s.41 ilâ 53'ünde (birçok olayları nakletmesi dahilinde),
- 23- Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafî "*Kifayetu't-Talib*"in 57. babında,
- 24- İbn Mâce el-Kazvinî "*Sünen*"inde,
- 25- İbn Meğazilî eş-Şafî "*Menakıb*"da,
- 26- İbrahim b. Muhammed el-Himvinî "*Feraid*"de,
- 27- Muhammed b. Ali b. Hasani'l-Hâkim et-Tirmizî "*Fethu'l-Mubin*" şerhinde,
- 28- Deylemî "*Firdevs*"te,
- 29- Şeyh Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabiu'l-Mevedde*"nin 14. babında,
- 30- Hâfız Ebu Nuaym el-İsfahanî "*Hilyetu'l-Evliya*" ve "*Ma Nezele'l-Kur'ân-u fî Ali*"de ve sizin diğer birçok büyük âlimleriniz, çeşitli lafız ve ibarelerle halife Ömer'in şöyle dediğini nakletmişlerdir:

"Levlâ Ali'yyun le-heleke Ömer." (Eğer Ali olmasaydı, Ömer helâk olurdu.)

Hız. Ali'nin, Halifeleri Kurtardığı Yerler ve Onların İtirafı

Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafî "*Menakıb-ı Ali b. Ebî Talib*"in 57. babında birtakım hadisler naklettikten sonra, Huzeife b. Yemanînin hadisini senetleriyle nakletmiştir:

Bir gün Ömer, Huzeife b. Yemanî ile karşılaştığında; "Nasıl sabahladın?" diye sordu. Huzeife şöyle cevap verdi: "Öyle bir hâlde sabahladım ki, hakkı sevmiyorum fitneyi seviyorum; görmediğim şeye şahadet ediyorum; mahluk olmayı koruyorum, abdestsiz namaz kılıyorum; benim için yerde olan Allah için gökte yoktur."

Ömer, bu sözlerden dolayı öfkelenip onu incitmek istedi. Bu sırada Hz. Ali (a.s) geldi; Ömer'i sınırlı görünce nedenini sordu. Ömer olayı anlatınca, Hz. Ali şöyle buyurdu:

"Önemli değil, hepsini doğru söylemiştir. Onun sevmediği haktan maksat, ölümdür. Fitneyi sevmesinden maksat, mal ve evlâttır.⁽¹⁾ Görmediği şeye şahadet etmesinden maksat, Allah'ın varlığı, kıyamet günü öldükten sonra dirilmek, cennet-cehennem, sorgu-sualdir. Mahluk olmayanı koruyorum demesinden maksat, Kur'ân-ı Kerim'dir -ki o mahluk değildir-. Abdestsiz namaz kılıyorum demesinden maksat, Resulullah'a (s.a.a) salât göndermesidir.⁽²⁾ Benim için yerde var ama gökte Allah için yoktur.' sözünden maksat ise, kendi hanımı ve ailesidir ki, onun yeryüzünde bir hanımı var; ama Allah-u Teâla bundan berî ve münezzehtir."

Ömer Hz. Ali'nin bu açıklamasını duyunca şöyle dedi:

"Ali b.Ebî Talib olmasaydı, neredeyse Hattab oğlu helâk olacaktı."

Yusuf Gencî eş-Şafîî daha sonra şöyle diyor:

"Ömer'in bu sözü, hadisçilerin yanında kesindir ve birçok tarihçi bunu nakletmişlerdir."

Menakıb'ın müellifi de şöyle diyor:

Halife Ömer (r.a) defalarca şöyle diyordu: "Ya Ebu'l-Hasan!⁽³⁾ Senin içinde olmadığın bir ümmette ben yaşamayayım."

Yine şöyle diyordu:

"Kadınlar, Ali b.Ebî Talib gibi birisini doğurmaktan kısır kalmışlardı."

Muhammed b. Talha eş-Şafîî "*Metalibu's-Süul*"da, Şeyh Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabiu'l-Mevedde*"nin 14. babında Tirmizî'den, o da İbn Abbas'tan naklen uzun bir hadis nakletmiştir. Bu hadisin sonunda şöyle diyor:

1- Bir ayette; "**Mallarınız ve evlâtlarınız fitnedir.**" diye geçmektedir. (Müt.)

2- Arapça'da "usallî" kelimesi iki manaya gelmektedir: Biri, "namaz kılıyorum", diğeri ise "salât gönderiyorum." Bundan dolayı Ömer yanılarak mezkur kelimenin diğeri manasını unutmuştur. (Müt.)

3- Ebu'l-Hasan, Hz. Ali'nin künyesidir.

Sahabeler (r.a), kitabın ahkâmında Hz. Ali'ye başvurur, ondan fetva alırlardı. Nitekim Ömer b. Hattab birçok yerde şöyle demiştir: "Ali olmasaydı Ömer helâk olurdu."

Resulullah (s.a.a) de şöyle buyurmuştur:

"Ümmetimin en âlimi, Ali b.Ebî Talib'dir."

Meclisin durumunu dikkate alarak yaptığımız bu kısa açıklamaya göre, münazara ve dini tartışmalarda Ömer'in herhangi bir şiddet ve katlığa sahip olmadığını tasdik edersiniz. Hatta kendisi, bundan aciz olduğunu ve Ali'nin (a.s) onun kurtarıcısı olduğunu itiraf etmiştir. Konu o kadar açıktır ki, sizin en mutaassıp âlimlerinizden İbn Hacer-i Mekkî bile "*es-Savaiku'l-Muhrika*" kitabının üçüncü faslında İbn Sa'ddan Ömer'in şöyle dediğini nakletmiştir:

"Ali'nin (a.s) olmadığı yerde, çok zor ve karışık işlerden Allah'a sığınırım."

Savaş Meydanlarında Halife Ömer'den Herhangi Bir Cesaret ve Kahramanlık Görülmemiştir

Hiçbir tarihçi, savaş meydanlarında Halife Ömer'in cesaret ve kahramanlığına dair bir şey yazmamıştır. Hatta aksine, her iki fırkanın tarihçilerinin yazdıklarına göre Ömer, büyük bir ordunun veya kâfirlerden güçlü bir kahramanın karşısında yer aldığı zaman, direnmemiş, orayı terk ederek kaçmış ve onun bu davranışının neticesinde diğer bazı Müslümanlar da kaçtığı için İslâm ordusu yenilgiye uğramıştır.

Hâfız: Yavaş olun bakalım, lütumsuzluğu nezaketten çıkararak, Müslümanların iftihar kaynağı olan halife Ömer'e (r.a) -ki onun hilâfeti döneminde Müslümanlara büyük fetihler nasip olmuş, İslâm'ın önemli fetihleri onun eliyle gerçekleşmiştir İslâm ordusu onun varlığıyla bütün savaşlarda zafere ulaşmıştır- hakaret ediyorsunuz. O büyük insanı korkak, savaştan kaçan ve Müslümanların yenilgisine sebep olan birisi mi sayıyorsunuz? Sizin gibi şerefli bir şahısın, halife Ömer (r.a) gibi Müslümanların iftihar kaynağı olan büyük insanlara bu kadar hakaret etmesi ve bizim de bunları susarak dinlememiz doğru mu?

Davetçi: Çok yanıldınız. Kaç gecedir beraberiz ve beni layıkıyla tanıyamadığımıza şaşırıyorum. Benim heva ve hevese kapılarak veya cahilce sevgi

ve nefret yüzünden, delilsiz olarak -hangi gruptan olursa olsun- herhangi bir şahsı, özellikle de tarihte ünlü olan şahısları öveceğimi veya kötüleyeceğimi mi sanıyorsunuz?

Bu tür toplantıların olumsuz yanı su-i zandır (kötü düşünmedir) suizan, yıllarca Müslümanların perişan olmasına sebep olmuştur. Böylesi bir tavır, Kur'ân-ı Kerim'in emirlerine aykırı olmasına rağmen Müslümanlarda görülmektedir. Oysa Allah-u Teala, Hucurât (49) Suresi'nin 12. ayetinde açıkça şöyle buyuruyor:

"Ey iman edenler, zandan çokça kaçının. Çünkü bazı zanlar günahıdır."

Bu sözler bir Şiînin ağzından çıktığı için onları kötü bir biçimde değerlendirdiniz. Halbuki durum sizin sandığınız gibi değildir. Ben, sizin kendi âlim ve tarihçilerinizin söylediğinden fazla bir şey söylemedim. Şu açıktır ki ne ben, ne de siz geçmişi yaşamadık. Ama aklın hükmüyle, insanların iyi ve kötü amellerini tarih sayfaları üzerinde yargılamamız gerekir.

Yine Hakikatin Ortaya Konması

Benim Ömer'e ihanet ettiğimi buyurduğunuz sözünüze gelince; (kusura bakmayın) burada mugalata yaptınız veya bu sözle muhaliflerin hislerini tahrik etmeye çalıştınız.

Halbuki bizim halifeye ait olan sözümüzde ona hakaret edici bir yön yoktu; sadece tarihte yazılmış olan gerçek bir olayı ifade ettim ve sizin âlimlerinizin ve büyüklerinizin yazdıklarından daha fazla bir şey söylemedim ve söylemem de. Ama su-i zan ve kötümserliğin ortadan kalkması için, perdeyi kenara itip konuyu daha geniş ve daha net bir şekilde açıklamam gerekiyor.

"Ömer'in hilâfeti döneminde Müslümanlara büyük fetihler nasip olmuş, İslâm'ın önemli fetihleri onun eliyle gerçekleşmiştir." sözünüze gelince; Ömer'in yöneticiliği döneminde Müslümanların büyük fetihler yaptığını kimse inkâr etmemiştir. Ama bununla birlikte unutulmamalıdır ki sizin büyük âlimleriniz, örneğin, Kadı Ebu Bekir Hatip "*Tarih-i Bağdat*"ta, İmam Ahmed b. Hanbel "*Müsned*"de, İbn Ebî'l-Hadid "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*"nde vs. Halife Ömer'in, ülkenin bütün işlerinde, özellikle ordu sevk etmede, Hz. Ali'yle istişare yapıp onun sözlerine uygun olarak hareket ettiğini ikrar ve itiraf etmişlerdir.

Ayrıca, İslâm'ın fetihleri, her dönemde fark ediyordu. Birinci kısım, bizzat Hz. Resulullah'ın (s.a.a) kendi zamanında gerçekleşen büyük fetihlerdir. Bunlar, Hz. Ali'nin (a.s) varlığının bereketiyle oluşmuştur. Zira demişlerdir ki:

Ordunun kalabalığı (tek başına) işe yaramaz;

Savaşçı bir er, yüz bin kişiden daha iyidir.

Savaşçı olarak İslâm ve Müslümanların övünç kaynağı, varlığı İslâm ordusunun fetih ve zaferler elde etmesine sebep olan kişi, Hz. Ali b.Ebî Talib'tir. Zira eğer o, herhangi bir savaşa katılmasaydı, zafer elde edilmezdi. Bunun kanıtı Hayber fethidir. Hz. Ali göz ağrısı nedeniyle savaş meydanına gidemediği için Müslümanlar ard arda yenilgiye uğruyor, Hayber'i bir türlü fethedemiyordu. Ama Hz. Ali (a.s), Resulullah (s.a.a) 'in duasıyla iyileşir iyileşmez düşmana amansızca saldırarak Hayber kalelerini fethetti.

Uhud Gazvesi'nde de bütün Müslümanlar kaçtı. Hz.Resulullah'ın (s.a.a) yanında sadece Hz. Ali (a.s) kaldı. O anda gaipten şu cümle duyuldu:

"Ali gibi kahraman, Zülfikâr gibi de kılıç yoktur."

Resulullah'ın (s.a.a) vefatından sonraki ikinci kısım fetihlere gelince; bu fetihler, İslâm'ın ünlü kahramanları, tecrübeli komutanları ve onların fedakarlık ve özgün savaş planları ile düşmanın karşısına çıkmaları sayesinde gerçekleşmiştir.

Bizim söz konumuz, Ömer'in zamanındaki fetihleri de kapsayan İslâm fetihleri hakkında değildir. Konu, halife Ömer b. Hattab'ın kişisel şiddeti, şecaati ve kahramanlığı hakkında idi. Arz ettiğim gibi, tarihte ondan böyle bir şey görülmemiştir.

Hâfız: Ömer'in savaş meydanlarından kaçtığını ve bu kaçışı yüzünden Müslümanların mağlup olduğunu buyurmanız, halife Ömer'e hakaret değil midir?

Davetçi: Kişiler hakkındaki tarihi gerçekleri nakletmek hakaret ise bu hakareti ilk önce sizin büyük âlimleriniz ve tarihçileriniz yapmışlardır. Ben sadece onların naklettikleri şeyleri arz ettim. Eğer bir sorun ve eleştiriniz varsa bunu, bu olayları kaydeden kendi büyüklerinize yöneltin.

Hâfız: Bizim âlimleriniz nerede ve hangi kitapta, halife Ömer'in (r.a) savaş meydanlarından kaçtığını ve Müslümanların yenilgisine sebep olduğunu nakletmişlerdir?

Ebu Bekir ve Ömer'in Hayber Gazvesinde Yenilgiye Uğramaları

Davetçi: Birçok savaş meydanlarından kaçmışlardır; onların hepsinden daha önemli olanı Hayber Gazvesidir ki onlar bu gazvede yenilgiye uğrayarak geri dönmüşlerdir. Hz. Ali'nin gözleri ağrı yaptığından dolayı, Resulullah (s.a.a) ilk gün İslâm bayrağını Ebu Bekir'e verdiler. Ebu Bekir İslâm ordusu komutanı olarak Yahudilere karşı biraz savaştıktan sonra mağlup olarak geri döndü. İkinci gün, Hz. Peygamber (s.a.a) bayrağı Ömer'e verdi. Ömer daha düşmanla karşılaşmadan korkusundan geri dönüp kaçtı.

Hâfız: Bu ifadeler Şiîlerin çıkardıkları uydurma sözlerdir; onlar çok cesur ve kahraman insanlardı.

Davetçi: Daha önce de belirttiğim gibi Şiîler Ehlibeyt'in sadık takipçileridir. Asla yalan söylememişlerdir ve söylemezler de. Çünkü yalan söylemeyi büyük günahlardan sayarlar ve hadis uydurmaya da asla ihtiyaçları yoktur. Resulullah'ın (s.a.a) zamanında gerçekleşen Hayber Gazvesi, İslâm tarihinin en önemli savaşlarından birisi olduğu için her iki fırkanın âlim ve tarihçileri bunu nakletmişlerdir. Hatırımda kaldığı kadarını huzurlarınızda arz edeyim:

Hâfız Ebu Nuaymİsfahanî "*Hilyetu'l-Evliya*"nın c.1, s.62'inde, Muhammed b. Talha eş-Şafî İbn Hişam'ın Siresinden naklen "*Metalibu's-Süul*"un 40. sayfasında, Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafî "*Kifayetu't-Talib*"in 14. babında ve sizin daha birçok büyük âlim ve tarihçeleriniz onların yenilgiye uğrayarak geri dönüp kaçtıklarını yazmışlardır. Meclisin vakti, onların hepsinin sözlerini nakletmeye müsaade etmiyor. Ama sizin için bunların hepsinden daha önemlisi, sizin güvenilir kabul ettiğiniz şu iki büyük âliminizin sözleridir:

Muhammed b. İsmail-i Buharî, kendi Sahih'inin 2. cildinin 100. sayfasında (1320 Mısır baskısı), Müslim b. Haccac da kendi Sahih'inin 2. cildinin 324. sayfasında (1320 Mısır baskısı) açık bir şekilde şöyle yazmışlardır:

"Halife Ömer, iki defa savaş meydanından geriye dönüp kaçtı."

Bu konu için apaçık delillerden birisi de, İbn Ebî'l-Hadid el-Mutezilî'nin Hz. Ali'nin (a.s) fazileti hakkında olan "Aleviyyat-ı Seb" isimli meşhur şiirinin içerisinde Hayber babında Baiyye Kasidesi adıyla söylediği şu şiirdir:

"Hayber hakkındaki haberleri anlatmak istemiyor musun? O savaşta akıl sahiplerini hayrete düşürecek birtakım şeyler vardır. Öne geçip kaçanlar (yani Ebu Bekir'le Ömer), bayrak taşımaya alışmamışlardı. İşte bundan dolayı o yüce bayrağa zillet ve horluk örtüsünü örterek kaçtılar. Halbuki savaştan kaçmanın büyük bir günah olduğunu biliyorlardı. Yahudi'lerin büyüklerinden cesur bir genç kılıcını çekmiş, atının üzerinde, baharın yeşilliklerini yemiş şehvet dolu ve kudurmuş bir erkek deve kuşu gibi, sanki gelin evine kına götürüyormuşçasına onlara rahatça saldırmış. Onun kılıç ve mızrağından çıkan ölüm ateşinin yankıları onları korkutmuştur. Ben (İbn Ebî'l-Hadid), sizin yerinize (Yahudilerin önünden kaçmanızdan dolayı), özür diliyorum. Zira ölüm herkesin hoşlanmadığı, yaşamını sürdürmek ise herkesin sevdiği bir şeydir. Siz de ölümden korktunuz. Halbuki, herkes ölümü tadacaktır..."

Binaenaleyh, kabul ediniz ki bizim hakaret amacımız yoktur. Biz, sadece tarihteki gerçekleri anlatarak savaş meydanlarındaki mücadelelerde kâfirlere karşı şiddetli olan ve onları mağlûp eden kişinin Ömer değil Hz. Ali (a.s) olduğunu vurgulamaya çalıştık ki bilirsiniz, Halife Ömer'in "**Kâfirlere karşı şiddetli**" ayetinin kapsamına girebilecek herhangi bir kahramanlığı ve fedakarlığı yoktu. Hatta onlar, bırak kahramanlığı güçlü düşmanın karşısında, mevziyi bırakarak savaş alanından bile kaçmışlardır.

Eğer dikkat edip insaflica düşünecek olursanız, bu büyük sıfatın (Kâfirlere karşı şiddetli olma) sahibi, Hz. Ali olduğunu tasdik edeceksiniz. Zira Hz. Ali (a.s), bütün savaş meydanlarında kâfirlere karşı şiddetli olup onları yenilgiye uğratan tek şahıstır. Nitekim Kur'ân-ı Kerim, Mâide (5) Suresi'nin 54. ayetinde bu mânâyı tasdik ederek şöyle buyurmuştur:

"Ey iman edenler! Sizden kim dininden dönerse, (şunu iyi bilsin ki) Allah, kendisinin onları sevdiği, onlarında kendisini sevdiği, müminlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı ise şiddetli (güçlü ve onurlu), Allah yolunda cihat eden ve kınayıcının kınamasından

**korkmayan⁽¹⁾ bir topluluk getirir. Bu, Allah'ın bir fazlıdır, onu dile-
diğine verir. Allah (rahmetiyle) geniş olan ve bilendir."**

Hâfız: İlginç! Siz güzel ifadelerinizle ve zorlamalarla, tüm müminler hakkındaki bu ayeti, Ali (k.v) hakkında inmiş gibi göstermek mi istiyorsunuz?

Davetçi: Defalarca görmüş ve tecrübe etmişsiniz ki, söylediğim hiçbir şeyi delilsiz söylememişimdir. Sürekli tenkit edip cevap aldınız; bununla birlikte yine de itiraz ediyorsunuz. Lütfen sözünüzü soru şeklinde; "sözünüzün delili nedir?" diye buyurun, ben de cevap vereyim. Şimdi sözünüzün cevabını arz ediyorum:

Birinci olarak, eğer ayet bütün müminler hakkında nazil olup onların hepsini kendi kapsamına alsaydı, asla savaş meydanlarından kaçmazlardı.

Hâfız: Peki, bunca savaşlar kazanıp fetihler yapan Resulullah'ın ashabını ve müminleri, hakaret edici bir dille "ferrar" (firar edenler) olarak nitelemeniz insaf mıdır?

Davetçi: Öncelikle ben, onlar hakkında hakaret edici bir dille konuşmadım. Ben sadece onların karakterlerini açıkladım.

İkinci olarak, ben onlara "ferrar" (savaştan kaçanlar) demedim, bunu diyen tarihtir, ben değilim. Galiba beyler, sahabe ve müminlerin, hatta sahabenin büyüklerinin bile, Uhud ve Huneyn gazvesinde kaçtıklarını ve Resulullah'ı (s.a.a) kâfirler karşısında yalnız bıraktıklarını unuttular! Nitekim Taberî ve sizin diğer tarihçileriniz bunu kendi kitaplarında yazmışlardır. Resulullah'ı (s.a.a) düşmanların karşısında yalnız bırakıp cihattan ve savaş meydanlarından kaçanlar nasıl Allah'ın (c.c) ve Resulü'nün sevgilisi olurlar?

Üçüncü olarak, ayetin Hz. Ali (a.s) hakkında nazil olduğunu sadece ben söylemiyorum, sizin büyük âlimlerinizden örneğin; Ebu İshak İmam Ahmed Salebî -hadis imamı olduğunu siz de tasdik ediyorsunuz- "*Keşfu'l-Beyan*" tefsirinde şöyle yazıyor:

"Bu ayet, Ali b.Ebî Talib (a.s) hakkında nazil olmuştur. Çünkü ayette zikrolunan sıfatlar, Ali'den (a.s) başka hiç kimsede yoktu."

Hiçbir tarihçi, Resulullah'ın zamanında yapılan 36 gazvede, Hz. Ali'nin savaş meydanından kaçtığını veya geri çekildiğini yazmamıştır.

1- Hz. Ali ve takipçileri gibi.

Hatta bütün Müslümanların kaçtığı "Uhud" savaşında, onca yenilgiye ve Hz. Hamza'nın (Seyyid'üş-Şüheda) şahadetine rağmen, direnen ve zafer elde edilinceye kadar sonuna dek Resulullah (s.a.a) ile beraber savaşan sadece Emîrül-Müminin Hz. Ali (a.s) olmuştur.

Yaklaşık 90 tane yara almasına rağmen -ki aşırı derecede kan kaybetmesi yüzünden kaç defa halsizlikten yere düşmüştü- yine de kalkıp Resulullah'ı (s.a.a) korudu ve savaş Müslümanların lehine tamamladı.

Hâfız: Acaba büyük sahabelerin kaçtığını söylemeniz utanç verici değil mi? Halbuki başta iki hak halife Ebu Bekir ve Ömer (r.a) olmak üzere tüm sahabe pervane gibi Resulullah'ın etrafında dönüp onu koruyorlardı.

Davetçi: Beyefendi galiba tarih okumamışsınız, işte bundan dolayı böyle bir beyanda bulunuyorsunuz. Uhud, Huneyn ve Hayber savaşında (birkaç kişi hariç) ashabın hepsinin kaçtığını tarihçilerin geneli yazmışlardır. Hayber savaşındaki durumu anlattım. Huneyn savaşında da kaçıklarını kesindir. Nitekim Hamidî "*Cem'un Beyne's-Sahihayn*" da; Halebî de "*Siret-u Halebiyye*"nin c.3, s.123'ünde şöyle diyorlar:

"Dört kişi hariç bütün sahabe kaçtı. Ali (a.s) ve Abbas Hz. Resulullah'ın (s.a.a) önünde, Abdullah b. Mesud Hz. Peygamber'in (s.a.a) solunda yer almışlardı. Ebu Süfyan b. Haris ise Peygamberin merkebinin yularından tutmuştu."

Uhud Savaşı'nda da Müslümanların kaçtığını kimse inkâr etmemiştir. Hakikati öğrenmek için tarih kitaplarını okumanız iyi olur. Özellikle İbn Ebî'l-Hadid "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*"nin c.3, s.276'ında, nâsibî olan Cahiz'a reddiye olarak şöyle demiştir: "Uhud Savaşı'nda şu dört kişi: Ali, Zübeyr, Talha ve Ebu Dücane hariç bütün Müslümanlar kaçtılar. Müslümanlar arasından bu dört kişi çıkarılırsa, Ebu Bekir, Ömer ve Osman'ın da kaçanlar arasında olduğu açıktır. İşte bunun için Cebrail şöyle dedi:

"Ali gibi kahraman bir genç, Zülfikâr gibi de kılıç yoktur."

Büyük âlim ve tarihçerinizden örneğin; İbn Ebî'l-Hadid "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*"inde, Nuruddin Malîkî de "*Fusulu'l-Mühimme*"nin 43. sayfasında ve diğer kimseler şöyle nakletmişlerdir: "O gün gayb'dan şöyle bir ses duyuldu:

"Lâ feta illa Ali, lâ seyfe illa zülfikâr."(Ali gibi kahraman bir genç, zülfikâr gibi de kılıç yoktur.)

Bütün savaşlarda Hz. Ali, Allah (c.c) tarafından desteklenmiş; melekler de ona yardım etmeye hazır durumda beklemişlerdir. Nitekim Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafîî "*Kifayetu't-Talib*"in 27. babında kendi senediyle Abdullah b. Mesud'dan Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmiştir:

"Ali hangi savaşa gönderildiyse, Cebrail'i sağında, Mikail'i solunda ve bir bulutun da onu gölgelendirirken görüyordum; nihayet Allah Teala ona zaferi nasip ediyordu."

İmam Ebu Abdurrahman Nesaî de "*Hasaisu'l-Alevi*"nin 202. hadisinde şöyle naklediyor:

İmam Hasan (a.s) siyah sarık ile halkın huzuruna gelerek babasının vasıflarını anlatırken şöyle dedi:

"Hayber Gazvesi'nde, babam Ali düşmanın kalesine doğru gittiğinde, Cebrail sağında, Mikail de solunda savaşıyordu."

Bütün zafer ve fetihler, onun kılıcının şiddeti sayesinde Müslümanlara nasip oluyordu; bu vesileyle Allah ve Resulü'nün yanında muhabubiyet makamına ulaşıyordu. Cebrail ve Mikail onun sağında ve solunda yer alıp savaşmakla iftihar ediyorlardı. İşte bundan dolayı Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

"İslâm, sadece Ali'nin kılıcıyla güçlendi."

H.z. Ali, Allah ve Resulü'nün Sevdiği Bir Şahıstı

Dördüncü olarak; Allah Teala söz konusu ayet-i kerimede şöyle buyuruyor: "Yuhibbuhum ve yuhibbunehu. (**Allah onları, onlar da Allah'ı seviyorlar.**)" Bu mahububiyet (sevilme) sıfatı, Hz. Ali'nin (a.s) özelliklerindedir. Bunun birçok delili vardır. Örneğin; Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafîî "*Kifayetu't-Talib*"in 7. babında kendi senediyle Abdullah b. Abbas'tan şöyle naklediyor:

Bir gün ben ve babam Resulullah'ın huzurunda oturmuştuk; derken Ali gelip selâm verdi. Resulullah (s.a.a) selâmın cevabını verdikten sonra güler yüzle yerinden kalkarak Ali'yi bağrına basıp gözlerinin arasından öptü ve yanına oturttu. Babam, "Ya Resulullah! Onu seviyor musun?" diye sorduğunda Hz. Peygamber şöyle buyurdular: "Vallahi, Allah (c.c) onu benim sevdiğimden daha çok seviyor."

Hayber Fethinde Rayet (Bayrak) Hadisi

Hız. Ali'nin, Allah'ın sevgilisi ve savaş meydanlarının yenilmez kahramanı olduğuna ve asla savaştan kaçmadığına delâlet eden delillerden birisi de sizin sahih kitaplarınızda nakledilen ve inatçı Nâsibîlerden başka Ehli-sünnet ve'l-Cemaat âlimlerinin hiçbirinin inkâr etmediği Rayet (Bayrak) Hadisi'dir.

Nevvab: Kible sahip (alicenap)! Rayet Hadisi nedir? Zahmet olmazsa, senet silsilesiyle beyan ediniz.

Davetçi: Bu hadisi, her iki fırkanın büyük âlimleri ve tarihçileri ittifakla nakletmişlerdir. Muhammed b. İsmail el-Buhârî, *Sahih-i Buhârî*'nin ikinci cildi olan Cihat ve Seyr kitabının "Duau'n-Nebi" babında, yine *Sahih-i Buhârî*'nin 3. cildi olan "Meğazi" kitabının "Hayber Gazvesi" babında, Müslim b. Haccac, *Sahih-i Müslim* diye meşhur olan kitabının c.2, s.324'ünde; İmam Abdurrahman Nesaî "*Hasaisu'l-Alevî*"de; Tirmizî, *Sünen-i Tirmizî* diye meşhur olan kitabında, İbn Hacer Askalanî "*İsabe*"nin c.2, s.508'inde, Muhaddis-i Şam kendi tarih kitabında, Ahmed b. Hanbel *Müsned*'inde, İbn Mace Kazvinî *Sünen*'inde, Şeyh Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabiu'l-Mevedde*" 6. Babında, Sibte b. Cevzî *Tezkire*'de, Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafîî "*Kifayetu't-Talib*"in 14. babında, Muhammed b. Talha eş-Şafîî "*Metalibu's-Süul*"da, Hâfız Ebu Nuaymİsfahanî "*Hilyetu'l-Evliya*"da, Ebu'l-Kasım Taberânî "*Evset*"te, Ebu'l-Kasım Hüseyin b. Muhammed (Rağıb-i İsfahanî) "*Muhazıratu'l-Uduba*"nın c.2, s.212'inde, velhasıl büyük âlim, muhaddis ve tarihçeleriniz bu hadisi nakletmişlerdir.

Hatta Hâkim şöyle diyor: "Bu hadis (Bayrak hadisi), tevatür haddindedir." Taberânî de şöyle diyor: "Hz. Ali'nin Hayber'i fethettiği, tevatür ile sabittir."

Hadisin özeti şudur: İslâm ordusu Hayber kalesini kuşattıkları zaman, Ebu Bekir ve Ömer'in komutasında üç defa yenilgiye uğrayıp kaçtıklarında, ashab alışmadıkları şekilde bir avuç Yahudi karşısında ard arda yenilgi almaktan dolayı tedirgin olup sıkılmaya başladı. Resulullah (s.a.a) Müslümanların moralinin yeniden yükselmesi için zafer müjdesi vererek şöyle buyurdular:

"Allah'a andolsun ki yarın bayrağı öyle birinin eline vereceğim ki, keraren gayr-i ferrardır (düşmana amansızca saldırıp kaçmayan birisi-

dir); Allah (c.c) onun eliyle Hayber'i fethedecek; o, Allah ve Resülü'nü seviyor, Allah (c.c) ve Resülü de onu seviyor."

Ashab o gece, bu fazilet ve şerefin kime nasip olacağını çok merak ettiklerinden rahat uyuyamadılar. Sabah olunca herkes savaş elbiselerini giyip Resulullah'ın huzuruna çıktı. Resulullah (s.a.a) onlara bakarak şöyle buyurdu:

"Kardeşim ve amcam oğlu Ali b. Ebu Talib nerededir?"

Onun her sorununu çözen Ali nerede?

Onun kalp kilidinin anahtarı Ali nerede?

Ashab, "Ya Resulellah! Ali'nin gözleri ağrıyor; ağrıdan hareket bile edemiyor." dediler.

Resulullah (s.a.a) Selman'a, "*Onu bana getir.*" diye buyurdular.

Salman gidip Hz. Ali'nin elinden tutarak getirdi. Hz. Ali (a.s) gözleri kapalı bir şekilde Hz. Resulullah'ın (s.a.a) huzuruna varıp selâm verdi.

Resulullah (s.a.a) selâmın cevabını verdikten sonra; "*Ya Ebu'l-Hasan! Nasılsın?*" diye sordu.

Hz. Ali de; "Elhamdülillah iyiyim; sadece başım ve gözlerim ağrıyor, gözlerimi açamıyorum." dedi.

Resulullah (s.a.a); "*Yaklaş*" diye buyurdular.

Hz. Ali de yaklaştı. Allah Resülü mübarek ağzının suyundan Hz. Ali'nin gözlerine sürerek ona dua etti. Bu dua neticesinde Ali'nin (a.s) gözleri iyileşti, hatta ağrıdan eser kalmadı.

Daha sonra İslâm bayrağını Ali'ye (a.s) verdi ve zafer kazanması için Yahudilerin kalesi Hayber'e doğru hareket etmesini emretti. Hz. Ali (a.s) düşmana doğru hareket edip onların, Marhab, Haris, Hişam ve Alkame gibi büyük kahramanlarını öldürerek çok önemli olan Hayber kalesini fethetti.

İbn Sabbağ Malikî "*el-Fusulu'l-Mühimme*"nin 21. sayfasında bu rivayeti Sahih-i Sitte'den nakletmiştir. Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafiî kitabının 14. babında bu rivayeti zikrettikten sonra şöyle diyor: Resulullah'ın özel şairi olan Hasan b. Sabit, şu şiiri o esnada Hz. Ali'nin methi için okudu:

Ali'nin gözleri ağrıdığından ilâç arıyordu,
 Tedavi edecek birini bulamıyordu,
 Resulullah, tükürüğüyle onu iyileştirdi;
 Derken üflenen ve üfüren mübarek oldu.
 Buyurdu; bugün bayrağı öyle bir süvariye vereceğim ki,
 Savaşta dilâver, cesur ve savunucudur.
 O, Allah'ı ve Allah da onu seviyor;
 Allah sağlam kaleleri onunla fethedecektir.
 Bu yüzden Ali'yi bu özelliklerle donanmış kıldı;
 Onu kendine vasi ve kardeş seçti.

İbn Sabbağ, *Sahih-i Müslim*'den Ömer b. Hattab'ın şöyle dediğini nakletmiştir:

"Bayraktarlığı sevmezdim; ama o gün onu almaya çok hırslıydım. Böyle bir iftiharın bana nasip olması için, beni seçer diye kendimi Resulullah'a gösteriyordum. Ama yine de Ali'yi çağırdı ve bu büyük iftihar ona nasip oldu."

Sibt b. Cevzî "*Tezkire*"nin 15. sayfasında, İmam Ebu Abdurrahman Ahmed b. Ali en-Nesâî "*Hasaisu'l-Alevi*"de Hz. Ali'nin Hayber'deki bayraktarlığı konusunda, on iki rivayet ve hadis naklettikten sonra, Ömer'in bu rivayetini ve onun bayraktarlığı olan arzusunu 18. hadiste nakletmiştir.

Yine Celaluddin Süyûtî "*Tarihu'l-Hulefa*"da, İbn Hacer Mekkî "*Savaik*"de ve İbn Şiruye "*Firdevsu'l-Ahbar*"da Ömer b. Hattab'ın şöyle dediğini naklediyorlar: "Ali'ye üç şey verildi ki bunlardan birisinin bana verilmesini, kırmızı tüylü develerin benim olmasından daha çok isterdim: 1- Ali'nin (a.s) Fatıma ile evlenmesi. 2-Onun bütün hallerde camiye girebilmesi ki bu ondan başka hiçbir kimseye caiz değildi. 3- Hayber fethinde bayrağın ona verilmesi.

Kısacası, bu rivayetten de Hz. Ali'nin, tüm ümmetin içinde Allah ve Resulü'nün sevgilisi olduğu anlaşılmaktadır.

Tayr-i Meşviy (Kızartılmış Kuş) Hadisi, dün gece arz olundu. O da Hz. Ali'nin, Allah ve Resulü'nün (s.a.a) sevgilisi olduğuna delildir. Bunu cahil veya mutaassıp kimselerden başkası reddetmez.

Güvenilir ravilerinizden kısaca nakledilen bu rivayetlerden, tüm güzel sıfatları kendisinde toplayan ve "**O, Allah ve Resulü'nü sever, Allah ve Resulü de onu severler.**" ayeti kapsamına giren kişinin, müminler veya sahabeler değil, Emîrül-Müminin Hz. Ali olduğu kanıtlanmış oldu.

Şimdi, benim hakaret kastımın olmadığı beyler tarafından anlaşılmıştır sanırım. Ben sadece tarihte nakl olan gerçekleri ve kendi âlimlerinizin ifade ettikleri açık delilleri zikrettim. Tarihte yer alan gerçeklerden ve âlimlerinizin açıkladıkları bunca sözlerden, savaş meydanında **kâfirlere karşı şiddetli** ve ilmî bahislerde güçlü olanın Hz. Ali (a.s) olduğu anlaşılmış olmaktadır.

Ayrıca, bu ayetin Hz. Ali hakkında nazil olduğunu, sizin büyük âlimleriniz de kabul etmişlerdir. Şimdi hatırımda olanı örnek olarak arz ediyorum: Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafî (Ö: 658) "*Kifayetu't-Talib*" in 13. babında, Hz. Resulullah'ın (s.a.a), "*Kim Adem, Nuh ve İbrahim peygamberlerin yüzüne bakmak istiyorsa, Ali'ye baksın!*" hadisini naklettikten sonra şöyle diyor: "Ali öyle biridir ki, Allah Teala Kur'-ân'da onu şu ayetle vasfetmiştir:

"Onunla beraber olanlar, kâfirlere karşı şiddetli, kendi aralarında ise merhametlidirler."

Allah-u Teâla bu ayette Hz. Ali'nin kâfirlere karşı güçlü ve şiddetli olduğuna tanıklık ediyor. Eğer onun cesareti, yiğitliği, kılıcı ve ilmî tartışmalardaki mantıklı ve ikna edici delilleri olmasaydı, İslâm yaygınlaşmaz ve Müslümanlar da ilerleyemezdi. Nitekim Muhammed b. Talha eş-Şafî "*Metalibu's-Süul*" da Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu naklediyor:

"İslâm, Ali'nin kılıcı ve Hatice'nin malıyla güçlendi."

Öyleyse Hz. Ali (a.s), bu makama herkesten daha lâayık ve daha öncelikli idi.

Ama buyurmuş olduğunuz, "Mağara ayetindeki 'ruhama-u beyne-hum' (**müminlere karşı merhametlidir**) cümlesi, Osman b. Affan'ın hakkında nazil olmuştur ve üçüncü mertebede onun hilâfetine işaret eder; çünkü o, çok yumuşak kalpli ve merhametli birisiydi." şeklindeki sözünüze gelince: Maalesef bu da, tarihin tanıklığına göre onun ahlak yapısıyla asla bağdaşmıyor. Bu sözümüze birçok deliller vardır. Fakat, artık burada konuşmamı noktalamak istiyorum. Çünkü bu konuyu anlatmanın kırgınlık yaratacağından korkuyorum.

Hâfız: Eğer sahih senet ve delillerle konuşursanız, asla kırgınlığa yol açmaz. Onlara hakaret etmeden deliliniz varsa buyurun.

Davetçi: İlk önce şunu belirtmeliyim ki ben hakaret edici değilim. Katılımcıların da şahit olduğu üzere bana hakaretler edildi; ama ben bunlara sadece delil ve burhan ile cevap verdim.

İkinci olarak; bu konudaki deliller o kadar çoktur ki, hepsini nakledip delillendirecek olursam, bu meclisin vakti yetmez. Ama emrettiğiniz için, bu delillerden bazısını özet olarak aktarmak istiyorum. Artık sizin kendiniz insafla, kimin merhametli ve yumuşak kalpli olduğuna hüküm verirsiniz.

Osman'ın Tavrı ve Davranışı Ebu Bekir ve Ömer'in Aksine idi

İlk önce şunu belirtmeliyim ki sizin ve bizim büyük tarihçilerimizin ittifak ettiklerine ve hatta sizin muteber sahih kitaplarınızın yazdığına göre de Osman, Resulullah'ın sünnetine ve Şeyheyn'in siretine aykırı hareket etmiştir. Örneğin:

İbn Haldun, İbn Hallakan, İbn A'sem-i Kufi, Mes'udî (*Mürucu'z-Zeheb*'in c.1, s.435'inde), İbn Ebî'l-Hadid (*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nin 1. cildinde) ve sizin diğer büyük âlimleriniz kendi kitaplarında şöyle yazmışlardır:

"Osman b. Affan hilâfet makamına geçtiğinde, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) sünneti ve Şeyheynin (Ebu Bekir'le Ömer'in) siretine aykırı olarak hareket etti..."

Oysa bütün tarihçilerin ittifakına göre, Abdurrahman b. Avf (halife Ömer'in düzenlediği) şura meclisinde, Allah'ın kitabına, Resulullah'ın sünnetine ve Şeyheyn'in siretine aykırı davranmayacağına ve Emevîlerden kimseyi işbaşına getirmeyeceğine dair verdiği söz üzere Osman'a biat etti.

Ama Osman işbaşına gelince, sözünün tam aksine onların uygulamalarına ve verdiği ahde aykırı hareket etti. Bildiğiniz gibi Kur'ân-ı Kerim ve sahih sünnetin hükmüne göre ahdi bozmak büyük günahlardandır. Büyük âlimlerinizin ve tarihçilerinizin apaçık ifadelerine göre, halife Osman pratikte ahdine vefa etmedi. Hilâfet döneminin tümünde Şeyheyn'in aksine hareket etti ve Benî Ümeyye'yi işbaşına getirerek onları halkın namusuna ve malına musallat kıldı. İşte bu, onun için büyük bir lekedir.

Hâfız:Hz. Resulullah'ın (s.a.a) sünneti ile Şeyheyn'in (r.a) uygulamalarının aksine nasıl davrandı?

Davetçi:Resulullah'ın (s.a.a) sünneti ve Şeyheyn'in uygulamalarının aksine attığı ilk adımı tarihçiler genişçe yazmışlardır. Örneğin her iki fırkanın da kabul ettiği muhaddis ve tarihçi İbn Mes'ud, "*Mürucu'z-Zeheb*"in c.1, s.433'ünde olayı kısaca şöyle zikretmiştir:

"Osman, çok değerli taş ve kerestelerle kendisine bir saray yaptırdı. Pek çok mal toplayıp bunları hesapsızca Emevîlere ve diğerlerine bağışlıyordu. Örneğin kendi zamanında fethedilen Ermeni şehirlerinin humsunu, (hiçbir şer'î cevazı olmadan) mel'un Mervan'a bağışladı. Buna ek olarak Beytülmalden Mervan'a nakit bin dirhem daha bağış yaptı. Yine beytülmalden Abdullah b. Halid'e dört yüz bin dirhem, Resulullah'ın sürgün ettiği mel'un Ebu'l-As'a yüz bin dirhem ve Ebu Süfyan'a da iki yüz bin dirhem bağışladı. (Nitekim İbn Ebî'l-Hadid de "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*"nin c.1, s.68'inde, bunlara ilâveten şunları da kaydetmiştir:) Osman'ı öldürdüklerinde, şahsî hazinedarının yanında yüz elli bin dinar ve iki korur⁽¹⁾ dirhem nakit parası vardı. Ayrıca gayri menkul olarak da yüz bin dinar değerinde Kura Vadisi ve Huneyn'de arazisi vardı. Ayrıca ilâve çöllerde sayısızca koyunu, sığırı ve devesi vardı."

"Osman'ın bu davranışı, iş başına getirdiği Emevîlerin ve diğer kabile büyüklerinin, halkın malını yağmalamasına ve kendisinin sahip olduğu maldan daha fazla bir mal ve servet elde etmelerine yol açtı."

"Halk yöneticilerin dini üzeredir." sözü çok meşhurdur.

Şeyh Sa'dî de şöyle diyor:

Eğer Çiftçinin bahçesinden padişah bir elma yerse,

Onun köleleri ağacı kökünden kazıverirler.

Osman'ın, halkın büyük bir çoğunluğunun aç ve fakir olduğu bir dönemde Hz. Resulullah'ın (s.a.a) halifesi sıfatıyla bu şekilde mal-servet toplaması ve uygulamaları, aklen ve naklen çirkin olduğu kadar, şûra günü uymayı taahhüt ettiği arkadaşları Ebu Bekir ve Ömer'in uygulamalarına da aykırı idi.

1- Bir Korur, Hindistanlılarda on milyon, İranlılarda ise beş yüz bindir. (Müt.)

Mes'udî "*Mürucu'z-Zeheb*"'in 1. cildinde Osman'ın hayatını anlatırken şöyle yazıyor: "Halife Ömer, oğlu Abdullah ile Hacca gittiklerinde, gidiş dönüş masrafları toplam 16 dinar tuttu. Halife oğlu Abdullah'a, 'Biz yaptığımız bu harcamayla israf ettik.' dedi."

Şimdi siz beyler, halife Ömer'in yaşantısıyla Osman'ın savurganlığı arasında kıyas yaparak kendiniz hüküm verin. Şunu tasdik ediniz ki, Osman verdiği sözün ve taahhüdün tam aksine hareket etmiştir.

Osman'ın Benî Ümeyye Fasıklarının İşbaşına Getirmesi

İkinci olarak; Osman, Benî Ümeyye'nin en fasık, en facir insanlarını iş başına getirdi ve onları halkın malına, canına ve ırzına musallat etti; Resulullah'ın (s.a.a) ve Şeyheyn'in (Ebu Bekir'le Ömer'in), kendilerinden râzı olmadıkları kimseleri iş başına getirdi.

Örneğin Osman, tarihin de tanıklık ettiği üzere, Resulullah'ın sürdüğü ve lânetlediği kişiler olan mel'un amcası Hakem b.Ebî'l-As'la onun oğlu Mervan b. Hakem'i iş başına getirmiştir.

Hâfız: Onların sürüldüğüne ve lânetlediğine dair deliliniz nedir?

Benî Ümeyye, Hekem b.Ebî'l-As ve Mervan'nın Allah ve Peygamber Tarafından Lânetlenmesi

Davetçi:Lânetlediklerine dair iki türlü delil vardır. Birincisi umumidir. Allah-u Teâla, İsra(17) Suresi'nin 60. ayetinde Benî Ümeyye'yi "**şecere-i mel'une**" (lânetlenmiş ağaç) olarak tanımlamaktadır.

Nitekim Fahr-i Râzî, Taberî, Kurtubî, Nişâbûrî, Süyûtî, Şevkanî, Alusî, İbn Ebî Hatem, Hatib Bağdâdî, İbn Merduye, Hâkim, Makrizî, Beyhakî ve diğer âlim ve müfessirleriniz, söz konusu ayetin tefsirinde İbn Abbas'tan (r.a) şöyle nakletmişlerdir:

"Kur'ân'da 'lânetlenmiş ağaç'tan maksat, Emevîlerdir. Zira Resulullah (s.a.a) rüyada onları, minberine ve mihrabına saldıran maymunlar şeklinde gördü. Peygamber uyandıktan sora Cebrail, mezkur ayetin nazil olduğunu haber vererek dedi ki: Rüyada gördüğün maymunlar, Emevîlerdir; onlar senden sonra hilâfeti gasp edeceklerdir. Mihrap ve minberin 1000 ay onların tasarrufu altında olacaktır."

Fahr-i Râzî, İbn Abbas'tan şöyle naklediyor:

"Resulullah (s.a.a), Benî Ümeyye içinden özellikle Hekem b.Ebî'l-As'ı adıyla anıyordu."

Binaenaleyh Kur'ân-ı Kerim'in hükmüne göre, Hekem b.Ebî'l-As "şecere-i mel'une"den olduğu için mel'undur. Resulullah (s.a.a) özellikle onun adını anınca lânet okuyordu.

Her iki fırkanın muteber râvilerinden, onların lânetlendiklerine dair birçok hadis nakledilmiştir. Ama toplantının ilk gecesinde Şia hadislerinden delil getirmeyeceğimizi kararlaştırdığımızdan hatırımda kaldığı kadarıyla, hakikatin ortaya çıkması için sadece sizin âlimlerinizin naklettikleri hadislere ve rivayetlere değinmek istiyorum:

Hâkim Nişâbûrî "*Müstedrek*"in c.4, s.487'inde, İbn Hacer Mekki de "*Savaik*"te Hâkim'den şöyle naklediyor: Resulullah'tan (s.a.a) nakledilen şu hadis sahih bir senetle bize ulaşmıştır:

"Ehlibeytim benden sonra, yakın bir zamanda ümmetimden onları öldüren ve onları avare eden bazı kimselerle karşılaşacaklar; Benî Ümeyye, Benî Muğayre ve Benî Mahzum kabilelerinin bize olan kin ve düşmanlıkları herkesten daha fazladır."

Resulullah (s.a.a) bu sözü buyurdıklarında Mervan çocuktu. Hz. Peygamber ona işaret ederek şöyle buyurdular:

"İşte bu, vezeğ (kertenkele) oğlu vezeğ ve melun oğlu melundur."

Yine İbn Hacer, -bir hadis arayla Ömer b. Mirreti'l-Cuhnî'den- "*Savaik*"de, Halebî "*Siretu'l-Halebiyye*"nin c.1, s.337'sinde, Belâzûrî "*Ensab*"in c.5, s.126'ında, Süleyman Belhî "*Yenabiu'l-Mevedde*"de, Hâkim "*Müstedrek*"in c.4, s.481'inde, Dimyerî "*Hayatu'l-Heyavan*"nın c.2, s.299'unda, İbn Asakir kendi tarihinde, İmamü'l-Harem "*Zhairu'l-Ukba*"da ve diğerleri Ömer b. Mirre'den şöyle nakletmişlerdir:

Hekem b.Ebî'l-As, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) yanına varmak için izin istedi. Resulullah (s.a.a) onu sesinden tanıyarak şöyle buyurdular:

"O'na izin verin, Allah'ın lâneti onun ve mümin olanlar hariç onun soyundan gelecek olanların üzerine olsun; onun soyundan gelecek olan müminler ne de azdır!"

İmam Fahr-i Râzî, "*Tefsir-i Kebir*"ın 5. cildinde, "eş-retu'l-mel'une" (lânetlenmiş ağaç) ayetinin mânâsıyla ilgili olarak Ümmü'l-Mümin'in Aişe'nin sözüne değinmektedir. O, Mervan'a şöyle diyordu:

"Sen babanın sulbünde iken Allah-u Teâla onu lânetledi; sen Allah'ın lânetlediği zatın bir parçasısın."

Allame Mes'ûdî "*Mürucu'z-Zehab*"ın c.1, s.435'inde diyor ki:

"Mervan b. Hekem, Resulullah'ın Medine'den kovduğu ve sürdüğü biriyidi."

Mervan'ın, Ebu Bekir ile Ömer'in zamanında Medine'ye gelmesine izin verilmedi. Ama Osman halife olur olmaz, Resulullah (s.a.a), Ebu Bekir ve Ömer'in aksine onu Medine'ye getirdi ve Benî Ümeyye'den olan diğer kimseleri kendi yanına toplayarak onlara aşırı derecede ilgi gösterdi.

Nevvab: Kible sahip (alicensap)! Hekem b.Ebî'l-As kimdi ve Resulullah (s.a.a) neden onu Medine'den sürgün etti?

Davetçi: Hekem b.Ebî'l-As, Osman'ın amcası idi. Taberî'nin, İbn Esir'in ve Belâzûrî'nin "*Ensab*"ın c.5, s.17'sinde yazdıklarına göre, Hekem câhiliye döneminde Resulullah'ın komşusu idi. Onu, özellikle bisetten sonra çok incitiyordu. Mekke'nin fethinden sonra Medine'ye gelerek zahirde İslâm'ı kabul etti. Ama sürekli olarak toplumda Peygamber'i tahkir etmeye çalışıyordu. Resulullah (s.a.a) yürüdüğünde, Hekem, Hz. Peygamber'in peşine takılarak , gözü, eli, ağzı, burnu ile taklit edip maskaralıklar yapıyordu. Hatta namazda bile birtakım hareketlerle Peygamber'le alay ederek onu aşağılamak istiyordu.

Resulullah (s.a.a), bu hareketlerinden dolayı ona beddua etti. Bu dua neticesinde o kriz geçirip ahmaklaştı ve yarı deli oldu. Bir gün (özür dilemek için) Hz. Resulullah'ın (s.a.a) evine gitti. Hz. Peygamber, dışarı çıkarak, "*Kimse onun adına özür dilemesin; o, onun oğlu Mervan ve diğer aile fertleri Medine'yi terk etmelidirler.*" buyurdu. Böylece Hz. Resulullah'ın (s.a.a) emriyle Taif'e sürgün edildiler. Ebu Bekir ve Ömer'in hilâfetleri döneminde, Osman, onlar için aracı olup onların Medine'ye döndürülmesini istediye de onlar bunu kabul etmeyip şöyle dediler: "Resulullah'ın kovduğu ve sürdüğü kimseleri biz geri getiremeyiz."

Ama Osman hilâfete geçtiğinde, sahabenin ve diğer Müslümanların itirazlarına aldırmış etmeyip onları Medine'ye getirdi. Üstelik onlara ikram

ve bağışlarda bulundu; Mervan'ı hilâfet sarayının reisi yaptı. Benî Ümeyye'nin bütün önde gelenlerini kendi etrafına toplayarak çok hassas, çok önemli görev ve makamları onlara verdi. İkinci Halife Ömer'in de önceden tahmin ettiği gibi bunlar onun mahvolmasına sebep oldular.

Velid Sarhoş Olduğu Hâlde Cemaat Namazı Kıldırıldı

lardan birisi Velid b. Utbe b. Muit idi. Osman onu Kufe'ye vali olarak gönderdi. Mes'ûdî "*Mürucu'z-Zeheb*"de Osman'ın hayatını anlatırken şöyle diyor: Resulullah (s.a.a) Velid'in hakkında şöyle buyurmuştur: "*O, ateş ehli lindedir.*" Velid, fîsk-u fücürda, açıkça günah işleyenlerin son derecesine ulaşmıştı.

Mes'ûdî "*Mürucu'z-Zeheb*"de, Ebu'l-Fida kendi tarihinde, Süyûtî "*Tarihü'l-Hulefa*"nın 104. sayfasında, Ebu'l-Ferec "*Eğânî*"nin c.4, s.78'inde, İmam Ahmed "*Müsned*"in c.1, s.144'ünde, Taberî "*Tarih-i Taberî*" adlı kitabının c.5, s.60'ında, Beyhakî "*Sünen-i Beyhakî*"nin c.8, s.318'inde, İbn Esir "*Kâil*"in c.3, s.42'inde, Yâkûbî "*Tarih-i Yâkûb*" adlı kitabının c.2, s.142'sinde, İbn Esir "*Usdu'l-Gabe*"nin c.5, s.91'inde vb. ayrıca birçok kişi şöyle yazıyor:

"Velid Kufe'de valiyken bir gece sabaha kadar eğlendi, sabah ezanının sesi yükselince, sarhoş bir hâlde camiye gelerek mihraba geçip sabah namazını 4 rekât kıldırıldı ve daha sonra halka; 'İsterseniz daha da artırabilirim' dedi."

Bazıları şunu da eklemiştir:

"Velid mihrapta kustu, halk çok rahatsız olduğundan onu Osman'a şikâet etti."

Osman'ın etrafındaki hâli malum olan (fasık) kişilerden birisi de Muaviye'dir. Osman onu Şam'a vali tayin etti. Yine Velid'den sonra Sa'd b. As'ı Kufe'ye vali tayin etti. Bunların İslâm ülkelerindeki yaptıkları zulüm ve fesat doruk noktaya ulaştı, halkın feryatları yükselmeye başladı, halkın şikâyet mektuplarını hilâfet sarayına getiren herkes kovuldu.

Osman'ın Yaptığı Yanlışlıklar Kendi Ölümüne Sebep Oldu

Osman'ın, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) sünnetine ve Ebu Bekir ile Ömer'in uygulamalarına aykırı olan bu tür hareketleri, halkın galeyana gelip kıyam etmesine sebep oldu; neticede de olan oldu.

Osman'ın bu hâle düşmesinin ve öldürülmesinin sorumlusu kendisidir. Çünkü yaptıkları işleri inceleyip gözden geçirmedir. Hz. Ali'nin nasihatlerini dikkate almadı ve etrafındaki Emevîlerin tezahürlerine aldanarak kendisini onlara kurban etti.

Nitekim ikinci halife Ömer, (onun ahlak yapısını iyi bildiğinden) bu durumu önceden tahmin etmişti. İbn Ebî'l-Hadid "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*"nin c.3, s.106'sında, Ömer ile İbn Abbas'ın sohbetini naklederek şöyle yazıyor: Ömer, şûradaki altı kişinin her biri hakkında bazı sözler söyleyip eksiklerini vurguluyordu. Sıra Osman'a gelince, üç defa derin ah çekerek şöyle dedi:

"Allah'a andolsun ki, Osman hilâfeti ele geçirirse, İbn Muiyet oğullarını (Mervan ve diğerlerini) mutlaka halka musallat edecektir; daha sonra da Araplar kıyam edip onu öldüreceklerdir."

İbn Ebî'l-Hadid "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*"nin c.1, s.66'sında bu sözü naklettikten sonra şöyle diyor:

"Ömer'in Osman hakkındaki tahmini doğru çıktı. Çünkü o hilâfete geldiğinde Emevîleri etrafına yığdı, onları halka musallat etti, onları vali yaptı, onlar da valiliklerinde yapılmaması gereken işleri yaptılar. Osman onları azletme, değiştirme ve melun Mervan'ı kendisinden uzaklaştırma gücüne sahip olmasına rağmen bunu yapmadı. Nihayet onların bu tutumu, halkın rahatsızlığına, kıyamına ve Osman'ın öldürülmesine sebep oldu."

Tüm bu belâlar ve saygısızlıklar, Mervan'ın ve etrafındakilerin yüzünden onun başına geldi; onun da halkın şikâyet mektuplarına aldırış etmemesi, kendisinin öldürülmesine sebep oldu.

Beyler, insaf iyi bir şeydir; sizin büyük âlimlerinizden olup Hicrî 300'de yaşayan Muhammed b. Cerir-i Taberî'nin Tarihine bir göz atın; o, c.5, s.357'de şöyle yazıyor:

Resulullah (s.a.a); Ebu Süfyan'ın merkebe bindiğini, Muaviye'nin onu çektiğini, Yezid'in de onu arkadan sürdüğünü görünce şöyle buyurdu:

"Allah, merkeptekine, onu önden çekene ve onu arkadan sürene lânet etsin."

Bunları öğrendikten sonra kendiniz hüküm veriniz: Acaba Osman neden Allah Resulü'nün lânet ve sürgün ettiği bir kimseyi muhterem sayıp bağ-

rına basıyor? İslâm dinine karşı inkılap yapmaları için mi onlara emirlik ve hükümet verdi?

Hayır, biz halifenin bu tür uygulamalarına ve onun düşüncesizliğine şaşırıyoruz; sadece biz değil, sizin Taberî ve İbn A'sem-i Kufi gibi büyük âlimleriniz de onun bu tutumuna şaşırmış kendi tarih kitaplarında şöyle yazmışlardır:

"Acaba neden halife Osman, hilâfetinin ilk günlerinde İslâm'ı, vahyi ve Cebrail'in inişini inkâr eden Ebu Süfyan'ı öldürmeyip de küçük bir değişikliklikle olayı ört-bas etti? Halbuki bütün Müslümanların ittifakıyla, böyle bir mel'unun katli farz idi!"

"İbret alın, ey basiret sahipleri!"

Halkın Hoşnutsuzluğu Osman'ın Öldürmesine Sebep Oldu

Bunlara ilâve olarak *Nehcü'l-Belâğa*'nın 163. hutbesine ve İbn Ebi'l-Hadid'in "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*"nin 2. cildinin 482. sayfasında (Mısır baskısı) hutbeyi şerh ederken *Tarih-i Taberî*'den naklettiği rivayete müracaat ediniz. O rivayette şöyle nakledilmiştir:

Hz. Resulullah'ın (s.a.a) sahabelerinden bazıları şehirlere mektuplar yazarak Müslümanları cihada davet ettiler. Emevîlerin ve diğerlerinin Osman'ın himayesiyle yaptıkları zulümlerden bıkan halk, Hicrî 34'de Medine'ye gelerek Hz. Ali'nin (a.s) huzuruna vardılar. Onu aracı kılarak halife Osman'ın yanına gönderdiler. Hz. Ali (a.s) mümkün olduğu kadar ona nasihatte bulundu, bazı valileri ve hâkimleri değiştirmesini ve yaptığı uygulamaları tekrar gözden geçirmesini istedi, onu bu tür işlerin doğurabileceği sonuçlar hakkında uyardı; hatta hayatının tehlikede olabileceğini bile şu sözlerle ona anlattı:

"Allah aşkına, sakın bu ümmetin öldürülen lideri olma. Zira söylenene göre, bu ümmette bir lider öldürülecektir; onun öldürülmesiyle kıyamete kadar katl-u kıtal (ölüp öldürülme) olacaktır."

Ama Mervan ve Halife Osman'ın etrafındaki Emevîler, Hazret-i Ali'nin ona yaptığı değerli nasihatleri etkisiz hâle getirdiler. Bunun üzerine o, Hz. Ali yanından çıktıktan sonra, halkın camide toplanmasını emretti. Minbere çıkarak halkı teselli edeceği ve valileri azledeceği yerde, öyle bir şekilde konuştu ki, halkın incinmiş kalplerini daha da incitti. Nihayet iş, Ömer'in

tahmin ettiği gibi Osman kendisinden rahatsız olan halkın eliyle öldürülmesi noktasına vardı.

Demek ki Osman'ın ölümüne sebep olan şey, onun yanlış işleri oldu; büyüklerin nasihatini dinlemeyince yaptıklarının cezasını gördü. Ama Ebu Bekir ve Ömer öyle yapmadılar; onlar sürekli olarak Emîrül-Müminin Hz. Ali'nin (a.s) nasihatlerini dinleyip onları göz önünde bulundurdular ve böylece birtakım olumlu neticeler elde etmiş oldular.

Osman'ın Resulullah'ın Ashabına Darbe Vurması

Daha sonra Osman, yaptığı hatalardan dolayı kendisine itirazda bulunan bazı sahabelerin dövülmelerini emretti. Onun bu emri doğrultusunda, onları o kadar dövdüler ki, bazıları öldü, bazıları ise sakat kaldı.

Osman'ın dövdürdüğü sahabelerden birisi, Abdullah b. Mes'ud idi. O, hâfızdı, kâriydi, Kur'ân katibiydi ve Hz. Resulullah'ın (s.a.a) özel sahabelerindendi; Ebu Bekir ve Ömer de ona saygı gösterip onunla istişarede bulunuyorlardı. Özellikle İbn Haldun kendi tarihinde şöyle yazmıştır: "İkinci halife Ömer, hilâfeti döneminde Abdullah'ın kendisinden ayrılmaması için ısrarlıydı. Zira o, Kur'ân ve dinî hükümler hakkında gerekli bilgiye sahipti." Resulullah (s.a.a) onu çok övmüştür. Nitekim İbn Ebî'l-Hadid ve diğerleri buna değinmişlerdir.

İbn Mes'ud'un Dövülmesi ve Ölümü

Sizin âlimleriniz ve tarihçileriniz, genellikle şöyle yazmışlardır: Osman Kur'ân'ı toplamak istediğinde, Kur'ân'ın bütün nüshalarını katiplerinden isteyerek hepsini bir araya topladı. Hz. Resulullah'ın (s.a.a) güvenilir ashabından ve vahiy katiplerinden olan Abdullah'ın yazdığı nüshayı da istedi. Ama o vermedi. Bunun üzerine Osman, Abdullah'ın evine giderek zorla Kur'ân nüshasını onun elinden aldı.

Daha sonra Abdullah, onun yazdığı Kur'ân'ı da diğer Kur'ân'lar gibi yakıklarını duyunca çok üzüldü. Bundan dolayı birçok mecliste ve toplantıda, perdeleri bir kenara iterek Osman'ı yeren bazı hadisleri halka naklediyor ve kinayeli sözlerle onları birtakım gerçeker hususunda aydınlatıyordu.

Bu haber Osman'a ulaşınca, kölelerine onu dövmelerini emretti. Osman'ın köleleri Abdullah'ı o kadar dövdüler ki, bu dövülme neticesinde onun kurgu kemikleri kırıldı, O, yatağa düştü ve üç gün sonra da dünyadan göçtü

Nitekim İbn Ebî'l-Hadid, "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*"nin c.1, s.67 ve 126'sında (Mısır baskısı), olayı genişçe anlatarak şöyle diyor:

"...Osman Abdullah'ı ziyarete gitti. Aralarında birtakım konuşmalar geçti. Daha sonra Osman ona dedi ki: 'Ebu Abdurrahman! Benim için Allah'tan mağfiret dile.' Abdullah da cevaben dedi ki: Allah'tan benim hakkımı senden almasını isteyeceğim."

Yine şöyle nakletmiştir:

"Osman, Ebuzer'i Rebeze'ye sürgün ettiğinde, Abdullah onu yolcu etmeğe gittiği için ona 40 kırbaç vurdurdu."

İşte bundan dolayı Abdullah Ammar b. Yasir'e, "Ben öldüğümde Osman'ın benim cenaze namazımı kılmasına müsaade etme." diye vasiyette bulundu. Ammar da bunu kabul etti. Abdullah vefat ettiğinde, Ammar bir grup sahabeyle birlikte cenaze namazını kılıp onu defnettiler.

Abdullah'ın defnedildiğini Osman'a haber verdiklerinde, Osman Abdullah'ın kabrine giderek Ammar'a, "Neden böyle yaptın?" diye itirazda bulundu. Ammar da cevaben, "Onun vasiyetine uygun davranmam gerekirdi" dedi. (Ammar'ın bu davranışı, daha sonra Osman'ın telâfi ettiği bir kine sebep oldu.)

Gerçekten de kendi büyük âlimlerinizin naklettiklerine göre halife Osman'ın yaptığı işler insanı hayrete düşürüyor. Özellikle de Resulullah'ın özel sahabesine yaptığı işler. Ebu Bekir ve Ömer ashaba karşı böyle davranmamışlardır; hatta onlar, Osman'ın yaptıklarının aksine Hz. Resulullah'ın (s.a.a) ashabına saygı göstermişlerdir.

Osman'ın Emriyle Ammar'ın Dövülmesi

Osman'ın taş kalpliliğini gösteren işlerinden birisi de Ammar b. Yasir'i dövürmesi ve ona hakaret etmesidir Ammar b. Yasir, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) özel sahabelerindendi. Büyük âlimlerinizin ve tarihçilerinizin de yazdığı gibi İslâm dünyasında tüm şehirlerde zulüm, baskı, yağma ve rüşvet artınca, büyük sahabeler toplanıp Osman'a mektup yazarak yapılan zulümleri ona anlattılar ve şefkatle: Eğer Emevîlerin zulümlerinin önünü almaz ve onları savunmaya devam ederse, böyle bir davranışın kötü sonucunun İslâm'ın zararına ve daha çok da kendi aleyhine sonuçlanacağını ona hatırlattılar.

Mektubu kimin götüreceği hususunda da istişarede bulundular. Nihayet mektubu Ammar'ın götürmesini kararlaştırdılar. Çünkü Ammar'ın faziletini, takvasını ve yüceliğini Osman'ın kendisi de itiraf ediyordu. Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Ammar hakkında buyurmuş olduğu şu sözler defalarca onun ağzından duyulmuştur:

"İman, Ammar'ın etine ve kanına karışmıştır."

"Cennet üç kişiye özlem duymaktadır: Ali b.Ebî Talib'e, Selman-i Fari'sî'ye ve Ammar b. Yasir'e."

İşte bundan dolayı, ashabın isteği üzerine Ammar mektubu alarak Osman'ın evine gitti. Ammar Osman'ın evine vardığında, o evden çıkmak üzereydi. Avluda Ammar'ı görünce, "Ya Eba Yakzan! (Ammar'ın künyesi) Bir işin mi vardı?" diye sordu. Ammar, "Hayır, özel bir işim yoktur; ama Hz. Resulullah'ın (s.a.a) ashabından bazı kimseler, bu mektupta senin hayrına ve iyiliğine olan birtakım sözler yazarak onu benimle sana gönderdiler, lütfen okuyun ve cevabını verin." dedi.

Osman mektubu alıp birkaç satır okur okumaz rengi değişti, öfkeyle mektubu yere attı. Ammar halifenin bu tavrını görünce şöyle dedi: "İyi yapmadın, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) ashabının mektubunun saygınlığı vardır, neden onu yere attın? Okuyup cevap vermen gerekirdi."

Osman çok sinirli bir hâlde, "Yala söylüyorsun." diyerek kölelerine, Ammar'ın dövülmesini emretti. Köleler, Ammar'a saldırap onu feci bir şekilde dövdüler, sonra yere yıkarak tekmelemeye başladılar. Hatta (çok şefkatli ve ince kalpli olan!) Osman'ın kendisi de onun karnına birkaç tekme vurdu. Ammar bayılıp kendinden geçti. Ammar'ın akrabaları gelip onu oradan alarak müminlerin annesi Ümmü Seleme'nin evine götürdüler. Ammar, öğleden gece yarısına kadar baygın kaldı. Dört namazı kazaya kaldı, uyandığında onların kazasını yerine getirdi. Yaşlı olan zavallı Ammar, bu tekmeler neticesinde fıtık hastalığına yakalandı...

Bu olayın ayrıntıları kendi âlimlerinizin güvenilir kitaplarında mevcuttur. İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nde, Mes'ûdî de *"Mürucu'z-Zeheb"* in c.1, s.437'sinde Osman'ın hataları konusunda şöyle diyorlar:

"Huzeyl ve Benî Mahzum kabilelerinin Osman'dan ayrılmalarının sebebi, onun Ammar b. Yasir'i ve Abdullah b. Mesud'u dövdürmesiydi."

Şimdi, Osman'ın ne kadar yumuşak kalpli ve merhametli birisi olduğuna insaflı beylerin kendileri karar versin.

Ebuzer'in İncitilerek Sürgün Edilmesi ve Rebeze Çölünde Vefatı

Osman'ın, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) yakın sahabesi ve İslâm âleminin ikinci şahsı olan Cundeb b. Cunade (Ebuzer-i Gıfârî)'ye karşı takındığı tavır, her özgür insanı düşündürmektedir.

Her iki fırkanın hadisçilerinin ve tarihçilerinin yazdıklarına göre, Osman,90 yaşındaki ihtiyarı (Ebuzer'i) aşağılayıcı ve incitici bir şekilde Medine'den Şam'a, Şam'dan Medine'ye ve oradan da çıplak deveye bindirek kızıyla birlikte Rebezeçölüne sürgün etti. Ebuzer orada vefat etti ve yetim kızı o ürkütücü vadide yalnız başına kaldı.

Büyük âlimleriniz ve tarihçileriniz, örneğin İbn Sa'd "*Tabakat*"ın c.4, s.168'inde, Buhârî, *Sahih*'in "*Zekât Kitabı*"ında, İbn Eb'l-Hadid "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*"nin c.1, s.240'ında, yine c.2, s.375 ilâ 387'sinde, Yâkûbî "*Tarih-i Yâkûbî*"nin c.2, s.148'inde, 4. asrın meşhur muhaddis ve tarihçisi Ebu'l-Hasan Ali b. Hüseyin Mes'ûdî (Ö: 346) "*Mürucu'z-Zeheb*"in c.1 s.438'inde ve yine sizin diğer büyük âlimleriniz -ki vaktimiz onların tümünün sözlerini genişçe anlatmaya müsaade etmiyor- Osman ve onun Muaviye ve Mervan gibi Emevî uşaklarının, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) sevgilisi olan o yaşlı ve mümin insana yaptıklarını, Onu yolcu ettiği için Hz. Ali'ye yaptıklarını ve vahiy hâfızı ve kâtibi olan Abdullah b. Mesud'a da bu suçtan dolayı 40 kırbaç vurduklarını kendi kitaplarında yazmışlardır.

Hâfız: Eğer Ebuzer incitilmişse, kişiliksiz görevliler tarafından incitilmiştir. Halife Osman'ın çok merhametli ve yumuşak kalpli birisi idi; kesinlikle onun bu tür işlerden haberi yoktur.

Davetçi: Meşhur bir misal vardır, diyorlar ki: "Ze mader mehribanter daye hatun!" (Dadı hanım, anneden daha şefkatli!)

Sizin Osman'ı bu şekilde savunmanız hakikate aykırıdır. Zira eğer muteber tarih kitaplarına müracaat etmiş olursanız, Ebuzer'e yapılan hakaret ve eziyetlerin hepsinin Osman'ın apaçık emirleri doğrultusunda olduğunu görüp tasdik edersiniz.

Bu sözün delili, sizin büyük âlimlerinizin güvenilir kitaplarıdır. Nümune olarak rica ediyorum: İbn Esir'in *Nihaye'siyle Tarih-i Yâkûbî*'in 1. ciltleri-

ne, özellikle de İbn Ebû'l-Hadid'in "*Nehcü'l-Belâğa Şer-hi*"nin c.1, s.241'ine müracaat ediniz. Bunlar halifenin Muaviye'ye yazdığı mektubu kaydetmişlerdir. Muaviye Şam'dan Ebuzer'i halife Osman'a şikâyet ettiğinde, Osman ona: "Ebuzer'i işkenceyle Medine'ye gönderin!" diye yazdı. Mektubun aslı şöyledir:

"Cundeb'i (Ebuzer'in ismi), yaşlı (zayıf) ve palansız bir deveye bindirerek onu, gece-gündüz durmadan süren huysuz biriyle bana gönder."

Bu emir gereğince, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) sevgili sahabesi olan o yaşlı ve temiz kalpli insanı, çok feci bir şekilde Medine'ye gönderdiler. Tarih kitaplarının yazdığına göre, Ebuzer Medine'ye vardığında, baldırlarının eti (yaralanmış olduğundan dolayı) dökülüyordu.

Allah aşkına insafla konuşun, merhametin, yumuşak kalpliliğin ve şefkatin mânâsı bu mudur?

Ebuzer Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Çok Sevdiği Biriydi

Ebuzer, Allah ve Resulü'nün hakkında tavsiyede bulunduğu ve sizin büyük âlimlerinizin de o tavsiye ve sözleri kendi kitaplarında naklettikleri yüce şahsiyete sahip bir kişi değil miydi?

Nitekim Hâfız Ebu Nuaymİsfahanî, "*Hilyetu'l-Evliya*"nın c.1, s.172'sinde, İbn Mace Kazvinî "*Sünen-i İbn Mace*"nin c.1, s.66'sında, Şeyh Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabiu'l-Mevedde*"nin 59. babında, İbn Hacer Askalanî "*İsabe*"nin c.3, s.455'inde, Tirmizî "*Sahih-i Tirmizî*"nin c.2, s.213'ünde, İbn Abdulberr "*İstiab*"ın c.2, s.557'sinde, Hâkim "*Müstedrek*"in c.3, s.130'unda, Süyûtî de "*Camiu's-Sağir*"de Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmişlerdir:

"Allah (c.c) bana dört kişiyi sevmemi emretti ve bu dört kişiyi kendisinin de sevdiğini bana bildirdi. "Ya Resulullah (s.a.a) onların isimlerini bize söyleyin." dediklerinde, "Onlar Ali, Ebuzer, Mikdad ve Selman'dır." buyurdular.

Demek ki bu dört kişi, Allah ve Resulü'nün sevdiği insanlardır. Acaba siz beylerin insafı ve vicdanı, onların, Allah ve Resulü'nün sevdiği insana böyle adaletsizce davranmalarına ve daha sonra da ismini yumuşak kalplilik ve şefkat koymalarına müsaade ediyor mu? Bu isnatlar neden Ebu

Bekir ve Ömer'e atfedilmemiştir? Çünkü onlar bu tür şeyler yapmamışlar; tarih nakletmemiş biz de söylemiyoruz.

Hâfız: Tarihçilerin yazdıklarına göre Ebuzer sorun çıkaran birisi imiş, Şam bölgesinde Ali'yi (k.v) propaganda ediyormuş. Şam halkını Ali'nin makamı hususunda bilgilendiriyormuş, ben Resulullah'dan: "*Ali benim halifemdir*" buyurduğunu duydum diyormuş, diğer halifeleri gâsıp Ali'yi ise Resulullah'ın hak halifesi olarak tanıyormuş. İşte bundan dolayı halife Osman (r.a), toplumun düzenini korumak ve fesadın önünü almak için onu Şam'dan Medine'ye çağırmiş. Eğer bir adam halkı, toplumun maslahatına aykırı olan bir işe davet ederse, zamanın halifesinin onu olay yerinden uzaklaştırması gerekir.

Davetçi: Birinci olarak; hakkı söyleyen birini, neden hak olan bilgilerini açıkladın? diye dövmek, sövmek ve işkenceye tabi tutmak mı gerekir? Müslüman bir ferdi mahkeme etmeden, onun hakkında şikâyette bulunan kimsenin sözünün doğruluğu veya yanlışlığını araştırmadan onu hilâfet merkezine çağırarak, daha sonra 90 yaşında olan zayıf bir ihtiyarı palansız yaşlı bir deveye bindirterek onu sert ve huysuz bir adamın emri altında gece gündüz durmadan, uyumasına ve istirahat etmesine bile izin vermeden hareket ettirmek, bu eziyet ve işkence neticesinde bacalarının etinin dökülmesine sebep olmak, mukaddes İslâm dininin hangi kanununa sığıyor? Yumuşak kalpliliğin, merhametin ve mürüvvetin mânâsı bu mudur?

Ayrıca, eğer halife fesadın önünü almak ve toplumsal huzuru korumak istiyordusa, o zaman neden, Resulullah'ın kovup sürgün ettiği Mervan'ı ve sarhoş olarak namaz kıldırıp mihrapta kusan Velid gibi Emevî müfritlerini kendisinden uzaklaştırmadı? Eğer halife toplumda fesada sebep olan bu tür insanların yaptıklarının önünü alsaydı, onların fasadı halifenin ölümüne de sebep olmazdı.

Hâfız: Ebuzer'in doğru söylediği, hak bilgileri ortaya koyduğu ve Resulullah'ın adına hadis uydurmadığı nerden bellidir?

Cehalet Perdelerini Yırtmak İçin İnsaflıca Hüküm Vermek Gerekir

Davetçi: Resulullah (s.a.a) onun dürüstlüğünü ve doğru konuşan biri olduğunu tasdik ve teyit etmiştir. Nitekim sizin büyük âlimleriniz, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmişlerdir:

"Ümmet arasında, doğruluk, sadakat, züht ve takva açısından Ebuzer'in misali, İsa'nın Benî İsrail arasındaki misali gibidir."

Sizin büyük âlimlerinizden olan Muhammed b. Sa'd *"Tabakat"*ın c.4, s.167'de, İbn Abdülbirr *"İstiab"*ın c.1, s.84'ünde (Cundeb babında), Tirmizî *"Sahih"*ın c.2, s.221'inde, Hâkim *"Müstedrek"*ın c.3, s.342'sinde, İbn Hacer *"İsabe"*nin c.3, s.622'inde, Muttaki Hindî *"Kenzu'l-Ummal"*ın c.6, s.69'unda, İmam Ahmed *"Müsned"*ın c.2, s.157'sinde, İbn Ebî'l-Hadid *"Nehcü'l-Belâğâ Şerhi"*ninc.1, s.241'inde (Vahidi'den naklen), Hâfız Ebu Nuaymîsfahanî *"Hilye"*de, *"Lisanu'l-Arap"* ve *"Yenabiu'l-Mevedde"* müellifleri de Ebuzer-i Gifarî hakkındaki hadisleri çeşitli senetlerle nakletmişlerdir. Onlardan biri şudur: Resulullah (s.a.a) buyurdu ki:

"Yeryüzü, Ebuzer'den daha doğru konuşan birisini üzerinde taşımamış; gök de (bulutlar da), ondan daha doğru konuşan birisinin üzerine gölge bırakmamıştır."

Açıktır ki, kendi âlimlerinizin tanıklığıyla, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) doğru konuştuğunu tasdik ettiği bir kimse, kesinlikle söyledikleri sözleri doğru söylemiştir. Allah-u Teâla yalancı ve hadis uyduran birisini asla kendi sevgilisi olarak tanıtmaz. İnsaf gözlerinizi açıp hakla hakikati iyi görünüz. Eğer Ebuzer'in geçmişinde herhangi bir yalan konuşma olsaydı, geçmiş âlimleriniz, Ebu Hureyre ve diğerleri hakkında naklettikleri gibi onun hakkında da naklederlerdi.

Allah aşkına biraz düşünün, insafla hüküm verin; Allah ve Resulü'nün sevdiği ve ümmetin en dürüstü olan birisi, kendi vazifesi gördüğü için iyiliği emredip hakkı yaymak istemiş olursa, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) hadislerini nakletmek suçundan dolayı, yaşlı bir adama hakaret etmeleri, kuru ve susuz bir sahraya sürerek ona işkence etmeleri ve ölünceye dek de geri dönmesine izin vermemeleri, merhamet, şefkat, yiğitlik ve yumuşak kalplilikle nasıl bağdaşabilir?! Merhametin, mürüvvetin ve yumuşak kalpliliğin mânâsı bu mudur?!

Resulullah (s.a.a) Ebuzer'in karşılaşıacağı musibetleri ona haber verdiğinde, onun salih birisi olduğuna tanıklık etmiştir. Nitekim Hâfız Ebu Nuaymîsfahanî *"Hilyetu'l-Evliya"*nın c.1, s.162'sinde kendi senetleriyle Ebuzer'i Gifarî'den şöyle dediğini nakletmiştir:

Hz. Resulullah'ın (s.a.a) hizmetinde olduğum bir sırada bana şöyle buyurdular: "Sen salih bir insansın, benden sonra başına çok belâlar

gelecektir." "Allah yolunda mı?" dediğimde, "Evet, Allah yolunda." buyurdular. Ben de dedim ki: "Allah yolunda gelen başla göz üstüne."

Siz beylerin çelişkili tutumlarınız gerçekten ilginçtir. Bir taraftan âlimleriniz Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu naklediyorlar: "*Benim ahabım gökteki yıldızlar gibidir; hangisine uysanız hidayet olursunuz.*" Diğer taraftan da siz Hz. Resulullah'ın (s.a.a) en büyük ve en temiz kalpli sahabesini, Hz. Ali'yi savunmak suçuyla öldüren ve ona işkence yapan zâlimleri savunuyorsunuz?!

Ya bu hadisleri kendi kitaplarında yazan bütün âlimlerinizi yalanlayacaksınız veya ayet-i kerimede zikredilen sıfatların, bu tür zulümleri yapan kimseler hakkında olmadığını tasdik edeceksiniz.

Hâfız: Kesin olan şudur ki, Ebuzer kendi isteği ile Rebeze'yi seçip oraya gitmiştir.

Ebuzer'in Rebeze'ye Zorla Gönderilmesi

Davetçi: Zât-ı âlinizin bu sözleri, geçmiştekilerin yaptıklarını örtbas etmek için boş çabalar içine giren son dönem mutaassıp âlimlerinizin, eseridir. Çünkü Ebuzer'in zorla Medine'den çıkarılışı, herkesin kabul ettiği kesin bir gerçektir. Örnek için bir haberi nakletmekle yetiniyoruz. İmam Ahmed b. Hanbel "*Müsned*"'in c.5, s.156'sında, İbn Ebî'l-Hadid "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*"'nin c.1, s.241'inde, Vâkıdî de kendi tarihinde Ebu'l-Esved-i Duellî'den (ki sizin rical âlimlerinizin nezdinde güvenilir birisidir) şöyle dediğini nakletmişlerdir:

Ebuzer'i Rebeze'de görüp ondan Medine'den neden çıktığını sormak istiyordum. Bu amaçla onun yanına varıp "Neden Medine'den çıktın?" diye sordum. Cevaben şöyle dedi:

Beni bitkisiz ve susuz olan bu çöle gelmeye mecbur ettiler. Habibim Resulullah (s.a.a) bunu daha önceden bana haber vermişti. Ben bir gün camide uykuya dalmıştım, Hz. Peygamber oraya gelerek ayağı ile bana vurup: "Neden camide yatıyorsun?" diye sordu. Ben de cevaben; "Farkında olmadan uyumuşum" dedim. Bu sırada buyurdular ki: "Seni Medine'den çıkardıklarında ne yapacaksın?" Ben de arz ettim ki: "Mukaddes Şam bölgesine giderim." Buyurdular ki: "Oradan çıkarılırsa nereye gidersin?" Arz ettim ki: "Camiye dönerim." Buyurdular ki: "Bu-

radan da çıkarlarsa ne yaparsın?" Arz ettim ki: "O zaman kılıcı çekip savaşırım." Buyurdular ki: "Seni, senin yararına olan bir şeye yönelteyim mi?" Evet dediğimde buyurdular ki: "Seni nereye sürseler git; dinle ve itaat et." Ben de dinleyip itaat ettim. Sonra dedi ki: "Allah'a andolsun ki, Osman, benim yanımda günahkâr olarak Allah Teâla'nın huzuruna çıkacaktır."

Ali b. Ebî Talib'deki Şefkat ve Merhamet

Eğer dikkatli, insafli ve tarafsız olarak bakacak olursanız, tasdik edersiniz ki; merhametli, şefkatli ve yumuşak kalpli olma sıfatına herkesten daha layık olan ve bu konuda herkesten daha ileride olan kişi mevlâmız Emîrül-Müminin Hz. Ali'dir (a.s). Zira Hz. Ali (a.s) hilâfet makamına geldiğinde, sizin tüm tarihçelerinizin, özellikle de İbn Ebî'l-Hadid'in geniş bir şekilde yazdığına göre, bidatları yok etti. Osman'ın hilâfeti döneminde, çeşitli İslâm beldelerinde valilik ve Hâkimlik makamına atanmış olan Emevîlerin ve diğer kabilelerin zâlim, facir ve fasık şahıslarını buldukları makamlarından azletti.

Zahiri gören birtakım siyasetçiler ve İmam'ın (a.s) dostlarından bazıları, hükümetin temeli sağlamlaşınca kadar Muaviye gibi bazı valilerin ve hâkimlerin bir müddet kendi makamlarında kalmalarına müsaade etmesini ve onları daha sonra azletmelerini önerdiler. Ama İmam (as.) cevaben şöyle buyurdular: *"Allah'a andolsun ki, ben dinde yağcılık ve işimde riya (gösteriş) yapmam."*

Beni onlara karşı dalkavukluk yapmaya zorluyorsunuz. Ama onların, geçmişte yaptıkları gibi benim hükümetimde de zulüm ve haksızlık yapmaya devam edeceklerini bilmiyorsunuz; o zaman İlahî adalet mahkemesinde onların hesabını benim vermem gerekir; benim de buna gücüm yoktur."

İşte Hz. Ali'nin (a.s) zâlim hâkim ve valileri azletmesi, Muaviye (aleyhi'l-haviye) gibi bir grup dünya perest kimselerin muhalefet etmesine, Cemal ve Siffin savaşlarının meydana gelmesine sebep oldu.

Talha ve Zübeyr, Basra ve Kufe valiliği için Emîrül-Müminin Hz. Ali'nin (a.s) yanına geldiklerinde, eğer Hz. Ali (a.s) o şehirlerin valiliğini onlara vermiş olsaydı, onlar muhalefet etmez, Basra fitnesi ile Cemal Savaşı'nı da çıkarmazlardı.

Bazı dar görüşlü kişiler ve olayların zahirine bakanlar, Hz. Ali'nin bazı siyasetlerinin yanlış olduğunu söylüyorlar. Oysa o, adaletin ve siyasetin zirvesiydi. Ama dünya ehlinin anladığı siyaset -iki yüzlülük, yağcılık, yalancılık, dolandırıcılık, hile, İslâm düşmanlarıyla uyum sağlamak, zahiri menfaatleri elde etmek için onları aldatmak- adalet, insaf, takva ve ahirete inanç abidesi olan Hz. Ali (a.s) gibi bir şahsiyetin yanında geçerli bir siyaset değildi.

Bir zaman minberde konuşma esnasında ağladı, sebebini sorduklarında şöyle buyurdu:

"Duydum ki, Muaviye'nin askerleri bir köye baskın yapmış ve İslâm'ın korumasında olan bir Yahudi kızın ayaklarından halhal çıkarmışlar..."

Hz. Ali'nin (a.s) merhameti ve acıma hissi, dosta ve düşmana karşı aynı idi. Osman'ın yaptığı onca kötülöklere rağmen, Osman'ın evi halk tarafından kuşatıldığında, Osman damın üzerinden, yiyeceğinin ve içeceğinin bittiğini Hz. Ali'ye bildirdiğinde, Hz. Ali (a.s) iki oğlu Hasan ve Hüseyin (a.s) ile ona yiyecek ve içecek gönderdi. Nitekim İbn Ebî'l-Hadid ve diğer tarihçiler bu konuya genişçe değinmişlerdir.

Hz. Ali'nin (a.s) dosta ve düşmana gösterdiği ilgi ve muhabbet kimsenin inkâr edemeyeceği bir şeydir. Yetim çocuklara, sahipsiz erkek ve kadınlara ve yoksul insanlara o kadar yardım etti ki, Ebu'l-Eramil, ve'l-Eytam ve'l-Mesakin (yetimler, miskinler ve sahipsiz erkek ve kadınlar babası) diye meşhur oldu. Hilâfeti döneminde, sokakta yorulmuş ve çaresiz kalmış bir kadını su testisi ile görünce, kendisini ona tanıtmaksızın su testisini ondan alıp kadının evine götürdü. Daha sonra un, hurma ve başka yiyecek maddeleri de temin ederek o kadının evine götürdü; kadının yetim çocuklarını okşadı, kendi eliyle onlara ekmek pişirdi ve onlara dertlerini unutturdu.

Halife Osman da cömertlik ve bağış yapmak ile meşhur oldu; ama bu yardımları sadece, Ebu Süfyan, Hekem b. Ebî'l-As ve Mervan b. Hakem gibi kendi akrabalarına ve yakınlarına yaptı! Beytülmalden hiçbir şer'î gerekçe olmadan canının istediği kadar onlara bağışta bulunuyordu.

Akil'i Fazla Yardım İstemesinden Dolayı Uyarması

Osman'ın aksine Hz. Ali (a.s) kendi yakınlarına ihtiyaçlarından daha az veriyordu. Bir gün büyük kardeşi Akil, İmam'ın (a.s) yanına gelerek ta-

yin olunan miktardan fazlasını istedi; fakat Hz. Ali bunu dikkate almadı. Akil: "Sen bugün halifesin, emir senin elindedir, bize daha fazla yardımda ve bağışta bulunmalısın." diye ısrarını sürdürünce, Hz. Ali onu uyarmak için, bir demir parçasını ateşte kızdırarak Akil'in bedenine yaklaştırdı. Akil, acıya dayanamayan hasta bir adam gibi inledi; o demirin kızgınlığından neredeyse yanacaktı.

Bu esnada Hz. Ali şöyle buyurdu:

"Ey Akil! Anneler, senin musibetine ağlasın! İnsanların oyuncak için ısıttıkları demirin ateşinden inliyorsun da, beni Kahhar olan Allah'ın yaktığı ateşe mi sürüklemek istiyorsun? Sen bu küçük acıdan dolayı inliyorsun da, ben o büyük ateşten inlemez miyim?"

İnsafly beylerin, bu iki halifenin durumlarını ve tutumlarını kıyaslayarak hakikati bulmaları, hakka ve hakikate uymaları gerekir.

Hz. Ali'nin (a.s) merhameti ve şefkati sadece dostlara mahsus değildi. Onun merhameti ve şefkati dostlarını sardığı gibi düşmanlarını da kuşatmaktaydı. Düşmana galip geldiğinde, onlara öyle şefkatli davranıyordu ki, herkesi hayretler içerisinde bırakıyordu.

Hz. Ali'nin, Mervan, Abdullah b. Zübeyr ve Aişe'ye Rahmeti ve Merhameti

Hz. Ali'nin katı düşmanlarından biri -ki bunu herkes biliyordu- mel'un oğlu melun Mervan b. Hekem idi. Hz. Ali (a.s) onun bu kadar düşmanlığına rağmen "CemelSavaşı"nda ona galip gelince, onu affedip, ondan yüz çevirdi.

Hazret-i Ali'nin büyük düşmanlarından bir diğeri de, Abdullah b. Zübeyr idi. Abdullah b. Zübeyr, halkın huzurunda açıkça Hz. Ali'ye sövüyordu. Hatta bir gün Basra'da halka yaptığı konuşmasında şöyle dedi: "Ahmak ve cimri olan Ali b.Ebî Talib size doğru gelmiştir!!!"

Onun yaptıkları bunca açık düşmanlığa rağmen onu Cemelsavaşında esir edip Hz. Ali'nin huzuruna getirdiler, Hz. Ali ona aşağılayıcı ve korkutucu bir bakışla bile bakmadı, yüzünü çevirdi ve serbest bırakmalarını emretti.

Bunlardan daha da önemlisi, Ümmü'l-Müminin Aişe'ye takındığı tavidir. Hz. Ali'nin ona karşı davranışı, akılları durdurmuş ve insanları hayrete dü-

şürmüştür. Halbuki Aişe'nin hilâfetin ilk günlerinde fitne çıkarması, ona karşı kıyam etmesi ve ona çirkin sözler söylemesi, insanı o kadar sinirlendiriyor ki, insan kendi kendine,"Onu ben ele geçirmiş olsaydım mahvederdim ve ona en şiddetli cezayı verirdim." diye düşünüyor. Ama Hz. Ali (a.s), ona galip geldiğinde, ona hiç eziyet etmedi ve hiçbir hakarete bulunmadı.

Kardeşi Muhammed b. Ebu Bekir'i onu ağırlaması için görevlendirdi. Kızmak ve sinirlenmek yerine, ona gerektiği şekilde ikramda bulundu. Daha sonra Abdulkays kabilesinden 20 yiğit kadının erkek elbisesi giyinerek kılıç kuşanmalarını ve kadın olduklarının bilinmemesi için de yüzlerini kapatarak Aişe'yi Medine'ye götürmelerini emretti. Aişe Medine'ye vardığında, Resulullah'ın (s.a.a) eşlerinin ve diğer kadınların huzurunda Hz. Ali'den (a.s) memnun olduğunu dile getirdi ve şöyle dedi:

"Ben ömrümün sonuna kadar, Ali'den memnunum ve ona minnettarım; ben onun bu kadar büyük bir insan olduğunu sanmıyordum. Benim ona yaptığım bunca düşmanlığa ve bozgunculuğa rağmen, o, yaptıklarımın hiçbirini yüzüme vurmada. Aksine, haddinden fazla lütufta ve merhamette bulundu. Onun benim canımı sıkkan tek davranışı, beni yabancı erkeklerle Medine'ye göndermesi oldu."

Aişe bu sözleri söyleyince, onu Medine'ye getiren kadınlar, gelip giymiş oldukları erkek elbiselerini çıkardılar ve yüzlerindeki peçeyi açtılar. Böylece onların hepsinin kadın oldukları ortaya çıkmış oldu.

Demek ki Hz. Ali (a.s) bu emriyle, bir taraftan Aişe'nin kadınlarla gitmesini sağlamış, diğer taraftan da yağmacıların, onları erkek zannederek yollarını kesmelerini önlemiş oluyordu. Evet büyük insanlar böyle yaparlar; onların yaptığını yapmak gerekir.

Muaviye'nin Suyu Kesmesi ve Ali'nin Merhameti

Sıffin savaşında Muaviye'ye bağlı birlikler Fırat nehrine daha erken vardılar ve on iki bin asker ile Hz. Ali'nin (a.s) askerlerinin sudan istifade etmelerini engellediler.Hz. Ali (a.s) bunun üzerine Muaviyeye şöyle bir mesaj gönderdi:

"Biz buraya su için savaşmaya gelmedik, her iki tarafın askerlerinin serbestçe sudan istifade etmeleri için askerlerine, su almaya mani olmamalarını emret."

Muaviye, Hz. Ali'nin mesajına cevaben şöyle dedi: "Ali ve ordusu susuzluktan ölene kadar, onlara asla su vermeyeceğiz."

Hz. Ali (a.s) bu cevabı duyunca, Malik Eşter komutasında bir bölük asker çıkararak Muaviye'nin askerlerini geri püskürtüp Fırat'ı ele geçirdi.

Ashabdan bazıları, "Ya Emîre'l-Müminin! Müsaade edin biz de misilleme yaparak, susuzluktan ölmelerini ve savaşın erken bitmesini sağlamak için suyu onlara yasaklayalım." diye öneride bulundular.

İmam (a.s), "Hayır! Allah'a andolsun ki, ben onların yaptığını yapmayacağım; nehrin bazı yerlerini onlar için açık bırakın." diye buyurdular.

Meclisin vaktini göz önünde bulundurarak, Hz. Ali'nin (a.s) düşmanlarına karşı olan şefkatini ve merhametini özet olarak arz etmeye çalıştık. Sizin büyük âlimleriniz kendi kitaplarında, bu sözleri daha geniş bir şekilde beyan edip nakletmişlerdir. Örneğin, Taberî kendi tarihinde, İbn Ebî'l-Hadid "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*"inde, Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabiu'l-Mevedde*"nin 51. Bâbında, Mes'ûdî "*Mürucu'z-Zeheb*"-de ve diğer tarihçiler de eserlerinde bu meselelere değinmişlerdir.

Binaenaleyh, insafı ve aydın fikirli muhterem beyler, bu iki halifenin (Osman ve Hz. Ali) hayatlarından ikişer sayfa okuyarak, (ön yargıda bulunmaksızın) sâlim bir fikirle onlardan hangisinin, "ruhama-u beynehum" (**müminlere merhametlidirler**) ayetinin kapsamına girdiğine ve bu ayetin onlardan hangisine şamil olduğuna bir baksınlar.

Ayet-i kerimeye biraz daha dikkatli ve insafı bakacak olursanız, göreceksiniz ki "Muhammed'un Resulullah" mübtedadır, "Vellezine Meahu" mübtedaya matuf olmakla birlikte onun haberidir, ondan sonra gelen cümleler ise ikinci haberdir. Bunların hepsi bir kişinin sıfatıdır. Yani bu sıfatlar (Resulullah ile beraber olma, savaş meydanlarında, ilmî ve dinî münazaralarda kâfirlere karşı şiddetli, dost ve düşmana karşı ise şefkatli ve merhametli olmak) sadece bir kişiye aittir. O kişi de, daha önce de ispatladığımız gibi (ona selâm olsun) Hz. Ali'dir. Zira Hz. Ali bir an bile Hz. Peygamber'den ayrılmamıştır; ayrılmayı aklından bile geçirmemiştir.

Nitekim daha önce arz ettiğim gibi, Allame Fakih Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafîî "*Kifayetu't-Talib*" kitabında; "Allah (c.c), Hz. Ali'yi bu ayeti şerif ile tavsif etmiştir." diyor.

Şeyh: Açıklamalarınızın birçok cevabı vardır. Eğer ayetin mânâsı sizin de-

diğiniz gibi olursa, o zaman "Vellezine meahu" (**Onlarla birlikte olanlar**) cümlesiyle doğru olmaz. Çünkü "Vellezine meahu" çoğuldur; bu ibarenin kendisi de, söz konusu ayetin bir kişi hakkında nazil olmadığını göstermektedir. Eğer bu sıfatlar bir kişinin hakkında olmuş olsaydı, o zaman neden çoğul olarak zikrolunmuştur?

Davetçi: Evvela benim sözlerimin birçok cevabının olduğunu buyurdunuz; peki meselenin aydınlığa kavuşması için neden cevap vermiyorsunuz? Beylerin susması ve cevap vermemesi, benim sözlerimin mantıklı olduğuna yeterli bir delildir. (Gerçi münakaşa ve laf oyunu yapmak için yol açıktır.) Ama siz beyler, insaflı olduğunuzdan dolayı mantıklı cevapların karşısında susmayı tercih ediyorsunuz.

İkinci olarak; zât-ı âlinizin beyanı, konuşmada münakaşa yapmaktır. Kendiniz de biliyorsunuz ki, Arapça'da veya diğer dillerde tekile, tazim ve saygı için çoğul lafzını kullanmak çok yaygındır.

Ehlişünet Âlimlerinin İttifakıyla Velâyet Ayeti Hz. Ali Hakkında İnmiştir

Semavî kitapların en sağlam senetlisi olan Kur'ân-ı Kerim'de bunun benzeri birçok ayet vardır. Örneğin, mübarek Velâyet Ayeti'nde Allah-u Teala şöyle buyuruyor:

"Sizin veliniz, ancak Allah, O'nun Resulü, namazı dosdoğru kılan ve rükû hâlinde zekât veren müminlerdir."⁽¹⁾

Bu ayetin, Hz. Ali (a.s) hakkında nazil olduğu, bütün müfessir ve muhadisler tarafından kabul edilmiştir. Örneğin:

- 1- İmam Fahr-i Râzî "*Tefsiri Kebir*"'in c.3, s.431'inde,
- 2- İmam Ebu İshak Sa'lebî "*Keşfu'l-Beyan*" da,
- 3- Carullah Zemahşerî "*Keşşaf*"'ın c.1, s.422'sinde,
- 4- Taberî "*Tefsir-i Taberî*" adlı kitabının c.6, s.186'sında,
- 5- Ebu'l-Hasan Rummanî, kendi tefsirinde,

1- Mâide, 55.

- 6- İbn Huvazın Nişâbûrî, kendi tefsirinde,
- 7- İbn Sa'dun Kurtubî "*Tefsir-i Kurtubî*" adlı kitabının c.6, s.221'inde
- 8- Nesefî Hâfız, Hazin Bağdâdî'nin tefsirinin haşiyesinde yer alan tefsirinin 496. Sayfasında,
- 9- Fazıl Nişâbûrî "*Garaibu'l-Kur'ân*"ın c.1, s.461'inde,
- 10- Ebu'l-Hasan Vâhidî "*Esbabu'n-Nüzul*"un148. sayfasında.
- 11- Hâfız Ebubekir Cessas "*Tefsir-u Ahkamu'l-Kur'ân*"nın 542. sayfasında,
- 12- Ebu Yusuf Şeyh Abdusselâm Kazvinî "*Tefsir-i Kebir*"inde,
- 13- Hâfız Ebubekir Şirâzî "fî-ma Nezele Mine'l-Kur'âni fîEmîri'l-Müminin"de,
- 14- Kadı Beyzavî "Envaru'l-Tenzil"ın c.1, s.345'inde,
- 15- Celaluddin Süyûtî "ed-Dürrü'l-Mensûr"un c.2, s.293'ünde,
- 16- Kadı Şevkanî es-San'aî "*Fethu'l-Gadir*"de,
- 17- Seyyid Mahmud Alûsî "*Tefsir-i Alûsî*"nin c.2, s.329'unda,
- 18- Hâfız İbn Ebî Şeybe el-Kûfi kendi tefsirinde,
- 19- Ebu'l-Berekât, kendi tefsirinin c.1, s.496 'sında,
- 20- Hâfız Beğevî "*Meâlimu't-Tenzil*"de,
- 21- İmam Ebu Abdurrahman Nesaî kendi Sahihinde,
- 22- Muhammed b. Talha eş-Şafî "*Metalibu's-Süul*"un 31. sayfasında,
- 23- İbn Ebî'l-Hadid "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*"nin c.3, s.275'inde,
- 24- Hazin Alauddin Bağdâdî kendi tefsirinin c.1, s.496'sında,
- 25- Süleyman Hanefî "*Yenabiu'l-Mevedde*"nin 212. sayfasında,
- 26- Hâfız Ebu Bekir Beyhakî "*Masanef*"da,
- 27- Râzîn Abderî "*Cem'un Beyne's-Sihahi's-Sitte*"de,
- 28- İbn Asakir Dimaşkî "*Tarih-i Şam*"da,
- 29- Sibte b. Cevzî "*Tezkire*"nin 9. sayfasında,

- 30- Kadı Uzududdin İyçî "*Mevakıf*"ın 276. sayfasında,
 31- Seyyid Şerif Curcanî "*Mevakıf'ın Şerhi*"nde,
 32- İbn Sabbağ Mâlikî "*Fusulu'l-Mühimme*"nin 123. sayfasında,
 33- Hâfız Ebu Sa'd es-Sem'anî "*Fezailu's-Sahabe*"de,
 34- Ebu Cafer İskafî "*Nakzu'l-Osmaniyye*"de,
 35- Taberânî "*Evsed*"de,
 36- Şafiî fakihi olan İbn Meğazilî "*Menakıb*"da,
 37- Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafiî "*Kifayet'ut Talib*"de,
 38- Mevlâ Ali Kuşçu "*Şerh-i Tecrid*"de,
 39- Seyyid Muhammed Mumin Şebencî "*Nur'ul Ebsar*"ın 77. sayfasında,
 40- Muhibbuddin Taberî "*Riyazu'n-Nezre*"nin c.2, s.227'sinde, mezkur ayetin Hz. Ali hakkında nazil olduğunu tasdik etmişlerdir.

Velhasıl sizin büyük âlimlerinizin, müfessirlerinizin ve muhaddislerinizin çoğu, Sudey, Mücahid, Hasan Basrî, A'maş, Utbe b.Ebî Hekim, Galib b. Abdullah, Kays b. Rabia, İbayet b. Rab'i, Abdullah b. Abbas (Ümmetin âlimi ve Kur'ân'nın tercümanı), Ebuzer-i Gıfarî, Câbir b. Abdullah Ensârî, Ammar, Ebu Rafi, Abdullah b. Selâm ve diğerlerinden naklen Velâyet Ayeti'nin Hz. Ali (a.s) hakkında nazil olduğunu teyit ve tasdik etmişlerdir. Bu şahısların her biri çeşitli lafız ve tabirlerle; "Hz. Ali, namazda rüku hâlindeyken yüzüğünü fakire sadaka verdiğiinde bu ayet (Velâyet Ayeti) nazil oldu." demişlerdir.

Ayetin cem (çoğul) lafızıyla zikredilmesi de, Hz. Ali'nin velâyet, imamet ve hilâfet makamını tazim ve tekrim etmekten ötürüdür. Zira Allah Teala sınırlandırma kelimesi olan (innema) ile başlayarak şöyle buyuruyor:

"İnnema veliyyukumallahu ve resuluhu vellezine amenu; ellezine yukimune's-salâte ve yu'tun'ez- Zekâte ve hum raki-ûn." (Sizin veliniz, ancak ve ancak Allah, O'nun Resulü, namazı dost doğru kılan ve rükû hâlinde zekât veren miminler (yani Ali b.Ebî Talib)'dir.)

Şeyh: Konu pek de sizin buyurduğunuz gibi kesin değildir. Bu ayetin nüzul sebebi ihtilâfıdır. Bazıları, Ensar hakkında, bazıları Ubade b. Samit, bazıları da Abdullah b. Selâm hakkında nazil olduğunu söylüyorlar.

Davetçi: Sizin gibi bilgin beylerin, (Şia âlimlerinin tevatürüne ilâveten) bunca büyük âlimlerinizin ve müfessirlerinizin, bu ayetin Hz. Ali (a.s) hakkında olduğuna dair belirttikleri görüşler karşısında bazı meçhul, zayıf ve mutaassıp kimselerin merdut sözlerine tutunmaları gerçekten de tuhaftır. Oysa sizin bazı araştırmacı âlimleriniz, bu mânâda ittifak etmişlerdir. Örneğin, Fâzıl Taftazânî ve Molla Ali Kuşçu (*Şerh-i Tecrid*'de) şöyle diyor:

"Müfessirlerin ittifakına göre bu ayet, Hz. Ali namazda rüku hâlindeyken yüzüğünü fakire verdiği zaman onun hakkında nazil olmuştur."

Acaba insafı bir âlimin aklı, Ehlisünnet'in büyük âlimlerinin görüşlerini dikkatte almayarak bir grup mutaassıp, bir avuç Havaricî ve Nasıbî artıklarının saçma-sapan mânâsız sözlerine itimat etmesine müsaade eder mi?

Velâyet Ayeti Hakkındaki Şüpheler ve Cevapları

Şeyh: Zât-ı âliniz, bu ayeti ustaca naklederek sürekli olarak Ali'nin (k.v) hilâfetini ve imametini ispatlamaya çalıştınız. Halbuki bu ayetteki "veli" sözcüğü, muhip ve dost anlamındadır; imam ve halife anlamında değildir.

Sizin buyurmuş olduğunuz söz, (ki **veli**'den maksat halife ve imamdır) doğru olsa bile, "el-ibretu bi-umumi'l-lafz, la bi-hususi's-sebeb" (Lafzın umum manası dikkate alınır, sebebin özel olması değil) kuralı gereğince, "veli" sadece bir kişiye değil, Ali (k.v) de onlardan olmak üzere diğer kimseleri de kapsar. Ayrıca "veliyyukumullah" ve "el-leziyne" kelimelerindeki çoğul kipi, umumu ifade etmektedir; delilsiz olarak çoğulu tekile yüklemek ve cevaz olmaksızın Allah'ın (c.c) kelamını tevil etmek doğru değildir.

Davetçi: Evvela "veliyyukum" kelimesiyle ilgili olarak yanlış buyuruyorsunuz. Zira "veli" kelimesi tekildir; "kum" çoğuldur; kum'dan (sizden) maksat ise ümmettir; bu, tekile itlak olmamış ki tenkit ediyorsunuz! Ama "veli", her dönemde ümmete velâyeti olan tekil bir ferttir.

İkinci olarak, bazı mutaassıp, Haricîlerin ve Nasıbîlerin saldırısına uğrayan ve tekile yüklenilmez denilen kelimeler; "ellezîne", "yukîmû-ne" ve "yu'tûne" kelimeleridir.

Bu eleştirinin cevabını da, az önce arz ettim. Dedim ki: İlim ehlinin ve edebiyatçıların nezdinde, tekrim ve tazim için çoğulun tekile hamledilmesi yaygındır.

Ayrıca, sizin, lafzın umumu ifade ettiğini iddia ettiğiniz gibi biz de bu ayeti, hasr kelimesi olan "innema" sözcüğü gereğince, Hz. Ali (a.s) hakkında nazil olduğu kanısında olmamıza rağmen ihtisas iddiasında bulunmuyoruz; ismet ailesinden olan diğer fertleri de bu ayetin kapsamında görüyoruz.⁽¹⁾ Nitekim bizim muteber hadis ve rivayetlerde yer aldığına göre, itret-i tâhireden olan diğer masum İmamlar da bu ayetin kapsamı içerisinde. Her imam, imamet makamına ulaşacağı sırada, bu fazilete ve büyük özelliğe sahip olurlar. (Bunlar sizin de iddia ettiğiniz gibi Hz. Ali (a.s) ile birlikte bu ayetin şâmil olduğu kimselerdir.) Nitekim Carullah Zemahşerî *Keşşaf*'da diyor ki: "Gerçi bu ayet-i şerife (hasrdır) ve Hz. Ali hakkında nazil olmuştur; ama çoğul olarak zikredilmesinin sebebi, başkalarının ona tâbi olması içindir."

Üçüncü olarak, avam halkı yanılmak için büyük bir mugalata yaparak; "Şiîler bu ayeti tevil edip Ali'ye (a.s) muhtas kılmışlardır." dediniz. Halbuki bu ayet, her iki fırkanın (Şia ve Ehlisünnet) bütün müfessirlerinin ve muhaddislerinin ittifakına göre, (azınlık ve inatçılar hariç) az önce de zikrolunduğu gibi Hz. Ali (a.s) hakkında inmiştir; Şiîlerin tevilıyla bu makam Hz. Ali'ye isnat edilmiş değildir.

Şeyh: Bu ayetteki "veli" sözcüğü, kesinlikle yardımcı manasındadır. Eğer hilâfet ve imamet makamı olan tasarruf sahibi (velâyet) mânâsında olsaydı, Resulullah'ın (s.a.a) da hayatında bu makama sahip olmuş olması gerekirdi; oysa böyle bir sözün batıllığı apaçıktır.

Davetçi: Bunun batıl olduğuna dair elinizde herhangi bir delil bulunmamaktadır; ayrıca ayetin zahirinin, cümle-i ismiyye olması itibarı ve "veli" sözcüğünün de sıfat-ı müşebbihe olması delâletiyle, bu makamın devamını ve sürekliliğini Hz. Ali için ispat etmektedir. Bu iki özellik, bu büyük makamın sebat ve sürekliliğini ve Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Hz. Ali'yi Tebuk savaşında Medine'de halife tayin ettiğini ve vefat anına kadar da onu azletmediğini göstermektedir.

Ayrıca bunu pekiştiren diğer bir hadis de "Menzilet" hadisidir. Resulullah (s.a.a) defalarca şöyle buyurmuştur: "*Ali'nin menzileti (konumu) bana nispetle, Harun'un Musa'ya olan menzileti gibidir.*" (Nitekim geçen gecelerde,

1- Yani bu ayet, sadece Hz. Ali (a.s) değil, diğer Ehlibeyt İmamları'nın velâyetini de ispatlamaktadır.

bunu genişçe izah ettik.) Bunun kendisi de tek başına, Hz. Ali'nin, Resulullah'ın sağlığında ve onun vefatından sonra velâyet sahibi olmasına büyük bir delildir.

Şeyh: Zannediyorum biraz dikkatli düşünecek olursanız, bu ayetin (İn-nema veliyyukumullah...)Ali (k.v) hakkında inmediğini söylersek daha uygun olur. Çünkü Hz. Ali'nin makamı, bu ayet ile ona bir fazilet ispat etmemizden daha yücedir. Zira bu ayet, bir fazilet ispat etmemekle kalmıyor, onun faziletlerini de lekeliyor.

Davetçi: Öncelikle ne senin, ne benim, ne de ümmetten herhangi bir şahsın, hatta büyük sahabelerin, ayetlerin nüzul sebebine müdahale hakkımız yoktur; ayetlerin nüzul sebepleri gönlün isteğine göre değildir. Ayetlerin mânâ ve nüzulunda, kendi isteklerine göre tasarrufta bulunanlar, kesinlikle dinsiz kimselerdir. Nitekim Bekrîler, durumu belli cail (hadis uyduran) İkrime'den, bu ayetin Ebu Bekir hakkında nazil olduğunu söyleyerek tasarrufta bulunmuşlardır.

İkinci olarak, zât-ı âliniz her zaman söze başladığınızda gerçekten semboller ve sırlar keşfediyorsunuz!! Çünkü ilk kez sizden böyle bir şey duyuyorum; el-hak fikrinizce çok yüce ve güzel bir keşif yaptınız!! Buyursanız çok iyi olur; acaba bu ayet hangi açıdan, muvahhitlerin mevlâsı, müminlerin emiri Hz. Ali'nin (a.s)velâyet makamını lekeliyor?

Şeyh: Mevlâmız Ali'nin (k.v) yüce makamlarından birisi, namaz hâlinde Allah'a, kimseye dikkat etmeyecek kadar yönelmesiydi. Hatta bizim açımızdan kesin olan bir rivayete göre, savaşların birinde Hz. Ali'nin bedene birkaç tane ok saplanmış ve bunların çıkarılması onu çok incitiyor-muş. Bundan dolayı Hz. Ali namaza durduğunda okları onun bedeninden çıkarmışlar. Huzu ve huşusundan, Hak Teala'nın rahmetinde gark olduğundan, okların acısını bile hissetmemiş. Eğer onun namaz hâlinde yüzüğünü fakire vermesi olayı doğru olursa, onun namazına büyük bir leke sürmüş olursunuz. Normalde her insanın tabii olarak hissedeceği bir acıyı, huşu ve huzusundan dolayı hissetmeyen bir kimse, nasıl olur da fakirin inlemesini hissederek rüku hâlinde yüzüğünü ona veriyor?

Üstelik, zekât verme gibi bir amel, niyeti gerektirir. Namaz hâlinde, tüm benliğiyle Hak Teala'ya yönelmesi gerekirken, nasıl olur da namaz niyetinden çıkıp insanlara yöneliyor? Biz Hz. Ali'nin makamını daha yüce

gördüğümüzden bunu tasdik edemeyiz. Eğer fakire sadaka verilmişse, bunun kesinlikle namaz hâlinde olmaması gerekiyor; çünkü rüku, huzu ve huşu anlamındadır; yani o, huzu ve huşu ile yüzüğünü dilenciye verdi, namaz hâlinde değil.

Davetçi: Azizim! Duayı güzel öğrenmişsin; ama yerini yitirmişsin. Sizin bu eleştiriniz, örümcek yuvasından daha zayıftır.

Birinci olarak; bu amel, Hz. Ali'nin makamına herhangi bir eksiklik getirmediği gibi fakirin kalbini ferahlatmasına, onun sevinmesine, Hz. Ali'nin de makamının yücelmesine ve kemaline sebep olmuştur. Zira Hz. Ali, sürekli olarak her halükarda Allah'ı hatırlamış ve her zaman olduğu gibi Allah'ın rızasını ön planda tutmuştur. Bu amelinde de, Allah yolunda mal infak etmek ibadetiyle, hem bedenî, hem de ruhî ibadeti bir arada toplamıştır.

Aziz kardeşim! Namazın huşusuna zarar veren ve ibadetin sevabının azalmasına sebep olan ilgi, nefsi ve dünyevî şeylere gösterilen ilgidir. Ama bir ibadette, başka bir ibadet olan hayırlı bir amele yönelmek, kemale sebep olur.

Meselâ eğer bir kimse namazda aziz bildiği biri için, hatta Allah'ın (c.c) en sevgili kulları olan Hz. Resulullah'ın (s.a.a) ailesi ve Ehlibeyti için ağlarsa, namazı batıl olur. Ama Allah'a (c.c) olan aşkıdan veya onun korkusundan dolayı ağlarsa, bu, onun kemaline ve faziletine sebep olur.

İkinci olarak; rükunun, huşu manasında olduğunu buyurdunuz. Bu söz belli bir yere kadar doğru olabilir. Ama eğer siz, belli bir farz amel olan namazın rükusuna olan emri, Lügatteki huşu-huzu anlamına gelen tutarmanız, akıl sahiplerinin, din ve ilim ehli olanların yanında gülünç duruma düşersiniz.

Bu ayet-i kerimede de zâhirin hilafına görüş belirttiniz. Kesinlikle lafzı (rükuu), asıl, hakiki ve örfî olan mânâsından çıkardınız. Biliyorsunuz ki rüku, şeriat örfünde namazın erkanlarından olan bir rükne ıtlak oluyor. O da, eller dize ulaşacak kadar eğilmedir.

Bu mânâyı (Hz. Ali'nin, namazın rükusunda yüzük vermesini) kendi büyük âlimleriniz tasdik etmiştir. Nitekim daha önce de arz ettiğim gibi, Fazıl Kuşçu "*Şerh-i Tecrid*"de müfessirlerin görüşlerini açıklayarak şöyle diyor: "Hz. Ali namazda rüku hâlinde olduğu bir hâlde yüzüğünü fakire verdi."

Bütün bu sözler bir tarafa; şimdi buyurun bakalım; hasr (innema) kelimesi ile nazil olan bu ayet (Velâyet Ayeti), acaba övgü için mi nazil olmuştur, yoksa yerme için mi?

Şeyh: Övgü için nazil olduğu apaçıktır.

Davetçi: Öyleyse her iki fırkanın (Şia ve Sünnî) büyük müfessir, muhaddis ve araştırmacılarının çoğu, bu ayetin Hz. Ali (a.s) hakkında nazil olduğunu ve onu övdüğünü belirttikten sonra, artık böyle tartışmalara gerek kalmaz. Çünkü Haricî ve Nasıbîlerden mutaassıp kimseler, bu tür sözlerle sarılmaktadırlar. Çocukluktan beri sizin gibi tertemiz insanların beynine, "biz bu olayı kabul etmiyoruz" sözünü yerleştirmişlerdir. İşte bundan dolayı siz de böyle resmî bir mecliste düşünmeksizin tam bir cesaretle; "Biz bu olayı tasdik etmiyoruz" diyorsunuz.

Şeyh: Affedersiniz, zât-ı âliniz konuşmada usta güçlü bir hatip olduğunuzdan, bazen kelimeleri bazı kinayelerle kullanıyorsunuz. Bu, bazı bilgisiz insanların yanlış anlamalarına sebep olabilir ve iyi bir sonuç vermeyebilir. Buna göre konuşmalarınızda buna riayet ediniz.

Davetçi: Benim konuşmalarımnda gerçeklerin dışında bir şey yoktur. Allah şahittir ki,kinayeleyle bir şey söyleme kastım yoktu. Kinayeli konuşmaya gerek de yoktur. Çünkü istediğim şeyi açıkça söylüyorum. Yanlış buyurmuş olabilirsiniz veya kusur bulmak için böyle düşünmüşsünüzdür. Lütfen o kinayenin ne olduğunu buyurunuz.

Şeyh: Şimdiki sohbetinizde "MuhammedunResulullah" ayetindeki sıfatları beyan ederken buyurdunuz ki bunlar, ömrünün başından sonuna kadar imanında şüphe ve tereddüt olmayan Ali b.Ebî Talib'e (k.v) mahsus olan birtakım sıfatlardır. Bu cümle, kinaye yoluyla diğer kimselerin imanlarında şüphe ve tereddüt olduğunu vurguluyor. Hulefa-i Raşidin'in ve diğer sahabelerin, kendi imanlarında şek ve şüpheleri mi vardı? Bütün sahabe, Ali (k.v) gibi iman ettikleri ilk günden ömürlerinin sonuna kadar inançlarında sabit kalmış ve bir an dahi Resulullah'tan (s.a.a), sapıp uzaklaşmamışlardır.

Davetçi: Öncelikle şunu arz edeyim ki ben sizin buyurduğunuz gibi konuşmadım. İkinci olarak; bildiğiniz gibi bir şeyi ispat etmek, başka bir şeyi nefyetmek mânâsında değildir. Üçüncü olarak; siz (gerçekleri öğrenmek yerine) sadece kusur bulmak peşinde olabilirsiniz; ama başka kimseler

böyle olmayabilir. Siz kesinlikle bu beyanınızda (özür dileyerek söylüyorum) mugalata yaptınız. Allah şahittir ki, sizin zannettiğiniz gibi kinayeli konuşmayı aklımdan bile geçirmedi. Faraza (mugalata yapmak ve şüphe icat etmek kastınız olmasa bile) böyle bir şey düşünmüş olsanız bile, bunu bana sessizce sorsaydınız daha iyi olurdu; ben de buna karşı olumlu veya olumsuz bir cevap arz ederdim.

Şeyh: Sizin konuşma tarzından böyle bir şeyin olduğu anlaşılıyor. Elbette cevap vermemek birtakım hayaller üretmektedir. Aklınızda ve zihninizde olanları gerçek deliller ile beyan etmenizi temenni ederim.

Davetçi: Bu soruyu sormakla, hayallerin üretilmesine siz sebep oldunuz. Yine de arz ediyorum, bundan vazgeçmeniz iyi olur; ısrar etmeyin.

Şeyh: Eğer ahlaksızlık yapıldıysa artık geçti; cevap vermektan başka çareniz yoktur. Eğer olumlu veya olumsuz cevap vermezseniz, kesinlikle rahatsızlığa sebep olacaktır; bunun iyi bir sonuç vereceğini zannediyorum.

Davetçi: Benden yana asla edepsizlik olmaz; sizin ısrarınız veya başka bir tabirle tehditleriniz, hakikatlerin ortaya konmasına sebep oldu. Elbette bu hakikatler baştan beri sizin büyük âlimlerinizin kendi kitaplarında kaydederek ortaya koyduğu hakikatlerdir.

Şek ve şüphe konusuna gelince; imanları kemal derecesine ermeyen ashabın çoğu, bazen şek ve şüpheye kapılıyordu. Sonuçta onlardan bazıları şek ve şüphe içerisinde kalıyordu. Bundan dolayı bazı ayetler onların kınanması için nazil oluyordu. Münafikun Suresi onların hakkında nazil olmuştur.

Ama böyle soruların alenî olması ahlakî yönden doğru değildir. Zira cahil insanlar, cahilce besledikleri aşırı sevgiden veya buğzdan dolayı itiraz edebilirler. Yine de temenni ediyorum ki, bu sorudan vazgeçin veya müsaade edin başka bir zaman bunun cevabını kendi aramızda arz edeyim.

Şeyh: Yani Hulefa-i Raşidin'in (radiyallah-u anhum) şüphe edenlerden olduğunu mu söylemek istiyorsunuz?

Davetçi: Gerçekten mugalata yapıyorsunuz, sınırları tahrik ediyorsunuz. Madem ki bu kadar ısrar ediyorsunuz, ben de sizi cevapsız bırakmayayım; ama bu eğer avamın içerisinde herhangi bir tepki yaratırsa, sorumlusu zât-ı âlinizdir. Benim: "Yanıyorsunuz veya kasıtlı olarak böyle konu-

şuyorsunuz" dememin sebebi, kendi büyük âlimlerinizin naklettiklerinin tarihte geçmesinden dolayıdır.

Şeyh: Hangi konuda yazmışlar, onların şüphesi nerede imiş ve şüphe eden şahıslar kimlerdir? Lütfen açıklayınız.

Davetçi: Tarih ve hadis kitaplarından anlaşıldığına göre, bazı şahıslar bir kez değil, hatta birkaç defa şüphe etmişler; ama hakikat ortaya çıkınca şüpheleri yok olmuştur. Ancak bazıları sürekli şüphe içerisinde kalmış ve Allah'ın gazabına uğramışlardır.

Ömer'in Hudeybiye'de Resulullah'ın (s.a.a) Peygamberliğinden Şüphe Etmesi

Nitekim meşhur Şafiî fakihlerinden olan İbn Meğazilî "*Menakıb*" da, Hâfız Ebu Abdullah Muhammed b.Ebî Nasr Hamidî de, "*Cem'un Beyne's-Sahihayn*" da şöyle yazmışlardır:

"Ömer b. Hattab -r.a.- dedi ki: "Hudeybiye'de şüphe ettiğim kadar, Muhammed'in peygamberliğinden şüphe etmedim."

Halifenin sözü kullanım şeklinden, Hz. Peygamber'in peygamberliğinden defalarca şüphe ettiği anlaşılmaktadır. Ancak Hudeybiye'deki şüphe diğer şüphelerinden daha kuvvetliymiş.

Nevvab: Kible sahip (alicensap)! Bağışlayın, Hudeybiye'de ne oldu ki, onun şüphe etmesine yol açtı?

Davetçi: Olayın izahı çok geniştir. Ancak toplantının vaktini göz önünde bulundurarak size olayın özetini arz edeyim.

Hudeybiye Vakıası

Resulullah (s.a.a) bir gece rüyasında, ashabıyla beraber Mekke'ye gidip umre yaptıklarını görüyor. Sabahleyin uykusunu ashaba anlatıyor. Ashap, "Siz bizim rüyalarımızı tabir edensiniz; bu rüyanızın tabiri nedir!" diye arz ediyorlar. Hz. Peygamber şöyle buyuruyorlar: "*İnşaallah biz Mekke'ye gidip amellerimizi yapacağız.*"

Ama ne zaman müşerref olacaklarını belirlemiyor. Aynı yıl Resulullah (s.a.a) Allah'ın evini ziyaret aşkından dolayı, ashabla birlikte, Mekke-i Muazzama'ya doğru hareket ediyorlar. Hudeybiye'ye⁽¹⁾ vardıklarında,

1- Hudeybiyye; Mekke yakınında bir kuyunun adıdır; yarısı haremnden, diğer yarısı ise

Kureyş kâfirleri haberdar oluyorlar. Bundan dolayı savaş teçhizatıyla onların önüne çıkarak Mekke'ye girmelerine engel oluyorlar.

Resulullah (s.a.a) savaş değil, sadece ziyaret niyetinde olduğu için, Mekke kâfirleriyle sulh yaparak anlaşma imzalayıp oradan geriye döndüler. İşte bu olay esnasında Ömer, kendi itiraf ve ikrarına ve sizin de büyük âlimlerinizin kaydettiğine göre Peygamberin nübüvvetinden şüpheye kapıldı. İşte bu yüzden Hz. Resulullah'ın (s.a.a) yanına gelerek şöyle dedi:

"Ya Resulullah! Siz Peygambersiniz ve sözü doğru olansınız, bize Mekke'ye gideceğiz, orada saçlarımızı tıraş edeceğiz demediniz mi; şimdi neden tersi oldu?"

Hz. Peygamber (s.a.a) buyurdular ki: "Peki ben zaman tayin ettim mi? Bu yıl ziyaret edeceğiz dedim mi?"

Ömer: "Hayır, Ya Resulallah." dedi.

Hz. Peygamber (s.a.a) buyurdular ki: "Öyleyse dediklerim doğrudur, ziyarette bulunacağız inşaallah; rüyamın tabiri gerçekleşecektir; ancak rüyanın tabiri Allah'ın iradesine bağlıdır; erken veya geç olabilir."

İşte bundan dolayı Cebrail nazil olarak "Fetih" Suresi'ndeki şu ayeti indirdi:

"Andolsun, Allah, Resülü'nün gördüğü rüyanın hak olduğunu doğruladı. Eğer Allah dilerse, mutlaka siz Mescid-i Haram'a güven içinde, saçlarınızı tıraş etmiş, (kiminiz de) kısaltmış olarak ve korkusuzca gireceksiniz. Fakat Allah, sizin bilmediğinizi bildi, böylece de bundan başka da size yakın bir fetih ve zafer verecektir."⁽¹⁾

İşte bu, "Hudeybiye" olayının özeti idi. Bu olay, sabit müminler ve sarsılan insanlar için bir imtihandı.

(Söz buraya vardığında, beyler saatlerine baktılar ve gülerek şöyle dediler: Söz o kadar tatlı ve çekici ki, her şeyi unutuyoruz. Mecliste bulunanlara gerçekten çok zahmet verdik; dün gece beylerin vakti alındı, bu gece de gece yarısını çok geçmiş. Bu, ahlakî olarak da doğru değildir, toplantıya son verirsek iyi olur. Bu arada çay ve tatlı ikram edildi, beylerin morallerinin düzelmesi için de biraz şaka yaptık.)

haremin dışından sayılmaktadır.

1- Fetih, 27. Bu fetihten maksat, Hayber fethidir.

Beklenmedik Sözler

Hâfız: Kible sahip (âlicenap)! Sizinle konuşmaktan çok memnun olduk. Özellikle sizin cezbedici ahlakınız bizi çok sevindirdi; sizinle daha fazla vakit geçirmek isterdik. O kadar cezp edici bir ahlakınız var ki insan elinde olmaksızın kendini size veriyor ve herhangi bir sözü olsa da sessizce sizi dinlemek zorunda kalıyor. Nitekim bizim söyleyecek sözlerimiz çoktu, birçok meseleler mücmel ve müphem kaldı. Ama ne yapalım mecburen vatana dönmek zorundayız, orada vakti geçen birtakım şahsi ve genel işlerimiz vardır. Ümit ediyoruz ki zât-ı âliniz, huzurunuzdan yeterli derecede istifade etmemiz için bizi minnettar ederek evimizi şerefendirirsiniz.

Nevvab: (Hâfıza dönerek:) Biz sizin gitmenize izin vermeyiz. Zira mesele öyle hassas bir noktaya varmış bulunuyor ki, burada bir taraf olmalı. Çünkü siz sürekli olarak bizlere diyordunuz ki, Rafızilerin (Şîilerin) hiçbir delili ve burhanı yoktur; tek başlarına kadının yanına gidiyorlar. Bizim karşımıza çıkarlarsa, aciz kalırlar. Bizler bu toplantılarda tam aksine sizlerin susup aciz kaldığınızı gördük. Biz dinleyicilerin, hakkı nerede görüp ona uymamız için, kesinlikle hakkın ortaya çıkması gerekir.

Hâfız: (Nevvab'a hitaben:) Bizim sustuğumuzu ve cevap vermekten âciz kaldığımızı zannederek yanıyorsunuz. Hatibin tatlı konuşması, açık beyanı ve güzel ahlakı bizi susturdu. Biz de âdâba riayet ederek aziz konuşumuzu incitmedik. Biz daha asıl sözlerimize geçmedik; eğer söze sıcağı sıcağına geçecek olursak, getireceğimiz delillerle göreceksiniz ki hak bizimdir ve bizim delillerimiz hakkı ispatlamaktadır.

Nevvab: (Hâfız'a yönelik:) Başından şu ana kadar mevlâmız, efendimiz, kible sahip Sultanu'l-Vaizin'den duyduğumuz sözlerin hepsi mantık, delil ve burhan üzere idi. Ama sizi mantık ve delil karşısında sessiz gördük. Eğer delilimiz var diyorsanız, kesinlikle kalmalı ve açıklamalısınız. Ben size açıkça söylüyor ve bunun tehlikeli olduğunu ilân ediyorum. Bu geceki konuşmaları yarın çıkan gazete ve dergiler yayımlayacak, bazı insanların inancı zayıflayacak ve bu insanlar şüpheye düşeceklerdir. Eğer hakkı layıkıyla açığa kavuşturmasanız, kesinlikle din ve şeriat sahibinin nezdinde sorumlusunuz.

Hâfız: (Rengi kaçmış bir şekilde Nevvab'a:) Siz bu aziz misafiri de göz önünde bulundurun, kendi buyurduğuna göre "Meşhed" yolcusudur,

vakti değerlidir. Gitmek istiyorlarmış, bizim için kalmışlar, ona daha fazla zahmet vermek ahlak kurallarıyla bağdaşmaz.

Davetçi: Sizin lütuflarınızdan çok memnunum. Benim gitmemle ilgili buyurduğunuz söz doğrudur. Ancak ne kadar önemli işim de olsa, dinî hizmet karşısında nâçizdir. Benden yana hiçbir engel yoktur. Hatta bir yıl bile sizler zahmete katlanırsanız, ben hakkın perde arkasından çıkıp açığa kavuşmasını kendim için vazife bildiğimden bunu sürdürmeye hazırım. Ayrıca sizin gibi değerli âlimlerin arasında olmak da beni daha mutlu kıyor, özellikle de zât-ı âliniz beni güzel ahlakınızla meczub ettiniz. Sadece ev sahibi sayın Mirza Yakup Ali Han'a çok zahmet verdiğimizden dolayı mahcup oluyorum.

(Muhterem Kızılbaş şahsiyetlerinden olan Mirza Yakup Ali Han, Zülfikar Ali Han, Adalet Ali Han kardeşlerin hepsi birden yüksek sesle, "Biz sizden böyle sözler beklemiyorduk, bizler ev sahibi değiliz, hatta zât-ı âliniz ömrünüzün sonuna kadar bile burada kalırsanız bizim için zahmet değildir. Biz burada kapıcılarız, sizin varlığınız bizim iftiharımızdır." dediler.

Sayın Seyyid Muhammed Şah (Peşaver'in eşrafından) ve Sayın Ağa Seyyid Adil Ahzar (Peşaver'in Şia âlimlerinden) buyurdular ki: "Bir-kaç gece de bu toplantıların şerefini bizim eve verin."

Mirza Yakup Ali Han da onların bu sözüne karşılık buyurdular ki: "Hayır! Kible sahip Sultanu'l-Vaizin Peşaver'de bulunduğu ve bu toplantılar devam ettiği sürece burada kalmalılar.")

Hâfız: (Biraz sükut ettikten sonra) Sakıncası yok, madem ki beyler istiyorlar, kaç gün daha kalırım. Ama kible sahibin buyurduğu gibi ev sahiplerine çok zahmet oldu, en iyisi bundan sonra toplantının yeri bizim ev olsun, böylece adalet de sağlanmış olur.

Davetçi: Ben ısrar etmiyorum; ama burası daha geniş ve büyük, bahçesi de var, toplantı için daha uygundur. Zaten sizin kendiniz de burayı seçmişsiniz. Yine de arz ediyorum benim için fark etmez, her nereye emrederseniz ben sizin hizmetinizdeyim.

Mirza Yakup Ali Han: Ev açısından ve Kızılbaş cemaatı açısından hiçbir sakıncası yoktur. Hâfız bey yeni geldikleri için bizi iyi tanımayabilirler. Ama halk bizi çok iyi tanıyor. Kızılbaşlar misafir sever insanlardır, hizmette yorulmak bilmezler.

Özellikle bu ev, konaklama yeridir; toplantı ilmî, dinî ve mezhebî münazaralar olduğu için gerçekten bizi hoşnut etmiştir.

Hâfız: Benim için Peşaver'de kalmak çok zor; çünkü tatil olmuş yapılacak birtakım işlerim var. Yine de beylerin davetine icabet ederek birkaç gün daha kalırım. Öyleyse inşaallah yarın görüşmek üzere sizden müsaade istiyorum.

YEDİNCİ OTURUM

(29 Recep 1345 Perşembe Akşamı)

Gecenin ilk saatlerinde davetliler (sohbete katılacak olanlar) salona geldiler. Çay içip bir müddet samimi sohbetler edildikten sonra ciddi bir hava içerisinde oturum başladı.

Seyyid Abdulhay (Ehlişünnet imamı): Kible sahip (âlicenap)! Birkaç gün önce bazı açıklamalarda bulundunuz. Efendimiz Hâfız bey sizden delil istediler. Ama siz meseleyi çarpıtarak ve birtakım tabiri caizse ilmî mugalatalarla bizi oyalayarak konunun dışına çıktınız ve böylece asıl mesele arada kayboldu.

Davetçi: Buyurun efendim, konu ne idi ve hangi sorunuz cevapsız kaldı, lütfen hatırlatır mısınız?

Seyyid: Birkaç gün önce, efendimiz Ali'nin (k.v) Resulullah (s.a.a) ile nefsi özdeşliğini ve bu sebeple de Ali'nin bütün peygamberlerden üstün olduğunu buyurmadınız mı?

Davetçi: Doğru, böyle olduğunu şimdi de söylüyorum.

Seyyid: Öyleyse bizim eleştirimizi neden cevapsız bıraktınız?

Davetçi: Çok yanıldınız; size şaşırıyorum; bütün gece can kulağıyla delillerimizi dinlediğiniz hâlde, benim konudan kaçarak mugalata yaptığımı mı söylüyorsunuz? rtada, konudan sıyrılıp kaçmak veya mugalata yapmak diye bir şey yok. Laf lafı açtı, derken sohbet uzadı ve siz de bunu yanlış yorumladınız. Ama kesinlikle konunun dışına çıkmadım ve meseleyle irtibatsız sözler de sarf etmedim. Siz birtakım sorular sordunuz; ben de mecburen cevapladım. Şimdi buyurun sormak istediklerinizi sorun. Allah'ın yardımıyla cevap vermeye hazırım.

Seyyid: İki insanın arasında, nefsi bir özdeşlik oluşması ve onların tek vücut hâline gelmeleri nasıl mümkün olabilir? Bunu anlamayı çok istiyoruz.

Mecazî Özdeşlikle Hakikî Özdeşlik Arasındaki Fark

Davetçi: İki insan arasında hakikî özdeşlik olamaz. Bu imkânsızdır; bunun batıl olduğu da âşikardır. Hakiki özdeşliğin imkânsız oluşu meselesi, kendi konusu dahilinde delillerle ispat olunmuştur. Böyle bir şeyin mümkün olamayacağı apaçık ortadadır. Öyleyse iddia edilen şey hakiki özdeşlik değildir. Söz konusu özdeşlik, mecaz ve mübalağa babındandır. Çünkü birbirini çok seven veya birçok yönüyle birbirine benzeyen iki insan, genellikle yek vücut olduklarını hissedencesine özdeşlik iddiasında bulunur.

Arap ve Arap olmayan edebiyatçıların ve şairlerin sözlerinde ve şiirlerinde bu tür mübalağalar oldukça çoktur. Hatta evliyaullahın sözlerinde de bu tür mübalağalar açıkça görülmektedir. Örneğin, Emîrî'l-Müminin Hz. Ali'nin (a.s) olduğu belirtilen bir şiirde şöyle geçmektedir:

"Kişilerin himmetleri (gayretleri) muhtelif işlerde çoktur.

Ama benim gayretim dünyada müsait bir dosttur.

Bu dost, iki bedene girmiş bir ruh gibidir.

Cisimleri iki cisim, ama ruh birdir."

Mecnun-i Amirî hakkında şu söz meşhurdur: Bir gün Mecnun'a hacamat⁽¹⁾ yapmak istediklerinde, Mecnun, kendisine hacamat yapmamaları için ısrarla şöyle diyordu: "Ne olur bu işten vazgeçin. Çünkü neşterin, Leyla'ya dokunacağından korkuyorum. Zira Leyla benim damarlarıma girmiştir." Şairler bu mânâyı şiir şeklinde dile getirmişlerdir:

"Hacamattan korkmuyorum diye söyledi Mecnun.

Zira dağlardan daha yücedir sabrım benim.

Lakin Leyla ile dolup taşmıştır bedenim.

Bu sedef o incinin sıfatlarıyla doludur.

Aydın bir kalbe sahip olan akıl;

Leyla ile benim aramda fark olmadığını anlar.

Ey hacamat eden, bana hacamat yaptığında,

1- Hacamat; iki omuz arasından bir miktar kan almaya denir. Sırta küpe atarak bir çeşit kan almak durumu. Hadislerde bunun çok faydaları zikredilmiştir. (Müt.)

Neşteri Leyla'ya dokunduracağından korkarım.

Ben Leyla'yım, Leyla da ben.

Biz iki bedene girmiş bir ruhuz.

Onun ruhu benim ruhum; benim ruhum da onun ruhudur.

"İki ruhun bir bedende yaşadığını kim görmüştür?"

Edebiyat üstatlarının eserlerine bakacak olursanız, bu tür mübalağalı ve mecazî sözleri çok görürsünüz. Nitekim tatlı dilli edebiyatçı şair şöyle demiştir:

"Âşık da benim;maşuk da benim.

Biz bir bedene girmiş iki ruhuz.

Beni gördüğün zaman, onu görürsün.

Onu gördüğünde de beni görürsün."

Peygamber ve Ali'nin Nefsî Özdeşliği

Beylerin vaktini mukaddime ile daha fazla almış olmayayım. Şimdi şu sonucunu alıyorum: Eğer ben size, "Emîrü'l-Müminin Ali'nin (a.s) Peygamber-i Ekrem (s.a.a) ile nefsî özdeşliği vardı." dediysem, sizin dikkat ve düşüncelerinizin hakiki özdeşliğe yönelmesin. Zira hiç kimse hakiki özdeşliği iddia etmemiştir. Eğer bir kimse böyle bir özdeşliğe inanırsa, böyle bir inanç kesinlikle batıldır ve itibarsızdır.

Binaenaleyh bu özdeşlik, hakikî değil mecazîdir. Ondan kastolunan da, ruh ve kemal eşitliğidir, cisim değil. Kesinlikle Emîrü'l-Müminin Ali (a.s), nass ve delille istisna edilen hariç, bütün faziletlerde, kemallerde ve sıfatlarda Resul-i Ekrem (s.a.a) ile eşitti.

Hâfız: Öyleyse bu kurala göre, Muhammed ve Ali'nin, birlikte peygamber olmaları gerekir. Sizin sözlerinizden anlaşıldığına göre Ali de peygamberlikte ortakmış; vahiy de özdeşlikten dolayı mecburen her ikisine nazil oluyormuş!

Davetçi: Gerçekten mugalata yaptınız; mesele sizin söylediğiniz gibi değildir. Biz ve Şiîlerden hiç kimse, böyle bir inanca sahip değiliz. Meclisin vaktini münakaşa ile almanız ve konuşulan konuların tekrar olunmasına

sebeup olmanızı sizden beklemiyordum. Daha şimdi, nass ve delilin istisna ettiği hariç, bütün kemallerde eşit olduklarını arz ettim. Nass ve delilin de istisna ettiği nübüvvet-i hasse ve onun şartlarıdır; ki vahyin nazil oluşu ve hükümler, o şartlardandır.

Geçen akşamlarda yapılan açıklamaları unuttunuz mu? Eğer unuttuysanız, yayınlanan gazete ve dergilere müracaat ediniz; göreceksiniz ki biz geçen gecelerde, "Menzilet" hadisi ile birlikte, Hz. Ali'nin nübüvvet makamına sahip olduğunu, fakat Hatemu'l-Enbiyanın din ve şeriatının emri altında olduğunu ispatladık. İşte bundan dolayı, vahiy Hz. Ali'ye (a.s) inmemiş ve onun nübüvvet makamı, Harun'un Musa dönemindeki nübüvvet makamından da fazla olmamıştır.

Hâfız: Siz bütün fazilet ve kemallerde eşitliğe inandığınız için bu inancın nübüvvet ve nübüvvetin şartlarında da eşitliğini gerektirmektedir.

Davetçi: Zahirde böyle düşünülmesi mümkün olabilir; ama eğer birazcık dikkat ederseniz, meselenin ifade ettiğinizden farklı bir şey olduğunu tasdik edeceksiniz. Nitekim geçen akşamlarda, nübüvvet için mertebe ve derecelerin olduğunu, Kur'ân ayetleri ile vurgulamış ve nübüvmete sahip olanların bazılarının, diğer bazılarına göre üstün olduğunu ispatlamıştık. Allah-u Teâla da Kur'ân'da açıkça şöyle buyurmaktadır: "**O peygamberlerden bazısını bazısına üstün kıldık.**"

Peygamberlerin bütün derece ve mertebelerinden en üstün derece Muhammed'in (s.a.a) özgü nübüvvetinin mertebesidir. İşte bunun için Allah-u Teâla Ahzab Suresi'nin 40. ayetinde şöyle buyuruyor:

"Muhammed, sizden birisinin babası değildir; fakat Allah'ın Resülü ve peygamberlerin sonuncusudur."

İşte o kemal, hatemiyete sebep olan has nübüvvedir. Öyleyse bu has kemalde hiç kimse ortak olamaz; ama diğer kemallerde ve faziletlerde eşitlik hükmündedirler. Bu mânânın ispat olması için delil ve burhanlar yeterince çöktür.

Seyyid: Acaba kendi iddianızı ispat etmek için Kur'ân-ı Kerim'den bir deliliniz var mı?

Mübahele Ayeti

Davetçi: Elbette ilk delilimizin Kur'ân'dan olduğu gayet açıktır; ki bu bizim en muhkem semavî senedimizdir. En büyük delil, Kur'ân-ı Kerim'de apaçık buyurulmuş olan şu mübahele ayetidir:

"Sana gelen bunca ilimden sonra, yine de bu hususta seninle çekişip-tartışmalara girişirlerse de ki: Gelin, oğullarımızı ve oğullarınızı, kadınlarımızı ve kadınlarınızı, nefsimizi (kendimizi) ve nefsinizi (kendinizi) çağıralım; sonra karşılıklı lânetleşelim de Allah'ın lânetini yalan söylemekte olanların üstüne kılalım."

Sizin kendi âlimlerinizden, tanınmış muteber şahıslar ve müfessirler; örneğin İmam Fahr-i Râzî "*Tefsir-i Kebir*"de, İmam Ebu İshak Salebî "*Keşfu'l-Beyan*"da, Celaluddin Süyûtî "*ed-Dürrü'l-Mensûr*"da, Kadı Beyzavî "*Envaru't-Tenzil*"de, Carullah Zemahşerî "*Keşşaf*"da, Müslim b. Haccac "*Sahih*"de, Ebu'l-Hasan Fakih b. Meğazilî eş-Şafî el-Vasitî "*Menakıb*"da, Hâfız Ebu Nuaymİsfahanî "*Hilyetu'l-Evliya*"da, Nuruddin Malikî "*el-Fusulu'l-Muhimme*"de, Şeyhu'l-İslâm Himvinî "*Feraid*"de, Ebu'l-Muayyid Harezmi "*Menakıb*"da, Şeyh Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabiu'l-Mevvedde*"de, Sibte b. Cevzî "*Tezkire*"de, Muhammed b. Talha "*Metalibu's-Süul*"da, Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafî "*Kifayetu't-Talib*"de İbn Hacer-i Mekkî "*es-Savaiku'l-Muhrika*"da ve başka âlimler de eserlerinde, bu ayetin nazil olduğu günü Mübahele günü olarak yazıyorlar ve o günün Zilhicce ayının 24'ü veya 25'i olduğunu belirtiyorlar.

Hiz. Peygamber'in Necran Hıristiyanlarıyla Tartışması

Resul-i Ekrem (s.a.a) Necran Hıristiyanlarını İslâm'a davet ettikten sonra, onların büyük âlimlerinden olan Seyyid, Akıb, Casilik, Alkame ve 70 kişiyi aşkın başka kişiler, 300 kişiye ulaşan takipçileriyle birlikte Medine'ye geldiler. Resulullah'la yaptıkları birkaç ilmî münazarada, sabit ve muhkem delillerle gereken cevapları alarak yenilgiye uğradılar. Zira Hiz. Peygamber'in delilleri, onların elinde bulunan güvenilir kitaplardandı. O kitaplara kendi haklılığını, Hiz. İsa'nın Hiz. Peygamber'in alamet ve nişaneleri hakkındaki söylediği sözleri ve zuhur edeceği ile ilgili olarak haber verdiğini onlara anlattı. Hıristiyanlar, Hiz. İsa'nın verdiği haberlere göre böyle bir zuhurun bekleyişi içindeydiler. Buna göre O (Resul) deveye binmiş hâlde (Mekke'de bulunan) Faran dağlarından zâhir olacak, İyr ve

Uhud (Medine'de) arasında hicret edecektir. Hz. Resulullah'ın (s.a.a) delilleri öyle güçlü idi ki, teslim olmaktan başka cevapları yoktu.

Ama makam ve mevki sevgisi onların teslim olmasına engel oldu. Onlar İslâm'ı kabullenmediklerinden dolayı Resulullah (s.a.a) Allah'ın emri üzerine, doğrunun yalancından ayırt edilmesi için onlara mübahele (karşılıklı beddua) yapma önerisinde bulundu. Hıristiyanlar da bu öneriyi kabullenip bu işin yarına bırakılmasını söylediler. Hz. Peygamber de bunu kabul etti.

Hıristiyanların Mübahele İçin Hazırlanması

Belirtilen gün olan ertesi gün, Hıristiyanların hepsi yetmişten fazla âlimlerinin eşliğinde, Medine'nin çıkışında, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) çok büyük ve kalabalık bir toplulukla onları yıldırma ve korkutma için geleceğini bekliyordular.

Aniden "Medine" kalesinin kapısı açıldı, Resulullah (s.a.a), sağında bir genç, solunda hicaplı bir kadın ve ön tarafında ise iki çocuk olduğu hâlde gelerek Hıristiyanların karşısındaki bir ağacın altında oturdu. Buların dışında kimse onlarla birlikte gelmemişti.

Hıristiyanların en bilgini olan piskopos, mütercimlerden Muhammed ile gelenlerin kim olduklarını sordu. Mütercimler, "O genç, onun damadı ve amcası oğlu Ali b.Ebî Talib'dir, o kadın onun kızı Fatımadır, o iki çocuk ise onun torunları ve kızının evlâtları olan Hasan ve Hüseyin'dir." dediler.

Piskopos bu durumu görünce Hıristiyan âlimlerine şöyle dedi: Bakınız Muhammed nasıl da mutmain bir hâlde en yakınlarını, evlâtlarını ve en çok sevdiği azizlerini mübahaleye getirip onları belaya maruz bıraktı. Allah'a andolsun ki, eğer onun tereddüdü veya korkusu olsaydı, asla onları getirmez ve mübaheleden vazgeçerdi veya en azından ailesinden olan sevdiklerini bu hâdiseden uzak tutardı. Onunla mübahele yapmamız, kesinlikle doğru değildir. Eğer Rum Kayseri'nden korkmasaydım ona iman ederdim. Öyleyse onun isteklerini kabullenerek onunla anlaşıp kendi şehrimize dönelim. Onların hepsi: "Söylediklerin doğrudur" deyip piskoposu tasdik ettiler. Daha sonra piskopos, Hz. Peygamber'e, "Biz seninle mübahele yapmıyor, anlaşmak istiyoruz." dedi. Hz. Peygamber de onların bu teklifini kabul etti.

Barış anlaşması Hz. Ali'nin (a.s) eli ile yazıldı. Evrafi kumaşlarından, her kumaşın kıymeti kırk dirhem olmak şartıyla iki bin kumaş, bin miskal

altın ve bunların yarısının yani bin kumaş ve beş yüz muskal altının Muharrem ayında ve diğer yarısının da Recep ayında verilmesinin gerekliliği yazıldıktan sonra her iki taraf da imzaladı.

Daha sonra kendi diyarlarına döndüler. Yolda giderken onların âlimlerinden olan Akıb kendi dostlarına şöyle dedi: "Allah'a andolsun ki, ben ve siz, bu Muhammed'in vaat edilen peygamber ve söylediklerinin de Allah tarafından olduğunu biliyoruz. Andolsun Allah'a ki, herhangi bir peygamberle mübahele eden kimse, kurtuluşa ermemiştir; neticede onların büyüklerinden ve küçüklerinden hiç kimse sağ kalmamıştır, hepsi helâk olup gitmiştir. Eğer biz de mübahele etseydik, kesinlikle helâk olurduk ve yeryüzünde bir tane dahi Hıristiyan kalmazdı. Andolsun Allah'a; ben onlara baktığımda öyle simalar gördüm ki, eğer Allah'tan isteseydiler, dağları yerinden oynatırlardı.

Hâfız: Beyan ettikleriniz, doğrudur ve bütün Müslümanlar tarafından kabul edilmektedir. Ama bunun bizim konumuz olan, Ali (k.v) ile Resulullah'ın (s.a.a) nefsî özdeşliği meselesiyle ne alakası vardır?

Davetçi: Bu ayeti kerimede, bizim delilimiz "enfüsena" (nefislerimiz) kelimesidir. Zira bu olayda birkaç tane önemli nokta gözükmektedir.

Birinci olarak; Hz. Resulullah'ın (s.a.a) haklılığının ispat oluşudur. Zira eğer hak olmasaydı mübaheleye cesaret etmez ve aynı zamanda Hıristiyanların büyük âlimleri de mübaheleden kaçmazlardı.

İkinci olarak; bu ayet-i kerime, İmam Hasan ve İmam Hüseyin'in (a.s) Resulullah'ın oğulları olduğuna delâlet etmektedir. (Nitekim birinci akşam bu konuya değinmiştim.)

Üçüncü olarak; bu ayet-i şerifeye, Emîrül-Müminin Ali, Fatıma, Hasan ve Hüseyin'in (Allah'ın selâmı onların hepsinin üzerine olsun) Resulullah'tan (s.a.a) sonra, mahlûkatın en şerefli ve en aziz insanları olduklarını ispat edilmektedir.

Nitekim sizin, Zemahşerî, Beyzâvî, Fahr-i Râzî gibi bütün mutaassıp âlimleriniz kendi kitaplarında buna değinmişlerdir. Özellikle Carullah Zemahşerî bu ayet-i şerifeyi genişçe tefsir edip Âl-i Aba'nın beş ferdinin bir araya toplanmasının hakikatlerini ortaya serdikten sonra şöyle diyor: "Bu ayet, Peygamberle birlikte abanın altında toplananların, en faziletli olduklarına dâir en büyük delildir ve bu ayetten daha büyük bir delil olamaz."

Dördüncü olarak; bu ayet, Hz. Ali'nin (a.s)Hz. Peygamber'in (s.a.a) bütün ashabından daha üstün ve faziletli olduğuna bir delildir. Zira Allah-u Teâla bu ayette, Hz. Ali'yi Hz. Peygamber'in nefsi olarak tanımlamıştır. "Enfusena" (nefislerimiz) kelimesinden kasıt, Resulullah'ın kendi nefsi olmadığı apaçıktır. Zira davet, değişikliği gerektirmektedir ve insan hiçbir zaman kendisini davet etmeye emr olunmamıştır. Öyleyse bu ayetteki "enfusena"dan kasıt, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) nefsi mesabesinde olan başka birisinin davet olunmasıdır.

Zira, Şia ve Sünnî fırkalarının, güvenilir ve muteber olan bütün müfessir ve muhaddisleri (hadisçileri), Ali, Fatıma, Hasan ve Hüseyin (aleyhümü's-selâm)'dan başka hiç kimsenin Mübahele günü Resulullah'ın yanında olmadığını söylemişlerdir. Çünkü "ebnaena ve ebnaekum" (bizim oğullarımız ve sizin oğullarınız) cümlesinden Hasan ve Hüseyin; "nisaena ve nisaekum" (kadınlarımız ve kadınlarınız) cümlesinden de Hz. Fatıma kastolunmuştur. Mezkur heyette, Emîrül-MümininAli'nin (a.s) dışında, kendisine "enfusena" (nefislerimiz) denilecek kimse kalmamaktadır.

İşte, "enfusena" kelimesiyle, Hz. Peygamber efendimiz ile Hz. Ali (aleyhümü's-selâm) arasında nefsî özdeşliğin olduğu ispat olmaktadır. Binaenaleyh, Hak Teala, Hz. Ali'yi, Hz. Muhammed'in (s.a.a) nefsi olarak tanımlamıştı. İki şahıs arasında, hakiki özdeşlik ve birlik muhal olduğundan dolayı, buradaki özdeşlik mecazî özdeşliktir.

Beyler iyi biliyorlar ki, Usul ilminde şöyle bir kural vardır: Lafzı en yakın mecaza hamletmek, uzağa hamletmekten daha evlâdır. En yakın mecaz da, delille istisna edilen hariç, bütün iş ve kemallerde eşit ve ortak olmaktır. Biz daha önce arz ettik ki, delil ve icmayla hariç olan şey, Hz. Peygamber'in nüvüvvet-i hassesi ile vahyin nazil oluşudur; ki biz, Hz. Ali'yi bu hususta Hz. Peygamber'le eşit ortak bilmiyoruz. Ama ayet-i kerimenin hükmüne göre, diğer bütün kemallerde eşittirler. Kesinlikle ilâhî feyz (lütuf), Mebde-i Feyyaz'dan (Allah-u Teâla) yana, mutlak olarak Hz. Peygamber'in bizzat kendi vasıtasıyla Hz. Ali'ye ulaşmıştır. İşte bunun kendisi, bizim iddia ettiğimiz nefsî özdeşliğe delildir.

Hâfız: Nefs'in mecazî anlamda davet edilmesi nereden belli? Bir mecazînin diğer bir mecazîden evlâ olması da doğru değildir.

Davetçi: Sizden, münakaşa etmemenizi, meclisin vaktini boşa geçirmenizi, insafın dışına çıkmamanızı ve çıkmaza girdiğinizde de konuyu

birakmanızı rica ediyorum. Kesinlikle, sizin gibi insaflı bir âlimden münakaşa ve mücadele beklentimiz yoktur. Zira hem sizin ve hem de fazilet ehli kimselerin nezdinde, nefs'in mecazî anlamda kullanmasının diğer mecazîlerden daha yaygın oluşu sabittir.

Daha önce de arz ettiğim gibi, Arap ve Arap olmayan edip ve şairlerin lisanında mecazî özdeşlik çok yaygındır. Nitekim insanların defalarca birbirlerine; "Sen benim canımsın" veya "Sen benim canım gibisin." dediğini hepimiz duymuşuzdur. Özellikle bu mâna, hadislerin lisanında Hz. Ali (a.s) için çok rivayet olunmuştur ve bunların her biri bizim maksadımızın ispatı için yeterli birer delildirler.

Hz. Peygamber İle Hz. Ali'nin Eşitliğine Dair Hadisler

İmam Ahmed b. Hanbel "*Müsned*"inde, Şafiî fakihi olan İbn Meğazilî *Menakıb*'da, Muvaffak b. Ahmed (Hatib-i Harezmî) *Menakıb*'da, Resulullah'ın (s.a.a) defalarca şöyle buyurduğunu nakletmişlerdir:

"Ali benden ve ben de ondanım; onu seven beni sevmiş ve beni seven de şüphesiz Allah'ı sevmiştir."

Aynı şekilde, İbn Mace *Sünen*'inin 1. cildinin 92. sayfasında, Tirmizî *Sahihi*'nde, İbn Hacer "*Savaik*"te İmam Ahmed, Tirmizî, Nesaî ve İbn Mace'den Hz. Ali'nin (a.s) faziletleri hakkındaki nakletmiş olduğu 40 hadisin 6. hadisinde, İmam Ahmed b. Hanbel *Müsned*'inin 4. cildinin 164. sayfasında, Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafiî, İbn Simak'ın *Müsned*'inin 4. cildi ve Tebarinî'nin "*Mucemu'l-Kebir*"inden naklen "*Kifayetu't-Talib*" kitabının 67. babında, İmam Ebu Abdurrahman Nesaî "*Hasais*" adlı kitabında, Hanefî olan Süleyman Belhî, "*Mişkat*"tan naklen "*Yenabiu'l-Mevedde*"nin 7. babında Ceyş b. Cunadeti'l-Selulî'den Resul-ü Ekrem'in (s.a.a) Veda Haccı'nda Arafat'ta şöyle buyurduğunu rivayet etmişlerdir:

"Ali bendendir, ben de Ali'denim; ben ve Ali'den başka kimse (benim vazifemi) eda edemez."

Hanefî olan Süleyman Belhî "*Yenabiu'l-Mevedde*"kitabının 7. babında, Abdullah b. Ahmed b. Hanbel'in "*Zevaid-i Müsned*"inden naklen İbn Abbas'a istinaden şöyle nakletmiştir: Resulü Ekrem (s.a.a) Müminlerin Annesi Ümmü Seleme'ye şöyle buyurdular:

"Ali bendendir, ben de ondanım; onun eti benim etimden ve onun kanı benim kanımdandır; O bana nisbeti Harun'un Musa'ya olan nisbeti gibidir. Ey Ümmü Selem! Duy ve şahit ol ki, bu Ali, Müslümanların sey-yidi ve efendisidir."

Hamidi "*Cem'un Beyne's-Sahihayn*"de ve İbn Ebî'l-Hadid "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*"nde, Resulü Ekrem'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu naklediyorlar:

"Ali bendendir, ben de Ali'denim; Ali bana nispetle, bedendeki baş gibidir; ona itaat eden şüphesiz Allah'a itaat etmiştir."

Muhammed b. Cerir-i Taberî Tefsirinde ve Şafiî fakihi olan Mir Seyyid Ali Hemedânî "*Meveddetü'l-Kurba*" adlı kitabının 8. Meveddet'inde Resul-ü Ekrem'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmişlerdir:

"Allah-u Teâla bu dini Ali'nin vasıtası ile kuvvetlendirdi; şüphesiz O benden, ben de ondanım; "Efemen kane ala beyyinetin min Rabbihi ve yetluhu şahidun minhu"⁽¹⁾ ayeti onun hakkında nazil olmuştur."

Şeyh Süleyman Belhî "*Yenabii'l-Mevedde*" adlı kitabının 7. babını bu konuya ayırarak o bölüme şu başlığı vermiştir: "*el-Babu's-Sani fi Beyani Enne Aliyyen (k.v) Ke-Nefsi Resulillah (s.a.a) ve Hadis-i Aliyyun Minnî ve Ene Minhu*" (7. bab, Ali'nin (k.v) Hz. Resulullah'ın (s.a.a) nefsi gibi olmasının beyanı ve "*Ali bendendir ve ben de ondanım*" hadisi hakkındadır.)

Süleyman Belhî bu babda, çeşitli yollarla ve farklı lafızlarla, Resulü Ekrem'den (s.a.a) 24 hadis naklederek Hz. Peygamber'in şöyle buyurduğu nakletmiştir: "*Ali, benim nefsim mesâbesindedir.*" Babın sonunda da *Mena-kıb*'tan naklen Câbir'in şöyle dediğini naklediyor: Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu duydum:

"Ali'de birtakım özellikler vardır ki, eğer onlardan biri, herhangi bir kişide olsaydı, fazilet ve şeref bakımından ona yeterli olurdu."

O özellikler, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Hz. Ali hakkında buyurduğu şu sözlerden ibarettir:

"Ben kimin mevlâsı isem Ali de onun Mevlâsıdır."

1- "Rabbinden apaçık bir belge üzerinde bulunan, onu (Peygamber'i) ondan bir şahit (Ali) izleyen." (Hûd, 17)

"Ali'nin bana nisbeti Harun'un Musa'ya olan nisbeti gibidir."

"Ali bendendir, ben de ondanım."

"Ali bana nispetle benim nefsim gibidir; ona itaat bana itaattir, ona itaatsizlik bana itaatsizliktir."

"Ali'ye karşı savaş, Allah'a karşı savaştır; Ali'yle barış içerisinde olmak, Allah ile barış içerisinde olmaktır."

"Ali'nin dostu Allah'ın dostudur; Ali'nin düşmanı Allah'ın düşmanıdır."

"Ali, Allah'ın kullarına olan hüccetidir."

"Ali'yi sevmek iman ve ona düşman olmak ise küfürdür."

"Alinin hizbi, Allah'ın hizbidir; onun düşmanlarının hizbi ise şeytan'ın hizbidir."

"Ali hak ile, Hak da Ali ile; onlar birbirlerinden ayrılmazlar."

"Ali cennet ile cehennemden ayırt edicisidir."

"Ali'den ayrılan benden ayrılmış, benden ayrılan da Allah'tan ayrılmıştır."

"Ali'nin Şiaları, kıyamet günü kurtuluşa erecek olanların ta kendileridir."

Mezkur babın sonunda *Menakıb*'tan naklen başka bir uzun hadis daha zikretmektedir; o hadisin sonunda şöyle geçiyor:

"Beni nübüvve seçene ve beni mahlukatın en üstünü kılan Allah'a andolsun ki, (ey Ali) şüphesiz sen, Allah'ın kullarına olan hücceti, onun sırrının emini ve onun kullarının halifesisin."

Bu tür hadisler, sizin âlimlerinizin itibarlı kitaplarında ve "*Kütüb-i Sitte*"de çok zikir olunmuştur. Bunları görmüşsünüzdür veya sonradan baktığınızda hepsinin mecazî özdeşliğe işaret olduğunu tasdik edeceksiniz. Binaenaleyh "Enfüsena" kelimesi, nesebî, hasebî ve haricî kemallere göre, ilim ve amel açısından Hz. Ali'nin (a.s), irtibatının ve özdeşliğinin çok güçlü olduğuna apaçık bir delildir.

Sizler ilim ehli olduğunuz için, inşaallah inattan uzak durarak bu ayet-i kerimenin bizim konumuza ve maksadımıza, kesin bir delil olduğunu tasdik edersiniz. Bu ayet ile aynı zamanda sizin ikinci sorunuzun cevabı da verilmiş oldu. Zira biz, Hz. Ali'nin (a.s)"Enfüsena" ayeti ile, has nübüvvet

ve vahyin nüzulü hariç diğer bütün kemallerde, makamlarda ve faziletlerde Resulullah (s.a.a) ile eşit olduğunu ispatladığımızda, Hz. Ali'nin(a.s) bütün sahabe ve ümmetten üstün olduğunu anlamış oluruz.

Bundan da öte, bu ayetin delâletiyle, aklın ve naklin hükmüne göre, onun diğer peygamberlerden, sahabelerden ve ümmetten istisnasız olarak üstün olması gerekir. Nitekim Resul-i Ekrem (s.a.a) de bütün peygamberlerden ve ümmetten üstündü ve faziletliydi.

Peygamber (s.a.a) Bütün Peygamberlerden Üstün Olduğu İçin Hz. Ali de Onlardan Üstündür

Sizler, İmam Gazâlî'nin "*İhyau'l-Ulum*", adlı eserini İbn Ebî'l-Hadid'in "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*"ni, İmam Fahr-i Râzî, Carullah Zemahşe-rî, Beyzâvî, Nişâbü'rî gibi şahısların tefsir kitaplarını okuduğunuz zaman onların, Resul-i Ekrem'in (s.a.a), bir hadisinde; "*Ümmetimin âlimleri, Benî İsrail'in peygamberleri gibidir.*" buyurduğunu naklettiklerini görürsünüz. Hz. Peygamber (s.a.a) diğer bir hadiste de şöyle buyurmuştur:

"Ümmetimin âlimleri, Benî İsrail peygamberlerinden daha üstündürler."

Bu ümmetin âlimleri, ilimlerini Muhammed'in (s.a.a) ilim kaynağından alıp Benî İsrail peygamberleri gibi veya onlardan üstün olabiliyorlarsa, sizin muteber âlimlerinizin de Resulullah'tan (s.a.a) naklettikleri naslara göre Hz. Ali'nin bütün peygamberlerden üstün olması gerekir ve bunda asla şüphe ve tereddüt yoktur. Zira Resul-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "*Ben ilim şehriyim, Ali de onun kapısıdır.*" Veya; "*Ben hikmet eviyim, Ali de onun kapısıdır.*" Hz. Ali'nin (a.s) kendisinden de bu konu hakkında soru sorduklarında, üstünlüğünün bazı yönlerine değindiler.

Sa'saa'nın, Hz. Ali'ye, Onun Peygamberlerden Üstün Oluşunun Sebebi Hakkındaki Sorusu ve Onun Cevabı

Hicretin 40. yılı mübarek Ramazan ayının 20. Gününde, Resul-i Ekrem'in de önceden haber verdiği üzere zalim Abdurrahman b. Mülcem Muradî'nin vurduğu zehirli bir kılıç ile mübarek kafasından yaralanan Hz. Ali (a.s), ölüm nişaneleri belirlediğinde, oğlu İmam Hasan'dan, kapı arkasında toplanan Şialarının gelip kendisini ziyaret etmeleri için izin verilmesini istedi. Yatağın etrafında toplananlar, Hz. Ali için sessizce ağlıyorlardı. Hz. Ali (a.s) çok halsiz bir hâlde onlara şöyle buyurdular:

"Beni kaybetmeden önce, istediğiniz soruyu sorun; fakat sorularınız kısa olsun."

Ashabın her biri soru sorup cevaplarını alıyorlardı. Onlardan biri, Şia'nın büyük râvilerinden olan Kufe'nin meşhur hatibi Sa'saa b. Suhan'dı. Şia âlimlerinin yanı sıra kendi büyük âlimleriniz, hatta Sıhah yazarları onun rivayetlerini Hz. Ali ve İbn Abbas'dan nakletmişlerdir.

İbn Abdulberr *"İstiab"* adlı kitabında İbn Sa'd *"Tabakat"*ta İbn Kuteybe *"Maarif"*de ve diğer büyük âlimleriniz de eserlerinde onun yaşantısı ve durumu hakkında şerhler yazarak onun güvenilir ve âdil biri olduğunu belirtip, onun Hz. Ali'nin (a.s) âlim, fazıl, sadık ve takvalı ashabından biri olduğunu nakletmişlerdir.

Sa'saa Hz. Ali'ye (a.s) şöyle arz etti: "Siz mi üstünsünüz, Adem mi?"

Hz. Ali (a.s):"İnsanın kendisini tarif ve tezkiye etmesi çirkin bir şeydir; ama **'Rabbinin nimetlerini anlat.**'hükmünden dolayı söylüyorum: Ben Adem'den daha üstünüm."

Sa'saa: "Ey Emîre'l-Muminin! Hangi delile göre siz Adem'den daha üstünsünüz?"

Hz. Ali (a.s):"Adem (a.s) için buğday hariç, cennetteki bütün rahmet, rahatlık ve nimetler hazırlanmıştı; o nehy edilmesine rağmen o buğdaydan yiyerek cennetin ve Hakk'ın rahmetinin dışına çıktı. Ama Allah Teala beni, buğdayı yemekten men etmemesine rağmen kendi istek ve irademle dünyayı önemsemediğim için buğdaydan yemedim..."

Bu söz, insanın keramet ve faziletinin, Allah katında zühd ve takva ile oluşuna kinayedir. Zira dünya ve dünya güzelliklerinden sakınanların, Allah katındaki değeri ve yakınlığı daha fazladır. Nitekim zühd ve takvanın son derecesi de, yasaklanmayan helâllerden uzak durmaktır.

Sa'saa: "Siz mi daha faziletlisiniz, yoksa Nuh peygamber mi?"

Hz. Ali (a.s): "Ben Nuh'tan daha faziletliyim."

Sa'saa: "Hangi delile göre, siz Hz. Nuh'dan daha faziletlisiniz?"

Hz. Ali (a.s):"Hz. Nuh kendi kavmini Allah'a davet ettiğinde onlar itaat etmediler; üstelik, ona çok eziyet ve zulüm ettiler. Sonunda O, onlar için

beddua edip şöyle dedi: "Allah'ım, yer yüzünde kâfirlere bir diyar dahi bırakma (yani onların hepsini helâk et.)" Ama ben Hatemu'l-Enbiya'dan (s.a.a) sonra, bu ümmetten onca darbe ve eziyet görmeme rağmen kesinlikle onlar için beddua etmedim ve tamamen sabrettim."

Nitekim meşhur "Şıkşıkıyye" hutbesinde şöyle buyuruyor:

"Gözümde diken ve boğazımda kemik olduğu hâlde sabrettim..."

Bu söz, belâlara karşı sabrı çok olan kimsenin hakka en yakın mahluk olduğuna kinayedir.

Sa'saa: "Siz mi daha üstünsünüz, yoksa İbrahim mi?"

Hiz. Ali (a.s): "Ben İbrahim'den daha üstünüm."

Sa'saa: "İbrahim'e üstün oluşunuzun delili nedir?"

Hiz. Ali (a.s): "İbrahim Allah Teala'ya; '**Rabbim, ölüyü nasıl diriltirsin?**' diye sordu. Allah Teala; '**İnanmıyor musun?**' diye buyurdu. İbrahim; '**Evet inanıyorum, ama (onu görerek) kalbimin mutmain olmasını istiyorum.**' dedi. Ama benim imanım öyle bir yere varmıştır ki, hicaplar kaldırılacak olsa bile yakînimde (kesin inancımda) zerre kadar bir artış olmaz."

Bu söz, şahsın derece ve makam yüceliğinin hakku'l-yakin mertebesine ulaşması için, o şahsın yakın makamına ulaşmasının gerekliliğine kinayedir.

Sa'saa: "Siz mi daha üstünsünüz, yoksa Musa mı?"

Hiz. Ali (a.s): "Ben Musa'dan daha faziletliyim?"

Sa'saa: "Siz hangi delile göre Musa'dan daha üstünsünüz?"

Hiz. Ali (a.s): "Allah Teâla, Hiz. Musa'yı Firavun'u davet etmek için Mısır'a gönderdiğinde Musa Rabbine şöyle dedi: '**Rabbim, ben onlardan bir kişi öldürdüm, beni öldüreceklerinden korkuyorum. Kardeşim Harun, dil bakımından benden daha fasihtir; Onu da benimle beraber, beni doğrulayan bir yardımcı olarak gönder. Zira ben, onların beni yalanlayacaklarından korkuyorum.**' Ama ben, babasını, kardeşini, amcasını, dayısını, ve yakın akrabasını öldürmediğim pek az kimse olmasına rağmen, Resulullah (s.a.a) Allah tarafından beni Tevbe Suresi'nin ilk ayetlerini Mekke'de

Kâbe'nin üzerinde Kureyş kâfirlerine okumam için görevlendirdiğinde, asla korkmayıp emre itaat ettim ve yalnızca gidip görevimi tamamlayıp Tevbe Suresi'nin ayetlerini onlara açıkladıktan sonra geri döndüm."

Bu söz, şahsın üstünlüğünün Allah'a tevekkül ile olabileceğine ve tevekkülü çok olanın da üstün olduğuna kinayedir. Musa (a.s) kendi kardeşine itimat edip ona güvendi. Ama Emîrül-Müminin Ali (a.s), Allah'a tam anlamıyla tevekkül edip Hak Teala'nın geniş kerem ve lütfüne itimat etti.

Sa'saa: "Siz mi mi daha üstünsünüz, yoksa İsa mı?"

Hız. Ali (a.s): "Ben İsa'dan daha üstünüm?"

Sa'saa: "Siz hangi delile göre İsa'dan daha üstünsünüz?"

Hız. Ali (a.s): "Cebail, Meryem'in yakasına üfledikten sonra, Meryem Allah'ın kudreti ile hamile oldu. Doğum zamanı geldiğinde Meryem'e şöyle vahyolundu: *'Bu evden (Beytu'l-Mukaddes) dışarı çık; zira bu ev ibadet evidir, doğum evi değil.'* İşte bundan dolayı Beytu'l-Mukaddes'ten dışarı çıkıp çölde kuru bir hurma ağacının altında İsa'yı dünyaya getirdi. Ama, annem Esed kızı Fatıma'nın Mesdcidü'l-Haram'da doğum sancısı başladığında, Kâbe'nin Rabb'ine yalvararak şöyle arz etti: "İlahî, bu evin ve bu evi bina edenin hakkı hürmetine bu doğum sancısını benim için kolaylaştır." İşte o an evin duvarı yarıldı ve Annem Fatıma'yı; "Ey Fâtma, eve gir!" diye gaybî bir nida ile evin içine davet ettiler. Daha sonra annem içeri girdi ve ben Allah'ın evi olan Kâbe'de dünyaya geldim."

Bu söz, insanın şerefine, öncelikle asalete, soya ve doğumun temizliğine göre olduğuna; ruhu, nefsi ve bedeni daha temiz olanın da daha üstün olduğuna işarettir.

(Fatıma'nın Kâbe'ye girmesi ve Meryem'in de doğum için Beytu'l-Mukaddes'ten dışarı çıkarılmasından, Mekke'nin Beytü'l-Mukaddes'se, Fatıma'nın Meryem'e ve Hız. Ali'nin (a.s) de Hız. İsa'ya (a.s) nazaran daha üstün olduğu, Allah-u Teâla'nın bu emrinden anlaşılmaktadır.)

Hız. Ali Bütün Peygamberlerin Aynası İdi

(Bu sırada namaz vakti oldu. Derken arkadaşlar namaz için kalktılar. Namazı kılıp çay içerek kısa bir süre dinlendikten sonra ben söze başladım ve şöyle arz ettim:)

Davetçi: Söylediklerimden başka, sizin âlimlerin muteber ve güvenilir kitaplarında, Hz. Ali'nin (a.s) bütün peygamberlerin sıfatlarının aynası ve onun bütün sıfatlara sahip olduğu zikredilmiştir.

Nitekim Mutezilî olan İbn Ebî'l-Hadid "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*"nin 2. cildinin 449. sayfasında, Şafiî fakihi olan Hafız Ebubekir Ahmed b. Huseyn Beyhakî "*Menakıb*"da, İmam Ahmedb. Hanbel "*Müsned*"inde, İmam Fahr-i Râzî "*Tefsir-i Kebir*"de "Mübahele Ayeti"nin tefsirinde, Muhyiddin Arabî "*Yevakit ve Cevahir*" adlı kitabının 32. konusunun 172. sayfasında, Hanefî olan Şeyh Süleyman Belhî, "*Müsned-i İmam Ahmed*", "*Sünen-i Beyhakî*", "*Şerhu'l-Mevakif*" ve "*Tarikatu'l-Muhammediyye*"den naklen "*Yenabiu'l-Mevvedde*" kitabının 40. babının başlarında, Nurettin Malikî Beyhakî'den naklen "*Fusulu'l-Mühimme*"nin 121. sayfasında, Şafiî olan Muhammed b. Talha "*Metalibu's-Seul*"un 22. sayfasında ve Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafiî "*Kifayetu't-Talib*"in 23. babında, lafız ve ibarelerde az çok farklılıkla Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmişlerdir:

"Kim, Adem'in ilmine, Nuh'un takvasına (hikmetine), İbrahim'in özelliğine (veya adet ve huyuna), Musa'nın heybetine ve İsa'nın da ibadetine bakmak istiyorsa, Ali b.Ebî Talib'e baksın."

Şafiî olan Mir Seyyid Ali Hemedânî, "*Meveddetü'l-Kurba*" adlı kitabının 8. Meveddet'inde, bu hadis-i şerifi fazlalıklarla zikretmiş ve onun sonunda Câbir'den Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmektedir:

"Şüphesiz, Ali'de, Peygamberlerin hasletlerinden doksan haslet vardır; Allah Teala, Ali'den başka hiç kimsede onların hepsini bir araya toplamamıştır."

Teşbih Hadisi Etrafında Şeyh Muhammed b. Yusuf Gencî Şafiî'nin Açıklaması

Şam'ın muhaddis ve fakihi olan Şeyh Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafiî, hadisi naklettikten sonra kendi görüşünü şöyle ifade etmektedir: "Ali'yi ilimde Adem'e Teşbih (benzetmenin) sebebi, Allah-u Teâla'nın Adem'e her şeyin ilmini ve sıfatını öğretmesiydi. Nitekim BakaraSuresi'nde şöyle buyuruyor: "**Adem'e isimlerin tümünü öğretti...**"⁽¹⁾ İlmi, idraki ve manasının istinbatı Hz. Ali'nin (a.s) yanında bulunmayan hiçbir hadise yoktur. Zira

1- Bakara, 31.

Hız. Adem bu İlahî ilmi vasıtası ile Allah-u Teâla tarafından hilâfete atandı. Allah-u Teâla BakaraSuresi'nin 30. ayetinde şöyle haber veriyor: "**Ben yeryüzünde mutlaka bir halife yaratacağım.**" İşte Hız. Adem bu İlahî ilim vasıtasıyla hilâfet makamına atanmış oldu.

Bu teşbihi derinlemesine düşünen her insan, Hız. Ali'nin (a.s), ilminden dolayı mahlukatın en üstünü ve faziletlisi olduğunu ve Resulullah'tan (s.a.a) sonra hilâfet makamına sahip olduğunu anlayacaktır.

Hız. Ali'yi (a.s) hikmette Nuh'a (a.s) benzetmenin sebebi, onun kâfirlere şiddetli ve sert, müminlere ise şefkatli olduğunu anlatmak isteyişindedir. Nitekim Allah-u Teâla Kur'ân-ı Kerim'de onu şöyle vasıflandırmıştır: "**Onunla beraber bulunanlar kâfirlere karşı çetindirler, kendi aralarında ise merhametli...**" Daha önce de arz ettiğim gibi bu ayet, Hız. Ali'nin (a.s) övgüsü hakkında nazil olduğuna bir delildir. Nuh (a.s) da kâfirlere karşı çok şiddetli idi. Nitekim Allah-u Teâla Kur'ân'da şöyle buyuruyor: "**Nuh dedi ki: Rabbim, yeryüzünde kâfirlerden yurt edinen hiç kimseyi bırakma.**"⁽¹⁾

Hız. Ali'yi (a.s) hilimde (yumuşak kalplilikte) Hız. İbrahim'e (a.s) benzetmenin sebebi, İbrahim'in (a.s) Kur'ân'da bu sıfatla anılmasıdır. Allah-u Teala onun hakkında şöyle buyurmuştur:

"Gerçekten İbrahim çok içli ve hâlim (yumuşak huylu) idi."

Bu benzetmeler, Hız. Ali'nin (a.s) ahlakta peygamberlerin ahlakı ile ahlaklandığını ve sıfatla da vasilerin sıfatlarıyla vasıflandığını göstermektedir. Öyleyse muhterem beyler, eğer birazcık insafla dikkat edecek olursanız, Şiîlerin ve Sünnîlerin ittifak ettiği bu hadisin delâlet ve mânâsından, Hız. Ali'nin (a.s) mümkün olan bütün yüce sıfatlara sahip olduğunu ve o sıfatların enbiyanın üstün sıfatlarıyla eşit olduğunu anlayacaksınız. İşte bu kural gereği, bütün sıfatları haiz olma bakımından onun diğer bütün peygamberlerden üstün olması gerekir.

Bu Teşbih (benzetme) Hadisi de, Hız. Ali'nin (a.s) Hatemu'l-Enbiya hariç bütün peygamberlerden üstün olduğuna başka bir delildir. Zira büyük peygamberlere mahsus olan haslet ve sıfatlarda onlarla eşit olması ve başkalarının sıfat ve faziletlerini de kendisinde bulundurması, bütün peygamberlerden üstün olmasını gerektirir.

Nitekim Şafîî olan Muhammed b. Talha "*Metalibu's-Süul*" adlı kitabında mezkur hadisi naklettikten sonra, bu mânâyı tespit etmiş ve açıkça şöyle demiştir: "Resulullah (s.a.a) bu hadis-i şerifte, Hz. Ali (a.s) için Adem'in ilmi gibi bir ilim, Nuh'un takvası gibi bir takva, İbrahim'in hilmi gibi bir hilim, Musa'nın heybeti gibi bir heybet, İsa'nın ibadeti gibi bir ibadet ortaya koymuştur." Daha sonra şöyle ekliyor: "Bu sıfatlar, Hz. Ali'yi en yüce makama çıkarmıştır. Zira Hz. Peygamber (s.a.a) onu, zikr olunan bu sıfatlarla mürsel peygamberlere benzetmiştir."

Acaba bu mânâyı sizin büyük âlimleriniz kabullendiği hâlde, sizin Emîrül-Müminin Hz. Ali'den (a.s) başka, sahabe ve tabiin de olmak üzere bu ümmet arasında, büyük peygamberlerin sıfatlarını ve güzel ahlâklarını kendisinde barındıran birisini bulabilmeniz mümkün mü?

Nitekim Hanefî olan Şeyh Süleyman Belhî, "*Yenabiu'l-Mevedde*"nin 40. babında, Harezmi'nin *Menakıb*'ından naklen Muhammed b. Mensur'dan şöyle naklediyor: Ahmed b. Hanbel'den duydum ki şöyle diyordu:

"Sahabeden hiç kimseye, Ali b.Ebî Talib'e nakledilen faziletler gibi fazilet nakledilmemiştir."

Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafîî "*Kifayetu't-Talib*"in 2. babında Muhammed b. Mensur ve İmam Ahmed b. Hanbel'den şöyle naklediyor:

"Ali b.Ebî Tâlib için gelen şey, Resulullah'ın ashabından hiç kimse için gelmemiştir."

Hız. Ali'nin (a.s) üstünlüğü hakkındaki söz, sadece İmam Ahmed b. Hanbel'e ait değildir; sizin insaflı âlimlerinizin çoğu bu mânâyı tasdik etmişlerdir. Nitekim Mutezilî olan İbn Ebî'l-Hadid "*Nechü'l-Belâğa Şerhi*"nin 1. cildinin 46. sayfasında şöyle diyor:

"Hz. Ali (a.s), fazilet bakımından velâyete daha evlâ ve layıktı. Zira o, Resulullah'tan (s.a.a) sonra insanların en üstünü ve velâyet makamından da hilâfete bütün Müslümanlardan daha layık idi."

Allah aşkına, Allah rızası için biraz insaflıca düşününüz. Acaba sizlerin, düşünmeden geçmiştekilerin âdetleri üzerine onları taklit ederek delilsizce, bu sıfatlardan yoksun olanları böyle büyük bir şahsiyetten öne geçirmeniz insafsızlık değil mi? Acaba akıl ve fikir sahibi kimseler, geçmiştekilerinin fikirlerinin ve anlayışlarının ne kadar seviyesiz olduğunu gülmü-

yorlar mı? Zira onlar, siyaset ve grupçuluktan dolayı ümmetin en üstün olanını evine kapatarak ondan tam mânâsıyla aşağıda olan birisini hilâfet makamına oturtular! En azından Sakife'deki hilâfet seçimi olayında olduğu gibi böyle mühim bir iş hususunda istişare yapmak için, -tamamen unutulsun diye- ona haber bile göndermediler!

Hâfız: Biz mi insafsızlık yapıyoruz, yoksa siz mi? Oysa siz, Resulullah'ın sahabesinin delilsizce hilâfete layık olmayanları öne geçirip hilâfeti aldıklarını söylüyorsunuz. Gerçekten siz bizim hepimizi, düşüncesiz, câhil ve yersiz taklitçi ilân ettiniz. Hangi delil, icma delilinden daha büyük olabilir? Zira bütün sahabe ve ümmet, hatta mevlâmız Hz. Ali (k.v) dahi icma ederek Ebu Bekir'in hilâfetine hükmetmiş ve teslim olmuşlardır.

Ümmetin icmasının hüccet ve o icmaya itaatin vacip olduğu apaçaktır. Zira Resul-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyurmuştur: *"Benim ümmetim hata (başka bir nakle göre, dalalet) üzerine icma etmez."* Öyleyse biz körü körüne kendi geçmişlerimizin peşinden gitmemekteyiz. Zira Resulullah'ın vefatından sonra, daha ilk gün bütün ümmetin toplanıp Ebu Bekir'in hilâfetinin sahipliğini kabullendikleri zaman, biz de gerçekleşen bu işin yanında yer aldık; aklın hükmünce bizim de itaat etmemiz gerekir.

Davetçi: Hz. Resulullah'ın (s.a.a) vefatından sonra, hilâfetin haklılığına dâir delilin ne olduğunu söyler misiniz? Yani hilâfet hangi delile göre gerçeklik kazanır?

Hâfız: Hz. Resulullah'ın (s.a.a) vefatından sonra hilâfetin haklılığına dâir en büyük delil, Resulullah'tan sonra ümmetin icmasıdır. Bütün akıl sahipleri ve bilginlerin teslim olmak için dizini yere getiren icma delilinden başka, öncelik hakkını Ebu Bekir ve Ömer'e veren şey, onların yaşlı olmalarıdır. Ali (k.v), bütün fazilet, kemal ve Resulullah'a yakınlığına rağmen, onlardan yaşça küçük ve genç olduğu için geride kaldı. Hakikaten bir gencin, sahabenin büyüklerinden öne geçmesi de doğru değildi. Biz hilâfet bakımından Ali'nin (k.v) geride kalmasını onun için bir eksiklik görmüyoruz; çünkü onun daha faziletli olduğu herkesin kabul ettiği bir şeydir.

Halife Ömer'in naklettiği, *"Nübüvvet ve saltanat bir ailede toplanmaz."* hadisi de, Ali'yi (k.v) hilâfet makamından düşürmüştür; çünkü Ali, Resulullah'ın Ehlibeyti'ndendi; bundan dolayı hilâfet makamına geçemezdi.

Davetçi: Bu tür delillerin sizin gibi bir bilginden duyulması gerçekten şa-

şırtıcıdır. Ne kadar da geçmiş adetlerin etkisi altında kalarak körü körüne, düşünmeden, hakkı göz ardı edip boş delillere sarılıyorsunuz. Bu delillere oğlunu kaybeden bir anne bile güler. Birazcık düşünecek olursanız, bu tür delillerin boş ve saçma olduğunu anlayacaksınız. Ama üzüntü vericidir ki, beyler bir saat dahi taassup ve sünûlik elbisesini çıkarıp, asılsız ve boş deliller karşısında, Şia'nın büyük âlimlerinin delillerini derinlemesine düşünüp onları tetkik etmeye razı olmuyorlar.

Sizin avamınızı Şia'nın delillerinden habersiz gördüğüm gibi sohbet etmiş olduğum âlimlerinizi de Şia'nın delillerinden habersiz ve taassuba gömül-müş olarak gördüm. Bunun tek sebebi, sizin kütüphanelerinizde okumak için Şia'nın büyük kelim ve hadis âlimlerinin kitaplarının bulunmayışı ve bu kitapları kütüb-i dalle (saptırıcı kitaplar) olarak tanıtp birbirlerini onları okumaktan men etmeleridir.

Ben, Basra, Bağdat, Beyrut ve Halep'te, yani Sünnûlerin yaşadığı bölgelerde, kitapçılara gidip Şia âlimlerinin muteber kitaplarını sorduğumda bunları tanımadıklarını söylüyorlardı. Hatta Ehlisünnet âlimleri tarafından velâyet makamının ispatı, Peygamberin itret ve Ehlibeyti'nin fazileti hakkında yazılıp basılmış olan kitapları bile satışa bırakmazlar. Bazen tesadüfen Şia kitaplarından biriyle karşılaştığınızda da, onu kin ve düşmanlık gözüyle okuduğunuz için, öyle öfkelenip sinirlenirsiniz ki, hakikatin ortaya çıkması ve tam bir neticenin elde edilmesi için, o kitapları ilim ve mantık dairesine sokmazsınız. Ama tam aksine, biz Şia camiasında, sizin âlimlerinizin kitaplarını neşretmek için hiçbir engel ve sakınca yoktur. Hatta sizin âlimleriniz tarafından yazılmış olan muteber kitaplar, tefsir, edebiyat ve hadis kitapları, Şiaların kitapçılarında satışa sunulmuştur ve bunlar şahsi ve umumi kütüphanelerde, evlerde okunup okutulmaktadır.

Şimdi üzerimdeki büyük sorumluluktan dolayı, aydın fikirli beylerin görüşlerini celbetmek, sağlam ve red olunmayacak delillere onların daha önceden sahip oldukları düşüncelere saplanıp kalmamalarını önlemek için, meclisin vaktine de riayet ederek kısaca cevap vermek istiyorum.

İcmanın Reddine Dair Deliller

Öncelikle delil getirdiğiniz hadise göre ümmetin icmasının sağlam bir delil ve hüccet olduğunu söylediniz. Elbette sizin kendiniz de çok iyi biliyorsunuz ki, "ümme" lafzı, "ya-i mütekellim"e izafe olduğunda umumu ifa-

de etmektedir. Öyleyse hadisin mânâsı (eğer sahih ise) şöyle olur: *"Ümmetimin tümü hata ve dalalet üzerine icma etmez."* Yani Peygamberin ümmetinin tümü bir işte birleştikleri zaman o işte hata olmaz. Biz de ümmetin istisnasız olarak hepsinin icma (ittifak) etmesinin netice vereceğini kabullenmekteyiz. Zira Allah-u Teâla bu ümmetin içerisinde belli insanların hak ile ve hakkın da onlar ile olması için bazı insanlar seçmiştir. Yani Allah'ın hücceti ve halifesi onların içerisinde bulunmaktadır. Ümmetin tümü icma ettiğinde, hak ehli ve Allah'ın hücceti olan o grup, ümmet içerisinde bulunacak, onların hataya ve dalaletle düşmelerine mani olacaklardır.

Eğer birazcık dikkat edip ciddi düşünecek olursanız, bu hadis Hz. Resulullah'ın (s.a.a) halife tayin etme işini ümmete bırakmasına delâlet etmez.

Eğer zât-ı âlinizin görüşü doğru kabul edilecek olursa, kamil dinin sahibi olan Resulullah'ın, *"Benim ümmetimin dalalet ve hata üzerine icma etmez."* beyanına göre, Hz. Peygamber halife tayin etme hakkını kendisinden uzaklaştırıp ümmete bırakmıştır. (Oysa hadis böyle bir şeye delâlet etmemektedir.) Ümmete bırakmış olması durumunda da bütün Müslümanlar, hilâfetten yararlanacağı için halife seçimine hepsinin katılması gerekir. Yani Hz. Resulullah'ın (s.a.a) vefatından sonra bütün ümmetin toplanıp istişare ederek ümmetin tümünün icmasının onayı ile kâmil olan bir şahsı hilâfete seçmeleri gerekir. Şimdi sizlere soruyorum, Resulullah (s.a.a) daha yeni vefat etmişken, Sakife adında, üzeri kapalı küçük bir yerde Ebu Bekir'in halife olarak ilân edilmesi, bütün ümmetin toplanıp oy vermesiyle mi gerçekleşti; yoksa bu iş başka bir şekilde mi gerçekleşti?

Hâfız: Çok tuhaf bir açıklamada bulundunuz. Ebu Bekir (r.a) hilâfet makamında oturduğu iki yıl zarfında, bütün Müslümanlar ona itaat edip emrine uydular; işte bu, onun haklığına delil olan icmadır.

Davetçi: Gerçekten cevapta mugalata ettiniz. Benim sorum, Ebu Bekir'in hilâfetinin bütün dönemi ile ilgili değildi. Benim sorum şudur: Acaba, "Benî Saide Sakifesi"nde⁽¹⁾ Ebu Bekir'in hilâfetine oy verirken bütün ümmet icma etmiş miydi, yoksa orada toplanıp oy veren ve biat eden sadece birkaç kişiden oluşan küçük bir grup muydu?

Hâfız: O küçük grubun sahabenin büyüklerinden olduğu ve zamanla icmanın gerçekleştiği bilinen bir şeydir.

1- Sakife, Benî Saide kabilesinin önemli bir iş için toplanıp istişare ettikleri üstü kapalı bir yerin ismi idi.

Davetçi: Meseleyi çarpıtmadığınız ve hakikatleri açıkladığınız için çok memnun oldum. Allah aşkına insafli olunuz; acaba Hz. Resulullah (s.a.a) doğru yolu ümmete göstermeye daha layık olmasına rağmen bu büyük hakkı kendi üzerinden atarak onu birkaç kişi politikacılık yapsın kendi arkadaşlarından birine biat etsin; (Evs kabilesi Hazrec kabilesiyle geçmişten kaynaklanan düşmanlıktan dolayı onlardan öne geçmek için Sa'd b. Ubade'ye biat etsin;) daha sonra zamanın geçmesiyle bazıları korkudan, bazıları da dünya malından dolayı teslim olarak hükümet etsin diye mi ümmete bıraktı?; Sizin bu gece, o birkaç kişinin toplanmasına icma ismini vermeniz için mi böyle yaptı? Acaba Mekke, Yemen, Cidde, Tâif, Habeşistan ve diğer şehir ve köylerdeki Müslümanlar, ümmet-i merhumeden değil miydiler; halifenin seçilmesinde görüşleri ve oy hakları yok muydu?

İşin içinde komplo, hile ve siyaset yok idiyse, önceki anlaşmalar nazara alınmadıysa ve sizin deliliniz de hak ise, o zaman neden ümmetin icmasının gerçekleşmesi, dalaletle düşülmemesi ve bütün Müslümanların hilâfet hakkındaki görüşlerinin alınması için sabretmediler?

Nitekim dünyanın gelişmiş milletleri arasında âdet olan şudur: Bir cumhurbaşkanı veya bir lider seçilmek istendiğinde, halkın görüşü alınır, onların oylarına saygı gösterilir ve çoğunluğun oyu ne ise ona göre amel edilir. Eğer dünya tarihine bakacak olursanız, böyle temelsiz bir şeyin olmadığını ve birkaç kişinin eliyle seçilen bir liderin lider olarak kabul edildiğini asla göremezsiniz. Zira kültürlü düşünürler ve bilim adamları, böyle bir işe gülerler.

Hepsinden daha şaşırtıcı olanı da, böyle küçük bir grubun, üzeri kapalı ufak bir yerde toplanmasına icma adının verilmesi ve 1335 yıldır taassupla bu temelsiz ve yanlış olan bu iş üzerinde durulup ümmetin icmasının hilâfetin haklılığına delil olarak sunulmasıdır. Yani Sakife'de birkaç kişiden oluşan bir grubun bir araya gelmesiyle ümmetin kaderinin bir kişinin eline verilmesi ve ona itaatin de farz oluşunun söylenmesidir!

Hâfız: Neden lütufsuzluk yapıyorsunuz; Sakife'de gerçekleşen icmadan maksat, sahabenin büyüklerinin ve akıllılarının icmasıdır.

Davetçi: Buyurmuş olduğunuz "icmadan maksat, sahabenin büyüklerinin ve akıllılarının icmasıdır" sözünüz, delilsiz, mantıksız bir sözdür ve bir tahakkümdür. Zira sizin bu hadisten başka hiçbir deliliniz yoktur. İstidlal ettiğiniz bu hadisin neresinden sahabenin büyükleri ve akıllıları anla-

şılmaktadır. Siz, âlimlerin hayretle baktıkları bu hadisi, kendi hayalinize göre yorumluyorsunuz.

Oysa ben daha şimdi "ümmeî" kelimesindeki "ya" zamirinin, sahabeden (fazilet sahibi olsalar dahi) birkaç kişilik bir gruba değil, umuma delâlet ettiğini arz ettim.

Farz edelim ki biz sizin bu sözünüzü (yani icmadan maksat ashabın büyüklerinin ve akıllılarının icmasıdır) kabullendik; şimdi söyler misiniz acaba sahabenin büyükleri ve ileri gelenleri sadece Sakife'de toplanıp da Ebu Bekir, Ömer ve kabir kazan Ebu Ubeyde (Cerrah)'nin önderliğine oy veren ve biat eden birkaç kişiden mi ibarettir? Acaba Müslümanların diğer şehirlerdeki sahabelerden akıllı olan büyükler yok muydu? Acaba Hz. Resulullah'ın (s.a.a) vefatı esnasında Medine'de bulunan bütün kavimlerin ileri gelenleri ve ashabın büyükleri, Sakife gibi küçük yerde bir araya gelip de böyle bir işte icma mı ettiler ki, o da bu akşam size delil olabilsin?

Hâfız: Hilâfet meselesi mühim bir iş olduğundan ve vakit de dar olduğundan fitne ve kargaşalık çıkmasın diye diğer beldelerdeki Müslümanlara haber vermediler. Zira Ebu Bekir ve Ömer Ensar'dan bir grubun Sakife'de toplandığını duyduğunda, acele ile oraya gidip onlarla konuştular. Ömer de siyasi bir şâhıs olduğu için ümmetin yararını, Ebu Bekir'e biat etmekte görüp ona biat etti. Diğer bir grup da Ömer'e tabi olup biat etti. Ama Ensar'dan ve Hazrec kabilesinden olan bir grup, Sa'd b. Ubade'ye uyarak biat etmeden çıkıp gitti. Bu meselede acele etmenin sebebi de bundan ibaretti.

Davetçi: Bütün tarihçilerin de sizin büyük âlimlerinizin de tasdik ettiği gibi, siz de şu gerçeği tasdik ediyorsunuz ki, daha işin başı olan Sakife gününde icma gerçekleşmedi. Ebu Bekir, siyaset yaparak Ömer ve Ebu Ubeyde'ye iltifatta bulundu, onlar da Ebu Bekir'e tearufta bulunup sen bizden daha layık ve daha evlâsın dediler, daha sonra çabucak Ebu Bekir'e biat ettiler. Evs kabilesinden orada bulunan birkaç kişi de Hazreçlilerle geçmişe dayanan düşmanlıklarından dolayı Sa'd b. Ubade'nin emir olup onlardan öne geçmesini önlemek için Ebu Bekir'e biat etti. Sonraları zamanın geçmesiyle bu biat genişlemeye başladı. Oysa, eğer icma delili sağlam bir delil idiyse, o zaman bütün ümmetin (sizin sözünüze göre akıllıların) bir araya toplanarak istişare edip oy birliğiyle halifeyi tayin etmek için sabretmeleri gerekirdi.

Hâfız: Demin de arz ettiğim gibi, işin içinde fitne ve kargaşa olduğundan ve iki kabile olan Evs ve Hazrec'in Sakife'de bir araya gelerek kendi içlerinden birinin halife olması gerektiği yönünde tartışmaya girmelerinden dolayı onlar böyle yaptılar. Gerçekten de hilâfet meselesindeki en küçük bir gaflet, Ensar'ın yararına sonuçlanır ve Muhacir bu işten uzaklaştırılırdı. İşte bunun için acele etmekte mecburdular.

Davetçi: Biz de göz yumarak sizin bu sözlerinize teslim oluyor ve sizin kendi sözlerinizden delil çıkarıyoruz. Muhammed b. Cerir-i Taberî'nin kendi tarihinde (c. 2, s.457) belirttiğine ve diğer büyük âlimlerinizin ve tarihçelerinizin yazdıklarına göre, Müslümanlar Sakife'de hilâfet meselesinde istişare için bir araya toplanmamışlardı; aksine iki kabile olan "Evs" ve "Hazrec" kendilerine bir emir tayin etmek için toplanmışlardı. Bu esnada Ebu Bekir ve Ömer aceleyle onların tartışma meclisine varıp bu ihtilâfı kendi yararlarına suistimal ettiler. Hakikaten eğer onlar böyle mühim bir iş olan hilâfet meselesinde istişare için bir araya toplanmıştırlarsa, geriye kalan bütün Müslümanlara da oy kullanmaları için haber vermeleri gerekirdi.

Usame'nin Fırsatçılarla Konuşması

Eğer sizin söylediğiniz gibi vaktin dar olmasından dolayı, Mekke'ye, Yemen'e, Taif'e ve Müslümanların buldukları diğer şehirlere haber verme imkânı yok idiyse, Medine'nin yakınlarında olan Usame'nin ordusundaki büyük sahabilere de mi ulaşlamıyordu? O sahabilere biri, hatta en etkili olanı Müslümanların ordu komutanı olan Usame b. Zeyd idi. Resulullah (s.a.a) Usame'yi ordudakilere komutan yaparak Ebu Bekir ve Ömer'i de onun komutası altına sokmuştu.

Usame, fitnenin koptuğunu ve kendilerinin haberi olmadan, onlarla istişare edilmeden üç kişinin kendi istekleri doğrultusunda halife seçtiklerini duyduğunda, atına binip mescide gelerek şöyle feryat etti: "Ortalığı katıp karıştıran bu velvele ve kargaşa nedir? Sizler kimiz izniyle halife tayin ettiniz? Siz birkaç kişi necydiniz ki, Müslümanların ve sahabenin büyüklerinin istişare ve icması olmaksızın halife tayin ettiniz?"

Usame'nin bu feryadını bütün tarihçiler nakletmişlerdir. Ömer, Usame'yi yanına çekmek için öne çıkarak şöyle dedi: "Ey Usame! İş bitti, biat gerçekleşti; tefrika çıkarma, sen de biat et."

Usame onun bu sözlerinden rahatsız oldu ve şöyle dedi: "Peygamber (s.a.a) beni sizlere komutan etti, komutanlıktan da azledilmedim; Peygamber'in sizlere emir kıldığı bir şahıs, nasıl olur da gelip emri altında olan memurlara biat eder...!"

Tartışmayı sonuna kadar anlatıp konuyu uzatmak istemiyorum. Usame'nin ordusunun şehirden biraz uzak olduğunu ve vaktin geçtiğini kabul etsek bile, peki Sakife'den Hz. Peygamber'in evine kadar olan mesafe de mi uzaktı? Acaba, Şia ve Sünnî ittifakına göre Müslümanlar içerisinde etkili bir şahıs olan Hz. Ali'ye, Hz. Peygamber'in amcası olan Abbas'a, Resulullah'ın ailesinden olan ve Peygamber'in haklarında tavsiyede bulunduğu Benî Hâşim'e ve diğer büyük sahabelere, orada bulunmalarına rağmen görüşlerinden yararlanmak için neden haber vermediler?

Hâfız: Zannediyorum ortam öyle tehlikeli bir hâle bürünmüştü ki, Sakife'den dışarı çıkacak bir fırsat bulamadılar.

Davetçi: Lütüfsuzluk yapıyorsunuz; zira onların fırsatı olmasına rağmen Hz. Peygamber'in evinde bulunan Benî Hâşim ailesine ve sahabenin büyüklerine kasıtlı olarak haber vermediler.

Hâfız: Onların yaptıklarının kasıtlı olduğuna dair deliliniz var mı?

Davetçi: En büyük delil, Ömer'in Peygamber'in evinin kapısına kadar gelmesine rağmen, evde toplanan Ali'nin, Benî Hâşim'in ve sahabenin büyüklerinin haberdar olmaması için içeri girmemesidir.

Hâfız: Bu söz, kesinlikle râfızîlerin uydurması ve düzmecesidir.

Davetçi: Yine lütüfsuzluk ettiniz; zira bu söz hiç kimsenin uydurması ve düzmecesi değildir. Bu söz de kendi âlimlerinizdendir. Üçüncü asırda yaşayan Muhammed b. Cerir-i Taberî'nin tarih kitabının 2. cildinin 456. sayfasına müracaat etseniz iyi olur. O şöyle yazmaktadır:

Ömer, Resulullah'ın evinin kapısına kadar geldi, içeri girmedi; Ebu Bekir'e, kendisiyle işinin olduğunu ve hemen dışarı gelmesinin gerektiği haberini gönderdi. Ama Ebu Bekir cevaben; "Şu an vaktim yok, gelemeyeceğim" dedi. Ömer tekrar; "Mühim bir olay olmuş ve senin bulunman gereklidir" diye haber gönderdi. Nihayet Ebu Bekir dışarı çıktı, Ömer gizli bir şekilde Ensar'ın Sakife'de toplanma olayını ona bildirdi ve "Çabuk oraya gitmemiz gerekir" dedi.

O ikisi oraya doğru giderlerken yolda mezarıcı Ebu Ebuyde'ye rastladılar; bu gece size delil olabilecek ümmetin icmasını teşkil etmek için onu da yanlarına alarak üç kişi beraberce oraya gittiler.

Allah aşkına biraz insafli olunuz. Eğer işin içinde hile ve çıkarıcılık yoktuysa, öyleyse neden Ömer, Resulullah'ın kapısına kadar gidip de olayı bütün Benî Hâşim'e ve sahabenin büyüklerine bildirerek onlardan yardım almak için içeriye girmedi? Acaba Hz. Resulullah'ın (s.a.a) ümmeti arasında sadece Ebu Bekir mi kâmil bir akla sahipti? Sahabeden olan diğer şahsiyetler ve Resulullah'ın Ehlibeyti yabancı insanlar mıydı ki onlara haber vermediler? Bütün tarihçilerin yazdığı gibi sizin düzmeceniz olan bu icma, üç kişiyle mi gerçekleşti?

Bir şehirde, hatta o şehir ülkenin başkenti dahi olsa, birkaç kişi bir araya toplanıp bir şahsın saltanatı ve hilâfeti konusunda icma dahi etmiş olsa, diğer şehirlerde yaşayan akıl sahiplerinin ve âlimlerin ona tâbi olmalarının gerekliliğine dair bir inanç, dünyanın neresinde kabul edilmiştir? Veya toplum tarafından seçilmeyen bir grubun görüşü, diğer gruplara nasıl uyulması farz olan bir görüş olarak sunulabilir? Gürültü ve şama-tayla, bir milletin düşüncesini baskı altına almak ve diğer bir grubu tehdit etmek doğru mudur?

Beyler biraz insafli olunuz; eğer bir grup konuşmak isterse, ilmî ve amelî konularda münazara yaparsa, deliller getirerek söz konusu hilâfet ve icmanın uydurma ve düzmecedan ibaret olduğunu ve hiçbir semavî kural-la ve beşerî kanunla bağdaşmadığı için meşru olmadığını söylerse, acaba onlar râfızî, müşrik ve necis mi olur; katledilmeleri farz mı olur; onların hakkında her tür iftirada bulunmak câiz mi olur?!

Siz, Peygamber'in (s.a.a), hilâfet meselesini ümmete (veya sizin görüşü-nüze göre ümmetin ileri gelenlerine) bıraktığını buyuruyorsunuz. Lütfen Allah aşkına insafli olunuz, ümmet veya ümmetin ileri gelenleri sadece üç kişiden (Ebu Bekir, Ömer ve mezarıcı olan Ebu Ubeyde-i Cerrah) mi ibaret-ti? Birbirlerine iltifat eden bu üç kişiden ikisinin diğer birine biat etmesi, geriye kalan bütün Müslümanların da o iki kişinin yolunu devam ettirme-lerini farz mı kılıyor? Eğer bazıları; "Bu üç kişi de diğer sahabeler gibi idi, onların sahabelerle istişare etmeleri gerekirdi, neden böyle yamadılar?" demiş olursa, kâfir mi olur; onların kanlarının akıtılması mı gerekir?

İcmanın Gerçekleşmediğine Dair İki Fırkanın İttifakı

Beyler, eğer taassup elbisenizi çıkarıp icma etrafında biraz düşünecek olursanız, göreceksiniz ki, azınlık, çoğunluk ve icma (ittifak) arasında büyük bir fark vardır. Şûra meclisi önemli bir iş için toplandığında, o işe az sayıda insan oy verirse, meclisin azınlığı oy verdi derler; eğer çoğunluk oy verirse, meclisin çoğunluğu oy verdi derler; ama eğer mecliste bulunanların istisnasız tümü oy verirse, icma hasıl oldu derler; yani o iş hakkında bir kişi dahi muhalefet etmemiştir.

Allah aşkına söyleyin bakalım, Sakife'de ve daha sonra mescidde ve sonraları da Medine şehrinde, böyle bir icma Ebu Bekir'in hilâfetine oy verdi mi? Sizin tabirinizle, oy hakkını bütün ümmetten alarak icmanın İslâm'ın merkezi olan Medine'de bulunan sahabenin büyüklerinin ve ileri gelenlerinin bir araya gelmeleriyle gerçekleşeceğini söyleyecek olursak, yine de böyle bir icmanın gerçekleşmediği bir gerçektir.

Allah rızası için söyler misiniz, acaba Medine'nin mühim şahsiyetleri ve sahabenin önde gelen büyükleri birleşerek Ebu Bekir'in hilâfetine oy verdiler mi ki böyle bir icma da gerçekleşmiş olsun? Bu sorunun cevabı kesinlikle olumsuzdur. Nitekim "Mevakıf" adlı kitabın yazarı itiraf ederek demiştir ki: "Ebu Bekir'in hilâfeti hususunda, hatta Medine şehrinde bile icma gerçekleşmedi; sahabenin ileri gelenlerinin tümü ona oy vermedi. Zira Ensar'dan olan Sa'd b. Ubade, onun evlâtları, sahabenin mühim şahsiyetleri, Benî Hâşim'in tümü, onların dostları ve aynı zamanda Hz. Ali (a.s) altı ay boyunca muhalefet ederek onların emri altına girmedir."

Gerçekten hakikat ve insafı göz önünde bulundurarak tarihe müracaat ettiğimizde, İslâm devletinin ve nübüvvetin merkezi olan **Medine**'de, bütün mühim şahsiyetlerin ve sahabenin tümünün bir araya gelmediğini, Ebu Bekir'i halife olarak tayin etmek için hep birlikte oy verilmediğini, neticede böyle bir icmanın da gerçekleşmediğini görüyoruz.

Sizin güvenilir râvilerinizden ve büyük tarihçilerinizden çoğu, örneğin, İmam Fahr-i Râzî, Celeleddin Süyûtî, İbn Ebî'l-Hadid-i Mutezilî, Taberî, Buharî, Müslim ve bunlar gibi niceleri muhtelif ibarelerle Medine şehrinde tam bir icmanın gerçekleşmediğini söyleyip nakletmişlerdir. Bunların yanı sıra Benî Hâşim'in hepsi, (Hz. Resulullah'ın (s.a.a) akrabaları, ailesi ve Kur'ân'ın eşi olan Ehlibeyt'i), Benî Ümeyye ve üç kişi haricinde asha-

bın geneli, Sakife'de hilâfete oy verilirken orada bulunmuyorlardı; böyle bir olayın gerçekleştiğini duyar duymaz da itiraz etmeğe başladılar. Hatta Muhacir ve Ensar'dan olan sahabenin ileri gelenlerinden bazı şahıslar, itiraz ettikten başka, mescide gidip Ebu Bekir ile hilâfet konusu üzerinde tartışmaya başladılar. Örneğin:

Selman-ı Farsî, Ebuzer-i Gıfarî, Mikdad b. Esved-i Kendî, Ammar b. Yasir, Bureydetu'l-Eslemî, Halid b. Said b. As el-Emevî (Muhacirlerden), Ebu'l-Heysem b. Teyyihan, Huzeyme b. Sabit (Zü'ş-Şahadeteyn),⁽¹⁾ Ebu Eyyub Ensârî, Ubey b. Ka'b, Sehl b. Huneyf ve Osman b. Huneyf.

Bunların her birisi mescitte Ebu Bekir'e karşı sağlam ve yeterli deliller getirmişlerdir. Ama ne yazık ki meclisimizin vakti az olduğu için onların müzakerelerine değinemeyeceğim. Fakat icma delilinin tamamen batıl ve temelsiz olduğunu açıklamak ve mecliste bulunanların veya bulunmayanların basiretlerinin artması ve meselenin kesin olarak açıklanması için, sadece bu kısaca açıklamayla Yetindim. Yalnızca Medine'de dahi icma gerçekleşmedi. Hatta Medine'de bulunan sahabenin ileri gelenlerinin icması sözü de yalandan başka bir şey değildir. Şimdi Ebu Bekir'in hilâfetine karşı gelen bazı muhaliflerin isimlerini, sizin muteber kitaplarımızdan arz edeyim.

Ashabın Büyüklerinin Ebu Bekir'e Biattan Kaçınmaları

İbn Hacer Askalânî ve Belâzûrî kendi tarih kitaplarında, Muhammed Havend Şah "*Ravzatu's-Sefa*"da, İbn Abdulberr "*İstiab*" adlı kitabında ve diğer âlimleriniz de eserlerinde şöyle diyorlar: Sa'd b. Ubade, Hazrec kabilesi, Kureyş'den bir tâife ve sahabenin büyüklerinden 18 kişi Ebu Bekir'e biat etmeyerek râfızî oldular; onlar Ali b. Ebî Talib'in Şialarındandırlar. O 18 kişinin ismi şunlardan ibarettir:1-Selman-ı Farsî. 2- Ebuzer-i Gıfarî. 3- Mikdad b. Esved-i Kendî. 4- Ammar b. Ya-sir. 5- Halid b. Said b. As. 6- Bureyde Eslemî. 7- Ubey b. Ka'b. 8- Huzeyme b. Sabit (Zü'ş-Şahadeteyn). 9- Ebu Heysem b. Teyhan. 10- Sehl b. Huneyf. 11- Osman b. Huneyf (Zü'ş-Şahadeteyn). 12- Ebu Eyyub-i Ensârî. 13- Câbir b. Abdullah Ensârî. 14- Huzeyfe b. Yeman. 15- Sa'd b. Ubade. 16- Kays b. Sa'd. 17- Abdullah b. Abbas. 18- Zeyd b. Erkam.

1- "Zü'ş-Şahadeteyn" (yani tanıklığı iki kişinin yerine geçerli olan) lakabını Resul-i Ekrem (s.a.a) ona vermiştir.

Yakubî *Tarih-i Yakubî* adlı eserinde şöyle diyor: "Muhacir ve Ensar'dan bir grup Ebu Bekir'e biat etmeyerek Ali b. Ebî Talib'e meylettiler. Onlar, Abbas b. Abdulmuttalip, Fazl b. Abbas, Zübeyr b. Avvam b. As, Halid b. Said, Mikdad b. Ömer, Salman-ı Farsî, Ebuzer-i Gıfârî, Ammar b. Yasir, Berâb. Azib ve Ka'b'dan ibrettiler."

Acaba bu şahıslar kendi kabilelerinin büyükleri, ashabın ileri gelenleri ve Hz. Resulullah'ın (s.a.a) istişare ettiği şahıslar değil miydiler? Acaba Hz. Ali (a.s), Peygamber efendimizin amcası Abbas ve Benî Hâşim kabilesinin diğer ileri gelenleri, kavmin akıllı insanları değil miydiler?

Allah aşkına biraz insafılı olunuz. Onların bulunması, istişaresi ve onayı olmaksızın, kendisini hakikat şeklinde gösteren bu icma nasıl bir icmadır? Ebu Bekir'i gizlice o topluluktan dışarı çıkarmak, sahabenin ileri gelen diğer büyüklerine haber vermemek ve onların görüşlerini almamak icma mı oluyor? Yoksa işin içinde birtakım siyasî oyunların olduğunu mu gösteriyor? Demek ki daha işin başında, bütün ümmetin icması olmadığı gibi, Medine ehlinin tümünün de icması yokmuş. Hatta Sa'd b. Ubade ve yanındakilerin Sakife'den çıkmasıyla orada da icma gerçekleşmemiştir. Gerçekte bu, İslâm âleminde yapılan ilk hükümet darbesiydi!!

Sekaleyn ve Sefine Hadisleri

Bunların tümünü bir tarafa bırakacak olsak bile, Benî Hâşim ve Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Ehlibeytinin icması kesinlikle hüccettir. Zira geçen gecelerde de muteber kaynaklardan arz ettiğim gibi, Şiîlerin ve Sünnîlerin sahih kabul ettikleri bir hadis-i şerifte Peygamber efendimiz şöyle buyurmuştur:

"Şüphesiz ben, sizin aranızda iki değerli emanet bırakıyorum; biri Allah'ın kitabı, diğeri ise itretim ve Ehlibeyt'imdir; bu ikisine sarılırsanız kurtulursunuz."

Başka bir nüshada ise; "...kesinlikle sapıklığa düşmezsiniz." diye geçmektedir.

Bunlar, yani Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Ehlibeyti, olay sırasında Sakife'de hazır bulunmadıkları gibi Ebu Bekir'in hilâfetini de onaylamadılar (yani icmanın gerçekleşmesi için, onların Sakife'de toplanmasını istemediler!).

Yine geçen akşamlarda senetleriyle zikretmiş olduğum Sefine hadisi diye tanınan sahih bir hadiste Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

"Benim Ehlibeytim Nuh'un gemisine benzer; ona tevessül eden kurtulmuş, ondan uzaklaşan ise helâk olmuştur."

Bu hadis şunu anlatmaktadır: Nuh'un kavmine gelen tufan ve belalarda onların kurtuluşu, nasıl Nuh'un gemisine tevessül etmek idiyse, benim ümmetim de karşılaştıkları sıkıntı, bela ve ihtilâflardan kurtulmak istiyorsa, Ehlibeytime tevessül edip onlara sarılmalıdır; kim onlardan yüz çevirip uzaklaşırsa helâk olur.

İbn Hacer "*es-Savaik*" adlı kitabın 90. sayfasında dördüncü ayetin tefsirinde, Resulullah'ın Ehlibeyti'ne önem vermenin gerekliliği hususunda, İbn Sa'd'dan iki hadis naklediyor. Onlardan biri, Hz. Peygamber'in (s.a.a) buyurmuş olduğu şu hadistir:

"Ben ve Ehlibeyt'im cennette bir ağacı; o ağacın dalları dünyadadır; Allah'a doğru bir yol bulmak isteyen o dallara sarılmalıdır."

İkinci hadis ise şudur:

"Her dönemde ümmetim için Ehlibeytimden âdil kimseler vardır; bunlar, sapıkların tahrifini, batıl iddiada bulunanların iddiasını ve câhililerin tevilini bu dinden uzaklaştırmaktadır. Bilin ki, İmamlarınız sizi Allah doğru götürürler; öyleyse sizi götürenin kim olduğuna bakın."

Kısacası, kendi muteber kitaplarınızda fazlasıyla naklolan bu tür hadislerin ümmete anlatmak istediği şudur: Eğer Ehlibeytimden uzaklaşacak olursanız, düşmanlar gâlip gelerek sizi sapıklığa sürüklerler, aranızda bidat, rey ve kıyas ortaya çıkar; (böyle bir durumda) yine de sizin kurtuluşunuz (üzerlerine selâm olsun) Ehlibeyt'e bağlıdır; onları kendinizden uzaklaştırmayın, kendiniz de onlardan uzak durmayın ki helâk olmayasınız.

Sonuç olarak, icma, biat ve halifenin tayin olunmasında etkili olabilecek bütün şahıslar, biatten sakınan kimselerle beraberdi. Öyleyse bu ne biçim bir icma idi ki, sahabenin ileri gelenleri, kabile büyükleri ve Hz. Resulullah'ın (s.a.a) itret ve Ehlibeyti, Medine'de olmalarına rağmen ona katılmıştı!

İcma gerçekleşmediği gibi, ekseriyet de gerçekleşmemiştir. Nitekim sizin büyük âlimlerinizden olan İbn Adulberr Kurtubî "*İstiab*" adlı kitabında, İbn Hacer "*İsabe*" adlı kitabında ve diğer büyük âlimleriniz de eserlerinde

şöyle diyorlar: Hilâfet iddiasında bulunan Ensar'dan Sa'd b. Ubade, Ebu Bekir ve Ömer'e kesinlikle biat etmedi; onlar da, onun kabile reisi olmasından dolayı fesat çıkmasın diye ondan biat talebinde bulunmadılar ve ona itiraz etmediler. Daha sonra Sa'd b. Ubade Şam'a gitti. *Ravzatu's-Sefa'*nın rivayetine göre büyüklerden birisinin tahriki üzerine (ki ölüm emri verenin kim olduğu meseleyi bilen kişilerce malumdur) geceleyin onu okla öldürüp, "Onu cinler öldürmüştür." dediler. (Ama bir grup tarihçinin rivayetine göre, onu okla öldüren Halid b. Velid'dir. Halid b. Velid, Ebu Bekir'in hilâfetinin ilk dönemlerinde Malik b. Nuveyre'yi öldürüp onun hanımının ırzına geçtiği için Ömer'in gazabına uğramıştı. Ömer'in hilâfeti döneminde onun yanında kendisini temizlemesi için, geceleyin okla Sa'd b. Ubade'yi öldürdü. Sonra, cinler onu öldürmüştür diye söz çıkardılar.)

Beyler Allah aşkına âdet ve taassubunuzu bir tarafa bırakıp biraz düşününüz! Ali b.Ebî Tâlib (a.s), Hz. Peygamber'in (s.a.a) amcası olan Abbas'ın, İbn Abbas'ın, kısaca tümüyle Benî Hâşim'in, Peygamberin itretinin ve Ehli-beyt'inin, Benî Ümeyye ve Ensar'ın katılmadığı bir icma nasıl bir icma imiş?

Hâfız: Fesat çıkma ihtimali bulunmasından ve bütün ümmete ulaşmadıklarından, mecburen acele edip Sakife'de olanlarla yetinerek biat etmişler. Sonra da ümmet, bu emre teslim olmuştur.

Davetçi: Medine'nin dışındaki sahabenin ileri gelenlerine ve büyüklerine ulaşmadıklarını kabul edelim. Peki Medine'de olan sahabeye de mi ulaşamadılar? Allah aşkına insafla konuşunuz; eğer işin içinde hile yoktuysa, o zaman neden Medine'de bulunanlara, şûra meclisine iştirak etmeleri için haber vermediler? Acaba Peygamber'in amcası Abbas'ın (şeyhu'l-kabile), damadı Ali b.Ebî Tâlib'in, Benî Hâşim'in ve Medine'de olan sahabe'nin büyüklerinin görüş ve onayları lazım değildi de, sadece Ömer'in ve Ebu Ubeyde Cerrah'ın görüşü mü ümmetin adına yeterliydi? "**Öyleyse ey basiret sahipleri, ibret alın!!**"

Öyleyse hem genel, hem de özel anlamda, sahabenin Muhacir ve Ensar'dan olan büyüklerinin bu icmaya katılmamasından, hatta muhalefet etmesinden dolayı, sizin icmanızın delili tamamıyla boş, batıl ve itibardan düşüktür. Çünkü arz ettiğim gibi icma, bir kişinin dahi muhalefet etmediği bir toplantıya denir. Gerek sizin âlim ve tarihçilerinizin, gerekse sizin kendi sözlerinizin ortaya koyduğuna göre, sahabenin büyükleri ve ileri gelen şahsiyetleri icma dediğiniz toplantıya katılmamışlardır.

Nitekim İmam Fahr-i Râzî "*Nihayetu'l-Usul*" adlı kitabında açıkça şöyle diyor: "Sa'd b. Ubade öldürülünceye kadar, Ebu Bekir ve Ömer'in hilâfesinde icma gerçekleşmedi ve o öldürüldükten sonra icma gerçekleşmiş oldu." Gerçek olmayan böyle bir icmayı, hakkaniyete dair delil kabul etmenizi anlayamıyorum. Sizin birinci delilinizin cevabı, meclisin vakti az olduğu için kısmen anlatılarak verilmiş oldu.

Ebu Bekir Yaş Bakımından Büyük Olduğu İçin Hilâfete Geçti Sözü'nün Cevabı

İkinci delilinize gelince; Ebu Bekir'in, yaş bakımından Hz. Ali'den (a.s) büyük olmasından dolayı hilâfete daha layık olduğunu buyurdunuz. Sizin bu deliliniz geçersiz, hatta birinci delilden daha saçma, gülünç ve anlamsızdır. Eğer hilâfette yaş şart ise Ebu Bekir ve Ömer'den daha yaşlı olanlar vardı. Hakikaten, Ebu Bekir'in babası Ebu Kuhafe o zamanda hayatta olmasına ve oğlundan daha büyük olmasına rağmen neden onu halife yapmadılar?

Hâfız: Ebu Bekir, yaşlı olmasının yanında aynı zamanda bu işe layıktı. Eğer, dünya görmüş ve Resulullah'ın mahububü olan yaşlı bir adam varsa, bir genci halife yapmazlar.

Davetçi: Tecrübeli bir ihtiyar varken, genç birisine, herhangi bir işte, özellikle Allah'a ait olan bir işte, mesuliyet vererek iş başına getirmek doğru değildir diyorsunuz. Eğer mesele dediğiniz gibiyse, o zaman sizin bu itirazınız ilk önce Resulullah'a yöneliktir; çünkü Resulullah (s.a.a) Tebuk savaşına hareket etmek istediğinde, münafıklar gizlice bir anlaşma yaparak Resulullah'ın gıyabında bir darbe yapmayı kararlaştırdılar. İşte bunun için, Resulullah'ın (s.a.a), Medine'de kendi yerine, Medine'nin işlerini idare edecek ve münafıkların komplolarını ve operasyonlarını etkisiz hâle getirecek iş bilir, güçlü ve siyasetmedar birisini bırakması gerekirdi. Şimdi muhterem beylerden ifade buyurmalarını rica ediyorum: Acaba Peygamber (s.a.a), Medine'de kendi yerine halife olarak kimi bıraktı?

Hâfız: Açıktır ki, Hz. Ali'yi (k.v) kendi yerine halife ve naip olarak bıraktı.

Davetçi: Peki Ebu Bekir, Ömer ve yaşça büyük olan diğer sahabe, Medine'de değil miydi ki, Resulullah (s.a.a), yaşça genç olan Emîrü'l-Müminin Hz. Ali'yi (a.s) kendi yerine resmî bir halife ve vezir olarak tayin etti? Resulullah (s.a.a) açıkça şöyle buyurdular:

"Sen, benim Ehlibeytim arasında ve benim hicret evim olan Medine'de benim halifemsin."

Beyler, delil sunduğunuz zaman biraz düşünerek söyleyiniz ki cevapsız kalmayınız. Hz. Resulullah'ın (s.a.a), Ebu Bekir ve Ömer gibi ashabın yaşlılarının orada olmasına rağmen genç yaşta olan Hz. Ali'yi (a.s)hilâfete tayin etmesindeki maksadı, sizin bu akşamki sözlerinize pratik bir cevap olup sizin: "dünya görmüş yaşlı birisi varken bir genç iş başına getirilmemelidir" sözünü söylemememiz içindir.

Resul-i Ekrem'in (s.a.a) fiilen, halife tayin etmesi, risaletin tebliğinde yaşlı veya genç olmanın aslî etken olmadığına en büyük delildir. Eğer yaşlı insanlar hayattayken, genç birinin iş başına getirilmemesi gerekiyorsa, o zaman neden, Tevbe Suresi'nin ilk ayetlerinin Mekke ehline açıklanması için Ebu Bekir gönderildikten sonra, Peygamber yaşlı olan Ebu Bekir'i yolun yarısından geriye çevirip, "*Allah-u Teâla bu emri ya kendin veya kendin gibi birisi tebliğ etmelidir.*" diyerek bu işi genç olan Hz. Ali'nin (a.s) uhdesine bıraktı? Oysa zahirde, böyle önemli ve tehlikeli bir işi, dünya görmüş, tecrübeli ve yaşlı birisinin yapması daha uygun olurdu!

Yine Resulullah (s.a.a), neden Yemen ehlinin hidayeti için Ebu Bekir'den, Ömer'den ve diğer yaşlılardan istifade etmedi de, bu iş için Emîrül-Müminin Hz. Ali'yi görevlendirdi?

Bu tür örnekler çoktur. Resulullah (s.a.a), Ebu Bekir'in, Ömer'in ve diğer yaşlıların bulunmasına rağmen, genç olan Hz. Ali'yi seçerek büyük işleri onun sorumluluğuna bırakmıştır.

Binaenaleyh, sizin getirmiş olduğunuz bu yaşlılık şartının boş ve anlamsız olduğu ve yaşın büyük olmasının kesinlikle nübüvvet, velâyet ve hilâfet şartlarından olmadığı bu sözlerimizle ortaya konmuş oldu. Gerçekte hilâfetin, nübüvvet gibi aslî şartı, Allah'ın kabul ettiği ve beğendiği bütün kemal sıfatlarına sahip olmaktır. Kim bütün yüce kemal sıfatlarına sahip olursa, ister yaşlı olsun ister genç, Allah-u Teâla onu hilâfet makamına tayin eder, Peygamberi vasıtasıyla onu halka tanıtır ve onların da böyle birisine itaat etmesi gerekir.

Onların hilâfetinin batıl olduğunun en büyük delillerden diğer biri de, şimdi aklıma gelen şu delildir: Hakla batılı ayırt eden Emîrül-Müminin Hz. Ali'nin (a.s), o sahte icmaya karşı muhalefet etmiştir.

Hz. Ali, Hakla Batılı Birbirinden Ayırt Edendir

Hz. Resulullah'ın (s.a.a) buyruğuna göre, Hz. Ali (a.s) hakla batılı birbirinden ayırt edendir. Nitekim sizin büyük âlimleriniz bu konuda birçok hadis nakletmişlerdir. Örneğin, Şeyh Süleyman Belhî el-Hanefî, "*Kitabu's-Seb'în fi Fezail-i Emîri'l-Mu'minin*" kitabından naklen "*Yenabiu'l-Mevedde*"nin 16. babında, Harem-i Şerifin imamı olan Ebu Cafer Ahmed b. Abdullah eş-Şafî, Firdevs Deylemî'den naklen 70 hadisin 12. hadisinde, Mir Seyyid Ali Hemedânî eş-Şafî "*Meveddetü'l-Kurba*"nın 6. Meveddetinde, Hâfız "*Emali*" adlı kitabında ve Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafî "*Kifayetu't-Talib*"in 44. babında, senedi İbn Abbas, Ebu Leyla ve Ebuzer-i Gıfârî'ye ulaşan üç hadisi, farklı ibare ve lafızlarla bu konuda nakletmişlerdir. O hadislerin birinde Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

"Pek yakında benden sonra bir fitne çıkacaktır, böyle olduğunda sizler Ali ile olun; çünkü kıyamet günü beni ilk gören ve benimle ilk musafaha eden o olacaktır; o, yüce makamda benimle beraberdir; o, hakla batılı birbirinden ayırt edendir."

Öyleyse, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) vefatından sonra, halifenin kendilerinden olmasını isteyen Ensar ve Muhacirin birbirine düşmesi fitnesinde, Resulullah'ın hükmü ve emri gereğince, hakla batılı birbirinden ayırt etmesi için, ümmetin Hz. Ali'yi (a.s) getirmesi gerekirdi. Çünkü Resulullah'ın buyurduğuna göre, Ali hangi tarafta olsa, o taraf hak, karşı taraf ise batıldı.

Hâfız: Sizin naklettiğiniz bu hadis, haber-i vahittir (yani bir kişinin naklettiği haberdir); haber-i vahit de muteber olmadığı için onunla amel edilmez.

Davetçi: Çok ilginç!! Çabuk unutuyorsunuz veya kasıtlı olarak öyle davranıyorsunuz. Geçen akşamlarda arz ettim ki, Ehlisünnet âlimleri, haber-i vahidi delil kabul ediyorlar. Siz bu yüzden hadisi, haber-i vahid diye reddedemezsiniz. Bunun yanı sıra, bu konuda sadece bir hadis yoktur; sizin güvenilir büyük âlimleriniz tarafından bu konuda, farklı ibarelerle maksadı ispatlayan birçok hadis naklolunmuştur. Biz bu hadislerin bazılarına geçen akşamlarda değindik. Ama şimdi meclisin vakti fazla alınmasın diye sadece râviler silsilesiyle ve onların kitaplarıyla yetiniyor ve senetli hadislerin hepsini zikretmekten vazgeçiyorum. Şimdi yine, sözlerimin doğruluğunun teyidi için, vaktin ve hafızamın elverdiği ölçüde bazı hadislere değinmek istiyorum.

Muhammed b. Talha eş-Şafî *"Metalibu's-Süul"* da, Taberî *"Tefsir-i Kebir"* de, Beyhakî *"Sünen"* de, Nureddin Malikî *"Fusulu'l-Mühimme"* de, Hâkim *"Müstedrek"* te, Hâfız Ebu Nuaym *"Hilye"* de, İbn Asakir Tarihinde, İbn Ebî'l-Hadid *"Nehcü'l-Belâğa Şerhi"* nde, Taberânî *"Evsed"* de, Muhibbuddin *"Riyaz"* da, Himvinî *"Feraid"* de, Süyûtî de *"Dürrü'l-Mensûr"* da İbn Abbas, Salman, Ebuzer ve Huzeyfe'den şöyle nakletmişlerdir: Peygamber (s.a.a) mübarek eliyle Ali b.Ebî Talib'e işaret ederek şöyle buyurdular:

"Şüphesiz bu, bana ilk iman eden ve kıyamet günü benimle ilk görüşecek olandır; bu, Sıddık'ı Ekberdir; bu, hak ile batıl arasını ayırt edecek olan bu ümmetin Faruk'udur."

Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafî *"Kifayetu't-Talib"* in 44. babında bu hadisi, şu birkaç kelime fazlasıyla nakletmiştir:

"...O (Ali), müminlerin sultanıdır; o, ondan gelinecek olan kapıdır; o, benden sonra halifemdir."

Yine Muhammed b. Talha eş-Şafî *"Metalibu's-Süul"* da, Hatip Harezmi *"Menakıb"* ta, İbn Sabbağ Malikî *"el-Fusulu'l-Muhimme"* de, Hatib-i Bağdat *"Tarih-i Bağdad"* adlı kitabının 14. cildinin 21. sayfasında, Hâfız b. Merduye *"Menakıb"* da, Sem'anî *"Fezailu's-Sahabe"* de, Deylemî *"Firdevs"* de, İbn Kuteybe *"el-İmamet'u ve's-Siyaset"* adlı kitabının 1. cildinin 68. sayfasında, Zemahşerî *"Rabiu'l-Ebrar"* da, Himvinî *"Feraid"* in 37. babında, Taberânî *"Evsed"* de, Fahr-i Râzî *"Tefsir-i Kebir"* in 1. cildinin 111. sayfasında, Yusuf Gencî eş-Şafî *"Kifayetu't-Talib"* de, İmam Ahmed *"Müsned"* de ve sizin diğer âlimleriniz de eserlerinde Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmişlerdir:

"Ali nereye dönse, Ali hak ile, hak da Ali iledir."

Yine aynı kitaplarda, o kitaplara ilaveten Şeyh Süleyman Kunduzî el-Hanefî *"Yenabiu'l-Mevdedde"* nin 20. babında Himvinî'den naklen, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu zikretmiştir:

"Ali hak iledir; hak da Ali ile; hak nereye meyl ederse, Ali de onunla meyleder."

Hâfız Ebu Nuaym Ahmed b. Abdullah İsfahanî *"Hilyetu'l-Evliya"* nın 1. cildinin 63. sayfasında kendi senetleriyle Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmiştir:

"Ey Ensar topluluğu! Sizleri, sıkıca sarıldığınız takdirde asla sapmayacağınız bir kimseye hidayet edeyim mi?" Ashap; "Evet, ya Resulallah" deyince, Hz. Peygamber şöyle buyurdular: "Sarılmış olduğunuz takdirde dalalete düşmeyeceğiniz o kimse, (gördüğünüz) bu Ali'dir. Öyleyse benim sevgimle onu seviniz; benim kerametimle ona ikramda bulununuz. Şüphesiz Cebrail, Allah tarafından size söylediklerimi bana emretti."

Çeşitli lafızlarla ve muhtelif râvîlerle nakledilmiş olan bu nebevî hadisler, ilk bakışta haber-i vahid olarak görülüp özel bir mânâ için beyan olunmuş olsa da, ilim ehlinin nezdinde bunlara tevatür-i mânevî denilmektedir. Tevatür-i mânevî, çeşitli lafız ve kelimelerle nakl olan özel delillerin içerdiği mânadan elde edilen genel ve ortak bir manadır. Genel ve ortak mânadan kasıt da, Hz. Resulullah'ın (s.a.a)velâyet makamına olan teveccühüdür ki, Hz. Peygamber'in diğer kimselere değil Hz. Ali'ye olan meylini ispat etmektedir.

Bunun yanı sıra şunu da bildirmektedir ki: Hz. Peygamber'in (s.a.a) şefkat ve sevgisine mazhar olan (ona selâm olsun) Hz. Ali'dir; çünkü Peygamber (s.a.a) daima Hz. Ali'den (a.s) yardım talebinde bulunmuştur. Zira Hz. Ali (a.s), yardım etmede uzman birisi idi. İşte bundan dolayı, ümmeti de kendisinden sonra Hz. Ali'ye müracaat etmeğe ve ona sarılmaya davet etmiştir. Çünkü Hz. Ali (a.s), sürekli hak iledir ve hakla batılı birbirinden ayırt edendir. Bu tür hadisleri mütalaa ettikten sonra biraz insafla konuşunuz. Acaba Hz. Ali'nin, Ebu Bekir'e karşı muhalefet etmesi, sizin hayalî icmanızın dışında kalması ve Ebu Bekir'e biat etmemesi, Ebu Bekir'in hakaniyetine mi yoksa onun hilâfetinin batıllığına mı delildir?

Eğer Ebu Bekir'in hilâfeti hak idiyse, o zaman neden hak ve hakikat simgesi olan ve Hz. Peygamber'in de hakkında "*O hak ile, hak da onunladır ve hak daima onunla döner*" buyurmuş olduğu Hz. Ali (a.s) onlara biat etmedi ve aksine onlara karşı muhalefet etti?

"Sakife" günü yapılan acelecilik, gerçekten çok şaşırılacak ve üzülecek bir şeydir. Bu olay, her araştırmacıyı o güne karşı kötümser ve karamsar kıyor. Eğer işin içerisinde hile ve fitne yok idiyse neden Hz. Peygamber'in de buyurduğu gibi hakla batılı birbirinden ayırt eden Ali'nin (a.s), sahabenin ileri gelenlerinin, Benî Hâşim'in, özellikle Hz. Peygamber'in (s.a.a) amcası Abbas'ın, umuma ait olan hilâfet meselesinde bir araya toplanması ve bu konudaki görüşlerini belirtmesi için birkaç saat sabretmediler?

Hâfız: İşin içerisinde hile ve siyasetin olmadığı apaçıktır. Zira ortam tehlikeli olduğundan, İslâm'ı korumak için halife tayininde acele ettiler.

Davetçi: Yani siz, Ebu Ubeyde Cerrah'ın (Mekke'nin eski mezarcısı) veya diğerlerinin, Hz. Peygamber'in (s.a.a) amcasından, kendi canını din yoluna adayan Hz. Ali'den (a.s) veya sahabenin diğer ileri gelenlerinden ve Beni Hâşim'den daha İslâm'ı daha çok mu düşündüğünü söylemek istiyorsunuz?

Eğer orada konuştukları kadar beklesydiler veya Ebu Bekir ve Ömer mecliste konuşarak onları oyalarken Ebu Ubeyde'yi veya başka birisini, Hz. Ali'yi ve Abbas'ı çağırarak ve İslâm'ın tehlikede olduğunu onlara bildirmek için gönderseydiler ve o iki mühim şahsiyetin gelmesi için biraz beklesydiler, İslâm ortadan mı kalkacaktı veya önlenemeyecek bir fitne mi doğacaktı?

İnsaflı olunuz, eğer birazcık sabredip de en azından Benî Hâşim'in ve sahabelerin ileri gelenleri olan Abbas ve Ali'nin (a.s) Sakife'ye gelmesi için haber gönderseydiler, o üç kişi eğer hak idiyse, bundan güç kazanmış olacaktı. Böyle olsaydı, İslâm'da ihtilâf doğmayacak ve 1335 yıl (müzakere ve münazara tarihi) sonra, bu akşam Müslüman, din kardeşi olan bizler ve sizler bu mecliste birbirimizin karşısına çıkmayacak, aksine gücümüzü bir araya toplayacak ve İslâm'ın asıl düşmanlarıyla savaşacaktık. Öyleyse İslâm'ın başına ne geldiyse, o gün geldiğini tasdik ediniz; işte bu ihtilâf, o üç kişinin gizli hedeflerine ve maksatlarına ulaşmak için yaptıkları acele-ciliklerinden dolayı ortaya çıkmıştır.

Nevvab: Kible sahip (alicensap)! Acele davranarak mescid ehline ve Peygamber'in Ehlibeytine haber vermemelerinin sebebi ne idi?

Davetçi: Onların acele etmesinin sebebi şuydu: Eğer bütün Müslümanların veya en azından Usame b. Zeyd ordusunun ileri gelenlerinin ve Medine'de olan sahabe ile Benî Hâşim'in büyüklerinin oraya gelmesi ve istişareye katılması için beklesydiler, o toplulukta hilâfet için adı geçen şahısların arasında kesinlikle Hz. Ali'nin de adı zikrolunacaktı. Eğer Hz. Ali'nin (a.s) veya Abbas'ın adı o toplantıda anılsaydı, hak ve hakikat taraftarları elde olan açık delillerle, onların külâhını siyaset alanının arkasına atacaktı.

İşte bundan dolayı, Benî Hâşim ve sahabenin ileri gelenleri Hz. Peygamber'in (s.a.a) gusül, kefen ve defin işleriyle meşgulken, onlar kendi işlerini

görmek ve Ebu Bekir'i iki kişinin icmasıyla halife tayin etmek için acele ettiler. Nitekim bunu da başardılar. Sizler de kalkıp bu akşam böyle bir işe, Müslümanların icması adını veriyorsunuz. Nitekim sizin Taberî ve İbn Ebî'l-Hadid gibi büyük âlimleriniz ve bunlardan başkaları, Ömer'in şöyle dediğini yazmışlardır: "Ebu Bekir'in hilâfeti, acele ile ansızın gerçekleşti; Allah onun işini hayır kılsın."

Ömer'in; "Nübüvvet ve Saltanat Bir Ailede Toplanmaz" Sözüne Reddiye

Sizin, Ömer'in sözüne dayanarak; "Nübüvvet ve saltanat bir ailede toplanmaz" şeklindeki sözünüze gelince; bu söz "Nisa" Suresi'nin 54. ayetiyle reddedilmiştir. Ayet şudur:

"Yoksa onlar, Allah'ın kendi fazlından insanlara verdiklerini mi kıskanıyorlar? Doğrusu biz, İbrahim ailesine kitabı ve hikmeti verdik; onlara büyük bir mülk (saltanat) de verdik."

Bu ayetin hükmüne göre sizin deliliniz geçersizdir. Bu hadis kesinlikle zayıf, hatta uydurma hadislerden olup halife Ömer'e istinat edilmiştir. Zira Resulullah (s.a.a) asla Kur'ân'a aykırı bir söz buyurmaz. Bu ayet nübüvvet ve saltanatın bir yerde olabileceğine en açık bir delildir. Nitekim Âl-i İbrahim ve başkalarında bu iki özellik bir araya toplanmıştır.

Ayrıca, hilâfet makamı, nübüvvetin bir parçası hatta o makamın devamıdır. Sizin kastettiğiniz manada, bir arada toplanacak olan sultanlık ve padişahlık değildir.

Eğer Hz. Musa'nın kardeşi Hz. Harun, Musa'nın (a.s) hilâfet makamından uzak idiyse, Hz. Ali (a.s) de Hatemu'l-Enbiya'nın (s.a.a) hilâfet makamından uzak olmalıdır. Kur'ân'ın hükmü gereğince, nübüvvet ve hilâfet Hz. Musa ve Harun'da (a.s) bir arada olduğuna göre, geçen gecelerde arz ettiğim "**Menzilet**" hadisi gereğince, Hz. Muhammed (s.a.a) ve Hz. Ali'de de (a.s) bir araya toplanmıştır. Sizin bu hadisiniz, kesinlikle Emevîlerin uydurdıkları sahte ve asılsız sözlerdir; hiçbir açıdan kabul edilemez.

Eğer nübüvvet ve hilâfet (halife Ömer'e göre saltanat) bir arada toplanmıyorsa, o zaman neden halife Ömer, şura meclisinde Hz. Ali'yi (a.s) hilâfet için aday gösterdi? Hz. Ali'yi sizler de dördüncü derecede halife olarak kabul ediyorsunuz.

Acaba hilâfet, (uydurulmuş bir hadisle) ara verilmeksizin nübüvvet ile bir arada olamıyorsa, ara verilerek hilâfet ile bir arada olabilir mi?!

"Göz açık, kulak açık, bu körlük!

Allah'ın gözleri kapatmasına şaşırıyorum!"

Üstelik, Resulullah (s.a.a) açıkça; "Ali'nin gittiği yoldan gidin; başkalarının yolundan değil." diye buyurmaktadır.

Siz, "Nübüvvet ve saltanat bir ailede toplanmaz." diyorsunuz, halbuki Resulullah (s.a.a), önceki gecelerde, senetleriyle arz ettiğim ve her iki fırkanın da kabul ettiği Sekaleyn hadisi gereğince, Ehlibeytine itaat edilmesini ümmete farz kılmış, onlara muhalefet etmeyi ise apaçık sapıklık olarak beyan etmiştir. Hz. Peygamber defalarca şöyle buyurmuşlardır:

"Sizin aranızda iki değerli emanet bırakıyorum; Allah'ın kitabıyla itretim olan Ehlibeytimi; bunlara sarıldığınız müddetçe asla sapıklığa düşmezsiniz."

Nasıl ki Hz. Nuh'un zamanındaki tufan olayında onun emriyle gemiye binenler kurtuldu ve binmeyenler de -hatta kendi sulbünden olan oğlu bile- helâk olduysa, Hatemu'l-Enbiya (s.a.a) de bu ümmet içerisinde Ehlibeytini, ihtilâflı konularda kurtuluşa ermeleri, onların aklından, fikrinden, ilminden, zahirlerinden ve batınlarından yararlanmaları için onları Nuh'un gemisi konumunda tanıtmıştır. Hz. Nuh'un gemisine binmeyen nasıl helâk olduysa, Ehlibeyt'e sarılmayanlar da öylece helâk olurlar. Bu konuya daha önce de genişçe değindik.

Bunun gibi açık naslar gereğince bu ümmet, karşılaştıkları olaylarda ve ihtilâflı meselelerde Ehlibeyt'in görüşlerinden ve fikirlerinden yararlanmalıdır. Emîrü'l-Müminin Hz. Ali (a.s) sahip olduğu birtakım şahsî özellikleri ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) onun hakkında buyurduğu sözlerden başka, Ehlibeyt'in en kamili ve üstünüdür. Öyleyse neden, onun doğru görüşlerinden ve fikirlerinden faydalanmak ve yardım almak için bir saat bile beklemediler.

Bu işin içerisinde bir sır olmasaydı, ilim ehli, akıl ve fikir sahibi kimseler şaşırıp kalmazlardı. Ellerini vicdanlarına koyup insafla hüküm verdiklerinde hakikatin derinliğine ulaşıyor, öncekilerin körü körüne gittikleri yoldan gitmiyor ve siyaset oyuncularının, alelacele Ebu Bekir'i hilâfet kür-

süsüne getirerek Hz. Ali'yi sabit olan hakkından uzaklaştırmak için böyle bir düzene başvurduklarını anlamış oluyorlar.

Şeyh: Sadece Ali b.Ebî Talib'e (k.v) itaat edilmesinin gerekli olduğunu, sahabenin düşüncesinin ve icmasının ise geçersiz olduğunu hangi delile dayanarak buyuruyorsunuz?

Hilâfet Tayini Hakkında Yine Gerçeklerin Beyanı

Davetçi: Evvela; biz, sahabenin görüşünün ve icmasının geçersiz olduğunu söylemedik. Bizim, sizinle olan farkımız şudur: Siz sahabe adıyla karşılaştığınız herkese, münafık bile olsa, ikinci halifenin kırbaçladığı ve yalancı olarak nitelediği Ebu Hureyre bile olsa kayıtsız şartsız teslim oluyorsunuz. Ama biz öyle değiliz; biz sahabeden, Resulullah'la musahebe şartlarını yerine getiren, ömrünün sonuna kadar Allah ve Resulü'nün emrine itaat eden, heva ve hevesine uymayan bir sahabeye önem verir onu baş tacı ederiz.

İkinci olarak; biz, biat günü Sakife'de Ebu Bekir'in hilâfeti için herhangi bir icma gerçekleşmediğini ve ümmetin icmasıyla da Ebu Bekir'in hilâfete tayin edilmediğini delillerle ispatladık. Eğer davetçinin (kendisini kastediyor) sözlerine doğru-dürüst bir cevabınız varsa, buyurun da toplantıda bulunan beyler hüküm versinler, ben de sahabenin icması karşısında boyun eğeyim. Eğer siz kendi kitaplarınızda, tüm ümmetin veya en azından size göre ümmetin ileri gelenlerinin Sakife'de toplanarak oy birliğiyle Ebu Bekir'i halife tayin ettiklerini gösterebilerseniz biz de kabul ederiz. Ama eğer Ömer, Ebu Ubeyde ve Evs kabilesinden (ki Hazreç ile aralarında bulunan eski husumetten dolayı) bir grup kimse dışında Ebu Bekir'e biat etmediklerini görecekseniz, o zaman bizim doğru yol üzere hareket ettiğimizi tasdik ediniz.

Üçüncü olarak; sizin sözünüzü tenkit ederek şöyle diyoruz: Dünyanın bütün akıllılarını hüküm vermeleri için çağırıp da sorsak: "Üç sahabenin birbirine iltifatta bulunup aralarından birini seçerek ümmetin kaderini belirlemeye ve daha sonra zorla, tehditle, hakaretle ve korkutmayla halkı kendi planlarına teslim olmaya mecbur etmeye hakkı var mıdır?" Verecekleri cevap kesinlikle olumsuzdur.

Yine tekrarlayarak bizim eleştirimizin şuna yönelik olduğunu arz ediyorum: O gün o üç kişi (Ömer, Ebu Bekir, Ebu Ubeyde) Sakife'ye gittikleri

zaman hilâfet meselesiyle ilgili konuşulduğunu gördüklerinde, neden Hz. Resulullah'ın (s.a.a) evinde kefen-defin işleriyle meşgul olanları ve Usame'nin ordusunda bulunan ashabın önde gelen büyük şahsiyetlerini çağırıp onların görüşlerine başvurmadılar?

Seyyid: Biz diyoruz ki: Bir gaflet olmuş veya olmamış, biz orada yoktuk ki onların sorunlarının ne olduğunu bilelim. Ama şimdi yapılmış olan bir işle karşı karşıyayız. İcma zamanın geçmesiyle yavaş yavaş oluşmuş olsa bile, artık buna karşı çıkmamalı, tersine buna saygı duymalı ve onların gittiği yoldan gitmeliyiz.

Davetçi: Ne de güzel delil getiriyorsunuz! Böylesi bir yüce düşünceden dolayı bravo size! Mukaddes İslâm dininin körü körüne teslim olunacak bir din olduğunu mu söylemek istiyorsunuz? İslâm dini, birkaç kişi toplanıp bir karar almış ve birkaç kişi de onların bu kararını kabul etmiş diye, diğer Müslümanların olup bitene karşı çıkmamasını ve bu kararın körü körüne kabul edilmesini mi emrediyor? Tertemiz hatemiyet dininin mânâsı bu mudur? Oysa İslâm dini Zümer Suresi'nin 19. ayetinde şöyle buyuruyor:

"Öyleyse sözü dinleyip de (araştırarak) en güzeline uyan kullarımı müjdele!"

İslâm dini araştırmayı emreden bir dindir; Ebu Ubeyde Cerrah gibi birini körü körüne taklit etmeyi emreden bir din değildir. Hz. Resulullah'ın (s.a.a) kendisi yolu bize göstermiştir; ümmet iki grup olduğunda, kurtuluşa erebilmemiz için kimin yanında yer almamız gerektiğini bize açıklamıştır. Hangi delile göre "Emîrül-Müminin Hz. Ali'ye uymamız gerekir?" diyecek olursanız, Kur'ân'ın apaçık ayetleri ve sizin güvenilir kitaplarınızda yer alan sağlam hadisler kılavuzluğuyla bu sorunun cevabı apaçık ve nettir.

İhtilâflı konularda Hz. Ali'ye (as) itaat etmenin gerekliliğini bildiren naslardan biri de Ammar b. Yasir'in (r.a) rivayetidir. Sizin büyük âlimlerinizden Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî "*Hilye*"de, Muhammed b. Talha Şafî "*Metalibu's-Süul*"da, Belâzûrî kendi Tarihinde ve Şeyh Süleyman Belhî Hanefî (*Yenabiu'l-Mevedde* Bab 43 de) Himvinî'den, Mir Seyyid Ali Hemedânî Şafî "*Meveddetü'l-Kurba*" 5 de, Deylemî "*Firdevs*"de ve diğer güvenilir kaynaklarınız Ebu Eyyub-i Ensârî'den uzunca bir hadiste nakletmişlerdir. Toplantının vaktinin kısıtlı olmasından dolayı hepsini nakletmekten mazuruz. Ama yine de özet olarak nakledelim:

Ebu Eyyub'a, "Neden Ali ile oldun da Ebu Bekir'e biat etmedin?" diye sorduklarında (itiraz ettiklerinde) O, cevap olarak şöyle dedi: Bir gün Hz. Resulullah'ın (s.a.a) huzurundayken Ammar b. Yasir geldi, Hz. Peygamber'e bazı sorular sordu Hz. Peygamber sohbet sırasında şöyle buyurdu:

"Ya Ammar! Tüm insanlar bir yoldan gitse ve Ali ise başka bir yolu seçerse, sen Ali'nin gittiği yolu seç, halkın gittiği yolu bırak. Ya Ammar! Ali seni hidayetten çıkarmaz dalalete de düşürmez. Ey Ammar! Ali'ye uymak bana uymaktır. Bana uymak ise Allah'a uymaktır."

Acaba, sizin güvenilir kitaplarınızda bunca nakledilen sahih hadisler ve Hz. Ali'nin (a.s) de Ebu Bekir'in hilâfetine açıkça muhalefet etmesine rağmen, Beni Hâşim, Benî Ümeyye, Ensar ve Muhacirlerin ileri gelenlerinin O'nunla olmadığı düşünülse bile (ki onunla birlikte idiler) Ali'nin yolunu bırakıp da başka birinin sözüne uymaları doğru muydu? Acaba Hz. Ali'nin görüş ve fikrini almaları için O'nun gelmesini beklemeleri gerekmez miydi?

(Bu sırada yatsı namazı için ezan okundu, beyler kalkıp namazlarını kıldılar, kısa bir çay faslından sonra Hâfız bey söze başladı.)

Hâfız: Sahip (Cenap)! Siz konuşmanız sırasında iki tuhaf kelime sarf ettiniz. Birincisi: Sohbetiniz sırasında "mezarıcı Ebu Ubeyde" dediniz. Bu muhterem şahısın mezarıcı olduğunu nereden biliyorsunuz? İkincisi: Sohbetiniz sırasında dediniz ki: "Ali ile Haşimîlerden ve ashaptan bazısı biat etmedi; hatta buna muhalefet ettiler." Halbuki tüm muhaddisler ve tarihçiler, onların hepsinin biat ettiklerini yazmışlardır.

Davetçi: Anlaşılan, kendi kitaplarınızı da dikkatlice ve derinlemesine incelememişsiniz. Evvela, biz Ebu Ubeyde'ye mezarıcı demedik; bu, kendi kitaplarınızda kaydedilmiştir. İbn Esir-i Şamî "*el-Bidayet-u ve'n-Nihaye*" kitabının 5. cildinde, s.266'da, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) defni babında şöyle yazmıştır: "Ebu Ubeyde Cerrah, kabirleri Mekkeliler gibi kazıyordu. İbn Abbas, Resulullah'a (s.a.a) mezar kazması için bir kişiyi onun peşi sıra, diğer bir kişiyi de Medine'nin mezarcısı olan Ebu Talha'nın peşi sıra gönderdi."

İkinci olarak: "Ali ile Benî Hâşim'in ve ahabın tümü biat ettiler." sözünüze gelince; Evet, siz sadece biat ettiler kelimesini okuyup geçiyorsu-

nuz; ama o biatin hakikati hakkında, ne zaman ve nasıl biat ettiler? diye düşünmüyorsunuz. Bütün büyük muhaddisleriniz ve tarihçileriniz şunu yazmıştır: Ali (a.s) ve Benî Hâşim (zahirde) biat ettiler; ama bunu altı ay sonra; yapılan zorlamaların, ölümle tehditlerin ve birtakım mahrumiyetlerin ardından kabul ettiler.

Hâfız: Sizin gibi şerefli bir insanın, avam Şiîlerin inandığı ve söylediği sözü söylemesi gerçekten tuhaftır. Şia'nın câhilleri; "Hz. Ali'yi zor ve tehditle biat için götürdüler" diyorlar. Halbuki Hz. Ali, Ebu Bekir'in hilâfetinin ilk günlerinde onun hilâfetini isteyerek kabul etti.

Hz. Ali ve Hâşimîlerin Biati,Altı Ay Sonra Tehditle Gerçekleşti

Davetçi: Ali (a.s) ve Haşimiler'in ilk gün biat ettiklerini buyurdunuz. Sayıyorum, bilmezlikten geliyorsunuz; çünkü tarihçilerinizin geneli, Hz. Ali'nin (a.s), Hz. Fatıma'nın (a.s) vefatından sonra biat ettiğini yazıyor. Nitekim Buharî Sahihinin (c. 3, s.37) "*Hayber Gazvesi*" babında, Müslim b. Haccac da Sahihinin (c. 5, s.154) "*Kavlu'n-Nebiy La Nuris*" babında" şöyle naklediyorlar: "Hz. Ali (a.s), Hz. Fatıma'nın (a.s) vefatından sonra biat etti."

Yine Abdullah b. Müslim b. Kuteybe Dineverî (Ö. 276) "*el-İmamet-u ve's-Siyase*"nin 14. sayfasının sonunda şöyle diyor: "Hz. Fatıma(r.a) vefat etmeden Hz. Ali (k.v) biat etmedi."

Ancak sizin İbn Kuteybe gibi bazı âlimleriniz, Hz. Fatıma'nın (a.s) Hz. Resulullah'ın (s.a.a) vefatından 75 gün sonra vefat ettiği kanısındadır. Ama tarihçilerinizin geneli Hz. Fatıma'nın (a.s) vefatının Hz. Resulullah'ın (s.a.a) vefatından 6 ay sonra olduğunu bildirmektedirler. Bu durumda Hz. Ali (a.s) ve Haşimîlerin, 6 ay sonra biat ettiği sonucu ortaya çıkmış oluyor. Nitekim Mesudî de "*Murucu'z- Zeheb*"in 1. cildinin 414'ncü sayfasında şöyle demiştir:"Fatıma (a.s) vefat etmedikçe Haşimîlerden hiç kimse biat etmedi."

Her iki fırkanın güvendiği âlimlerden olan İbrahim b. Sa'd es-Sakafî, Zuhri'den şöyle rivayet ediyor: Ali b.Ebî Tâlib (a.s) altı ay sonra biat etti; Hz. Fatıma (a.s) vefat etmedikçe Hz. Ali'yi zorlamaya cüret edemediler. İbn Ebî'l-Hadid de "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*"nde aynı sözü yazmıştır.

Velhasıl, sizin büyük âlimleriniz kendi muteber kitapların, Hz. Ali'nin (a.s) hemen biat etmediğini, aksine uzun bir zaman geçtikten sonra bazı sebeplerden dolayı kerhen biat ettiğini nakletmişlerdir.

İbn Ebî'l-Hadid "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*"nin c.2, s.18'inde Zührî vasıtasıyla Aişe'nin şöyle dediğini nakletmiştir: "Ali 6 ay boyunca biat etmedi; O biat etmedikçe Beni Hâşim'den de kimse biat etmedi."

Yine Kufeli Ahmed b. A'sem eş-Şafî "*Futuh*"da, Ebu Nasır Hamidî "*Cem'un Beyne's-Sahihayn*"da Nafi'den o da Zuherî'den, Hz. Ali'nin (a.s) altı ay boyunca biat etmediğini nakletmişlerdir.

Benim, Şia'nın avam halkının inandığı ve söylediği sözleri söylediğim id-dianıza gelince... Çok özür dilerim, meseleyi anlayamamışsınız; bunlar avamca bir inanç değil, âlimce ve tahkike dayalı bir inançtır. Kendi kitap-larınızın içeriğini bilmenize rağmen bize boşuna saldırıyorsunuz.

Allah'a andolsun ki, her kavmin âlimleri, avam halkı yanıltıklarından dolayı sorumludurlar. Sizin bu tür konuşmalarınızdan dolayı, onlar bu sözleri bizim uydurduğumuzu sanıyorlar; halbuki bu sözleri sizin büyük âlimleriniz söylemişlerdir.

Hâfız: Bizim âlimlerimiz nerede: "Ali'yi zorla sürükleyerek biat için cami-ye götürdüler, evinin kapısını yaktılar" demişlerdir? Bu tür sözler, Şîilerin dillerinde meşhurdur, toplantılarında teessür ile naklederler; Fatıma'yı incittiler, çocuğunu düşürdüler diyerek hisleri tahrik ediyorlar.

Davetçi: Muhterem beyler, ya gerçekten çok az araştırıyorsunuz veya bi-lererek ve selefinize uyararak, zavallı ve mazlum Şîileri kendi avam milletini-zin nezdinde itham ederek, bu cümlelerle seleflerinizi temize çıkarmaya çalışıyorsunuz. İşte bundan dolayı; "Bu sözleri Şîiler uydurmuştur." diyor ve yazıyorsunuz. Halbuki durum böyle değildir. Daha önce de arz etti-ğim gibi, bu tarihî olayları sadece Şîiler nakletmemişlerdir; sizin büyük ve insafli âlimleriniz de bunları yazmışlardır. Ama bazıları, taassuplarından dolayı bunları nakletmekten çekinmişlerdir.

Eğer istiyorsanız, meselenin ispatı için aklımda olan birkaç haberi, insaf-lı beylerin, suçsuz olduğumuzu ve tarihin söylediklerinden fazla bir şey söylemediğimizi anlamaları için, meclisin vakti müsait olduğu süre dahi-linde kendi güvenilir âlimlerinizden nakledeyim?

Hâfız: Buyurun, dinlemeye hazırız.

Hz. Ali'yi Kılıç Zoruyla Camiye Götürdüklerine Dair On İki Delil

Davetçi: 1- Sizin meşhur ve güvenilir muhaddislerinizden ve tarihçilerinizden olan Ebu Cafer Belâzûrî (Ahmed b. Yahya b. Câbir-i Bağdâdî, Ö. 279) tarih kitabında şöyle nakletmiştir:

"Ebu Bekir Hz. Ali'yi biat için çağırdı; ama o kabul etmedi. Ömer'i gönderdi; Ömer de evi yakmak için ateş getirdi. Hz. Fatıma (a.s) kapıda onu görünce; "Ey Hattab'ın oğlu! Evimi yakmak için mi gelmişsin?" diye buyurdu. Ömer; "Evet! Bu iş (hilâfet), babanın getirdiğinden (risaletten) daha önemlidir." diye cevap verdi.

2- Yine sizin güvenilir tarihçilerinizden olan İzzuddin b.Eb'l-Hadid el-Mutezilî ve Muhammed b. Cerir-i Taberî şöyle nakletmişlerdir:

Ömer, Useyd b. Hüzeyr, Seleme b. Eslem ve bir grup toplulukla Ali'nin (a.s) kapısına gittiler. Ömer: "Dışarı çıkın! Çıkmadığınız takdirde evinizi yakacağım." diye haykırdı.

3- İbn Hızabe "*Gurer*" adlı kitabında Zeyd b. Eslem'den şöyle dediğini rivayet etmiştir:

Ben, odun toplayıp Ömer'le Fatıma'nın kapısına gidenlerdendim. Ali ve ashâbı biat etmeye yanaşmamıştı. Ömer Fatıma'ya dedi ki: "Bu evde kim varsa dışarı çıkar, aksi takdirde evi ve evde olanları yakarım." Evde Ali, oğlu Hasan ve Hüseyin, Fatıma, Benî Hâşim ve ashaptan bir grup kimse vardı. Fatıma şöyle buyurdu: "Evi ve çocuklarımı yakmak mı istiyorsun?" Ömer; "Evet, Allah'a andolsun ki, dışarı çıkıp Peygamberin halifesi ile biat etmeleri için bu işi yapacağım."

4- Sizin büyük ve ünlü âlimlerinizden olan İbn Abdurabbih "*İkdu'l-Ferid*" kitabının c.3, s.63'ünde şöyle yazmıştır:

Ali (a.s) ve Abbas Fatıma'nın evinde oturmuşlardı. Ebu Bekir Ömer'e dedi ki; "Git onları biat için buraya getir; gelmek istemezlerse, onlarla savaş." Ömer bir ateş alarak evi yakmaya gitti. Fatıma kapıya gelerek şöyle buyurdu: "Ey Hattab'ın oğlu! Evimizi yakmak için mi geldin? Ömer,"Evet!..." dedi.

5- İbn Eb'l-Hadid Mutezilî "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*"nin c.1, s.134'nde "*Sakife-i Ceoherî*" kitabından naklen "*Sakife-i Benî Saide*" olayını genişçe nakletmiştir. Kitabında şöyle diyor:

Hâşimîler Ali'nin (a.s) evinde toplanmışlardı. Zübeyr de onlarla beraberdi; zira kendisini Haşimilerden sayıyordu. (Hz. Ali (a.s) buyurmuştur ki; Zübeyr sürekli bizimle beraberdi, ancak çocukları büyüdükten sonra onu bizden ayırdılar.)

Ömer bir grup askerle Fatıma'nın (a.s) evine gitti. Useyd ve Selme de onunla birlikte idi. Ömer şöyle dedi: "Dışarı çıkın! Biat edin!" Onlar biat etmeye yanaşmadı. Zübeyr kılıcını çekerek dışarı çıktı. Ömer, "Bu köpeği yakalayın!" dedi. Selme b. Eslem kılıcını alıp duvara vurdu.

Bu sırada Ali'yi (a.s) çekerek zorla Ebu Bekir'e doğru götürdüler. Haşimîler de onunla beraber gelip tepkisinin ne olacağına bakıyorlardı. Ali (a.s), "Ben Allah'ın kuluym, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) kardeşiyim" diyordu. Ama kimse aldırış etmiyordu. Nihayet onu Ebu Bekir'in yanına götürdüler.

Ebu Bekir, "Biat et." dediğinde, Hz. Ali şöyle buyurdular:

"Ben bu makama daha layığım, ben size biat etmiyorum; sizin bana biat etmeniz gerekir. Siz, Resulullah'a yakın diyerek bunu Ensardan kopardınız. Aynı delille ben de size delil sunuyorum; öyleyse insafli olun; Ensar'ın size insafli davrandığı gibi insafli olun. Allah'tan korkuyorsanız hakkımızı itiraf edin. Eğer böyle yapmazsanız, bilin ki bana zulmediyorsunuz."

Bu esnada Ömer: "Biat etmedikçe seni bırakmayız." dedi.

Hz. Ali de şöyle buyurdular:

"Birbirinizle iyi anlaşmışsınız! Bugün ona çalışıyorsun ki, yarın o bu makamı sana döndürsün. Allah'a andolsun ki, senin sözünü kabul ederek ona biat etmeyeceğim."

Daha sonra halka dönerek şöyle buyurdular:

"Ey Muhacirler topluluğu! Allah'tan korkun! Allah'ın Muhammed (s.a.a) âilesine verdiği onlardan çıkarmayın; onları kendi haklarından ve makamlarından uzaklaştırmayın; sizin aranızda Allah'ın kitabını ve Resulullah'ın sünnetini bizden daha iyi bilen ve dini tam manasıyla kavrayan kimse yoktur. Allah'a andolsun ki, bunların hepsi bizdedir. Öyleyse nefsinize uyarak haktan uzaklaşmayın."

Bu sırada Ali (a.s) biat etmeden eve döndü. Hz. Fatıma (a.s) hayatta olduğu müddetçe evinde kalarak biat etmedi. Ama onun vefatından sonra biat etmek zorunda kaldı.

6- Büyük âlimlerinizden olup yıllarca Dinever kentinde resmen kadılık yapmış ve H. 276'da vefat etmiş olan Ebu Muhammed b. Müslim b. Kuteybe b. Amr el-Bahilî ed-Dineverî "*Tarih-i Hulefa Raşidin ve Devlet-i Emevî*" (*el-İmamet-u ve's-Siyase* diye meşhurdur) kitabının c.1, s.13'ünde Sakife olayını genişçe açıklamış ve şu ibareyle konuya girmiştir:

"Ebu Bekir (r.a) sahabeden bir grubun biat etmediğini ve Ali'nin (k.v) evinde toplandıklarını öğrenince, Ömer'den onları biat etmeleri için dışarı çıkarmasını istedi. Ama onlar dışarı çıkmaya yanaşmadılar. Ömer onların bu hareketini görünce odun toplattırıp şöyle dedi: "Ömer'in canı elinde olan Allah'a andolsun ki, ya dışarı çıkacaksınız veya evi içindekilerle birlikte yakacağım."

Halk dedi ki: "Ey Eba Hafs (Ömer'in künyesi)! Resulullah'ın kızı Fatıma (a.s) da bu evdedir!"

Ömer; "O olsa dahi, evi yakacağım!" dedi.⁽¹⁾

Bu sırada evdekiler dışarı çıkıp biat ettiler. Ama Ali biat etmeyerek şöyle dedi:

"Ben Kur'ân'ı toplamadıkça dışarı çıkmayacağıma ve dışarı elbisesi giymeyeceğime dair yemin etmişim."

Ömer yine de kabul etmedi. Ancak Hz. Fatıma'nın (a.s) ağlamaları, halkın da kınaması üzerine Ömer, Ebu Bekir'in yanına geri dönüp Hz. Ali'den biat alması için Ebu Bekir'i tahrik etti. Ebu Bekir birkaç kez Kunfuz'u Ali'nin (a.s) kapısına gönderdi; ama her defasında olumsuz cevap aldı. Sonunda Ömer bir grup kişiyle birlikte Fatıma'nın (a.s) evine gelip kapıyı çaldı. Fatıma (a.s) onların sesini duyunca yüksek bir sesle ağlayarak şöyle figan etti:

"Babacığım! Ya Resulallah! Senden sonra Ömer b. Hattab ve Ebu Bekir b. Ebu Kuhafe'den nedir çektiklerimiz!"

1- bk. A'lamu'n-Nisa, c.4, s.114; Tarih-i Ebu'l-Fida, c.1, s.156; Şehiratu'n-Nisa, c.3, s.33; Abdulfettah Abdulkmaksud, es-Sakifetu ve'l-Hilafet, s.14.

Halk Fatıma'nın (a.s) ağlamalarını ve figanını duyunca ağlayarak geri döndü. Ama Ömer birkaç kişiyle kaldı ve zorla Ali'yi (a.s) Ebu Bekir'in yanına götürerek; Hadi Ebu Bekir'e biat et" dediler. Hz. Ali (a.s), "*Biat etmesem ne yapacaksınız*" buyurduğunda dediler ki: Bu durumda Allah'a andolsun ki boynunu vururuz."

Hz. Ali (a.s): "*Allah'ın kulunu ve Resulullah'ın kardeşini mi öldüreceksiniz?*" buyurduğunda Ömer, "Sen Resulullah'ın kardeşi değilsin!" dedi.

Ebu Bekir onun bu sözleri karşısında sessiz durup hiçbir şey söylemiyordu. Ömer Ebu Bekir'e dönerek; "Bütün bu işleri senin emrinle yapmıyor muyuz? dedi. Ebu Bekir de, "Fatıma olduğu müddetçe onu zorlamayacağız." dedi.

Emîrül-Müminin Ali (a.s) Hz. Resulullah'ın (s.a.a) kabrine vararak ağlar bir hâlde, Harun'un kardeşi Musa'ya dediklerini Hz. Peygamber'e arz etti. Allah Teala Kur'ân'da Harun'un Musaya şöyle dediğini nakletmiştir:

"Annem oğlu, bu topluluk beni zayıflattı (hırpalayıp güçsüzleştirdi ve neredeyse beni öldüreceklerdi."⁽¹⁾

Dineverî olayı genişçe anlattıktan sonra şöyle diyor: Ali (a.s) biat etmeyecek evine geri döndü. Daha sonra Ebu Bekir ve Ömer Hz. Fâtıma'nın rızasını elde etmek için onun evine gittiler. Fatıma (a.s) onlara şöyle buyurdu:

"Allah tanık olsun ki, sizin ikiniz beni incittiniz; babama kavuşuncaya dek her namazda size beddua edeceğim; sizi babama şikâyet edeceğim."

İnsafla Yargılamak Gerek

Allah aşkına beyler, insaf edin; acaba icmanın mânâsı bu mudur? Resulullah'ın ashabını zorla, korkutarak, ölüm tehdidiyle ve ev yakmakla biat için götürüp adını icma koymaları doğru mudur?!

İnsaflı beyler birazcık dikkat etseler ve âdetlerini bir kenara bırakacak olsalar, görecekler ki o günün siyaset oyunu aynen bugünün siyaset oyunları gibidir. Benzeri çok görülmüştür; görüyorsun ki bir grup, birinin etrafını sararak, gürtlü patırtıyla onu başa getiriyor ve daha sonra da; halk onu bu makama seçti diyorlar.

1- A'râf, 150.

İşte o gün de birkaç oyuncu, bir araya gelerek bir kişiyi seçtiler; daha sonra da diğer insanları, zorla, tehditle, korkutmakla, hakaretle, evlerini yakmakla ve kılıç çekerek ölüm kusmakla biate razı ettiler. Şimdi de siz beyler, bunun adını icma koyup bunu kendi haklılığınıza delil sayıyorsunuz!!

İlginç olan şu ki, ayrıca kalkıp bize de, "Kör ve sağır olun, anlamaz olun, geçen tarihe bakmayın, din hakkında araştırma yapmayın, her ne yaptılarsa iyi yaptılar, körü körüne tasdik edin ki icma gerçekleşmiş, hilâfet icma yoluyla tayin edilmiş deyin" diyorsunuz!!!

Allah'a andolsun ki eğer beyler, olaya tarafsızca, insafla ve dikkatli bir şekilde bakacak olurlarsa, onların o gün yaptıklarının bir siyasî oyun olduğunu tasdik edeceklerdir. Ama Şia toplumu, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) emri doğrultusunda hareket ederek, onun Ehlibeyti'nin etrafında toplanmış; "Resulullah (s.a.a) Kur'ân ve Ehlibeyt'ime sarılın." buyurduğu için onlardan ayrılmamış, sadece onlara itaat etmiştir başkalarına değil.

7- Sizin güvenilir âlimlerinizden olan Ahmed b. Abdulaziz Cevherî⁽¹⁾ "Sakife" kitabında (nitekim İbn Ebî'l-Hadid de "Nehcü'l-Belâğa Şerhi"nin c.2, s.49'unda ondan nakletmiştir) Ebu'l-Esved'e istinaden şöyle demiştir:

"Ashaptan ve Muhacirlerden bir grup, Ebu Bekir'in biati hususunda onlarla istişare edilmediğinden dolayı sinirlenerek biat etmediler, Ali ve Zübeyr de sinirlenerek biat etmeyip Fatıma'nın evine gittiler. Bu sırada Ömer, Useyd b. Huzejr, Selme b. Selame (ki her ikisi de Benî Abdüşhel kabilelerinden) ve bir grup halkla birlikte Fatıma'nın (a.s) evine baskın yaptılar. Fâtıma (a.s) her ne kadar ağladı, sızladı ve rica ettiyse de fayda etmedi. Ali (a.s) ile Zübeyr'in kılıçlarını alarak duvara vurup kırdılar ve zorla onları biat için Mescid-i Nebi'ye götürdüler!"

8- Yine Cevherî Selme b. Abdurrahman'dan rivayet etmiştir ki: "Ebu Bekir kürsüye oturduğunda, Ali, Zübeyr ve Hâşimîlerden bazılarının Fatıma'nın (a.s) evinde toplandıklarını duydu. Bunun üzerine Ömer'i onları getirmesi için gönderdi. Ömer, Fatıma'nın kapısına giderek; 'Dışarı çıkın; aksi takdirde Allah'a andolsun ki, evi sizinle birlikte yakacağım.' dedi."

1- İbn Ebî'l-Hadid onun hakkında şöyle demiştir: O; âlim, muhaddis, edebiyatçı, güvenilir, takvalı, âlimlerin çok övdüğü ve kendi teliflerinde ondan hadis naklettikleri bir zattır.

9- Yine Cevherî, İbn Ebî'l-Hadid'in "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*" c.2, s.19'da yazdığına göre, Şa'bi'ye istinaden şöyle nakletmiştir:

Ebu Bekir, Hâşimilerin Ali'nin evinde toplandıklarını öğrenince Ömer'e; "Halid nerededir?" diye sordu. Ömer de; "Buradadır" dedi. Ebu Bekir; "Öyleyse gidin Ali ve Zübeyr'i biat etmeleri için dışarı çıkarın." dedi. Ömer ve Halid Fatıma'nın evine gittiler. Ömer içeri girdi, Halid de kapıda bekliyordu. Ömer Zübeyr'in elinde kılıcı görünce, "Bu kılıç nedir?" diye sordu. Zübeyr de cevaben; "Bunu Ali'ye biat etmek için hazırlamışım" dedi. Ömer Zübeyr'in kılıcını çekip elinden alarak orada bulunan bir taşa vurup kırdı. Sonra Zübeyr'in yakasından tutup çekerek dışarı çıkardı ve Halid'e teslim edip tekrar eve döndü. Evde Mikdad ve Benî Hâşim'den birçok kişi vardı. Ali'ye; "Kalk gidelim Ebu Bekir'e biat et" dedi. Ali (a.s) gitmek istemedi. Bundan dolayı Hz. Ali'nin elinden tutup onu çekmeye başladı. Nihayet Hz. Ali'yi de Halid'e teslim etti. Sokakta Halid'le birlikte birçok kişi de vardı; Ebu Bekir onları Ömer'e yardım etmeleri için göndermişti.

Nihayet Ömer ve Halid, Ali'yi çekerek zorla götürüyorlardı; halk da sokaklara çıkmış seyrediyordu. Hz. Fatıma Ömer'in hareketlerini görünce, kendisine başsağlığı için gelen kadınlarla beraber dışarı çıktı. Ömer'in yaptıklarını görünce, feryat edip yüksek sesle ağlamaya başladılar. Ebu Bekir'in yanına vardıklarında, Hz. Fatıma (a.s), Ebu Bekir'e hitaben sert bir şekilde şöyle buyurdu: "Resulullah'tan sonra onun Ehlilbeyt'inin evine iyi baskın yaptınız! Allah'a andolsun ki, Allah'a kavuşana dek Ömerle konuşmayacağım."⁽¹⁾

Nitekim Buharî ve Müslim Sahihlerinde şöyle yazmışlardır:

"Fatıma (a.s) Ebu Bekir'e öfkeleni, vefat edene kadar da onula konuşmadı."⁽²⁾

10- Sizin büyük âlimlerinizden olup yıllarca Hanefî mezhebinin Halep'te kadılığını yapan ve H. 815'de vefat eden Ebu Velid Muhibbuddin Muhammed b. Muhammed b. eş-Şahne el-Hanefî "*Ravzatu'l-Mena-zır fi Ahbari'l-Avail'i ve'l-Avahir*" adlı eserinde, Sakife olayını açıklarken ateş ve yakma meselesini şöyle anlatıyor:

1- Hz. Fatıma (a.s), hayatta olduğu müddetçe onlarla konuşmayarak kendi yemini ve ahdi üzerinde sabit kaldı.

2- Bu sözler, Sahih-i Buharî'nin 5. ve 7. cildlerinde nakledilmiştir.

Ömer Ali'nin (a.s) evini ve içindekileri yakmak için geldi; Fatıma'yla karşılaşınca dedi ki: "Ümmetin dahil olduğu şeye, siz de dahil olun..."⁽¹⁾

11- Taberî kendi tarihinin c.2, s.443'ünde, Ziyad b. Kuleyb'den şöyle naklediyor:

Talha, Zübeyr ve Muhacirlerden bir grup Ali'nin evindeydiler. Ömer b. Hattab gelerek şöyle dedi: "Biat için dışarı çıkın; aksi takdirde hepinizi yakarım."

12- Meşhur Tarihçi İbn Şahne İbn Esir'in "*Kamil*" kitabının haşiyesinde (c. 11, s.112'de), Sakife olayını anlatırken şöyle yazmıştır:

Benî Hâşim ve Zübeyr, Utbe b. Ebu Leheb, Halid b. Said b. As, Miktaf b. Esved-i Kendî, Selman-i Farişî, Ebuzer-i Gıfârî, Ammar b. Yasir, Bura b. Azib, Ubey b. Ka'b, gibi sahabeler, Ebu Bekir'e biat etmeye yanaşmayarak Ali'ye meyilleri olduğu için onun evinde toplanmışlardı. Ömer b. Hattab, evde olanları yakmak için geldi; kapıda Hz. Fatıma'yla karşılaşınca dedi ki: "Halkın girdiği şeye siz de girin." (Yani siz de biat edenler gibi biat edin.)

Bu sözlerin şahidi, her iki fırkanın kabul ettiği çok değerli âlim, fazıl ve tarihçi Ebu'l-Hasan Ali b. Hüseyin Mes'ûdî'dir. O, "*Mürucu'z-Zehab*"ın c.2, s.100'ünde, Mekke'de kendisini halife olarak ilân eden Abdullah b. Zübeyr'in olaylarını anlatırken şöyle yazmıştır:

"Benî Hâşim, Hz. Ali'nin oğlu Muhammed b. Hanefiye ile Şi'bi Ebu Talib'te toplanmış oldukları zaman, Abdullah'ın ordusu onları muhasara edip onları yakmak için oraya pek çok odun getirdi; hatta ateşin alevi de yükseldi. Ama bununla birlikte yine de Benî Hâşim teslim olmadı. Nihayet Muhtar'ın ordusu gelerek onları kurtardı."

Bunları naklederken şöyle diyor:

Nevfilî kendi kitabında şöyle nakletmiştir: Abdullah'ın kardeşi Urve b. Zübeyr, Şi'bi Ebu Talib'in muhasarası olayı bir mecliste söz konusu edildiğinde halk, oranın yakılışını ve Abdullah'ın Hâşimiler'e yaptıklarını kırkarken şöyle özür getirdi:

1- Yani biat edenlere uyararak siz de biat edin.

"Kardeşim Abdullah suçlu değildir. Onun odun getirerek ateş yakmasından maksadı, sadece Benî Hâşim'i korkutmak içindi. Nitekim geçmişte de Benî Hâşim (Ebu Bekir'e) biat etmeye yanaşmadığında, onların teslim olup biat etmeleri için evlerinin etrafına odun toplatılıp onları yakmakla korkutulmuşlardır. Kardeşim Abdullah da onların yaptıklarından başka bir şey yapmamıştır!"

Bunlar sizin büyük âlimlerinizin yazıp naklettikleri pek çok sözden birkaç örnek idi. Bu olay, insafı ve tarafsız âlimlerin yanında çok açık ve nettir; hatta şairler bile kendi şiirlerinde bu olaya değinmişlerdir. Ama sizin bazı âlimleriniz, icma inancının batıllığına bir delil olmaması için ihtiyat ederek bu olayları nakletmekten çekinmişlerdir.

Tanınmış ünlü şair ve âlimlerinizden biri olan Hâfız İbrahim Mısıri Ömerîyye kasidesinde halife Ömer'i methederek şöyle demiştir:

"Bir söz söyledi Ömer Ali'ye,
Onu, dinleyene duyur ve söyleyenini yücelt
Biat etmesen yakarım evini, kimseyi bırakmam orada;
O evde Mustafa'nın kızı olsa da.
Bunu Ebu Hafs'tan (Ömer'den) başkası söyleyemez;
Adnan kabilesinin kahramanı ve himayecisi olan Ali'ye."

Hâfız: Bu rivayetler gösteriyor ki, Ebu Bekir'in hilâfetine muhalefet edenlerin toplantısını dağıtmak ve onları korkutmak için ateş getirmişler. Ama Şiîler; "Hz. Fatıma'nın evinin kapısını yaktılar, Fatıma (a.s) kapı ile duvar adasında kalarak Muhsin ismindeki altı aylık çocuğunu düşürdü" diye birtakım sözler uydurmuşlardır!

Hz. Fatıma'nın Çocuk Düşürdüğüne Dair Rivayetler

Davetçi: Az önce de arz ettiğim gibi, vaktimiz kısıtlı olduğundan, nakledilen haberleri özet olarak aktarmaya çalıştım. Bu konuda rivayet çoktur. Sadece şunu belirtmek istedim ki, muvahhid ve ahirete inanan takvalı Şiîler yalan söylemezler ve hiç kimseye karşı da şahsî garazları ve düşmanlıkları yoktur.

Beylerin, her iki fırkanın kabul ettiği meşhur tarihçi ve değerli âlim Ebu'l-Hasan b. Ali b. Hüseyin el-Mes'ûdî'nin (Ö.H.347) "*Müruc-uz Zeheb*"

adlı eserine müracaat etmeleri çok iyi olur. Mes'ûdî o günün olaylarını genişçe naklederek şöyle diyor:

"...Derken Hz. Ali'ye saldırdılar; onun evinin kapısını yaktılar ve evde bulunanları zorla çıkardılar ve hanımlar efendisi Fâtıma'yı ise kapı ile duvar arasında sıkıştırdılar; bu esnada Muhsin adlı çocuğunu düşürdü."

Öyleyse biliniz ki, bunlar Şîilerin uydurması değil, aksine tarihe geçen vakialardır. Tarih kesinlikle kaybolmayacaktır; bazı kimseler, o olayları yazmaktan çekinmişlerse de diğer insafli insanlar onları yazıp korumuşlardır.

Çocuk düşürme olayı tarihte, güneşten daha açık ve nettir. Ancak bazı âlimler, halifelerini sevdiklerinden dolayı gerçekleri saklamayı ve susmayı tercih etmişlerdir. Bununla birlikte bazı gerçekler farkında olmaksızın kaleme alınmış ve bizim iddiamıza birer delil olmuşlardır.

Konunun daha fazla açıklığa kavuşması için, İbn Eb'l-Hadid'in "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*" adlı kitabının c.3, s.351'ine müracaat ediniz. O şöyle diyor:

Mutezile şeyhlerinin büyüklerinden olan üstadım Ebu Cafer'e; "Heb-bar b. Esved'in süngü ile Hz. Resulullah'ın kızı Zeyneb'in tahtirevanına saldırdığında, Zeyneb'in korkudan çocuk düşürdüğü⁽¹⁾ haberi Resu-

1- Resulullah'ın (s.a.a) kızı Zeynep, teyzesi oğlu Ebu'ul-As b. Rabia b. Abdul-uzza'nın hanımı idi. Ebu'l-As, BedirSavaşı'nda müslümanların eline esir düştü. Müşriklerin fidye vererek kendilerini kurtarabilecekleri kararlaştırılınca, Ebu'l-As, hanımı Zeyneb'e mesaj göndererek kendisine bir miktar mal temin ederek göndermesini istedi. Zeynep, annesi Hadice'den kendisine kalmış olan Yemanî akik ve Romanî yakutla süsletilmiş incisini, kocası Ebu'l-As'ın serbest bırakılması için Peygamber'e gönderdi. Resulullah (s.a.a) kızının gönderdiği inciye görünce çok mahzun oldu. Ashab Resulullah'ın (s.a.a) hatırı için fidye almaksızın Ebu'l-As'ı serbest bıraktı. Resulullah (s.a.a) Ebu'l-As'a; "*Zeynep sana haram olduğundan dolayı onu Medine'ye gönder.*" diye buyurdular. O da kabul etti.

Resulullah (s.a.a), yaşlı olan Zeyd b. Harise'yi, Zeyneb'i Medine'ye getirmesi için onunla birlikte Mekke'ye gönderdi. Müşrikler Peygamberin kızı Zeyneb'in Medine'ye hareket ettiğini öğrenince, Ebu Süfyan'la birlikte bir grup süvari onları takip etmeye koyuldu. Müşrikler "Zi Tuva" denilen bir yerde onlara ulaştılar. Heb-bar b. Esved isminde bir şahıs, mızrağını Zeyneb'in tahtirevanına sapladı; öyle ki mızrağın ucu Zeyneb'in sırtına isabet etti. Zeynep korku ve dehşetten dolayı rahmindeki çocuğunu düşürdü. Zeynep Medine'ye ulaşip bu olayı Resulullah'a nakledince Hz.

lullah'a ulaştığında Resulullah (s.a.a) Hebbar'ın kanını mubah kıldı." dedim. Ebu Cafer bu söze karşılık; "Eğer Resulullah (s.a.a) hayatta olsaydı, Fatıma'yı korkutarak onun çocuğunun düşmesine sebep olan şahısın da kanını mubah kılardı." dedi.

Yine Selahattin Halil b. Ebik es-Sıfî *"Vafi bi'l-Vefeyat"* adlı eserinde, Elif harfli isimler listesinde İbrahim b. Seyyar b. Hanî el-Basrî'nin (Nezzam-ı Mutezili diye meşhurdur) söz ve inançlarını naklederken onun şöyle dediğini yazar:

"Ömer, biat günü Fatıma'nın (a.s) karnına vurdu, Fatıma bu darbe neticesinde Muhsin adındaki çocuğunu düşürdü."

Öyleyse beyler, gerekçesiz olarak geçmişlerinize uyup da Şiîlere iftirada bulunmayın, her şeyden habersiz avam halkın yanında; "bu sözleri Şiîler çıkarmışlardır, bizim halifeler Ali ve Fatıma'yı incitmediler, aksine onlar halifelerin hilâfetine râzî idiler" diyerek bizi suçlamayın ve meseleyi yanlış olarak onlara aktarmayın.

Fatıma'nın (a.s) evini yakma olayı, biat için Ali'ye ve Hâşimîlere hakaret edilmesi, onları biat etmeye zorlamaları, ceninin düşürülmesi vs. zulümler, kendi âlimlerinizin muteber kitaplarında kaydedilmiştir. Eğer itirazınız varsa, Belâzûrî, Taberî, İbn Hizabe, İbn Abdurabbih, Cevherî, Mes'ûdî, Nezzam, İbn Eb'l-Hadid, İbn Kuteybe, İbn Şahne ve Hâfız İbrahim gibi büyük âlimlerinize itiraz edin; neden kitaplarınızda yazdınız ve şiirlerinizde söylediniz diye onları eleştirin. Bizim söylediklerimizin hepsi, sabit kaynaklara dayanmaktadır; heva ve heves ve câhilce taassuptan dolayı değildir.

Hâfız: Bu tür sözleri nakletmenin ne faydası var? Bunların nifak, çatışma, kin, tefrika ve ikilik doğurmadan başka hiçbir faydası yoktur.

Hakkı Savunmak Gerekir

Davetçi: Evvela; itirazınız varsa, itirazınızı bu tür sözleri yazıp nakleden âlimlerinize yapınız. Kesinlikle hak (sürekli olarak) perde arkasında kalmaz "**Allah'ın hüccet-i baliğesi (apaçık ve tam hücceti) vardır.**"⁽¹⁾ tarih kaybolmaz.

Peygamber çok rahatsız oldu. Bunun üzerine, Hebbar'ın bu katı kalpliğinden dolayı onun kanını mübah ederek eliyle kolunun kesilerek öldürülmesini emrettiler.

Her millette, hakikatleri yazacak garazsız, taassupsuz ve tertemiz insanlar bulunmaktadır. Bunlar sizin insaflı âlimleriniz gibi hakikatleri kendi kitaplarında yazarak onu perdeler arkasından gözler önüne serdiler.

İkinci olarak; "bunları neden söyleyip yazıyorsunuz" sözünüze gelince; açıktır ki bu sözler ve yazılar; sizin vicdansız, beyinsiz, iftiracı ve tefrikacı yazar ve âlimlerinizin saldırıları karşısında bir savunmadır. Bu tür âlim ve yazarlar, her şeyden habersiz Müslümanların arasında tefrika çıkarmak için meseleyi din kardeşlerimize yanlış aktarıyorlar, muvahhid mümin Şîileri kâfir, müşrik ve mühlit olarak tanıtıyorlar, bu tür tarihî olayları ve gerçekleri Şîiler uydurmuştur diyerek sâf insanların kafalarını karıştırıyorlar.

Biz de kendi hakkımızı savunmak zorundayız; dünyanın dört bir köşesinde yaşayan aydın Müslüman kardeşlerimize: "Biz Ehlibeyt Şiaları yani Ali ve Âl-i Ali evlâdı dostları, "Lâ ilâhe illallah Muhammed Resulullah" diyen ve Hz. Ali hakkında Hz. Peygamber'in buyurduğundan fazla bir şey söylemeyen kimseleriz" demek istiyoruz. Nitekim geçen gecelerde, aklî ve naklî delillerle ispat ettik ki, biz Hz. Ali'yi Allah'ın (c.c) salih kulu, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) nass üzeri olan gerçek halifesi, vasisi ve kardeşi olarak görüyoruz ve Allah rızası için olmayan her amele de karşıyız.

"Ne için söylüyorsunuz, gerçekleri söylemenin ne faydası vardır?" diye buyuruyorsunuz. Biz de size diyoruz ki, siz söylemeyin biz de söylemeyelim; siz yazmayın biz de yazmayalım. Farz olan hak ve hakikatleri savunmamız (aklen ve naklen) gereklidir. Biz söylemiyoruz; ama bizi söylemeye mecbur ediyorsunuz. İşte bu akşam siz; "bunlar Şia'nın avamının inancıdır, bunların hakikati yoktur" demeseydiniz, ben de toplantıda bulunan kardeşlere, "Bu denilen sözler, Şia'nın avam kesiminin sözleri değildir; aksine Ehlişünnetin insaflı âlimlerinin inancıdır." demeye mecbur olmazdım. Nitekim onlardan bazı örnekleri size arz ettim. Pak ve tertemiz muvahhid olan biz Şîi toplumu, kitap, sünnet, akıl ve icmaya dayalı olan sahih inançlardan başka şeylere inanmaz ve hakkın dışında herhangi bir söz söylemeyiz.

Hâfız: Doğrusu buyurduklarınıza şaşıyorum; çünkü kaynaklarınızda ve önemli kitaplarınızda, kitaba ve sünnete ters düşen birtakım rivayetler vardır. Bunlar da Şîilerin günaha karşı laubali ve cesur olmalarına sebep oluyorlar. Kesinlikle bu tür rivayet uyduruk rivayetlerdendir; ümmetin ahlakını bozmaktan başka bir işe yaramaz; sizler de onlardan sakındırmıyorsunuz!

Davetçi: Zat-i âlinizin ilgisiz sözler söylemesi gerçekten tuhaftır. Mesele- nin açılması ve aydınlığa kavuşması için lütfen uyduruk ve fesada sebep olabilecek hadisleri beyan ediniz.

"Ali'yi Sevmek Hasenedir", "Hüseyin'e Ağlayana Cennet Gerekli Olur" Hadislerinin Eleştirisi ve Onların Cevabı

Hâfız: Sizin büyük âlimlerinizden olan Ahund Molla Muhammed Bakır Meclisî el-İsfahanî "*Biharu'l-Envar*" kitabının birçok cildlerinde uyduruk hadisler nakletmiştir. O hadislerden biri, Hz. Resulullah'tan (s.a.a) naklet- tiği şu tuhaf hadistir:

"Ali'nin (a.s) sevgisi hasenedir (rahmet ve iyiliktir)."

Yine Resulullah'tan (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmiştir:

"Kim Hüseyin'e ağlarsa, cennet ona vacip olur."

Bunlara benzer birçok hadisler gördüm. Bu tür hadisler, fesadın çıkmasına sebep oluyor. İşte bu rivayetler, Şîîlerin günaha karşı cesur ve laubali ol- malarına yol açıyor. Ali sevgisi ümidiyle, bu günahlar onlara herhangi bir zarar vermez diyerek veya Hüseyin'e bir damla göz yaşı dökmek, onların bütün günahlarını silip temizliyor hayaliyle her çeşit günahı işleyebilirler. Ümidin halkta bu kadar artması, fuhuş ve ahlak bozukluğunun yaygın- laşmasına sebep olur. Nitekim biz, birçok Şîî'nin yıl boyunca günahlarda gark olduklarını görüyoruz. Muharrem ayı olunca, on gün matem tutup ağıt okurlar; on gün bitikten sonra,"Biz on gün yas tutarak, anadan doğ- duğumuz gün gibi günahlardan tertemiz olduk." diyorlar.

Fuhşun, Sünnîlerin Bulunduğu Şehirlerde Daha Yaygın Oluşu

Davetçi: Evvela; fuhuş yaygınlaşmasını ve bazı Şîîlerin laubali oluşunu bu hadislere inanmaya bağlamakla büyük bir hata yaptınız. Eğer avam halk- tan bazısının günaha düşmelerinin sebebi böyle rivayetlere inanmaktan kaynaklanıyorsa, o zaman buyurun bakalım Sünnî kardeşlerin günaha ve fuhuşa gark olmaları, hatta alenen günah işlemeleri neden kaynaklanıyor siz söyleyin?! Onlar bu tür hadislere inanmıyorlar; o zaman neden açıkça günah işleyip haram işler yapıyorlar?

Ehlişünnet'in ağırlıklı olduğu, hatta hepsi Ehlişünnet olan şehirlerde örneğin Mısır, İskenderiye, Şam, Beytu'l-Mukaddes, Beyrut, Umman, Halep, Bağdat, Basra gibi büyük şehirlerde, hatta küçük kasabalarda bile büyük-küçük kahvehanelerde alenen kumar oynayıp şarap içiyorlar; bazı avam Şiîler arasında olan fuhuş ve çirkin işler, onların arasında fazlasıyla kat kat daha yaygındır. Bütün cadde ve sokaklarda kumar oynama, sarhoş edici şeyleri içme, resmi fuhuş haneler ve ifade etmekten utandığım diğer fuhuşlar yok mudur?!

Eğer biz de sizin gibi kusur bulma ve bahane peşinde olsaydık, derdik ki; Sünnî kardeşlerin arasında zina, livat, şarap içme ve kumar oynama gibi fuhuşların yaygınlaşmasının ve onların dinin hükümlerine karşı cesaret ve laubaliliklerinin sebebi, sizin imam ve fakihlerinizin yersiz fetvaları olmuştur. Zira sizin büyük müçtehitleriniz, köpeğin temiz olduğu, etinin yenebileceği, meninin, sarhoş edici şeylerin ve haramdan cünüp olanın terinin temiz olduğu, yolculukta tenasül uzvunu bir bezle sararak mahremlerle (anası-bacı vs..) cinsel ilişkinin câiz olduğu vb. şeyler hakkında birtakım gülünç fetvalar vermişlerdir.

Ama Şia fakihleri, bunların hepsini haram saymakta ve bu işleri işleyenlerden teberri etmekte.

Hâfız: Bunlar yalan ve efsanedir; söylediklerinize bir delil var mı?

Zemahşerî'nin İtirafı ve Ehlişünnet'i Eleştirmesi

Davetçi: Sizin kendiniz de biliyorsunuz, fakat kasıtlı olarak, kalbinizin râzı olmadığı şeyi savunmak zorunda kalıyorsunuz. Bu değindiğim şeyler, sizin âlimlerinizin fıkıh kitaplarınızda mevcuttur. Vakit onların hepsini nakletmeğe yeterli değildir. Mesele o kadar açık ve mantıksızdır ki sizin birçok büyük âliminiz de onları eleştirmişlerdir. Örneğin *Tefsir-i Keşşaf*'ın c.3, s.301'ine müracaat edebilirsiniz. Carullah Zemahşerî şöyle diyor:

"Benden mezhebimi sorsalar sâlim kalmam için gizlerim.

Hanefî'yim dersem, haram şarabı helâl biliyorsun diyecekler.

Malikî'yim dersem, köpek etini helâl ediyorsun diyecekler.

Şafîî'yim dersem, kızıyla evlenmeyi helâl sayıyorsun diyecekler.

Hambeli'yim dersem, hulûl-i mezhep ve mücessimesin diyecekler.⁽¹⁾

Hadis ehliyim dersem, keçidir, bir şey anlamıyor diyecekler.

Bu zamanın halkına şaşırıyorum, kimse dillerinden kurtulamıyor.

Zaman beni geri itip bir grup anlamaz cahili iş başına getirmiştir.

Cahiller iş başına gelince, mum gibi yanacağıma kesin olarak inandım."

Böyle büyük bir âlim ve müfessir; bu tür bozuk fetva ve inançlardan dolayı, kendisini dört mezhepten birine mensup etmekten utandığını söylüyor. Beyler, durum bu iken bizim böyle tuhaf mezheplere tâbi olmamızı mı bekliyorsunuz?!

Bunları bırakıp asıl konumuza dönelim.

İkinci olarak; buyurduğunuz bu tür rivayetler, iki sebepten dolayı Şîîlerin uydurması değildir:

1- Defalarca arz ettiğim gibi, Şîîlerin hadis uydurmaya ihtiyaçları yoktur.

2- Bu tür rivayetler, kendi büyük âlimlerinizin muteber kitaplarında da çokça nakledilmiştir.

Bunları sadece Allame Meclisî nakletmemiştir. Şia'nın bütün âlimleri bunları nakletmişlerdir. Ahdimi bozmak istemediğimden, Şia âlimlerinin sözlerini bırakıp sizin kendi âlimlerinizin sözlerini nakletmek istiyorum.

"Ali'yi Sevmek Hasenedir" Hadisinin Ehlisünnet Kitaplarından Senetleri ve Mânâsı

Sizin, Allame Meclisi'nin "*Bihar'ul Envar*" kitabından naklettiğiniz bu hadisi, İmam Ahmed b. Hanbel "*Müsned*"inde, Hatib Harezmi "*Menakıb*"ının 6. Faslının sonlarında, Süleyman Kunduzî el-Hanefî "*Yena-biu'l-Mevedde*"nin 42. ve 56. bablarında (*Kunuzu'd-Dakaik*'ten naklen), Şeyh Abdurrauf Menavî el-Mısri "*Menakibi's-Seb'in*"nin 239. sayfasında (Hadis 49) Firdevs Deylemî'den, o da Muaz b. Cebel'den naklen, Mir Seyyid Ali Fakih-i Hemdani eş-Şafî "*Meveddetü'l-Kurba*"nın 6. Meveddeti'nde, İmam-ı Harem eş-Şafîî (Muhibuddin Ebu Cafer Ahmed b. Abdullah-i Taberî) "*Zhairu'l-Ukba*"nın Ehlibeýt'in fazileti hakkında nakletmiş olduğu

1- Bunlar, dört mezhep İmamlarının fetvalarından birer örnektir.

70 hadisten 59. hadisinde, Muhammed b. Talha eş-Şafîi "*Metalibu's-Süul*"-da, Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafîi "*Kifayetu't-Tâlib*"de ve diğer âlimleriniz Enes b. Malik ve Muaz b. Cebel'den, onlar da Resulullah'tan (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmişlerdir:

"Ali'yi (a.s) sevmek hasenedir (iyilik ve rahmettir), onunla birlikte hiçbir seyyie (günah ve kusur) zarar vermez; Ali'ye buğz (düşmanlık) etmek ise seyyiedir, onunla birlikte hiçbir hasene fayda vermez."

Yine İmamı'l-Harem Ahmed b. Abdullah Taberî eş-Şafîi "*Zehairu'l-Ukba*"-da, İbn Hacer tarihinin 215. sayfasında, Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabiu'l-Mevedde*"nin 56. babının 33. hadisinde "*Menakıb-ı Seb'in*"den naklen, İbn-Asakir kendi tarihinin c.1, s.159'unda Nesaî-den o da İbn Abbas'tan Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmişlerdir:

"Ebu Tâlib oğlu Ali'nin sevgisi, ateşin odunu yediği (yaktığı) gibi günahları yer ."

Üçüncü olarak; hadis anlama yeteneğine sahip olanlar, perdelerin kalkması ve muammaların çözülmesi için oldukça dikkat gösterip derinlemesine düşünürler; bir hadisi anlayamadıklarında veya onun gerçek mânâsına varamadıklarında, hemen yermeye kalkışmaz ve ona uydurma damgası vurmazlar. Silip atmak kolay bir iştir. Ama Allah'ı sürekli olarak göz önünde bulundurmamız gerekir. Kur'ân-ı Kerim "Enbiya"Suresi'nin 7. ayeti kerimesinde bize şöyle emrediyor:

"Bilmiyorsanız, şu hâlde zikir ehline sorun!"

İki fırkanın üzerinde icma ettiği ve size çözümü zor gelen bu hadisin mânâsı çok açık ve çözümü basittir. Kur'ân'a müracaat ettiğimizde görüyoruz ki, Kur'ân günahları, kebire ve sağire (büyük ve küçük) olmak üzere iki kısma ayırmıştır. Bazı ayetlerde, büyük günahlar karşısında küçük günahlara "seyyie" tabiri zikredilmiştir. Nitekim Allah Teala NisâSuresi'nin 31. ayetinde açıkça şöyle buyuruyor:

"Size yasaklananların büyük olanlarından kaçınırsanız, sizin kusurlarınızı (küçük günahlarınızı) örteriz ve sizi güzel bir makama sokarız."

Bu ayete göre, kul eğer büyük günahlardan sakınırsa, küçük günahları görmezlikten gelinir ve bağışlanır.

Söz konusu hadiste de buyuruyor ki: "Ali'nin sevgisi öyle bir hasene (sevap ve rahmet)'dir ki, hiçbir seyyie (küçük günah) ona zarar vermez."

Hâfız: Allah Teala, Kur'ân'da açıkça şöyle buyurmuyor mu?:

"Şüphesiz Allah bütün günahları bağışlar."⁽¹⁾

Öyleyse günahkar bir kul, yaptığı günah ister büyük olsun ister küçük, pişman olup Allah'a yönelirse, kesinlikle affedilir. O hâlde büyükle küçük arasında bir fark yoktur.

Hakikatin Keşfi

Davetçi: Galiba ayet-i şerifeye iyi dikkat etmediniz; yoksa itiraz etmezsiniz. Evvela, büyük günah ile küçük günah arasında fark olduğunu söyleyen ben değilim. Allah Teala'nın kendisi bunların farklı olduğunu ortaya koymuştur. İkinci olarak; ben de sizin gibi, inanıyorum ki Allah'ın bağışlayıcı olduğuna inanan her kul, yaptığından pişman olarak tövbe edip Allah'a yönelirse, Allah Teala onun günahlarını bağışlar. Eğer tövbe etmeden ölürse, ölümden sonraki akabelerde (menzil), hesap gününe kadar azap görür; yaptığı günah çok büyük olmazsa, artık kendi cezasını almıştır ve o gün affedilir.

Ama eğer büyük günahlar işlemişse, hesap gününden sonra o cehenneme götürülür; günahlarının cezasını çeker ve daha sonra cehennemden kurtulur. Eğer küçük günahlardan tövbe etmeksizin dünyadan ayrılırsa, Ali'yi (a.s) seven bir kimse olursa, Allah Teala (kendi lütfuyla) onu affeder, ölümden sonraki menzillerde cezaya tâbi tutulmadan ve cehennem azabı görmeden cennete götürülür. Nitekim ayet-i kerimede, "...**Sizi güzel bir makama (cennete) sokarız.**"⁽²⁾ buyurmuştur.

Anlayamıyorum, bu hadisi nasıl günah işlemek için cesaret ve laubalilik sebebi sayıyorsunuz! Hadiste büyük veya küçük günah işlemeye emir mi vardır? Cevap kesinlikle hayırdır. Öyleyse yersiz olarak hayal kuruyorsunuz. Halbuki bu hadis-i şerif, günaha cesaret etmeye değil ümitsizliğe kapılmaya mâni oluyor. Birçok inançlı kişi vardır ki, heva ve hevese kapılarak küçük günah işlediler mi şeytan; artık rahmet yüzü görmeyeceksiniz diye onlara vesvese edip ümitsizliğe sokmaya çalışır, onlar da genellikle genç ve cahil olduklarından dolayı aldanarak ümitsizliğe kapılırlar ve

1- Zümer, 53.

2- Nisâ, 31.

derler ki: Artık affedilmeyeceğimize göre, öyleyse neden zevkimizi sürmeyelim! Böylece yavaş yavaş küçük günahlardan geçip büyük günahlara da bulaşıyorlar.

Ama bu tür hadisler kalplere ümit ışığı saçıyor, insanın hata yapabileceğini ve Hz. Ali'yi gerçekten sevdiğinde de kusurların ona zarar vermeyeceğini insana anlatıyor. Allah Teala Kur'ân ayetlerinde affetmeyi vaat ettiğinden dolayı, bağışlaması için de birtakım sebepler kılmıştır; Hz. Ali'nin (a.s) sevgisi de o sebeplerden biridir.

Şia asla laubali olamaz; Şia demek takipçi demektir; Hz. Ali'nin Şia'sı demek, sözünde ve amelinde Hz. Ali'yi takip eden ve tam manasıyla ona uyan kimse demektir. İşte bu sıfatlara sahip bir Şia kurtuluş ehlidir. Nitekim sizin bütün tefsirlerinizde ve diğer muteber kitaplarınızda, önceki gecelerde de arz ettiğim gibi farklı tabirlerle Resulullah'tan (s.a.a) şöyle buyurduğu nakledilmiştir:

"Ya Ali! Sen ve Şiaların cennette kurtuluşa erenlersiniz."

Bu tür hadisleri eleştirmek yerine, şöyle bir eleştiride bulunabilirsiniz:"- Şia kurtuluş ve cennet ehli olduğunı anladığından dolayı cesaret bularak kötü ameller yapmaya teşebbüs edebilir!" Kendiniz de biliyorsunuz ki böyle bir eleştirinin gerçekte ilgisi yoktur.

Şia; mükellefiyet çağına erdiğinde, Allah'ı ve Peygamberi'ni tanıdıktan sonra, Şia'nın ne demek olduğunu bilmesi gerekir; bunu bildiğinde, sözünde, amelinde, ilişkilerinde, sosyal hayatında ve diğer tüm davranışlarında ve ahlakında Hz. Ali'ye (a.s) ve onun evlâtlarına uymasının gerekli olduğunu artık kendisi anlamış olur. Yani Hz. Ali'nin (a.s) büyük ve küçük günahlar işlemediğini, hatta mekruh bile işlemediğini görünce, mevlâsı gibi olmayı, onun güzel sıfatlarıyla sıfatlanmayı, kötü ahlak ve âdetleri terk etmeyi kendisine vazife bilir. Peygamberlerde ve İmamlarda olan masumluk makamına sahip olmadığından ve tam manasıyla Ali (a.s) gibi olmanın çok zor, hatta imkânsız olduğundan dolayı, Ali'nin sevgisini kazanmak ve onun Şialarından olmak için elinden geldiği kadar ona uymaya ve benzemeye çalışır. Masum olmadığından ve caizu'l-hata olduğundan dolayı, bazı alışkanlıklar ve küçük günahlar yapabilir. O da Ali'nin (a.s) sevgisiyle affolunur. Allah göstermesin tövbe etmeden ölürse, Hz. Ali'nin (a.s) sevgisi sayesinde, işlemiş olduğu kusurlardan ve küçük günahlardan dolayı sorgulanmaz ve onlar görmezlikten gelinir.

Ama ikinci hadisin yani, "Kim Hüseyin'e ağlarsa, cennet ona vacip olur." hadisinin mânâsına gelince; bu hadisin mânâsı, âlim ve avam herkesin anlayabileceği kadar sade, açık ve nettir. Mecliste bulunan beyler defalarca, cevap verirken onların da hâlini göz önünde bulundurmamı hatırlattıklarından dolayı, onların isteğini yerine getirerek çok kısa bir şekilde arz ediyorum: Bu hadisin çok yalın bir şekilde mânâsı şudur: "Kim Hüseyin'e (onu canı gönülden sevdiğinden ve onun mazlumiyetinden dolayı) ağlarsa, cennet ona vacip olur." Bu hadisin mefhumunun aksi de şudur: Hüseyin'e nakes (kötü özlü ve soylu) bir kimse ağlarsa, cennet ona vacip olmaz; hatta bu ağlamasından bir netice bile elde edemez.

Hâfız: "Kes" ile "Nakes"⁽¹⁾ arasındaki fark nedir ki, ağlamanın kes'e faydası oluyor da nakes'e olmuyor?

Kes ile Nakes Arasındaki Fark

Davetçi: "Men-i mevsule" kelimesinde "kes" ile "nakes" diye bir şey yoktur. Ama Farsça manasında bu kelimeler (yerine göre) gelebilir. "Kes"; Allah'ın birliğini kabul eden, Adem'den Hatem'e kadar büyük peygamberlerin nübüvvetine inanan, peygamberlerin sonuncusu olan Hz. Muhammed Peygamber'in (s.a.a) emirlerini yerine getiren, cismanî maada inanan, cennet ve ceheennem inancı olan, Hz. Peygamber'in Ehlibeyti'nin velâyetini kabul eden, Hz. Ali (a.s) ve onun 11 evlâdının hepsini Allah'ın en salih kulları olarak gören, onları kendilerine itaatin farz olduğu İmamlar ve Hz. Resulullah'ın (s.a.a) vasileri ve halifeleri bilen, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) 12. vasisini yani Hz. Ali'nin 11. evlâdı Hz. Mehdi'nin hâlen yaşadığına, Allah istediği zaman zuhur edip dünyayı zulümle dolduktan sonra adaletle dolduracağına inanan mümin bir kimsedir.

Ama "nakes"; dinin emirlerini zahirde kabul eden, fakat amel safhasında salih olmayan, onları tümüyle terk eden veya bazılarını yerine getirip bazılarını terk eden yahut adam öldürme, şarap içme, zina yapma, faiz yeme gibi büyük günahlara duçar olan ya da namaz, oruç, humus, hac vb. gibi terk ettiği farzları telafi etmeğe çalışmayan bir Müslümandır. Böyle bir Müslüman ne kadar ağlasa da, ağlamasının ona bir faydası olmaz.

1- Müellifin kendisi az ileride "Nekes" ile "Kes" sözcüklerini açıklıyor.

Ancak, kötü amellerinden tövbe eder, yapmadığı amelleri telafi etmeğe çalışır, halkın malını kendilerine veya yaşamadıkları takdirde varislerine geri çevirir ve onları kendisinden râzı ederse, işte o zaman Ehlibeyt'in mazlumluğuna ağlamasının ona bir faydası olur. Yoksa yukarıda belirttiğimiz günahları ağlamakla affettireceğini hayal ederek günah işleyen zavallılar, ağlayıp sızlasalar da, Muhammed (s.a.a) ve Âl-i Muhammed ondan râzı olmaz ve böyle bir ağlamanın onlara hiçbir faydası dokunmaz.

Biz sürekli olarak minberlerimizde, derslerimizde, dinî toplantılarımızda bunları açıklar ve hatırlatırız. Eğer büyük günah ve zulümler yapıp da Muhammed (s.a.a) ve Âl-i Muhammed'e ağlamak veya onları ziyaret etmekle her şeyin (bu kolaylıkta) biteceği ve kurtuluşa erişileceği zannedilirse, o zaman düşmanlar geçmişlerini telafi etmişlerdir. Zira onlar da genellikle Ehlibeytin mazlumluğuna ağlamışlardır. Nitekim Kербela vakiası yazarları kendi kitaplarında: "Allah'a andolsun ki o gün (Aşura günü), dost ve düşman herkes Hüseyin'in mazlumiyetine) ağladı." diye yazmışlardır. Düşman, Hz. Peygamber'in (s.a.a) oğlunu, ashabını, torunlarını, hatta süt emen çocuklarını bile katletti. Daha sonra onların bu acı durumuna da ağladı. İşte böyle nekes (alçak) insanlara, bu ağlamanın katiyen hiçbir yararı olmayacaktır.

Hâfız: Bir Müslüman, dinin esaslarını kabul edip dinî emirleri yerine getirirse kurtuluş ehlidir; öyleyse ağlamanın ona ne faydası vardır. Ağlama ve yas meclisleri düzenlemek ne içindir? Onlara ne gibi bir netice ve fayda sağlıyor ki, müminlerin ağlaması için her yıl büyük masraflar yapıyorlar?

Ağlamanın ve Yas Tutmanın Neticeleri ve Faydaları

Davetçi: Açıktır ki insan ne kadar mükemmel olsa da yine de hatalardan masum olamaz. Sonuçta insandır, hata yapabilir. Eğer gaflet edip bazı yanlışlıklara düşer ve hata yaparsa, Allah Teala kullarına olan şefkat ve lütfundan dolayı, bir lütuf ve bağış olarak birtakım sebep ve vesilelerle, onların sürçmelerini ve hatalarını bağışlar. Bazen Hz. Ali'nin (a.s) sevgisini vesile kılar, bazen şehitler efendisi Hz. Hüseyin ve diğer Ehlibeyt İmamları'nın mazlumiyetine ağlamaya teveccüh eder ve onların döktükleri gözyaşlarını, tövbe kabul ederek onları bağışlar.

Eğer tam mânâsıyla mümin ve âdil olup küçük ve büyük günah işlememiş olurlarsa, Ehlibeyti sevmeleri ve sevgilerinin bir göstergesi olarak onların musibetlerine ağlamaları, onların makamının yücelmesine sebep olur.

Ama "Hz. Peygamber'in (s.a.a) Ehlibeyti'ne yas tutma adı altında düzenlenen bu merasim ve masrafların faydası nedir?" sözünüze gelince... Siz beyler uzak olduğunuzdan, bu merasimlerin olumlu netice ve faydalarından habersizsiniz. Eğer bu toplantılara katılır, insaf ve sevgiyle yaklaşsanız, bu toplantıların Muhammed ve Âl-i Muhammed (s.a.a) mektebinin en büyük eğitim yuvası olduğunu göreceksiniz ve tasdik edeceksiniz.

Şöyle ki Muhammed ve Âl-i Muhammed (s.a.a) adına yapılan bu toplantılara, halkın her tabakasından, hatta dinden uzak olan insanlar bile katılırlar. Hatip, vaiz, âlim, mütekelim, müfessir, muhaddis ve diğer dallardaki âlimler, tevhid, nübüvvet, mead, dinin fer'i hükümleri, ahlak, ahiret, toplumsal ve bireysel görevler hakkında saatlerce açıklamada bulunuyor; günah ve kötü ahlakın (toplum ve aile arasındaki) zarar ve ziyanlarını beyan ediyor ve mukaddes İslâm dininin diğer dinler karşısında hak oluşuna dair delilleri anlatarak pek çok güzel neticeleri elde ediyorlar.

Her yıl birçok insan, bu toplantılarda söylenen ayet, hadis ve öğütler sayesinde İslâm'ı kabul ediyor ve nice günahkar ve sapık insanlar yaptıkları günahlardan tövbe edip doğru yola hidayet oluyorlar.

İşte bu, her iki fırkanın Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Hz. Hüseyin (a.s) hakkında buyurmuş olduğu sözün sadece bir yönüdür. Resulullah (s.a.a); "*Hüseyin bendendir, ben de Hüseyin'denim.*"⁽¹⁾ buyurarak, dinin Hüseyin vasıtası ile hayat kazanacağına işaret etmektedir. Hz. Hüseyin (a.s) canını İslâm yolunda feda ederek, İslâm'ın kökünü kazımak isteyen Emevîlerin kökünü kendi mazlumiyetiyle kazıdı.

Bin yıldan beri o büyük zatın adına merasim ve toplantılar düzenlenmekte ve halk kitleleri bu toplantılara katılarak mübelliğ ve konuşmacılar vasıtası ile dinin hakikatlerini öğrenip doğru yola hidayet oluyorlar. Eğitim yuvası olan bu toplantıların faydalarının bir kısmı kısacası budur.

Yine izah için arz ediyorum; Hz. Ali'nin (a.s) Şia'sı ve onu sevenler, Hz. Hüseyin'in (a.s) ziyaretçisi ve ona yas tutanlar, (tek kelimeyle söyleyecek olursak) onların âşıkları farzları terk etmez, büyük ve küçük günah işlemezler. Çünkü Hz. Hüseyin'in (a.s) din için çoluk çocuğunu feda ettiğini

1- Müsned-i Ahmed b. Hanbel, c.4, s.172; Tabakt-i Sa'd, c.8, İmam Hüseyin'in Hayatı, hadis: 18; Müstdrek-i Hâkim, c.3, s.177...

ve şahadet şerbetini içtiğini biliyorlar. Nitekim "Ziyaret-i Vâris"de şöyle okuyoruz:

"Şahadet ediyorum ki, şüphesiz sen namazı ikame ettin, zekât verdin, iyiliği emrettin, kötülükten sakındırdın; ölüm anına dek Allah'a ve Resulü'ne itaat ettin."

Her iki fırkanın muteber kitaplarında, Ümmü'l-Müminin Aişe, Câbir, Enes vs. kimselerden Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğu nakledilmiştir:

"Kim Hüseyin'i, onun hakkını bilerek Kerbela'da ziyaret ederse, cennet ona vacip olur."

Yine buyurmuşlardır ki:

"Kim Hüseyin'e, onun hakkını bilerek ağlarsa, cennet ona farz olur."

Bildiğiniz gibi farz ve müstahap ameller, Allah'ı tanımaya bağlıdır. Allah'ı gereği gibi tanımayan bir kimsenin kurbet kastı doğru olamaz; zahirî ibadeti doğru bile olsa, marifet olmaksızın faydasızdır.

Ağlama ve ziyaretler de, Peygamber'i (s.a.a) ve İmamları tanımaya bağlıdır. Yani İmam Hüseyin'in (a.s), Peygamber'in evlâdı ve vasisi olduğunu, dini ihya etmek için kıyam ederek bu yolda şehit düştüğünü ve Yezid'e karşı kıyamının da Yezid'in, dini hükümleri alenen ayak altına alarak dinsizliği yaygınlaştırmasından dolayı olduğunu bilmesi gerekir. Böyle bir bilinç üzere İmamlarını ziyaret eden ve yas tutup ağlayan kimse, kesinlikle mevlâsının yoluna aykırı hareket etmez.

Nevvab: Kible sahip (alicenap)! Hz. Hüseyin'in hak ehli olduğuna ve hak için Benî Ümeyye'nin adamları tarafından haksızca öldürüldüğüne biz de inanıyoruz. Ama bazıları özellikle tahsilli okumuş gençler diyorlar ki; "Kerbela savaşı dünyevî menfaatler için yapılan bir savaştı; makam sevgisi ve halife olma tutkusu Hüseyin b. Ali'yi Kufe'ye çekti. Doğal olarak, her güçlü hükümet kendisine yönelen tehlikeleri uzaklaştırmak isteyecektir. Yezid ve adamları bu fitneye karşı koymak zorunda kaldılar. İmam Hüseyin'e kayıtsız şartsız teslim olup itaati farz olan halife Yezid'e tabi olmayı, Şam'a gidip halifenin yanında saygınlık kazanmayı veya sağ sâlim vatanına dönmeyi teklif ettiler. Ama o, bunları reddettiği için öldürüldü. Dolayısıyla makam ve riyaset sevgisi olan böyle birine matem tutmanın anlamı yoktur, aksine bidattir!"

Acaba, Kerbela savaşının dünya sevgisinden kaynaklanan bir savaş olmadığını, tersine İmam Hüseyin'in Allah için, Allah'ın dinini korumak için kıyam ettiğini ve bu yolda savaşıp öldürüldüğünü bilmeleri ve onları bu inançlarından vazgeçirmek için yeterli cevabınız var mı?

Davetçi: Vakit geç oldu. Bu konuya girersek sözün uzamasından ve rahatsızlığa sebep olmasından korkuyorum.

Nevvab: Hayır! Kesinlikle rahatsız olmayız. Büyük bir ilgi ile sizi dinlemeye hazırız. Gerçek ortaya çıksın ki muhaliflere cevap verebilelim. Öylelerine az da olsa cevap verebilmek büyük bir hizmet olacaktır. Rica ediyorum buyurun.

İmam Hüseyin (a.s) Makam Peşinde Değildi

Davetçi: Daha önce arz ettim ki, her iyi ve kötü amel, marifetin neticesidir. İlk önce kendi Allah'larını tanımalı ve daha sonra yüceler yücesi Allah tarafından Hatemu'l-Enbiya'ya (s.a.a) nazil olan semavî kitabı tasdik etmelidirler. Tasdikın anlamı şudur: O kitapta var olan her şeyi kayıtsız şartsız kabul edilmelidir. İtirazcılar, maddeci iseler ve somut deliller istiyorlarsa, onlara cevap vermek çok kolaydır. Vakit geç olduğundan dolayı konuya kısaca değinmek istiyorum.

Beş Seçkin İnsan, Her Çeşit Çirkin Amelden Uzaktı

Kur'ân'a tâbi olan bir Müslümanın, Resulullah (s.a.a)in reyhanı olan Hüseyin b.Ali'nin (a.s) makam ve saltanat sevgisine sahip olduğunu söylemesi hakka ve hakikate aykırı olup Kur'ân'ı ve Resulullah'ı (s.a.a)inkâr etmek demektir. Çünkü AhzabSuresi'nin 33. ayetinde, Allah-u Teala onun (İmam Hüseyin (a.s) paklığına ve temizliğine şahadet ederek, dedesi (s.a.a) babası (a.s) annesi (a.s) ve kardeşi (a.s) gibi her türlü kötülükten pislikten arınmış olduğunu söylüyor. Allah-u Teala şöyle buyuruyor:

"Ancak ve ancak Allah siz Ehlibeyt'ten ricsi (her çeşit pislik ve kötülüğü) gidermek ve sizi tertemiz kılmak ister."

Müslim, Tirmizî, Salebî, Secistanî, Ebu Nuaymî İsfahanî, Ebu Bekir Şirâzî, Süyûtî, Himvinî, Ahmed b. Hanbel, Zemaşerî, Beyzâvî, İbn Esir, Beyhakî, Taberânî, İbn Hacer, Fahr-i Râzî, Nişâbûrî, Askalânî, İbn Asakir vb. büyük âlimlerinizin ekseriyeti bu ayetin "Penc ten Âl-i Aba" yani Hz. Mu-

hammed (s.a.a), Hz. Ali (a.s), Hz. Fatıma (a.s), Hz. Hasan (a.s) ve Hz. Hüseyin'in (a.s) hakkında nazil olduğunu kabul etmişlerdir. Ayrıca bu konuya genişçe de yer ayırmışlardır.

Bu ayet, beş seçkin insanın her türlü pislik ve kötülükten uzak olduklarına en büyük delildir. Açıkır ki, dünya makamına olan sevgi ve dünyaya olan düşkünlük bu pisliklerden birisidir. Birçok ayet ve hadisler, emir ve sultanlar gibi heva ve heves yüzünden dünyaya yani dünya makam ve riyasetine gönül vermeyi yermiştir. Nitekim Resul-i Ekrem (s.a.a) ve masum imamlardan (hepsine selâm olsun) bu konu hakkında birçok hadis nakledilmiştir. Peygamber-i Ekrem (s.a.a) bu hadislerin birinde şöyle buyuruyor:

"Dünya sevgisi bütün kötülüklerin başıdır."

Eba Abdillahi'l-Hüseyin (a.s) kesinlikle dünya makamına talip değildi, fani bir saltanat için canını feda etmedi, ailesini bu uğurda düşmana esir etmedi. Kim bu mânânın bilincinde olduğu hâlde İmam Hüseyin'i (a.s) dünya düşkünü birisi olarak nitelerse, kesinlikle Kur'ân-ı Kerim'i inkâr etmiştir.

İmam Hüseyin'in (a.s) Kıyımı Zahirî Riyaset ve Hilâfet İçin Değildi

Birtakım insanlar da vardır ki, (ayet ve hadislerle ikna olmadıkları için) maddî deliller istemekteler. Onlara verilecek maddî delil çoktur. Ancak zamanın darlığından dolayı bu delillerin hepsini zikredemeyeceğim. Sadece örnek olarak bazılarını kısaca değinmek istiyorum.

İmam Hüseyin'in (a.s), Yezid'e karşı olan kıyımı dünyevî makamlara ulaşmak için olsaydı, Nebiyy-i Ekrem (s.a.a) ona (a.s) yardım etmeyi emretmezdi. Nitekim bu konuda sizin kaynaklarınızda birçok hadisler nakledilmiştir; onlardan birini aktarmakla yetiniyorum:

Şeyh Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabiu'l-Mevedde*"nin 60. babında Buhârî, Beğevî ve İbn Sikkin tarihinden, İmamü'l-Harem'in "*Zahairu'l-Ukba*"sından, "*Sire-i Molla*"dan ve daha başka âlimlerinizden naklen Enes b. Haris b. Ba'ye'den şöyle dediğini naklediyor: Resulü Ekrem'den (s.a.a) şöyle buyurduğunu duyduum:

"Şüphesiz bu oğlum (Hüseyin), Kerbela denilen bir yerde öldürülecektir. Sizden her kim o gün orada olursa, ona yardım etsin."

Sonra şöyle yazıyor:

"Enes b. Haris (Peygamber'in emrine göre davranmak için) Kerbela'ya gitti ve orada Hz. Hüseyin (r.a) ile beraber öldürüldü."

Demek ki, İmam Hüseyin'in (a.s) Kerbela'daki kıyamı, hak için bir kıyam idi, makam sevgisi için değil.

İtirazcılar eğer İmam Hüseyin'in (a.s) şahadetinden, ehlibeytinin esaretine kadar olan olaylar üzerinde düşünürlerse, hak ve hakikati görürler.

Makam sevgisi için baş kaldıran ve zamanın devletine karşı kıyam eden biri, asla çocuk çocuklarıyla yola çıkmaz. Küçük çocukları, hamile kadını, kundaktaki daha ana sütü emen çocuğu kendisiyle götürmez. Aksine yalnız ve kendisini destekleyen bir grupta hareket eder, düşmana galip gelip hâkimiyeti ele aldıktan ve hedefine ulaştıktan sonra ailesini yanına çağırır.

Hz. Eba Abdillahi'l-Hüseyin'in (a.s) ailesi ve küçük çocuklarıyla birlikte yaptığı bu hareket, onun, dünyevî hilâfet ve riyasette gözünün olmadığına ve düşmana galip gelmek için hareket etmediğine büyük bir delildir. Böyle bir kastı olsaydı, Yemen'e gider, kendisi ve babasının dostlarını başına toplar ve orayı merkez edinip savaşa tam olarak hazırlandıktan sonra hücumu geçerdi.

Nitekim amcası çocukları, dostları ve kardeşleri sürekli Yemen'e gitmeyi önermiş, neticede olumsuz cevap almışlardır. Çünkü onun İmam'ın (a.s) asıl hedefinden ve maksadından haberleri yoktu.

İmam Hüseyin'in (a.s) Kıyamı "Lâ ilâhe İllallah" Şeceresini Korumak İçin Gerçekleşmiştir

İmam Hüseyin (a.s), galip olmak için hiçbir maddî imkânının olmadığını biliyordu. Seksen dört kadın ve çocukla yaptığı hareket, kesin bir sonuç almak içindi. İmam (a.s) bir taraftan, dedesi Hatemu'l-Enbiya'nın (s.a.a) büyük zahmetler çekerek diktiği, Bedir, Uhud ve Huneyn şehitlerinin kanıyla suladığı ve Ali b.Ebî Tâlib (a.s) gibi bir bahçıvanın da bakıcılığını yaptığı şecere-i tayyibe olan "Lâ ilâhe illâllah"ı korumak istediklerini biliyor, diğer taraftan ise zulümlerle, tehditle, katl ve yıkıp yakmakla bilgin bahçıvanın çıkarılması ve şecere-i tayyibeyi sulayanın onu sulamaktan alıkonması yüzünden, tevhid ve nübüvvet bahçesinin temelini yok

olmaya doğru gittiğini görüyordu. Gerçi şecere-i tayyibe bazen asıl bahçıvan tarafından güçlendiriliyordu; ama bu tam mânâsıyla yeterli olmuyordu. Nihayet bu bağın bakımı câhil ve inatçı bahçıvanların (yani Benî Ümeyye'nin) eline düşmüş oldu.

Üçüncü halife Osman b. Affan'ın halifeliliğinden itibaren Benî Ümeyye'nin eline daha çok fırsat geçti. Onlar Osman'ın zamanında kilit noktaları ele geçirdiler. O zaman kör olan lânetli Ebu Süfyan, Benî Ümeyye'nin meclisine gelerek orada yüksek sesle şöyle dedi:

"Hilâfeti elden ele birbirinize devredin. Çünkü ne cennet vardır; ne de cehennem." (Yani ikisi de yalandır.)

Yine şöyle diyordu:

"Ey Ümeyyeoğulları! Hilâfeti top gibi elinizde tutmaya çalışın. Andolsun Ebu Süfyan'ın yemin ettiği o şeye ki (maksadı sürekli yemin ettiği putlardır), her zaman sizin için böyle bir saltanat arzu ederdim; onu miras olarak çocuklarınıza devredin."

Bu inançsız kavim, bütün yolları kapatmış, gerçek ve manevî bahçıvanın bu bağa koruyuculuk etmesine engel olmuştur. İğrenç Yezid'in hilâfeti zamanına kadar şecere-i tayyibe neredeyse kuruyacaktı. Şeriatın ağacının ömrü bitmek üzereydi. Şecere-i tayyibe olan "Lâ ilâhe illallah", Allah'ın adı ve dinin hakikati yok olmaya yüz tutmuştu.

Bahçesinin afetlere uğradığını gören her âlim bahçıvan, doğal olarak hemen onu korumaya kalkacaktır. Yoksa, bahçesinin ürünleri tümüyle yok olabilir.

O zamanlar, tevhid ve risalet bahçesinin bahçıvanlığı Hz. Eba Abdillahi'l-Hüseyin'e (a.s) verilmişti. Benî Ümeyye'nin inat ve ilhadı işi öyle bir yere vardırırmıştı ki, neredeyse tevhid ağacını kurutacak, hatta "Lâ ilâhe illallah" ağacının kökünü kazıyacaktı. İmam Hüseyin (a.s) bu durumu görünce, yalnız ve yalnız risalet bağını sulamak ve şecere-i tayyibeyi (Lâ ilâhe illallah) güçlendirmek için Kerbela'ya doğru hareket etti. Ama susuzluğun ağacın köklerine kadar işlediğini, normal suların artık etki etmediğini ve daha güçlü bir takviyeye ihtiyacı olduğunu biliyordu. Ziraatçılar iyi bilirler, bir ağaç güçsüz düştüğünde, onu kurbanla güçlendirmeye çalışırlar. Yani koyun vb. gibi bir canlı varlığı, o ağacın canlanıp güçlenmesi için onun dibinde keser, derisi, eti ve kanıyla birlikte ağacın altına defn ederler.

Resulullah'ın (s.a.a) reyhanı olan Seyyid'üş-Şüheda, âlim bir bahçıvan olduğu için, şecere-i tayyibenin özellikle son yıllarda Benî Ümeyye'nin zamanında susuz bırakıldığını görmüştü. Onun normal sularla düzelmeyeceği belliydi, fedakarlık etmek gerekiyordu.

Şecere-i tayyibeyi ve şeriat ağacını sulamak, onu güçlendirmek ancak kan vermekle mümkün olurdu. Bu yüzden Lâ ilâhe illallah şeceresini sulamak için en iyi gençlerini, ashabını ve küçük çocuklarını alarak Kerbela'ya götürdü. Çünkü onları orada şecere-i tayyibeye kurban edecekti. Bazı dar düşünceliler diyorlar ki, İmam Hüseyin neden Medine'den çıktı? Orada kalmalı, kıyam etmeli ve kurbanlarını orada vermeliydi! Ama onlar şunun farkında değillerdi; Eğer İmam Hüseyin (a.s) Medine'de kalarak kıyam etmiş olsaydı, düşünür insanların bu kıyamdan haberleri olmayacak ve onun neden baş kaldırdığını iyice anlayamayacaklardı.

Nitekim birçok din taraftarları, kendi şehirlerinde hak için kıyam ettiler; ama kimsenin onların hedef ve amaçlarından haberi olmadı. Niçin öldürüldüklerinin sebebi bile bilinmedi; hatta düşmanlar, onların kıyamdan amaçlarının ne olduğunu tam tersini halka söyleyip durdular.

Ama İmam Hüseyin (a.s) hak ve hakikati ortaya çıkarmak için, recep ayında, Mekke'ye gitti. Çünkü bu ayda insanlar Umre için Mekke'ye geliyorlardı. Arefe gününe kadar orada yüz binlerce insana konuşma yapıp gerçekleri herkese anlatıyordu. Yezid'in, şecere-i tayyibe olan Lâ ilâhe illallah'ın kökünü kazımak istediğini, hilâfet iddiasında olan bu iğrenç insanın, dinin temelini yok etmeye çalıştığını, şarap içip kumar oynadığını, köpek ve maymunlarla oynadığını, dinin hükümlerini ayaklar altına aldığını, cedit Peygamberin emeklerini boşa çıkarmak istediğini, kendisinin ise ceditinin dinini korumak için kıyam ettiğini ve her şeyi göz önüne alarak bütün varlığını feda etmeğe hazır olduğunu halka bildiriyordu."

Demek ki İmam Hüseyin'in (a.s) kıyamı, Medine'den Mekke'ye ve Mekke'den de Kufe'ye gidişi, dinî nişaneleri korumak ve bütün insanlara, Yezid'in dinsiz, bozuk bir ahlak ve inanca sahip olduğunu ve onun, telafi edilmeyecek birtakım zararlı amellerinin bulunduğu ilân etmek içindi.

İmam'ın (a.s) kardeşleri, amca oğulları ve onu seven dostları, Hz. Hüseyin'in Kufe'ye hareketine mâni olmak için şöyle diyorlardı: "Size onca mektup yazıp davet eden Kufeliler, vefasızlıklarıyla meşhurdurlar. Yıllar-

dır bu memlekete kök salmış Benî Ümeyye'nin gücüyle ve iğrenç Yezid'in saltanatıyla baş edemezsiniz. Çünkü hak tarafları çok azdır. İnsanlar dünyanın kölesi olmuşlardır. Onların dünyası Benî Ümeyye ile uyuştugu için Benî Ümeyye'nin etrafında toplanmışlardır. Galip gelmeyeceksiniz. Bu yolculuktan vazgeçin. Eğer Hicaz'da kalmak istemiyorsanız, o zaman Yemen'e gidin. Çünkü orada sizi seven çoktur. Oranın halkı gayretlidir. Sizi yalnız bırakmaz. Ömrününüzün sonuna kadar da rahatça orada kalabilirsiniz."

İmam Hüseyin (a.s) gerçeklerin hepsini herkese anlatamıyordu; bu yüzden onun bu hareketine mâni olmak isteyenlere kısa cevaplar verip geçiyordu. Ama kardeşi Muhammed b. Hanefîye'ye, amcası oğlu Abdullah b. Abbas gibi yakınlarına ve sırdaşlarına şöyle buyurdular:

"Zahirde galip olmayacağımı ben de biliyorum. Zafer ve fetih için de gitmiyorum. Ben ölmeye gidiyorum. Mazlumiyetin gücüyle zulüm ve fesadın kökünü kazımak istiyorum."

Bazılarının kalplerini güçlendirmek için gerçeklerden (sırlardan) bazısını onlara açıklamak zorunda kalıyordu. Bir cevabında şöyle buyuruyor:

"Ceddim Resulullah'ı (s.a.a) rüyada gördüm. Bana şöyle buyurdular: Irak'a git; şüphesiz Allah-u Teala seni öldürülmüş olarak görmek istiyor."

Muhammed b. Hanefîye ve İbn Abbas, "Öyleyse kadınları neden götürüyorsunuz?" dediklerinde İmam (a.s) şöyle buyurdu:

"Ceddim buyurdu ki: 'Şüphesiz ki Allah onları esir olarak görmek istiyor.' Hz. Resulullah'ın (s.a.a) emriyle onları esaret için götürüyorum."

Yani, benim şahadetimle ehlibeytimin esaretinde bir sır vardır. Onların esareti benim şahadetimin tamamlayıcısıdır. Mazlumiyetin bayraktarlığını yaparak, Şam'a gidecekler; Yezid'in hilâfetinin ve kudretinin kökünü kazıyacak, küfür ve zulmün bayrağını yıkacaklar.

Öyle de oldu. Nitekim Hz. Zeyneb-i Kübra'nın (selâmullah aleyha), Yezid'in kudret ve eğlence meclisinde, Benî Ümeyye'nin ileri gelenlerinin, yabancı elçilerin ve birçok Yahudi ve Hıristiyanın önünde yaptığı konuşmasıyla ve İmam Seyyidu's-Sacidin Zeynelabidin'inde (a.s) Şamda Mescid-i Emevî'de, Yezid'in karşısında yaptığı minberdeki hitabesiyle,

Benî Ümeyye'nin görkemi ve azameti yok oldu ve halk gaflet uykusundan uyandı. İmam Seccad (a.s) Şam'da yaptığı konuşmada, Allah Teala'ya hamd-u sena ettikten sonra şöyle buyurdular:

"Bize (Âl-i Muhammed'e) Allah tarafından altı özellik verilmiştir, öteki insanlara göre yedi faziletimiz vardır. Bize, ilim, sabır, cömertlik, fesahat, yiğitlik ve müminlerin kalplerine sevgimiz verilmiştir. Öteki insanlara olan faziletlerimiz ise şunlardır: Seçilmiş peygamber Muhammed (s.a.a) bizdendir, Sıddık Emîrül-Müminin Ali b.Ebî Talib (a.s) bizdendir, Cafer-i Tayyar bizdendir, Allah'ın Resulü'nün aslanı Hamza bizdendir, bu ümmetin iki sıbtı (iki evlâdı İmam Hasan ve İmam Hüseyin) bizdendir ve bu ümmetin Mehdi'si bizdendir."

Sonra kendisini tanıtmaya başlayarak şöyle buyurdular:

"Beni tanıyanlar taniyor; tanımayanlara ise şimdi kendimi tanıtıyorum: Ben, özel sıfat ve faziletlere sahip olan Hatemu'l-Enbiya Muhammed b. Abdullah'ın (s.a.a) evlâdıyım..."

(Meclisin vaktinin kısıtlı olması, İmam'ın (a.s) buyurduğu o sıfatların hepsini zikretmeye müsaade etmiyor.)

Daha sonra İmam Seccad (a.s), Muaviye (lânetullahi aleyh)'in zamanında, üzerinde yıllarca gece gündüz açıkça muvahhidlerin mevlâsı Emîrül-Müminin Ali'ye (a.s) lânetler okunduğu, binlerce iftirada bulunduğu minberin üzerinde, Yezid, Benî Ümeyye ve düşmanlarının önünde, Şamlılara ulaşması engellenen Emîrül-Müminin Hz. Ali'nin (a.s) faziletlerini beyan ederek şöyle buyurdular:

"Ben, insanlar 'Lâ ilâhe illallah' diyene dek onların burunlarına kılıç vuranın oğluyum. Ben, iki kılıçla⁽¹⁾ Resulullah'ın önünde savaşan, düşmanı iki mızrakla vuran, iki kere hicret eden, iki kere biat eden, kâfirlerle Bedir ve Huneyn'de savaşan ve bir göz kırpması süresince bile Allah'ı inkâr etmeyenin oğluyum. Ben, müminlerin salihî, peygamberlerin vârisi, dinsizleri yok eden, Müslümanların başbuğu, mücahitlerin nuru, âbidlerin ziyneti, ağlayanların (Allah korkusundan) tacı ve sabırlıların sabırlısı, âlemlerin Rabbinin elçisi olan Âl-i Yasin'in namaz kılanlarının en iyisinin oğluyum. Ben, Cebrail'in onayladığı ve Mikâil'in

1- İki kılıçtan maksat; Zülfikâr kılıcı ve ondan önceki kılıçtır.

yardım ettiği insanın oğluyum. Ben Müslümanların haremını koruyan, dinden çıkanları (Nehrevanlıları), biatten dönenleri (Cemel Savaşı'na katılanları), zulüm ve tağut ehlini (Sıffin Savaşı'na katılanları) ve kendi düşmanı olan Nasıbîleri öldüren, Kureyş'in hepsinin en iftiharlısı olan, müminlerin içinde Allah ve Resulü'nün davetini ilk kabul eden, imanda herkesten öne geçen, zâlimlerin belini kıran, müşrikleri helâk eden, Allah'ın münafıklara karşı oklarından bir ok olanın oğluyum. Ben, Rabbu'l-Âlemin'in hikmet dili, Allah'ın hikmet gülistanı, onun ilim heybesi, cömert, bağışlayıcı, güler yüzlü... bütün savaşlarda öncü, yiğit, çok sabırlı ve güzel ahlaklı olan, (ibadet için) çok kıyam eden, nefsinı arındırmış olan... (fasık) grupları dağıtan, direnişiyile nefsinin irade dizginini elinde tutan, kalbi herkesten daha güçlü ve daha sabit olan, azmi herkesten güçlü olan, mazlumların hakkını herkesten daha iyi alan, en dayanıklı insan olan, azmi en sabit, savaş meydanlarında kızgın bir aslan gibi olan, savaşlarda ona (ister yaya olsun, ister atlı) yaklaşanları mızraklarla yere seren, fırtınanın kumu, tozu, toprağı dağıttığı gibi din düşmanlarını dağıtan, Hicazlıların en cesuru, Iraklıların en kahramanı, Mekkî ve Medenî olan, her batıl dinden yüz çevirip İslâm'a yönelen, Akabe'de biat eden, Bedir ve Uhud kahramanı olan, ağacın altında biat eden (Rıdvan biatine katılan), Allah için hicret eden, Arapların efendisi, Peygamber'in iki evlâdı Hasan ve Hüseyin'in babası olanın oğluyum. İşte bu sıfatların sahibi benim ceddım olan Ali b. Ebî Tâlib'dir."

İmam Zeynelabidin (a.s) sonra şöyle buyurdular:

"Ben, Hatice-i Kubra'nın oğluyum. Ben, Fatımat'üz-Zehra'nın oğluyum. Ben, başı arkadan kesilmiş olanın oğluyum. Ben, susuz dudaklarla şehit olanın oğluyum. Ben, diğeri insanlara serbest bırakılıp da kendisine suyun men edildiğı kimsenin oğluyum. Ben, gusül verilmeyip kefenlenmeyenin oğluyum. Ben, kesilmiş başı mızrakla dolaştırılanın oğluyum. Ben, Kербela'da ailesinin hürmeti gözetilmeyenin oğluyum. Ben, mukaddes bedeni bir yerde başı da diğeri bir yerde olanın oğluyum. Ben, ailesi esir edilip Şam'a getirilenin oğluyum."

Sonra İmam (a.s) yüksek sesle ağlamaya başladı; sürekli ben, ben diyordu (dedesi Hz. Ali'nin (a.s) faziletlerini sayıyordu); nihayet halk da galeyana gelip çığlık atarak ağlamaya başladılar.

İmam Hüseyin'in (a.s) şahadetinden sonra, ona düzenlenen ilk matem meclisi, işte Şam'da Emevî Camisinde düzenlenen bu matemdi. Sey-

yid'üs-Sacidin Hz. Zeynu'l-Abidin (a.s) dedesi Hz. Ali'nin (a.s) faziletlerini anlattıktan sonra Yezid'in ve düşmanlarının karşısında babası İmam Hüseyin'in (a.s) başına gelenleri anlatmaya başladı. O kadar anlattı ki halk hümgür hümgür ağlamaya başladı. Öyle ki Yezid korkuya kapılarak camiye terk etmek zorunda kaldı.

İmam Seccad'ın (a.s) bu camide yaptığı konuşmalar Emevîlerin aleyhine başlayacak olan kıyamın ortamını hazırladı. (Bu yüzden Yezid, siyaset icabı pişmanlığını bildirip bu feci olayın suçunu lânetli Ubeydullah b. Mercane'nin üstüne atarak onu lânetledi.) Sonunda Benî Ümeyye'nin küfür, zulüm ve dinsizlik saltanatı yıkıldı.

Şimdiye kadar Şam'da, yani Benî Ümeyye'nin zulümle hüküm sürdükleri başkentlerinde, onlardan hiçbirinin kabri geride kalmamıştır. Oysa Benî Hâşim ve Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Ehlibeyti'nden birçok kimsenin mezarı orada olup Şamlıların ve her arif, bilgin, Şii ve Sünnî'nin ziyaretgahı hâline gelmiştir.

Kısacası, bütün tarihçiler ve Kerbela olayını yazanlar, İmam Hüseyin'in (a.s) Medine'den Mekke'ye, Mekke'den Kerbela'ya kadar olan süre içinde açıkça ve üstü kapalı olarak daima şehit olacağını söylediğini ve insanlara, ölmek için gittiğini anlattığını yazmışlardır.

İmam Hüseyin (a.s) Mekke'de "Terviye" günü birçok Müslümanın önünde bir hutbe irat ederek kendi şahadetini açıkça haber verdi. Allah'a hamd-u sena, Hatemu'l-Enbiya'ya (s.a.a) salât ve selâmdan sonra şöyle buyurdular:

"Ölüm genç kızın boynuna takılan gerdanlık gibi, Ademoğullarının boynlarına takılmıştır; onlara ezelden yazılmıştır. Yakup nasıl Yusuf'u özlemiştiyse, ben de geçmişlerimi öylesine özlemişimdir ve ulaşacağım şahadet yeri, benim için tayin edilmiştir. Sanki görüyorum; Nevavis'le⁽¹⁾ Kerbela arasında aç kurtlar bedenimi paramparça ediyorlar..."

1- Merhum Hacı Şeyh Abbas Kummî (r.a) "*Nefes'ul-Mehmum*" da şöyle yazıyor: "Şeyhimiz Muhaddis Nûrî (r.a) "*Nefesu'r-Rahman*" adlı kitabında şöyle diyor: "Nevavis, Hıristiyanların kabristanıdır." Nitekim Kef'ami'nin haşiyesinde de böyle yazmışlardır. Duyduğumuza göre bu kabristan Kerbela'nın kuzey doğusunda Hür bin Yezid-i Riyahi'nin olduğu yerdedir. O bölgenin halkı, güneyinden nehrin geçtiği yere Kerbela diyorlar. Bu nehir İbn Hamza diye meşhur olan yerden de geçmektedir. Buranın bir kısmı bağlık bir kısmı da ekim alanıdır. Kerbela bu ikisinin arasındadır.

Bu sözleri ile, Kufe'ye yani hilâfetin merkezine gidemeyeceğini, Kerbela ile Nevavis arasında kan içici kurtlar tarafından öldürüleceğini insanlara bildiriyordu. Kurtlardan kastı, Benî Ümeyye ve diğer kabilelerden olan kendi katilleridir.

Özetleyecek olursak bu gibi sözler, İmam Hüseyin'in (a.s)hilâfet için değil şahadet için hareket ettiğini göstermektedir. Yol boyunca çeşitli şekillerle ölüm haberini veriyordu. Mola verdiği her yerde çocukları ve ashabını toplayıp hep şöyle buyuruyordu:

"Yahya'nın başını kesip zinakâr bir kadına göndermeleri, bu dünyanın ne kadar aşağılık ve değersiz olduğunu göstermeye yeter. Yakında ben mazlumun başını da bedenden ayırıp şarap içen Yezid'e götürecekler."

Kufe'ye on fersah kaldığında Hür b. Yezid Riyahî 1000 atlı ile İmam Hüseyin'in (a.s) yolunu keserek; "Sizin Kufe'ye gitmenize engel olmam ve sizden ayrılmamam için Ubeydullah bana emr vermiştir." dedi. İmam (a.s) herhangi bir sert tepki göstermeksizin teslim olup orada konakladı.

Beyler birazcık düşünün, eğer İmam Hüseyin (a.s) emirlik ve hilâfet sevdasında olsaydı, Hürr'e teslim olur muydu? Hürr'ün 1000 taneden fazla da askeri yoktu. İmam Hüseyin'in (a.s) atlı-yaya 1300 askeri vardı; bunların içinde Kamer-i Beni Hâşim Hz. Abbas ve Hz. Ali Ekber gibi yiğit gençler de vardı. Onların her biri tek başına 1000 kişiyi dağıtmaya yeterdi. Ayrıca Kufe'ye de 10 fersahtan fazla bir şey kalmamıştı. Tabiatıyla onları ortadan kaldırıp hükümetin merkezine (Kufe'ye) girmesi gerekirdi. Halk da savaş hazırlığı içerisinde onu bekliyordu. Bu şekilde galip gelebilirdi. Oysa İmam (a.s) böyle yapmadı. Hürr'ün sözü ile orada çölün ortasında kaldı, dört gün sonra da düşmana yardımcı birlikler gelince Peygamberin evlâdının durumu daha da zorlaştı.

Beyler konuya iyice dikkat etmiş olsalar cevaplarını alırlar. İmam Hüseyin (a.s) başka bir amaçla bu kadar yolu gelmişti. Hilâfet düşüncesi olsaydı, düşmanlar onu her taraftan kuşattığı ve bu kuşatma en şiddetli hâlini aldığı anda, sınırlı gücünün dağılması için de bir ortam hazırlamazdı. Aşura gününden önceki akşam yaptığı konuşma ve hutbeler de, bizim iddiamızı doğrulamaktadır. Çünkü o geceye kadar atlı ve yaya olmak üzere 1300 kişi İmam'ın (a.s) yolunda savaşmaya hazırды.

Ama İmam (a.s) akşam ve yatsı namazlarından sonra yüksek bir yere çıkararak uzun bir hutbe irat etti; hutbesinde öyle birtakım hususlara değindi

ki, İmam'ın (a.s) ordusuna makam ve dünya malı için katılan kimseleri büyük bir korku sardı. Bütün mekatil kitapları, İmam'ın (a.s) şöyle buyurduğunu yazmışlardır:

"Buraya hükümet ve riyaset düşüncesi ile gelenler bilsinler ki, yarın burada olan herkes öldürülecektir. Onlar benden başka kimseyi istemiyorlar. Ben biatimi sizlerden kaldırdım. Gecenin karanlığından yararlanarak kalkın gidin."

Daha İmam'ın (a.s) sözleri bitmeden herkes kalkıp gitti; geriye sadece 42 kişi kaldı. O kırk iki kişinin 18'i Benî Hâşim'den 24'ü ise İmam Hüseyin'in (a.s) öteki ashabındandı. Gece yarısından sonra düşman ordusundan 30 kişi İmam Hüseyin'i (a.s) arkadan vurmak için geldiler. İmam (a.s) o arada Kur'ân okuyordu. Onlar, İmam'ın (a.s) bu Kur'ân okuyuşu karşısında öyle etkilendiler ki, tevhid ordusuna katılıp İmam'ın (a.s) safına geçtiler. Onlar ile birlikte hakkın kurbanları 72 kişiye ulaştı. Onların da çoğu zahit, abid ve Kur'ân karisiydiler.

Bütün bunlar, İmam'ın (a.s) makam düşkünü ve hilâfet peşinde olmadığını gösteren açık delillerdir. İmam Hüseyin'in (a.s) hedefi sadece dini ihya etmek ve İslâm'ı savunmak idi. Bunu da, bu yolda can vermekle yapmak istiyordu. Can vererek "Lâ ilahe illâllah" bayrağını yükseltip küfür ve fesat bayrağını yıkmayı amaçlamıştı. Çünkü dine yardım etmek bazen öldürmekle bazen de ölmek ile olur. İmam Hüseyin (a.s) da mertçe kıyam edip birçok kurbanlar vererek özellikle küçük çocuklarını kurban vererek mazlumiyetin gücüyle Benî Ümeyye'nin fesat ve zulmünün kökünü kazıdı. Öyle ki İmam Hüseyin'in (a.s)"Lâ ilâhe illallah"kelimesini yüceltmek için dine büyük bir hizmet yaptığını, dost düşman herkes tasdik ve takdir etmektedir. Hatta Müslüman olmayanlar bile bunu itiraf ediyorlar.

İmam Hüseyin'in (a.s) Mazlumiyeti Hakkında İngiliz Kadının Makalesi

19. y.y'da yazılan Fransızca bir ansiklopedide bir İngiliz bilgin kadının "Üç Şehit" adlı uzun makalesi yayınlanmıştır. O makalenin özeti şöyledir:

"İnsanlık tarihinde üç kişi, hakkın yücelmesi için her fedakarlıktan daha üstün bir fedakarlık yapmıştır: Birincisi; Yunanlı hekim Sokrat'tır. İkincisi; Hz. İsa b. Meryem'dir. (Bu kadın Hıristiyan olduğu için Hz. İsa'nın (a.s)

öldürüldüğüne inanıyor, ama biz Müslümanlar onun öldürüldüğüne ve asıldığına inanmıyoruz. Çünkü Kur'ân-ı Kerim NisâSuresi, 157. ayetinde açıkça şöyle buyuruyor:

"Oysa onu öldürmediler ve onu asmadılar. Ama onlara (onun) benzeri gösterildi. Gerçekten onun hakkında anlaşmazlığa düşenler, kesin bir şüphe içindedirler. Onların bir zanna uymaktan başka buna ilişkin hiçbir bilgileri yoktur. Onu kesin olarak öldürmediler."

"Üçüncüsü; Müslümanların peygamberi Hz. Muhammed'in (s.a.a) torunu Hz. Hüseyin'dir."

Daha sonra şöyle devam ediyor: "Bu üç kişinin şahadet şekline ve durumlarına bakıldığı zaman, Hz. Hüseyin'in öteki ikisinden (Sokrat ve Hz. İsa) daha önemli ve daha güçlü olduğunu herkes onaylamaktadır. Bu yüzden ona Seyyid'üş-Şüheda denmektedir. Çünkü Sokrat ve Hz. İsa (a.s) hak yolunda sadece kendi canlarını feda ettiler. Ama Hz. Hüseyin (a.s) vatanından uzak bir çölün ortasında, kimsenin elinin ulaşamayacağı bir yerde düşmanlar tarafından kuşatıldı ve en sevdiklerini hak yolunda feda etti. Onların her birini feda etmek, onun için kendi başını vermekten daha zordu. Kendi eliyle onları düşmanın önüne göndererek bu yolda kurban etti. İmam Hüseyin'in (a.s) mazlumiyetine en büyük delil, kundakta henüz süt emmekte olan çocuğunu kurban etmesidir. Süt emen çocuğa su istemek için getirdiklerinde, o aşâğılık insanlar su vermek yerine onu okladılar. Dünya tarihinde böyle bir şey görülmemiştir."

"Düşmanın bu hareketi, Hüseyin'in mazlumiyetini ispat etti. İşte bu mazlumiyet gücüyle, güçlü Benî Ümeyye ailesinin izzetini yok ederek onları bütün alem önünde rezil etti. Onun ve ailesinin fedakarlıkları sonucu, Muhammed'in (s.a.a) dini yeniden hayat kazandı."

Alman doktor Martin, Fransız doktor Joseph vb. gibi Avrupalı tarihçilerin hepsi de yazdıkları tarih kitaplarında Seyyid'üş-Şüheda Hz. Hüseyin'in (a.s) kıyam ve fedakarlıklarının İslâm dinini canlandırdığını ve Benî Ümeyye'nin zulüm ve küfrüne engel olduğunu onaylamaktalar. Eğer onun bu kıyâmı olmasaydı, Benî Ümeyye tevhit dininin esasını tamamıyla ortadan kaldıracak ve dünyada Allah, Peygamber, din ve şeriat adına hiçbir şey bırakmayacaklardı.

İstenen Sonuç ve Gerçeğin Ortaya Çıkması

Arz ettiğim sözlerin neticesi şudur: İnsafli dost ve düşman herkes, Hz. Seyyid'üş-Şüheda'nın (ruhlarımız ona feda olsun) kıyam ve savaşını, din için yapılan bir kıyam ve savaş olarak kabul etmekteler.

Bu bakımdan, İmam Hüseyin'in (a.s) Şiaları, matem tutanları ve ziyaretçileri, onun Yezid'e karşı çirkin işler işlediğinden dolayı savaştığını duyunca, onun haram ve çirkin olan işlerin yapılmasına râzı olmadığını anlıyorlar. İşte bundan dolayı Şialar, İmam Hüseyin'in (a.s) sevmediği çirkin işlerden uzak durup yapılması farz olan amelleri titizlikle yerine getirmeye çalışıyorlar.

Şiîler, İmam Hüseyin'in (a.s) onca büyük musibet ve belalara rağmen Aşura günü -ki dünya tarihinde böyle bir şey görülmemiştir- namazını terk etmediğini, hatta öğle namazını cemaatle kıldığını duyunca ve tarih kitaplarında okuyunca, İmam'ın (a.s) sevgisini kazanmak için farzları, hatta sünnetleri ciddiyetle yerine getirmeye gayret gösteriyorlar. Zira İmam'ın (a.s) sevgisini kazanmak, Allah'ın sevgisini ve rızasını kazanmak demektir.

İmam Hüseyin'in (a.s) kıyamının, bir makam elde etmek için gerçekleştiğini zanneden sizin gibi beyler, yanılmakta veya mugalata yaparak gerçeği saptırmak istiyorlar. Böylesi hadisler, sizin düşüncenizin aksine Şiaların ruhunu güçlendirip onları amele sevk ediyor. Özellikle bu konu genişçe anlatılır ve İmam'ın (a.s) şahadetinin felsefesi güzelce beyan edilirse, çok iyi sonuçlar doğurur.

Nitekim biz, sürekli böyle güzel neticelere şahit olmuşuz. Zira her yıl Muharrem ayında, halkın yas elbiseleri giyerek İmam Hüseyin'i (a.s) anma merasimlerine kalabalık bir şekilde katılmaları ve âlimlerin İmam'ın (a.s) kıyamının felsefesini açıklamaları neticesinde, şeytanın hilelerine aldanmış olan birçok genç, İmam'ın (a.s) vücudunun bereketi ile tövbe edip doğru yola gelerek günahları terk ediyor ve gerçek Şiaların safına katılıyorlar.

(Söz buraya ulaştığında, toplantıda bulunanların çoğunun gözlerinden yaşlar akmaya başladı, meclise büyük bir sessizlik hâkim oldu. Biz de bu oturumu sona erdirmek istiyorduk.)

Nevvab: Kible sahip! Gerçekten bizi çok etkilediniz. Hz. Resulullah'ın (s.a.a) reyhanı olan çok fedakar insanı kısa süre içerisinde güzel bir şekilde anlattınız bizi minnettar ettiniz, ceddiniz Resulullah (s.a.a) size karşılık

versin. Şu anda burada herkesin İmam Hüseyin (a.s) için üzüldüğünü görüyorum. Bizi yararlandırdığınızdan dolayı Allah sizden razı olsun, sizi kendi lütuf ve rahmetine ulaştırın.

Şimdiye kadar körü körüne başkalarının etkisinde kalıp o mazlum mevlânın ziyaretine gidemedik ve matem meclislerinde bulunamadık. Bu yüzden söylediğiniz faydalardan da mahrum kaldık. Bunun nedeni ise hatalı tebliğlerden, yersiz taassuplardan başka bir şey değildir. Bize diyorlar ki: Onu ziyaret etmek ve onun matem meclislerinde bulunmak bidattir. Gerçekten ne de güzel bir bidattir! İnsanı uyandırıyor, marifet sahibi kılıyor. Peygamber'in Ehlibeyti'nin hakikatini ve İslâm'a hizmet edenleri insana tanıtıyor.

Ziyaretin Sevap ve Faydaları

Davetçi: Hz. Peygamber'in (s.a.a) pak Ehlibeytinin matem meclisleri ve onların kabirlerini ziyaret etmenin bidat olmasıyla ilgili söylediğiniz sözlere gelince; kesinlikle o sözler Haricîlerden ve Nasibîlerden kaynaklanmıştır; âlimleriniz de düşünmeksizin onlara uymuşlardır. Halbuki bidat; Allah'tan, Peygamber'den ve Kur'ân'ın eşiti olan Peygamber'in Ehlibeyti'nden gelmeyen emirlerden ibarettir.

İmam Hüseyin'e (a.s) ağlamak ve onu ziyaret etmek hakkında Şiaların kitaplarının yanı sıra, sizin de güvenilir kitaplarınızda ve her iki fırkanın büyük âlimlerinin yazdığı maktellerde, pek çok hadisler nakledilmiştir. Onların bazılarına daha önce değindik. Şimdi, zamanın darlığını göz önüne alarak, bütün mekatil ve muteber hadis kitaplarında, İmam Hüseyin'i (a.s) ziyaret etme hakkında nakledilen meşhur bir hadisi nakletmekle yetiniyorum:

"Bir gün Resulullah (s.a.a) Ümmü'l-Muminin Aişe'nin evindeydi. Bu arada İmam Hüseyin (a.s) geldi. Peygamber (s.a.a), onu kucağına alarak o kadar öpüp kokladı ki, sonunda Aişe (dayanamayarak) şöyle dedi: "Anam, babam sana feda olsun! Hüseyin'i ne kadar seviyorsun?"

Peygamber (s.a.a); "Onun ciğerimin parçası ve reyhanım olduğunu bilmiyor musun?" buyurarak ağladı.

Aişe, ağlamasının nedenini sorunca, Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdular: "Benî Ümeyye'nin, Hüseyinime vuracakları kılıç ve mızraklarının yerini öpüyorum."

Aişe: "Onu öldürecekler mi?" diye sordu.

Peygamber (s.a.a): "Evet; susuz ve aç olarak şehit edecekler. Benim şefaati kesinlikle onlara ulaşmayacaktır. Onun şahadetinden sonra onu ziyaret edenlere ne mutlu!"

Aişe: "Ya Resulallah! Onu ziyaret edenin sevabı ne kadar olacak?"

Peygamber (s.a.a): "Benim bir haccım kadar."

Aişe şaşırarak: "Sizin bir haccınız kadar mı?"

Peygamber (s.a.a): "Benim iki haccımın sevabı kadar."

Aişe daha da şaşırınca, Peygamber (s.a.a): "*Benim dört haccımın sevabı kadar.*" buyurdular.

Resulullah (s.a.a) İmam Hüseyin'i (a.s) ziyaret edenlerin sevabını durmadan artırıyordu. Aişe ise bu sevaplar karşısında şaşkın kalıyordu. Sonunda Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu:

"Aişe! Kim benim Hüseyin'imi ziyaret ederse, Allah Teala benim doksan hac ve doksan umremin sevabını o ziyaret edenin amel defterine yazar."

Artık Aişe bir şey demeyip sustu.

Beyler, Allah aşkına insafla hüküm verin. Hz. Resulullah'ın (s.a.a) önemle tavsiye ettiği böyle bir ziyaret bidat mıdır? İmam Hüseyin'in (a.s) kabrinin ziyaretine ve onun matem merasimlerine gitmeye muhalefet eden ve buna bidat diyen kimse, kesinlikle Hz. Peygamber'e ve onun Ehlibeyti'ne (a.s) düşmanlık etmektedir.

Ehlibeyt İmamları'nın Kabirlerini Ziyaret Etmenin Faydaları

Masum İmamların kabirlerini ziyaret etmenin manevî faydaları ve uhrevî (ahiret) sevaplarının yanı sıra, dünyevî yararları da vardır. Çünkü bu ziyaretler insanlara canlılık kazandırarak birçok ibadeti yerine getirmelerine sebep oluyor. Düşünebilen herkes bundan nasipsiz kalmak istemiyor. Eğer bu mukaddes yerlerin ziyaretine gidecek olursanız, kendi gözlerinizle oraların insanlarla dolup taşığını görürsünüz. Gece gündüz -birkaç saat dışında- o mekanlar açık olup ziyaret edilmektedirler. Açık olmayan süre içerisinde ise oraların temizliği yapılır ve orada çalışanlar istirahat ederler.

Ziyaretçilerin hepsi, farz ve sünnet namazlar kılmak, Kur'ân okumak, zikir ve dua etmek gibi çeşitli ibadetlerle meşgul olurlar. Kendi şehir ve vatanlarında farzların dışındaki ibadetlerini yerine getiremeyenler, sabah ezanından iki saat önce, Allah'a ibadet eder, Kur'ân okur ve Allah korkusundan ağlarlar. Bunları orada adet edinip şehir ve vatanlarına döndüklerinde de aynı ibadetlere devam eder, günah işlemez, sünnet ve kaza namazlarını büyük bir istekle yerine getirirler.

Acaba, birçok amelin yerine getirilip insanların çeşitli ibadetlerle meşgul olmasına sebep olan bu ziyaretler bidat mıdır?

Her gün, sabah, öğle ve akşam olmak üzere en az üç defa, her defasında en az iki-üç saat namaz, dua, Kur'ân ve zikirler okumakla Allah'ın rahmet ve lütfunu kazanmaya çalışıyorlar.

Masum İmamlar'ın (Allah'ın rahmeti onların hepsinin üzerine olsun) ziyaretinin, bu tür ibadetlere sebep olma faydası dışında, başka herhangi bir faydası olmasaydı bile, sırf bunun için Müslümanların ziyarete teşvik edilmesi uygun olurdu. Kendi şehirlerinde dünyevî işler ile meşgul olmaktan dolayı fazla ibadet edemeyenler, bu vesileyle, bütün saadetlerin temeli olan Rableriyle ilişkilerini sağlamlaştırarak maneviyat elde etmiş oluyorlar.

Siz, Ehli-sünnet şehirlerinde, ister âlim, ister câhil herkesin, yirmi dört saat boyunca sürekli ibadetle meşgul olduğu -camilerin dışında- mukaddes bir yer gösterebilir misiniz? Camilerde de halk sadece namaz kılıp hemen dağılıyor. Bağdat'ta Şeyh Abdulkadir Giylanî ve Muazzam'da İmam Ebu Hanife'nin kabirlerinin olduğu mekanlar ise her zaman kapalı olup sadece namaz vakitleri açık oluyorlar. Orada da birkaç kişi gelip namazlarını kılıyor, sonra da hemen dağılıp gidiyor.

Ama Şia'nın iki hak İmamının -yani İmam Ali Naki ile İmam Hasan Askerî'nin- kabirlerinin bulunduğu ve bütün halkı, hatta türbelerin hizmetçileri bile Sünnî olan Samerra şehrinde, şafak vakti olunca, türbelerin kapıları, ziyaretçilerin ve ilim ehli olan talebelerin izdihamından dolayı zor açılıyor. Sünnîlerden, -ister âlim olsun ister câhil- hiçbir kimsenin orada bulunan caminin bir köşesinde ibadetle meşgul olduğunu görmedim. Hatta o hizmetçiler bile o kapıları açtıktan sonra gidip yatıyorlar. Oysa Şiîler haremde büyük bir şevk ile ibadetle meşgul oluyorlar. Bu mukaddes yer-

lerin Şiîlere kazandırdığı bereketler işte bunlardır. Allah nasip eder Irak'a giderseniz, orada birbirinden iki fersah uzaklığı olan iki şehir göreceksiniz. O iki şehir Kazimeyn ve Bağdat'tır. Kâzimeyn; Şiaların merkezi olup İmam Musa b. Cafer (a.s) ve İmam Muhammed b. Ali el-Cevad'ın (a.s) kabirlerinin olduğu yerdir. Bağdat ise Ehlişünnetin merkezi olup Şeyh Abdulkadir Giylanî ve sizin imam A'zamınız Ebu Hanife'nin kabirlerinin olduğu yerdir.

Biraz dikkat edecek olursanız, Şiîlerin hak İmamlarının yüce hedeflerini anlamakta güçlük çekmezsiniz. Kâzimeyn halkı, masum İmamların kabirlerinin bereketinin ve o iki nurlu kabirin ziyaretinin aşkından dolayı akşam erken yatıp sabah ezandan önce kalkarak büyük bir şevk ile (türbelerin bulunduğu yere giderek) ibadete koyulurlar. Evleri Kâzimeyn'de, dükkanları ise Bağdat'ta olan birçok Şiî tüccar da, sabahları ibadetlerini orada yapıp sonra işleri için Bağdat'a giderler. Ama Bağdat halkı, gaflet uykusuna dalıp günah ve ayyaşlıkta gark olmuşlardır!

Nevvab: Doğrusu, şimdiye kadar araştırmadan körü körüne bazılarının sözüne inanıp onların peşinden gittiğim için kendime lânet etmek istiyorum. Birkaç yıl önce buradan bir kabile Bağdat'a gidiyordu. Ben de onlar ile İmam Azam Ebu Hanife ve Şeyh Abdulkadir'in (r.a) ziyaretlerine gittim. Bir gün de Kazimeyn'i gezmeye gideyim dedim. Gidip döndüğümde arkadaşlarım bana çok kızdılar.

Gerçekten çok ilginçtir; nasıl oluyor da, Resulullah'tan (s.a.a) herhangi bir hadis olmadığı hâlde Muazzam'da İmam A'zam'ın, Bağdat'ta Şeyh Abdulkadir'in, Hindistan'da Nizamuddin'in veya Mısır'da Şeyh Ekber Mukbiluddin'in ziyaretleri câiz oluyor, ama Resulullah'ın (s.a.a) reyhanı olan ve Allah yolunda fedakarlık eden Hüseyin'in (a.s) ziyareti bidat oluyor?! Halbuki Peygamber (s.a.a) Hz. Hüseyin'i ziyaret etmenin o kadar çok sevabı olduğunu beyan buyurmuştur. Akıl da bunu kabul ediyor!

Şu an kesin karar aldım, eğer sağ kalırsam inşaallah bu yıl Allah'ın rızasını kazanmak için Hz. Resulullah'ın (s.a.a) aziz evlâdı Şehit Hüseyin'in ziyaretine gideceğim. Allah'tan geçmişte yaptıklarımızın bağışlamasını diliyorum. Bu gece üzüntülü olarak huzurunuzdan ayrılıyorum. İnşaallah yarın akşam görüşürüz.

SEKİZİNCİ OTURUM

(1 Şaban 1345 Cuma akşamı)

(Yatsı namazını kıldığım bir sırada muhterem beyler geldiler, namazdan hemen sonra yapılan çay servisinin akabinde oturum başladı.)

Seyyid: Geçen akşam sizin gibi birine hiç de yakışmayan birtakım şeyler söylediniz. Bu sözleriniz Müslümanların birlik beraberliğine zarar vermekte ve onların ikiye bölünmesine sebep olmaktadır. Sizin de bildiğiniz gibi nifak ve ihtilâf Müslümanları yok ederken, ittifak ve birlik ise Müslümanların güçlü ve üstün kılmaktadır.

Davetçi: (Şaşırarak) Hangi sözlerimin Müslümanların parçalanmasına neden olduğunu ifade ederseniz çok iyi olacak. Eğer sözünüz doğru ise ve yanılarak bir şey yapmışsam, ben de öğrenmiş olurum. Aksi takdirde cevap vererek problemi halletmeye çalışayım.

Seyyid: Açıklama yaparken Müslümanları, "müslim" ve "mümin" diye ikiye ayırdınız. Halbuki bilindiği gibi Müslümanların hepsi birdir ve "**İlâ ilâhe illâllah, Muhammed'un resulullah**" (Allah'tan başka ilâh yoktur ve Muhammed O'nun elçisidir) diyen herkes kardeşdir. Onları birbirinden ayırmak asla doğru değildir. Müslümanları parçalamak İslâm'a zarar verir. Sizin gibilerin sözleri neticesinde Şiîler kendilerini "mümin", bizleri ise "müslim" olarak nitelendirmektedir. Nitekim Hindistan'da Şiî Müslümanları "mümin", Sünnî Müslümanları ise "müslim" olarak adlandırmaktadırlar. Halbuki bilindiği gibi iman ve İslâm birdir. Zira İslâm, teslimiyet ve şer'î hükümleri kabulden ibarettir. İmanın mânâsı ve tasdikın gerçeği de budur.

Bu yüzden ümmetin cumhuru (ekseriyeti), İslâm'ın iman ile aynı olduğu ve imanın İslâm'ın apaçık bir gerçeği olduğu fikrinde ittifak etmişlerdir. Bunlar birbirinden ayrılmaz. Dolayısıyla iman ve İslâm'ı birbirinden ayırmakla cumhurun aksine konuşmuş oldunuz.

İslâm ve İmanın Farkı

Davetçi: (Biraz sessiz durduktan sonra, tebessüm ederek:) Nasıl cevap vereceğimi bilemiyorum. Evvela, sözünüzde işaret edip kastettiğiniz cumhur, ümmetin geneli demek değildir. Cumhurdan maksat Ehlisünnet ve'l-Cemaat'in sadece bir kısmıdır.

İkinci husus, iman ve İslâm hakkındaki beyanınız yeterli değildir. Zira bu konuda sadece Ehlisünnet ve Şia arasında görüş farklılığı yoktur. Eş'arîler, Mutezilîler, Hanefîler ve Şafîîler de bu konuda farklı görüşlere sahiptirler. Ne yazık ki, vaktin dar olması hasebiyle burada farklı fırkaların bütün görüşlerini rivayet etmek imkânımız bulunmamaktadır.

Üçüncü husus, sizler de âlimsiniz ve Kur'ân ehlisiniz, Kur'ân ayetlerini biliyorsunuz, neden böylesine avamca sorular soruyorsunuz? Belki de beylerin maksadı bu oturumun vaktini almaktır! Yoksa burada istifade edebileceğimiz daha birçok önemli konu vardır. Sizin gibilerden böylesine çocukça itirazlar beklenmez. Benim iman ve İslâm'ı ikiye ayırıp ikilik yarattığımı iddia etmeniz size yakışmıyor!

Halbuki bilindiği gibi bu ayrımı bizzat Kur'ân yapmıştır. Nitekim Allah-u Teala şöyle buyuruyor:

"Bedeviler, 'İnandık.' dediler. De ki: Siz iman etmediniz, ama bilindiği gibi 'Teslim olduk.' deyin. Henüz iman kalplerinize yerleşmedi."⁽¹⁾

Elbette bildiğiniz gibi bu ayet "Benî Esed" Araplarını kınamak için nazil olmuştur. Onlar bir kıtlık yılında Medine'ye gelerek iman ve İslâm izharında bulunmuş, şahadet (Lâ ilâhe illâllah) kelimesini söylemişlerdi. Halbuki bilindiği gibi onlar Medine'nin nimetlerinden istifade etmek için İslâm'a girmişlerdi. Bu ayet onları tekzip etmektedir.

Bu ayetin zahirî hükmü gereği Müslümanlar ikiye ayrılmaktadır; Müslümanlardan bir grup kalpten iman edip gerçeklere inanmıştır; bunlara "mümin" denir. Diğer grup ise birtakım korku, tamah ve benzeri hedefler için zâhirde şahadet kelimesini söylemiş, Müslüman olduklarını ifade etmişlerdir. Ama bilindiği gibi onların kalbinde mânevî iman ve İslâm gerçeğinden bir iz yoktur. Onlarla muaşeretinde bulunmanın izni de zahire

1- Hucurât, 14.

göre verilmiştir. Ama bilindiği gibi Kur'ân'ın hükmü gereğince ahirette onlar için bir sevap yoktur. O hâlde sadece şahadet getirmek ve zahirde İslâm'ı kabul etmek mânevî sonuçlar doğurmaz.

Seyyid: Bu açıklamanız doğrudur, imansız İslâm'ın (teslimiyetin) hiçbir değeri yoktur. Nitekim İslâmsız imanın da hiçbir faydası yoktur. Allah-u Teala Kur'ân'da şöyle buyuruyor:

"Size İslâm'a girdiğini söyleyene, sen mümin değilsin deme."⁽¹⁾

Bu ayet bizim zahire göre hüküm vermemiz gerektiğini gösteren en büyük delildir. Her kim "Lâ ilâhe illallah, Muhammed'un resulullah" (Allah'tan başka ilâh yoktur ve Muhammed O'nun resulüdür) derse, onu temiz, mukaddes ve kardeşimiz sayarız; onun iman etmiş olduğunu reddetmeyiz. Bu, İslâm ve imanın birliğini gösteren en iyi delildir.

Davetçi: Evvela, bu ayet belli bir şahıs hakkında nazil olmuştur; o da Usame b. Zeyd veya Muhalleme b. Cüsame-i Leysî'dir ki, savaş meydanında "Lâ ilâhe illallah" (Allah'tan başka ilâh yoktur) diyen birini, korkudan söylediği gerekçesiyle öldürmüştü. Ama sizin de onayladığınız gibi ayet umumu ifade etmektedir. Bu yüzden apaçık bir aykırı ameli olmadıkça ve zaruriyatı inkâr edip dinden uzaklaşma gibi bir durum sergilemedikçe, bütün Müslümanları temiz bilir ve onlarla muaşeretinde bulunuruz. Zâhirî hükümlerden öteye geçmez, bâtınları ile ilgilenmez ve kendimizi insanların bâtınını araştırmakla görevli kabul etmeyiz.

İmanın Mertebeleri

Gerçeklerin keşfi için bu konu üzerinde biraz izahta bulunmak istiyorum. İman ve İslâm arasında farklılık olarak umum-ı mutlak ve umum-ı min vech (bir açıdan genel ve özel ilişki türü) vardır.⁽²⁾

İmanın birçok mertebesi vardır, Ehlibeyt'ten rivayet edilen rivayetler, ihtilâfları ortadan kaldırmakta ve apaçık gerçeği ortaya koymaktadır. Amr-i Zübeyrî'den naklen, İmam Sadık (a.s) şöyle buyuruyor:

1- Nisâ, 94.

2- Yani her Müslüman mümin değildir; ama bilindiği gibi her mümin Müslümandır. (Çev.)

"İmanın birçok hâli, derecesi, tabakası ve mertebesi vardır; onlardan bazısı, noksanlığı açık olan eksiktir; bazısı, üstünlüğü fazla olan ağır basandır; bazısı, tamamlığı nihai derecede olan tam ve kâmindir."

Nakıs iman insanın kendisiyle küfür dairesinden çıkıp Müslümanlara katıldığı, böylece de canını, malını, namusunu ve kanını koruma altına aldığı imanın ilk mertebesidir.

Ama bilindiği gibi hadisteki racih (üstünlüğü ağır basan) iman; imanın bazı sıfatlarına sahip olması dolayısıyla o sıfatlara sahip olmayanların imanından, üstün olanların imanıdır. Bu sıfatlardan bazısına "*Kafi*" ve "*Nehcü'l-Belâğa*" gibi hadis kitaplarındaki menkul hadislerde işaret edilmiştir. Nitekim Cafer b. Muhammed Sadık (a.s) şöyle buyuruyor:

"Şüphesiz Allah-u Teala imanı yedi şey üzere karar kılmıştır: İyilik, doğruluk, yakın, rıza, vefa, ilim ve hilim. Daha sonra Allah-u Teala bu sıfatları insanlar arasında bölmüştür. Öyleyse bu yedi kısım iman özelliği kimde olursa, o kâmil mümindir."

O hâlde bu iman sıfatlarından bazısına sahip olanın imanını, bu sıfatların hiçbirine sahip olmayan kimsenin imanına tercih edilir.

Ama kâmil iman, bütün övülmüş sıfatlara ve beğenilmiş ahlaka sahip olan kimsenin imanıdır. O hâlde İslâm, imanın ilk derecesi olan Allah-u Teala'nın birliğini ve Muhammed'in (s.a.a) nübüvvetini ikrar etmekten ibarettir. Ama din ve imanın hakikati, böyle bir insanın kalbine henüz girmemiştir. Nitekim Peygamber-i Ekrem (s.a.a) ümmetinden bazısına şöyle buyurmuştur:

"Ey diliyle Müslüman olduğunu söyleyip de kalbine iman ihlâsı girmemiş topluluk!"

Şüphesiz iman ve İslâm arasında fark vardır. Ama bilindiği gibi biz de insanların bânınını bilmekle görevli değiliz. Ben dün gece de Müslümanların arasına ihtilâf ve ikilik tohumunun atılması gerektiğini ima eden bir söz söylemedim. Müminin alametinin, amelleri olduğunu söyledim. Ama bilindiği gibi bizim Müslümanların amellerini teftiş etme gibi bir görevimiz yoktur. Lâkin gafil olanları amel etmeye sevk etmek ve zâhirden bâtına, suretten mânâya yönlendirerek imanın apaçık gerçeğine ermelerini sağlamak için mutlaka imanın alametlerini anlatmak zorundayız. Böylece ahirette kurtuluşun sadece amel ile olduğunu bilsinler. Nitekim bir hadiste şöyle buyurulmaktadır:

"İman; dil ile ikrar, kalp ile itikat ve organlarla amel etmektir."

O hâlde dil ile ikrar ve kalp ile itikat; amelin ön hazırlığıdır. Dolayısıyla "Lâ ilâhe illallah, Muhammed'un Resulullah" (Allah'tan başka ilah yoktur, Muhammed onun kulu ve elçisidir) diyen; ama farzları terk eden ve nehiylerden uzak durmayan bir kimseyi mümin sayamayız. Lâkin zahirde onu kendimizden uzaklaştırmaz, onunla İslâm çerçevesinde muaşeretinde bulunuruz.

Ama öte yandan da bu dünyanın bir hazırlık aşaması olduğunu, ahiret âleminde böyle bir insanın kurtuluşa eremeyeceğini de biliyoruz. Orada kurtuluş sadece hâlis ve sâlih amellerle mümkündür. Nitekim "Asr" Suresi'nde şöyle buyurulmaktadır:

"Asr'a andolsun ki, iman edenler ve salih amellerde bulunanlar dışında tüm insanlar hüsrandır."

O hâlde Kur'ân'ın hükmü gereğince imanın esası sâlih ameldir; ameli olmayanın dil ve kalpe inancı olsa da iman etmiş olduğu söylenemez.

Ehlişünnet, Kur'ân-ı Kerim'in Aksine Şîî Müslümanları Reddetmektedir!

Burada bizzat kendi sözlerinizi senet alarak şöyle diyorum: Eğer sizler zâhire hükmediyor ve "Lâ ilâhe illallah, Muhammed'un Resulullah (s.a.a)" (Allah'tan başka ilâh yoktur, Muhammed onun elçisidir) diyeni Müslüman, mümin ve kardeşiniz sayıyorsanız, o hâlde neden Allah-u Teala'nın birliğini ve Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) nübüvvetini ikrar eden, aynı kibleye ve aynı kitaba inanan, farzları nafileleriyle yerine getiren, namaz kılan, oruç tutan, hacca giden, haramlardan kaçınan, humus ve zekât veren ve cismani dirilişe inanan Şîî Müslümanları ve Ehlibeyt taraftarlarını kâfir, müşrik ve râfızî sayarak, kendinizden uzaklaştırıyorsunuz? Hâricîlerin, Nasîbîlerin ve Emevîlerin tebligatlarının etkisinin hâlen üzerinizde olması gerçekten şaşkıncıdır!

Aslında Müslümanları ikiye bölenler ve nifak çıkarıcılar sizlersiniz. Çünkü sizler yüz milyondan fazla Müslümanı, mümini ve muvahhidi reddediyor, onları kâfir, müşrik ve râfızî sayıyorsunuz.

Halbuki bilindiği gibi onların müşrik ve kâfir olduğuna dair en küçük bir deliliniz dahi yoktur. Dedikleriniz hep iftira, konuları karıştırma ve safsatadır.

Kesin olarak bilin ki; bu tahrikler, Müslümanları bölüp parçalamak ve onlara hâkim olmak isteyen dış güçlerin oyunudur.

İmamet ve velâyet dışında, ahkam ve kaide usullerinde hiçbir ihtilâfımız yoktur. Eğer ahkâmın teferruatındaki ihtilâfları söyleyecek olursanız, bu tür ihtilâflar bizden çok, bizzat kendi dört mezhebiniz arasında daha şiddetlidir. Şu anda Hanefîlerin; Malîkîler, Şafîîler veya Hambelîlerle var olan ihtilâflarını saymayı yararlı görmüyorum. İlahî adalet mahkemesinde Şîî Müslümanların, şirk ve küfürlerine dair ikame edebileceğiniz iftira ve bağnazlık dışında bir delilinizin olduğunu sanmıyorum.

Ehlisünnet kardeşlerin gözünde Şîî Müslümanların affedilemeyecek tek günahı, Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) hadislerini, hüküm ve emirlerini, kendi heva heves ve kıyaslarıyla değiştirmemesi ve kendi fakihlerinizin, hatta büyük halifelerinizin bile reddettiği Ebu Hureyre, Enes ve Semure gibileri, kendisi ve Peygamber-i Ekrem (s.a.a) arasında aracı kabul etmemesidir. Hâricîlerin, Nâsîbîlerin ve Emevîlerin tahrikine kapılarak onların Şîîler hakkında attıkları iftiraları maalesef ciddiye almış ve büyütmüşlerdir.

Şîîlerin Hz. Ali ve Ehlibeyt'i İzlemelerininve Dört Mezhep İmamını Taklit Etmemelerinin Nedenleri

Şîîler bizzat Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) emriyle Ehlibeyt'i izlemektedir. Şîîler Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) bizzat ümmetine açtığı kapıyı kapatmayı câiz görmüyor, canlarının istediği bir kapıyı da açmıyorlar. Ehlisünnet'in Şîîlere yaptığı en büyük itirazları; onların dört mezhep imamlarını değil de Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) Ehlibeyti'nden olan On İki İmam'ı taklit etmelerinden dolayıdır.

Halbuki bilindiği gibi sizler Müslümanların usulde Eş'arî veya Mutezîlî, fûruda ise Mâlîkî, Hanefî, Hanbelî veya Şafîî olması gerektiği hakkında Peygamber-i Ekrem'den (s.a.a) asla bir delil getiremezsiniz.

Ama bilindiği gibi tam aksine bizzat sizin râvilerinizin de Peygamber-i Ekrem'den (s.a.a) rivayet etmiş olduğu birçok rivayet (ki bizde mütevatirdir), Ehlibeyti Kur'ân'la eşitlemekte ve ümmete Ehlibeyt'i takip etmeyi emretmektedir. Sekaleyn, Sefine (Gemi), Hıttâ Kapısı ve önceki geceler yeri geldiğinde senetleriyle birlikte takdim ettiğim diğer birçok hadis, bunu göstermektedir. Bunlar sizin âlimlerin muteber kitaplarında yer alan ve Şîîler için en büyük ve sağlam senetli rivayetlerdir.

O hâlde siz de kendi kitaplarınızdan bile olsa usulde Ebu'l-Hasan Eş'arî, Vasıl b. Ata ve benzerlerini; fûruda ise, dört mezhep imamlarınızdan birini takip etmek gerektiğini emreden bir tek nebevî hadis söyleyebilir misiniz?

Beyler, biraz da olsa âdetlerinizi ve bağnazlıklarınızı bir tarafa bırakınız, Şîî Müslümanların ne günahı var! Eğer sizin kitaplarınızda Ehlibeyt'i takip etmek gerektiğini söyleyen muteber rivayetlerden yüzde biri dahi mezhep imamlarınızdan biri hakkında rivayet edilmiş olsaydı, biz de kabul ederdik.

Ümmet, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Emri Doğrultusunda Ehlibeyt'e Uymalıdır

Ama ne yapalım, bütün muteber kitaplarınız, bizim inançlarımızı teyit etmektedir. Eğer hepsini tek tek zikretmek icab ederse aylarca vaktimizi alır. Örnek olarak aklıma gelen bir rivayeti size aktarayım; böylece Şîî Müslümanların gittikleri yoldan başka bir çarelerinin olmadığını anlarsınız.

Şeyh Süleyman Belhî el-Hanefî "*Yenabiu'l-Mevedde*" kitabının 4. bölümünde İbn Abbas'tan naklen Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) Hz. Ali'ye (a.s) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

"Ya Ali, ben ilim şehriyim, sen de onun kapısısın. Şehrime gelmek isteyen kapıdan girmelidir; sana buğzettiği hâlde beni sevdiğini söyleyen yalan söylüyor; çünkü sen bendensin ve ben de sendenim; etin benim etim, kanın benim kanım, ruhun benim ruhum, bânının benim bânınım, zâhirin benim zâhirimdir. Sana itaat eden saadete erer, isyan eden şekavete düşer, seni seven kazanır, sana düşmanlık eden zarar eder, seninle olan kurtulur, senden ayrılan helâk olur. Senin ve soyundaki İmamların benden sonraki misali; Nuh'un gemisinin misalidir; ona binen kurtulmuştur, kaçınan ise boğulmuştur. Sizin misaliniz yıldızlar misalidir; kıyamete kadar bir yıldız gizlenince diğer bir yıldız ortaya çıkar."

Şia ve Ehlisünnet'in ittifak etmiş olduğu "Sekaleyn Hadisi"nde de şöyle buyurulmaktadır: "*Eğer Peygamber'in (s.a.a) Ehlibeyti'ne sarılırsanız, asla sapıklığa düşmezsiniz.*" Bu hadisi sizin güvenilir râvileriniz farklı yollarla rivayet etmişlerdir. Nitekim önceki geceler bazı râvilerinize, senet zincirlerine ve muteber kitaplarınıza işaret etmeye çalıştım.

Şimdi vakit el verdiği kadarıyla gerçeği ispat etmek için tekit olsun diye arz ediyorum ki; Mutaassıp İbn Hacer Mekki "*Savaik*" kitabının 11. babının ilk bölümünün zımında, 92. sayfada, "**Onları tutuklayın, çünkü onlar sorguya çekilecekler.**"⁽¹⁾ ayetinin tefsirinde bu konuda araştırma yapmıştır. Şeyh Süleyman Belhî el-Hanefî de "*Yena-biul-Mevedde*" kitabının 59. babında (İstanbul baskısı), 296. sayfada *Savaik*'ten naklen bu hadisin çeşitli yollarla rivayet edildiğini itiraf etmektedir. Nitekim İbn Hacer şöyle diyor:

"Sekaleyn hadisi birçok yoldan ve Hz. Resulullah'ın (s.a.a) 20-den fazla ashabından rivayet edilmiştir."

Bu yollardan bazısının Arafe, bazısının Hz. Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) ölüm döşğinde yattığı ve odasının ashabıyla dolup taşıdığı zamana ve bazısının da Veda hutbesine kadar uzandığını söylemektedir. İbn Hacer daha sonra kendi inancını şöyle açıklamaktadır:

"Peygamber-i Ekrem (s.a.a) bu hadisi Kur'ân-ı Kerim ve Ehlibeyt'in değerini göstermek için farklı yerlerde söylemiş olabilir, bunlarda bir çelişki yoktur."

Aynı sayfanın başında ise şöyle diyor:

Sahih bir rivayette ise şöyle yer almıştır: "Size iki emanet bırakıyorum, onlara uyduğunuz müddetçe asla sapmazsınız, bunlar Allah-u Teala'nın kitabı ve itretim olan Ehlibeyti'mdir."

Taberânî ise bu hadisi biraz fazlalıkla şöyle rivayet etmektedir:

"Sizden Kur'ân'ı ve Ehlibeyt'imi soracağım, o hâlde onlardan öne geçmeyin ve onlardan geri kalmayın; yoksa helâk olursunuz; onlara bir şey öğretmeye kalkışmayın; zira onlar sizden daha bilgilidir."

İbn Hacer, kitabının 92. sayfasının sonunda bu hadisi Taberânî ve benzerlerinden rivayet ettikten sonra onca taassubuna rağmen şöyle diyor:

Kur'ân-ı Kerim ve Ehlibeyt'in Sekaleyn olarak adlandırılmasının sebebi, bu ikisinin her açıdan ağır ve vakarlı oluşlarıdır. Çünkü "sıkl"dan maksat; temiz, beğenilmiş, değerli ve çok faydalı olan şeydir; onlar her

1- Sâffât, 24. Şii ve Sünnî yollardan rivayet edilen birçok muteber rivayette İbn Hacer'in de ayetin tefsirinde yer verdiği birçok hadiste ümmetin kıyamet gününde Hz. Ali'nin (a.s) velâyetinden hesaba çekileceği yer almıştır.

türlü pislikten arınmıştır. Her ikisi de din ilminin mâdeni, ilmî hikmet ve sırlar ve şer'î hüküm ve kanunlardır.

Bu yüzden Hz. Peygamber (s.a.a) onlara sarılmayı ve onlardan öğrenmeyi emretmiştir. Nitekim Hz. Peygamber (s.a.a) bir yerde şöyle buyuyor:

"Hamdolsun o Allah'a ki, hikmeti biz Ehlibeyt'te karar kılmıştır."

Bazılarına göre de Kur'ân'la Ehlibeyt'in "Sekaleyn" olarak adlandırılmasının sebebi, haklarına riayetin lüzumudur. Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) Ehlibeyt'i bu kadar tavsiye etmesinin sebebi de onların Kur'ân ve Sünnet hususunda bilgili oluşlarıdır.

Kur'ân-ı Kerim ve Ehlibeyt, havuzun başında Peygamber-i Ekrem'e (s.a.a) varıncaya kadar asla birbirinden ayrılmayacaklardır. Bu beyanın delili de daha önce geçen "Onlara öğretmeye kalkışmayın; zira onlar sizden daha bilgindirler." rivayetidir. Zira Allah-u Teala onları tertemiz yaratmış, üstün keramet ve faziletlerle topluma tanıtmıştır.

Ehlibeyt'e sarılma emrini içeren rivayette bir ince nükte vardır; o da: Kıyamet gününe kadar dünyanın, Allah-u Teala tarafından İlahî hükümleri yaymakla görevlendirilen Ehlibeyt'ten asla boş kalmayacağıdır.

Ne ilginçtir ki, Ehlibeyt'ten yüce ilmî mertebelere ve amelî dinî vazifelere sahip olanların, Ehlibeyt'ten olmayanlara öncelik arz ettiğini bizzat kendisi de itiraf etmektedir.

Buna rağmen kendisi, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) bu emrinin tam tersine öncelik hakkı olmayanları öne geçirmiş ve Ehlibeyt'i terk etmiştir. (**Ey basiret sahipleri, ibret alın!** Fitnelerden ve bağnazlıktan Allah-u Teala'ya sığınınız!)

Şimdi siz beylerden insaf istiyorum, Kur'ân-ı Kerim'e ve Ehlibeyt'e uymayı ümmetin kurtuluş ve saadeti için yegane yol olarak gören bu açık emirler karşısında görevimiz nedir? Beyler, yol oldukça tehlikeli ve incedir, geçmişlerin âdetini bırakın; ilme, ahlâka ve insafa sarılın. Acaba Kur'ân'ı değiştirip zamanın ve mekanın gerektirdiği başka bir kitabı seçebilir miyiz?

Seyyid: Asla böyle bir şey olmaz; çünkü Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) emaneti olan Kur'ân, muhkem bir senet ve büyük bir semavî kılavuzdur.

Davetçi: Bravo! İşte gerçek budur; Kur'ân'ı nasıl değiştiremezsek Kur'ân-ı Kerim'in eşi ve dengi olan Ehlibeyt'i de terk edemeyiz. O hâlde Ehlibeyt'ten olmayanı, nasıl Ehlibeyt'in (a.s) önüne geçirdiler? Bendenizin bu basit so-

rusunu cevaplayın. Acaba Ebu Bekir, Ömer ve Osman, haklarında birçok ayet ve rivayet bulunan Ehlibeyt'ten olabilir mi ki biz de Resulullah'ın (s.a.a) hükmü gereği onlara itaat etmek zorunda olalım?!

Seyyid: Asla, hiç kimse Ali dışında diğer râşid halifelerin Ehlibeyt'ten olduğunu söylememiştir; ama onlar Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) salih sahabelerindendir.

Davetçi: Lütfen söyleyin; Peygamber-i Ekrem (s.a.a) bir ferde veya topluluğa itaati emredince, birilerinin: "*Başkalarına uymamız bizim yararımızdadır*" demesi doğru mudur? Diğer insanlar her ne kadar mümin ve salih bile olsalar, Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) emrine mi uymamız icab eder, yoksa ümmetin salihlerine mi?

Körü Körüne Taklit Etmek İnsana Yakışmaz

Davetçi: Resulullah (s.a.a), Kur'ân-ı Kerim ve Ehlibeyt'e birlikte sarılmayı ve onların önüne hiç kimseyi geçirmemeyi emretmiştir. O hâlde neden başkalarını en bilgili ve en faziletli olan Ehlibeyt'ten öne geçirmişlerdir? Ebu'l-Hasan Ali b. İsmail Eş'arî, Vasıl b. Ata, Mâlik b. Enes, Ebu Hanife, Muhammed b. İdris eş-Şafiî ve Ahmed b. Hanbel mi Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) Ehlibeyti'dir, yoksa Hz. Ali (a.s) ve onun soyundan gelen diğer on bir İmam mı? İnsafla açıkça cevap veriniz.

Seyyid: Şüphesiz hiç kimse onların Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) Ehlibeyti'nden olduğunu söylememiştir. Ama bilindiği gibi onlar da ümmetin seçkinleri, fakihleri ve salihleriydi.

Davetçi: Ama bilindiği gibi ümmetin hepsinin ittifakıyla, on iki İmamımızın hepsi de Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) Ehlibeyti'dirler. Sizin kendi âlimlerinizin de itiraf etmiş olduğu gibi Peygamber-i Ekrem (s.a.a), Ehlibeyt'i Kur'ân-ı Kerim'in dengi kabul etmiş, onlara itaati kurtuluş sebebi saymış ve açıkça onların herkesten daha bilgili olduğunu buyurarak onlardan öne geçilmemesini emretmiştir.

Bu kadar önemle vurgulanan apaçık emirlere rağmen ne cevap vereceksiniz? Peygamber-i Ekrem (s.a.a), "Neden emrime uymadınız, hepinizden daha bilgili olan Ehlibeyt'ime başkalarını neden tercih ettiniz; halbuki bilindiği gibi ben onlardan öne geçilmemesini istemiştim?" diye sorarsa ne cevap vereceksiniz?

O hâlde Şîiler kendi mezheplerini, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) emri gereğince risalet ilminin kapısı olan Peygamber-i Ekrem'den (s.a.a) ve onun tertemiz Ehlibeyti'nden almışlardır. Hz. Ali (a.s), Hz. Hasan (a.s) ve Hz. Hüseyin (a.s) birbiri ardınca bu mezhebe kaynaklık etmişlerdir.

Ama usullerde Eş'arî veya Mutezilî, fûruda ise Malikî, Hanbelî, Hanefî ve Şafîî olanlar, onlara uyma konusunda Resulullah'tan (s.a.a) bir emir almışlar mıdır?

Onlar her şeyden önce Ehlibeyt'ten değillerdir ve onlara uyulması noktasında hiçbir emir yoktur. İkinci olarak; Peygamber-i Ekrem'den (s.a.a) sonra sahabe ve tabiin dönemi olan üç asra kadar da asla isimleri geçmemiş, sonraları siyasetten veya bilemediğim başka sebeplerden dolayı ortaya çıkmışlardır.

Ama bilindiği gibi Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) Ehlibeyti'nden olan imamlar, özellikle İmam Ali, İmam Hasan ve İmam Hüseyin (hepsine selâm olsun) Peygamber-i Ekrem zamanında yaşamış, Ashab-ı Kisa'dan ve Tathir Ayeti'nin muhataplarından olmuşlardır.

Acaba Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) emri sebebiyle Ehlibeyt'e uyan Şîi Müslümanları, müşrik, kâfir ve kanlarını helâlîlân etmek doğru mudur?

Onlar yapmamaları gereken işleri yaptılar. Onlar ehliyeti olmayanları öne geçirdiler ve Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) Ehlibeyti'nden olmayanları tercih ettiler. Kur'ân-ı Kerim'in dengi olan Ehlibeyt hususunda sizinle bir çekişmemiz de yok ve sizleri kâfir ve müşrik olarak da ilân etmiyoruz, sizleri din kardeşlerimiz sayıyoruz.

Ama siz zavallı halkı kandırıp Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) emriyle Ehlibeyt'e uyan Şîi Müslümanları kâfir, müşrik, râfîzî ve bidat ehli olarak ilân etmekle ilâhî adalet mahkemesinde ne cevap vereceksiniz?

İnsan İlme ve Akıla Uymalıdır

Neden Hanefî, Malikî, Hanbelî veya Şafîî mezheplerine değil de, Ehlibeyt İmamları'ndan olan Cafer b. Muhammed Sâdık'ın (a.s) mezhebine uyuyorsunuz? diyerek bizleri suçluyoruz? Oysa biz Şîilerin kimseye karşı kinleri ve düşmanlıkları yoktur. Ama bilindiği gibi akıl ve bilgi, bize körü

körüne yürümememizi emretmektedir. Semavî Hak kitap olan Kur'ân da bize şöyle kılavuzluk etmektedir:

"Sözü dinleyip de en iyisine uyan kulları müjdele!"⁽¹⁾

Biz, delil ve burhan olmadan kimseye uymayız, bizim kılavuzumuz Allah-u Teala ve (selâm olsun ona) Resulullah'tır.

Allah-u Teala ve Peygamber-i Ekrem (s.a.a) bize hangi yolu gösterirse o yoldan gideriz. Bu yüzden Kur'ân ayetlerinde ve sizin muteber kitaplarınızda yer alan birçok nebevî hadislerde (ki Şia'da mütevatirdir) sayısız delil ve burhan bizlere hak yolun Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) Ehlibeyti'ne uymak olduğunu göstermektedir.

Eğer siz kendi hadislerinizden de olsa, usulde Eş'arî veya Mutezilî, füruda ise dört mezhepten birine uymayı emreden bir tek hadis gösterecek olursanız, bendeniz hemen teslim olur ve sizden olduğumu ilân ederim. Ama bilindiği gibi kesinlikle böyle bir deliliniz yoktur. Sadece onların İslâmî fakihlerden olduğunu söyleyebilir ve hicrî 666 yılında Melik Tahir Bibres'in bu dört mezhepten birini taklit etmeye zorladığını söyleyebilirsiniz. Şu anda bu olayı detaylıca anlatmaya vaktimiz yoktur.

Özel izin ve nass olmadan sadece bu dört imamın taklit edilmesi gerektiğini söylemenin bütün İslâm âlimlerine ve fakihlerine apaçık bir zulüm olduğunu ve onların ilmî haklarını zayi ettiğini söylemiyorum. Halbuki bilindiği gibi tarihin de gösterdiği üzere İslâm'da özellikle de kendi mezhebinizde birçok âlim ve fakih çıkmıştır. Elde olan ilmî ölçüler üzerine bu dört mezhep imamından daha bilgili ve daha fakih idiler. Dolayısıyla onların hakkı zayi edilmiştir.

Gerçekten bizzat kendi âlimlerinizin muteber kitaplarında yer alan onca açık delillere ve naslara rağmen Hz. Ali'ye (a.s) uymaya yanaşmamanız çok ilginçtir. Halbuki bilindiği gibi Allah-u Teala ve Peygamber-i Ekrem (s.a.a) birçok ayet ve rivayetlerde Müslümanlara Hz. Ali'yi tanıtmıştır. Ama bilindiği gibi öte yandan hiçbir deliliniz ve nassınız olmamasına rağmen sadece dört imamı taklit ediyor, onlara uyuyor ve içtihat kapısını da kapatıyorsunuz.

1- Zümer, 19.

Seyyid: Siz hangi delille "On iki İmam"a uymayı zorunlu kılıyorsanız, biz de dört imama uymayı zorunlu kılıyoruz.

Davetçi:Aferin! Aferin! Ne kadar güzel ifade ettiniz. Ben burhan ve delile uyarım; eğer deliliniz varsa söyleyin. Nitekim Kur'ân da şöyle buyuruyor:

"De ki: Doğru sözlü iseniz, delilinizi getirin!"⁽¹⁾

Evvela; "On İki İmam"ı Şiîler veya onların sonraki asırlarda yaşayan âlimleri, kendilerince on ikiyle sınırlandırmamışlardır. Aksine bizden ve sizden rivayet edilen rivayetler ile birçok naslar, bizzat Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) İmamları on iki kişiyle sınırlandırdığını beyan etmektedir.

Halifelerin On İki Kişi Olduğunu Hz. Peygamber'in (s.a.a) Kendisi Beyan Etmiştir

Nitekim bizzat kendi âlimleriniz de bunu itiraf etmiştir. Bu cümleden Şeyh Süleyman Kunduzî Hanefî *Yenabiu'l-Mevedde* kitabının (İstanbul baskısı) 77. babının başında, 444. sayfada şöyle diyor: "Peygamber-i Ekrem'in, 'Benden sonra halifeler 12 kişidir.' hadisinin tahkiki..."

Bir rivayeti naklettikten sonra şöyle diyor:

Yahya b. Hasan "el-Umde" kitabında, Peygamber-i Ekrem'den (s.a.a) sonra halifelerin 12 kişi olup hepsinin de Kureyş'ten olduğuna dair 20 yoldan rivayet etmiştir. Sahih-i Buhârî'de üç yoldan, Sahih-i Müslim'de dokuz yoldan, Sünen-i Ebî Davud'da üç yoldan, Sünen-i Tirmizî'de bir yoldan ve Hamidî'nin Cem'un Beyne's-Sahihayn'de ise üç yoldan rivayet edilmiştir.

Sizin diğer âlimleriniz de bu cümleden olarak Himvinî *Feraid*'de, Harezmi ve İbn Meğazilî *Menakıbk* kitaplarında, İmam Sa'lebî Tefsirinde, İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa* şerhinde ve özellikle Mir Seyyid Ali Hemedânî eş-Şafiî *Meveddetü'l-Kurba'n*'ın 10. Mevedde'sinde; Abdullah b. Mes'ud, Câbir b. Semure, Selman-i Farsî, Abdullah b. Abbas, Abaye b. Ribî, Zeyd b. Harise, Ebu Hureyre ve Emîrül-Müminin Hz. Ali'den (a.s) muhtelif yollarla Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmişlerdir:

"Benden sonraki, halife ve İmamlar on iki kişidir; hepsi de Kureyş'dendir."

1- Bakara, 105.

Bazı rivayetlerde ise "Benî Hâşim'den olduğu" yer almıştır. Bazı rivayetlerde bizzat isimleri zikredilmiş, bazılarında ise sadece sayıyla sayılmıştır. Bunlar sizin muteber kitaplarınızda yer alan rivayetlerdir. Şimdi eğer Peygamber-i Ekrem'den (s.a.a) dört halife ile ilgili bir rivayetiniz varsa söyleyin, biz de teslim olalım.

Ayrıca söylemek gerekir ki, sizin dört imam hakkında da bir rivayetiniz yoktur. Şia İmamları ile sizin imamlarınız arasında çok büyük farklar vardır. Önceki gecelerde de işaret etmiş olduğum gibi bizim on iki İmamımız Hz. Resulullah'ın (s.a.a) vasileri ve Allah-u Teala'nın tayin etmiş olduğu kimselerdir.

Asla sizin dört imamla mukayese edilemez. Sizin imamlarınızın fıkıh ve içtihat yönü vardır. Onlardan bazısı örneğin Ebu Hanife, bizzat kendi âlimlerinizin itiraf etmiş olduğu üzere hadis, fıkıh ve içtihat ehli değildi. Ebu Hanife kıyas ehliydi, bu da onun bilgisizliğini göstermektedir. Ama bilindiği gibi bizim on iki İmamımız İlahi hüccetler, vasiler ve Hz. Resulullah'ın (s.a.a) halifeleridir.

Biz onları taklit etmiyoruz; Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) emri gereği onların yolunu izliyoruz. Ama her dönem ve zamanda varolan Şîi fakihler ve müçtehitler İlahî ahkamı, kitap, sünnet, akıl ve icma ölçüleriyle istinbat etmekte ve hüküm çıkarmaktadırlar. Biz de onların fetvalarıyla amel ediyor ve bunları taklit ediyoruz.

Sizin fakihleriniz Ehlibeyt İmamları'nın öğrencileriydi; siz taklit ve âdet üzere ilim ve amel üstatlarını bırakıp ilmî temelleri görmezlikten gelerek kıyas ve reyle amel eden öğrencilerine uydunuz.

Seyyid: İmamlarımızın sizin İmamlarınızdan ilim öğrendiği nereden bellidir?

İmam Cafer Sâdık'ın (a.s) Makamına İşaret

Davetçi: Hem tarihî gerçekler, hem de kitaplarındaki kayıtlar bunu göstermektedir. Büyük ve değerli âlimleriniz kendi kitaplarında bunu itiraf etmişlerdir. Bu konuda değerli âlim Nuruddin b. Sabbağ-i Malikî'nin "el-Fusulu'l-Muhimme" kitabının İmam Sadık (a.s) faslına müracaat ediniz. İmam Sadık'ın ilim ve fazileti hakkında şöyle diyor:

"İmam Sadık (a.s) ilim ve fazilette seçkin ve üstün birisi idi; ilim öğrenmek peşinde olan kimseler dört taraftan kendisine akın ediyorlardı.

İmam'ın şöhreti bütün bölgelere yayılmıştı, âlimler Ehlibeyt'in hiçbirinden, ondan naklettikleri kadar hadis rivayet etmemişlerdir. Ümmetin büyük âlimlerinden Yahya b. Said, İbn Cüreyh, Malik b. Enes, Sufyan-ı Sevrî, Ebu Uyeyne, Ebu Eyyub Secistanî, Ebu Hanife, Şu'be ve daha birçoğu İmam Sadık'tan rivayet etmişlerdir."

Kemaluddin b.Ebî Talha, *Menakıb*'ında şöyle diyor: "Birçok mezhep imamı ve büyük âlim İmam Sadık'tan hadis rivayet edip onun ilminden istifade etmiştir." Daha sonra da "*el-Fusulu'l-Muhimme*"yazarının saydığı isimleri sıralamıştır.

İmam'ın zahirî ve bâtinî kemal ve faziletleri, dost ve düşman herkesin kabul ettiği bir şeydi. Bunu insaf ehli büyük âlimleriniz de kitaplarında kaydetmişlerdir. Örneğin, Şehristanî "*Milel ve Nihel*"kitabında, Mâlikî de *el-Fusulu'l-Muhimme*'de... Özellikle Şeyh Abdurrahman Simlî, *Tabakatu'l-Meşayih*'te şöyle diyor:

"İmam Cafer Sadık, bütün emsallerinden üstündü; İmam dinde garizi bir ilme sahipti, dünyaya karşı zahit, şehvetlerden uzak ve hikmetlerde mükemmel bir kültüre sahipti."

Muhammed b. Talha eş-Şafî *Metalibu's-Seul*'un 6. babının başında, bunun tamamını rivayet ederek şöyle diyor:

"İmam Sadık Ehlibeyt'in büyüklerinden ve sayılanlarından idi. Bütün ilimlerde ve ibadetlerde ehildi, sürekli zikrediyor, apaçık züht içinde yaşıyordu. Kur'ân okumaya büyük iştiaak duyuyor, Kur'ân denizinden inciler çıkarıyor, ilginç sonuçlar alıyordu. Vaktini her türlü itaate ayırmıştı, nefsini hesaba çekiyor, sürekli ahireti anyordu. Onun sözlerini dinlemek insanı dünyada zahid kılıyor, hidayetine uymak insana cenneti kazandırıyor. Yanaklarındaki nur onun nübüvvet hanedanından olduğuna şahadet ediyordu. Amellerinin temizliği onun risalet soyundan olduğunu gösteriyordu. Birçok imam ve büyük şahsiyet ilminden istifade etmiş ve kendisinden hadis rivayet etmiştir. Yahya b. Saidi'l-Ensârî, İbn Cüreyh, Mâlik b. Enes, Sevrî, İbn Uyeyne, Şu'be, Eyyub-i Secistânî vb. ondan ilim aldıkları için övünüyor ve çağdaşlarına ondan aldıkları ilim ve hadisler sebebiyle üstünlük taslıyorlardı."

Eğer âlimlerinizin İmam Sadık (a.s) hakkındaki görüş ve inançlarını rivayet edecek olursak, söz oldukça uzar. Özetle belirtecek olursak, bütün infaflı âlimleriniz, İmam'ın ilim, züht, takva ve güzel ahlâkta zamanının en üstünü olduğunu itiraf etmişlerdir.

Elbette o imamet güneşini ve sahip olduğu yüce makamlarını bu nakıs dille ifade edebilmek mümkün değildir.

Nevvab: Kible sahip (alicenap)! Sözüünüzü kestiğim için özür dilerim; unutkan olduğumdan dolayı izin verirseniz bir şey sormak istiyorum.

Davetçi: Önemli değil, istediğiniz zaman soru sorunuz, ben asla sıkılmam.

Nevvab: Geçen gecelerde de ifade ettiğiniz gibi Şia mezhebi on iki İmam mezhebidir, o hâlde neden Caferî Mezhebi diyorlar?

Caferî Mezhebinin Çıkışı

Davetçi: Peygamber-i Ekrem (s.a.a) de, kendisinden sonra vasi tayin eden diğer peygamberler gibi Hz. Ali'yi (a.s) kendi vasisi, halifesi ve ilim kapısı olarak tanıtmış ve ona itaati ümmetine emretmiştir.

Ama bilindiği gibi Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) vefatından sonra akıl sahipleri indinde malum olan sebeplerden ötürü siyaseten hilâfet işi Ebu Bekir, Ömer ve Osman'ın eline geçti. İlk günler hariç bütün hilâfet müddeti boyunca Ebu Bekir ve Ömer, Hz. Ali (a.s) ile istişare ediyor ve onun dedikleriyle amel ediyordu. Ayrıca bilindiği gibi apaçık gerçekleri keşfetmek için Medine'ye gelen din bilginleri de Hz. Ali (a.s) ile tartışıyorlardı. Hz. Ali (a.s) hayatta olduğu müddetçe mukaddes İslâm dinine büyük hizmetler yapmıştır.

Ama Hz. Ali'nin (a.s) şahadetinden sonra hilâfet Emevîlerin eline geçince, velâyet ve imamet tamamıyla sınırlanmış oldu. Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) Ehlibeyti'ne büyük zulümler ve düşmanlıklar yapıldı.

İmam Hasan ve Hüseyin (a.s) şehit oldu, İmam Zeynu'l-Abidin ve İmam Muhammed Bakır (a.s) büyük baskılara ve eziyetlere maruz kaldı, tüm yollar yüzlerine kapandı, sadece bir avuç halis Şiî, onlardan ilmî ve gerçekleri öğreniyordu. Sonunda onlar da, şehit edildi.

H. 2. asrın başlarında Emevîlerin kötü yönetiminden ve zulmünden bıkan halk kıyam etmeye başladı; özellikle de Abbasoğulları ile Ümeyyeoğulları arasında kanlı savaşlar gerçekleşti. Emevîler kendilerini savunmakla meşguldü, dolayısıyla artık Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Ehlibeyt'ine eskisi gibi baskı yapılmıyordu.

İmam Sadık (a.s) bu fırsatı değerlendirerek evinin kapısını açtı, Emevîlerin baskısı yüzünden inzivaya çekilmiş olan İmam, câmide minbere çıktı,

dinî hüküm ve ilimleri tebliğ etmeye başladı, dört b. kadar öğrenci derslerine katılarak dinî ilim ve hadisler öğrenip İmam'ın sonsuz ilim deryasından istifade ettiler. İmam'ın (a.s) dersine katılan seçkin öğrenciler, elde ettikleri ilim sonucunda dört yüz usul (adap, erkân) yazdılar; bunlar "**Dört Yüz Usul**" diye meşhur oldu.

İmam Yafî Yemenî kendi tarih kitabında İmam Sâdık'ın (a.s) ilim ve fazilette eşi olmadığını, yüce ilminin sonsuzluğunu yazmıştır. Ayrıca İmam'ın öğrencilerinden biri olan Câbir b. Hayyan-i Sûfî, İmam'dan elde etmiş olduğu ilimler neticesinde bin sayfalık bir kitap ve beş yüz risale telif etmiştir.

Ehlisünnet'in büyük imamları ve meşhur fakihleri de İmam'ın (a.s) feyzinden istifade eden öğrencilerindendirler.

Ebu Hanife, Mâlik b. Enes, Yahya b. Said Ensârî, İbn Cureyh, Muhammed b. İshak, Yahya b. Said-i Kattan, Sufyan b. Uyeyne, Süfyan-i Sevrî vb. birçok insan, kabiliyetleri ölçüsünde o İmam'ın nurlu varlığından istifade etmişlerdir.

Böylesine ilmî bir riyasetin gerçekleşmesi, Ehlibeyt'ten hiç kimseye nasip olmamıştır. Hiçbir engelle karşılaşmaksızın dinî hükümleri, Kur'ân ayetlerinin tefsirini, ilim ve hadis temellerini, sır ve hakikatleri alenen açıp söylemek, onlardan hiçbirine nasip olmamıştır.

Zira Emevîler, İmam Sâdık'ın (a.s) babalarını, Abbasiler ise İmam'ın (a.s) oğullarından olan İmamları, büyük bir saygısızlıkla baskı altına almışlardır.

Gerçekte Şia mektebinin apaçık gerçeği ve Peygamber-i Ekrem'den (s.a.a) miras alınan Ehlibeyt ilminin sırları İmam Sadık (a.s) vasıtasıyla ortaya konmuştur. Bu yüzden bu hak mezhep de onun adıyla "Caferî" diye şöhret bulmuştur. Yoksa İmam Sadık'la diğer Ehlibeyt İmamları arasında hiçbir fark yoktur.

Ama bilindiği gibi ne yazık ki dost, düşman herkesin en bilgili ve en mükemmel insan olduğunu kabul etmiş olduğu böylesine büyük bir İmamı, sizden öncekiler, herkesten daha âlim, daha fakih ve daha kâmil olarak görmediler. Mübarek ismini dört mezhep imamları arasında zikretmeyi bile reva görmediler. Halbuki bilindiği gibi İmam Cafer Sadık (a.s), âlimlerinizin de tasdik etmiş olduğu gibi ilim, fazilet, züht, takva ve kemaldeki yüce mertebesine rağmen ve Hz. Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) Ehlibeyti'nden olduğu hâlde terk edildi ve başkaları öne geçirildi.

Eğer taraftarların sayısı açısından da bakacak olursak, dört mezhep imamlarından her birinin taraftarları İmam Sâdık'ın (a.s) taraftarları kadar değildir.

Bağnaz âlimleriniz amelde Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) tertemiz Ehlibeyti'ne karşı onca tavsiyesine rağmen itina göstermemiştir. Buharî ve Müslim gibi büyük fakihleriniz Ehlibeyt fakihî İmam Sâdık'ın (a.s) rivayetlerini kendi kitaplarında nakletmeye râzı olmamışlardır. Hatta Ehlibeyt İmamları'ndan ve Zeyd b. Ali b. Hüseyin, Yahya b. Zeyd, Muhammed b. Abdullah, Hüseyin b. Ali, Yahya b. Abdullah b. Hasan ve kardeşi İdris, Muhammed b. Cafer-i Sadık, Muhammed b. İbrahim (İbn Tabataba), Muhammed b. Muhammed b. Zeyd, Abdullah b. Hasan, Ali b. Cafer vb. risalet hanedanının büyük âlimlerinden de hadis ve rivayet nakletmemişlerdir.

Ama bilindiği gibi ne yazık ki durumu herkesçe bilinen Ebu Hureyre'den, İkrime-i Hâricî'den ve daha önceki gecelerde de söylediğim gibi bizzat âlimlerinizin de tasdik etmiş olduğu bir avuç iftiracı, yalancı ve sahtekar insanı can-ı gönülden kabul etmiş, onlardan hadis rivayet etmişlerdir! Hatta İbnü'l-Beyyi' şöyle yazmıştır: "Buharî, Hz. Ali'nin (a.s) katili İbn Mülcem'i öven İmran b. Hattan gibi 1200'den fazla Hâricî ve Nâsibîlerden hadis rivayet etmiştir!

Ne kadar üzücü; Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Ehlibeyti'nden olmayan İmam A'zam (Ebu Hanife), İmam Malik, İmam Şafî ve İmam Hanbel'in mukallitlerini, usul ve fûruda birbirleriyle onca ihtilâflarına rağmen tertemiz Müslüman görmekte ve onlar için kendi mezheplerine göre özgürce amel etmelerine hak tanınmasına rağmen, İmam Cafer Sâdık'ın (a.s) takipçilerini kâfir, müşrik ve râfızî olarak tanııyorlar. Öyle ki, Şîilerin, Sünnî beldelelerinde hatta Allah-u Teala'nın güven yeri kıldığı Mekke'de bile inanç, amel ve ibadet özgürlükleri yoktur. Hâfız Şirâzî ne de güzel ifade ediyor:

Eğer Müslümanlık Hâfız'da olan ise,

Eyvah bugünün bir de yarını varsa!

O hâlde beyler bilsin ki, biz Şîiler asla ayrılık yaratmıyoruz, aksine sizler; sizinle aynı kibleyi, namazı, orucu, haccı ve diğer dinî hükümleri paylaşan yüz milyondan fazla mümin ve muvahhit Müslüman'ı kendinizden dışlıyor, onları müşrik ve kâfir sayıyorsunuz!

(Bu esnada yatsı ezanı okundu, beyler yatsı namazını kıldılar, namazdan sonra çaylar içildi ve oturuma devam edildi.)

Hâfız: Gerçek, buyurduğunuz gibidir; ben insafsız ve hakkı kabul etmeyen biri değilim. Sizin de önemle vurguladığınız gibi birçok bağnazlıkların yapılmış olduğunu kabul ediyorum; bütün samimiyetimle sizden oldukça istifade ettiğimi ve aydınlandığımı belirtmek isterim. Ama izin verirseniz, hem sizden şikâyet etmek, hem de Ehlisünnet'i savunmak için birkaç şey söylemek istiyorum. Siz Şîî âlimleri neden bilgisiz halkınızı, sonucu küfre varan birtakım söz ve davranışlardan alıkoymuyorsunuz? Elbette ki onların bu söz ve davranışları başkalarının kendilerini tekfir etmesine de bir bahane teşkil etmektedir.

İnsanlar, genelde yersiz bir söz veya davranışları sebebiyle saldırıya uğramaktadır; boşuna Ehlisünnet'i suçlamayın. Aksine başkalarına bahane veren, söylediği sözlerle kalpleri nefret ettiren ve tekfir edilmelerine neden olan siz Şîilersiniz.

Davetçi: Küfür ile sonuçlanan söz ve davranışlar nelerdir? İzah ederseniz ben de cevap vermeye çalışırım.

Neden Şîiler, Sahabelere ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) Eşlerine Dil Uzatıyorlar?

Hâfız: Şîiler Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) özel sahabelerine ve bazı tertemiz eşlerine dil uzatmakta ve onları eleştirmekteler; bu ise apaçık bir küfürdür. Çünkü onlar yıllarca Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) yanında tevhidi yükseltmek için kâfirlere karşı savaştılar. Onların hizmetleri her türlü noksanlıktan uzaktır. Onlar, cenneti kesinlikle hak etmişlerdir; özellikle Fetih Suresi'nin 18. ayetinde kastedilen sahabeler, "**Şüphesiz Allah o ağacın altında (Hudeybiye) sana biat edenlerden Allah razı olmuştur.**" ayeti hükmü gereğince, Allah-u Teala'nın râzılığına ermişlerdir. Şüphesiz Resulullah (s.a.a) de söz ve amelleriyle onları yüceltmıştır. Dolayısıyla onların üstünlüğünü inkâr eden sapıklığa düşmüş olacaktır; gerçekte Necm Suresi'nin, "**O nefsinin hevasından konuşmaz, o şüphesiz kendisine inen vahiydir.**" ayeti gereğince Peygamber-i Ekrem'i (s.a.a) ve Kur'ân'ı reddetmiş olur. Kur'ân-ı Kerim ve Peygamber-i Ekrem'i (s.a.a) reddeden insan ise kâfir olur.

Davetçi: Ben zât-ı âlinizin böyle bir açık oturumda bu gibi konuları açmanızı ve onların tartışılmasına sebep olmanızı istemiyorum. Zira mecburen

vereceğim cevaplar câhil insanların eline bahane verebilir ve aksine hükmedebilirler. Dolayısıyla kendi aramızda özel konuşacak olursak, ben de sizlere gereken doğru cevabı verebilirim. Şimdi benim bu ricamı kabul edin ve bu konuyu açıkça tartışmaktan vazgeçelim. Bir gün sabah yanınıza gelir, bu meseleyi kendi aramızda halletmeye çalışırız.

Hâfız: Bu konuda ben suçsuzum; çünkü kaç gecedir bazı beyler bu konuyu tartışmamızı istiyorlar. Ben de onların isteğine uyararak sizden bunu talep ettim; konuşmada metanetli olduğunuz için zarar vereceğini zannetmiyorum; beylere ikna edici bir cevap veriniz veya bizim haklı olduğumuzu tasdik ediniz.

Nevvab: Doğrudur, hepimiz bu konunun halledilmesini istiyoruz.

Davetçi: Madem böyle emrediyorsunuz, ben de itaat ediyorum. Ama bilindiği gibi sizin gibi birinden önceki geceler yaptığım onca açıklamaya rağmen yine de Şiî Müslümanları tekzip etmenizi beklemiyordum. Önceki gece size, Şia'nın Hz. Peygamber'in (s.a.a) Ehlibeyti'nin takipçisi olmasından dolayı asla tekzip edilemeyeceğini açıkça beyan etmiştim.

Sizin çeşitli cümlelerinizi birbirinden ayırarak hepsine ayrı ayrı cevap vermeye çalışacağım. Böylece hem burada bulunanlar, hem de bulunmayanlar insaf üzere hüküm versinler, kalplerine atılan şüphelerden kurtulsunlar ve Şiî Müslümanların asla kâfir sayılmayacağını ve küfür yollarının beylerin sandığı gibi olmadığını açıkça anlasınlar.

Sahabeyi Eleştirmek ve Onları Kınamak Küfür Değildir

Evvela; Şiî Müslümanların sahabeyi ve Hz. Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) eşlerini eleştirdikleri ve onları kınadıkları için kâfir olduklarını söylediniz. Bunu hangi delile ve burhana göre ifade ettiğinizi bilemiyorum. Yapılan eleştiri ve kınamalar delil ve burhan üzereyse, küfür şöyle dursun, tartışması bile yapılamaz, kınanamaz.

Eğer delil ve burhan üzere değilse ve iftiraysa, yine de küfür sayılamaz. Faraza sahabe de olsa yersiz olarak bir mümine dil uzatan veya onu tel'in eden kâfir olmaz. Zina eden veya şarap içen birisi gibi sadece fâsık sayılır. Bilindiği gibi her fâsık ve isyan ise afedilebilir ve görmezlikten gelenebilir.

Nitekim Hicrî/Kamerî 456 yılında doğan İbn Hazm Zâhirî el-Endülüî "el-Fasl-u Fi'l-Mileli ve'n-Nihel" kitabının 3. Cüz'ünde, 227. sayfada şöyle diyor:

"Cehaletinden ve bilgisizliğinden sahabeye dil uzatan mazurdur. Bilerek dil uzatan ise, zina veya hırsızlık eden kimseler gibi sadece fâsık sayılır. Ama bilindiği gibi sadece Resulullah'ın (s.a.a) sahabeti olduğu için dil uzatırsa, Allah-u Teala'ya ve Resulullah'a (s.a.a) düşmanlık etmek ve dil uzatmak mânâsına geleceği için elbette küfür sayılır. Yoksa sadece sahabeye küfretmek, sövmek küfrü gerektirmez. Nitekim Ömer, Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) büyük sahabelerinden, Muhacirlerden ve Bedir ashabından olan Hatib için, 'İzin ver de bu münafığın boynunu vurayım' demesine rağmen bu sövgüsü ve nifakla suçlaması onun küfrüne sebep olmamıştır."

O hâlde doğru bile olsa Şîî Müslümanları, sadece bazı sahabeye dil uzattı diye küfür ile itham etmek nasıl mümkündür?

Halbuki bilindiği gibi sizin büyük ve değerli âlimleriniz muteber kitaplarında, sizin görüşünüzün tam tersini iddia etmiş ve gerçeği söylemişlerdir.

Kadı Abdurrahman İcî eş-Şafîî, *Mevakıf*'ta taassup esiri âlimlerinizin Şîî Müslümanları küfür ile itham ederken ortaya koyduğu delileri reddetmiş ve görüşlerini bağnazlık saymıştır.

İmam Muhammed Gazalî açıkça şöyle diyor:

"Sahabeye sövmek asla küfrü gerektirmez; hatta ilk iki halifeye sövmek bile insanı küfre düşürmez."

Molla Sa'd Taftazânî ise "*Şerh-i Akaid-i Neseî*"de şöyle diyor:

"Bazı taassup ehlinin sahabeye sövenleri küfür ile itham etmeleri, asla doğru değildir. Bazı bilginler sahabelere karşı varolan hüsn-ü zanları sebebiyle onların kötü fiillerini görmezlikten gelmiş ve tutarsız tevellere başvurarak Hz. Resulullah'ın (s.a.a) ashabının sapıklık ve fısktan masum olduğunu söylemişlerdir. Halbuki bilindiği gibi bu asla doğru değildir. Tarih, aralarında yaptıkları savaşlarda onların bazısının fısk ve isyana düştüğünü göstermektedir. Hasetlik ve makam düşkünlüğü sebebiyle çirkin işlere bulaşmış, sapmışlardır. Hatta büyük sahabeler bile bu çirkin amellerden kurtulamamıştır. O hâlde delil üzere onları eleştirenler kâfir olamaz. Bazı âlimlerimiz hüsn-ü zanda bulunarak onların bu kötü amellerini görmezlikten gelmiş, rivayet etmemişlerdir. Ama bilindiği gibi diğer bazı âlimler de onların bazı kötü amellerini rivayet etmiş ve

eleştirmişlerdir. Onları küfür ile suçlamak küfür değildir. Zira Resulullah'ı (s.a.a) gören her sahabe masum ve günahsız değildir."

Ayrıca bilmek icap eder ki "*Camii'l-Usul*" kitabının sahibi İbn Esir-i Cezrî de Şîî Müslümanları İslâmi fırkalardan biri saymıştır. O hâlde siz nasıl onları küfür ile itham edersiniz?

Bazı amelleri sebebiyle sahabelere sövenlerin kâfir sayılmayacağına dair bir delil de, bizzat halifeler döneminde sadece bazılarının sahabeye ağır küfürler etmiş olduğu hâlde halifelerin onları küfür ile suçlamaması ve öldürülmesini emretmemesidir.

Nitekim Hâkim Nişâbûrî Müstedrek'in 4. cüzünün 335.ve 354. sayfalarında, İmam Ahmed b. Hanbel Müsned'in ilk cüzünün 9. sayfasında, Zehebî Telhis-i Müstedrek'te, Kadı Ayyaz "*Şifa*" kitabının 4. cüzünün ilk babında, İmam Gazalî ise *İhyau'l-Ulum*'un 2. cildinde şöyle rivayet etmektedir:

Ebu Bekir'in hilâfeti zamanında adamın biri Ebu Bekir'in yanına vararak ona ağır sövgülerde bulundu. Orada olanlar bu durumdan çok rahatsız oldu. Ebu Berze-i Eslemî, "İzin verin onu öldüreyim; zira o kâfir oldu!" deyince, Ebu Bekir şöyle dedi: "Hayır, öyle değildir; Hz. Peygamber'den (s.a.a) başka hiç kimse böyle hüküm veremez."

Gerçekten Ehlisünnet kardeşler kraldan çok kralcıdır; halife kendine söveni küfür ile suçlayıp öldürmeye kalkışmıyor. Ama bilindiği gibi siz beyler, Şîî Müslümanları sahabeye sövme bahanesiyle kendi hayalinizce küfür ile suçlayıp kanlarını helâl sayıyorsunuz.

Eğer sahabeye sövmek küfür ise, neden sahabenin en üstünü Hz. Ali'ye söven ve lânet eden Muaviye ve taraftarlarını küfür ile suçlamıyorsunuz? O hâlde sizin maksadınız başkadır; siz, Ehlibeyt ve taraftarlarıyla savaşmak istiyorsunuz.

Eğer sahabeye, özellikle de râşid halifelere sövmek küfür ise siz beyler neden Ümmü'l-Müminin Aişe'yi küfür ile itham etmiyorsunuz? Zira o bütün âlim ve tarihçelerinizin yazdığı gibi sürekli Osman'a sövüyor, onun için ağır laflar kullanıyordu. Osman için şöyle diyordu:

"Uktulû na'selen fe-kad kefer." (Bu na'seli⁽¹⁾ öldürün, o şüphesiz kâfir olmuştur.)

1- "Na'sel" sözlükte; yaşlı ahmak ve erkek sırtlan anlamına gelir. (Çev.)

Ama eğer bir Şîî; "İyi oldu da Osman'ı öldürdüler; çünkü o kâfirdi!" derse, siz beyler hemen onu küfür ile itham eder, ölüm hükmünü verirsiniz. Aişe ise bizzat Osman'ın huzurunda onu küfür ile itham etmişti. Ama bilindiği gibi ne halife, ne de sahabe ona dokunmadı. Nitekim siz de onu kınamıyorsunuz.

Nevvab: Kible sahip (alicenap)! Sözüünüzde ifade ettiğiniz "Na'sel" in mânâsı nedir?

Davetçi: Alimlerinizden Fîrûzâbâdî "*Kamusu'l-Lugat*" da "Na'sel" in manası hakkında şöyle diyor: "Na'sel, yaşlı ahmak adama derler." *Kamusu'l-Lugat*'ı şerh eden Allame Kazvinî de bu mânâyı zikrettikten sonra şöyle diyor: "İbn Hacer "*Tefsiretu'l-Müntebih*" kitabında zikretmiştir ki; "Na'sel" Medine de yaşayan gür sakallı bir Yahudi'ydi ve halk Osman'ı ona benzetiyordu."

Eğer sahabeye kötü söz söylemek küfrü gerektirseydi, neden Ebu Bekir sahabenin huzurunda minbere çıkarak sahabenin en üstünü olan Hz. Ali'ye ağır sövgülerde bulundu. Ama siz buna hiç üzülüyor ve hatta Ebu Bekir'i övüyorsunuz; halbuki kınamanız icab eder.

Hâfız: Neden iftira atıyorsunuz? Ebu Bekir (r.a) nerede Ali'ye (k.v) sövmüştür?

Davetçi: Afedersiniz! Biz iftira ehli değiliz; bir şey hakkında ilim sahibi olmadıkça rivayet etmeyiz. Lütfen İbn Ebî'l-Hadid'in "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*" adlı kitabının c.4, s.80'e müracaat edin. Orada göreceksiniz ki Ebu Bekir mescidde minbere çıkarak Hz. Ali (a.s) hakkında şöyle demiştir: "Şüphesiz Ali, şahidi kuyruğu olan bir tilkidir. Ali maceracı ve fitnedir; büyük fitneleri küçük göstererek halkı fitne ve fesada teşvik ediyor ve yakınlarıyla zina etmek isteyen Ümmü Tahhal (cahiliye döneminde yaşayan fahişe bir kadın) gibi zayıflardan ve kadınlardan yardım diliyor!!"

Evet beyler, halife Ebu Bekir'in Hz. Ali'ye söylediği bu ağır sözleri, Şîî Müslümanların onların hakkındaki eleştiri ve kınamalarıyla bir kıyaslayın! Eğer sahabeden birine sövmek küfür olmuş olsaydı, Ebu Bekir, kızı Ayşe, Muaviye ve taraftarları kâfir sayılırdı; eğer bu, küfür değilse, o hâlde Şîî Müslümanları da tekfir edemezsiniz.

Büyük fakih ve âlimlerinizin hüküm ve fetvaları gereğince de, sövenler kâfir ve katli vacip sayılmıyorlar.

Nitekim İmam Ahmed b. Hanbel *Müsned*'in 3. cildinde, İbn Sa'd-i Kâtib "*Tabakat*" kitabının 5. cüzünün 279. sayfasında, Kadı Ayyaz "*Şifa*" kitabının 4. cüzünün ilk babında rivayet etmişlerdir ki: Ömer b. Abdülaziz'in bir vâlisi Ku'fe'den kendisine mektup yazarak Ömer b. Hattab'a söven birini öldürmek için izin istedi. Ömer b. Abdülaziz cevaben ona, Peygamber-i Ekrem'e sövenler dışında hiç kimsenin öldürülmesinin câiz olmadığını yazdı.

Bundan da öte Ebu'l-Hasan Eş'arî gibi büyük âlimleriniz de şöyle diyor:

"Kalben mümin olduğu hâlde küfrünü izhar edenler (Yahudiler, Hıristiyanlar vb.), Resulullah (s.a.a) ile savaşmaya kalkanlar veya Allah-u Teala'ya ve Resulü'ne özrü olmadan şiddetli bir şekilde sövenler kâfir olmazlar, bunlara kâfir hükmü uygulanamaz. Çünkü iman kalbî bir inançtır, kalplerden kimse haberdar olmadığı için de hiç kimse küfür izharlarının kalpten mi yoksa zâhirden mi olduğunu bilemez."

Bu gerçeği Eş'arî âlimleri de kitaplarında yazmışlardır; özellikle de İbn Hazm-i Endülüsi "*el-Fasl*" kitabının 4. cüzünün 204 ila 206. sayfalarında bu inancı geniş bir şekilde nakletmiştir.

O hâlde muvahhid, temiz kalpli, Allah-u Teala'ya ve Peygamber-i Ekrem'e itaat eden, bütün şer'î hükümlere, farzlara ve müstahablara uyan Şiî Müslümanları nasıl tekfir ediyorsunuz? Faraza onlardan bazısı, kendi zanlarınca delil ve burhan üzere sahabelerden bazısına sövse bile, büyük âlimlerinizin inancı gereği onları tekfir edemezsiniz.

Müsned-i Ahmed b. Hanbel'in 2. cildinin 236. sayfasında, Halebî'nin *Siretü'l-Halebiye*'sinin 2. cildinin 197. sayfasında, *Sahih-i Buhârî*'nin 2. cildinin 74. sayfasında, *Sahih-i Müslim*'in "*Cihad*" kitabında, *Es-babu'n-Nuzul-i Vahidi*'nin 118. sayfasında vb. birçok âlimlerimizin mu-teber kitaplarında yer aldığı üzere bizzat Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) huzurunda Ebu Bekir vs. birçok sahabe birbirine sövüyor ve hatta bir birini dövüyordu. Peygamber-i Ekrem (s.a.a) onları böyle görünce tekfir etmiyor, (aksine) ıslah etmeye çalışıyordu. (Ashabın Hz. Resulullah'ın (s.a.a) huzurunda niza ve çatışmalarına ait haberler, Şiî âlimlerinin kitaplarında değil, Sünnî âlimlerinin kitaplarında yer almıştır.)

İlk eleştirinizin cevabını bu kısa açıklamayla duymuş oldunuz; binaenaleyh sahabeden birine sövmek asla küfrü gerektirmez. Eğer delil ve burhanları olmadan sebb ve lânet ediyorsa, kâfir değil fasık olurlar. Her fık ise afedilebilir.

İkinci olarak; Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) sahabeye saygı gösterdiğini söylediniz. Doğrudur, ben de kabul ediyorum. Bütün ilim ehli, Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) herhangi bir şahıstan sâdır olan iyi ve güzel amele teveccüh etmiş olduğu hususunda görüş birliği içindedir. Peygamber-i Ekrem (s.a.a) herkesin iyi amellerini övüyordu. Nitekim Nûşirevan'ın adaletini ve Hatem-i Taî'nin de cömertliğini övmüştür.

Şu da bilinmektedir ki, Peygamber-i Ekrem (s.a.a) bir ferdi veya cemaati övmüşse, bu onlardan sâdır olan o iyi ameller sebebiyleydi. Şüphesiz bir şahsı veya cemaati, onlardan aykırı bir amel görülmezsizin özel bir amelden dolayı övmek, onların hüsn-ü akıbetine ve sâlim oluşuna delâlet etmez. Aykırı iş yapacakları kesin bile olsa, bir günah ortaya çıkmadıkça onları cezalandırmak câiz değildir.

Nitekim Hz. Ali (a.s), kendisini öldüreceğini bildiği ve bunu da defalarca dile getirdiği İbn Mülcem hakkında bir yerde açıkça şöyle buyurmuştur:

Ben onun hayatını istiyorum, o ise benim katlimi.

Bu dost kılıklı hilekâr, Murad kabilesindedir.⁽¹⁾

Buna rağmen Hz. Ali (a.s) onu cezalandırmaya kalkmadı. O hâlde özel bir fiili öven rivayetler, tüm fiilleri ve umumiyeti ifade etmez.

Rıdvan Biatine Dair Cevap

Üçüncü olarak; sahabenin Rıdvan ağacı altında Peygamber-i Ekrem'e (s.a.a) biat etmiş olduğu için övülmeye layık olduğunu, mezkur ayet gereğince kınanamayacağını söylediniz. Araştırmacı âlimler bu konuda birtakım cevaplar zikretmişlerdir; ki söz konusu ayet, sadece o özel biat olayı ile ilgilidir; ömürlerinin sonuna kadar söz konusu olan ebedî bir râzılık değildir.

Zira bildiğiniz gibi Hudeybiyye'de yapılan bu biatte ümmetten sadece 1500 kişi vardı. Nitekim bunlardan bazıları da nifak ayetlerine muhatap olmuş ve Allah-u Teala onlara ebedî cehennem ateşini vaad etmiştir. Acaba Allah Resulü'nün râzı olduğu kimselerden bir kısmının cehennemde, bir kısmının da cennette olması mümkün müdür?

1- Nitekim İbn Hacer-i Mekkî de "*Savaik*" kitabının 9. babının sonunda, s.72'de bunu rivayet etmiştir.

O hâlde anlaşıldığı üzere Allah-u Teala'nın râzılığı sadece o biatle ilgili değildir; halis iman ve salih amelle bağlantılıdır. Yani tevhide ve nübüvete kalben inanarak biat edenler, Allah-u Teala'nın rızasına nail olmuş ve ebedî cenneti kazanmışlardır.

Ama bilindiği gibi imanları yokken biat edenler veya imanları olup da biat etmeyenler, Allah-u Teala'nın gazabına uğrayıp cehennemi hak etmişlerdir.

O hâlde bu biat tek başına Allah-u Teala'nın râzılığı için yeterli değildir. Cehenneme vaad edilenlerin o günde iman sahibi olmadıkları anlaşılmaktadır. Hiçbir Müslümanın inkâr edemeyeceği bir gerçek de, sahabenin yaptığı güzel amellerin övgüye lâyık olmasıdır. Nitekim iyi amel kimden sâdır olursa olsun övgüye layıktır; elbette bu övgü, ondan kötü bir amel görülmediği sürece. Ama mümin, hatta sahabe bile olsa, kötü amel işlediği takdirde eleştiriye ve kınanmaya tâbi tutulur.

Şiîler sahabenin iyi amellerini sürekli rivayet etmekte ve övmekteler. Onları eleştirenler bile, sahabenin iyi amellerini de kabul etmekte. Örneğin: Onların Rıdvan Biati, Resulullah'la (s.a.a) hicret, Hz. Peygamber'e kucak açmak, (fetihlerin Hz. Ali vasıtasıyla gerçekleşmiş olmasına rağmen) savaflara katılmak vb. birçok güzel amellerini övmüşler, fakat bununla birlikte, onların çirkin ve kötü amellerini de dile getirerek eleştirmişlerdir.

Hâfız: Hz. Resulullah'ın (s.a.a) ashabından kötü amellerin sâdır olduğunu söylemeniz çok ilginçtir. Halbuki bilindiği gibi Resulullah (s.a.a) onları tek tek bu ümmetin hidayetçisi ve önderi kılmıştır. Nitekim bir hadiste şöyle buyurulmaktadır:

"Şüphesiz ashabım yıldızlar gibidir; hangisine uyarsanız hidayete erersiniz."

Bu sadece sizin görüşünüzdür; biz tek bir görüşü kabul edemeyiz.

Davetçi: Kendinize öyle bir hadisi delil olarak getirdiniz ki, onu getirmekle beni büyük bir taşığa attınız; inciyi onların arasından dışarı çıkarmak büyük bir iftihardır. Dolayısıyla bu hadisten kısa da olsa söz etmek zorundayım. Sonra da size gereken cevabı vermeye çalışacağım. Elbette biz bu hadisin senedini tartışmayacağız. Zira bu bizi konumuzdan uzaklaştırır. Sadece hadisinin medlulünden (delâlet ettiği anlam) bahsedeceğim.

Bilindiği gibi Resulullah'ı (s.a.a) ziyaret eden veya ondan hadis kaydedenlere sahabe denmektedir. Bunda Muhacir, Ensar ve diğerleri arasında bir fark yoktur.

Yaptığınız en büyük yanlışlık, sahip olduğunuz hüsn-ü zanla bütün ashabın her türlü noksanlıktan ve ayıplardan münezzehtir olduğuna saymanızdır. Halbuki bilindiği gibi Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) ashabından iyi ve kötü olanlar vardır. Resulullah (s.a.a) da onların iyi ve kötü hallerinden haberdardı. Bunun en büyük delili de "Munafikûn", "Tevbe" ve "Ahzâb" surelerinde münafık ve fasıkları eleştiren ayetlerdir. Nitekim büyük ve değerli âlimleriniz de kendi muteber kitaplarında onların kusurlarını nakletmişlerdir. Örneğin: Büyük âlimlerinizden olan Hişam b. Muhammed Sayib-i Kelbi sahabenin kusurları hakkında özel bir kitap yazmıştır. Allah-u Teala'nın Kur'ân'da ve Hz. Resulullah'ın (s.a.a) konuşmalarında kınadığı ve ateş vaad etmiş olduğu insanlar, zâhirde Müslüman, ama bâtında fâsık ve fâsit insanlardı. Hepsisi de Hz. Peygamber'in (s.a.a) ashabi arasındaydı. O hâlde onların hepsine iyi gözle bakamayız. Dolayısıyla onlardan herhangi birine tâbi olmakla da kurtuluşa eremeyiz.

Acaba "Akabe" olayında Peygamber-i Ekrem'i (s.a.a) öldürmek isteyen zâhiren iyi insanlar, ashabın münafık olanları değil miydi?

Hâfız: Akabe olayını bazı âlimlerimiz, Şia'nın uydurması olarak görüyorlar. Dolayısıyla doğruluğu bilinmemektedir.

Davetçi: Çok ayıp ettiniz, Hâricî ve Nasibîlerin görüşlerini kendinize senet yaptınız. Zira bu olay, bizzat âlimlerinizin de kabul etmiş olduğu çok meşhur ve açık bir olaydır. Örneğin: Büyük âlimlerinizden olan Hâfız Ebu Bekir Ahmed b. Hüseyin-i Beyhakî eş-Şafî'nin "*Delailu'n-Nubuve*" kitabına müracaat ediniz. Beyhakî "Batn-i Akabe" olayını, senet ve râvi zinciriyle birlikte zikretmiştir. İmam Ahmed b. Hanbel "*Müsned*"ın 5. cildinin sonunda Ebu Tufeyl'den ve İbn Ebî'l-Hadid ise "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*"nde bunu kaydetmişlerdir. Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) o gece ashabdan bir gruba lânet etmesi olayı meşhur bir olaydır.

Akabe Olayı ve Peygamber-i Ekrem'e Sûikast

Nevvab: Lütfen "Akabe" olayının ne olduğunu ve Peygamber-i Ekrem'i (s.a.a) öldürmek isteyenlerin kimler olduğunu beyan ediniz.

Davetçi: Her iki mezhebin âlimlerinin yazmış olduğuna göre "Tebuk" savaşından dönünce, münafıklardan 14 kişi Peygamber-i Ekrem'i (s.a.a) öldürmeyi kararlaştırdılar. Dağın eteğinde sadece bir kişinin geçebileceği kadar dar bir geçit olan "Batn-i Akabe"den geçince aldıkları kararı uygulamak istediler. Cebrail olayı Peygamber-i Ekrem'e (s.a.a) haber verdi. Peygamber-i Ekrem (s.a.a) Huzeyfe'yi dağın eteğine gönderdi. Huzeyfe orada saklanarak, münafıklar gelince onların konuşmalarını duyup hepsini tanıdı. Onlardan 7 kişi Benî Ümeyyedendi. Huzeyfe geri dönerek onları Peygamber-i Ekrem'e (s.a.a) tanıttı. Peygamber-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyurdu: "*Bu sırrı gizli tut, Allah-u Teala bizi koruyacaktır.*"

Peygamber-i Ekrem (s.a.a) gecenin başında ordunun önünden hareket ediyordu. Ammar Hz. Peygamber'in devesinin yularından çekiyor, Huzeyfe ise arkadan sürüyordu. Dar geçide geldiklerinde münafıklar kumla doldurdukları bakraçlarını (veya yağla dolu şişeleri), haykırarak Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) devesinin önüne fırlattılar. Münafıklar Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) devesini ürküterek onu uçuruma yuvarlamak istiyorlardı. Ama bilindiği gibi Allah-u Teala Peygamber-i Ekrem'i (s.a.a) korudu. Münafıklar da kaçarak orduya katılıp kendilerini gizlediler.

Bunlar sahabeden değiller miydi? Öyleyse onların bu ameli iyi ve onlara uymak hidayet yolu muydu? Şimdi sadece Peygamber-i Ekrem'i (s.a.a) görenleri ve ondan hadis rivayet edenleri sahabe saymak, onların her türlü kötülüklerini görmezlikten gelmek, cennet ehli olduklarına inanmak, sadece kendilerini değil kendilerine uyanları bile kurtuluş ehli saymak, doğru bir iyimserlik olabilir mi?

Hız. Peygamber Yalancılara Uymayı Emretmemiştir

Acaba daha önceki gecelerde söylediğim gibi Ömer'in Peygamber-i Ekrem'den (s.a.a) yalan hadis rivayet ediyor diye kırbaçladığı Ebu Hureyre sahabeden değil miydi? Peygamber-i Ekrem'den (s.a.a) birçok hadis rivayet etmemiş midir? Semure b. Cündeb gibi yalan hadis rivayet edenler sahabeden değil miydi? Acaba Peygamber-i Ekrem (s.a.a) ümmeti, hidayete ermeleri için yalancılara ve hadis uyduranlara uymayı mı emretmektedir?

Eğer ashabın büyüklüğü hakkında rivayet ettiğiniz bu hadis doğruysa, o zaman iki farklı yoldan giden sahabeden hangisine uyarsak, kurtuluşa ermiş oluruz? İnançlarda birbirine muhalif olan veya birbirleriyle savaşan sahabeden, kurtuluşa ermemiz için hangisine uymamız gerekir?

Hâfız: Evvela; Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) ashabı asla birbirine muhalefet etmiyor ve savaşmıyordu. Muhalefet etmişlerse bile, araştırma yaparak daha temiz ve daha delilli olana uyunuz.

Davetçi: Eğer dediğiniz gibi araştırır da bunlardan birinin temiz ve hak ehli olduğunu görüp de kendisine uyacak olursak, o hâlde diğeri kirli ve batıl sayılmış olmaz mı? O hâlde bu hadis kendiliğinden itibar derecesinden düşmüş olur. Dolayısıyla da sahabeden hangisine uyulursa, hidayet ve kurtuluşa erişilir iddiası da geçersiz olur.

Ashabın Sakife'de Muhalefeti

Faraza bu hadis doğru bile olsa, neden Şîi Müslümanları kınıyorsunuz? Çünkü onlar da Ebu Bekir'e biat etmeyen ve ona muhalefet içinde olan Selman, Ebuzer, Mikdad, Ammar b. Yasir, Ebu Eyyub-i Ensârî, Huzeyfe-i Nehaî, iki şahadet sahibi Huzeyme ve önceki geceler adını zikrettiğim benzeri sahabelere uymuştur.

Birbirinin karşısında yer alan bu sahabelerden hangisi hak, hangisi batıl ehliydi? Onlardan biri mutlaka batıl üzereydi. Halbuki rivayet ettiğiniz hadis, sahabelerden hangisine uyulursa kurtuluşa erişileceği beyan etmektedir!

Sa'd b. Ubade'nin Ömer'e ve Ebu Bekir'e Muhalefeti

Ömer'e ve Ebu Bekir'e biat etmeyen Sa'd b. Ubade sahabeden değil miydi? Şîi ve Sünnî âlimlerinin ittifak etmiş olduğu üzere Sa'd gidip Şam'da kaldı, Ömer'in hilâfetinin ortalarında ise öldürüldü. Öyleyse bu hadis gereğince, yani Sa'd b. Ubade'ye uyarak Ebu Bekir ve Ömer'e muhalefet edenler de kurtuluşa ermiş olurlar.

Talha ve Zübeyr'in Basra'da Hz. Ali'ye Karşı Kıyamları

Acaba Talha ve Zübeyr Rıdvan ağacının altında Hz. Peygamber'e biat edenlerden değil miydi? Talha ve Zübeyr, Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) hak halifesi (size göre dördüncü halife) Hz. Ali'ye karşı kıyam etmedi mi; birçok Müslümanın kanının dökülmesine sebep olmadı mı? Birbirinin karşısında yer alan bu iki grup sahabeye uyan herkes kurtuluşa erebilir mi? Eğer her ikisinin de ashaba uyduğu için neticede hak olduğunu söylerseniz, yanılmış olursunuz. Zira iki zıt şeyin arasını bulmak mümkün

değildir. Birbiriyle savaşıyan iki grubun her ikisinin de hidayet üzere ve cennet ehli olduğunu söylemek ise asla doğru değildir.

Şüphesiz Hz. Ali'ye uyanlar hidayete ermiş, diğer grup ise dalaletе düşmüştür. Bu da, sizin Rıdvan ağacı altında biat edenlerin hidayete ve kurtuluşa erdiğini ifade eden inançlarınızın doğru olmadığını göstermektedir. Zira Rıdvan ağacı altında biat edenlerden olan Talha ve Zübeyr sonunda hak halife Hz. Ali'ye karşı savaş açtılar. Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) halifesine karşı kıyam eden ve Hz. Peygamber'in; *"Seninle savaşıyan benimle savaşımıştır."* buyurduğu kimseye karşı savaş açan, gerçekte Resulullah'la (s.a.a) savaşıp olmaz mı? Büyük bir günaha düşmüş sayılmaz mı? O hâlde sadece sahabe kelimesi veya Rıdvan biatinde bulunmuş olmak, nasıl insanın kurtuluşuna sebep olabilir?

Muaviye ve Amr b. As, Hz. Ali'ye Sövyordu

Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) halifesiyle savaşıyan, minberde, mecliste ve hatta cuma hutbelerinde Hz. Ali'ye lânet eden Muaviye ve Amr b. As da sahabeden değil miydi? Halbuki bizzat büyük âlimleriniz muteber kitaplarında Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmişlerdir:

"Ali'ye söven bana sövmüştür, bana söven ise Allah'a sövmüştür."

Öyleyse delil olarak naklettiğiniz hadise göre, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) dilince lânetli oğlu lânetliye ve gerçekte Peygamber-i Ekrem'e sövmek olan Hz. Ali'ye sövenlere (ki kendi âlimleriniz de bunu kaydetmişlerdir) uyanlar da hidayete erip cennet ehlidirler!!

Fazıl Taftazânî *"Şerh-i Makasid"* da detaylı olarak bu konu hakkında şöyle diyor: "Sahabe arasındaki şiddetli savaş ve çatışmalar onlardan bazısının hak yoldan saptığını, haset, inat, şehvet ve makam sevgisi yüzünden her türlü zulme bulaştığını göstermektedir." Rivayet ettiğiniz hadisin doğru olmadığını gösteren daha birçok delil vardır. Ama ne yazık ki bundan daha fazla konuşma imkânımız yoktur.

O hâlde bu hadis, bizzat kendi âlimlerinizin de yazdığı gibi uydurma bir hadistir ve senet zincirinde de zayıflık vardır.

"Ashabım Yıldızlar Gibidir" Hadisinin Senedi Zayıftır

Nitekim Kadı Ayyaz *"Şerhu's-Şifa"*, c.2, s.91'de bu hadisi naklederek şöyle diyor:

Darukutnî "Fezail" de ve İbn Abdulberr de onun yoluyla bu hadisin senedinin delil olamayacağını söylemektedir. Abd b. Hamid kendi Müsned'inde Abdullah b. Ömer'den naklen Bezzar'ın bu hadisin sıhhatini inkâr ettiğini söylüyor. Keza İbn Adî "Kamil" de kendi senediyle Nâfi'den, o da Abdullah b. Ömer'den bu hadisin senedinin zayıf olduğunu rivayet etmektedir. Beyhakî de bu hadisin metninin meşhur olduğunu; ama bilindiği gibi senedinin zayıf olduğunu rivayet etmektedir.

Zira bu hadisin senedinde yer alan Haris b. Guzayn'ın hâli meçhul, Hamza b. Ebî Hamza-i Nâsirî ise iftira ve yalancılıkla suçlanmıştır. Dolayısıyla bu hadisin zayıflığı sabittir. Keza İbn Hazm da bu hadisin uydurma ve batıl olduğunu açıkça beyan etmiştir.

Binaenaleyh böylesine zayıf senede itimat etmek asla doğru değildir; doğru olsa bile geneli ifade etmez; sadece Kur'ân-ı Kerim'e ve Ehlibeyt'e uyan iyi sahabeler kastedilmiş olabilir.

Sahabe Masum Değildir

Bu bilgiler ışığında sadece bazı sahabeleri eleştirmek mümkündür; çünkü sahabe genelde sıradan ve masum olmayan insanlardı. Masum olmadıkları için de hata yapmaları mümkündür.

Hâfız: Biz de sahabenin masum olmadığına inanıyoruz; ama kesinlikle onların hepsi âdildi ve günah işlemezlerdi.

Davetçi: Yine dikkat etmediniz, onları âdil ve günahlardan münezzehe kabul etmekle yanlışlığa düştünüz. Çünkü bizzat kendi âlimlerinizin muteber kitaplarında nakledilen rivayetler, bunun tam tersini göstermektedir. Büyük sahabelerden bir çoğu eski âdetleri üzere günah işlemişlerdir.

Hâfız: Bizim bundan haberimiz yoktur; sizin varsa açıklayınız.

Davetçi: Cahiliye döneminde yaptıklarının yanı sıra İslâm'da da birçok günahlara bulaşmışlardır; ben örnek olarak sadece birini zikredeceğim. Büyük âlimlerinizin muteber kitaplarında rivayet edildiğine göre, H. 8. yılda Mekke fethinde büyük sahabelerden bazısı bir eğlence meclisinde gizlice şarap içmişlerdir.

Hâfız: Bu rivayet kesinlikle düşmanların uydurmasıdır; çünkü büyük sahabeler fesat meclislerine bile gitmiyorlardı, nerede kaldı ki haram olduğu hâlde şarap içsinler.

Davetçi: Kesinlikle muhaliflerin uydurması değildir. Eğer uydurmuşlarsa bizzat kendi âlimleriniz uydurmuştur.

Nevvab: Kible sahip (alicenap)! Eğer böyle bir meclis olmuşsa, mutlaka ev sahibi ve davet edilenlerin adı da geçmiştir; lütfen bu konuyu bize açıklayınız.

Davetçi: Evet, bu konu kendi âlimleriniz nezdinde de açıkça beyan edilmiştir.

Nevvab: Rica ediyoruz açıklayın da sorun çözülsün.

Sahabeden On Kişinin Gizlice Şarap İçmesi

Davetçi: İbn Hacer "*Fethu'l-Bâri*" c.10, s.30'da şöyle yazıyor:

"Ebu Talha Zeyd b. Sehl kendi evinde bir şarap meclisi düzenledi. On kişiyi de oraya davet etti, hep birlikte şarap içtiler; Ebu Bekir de, kâfir müşrikler ve Bedir'de öldürülenler için ağıt olarak bazı şiirler okudu!"

Nevvab: Acaba oraya davet edilenlerin isimlerini zikretmişler mi? Zikretmişlerse, gerçeğin ortaya çıkması için onların isimlerini bize açıklayınız.

Davetçi: Evet zikretmişlerdir; oraya katılanlar şunlardır: Ebu Bekir b. Ebî Kuhafe, Ömer b. Hattab, Ebu Ubeyde b. Cerrah, Ubey b. Kaab, Sehl b. Beyza, Ebu Eyyub Ensârî, Ebu Talha (ev sahibi), Ebu Dücane Semmak b. Harşe, Ebu Bekir b. Şeğub ve o zamanlar 18 yaşında olan ve mecliste sâkîlik yapan Enes b. Malik.

Nitekim Beyhakî, *Sünen*'inin c.8, s.29'unda bizzat Enes'ten şöyle rivayet ediyor:

"Ben o gün hepsinden küçüktüm ve meclisin sâkîsi (şarap sunucusu) idim."

(Bu esnada mecliste büyük bir gürültü koptu.)

Şeyh: (Kızgın bir hâlde:) Allah-u Teala'nın zatına andolsun ki bu rivayet düşmanların uydurmasıdır.

Davetçi: (Tebessüm ederek:) Çok aşırı gittiniz, gereksiz yere yemin içtiniz. Ama bilindiği gibi suç sizin değil, bilginiz azdır. Eğer kendi kitaplarınıza müracaat etme zahmetine katlanmış olsaydınız, orada büyük âlimlerini-

zin de bunu yazdığını görürdünüz; o hâlde lütfen tövbe ediniz.Şimdi siz beylerin zihnini aydınlatmak ve dediklerimizin bizzat âlimlerinizin görüşüne dayandığını göstermek için bu olayın sadece bazı senetlerine işaret etmeye çalışacağım.

Muhammed b. İsmail Buhârî *Sahih*'inde "Mâide Suresi"ndeki şarap ayetinin tefsirinde, Müslim b. Haccac *Sahih*'inde Kitab'ul Eşribenin Tahrimu'l-Hamr babında, İmam Ahmed b. Hanbel *Müsned*'in c.3,s.181 ve 227'sinde, İbn Kesir Tefsir'inin c.2, s.93 ve 94'ünde, Celaluddin Süyûtî *ed-Dürrü'l-Mensûr*'un c.2, s.321'inde, Taberî Tefsir'inin c.7, s.24'ünde, İbn Hacer Askalânî *İsabe*'nin c.4, s.22'sinde ve *Feth'ul Bari*'nin c.10, s.3'ünde, Bedruddun Hanefî *Umdet'ul Kari*'nin c.10, s.84'nde, Beyhakî *Sünen*'in s.286 ve 290'nda vs. bu olayı ayrıntılı olarak nakletmişlerdir.

Şeyh: Belki de bu olay şarap haram kılınmadan önce olmuştur.

Davetçi: Tarihve Tefsir kitaplarındaki bilgilere göre, şarap haram kılındıktan sonra bile bazı sahabeler şarap içmişlerdir.

Nitekim Muhammed b. Cerir-i Taberî *Tefsiri Kebir*, c.2, s.203'te Ebu'l-Kamus Zeyd b. Ali'den şöyle rivayet etmektedir:

Allah-u Teala şarap ayetini üç defa nazil buyurdu, ilk önce şu ayet nazil oldu: Sana şarap ve kumar hakkında soru sorarlar, de ki: Her ikisinde de büyük bir günahdır ve insanlar için birtakım faydalar vardır; ancak her ikisinin de günahı faydasından daha büyüktür."⁽¹⁾

Ama bilindiği gibi Müslümanlar uyanmadılar ve şarap içmeye devam ettiler. Hatta iki sahabe şarap içerek namaza durup namazda mânâsız sözler söylediler. Bunun üzerine şu ayet nazil oldu:

"Ey iman edenler! Sarhoşken namaza yaklaşmayın, ta ki ne söylemiş olduğunuzu bilesiniz."

Sahabe yine şarap içmeye devam etti Ama sarhoşken namaz kılmıyorlardı. Lâkin bir gün birisi (Bezzar, İbn Hacer ve İbn Merduyenin rivayet ettiğine göre Ebu Bekir idi) şarap içip **Bedir**'de öldürülen (kâfir)ler hakkında mersiye ve şiirler okudu. Bunu duyan Peygamber-i Ekrem (s.a.a) öfkeli bir hâlde onun yanına gelerek elindeki şeyle ona vurmak istedi. O sarhoş

1- Bakara, 219.

adam,"Allah-u Teala'nın ve Peygamberinin gazabından Allah'a sığınırım; Allah'a andolsun bir daha içmeyeceğim." dedi. Bunun üzerine de şu ayet nazil oldu:

"Ey İman edenler! Şarap, kumar, dikili taşlar, fal ve şans okları şeytanın işlerinden olan pisliklerdir; bunlardan uzak durun ki kurtuluşa eresiniz."⁽¹⁾

Özetle bilmeniz icap eder ki sahabe de diğer Müslümanlar gibi iyi ve kötü yönleri sahipti. Allah-u Teala'nın ve Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) emrine ciddi olarak uyanlar büyük saadetlere eriştiler. Her kim de nefesine tâbi olup şeytana uymuşsa hüsrana ve fesada uğramıştır.

O hâlde sahabeyi eleştirenlerin de mantıklı delilleri vardır. Ashabın kötü sıfatları bizzat kendi kitaplarınıza yer aldığı gibi, Kur'ân'da birçok ayetlerde de şiddetli bir şekilde kınanmıştır. Şîiler de bu açıdan onları eleştirmektedir. Ama bilindiği gibi eğer mantıklı bir eleştiri karşısında mantıklı bir cevap varsa onu da kabul etmek gerekir.

Kınanmış sıfatlardan biri insanın gereksiz yere sevmesi veya buğz etmesidir. Yani insanın bir kişiye veya bir topluluğa karşı duyduğu ilgi ve sevgiden dolayı onların tüm söz ve davranışlarını görmezlikten gelmesi ve onlarda hiçbir kötülüğün olmadığını söylemesidir.

Hâfız: Pekala, ashabın ne gibi kötü sıfatları ve işleri vardı? Eğer delil ve burhana dayalıysa buyurun biz de kabul edelim!

Sahabenin Ahdi Bozması

İlginçtir, özetle de olsa saydığım bunca kötü sıfatlarına rağmen, yine de onların ne gibi kötü sıfatları vardı diyorsunuz. Ama bilindiği gibi sözlerimin teyidi için Şîi ve Sünnî âlimlerin kitaplarında yer alan sahabenin kötü amellerine kısa olarak değinmek istiyorum. Örneğin, ahitlerini ve biatlerini bozmaları... Nitekim Allah-u Teala Kur'ân'da ahitlerini bozanları eleştirmekte ve onları telin etmektedir:

"Ahitleştiginiz zaman Allah'ın ahdini yerine getirin ve Allah'ı üzerine şahit tutarak pekiştirdikten sonra yeminlerinizi bozmayın."⁽²⁾

1- Mâide, 90.

2- Nahl, 91.

Yine onların hakkında şöyle buyurmuştur:

"Allah-u Teala'ya verdikleri sözü, onu kesin olarak onayladıktan sonra bozanlar, Allah'ın riayet edilmesini emrettiği şeyleri terk edenler ve yer yüzünde fesat çıkarırlar; işte lânet onlar içindir ve kötü yurt onlarındır."⁽¹⁾

O hâlde Kur'ân ayetleri ve iki tarafın da kitaplarında yer alan rivayetlere göre, ahdi bozmak büyük bir günahdır. Özellikle de Allah-u Teala'ya ve Resulü'ne verilen sözü tutmamak, sahabe ve Peygamber'in yakınları için çirkinlerin en çirkinidir.

Hâfız: Sahabeler, Allah-u Teala'nın emrini ve Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) tebliğ etmiş olduğu hangi ahdi ve biati bozmuştur ki bu ayetin muhatabı sayılsın. Dikkat edecek olursanız, bunların Şia'nın avam halkının uydurması olduğunu tasdik edersiniz. Hz. Peygamber'in (s.a.a) ashâbı bu gibi şeylerden münezzehtir.

Davetçi: Defalarca arz etmiş olduğum gibi Şîiler sâdik İmamlara uymak zorundadırlar. Aksi takdirde Şîi sayılmazlar. Dolayısıyla onlar hadis uydurmaz, iftira ve yalan isnat etmezler. Nitekim onların İmamları da kelimenin tam manasıyla sâdik idiler. Kur'ân da onların doğruluğunu tasdik etmektedir. İmam Sa'lebî ve Celaluddin Süyûtî kendi tefsirlerinde, Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî *"Ma Nezele Mine'l-Kur'ânîfi'Ali"* kitabında, Hatip Harezmi *Menakıb'* da, Şeyh Süleyman Belhî el-Hanefî *Yenabiu'l-Mevedde'* nin 39. babında Harezmi, Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî ve Himvinî'den, Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafiî *"Kifayetu't-Talib"* in 62. babında vs. kendi kitaplarında rivayet etmişlerdir ki, aşağıda zikredilen ayetteki "sadikin"den (doğrulardan) maksat, Muhammed ve Ali (aleyhume's-selâm)'dır:

"Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve doğrularla beraber olun."⁽²⁾

Bazı rivayetlere göre ise doğrulardan maksat, Peygamber-i Ekrem (s.a.a) ve Ehlibeyt İmamları'dır.

O büyük aileye uyan, arif ve avamdan hiç kimse hadis uydurmaz, iftira ve yalan söylemez. Zira hak olduğuna dair herhangi bir delili olmayan kimseler ancak iftira ve yalan söylerler.

1- Ra'd, 25.

2- Tevbe, 119.

Şîi Müslümanların söyledikleri şeyler, sizin büyük âlim ve tarihçilerinizin yazdığı şeylerdir. Eğer eleştiriyorsanız, ilk önce bunları yazan âlimlerinizi eleştirmelisiniz.

Eğer büyük ve değerli âlimleriniz muteber kitaplarında sahabenin ahitlerini bozduklarını yazmamış olsalardı, ben de böyle bir mecliste bunu beyan etmezdim.

Hâfız: Hangi âlimimiz, nerede sahabenin ahitlerini bozduklarını yazmıştır? Onların bozdukları ahit ne idi? Bu sadece iddiayla olmaz.

Davetçi: Bu bir iddia değildir. Burhan, mantık ve gerçektir. Sahabe birçok yerde sözünde durmamış ve Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) emrettiği biati bozmuştur. Bunların en önemlisi Gadir-i Hum'daki ahit ve biattır.

Gadir-i Hum Hadisi ve Onun Niteliği

Şia ve Sünnî âlimlerinin ekseriyeti itiraf etmektedirler ki Hicrî 10. yılda, Veda Haccı'nda, Zilhiccetü'l-Haram'ın 18. gününde, Mekke'den dönerken Peygamber-i Ekrem (s.a.a) Gadir-i Hum denen yerde bütün ashabını bir araya topladı. Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) emriyle önden gidenler geri döndürüldü ve geride kalanların da oraya yetişmesi sağlandı. Şîi ve Sünnî birçok âlim ve tarihçilerin rivayet ettiğine göre, 70,000 kişi, İmam Sa'lebî (tefsirinde) ve Sibte b. Cevzî'ye (*Tezkiretu Havassî'l-Ümme fi Marifeti'l-Eimme'*de) göre ise Gadir-i Hum'da 120,000 sahabe hazır bulunmuştur.

Peygamber-i Ekrem (s.a.a) minbere çıkarak oldukça uzun bir hütbe okudu. Bu hutbenin çoğu yerinde Hz. Ali'yi (a.s) övdü, Hz. Ali (a.s) hakkında inen ayetleri okudu. Oradaki Müslümanların dikkatini Hz. Ali'nin (a.s) yüce makamına çekti ve şöyle buyurdu:

"Ey insanlar! Ben size kendi nefsinizden daha evlâ değil miyim?"

Onlar; "Evet, evlâsın" dediler.

Bunun üzerine şöyle buyurdu:

"Ben kimin mevlâsı isem Ali de onun mevlâsıdır."

Sonra ellerini kaldırarak şöyle dua etti:

"Allah'ım! Onu seveni sev, ona düşman olana düşman ol, ona yardım eden yardım et, onu yalnız bırakını yalnız bırak."

Daha sonra bir çadır kurmalarını emretti, Ali'ye de o çadırda oturmasını söyledi. Orada hazır bulunan bütün ümmete şöyle buyurdu:

"Gidin Ali'ye biat edin; zira ben Allah-u Teala tarafından sizden Ali için biat almakla görevlendim."

O gün Ali'ye ilk biat eden, Ömer, sonra Ebu Bekir, sonra Osman, sonra Talha, sonra Zübeyr idi. Orada tam üç gün boyunca Ali'ye biat ettiler.

Hâfız: Sizin anlattığınız şekildeki böylesine önemli bir olayı büyük âlimlerimizin rivayet etmemesi inanılacak bir şey midir?

Davetçi: Sizin böyle bir şeyi söylemenizi beklemiyordum. Halbuki bilindiği gibi Gadir-i Hum olayı güneş gibi aydın ve apaçık ortadadır. Kendini rezil etmek isteyen inatçı ve bağınazlar dışında hiç kimse inkâr edemez. Zira güvenilir büyük ve değerli âlimleriniz bu büyük olayı, muteber kitaplarında rivayet etmişlerdir. Onlardan sadece bazısını nakletmek istiyorum ki, büyük âlimlerinizin ekseriyetinin bunu kabul ettiğini bilesiniz. Ehlisünnet âlimlerinden Gadir-i Hum hadisini rivayet eden muteber raviler şunlardır:

- 1- İmam Fahrüddin Râzî, "*Mefatihü'l-Gayb*" tefsirinde.
- 2- İmam Ahmed Sa'lebî, "*Keşfu'l-Beyan*" tefsirinde.
- 3- Celaluddin Süyûtî, "*Durru'l-Mensur*" tefsirinde.
- 4- Ebu'l-Hasan Ali b. Ahmed-i Vahidi en-Nişâbü'rî, "*Esbabu'n-Nuzul*" da.
- 5- Muhammed b. Cerir Taberî, "*Tefsir-i Kebir*" de.
- 6- Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî, "*Ma Nezele Mine'l-Kur'ânifi'Ali*" ve *Hilyetu'l-Evliya*'da.
- 7- Muhammed b. İsmail Buharî, *Tarih* c.1, s.375'de.
- 8- Müslim b. Haccac Nişâbü'rî, "*Sahih*" c.2, s.325'de.
- 9- Ebu Davud Secistânî, *Sünen*'de.
- 10- Muhammed b. İsa Tirmizî, "*Sünen*"de.
- 11- Hâfız b. Ukde, "*Kitabu'l-Velâyet*"de.
- 12- İbn Kesir-i Şafîî Dimaşki, *Tarih*'inde.
- 13- İmam Ahmed b. Hanbel, "*Müsned*" c.4 s.281 ve 371'de.

- 14- Ebu Hamid Muhammed b. Muhammed Gazâlî, "*Sırru'l-Alemin*" de.
- 15- İbn Abdulbirr, "*İstiab*" da.
- 16- Muhammed b. Talha eş-Şafîî, "*Metalibu's-Seul*" s.16'da.
- 17- İbn Meğazilî eş-Şafîî, "*Menakıb*" da.
- 18- Nuruddin b. Sabbağ el-Malikî, "*el-Fusulu'l-Muhimme*" s.24 de.
- 19- Hüseyin b. Mes'ud Beğevî, "*Mesabihu's-Sünne*" de.
- 20- Ebu'l-Müeyyid Muvaffak b. Ahmed Hatib Harezmî, *Menakıb*' da.
- 21- Mecduddin b. Esir Muhammed b. Muhammed eş-Şeybanî, "*Camiu'l-U-sul*" da.
- 22- Hâfız Ebu Abdurrahman Ahmed b. Ali Nesaî, "*Hasaisu'l-Alevî*" ve *Sünen*' de.
- 23- Süleyman Belhî el-Hanefî, "*Yenabiu'l-Mevedde*"nin4. babında.
- 24- Şahabuddin Ahmed b. Hacer el-Mekkî, "*es-Savaiku'l-Muhrika*" ve "*el-Menhu'l-Melekiyye*" de. (İbn Hacer, özellikle *Savaik*'in 1. babının 25. sayfasında bütün bağnazlığına rağmen şöyle diyor: "Bu hadis (Gadir Hadisi) hiç şek ve şüphe taşımayan sahibbir hadistir; içinde Tirmizî, Nesaî ve Ahmed b. Hanbel'in de bulunduğu bir cemaat tarafından rivayet edilmiştir. Gerçekten onu rivayet edenler oldukça çoktur.")
- 25- İbn Mace el-Kazvinî, *Sünen*' de.
- 26- Hâfız Ebu Abdullah Muhammed b. Abdullah Hâkim Nişâbûrî, "*Müstedrek*" te.
- 27- Hâfız Süleyman b. Ahmed Taberânî, *Evset*' de.
- 28- İbn Esir-i Cezrî, "*Usdu'l-Gabe*" de.
- 29- İbn Cevzî, "*Tezkiretu'l-Havassi'l-Ümme*" s.17' de.
- 30- Ebu Ömer Ahmed b. Abdurrabbih, "*Ikdu'l-Ferid*" de.
- 31- Allame Semhudî, "*Cevahiru'l-Akdeyn*" de.
- 32- İbn Teymiyye Ahmed b. Abdulhâlim, "*Minhacu's-Sunne*" de.

- 33- İbn Hacer Askalânî, "*Fethu'l-Bari*" ve "*Tehzibu't-Tehzib*"de.
- 34-Ebu'l-Kasım Muhammed b. Ömer Carullah Zimahşerî "*Rebiu'l-Ebrar*"-da.
- 35- Ebu Said Secistânî, "*Kitabu'd-Diraye fi Hadisi'l-Velaye*"de.
- 36- Ubeydullah b. Abdullah Haskanî, "*Duatu'l-Huda ila Eda-i Hakki'l-Muvalat*"da.
- 37- Rezin b. Muaviye el-Abdurey, "*el-Cem'u Beyne's-Sihahi's-Sitte*"de.
- 38-İmam Fahr-i Râzî, "*Erbain*"de. (Bütün ümmetin bu hadis hakkında icma ettiğini söylemektedir)
- 39- Mukbili, "*Ehadisu'l-Mütevâtire*"de.
- 40- Süyûtî, "*Tarihu'l-Hülafa*"da.
- 41- Mir Seyyid Ali Hemedânî, "*Meveddetü'l-Kurba*"da.
- 42- Ebu'l-Feth, "*Hasaisu'l-Alevi*"de.
- 43- Hace Parsa-i Buharî, "*Faslu'l-Hitab*"da.
- 44- Cemaluddin Şirâzî, "*Erbain*"de.
- 45- Abdurrauf el-Menavî, "*Feyzu'l-Kadir fi Şerh-i Camii's-Sağir*"de.
- 46- Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafiî, "*Kifayetu't-Talib*"in 1. babında.
- 47-İbrahim b. Muhammed Himvinî, "*Feraidu's-Simtayn*"da.
- 48- Kadı Fazlullah b. Ruzbehanî, "*İbtalu'l-Batıl*"da.
- 49- Şemsuddin Muhammed b. Ahmed Şerbinî, "*Siracu'l-Munir*"de.
- 50- Ebu'l-Feth Şehristanî eş-Şafiî, "*Milel ve Nihel*"de.
- 51- İbn Asakir Ebu'l-Kasım Dimaşkî, "*Tarih-i Kebir*"de.
- 52- İbn Ebî'l-Hadid el-Mutezilî, "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*"nde.
- 53- Alauddin Simnanî, "*Urvetu'l-Vuska*"da.
- 54- İbn Haldun, "*Tarih*"kitabının mukaddimesinde.
- 55- Mevlâ Ali Muttaki Hindî, "*Kenzu'l-Ummal*"da.

56- Şemsuddin Ebu'l-Hayr Dimaşkî, "*Esne'l-Metalib*"de.

57- Seyyid Şerif Hanefî el-Curcanî, "*Şerh-i Mevakıf*"da.

58- Yahya b. Şerefu'n-Nebevî, "*Tehzibu'l-Esma ve'l-Lügat*"da.

59- Hâfız Ebu Bekr Hatib-i Bağdâdî, "*Tarih-i Bağdâdî*"de.

60- Nizamuddin Nişâbü'rî, "*Tefsir-u Garaibu'l-Kur'ân*"da. (Hakeza Taberî, İbn Ukde ve İbn Haddad Gadir hadisini nakletmişlerdir.)

Velhasıl şu anda hafızamda olduğu kadarını sizlere arz etmeye çalıştım. Aslında büyük âlimlerinizden 300'den fazla kişi farklı yollarla Gadir-i Hum hadisini müsned olarak 100'den fazla sahabiden rivayet etmişlerdir.

Eğer tüm ravilerin ismini zikredecek olursak başlı başına bir kitap olur. Bu hadisin tevatürünü ispat etmek için bu kadarını zikretmek yeterlidir sanırım.

Bazı büyük ve değerli âlimleriniz bu konuda müstakil kitap bile yazmışlardır. Örneğin: 4. asrın meşhur müfessiri ve tarihçisi olan Muhammed b. Cerir-i Taberî Gadir Hadisi hakkında yazdığı "*el-Velâye*" kitabında bu hadisi yetmiş beş yoldan rivayet etmiştir.

Hâfız Ebu'l-Abbas Ahmed b. Muhammed b. Said b. Abdurrahman Kûfi (İbn Ukde) "*el-Velâyet*" kitabında bu hadisi 125 yolla 125 sahabeden rivayet etmiştir.

H. 492'de ölen İbn Haddad Hâfız Ebu'l-Kasım Haskani ise "*Kitabu'l-Velâye*"de geniş olarak Gadir olayını nazil olan ayetlerle birlikte rivayet etmiştir.

Velhasıl bir avuç bağnaz âlim dışında bütün araştırmacı âlimleriniz, Hz. Peygamber'in (s.a.a) Veda Haccı'nda (Zilhicce'nin 18'inde), açık bir şekilde Hz. Ali'yi (a.s)velâyet makamına tayin ettiğini yazmışlardır.

Hatta Ömer b. Hattab bütün sahabelerden daha çok sevinmiş ve Hz. Ali'nin elinden tutarak şöyle demiştir:

"Behhin, behhin leke ya Ali, esbahte mevlâye ve mevlâ kulli mu'minin ve mu'mine."(Ne mutlu sana ya Ali, benim ve her mümin ve mümine-nin mevlâsı oldun!)

Kesin olarak bilinmelidir ki, bu hadis her iki fırka nezdinde de mütevatirdir. Özellikle H. 8. asırda yaşayan büyük âlimlerinizden Mir Seyyid Hemedânî eş-Şafî *"Meveddetü'l-Kurba"* kitabının 5. Meveddesi'nde şöyle yazıyor: "Birçok sahabe farklı mekanlarda Ömer'den şöyle dediğini rivayet etmişlerdir:

"Resulullah (s.a.a) Ali'yi toplumun önderi kıldı."

Ardından Ali'nin dost ve düşmanları hakkında dua ettikten sonra şöyle buyurdu: *"Allah'ım, sen onlara benim şahidimsin."* (Yani ben risaletimi tebliğ ettim.)

Ömer devamla şöyle diyor: O anda güzel yüzlü ve güzel kokulu bir genç yanımda oturmuştu, bana şöyle dedi:

"Peygamber (s.a.a) öyle bir akit yaptı ki, o akdi münafıktan başka bir kimse bozamaz; öyleyse o akdi bozmaktan sakın."

Bu olaydan sonra Hz. Resulullah'ın (s.a.a) yanına giderek şöyle dedim: "Sen Ali (a.s) hakkında konuşurken yanımda oturan ve güzel kokulu bir genç de bana böyle şöyle dedi. Peygamber-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyurdu:

"O, Ademoğullarından değildi; o Cebrail idi ve Ali hakkında söylediklerimi size tekit etmek istiyordu."

Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Allah-u Teala'nın emriyle sahabeyle yaptığı akit, daha iki ay geçmeden bozuldu, heva ve heveslere uyularak biatten el çekildi, hak terk edildi, yapılmaması gereken şeyler yapıldı. Hz. Ali'nin evinin kapısına ateş yığıldılar, kendisine kılıç çektiler, hakaret ettiler, zorla, tehditle, kavga ve gürültüyle başkasına biat etmesi için camiye götürdüler! Şimdi insafla konuşunuz, acaba ashabın Hz. Ali'ye karşı böyle davranması doğru muydu?

Hâfız: Biz, sizin gibi kadri yüce ve edepli bir seyyidin, Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) ashabının heva ve hevesine uyduğunu söylemesini beklemiyorduk. Halbuki bilindiği gibi Peygamber-i Ekrem (s.a.a) ashabını doğru yola erişme vesilesi kılarak şöyle buyurmuştur:

"Ashabım yıldızlar gibidir; hangisine uyarsanız doğru yola hidayet olursunuz."

Ashaba Uymak Hadisi Sahih Değildir

Davetçi: Evvela;rica ediyorum aynı sözleri tekrarlamayınız; yine bu hadisi delil getirmeye yeltendiniz. Cevap olarak size söyledim ki, ashab da diğer insanlar gibi hata yapabilir. Dolayısıyla delil üzere onlardan bazısının nefisine uyduğunu söylemenin şaşırılacak bir yönü yoktur.

İkinci olarak; zihninizin aydınlanması ve yine bu hadisi delil göstermemiz için tekrar cevap vermek zorundayım. Siz sözünüzü tekrar ettiğiniz için, ben de cevabımı tekrarlamak istiyorum. Bizzat kendi büyük araştırmacı âlimlerinizin nezdinde ashaba uymak hadisi sahihdeğildir. Önce de söylediğim gibi Kadı Ayyaz Malikî, bu hadisin ravilerinden olan Haris b. Kuzay'nın hâlinin meçhul olduğunu, Hamza b.Ebî Hamza Nasıbî'nin ise iftira ve yalancılıkla itham edildiğini ve dolayısıyla bu hadisin rivayet edilemeye değeri olmadığını açıkça beyan etmiştir.

Ayrıca bilmek icap eder ki Kadı Ayyaz *Şerh-i Şifa'* da ve Beyhakî de kendi kitabında bu hadisin uydurma olduğunu, senedinin zayıf ve merdut olduğunu açıkça beyan etmişlerdir.

Sahabeden Bazıları Nefislerine Uyarak Haktan Sapmışlardır

Üçüncü olarak; ben asla edep ve nezaketten ayrılmadım. Sadece sizin kendi âlimlerinizin söylemiş olduğunu söylüyorum.

Lütfen Fazıl Taftazânî'nin "*Şerh-i Mekasid*"ine müracaat ediniz. Orada açıkça şöyle diyor: "Sahabe kendi arasında ihtilâf ediyor ve savaşıyordu. Bundan da anlaşılmalıdır ki onlardan sadece bazısı hak yoldan sapmış, nefisine uymuş ve hatta zalim ve fasık olmuştur."

O hâldeHz. Resulullah'ı (s.a.a) gören herkesi saygın kabul etmek mümkün değildir. Saygınlık onların amellerine ve davranışlarına bağlıdır. Eğer nifak ehli olmaz ve Hz. Resulullah'ın (s.a.a) emrine itaat ederlerse, o zaman saygın olurlar, bizim için ayak tozları bile göz nurumuz olur.

Ya muhterem beyler, Hz. Peygamber'in (s.a.a), "*Ali ile savaşan benimle savaşmıştır*" hadisi gibi Hz. Ali'ye karşı yapılan savaşlarla ilgili buyurmuş olduğu ve büyük âlimlerinizin de sahihsenetlerle nakletmiş oldukları pek çok hadisin yalan olduğunu söyleyeceksiniz veya sahabeden Muaviye,

Amr b. As, Ebu Hureyre, Semure b. Cündeb, Talha ve Zübeyr gibilerin fasit, zâlim ve batıl ehli olduğunu kabul edeceksiniz. Zira sahabeden bir çoğu Hz. Ali ile savaşarak haktan sapmış ve söz konusu hadis gereğince Resulullah (s.a.a) ile savaşmaya kalkışmışlardır.

O hâlde eğer biz, sahabeden bazılarının heva ve heveslerine kapılmış olduklarını söyleyecek olursak, yersiz bir söz söylemiş olmayız; aksine burhan ve delil üzere konuşmuş oluruz. Ayrıca bilmek icap eder ki sahabeden bazısının fasık, zâlim, haktan yüz çeviren ve münafık olduğunu söylerken de yalnız değil; büyük âlimlerinizin senetlerini de gözler önüne seriyoruz.

Gazalî'nin Ashabın Ahdi Bozmaları Hakkındaki Sözü

Siz Hüccetü'l-İslâm Ebu Hamid Muhammed b. Muhammed Gazalî et-Tusî'nin *Sırru'l-Âlemin* kitabını inceleyecek olursanız, asla bizi eleştirmesiniz. Dolayısıyla hakkı ispat etmek için bu kitabın 4. makalesinden sadece bazı bölümleri arz etmek zorundayım. Gazalî orada şöyle diyor:

"Müslümanların çeşitli fırkaları Gadir-i Hum olayını ve o gün Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) okuduğu hutbeyi şeksiz şüphesiz doğru kabul etmiştir. Dolayısıyla her türlü itiraz batıldır. Nitekim Peygamber-i Ekrem (s.a.a) hutbesini bitirir bitirmez Ömer hemen Ali'yi tebrik etmiştir. Şüphesiz bu tebrik yeni bir emre teslimiyet ve Ali'nin hilâfetine rıza göstermek için gerçekleşmiştir. Ne yazık ki büyük bir sevinçle tebrik ettikleri hâlde nefis-i emmare onlara galip geldi ve makam sevgisi onların insanî özelliklerini ve duygularını yok etti. Şehvetlerine uyararak güç bayraklarını dalgalandırdılar ve ordulara hükmederek ülkeleri fethetmeye yöneldiler, böylece tarih sayfalarına adlarını kaydetmek istediler. Nefsanî hevalarının kadehlerinden şarap içtiler, Kur'ân'ı arkalarına attılar, Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) sünnetini alaya aldılar, dinlerini dünyalarına sattılar ve Allah-u Teala ile çok çirkin bir pazarlıkta bulundular.

Hakkı gizledikleri için ahirette hüsrana uğrayacaklardır. Eğer böyle olmasaydı Peygamber-i Ekrem (s.a.a), hasta yatağında kalem kağıt isterken, "Şüphesiz bu adam hezeyana kapılmış" sözünü işitir miydi? O hâlde Ebu Bekir'in hilâfeti batıldır. Eğer hilâfeti kurtarmak için icma silahına sarılırsanız, bu da asla doğru değildir. Zira Abbas, oğulları, Ali, onun eşi ve çocukları hiçbirisi bu icmaya katılmadı, hatta Sakife'de olanlardan bazıları da bu icmaya muhalefet etmiş ve oradan ayrılmışlardır, ardından Ensar da açıkça muhalefet etmiştir."

O hâlde gördüğünüz gibi Şîiler sizin büyük ve insafli âlimlerinizin söyledikleri dışında bir şey söylememekteler. Bize kötü gözle baktığınız için doğru sözlerimizi de eleştiriyorsunuz. Ama bunları yazan âlimlerinize bir şey demiyorsunuz; hatta görmezlikten gelip geçiyorsunuz. Halbuki bilindiği gibi onlar ilim ve insaf üzere gerçekleri açıklamış ve tarihe kaydetmişlerdir.

Şeyh: "Sırru'l-Âlemin" kitabı Gazalî'nin kitabı değildir; o böyle bir kitabı yazmaktan münezzektir. Büyük âlimler bu kitabın Gazalî'ye ait olduğunu kabul etmiyorlar.

"Sırru'l-Âlemin" Kitabı Gazalî'nin Kitabıdır

Davetçi: Kendi âlimlerinizden bir grup kimse, bu kitabın İmam Gazâlî'ye ait olduğunu söylemişlerdir. Şu anda aklımda olduğu kadarıyla konuları anlatmakta oldukça dikkatli olan, ihtiyatla yazan ve oldukça da bağınaz olan Yusuf Sibte b. Cevzî, *Tezkiretu Havasi'l-Ümmek* kitabının 36. sayfasında bu konuda İmam Gazalî'nin *Sırru'l-Âlemin* kitabından delil göstermekte ve az önce ifade etmiş olduğum sözleri rivayet etmektedir. Bundan da anlaşıldığı gibi bu kitabın Gazalî'nin olduğunu kabul etmektedir. Ayrıca bizim toplantının vaktini göz önünde bulundurarak naklettiğimizden daha fazlasını naklederek onunla aynı görüşte olduğunu vurgulamaktadır. Aksi takdirde bunun bir eleştirisini yapardı.

Ama bilindiği gibi taassup esiri âlimleriniz bu tür gerçekler ve büyük âlimlerin beyanları karşısında mantıklı cevap vermekten âciz kalınca, ya bu kitabın Gazalî'ye ait olmadığını söylemekte, ya da onun Şîî olduğunu ifade etmektedirler. Güçleri yetecek olursa da onları tekfir etmekte ve yok etmeye çalışmaktadırlar. Dolayısıyla bu âlimlerin tek suçu, insafli olmaları ve gerçekleri ortaya koymalarıdır.

Sırrın ortaya çıkması maslahat değildir,

Yoksa rintler meclisinde haber yok ki yok!

İbn Ukde'nin Hâline İşaret

Tarihin de gösterdiği gibi birçok âliminiz, gerçekleri söyleyip yazdıkları için perişan edilip büyük belalara uğratılmıştır. Bu âlimlerin kitaplarının okunması haram kılınmış, sonunda da öldürülmüşlerdir.

Büyük âlimlerimizden Hâfız b. Ukde Ebu'l-Abbas Ahmed b. Muhammed b. Said Hemedânî, (Ö. H. 333) buna bir örnektir. Rical âlimlerinizden Zehebî, Yafî ve benzerleri İbn Ukde'nin güvenilir olduğunu beyan etmiş ve hal tercümesinde, onun 300 bin hadisi senetleriyle ezberlediğini yazmışlardır. Ama bilindiği gibi H. 3. yılda Kufe ve Bağdat'ta Ebu Bekir ve Ömer'in hatalarını söylediği için râfızî ilânedilmiş, rivayetlerinin nakledilmesi yasaklanmıştır. Nitekim İbn Kesir, Zehebî ve Yafî onun hakkında şöyle yazmışlardır:

"Bu Şeyh İbn Ukde Berasa⁽¹⁾ camisinde oturup halka Ebu Bekir ve Ömer'in hatalarını söylüyordu; bu yüzden onun rivayetlerini terk ettik. Yoksa onun doğruluğunda ve güvenilirliğinde hiç-bir şek ve şüphe yoktur."

Hatib Bağdâdî de "*Tarih*" kitabında onu övdükten sonra şöyle diyor:

"İbn Ukde, Ebu Bekir ve Ömer'in kusurlarını ve hatalarını söylediği için râfızî olmuştur."

O hâlde beyler, sadece Şî Müslümanların gerçekleri beyan ettiğini zan etmeyin, İmam Gazalî, İbn Ukde ve benzerleri de büyük sahabelerin hatalarını nakletmişlerdir.

Taberî'nin Ölümüne İşaret

Tarihte bu gibi insanlar oldukça çoktur. Gerçekleri söyledikleri veya yazdıkları için perişan edilmiş, reddedilmiş ve öldürülmüşlerdir. Örneğin H. 3. yılın büyük âlimlerinden olan tarihçi ve müfessir Muhammed b. Cerir-i Taberî, H. 310 yılında 86 yaşındayken vefat ettiğinde cenazesinin, gündüz kaldırılıp defnedilmesine engel oldukları için, cenazesini evinin içine gömdüler.

Nesaî'nin Öldürülmesi

Bundan daha da ilginç, İmam Ebu Abdurrahman Ahmed b. Ali Nesaî'nin öldürülmesidir. Nesaî H. 3. yılın sonlarında yaşayan ve *Kütüb-i Sitte*'nin de yazarlarından olan Ehlisünnet'in büyük âlimlerinden biridir. H. 303 yılında Dimaşk'e gitti, orada Emevîler'in propagandaları neticesinde her

1- Berasa camisi, hâlen Bağdat'la Kazemeyn arasında meşhurdur.

namazdan sonra ve Cuma hutbelerinde Hz. Ali'ye lânet edildiğini görünce çok rahatsız oldu. Hemen senetleriyle birlikte Peygamber-i Ekrem'den (s.a.a) rivayet edilen Hz. Ali'nin (a.s) faziletleriyle ilgili hâfızasında var olan hadisleri kaleme aldı.

Bu yüzden "*Hasaisu'l-Alevî*" kitabını, Hz. Ali'nin (a.s) faziletini ve yüce makamını ispat etmek için yazdı. Minberde o kitapta kaydedilen hadisleri okuyarak Hz. Ali'nin (a.s) faziletini ve menkıbelerini yaymaya çalışıyordu.

Bir gün, minberde Ali'nin (a.s) faziletlerini anlatmakla meşgul iken câhil halkın saldırısına uğradı, önce onu minberden aşağı çektiler, şiddetli bir şekilde dövdüler, hayalarını ezdiler ve tenasül organından tutarak onu dışarı sürüklediler. Aldığı bu ağır darbeler neticesinde vefat etti; vasiyeti üzere cenazesini götürüp Mekke'de toprağa verdiler.

İşte bu inatçı, kara câhil ve ahmak bağnazlar kendi büyük âlimlerini, hakkı söylediklerinden dolayı böylesine rezil rüsva ederek öldürmüşlerdir. Onların tek suçu gerçekleri açıklamaktı. Halbuki bilindiği gibi gerçekler bir güneş gibidir, bir gün mutlaka ortaya çıkacaktır.

Konudan uzaklaştığım için özür dilerim. Sadece Şii Müslümanlar değil, bizzat büyük âlimleriniz de Hz. Ali'nin (a.s) velâyet makamını yazıp nakletmişlerdir. Büyük âlimlerinizin yazdığı üzere Peygamber-i Ekrem (s.a.a) yetmiş bin, veya yüz yirmi bin kişinin huzurunda Hz. Ali'nin (a.s) elinden tutarak, onun halkın İmamı ve mevlâsı olduğunu ilân etmiştir.

Mevlâ Kelimesine Eleştiri

Hâfız: Bu hadisin aslı hakkında hiçbir şek ve şüphe yoktur. Ama sizin anlattığınız gibi de değildir. Ayrıca bilmek icap eder ki, hadisin metnindeki birtakım ibareler de sizin maksadınıza ters düşmektedir. Siz sözlerinizde, hadisteki "mevlâ" sözcüğünün, "tasarrufta evleviyet" (öncelik) mânâsında olduğunu söylemeye çalıştınız. Halbuki bu hadisteki "mevlâ" sözcüğü, muhib, dost ve yardımcı mânâsına gelmektedir. Zira Peygamber-i Ekrem (s.a.a), Ali'nin (k.v) düşmanlarının çok olduğunu bildiğinden dolayı ümmetine; "*Ben kimin muhibbi, dostu ve yardımcısı isem, Ali de onun muhibbi, dostu ve yardımcısıdır.*" diye söylemek zorunda kaldı. Halktan biat almasının nedeni de kendisinden sonra Ali'ye eziyet etmelerini sağlamak içindi.

Davetçi: Zannediyorum bazen zorla geçmişlerinize ve âdetlerinize uyuyorsunuz; aksi takdirde biraz dikkat ve insafla bakacak olursanız, karine ve delilleri de göz önünde bulundurursanız gerçekleri görebilirsiniz.

Hâfız: Hangi karine ve delille ispat etmek istiyorsunuz? Lütfen beyan ediniz.

Mevlâ Kelimesinin "Tasarrufta Evleviyet" Mânâsında Olduğunun İspatı ve "Ey Resul! Rabbinden Sana İndirileni Tebliğ Et" Ayetinin Nüzulü

Davetçi: Birinci karinem ve delilim Kur'ân'dır. Allah-u Teala MâideSuresi'nin 67. ayetinde şöyle buyuruyor:

"Ey Peygamber, Rabbinden sana indirileni tebliğ et; eğer (bu görevi) yapmayacak olursan, O'nun elçiliğini tebliğ etmemiş olursun. Allah seni insanlardan koruyacaktır. Şüphesiz Allah, kâfir olan bir topluluğu hidayete eriştirmez."

Hâfız: Bu ayetin, o gün ve bu iş için nazil olduğu nereden bellidir?

Davetçi: Sizin büyük âlimleriniz, örneğin, Celaluddin Süyûtî *Dürrü'l-Mansur* c.2, s.298'de, Hâfız b.Ebî Hatem Râzî *Tefsir-i Gadir*'de, Hâfız Ebu Cafer Taberî *Kitabu'l-Velaye*'de, Hâfız Ebu Abdullah Meha-milî *Emalî*'de, Hâfız Ebu Bekir Şirâzî, *Ma Nezele Mine'l-Kur'âni fiEmîri'l-Müminin*'de, Hâfız Ebu Said Secistânî *Kitabu'l-Velaye*'de, Hâfız b. Merduye mezkur ayetin tefsirinde, Hâfız Ebu'l-Kasım Haskanî *Şevahidu't-Tenzil*'de, Ebu'l-Feth *He-sailu'l-Alevî*'de, Muinuddin Meybudî *Şerh-i Divan*'da, Kadı Şevkanî *Fet-hu'l-Kadir* c.3, s.57'de, Seyyid Cemaluddin Şirâzî *Erbain*'de, Bedruddin Hane-fî *Umdet'ul Kari fi Şerh-i Sahih-i Buhârî*'de, Ahmed Sa'lebî *Keşf'ul Beyan* tefsirinde, İmam Fahr-i Râzî *Tefsir-i Kebir* c.3, s.636'da, Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî *Ma Nezele Mine'l-Kur'âni fiAli*'de, İbrahim b. Muhammed Him-vinî *Fera-idu's-Simtayn*'de, Nizamuddin Nişâbûrî tefsirinin c.6, s.170'inde, Seyyid Şehabuddin Alûsî Bağdâdî *Ruhu'l-Meanî* c.2, s.348'de, Nuruddin b. Sabbağ Malikî *el-Fusulu'l-Muhimme* s.27'de, Ali b. Ahmed Vâhidî *Es-ba-bu'n-Nuzul* s.150'de, Muhammed b. Talha eş-Şafî *Metalibu's-Seul* s.16'da, Mir Seyyid Ali Hemedânî eş-Şafî *Meveddetü'l-Kurba*'nın 5. Meveddet'inde, Şeyh Süleyman Bellî el-Haneî *Yenabi-u'l-Mevedde*'nin 39. babında... velhasıl âlimlerinizden otuzdan fazla zat kendi muteber kitap ve tefsirlerinde bu ayetin Gadir günü Hz. Ali (a.s) hakkında nazil olduğunu yazmışlardır.

Hatta Kadı Fazl b. Ruzbehan bütün inadına ve bağınazlığına rağmen şöyle yazmıştır:

"Bizim muteber Sihah kitaplarında da sabit kılınmıştır ki bu ayet nazil olunca, Peygamber-i Ekrem (s.a.a) Ali'nin elinden tutarak şöyle buyurdular: Ben kimin mevlâsı isem Ali de onun mevlâsıdır."

İlginç bir husus da şu ki, bu inatçı ve bağınaz âlim *Keşfu'l-Gumme'* de Rezin b. Abdullah'tan şu ilginç rivayeti nakletmektedir: "Biz Hz. Resulullah'ın (s.a.a) zamanında bu ayeti şöyle okuyorduk:

"Ey Resul! Rabbinden sana indirileni tebliğ et; ki şüphesiz Ali müminlerin mevlâsıdır. Böyle yapmazsan risaletini tebliğ etmemiş olursun."

Keza Süyûtî *Durru'l-Mensur'* da İbn Merduye'den, İbn Asakir ve İbn Ebî Hatem Ebu Said Hudrî ve Abdullah b. Mesud'dan ve Kadı Şevkanî de *Fet-hu'l-Kadir* tefsirinde: "Biz de Resulullah'ın zamanında mezkur ayeti böyle okuyorduk." diyerivayet etmişlerdir.

Velhasıl, ayette Peygamber-i Ekrem'e (s.a.a) yapılan tehditten anlaşıldığı üzere tebliğ edilmesi gereken iş, risalet ardı sıra gelen çok önemli bir iştir. Dolayısıyla bu iş Peygamber-i Ekrem'den (s.a.a) sonra dinin ve hükümlerinin koruyuculuğu olan imamet, vesayet ve tasarrufa evlâ (herkesten yetkili) olmaktadır.

"Bugün Size Dininizi Kemale Erdirdim" Ayetinin Gadir-i Hum'da Nazil Olması

İkinci delil ise şu ayettir:

"Bu gün size dininizi kemale erdirdim, üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve din olarak size İslâm'ı seçtim."⁽¹⁾

Hâfız: Kesin olan şudur ki, bu ayet Arefe'de nazil olmuştur; âlimlerden hiçbirisi bu ayetin Gadir-i Hum'danazil olduğunu söylememiştir.

Davetçi: Rica ediyorum inkâr etmede acele etmeyiniz; ispat imkânını da göz önüne alarak ihtiyatlı düşününüz, böylece cevap anında ruhsal açıdan rahatsız olmayasınız.

1- Mâide, 3.

Elbette doğrudur, bazı âlimleriniz bu ayetin Arefe'de nazil olduğunu beyan etmiştir. Ama bilindiği gibi büyük âlimlerinizin bir çoğu, bu ayetin Gadir-i Hum'da nazil olduğunu açıkça beyan etmişlerdir. Hatta bazı âlimleriniz bu ayetin iki defa nazil olduğu ihtimalini de vermişlerdir. Yani bir defa Arefe'de bir defa da Gadir-iHum'da. Nitekim Sibt b. Cevzî *Tezkiretu-Havassî'l-Ümme* s.18'de şöyle diyor: "Muhtemelen bu ayet bir defa **Arefe**'de, bir defa da Gadir-i Hum'da olmak üzere iki kere nazil olmuştur. Nitekim Besmele de bir kez Mekke'de, bir kez de Medine'de olmak üzere iki defa nazil olmuştur."

Yine Celaluddin Süyûtî, *Durru'l-Mansur* c.2, s.256'da ve *İtkan* c.1, s.31'de, Sa'lebî *Keşfu'l-Beyan*'da, Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî, *Ma Nezele Mine'l-Kur'âni fi'Ali*'de, Ebu'l-Feth *Hasaisu'l-Aleviyye*'de, İbn Kesir Şamî, Hâfız b. Merduye yoluyla tefsirinin c.2, s.14'ünde, H. 3. asrın büyük tarihçi ve müfessiri Muhammed b. Cerir-i Taberî, *Tefsir-u Kitabu'l-Velaye*'de, Hâfız Ebu'l-Kasım Haskanî *Şevahidu't-Tenzil*'de, Sibt b. Cevzî, *Tezkiretu Havassî'l-Ümme* s.18'de, Ebu'l-İshak Himvinî *Ferai-du's-Simtayn* bab 12'de, Ebu Said Secistânî *Kitabu'l-Velaye*'de, Hatip Bağdâdî, *Tarih-i Bağdat* c.8, s.290'da, Şafiî âlimi İbn Meğazilî, *Menakıb*'da, Ebu'l-Mueyyed Muvaffak b. Ahmed Harezmi, *Menakıb* fasıl 14'-de ve *Maktelu'l-Huseyn* fasıl 4'de ve diğer âlimleriniz muteber kitaplarında şöyle yazmışlardır:

Gadir-i Hum'da Resulullah (s.a.a) Allah-u Teala'nın emriyle Hz. Ali'yi velâyet makamına tayin edip memur olduğu mesajı halka iletince, koltuk altları görünecek şekilde Ali'nin (a.s) elinden tutarak kaldırıp ümmetine şöyle buyurdu: "Ali'yi, Emîrül-Müminin (ümmetin emiri) olarak selâmlayın." Ardından ümmetin tümü bunu yerine getirdi ve henüz yerinden ayrılmadan bu ayet nazil oldu. Peygamber-i Ekrem (s.a.a) bu ayetin nazil olmasından dolayı çok sevindi ve ümmetine dönerek şöyle buyurdu:

"Dini kemale erdiren, nimetini tamamlayan, benim risaletime ve benden sonra Ali'nin velâyetine râzı olan Allah-u Teala ne de büyüktür!"

İmam Haskanî ve İmam Ahmed b. Hanbel bu olayı detaylı olarak rivayet etmişlerdir. Eğer siz beyler bir saat olsun âdetinizden uzaklaşıp insaf gözüyle bakacak olursanız, nazil olan bu ayetten ve nakledilen rivayetlerden "mevlâ"dan maksadın imamet ve velâyet makamı olduğunu kolayca anlayabilirsiniz.

Eğer "veli" ve "mevlâ" kelimeleri, "her türlü tasarrufta evleviyet" manasını ifade etmemiş olsaydı, sonraki cümle anlamsız olurdu. Bu cümle (Ben kimin mevlâsı isem...) her ne zaman Peygamber-i Ekrem (s.a.a) tarafından ifade edilmişse "mevlâ" kelimesi mutlaka "tasarrufta evleviyet" manasını ifade etmiştir. Resulullah (s.a.a); "*Ben kimin mevlâsı isem, Ali de onun mevlâsıdır.*" buyurmakla kendisinin haiz olduğu velâyet makamını kendisinden sonra ona has kılmıştır.

Biraz insafla bakacak olursanız, gerçekleri görürsünüz. Peygamber-i Ekrem (s.a.a) neden daha önce durak yeri olmayan bu otsuz ve susuz yerde ümmetini topladı; önde gidenlerin geriye dönmesini, geride kalanların da ileri gelmesini emretti; yakıcı güneşin altında herkesin ayaklarının yanması için elbisesine sarıldığı ve develerin gölgesinde oturduğu bir ortamda minbere çıktı ve Harezmî ve İbn Merduye'nin *Menakıb*'da, Taberî'nin ise *Kitabu'l-Velaye*'de rivayet etmiş olduğu Hz. Ali'nin (a.s) faziletini ve makamını beyan eden o uzun hutbeyi irad etti; o sıcak ve kurak topraklarda tam üç gün halkın vaktini alarak herkesten Ali için biat aldı? Bütün bunlar sadece halkın Ali'yi sevmesini sağlamak veya onlara Ali'nin kendilerinin dost ve yardımcısı olduğunu bildirmek için miydi?

Halbuki bilindiği gibi Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) Hz. Ali'ye olan büyük sevgisini ve alakasını bilmeyen yoktu. Zira Peygamber-i Ekrem (s.a.a) defalarca bunu tavsiye etmiştir. Ayrıca bilmek icap eder ki böylesine sıcak bir ortamda nazil olan ayete ve yapılan onca vurgulamalara rağmen halkı sadece Hz. Ali'yi sevsinler diye orada üç gün gibi uzun bir süre bekletmenin ne anlamı olabilir?

Hatta eğer iyice dikkat edecek olursanız, bu olayın çok önemli bir yönü olmaması durumunda, akıl sahipleri nezdinde bu, abesle uğraşmak sayılmış olur ve Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) abesle meşgul olması ise imkânsız bir şeydir. O hâlde akıl sahiplerinin de kabul etmiş olduğu gibi bunca yer ve gök teşrifati, sadece dostluk ve muhabbet izharı için değildi; aksine risalet makamının ardından gelen velâyet makamının tayin ve tespiti içindi.

Sibt b. Cevzî'nin "Mevlâ" Sözcüğünün Mânâsı Hakkındaki Görüşü

Nitekim bazı büyük ve değerli âlimleriniz de dikkat ve insafla davranarak bu mânâyı tasdik etmişlerdir. Örneğin, Sibt b. Cevzî *Tezkiret-u Havassil-Ümme* bab, 2, s.20'de "mevlâ" kelimesi için on mânâ zikretmiş, sonunda

da şöyle demiştir: "Bu on mânâdan dokuzu Hz. Resulullah'ın (s.a.a) sözü ile uyum arz etmiyor. Hadisten maksat özel bir mutlak itaattir; o hâlde onuncu mânâ kastedilmiştir. Bu da tasarrufta evleviyet manasıdır; bina-enaleyh, hadisin mânâsı şöyle oluyor: "Ben kimin nefesine kendisinden daha evlâ isem, Ali de onun nefesine ondan daha evlâdır."

Bu mânâyı, Hâfız Ebu'l-Ferec Yahya b. Said Sekaî el-İsfahanî de *Muru-cu'l-Bahreyn* kitabında açıkça ifade etmiştir. Orada kendi senediyle şeyhlerinden şöyle bir hadis rivayet etmektedir: Peygamber (s.a.a) Ali'nin elini tutarak şöyle buyurdu: "*Ben kimin velisi ve nefesine kendisinden daha evlâ isem, Ali de onun velisidir.*"

Burada Sibte b. Cevzî şöyle diyor: "Hz. Peygamber'in (s.a.a); "*Ben müminlere kendilerinden daha evlâ değil miyim?*" sözü de buna delâlet etmektedir. Bu da Hz. Ali'nin imametinin ve ona itaatin gerekliliğini gösteren apaçık bir nاستır."

Muhammed b. Talha'nın "Mevlâ" Kelimesinin Anlamı Hakkındaki Görüşü

Muhammed b. Talha eş-Şafî de *Metalibu's-Süul*'un 1. babının 5. faslının ortalarında şöyle diyor: "Mevlâ kelimesinin birçok anlamı vardır; tasarrufta evleviyet, yardımcı, vâris, efendi, sıddık ve benzeri... Bu hadis de Mübahale Ayeti'nin sırlarındandır. Allah-u Teala Hz. Ali'yi Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) nefsi olarak karar kılmış ve onların nefsinin bir olarak saymıştır. Yani Peygamberbu hadisle, müminlerin nefsi üzerinde varolan haklarını Hz. Ali için de sabit kılmıştır.

Resulullah (s.a.a) müminlerin işinde tasarrufta en evlâ (yetki sahibi) olanıdır, müminlerin yardımcısı ve efendisidir. Resulullah (s.a.a) için mevlâ kelimesinin ifade etmiş olduğu her mânâ, bu hadisle Hz. Ali için de sabit kılınmıştır. Bu yüce makamı Peygamber (s.a.a) Hz. Ali'ye tahsis etmiştir. Bu yüzden Gadir günü, onun dostları için bayram ve sevinç günü olmuştur."

Hâfız: Sizin de belirttiğiniz gibi "mevlâ" kelimesinin birçok anlamı vardır. Öyleyse "tasarrufta evleviyet" anlamını bunca anlamlar arasından delil olmaksızın seçmek batıldır.

Davetçi: Bildiğiniz gibi ilm-i usul âlimleri farklı anlamları olan kelimeler hakkında sadece bir anlamının hakiki olduğunu, diğer anlamlarının ise

mecazî olduğunu söylemişlerdir. Dolayısıyla her yerde hakiki mânâ, mecaz mânâdan önceliklidir.

Bu esas üzere "mevlâ" ve "veli" kelimesinin asıl mânâsı tasarrufta evleviyettir. Nitekim "veliy'un nikâh"ın mânâsı, nikâh işini üstlenen kimsedir. Kadının velisi kocasıdır, çocuğun velisi ise babasıdır. Sultanın veliahdı da kendisinden sonra saltanat işinde tasarrufta bulunan kimsedir. Ayrıca bilmek icap eder ki, asıl problem sizin sözlerinizdedir. Zira siz, "veli" ve "mevlâ" kelimelerini, onca mânâ arasından dost ve yardımcı mânâsında yorumluyorsunuz. Sebepsiz tahsis ise batıldır. Dolayısıyla bu problem bizden çok sizin için söz konusudur. Zira bizim tahsisimizin bir delili vardır. Bizzat kendi âlimlerinizden Sibte b. Cevzî ve Muhammed b. Talha eş-Şafîî gibilerinin dediği gibi birçok ayet ve rivayet de bu mânâyı teyit etmektedir.

En büyük delil, bu mânâyı tahsis eden iç ve dış karinelerdir. Nitekim onlardan bazısına değindik. Şîî ve Sünnî yoluyla nakledilen birçok rivayette, Tebliğ Ayeti şöyle nakledilmiştir:

"Ey Resul! Ali'nin velâyeti ve imameti hakkında sana indirileni tebliğ et..."

Nitekim sizin büyük âlimlerinizden olan Celaluddin Süyûtî *Durru'l-Mensur*'da bu hadisleri bir araya toplamıştır.

Hız. Ali'nin Rahbe'de Gadir Hadisini Delil Göstermesi

Eğer bu hadis ve mevlâ lafzı imamet ve hilâfete delâlet etmeseydi, Hız. Ali (a.s) defalarca onu delil olarak göstermez, özellikle de şûra toplantılarında delil olarak ortaya koymazdı. Nitekim Hatip Harezmî *Menakıb*, s.217'de, İbrahim b. Muhammed Himvinî *Feraid*'in 58. Babında, Hâfız b. Ukde *Kitabu'l-Velâye*'de, İbn Hatem Dimaşkî "*Durr'un Nezim*"de, İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi* c.2, s.61'de, detaylı olarak bunu rivayet etmiş, özellikle de Kufe'de sahabeden otuz kişinin buna tanıklık ettiğini kaydetmişlerdir.

Ahmed b. Hanbel *Müsned*'in c.4, s.370 ile c.1, s.119'da, İbn Esir Cezrî *Usdu'l-Gabe* c.5, s.205 ve 276 ile c.3, s.307'de, İbn Kuteybe, *Maarif* s.194'de Muhammed Yusuf Gencî eş-Şafîî, *Kıfayetu't-Talib*'de, İbn Ebî'l-Hadid, *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*, c.1, s.362'da, Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî, *Hilyetu'l-Evliya*, c.5, s.26'da, İbn Hacer Askalânî, *İsabe*, c.2, s.408'de, Muhibuddin Taberî, *Zehairu'l-Ukba*, s.67'de, İmam Abdurrahman Nesaî, *Hasaisu'l-Alevi*, s.26'da,

Allame Semhudî, *Cevahiru'l-Akdeyn*'de, Şemsuddin Cezrî, *Esne'l-Metalib*, s.3'de, Süleyman Belhî el-Hanefî, *Yenabiu'l-Mevedde*'nin4. babında, Hâfız b. Ukde, *Kitabu'l-Velaye*'de vb. büyük âlimler de kendi muteber kitaplarında Hz. Ali'nin (a.s)Kufe'de Müslümanlara bu hadisi delil gösterdiğini kaydetmişlerdir. Hz. Ali (a.s) halkın karşısına çıkarak şöyle buyurmuştur:

"Allah aşkına, kim Gadir-i Hum'da benim hakkımda bir şey duymuşsa, kalsın ve tanıklıkta bulunsun."

Orada bulunan on ikisi Bedir ashabından olan tam otuz sahabe ayağa kalkarak şöyle tanıklıkta bulundular: "Peygamber (s.a.a) gözümüzün önünde Ali'nin elinden tutarak halka şöyle buyurdu: "*Benim müminlere nefislerinden daha evlâ olduğumu biliyor musunuz?*"

Oradakiler; "Evet" deyince de Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdular: "*Ben kimin mevlâsıysam, bu Ali de onun mevlâsıdır...*"

O cemiyetten üç kişi tanıklık etmekten kaçındı, bunlardan biri de "yaşlandığım için unuttum" diyen Enes b. Malik'ti. Hz. Ali (a.s) da bunun üzerine onlara, özellikle de Enes'e beddua ederek şöyle buyurdu:

"Eğer yalan söylüyorsan, Allah-u Teala seni abraş hastalığına duçar kılsın ki sarığınla da örtemeyesin."

Enes daha yerinden kalkmadan abraş hastalığına yakalandı. Bazı rivayetlerde ise kör ve abraş olduğu kaydedilmiştir.

Şüphesiz Hz. Ali'nin (a.s) bu hadisi delil göstermesi, onun İlahî hilâfet ve velâyetinin en büyük delilidir.

(Bu esnada müezzin ezan okumaya başladı, yatsı namazı kılındı istirahat ve çay ikramından sonra sohbe devam edildi.)

"Ben Sizin Nefsinizden Size Daha Evlâ Değil Miyim?"

Hadisinin Karinesi

Davetçi: Hadisin kendisinde mevcut olan karine de, mevlâdan maksadın tasarrufta evleviyet olduğunu ortaya koymaktadır. Zira Hz. Peygamber (s.a.a) Gadir-i Hum'da okuduğu hutbeden önce ümmete şöyle buyurmuştur: "Ben size kendi nefsinizden daha evlâ değil miyim?" Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) bu sözü, "**Peygamber, müminlere kendi nefislerinden daha ev-**

lâdır.⁽⁴⁾ diye buyuran ayete işaretir. Her iki fırkanın kitaplarında yer alan sahih bir rivayete göre Hz. Peygamber (s.a.a) ayrıca şöyle buyurmuştur:

"Ben dünya ve ahirette bütün müminlere kendi nefislerinden daha evlâ değil miyim?"

Orada bulunanlar hep birden; "Evet sen bize kendi nefislerimizden daha evlâsın!" dediler.

Bunun üzerine Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu:

"O hâlde ben kimin mevlâsıysam, bu Ali de onun mevlâsıdır."

Dolayısıyla sözün akışı da mevlâdan maksadın Hz. Resulullah'ın (s.a.a) ümmet üzerindeki evleviyeti olduğunu göstermektedir.

Hâfız: Birçok rivayette Hz. Peygamber'in (s.a.a); *"Ben size kendi nefsinizden daha evlâ değil miyim?"* diye buyurduğu yer almamıştır.

Davetçi: Gadir hadisi mevzusunda yer alan lafız, ibare ve ravilerin nakilleri farklıdır. Şia rivayetlerinde genellik vardır; Şii âlimlerin ekseriyeti muteber kitaplarında söz konusu hadisi bu karineyle rivayet etmişlerdir. Sizin birçok muteber kitaplarınızda da söz konusu hadis bu karineyle nakledilmiştir. Şu anda aklıma geldiği kadarıyla Sibte b. Cevzî, *Tezkiretu Havassil-Ümme*, s.18'de, İmam Ahmed b. Hanbel, *Müsned*'de, Nuruddin b. Sabbağ Malikî İmam Ahmed, Zuhri ve Hâfız Ebu-Bekir Beyhakî'den naklenel-*Fusulu'l-Muhimme*'de, Ebu'l-Futuh Es'ad b.Ebî'l-Fezail b. Halef el-İçli, *el-Mu'cez-u fi Fezaili'l-Hulefai'l-Erbaa*'da, Hatip Harezmi *Menakıb*'in14. Faslında, Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafî, *Kifayetu't-Talib*'in 1. babında, Şeyh Süleyman Belhî el-Hanefî, *Müsned-i Ahmed*, *Mişkatu'l-Mesabih*, *Sünen-i İbn Mace*, Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî'nin *Hilyetu'l-Evliya*, İbn Meğazilî Şafî'nin *Menakıbe* ve İbn Ukde'nin *Kitabu'l-Muvalat* kitabından naklen *Yenabiu'l-Mevvedde*'nin4. babında ve diğer birçok büyük ve değerli âlimleriniz, çok az lafız ve beyan farklılığıyla Gadir hadisini rivayet etmiş ve hepsinde de *"Ben size kendi nefsinizden daha evlâ değil miyim?"* sözü yer almıştır.

Teberrük olarak İmam Ahmed b. Hanbel'in *Müsned* c.4, s.281'de, Berâb. Azib'den müsneden rivayet etmiş olduğu şu rivayeti zikretmek istiyorum; Berâb. Azib şöyle diyor:

1- Ahzâb, 6.

Bir seferde Peygamber-i Ekrem'le (s.a.a) birlikteydik, Gadir denen yere gelince Peygamber-i Ekrem (s.a.a) cemaat arasında, "Es-Salatu'l-Camia" diye seslendi. Önemli bir olay olunca, Peygamber-i Ekrem (s.a.a) ümmetine böyle sesleniyor ve ümmet toplanınca da kılınan namazın ardından onlara o önemli olay tebliğ ediliyordu. İki ağacın arasında bir yeri Peygamber-i Ekrem (s.a.a) için ayarladılar. Peygamber-i Ekrem (s.a.a) namazı kıldırıktan sonra cemaatin karşısında Hz. Ali'nin (a.s) elinden tutarak oradakilere şöyle buyurdu:

"Benim müminlere kendi nefislerinden daha evlâ olduğumu bilmiyor musunuz?" Oradakiler; "Evet, biliyoruz" dediler. Peygamber (s.a.a); "Benim her mümine nefisinden daha evlâ olduğumu bilmiyor musunuz?" diye buyurdu. Oradakiler; "Evet" deyince de şöyle buyurdu: "Ben kimin mevlâsıysam Ali de onun mevlâsıdır. Allah'ım, Onu seveni sev, düşmanına düşman ol"

Daha sonra Ömer onu karşılayarak şöyle dedi: "Ey İbn Ebî Tâlib, bu makam sana mübarek olsun; sen her mümin ve müminenin mevlâsı oldun."

Mir Seyyid Ali Hemedânî eş-Şafî *Meveddetü'l-Kurba'nın* 5. Mevedde'sinde, Süleyman Belhî, *Yenabi'* de ve Hâfız Ebu Nuaym ise *Hilye'* de az bir farkla bu hadisi nakletmişlerdir.

Özellikle, İbn Sabbağ'ın da *el-Fusulu'l-Muhimme'* de kendisinden rivayet etmiş olduğu Hâfız Ebu'l-Feth, Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) sözünü şu şekilde rivayet etmiştir:

"Ey insanlar! Allah Tebarek ve Teala benim mevlâmdır, ben ise size nefsinizden daha evlâyım ve bilin ki ben kimin Mevlâsıysam Ali de onun mevlâsıdır."

İbn Mace Kazvinî, *Sünen'* de, İmam Ebu Abdurrahman Nesaî, 81, 83, 93 ve 95. hadislerde bu karineyi nakletmişlerdir. 84. hadiste ise Zeyd b. Erkam'dan Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) sözünü şu ibarelerle rivayet etmiştir:

"Benim her mümin ve mümineye kendi nefislerinden daha evlâ olduğumu bilmiyor musunuz?"

Onlar da şöyle dediler: "Evet şahadet ederiz ki sen her mümine kendi nefisinden daha evlâsın." Bunun üzerine Peygamber (s.a.a); "*Şüphesiz ben kimin mevlâsı isem, bu da onun mevlâsıdır.*" buyurarak Ali'nin (a.s) elinden tuttu."

Ebu Bekir Ahmed b. Ali Hatip Bağdâdî (Ö. H. 462), *Tarih-i Bağdad*, c.8.

s.289-290'da Ebu Hureyre'den uzun bir hadis rivayet etmektedir. O rivayette şu hadisi nakletmiştir: "Kim 18 Zilhicce'de (Gadir gününde) oruç tutarsa, 60 ay oruç tutmanın sevabını elde eder." Daha sonra da Gadir hadisini bu karineyle birlikte rivayet etmiştir.

Zannedirim, "Size nefsinizden daha evlâ değil miyim?" cümlesinin de hadislerde rivayet edildiği hususunda örnek olarak bu kadarı yeterli olur. Artık beyler bir de, bu karinesinin meşhur rivayetlerde olmadığını söylemesinler.

Hassan b. Sabit'in Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Huzurunda Okuduğu Şiirler

Diğer bir karine de, Hassan b. Sabit el-Ensârî'nin Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a)Hz. Ali'yi (a.s)velâyet makamına tayin ettikten sonra onun huzurunda söylediği şiirdir. Sibte b. Cevzî ve diğerlerinin rivayet etmiş olduğu üzere Hz. Peygamber (s.a.a) bu şiirleri duyunca şöyle buyurdular:

"Ey Hassan, bir övgü veya güzel bir kelime ile bize yardımda bulunduğun müddetçe Ruhü'l-Kuds ile teyit edilirsin."

Hicrî 4. asrın meşhur muhaddis ve müfessiri Hâfız b. Merduye Ahmed b. Musa (Ö. H. 352) *Menakıb'da*, Muvaffak b. Ahmed Harezmi *Menakıb'da* ve *Maktelu'l-Hüseyn'in* 4. faslında, Celaluddin Süyûtî *Risaletu'l-Ezhar Fîma Akadehu'ş-Şuara'da*, Hâfız Ebu Sa'd Harguşî *Şerefîl-Mustafa'da*, Hâfız Ebu'l-Feth *Hasaisu'l-Aleviye'de*, Hâfız Cemaluddin Zerendî *Nezm-u Dureri's-Simtayn'de*, Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî *Ma Nezele Mine'l-Kur'ânîfi'Ali'de*, İbrahim b. Muhammed Himvinî *Feraidu's-Simtayn'* nın 12. babında, Hâfız Ebu Said Secistânî *Kitabu'l-Velaye'de*, Yusuf Sibte b. Cevzî *Tezkiretu'l-Havassi'l-Ümmes.20'de*, Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafiî *Kifayetu't-Talib'in* 1. babında ve diğer birçok âlim ve tarihçileriniz kendi kitaplarında Ebu Said Hudrî'den şöyle rivayet etmektedir:

Gadir-i Hum günü, Hz. Ali (a.s) velâyet makamına tayin edilince, Hassan b. Sabit şöyle dedi: Ya Resulallah! Bu konuda birkaç beyit şiir söylemeye izin verir misiniz? Peygamber-i Ekrem (s.a.a): "Allah-u Teala'nın bereketiyle söyle" buyurdular. Hassan minbere çıkarak irticalen şu beyitleri söyledi:

Gadir günü Peygamber ümmete seslendi

Onlar da Hz. Peygamber'in (s.a.a) nidasını duydu

Peygamber, "Mevlânız ve veliniz kimdir?" diye buyurdu.

Allah-u Teala bizim mevlâmız ve sen bizim velimizsin,

Hiç kimse bu mânâyı inkâr etmez dediler.

Peygamber-i Ekrem (s.a.a); "Kalk ya Ali buyurdu;

Şüphesiz benden sonra imam ve hidayetçi olmana râzı oldum

O hâlde ben kimin mevlâsıysam, Ali de onun mevlâsıdır,

Öyleyse Ali'ye köleler gibi gerçek yardımcıları olunuz."

Sonra dua ederek; "Allah'ım, Ali'ye dost olanla dost ol,

Düşman olanla da düşman ol" buyurdu.

Bu şiir de ashabın, o gün "mevlâ" lafzından imameti ve hilâfeti anladığının en büyük delilidir. Eğer mevlâ kelimesi imam ve tasarrufta evleviyet anlamında olmasaydı, Peygamber-i Ekrem (s.a.a) Hassan'ın şiirlerini ve "*Şüphesiz benden sonra İmam ve hidayetçi olmana râzı oldum.*" sözünü duyunca, ona yanlış anladığını söyler, maksadını anlamadığını ifade ederdi. Ona, mevlâdan maksadın imam, önder ve nübüvvet makamından sonra gelen tasarrufta evleviyet makamı olmadığını hatırlatır, dost ve yardımcı manasını kastettiğini söylerdi.

Halbuki bilindiği gibi Peygamber-i Ekrem (s.a.a) onu tekzip etmediği gibi, "*Ey Hassan, bir övgü veya güzel bir kelime ile bize yardımda bulunduğun müddetçe Ruhu'l-Kuds ile teyit edilirsin.*" sözüyle de onu teyit ve tasdik etti. Zaten hutbesinde de imamet ve hilâfet makamını tüm açıklığıyla ifade etti. Dolayısıyla Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) Gadir gününde okuduğu bu hutbeyi lütfen iyice okuyunuz. Ebu Cafer Muhammed b. Cerir-i Taberî Kitabu'l-Velaye'de bu hutbenin tamamını nakletmiştir. Bu cümleden Peygamber-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

"Dinleyin ve itaat edin; Allah-u Teala sizin mevlânız, Ali ise sizin imamınızdır; o hâlde imamet kıyamete kadar Ali'nin soyundan benim evlâtlarım arasındadır. Ey insanlar, bu Ali benim kardeşim, vasim, ilminin koruyucusu, bana iman eden herkesin halifesi ve Rabbimin kitabının müfessiridir."

Lütfen insafli olunuz; Peygamber-i Ekrem (s.a.a) bu şiirleri duyunca bir şey demedi ve ayrıca bilmek icap eder ki, kendi sözleri de mevlâdan maksadın, yardımcı ve dost olmadığının en açık delilidir. Dolayısıyla Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) mevlâdan maksadı, Hassan-ın şiirlerine de yansıdığı gibi İmam, hidayetçi ve Müslümanların işlerinde tasarrufta bulunmakta evlâ olmaktadır. Bu yüzden Hassan'a; "*Bu gerçek, Ruhul-Kuds'un teyidiyle dilinde câri oldu.*" diye buyurdu.

Sahabenin Ahdi Bozması

Velhasıl "mevlâ", hakiki mânâsıyla velâyet-i mutlaka da olsa veya sizin inancınıza göre dost ve yardımcı da olsa, gerçek şu ki, ashab o gün Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) emri üzere Ali'ye biat etmiştir. Bunda Şîi ve Sünnî âlimleri ittifak etmişlerdir. O hâlde ashab neden ahidini ve biatini bozdu? Allah aşkına insafli olunuz, sizin dediğiniz doğru bile olsa, acaba dostluğun ve yardımcı olmanın manası; evini ateşe vermek, eşine ve Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) evlâtları olan çocuklarına eziyet etmek, onları zorla camiye götürmek, kılıçla tehdit etmek, Allah-u Teala ve Peygamber'in sevgili kulu Fatıma'yı derinden incitmek ve çocuğunu düşürmek mânâsına mı gelmektedir?!

Bütün o büyük merasimden ve Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) onca tavsiyelerinden sonra onun vefatının hemen akabinde yapılan bu hareketler, Allah'a ve Peygamber'e verdikleri sözü çiğnemek mânâsını ifade etmez mi?

Acaba sözünde durmayanlar veya sizin inancınıza göre dostluk ahitlerine riayet etmeyenler, Ra'd Suresi'nin 25. ayetini okumamışlar mıydı?⁽¹⁾

Eğer cahilce sevgi ve nefreti bir kenara bırakacak olursak, hak ve gerçeğin tümüyle ortada olduğunu görürüz.

Eğer işlerin perdesi kenara çekilirse,

Hepimizin ne işte olduğu ortaya çıkar.

1- Ra'd Suresi'nin 25. ayetinde Allah Teala şöyle buyuruyor: "**Allah'a verdikleri sözü, onu kesin olarak onayladıktan sonra bozanlar, Allah'ın bağlan-masını emrettiği bağları (akrabalık bağlarını) kesip koparanlar ve yeryüzünde bozgunculuk çıkarırlar; işte onlar, lânet onlar içindir ve yurdun kötü olanı da onlar içindir.**"

Sahabenin Uhud, Huneyn ve Hudeybiye'de Ahitlerini Çiğnemesi

Peygamber-i Ekrem (s.a.a) Uhud ve Huneyn savaşlarında bütün sahabelerden kaçmayacaklarına dair söz almasına rağmen kaçmadılar mı? Acaba Taberî, İbn Ebî'l-Hadid, İbn A'sem-i Kufî ve diğer tarihçilerinizin de yazdığı gibi ashabın bu kaçıışı ve Hz. Peygamber'i düşman karşısında yalnız bırakması sözünde durmamak değil midir?

Allah-u Teala'ya andolsun siz gereksiz yere bize itiraz ediyorsunuz, Şiîler büyük âlimlerinizin dediklerini diyorlar, kitaplarında âlim ve tarihçilerinizin söylediklerini yazıyorlar, eğer Şiî âlimleri sahabeyi eleştiriyorsa bu bizzat kendi âlimlerinizin yazdıklarıdır.

İnsaflıca Hüküm Vermek Gerekir

O hâlde neden gereksiz yere bize saldırıyorsunuz? Siz yazınca sakıncası olmuyor ve eleştirilmiyorsunuz; ama biz söyleyince veya yazınca kâfir oluyoruz, katlimiz helâl oluyor ve ashabın yaptığı bazı çirkin amelleri söylemekle suçlu duruma düşüyoruz!

Eğer sahabeyi eleştirmek kötü ve râfızîlikse bütün sahabe rafızî olmuş demektir; çünkü sahabenin çoğu, hatta Ebu Bekir ve Ömer bile birbirini kınamış, amellerini kötölemişlerdir.

Eğer vaktimiz olmuş olsaydı, onların sözlerini tümüyle beyan ederdim. Sahabeler de diğer insanlar gibi hata yapabilirler; onlardan takva sahibi olanlar övülmüşlerdir, heva ve heveslerine uyanlar ise kınanmışlardır. Meseleyi daha iyi anlayabilmeniz için lütfen İbn Ebî'l-Hadid'in *Nehcül-Belâğa Şerhi*'nin c.4 s.454'ten 462'ye kadar olan sayfalarına müracaat ediniz; orada Zeydi'nin, sahabe hakkında Ebu'l-Meali Cuveynî'nin itirazlarına verdiği uzun cevabı görünüz ve sahabenin ihtilâfa düşerek birbirlerine lânet ettiklerini ve birbirlerini küfür ve fısık ile suçladıklarını biliniz.

Elbette buğz ve sevgi meselesinde Şiîler ile âlimleriniz arasında büyük fark vardır. Zira sizler sahabeden sadece bazısına karşı aşırı bir sevgi besliyorsunuz. "Bir şeyi sevmek insanı kör ve sağır kılar"kaidesi doğrultusunda, onların hiçbir kötülüğünü görmüyorsunuz. Onlara muhabbet gözüyle baktığınız için kötülüklerini de iyi görüyorsunuz. İşte bundan dolayı onları tüm hatalardan ve kusurlardan münezzehe kılmaya çalışıyorsunuz. Onların apaçık hataları karşısında verdiğiniz cevaplar gerçekten gülünçtür.

Allah şahittir ki, biz Hz. Peygamber'in (s.a.a) ashabına buğz ve düşmanlık gözüyle bakmıyoruz. Biz olaylara delil ve mantık açısından bakıyoruz. İyileri iyi, kötülerini de kötü görerek hakla hükmediyoruz.

Beyler, biz ve siz kıyamete inanıyoruz, dört günlük dünya hayatının hiçbir değeri yoktur, o günü düşünmemiz gerekir.

Allah'a andolsun ki biz Şiîler mazlumuz, sebepsiz yere meseleyi avam halka yanlış aktarmayınız, muvahhid Şiîleri kâfir ve râfızî olarak suçlamayınız. Acaba Peygamber-i Ekrem ve Ehlibeyti'nin takipçilerini boş yere râfızî olarak adlandırmak ve onlara saldırmak doğru mudur? Eğer Şiîleri, gerçekleri anlattıkları ve eleştiride buldukları için kötü zannedip kâfir ilân ediyorsanız, ilk önce kendi büyük âlimlerinizi kötü görmelisiniz. Zira bu tür eleştiriler, onların kalemleriyle yazılmış ve muteber kitaplarında kaydedilmiştir.

Sahabe'nin Hudeybiye'de Kaçması

Örneğin, Hudeybiye olayı hakkında İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi'*nde ve diğer tarihçileriniz kendi eserlerinde şöyle yazıyor:

Hudeybiye barış antlaşmasından sonra başta Ömer b. Hattab olmak üzere birçok sahabe Hz. Peygamber'e karşı kaba konuşarak şöyle dediler: "Biz barış istemiyorduk, savaşmak taraftarıydık, neden barış yaptın?" Peygamber-i Ekrem (s.a.a) de onlara: "*Savaşmak istiyorsanız özgürsünüz, savaşın.*" diye buyurdu. Onlar da bunun üzerine saldırıya geçtiler. Ama bilindiği gibi tetikte bekleyen Kureyş hemen savunmaya geçti. Kureyş'ten öyle ağır bir darbe yediler ki kısa bir süre sonra bozguna uğrayıp kaçmaya başladılar. Hatta Hz. Peygamber'in (s.a.a) yanında bile duramayıp çölün dört bir yanına dağıldılar.

Hz. Peygamber (s.a.a) onların durumunu böyle görünce, Hz. Ali'ye Kureyş'i durdurmasını emretti. Kureyş Hz. Ali'yi kendi karşılarında görünce geri dönmek zorunda kaldı. Bunun üzerine kaçanlar tek tek geri dönerek yaptıklarından utanç içinde özür dilemeye başladılar.

Resulullah (s.a.a) onlara şöyle buyurdu:

"Ben sizi tanımıyor muyum? Büyük Bedir'de düşman karşısında titreyen, sizler değil miydiniz? Bunun üzerine Allah-u Teala meleklerini yardımı-

nıza göndermemiş miydi? Uhud günü beni yalnız bırakarak kaçıp dağlara çıkan sizler değil miydiniz? Ne kadar çağırıysam da gelmediniz!"

Velhasıl Peygamber-i Ekrem (s.a.a) onları şiddetli bir şekilde kınadı ve hatalarını tek tek sıraladı. Onlar da hatalarını itiraf ederek sürekli özür diliyorlardı.

İbn Ebî'l-Hadid burada şöyle diyor: "Ömer Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) vaatlerini tekzip edince, Peygamber (s.a.a) Ömer'i kınadı. Dolayısıyla Hz. Peygamber'in (s.a.a) Ömer'i bu şekilde kınamasından, Uhud'da kaçanlardan birinin de Ömer olduğu anlaşılmaktadır."

Şimdi gördüğünüz gibi İbn Ebî'l-Hadid gibi büyük âlimlerinizin dediklerini biz de söyleyecek olursak, neden halifeye hakaret ediyorsunuz? diye hemen bizleri kınar, tekfir edersiniz. Ama bilindiği gibi İbn Ebî'l-Hadid ve benzerlerine bir şey demiyorsunuz. Halbuki biz söylerken de hakaret etmek niyetinde değiliz, sadece tarihî olayları dile getiriyoruz. Bize kötü gözle baktığınız için de söylediklerimizin bir etkisi olmuyor. Bakınız Arap şairi böylesi durumu ne de güzel beyan ediyor:

Seven gözler hiçbir kusuru görmez,

Ama gazap gözleri tüm kötülükleri görür.

Kıyamette âlimlerinizle İlahî mahkemede hesaplaşacağımız çok şey vardır. Dünya geçicidir; kendinizi, İlahî mahkemede yankılanacak olan mazlumca feryatlarımıza cevap vermeye hazırlayın!

Hâfız: Size, kıyamet günü şikâyet edeceğiniz ne zülüm yapıldı ki?

Davetçi: Birçok zulümler yapıldı, hürmetler çiğnendi, bütün bunlardan vazgeçsek bile Hz. Fatıma'nın evlâtlarından biri olan ben asla hakkımdan vazgeçmeyeceğim. İlahî adalet mahkemesi kurulunca birçok zulüm ve haksızlıkların hesabını soracağım. O mahkemenin varolduğuna ve adilce hükmedileceğine de kesin inanıyorum.

Hâfız: Lütfen sınırları tahrik etmeyin; elinizden alınan her hakkı ve size yapılan her haksızlığı ve zulmü açıklayın.

Davetçi: Bize yapılan zulümler bugüne ait değildir; bize yapılan zulümler Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) vefatından sonra başlamıştır. Hz. Peygamber'in (s.a.a), çocuklarının rızkını temin etsin diye kendilerine bağışladığı tüm hak-

ları gasp edildi. Hz. Fatıma'nın mazlumca feryadına kulak asılmadı, Hz. Fatıma (a.s) kalbi hüüzün ve dertle dolu bir şekilde bu dünyadan göçtü.

Hâfız: Siz çok kurnazsınız, heyecanlı sözlerle duygu sömürsü yapıyorsunuz. Hz. Fatıma'nın sabit olan hangi hakkı gasp edildi? Eğer kardeşlerin huzurunda iddianızı ispat edemezseniz, İlahî adalet mahkemesinde asla ispat edemezsiniz. Farz edin bugün İlahî adalet mahkemesi kurulmuş, buyurun hakkınızı ispat edin.

Davetçi: Orası adalet mahkemesi yeridir, bağnazlık ve taassup yeri değildir. Temiz ve lekesiz bakışlarla hükmedilmektedir. Eğer adalet üzere hükmedecek olursanız ve insaflıca dinlerseniz bizim haklılığımızı tasdik edersiniz.

Allah biliyor ki Ben Cedel Ehli Değilim

Hâfız: Allah'ın ve büyük ceddiniz Resulullah'ın hakkına andolsun ki benim şahsen hiçbir inadım, bağnazlığım ve taassubum yoktur.

Huzurunuzda geldiğim bu birkaç gecede benim cedel ehli olmadığımı anlamanız icap eder. Ne zaman delil ve burhan üzere konuştuysanız sukut ettim. Bu sükutum haklı sözünüzü kabul etmiş olduğum mânâsınadır. Aksi takdirde oyunculuk yapmak isteseydim, cedelleşir ve tüm delillerinizi mugalatayla reddederdim. Nitekim bizden öncekiler sürekli bunu yapmışlardır. Ama bilindiği gibi tabiat olarak ben cedel ve oyun ehli değilim, özellikle söylemem gerekir ki daha önce başka niyetlerle gelmişim. Ama sizi görünce temiz kalbinize, edebinize, güzel ahlakınıza, sadeliğinize ve cazibenize hayran kaldım, şahsî arzularımınla uyuşmasa bile mantıklı ve delilli sözlerinizin karşısında inkârcı olmayacağıma dair Allah-u Teala'ya söz verdim.

Kesin olarak bilin ki, ben o ilk geceki insan değilim, hiç kimseden korkum da yoktur; delilleriniz, burhanlarınız ve dertleleri paylaşmanız beni çok etkiledi. Peygamber-i Ekrem (s.a.a) ve Ehlibeyt sevgisi üzere ölmeyi ve Hz. Resulullah'ın (s.a.a) karşısına yüzü ak olarak çıkmayı istiyorum.

Davetçi: Sizin gibi âlim ve insaflı birinden bundan başkası beklenemezdi. Bu sözleriniz bende bambaşka bir duygu yarattı, kalben size karşı özel bir sevgi duymaya başladım, sizden kabul etmenizi umduğum bir ricada bulunmak istiyorum.

Hâfız: Rica ediyorum, buyurun.

Davetçi: Rica ediyorum siz bu gece hâkim olun, diğer beyler de şahit olsunlar, tam bir tarafsızlıkla insafıca hükmedin. Bu söylediğim şeylerin hak olup olmadığını ve iddialarımı ispat edip etmediğini siz söyleyin. Elbette bahsedeceğim mevzu sebebiyle, önceki gecelerden daha uzun konuşabilirim, sizden tahammül etmenizi diliyorum. Ben de içimi dökerek biraz rahatlamış ve hafiflemiş olurum.

Bazı câhillere, 1300 yıl önce olan olayları bugün konuşmanın ne faydasının olduğunu soruyorlar. Halbuki ilmî sözler her dönem ve zamanda tartışmaya açıktır ve âdil tartışmalarda gerçekler ortaya çıkmaktadır. Ayrıca bilmek gerekir ki miras konusu, kanunen her zamanda mirasçılardan biri vasıtasıyla mahkemeye intikal ettirilebilir, ben de o varisçilerden biriyim ve sizden insafıca cevap vermenizi temenni ediyorum.

Hâfız: Büyük bir ilgiyle sizi dinlemeye hazırız.

Davetçi: Eğer bir baba hayattayken evlâdına bir mülkü hediye ederse, babası öldükten sonra o mülkün zorla onun elinden alınması zulüm müdür, değil midir?

Hâfız: Şüphesiz başkalarının malında haksız olarak tasarrufta bulunmak zulüm ve gasptır.

Davetçi: Eğer bir baba Allah-u Teala'nın emriyle evlâdına bir mülk hediye eder ve baba vefat ettikten sonra o mülk evlâdının elinden zorla alınır, bunun hükmü nedir?

Hâfız: Açıktır ki, sizin anlattığınız şekilde olursa, bu en büyük zulümdür. Ama zâlimden ve mazlumdan, gâsıptan ve gasba uğrayandan maksadınızın kimdir? Lütfen daha açık bir şekilde buyurunuz.

Davetçi: Şüphesiz bizim büyük annemiz Hz. Fatıma'ya (a.s) yapılan zulmün hiç kimseye yapılmadığı apaçık ortadadır.

Fedek'in Gasp Edilmesi

Hayber kalesinin fethinden sonra Fedek'in (Medine dağları eteklerinden Seyfu'l-Bahr'a kadar uzanan bölgede dağınık yedi köyü vardı. Tarıma elverişli ve hurmalıklarla dolu bir bölgeydi. Bir ucu Medine yakınlarındaki

Uhud dağlarına, bir ucu Ariş'e, bir ucu Seyfu'l-Bahr'e ve bir ucu da Devmetu'l-Cendel'e uzanan çok geniş topraklara sahipti.) buranın sâhipleri ve büyükleri Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) yanına gelerek barış antlaşması imzaladılar. Bu anlaşma esasınca Fedek'in yarısını kendilerine, diğer yarısını da Peygamber-i Ekrem'e (s.a.a) bağışladılar. Nitekim Yakut Himvî, *Futuhu'l-Buldan*, c.6, s.343'de, Ahmed b. Yahya Belâzûrî Bağdâdî, kendi *Tarih* kitabında, İbn Ebî'l-Hadid Mutezilî, Ebu Bekir Ahmed b. Abdulaziz Cevherî'den naklen *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*, c.4, s.78'de, Muhammed b. Cerir Taberî, *Tarih-i Kebir*'de ve diğer muhaddis ve tarihçiler kendi eserlerinde bunu açıkça kaydetmişlerdir.

"Ve Âti Ze'l-Kurba Hakkahu" Ayetinin Nüzulü

Hz. Peygamber (s.a.a) Medine'ye dönünce Cebrail şu ayeti nazil etti:

"Yakınlara, yoksula ve yolda kakmışa hakkını ver. Gereksiz yere de saçıp savurma."⁽¹⁾

Peygamber-i Ekrem (s.a.a) zevi'l-kurba'nın (yakınlarının) kimler olduğunu ve haklarının ne olduğunu düşündüğü bir hâlde Cebrail yeniden nazil olarak, "Allah Teala buyuruyor ki: "Fedek'i Fatıma'ya ver." diye arz etti. Hz. Peygamber (s.a.a) de Hz. Fatıma'yı (a.s) çağırarak, "Allah-u Teala, Fedek'i sana vermemi emretti." diye buyurdular. Bu yüzden o mecliste Fedek'i Fatıma'ya hediye etti.

Hâfız: Acaba bu ayetin nüzulü hakkında zikredilen bu sebep, Şia'nın tefsir kitaplarında mı, yoksa bizim muteber kitaplarımızda mı geçmektedir?

Davetçi: Müfessirlerin İmamı Ahmed Sa'lebî, *Keşfu'l-Beyantefsirinde*, Celaluddin Süyûtî kendi tefsirinin 4. cildinde (Hâfız b. Merduye Ahmed b. Musa, Ebî Said Hudrî ve Hâkim Ebu'l-Kasım Haskanî'den naklen), İbn Kesir İmaduddin İsmail b. Ömer-i Dimaşkî eş-Şafiî Tarih kitabında ve Şeyh Süleyman Belhî el-Hanefî *Tefsir-i Sâlebî*, *Cemu'l-Fevaidve Uyunu'l-Ahbar*'dan naklen *Yenabiu'l-Mevedde*'nin 39. babında şöyle nakletmişlerdir:

"Ve âti ze'l-kurba... (Yakınlara... hakkını ver) ayeti nazil olunca, Peygamber-i Ekrem (s.a.a) Fatıma'yı çağırdı ve ona büyük Fedek'i hediye etti."

Peygamber-i Ekrem (s.a.a) yaşadığı müddetçe FedekFatıma'nın elindeydi, kendisi kiraya veriyor ve kirasını üç taksitle alıyordu. Aldığı bu kiradan

1- İsrâ, 26.

kendisine ve evlâtlarına bir gece yetecek kadarını ayırıyor, bir bölümünü Hâşimoğulları'nın fakirlerine dağıtıyor, geriye kalanları da diğer yoksullar arasında bölüştürüyordu.

Peygamber-i Ekrem (s.a.a) vefat ettikten sonra halifenin memurları gidip Fedek'e el koydular. Lütfen Allah aşkına söyleyin, bu işin adını ne koymak gerekir?

Hâfız: Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) Allah-u Teala'nın emriyle Fedek'i Fatıma'ya hediye ettiğini ilk kez sizden duyuyorum.

Davetçi: Sizin görmemeniz mümkündür. Ama biz çok gördük, söylediğim gibi birçok büyük âlimleriniz muteber kitaplarında bunu kaydetmişlerdir. Nitekim Hâfız b. Merduye, Vâhidî ve Hâkim kendi tefsir ve tarih kitaplarında, Celaluddin Süyûtî *Durru'l-Mensur*, c.4, s.177'de, Mevlâ Ali Muttakî, *Kenzu'l-Ummal*' da ve Ahmed b. Hanbel'in, *Müsned*'ine yazdığı haşiyede ve İbn Eb'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhic*.4'de Ebî Said Hudrî'den gayri çeşitli yollardan şöyle rivayet etmişlerdir:

"Bu ayet (ve âti ze'l-kurba hakkahu) nazil olunca, Peygamber-i Ekrem (s.a.a) Fedek'i Fatıma'ya hediye etti."

"Biz Peygamberler Miras Bırakmayız" Hadisinin Delil Gösterilmesi ve Bunun Yanıtı

Hâfız: Bilinen şu ki halifeler Fedek'e, Ebu Bekir'in Peygamber-i Ekrem'den (s.a.a) rivayet etmiş olduğu: "*Biz peygamberler miras bırakmayız, bizden geriye kalan şeyler (ümmete) sadakadır.*" hadisi sebebiyle el koymuşlardır.

Davetçi: Evvela; Fedek miras değildi, hediyeydi. İkinci olarak; hadis diye rivayet ettiğiniz bu söz, çeşitli açılardan reddedilmiştir.

Hâfız: Kesin olan bu hadisin reddedilmişliğine dâir delil nedir?

Davetçi: Bu hadisin reddedilmişliğine dair birçok delil vardır; ki ilim ve insaf ehli olan herkes bunu tastik etmektedir. Bu hadisi uyduran şahıs, bu kelimeleri düşünmeden sarf etmiştir. Eğer düşünecek olmuş olsaydı, "*Biz peygamberler miras bırakmayız*" diyerek akıl ve ilim sahipleri nezdinde gülünç duruma düşmez. Zira bir gün bu iftira ve yalanın bizzat cümleden anlaşılacağını aklederdi.

Eğer "Ben miras bırakmıyorum." demiş olsaydı, bundan birkaçış noktası bulabilirdi. Ama bilindiği gibi "Biz peygamberler miras bırakmayız." dediğinden dolayı, bu hadisi, gerçeklerin ortaya çıkması için kendilerinin buyurdıkları gibi Kur'ân'a sunmak zorundayız.

Bu hadisi Kur'ân ayetleriyle karşılaştırdığımız zaman onun doğru olmadığı ortaya çıkıyor; çünkü Kur'ân'da birçok ayet, Peygamberlerin mirasıyla ilgili olarak nazil olmuştur. Büyük Peygamberlerin hepsinin de mirası olmuş ve vârisleri ölümünden sonra onların mallarına mirasçı olmuşlardır. Dolayısıyla bu hadisin uydurma olduğu apaçık ortadadır.

Büyük muhaddis Ebu Bekir Ahmed b. Abdulaziz Cevherî (İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nin c.4, s.78'inde Ehlisünnet'in takvalı, güvenilir ve büyük hadis âlimlerinden olduğunu kaydetmiştir) *Sakifekitabında*, İbn Esir *Nihaye*'de, Mesudî, *Ahbar'uz Zaman ve Evset*'te, İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi* c.4, s.78'de (İmam Bakır'dan, Zeyneb-i Kübra'dan, Abdullah b. Hasan b. Hasan'dan ve Hz. Fatıma'dan (a.s) olmak üzere birçok yol ve senetlerle rivayet etmiştir)s.93'de (müsned olarak Aişe'den), s.94'de (ise Muhammed b. İmran Merzbanî ve Zeyd b. Ali b. Hüseyin'den, o da babasından, o da dedesinden, o da Hz. Fatıma'dan (a.s) rivayet etmiştir.) ve diğer birçok âlimleriniz de kendi muteber kitaplarında Hz. Fatıma'nun (a.s) camide ensar ve muhacirlere karşı okuduğu hutbesini detaylı bir şekilde rivayet etmişlerdir. Hz. Fatıma (a.s) onları bu hutbede Allah-u Teala'ya yemin ettirerek cevap vermeye zorlamıştır. Mantıklı bir cevapları olmadığı için de sükut etmiş, ardından ortalığı velveleye vermişlerdir.

Hz. Fatıma (a.s) söz konusu hadisin iftira ve yalan oluşu hususunda şöyle delil getirmektedir: "Eğer bu hadis doğruysa ve peygamberlerin mirası da yoksa, o hâlde Kur'ân'da yer alan bunca miras ayeti ne içindir?"

Hz. Fatıma'nın,"Biz Peygamberler Miras Bırakmayız" Hadisini Reddeden Delilleri

Allah-u Teala bir ayette şöyle buyuruyor:

"Süleyman Davud'a vâris oldu."⁽¹⁾

1- Neml, 16.

Zekeriyya olayında da şöyle buyurmaktadır:

"Katından bana bir veli ver, ki o bana vâris olsun, Yakup hanedanına da vâris olsun."⁽¹⁾

Keza Zekeriyya'nın duasıyla ilgili olarak da şöyle buyurmaktadır:

"Zekeriyya'yı da (an)! Hani o Rabbine şöyle niyaz etmişti: 'Rabbim! Beni yalnız bırakma, sen vârislerin en hayırlısıdır.' Biz onun duasını kabul ettik, ona Yahya'yı verdik."⁽²⁾

Daha sonra Hz. Fatıma şöyle buyurdular:

Ey İbn Ebu Kuhafe (Ebu Bekir)! Acaba Allah-u Teala'nın ayetinde mi var ki sen babandan miras alıyorsun da ben babamdan miras alamıyorum? Allah-u Teala'ya büyük bir iftirada bulunuyorsunuz. Acaba bildiğiniz hâlde kasten mi Allah-u Teala'nın kitabıyla amel etmiyorsunuz ve Kur'ân'ı arkanıza atıyorsunuz?

Acaba ben Hz. Peygamber'in (s.a.a) kızı değil miyim ki beni hakkımdan mahrum ediyorsunuz? O hâlde genelde bütün insanlar ve özelde Peygamberler hakkında nazil olan bunca miras ayetleri nedir?

Kur'ân ayetleri kıyamete kadar tüm gerçekleriyle baki değil midir? Kur'ân şöyle buyurmuyor mu?:

"Akrabalar Allah'ın Kitabına göre, birbirlerine (mirasta) önceliklidir."⁽³⁾

Keza:"**Çocuklarınızı konusunda Allah, erkeğe iki kadının hissesi kadar tavsiye eder."**⁽⁴⁾

Ayrıca:"**Birimize ölüm geldiği zaman, eğer bir hayır bırakacaksa, anaya, babaya, yakınlarla uygun bir biçimde vasiyette bulunması Allah'tan korunanlar üzerine farz kılındı."**⁽⁵⁾

Acaba beni hangi hususiyet babamın mirasından mahrum etti? Allah-u Teala sizi bir ayetle tahsis mi etti ki babamı o ayetten ihraç ettiniz? Aca-

1- Meryem, 5-6.

2- Enbiyâ, 89-90.

3- Enfal, 75.

4- Nisâ, 11.

5- Bakara, 180.

ba siz babamdan ve amcam oğlu Ali b.Ebî Talib'den Kur'ân-ı Kerim'in genel ve özel hükümlerini daha iyi mi biliyorsunuz?"

Bu deliller ve hak sözler karşısında tümüyle sessiz kaldılar, verecek cevapları olmadığı için mugalâta yaparak Hz.Fatıma'ya hakaret ettiler. Hz. Fatıma (a.s) çaresiz kalınca feryat ederek şöyle buyurdular:

"Bugün kalbimi kırdınız, hakkımı gasbettiniz. Ama kıyamette İlahî adalet mahkemesinde sizlerden hakkımı isteyeceğim ve kâdir olan Allah-u Teala hakkımı sizden alacaktır. En güzel hüküm Allah-u Teala'nındır. Muhammed kefil ve efendimdir. Sizinle kıyamette buluşacağız, o gün batıl ehli hüsrana uğrayacak ve pişmanlıkları hiçbir fayda etmeyecektir. Her şeyin bir vakti vardır ve vakti gelince o şey gerçekleşir. Ebedî ve aşağılayıcı azabın kime ineceğini çok yakında göreceksiniz."

Hâfız: Kim Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) emaneti ve bedeninin bir parçası olan Hz. Fatıma'ya karşı küstahlık yapıp hakaret edebilir? Sizin bu sözünüze inanmıyorum, mugalâta yapmaları mümkündür; ama hakaret etmeleri asla mümkün değildir. Lütfen bunu bir daha tekrarlamayın!

Davetçi: Şüphesiz halifeniz Ebu Bekir dışında hiç kimse buna cesaret edemezdi. Hz. Fatıma'nın delilleri karşısında cevap veremeyince hemen aynı saatte minbere çıkarak sadece Fatıma'ya değil eşi, amcası oğlu, Allah-u Teala ve Resulü'nün sevgilisi olan Hz. Ali'ye de hakaret etti!

Hâfız: Zannediyorum bu iftiralar, avam ve bağnaz Şiîler tarafından uydurulmuştur.

Davetçi: Yanlış düşünüyorsunuz. Bütün bunlar Şiîler tarafından değil, bizzat kendi âlimleriniz tarafından da yazılmıştır. Şiî Müslümanların böylesine iftira ve yalanlar uydurması imkânsızdır. Bağnaz olsalar bile böylesine iftira ve yalan uydurmazlar, dolayısıyla bütün bunlar gerçektir ve bizzat büyük ve değerli âlimleriniz rivayet etmişlerdir.

Büyük âlimlerinizin muteber kitaplarına bakacak olursanız, bizzat insaf sahibi âlimlerinizin de bu gerçekleri kabul ettiğini göreceksiniz.

Nitekim İbn Ebî'l-Hadid Mutezilî *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*(Mısır baskısı) c.4, s.80'de, Ebu Bekir Ahmed b. Abdulaziz Cevherî'den naklen Ebu Bekir'in, Ali ve Fatıma'nın (a.s) konuşmasından sonra minbere çıktığını ve Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) bu iki emanetine yaptığı hakaretleri kaydetmiştir.

Hz. Ali'nin Ebu Bekir'e Delil Getirmesi

Nitekim başkalarının da yazmış olduğuna göre, Hz. Fatıma (a.s) hutbesini bitirdikten sonra Hz. Ali (a.s) Muhacir'in, Ensar'ın ve Müslümanların huzurunda, camide Ebu Bekir'e dönerek şöyle buyurdular:

"Neden Fatıma'yı babasından kalan mirastan mahrum ettin, oysa bilindiği gibi Fatıma daha Peygamber-i Ekrem (s.a.a) hayattayken Fedek'in sahibiydi?"

Ebu Bekir cevaben şöyle dedi: "Fedek Müslümanların malıdır, eğer Fatıma kendi mülkü olduğuna dair şahit getirirse kendisine veririm; aksi takdirde onu mahrum bırakırım."

Hz. Ali (a.s) buyurdu ki:

"Bizim hakkımızda, Müslümanlar arasında hükmettiğinden başka bir şekilde mi hükmediyorsun? Peygamber (s.a.a) şöyle buyurmamış mıdır?: İddia eden şahit göstermelidir; aleyhine iddia edilen ise yemin etmelidir."

"Sen Hz. Resulullah'ın (s.a.a) sözünü reddediyor ve şer'î hükümlerin aksine Peygamber (s.a.a) zamanından beri malında tasarrufta bulunan Fatıma'dan şahit istiyorsun. Kısa ashabından biri olup hakkında tathir ayeti inen Fatıma'nın ameli ve sözü hak değil midir?"

"Söyle bakayım, iki şahit Fatıma'nın (haşa) çirkin iş yapmış olduğuna şahitlik ederse ona ne yaparsın?"

Ebu Bekir, "Ona diğerleri gibi had uygularım" dedi.

Hz. Ali (a.s) ise şöyle buyurdu:

"O zaman Allah katında kâfirlerden olursun. Zira Allah-u Teala'nın Fatıma'nın temizliği ile ilgili tanıklığını reddetmiş olursun. Nitekim Allah-u Teala şöyle buyurmuştur: Ancak Allah, siz Ehlibeyt'ten her türlü pisliği gidermek ve sizi tertemiz kılmak ister."

Hz. Ali (a.s), "Bu Tathir Ayeti bizim hakkımızda nazil olmamış mıdır?" diye sordu.

Ebu Bekir; "Evet, sizin hakkınızda nazil olmuştur." dedi.

Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu:

"Allah-u Teala'nın, tertemiz olduğuna şahadette bulunduğu Fatıma, değersiz bir dünya malı için yersiz bir iddiada mı bulunuyor? Tertemiz

kılınan insanın tanıklığını reddedip tabanuna işeyen bir Arab'ın şahadetini mi kabul ediyorsun?"

Hız. Ali (a.s), bu cümleleri buyurduktan sonra üzgün bir hâlde evine döndü. Hız. Ali'nin bu delilli konuşmaları halkı galeyana getirdi, herkes Allah-u Teala'ya yemin ederek Ali ve Fatıma'nın haklı olduğunu söylüyor ve Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) kızına karşı yapılan bu davranışın haksız olduğunu dile getiriyordu.

Ebu Bekir'in Minberde Konuşarak Hız. Ali'ye ve Hız. Fatıma'ya Hakaret Etmesi

İşte burada İbn Ebî'l-Hadid'in rivayet ettiğine göre Hız. Ali ve Hız. Fatıma'nın delil üzere konuşması halkı galeyana getirince, Ebu Bekir hemen ardından minbere çıkarak şöyle dedi:

"Ey insanlar, kopardığınız bu velvele nedir? Neden herkesin sözüne inanıyorsunuz? Şahadetini reddettiğimiz için bu sözleri beyan ediyorlar. Şüphesiz O (maazallah Ali, bazı nakillere göre Fatıma), şahidi kuyruğu olan bir tilkidir. O maceracı ve fitnedir; büyük fitneleri küçük gösteriyor, halkı fitne ve fesada teşvik ediyor ve yakınları kendisiyle zina etmek isteyen Ümmü Tahhal (cahiliye döneminde yaşayan fahişe bir kadın) gibi zayıflardan ve kadınlardan yardım diliyor!"

Siz beyler sövgü ve hakarete inanamıyorsunuz, bu sözler küstahlık, sözlü hakaret değil midir? Hız. Ali veya Fatıma'yı tilki, tilkinin kuyruğu ve zinakâr Ümmü Tahhal diye nitelendirmek, Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) emrettiği ihtiram, sevgi, dostluk ve saygı göstermek midir?! Siz beyler daha ne zamana kadar iyimserlik ve bağınazlık duygularından kurtulamayacaksınız. Ama bilindiği gibi zavallı Şiilere sıra gelince kötümser oluyor ve kendi kitaplarınızda yazılı olan geçekleri dile getirdiklerinden dolayı onları kâfir ve râfızî olarak ilân ediyorsunuz!

İnsaflıca Hüküm Vermek Gerekir

Neden hakikati görmek için hakkı görebilecek insaf ve basiret gözlerinizi açmıyorsunuz? Acaba Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) sahabesi olan yaşlı birisinin böylesine çirkin sözleri sarf etmesi uygun mudur? Başiboş gezen serseri birinin sövmesiyle gece gündüz camide ibadet eden birinin sövmesi çok farklı şeylerdir. Muaviye, Mervan ve Halid gibilerin sövmeleri

insanı o kadar üzmez. Ama bilindiği gibi Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) mağara arkadaşı olan birinin ağzından bu sözlerin çıkması insanı derinden yaralar.

Beyler, biz de o zamanda yaşamadık, Ali, Ebu Bekir, Ömer, Osman, Talha, Zübeyr, Muaviye, Mervan, Halid, Ebu Hureyre vb. gibilerin isimlerini sadece duyduk, hiçbirine özel bir sevgimiz ve düşmanlığımız yoktur. Sadece hangisinin Allah-u Teala'nın ve Resulü'nün dostu olduğuna dikkat ediyor ve onların amellerine ve sözlerine dikkat ederek hak üzere hüküm veriyoruz. Siz beyler gibi çabuk inanan insanlar değiliz. Yersiz yere kimseye teslim olmayız. İyimsenlik üzere birtakım şeyleri görmezlikten gelemeziz. Gördüğümüz kötü amelleri iyiye yoramaz ve onları savunamayız.

İnsan beyaz bir gözlük takacak olursa her rengi olduğu gibi görür; siyah, sarı ve kırmızı renkleri beyaz görmez. Siz beyler de beyaz nurlu ve insaf- lı bir gözlük takacak olur, sevginizi ve kininizi bir kenara bırakırsanız, güzeli güzel, kötüyü de kötü görürsünüz. O zaman da Ebu Bekir gibi bir insandan bu tür sözlerin çıkmasını hoş görmezsiniz. Kendini Müslüman- ların halifesi gören ve bir zaman Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) yanında bu- lunan bir insanın makam ve mevki aşkına böylesine çirkin lafları ağzına almasını, hem de Allah-u Teala ve Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) sevdiği iki insana söylemesini asla tasdik etmezsiniz.

İbn Ebî'l-Hadid'in Ebu Bekir'in Sözlerine Şaşırması

Bu tür davranışlara sadece biz değil insaf sahibi âlimleriniz de şaşırmak- tadırlar. Nitekim İbn Ebî'l-Hadid, *Nehcü'l-Belâğa Şerhi* c.4, s.80'de şöyle diyor:

Halifenin bu sözlerine çok şaşırdım, üstadım Ebu Yahya Nakib Cafer b. Yahya b.Ebî Zeyd el-Basarî'ye; Halifenin bu kinayeli sözleri kime yöne- liktir? diye sordum. Üstadım şöyle dedi: "Bu bir kinaye değil, apaçık bir sözdür." Ben,"Bu kadar açık olmuş olsaydı sormazdım." deyince güle- rek,"Ali b.Ebî Talib'e yönelik söylenmiştir." dedi. Ben,"Bu sözlerin hepsi Ali'ye mi söylenmiştir?" deyince de,"Evet oğlum, o sultanı." dedi.

İnsaf- lı beyler, ibret alınız ve insaf üzere hükmediniz. Eğer birisi sizin anne ve babanıza; tilki, tilkinin kuyruğu ve zinakar gibi sözler diyerek hakaret ederse, siz ondan rahatsız olmaz mısınız? Neden eleştirdiğimizi söyleme-

niz insafa sığar mı? Ama yine de imanımız sebebiyle sadece gerçekleşmiş olanları ve bizzat büyük âlimlerinizin tasdik etmiş olduğu gerçekleri beyan ediyoruz.

Eğer birisi bu kadar bir topluluk içinde size: "Hâfız Bey tilkidir, Şeyh de onun kuyruğudur, o falan fahişe kadın gibi konuşuyor!" derse rahatsız olup kızmaz mısınız?

Beyler, lütfen gözlerinizi kapamayın, insaf gözüyle Hz. Peygamber'in (s.a.a) mescidine bakın! Hz. Peygamber'in (s.a.a) mağara arkadaşı yaşlı bir adam halife sıfatıyla Hz. Peygamber'in minberine çıkarak Ensar ve Muhacir karşısında şöyle diyor: "(Haşa) Ali b.Ebî Tâlib tilkidir, Fatıma da tilkinin kuyruğudur (veya bazı râvilerin rivayetine göre tam tersi!) ve falan zinakar kadın gibi halkın arasında dolaşiyor!"

Emîrül-Müminin Ali ve bizim mazlum büyük annemiz Fatımanın (a.s)hâlini artık siz düşünün! Allah-u Teala'ya andolsun ki, bunları nakledeken bile tüm bedenim titriyor. Gördüğümüz gibi titreyerek ve yaşlı gözlerle konuşuyorum. Bu konuda daha fazla konuşacak hâlim kalmadı. Kalbimizde dert doludur, bırakın bunu başka bir zamana...

Acaba Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) sahabesi ve halifesi olan birinin, hak sözler karşısında böylesine sövüp sayması ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) emanetlerine ve gerçek müminlere hakarete bulunması doğru muydu? Şüphesiz sövüp saymak âcizlerin işidir. Doğru bir sözü olmayan kimseler, karşındakilere söverek kendilerini savunmaya çalışırlar! Hem de Hz. Ali gibi birine!... Tüm âlimleriniz muteber kitaplarında Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) Ali (a.s) hakkında şöyle buyurduğunu yazmışlardır:

"Ali hak iledir; hak da Ali ile dolaşıp durur."

Böylesi bir insana önce sövüyor, sonra da onu tüm fitnelerin kaynağı olarak gösteriyor!...

Ali'ye Eziyet, Peygamber'e Eziyettir

Tüm âlimlerinizin kitaplarında da yer alan Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) Ali ve Fatıma (a.s) hakkında ümmetine yaptığı tavsiyelerin neticesi bu muydu? Halbuki bilindiği gibi Peygamber (s.a.a) onların her ikisi hakkında buyurmuştur şöyle buyurmuştur:

"Onları inciten beni incitmiştir; beni inciten ise Allah'ı incitmiştir."

Yine buyurmuştur ki:

"Ali'ye eziyet eden, bana eziyet etmiştir."

Ali'ye Sövmek Peygamber'e Sövmektir

Bunlardan da yücesi tüm muteber kitaplarınızda yer aldığı üzere Peygamber-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

"Ali'ye söven bana sövmüştür; bana söven ise Allah'a sövmüştür."

Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafîî *Kifayetu't-Talib* kitabının 10. babının başlarında, İbn Abbas'tan müsned olarakuzunca bir hadis rivayet etmektedir; ki Ali'ye söven bir grup Şam ehline karşı şöyle buyurmuştur: "Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) Ali'ye şöyle buyurduğunu duydum:

"Sana söven bana sövmüştür; bana söven ise Allah-u Teala'ya sövmüştür. Allah-u Teala'ya söven ise yüz üstü cehenneme atılacaktır."

Bu hadisten sonra müsned olarakrivayet etmiş olduğu diğer hadislerin tümü de Ali'ye sövenlerin küfrüne delâlet etmektedir. Nitekim onuncu babını şöyle adlandırmıştır: "*el-Babu'l-Aşr-i fî Küfr-i Men Sabbe Aliyyen*" (Ali'ye Sövenlerin Küfrü Hakkındaki Bab)

Hakeza Hâkim, *Müstedrek*, c. 3, s.121'de bu mezkur hadisi, son cümle hariç olduğu gibi nakletmiştir.

Bu hadisler gereğince, Ali'ye sövenler Allah-u Teala ve Peygamber-i Ekrem'e sövmüşlerdir O'nlara sövenler ise (Muaviye, Emevîler, Hariciler ve Nâsibîler gibi) mel'un ve ateş ehlidirler.

Bu kadar yeter sanırım, kıyamet geç de olsa gelecektir. Mazlum büyük annemiz Hz. Fatıma (a.s) sessiz kalıp hesaplaşmayı kıyamet günü İlahi mahkemeye havale etmiş olduğu için biz de susuyoruz. Şimdi şahit olarak gösterdiğiniz hadisin ("*Biz peygamberler miras bırakmayız...*") reddine dair getirdiğim delillere dönelim.

Hz. Ali, İlim ve Hikmet Kapısıdır

"*Biz peygamberler miras bırakmayız.*" hadisinin merdud olduğu hakkındaki ikinci delilimiz ise Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) buyurduğu ve Sünnî-Şîî tüm Müslümanların ittifak etmiş olduğu şu iki hadistir: "*Ben ilim şehriyim, Ali ise kapısıdır.*", "*Ben hikmet eviyim, Ali ise kapısıdır.*"

Akıl ve ilmin de gerektirdiği gibi Resulullah'ın (s.a.a) ilminin kapısı olan Hz. Ali, Peygamber'den nakledilen hadisleri, özellikle de toplumun düzenini sağlayan miras gibi önemli hükümleri herkesten daha iyi ve mükemmel bilmek zorundadır. Aksi takdirde Hz. Peygamber'in (s.a.a) ilminin kapısı olmasının hiçbir anlamı kalmaz ve *"İlim öğrenmek isteyen kapıdan gelmelidir."* buyurmasına gerek olmazdı.

Sizin muteber kitaplarınızda yer alan hadislere göre, Peygamber-i Ekrem (s.a.a) Hz. Ali'yi ümmetin en iyi hüküm vereni olarak tanıtır şöyle buyurmuştur: *"Ali sizin en iyi hüküm vereninizdir."*

Hz. Peygamber'in (s.a.a), hüküm vermede herkesten üstün olduğunu buyurduğu birisinin miras ve hukuktan habersiz olması düşünülebilir mi? Hz. Peygamber'in (s.a.a) bu konudaki hükümleri, ona söylememiş olması mümkün müdür? Halbuki bilindiği gibi hüküm veren bir insanın, mirasın da içinde bulunduğu tüm hukuk ve fıkıh hükümlerini bilmesi gerekir.

Özellikle Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) şahsî işi sayılan miras hükmünü, Hz. Ali gibi Hz. Peygamber'in ilim kapısı olan birisinin duymamış, Evs b. Hatsan veya Ebu Bekir b. Kuhafe gibilerin duymuş olması mümkün müdür?

Sıradan bir insanın bile tam güvendiği birini kendine vasi kılmasına rağmen, ailesine bırakacağı miraslar hakkında ona hiçbir açıklamada bulunmamasını; ama yabancı birine şöyle veya böyle yapacaksın diye emretmesini aklınız alıyor mu?!

Halbuki bilindiği gibi Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) bi'set nedeni, toplumu diri tutmak ve insanların dünya ve ahiret saadetini temin etmektir. Allah-u Teala da Hz. Ali'yi Hz. Peygamber'in (s.a.a) vasisi kılmıştır; Hz. Ali bundan da öte Hz. Peygamber'in (s.a.a) ilim ve hikmet kapısıdır. Tüm bunlara rağmen Hz. Peygamber'in (s.a.a), toplum düzenini bozan böyle bir konuda Hz. Ali'ye bir şey söylememiş olması mümkün müdür?!

Şeyh: Bu iki konunun hiçbirisi bizce kesin değildir. Çünkü, *"Ben ilmin şehriyim"* hadisini büyük âlimlerimiz kabul etmemektedirler. Vesayet konusu da, Ehlisünnet âlimlerinin ekseriyeti tarafından reddedilmiştir ve kesin değildir. Zira Buharî ve Müslim kendi Sahih'lerinde, diğerlerinin de büyük âlimlerden müsned olarak rivayet ettiğine göre Ümm'ülmüminin Aişe şöyle demiştir:

"Peygamber (s.a.a) hasta yatağında yatarken başı göğsüme dayalıydı ve bu şekilde dünyadan göçtü."

Yani Hz. Peygamber'in hiçbir şey vasiyet etmediğine şahit olmuştur. Peygamber (s.a.a) bir vasiyette bulunmuş olsaydı, Ümmü'l-Müminin onu mutlaka duyar ve bunu ondan rivayet ederdi. Dolayısıyla vasiyet konusu asla doğru değildir.

Davetçi: Bu hadis hakkında yanlıyorsun; zira her iki fırkanın da ittifak ettiği bir hadistir. Hatta tevatür derecesine ulaşmıştır. Sa'lebî, Fîrûzâbâdî, Hâkim Nişâbûrî, Muhammed Cezvî, Muhammed b. Cerir Taberî, Süyûtî, Sehavî, Muttakî Hindî, Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafîî, Muhammed b. Talha eş-Şafîî, Kadı Fazl b. Ruzbehan, Menavî, İbn Hacer-i Mekkî, Hatîp Harezmi, Süleyman Kunduzî Hanefî, İbn Meğazilî eş-Şafîî, Deylemî, İbn Talha eş-Şafîî, Mir Seyyid Ali Hemedâ-nî, Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî, Şeyhu'l-İslâm Himvinî, İbn Ebî'l-Hadid Mutezilî, Taberânî, Sibte b. Cevzî, İmam Abdurrahman Nesaî ve başkaları bunu rivayet etmişlerdir.

Vesayet konusu ve Hz. Peygamber'den (s.a.a) nakledilen rivayetler de tevatür derecesindedir. Dolayısıyla sadece inatçı, bağnaz ve taassup esiri insanlar bunu reddedebilir.

Nevvab: Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) halifesi, onun aile işleriyle de ilgilenen bir vasisi konumundadır. Nitekim halifeler hep bununla ilgilenmiş ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) eşlerinin giderlerini karşılamışlardır. O hâlde Hz. Ali'yi vasiliğe özel olarak tayin ettiği nereden bellidir?

Davetçi: Doğru söylüyorsunuz, şüphesiz Hz. Peygamber'in (s.a.a) halifesi ve vasisi birdir. Daha önceki gecelerde hilâfetin delillerini ve naslarını sizlere açıkladım. Hz. Ali'nin vasiliği oldukça açık ve kesindir. Başkaları hile ve desiselerle uğraşırken, Hz. Ali (a.s) Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) gusül, kefen ve defin işleriyle uğraşıyordu. Daha sonra da Hz. Resulullah'ın (s.a.a) yanında bulunan emanetleri kendisi sahiplerine vermeye başladı. Bunlar bütün âlimlerin ittifak etmiş olduğu şeylerdir.

Vesayet Hakkındaki Rivayetlerin Nakli

Sayın Şeyh'in bir daha "Bizim âlimlerimizin nezdinde bu hadis reddedilmiştir" dememesi için bu mânânın ispatı hakkında kısa olarak birkaç hadis nakletmek zorundayım:

1- İmam Sa'lebî *Menakıb* ve Tefsirinde, İbn Meğazilî eş-Şafiî, *Menakıb*'da, Mir Seyyid Ali Hemedânî *Meveddetü'l-Kurba'nın* altıncı Meveddet'inde, ikinci halife Ömer b. Hattab'dan şöyle rivayet etmekte: Resulullah (s.a.a) ashabı arasında kardeşlik akdi yaptığında şöyle buyurdular:

"Bu Ali dünya ve ahirette kardeşimdir, ehlim nezdinde halifemdir, ümmetimin arasında vasimdir, ilmimin vârisidir, borçlarımın ödeyicisidir, onun malı benim malım, benim malım da onun malıdır, onun yararı benim yararım, onun zararı da benim zararımıdır, onu seven beni sevmiştir, ona buğz eden bana buğz etmiştir."

2- Şeyh Süleyman Belhî el-Hanefî, *Yenabiu'l-Mevedde* kitabının 15. babını bu konuya ayırmış ve Sa'lebî, Himvinî, Hâfız Ebu Nuaym, Ahmed b. Hanbel, İbn Meğazilî, Harezmî ve Deylemî'den Ali'nin (a.s) vesayetini ispat eden 20'den fazla rivayet nakletmiştir. Bu rivayetlerden sadece bazılarını sizler için nakletmek istiyorum. Şeyh Süleyman Belhî, Ahmed b. Hanbel'in *Müsned*'inden (Sibt b. Cevzî de *Tezkiretu'l-Havasi'l-Ümmet* s.26'da ve İbn Meğazilî eş-Şafiî de *Menakıb*'da bu rivayeti nakletmişlerdir) rivayet etmiş olduğu üzere Enes b. Malik şöyle diyor:

Selman'a, vasisinin kim olduğunu Hz. Peygamber'e (s.a.a) sormasını söyledim. Selman da, "Ya Resulallah vasin kimdir?" diye sordu. Resulullah da, "Ey Salman, Musa'nın vasisi kimdi?" diye sordu. Salman, "Yuşa b. Nun idi." dedi. Peygamber (s.a.a) de, "Benim vasim, varisim, borçlarımı ödeyen ve vaadime vefa gösteren Ali b. Ebî Tâlib'dir." diye buyurdu.

3- Muvaffak b. Ahmed'den, o da Bureyde'den Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

"Her nebinin bir vasisi ve vârisi vardır. Şüphesiz Ali de benim vasim ve vârisimdir."

(Muhammed b. Gencî eş-Şafiî de *Kifayetu't-Talib* s.131, bab 62'de müsned olarak bu rivayeti nakletmekte ve şöyle demektedir: "Bu hadis, Şam Mu-haddisi'nin de Tarih'inde rivayet etmiş olduğu güzel bir hadistir."

4- Şeyhu'l-İslâm Himvinî'den, o da Ebuzer'den Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

"Ben Peygamberlerin sonuncusuyum; ey Ali, sen de kıyamete kadar vasilerin sonuncususun."

5- Hatib-i Harezmi'den, o da Ümmü Seleme'den Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

"Allah-u Teala her peygambere bir vasi seçmiştir; Ali de benden sonra Ehlibeytim, itretim ve ümmetimin arasında benim vasimdir."

6- İbn Meğazilî Şafîî'den, o da Asbeğ b. Nebate'den (Buharî ve Müslim de kendisinden rivayet etmiştir) Hz. Ali'nin (a.s) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

"Ey insanlar, ben yaratıkların İmamıyım ve mahlukatın en iyisinin vasisiyim. Doğru yola hidayet edici tertemiz itretimin babasıyım. Ben Hz. Resulullah'ın (s.a.a) kardeşi, vasisi, velisi, dostu ve habibiyim. Ben müminlerin emiriyim. Eli, ayağı ve alnı akların (secde uzuvları nurlu olanların) önderiyim ve vasilerin efendisiyim. Benimle savaşmak Allah-u Teala ile savaşmak ve benimle barışmak Allah-u Teala ile barışmaktır. Bana itaat Allah-u Teala'ya itaattir. Benim velâyetim Allah'ın velâyetidir. Bana uyanlar Allah'ın dostlarıdır, benim dostlarım Allah-u Teala'nın dostlarıdır."

7- Yine İbn Meğazilî Şafîî *Menakıb*'da Abdullah b. Mesud'dan naklen Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmektedir:

"Davet (risalet), ben ve Ali ile sona erdi; ikimiz de asla puta tapmadık; Allah-u Teala beni peygamber, Ali'yi de vasi kıldı."

8- Mir Seyyid Ali Hemedânî eş-Şafîî *Meveddetü'l-Kurba*'nın 4. Meveddet'inde Utbe b. Amir-i Cehnî'den şöyle rivayet etmektedir:

"Resulullah'a, Allah'ın birliği, Muhammed'in peygamberliği ve Ali'nin vasiliği üzerine biat ettik. Dolayısıyla bu üçünden herhangi birini terk edecek olursak kâfir oluruz."

9- *Meveddetü'l-Kurba*'da yer alan bir hadiste de Peygamber-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyuruyor:

"Şüphesiz Allah-u Teala her peygambere bir vasi tayin etmiştir. Şiys'i Adem'e, Yuşa'yı Musa'ya, Şem'un'u İsa'ya ve Ali'yi de bana vasi kılmıştır. Ali vasilerin en üstünüdür. Ben davet edici, Ali ise (hak ve hakikati) aydınlatıcıdır."

10- *Yenabi* kitabının sahibi, Harezmi'nin *Menakıb*'ından Ebu Eyyub Ensârî'nin şöyle dediğini rivayet etmektedir: "Resulullah (s.a.a) hastalanınca Fatıma (a.s) Hz. Peygamber'in yanına geldi ve sürekli ağlıyordu. Peygamber-i Ekrem (s.a.a) onun ağladığını görünce şöyle buyurdular:

"Ey Fatıma, Allah-u Teala'nın sana olan ikramı; herkesten önce İslâm'ı seçen, ilmi herkesten daha çok olan ve hilmi herkesten büyük olan birini sana eş olarak seçmesidir. Allah Teala yeryüzündekilere baktı, onların arasından beni seçti ve beni peygamber olarak gönderdi. Yine yeryüzündekilere baktı, onların arasından eşin Ali'yi seçti ve onu seninle evlendirmemi ve kendime vasi kılmamı bana vahy etti."

İbn Meğazilî Şafîî *Menakıb*'da bu rivayetin devamında şu cümleleri de nakletmektedir:

"Ey Fatıma, biz Ehlibeyt'e, daha önce kimseye verilmeyen ve bizden sonra da kimsenin idrak edemeyeceği yedi özellik verilmiştir: En büyük nebi bizdendir, o da senin babandır; vasimiz en üstün vasidir, o da senin eşindir; şehidimiz en hayırlı şehittir, o da amcan Hamza'dır; cennette istediği yere uçan iki kanatlı da bizdendir, o da amcan oğlu Cafer'dir; cennet ehlinin iki efendisi de bizdendir, onlar da senin oğullarıdır. Nefsim elinde olan Allah-u Teala'ya andolsun ki İsa b. Mer-yem'in, arkasında namaz kılacağı bu ümmetin Mehdi'si de senin evlâtlarındandır."

İbrahim b. Muhammed Himvinî de *Feraid*'de bu hadisi naklettikten sonra şu cümleleri de zikretmiştir:

"Yeryüzü zulümle dolduktan sonra Mehdi yeryüzünü adaletle dolduracaktır. Ey Fatıma, üzülme, ağlama; şüphesiz ki Allah-u Teala sana benden daha merhametli ve şefkatlidir. Bu da kalbimde olan yerin ve makamın sebebiyledir. Allah-u Teala seni, soy açısından en büyük, halka en merhametli, eşit paylaştırmada en adaletli ve hükümleri en iyi bilen biriyle evlendirmiştir."

Zannedirim Nevvab Bey'i tatmin etmek ve Şeyh'in yanlışlığını düzeltmek için Peygamber-i Ekrem'den (s.a.a) rivayet ettiğim bunca hadis yeterlidir. Yoksa Hz. Ali'nin (a.s) vesayetini ifade eden pek çok nebevî hadis mevcuttur.

Resulullah (s.a.a) Vefat Ederken Başı Hz. Ali'nin Göğsü Üzerindeydi

Şeyh'in dediği gibi Peygamber-i Ekrem (s.a.a) vefat edince başı Ümmü'l-Müminin Aişe'nin göğsünde değildi. Zira Ehlibeyt'ten rivayet edilen sahih rivayetler, Şia ulemasının icması ve büyük âlimlerinizin muteber kitaplarında yer alan rivayetler de bunu reddetmektedir. Bütün bunlar

Peygamber-i Ekrem (s.a.a) vefat edince başının Emîrû'l-Müminin Ali'nin göğsü üzerinde olduğunu ve o saatlerde Hz. Ali'nin göğsüne ilim kapılarının açıldığı rivayet edilmektedir.

Şeyh: Hangi âlimimizin kitabında böyle bir şey yer almıştır?

Davetçi: Lütfen Kenzu'l-Ummal'ın c.4, s.55'ine, yine c.6, s.400'üne, Tabakat-i Muhammed b. Saad'ın c.2, s.51'ine, Müstedrek-i Hâkim Nişâbü'rî'nin, c.3, s.139'una, Telhis-i Zehebî'ye, Süneni İbn Ebî Şebyeye, Kebir-i Taberânî'ye, Müsned-i İmam Ahmed b. Hanbel'in, 3. cildine, Hâfız Ebu Nuaym'in *Hilyetu'l-Evliya* kitabına ve diğer birçok muteber kitaplarınıza müracaat ediniz; hepsinde farklı tabirlerle Ümmü'l-Müminin Ümmü Seleme, Câbir b. Abdullah Ensârî ve diğerlerinden şöyle rivayet edilmiştir:

"Peygamber-i Ekrem (s.a.a) vefat etmeden önce Hz. Ali'yi yanına çağırdı ve ruhu bedeninden çıkana dek mübarek başı onun göğsü üzerinde idi."

Bütün bu rivayetlerden daha önemlisi, bizzat Hz. Ali'nin (a.s)*Nehcü'l-Belâğa*'de buyurmuş olduğu sözdür. İbn Ebî'l-Hadid, *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nin c.3, s.561'inde Hz. Ali'nin şöyle buyurduğunu kaydetmiştir:

"Resulullah (s.a.a) vefat edince başı göğsümdeydi; elimin üzerinde olduğu hadle ruhu bedeninde çıktı ve (teyemmüm için) ellerimi yüzüme sürdüm."

Aynı cild, s.590'da ise Hz. Ali'nin (a.s) Hz. Fatıma'yı defnedince Resulullah'a hitaben şöyle buyurduğu nakledilmiştir:

"Şüphesiz seni mezara ben koydum, benim göğsümde can verdin."

Sağlam olan bütün bu deliller, Aişe'nin rivayetini reddetmektedir. Çünkü Aişe'nin eskiden beri Emîrû'l-Müminin Ali'ye karşı katı kını vardı. İnşallah-u Teala önümüzdeki gecelerde bir fırsat bulursam, Aişe'nin Hz. Ali'ye düşmanlığını da beyan etmeye çalışacağım.

Vesayet Hususunda Araştırma

Bütün bu hadisler ışığında Nevvab beyin "Halife varken vasiye ne gerek var?" itirazına da cevap verilmiş oldu. Zira eğer insan, biraz olsun insafla bu menkul hadislere bir bakacak olursa ve özellikle de, "*Büyük peygamberlerin vasilerini tayin eden Allah-u Teala, Ali'yi benim vasim kıldı.*" hadisine dikkat edecek olursa, bu vesayetin sıradan bir aile vesayeti olmadığını çok

kolay bir şekilde anlar. Çünkü buradaki vesayetten maksat, ümmetin bireysel ve toplumsal tüm işlerini yöneten hilâfettir. Yani nübüvvet makamından sonra gelen vesayet makamıdır.

Hız. Ali'nin (a.s) vesayet makamı bütün büyük âlimlerinizin de kabul etmiş olduğu bir şeydir. Bunu sadece, Hız. Ali'nin (a.s) bütün faziletlerini reddeden bir avuç bağınaz insan reddetmiştir.

Nitekim İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi* (Mısır baskısı) c.1 s.26 'da şöyle diyor:

"Bize göre şüphesiz, Ali, Hız. Resulullah'ın (s.a.a) vasisidir. Sadece inatçı kimseler bunu reddetmektedir."

Vasiyete Değinen Bazı Sahabelerin Şiirleri

İbn Ebî'l-Hadid daha sonra Hız. Resulullah'ın (s.a.a) ashabından birçok şiir nakletmektedir ki hepsi de Hız. Ali'nin (a.s) vesayetini beyan etmektedir. Bu şiirlerden ikisi ümmetin âlimi Abdullah b. Abbas'ın şu şiiridir:

Resulullah'ın vasisi, onun ailesinin büyüklerindedir

Savaşacak birisi var mıdır? denildiğinde onun kahramanıdır.

Yine Huzeyme b. Sabit'ten (Zü'ş-şahadeteyn), onun kendi şiirlerinde şöyle dediği nakledilmiştir:

Resulullah'ın vasisi onun ailesinin büyüklerindedir.

Sen de onun, o makama sahip olduğuna şahidisin.

Sahabi olan Ebu'l-Heysem b. Teyyan da bir şiirinde şöyle diyor:

Vasi, bizim İmam ve velimizdir.

Gizlilik zâyi oldu, sırlar ise açığa çıktı.

Maksadın ispatı için bu kadarıyla yetiniyoruz. İsteddiğiniz takdirde bu husustaki diğer şiirlere de müracaat edebilirsiniz. Eğer usanmayacağını zı bilseydim, Hız. Ali'nin (a.s) vesayetini ifade eden birçok şiir daha nakledirdim. Bunlardan da anlaşıldığı üzere bu vesayet makamı nübüvvet makamından sonra gelen İlahî bir hilâfet makamıdır.

Şeyh: Eğer bu rivayetler doğruysa neden kitaplarda Hız. Resulullah'ın

(s.a.a) Ali (k.v) ile ilgili vasiyetnamesini göremiyoruz? Halbuki bilindiği gibi Ebu Bekir ve Ömer'in bile vasiyetleri kitaplarda yer almıştır.

Davetçi: Hz. Ali'nin (a.s) vasilik konusu ve Hz. Peygamber'in (s.a.a)velâ-yet makamıyla ilgili emirleri, büyük Şia âlimlerinin muteber kitaplarında Ehlibeyt kanalıyla tevatür derecesinde yer almıştır. Ama bilindiği gibi ilk gece karar alındığı üzere sadece kendi kitaplarımızdan delil getirmemek için bizzat kendi muteber kitaplarımızda yer alan ve şu anda zihnimde kalan bazı rivayetleri zikretmek istiyorum.

Vasiyet Emrine İşaret

Eğer Resulullah'ın (s.a.a) vasiyeti ve Emîrü'l-Müminin Hz. Ali (a.s) hakkındaki emirleriyle ilgili bütün hadisleri görmek isterseniz, lütfen şu kitaplara müracaat ediniz:

Tabakat, İbn Sa'd, c.2, s.61 ve 63;*Kenzü'l-Ummal*, c.4 s.54, yine c.6, s.155, 393 ve 403;*Müsned*, İmam Ahmed b. Hanbel c.4 s.164; *el-Müstedrek*, Hâkim c.3, s.59 ve 111; *Sünen ve Delail*, Beyhakî; *el-İstiab*, İbn Abdulbirr; *el-Kebir*, Taberânî; *Tarih*, İbn Merduye... ve diğer birçok âliminiz de farklı zamanlarda ve farklı tabirlerle Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) bu konudaki beyanlarını nakletmişlerdir.

Defalarca zikredilen ibarelerin özeti de Hz. Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) şu sözüdür:

"Ya Ali! Sen benim kardeşim, vezirim, borçlarımı ödeyen, vaatlerime vefa gösteren ve zimmetimi beri kılan kimsesin; sen beni yıkayacak, borçlarımı ödeyecek ve beni mezara koyacaksın."

Peygamber-i Ekrem'den (s.a.a) bu tür açık rivayetler oldukça çoktur. Hepsi de Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) vasiyetini yerine getirme nişanelerinin eserleridir. Nitekim Hz. Ali (a.s) vasiyet gereğince Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) cenazesini yıkamış, kefenlemiş ve mezara koymuştur; Abdurrez-zak'ın Cami'de rivayet ettiğine göre Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) beş yüz bin dirhem borcunu da eda etmiştir.

Şeyh: Kur'ân-ı Kerim'de şöyle bir emir vardır:

"Birinize ölüm geldiği zaman, eğer bir hayır bırakacaksa, anaya, babaya, yakınlarla uygun bir biçimde vasiyet etmek Allah'tan korkanlar üzerine bir hak olarak farz kılınmıştır."⁽¹⁾

Bu ayet gereğince Peygamber-i Ekrem (s.a.a) vefat zamanında vasiyet etmeli ve vasisini tayin etmeliydi. O hâlde neden Resulullah (s.a.a) vasiyet etmedi. Halbuki bilindiği gibi Ömer ve Ebu Bekir bile vasiyet etmişlerdir.

Davetçi: Evvela; **"Birinize ölüm geldiği zaman"** cümlesinden kasıt, ölümü görmek (can vermek) anı değildir. Zira o anda insan şuurunu kaybetmekte ve bu vazifesini tam olarak yerine getirememektedir. Dolayısıyla ayetten maksat, yaşlılık, beden takatsizliği ve hastalıktan dolayı ölümün alametleridir.

İkinci olarak; bu sözleriniz beni büyük bir üzüntüye boğdu ve asla unutamayacağım büyük bir musibeti aklıma getirdi.

Bizim büyük ceddimiz Resulullah (s.a.a) vasiyet ayetlerinin takibinde vasiyeti pekiştirmek için şöyle buyurmuştur:

"Kim vasiyet etmeden ölürse, cahiliye ölümüyle ölmüş olur."

Peygamber-i Ekrem (s.a.a) ümmetinden hiç kimsenin vasiyetsiz ölmesini, öldükten sonra da geriye kalanların ihtilâfa düşmesini istemiyordu.

Ama bilindiği gibi Peygamber (s.a.a) 23 yıl boyunca Allah-u Teala'nın kendine vasi tayin etmiş olduğu kimseyi ümmete hatırlatmış ve bunu açıkça beyan etmiştir. Ölüm anında da, ümmetin savaşa, ihtilâfa ve dalaletle düşmesini önleyebilmek için, bu müddet içerisinde söylemiş olduğu sözleri bu vesileyle kemale erdirmek istedi. Ama ne yazık ki siyaset oyuncuları buna ve İlahî görevini yapmasına mâni oldular. Dolayısıyla siz de burada; Peygamber (s.a.a) neden ölüm anında vasiyet etmedi? diye itiraz ediyorsunuz.

Hız. Peygamber'in (s.a.a) Emrine İtaat Etmek Farzdır

Şeyh: Zannederim bu sözleriniz asla doğru değildir. Zira hiç kimsenin Peygamber-i Ekrem'e (s.a.a) engel olabileceğini sanmıyorum. Nitekim Kur'ân da şöyle buyuruyor:

1- Bakara, 180.

"Peygamber'in size verdiğini alın ve nehyettiğinden de sakının."⁽¹⁾

Yine birçok ayette de Peygamber-i Ekrem'e (s.a.a) itaat edilmesini emredererek şöyle buyurmuştur:

"Allah'a ve Resul'e itaat edin."

Şüphesiz Hz. Resulullah'ın (s.a.a) emrine itaat etmemek küfürdür. Dolayısıyla hiçbir sahabe Hz. Peygamber'in (s.a.a) vasiyetine engel olmamıştır. Bu tür rivayetler, ümmetin Hz. Peygamber'in (s.a.a) emrine itinasızlık göstermesini sağlamak için din düşmanlarının uydurduğu iftira ve yalanlardır.

Peygamber'in Vasiyet Etmekten Alıkonması

Davetçi: Lütfen kasıtlı olarak gaflet göstermeyin. Bu uydurma bir rivayet değildir. Aksine Müslümanların genelinin sıhhatinde ittifak etmiş olduğu bir hadistir. Hatta muhaliflerin delil olarak gösterebileceği bir rivayeti nakletmek hususunda oldukça dikkatli davranan Buharî ve Müslim bile kendi Sahihlerinde, Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) ölüm anında şöyle buyurmuş olduğunu rivayet etmişlerdir:

"Bana kâğıt kalem getirin de asla sapıklığa düşmeyeceğiniz şeyleri yazayım."

Orada bulunanlardan bazıları bir şahsın (küframiz) sözlerine aldandarak bağırıp çağırarak vasiyetin yazılmasına engel oldu. Hz. Resulullah'ın (s.a.a) huzurunda öylesine gürültü ve ses çıkardılar ki, Hz. Peygamber'in (s.a.a) kalbi kırıldı ve rahatsız bir şekilde onları yanından dışarı çıkarttı.

Şeyh: Ben inanmıyorum; kim böyle bir cesaretle bulunabilir? Kim Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) sözüne karşı durabilir? Halbuki bilindiği gibi sıradan bir Müslüman bile vasiyet edecek olsa hiç kimse ona engel olamaz. Nerede kaldı ki Peygamber-i Ekrem (s.a.a) gibi kendisine itaat etmenin farz, muhalefet etmenin ise küfür olduğu birisine engel olsunlar! Zira büyüklerin vasiyeti doğru yola erişme vesilesidir ve hiç kimse ona engel olamaz. Nitekim Ebu Bekir ve Ömer (r.a) de vasiyet ettiler ve hiç kimse onlara engel olmadı. Dolayısıyla böyle bir rivayete asla inanmam.

1- Haşr, 7.

Davetçi: İnanmamakta haklısınız; sadece siz değil her Müslüman şaşır-maktadır. Hatta bunun da ötesinde bu olayı duyan herkes şaşır-maktadır. Peygamber-i Ekrem (s.a.a) ömrünün son anlarında ümmetini dalaletten kurtarmak ve onlara doğru yolu göstermek için bir vasiyette bulunmak istiyor; ama ona engel oluyorlar. Lakin bu olay gerçekleşmiş ve Müslü-manları büyük bir gama ve hüzne boğmuştur.

İbn Abbas'ın Peygamber'in Vasiyetine Engel Olunmasına Ağlaması

Buna sadece ben ve sizler üzölmüyoruz. Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) as-habı da bu musibete ağlamıştır. Nitekim Buharî, Müslim ve diğer büyük ve değerli âlimleriniz de Abdullah b. Abbas'ın ağladığını ve sürekli şöyle dediğini kaydetmişlerdir: "Perşembe günü, ah ne perşembe günü!" Ab-dullah b. Abbas bunu söylerken hüngür hüngür ağlıyordu; öyle ki göz-yaşları yeri ıslatıyordu.

Ona,"Perşembe günü ne olmuş ki böylesine ağlıyorsun?" dediklerinde şöyle diyordu: "Peygamber-i Ekrem (s.a.a) ağır hastalanınca ümmetini, yazacağı vasiyetle sapıklıktan korumak için kalem kağıt istedi. Ama orada bulunanlardan bazıları ona engel oldular. Bundan da öte,"Hezeyan edi-yor!" dediler. İşte o gün asla unutulmayacak olan Perşembe günüydü. Hz. Peygamber'e (s.a.a) engel olmalarının yanı sıra küstahça çirkin laflar da söylediler!"

Şeyh: Kim Hz. Resulullah'ın (s.a.a) vasiyetine engel oldu?

Davetçi: İkinci Halife Ömer b. Hattab engel oldu.

Şeyh: Böylesine açıkça konuşarak beni rahatlattığınız için çok memnun ol-dum; zira bu tür ifadelerden çok rahatsızlık duyuyordum. Bu tür rivayet-lerin Şiî halkın uydurması olduğunu sanıyorum. Ama size hürmeti koru-yarak bunu size karşı ifade etmek istememiştim. Şimdi içimde olanı söylü-yorum ve size tavsiye ediyorum ki bu tür uydurma haberlere inanmayın.

Davetçi: Ben de size tavsiye ediyorum ki düşünmeden hemen red veya ka-bul etmeyin; zira gerçekler ortaya çıkınca rahatsızlık duyarsınız. Ama bu konuda da acele davrandınız. Hiç düşünmeden eski adetinüz üzere bize kötümser baktığınızdan dolayı temiz Şiî Müslümanları hadis uydurmakla suçladınız. Halbuki defalarca da dediğim gibi biz Şiîler hadis uydurma

gereğini duymuyoruz. Zira bizzat kendi kitaplarınızda, bizim lehimize olan ve inançlarımızı ispat eden sayısızca delil vardır.

Peygamber'in Vasiyetine Engel Olunduğunu Bildiren Rivayetin Kaynakları

Bu konuda da muteber âlimlerinizin kitaplarına baş vuracak olursanız, büyük âlimlerinizin de bunu rivayet ettiğini görürsünüz. Örneğin: Buhârî *Sahih*'in c.2, s.118'inde, Müslim *Vasiyyet* kitabının sonunda, Hamidî *Cem'un Beyne's-Sahihayn*'de; İmam Ahmed b. Hanbel *Müsned*'in c.1, s.222'sinde, İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nin c.2, s.563'ünde, Kirmanî *Şerh-u Sahih-i Buhârî*'de, Nevevî *Şerh-u Sahihi Müslim*'de, İbn Hacer *Savaik*'te, Kadı Ebu Ali, Kadı Ruzbehan, Kadı Ayyaz, İmam Gazâlî, Kutbuddin Şafîî, Muhammed b. Abdulkerim Şehrîstânî, İbn Esir, Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî, Sibte b. Cevzî ve nihayet birçok büyük ve değerli âliminiz söz konusu elemli olayı tasdik ederek şöyle demişlerdir: Peygamber-i Ekrem (s.a.a) Veda Haccından döndükten sonra hastalandı ve bir grup sahabe Resulullah'ı ziyarete gidince Hz. Peygamber:

"Bana kâğıt kalem getirin, size benden sonra asla sapmayacağınız şeyler yazayım."

İmam Gazâlî *Sırru'l-Alemin* kitabının 4. makalesinde (Sibt b. Cevzî de *Tezki-res*.36'da kendisinden rivayet etmiştir) ve diğer âlimleriniz de kendi kitaplarında Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmişlerdir:

"Bana kâğıt kalem getirin size benden sonra işlerin zorluğunu kaldıracı ve size gerekli olan şeyleri yazayım."

Bazı rivayetlerde ise şöyle yer almıştır:

"Size benden sonra ihtilâfa düşmeyeceğiniz bir şeyler yazayım."

Ömer ise şöyle dedi: "Bırakın bu adamı; şüphesiz O hezeyana kapılmıştır! Allah'ın kitabı bize yeter!"

Orada bulunan sahabeler ikiye bölündü; bazıları Ömer'i, bazıları da Peygamber-i Ekrem'i (s.a.a) savundu. Derken orada birbirlerine girerek seslerini yükselttiler. Büyük bir ahlak abidesi olan Peygamber-i Ekrem (s.a.a) rahatsız olarak şöyle buyurdular:

"Kalkın yanımdan, benim yanımda kavga etmek doğru değildir."

Bu, bizzat Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) huzurunda vuku bulan Müslümanların ilk fitnesiydi ve bu fitne Hz. Peygamber'in (s.a.a) 23 yıllık onca emeklerinden sonra gerçekleşti. Bu fitneye ve bölünmeye ise Ömer sebep oldu; nifak ve ihtilâf tohumlarını ekti, Müslümanları ikiye böldü. Bu güne kadar da böyle devam etmiş ve şu anda da işte burada Müslüman kardeşleri birbirinin karşısına dikmiştir.

Şeyh: Sizin gibi edepli ve ahlaklı birinin ikinci halife için böylesine sözler söyleyebileceğini hiç beklemiyordum.

Davetçi: Allah aşkına, (yersiz) sevgi ve nefretinizi bir kenara bırakın, kötü bakan gözlerinizi kapatın ve insaf üzere konuşun. Acaba inkârınız karşısında bizzat kendi kitaplarınızdan tarihî gerçekleri nakletmekle ben mi küstahlık yaptım, yoksa Peygamber-i Ekrem'e (s.a.a) karşı böylesine cüret edip ağır konuşan Ömer mi? Ömer vasiyetin yazılmasına engel oldu, fitne ve fesat çıkardı, Peygamber (s.a.a) gibi hasta birinin başı ucunda sesini yükseltti ve âdeta söverek şöyle dedi: "Bırakın bu adamı, O hezeyana kapılmış!"

Bu konuda Şair ne de güzel söylemiş:

Benim gözümdeki diken görüyorsun.

Ama kendi gözündeki hurma dalını görmüyorsun.

Halbuki Allah-u Teala şöyle buyuruyor:

"Muhammed sizden birinizin babası değildir, fakat o Allah'ın Resulü ve peygamberlerin sonucusudur."⁽¹⁾

Yani Peygamber'i ismiyle çağırmayın; ona "Resulullah" deyin. Ama bilindiği gibi Ömer edebe ve İlahî emre riayet etmeksizin ismiyle çağırmaktan öte Hz. Peygamber'e işaret ederek "bu adam" diye hitap etmiştir. İnsaf üzere söyleyin, ben mi küstahlık ettim, yoksa Ömer mi?

Şeyh: "Le-yahcur" kelimesinin hezeyan etmek manasına geldiği nereden belli ki cüret ve küstahlık sayılsın.

1- Ahzâb, 40.

Taassup İnsanı Kör Ediyor

Davetçi: Bütün edebiyatçılar, müfessirler ve özellikle de büyük âlimleriniz, örneğin; İbn Esir *Camiu'l-Usul*'da, İbn Hacer *Şerh-u Sahih-i Buhârî*'de, *Sahihyazarları* ve diğerleri de bu kelimenin hezeyan etmek mânâsına geldiğini kabul etmişlerdir. Evet beyler insan apaçık gerçekleri açıkça görebilmek ve yersiz savunmaya kalkışmamak için bağnazlıktan ve inattan uzak durmalıdır.

Acaba Kur'ân-ı Kerim'in, "**Ona Resulullah (s.a.a) ve Hatemu'l-Enbiya deyin.**" emrine rağmen, "Bu adam, hezeyan ediyor!" diyerek Hz. Peygamber'in (s.a.a) makamını küçük düşüren bu insan Kur'ân-ı Kerim'e ve edebe aykırı davranmamış mıdır? Halbuki bilindiği gibi Peygamber (s.a.a) son nefesine kadar nübüvvet ve ismet makamından ayrılmamıştır. Özellikle de tebliğ ve doğru yola erişme yolunda hezeyana kapılmamıştır. Bunun aksini iddia eden ise onu tanımamış ve iman etmemiştir.

Şeyh: Acaba Ömer gibi birine tanımazlık ve imansızlık isnadında bulunmak doğru mudur?

Davetçi: Evvela, neden Peygamber-i Ekrem'e (s.a.a): "Bu adam hezeyan ediyor" denildiğini duyduğunuzda rahatsız olmadınız? Halbuki her Müslüman bunu duyduğunda rahatsız olmalıdır. Ama bilindiği gibi nihai makamı sadece Hz. Resulullah'ın (s.a.a) ashabı olmaktan ibaret olan ve sonraları sıradan insanlar tarafından başa geçirilen birine karşı bir laf söylendiğinde hemen rahatsız oluyorsunuz. Oysa bu söz benim düşüncem de değildir, akıllı ve bilgili her insan (nerede kaldı ki iyi kalpli ve temiz fıtratlı Müslümanlar) bu olayı duyunca, "İman etmiş olan bir insan, Peygamber-i Ekrem'e (s.a.a) böyle söylemez." diye düşünmektedir.

Ehlisünnet Âlimleri de "Hezeyan" Kelimesini Söyleyenin Risalet Makamına İnanmadığını İtiraf Etmekteler

Nitekim Kadı Ayyaz Şafî *Kitabu's-Şifa*'da, Kirmani *Şerh-i Sahih-i Buhârî*'de, Nevevî *Şerh-i Sahih-i Müslim*'de ve birçok infaflı âliminiz kendi kitaplarında şöyle demişlerdir:

"Bu sözü her kim söylemişse, Peygamber-i Ekrem'e (s.a.a) iman etmemiş ve onun yüce risalet makamını tanımamıştır. Zira mezhep imamlarına göre Peygamberler insanları doğru yola erdirmeye ve irşat etme

makamında gayb âlemiyle irtibat hâindedirler. Dolayısıyla sağlığında da hastalık hâlinde de emirlerine itaat edilmesi icap eder. Dolayısıyla Hz. Peygamber'e böylesine küstahlıkla muhalefet etmek, onun büyük makamını tanımamaktır."

İslâm'da Hz. Peygamber'in (s.a.a) Huzurunda Çıkarılan İlk Fitne

Ömer'in fitne ve nifak yarattığını söyleyen sadece ben değilim. Bizzat in-saf sahibi âlimleriniz de bunu tasdik etmişlerdir. Nitekim büyük âlim Hüseyin Meybudî Divan şerhinde şöyle diyor:

"İslâm'da vuku bulan ilk fitne, Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) huzurunda vuku buldu. Peygamber (s.a.a) hasta yatağında vasiyet etmek isteyince, Ömer ona engel oldu ve böylece Müslümanların arasında fitne ve ihtilâf çıkmasına sebep oldu."

Şehristanî de *Milel ve Nihel* kitabının dördüncü mukaddimesinde şöyle diyor:

"İslâm'da vuku bulan ilk hilâf, Ömer'in, Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) kâğıt kalem isteyerek vasiyet yazmasına engel olmasıdır."

İbn Ebî'l-Hadid de *Nehc'ul Belâğa Şerhi'nin* c.2, s.563'ünde bu mânâyâ işaret etmiştir

Şeyh: Eğer Ömer bu sözü söylemişse de saygısızlığından söylememiştir. Bunlar insanın bedensel bir özelliğidir ki, insan hastalanınca hezeyana kapılır ve bu durumda Peygamber-i Ekrem (s.a.a) ile diğer insanlar arasında hiçbir fark yoktur.

Davetçi: Sizin de bildiğiniz gibi Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) özel sıfatlarından biri ismet (masumiyet)tir; ki ölünceye kadar Hz. Peygamber'den (s.a.a) ayrılmaz. Özellikle de insanları irşat ve doğru yola hidayet etme makamında, "*Sizin sapıklığa düşmemeniz için size bir şeyler yazmak istiyorum*" deyince...

Dolayısıyla doğru yola hidayet etme ve irşat makamında olduğu için de ismet makamındaydı ve Allah-u Teala ile irtibat hâlindeydi. Nitekim Kur'ân şöyle buyuruyor:

"Peygamber heva heves üzere konuşmaz, o (söz) vahyedilen bir vahiydir."

Yine:

"Resul'ün size verdiklerini alın."

Keza:

"Allah'a ve Resulü'ne itaat edin."

Bu ve benzeri ayetler sizlere gerçekleri göstermektedir. Dolayısıyla bilmeniz icap eder ki ümmetin hidayeti için istenilen kağıt ve kaleme engel olmak Allah-u Teala'ya muhalefettir.

Şüphesiz hezeyan kelimesi açıkça bir sövgüdür; "bu adam" tabiri de apaçık bir hakarettir. Lütfen insaflı olunuz. Eğer birisi bir topluluk arasında size işaret ederek; "bu adam hezeyan ediyor" derse, ne düşünürsünüz?! Üstelik bizler masum da değiliz, hezeyana da kapılabiliriz. Size söylenen bu lafı edep ve saygı mı kabul edersiniz, yoksa hakaret mi?

Eğer edepsizlik ve saygısızlık sayarsanız, bunu Peygamber'e isnat etmek daha büyük edepsizlik ve saygısızlıktır. Dolayısıyla Peygamber-i Ekrem'e (s.a.a) bu lafı söyleyenden uzak durmak, her Müslümanın görevidir.

Halbuki Allah-u Teala Kur'ân'da apaçık Peygamber-i Ekrem'i (s.a.a), Resulullah ve Hatemu'n-Nebiyyin olarak anmaktadır.

Lütfen sevgi, nefret ve bağnazlığı bir kenara bırakın. Peygamber-i Ekrem'i (s.a.a) Resulullah ve Hatemu'n-Nebiyyin diye çağırmayan, ona saygı göstermeyen ve hatta: "bu adam hezeyana kapılmış" diyen birisi hakkında aklınız ve insafınız neyi hükmetmektedir?

Şeyh: Faraza ki hata yapmıştır, Hz. Peygamber'in (s.a.a) halifesi olmasından dolayı dini korumak için içtihadta bulunmuştur. Dolayısıyla affedilebilir bir şeydir.

Davetçi: Evvela, Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) halifesi olduğu için içtihadta bulunduğunu söylemekle haksızlık ediyorsunuz. Zira Ömer bu lafı söyleyince halife değildi. Hatta hilâfet rüyasını bile görmemişti.

Peygamber-i Ekrem (s.a.a) vefat edince hızlı bir şekilde bildiğiniz bir yolla Ebu Bekir halife seçildi. Sonraları da tehdit, öldürme, evini ateşe verme ve benzeri yollarla herkes teslim olmaya zorlandı. Bundan iki yıl üç ay gibi bir süre sonra Ebu Bekir ölüm anında Ömer'i halife tayin etti.

İkinci olarak; halifenin içtihadta bulunduğunu söylemekle ilginç bir beyanda bulundunuz. Nass karşısında içtihadta bulunmanın manası yoktur; bu affedilmeyecek bir hatadır.

Üçüncü olarak; dini korumak için engellediğini söylemeniz de çok ilginçtir. İlim ve insafınız bağnazlığınızın esiri olmuştur!

Beyler, dini korumak Hz. Resulullah'ın (s.a.a) görevi midir, yoksa Ömer b. Hattab'ın görevimidir? Acaba Resulullah (s.a.a) gibi biri, ümmet için yazmak istediği bir vasiyetin yazılmasının dine aykırı olup olmadığını bilmiyor da Ömer b. Hattab mı biliyor ki dini korumak için o vasiyetin yazılmasına engel oluyor?! Aklınız bunu kabul ediyor mu?

Ey basiret sahipleri, ibret alın!

Siz de biliyorsunuz ki, dinin zaruriyatı hususunda hata etmek affedilmeyecek büyük bir hatadır.

Şeyh: Her hâlde Ömer (r.a), Hz. Resulullah'ın (s.a.a) bir şey yazmasından ihtilâf çıkacağını anlamıştı. Bu yüzden Hz. Peygamber'in (s.a.a) yararını umarak kâğıt ve kalem getirilmesine engel oldu.

Özrü Kabahatinden Büyük

Davetçi: Özrü kabahatinden daha büyük bir şey söylediniz. Değerli büyük üstadım Hacı Şeyh Muhammed Ali Kazvinî şöyle diyordu: "Bir hatayı düzeltmek isterlerken yüz hata yapıyorlar." Aynen siz de halifenin apaçık bir hatasını savunmak için birçok hatalara düşüyorsunuz. Söylediklerinizden anlaşıldığı üzere sanki Peygamber-i Ekrem (s.a.a) ismet ve gayb alemiyle irtibat makamına sahip olduğu hâlde- ümmetin doğru yola erişmesi ve irşadı hususunda haşa sanki ümmetin yararını ve zararını düşünemiyordu da dolayısıyla Ömer Hz. Peygamber'in (s.a.a) hayrını düşünüyordu! Eğer zât-ı âliniz, "Allah ve Resulü bir işe hüküm verdiği zaman, inanmış bir erkek ve kadına o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur. Her kim Allah ve Resulü'ne karşı gelirse apaçık bir sapıklığa düşmüş olur."⁽¹⁾ ayeti hakkında iyice düşünecek olursanız, kesinlikle sözünüzü geri alacak ve Ömer'in yaptığı şeyi anlayacaksınız. Zira Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a)

1- Ahzâb, 36.

emrine uymamak, vasiyetine engel olmak ve hezeyana kapıldığını söylemek, Hz. Peygamber'i (s.a.a) oldukça rahatsız etmiş ve dolayısıyla onları yanından dışarı çıkartmıştır.

Şeyh: Halifenin Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) iyiliğini düşündüğü, "Allah'ın kitabı bize yeter!" sözünden anlaşılmaktadır.

Davetçi: Aksine bu söz, Kur'ân'ı iyi bilmemenin veya kasten Peygamber-i Ekrem'i (s.a.a) incitmenin ve arzularına muhalif olan işleri engellemek istemenin göstergesidir. Zira eğer Kur'ân hakkında yeterli bir bilgiye sahip olmuş olsaydı, Kur'ân-ı Kerim'in tek başına işlerin idaresi için yeterli olmadığını anlardı. Çünkü Kur'ân, ahkâmın külliyatını beyan edip detayını bir açıklayıcıya havale eden mücmel ve mucez olan sağlam bir kitaptır.

Kur'ân'daki o mücmel ve küllî hükümlerin de nasih, mensuh, muhkem, müteşabih, genel, özel, mutlak, mukayyet, mücmel ve müevvel olanları vardır. Sıradan bir insanın, İlahî bir feyiz ve rabbanî bir açıklayıcının açıklaması olmaksızın az lafızlı ve çok mânâlı bir kitap olan Kur'ân'dan istifade etmesi nasıl mümkün olabilir? Bundan da öte, eğer Kur'ân tek başına yeterli olmuş olsaydı, o hâlde neden Kur'ân; "**Resul'ün verdiği alın ve nehyettiğinden sakının.**" diye buyuruyor?

Keza şöyle buyuruyor: "**Onu Resule veya kendilerinden olan emir sahiplerine götürselerdi, onların arasından işin içyüzünü anlayanlar, onun ne olduğunu bilirlerdi.**"⁽¹⁾

Dolayısıyla Kur'ân tek başına yeterli değildir. Kur'ân-ı Kerim'in gerçek müfessirleri olan Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) Ehlibeyti'nin açıklayıcı beyanları da gereklidir.

Nitekim Şîilerin ve Sünnülerin üzerinde ittifak etmiş olduğu üzere Peygamber-i Ekrem (s.a.a) önemine binaen defalarca, hatta ölüm döşeğindeyken bile şöyle buyurmuştur:

"Sizlere iki değerli emanet bırakıyorum: "Kur'ân-ı Kerim ve İtretim olan Ehlibeytimi. Bunlar havuzun başında yanıma gelinceye kadar birbirlerinden asla ayrılmazlar. Onlara sarılacak olursanız kurtulur ve ebedî olarak sapıklığa düşmezsiniz."

Sizin gibi zeki insanların neden düşünmediğine şaşıyorum. Halbuki bilindiği gibi Kur'ân hükmü gereği de; **"Peygamber heva-heves üzere konuşmaz, söylediği her şey kendisine vahy edilmektedir."** Dolayısıyla bizzat Kur'ân kendisini ümmetin kurtuluşa ve doğru yola erişmesi için yeterli görmüyor ve beyan makamında Ehlibeyt'le iç içe olduğunu ifade ediyor. Nitekim Peygamber-i Ekrem (s.a.a) de, Kur'ân-ı Kerim ve Ehlibeyt'e uyulduğu takdirde ümmetin sapıklığa düşmeyeceğini açıkça beyan ediyor. Ama Ömer, Kur'ân-ı Kerim'in tek başına yeterli olacağını söylüyor.

Lütfen insafli olunuz ve hak üzere hüküm veriniz. Bir taraftan Allah-u Teala'nın elçisi Kur'ân-ı Kerim ve Ehlibeyt'e sarılmak gerektiğini, bunların birbirinden ayrılmayacağını ve uyanlara doğru yola erişme vesilesi olacağını beyan ediyor; diğer taraftan da Ömer Kur'ân-ı Kerim'in tek başına yeterli olduğunu, Ehlibeyt'i, hatta Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) yazılı hadislerini bile kabul etmediğini açıkça beyan ediyor.

Bunlardan hangisine uymak farzdır? Şüphesiz akıl sahibi hiçbir insan, Allah Teala ile irtibat hâlinde olan Peygamber-i Ekrem'i (s.a.a) bir kenara bırakıp Ömer'i kabul etmek gerektiğini söyleyemez.

Sizler neden Ömer'in sözünü tutup Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) sözünü bir kenara attınız? Eğer gerçekten Kur'ân tek başına yeterli oldaydı, Kur'ân şöyle buyurur muydu?:

"Eğer bilmiyorsanız zikir ehline sorun."⁽¹⁾

Görüldüğü gibi Kur'ân "Zikir ehli"ne sorulmasını emrediyor. Bu ayetteki "Zikir Ehli"Hz. Peygamber ve onun tertemiz Ehlibeyti'dir.

Nitekim önceki gecelerde arz ettim ki, sizin Süyûtî gibi birçok büyük âliminiz, bu ayetteki "Zikir ehli"nden maksadın Kur'ân-ı Kerim'in dengi olan Ehlibeyt olduğunu beyan etmiştir.

Lütfen sözlerimize kötü gözle bakmayın ve sadece bizim bu sözleri eleştirdiğimizi zannetmeyin. İnsaf sahibi büyük âlimleriniz de Ömer'in bu sözlerini eleştirmektedir.

1- Nahl, 43.

Kutbuddin Şirâzî'nin Ömer'in Sözlerine İtirazı

Nitekim büyük âlimlerinizden olan Kutbuddin Şafîî Şirâzî, *Keşfu'l-Guyûb*'da şöyle diyor:

"Açıktır ki kılavuzsuz yolu bulmak mümkün değildir. Ömer'in; 'Allah'ın kitabı aramızdadır, kılavuza ihtiyacımız yoktur' şeklindeki sözüne şaşırıyorum. Ömer'in bu sözü, tıp kitapları yanımızdadır, doktora ihtiyacımız yoktur diyen kimsenin sözü gibidir. Şüphesiz ki bu söz yanlıştır ve kabul edilemez. Zira herkes tıp kitaplarından anlayamaz ve mutlaka o ilmi bilen bir tabibe başvurması icap eder."

Kur'ân-ı Kerim de böyledir; kendi fikriyle Kur'ân'dan istifade edemeyenler de, Kur'ân ilmine sahip olanlara müracaat etmelidirler. Nitekim Kur'ân açıkça şöyle buyuruyor:

"Onu Resul'e veya kendilerinden olan emir sahiplerine götürselerdi, onların arasından işin içyüzünü anlayanlar, onun ne olduğunu bilirlerdi."⁽¹⁾

Gerçek kitap, ilim ehlinin göğsüdür. Nitekim Kur'ân da şöyle buyuruyor:

"Hayır o (Kur'ân), kendilerine ilim verilenlerin sinelerinde (yer eden) apaçık ayetlerdir."⁽²⁾

Bu yüzden Hz. Ali (a.s) de şöyle buyurmuştur:

"Ben Allah-u Teala'nın konuşan kitabıyım, bu Kur'ân ise Allah-u Teala'nın susan kitabıdır." (Kutbuddin'in sözünün sonu.)

Dolayısıyla insaf, ilim, akıl ve bilgi sahibi herkes, Ömer'in lafını reddetmekte ve Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) vasiyetine engel olmakla çok büyük bir zulüm işlediğini tasdik etmektedir.

Ebu Bekir'in Ölüm Anındaki Vasiyetine Engel Olunmaması

Sizin defalarca; "Ebu Bekir ve Ömer'in vasiyeti engellenmemiştir." dediğiniz söze gelince... Bu doğrudur, işte bundan dolayı bu çok ilginç ve

1- Nisâ, 83.

2- Ankebut, 49.

hayret vericidir. Bütün tarihçilerin ve hadisçilerin yazdığına göre, Ebu Bekir ölmek üzereyken Osman b. Affan'a şöyle dedi: "Söylediklerimi yaz; bu benim halka olan vasiyetimdir..." Osman da Ebu Bekir'in söylediği her şeyi yazdı.

Ömer ve başkaları da orada hazır bulunuyordu, hiç kimse onun vasiyet yazdırmasına engel olmadı; özellikle de Ömer, ne hikmetse: "Bize Allah'ın kitabı yeter, Ebu Bekir'in vasiyetine ihtiyacımız yoktur." demedi.

Ama bilindiği gibi "Allah'ın kitabı bize yeter" bahanesiyle Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) vasiyetine engel oldular ve kendilerine olduğunu söylediler. **Öyleyse İbret alın ey basiret sahipleri!**

Biz de Peygamber-i Ekrem'e (s.a.a) yapılan bu hakareten, küstahlıktan, sövgüden ve ümmetin dalalete düşmemesine sebep olacak vasiyetin yazılmasına engel olmak gibi nedenlerden dolayı asla o tezgahdaki kimselele itaat edemeyiz. Akıl, ilim ve insaf sahibi herkes, bütün bunların delile ve mantığa dayanmadığını, heva ve heves üzere olduğunu bilmektedir.

Büyük Musibet, Ölüm Anında Peygamber'e Hakaret ve Hidayeti Göstermesine Engel Olmak

Ümmetin âlimi olan İbn Abbas, ağlamakta haklıydı. Hatta bütün Müslümanların kan ağlaması gerekir. Çünkü Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) vasiyet edip ümmetin vazifesini belirlemesine engel oldular; risaletinin mükafatı olarak ömrünün son anında ona hakaret ve sövgü yağdırdılar. Vasiyet etmesine engel olmasalardı, hilâfet işi daha çok açıklığa kavuşurdu, Hz. Resulullah'ın (s.a.a)hilâfetle ilgili önceki sözleri pekişmiş olurdu. Ama bilindiği gibi kurnaz siyasetçiler bunu anlayarak Hz. Peygamber'in (s.a.a) vasiyet yazmasına engel oldular.

Şeyh:Hz. Peygamber'in (s.a.a)hilâfet hakkında bir şeyler yazdırmak istediğini nereden çıkarıyorsunuz?

Davetçi: Evvela; bilindiği gibi o zaman artık ümmetin hidayetine vesile olacak açıklanmamış ahkam ve dinî kurallar kalmamıştı. Zira dinin tamamlanmış olduğunu beyan eden ayet nazil olmuştu. Sadece 23 yıl boyunca söylediği hilâfet mevzusunu yeniden açıklığa kavuşturmak istiyordu.

Nitekim İmam Gazâlî *Sırru'l-Alemin*'in kitabının 4. Makalesi'nde şöyle diyor:

"Bana kâğıt kalem getirin sorunlarınızı gidereyim ve benden sonra ona (hilâfete) kimin layık olduğunu hatırlatayım." ve özellikle de, "benden sonra asla sapmayasınız." cümlesinden ümmetin hidayetiyle ilgili şeylerin yazılacağı anlaşılmaktadır. Öte yandan ümmetin hidayeti konusunda, hilâfet ve rehber dışında bir şeyin baki kalmadığını da biliyoruz.

Ayrıca bilmek gerekir ki biz Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) illa da hilâfet hakkında bir şeyler yazmak istediğini de ısrar etmiyoruz. Ama şüphesiz ümmetin hidayeti ve onları dalaletten kurtaracak birtakım şeyleri yazmak istediği kesindir. O hâlde neden engel oldular? Engellediler diyelim; o hâlde neden sövüp hakaret ettiler?

Göz açık, kulak açık, bu körlük!

Allah'ın göz yummasına şaşırıyorum!

Ey basiret sahipleri ibret alın!

Elimde olmadan sözü çok uzattığım için özür dilerim. Siz hatırlatınca içimdeki dertlerin bir kısmını bu nakıs dilimle sizlere aktarmaya çalıştım.

Bütün bunlardan anlaşıldığı üzere Hz. Ali (a.s) Hz. Peygamber'in (s.a.a) vasisi idi ve bu konuda birtakım açıklamalarda da bulunmuştur. Ama ölüm döşeğinde vasiyeti tamamlamak için onu yazarak ümmetin vazifesini tayin etmek istiyordu. Ama siyasî oyuncular, Hz. Peygamber'in ne yazacağını iyice anladıkları dolayısı için hakaret ve kavgayla buna engel oldular.

Özellikle meseleyi kesin olarak ortaya koymak ve şüpheleri ortadan kaldırmak için bazı hadislerde de şöyle buyurmuştur:

"Allah-u Teala Adem, Nuh, Musa ve İsa için bir vasi kıldığı gibi benim için de Ali'yi vasi kılmıştır."

Yine buyurmuştur ki:

"Ali benden sonra, Ehlibeytim ve ümmetim arasında benim vasimdir."

Bütün bunlar, vasilikten maksadın hilâfet olduğunu apaçık ortaya koymaktadır. O hâlde Hz. Ali (a.s) Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) halifesidir.

Şeyh: Bu rivayetler sahiholsalar bile mütevatir değildir. O hâlde bunları nasıl delil kabul ediyorsunuz?

Davetçi: Bize göre Kur'ân-ı Kerim'in dengi olan Ehlibeyt'ten rivayet edilenler kesindir. Önceki gecelerde ifade etmiş olduğum gibi kendi âlimleriniz de haber-i vahidi hüccet saymaktadır. Dolayısıyla bu rivayetlerde lafzî tevatür olmasa da kesinlikle mânevî tevatür vardır. Vakit darlığından ve şu anda hepsini hafızamda tutamadığımdan aktardığım bu birkaç rivayetten de anlaşıldığı üzere Peygamber-i Ekrem (s.a.a) Hz. Ali'yi (a.s) hilâfet manasında vasilik makamına tayin etmiştir.

Ayrıca siz tevatüre çok önem veriyorsunuz. Bize cevap vermek istediğiniz her yerde hemen tevatüre sarılıyorsunuz. O hâlde "*Miras bırakmayız*" hadisinin tevatürünü nasıl ispat edebiliyorsunuz?

Halbuki bilindiği gibi sizin dediğimize göre de bu hadisi sadece Ebu Bekir veya Evs b. Hadsan rivayet etmiştir ve birkaç hâli malum menfaatçi de tasdik etmiştir.

Ama milyonlarca muvahhid ve temiz Müslüman, bunu her zaman reddetmiştir. Özellikle de Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) ilim kapısı olan Hz. Ali'nin ve Kur'ân-ı Kerim'in dengi sayılan bütün Ehlibeyt İmamları'nın reddediyor olması, bu hadisin iptali için en büyük delildir. Bunların hepsi de mantıklı delillerle bu hadisin uydurma olduğunu ispat etmişlerdir. Nitekim biz de bunlardan sadece bazılarına işaret ettik.

Bu delillerin en büyüğü ise Hz. Ali ve Hz. Fatma'nın (a.s) bizzat Ebu Bekir'in huzurunda bu hadisi reddetmeleridir. Elbette ki ilim kapısı olan Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) vasisi Hz. Ali (a.s) bu hadisi reddetmişse artık mesele kesin olarak ortaya konmuş ve o hadisin uydurma olduğu anlaşılmıştır.

Eğer nebilerin ve özellikle de Hatemu'l-Enbiyanın miras bırakma durumu yoksa o hâlde kendilerine nasıl vâris tayin etmişlerdir? Nitekim daha önce de söylediğim gibi bizzat Peygamber-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

"Her nebinin bir vasisi ve vârisi vardır; Ali de benim vasim ve vârisimdir."

Mâlî mirası yoksa, vasinin ve vârisin hiçbir mânası yoktur. Eğer mâlî mirasın olduğunu ispat eden bunca ilmî ve aklî delillere rağmen ilmî mirasın kastedildiğini ifade ediyorsanız, bu iddiamızı daha iyi ispat etmektedir. Zira Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) ilmî vârisi, hilâfet makamına bu ilme sahip olmayanlardan daha evlâ ve daha layıktır.

İkinci olarak; Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) Hz. Ali'yi (a.s) vasi ve vâris kıldığı, kendi âlimlerinizin nakletmiş olduğu rivayetlerde ifade edilmektedir. Öte yandan Allah-u Teala'nın da Hz. Ali'yi (a.s) bu makama tayin etmesine rağmen, Peygamberimiz, nasıl olur da böyle bir hadisi ihtilâf çıkmasın diye kendi vasisine söylemeyip, vasisi ve vârisi olmayan başkalarına söylemiş olabilir?

Çok ilginçtir ki, dinî hükümlerde Hz. Ali bir şeye hükmedince, Ömer ve Ebu Bekir habersiz oldukları hâlde onun sözünü tasdik etmekte ve dedikleriyle amel etmekteydiler.

Nitekim âlimleriniz ve tarihçileriniz Hz. Ali'nin (a.s) Ebu Bekir, Ömer ve Osman zamanında verdiği hükümleri nakletmişlerdir. Ama bilindiği gibi ne hikmetse bu hususta Hz. Ali'nin (a.s) sözünü kabul etmediler, hatta hakaret ettiler ve her akıl sahibi insanın nakletmekten utandıdığı kinayeli laflar söylediler.

Hâfız: Halifelerin dinî hükümleri bilmediklerini ve onlara Ali'nin (k.v) sürekli hükümleri hatırlattığını söylemeniz çok tuhaftır.

Davetçi: Bunda şaşılacak bir şey yok, bütün hükümleri ve kaideleri kavramak gerçekten çok zordur. Peygamber veya Peygamber'in ilim kapısı dışında normal bir insanın tüm hükümleri ve ilimleri mükemmel bir şekilde bilmesine imkân yoktur.

Ayrıca bilmek gerekir ki, bunu sadece ben söylemiyorum, kendi âlimleriniz de muteber kitaplarında bunu nakletmişlerdir. Bizim hakaret ettiğimizi sanmasınlar diye konunun aydınlığa kavuşması için o olaylardan sadece bir örnek zikretmek istiyorum.

Altı Aylık Çocuk Doğuran Kadın Hakkında Hz. Ali'nin Verdiği Hüküm

İmam Ahmed b. Hanbel *Müsned*'de İmamü'l-Harem Ahmed b. Abdullah Şafî *Zehairu'l-Ukba*'da, İbn Ebî'l-Hadid *Şerh-i Nehcü'l-Belâğada*, Şeyh Süleyman Hanefî *Yenabiu'l-Mevedde*56. babda, Ahmed b. Abdullah, Ahmed b. Hanbel, Kal'i ve İbn Siman'dan şöyle rivayet ediyorlar:

Ömer altı ayda doğum yapan bir kadını recmetmek istiyordu, bunun üzerine Ali (a.s) şöyle buyurdu: "Allah-u Teala Kuran'da buyuruyor ki:

'Hamilelik ve süttten kesilme süresi otuz aydır.' Süttten kesilme iki yıldır, hamilelik müddeti ise altı aydır.'⁽¹⁾

Bunun üzerine Ömer o kadını recmetmekten vazgeçerek şöyle dedi: "Ali olmasaydı Ömer helâk olurdu."

Aynı babda Ahmed b. Hanbel'in *Menakıb*'ından şöyle rivayet ediyor:

"Ömer b. Hattab bir zorlukla karşılaşınca hemen hükmünü Ali'den öğrenirdi."

Bu tür olaylar Ebu Bekir, Ömer ve Osman zamanında oldukça çok görülmüştür. Bir sorunla karşılaştıklarında Hz. Ali'nin (a.s) verdiği hükmü kabul ediyor ve ona göre amel ediyorlardı.

O hâlde beyler biraz düşününüz, ne oldu da Hz. Ali'nin (a.s) miras hakkındaki hükmünü kabul etmediler; hatta küstahlıkta ve hakarete bulundular. Kavga gürültü çıkararak mazlum Zehra'nın (a.s) hakkını elinden aldılar.

Bu hadisin uydurma olduğunun üçüncü delili de bizzat Ebu Bekir'in kendi amelidir. Eğer bu hadis doğru olmuş olsaydı, Peygamber-i Ekrem'den (s.a.a) kalan her şeye el konulması ve varislerinin hiçbir şeyde tasarruf etmemesi icap ederdi. Ama bilindiği gibi halife Fatımanın (a.s) hücrelerini kendisine verdi, Aişe ve Hafsa'nın hücrelerini de miras olarak kendilerine verdi. Bu bir çelişki değil midir? Bazısına inanıp, bazısını inkâr etmek değil midir?

Eğer bu hadis sahihse ve Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) söylediğine kesin inanmışlardıysa, o hâlde neden Ebu Bekir Fedek'e el koyduktan sonra bir mektup yazarak Fedek'i Fatıma'ya verdi? Ama Ömer engel oldu ve ilgili mektubu alıp yırttı.

Hâfız: Bunu yeni duyuyorum. Ebu Bekir'in Fedek'i Fatıma'ya geri verdiği nerede yazılıdır?

Ebu Bekir'in Fedek'i Fatıma'ya Geri Vermesi ve Ömer'in Buna Engel Olması

Davetçi: Zannederim benim delilsiz konuşmayacağımı artık öğrenmişsinizdir. Ne yazık ki siz çok az okuyorsunuz, İbn Eb'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nde, Ali b. Burhanuddin Şafî *Tarh-u Sireti'l-Halebiyye*, c.3, s.391'de şöyle yazıyor:

1- Yani kadın 6 ayda çocuk doğurabilir; çünkü hamileliğin en kısa müddeti 6 aydır.

"Ebu Bekir Fatma'nın konuşmasından etkilendi ve ağladı. (Elbette bu olay, birkaç gün sonra Ebu Bekir'in evinde vuku bulmuştur.) Sonra Fedek'in Fatma'ya geri verilmesi gerektiğini yazdı. Ama bilindiği gibi Ömer mektubu alarak yırttı."

İlginç olan şu ki, o gün mektubu yırtan ve Fedek'in geri verilmesine itiraz eden Ömer, kendi hilâfeti zamanında Fedek'i geri verdi ve Ömer'den sonraki Emevî ve Abbasî halifeleri de Fedek'i Fatıma'nın vârislerine vermişlerdir.

Hâfız: Çok ilginç şeyler söylüyorsunuz. Sizin dediğiniz gibi Fedek'in geri verilmesine karşı koyan ve ilgili mektubu yırtan Ömer nasıl olur da bizzat Fedek'i yeniden Fatıma'nın vârislerine geri çevirir?

Davetçi: Şaşırmakta haklısınız, okumamış ve görmemiş olabilirsiniz; bizzat kendi âlimlerinizin senetlerinden Fedek'i verip geri alan halifeleri sizlere söyleyeyim de şaşırmayın ve bizim haklı olduğumuzu bilin.

Halifelerin Fedek'i Fatıma'nın (a.s) Evlâtlarına Geri Vermesi

Allame Semhudî *Tarihu'l-Medine'*de, Yakut b. Abdullah Rumî *Mu'cemu'l-Buldan'*da şöyle rivayet etmektedir:

"Ebu Bekir hilâfeti zamanında Fedek'e el koydu. Ama Ömer hilâfeti zamanında onu Ali'ye ve Abbas'a geri verdi."

Eğer Ebu Bekir Hz. Resulullah'ın (s.a.a) emri gereği Fedek'e el koyduysa, o zaman Ömer hangi hakla onu Ali'ye (a.s) geri verdi?

Şeyh: Belki de Müslümanlara harcamak üzere bir Müslüman olarak Hz. Ali'nin yetkisinde bırakmıştır.

Davetçi: Bu söylediğiniz, sahabenin de kabul etmediği bir görüştür. Zira halifenin böyle bir niyeti yoktu. Eğer böyle olmuş olsaydı, tarihte yer alırdı. Bizzat büyük tarihçileriniz Ömer'in Fedek'i Ali'ye ve Abbas'a bıraktığını kaydetmişlerdir. Hz. Ali de (a.s) Fedek'i miras olarak aldı, bir Müslüman olarak değil; zira bir Müslüman bütün Müslümanların hakkına el koyup tasarrufta bulunamaz.

Şeyh: Belki de maksat Ömer b. Abdulaziz'dir.

Ömer b. Abdulaziz'in Fedek'i Geri Vermesi

Davetçi: (Gülümseyerek:) Ali (a.s) ve Abbas Ömer b. Abdulaziz zamanında yaşamamışlardır. Ömer b. Abdulaziz'in meselesi başkadır. Nitekim Allâme Semhûdî *Tarihu'l-Medine'*de ve İbn Ebî'l-Hadid "*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*" c.4, s.81'de, Ebu Bekir Cevherî'den şöyle rivayet etmektedir: "Ömer b. Abdulaziz hilâfete erişince Medine'deki vârisine bir mektup yazarak Fedek'i Fatıma'nın evlâtlarına vermesini emretti. Bunun üzerine de vali, Hasan b. Hasan-i Mücteba'yı veya Hz. Ali b. Hüseyin'i yanına çağırarak Fedek'i ona verdi."

İbn Ebî'l-Hadid aynı sayfanın ilk satırında şöyle yazmıştır: "Bu, Fatıma'nın evlâtlarına geri verilen ilk haktı. Bir müddet sonra Yezid b. Abdumelik yeneden Fedek'i alarak Emevîler'e devretti. İlk Abbasî halifesi olan Abdullah Sefah Fedek'i yeniden İmam Hasan'ın evlâtlarına verdi, onlar da miras hakkı olarak (Fedek'ten gelen geliri) Fatımaevlâtları arasında taksim ediyorlardı."

Abdullah, Mehdi ve Memun'un Fedek'i Fatıma Evlâtlarına Geri Vermesi

Hasan oğulları Mensur'a karşı kıyam edince, Mensur Fedek'i onlardan geri aldı. Oğlu Mehdi halife olunca, tekrar Fedek Fatımaevlâtlarına geri verildi. Musa b. Hâdi halife olunca Fedek'e el koydu. Me'mun halife olunca onu yeniden Fatıma ve Ali'nin (a.s)evlâtlarına geri verdi. Yakut Himvî *Mucemu'l-Buldan'*ın (ilk baskısı) "F-D" harfinde Me'mun'un Medine valisi Kasem b. Cafer'e yazdığı mektupta şunları yazdığını kaydetmiştir:

"Resulullah (s.a.a) Fedek'i kızı Fatıma'ya bağışladı. Bu onun evlâtları arasında da meşhur ve bilinen bir şeydir."

Meşhur şair Di'bil-i Huzâî orada kalkıp bir şiir okudu. O şiirin ilk beyti şudur:

Bugün zamanın yüzü güldü.

Zira Me'mun Fedek'i Haşimîlere geri verdi.

Fedek'in Bağış Olduğunun İspatı

Kesin delillerle ispat edildiği üzere Fedek baştan beri Hz. Fatımanın malıydı. Ama bilindiği gibi onu haksız yere gasbtiler. Bu yüzden sadece bazı halifeler insafları veya siyasetleri gereği onu Fatıma'nın evlâtlarına geri vermişlerdir.

Hâfız: Eğer Fedek Fatıma'nın Resulullah tarafından bağışlanmış olan malı idiye, o zaman neden miras iddiasında bulununca ondan söz etmedi?

Davetçi: Hz. Fatıma (a.s) ilk önce Fedek'in Resulullah tarafından kendisine bağışlandığını iddia etti. Ama İslâm hükümlerinin aksine tasarrufta bulunandan şahit istediler. Şahitleri getirince de yine Şer'î hükümlerin aksine bu, reddedildi. Bu yüzden miras yoluyla hakkını elde etmeye çalıştı.

Hâfız: Zannederim yanlış buyuruyorsunuz; çünkü Hz. Fatıma hiçbir yerde Fedek'in kendisine bağışlanmış olduğundan söz etmemiştir.

Davetçi: Yanlış söylemiyorum, hatta bunu kesin olarak biliyorum. Bu, sâdece Şia kitaplarında değil, bizzat büyük âlimlerinizin kitaplarında da açıkça yer almıştır. Nitekim Ali b. Burhanuddin Halebî (Ö: 1044) *Siretu'l-Halebiyye* s.39'da şöyle diyor:

"Hz. Fatıma ilk önce mülkiyet ve tasarruf sahibi olması sıfatıyla, Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) Fedek'i kendisine bağışladığı meselesiyle ilgili olarak Ebu Bekir ile tartıştı. Şeriatın beğendiği tanıkları olmayınca da miras iddiasıyla hakkını aradı!!"

Görüldüğü gibi miras iddiası bağış iddiasından sonradır.

İmam Fahrüddin Râzî *Tefsir-i Kebir*'de "Fatıma'nın iddiası" meselesiyle ilgili olarak, Yakut Himvinî *Mucemu'l-Buldan*'da, İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi* c.4 s.80'de Ebu Bekir Cevherî'den naklen ve mutaassıp İbn Hacer de *es-Savaiku'l-Muhrika* s.21'de "Râfızîlerin Şüphelerinden 7. Şüphe"den söz ederken şöyle naklediyorlar:

Fatıma ilkönce Fedek'in bir bağış olduğu iddiasında bulundu. Şahitleri reddedilince üzülererek şöyle buyurdu: "Artık sizinle konuşmıyacağım." Fatıma (a.s) artık o günden sonra onlarla konuşmadı;⁽¹⁾ vefat edince de onlardan hiçbirinin, cenazesine namaz kılmamasını vasiyet etti. Amcası Abbas cenaze namazını kıldırıldı ve geceleyin defnettiler.

(Ama bilindiği gibi Ehlibeyt kaynaklarına göre cenaze namazını Hz. Ali (a.s) kıldırmıştır.)

1- Hatta Ehlişünet'in büyük âlimlerinden olan İbn Teymiyye, İbn Kayyim ve diğerleri, Hz. Fatıma'nın (a.s), Resulullah'ın (s.a.a) Fedek'i kendisine bağışlamış olduğunu iddia ettiğini belirtmişlerdir.

Muhafiflerin, "Ebu Bekir, Şahadet Ayeti Doğrultusunda Amel Etti." Sözü'nün Cevabı

Hâfız: Hz. Fatıma (r.a)'nın incinmesinde ve üzülmesinde şek ve şüphe yoktur. Ama Ebu Bekir'i (r.a) de fazla suçlu göremeyiz. Zira Ebubekir şer'î hükümlere uymak zorundaydı. Hz. Fatıma, iddiasının ispatı için iki erkek veya bir erkek ile iki kadın veya dört kadın şahit getirmek zorundaydı. Yeterli şahit getirmediği için artık onun yararına kesin hüküm veremediler.

Davetçi: Burada söz uzayabilir. Dolayısıyla beyleri de usandırmamak için isterseniz tartışmayı yarın akşama bırakalım.

Nevvab: Kible sahip (alicenap)! Bizim de özellikle öğrenmek istediğimiz önemli konulardan biri de buydu; eğer yorulmadıysanız konuşmayı devam ettirelim. Zira sözü yarıda bırakmak dikkatleri dağıtır. Sabaha kadar uzayacak olsa da bizim açımızdan bir sorun yoktur. Tam bir şevk ve istekle sözlerinizi dinlemeye hazırız. Bu meseleyi halletmedikçe buradan gitmeyeceğiz. Konuyu detaylıca anlatınız. Ama eğer siz gerçekten yorgun iseniz biz artık ısrar etmeyiz.

Davetçi: Ben ilmî ve dinî konularda asla yorulup usanmam. Ben meclistekilerin hâlini göz önünde bulundurmak istiyorum. Çünkü başkalarını da düşünmemiz gerekiyor.

(Orada bulunanların hepsi yorulmadıklarını ve özellikle Fedek konusunda bilgilenmek istediklerini ifade ettiler.)

Davetçi: Hâfız Bey: "Halifenin şer'î hükümlere uyması gerektiğini ve yeterli şahit gösterilmediğinden dolayı da Hz. Fatıma'nın yararına hüküm verilmediğini" söyledi. Ben burada birkaç meseleyi söz konusu etmek istiyorum, siz beyler de hüküm verin.

Mütesarrıftan Şahit istemek Şeriata Aykırıdır

Evvela, eğer Ebu Bekir dediğiniz gibi şer'î hükümleri uygulamak zorundaydıysa, o zaman söyleyin bakalım, şeriatın neresinde mütesarrıftan (tasarrufta bulunandan) şahit istenmiştir? İttifakla sabittir ki orası Hz. Fatıma'nın tasarrufundaydı. Ebu Bekir'in Hz. Fatıma'dan şahit istemesi dinin hangi kanununa uygundur? Şer'î hükümlere göre müddeî (iddia eden) şahit göstermelidir; tasarrufta bulunan değil. Acaba halifenin bu ameli şer'î hükümlere aykırı mıdır, değil midir? Siz insafıca hükmedin.

İkinci olarak, şahadet (tanıklık) ayetinin genelliğini kimse inkâr etmiyor. Ama bilindiği gibi "ma min ammin illa ve kad husse" (bütün geneller özelleşebilir) kaidesi gereğince bu ayet de istisna ve tahsis edilebilir.

Hâfız: Hangi delile göre şahadet ayetinin tahsis edilebileceğini buyuruyorsunuz?

Zu'ş-Şahadeteyn Olan Huzeyme

Davetçi: Bunun en büyük delili, sizin muteber Sihah kitaplarında da rivayet edildiği üzere Peygamber-i Ekrem, (s.a.a) Huzeyme b. Sabit'in şahadetini iki kişinin şahadeti yerine kabul etmiştir ve onu "Zu'ş-Şahadeteyn" (iki şahadet sahibi) diye adlandırmıştır. O hâlde şahadet ayeti de tahsis edilebilir. Huzeyme gibi mümin bir sahabe bu ayeti tahsis edebildiğine göre, Tathir ayeti hükmü gereğince masum olan Ali ve Fatıma (a.s) da daha evlâ bir şekilde istisna edilebilirler. Bu masum insanlar asla iftira ve yalan atmazlar. Dolayısıyla onları reddetmek Allah-u Teala'yı reddetmek gibidir.

Fatıma'nın Şahitlerinin Reddedilmesi

Hiz. Fatıma (a.s) Fedek'in kendi malı olduğunu söyledi. Babasının hayatta iken bunu kendisine bağısladığını ve o günden beri tasarrufta bulunduğunu beyan etti. Ama bilindiği gibi şer'î hükümlerin tam tersine ondan şahit istediler. Hiz. Fatıma (a.s) da, Hiz. Ali (a.s), Ümmü Eymen ve çocukları Hasan ve Hüseyin'i şahit olarak gösterdi. Ebu Bekir ise bunların şahadetini kabul etmedi. Acaba onların bu ameli, hakikate ve şer'î kaidelere aykırı değil miydi?

Fatıma'nın (a.s) tasarruf dışında hiçbir delili olmasaydı bile bu, şeriata göre haklılığı için yeterliydi. Ayrıca bilmek gerekir ki Kur'ân da Hiz. Fatıma'nın temizliğine tanıklık etmiş ve onun her türlü pislikten uzak olduğunu bildirmiştir. Yalan ve haksız iddiada bulunmak da bu cümledendir. (Yani Hiz. Fatıma (a.s) bunlardan da beridir.) Özellikle de Hiz. Ali (a.s) gibi kâmil bir şahit, Hiz. Fatıma'nın haklılığına tanıklık etti. Hiz. Ali'nin tanıklığını reddetmek kesinlikle Allah-u Teala'yı reddetmektir. Zira Aliyyu'l-A'la olan Allah-u Teala, Kur'ân ayetlerinde Hiz. Ali'yi sâdık ve siddık olarak tanıtmıştır. Allah-u Teala'nın tastik ettiği birinin tanıklığını hangi cüretle reddettiler? Oysa Kur'ân Ali ile birlikte olmayı, yani ona uymayı emrediyor. Sadakatinin (doğruluğunun) çok olduğundan sâdık abidesi olmuş ve sâdık olarak zikredilmiştir. Nitekim Allah-u Teala Kur'ân'da şöyle buyuruyor:

1- "Ey iman edenler! Allah'tan sakının ve sâdıklarla (doğrularla) birlikte olun."⁽¹⁾

Hâfız: Bu ayetin sizin amacınızla ve Ali'ye (k.v) uymanın gerekliliği ile ne ilgisi var?

Ayette Geçen Sâdıklardan Maksat Hz. Peygamber'le Hz. Ali'dir

Davetçi: Büyük ve değerli âlimleriniz tefsirlerinde ve diğer kitaplarında bu ayetin Hz. Muhammed (s.a.a) ve Hz. Ali (a.s) hakkında nazil olduğunu yazmışlardır. Buradaki "sâdıklar"dan (doğrular) maksadın Hz. Muhammed (s.a.a) ile Hz. Ali (a.s), bazı rivayetlerde Ali, bazı rivayetlerde ise Eh-i Beyt olduğu yer almıştır.

İmam Sa'lebî *Keşfu'l-Beyan* tefsirinde, Celaluddin Süyûtî *Durru'l-Mensur*'da İbn Abbas'tan, Hâfız Ebu Sa'd Abdulmelik b. Muhammed Harguşî-Şerefu'l-Mustafa'da Esmâi'den, Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî ise *Hilyetu'l-Evliya*'da Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet ediyorlar:

"Bu ayetteki sâdıklardan (doğrular) maksat, Muhammed ve Ali'dir."

Şeyh Süleyman Hanefî de *Yenabiu'l-Mevedde*'nin (İstanbul baskısı) 39. babının 119. sayfasında Muvaffak b. Ahmed-i Harezmi, Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî ve Himvinî'den naklen İbn Abbas'ın şöyle dediğini rivayet etmektedir:

"Bu ayetteki 'sâdıklardan'dan maksat Hz. Muhammed ve Ehlibeyti'dir."

Büyük âlimlerinizden olan İbrahim b. Muhammed Himvinî *Feraidu's-Simtayn*'de, Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafî *Kifayetu't-Talib*-in 62. babında, Muhaddis-i Şam ise kendi Tarih'inde Müsnedden şöyle rivayet ediyor: "Sadıklarla birlikte olun. Yani Ali b. Ebî Talib'le birlikte olun."

2- "Doğruyu getiren ve onu tasdik edene gelince; işte muttaki (takva sahibi) olanlardır."⁽²⁾

Celaluddin Süyûtî, *Durru'l-Mensur*'da, Hâfız b. Merduye *Menakıb*-da, Hâfız Ebu Nuaym *Hilyetu'l-Evliya*'da, Muhammed b. Yusuf Gencî *Kifayetu't-Ta-*

1- Tevbe, 120

2- Zümer, 33

lib'in62. Babında, İbn Asakir kendi **Tarih**'inde bir grup tefsirciden, onlar da İbn Abbas ve Mücahid'den şöyle nakletmişlerdir: "Ayetteki '**Doğruyu getiren**'den maksat Hz. Muhammed, '**onu tasdik eden**' ise Ali b.Ebî Tâlib'tir."

3- "Allah'a ve O'nun Resulü'ne iman edenler; işte onlar Rableri katında sıddıklar ve şehitlik mertebesine erenlerdir. Onların mükafatları ve nurları vardır."⁽¹⁾

İmam Ahmed b. Hanbel **Müsned**'de, Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî "*Ma Nezele Mine'l-Kur'ânifi Ali*"de İbn Abbas'tan, bu ayetin Hz. Ali (a.s) hakkında nazil olduğunu ve onun da sıddıklardan olduğunu nakletmişlerdir.

4-"Kim Allah'a ve Resulü'ne itaat ederse işte onlar, Allah'ın kendilerine lütuflarda bulunduğu peygamberler, sıddıklar, şehitler ve salih kişilerle beraberdir. Ne güzel arkadaştır onlar!"⁽²⁾

Ayetteki "sıddıklar"dan maksat, Hz. Ali'dir. Sünnî ve Şîi kanalıyla nakledilen sayısız rivayetler, Hz. Ali'nin (a.s) ümmetin sıddığı (doğrusu), hatta sıddıkların en üstünü olduğunu vurguluyorlar.

Hz. Ali (a.s) Sıddıkların En Üstünüdür

Nitekim Fahr-i Râzî*Tefsir-i Kebir*'de, Sa'lebî *Keşfu'l-Beyan*'da, Celaluddin Süyûtî *Durru'l-Mansur*'da, Ahmed b. Hanbel *Müsned*'de, İbn Şirveyh *Firdevs*'te, İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*, c.2, s.451'de, İbn Meğazilî *Şafiî Menakıb*'da, İbn Hacer-i Mekkî *Savaik*'da Hz. Ali'nin (a.s) faziletleri hakkında rivayet etmiş olduğu 40 Hadis'in 30. Hadisinde Buharî'den o da İbn Abbas'tan (son cümle hariç) naklen Hz. Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmişlerdir:

"Sıddıklar (doğrular) üç kişidir; Yasin ailesinin mümini Habib-i Neccar, Firavun ailesinin mümini Hazkil ve onların en üstünü olan Ali b.Ebî Tâlib."

Şeyh Süleyman Belhî el-Hanefî *Yenabiu'l-Mevedde*'nin42. babının başında İmam Ahmed'in *Müsned*'inden naklen, Ebu Nuaym, İbn Meğazilî ve Harezmi *Menakıb*'da Ebî Leyla ve Ebu Eyyub Ensârî'den naklen, İbn Hacer-i Mekkî *Savaik*'te 40 hadisten 31. hadiste Ebu Nuaymdan naklen, İbn Asakir Ebî Leyla'dan naklen, Muhammed b. Yusuf Gencî *Kifayetu't-Talib*'in24. ba-

1- Hadid, 19.

2- Nisâ, 69.

bında müsned olarak Ebî Leyla'dan rivayet etmekte ve rivayetin sonunda şöyle demektedir: "Muhaddis-i Şam kendi tarihinde, Hâfız Ebu Nuaym *Hilyetu'l-Evliya'* da Hz. Ali'nin (a.s) haletlerinin tercümesinde, bunların hepsi de Hz. Muhammed'den (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmişlerdir:

"Sıddıkla (doğrular) üç kişidir; Yasin ailesinin mümini Habib Neccar (ki şöyle dedi: 'Ey kavmim elçilere uyun. '), Firavun ailesinin mümini Hazkil (ki şöyle dedi: 'Acaba Allah Rabbim'dir, diyen birini mi öldüreceksiniz. ') ve onların en üstünü olan Ali b. Ebî Tâlib."

Gerçekten ilginçtir, âdet ve bağnazlıklar nasıl da ilminizi ve insafınızı mağlup etmiş! Bizzat kendi âlimlerinizin naklettiği birçok rivayet de Kur'ân ayetleri gibi Hz. Ali'nin (a.s) sıddıkların en üstünü olduğunu ispat etmektedir. Bununla birlikte başkalarına sıddık diyorsunuz; oysa onların sıddık olduğuna dair tek bir ayet dahi nakledilmemiştir.

Allah aşkına muhterem beyler biraz insaf ediniz ve âdetleri bir kenara bırakınız. Acaba Kur'ân-ı Kerim'in, sıddıklardan (doğrular) olduğunu söylediği ve kendisine uymayı emrettiği birinin şahadetinin reddedilmesi ve hatta kendisine hakaret edilmesi doğru bir şey miydi?

Acaba Hz. Resulullah'ın (s.a.a), *"bu ümmetin sıddığı"* diye tanıttığı ve Kur'ân-ı Kerim'in de sadakatini doğruladığı birinin yalan yere tanıklıkta bulunmasını akıl kabul ediyor mu?

Ali, Hak ve Kur'ân İledir

Peygamber-i Ekrem (s.a.a), *"Hak Ali iledir ve Hak da Ali iledir."* diye buyurmamış mıdır? Nitekim Hatib Bağdâdî *Tarih-i Bağdâdî*, c.4, s.321'de, Hâfız b. Merduye *Menakıb'* da, Deylemî *Firdevs'te*, Hâfız Heysemî *Mecmeu'z-Zevaid*, c.7, s.236'da, İbn Kuteybe *el-İmamet-u ve's-Siyase*, c.1, s.68'de, Hâkim Ebu Abdullah Nişâbûrî *Müstedrek*, c.3, s.124-de, İmam Ahmed Hanbel *Müsned'* de, Taberânî *Evset'te*, Hatib Harezmi *Menakıb'* da, Fahr-i Râzî *Tefsir*, c.1, s.111'de, İbn Hacer-i Mekkî *Camiu's-Sağir*, c.2, s.74, 75 ve 140'ta, yine *Savaik'in* 9. babının 2. Faslında Hz. Ali'nin (a.s) faziletleri hakkındaki hadislerin 21. hadisinde (*Evset'ten*, o da Ümmü Seleme'den naklen), Şeyh Süleyman Belhî Hanefî, *Yenabiu'l-Mevedde'nin* 20 babında *Cemu'l-Fevaid*, *Evsetve Sağir-i Taberânî*, *Feraid-i Himvoinî*, *Menakıb-ı Harezmi* ve *Rebiu'l-Ebrar-i Zemahşeri'* den naklen (Ümmü Seleme ve İbn Abbas'tan naklen), yine *Yenabiu'l-Mevedde* Celaluddin Süyûtî'nin *Camiu's-Sağir'in-*

den naklen b. 65, s.185'de, yine s.116'da *Tarihu'l-Hulefa'* dan naklen, ayrıca s.358'-de *Feyzu'l-Kadir*'in 4. cildinden İbn Abbas'tan naklen, s.237'de *Menakıbu's-Sab'in*'in 44. hadisinden *Sahib-i Firdevs*'ten naklen, s.283'de 59. babın zımında *Savaik*'in ikinci faslından Ümmü Seleme'den naklen ve Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafiî de *Kıfayetu't-Talib*'de bazısını Ümmü Seleme'den, bazısını Ayşe'den, bazısını da Muhammed b. Ebu Bekir'den naklen Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu yazmışlardır:

"Ali Kur'ân iledir, Kur'ân da Ali iledir; bu ikisi havuzun başında yanıma gelinceye kadar birbirinden ayrılmazlar."

Bazıları ise şu ibareyle rivayet etmişlerdir:

"Hak sürekli Ali iledir, Ali de hak iledir; bunlar asla birbirlerinden ayrılmazlar."

İbn Hacer, *Savaik*'in 9. babının 2. faslında s.77'de Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) ölüm döşeginde şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

"Ben sizin aranızda, Allah-u Teala'nın kitabını ve itretim olan Ehlibeyt'imi bırakıyorum."

Daha sonra Hz. Ali'nin (a.s) elinden tutup kaldırarak şöyle buyurdular:

"Bu Ali Kur'ân iledir ve Kur'ân da Ali iledir; bunlar Havuz'da yanıma gelinceye kadar birbirinden ayrılmazlar. Ve ben onların her ikisinden kendilerine bıraktığım hilâfet makamını soracağım."

Yine genellikle Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu naklediyorlar:

"Ali Hak iledir, Hak da Ali iledir; Ali nereye dönerse hak da onunla döner."

Sibt b. Cevzî *Tezkiretu Havassi'l-Ümme*, s.20'de **Gadir Hadisi** konusunda Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu naklediyor:

"Allah'ım, Ali nereye ve nasıl dönerse hakkı onunla döndür."

İbn Cevzî, bu hadis hakkında görüşünü belirterek şöyle diyor: "Bu hadis, Ali ile sahabeden biri arasında ihtilâf olduğunda hakkın Ali ile olduğuna delâlet etmektedir."

Ali'ye İtaat, Allah'a ve Peygamber'e İtaattir

Bu zikrettiğim kitapların yanı sıra diğer muteber kitaplarınızda da nakle-dildiğine göre Peygamber-i Ekrem (s.a.a) birçok mekan ve mahallelerde farklı ibarelerle şöyle buyurmuştur:

"Ali'ye itaat eden bana itaat etmiştir, bana itaat eden ise Allah'a itaat etmiştir; Ali'yi inkâr eden beni inkâr etmiştir, beni inkâr eden de Allah'ı inkâr etmiştir."

Ebu'l-Feth Muhammed b. Abdulkerim Şehrîstânî *Milel ve Nihel* kitabında Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu naklediyor:

"Ali bütün durumlarda hak üzeredir; nereye dönerse dönsün hak onunla döner."

Bunca muteber kitaplarınızda yer alan açık rivayetlere rağmen, Ali'yi ret veya inkâr etmek ve ondan yüz çevirmek, Allah Teala'yı ve Resulü'nü ret ve inkâr etmek, hak ve hakikatten yüz çevirmek değil midir?

Ebu'l-Mueyyid Muvaffak b. Ahmed Harezmi *Menakıb*'da, Muhammed b. Talha eş-Şafî *Metalibu's-Süul*'de ve İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nde Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) açıkça şöyle buyurduğunu rivayet etmekte-ler:

"Ali'ye ikram eden bana ikram etmiştir, bana ikram eden de Allah-u Teala'ya ikram etmiştir; Ali'ye hakaret eden bana hakaret etmiştir, bana hakaret eden de Allah-u Teala'ya hakaret etmiştir."

İnsaflı beyler, vuku bulan olayları, kendi kitaplarınızda yer alan bunca ri-vayet ve hadislerle tatbik ederek adalet üzere hükmedin ve zavallı Şiîlere karşı o kadar da kötümser olmayın.

Sizin, "Halife şeriatın zahirine göre hükmetmekle görevliydi, şahadet ayeti genel olduğu için de şeriatın kabul etmiş olduğu şahitler olmaksızın sade-ce bir iddia üzere Müslümanların malını Fatıma'ya veremezdi." sözünüze gelince... Önce de söylediğim gibi bu mal Müslümanların malı değildi, Fatıma'nın (a.s) tasarrufunda olan bir mülktü ve bağıştı.

İkinci olarak, eğer halife gerçekten şeriat hükümlerini icra ediyor idiyse, bir kıl kadar dahi Şeriat hükümlerine aykırı davranmaması icap ederdi. O hâlde neden ayrıcalık yaparak bazı kimselere, şahitleri olmaksızın sırf bir iddia üzere Müslümanların malından veriyordu? Bu hüküm ve halifenin

ihtiyatı, sadece Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) emaneti olan mazlum Fatıma (a.s) hakkında mı uygulandı? Halbuki bilindiği gibi Hz. Fatıma'nın (a.s) sözünün doğruluğu ve Hz. Ali'nin (a.s) tanıklığının kabulü herkesçe açık ve belliydi.

İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nin c.4, s.105'inde şöyle diyor: Bağdat'ın batı medresesinin üstadı Ali b. Farikî'ye; "Fatıma doğru sözlü biri miydi?" diye sordum. Cevaben; "Evet" dedi. Ben, "Eğer doğru sözlü biri idiyse, o hâlde halife neden Fedek'i Fatıma'ya vermedi?" diye sorduğumda, tebessüm ederek şakacı biri olmadığı hâlde güzel bir söz söyledi; o sözün özeti şudur:

"Eğer o gün sırf iddia üzere Fedek'i Fatıma'ya vermiş olsaydı, Fatıma ertesi gün de gelir kocası için hilâfeti isterdi. Böyle olunca da halifenin mecburen hakkı haklıya vermesi gerekirdi; çünkü önceden onun doğruluğunu onaylamış olacaktı."

Binaenaleyh bu konu büyük âlimleriniz nezdinde apaçıkmiş; onlar, insaf üzere gerçeği tasdik etmişler. İlk günden beri hak mazlum Fatıma (a.s) ile idi. Ancak siyaset, makamlarını korumak için bilerek Fatıma'nın kendi hakkından mahrum edilmesini gerektiriyordu.

Hâfız: Halife şahit olmaksızın Müslümanların malını kime verdi?

Câbir Olayı ve Ona Mal Bağışlanması, Akıl Sahiplerinin İbret Almasına Sebep Olmaktadır

Davetçi: Örneğin Câbir, "Peygamber-i Ekrem (s.a.a) bana Bahreyn malından (bir miktar mal) vereceğini vaat etmişti." diye iddia edince, itiraz edilmeden ve şahit istenmeden ona Müslümanların malından 1500 dinar verildi.

Hâfız: Bu haberi ben görmedim, sizin kitaplarınızda geçiyor olabilir. Ayrıca şahit istemediği nereden bellidir?

Davetçi: Görmemeniz çok tuhaf; çünkü âlimlerinizin âdil bir sahabenin rivayet etmiş olduğu haber-i vahidin kabul edileceğine dair getirdikleri delil, Câbir b. Abdullah b. Ensârî'nin bu haberidir.

Nitekim Şeyhu'l-İslâm Askalânî *Fethu'l-Bari fi Şerh-i Sahihî'l-Buharî*, "Men Yukeffilu An Meyyitin Deynen" babında şöyle diyor:

"Bu haber, sahabeden âdil olanların verdiği haberin kabul edilebileceğine delâlet etmektedir; bu kendi menfaatine de olsa fark etmez. Çünkü Ebu Bekir Câbir'den, iddiasının sıhhati hakkında şahit istemedi."

Bu haberi Buhârî kendi *Sahih*'inde daha detaylı olarak nakletmiştir. Humus kitabının, "*Ma Kataa'n-Nebiyu Mine'l-Bahreyn*" babında şöyle yazmıştır:

Bahreyn malını Medine'ye getirdiklerinde Ebu Bekir'in münadisi şöyle seslendi: "Her kime Peygamber-i Ekrem (s.a.a) bir şey vaat etmişse veya Peygamber-i Ekrem'den (s.a.a) bir alacağı varsa gelip alsın." Câbir gelerek, "Resulullah (s.a.a) Bahreyn malından bana (bir miktar mal) vermeyi vaat etmişti." dedi. Bahreyn fethedilip Müslümanların tasarrufuna geçince, şahit istenmeksizin sırf iddia üzerine Câbir'e 1500 dinar verildi.

Yine Celaluddin Süyûtî, *Tarihu'l-Hulefa* kitabının "Hilâfet-i Ebu Bekir" faslında, Ebu Bekir'in hilâfeti zamanında ortaya çıkan olayları rivayet ederken Câbir'in olayını da rivayet etmektedir.

Beyler şimdi Allah için söyleyin, acaba bu amel bir ayrımcılık ve fark gözetmek değil miydi? Eğer Ebu Bekir şahadet ayetinin hilafına, şahit istemeksizin Müslümanların malından sırf iddia üzere Câbir'e bir miktar para vermişse ve bunda herhangi bir sakınca görmemişse, Müslümanların malı olmuş olsaydı bile (halbuki bilindiği gibi Fatıma Fedek'te tasarruf ediyordu) Fedek'i de, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) emaneti ve doğru sözlü kızı olan Hz. Fatıma'nın kalbini kırmadan iddiasını kabul ederek kendisine geri vermesi gerekmez miydi?

Ayrıca bilmek icap eder ki Buhârî ve diğer âlimler, kendi menfaatine bile olsa âdil bir sahabenin haberini kabul etmektedirler. Ama bilindiği gibi sıra Hz. Ali'ye (a.s) gelince, kendi lehine olduğu bahanesiyle onun sözünü reddetmektedirler. Acaba Hz. Ali sahabeden, hatta sahabenin en mükemmelisi değil miydi? Eğer meseleye insafıca bakacak olursanız, işin içinde bir hile olduğunu, hak ve hakikatin icra edilmesi niyetinde olunmadığını tasdik edersiniz.

Hâfız: Ebu Bekir'in Câbir'den şahit istememesinin sebebi, Câbir'in Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) yakın ashabından ve onun terbiye etmiş olduğu bir kişi olmasından dolayıdır. Ayrıca bilmek icap eder ki Câbir, "*Kim bilerek bana iftira ve yalan isnat ederse cehennemde yerini hazırlamalıdır.*" hadisini de

mutlaka duymuştur. Bu şiddetli tehdit karşısında, Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) terbiye ettiği mümin bir sahabe, kesinlikle boş yere iftira atmaz ve yalan söylemez, bu değersiz dünya için âhiretini bozmaz ve Resulullah'a isnat ederek yalan söz nakletmez.

Davetçi: Acaba Câbir mi Peygamber-i Ekrem'e (s.a.a) daha yakındı, yoksa Hz. Peygamber'in terbiye etmiş olduğu Hz. Ali ve Hz. Fatıma mı?

Hâfız: Şüphesiz Ali ve Fatıma (r.a) ömürlerinin başından beri Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) terbiyesi altında büyümüşlerdir ve ona herkesten daha yakındırlar.

Davetçi: O hâlde Hz. Ali ve Hz. Fatıma'nın (a.s), böyle şiddetli bir tehdit karşısında Hz. Peygamber'e iftira ve yalan isnat etmeyeceklerini kabul ediniz. Dolayısıyla onlar Fatıma-ı Sıddika'nın (a.s) iddiasını kabul etmediler; zira onlar da sizin itiraf ettiğiniz gibi Ali ve Fâtıma'nın Câbir'den, hatta bütün sahabeden daha üstün olduğunu biliyorlardı. Nitekim Hz. Ali ve Hz. Fatıma (a.s) ne de olsa Tathir Ayeti'nin muhatabı olmuş masum kimselerdi.

Tathir Ayeti açıkça Muhammed, Ali, Fatıma, Hasan ve Hüseyin'in masumiyetine delâlet etmektedir.

Ayrıca bilmek gerekir ki kendi âlimleriniz de onların doğruluğunu tasdik etmişlerdir. Nitekim Peygamber-i Ekrem (s.a.a) Hz. Ali'yi (a.s)"*ümmetin sıddığı ve doğru olanı*" diye tanıtmış, Allah-u Teala da Kur'ân'da onu "sâdık" diye nitelemiştir.

Hz. Fatıma (a.s) hakkında ise hadis pek çoktur. Örneğin: Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî *Hilyetu'l-Evliya*, c.2, s.42'de Aişe'den şöyle rivayet etmektedir:

"Babası dışında Fatıma'dan daha doğru sözlü birini görmedim."

Tathir Ayeti'nin Nüzülü Hakkında Eleştiri

Hâfız: Bize göre Tathir ayetinin bu beş kişi hakkında indiği iddiası kesin değildir. Siz bizim kitaplarımızı da anlaşıldığı kadarıyla yakından biliyorsunuz, bu konuda hata ettiğinizi kabul edin; zira Kadı Beyzâvî'ye ve Zemaşerî'ye göre Tathir ayeti Hz. Resulullah'ın (s.a.a) hanımları hakkında nazil olmuştur; bu ayetin beş kişi hakkında indiğini söyleyen bir rivayet varsa da zayıftır; çünkü bu ayet bu mânânın tam aksine delâlet etmekte-

dir. Ayetin başı ve sonu Hz. Peygamber'in (s.a.a) hanımları hakkındadır; bu yüzden ayetin ortasını çıkarıp başkalarına ekleyemeyiz.

Tathir Ayeti'nin Hz. Peygamber'in Eşleri Hakkında Nazil Olmadığının İspatı ve Eleştirinin Cevabı

Davetçi: Sizin bu iddianız birçok açıdan doğru değildir. Evvela, ayetin başının ve sonunun Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) hanımları hakkında olduğunu ve bu yüzden Ali'nin ve Fatıma'nın ayetin muhatabı olmadığı hakkındaki sözünüze gelince... Bunun cevabı şudur: İnsanlar günlük konuşmalarında bazen konuşurken aniden sözlerini başka bir yöne atfederek başkalarına hitaben konuşurlar ve daha sonra da yeniden ilk sözlerine dönerler.

Böyle bir şey Arap edebiyatında ve şiirlerinde oldukça fazladır, hatta Kur'ân'da bile bunun birçok örneği vardır. Özellikle Ahzab Suresi'ne dikkat ediniz, Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) hanımlarına hitap ederken aniden müminlere hitap edilmekte, sonra yeniden kendilerine dönülmektedir. Bunun delillerini detaylı olarak size arz edebilirim. Ama bilindiği gibi bu toplantı buna müsait değildir.

Ayrıca bilmek icap eder ki, eğer bu ayet Hz. Resulullah'ın (s.a.a) hanımları hakkında olmuş olsaydı onlara özgü müennes zamir (dişil çoğul edatı) kullanılması ve böylece "**liyuzhibe ankünne ve yutahhir-rekunne**" denilmesi icap ederdi. Ama bilindiği gibi görüyoruz ki ayette müzekker edatı (**kum**) kullanılmıştır, bu da ayetin hanımlar hakkında değil, Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) Ehlibeyt'i hakkında nazil olduğunu açıkça göstermektedir.

Nevvab: Size göre de Hz. Fatıma o topluluktan biridir; o hâlde neden Hz. Fatıma göz önünde bulundurulmamış ve onun hakkında tenis (dişil) zamiri kullanılmamıştır?

Davetçi: (Alimlere işaret ederek) Alimlerin de bildiği gibi Hz. Fâtıma'nın olmasına rağmen müzekker zamirinin kullanılması edebiyattaki tağlip (ekseriyet) sanatı itibariyledir. Bir topluluk içinde erkeklerin çoğunlukta olduğu yerde müzekker zamir kullanılmaktadır, hatta bizzat bu ayetteki müzekker kip, bu görüşün zayıf olmadığını, aksine güçlü olduğunu göstermektedir.

Eğer bu ayet Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) hanımları hakkında nazil ol-

muş olsaydı, kadınlar topluluğu için müzekker edatının kullanılması hata olurdu.

Ayrıca, bilmek icap eder ki sizin muteber kitaplarınızda da yer alan sahih hadisler, bu ayetin hanımlar hakkında değil Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) Ehlibeyti hakkında nazil olduğuna hükmetmektedir.

Nitekim İbn Hacer-i Mekkî bütün bağnazlığına rağmen bu ayet hakkında *es-Savaiku'l-Muhrika* adlı kitabında şöyle diyor:

"Çoğu müfessirler bu ayetin Ali, Fatma Hasan ve Hüseyin hakkında nazil olduğunu beyan ediyor; zira ayette 'müzekker' (erkek) zamiri kullanılmıştır."

Hz. Peygamber'in (s.a.a) Eşleri Ehlibeyt'ten Değildir

Bundan da öte birçok delil Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) hanımlarının Ehlibeyt'ten olmadığına delâlet etmektedir. Nitekim *Sahih-i Müslim'de* ve *Camii'l-Usul'da* şöyle rivayet edilmiştir:

Hasin b. Semûre Zeyd b. Erkam'a, "Hz. Peygamber'in (s.a.a) hanımları da Ehlibeyt'ten midirler?" diye sorduğunda Zeyd şöyle dedi: "Allah-u Teala'ya andolsun ki hayır; çünkü kadın bir müddet eşiyile olur, boşanınca babasının evine döner ve babasının ailesine katılır, böylece kocasından bütünüyle kopar. Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) Ehlibeyti kendisine sadaka verilmesinin haram olduğu kimselerdir. Onlar hangi eve gitseler, nereye gitseler Hz. Peygamber'in Ehlibeyti olmaktan çıkmazlar."

Ayrıca bilmek icap eder ki, Şia kaynaklarında Ehlibeyt İmamları'ndan rivayet edilen bütün rivayetlerin yanı sıra bizzat kendi kaynaklarınızda yer alan sayısız hadis de bu mânânın aksine hükmetmektedir.

Tathir Ayeti'nin Ehlibeyt Hakkında Nazil Olduğunu Beyan Eden Ehlisünnet Kaynaklı Rivayetler

Nitekim İmam Sâlebî *Keşfu'l-Beyan* tefsirinde, İmam Fahr-i Râzî, *Tefsir-i Kebir* c.6, s.783'de, Celaluddin Süyûtî, *ed-Dürri'l-Mensûr*, c.5, s.199'da ve *Hasaisu'l-Kubra*, c.2, s.264'de, Nişâbûrî kendi tefsirinin 3. cildinde, İmam Abdurrazzak Res'anî, *Rumuzu'l-Kunuz* tefsirinde, İbn Hacer Askalânî, *el-İsabe*, c.4, s.207'de, İbn Asakir, *Tarih*, c.4, s.204 ve 206'da, İmam Hanbel *Müs-*

ned,c.1, s.331'de, Taberî, *Riyazu'n-Nazire*,c.2, s.188'de, Müslim *Sahih*,c.7, s.130'da; yine c.2, s.331'de, Nebhanî *Şerefu'l-Muebbed*(Beyrut baskısı), s.10'da, Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafiî altı müsnedhaberle *Kifayetu't-Talib*'in 100. babında, Şeyh Süleyman Belhî el-Hanefî, *Yenabiu'l-Mevedde*'nin33. babında *Sahih-i Müslim*'den, *Şevahid-u Hâkim*'den, o da Aişe'den, on rivayet Tirmizî-den, yine Hâkim Alauddevle Simnanî, Beyhakî, Taberânî, Muhammed b. Cerir, Ahmed b. Hanbel, İbn Ebî Şeybe, İbn Münzir, İbn Saad, Hâfız Zerendî ve Hâfız b. Merduye'den onlar da Ümmü Seleme'den, Ömer b.Ebî Seleme (Hz. Peygamber'in üvey oğlu), Enes b. Malik, Saad b.Ebî Vakkas, Vasile b. Eska' ve Ebu Said Hudrî'den Tathir Ayeti'nin beş kişi olan Âl-i Aba hakkında nazil olduğunu nakletmekteler.

Hatta İbn Hacer-i Mekkî sahip olduğu bütün bağnazlığa rağmen *Savaik*, s.85 ve 86'da yedi yoldan bu olayın sıhhatini rivayet etmekte ve bu ayetin Muhammed, Ali, Fatıma, Hasan ve Hüseyin hakkında nazil olduğunu itiraf etmektedir.

Seyyid b. Ebu Bekir b. Şahabuddin Alevî *Reşfetu's-Sadi Min Bahr-i Fezail-i Beni'n-Nebiyi'l-Hadi*,s.14 ila 19'da (Mısır 1303 baskısı) 1. bab'ın zımında Tirmizî, İbn Cerir, İbn Münzir, Hâkim, İbn Merduye, Beyhakî, İbn Ebî Hatem, Taberânî, Ahmed b. Hanbel, İbn Kesir, Müslim b. Haccac, İbn Ebî Şeybe ve Semhûdî'den ve diğer büyük âlimlerinizden yaptığı derin araştırmalarla bu ayetin Âl-i Aba olan beş kişi hakkında nazil olduğunu rivayet etmektedir.

Ayrıca deliller de, Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a), kendisine sadaka verilmesi haram olan Ehlibeyti'nin kıyamete kadar bu ayetin muhatabı olduğunu ispat etmektedir. *Cem'un Beyne's-Sihahi's-Sitte*'de *Muvatta*, *Sahih-i Buhârî*,*Sahih-i Müslim*, *Sünen-i Ebî Davud*, *Sünen-i Secistânî*,*Sünen-i Tirmizî*, *Camiu'l-Usul*'dan naklenbirçok fakih, tarihçi, muhaddis ve âlimlerinizin bu ayetin Âl-i Aba olan beş kişi hakkında nazil olduğunu itiraf ettikleri nakledilmiştir. Dolayısıyla sizin yanınızda bu ayetin Âl-i Aba hakkında nazil olduğu tevatür haddine ulaşmıştır. Birkaç inatçı ve bağnaz ve hakkı inkâr eden ulemanın bu haberi zayıf kabul etmesinin bütün bu muteber ve mütevatir rivayetler karşısında hiçbir değeri ve itibarı yoktur.

Küçük yarasa güneşin düşmanı değildir.

O karanlıklar içinde ancak kendine düşmandır.

Fatıma'nın (a.s) Hariresi İle İlgili Ümmü Seleme'nin Hadisi ve Tathir Ayetinin İnışı

Bazı kimseler, Harire (Muhallebi) Hadisi'ni naklederek Tathir ayetinin inışıyla ilgili olayı detaylı olarak, bazıları ise özetle nakletmişlerdir. Örneğin İmam Sâlebî Tefsirinde, İmam Ahmed b. Hanbel *Müsned*'inde ve İbn Esir *Camiu'l-Usul*'da (Sahih-i Tirmizî ve Müslim'den naklen) az bir farkla rivayet ettiğine göre Hz. Peygamber'in (s.a.a) hanımı Ümm-ü Seleme şöyle demiştir:

Resulullah (s.a.a) benim evimdeydi, Fatıma Resulullah için bir tas harire (muhallebi) getirdi, Resulullah (s.a.a) de sofada oturmuştu, mübarek ayaklarının altında Hayber malı bir aba seriliydi, ben de odamda namaz kılıyordum, Peygamber (s.a.a) Fâtıma'ya şöyle buyurdu: "Git kocanı ve çocuklarını da al getir." Ardından Ali Hasan ve Hüseyin gelerek muhallebi yemekle meşgul oldular, çok geçmeksizin Cebraîl nazil olarak onlara şu ayeti okudu:

"Ey Ehlîbeyt! Allah ancak sizden ricsi (her çeşit çirkinlik ve pislîği) gidermek ve sizi tertemiz kılmak istiyor."⁽¹⁾

Peygamber (s.a.a) daha sonra abanın artan kısmını onların üzerine örtterek mübarek elini göklere kaldırdı ve şöyle dedi:

"Allah'ım, bunlar benim itretim ve Ehlîbeytimdir; o hâlde onlardan her türlü pislîği gider ve onları temiz kıl."

Ümmü Seleme sonra şöyle diyor:

Ben de başımı abanın altına koyarak; "Ya Resulullah, ben de sizinleyim." dedim. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "Sen de hayır üzeresin." (Yani Ehlîbeytimin makamında değilsin, ama akibetin hayır üzeredir!)

O hâlde bu ayet sadece bu beş kişinin, her türlü küfür, nifak, şüphe, iftira, yalan, riya ve günahlardan uzak ve beri olduğuna delâlet etmektedir. Nitekim Fahr-i Râzî tefsirinde şöyle diyor: "Bu ayet, onların tüm günahlardan uzak olduğuna ve İlahî keramet ridasına büründüklerine delâlet etmektedir."

Bazı âlimlerin, kendi muteber kitaplarında Ali ve Fatıma'nın bu ayetin kapsamında olduğunu ve her türlü günah, kötülük, iftira ve yalandan münezzehe olduğunu nakletmelerine rağmen insafsızlık ederek Hz.

1- Ahzâb, 33.

Ali'nin (a.s) imamet iddiasını, Hz. Fatıma hakkındaki şahadetini ve Hz. Fatıma'nın Fedek hakkındaki iddiasını reddetmeleri gerçekten çok şaşılacak bir durumdur! Burada insafli kimselerin nasıl hükmedeceklerini bilemiyorum!

Konumuza dönelim, lütfen insaf üzere hüküm verin; Ali ve Fatıma gibi Allah-u Teala'nın, her türlü pislik ve kötülükten münezzehtir, yani büyük ve küçük günahlardan masum olmalarını irade buyurmuş olduğu kimselerin reddedilmesi, ama öte yandan Câbir gibi sıradan bir Müslüman'ın iddiasının kabul edilmesi doğru mudur?! O değerli ailenin haklarının çiğnenmesi insaf mıdır?!

Hâfız: Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) halifesi ve mümin bir sahabenin Resulullah'a (s.a.a) bütün yakınlığına rağmen kasten kalkıp Fedek'i gasbetmesi inanılacak bir şey değildir. Şüphesiz insan yaptığı her şeyi bir maksat üzere yapar. Bütün beytülmalı elinde bulunduran birinin Fedek'i gasbetmeye ne ihtiyacı olabilir ki?

Davetçi: Şüphesiz ki ihtiyaç meselesi değildi. Onlar Ehlibeyt-i zamanın Müslümanlarının gözünde küçük düşürmek, inzivaya itmek istiyorlardı. Çünkü Ehlibeyt hilâfet makamına daha evlâ ve layık olduğundan, onların hilâfeti hayal bile etmemeleri için fakr-u zaruret içinde olmaları ve kendi halleriyle meşgul olmaları gerekiyordu. Zira dünya peşinde olan insanlar, dünyalarının idare edileceği yere giderler.

Onlar, azamet, ilim, fazilet, takva ve edep sahibi bu ailenin zengin oldukları takdirde halkın onlara daha çok yöneleceğini tahmin ediyorlardı. İşte bu yüzden Fedek'i siyaset gereği gasbettiler ve onların güçlenebilecekleri tüm yolları kapadılar.

Ehlibeyt'in Humus Hakkından Mahrum Kılınması

Bu gasp edilen yollardan biri de Ehlibeyt'in sabit hakkı olan humus idi. Allah-u Teala Hz. Peygamber ve Ehlibeytine sadakayı haram kıldığından dolayı, ümmetin ekseriyetinin icmasıyla onlara humus yolunu açmış ve Enfâl Suresi'nin 41. ayetinde açıkça şöyle buyurmuştur:

"Bilin ki, ganimet olarak ele geçirdiğiniz şeylerin humusu (beşte biri), Allah'ın, Resul'ün, onun akrabalarının, yetimlerin, yoksulların ve yol-

cunundur. Eğer Allah'a, hak ile batılın birbirinden ayrıldığı gün, iki ordunun karşı karşıya geldiği günde (Bedir savaşında) kulumuza inanıyorsanız (ganimeti böyle bölüşün). Allah her şeye kadirdir."

Böylece Ehlîbeyt kıyamete kadar refah ve huzur içinde yaşayacak, halka muhtaç olmayacaktı. Ama bilindiği gibi Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) vefatından sonra bu açıdan da Ehlîbeyt'i baskı altında tuttular. Ebu Bekir, taraftarlarıyla birlikte açık ve sabit olan humus haklarını da onlardan aldı. Humus paralarıyla savaş malzemeleri alınması gerektiğini ifade ettiler. Böylece Ehlîbeyt her yönden mahrum edildi. Çünkü sadaka kendilerine haramdı, var olan açık humus hakları da ellerinden alındı. Nitekim İmam Şafî *Kitabu'l-Umm'* da bu konuyla ilgili şöyle diyor:

"Ehlîbeyt'e sadaka yerine humus verilmiştir. Onlara az veya çok sadaka verilemez. Onların sadaka alması, tanıyanların da onlara sadaka vermesi haramdır. Onlara humsun yasaklanmış olması bile onlar için sadakayı helâl kılmaz."

Ömer b. Hattab'ın zamanında, "humus çok arttı, hepsini Peygamber'in akrabalarına vermek olmaz, savaş teçhizatı almak icap eder." bahanesiyle bu hakları da elinden alındı ve şimdiye kadar da bu İlahî haklarından mahrum kılınmışlardır.

Hâfız: İmam Şafî humsun beşe bölünmesini, Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) hakkının Müslümanların ihtiyaç ve maslahatları yolunda harcanmasını, bir bölümünün yakınlık sahiplerine ve diğer üç kısmının da yetimlere, fakirlere ve yolda kalmışlara harcanmasını açıkça beyan etmiştir.

Davetçi: Müfessirlerin ekseriyetinin ittifakına göre, bu ayet Hz. Resulullah'ın (s.a.a) evlâtlarına ve akrabalarına yardım için nazil olmuştur. Humus onlara harcanıyordu; ama bilindiği gibi Şia Ehlîbeyt'e uyararak, bu konuda var olan apaçık ayet sebebiyle humsu altı kısma ayırmaktadır. Allah-u Teala'nın, Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) ve yakınlık sahiplerinin payı masum İmama verilmektedir. İmanın gaybetinde de adil fakih ve müctehit olan bir naibine veriliyor, o da uygun gördüğü yerde Müslümanların maslahatı için harcıyor. Diğer üç pay ise Benî Haşim'den olan yetimlere, muhtaçlara ve yolda kalmışlara verilmektedir.

Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) vefatından sonra Hâşimoğulları'ndan bu hakkı da gasbettiler. Nitekim Süyûtî *Durru'l-Mensur*, s.3'de, İmam Sâlebî *Keşfu'l-Beyan* tefsirinde, Zemahşerî *Keşşaf'ta*, Kuşçî *Şerh-i Tecrid'de*, Nesaî

el-Fey' kitabında ve daha birçok âlim kendi eserlerinde bu hakkın Hz. Peygamber'in (s.a.a) vefatından sonra akıllı siyasetçiler tarafından kendi mak-satlarını ilerletmek için alındığını yazmaktadırlar!!!

Hâfız: Siz, müçtehidin görüş hakkı olduğuna inanmıyor musunuz? Şüphesiz Ebu Bekir de Müslümanlara yardım etmek için böyle bir içtihatla bulunmuştur.

Davetçi: Evet müçtehidin görüşü câizdir; ama nass karşısında değil. Siz Ebu Bekir ve Ömer'in görüşlerini, Kur'ân ve sünnet karşısında geçerli mi görüyorsunuz? İnsafla söyleyin bu câiz midir?

Allah-u Teala ve Peygamber-i Ekrem (s.a.a) bir hüküm verince, halife üm-metin yararı bahanesiyle naslar karşısında içtihat edebilir mi? Lütfen biraz insaflı olun. Bu işte art bir niyet olduğunu sezmiyor musunuz? Şüphesiz akıllı ve tarafsız bir insan olaya dikkatle bakacak olursa, kötü niyeti sezer ve olayın hiçte o kadar basit olmadığını anlar. Gerçekte onların maksadı Hz. Peygamber'in (s.a.a) ailesini perişan etmektir.

Allah-u Teala Ali'yi Peygamber'in Şahidi Kılmıştır

Ayrıca bilmek icap eder ki Allah-u Teala Hz. Ali'yi Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) şahidi kılmıştır. Nitekim Kur'ân-ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır:

"Rabbinden açık bir belge üzerinde bulunan, onu (Peygamber'i) ken-disinden bir şahit (Ali) izleyen..."⁽¹⁾

Hâfız: Bana göre ayetteki belge sahibinden maksat, Peygamber-i Ekrem (s.a.a), şahit ise Kur'ân'dır. Sizin, "şahid" in Ali (k.v) olduğuna dair deliliniz nedir?

Davetçi: Ben ayetlerde tasarrufta bulunmak ve Kur'ân'ı kendi görüşüme göre yorumlamak cesaretine sahip değilim. Kur'ân-ı Kerim'in dengi olan Ehlibeyt, bu ayetteki şahitten maksadın Hz. Ali (a.s) olduğunu açıkça beyan etmiştir.

Üstelik âlimleriniz ve müfessirleriniz de bu konuda otuzun üstünde ri-vayet nakletmiştir. Örneğin, İmam Sâlebî *Tefsiri'*nde üç hadis rivayet etmiş, Celaluddin Süyûtî ise *Durru'l-Mansur'* da İbn Merduye, İbn Ebî Ha-

1- Hûd, 17.

tem ve Ebu Nuaym'den rivayet etmiştir. İbrahim b. Muhammed Himvinî ise, *Feraidu's-Simtayn*'de üç senetle nakilde bulunmuştur. Süleyman Belhî el-Hanefî ise 26. babda; Sa'lebî, Himvinî, Harezmi, Ebu Nuaym ve Vâkidî'den rivayet etmektedir. İbn Meğazilî de İbn Abbas, Câbir b. Abdullah ve başkalarından rivayet etmektedir. Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî de üç yolla rivayet etmektedir.

Ayrıca bilmek icap eder ki Taberî, İbn Meğazilî, İbn Ebî'l-Hadid, Muhammed b. Yusuf Gencî (*Kıfayetu't-Talib*, 62. bab) ve benzeri âlimlerin de bu inançtadır. Az bir kelime farklılığıyla ayetteki şahitten maksadın Hz. Ali olduğunu beyan etmişlerdir.

Hatip Harezmi, *Menakıb*'ta şöyle diyor:

İbn Abbas'a, "Ayetteki şahit kimdir" diye sorduklarında, "Şahit Peygamber-i Ekrem için şahitlik eden ve onun kendisinden olan Ali'dir." dedi.

Bu yüzden kendi âlimlerinizin de tasdik etmiş olduğu üzere, ümmetin, Allah-u Teala'nın Hz. Peygamber'in (s.a.a) şahidi kıldığı Hz. Ali'nin şahitliğini kabul etmesi farzdı.

Resulullah (s.a.a) Huzeyme b. Sabit'in şahadetini iki kişinin şahadeti gibi kabul etmiş, onu, "Zu's-Şahadeteyn" (iki şahadet sahibi) diye adlandırmıştır. Allah-u Teala da bu ayette, Hz. Ali'yi Müslümanlar arsında Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) şahidi kılarak onun için bir özellik tanımıştır. Tathir Ayeti'ne göre de Hz. Ali (a.s) masum ve hatadan münezzehtir; kendi menfaatleri için asla yalan yere şahadette bulunmaz.

Bilemiyorum, nasıl cesaret ettiler, hangi şer'î delile göre şahadetini kabul etmediler? Hatta kendisine hakaret bile ettiler. Şahitliğini reddederken de, "Bu işte menfaat sahibidir" dediler, bu delil üzere de tanıklığını kabul etmediler.

Ayrıca mecliste ve gıyabında birçok kinayelerle hakaret ettiler, bunların sadece bazısına daha önce işaret etmiş olduğum için konunun detayına girmiyorum. Dünyayı üç talakla boşayan, insanların en takvalısı olan, dost düşman herkesin kabul etmiş olduğu Ali gibi bir şahsiyetin, kendi kitaplarınızda bile yazıldığı üzere, ağzıma almaktan haya ettiğim sözlere muhatap olmasına râzı olur musunuz?

Velhasıl, insanlara, 'Ali bu işte menfaat sahibidir' iddiasıyla Ali'nin (a.s) eşi için -hâşâ- yalan yere tanıklık edebileceği izlenimini verdiler. Halbuki

bilindiği gibi Allah-u Teala onun tanıklığını kabul etmiş, bunlar ise oyunlar oynayarak onun tanıklığını reddetmiştir.

Nazil olan onca Kur'ân ayetlerinin, velâyet makamını pekiştirmesinin ve Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) Hz. Ali (a.s) hakkındaki onca tavsiyelerinin neticesi bu mu olmalıydı?

Hız. Ali'ye o kadar eziyet ettiler ki, "Şıkşıkıyye Hutbesi"nde dert yanarak şöyle demektedir: "Gözümde diken, boğazımda kemik varmışçasına sabrettim." Hz. Ali'nin (a.s) bu iki cümlesi, onun sonsuz derdini, acısını ve sabrını anlatmaktadır.

Bir başka yerde de şöyle buyurmuştur:

"Allah'a andolsun ki, Ali b. Ebî Tâlib çocuğun annesinin memesine duyduğu iştiyaktan daha şiddetlisini ölüme duymaktadır."

Hız. Ali'nin (a.s) içi dertle doluydu, hayattan bıkmıştı, en büyük şaki Abdurrahman b. Mülcem zehirli kılıcıyla başını ibadet mihrabında yarınca, "Kâbe'nin Rabb'ine andolsun ki kurtuldum." diye buyurmuştur.

Kendi büyük tarihçilerinizin de yazdığı üzere ilk günlerde olmaması gereken şeyleri yaptılar, söylenmemesi gereken şeyleri söylediler. Ama bugün siz bilginlerin artık Allah-u Teala ve Resulü'nun sevgilisi olan Hız. Ali'yi incitmesi ve meseleyi avam halka yanlış aktarması doğru değildir. Sizin de bildiğiniz gibi Hız. Ali'yi incitmek, Resulullah'ı (s.a.a) incitmek demektir.

Hız. Ali'yi İncitenleri Kınayan Rivayetler

Büyük âlimlerinizden İmam Ahmed b. Hanbel kendi *Müsned'*inde birkaç yolla ve İmam Sâlebî kendi *Tefsiri'*nde, Himvinî ise *Feraid'*de Hız. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmişlerdir:

"Ali'yi inciten beni incitmiştir. Ey insanlar Ali'yi inciten kıyamette Yahudi veya Hıristiyan olarak haşrolacaktır."

İbn Hacer-i Mekkî 9. babın 2. faslının zımında, 16. hadiste, Sa'd b. Ebî Vakkas'tan ve Muhammed b. Yusuf da *Kıfayetu't-Talib'*in 68. babında müsned olarak Resulullah'tan (s.a.a) şöyle rivayet etmektedir:

"Ali'ye eziyet eden, bana eziyet etmiştir."

İzin verirseniz aklıma gelen bir hadisi nakledeyim; ne de olsa Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) hadisini duymak da ibadettir. Bu hadisi Buharî *Sahih*'de, İmam Ahmed *Müsned*'de, Ali Hemedânî eş-Şafiî *Meveddetü'l-Kurba*'da, Hâfız Nuaym İsfahanî *Ma Nezele Mine'l-Kur'ânîfi'Ali*'de, Hatib Harezmi *Menakıb*'da, İbn Meğazilî eş-Şafiî *Menakıb*'ta, Hâkim Ebu'l-Kasım Haskanî Hâkim Ebu Abdullah Hâfız'dan, o da Ahmed b. Muhammed b. Ebu Davud'dan, o da Ali b. Ahmed-i İclîden, o da İbad b. Yakub'dan, o da Ertat b. Habib'den, o da Ebu Halid Vâsîfî'den, o da Zeyd b. Ali b. Hüseyin'den, o da babası Hüseyin b. Ali'den, o da babası Ali b. Ebî Tâlib'ten nakletmişlerdir. Bu ravi-lerin hepsi de kendi kollarından tutarak demişlerdir ki: Peygamber-i Ekrem (s.a.a) de böylece mübarek kılından tutarak şöyle buyurdular:

"Ya Ali, her kim senin bir tek kılını dahi incitirse, beni incitmiştir, beni inciten Allah'ı incitmiştir; kim de Allah'ı incitirse Allah'ın lâneti onun üzerine olsun."

Seyyid b. Bekr b. Şahabuddin Alevî *Reşfetu's-Sadi Min Bahr-i Fezail-i Beni'n-Nebiyi'l-Hadi*, s.60'da 4. babın zımında Taberânî'nin *Kebir*'inden, İbn Habbab'ın *Sahih*'inden ve Hâkim'den hadisi sahih kabul ederek Hz. Ali'den (a.s)Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir:

"Kim Ehlibeytim hakkında bana eziyet ederse, Allah'ın lâneti onun üzerine olsun."

Bu samimi sözlerimin etkili olmasını ümit ediyorum; siz muhterem beyler, Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) daha çok üzülmesine ve mukaddes ruhunun incinmesine râzı olmayın. İlahî adalet mahkemesinde cevap vermek zordur. (Bu toplantı müddetince ağlar gözle konuşuyordum, orada olanların, hatta bazen Hâfız'ın bile gözlerinden yaşlar akıyordu.)

Siz beyler biraz düşünün, dikkatli olun, kendinizi olayın içerisinde görerek bakın ki, daha iki ay önce Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) huzurunda kendisine biat etmiş, Allah-u Teala ve Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) emriyle ona teslim olmuş bu ümmet arasında Hz. Ali'nin (a.s) tanıklığının reddedilmesi, Hz. Fatıma'nın mülküne el konulması ve onlara hakaret edilmesi, Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) bu iki emanetini ne kadar üzdü ve İslâm düşmanlarını ne kadar hoşnut etti!

Mazlum Fatıma (a.s) o kadar rahatsız olup gazaplandı ki, genç yaşta dert ve hüzn içinde dünyadan ayrıldı.

Hâfız: Şüphesiz Hz. Fatıma ilkin rahatsız olup öfkelenmiştir; ama daha sonra halifenin hak üzere hüküm verdiğini görünce, onlardan râzı olup büyük bir gönül râzılığı içinde dünyadan ayrılmıştır.

Hz. Fatıma (a.s) Son Nefesine Kadar Ebu Bekir ve Ömer'den Râzı Olmadı

Davetçi: Eğer durum dediğiniz gibi olmuş olsaydı, o zaman neden büyük ve değerli âlimleriniz bunun tam aksini yazmışlardır. Örneğin, Buharî ve Müslim gibi iki güvenilir âliminiz kendi Sahih'lerinde şöyle yazmışlardır:

"Hz. Fatıma Ebu Bekir'i gazaplı hâliyle terk etti; öfkeli kaldı ve ömrünün sonuna kadar onlarla konuşmadı. Vefat edince Hz. Ali (a.s) Fatıma'nın cenaze namazını kıldırdı ve geceleyin defnetti. Ebu Bekir'i haberdar etmediler ve onun cenaze namazına katılmasına izin vermediler."⁽¹⁾

Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafî *Kıfayetu't-Talib*'in 99. babında bu rivayeti nakletmiştir. Yine İbn Kuteybe de *el-İmamet-u ve's-Siyase* kitabının 14. sayfasında şöyle nakletmiştir:

Fatıma (a.s) ölüm döşeginde Ebu Bekir'e ve Ömer'e şöyle dedi: "Allah'ı ve meleklerini şahit tutuyorum ki, sizin ikiniz beni öfkeliendirdiniz, beni hoşnut etmediniz, eğer Peygamber-i Ekrem'i (s.a.a) görecek olursam, ikinizi de şikâyet edeceğim."

Yine aynı kitapta şöyle yazmıştır:

"Hz. Fatıma ölünceye kadar Ebu Bekir'den hoşnut olmadı ve ondan uzak durdu."

Bu ve sizin diğer muteber kitaplarınızda yazılan sayısız rivayetler ışığında lütfen tarafsızca ve insafılıca hüküm verin. Bu rivayetlerin telif yolunu bana da söyleyin.

Fatıma'yı İncitmek Allah'ı ve Peygamber'i İncitmektir

Örneğin, İmam Ahmed *Müsned*'de, Süleyman Kunduzî *Yenabiu'l-Mevedde*'de, Ali Hemedânî *Meveddetü'l-Kurba*'da, İbn Hacer *Savaik*'da (Tirmizî), Hâkim ve

1- Nitekim Buharî, Sahih'in 5. cildinde Hayber Gazvesi babı s.9'da ve hakeza c.8, "Kavl'un-Nebiy:La nuverrisu,ma tereknahu sadaka" babı, s.87'de: "Hz. Fatıma dünyadan göçünceye kadar Ebu Bekir'le konuşmadı." demiştir.

benzerlerinden naklen) çok az bir tabir ve lafız farklılıklarıyla Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) defalarca şöyle buyurduğunu rivayet etmektedirler:

"Fatma benim bir parçamdır, gözümün nurudur, kalbimin meyvesidir ve ruhumdur; onu inciten beni incitmiştir, beni inciten Allah'ı incitmiştir; Onu gazaplandıran beni gazaplandırmıştır, ona eziyet den bana eziyet etmiştir."

İbn Hacer *İsabe'* de Fatma'nın (a.s) biyografisini anlatırken Buharî ve Müslim'den naklen Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

"Fatma benim bir parçamdır, ona eziyet eden bana eziyet etmiştir, onu rahatsız eden beni rahatsız etmiştir."

Muhammed b. Talha eş-Şafiî *Metalibu's-Süul*, s.6'da, Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî *Hilyetu'l-Evliya*, c.2, s.40'da ve İmam Nesâî *Hesaisu'l-Alevi'* de Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedirler:

"Fatma benim kızım ve bir parçamdır; onu rahatsız eden beni rahatsız etmiştir, ona eziyet eden bana eziyet etmiştir."

Ebu'l-Kasım Hüseyin b. Muhammed (Rağib-i İsfahanî) *Muhazaratu'l-Udeba*, c.2, s.214'de Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

"Fatma benim bir parçamdır; öyleyse onu gazaplandıran beni gazaplandırmıştır."

Hâfız Ebu Musa b. el-Müsenna Basrî (Ö. H. 252) *Mucem'*inde, İbn Hacer Askalânî *İsabe*, c.4, s.375'de, Ebu Ya'la Musulî *Sünen'*inde, Taberânî *Mu'cem'*inde, Hâkim Nişâbûrî *Müstedrek*,c.3, s.154'de, Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî, *Fezailu's-Sahabe'*de, Hâfız b. Asakir *Tarihu's-Şam'*da, Sibte b. Cevzî *Tezkire*, s.175'de, Taberî *Zahair*,s.39'da, İbn Hacer-i Mekkî *es-Savaik*, s.105'de ve Ebu'l-İrfan es-Sebban *İs'afu'r-Rağibin*, s.171'de, Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) Hz. Fatıma'ya şöyle buyurduğunu rivayet etmektedirler:

"Ya Fatıma, Allah senin gazabın için gazap eder, senin hoşnutluğun için hoşnut olur."

Muhammed b. İsmail-i Buharî, *Sahih'in"Menakıb-ı Karabet-i Resulullah"* başında, s.71'de (Mesur b. Muhzime'den naklen) ve yine s.75'de Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

"Fatıma benim bir parçamdır; onu gazaplandıran beni gazaplandırmıştır."

Buharî ve Müslim'in *Sahih*'inde Ebu Davut ve Tirmizî'nin *Sünen*inde, Ahmed b. Hanbel'in *Müsned*'inde, İbn Hacer'in *Savaik*'inde, Şeyh Süleyman Belhî'nin *Yenabi*'sinde ve daha birçok muteber kitaplarınızda Hz. Fatıma'nın faziletleri hususunda birçok benzeri rivayetler nakledilmiştir. Bunları, Hz. Fatıma'nın onlardan hoşnut olmadan vefat ettiğini bildiren hadislerle nasıl değerlendirebiliyorsunuz?

Şeyh: Bu rivayetler doğrudur. Ama Hz. Ali'nin hakkında nakl olunmuştur. Zira Hz. Ali Ebu Cehl'in kızını almak isteyince Peygamber-i Ekrem (s.a.a) ona kızdı ve şöyle buyurdu: "*Her kim Fatıma'yı incitirse beni incitmiştir; beni inciten de Allah'ın gazabına uğramıştır.*" Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) bu sözlerden maksadı, Hz. Ali idi!!!

Davetçi: İnsan ve diğer hayvanlar arasında birçok fark vardır. İnsanı hayvandan ayıran iki önemli güç akıl ve fikirdir. Yani hayvandan üstün olanlar, hayatlarını akıl ve fikir önderliğinde şekillendirenlerdir. İnsan duyduğu her şeyi hemen kabul etmemelidir, akılla ve fikriyle değerlendirmelidir, akıllı kabul ediyorsa kabullenmeli, aksi takdirde reddetmelidir. İşte bu yüzden Kur'ân şöyle buyuruyor:

"Sözü işiten ve en iyisine tabi olan kullarımı müjdele. İşte onlar Allah'ın kendilerini hidayete erıştirdikleridir ve onlar temiz akıl sahipleridir."⁽¹⁾

Geçmişlerinizin nakletmiş olduğu rivayetleri akıl tezgahında cerh ve tadil etmeden, üzerinde durup düşünmeden, bu akşam yaptığımız gibi hemen kabul diyor ve tekrarlıyorsunuz. Bu yüzden kısa olarak bir cevap vermek zorundayım.

Önceden de söylediğim gibi âlimlerinizin de onayladığı üzere Hz. Ali (a.s) Tathir Ayeti'nin muhatabıdır ve zati bir temizliği vardır. Yani her türlü rics, pislik, lehv ve kötü ahlaktan münezzehtir. Yine Mübahele Ayeti'nde de önceki akşamlar bahsettiğim gibi Allah-u Teala Hz. Ali'yi Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) nefsi olarak kabul etmiştir. Diğer taraftan Hz. Ali (a.s) Hz. Resulullah'ın (s.a.a) ilim kapısıdır; Kur'ân-dan ve onun ahkam ve emirlerinden haberdardı. Allah-u Teala'nın şöyle buyurduğunu da çok iyi biliyordu:

1- Zümer, 17-18.

"Allah'ın Resulü'ne eziyet etmeniz, sizin için câiz değildir."⁽¹⁾

Hiz. Ali (a.s) gibi birisinin Resulullah'a (s.a.a) eziyet edecek, onu rahatsız edecek bir amele veya söze bulaşmasını akıl nasıl kabul edebilir? Büyük ahlak âbidesi olan Hiz. Resulullah gibi bir insanın Allah-u Teala'nın sevgilisine, hem de Kur'ân-ı Kerim'in istisnasız helâl kıldığı bir işte gazaplanması mümkün müdür? Allah-u Teala bu hususta bir fark gözetmemiştir. Nikâh meselesi şu ayetin hükmüne göre geneldir:

"...Size helâl olan kadınlardan ikişer, üçer, dörder olmak üzere nikâhlayın..."⁽²⁾

Bu ayetin hükmü, bütün enbiya, evsiya ve tüm ümmet arasında geneldir. Eğer faraza Hiz. Ali (a.s) böyle bir şey isteseydi şer'î açıdan câiz olduğu için Resulullah (s.a.a) helâl olan bir şey hususunda ona gazaplanmaz ve bu kelimeleri ona söylemezdi.⁽³⁾

O hâlde akıl ve fikir sahibi herkes biraz araştırarak olursa, bu hadisin de Emevîler'in uydurması olduğunu kolayca anlayabilir; nitekim büyük ve değerli âlimleriniz de bunu itiraf etmişlerdir.

Ebu Cafer İskafî'nin Muaviye'nin Zamanındaki Rivayetlerin Uyduruk Olmasına Dair Beyanı

İbn Eb'î'l-Hadid Mutezîlî *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*, c.1, s.358'de bu konuda üstadı Ebu Cafer İskafî el-Bağdâdî'den naklen şöyle diyor:

Muaviye b.Ebî Süfyan ashab ve tabibinden bir grubu Hiz. Ali (a.s) hakkında çirkin rivayetler uydurmakla görevlendirmişti. Halkın Hiz. Ali'den uzaklaşması için halk içinde ona lânet etmelerini emretmişti. Ebu Hureyre, Amr b. As, Muğire b. Şu'be ve tâbiünden Urve b. Zubeyr gibileri bu işle görevlenmişlerdi. Ebu Hureyre bu konuda, Hiz. Ali'nin (a.s) Resulullah (s.a.a) hayattayken Ebu Cehil'in kızıyla evlenmek istediği hakkındaki rivayeti uydurdu. Sözde Resulullah (s.a.a) ona kızarak minbere çıkmış ve şöyle buyurmuştur:

1- Ahzâb, 53.

2- Nisâ, 3.

3- Şia rivayetlerinden, Hiz. Ali'nin (a.s) Hiz. Fatıma (a.s) hayattayken başka bir kadınla evlenmesinin câiz olmadığı anlaşılmaktadır. Bu konunun münazara meclisinde açılmasının uygun olmadığından dolayı üzerinde durulmadı.

"Allah Teala'nun dostuyla düşmanının arasını bulmak mümkün değildir. Fatıma benim bir parçamdır; ona eziyet eden bana eziyet etmiştir; Ebu Cehil'in kızını almak isteyen benim kızımın uzaklaşmalıdır."⁽¹⁾

Sonra Ebu Cafer İskafî şöyle diyor:

"Bu hadis, Kerâbisî rivayeti olarak meşhurdur. Yani uydurulan her rivayete kerâbisî diyorlar."⁽²⁾

İbn Ebî'l-Hadid devamında şöyle diyor:

"Bu hadis Buharî ve Müslim'in Sahih'lerinde Musavver b. Mahzeme'den rivayet edilmiştir."

Büyük Şia âlimi Seyyid Murtaza da, *Tenzihu'l-Enbiya ve'l-Eimme* kitabında şöyle diyor:

"Bu rivayet Hüseyin Kerâbisî'den rivayet edilmiştir; bu şahıs Ehlibeyt düşmanlarından biridir, bu yüzden onun rivayetleri kabul edilemez."

Ayrıca bilmek icap eder ki, sizin muteber kitaplarınızda yer alan rivayetlere göre de Hz. Ali'ye (a.s) buğzeden kimse münafıktır; Kur'ân hükmü gereği de ateş ehlidir. O hâlde onun rivayeti reddedilmiştir.

Üstelik, Fatıma'ya eziyet edenlerin kınanması hakkındaki rivayetler, sadece Kerâbisî veya Ebu Hureyre'nin rivayet etmiş olduğu Ebu Cehil'in kızıyla ilgili rivayetlerle sınırlı değildir. Bu konuda birçok hadis mevcuttur.

Bu cümleden Hacı Parsa-i Buharî *Faslu'l-Hitap*'da, İmam Ahmed b. Hanbel *Müsned*'inde ve Seyyid Ali Hemedânî eş-Şafîî *Meveddetü'l-Kurba*'nın 13. Mevedde'sinde, Selman-i Muhammedî'den rivayet etmiş olduğu bir rivayette Peygamber-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyurmaktadır:

"Fatıma'nın sevgisi yüz yerde insana yarayacaktır; onların en kolay ölüm, kabir, mizan, sırat ve hesaptır. Öyleyse kızım Fâtıma kimden râzı olursa, ben de râzı olurum; ben kimden râzı olursam, Allah da ondan râzı olur; Fatıma'nın râzı olmadığı kimseden ben de râzı değilim, benim râzı olmadığım kimseden Allah-u Teala da râzı değildir. O

1- Bu hadis uydurma bir hadistir.

2- Kerabisî sözlükte; dokunan ve örülen manasına gelmiştir. Hadis uydurduğundan dolayı bu isim ona verilmiş olabilir. (Çev.)

hâldeFatıma'ya, eşi Ali'ye ve onların soyuna ve Şialarına zulmedenlere yazıklar olsun."

Örnek ve delil olarak zikredilen bu kadar rivayet yeterlidir. Şimdi siz muteber beyler, her iki fırkanın güvenilir kitaplarında yer alan bunca sahih-rivayetleri, Buharî, Müslim ve diğer birçok büyük âlimlerinizin de, Fatıma'nın Ebu Bekir'e gazap etmiş olduğu hâlde dünyadan ayrıldığına dair nakletmiş oldukları hadisleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

Hâfız: Bu rivayetler doğrudur, bizim muteber kitaplarımızda daha çok ve detaylı bir şekilde rivayet edilmiştir. Hz. Ali'nin Ebu Cehil'in kızıyla evlenmek istemesiyle ilgili Kerâbisî'nin rivayet etmiş olduğu sözde bu hadise ben de inanmamıştım. Ama bu akşam, bu sorunu hallettiğinizden dolayı çok memnun oldum.

Hz. Fatıma'nın Gazabını Eleştiri ve Onun Yanıtı

Ayrıca bilmek icap eder ki bu rivayetlerdeki gazap, geleneksel bir gazap değil dinî bir gazaptır. Dolayısıyla bizim bütün Sahihkitaplarımızda yer aldığı üzere Fatıma (r.a)'ın Ebu Bekir ve Ömer'e öfkesi, dinî gazap değildir; yani Hz. Fatıma, dinî emirlerin aksine gerçekleşen bir iş sebebiyle bu ikisine gazap etmemiştir. Elbette her kim Fatıma'yı dinî açıdan gazaplandırırsa, Allah'ın ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) gazabına uğrayacaktır. Ama Fatıma'nın bu gazabı, hedefine ulaşmadığından her duygusal insanın gösterdiği bir gazap halidir.

Fatıma (a.s) Fedek'i istediğinden, halife de Fedek'i ona geri vermediğinden dolayı, doğal olarak Fatıma da üzüldü ve gazaplandı. Ama bilindiği gibi sonraları bu normal gazap kalbinden çıktı ve halifenin hükmüne râzı oldu. Onun râzı olduğunu gösteren en büyük delil de daha sonra sessiz kalmasıdır! Hatta Ali (k.v) hilâfete geçince elindeki bütün güç ve imkâna rağmen Fedek'i geri almadı, bu da onun halifelerin hükmünden râzı olduğunun kesin bir delilidir!

Davetçi: Buyurduğunuz bu konuların her birinin ayrı bir cevabı vardır. Sizin yüzünüzde bir yorgunluk görmesem de ricamı kabul ederseniz bu soruların detaylı cevabını, vakit çok geçtiğinden dolayı yarın akşama bırakayım.

(Mecliste bulunanlar hep bir ağızdan şöyle dediler: Kabul etmiyoruz, çok hassas bir yere geldik, bu büyük meselenin neticesi belli olmadıkça bir yere gitmeyeceğiz.)

Davetçi: Sizin isteğiniz üzere, kısa da olsa vakit müsaade ettiği kadar konunun detayına girmeden özetle cevap vermek istiyorum.

Fatıma'nın Kalbi ve Tüm Âzası İmanla Dolu İdi

Evvela, Hz. Fatıma'nın gazabının dinî değil, doğal olduğunu söylemekle yanıldınız; düşünmeden ve araştırmadan hüküm verdiniz. Zira Kur'ân-ı Kerim ve hadislerde de yer aldığı üzere, kemal sahibi bir mümin asla böyle bir gazaba kalkışmaz. Nerede kaldı ki Tathir, Mübahele Ayeti ve İnsân Suresi'nde övülen Fatıma gibi birisi böyle bir gazapta bulunsun.

Sizin muteber kitaplarınızda da yer aldığı üzere Hz. Fatıma'nın (a.s) imanı kemal derecesine ermişti. Nitekim Hz. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

"Allah Teala, kızım Fatıma'nın kalbini ve bütün azalarını imanla doldurmuştur."

Fatıma'nın Gazabı Dinî idi

Hakk'ın emirlerine teslim olan hiçbir mümin, bir hâkim hak üzere hüküm verdiğinde, yani Allah-u Teala'nın hükümlerini uyguladığında, imanının nişanesi olarak ona gazap edemez, özellikle de kin ve ukde dolu bir gazapta bulunamaz, ölünceye kadar bu gazabı taşıyamaz, onların kendi cenazesine namaz kılmasına engel olacak kadar kızamaz. Evvela, Fatıma (a.s) Allah-u Teala'nın temizliğine hükmettiği bir insandır. Asla iftirada bulunmaz, yalan söylemez ve bundan dolayı da hâkim onun aleyhine hükmetmez.

İkinci olarak, Hz. Fatıma'nın (a.s) gazabı bir hâl değişikliği olmuş olsaydı, ortadan kalkması icap ederdi; özellikle kendisinden özür dilendikten sonra öfkesinin kalbinden çıkması gerekirdi. Çünkü Peygamber-i Ekrem (s.a.a), "*Mümin, kinci ve ukdeci değildir.*" diye buyurmuştur. Müminin sıfatlarından ve nişanelerinden biri, âdetler ve nefsanî istekler doğrultusunda kalbinde kin ve öfke bulundurmamasıdır. Bir rivayette de şöyle buyurmuştur: "*Mümin bir kimse hata ederse, üç günden fazla onun düşmanlığını kalbinde tutamaz.*" Dolayısıyla Hz. Fatıma (a.s) gibi Tathir Ayeti'yle övülen, bütün varlığı imanla dolan, her türlü kötülük, pislik ve ahlakî kötülüklerden uzak olan, özellikle de Allah-u Teala'nın temiz olduğuna dair şahadetle bulunduğu bir kimse, asla kin ve ukde taşımaz.

Diğer taraftan iki fırkanın da ittifak etmiş olduğu üzere Hz. Fatıma (a.s)

Ebu Bekir'e gazap etmiş olduğu hal üzere dünyadan gitti. Binaenaleyh Hz. Fatıma'nın (a.s) gazabı dinî bir gazaptı; çünkü Allah-u Teala'nın ve Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) hükümlerine karşı bir hüküm verilmişti. Onun bu hükme olan gazabı dinî bir gazaptı ve bu gazap Allah-u Teala'nın ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) gazabını gerektiren bir gazaptır.

Fatıma'nın Sessiz Kalması Râzı Olmasından Dolayı Değildi

Üçüncü olarak; Fatıma'nın (a.s) sessiz kalmasının onun râzılığına delâlet ettiğini söylemekle hata ettiniz. Zira her sessizlik râzılığın göstergesi değildir. Bazen zâlimin güçlü olmasından dolayı mazlum, düşmanlar karşısında haysiyetini korumak için sükut etmek zorunda kalır.

Mazlum Fatıma (a.s) da onlardan kesinlikle râzı olmamış, üstelik bu dünyadan o gazap üzere ayrılmıştır. Büyük âlimleriniz, özellikle de Buharî ve Müslim gibi iki güvenilir âliminiz şöyle yazmışlardır:

"Fatıma Ebu Bekir'e gazap etti; ondan uzak durdu ve ölünceye kadar da onunla konuşmadı."

Hz. Ali, Hilâfeti Döneminde İsteddiği Her Şeyi Yapabilme Gücüne Sahip Değildi

Dördüncü olarak, Hz. Ali'nin (a.s) iktidara geçtiğinde Fedek'i alıp Fatıma'nın çocuklarına geri vermemesinin bu hükme râzı oluşunun bir delili olduğunu söylenmez de büyük bir hatadır. Zira Hz. Ali (a.s) kendi hilâfeti döneminde istediği her şeyi yapabilme, istediği hükmü verebilme ve bir bidati ortadan kaldıracak gücüne sahip değildi. Bu konuda yapacağı en küçük bir teşebbüs karşısında feryatlar yükselecek, isyanlar başlayacaktı.

Eğer Hz. Ali (a.s) Fedek'i Fatıma'nın evlâtlarına geri verseydi, özellikle Muaviye ve taraftarları bunu kötü yönde kullanacaktı. Ayrıca bilmek icap eder ki Fedek'i reddederlerken de bunda Hz. Ali'nin (a.s) menfaati olduğunu söylemişlerdi. Dolayısıyla böyle bir durumda kendi görüşlerini delillendirir ve onun Ebu Bekir ve Ömer'in yoluna aykırı davrandığını yayarlardı.

Ayrıca böyle bir hüküm verebilmesi için uygulamalarında özgür ve güçlü olması gerekiyordu. Halbuki bilindiği gibi Hz. Ali'de (a.s) seleflerinin uygulamalarının aksine davranabilme gücü bırakmamışlardı.

Nitekim, minber olayında ve teravih namazında bu durum açıkça ortaya çıktı. Çünkü önceki halifeler Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) namaz kıldığını

minberinin yerini değiştirdiler. Hz. Ali (a.s) hilâfet makamına gelince minberi Hz. Resulullah'ın (s.a.a) zamanındaki ilk yerine geri döndürmek istedi. Halk feryat ederek ilk iki halifenin sünnetine aykırı davranıldığını söyledi.

İnsanları cemaatle teravih namazı kılmaktan sakındırınca da yine halk: "Ali Ömer'in hükmüne aykırı hüküm veriyor" diye feryat ettir.

Nevvab: Kible sahip (alicenap)! Hz. Ali (a.s) neden teravih namazının cemaatle kılınmasına engel olmaya çalıştı?

Hz. Ali'nin Teravih Namazının Cemaatla Kılınmasını Yasaklaması

Davetçi: Teravih lügat açısından "tervihe"nin çoğuludur ve kök itibariyle oturmaya denir; daha sonraları Ramazan geceleri dört rekât namazdan sonra dinlenmek için oturmanın adı olmuştur. Daha sonra da Ramazan geceleri kılınan dört rekâtlı müstehap namaza denildi. (veya bütün gecelerde kılınan yirmi rekâtlık müstehap namazın adı oldu.)

Şüphesiz mukaddes İslâm dininde sadece farz namazlar cemaatle kılınır, müstehap namazlar cemaatle kılınmaz, bizzat Peygamber-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

"Ramazan geceleri kılınan nâfile namazların cemaatle kılınması bidattir. Duha namazı bidat ve günahtr. Ramazan geceleri nâfilelerini cemaatle kılmayınız; Duha namazı da kılmayınız. Zira sünnet üzere kılınan namaz az bile olsa, bidat olan çok amelden daha iyidir. Her bidat dalalettir, her dalalet cehenneme giden yoldur."

Ömer H. 14. yılda kendi hilâfeti döneminde camiye girince ışıkların yandığını ve insanların toplanmış olduğunu gördü. Neler oluyor? deyince: "İnsanlar nâfile namazını cemaatle kılmak için toplanmışlardır" dediler. Bunun üzerine Ömer şöyle dedi: "Bu bidattir; ama güzel bir bidattir!"

Buharî, *Sahih*'inde Abdurrahman b. Abdulkarî'den şöyle rivayet etmektedir:

"Halife insanların dağınık namaz kıldığını görünce onlara müstahap namazların cemaatle kılınmasının daha iyi olduğunu söyledi. Ubey b. Kaab'a onlara cemaat namazı kıldırmasını emretti. Daha sonra camiye geldiği zaman halkın emrine uyup cemaat namazı kıldığını görünce şöyle dedi: Bu bidat ne de güzel bir bidattir!"

Bu durum Hz. Ali (a.s) zamanına kadar devam etti. Hz. Ali (a.s) bu ameli, Peygamber-i Ekrem (s.a.a) zamanında uygulanmadığından dolayı yasakladı ve nafilelerin cemaatle kılınmaması gerektiğini hatırlattı.

Kufe'ye gelince de halkı bundan sakındırdı. Hz. Ali (a.s) yasakladığı hâlde insanlar, âdet edindikleri için vazgeçemediler. Hz. Ali (a.s) gidince yine kendi aralarından birini seçerek cemaatle nafile namazını kıldılar. Hz. Ali (a.s) bunu duyunca İmam Hasan'a, eline bir kırbaç almasını ve halkı bundan sakındırmasını emretti. Halk bu durumu görünce; "Eyvah! Ali gelip bizi namazdan men ediyor!" diye yaygara kopardı.

Halbuki bilindiği gibi kendileri de Peygamber-i Ekrem (s.a.a) zamanında böyle namaz kılınmadığını ve bunun Ömer zamanında âdet hâline getirildiğini biliyorlardı. Buna rağmen Hz. Ali'ye (a.s) itaat etmediler. Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) sünnetine de mutabık olan bu işe boyun eğmediler.

O hâlde Hz. Ali (a.s) Fedek'i nasıl Fatıma'nın evlâtlarına geri verebilirdi? Bunu yapacak olsaydı, hemen feryatlar yükselir, Hz. Ali'nin (a.s) dünyaya meylettiğini ve evlâtlarının menfaatleri için beytülmale el koyduğunu söyleyip dururlardı. İşte bundan dolayı yine eskisi gibi sabretti ve onu Hz. Mehdi'ye bıraktı.

O hâlde Hz. Ali'nin (a.s) sükutü, o hükme râzı olduğunun delili değildi. Eğer kendisinden önceki halifelerin Fedek hususundaki uygulamasını doğru bulmuş olsaydı artık onlarla tartışmaz, rahatsızlığını ifade etmez ve Allah-u Teala'yı hakem kılmazdı.

Nitekim Hz. Ali (a.s) Basra valisi Osman b. Huneyf-i Ensârî ile dertleştiği mektubunda şöyle diyor:

"Göğün gölge etmiş olduğu şeylerle (dünya malıyla) dolu olan Fedek bizim elimizdeydi. Bir grup (önceki üç halife) tamah edip (onu elimizden aldı); bir grup da (Hz. Fatıma ve evlâtları) cömertlik yaparak ondan vazgeçti. Allah-u Teala (hakla batıl arasında) ne de iyi hüküm edendir."⁽¹⁾

"Hz. Fatıma, ömrünün sonunda Ömer'den râzı oldu ve onları affetti." demeniz de yanlıştır. Zira böyle bir şey asla olmamıştır. Nitekim daha önce

1- Nehc'ül-Belâğa, 45. mektup

arz ettiğim rivayetlerle, mazlum. Fatıma'nın (a.s) ömrünün sonuna kadar onlardan hoşnut olmadığını, hatta onlara kızgın olarak dünyadan ayrıldığını ispat ettim.

Ebu Bekir ve Ömer'in Hz. Fatıma'yı Ziyaret Etmesi

Şimdi de sözümü bitirmek ve iddiamı bir defa daha ispat etmek için şu rivayeti nakletmek istiyorum. İbn Kuteybe *el-İmamet-u ve's-Siyase* kitabında, İbn Ebî'l-Hadid ve diğer âlimler de kendi muteber kitaplarında şöyle yazmışlardır:

Ömer Ebu Bekir'e şöyle dedi: "Gel Fatıma'ya gidelim; zira onu gazaplandırdık." (Bazı rivayetlerde ise Ebu Bekir'in Ömer'e böyle söylediği yer almıştır ki bu daha doğru gözükmektedir.) Birlikte Fatıma'nın kapısına vardılar. Ama mazlum Fatıma (a.s) onlarla görüşmek istemedi. Hz. Ali'yi (a.s) aracı kılınca Fatıma (a.s) Hz. Ali'nin sözüne karşı sessiz kaldı. Bunun üzerine onlara sadece giriş izni verdi. Girip selâm verdiler, Hz. Fatıma ise yüzünü duvara döndü. Ebu Bekir şöyle dedi:

"Ey Resulullah'ın kızı, Allah'a andolsun ki Hz. Peygamber'in (s.a.a) akrabalarını kendi akrabalarımın daha çok seviyorum. Seni kızım Aişe'den daha çok seviyorum. Keşke Resulullah'tan (s.a.a) sonra ben de ölseydim. Ben senin değerini, şerefini ve faziletini herkesten daha iyi biliyorum. Eğer seni mirasından men ettiysem, bu bizzat Hz. Peygamber'den (s.a.a) duyduğum: "Biz miras bırakmayız; bıraktığımız miras değil, sadakadır." hadisten dolayı idi."

Hz. Fatıma (a.s) Emîrû'l-Müminin Hz. Ali'ye (a.s) şöyle arz etti: "Ben onlara Resul-ü Ekrem'in (s.a.a) bir hadisini hatırlatıyorum, Allah'ın rızası için doğru söylesinler. Acaba Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şu hadisini duymadılar mı?: "Fatıma'nın rızası benim rızamdır; Fatıma'nın gazabı benim gazabımdır; Fatıma'yı seven beni sevmiştir; Fatıma'yı râzı eden beni râzı etmiştir; Fatıma'yı öfkeliendiren beni öfkeliendirmiştir."

Onlar, "Evet, Hz. Peygamber'den (s.a.a) bunu duyduk." dediler. Bu sırada Fatıma (a.s) şöyle buyurdu: "Allah'ı ve meleklarını şahit tutuyorum ki sizler beni öfkeliendirdiniz, beni râzı etmediniz. Resulullah (s.a.a) ile görüşürsem sizin ikinizi ona şikâyet edeceğim."

Ebu Bekir, Hz. Fatıma'nın bu beyanı karşısında ağlar bir hâlde şöyle dedi: "Senin ve Peygamber'in gazabından Allah'a sığınırım."

Fatıma (a.s) da ağlar bir hâlde şöyle buyurdu: "Allah'a andolsun ki her namazda sana beddua ediyorum."

Ebu Bekir bu sözleri duyunca ağlayarak dışarı çıktı. Halk etrafında toplandı ve ona teselli vermeye çalıştı. Ebu Bekir şöyle dedi: "Eyvahlar olsun size! Siz eşlerinize ve evinize sevinç içinde dönüyorsunuz; beni bırakın, benim sizin biatinize ihtiyacım yoktur, benden vazgeçin. Allah'a andolsun ki Fatıma'dan duyduklarım ve gördüklerimden sonra, hiçbir Müslümanın biatinin üstümde olmasını istemiyorum."

Büyük âlimlerinizin bu yazdıklarından da anlaşıldığı gibi Hz. Fâtıma (a.s) ömrünün sonuna kadar Ebu Bekir ve Ömer'den rahatsız oldu, hüznü dolu bir kalple dünyadan ayrıldı ve kesinlikle onlardan razı ve hoşnut olmadı!

Fatıma'nın Gece Yarısı Defnedilmesi

Hz. Fatıma'nın üzgün ve halifelere kırgın oluşunun en büyük delili, Hz. Ali'ye (a.s) şöyle vasiyet etmesidir:

"Bana zulmedenlerden ve hakkımı alanlardan hiç kimse cenaze namazıma katılmasın. Onlar benim ve Hz. Resulullah'ın (s.a.a) düşmanlarıdır. Onlardan ve taraftarlarından hiçbirisinin cenaze namazımı kılmasına izin verme. Gece olup gözler uyuyunca beni defnet!"

Nitekim Buharî *Sahih*'inde şöyle diyor:

"Ali, Fatıma'nın vasiyetini yerine getirdi ve onu geceleyin defnetti. Ne kadar aradılarsa da yerini bulamadılar."

Fatıma'nın Dertleri Kıyamete Kadar İçler Acısıdır

İttifakla şu sabittir ki Hz. Fatıma (a.s), vasiyeti üzere geceleyin defnedildi. Muhterem beyler, Allah aşkına insaf edin! Peygamber-i Ekrem (s.a.a) bu ümmetin saadet ve azameti için büyük zahmetler çekti, hayatını bu ümmetin rahatlığı ve mutluluğu için harcadı, ölünce geriye biricik kızını emanet bıraktı, gece-gündüz, açık-gizli muteber kitaplarınızda da yer aldığı üzere şöyle buyurdu:

"Fatıma benim bir parçamdır, emanetimdir. Beni koruduğunuz gibi onu da koruyunuz, rahatsızlığına yol açacak bir iş yapmayınız. O sizden râzı olduğu takdirde ben de sizlerden râzı olurum."

Mir Seyyid Ali Hemedânî eş-Şafî *Meveddetü'l-Kurba'* da Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmiştir:

"Ben Fatıma'ya eziyet edenleri kıyamette ağır bir sorguya çekeceğim. Fatıma'nın rızası benim rızamdır; Fatıma'nın öfkesi benim öfkemdir; benim öfkelendiğim kimseye eyvahlar olsun."

Bu ümmet, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) onca tavsiyelerine itina göstermedi, Fatıma'ya eziyet etti, onun hakkını gasbetti! Genç yaşta öyle üzülüp kederlendi ki ağlar gözle şöyle buyurdu:

Üzerime birtakım musibetler döküldü;

O musibetler gündüzün üzerine dökülseydi kararır gece olurdu.

Resulullah'ın aziz kızı o kadar üzgün ve dertliydi ki sürekli Allah-u Teala'ya, "*Allah'ım, ölümümü çabuklaştır!*" diye dua ediyordu; geceleyin defnedilmesini ve muhaliflerinden hiç kimsenin cenaze namazına katılmasına izin verilmemesini vasiyet ediyordu.

Muhterem beyler lütfen insafılıca hükmedin; acaba bu olaylar onun hoşnutluğunu mu, yoksa hoşnutsuzluğunu mu gösteriyor? Artık bu hadisler ışığında gerçekleri apaçık bir şekilde görünüz.

Birazcık gam ve hüznümü sana anlattım ama;

Kalbinin kırılacağından korktum; yoksa diyecek söz çoktur.

(Bu toplantıda hepimiz özellikle de Hâfız bey hüngür hüngür ağlıyor, bağışlanma diliyorduk. O geceden itibaren artık konuşmadı. Mantıklı delillerimiz o insafılı âlimi derinden etkilemişti. Son gecede manen Şîî olarak bizden ayrıldı. Oturum bir çeyrek saat öylece sessiz, hüznü dolu bir hâlde kaldı. Çay ikram ettiler, ama hiç kimse içmedi. Sabah namazına yakın toplantı sona erdi.)

DOKUZUNCU OTURUM

(2 Şaban 1345 Cumartesi akşamı)

(Güneş batmak üzereyken Nevvab Abdulkayyum Han, Gulam İmameyn Mevlâ Abdulahad Gulam Haydar Han ve Seyyid Ahmed Ali-şah adındaki beyler yanıma gelerek, hal hatırdan sonra şöyle dediler: "Bütün bu açıklamalardan sonra, özellikle de dün gece hakkı bulduk. Biz inatçı ve bağınaz kimseler değiliz. Makam, mevki sevgimiz de yok. Bir ömür âdetler üzere yaşadık. Hakkı bulduktan sonra âdetler üzere yaşamak insaf değildir. Bu gece herkesin huzurunda açıkça Şîi olduğumuzu ilân etmeyi kararlaştırdık." Ardından resmen Şîi oldular, geçmişlerinden teberride bulundular. Hoş sohbetin ardından toplantı bitene kadar beylerden susmalarını, dinlenmelerini, görüş beyanında bulunmamalarını istedim. Sadece kendilerinin değil, bu konuşmaları gazete ve dergilerden okuyan birçok temiz kalpli insanın da Şîi olduklarını, fakat halktan utanarak, çekinerek ve bu şehir halkıyla muâşeretlerini devam ettirmek için takıyye etmek zorunda kaldıklarını söylediler. Akşam namazından sonra beylerin tümü geldi, ikramlardan sonra toplantı başladı. Hâfız Bey önceki gece etkilendiği için sadece iki tarafın konuşmalarını dinlemek istediğini belirtmişti. Bu yüzden Şeyh Abdusselâm ile karşılıklı konuşmaya, tartışmaya başladık.)

Şeyh: Bu toplantılar boyunca sizden çok istifade ettik; güzel ahlak ve edebinize hayran kaldık. Bırakın dostları, düşman bile karşınızda teslim olmak zorunda kalır.

Siz her yerde Ehlisünnet'in tutumunu ve davranışını kınıyorsunuz. Ama Şîi Müslümanların davranışlarına değinmiyorsunuz, sürekli onları savunuyorsunuz. Halbuki bilindiği gibi Şîilerin çirkin tutum ve davranışları islah edilemeyecek kadar kötüdür.

Davetçi: Ben hep hakkı savundum. Zira Hz. Ali (a.s) evlâtlarına, özellikle de Hasan ve Hüseyin'e şöyle buyurmuştur:

"Hak için konuşun, ahiret için amel edin; zalime düşman, mazluma yardımcı olun."

Muhالیflerimizi kınamış veya Şiî Müslümanları savunmuşsam hakkı gözeterek yapmışımdır. Kınadığım şeyleri akıl, nakil ve mantık delilleri üzere kınadım. O hâlde siz de Şiîlerin, ıslâhı bile mümkün olmayan çirkin işlerinin ne olduğunu söyleyiniz.

Seyh: Akıl ve rivayetin de çirkin bulduğu, Şiî Müslümanların en büyük çirkin işi Hz. Aişe'ye dil uzatmalarıdır.

Halbuki bilindiği gibi Hz. Aişe Hz. Resulullah'ın (s.a.a) eşi olma şerefine nâil olmuştur. Ona dil uzatmanın nereye varacağını bilmiyorlar. Nitekim Allah-u Teala şöyle buyuruyor:

"Kötü kadınlar kötü erkeklere, kötü erkekler ise kötü kadınlara; temiz kadınlar temiz erkeklere, temiz erkekler de temiz kadınlara yararır. Bunlar (sonuncular), iftiracıların söylediklerinden uzaktırlar. Bunlar için bir bağışlanma ve güzel bir rızık vardır."⁽¹⁾

Davetçi: Şiî Müslümanların Ümmü'l-Müminin Aişe'ye dil uzattığı iddiası büyük bir iftira ve yalandır. Haşa, sıradan Şiîler bile böyle bir şeye yeltenmemiştir. Nasibîler ve Hariçîler bunu iftira ve yalanla Şiîlere isnat etmişlerdir. Onlar zavallı Şiîlere hakaret etmiş, bir grup insan da hiç araştırmadan, öncekilerin âdeti üzere bu iftiraları kabul etmiştir. Nitekim şimdi de siz bu iddialarda bulunuyor, kınıyorsunuz. Bütün Şiî kitaplarını araştırın, hiçbir yerde Ümmü'l-Müminin Aişe'ye dil uzatıldığını göremezsiniz, bu iddia büyük bir iftira ve yalandır.

İfk Olayı

Şiî hadis ve tefsir kitaplarınınabir göz atın, Ümmü'l-Müminini ifk (iftira) olayında nasıl savunduklarını açıkça görürsünüz. Halbuki Şiîler böyle bir inanca sahip olsalardı, Aişe'ye saldırmamanın en uygun yeri İfk konusu olurdu. Bu iddia ve iftiralar maalesef Peygamber-i Ekrem (s.a.a) zamanında sadece bazı münafık sahabeler tarafından ifade edilmiştir. Mistah b. Esase, Hassan b. Sabit ve Abdullah b. Ubey gibileri bu iftiralarda bulunmuştur. Bu yüzden de Kur'ân'da tam 17 ayet Aişe'nin temizliğini ispat etmiş, münafıkları yalanlamıştır.

1- Nûr, 26.

Şif Müslümanların inancına göre Peygamberin eşlerine, Hafsa ve Aişe de olsa, dil uzatan kimse kâfir ve mel'undur, kanı ve malı helâldir. Zira bu iftiralar bizzat Hz. Peygamber'e (s.a.a) yönelmektedir. Ayrıca bilmek icap eder ki Şifler Müslümanlara sövmenin ve iftirada bulunmanın haram olduğunu da biliyorlar. Nerede kaldı ki Aişe ve Hafsa bile olsa Hz. Peygamber'in (s.a.a) eşlerine iftira edip sövsünler.

Eşler Övülme ve Kınanmada Her Açından Benzer Değildir

Ayrıca bilmek icap eder ki, okuduğunuz ayet de düşündüğünüz gibi değildir. Eşler övülme ve kınanmada her açıdan ortak ve benzer değildir. Birisi iyi ve cennete layıkça, diğerinin de öyle olması gerekmez. Veya birisi fasık, kâfir ve ateşe layıkça, diğerinin de onun gibi olması düşünülemez.

Eğer böyle olmuş olsaydı bu eksiklik birçok şahıs için de geçerli olurdu. Özellikle de Hz. Nuh ve Hz. Lut'un eşi ile Firavun ve Asiye bunun en açık örneğidir. Nitekim Kur'ân'da şöyle buyuruluyor:

"Allah inkâr edenlere Lut'un karısı ile Nuh'un karısını misal verdi. Bu ikisi kullarımızdan iki salih kişinin nikâhları altında iken onlara hainlik ettiler. Kocaları Allah'tan gelen hiçbir şeyi onlardan savamadı. İkisine de: 'Ateşe girenlerle beraber siz de girin' denildi."⁽¹⁾

Nuh ve Lut'un Eşleri Cehenneme Firavun'un Eşi İse Cennete Gidiyor

Bu iki ayette de eşlerin birbirini bağlamadığı açıkça ifade edilmektedir. Lut ve Nuh'un eşleri kendilerine hıyanet edince, o büyük Peygamberlerin eşi olmalarının kendilerine hiçbir faydası olmamıştır. Her ikisi de kâfir olup cehenneme gitmektedirler. Özellikle de ayetin sonun da şöyle buyurulmuştur:

"...Ateşe girenlerle beraber siz de girin!"⁽²⁾

Öte yandan kâfir Firavun'un eşi olan Asiye onunla eş olmaktan bir zarar görmüyor ve kocası cehenneme, kendisi ise cennete gidiyor. O hâlde si-

1- Tahrir , 10.

2- Tahrir, 10.

zin eş olmayı bir şeref sebebi saymanız asla doğru değildir. Elbette rûhî ve ahlakî yönden ve davranış açısından aynı olduğu takdirde eş olmanın bir etkisi vardır; yoksa kâfir, Müslüman, münafık ve müminin birbiriyle evliliğinden bir zarar veya menfaat söz konusu değildir. O hâlde Mümin bir erkeğin eşi fâsik olursa eşini kötülemek, kötü ahlakını kınamak eşine bir zarar vermez. Halk o kadının kötü ahlâkını ifade edince mümin eşinin makamına hakaret sayılmaz.

Şeyh: Çok geçmeden, kısa bir süre içerisinde sözlerinizde büyük bir çelişki ortaya çıktı.

Davetçi: Değil bir oturumda, hatta ömrüm boyunca bile çelişkili konuşmanın imkânı yoktur; zira din ve mezhep konuları, ilmî ve aklî konulardır; düzenli bir programa tâbidir. Akaitte şahsî görüşleri söz konusu etmiyoruz; bizim akidemiz, filozofların sürekli değişen akideleri gibi değildir; ki herkes şahsî görüşünü söylemeye yeltensin. Eflatun'un görüşleri üstadı Sokrat'ın görüşünden farklıdır. Feyz ve Feyyaz'ın görüşü üstatları Molla Sadra'dan farklıdır. Ama bilindiği gibi enbiya, özellikle de Hatemu'l-Enbiya'nın mektebinde yetişenler -onun ilim kapısı Hz. Ali'den (a.s) beslendikleri için- asla çelişki sergilemezler. Dolayısıyla biz de çelişkili konuşmuyoruz...

Eğer dergi ve gazeteleri okuyup geçen gecelerde söylediğim sözlere dikkat edecek olursanız, Kur'ân'ı temel alan Ehlibeyt İmamları'nın ve Resulullah'ın (s.a.a) dininin büyüklerinin söz ve emirlerinden asla dışarı çıkmadığımı görürsünüz. Hiçbirisi unutulacak veya değişebilecek şahsî görüşüm değildir. Şimdiye kadar söylediklerim ve bundan sonra da söyleyeceklerim, hep Kur'ân'dan ve din büyüklerinden istifade etmiş olduğum şeylerdir. Dolayısıyla konuşmamda herhangi bir çelişkinin olması mümkün değildir. Ama siz yine de çelişkinin ne olduğunu söyleyiniz.

Şeyh: Bir yerde tüm insanlara sövmenin haram olduğunu buyurdunuz, şimdi de Nuh ve Lut'un hanımlarının eşlerine hainlik ettiklerini beyan ediyorsunuz. Bu çelişki değil midir? Peygamberlerin eşlerine fuhuş, hainlik ve habislik isnat etmeniz çirkin değil midir?

Davetçi: Kesinlikle biliyorum ki kasıtlı olarak hata yapıyorsunuz, insanların vaktini alıyorsunuz, mugalata yapıyorsunuz. Sizin gibi âlim birinden böyle bir mugalata beklemiyordum, ayetteki hıyanetin manasını biliyor-

sunuz ve belki de Peygamberlerin eşlerini savunmanız, bunun genişlemesinden ve maksadınızın aksine apaçık gerçeklerin ortaya çıkarmasından korkuyorsunuz.

Nuh'un ve Lut'un Hanımlarının hıyanet Etmesi

Hainliği fuhuş diye tabir etmeniz çok ilginçtir, fuhuşla hainlik arasında çok fark vardır. Peygamberlerin hanımları her türlü fuhuştan münezzehtirler; biz de hainliklerinden bahsediyoruz.

Evela, her peygamberin eşi, o peygamberin söz ve davranışlarının aksini sergilerse, haindir.

İkinci olarak, onların hainlik ettiklerini ben kendimden söylemedim ki hemen mugalata yaparak beni eleştirmeye kalkıştınız. Zira bizzat Kur'ân-ı Kerim; "**fehanetahuma**" (o ikisi hainlik ettiler.) buyuruyor. Onların hainliği fuhuş hainliği değildi. Zira arz ettim ki peygamberlerin eşleri bundan münezzehti; dolayısıyla onların hainliği, asilik, küfür ve nifak idi.

Ayrıca bilmek icap eder ki, Nuh'un eşi kendisine muhalifti, Hz. Nuh'u halkın yanında kötülüyordu: "Benim eşim delidir, sürekli onunla olduğum için onu tanıyorum, ona aldanmayın." diyordu. Hz. Lut'un hanımı da eve yeni gelen misafirleri kavmine haber veriyor, evin içindeki sırları düşmanlara bildiriyor, fitne ve fesada sebep oluyordu.

Sizin kendi lehinize delil gösterdiğiniz Nur Suresi'ndeki 26. ayetin mânâsına gelince; müfessirlerin ve Ehlibeyt'ten gelen rivayetlerin ışığında o ayetin anlamı şudur:

"Kötü kadınlar kötü erkeklere uygundur, kötü erkekler de kötü kadınlara rağbet ederler; temiz kadınlar da temiz erkeklere layıktır, temiz erkekler de onlara rağbet ederler."

Bu, Nûr Suresi'nin şu 3. ayetinin manasıdır: "**Zina eden erkek, zina eden veya müşrik olan bir kadından başkası ile evlenemez; zina eden kadınla da ancak zina eden veya müşrik olan erkek evlenir...**"

Velhasıl bu ayet sizin iddianızla uyuşmamaktadır ve sizin maksadınızla hiçbir ilgisi yoktur.

Aişe'nin Hâline ve Tavırlarına İşaret

Ümmü'l-Müminin Aişe'ye gelince; eğer o eleştiriliyorsa, bir tarafa yöneltilen sevgi veya buğz açısından değildir. Onun bilmeden yaptıkları işler sebebiyledir. Aişe ömrü boyunca yerinde durmamış ve Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) eşlerinden hiçbirisinin, hatta Ömer'in kızı Hafsanın bile bulaşmadığı işlere bulaşmıştır. Şiîlerin Aişe'yi eleştirmesi, kendi âlimlerinizin bizzat kendi kitaplarında rivayet ettikleri şeyler çerçevesindedir. Yani Aişe, kendi hayat tarihini lekelemiş biridir.

Şeyh: Ümmü'l-Müminin Aişe'nin kendi tarihini lekelediğini söylemeniz sizin gibi birine yakışır mı?

Davetçi:Hz. Resulullah'ın (s.a.a) eşlerinden Ümmü'l-Müminin Hz. Hatice (a.s) hariç hepsi biz Şiîler için aynıdır; Ümmü Seleme, Sevde, Aişe, Hafsa, Meymune ve diğerleri hep Ümmü'l-Müminin'dir, sadece Aişe'nin hal ve tavırları onu diğerlerinden ayırmış ve kendi tarihini lekelemiştir. Bunu ben söylemiyorum, bizzat kendi büyük âlimleriniz onun hayatının lekeli olduğunu rivayet etmiştir. Herkesin iyi veya kötü davranışları perde altında kalmaz, sonunda mutlaka ortaya çıkar. Ama siz var olan sevginiz sebebiyle olayı görmezlikten geliyor, rivayetleri hiçe sayıyor ve savunmaya kalkıyorsunuz.

Ama bilindiği gibi zavallı Şiîler bunları yazacak veya söyleyecek olursa, binlerce iftira atıyor, itirazda bulunuyorsunuz.

Eğer bir itirazınız varsa önce kendi âlimlerinize itiraz ediniz, ki neden kendi kitaplarında rivayet etmişlerdir!

Şeyh: Her hâlde Ali'ye (k.v) yaptığı muhalefetten dolayı onu böyle tenkit ediyorsunuz.

Davetçi: Hz. Ali, İmam Hasan ve Ehlibeyt'e muhalefeti şöyle dursun, hayatındaki bu lekeler bizzat Hz. Peygamber (s.a.a) zamanından kaynaklanmaktadır. Yapısı, ahlâkı ve fitratı gereği Peygamber'e (s.a.a) eziyet ediyordu. Sürekli Hz. Peygamber'in (s.a.a) emrine itaatsizlik ediyordu, bu hal üzere başkalarına da öyle davrandı.

Şeyh: Ümmü'l-Müminin Aişe'yi bu kadar küçük görmemiz ilginçtir. Peygamber-i Ekrem'e (s.a.a) eziyet ettiğini nasıl söyleyebiliyorsunuz? Halbuki bilindiği gibi Hz. Aişe de Kur'ân-ı Kerim'in şu ayetini okuyordu:

"Şüphesiz Allah'a ve Resulü'ne eziyet edenlere Allah dünyada da ahirette de lânet etmiş ve onlara aşağılatıcı bir azap hazırlamıştır."⁽¹⁾

O hâlde nasıl olur da Hz. Peygamber'e (s.a.a) eziyet edip dünya ve ahirette lânete uğrayabilir ve kendisi için ahirette aşağılayıcı bir azabı hazırlar? Dolayısıyla bu büyük bir iftira ve yalandır ve bu Şîilerin bir iftirasıdır.

Davetçi: Rica ediyorum bu kadar hakaret etmeyin; zira Şîiler iftira ehli değildir. Ortada olan deliller bu tür oyun ve desiselere gerek bırakmamaktadır.

Bu ayete gelince; tasdik ediyorum ki bu ayeti sadece Aişe değil, babası Ebu Bekir ve büyük sahabelerin hepsi de gördüler. Eğer insaflı bakarsanız, önceki geceler naklettiğim rivayetler ışığında birçok gerçeklerin ortaya çıktığını görürsünüz.

Aişe'nin Hz. Peygamber'e Eziyet Etmesi

Aişe'nin Hz. Peygamber'e (s.a.a) eziyet etmesi, sadece Şîi kitaplarda yer almamıştır. Bizzat büyük âlimlerinizin ve tarihçilerinizin de yazdığı üzere birçok defasında Resulullah'ı (s.a.a) üzmüş, Hz. Peygamber'i incitmiştir.

Nitekim İmam Gazalî, *İhya-u Ulumu'd-Din*, "Adabu'n-Nikâh" kitabı, c.2, s.135'de, Aişe'yi kınayan birçok hadis rivayet etmiştir. Bunlardan biri de Aişe'nin Resulullah'a karşı çıkması ve Ebu Bekir'in hakemlik yapması olaydır. Mevlâ Ali Muttakî, *Kenzu'l-Ummal*, c.7, s.116'da, Ebu Ya'la, *Müsned*'inde ve Ebu's-Şeyh *Emsalkitabında* şöyle yazmışlardır:

"Ebu Bekir, kızı Aişe'yi görmeye gitti; çünkü Peygamber (s.a.a) ve Aişe arasında bir rahatsızlık yaşanmıştı. Peygamber (s.a.a), Ebu Bekir'i hüküm vermeye çağırdı. Aişe konuşurken Peygamber'e hakaret ediyor ve sürekli ona, 'Söz ve davranışlarında âdil ol!' diyordu. Bu sözlerine dayanamayan Ebu Bekir kızının yüzüne öyle bir tokat vurdu ki elbisesi kana bulandı."

İmam Gazalî, aynı "Nikâh" babında ve diğerleri de kendi kitaplarında şöyle nakletmişlerdir:

Ebu Bekir, kızının evine girince Resulullah'ın üzgün olduğunu gördü. Onlara, "Aranızda geçenleri bana anlatın, ben hüküm vereyim." dedi.

Peygamber (s.a.a) de Aişe'ye, "Sen mi konuşuyorsun, ben mi konuşayım?" diye sordu. Aişe: "Sen konuş; ama hakkı söyle!!" dedi.

Başka bir cümlede de Hz. Peygamber'e (s.a.a) şöyle dedi:

"Sen Allah'ın Peygamberi olduğunu mu sanıyorsun?!"

Acaba bu cümleler, Hz. Peygamber'in (s.a.a) makamını yermek ve ona hakaret etmek değil midir? Aişe Hz. Peygamber'i (s.a.a) hak Peygamber olarak kabul etmemiş miydi ki böylesine sözler konuşuyordu?

Bu ve benzeri birçok rivayet sizin kitaplarınızda vardır ve hepsi de Peygamber-i Ekrem'i (s.a.a) ne kadar üzdüğünü ifade etmektedir. Neden Sünnî ve Şîî tarihçiler ve hatta oryantalistler bile İslâm tarihinde Hz. Resulullah'ın (s.a.a) diğer eşlerinden bahsetmemiş ve onları eleştirmemişlerdir. Hatta Ömer'in kızı Hafsa hakkında bile böyle bir eleştiri yoktur. Aişe'nin bizzat kendi yaptıkları, onu kötü tanıtmıştır ve biz de Aişe hakkında sadece büyük âlimlerinizin dediklerini diyoruz.

Siz İmam Gazalî'nin kitaplarını, Taberî, Mesûdî, İbn A'sam Kufî ve vb. kimselerin tarih kitaplarını okumadınız mı? Bizzat kendi âlimleriniz, Aişe'nin Allah-u Teala ve Resulü'nün emirlerine itaatsizlik ettiğini söylemişlerdir! Allah-u Teala ve Resulü'ne itaatsizlik saadet ve mutluluğa sebep olabilir mi?

Şimdi de siz: Neden Aişe'nin hayatının lekeli olduğunu söylediniz diye beni tenkit ediyorsunuz.

Hangi tarihî leke, Allah-u Teala'nın ve Resulü'nün emrine itaatsizlik, Hz. Peygamber'in (s.a.a) halifesine isyan etmek ve onunla savaşmaktan daha büyüktür?

Halbuki bilindiği gibi Allah-u Teala Hz. Peygamber'in (s.a.a) bütün eşlerine hitaben şöyle buyurmaktadır:

"Evlerinizde oturun, eski cahiliye adetinde olduğu gibi açılıp saçılmayın."⁽¹⁾

Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) bütün eşleri bu emre itaat etmişler ve zarurî bir iş dışında evden dışarı çıkmamışlardır.

1- Ahzâb, 33.

Resulullah'ın Eşi Sevde'nin Sözü

Nitekim *Kütüb-i Sitte*'de, hatta diğer hadis ve tarih kitaplarınızda da yazdığı üzere Hz. Peygamber'in (s.a.a) eşi Sevde'ye, "Neden hac ve umre yapmıyorsun, bu büyük sevaptan geri kaldın?" diye sorduklarında Sevde cevap olarak şöyle demiştir:

"Hac bana bir defa farzı, onu da yerine getirdim; bundan sonra benim hakkım ve umrem Allah-u Teala'nın şu emrine itaat etmemdir. 'Evlerinizde oturun...' O hâlde evden dışarı çıkmak bile istemiyorum, hatta Hz. Resulullah'ın (s.a.a) beni oturttuğu o hücreden bile mümkün mertebeye dışarı adım atmak istemiyorum. Ölünceye kadar da böyle kalacağım."

Sevde sözünde durdu, evinden dışarı çıkmadı ve ancak ölünce cenazesini oradan çıkardılar. Sevde, Aişe veya Ümmü Seleme Peygamber'in eşleri ve müminlerin anneleridir; sadece amelleri farklıdır.

Ümmetin Aişe veya Hafsa'ya saygıları Ebu Bekir veya Ömer'in kızları oldukları için değildir; (ama siz bu açıdan saygı gösteriyorsunuz.) Hz. Resulullah'ın (s.a.a) eşi oldukları içindir. Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) eşleri de takva sahibi oldukları takdirde övülecek bir makama sahiptirler. Nitekim Kur'ân'da şöyle buyuruluyor:

"Ey Peygamberin hanımları! siz, kadınlardan herhangi biri gibi değilsiniz. Eğer (Allah'tan) korkuyorsanız, (yabancı erkeklerle karşı) sözü çekicilikle söylemeyin ki, sonra kalbinde hastalık bulunan kimse tamah eder. Sözü maaruf (bilinen bir biçimde, hiçbir kuşkuyla yol açmayacak) bir tarzda söyleyin."⁽¹⁾

Yani ey Peygamber'in hanımları, sizler şeref ve fazilet açısından herkesten üstünsünüz, başkaları gibi değilsiniz; elbette muttaki ve Allah-u Teala'dan korkan kimselerden olmanız şartıyla.

Aişe'nin Hz. Ali'ye Karşı Muhalefeti ve Onunla Savaşı

Dolayısıyla Sevde, emin, takvalı ve itaatkâr bir kadındı. Ama Aişe isyankar bir kadındı. Allah-u Teala'nın ve Resulü'nün emrinin aksine Talha ve Zübeyr'e kanarak (veya Ali'ye (a.s) olan şahsî kını sebebiyle) Basra'ya giderek

1- Ahzâb, 32.

büyük bir sahabi ve Hz. Ali'nin (a.s) Basra valisi olan Osman b. Huneyf'i yakalayıp işkence ettiler. Saçını, sakalını, kaşlarını yoldular, kırbaçlayarak Basra'dan dışarı attılar. Yüzden fazla suçsuz insanı katlettiler. Nitekim İbn Esir, Mes'ûdî, Taberî ve İbn Ebî'l-Hadid bu olayı detaylıca yazmışlardır.

Aişe, Asker adında bir deveye binmiş, cahiliye devri savaşçıları gibi kaplan derisini giymiş ve zırha bürünmüş bir hâlde meydana çıkarak binlerce insanın kanunun dökülmesine neden olmuştur.

Allah'tan habersiz şerefsiz insanların, kendi eşlerini evlerinde, tuttıkları hâlde Hz. Resulullah'ın (s.a.a) eşini o rezillikle insanların arasına çıkarmaları (ve bu kadının da bu duruma râzı olması) Allah ve Resulü'nün emirlerine itaatsizlik değil midir?

Hz. Ali'nin Faziletleri Sınırsızdır

Bizzat kendi âlimlerinizin, faziletleri hakkında onca rivayet nakletmiş oldukları Hz. Ali (a.s) gibi birinin karşısına dikilmesi doğru mudur? Nitekim İmam Hanbel'in *Müsned'* de, İbn Ebî'l-Hadid'in *Nehcü'l-Belâğa Şerhi'* nde, İmam Fahr-i Râzî'nin *Tefsir-i Kebir'* de, Harezmi'nin *Menakıb'* da, Şeyh Süleyman'ın *Yenabiu'l-Mevedde'* de, Muhammed b. Yusuf Gencî'nin *Kifayetu't-Talib'* in 62. babında, Mir Seyyid Ali Hemedâ-nî'nin *Meveddetü'l-Kurba'* nın 5. Mevedde'sinde, Ömer b. Hattap ve Abdullah b. Abbas'tan rivayet ettiğine göre, Hz. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

"Ey Ebu'l-Hasan (Ali)! Denizler mürekkep, ağaçlar kalem, insanoğlu yazar, cinler hesaplayıcı olsa, yine de senin faziletlerini sayamazlar."

Hz. Resulullah'ın (s.a.a) buyurduğu gibi insanların ve cinlerin tümünün, faziletlerini sayamadığı birisinin yüce faziletlerini bizim nakıs dillerimiz ve kırık kalemlerimiz nasıl tavsif edebilir!

Ama bilindiği gibi buna rağmen Şîâlimlerinin yanı sıra Kuşçu, İbn Hacer, Ruzbehan vb. inatçı ve bağnaz âlimleriniz bile Hz. Ali'nin (a.s) o sonsuz fazilet ve menkıbelerinden bir kısmını, kendi kitaplarında yazıp nakletmişlerdir.

Hz. Ali'nin Fazilet ve Menkıbeleri Hakkında Hadisler

*Kutub-i Sitte'*yi dikkatlice bir okuyun! Ayrıca bilmek icap eder ki Mir Seyyid Ali Hemedâ-nî *Meveddetü'l-Kurba'* da, Taberânî *Mu'cem'* de, Muham-

med b. Talha eş-Şafî *Metalibu's-Süul*'de, İmam Hanbel *Fezail*-de, Hamidî *Cem'un Beyne's-Sahihayn*'de, Harezmî *Menakıb*'da, İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa*,c.2, s.449'da, İbn Sabbağ Malikî *el-Fusulu'l-Muhimme*, s.124'de Hâfız Abdulaziz b. Ahzar'dan naklen Hz. Fatımanın (a.s) şöyle buyurduğunu rivayet etmekte:

"Babam Resulullah (s.a.a) Arefe akşamı yanımıza gelerek bizlere şöyle buyurdu: "Allah meleklere karşı sizinle övünür; Allah genel olarak sizi, özel olarak ise Ali'yi başışlamıştır... Gerçek saadet ehli hayatında ve öldükten sonra Ali'yi seven, şekavet ehli de hayatında ve öldükten sonra Ali'ye buğz edendir."

Aynı kitaplarda, galiba önceki gecelerde nakletmiş olduğum uzun bir hadiste Ömer b. Hattab'dan naklen Hz. Resulullah'ın (s.a.a) ölüm döşeğinde Hz. Ali'ye şöyle buyurduğu nakledilmektedir:

"Ey Ali, sana buğz etmiş olduğu hâlde beni sevdiğini söyleyen yalan söylemiştir; seni seven beni sevmiştir; beni seveni de Allah sever ve cennete götürür. Sana buğz eden bana buğz etmiştir; bana buğz edene de Allah buğz eder ve cehenneme götürür."

Ali'ye Sevgi İman, Buğz ise Nifak ve Küfürdür

Yine aynı kitaplarda Ebu Said Hudrî'den naklen Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a)Ali'ye (a.s) şöyle buyurduğu yazılıdır:

"Ya Ali, sana gösterilen sevgi, iman;sana gösterilen buğz ise nifaktır. Cennete ilk girecek olan seni sevendir; cehenneme ilk girecek olan da sana buğz edendir."

Yine Mîr Seyyid Ali Hemedânî *Meveddetü'l-Kurba*'nın 3. Meveddesinde, Himvinî de *Feraid*'de Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) ashabı arasında şöyle buyurduğunu nakletmişlerdir:

"Ali'yi sadece mümin sever; ona sadece kâfir buğz eder."

Başka bir yerde ise şöyle buyurmaktadır:

"Seni sadece mümin sever ve sana sadece münafık buğz eder."

Muhammed b. Yusuf Gencî,*Kifayetu't-Talib*'in 62. babının 119. sayfasında *Tarih-i Dimaşk*'ten naklen, Şam ve Irak Muhaddisleri ise, Huzeyfe ve Câbir'den naklen Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmekte:

"Ali insanların en üstünüdür; bunu kabul etmeyen kâfir olmuştur."

Ata'dan rivayet edildiği üzere, Aişe'ye Hz. Ali'nin (a.s)hâli sorulunca şöyle dedi:

"O insanların en üstünüdür; onun hakkında sadece kâfir şek ve şüphe eder."

Yine Hâfız b. Asakir, yüz ciltlik olan ve bunun üç cildini Ali'nin (a.s) faziletlerine ayırdığı *Tarih* kitabınının 50. cildinde bu haberi Aişeden nakletmektedir.

Muhammed b. Yusuf, *Metalibu's-Süul*, s.27'de, İbn Sabbağ Malikî de, *el-Fusulu'l-Muhimme'*de Tirmizî ve Nesaî'den, onlar da Ebî Said Hudrî'den şöyle dediğini nakletmişlerdir:

"Biz Resulullah (s.a.a) döneminde münafıkları, sadece Ali'ye buğzları vasıtasıyla tanıyorduk."

Yine *el-Fusulu'l-Muhimme'*de Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Hz. Ali'ye şöyle buyurduğu yer almıştır:

"Seninle savaşmak benimle savaşmaktır; senin kanın benim kanımdır; ben sana karşı savaşanla savaşırım. Seni ancak soylu kimseler sever, sana ancak soyu bozuk insanlar buğz eder; seni ancak müminler sever, sana ancak münafıklar düşmanlık eder."

Şeyh: Bu tür hadisler sadece Hz. Ali (k.v) hakkında değildir. Raşid halifeler hakkında da bu tür hadisler rivayet edilmiştir.

Davetçi: Mümkünse o hadislerden örnek olarak birini nakledin de gerçekler apaçık ortaya çıksın.

Şeyh: Abdurrahman b. Mâlik kendi senediyle Câbir'den naklen Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu yazmaktadır:

"Ebu Bekir ve Ömer'e mümin buğz etmez, münafık da onları sevmez."

Davetçi: Önceki gecelerde söylediğim gibi lütfen tek taraflı hadisler rivayet etmeyin. Sahihhadislere istinat ediniz. İftiracı ve yalancı râvilerden rivayet edilen uydurma hadisleri bir kenara bırakınız.

Şeyh: Siz âdeta bizden duyduğunuz her hadisi aşağılayarak reddetme kararını almışsınız!

Davetçi: Maalesef sadece ben değil, kendi âlimleriniz de reddetmektedirler. Lütfen Zehebî'nin *Mizanu'l-İtidal*'ine ve Hatib Bağdâdî'nin *Tarih* kitabının c.10, s.236'sına müracaat ediniz; orada birçok âliminiz Abdurrahman b. Mâlik hakkında şöyle demişlerdir:

"O, yalancı ve iftiracıdır. Hadis uyduran birisidir. Hiç kimse bu konuda şüphe dahi etmemiştir."

Allah aşkına, iftiracı, yalancı ve hadis uyduran birinden rivayet ettiğiniz tek taraflı olan bu hadis, o büyük âlimlerinizin rivayet etmiş olduğu ve bizim de onlardan bazılarına değindiğimiz onca hadislerle eşit olabilir mi?

Lütfen Süyûtî'nin *Camiu'l-Kebir*,c.6, s.390'ına, Muhibbuddin'in *Ri-yazu'n-Nazire*,c.2, s.215'ine, Tirmizî'nin *Cami*, c.2, s.229'una, İbn Abdulberr'in *İstiab*, c.3, s.46'sına, Hâfız Ebu Nuaym'in *Hilyetu'l-Evliya*,c.6, s.295'ine, Muhammed b. Talha'nun *Metalibu's-Süul*,s.17'sine, İbn Sabbağ Malikî'nin *el-Fusulu'l-Muhimme*,s.216'sına bir bakınız. Ebuzer'den farklı ibarelerle şöyle rivayet edilmektedir:

"Biz münafıkları Resulullah (s.a.a) zamanında ancak üç alâmetle tanıyorduk: Allah'ı ve Resulü'nü reddetmek, namazdan kaçınmak ve Ali b.Ebî Talib'e buğz etmek."

Ebu Said Hudrî de şöyle diyor:

"Münafıkları Ali'ye buğz etmeleri ile tanıyorduk. Resulullah (s.a.a) zamanında münafıkları sadece Ali'ye düşmanlık etmelerinden tanıyorduk."

Yine İmam Ahmed b. Hanbel *Müsned*,c.1, s.95 ve 138'de, İbn Abdulberr *İstiab*,c.3, s.37'de, Ahmed Hatib Bağdâdî *Tarih-i Bağdâdî*,c.14, s.426, İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*,c.4, s.264'da, İmam Nesaî *Sünen*,c.8, s.117'de, *Hasaisu'l-Alevî*,s.27'de, Hemvinî *Feraid* 22. babda, İbn Hacer *İsabe*,c.2, s.509'da, Hâfız Ebu Nuaym *Hilyetu'l-Evliya*,c.4, s.185'de, Sibte b. Cevzî *Tezkire*,s.15'de, Süyûtî *Camiu'l-Kebir*,s.152 ve 408'de, Muhammed b. Talha *Metalibu's-Süul*, s.17'de ve Tirmizî *Cami*,c.2, s.23'de farklı ibarelerle bazen Ümmü Seleme'den, bazen de İbn Abbas'tan Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir:

"Ya Ali, münafık seni sevmez, mümin de sana buğz etmez; ancak mümin seni sever ve ancak münafık sana buğz eder. Münafık Ali'yi sevmez ; mümin de Ali'ye buğz etmez."

İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nin c.1, s.364'ünde Mutezile şeyhi Şeyh Ebu'l-Kasım Belhî'den şöyle dediğini naklediyor: Bütün muhaddisler, sıhhatinde şüphe olmayan birçok hadislerde Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Hz. Ali'ye şöyle buyurduğunda ittifak etmişlerdir:

"Ya Ali! Mümin sana buğz etmez; münafık ise seni sevmez."

Yine İbn Ebî'l-Hadid, *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*, c.4, s.264'de Hz. Ali'nin (a.s) şöyle buyurduğunu nakletmektedir:

"Bu kılıcımla, bana buğz etmesi için müminin burnuna vursam bile, mümin bana buğz etmez; tüm dünyayı, beni sevsin diye münafığa versem bile yine de beni sevmez. Nitekim Peygamber-i Ekrem (s.a.a) bana şöyle buyurmuştu: "Ya Ali! Mümin sana buğz etmez; münafık da seni sevmez."

Bu tür rivayetler sizin muteber kitaplarınızda oldukça çoktur. Toplantının vaktini göz önünde bulundurarak örnek olsun diye aklımda olan bu birkaç rivayeti naklettim.

Şimdi siz beyler lütfen insaflıca hüküm verin; Aişe'nin Hz. Ali (a.s) ile savaşması, Resulullah (s.a.a) ile savaşmak değil miydi? Acaba bu savaş ve halkı Hz. Ali (a.s) aleyhine savaşa teşvik etmek, sevgi, dostluk ve muhabbetten dolayı mıydı, yoksa buğz, kin ve düşmanlıktan dolayı mıydı? Şüphesiz ki hiç kimse iki kişi arasındaki savaşın sevgi ve dostluktan kaynaklandığını söylemez; bu savaş da buğz ve düşmanlık yüzünden olmuştur. Halbuki bilindiği gibi rivayet ettiğim bütün bu hadislerde de Peygamber-i Ekrem (s.a.a), küfür ve nifakın alâmetlerinden birinin de Hz. Ali'ye buğz etmek ve onunla savaşmak olduğunu buyurmamış mıydı? Bu hadisler ışığında Aişe'nin kıyamını ve Hz. Ali (a.s) ile savaşını nasıl değerlendirebiliriz? Lütfen sevgi ve buğz üzere değil, insaf üzere hüküm veriniz!

Aklıma bir rivayet geldi; Mir Seyyid Ali Şafî *Meveddetü'l-Kurba*, 3. Mevedde'de bizzat Aişe'den Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmiştir:

"Allah-u Teala, Ali'ye karşı kıyam edenin kâfir ve ateş ehli olduğunu bana bildirdi."

Çok ilginçtir, Aişe'yi: "Böyle bir sözü Hz. Peygamber'den (s.a.a) duyduğun hâlde neden Ali'ye karşı kıyam ettin?" diye eleştirdiklerinde, gülünç bir özür getirerek, "Bu hadisi Cemel günü unuttum, ama Basra'da hatırladım!" dedi.

Şeyh: Sizin kendi beyanınıza göre, o zaman neden Ümmü'l-Müminin Aişe'yi (r.a) eleştiriyorsunuz? Şu açıktır ki, insan gaflet edebilir, unutulabilir.

Davetçi: Cemel günü savaş ateşi alevlenince unutmüş olabilir. Ama Mekke'den hareket edince Hz. Peygamber'in (s.a.a) tüm dostları, hatta temiz eşleri bile onu engellemek istediler. Gereksiz işlere kalkışmamasını, Ali'ye muhalefetin Hz. Peygamber'e muhalefet olduğunu söylediklerinde de mi bunu hatırlamadı? Acaba Cemel olayını yazan tarihçileriniz de mi Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu hatırlatmadılar?

"Ey Aişe! Hav'eb köpeklerinin sana karşı havladığı yoldan kork!"

Aişe Basra'ya giderken Kilaboğulları suyuna varınca köpekler etrafını sararak havlamaya başladı. "Burası neresi?" diye sorunca da, "Hav'eb" dediler. Bu ismi duyunca Hz. Resulullah'ın (s.a.a) ona buyurmuş olduğu sözü hatırladı. Yine neden Zübeyr ve Talha'nın oyununa gelerek yoluna devam edip Basra'ya gitti ve o büyük fitneye sebep oldu? Acaba yine de onun unuttuğunu ve bilerek yoluna devam etmediğini söyleyebilir misiniz?

Acaba bu olay Aişe için hiçbir zaman silinmeyecek büyük bir leke değil midir? Bilerek Resulullah'a (s.a.a) itaatsizlik etti. Talha ve Zübeyr'in oyununa gelerek Hz. Peygamber'in (s.a.a) halifesine karşı savaştı! Halbuki bilindiği gibi bizzat kendisi Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu beyan ediyordu:

"Her kim Ali ile savaşırsın ve ona karşı kıyam ederse kâfirdir!"

Hz. Peygamber'in (s.a.a) halifesine karşı savaşmak ve ona birçok zorluklar çıkarmak Peygamber'e eziyet etmek değil midir? Önceki geceler senetleriyle rivayet ettiğim bir hadiste Peygamber (s.a.a) şöyle buyurmamış mıydı?:

"Kim Ali'ye eziyet ederse bana eziyet etmiştir; bana eziyet eden de Allah'a eziyet etmiştir. Ey insanlar! Ali'ye eziyet eden kıyamet günü Yahudi ve Hıristiyan olarak haşır olur."

Aişe'nin Emriyle Basra'da Sahabenin ve Müminlerin Katliamı

Bu rivayetler sizin muteber kitaplarınızda yok mudur; o hâlde neden Şia'ya itiraz ediyorsunuz? Müminlerin kanını dökmek, Hz. Peygamber'in (s.a.a) ashabından olan Osman b. Huneyf'e işkence etmek, yüzden fazla

hafız ve silahsız devlet memurunu öldürmek, kırk kişiyi camide katletmek, bu savaşa sebep olan Aişe'nin sorumluluğunda değil midir?

Allame Mes'ûdî *Mürucu'z-Zehab*, c.2, s.7'de şöyle yazıyor:

"Yaraladıkları hariç yetmişten fazla insanı öldürdüler. Bu yetmiş kişiden ellisinin boynunu vurdular. Bu öldürülenler İslâm'da mazlumca öldürülen ilk kimselerdi."

Bu acı olayın detaylarını İbn Cerir, İbn Esir ve diğer âlim ve tarihçileriniz de nakletmişlerdir.

Ya bu rivayetleri muteber kitaplarınızdan çıkararak (nitekim kitapların yeni baskılarında tahrifler yapılmış ve sadece bazı konular çıkartılmıştır) büyük âlim ve tarihçilerinizi yalanlayın ya da en azından Şîlere itiraz edip onları eleştirmeyin. Zira Şîler sadece sizin muteber kitaplarınızda yazılanları söylemektedir. Allah-u Teala'ya yemin olsun ki Şîler suçsuzdur. Farkımız şudur: Sizler bu muteber kitaplarındaki rivayetleri yüzeysel olarak okuyorsunuz. "Bir şeyi sevmek insanı kör ve sağır eder." kaidesi gereğince önemli tarihî olayları rivayetlerle tatbik etmiyorsunuz. Sürekli hüsn-ü zanda bulunarak gereksiz yere savunuyor, apaçık gerçeklere teveccüh etmiyorsunuz, etseniz de örtmeye kalkışıyor ve herkesin güleceği bir şekilde tevellere baş vuruyorsunuz.

Ama bilindiği gibi biz olaylara derinlemesine, tarafsızca ve insaflica bakıyoruz. Her iki fırkanın kitaplarındaki rivayetleri olaylarla tatbik ediyor, apaçık gerçekleri keşfediyoruz. Tatbik ederken, herhangi bir yerde garazlı ve haksız olduğumuzu görürseniz, mantık üzere itiraz edin, kabul etmeyin. Buna ben de çok sevinirim.

Şeyh: Buyurduklarınız doğrudur. Ümmü'l-Müminin Aişe de bir insandı, masum değildi. Elbette kanmış, hata etmiş, saflığından iki sahabeye aldanmıştır. Ama sonra tövbe etmiş, Allah-u Teala da onu affetmiştir.

Davetçi: Evvela; siz de kabul ediyorsunuz ki bazı büyük sahabiler de hata etmiş ve aldanmıştır. Halbuki bilindiği gibi bunlar da Rıdvan ağacının altında biat edenlerdendi. Dolayısıyla sizin önceki gece rivayet ettiğini, "As-habım yıldızlar gibidir; hangisine uyarmanız doğru yola hidayet olursunuz." hadisi, kendiliğinden batıl olmaktadır.

İkinci olarak, Aişe'nin tövbe etmesi sadece bir iddiadan ibarettir. Aişe'nin

kıyamı, savaşı ve katliamı bütün Müslümanlar nezdinde bellidir. Ama tövbe etmesi belli ve kesin değildir.

Aişe'nin, İmam Hasan'ın (a.s) Hz. Peygamber'in (s.a.a) Yanına Defnedilmesine Mâni Olması

Kesin olan bir konu Aişe'nin yapısı gereği sakin olmadığı, çocukça hareket etmiş olduğu ve her bir davranışının tarihte bir fesada neden olduğudur. Sizin dediğiniz gibi eğer gerçekten tövbe edip pişman olmuş olsaydı, o zaman neden Hz. Peygamber'in (s.a.a) torunu İmam Hasan'ın cenazesi karşısında herkesi üzecek o davranışları sergilerdi ve yeni bir fesada sebep oldu.

Aişe sadece Hz. Peygamber'i (s.a.a) üzme, incitme, devesine binerek câhiliye kadınları gibi Hz. Peygamber'in (s.a.a) halifesiyle savaşmakla kalmıyordu. Yani o sadece yaşayanlara karşı değildi, ölümler için de aynı şeyi yapıyordu. Devesine binip Hz. Peygamber'in (s.a.a) torunu İmam Hasan'ın cenazesini teşyi eden kafilenin önünü keserek onun Hz. Peygamber'in (s.a.a) kabri yanına gömülmesine de engel olmuştur.

Yusuf Sibt b. Cevzî *Tezkiretu- Havassi'l-Ümme* s.122'de, Allame Mes'ûdî *İsbatu'l-Vasiyye*, s.136'da, İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*, c.4, s.18'de (Ebu'l-Ferec ve Yahya b. Hasan'dan naklen), Muhammed Havendşah *Revzatu's-Safa*, c.2'de, Ahmed b. Muhammed b. Hanefî *Tarih-u A'sam-i Kufi*'nin tercümesinde, İbn Şahne *Ravzatu'l-Me-nazir*'de, Ebu'l-Fida ve başkaları da kendi tarihlerinde şöyle nakletmişlerdir:

"Hz. Hasan'ın cenazesini getirdiklerinde Aişe bir katıra binerek Benî Ümeyye'den bir grup şahısla ve köleleriyle birlikte cenazenin önünü keserek İmam Hasan'ın Hz. Peygamber'in (s.a.a) kabrinin yanında defnedilmesine izin vermeyeceklerini söyledi."

Mes'ûdî'nin rivayetine göre İbn Abbas şöyle dedi:

"Sana şaşıyorum ey Aişe! Halkın Cemel (Deve) günü demesi sana yetmiyor mu ki şimdi de Katır günü desinler! Bir gün deveye bir gün de katıra binerek Resulullah'ın (s.a.a) hicabını yırttın (saygınlığını korumadın), Allah'ın nurunu söndürmek mi istiyorsun? Halbuki müşrikler istemese de Allah-u Teala nurunu tamamlayacaktır. Biz Allah içiniz ona doğru dönücüleriz."

Bazılarının da ona şöyle dediğini rivayet etmişlerdir:

"Bir gün deveye bindin, bir gün de katıra; yaşayacak olursan bir gün de file bineceksin. (Yani Ebrehe gibi Allah'la savaşmaya kalkışacaksın.) Sana sekizde birin dokuzda biri düştüğü hâldesen hepsine el koydun."⁽¹⁾

Hâşimoğulları kılıç çekip onları defetmek isteyince İmam Hüseyin (a.s) engel olarak, "*Kardeşim, cenazesinin arkasında bir hacamat boynuzu kadar bile kan dökülmemesini vasiyet etmiştir.*" buyurdu. Bu yüzden cenazeyi geri götürüp Bakî mezarlığında defnettiler.

Aişe'nin Hz. Ali'nin Şahadetine Sevinerek Şükür Secdesi Etmesi

Eğer Aişe gerçekten tövbe etmiş ve Hz. Ali'yle savaşmaktan pişman olmuştuysa, o zaman Hz. Ali'nin (a.s) şahadet haberini duyunca şükür secdesinde bulundu. Nitekim Ebu'l-Ferec İsfahanî *Mekatilü't-Talibiyin* kitabında Hz. Ali'nin (a.s) biyografisinin sonunda şöyle yazmıştır:

"Aişe Hz. Ali'nin (a.s)şahadet haberini duyunca şükür secdesi etti."

Eğer Aişe gerçekten tövbe edip pişman olduysa, neden böylesine sevinmiş bayram etmiştir. Nitekim İbn Cerir-i Taberî *Tarih* kitabında H. 40. Yıl olaylarını yazarken ve Ebu'l-Ferec İsfahanî de söz konusu kitabında şöyle yazmıştır: "Bir köle Aişe'ye Hz. Ali'nin şahadet haberini verince Aişe şöyle dedi:

İçim rahat etti, fikrim rahatladı;

Misafirinin gelmesiyle rahat olup gözü aydınlanan kimse gibi.

Yani Aişe misafirini bekleyen birisi gibi sürekli böyle bir haberi bekliyordu. Misafiri gelenin gözü aydınlandığı gibi, Aişe de Hz. Ali'nin (a.s)şahadet haberini duyunca kalbi rahatlamış, huzura ermiştir. Bu haberi verene, "Onu kim öldürdü?" diye sordu. O da, "Muradoğulları kabilesinden Aburrahman b. Mülcem-i Muradî." dedi. Bunun üzerine de şöyle dedi:

1- Ölen bir adamın çocukları varsa karısına mirasından sekizde bir düşer. Peygamber (s. a.a)'in dokuz hanımı olduğu için de bu sekizde bir oranının, dokuza bölünmesi icab ederdi. Yani Aişe'nin hakkı Hz. Peygamber'den (s.a.a) kalan mirasın sekizde birinin dokuzda biriydi. Ama Aişe buna razı olmayarak hepsine el koydu. (Müt.)

"Gerçi Ali benden uzaktır; ama bana ölüm haberini getiren kölenin yüzü toprak görmesin!!"

Orada bulunan Ümmü Seleme'nin kızı Zeyneb onun bu sözünü duyunca şöyle dedi: "Ali hakkında böylesine sevinmen, böyle sözler söylemen doğru mudur?" Aişe durumun kötüleştiğini görünce şöyle cevap verdi: "Farkında değildim, unutkanlıktan söyledim, bundan sonra böyle söyleyecek olursam bana hatırlatın da söylemeyeyim."

Lütfen sevgi ve buğzunuzu bir kenara bırakın ve ibret alın. Tövbe etmiş olduğu gerçek değildir, son nefesine kadar ona düşmanlık etmiştir, yoksa sevinmez ve şükür secdesi etmezdi.

Siz beyler bunları neye yorumluyorsunuz? Aişe diğerlerinden biraz daha akıllı ve hayatında daha huzursuz birisi değil miydi?

Şimdi aklıma gelen bir konu da şu ki; siz beyler, Şiiler Osman'ı, kendi âlimlerinizin nakletmiş oldukları sözlerle eleştirdiği için onlara düşmanca bakıyorsunuz.

Aişe'nin Osman Hakkındaki Çelişkili Sözleri

Osman'ı eleştirmesinden dolayı, Aişe'ye karşı da hoşgörülü olmamanız gerekir. Nitekim İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*, c.2, s.77'de, Mes'ûdî *Ahbaru'z-Zaman* ve *Evsef* kitaplarında, İbn Cevzî *Tezkiret-u Havassi'l-Ümme*, s.36'da, İbn Cerir, İbn Asakir, İbn Esir ve diğer tarihçileriniz ve âlimleriniz de şöyle yazmışlardır:

"Aişe sürekli Osman'ı kınıyordu. Nitekim şöyle feryat ediyordu: "Öldürün bu Na'sel'i. (ihtiyar ahmağı veya Yahudi Na'sel'e benzeyen bu şahısı) Allah-u Teala onu öldürsün, şüphesiz o kâfir olmuştur."

Ama bilindiği gibi Osman öldürülünce, Hz. Ali'ye (a.s) olan kin ve düşmanlığı yüzünden şöyle dedi:

"Osman mazlum olarak öldürüldü, vallahi onun kanını talep edeceğim, benimle kıyam edin!"

İbn Ebî'l-Hadid şöyle yazıyor:

Aişe Osman'a karşı en şiddetli olan kimseydi; hatta Hz. Resulullah'ın (s.a.a) elbiselerinden birini çıkarıp evine asmış, gelenlere şöyle diyor-

du: "Bu Hz. Resulullah'ın (s.a.a) elbisesidir, hâlâ eskimemiş; ama Osman onun sünnetini eskitti."

Yine İbn Ebî'l-Hadid şöyle diyor:

Mekke'de Osman'ın ölüm haberini duyan Aişe şöyle dedi: "Yaptıklarından dolayı Allah onu kendi rahmetinden uzak kılsın. Allah-u Teala kullarına zulmedici değildir." (Yani Allah onu amelinden dolayı cezalandırmıştır.)

Aişe'nin Osman'a söylediği bu tür sözlerden asla rahatsız olmuyorsunuz; ama zavallı Şîlilerden duyunca hemen tekfir ediyor, ölümlerine hükmediyorsunuz.

O hâlde bakışlar ön yargısız olmalıdır, eğer art niyet olursa her türlü ayıp bulunabilir. Kesin olan şu ki Aişe, Emîrül-Müminin Ali'ye karşı kin ve düşmanlık güdüyordu. Müslümanların Hz. Ali'ye (a.s) biat ettiğini duyunca şöyle dedi: "Eğer Osman mazlumca öldürüldüğü hâlde Ali'nin hilâfeti gerçekleşirse, göklerin yere inmesini (dünyanın yok olmasını) isterim."

Acaba bu tür farklı ve çelişkili sözler Aişe'nin tutarsızlığını göstermiyor mu?

Şeyh: Aişe'nin söz ve davranışlarındaki bu farklıklar, oldukça fazla rivayet edilmiştir. Ama bilindiği gibi şu iki şey kesin ve sabittir:

Birincisi, Ümmü'l-Müminin Aişe (r.a) aldatılmıştır, o gün Ali'nin (k.v) velâyet makamının farkında değildi, nitekim kendisi de unuttuğunu ve Basra'da hatırladığını açıkça beyan etmiştir. İkincisi de; kesinlikle tövbe etmiş ve Allah-u Teala da geçmişte yaptıklarını görmezlikten gelerek onu cennetin en yüce derecesine götürecektir!

Davetçi: Tövbe konusunda yeniden konuşmak istemiyorum. Onca Müslümanın kanunun dökülmesinin, namusunun çiğnenmesinin ve mallarının yağmalanmasının muhakemesiz affedilebileceğini de söylemiyorum. Doğrudur ki Allah-u Teala af ve rahmet söz konusu olunca merhamet edenlerin en merhametlisidir. Ama ceza söz konusu olunca da cezalandıranların en şiddetlisidir!

Ayrıca bilmek icap eder ki Aişe, son nefesine kadar dahi bu olayların çıkmasına sebep olduğunu itiraf etmiştir. Bu yüzden büyük âlimlerinizin de rivayet ettiğine göre şöyle vasiyette bulunmuştur: "Beni Hz. Peygamber'in (s.a.a) yanına defnetmeyin; zira ondan sonra neler yaptığımı çok iyi biliyorum."

Nitekim HâkimMüstedrek'te, İbn Kuteybe *Mearif*'te, Muhammed b. Yusuf Zerendî *Siretu'n-Nebi*'de, İbn Beyyi' Nişâbü'rî ve diğerleri de kendi kitaplarında şöyle nakletmişlerdir:

Aişe Abdullah b. Zubeyr'e şöyle vasiyet etmiştir: "Beni Baki mezarlığında bacılarımın yanına gömün; zira ben Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonra birçok olaylara neden oldum."

Sizin,"Aişe unutkan idi, Hz. Ali'nin (a.s) faziletini bildiren rivayetleri Basra'da hatırladı ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) kendisini bu işlerden sakındırdığını unutmuştu" şeklindeki sözünüze gelince; bu konuda yanıldınız. Lütfen büyük âlimlerinizin muteber kitaplarına bakın ve yanlışlığınızı anlayın; özellikle de apaçık gerçekleri anlamak için İbn Ebî'l-Hadid'in *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nin 2. cildinin 77. sayfasını iyice bir okuyun. Şimdi meselenin aydınlığa kavuşması için o kitabın bazı bölümlerine işaret ediyorum.

Ümmü Seleme'nin Aişe'ye Nasihati

İbn Ebî'l-Hadid, Ebî Mihnef Lut b. Yahya Ezdi'nin tarihinden şöyle rivayet etmektedir:

O zaman Ümmü Seleme de hac için Mekke'ye gitmişti. Aişe'nin Osman'ın kanını talep ederek Basra'ya doğru gitmek istediğini duyunca çok üzüldü. Meclislerde Hz. Ali'nin (a.s) faziletlerini rivayet ediyordu. Aişe Ümmü Seleme'nin yanına giderek onu da kandırıp kendisiyle Basra'ya götürmek istedi. Ümmü Seleme ona şöyle dedi:

"Daha düne kadar Osman'a sövüyordun, onu kınıyordun, Ona 'Na'sel' (ihtiyar ahmak) diyordun; şimdi de onun kanı bahanesiyle Ali'nin karşısında kıyam mı ediyorsun; Ali'nin (a.s) onca faziletlerini unuttun mu? Eğer unuttuysan sana hatırlatayım. Hatırla o günü ki ben Hz. Peygamber'le birlikte senin odana geldik, o arada Ali de içeri girdi, Peygamber'e yavaştan bir şeyler söylüyordu, biraz uzun sürünce sen Ali'ye saldırmak istedin, ben seni bu işten sakındırdım, ama sen dinlemedin, nihayet Ali'ye saldırarak şöyle dedin: 'Dokuz günde bir benim sıramdır, şimdi de gelip Peygamber'i meşgul mu ediyorsun?!' Peygamber (s.a.a) rahatsız olduğundan yüzü kızardığı hâlde öfkeyle, '*Geriye dön; Allah'a andolsun ki Ehlibeytim'den ve diğerlerinden hiç kimse imandan çıkmadıkça Ali'ye buğz etmez.*' diye buyurdular.Sen de bunun üzerine dediğinden pişman olarak geriye döndün."

Aişe: "Evet hatırlıyorum." dedi.

Ümmü Seleme sözünün devamında şöyle dedi: "Ayrıca o günü hatırla ki sen Hz. Peygamber'in (s.a.a) mübarek başını yıkıyordun, ben de yemek yapıyordum. Peygamber (s.a.a) mübarek başını kaldırarak şöyle buyurdu:

"Sizden hanginiz günahkâr deve sahibisiniz ki Hav'eb köpekleri ona havlayacak ve sırat köprüsünde yüz üstü düşecektir?"

Ben yemekten elimi çekerek Hz. Peygamber'e (s.a.a) şöyle arz ettim: "Ya Resulullah! Bu işten Allah'a ve Resülü'ne sığınırım."

O zaman elini senin sırtına vurarak şöyle buyurdu: "*Sakin o kimse sen olmayasın!*"

Aişe, "Evet hatırlıyorum." dedi.

Ümmü Seleme devam ederek şöyle dedi: Hatırla o günü ki seferlerin birinde ikimiz de Peygamber'le (s.a.a) birlikteydik. Bir gün Ali Hz. Peygamber'in (s.a.a) ayakkabısını dikiyordu, biz de bir gölgede oturmuştuk. Bu esnada baban Ebu Bekir, Ömer'le birlikte gelmek için izin istedi, biz de perdenin arkasına geçtik, biraz konuştuktan sonra şöyle dediler: "Ya Resulullah! Biz seninle birlikte olmanın kıymetini bilmiyoruz; bize halifeni tanıtmanı ve senden sonra sığınmamız gereken kimsenin kim olduğunu söylemeni rica ediyoruz."

Peygamber (s.a.a) Ebu Bekir ve Ömer'e cevaben; "Ben halifemin mekânını görüyorum (onun makamını iyi tanıyorum). Ama (şimdiden) onu tanıta-
cak olursam, İsrailoğulları'nın Harun'un etrafından dağıldığı gibi siz de onun etrafından dağılırsınız." diye buyurdular. Onlar da sustular ve oradan ayrıldılar.

Onlar gittikten sonra biz dışarı çıktık. Ben şöyle arz ettim: "Ya Resulullah! Kim onlara halife olacaktır?" Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdular: "*Ayakkabımı diken şahıs.*" Hz. Peygamber'in (s.a.a) yanından ayrılıp etrafa baktığımızda Ali'den başka kimseyi görmedik; geri dönerek Peygamber (s.a.a)'e; "Ya Resulullah! Ali'den başka kimseyi görmedik." dedik. Peygamber (s.a.a) de şöyle buyurdular: "*İşte o (Ali) benim halifemdir.*"

Aişe, "Evet hatırlıyorum." dedi.

Ümmü Seleme, "O hâlde bütün bu hadisleri bilmene rağmen nereye gidiyorsun?" dedi.

Aişe, "İnsanların arasını bulmak için gidiyorum." dedi.

O hâlde beyler kabul edin ki Aişe kandırılmamıştır, bilerek kıyam etmiş, fitne çıkarmıştır. Ümmü Seleme ona Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) hadislerini hatırlatmıştır. Ama bilindiği gibi o buna rağmen uyanmamıştır. Hz. Ali'nin (a.s) apaçık gerçek makamını itiraf etmiş olduğu hâlde Basra'ya doğru yola düşmüş, birçok Müslümanın kanının dökülmesine sebep olan birçok fitneyi yaratmıştır. Özellikle de "Ayakkabı dikme" hadisi, Hz. Ali'nin (a.s) imamet ve hilâfetini ispat eden en büyük delildir. Ümmü Seleme, kendisinden sonra halifenin kim olduğunu sorunca, Peygamber (s.a.a); *"Ayakkabımı diken benim halifemdir."* buyurdu ve o hâlde Hz. Peygamber'in (s.a.a) ayakkabısını Ali'den başkası dikmiyordu.

Şîî Müslümanların tek günahı hiçbir âdetin etkisinde kalmamaları ve uzak görüşlülükle 14 asırlık önemli olaylara bakmalarıdır. Onlar hiçbir sevgi ve buğza kapılmadan Kur'ân ayetlerinden ve iki fırkanın muteber kitaplarında yer alan hadislerinden istifade etmekte ve hak üzere hüküm vermekteler.

Bu yüzden Hz. Ali'nin (a.s) hilâfetinin büyük oyunlar ve hilelerle dördüncü mertebeye atıldığına ve hakkının gasp edildiğine inanmaktadırlar. Ama bilindiği gibi bu durum onun faziletlerini ve hakkındaki nasları ortadan kaldıramamış ve kaldıramayacaktır.

Biz de inanıyor ve itiraf ediyoruz ki Ebu Bekir Sakife'de, Ali'nin, Haşimoğulları'nın, sahabenin büyüklerinin bulunmadığı bir ortamda ve Ensar'dan Hazrec Kabilesinin muhalefetine rağmen halife olarak adlandırılmış, ondan sonra da ferdî bir diktatörlükle Ömer ve Ömer'in şurasıyla da Osman hilâfet kürsüsünde oturmuştur. Elbette şu farkla ki onlar kendilerini seçen ve hilâfet halkasını boynuna asan bir grubun halifesiydi. Ama bilindiği gibi Hz. Ali (a.s), Allah-u Teala ve Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) tarafından seçilen bir halifeydi.

Şeyh: Haksızlık ediyorsunuz, onlar arasında hiçbir fark yoktur. Ebu Bekir, Ömer ve Osman'ı (r.a) hilâfete geçiren halk, Ali'yi (k.v) de hilâfete geçirmiştir.

Üç Halifenin Tayinindeki Farklılık, Onların Hilâfetinin Batıllığına Bir Delildir

Davetçi: Halifelerin hilâfet tayininde birçok açıdan farklılıklar vardır. Evvela, icmaya iştaret ettiniz. Konuları tekrarlamakla doğru bir yönleme baş-

vurmuyorsunuz. İcma delilinin temelsiz olduğunu önceki akşamlar arz ettim. Ümmetin icması halifelerden hiçbirinin hilâfetinin başlangıcında vaki olmamıştır.

İkinci olarak, eğer icmaya dayanıyor ve bunu Allah-u Teala ve Peygamber-i Ekrem (s.a.a) tarafından ümmet için şer'an ispat ediyorsanız, kaide gereği her halife dünyadan gidince ümmet toplanmalı ve halife seçimi için onların görüşü alınmalıdır. Ümmet, kimin halife olmasına icma ettiyse, o halkın halifesidir (Resulullah'ın halifesi değil); bu yöntemin bütün dönemlerde uygulanması gerekir.

Elbette siz de biliyorsunuz ki İslâm'da hiçbir halife için böyle bir icma vaki olmamıştır; hatta bizim daha önce ispat ettiğimiz nakıs bir icma da (ki ashabin büyükleri, Haşimoğulları ve Ensar orada değillerdi) Ebu Bekir dışında hiç kimse için gerçekleşmemiştir. İslâm muhaddislerinin ve tarihçilerinin ittifak etmiş olduğu üzere Ömer'in hilâfeti Ebu Bekir'in tayiniyle gerçekleşmiştir. Eğer hilâfet tayininde icma şart olmuş olsaydı, o zaman neden Ebu Bekir'den sonra Ömer'in hilâfete seçilmesi icma ile olmamıştır?

Şeyh: Elbette Ebu Bekir'in, ümmetin icmasıyla hilâfete seçilmesinden dolayı, onun tek başına halife tayini için söylediği söz, sağlam bir delil sayılmıştır. Ondan sonra artık halife tayini için icmaya gerek kalmamıştır. Her halifenin kendinden sonraki halifeyi seçmek için söylediği söz, sağlam bir senet kabul edilmiştir. Kendinden sonraki halifeyi tayin etmek halifenin hakkıdır. Halkı başı boş bırakmamalıdır. Ebu Bekir icma ile seçildiği için Ömer'i hilâfete tayin etmiş, Ömer de Hz. Peygamber'in (s.a.a) kesin halifesi olmuştur!

Davetçi: Eğer siz kendinden sonraki halife seçiminde böyle bir hakkı halifeye tanıyorsanız ve ümmeti başı boş bırakma hakkının olmadığını beyan ediyorsanız ve onun sözünün sonraki halife tayininde yeterli olduğunu iddia ediyorsanız, o zaman neden insanların hidayetçisi olan Peygamber-i Ekrem'e (s.a.a) gelince bu hakkı kabul etmiyorsunuz?

Neden sizin kitaplarda da yer alan (önceki geceler sadece bazısına işaret ettik bu gece de Ümmü Seleme'nin hadisindeki apaçık nasları takdim etmeye çalıştık) Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) açıkça veya kinaye yoluyla farklı yerlerde Hz. Ali için buyurduğu onca nasları görmezlikten geliyor, kabul etmiyor ve her biri için anlamsız teviller yapıyorsunuz? Nitekim İbn

Ebû'l-Hadid de Ümmü Seleme'nin hadisinde bu gülünç tevili yapmış ve apaçık nassı reddetmiştir.

Gerçekten ilginçtir, Ebu Bekir'in sözünün Ömer'in hilâfet tayininde bir delil olduğunu hangi kurala dayanarak söylüyorsunuz? Ama öte yandan bilindiği gibi Hz. Resulullah'ın (s.a.a) sözünün delil olmadığını ifade ediyor ve o hikmetli kelimeleri saçma tabirlerle ifade ediyorsunuz.

Ayrıca neye ve hangi delilüzere dayanarak icmayla seçilen birinci halifenin kendinden sonraki halifeyi tayin hakkının olduğunu beyan ediyorsunuz? Peygamber-i Ekrem'den (s.a.a) böyle bir emir mi gelmiştir? Cevap kesinlikle olumsuzdur.

Ayrıca birinci halife icma ile seçildiği için, sonraki halifelerde icmanın gerekmediğini, halk tarafından seçilen birinci halifenin kendinden sonraki halifeyi seçebileceğini ve onun sözünün yeterli olduğunu beyan ediyorsunuz. Eğer böyle olmuş olsaydı neden sadece bu iş Ömer'in hilâfeti zamanında gerçekleşti? Neden Osman'ın hilâfetinde Ömer halife tayin etmeyecek işi, altı kişilik şûraya bıraktı?

Gerçekten delilinizin ne olduğu belli değildir, deliller ihtilâflı olunca asıl konu da ortadan kaybolur. Eğer hilâfetin ispatı için ümmetin icması delil ise ve bütün ümmetin birlikte oy vermesi gerekiyorsa (halbuki bilindiği gibi Ebu Bekir zamanında bile böyle bir icma olmadı) o hâlde Ömer'in hilâfetinde neden böyle bir icma gerçekleşmedi?

Eğer birinci halife seçiminde icmayı şart koşup, sonraki halifelerde ise icma ile seçilen halifenin sözünün yeterli olacağını söylüyorsanız, o hâlde bu iş neden Osman zamanında gerçekleşmedi? Ömer Ebu Bekir'in aksine halife seçimini şûraya bıraktı. Hem de dünyanın hiçbir yerinde, hatta ilkel kabilelerde bile görülmeyen bir şûraya! Zira dünyadaki bütün meclislerde çoğunluğun görüşünün sağlanması için temsilcileri halk seçmektedir; ama bu şûranın temsilcilerini bizzat Ömer'in kendisi tayin etmiştir.

Ayrıca bilmek icap eder ki bundan da ilginç, bütün temsilcilerin iradesini ipotek altına alarak hepsini Abdurrahman b. Avf'ın emrine verdi. Abdurrahman b. Avf'ın bu kadar yetkili kılınmasının hiçbir ilmî, örfî ve şer'î ölçüsü yoktur. Elbette bundan maksat onun Osman'ın yakınlarından olması ve dolayısıyla diğerlerini bırakıp Osman'ı seçeceğinin bilinmesiydi. Ömer şöyle demişti: "Abdurrahman b. Avf'ın tuttuğu taraf haktır; Abdurrahman kime biat ederse diğerleri de teslim olmalıdır."

Dikkat edilecek olursa burada şûra şeklinde bir diktatörlük öngörülmüştür. Halbuki bilindiği gibi bugünlerin tabiriyle demokrasi bunun tam tersinedir.

Gerçekten çok ilginçtir, Peygamber-i Ekrem (s.a.a), önceki geceler senetlerini de zikrettiğim bir hadiste defalarca şöyle buyurmuştur:

"Ali hakladır ve Ali nerede olursa, hak onunladır."

Yine şöyle buyurmuştur:

"Bu Ali ümmetimin farukudur; hakla batılın arasını ayırandır."

Nitekim Hâkim *Müstedrek*'te, Hâfız Ebu Nuaym *Hilye*'de, Taberânî *Evset*'te, İbn Asakir *Tarih*'te, Muhammed b. Yusuf Gencî eş-Şafiî *Kifayet'ut Talib*'te, Taberî *Riyazu'n-Nazre*'de, Himvinî *Feraid*'de, İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nde ve Süyûtî de *Dürü'l-Mensur*'da, İbn Abbas, Selman, Ebuzer ve Huzeyfe'den naklen Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmektedir:

"Benden sonra bir fitne kopacaktır, o zaman Ali'den ayrılmayın; zira Ali kıyamette benimle ilk tokalaşacak kimsedir; Ali en büyük sıddık ve bu ümmetin farukudur; hakla batılın arasını ayırmaktadır ve o müminlerin emiridir."

Önceki geceler senet silsilesini de zikrettiğim bir rivayette Peygamber-i Ekrem (s.a.a) Ammar'a şöyle buyurmuştur:

"Eğer bütün insanlar bir yola, Ali de başka bir yola gidecek olursa, sen Ali'nin yolundan git, insanlardan müstağni ol. Ey Ammar! Ali seni hidayetten çevirmez ve dalalete sürüklemes. Ey Ammar! Ali'ye itaat, bana ve Allah-u Teala'ya itaattir."

Durum bu iken Ömer, Peygamber-i Ekrem'in (s.a.a) emrinin aksine Hz. Ali'yi Abdurrahman'ın başkanlığındaki bir şûraya bırakıyor. Şimdi bunu sorgulamamak mümkün mü? Sahabenin büyüklerini bir kenara itmiş, hilâfet konusunda onların görüş haklarını ellerinden almıştır. Dolayısıyla bu şûrada da Hz. Ali'ye büyük bir haksızlık yapılmıştır; Hz. Ali gibi hak ve batılı birbirinden ayıran büyük bir şahsiyet Abdurrahman gibi birinin emri altına verilmiştir.

Beyler lütfen insaflica hüküm veriniz. *İstiab*, *İsabe*, *Hilyetu'l-Eoliya* ve benzeri kitaplarınıza müracaat ediniz. Hz. Ali'yi (a.s) Abdurrahman'la ve

hatta şûra üyesi olan diğer beş kişiyle kıyaslayınız; Abdurrahman'ın mı hakemlik makamına daha layıktı yoksa Emîre'l-Müminin Hz. Ali mi? Bu kıyaslamayla, siyasi oyunlarla velâyet hakkının çiğnendiğini bizzat müşahede edin.

Velhasıl, eğer Ömer'in hilâfet tayinindeki şûra emri, uygulanması gereken bir düstur idiyse, o hâlde neden Hz. Ali'nin (a.s.)hilâfeti hakkında uygulanmadı?

Dört halifenin hilâfetinde, dört ayrı metot uygulanmıştır. Bu dördünden hangisi doğru, hangileri batıldı? Eğer hepsinin hak olduğunu beyan ediyorsanız, o hâldehilâfet tayininde ikna edici bir deliliniz ve sabit bir yolunuz yok demektir. Eğer siz beyler, birazcık âdetlerinizden uzaklaşıp, apaçık gerçeklere insafla ve derinlemesine bakacak olursanız, gerçeklerin, olanlardan başka olduğunu görürsünüz.

Göz açık, kulak açık, bu körlük!

Allah'ın göz yummasına şaşırıyorum!

Şeyh: Eğer dediğiniz doğruysa ve buyurduğunuz gibi derinlemesine düşünmek gerekliyorsa, Hz. Ali'nin hilâfeti de sarsıntıya uğrayacaktır. Zira önceki üç halifeyi hilâfete getiren icma, Ali'yi (k.v) de hilâfete getirmiştir.

Hz. Ali, Allah-u Teala ve Peygamber (s.a.a) Tarafından Hilâfete Atanmıştır

Davetçi: Sizin bu dediğiniz Hz. Peygamber'den (s.a.a) bir nass olmadığı takdirde geçerlidir. Oysa Hz. Ali'nin (a.s.)hilâfetinin ümmetin icmasıyla işi yoktur; bizzat Allah-u Teala ve Peygamber (s.a.a) tarafından seçilmiştir.

Hz. Ali (a.s) da icma sebebiyle hilâfeti kabul etmemiştir; hakkı geri almak için kabul etmiştir. Zira hakkı gasp edilen birisi, yıllar sonra da fırsatını bulduğunda hakkını alma hakkına sahiptir. Bu yüzden engeller kalkınca ve şartlar oluşunca Hz. Ali (a.s) de hakkını geri aldı.

Beyler, eğer önceki gecelerde konuşulan sözleri unuttuysanız, lütfen özel olarak yayımlanan dergileri, gazeteleri ve bildirimleri mütalaa ediniz. Önceki geceler ispat ettiğimiz gibi Hz. Ali'nin (a.s.)hilâfeti, ümmetin icmasıyla gerçekleşmemiştir; aksine Hz. Resulullah'ın (s.a.a) nasları, Kur'ân ayetleri ve hakkın geri alınışı esasınca gerçekleşmiştir. Siz ittifak edilen bir hadis

getirebilir misiniz ki Resulullah: (s.a.a) "Ebu Bekir, Ömer ve Osman benim halifelerimdir" diye buyurmuş olsun? Veya Emevî ve Abbasî halifelerinin hilâfetlerine dair, bir tekinin adının zikredildiği bir hadis getirebilir misiniz?

Ama bütün muteber kitaplarınızda (Şia kitaplarının tevatürüyle birlikte), Hz. Ali'yi (a.s)hilâfet ve vesayetine dair Hz. Peygamber'den (s.a.a) pek çok hadis mevcuttur. Bunlardan bazısına önceki geceler değindik; bu akşam da Ümmü Seleme'nin rivayetini arz ettim.

Şeyh: Bize ulaşan bir rivayette Peygamber (s.a.a); "Ebu Bekir benim halifemdir" diye buyurmuştur.

Davetçi: Önceki geceler bu hadislerin uydurma olduğunu arz ettim. Unutmuşsa benziyorsunuz, bu gece de sizi cevapsız bırakmayacağım. Şeyh Mecduddin Fîrûzâbâdî *Seferu's-Seade* kitabında şöyle diyor: "Ebu Bekir'in fazileti hakkındaki rivayetler, aklın bunların iftira ve yalan olduğuna tanıklık ettiği uydurma şeylerdir.

Ayrıca dikkat edecek olursanız, üç halifenin hiçbirinde de hilâfetin zahirî şartları gerçekleşmemiştir; bütün ümmet icma etmemiştir; oy birliğiyle seçilmemişlerdir. Ama Hz. Ali'nin (a.s)hilâfetine baktığımızda önceki ve sonraki halifelerin aksine ümmetin icmasına daha yakındır. Zira tarihçilerinizin de yazdıklarına göre Ebu Bekir'in hilâfetinde sadece Ömer ve kabir kazan Ebu Ubeyde b. Cerrah etkili olmuştur. Daha sonra da bir grup Evs kabilesi, Sa'd b. Ubade'yi aday gösteren Hazrec kabilesine muhalefet olsun diye biat etmiş, bazıları daha sonra tehditle, bazıları ise tamah ederek biat etmişlerdir. Hatta Ensar'dan bazıları, sonuna kadar Saad b. Ubade'ye bağlı kalarak biat etmemiştir.

Ömer'in hilâfeti de sadece Ebu Bekir'in emriyle olmuştur. İcma diye bir şey yoktur, tam bir saltanat söz konusudur. Osman ise Ömer'in emriyle kurulan diktatörlük şurasının kararıyla hilâfet makamına geçmiştir.

Ama Hz. Ali'nin (a.s)hilâfeti, tesadüfen adalet istemek için Medine'deki hilâfet sarayına dört bir yandan gelen Müslümanların büyük bir icmasıyla gerçekleşmiştir. Onların büyük ısrarları sonucu Hz. Ali (a.s) zâhirî hilâfete seçilmiştir.

Nevvab: Kible sahip (alicenap)! Dört bir yandan Medine'ye gelen Müslümanların icması, hilâfetin tayini için miydi?

Davetçi: Hayır, henüz üçüncü halife iş başındaydı, onlar hilâfet makamına yakın olan Benî Ümeyye zorbalarının, Mervan'ın ve diğer valilerin yaptığı çirkin işleri ve zulümleri şikâyet etmek için Medine'de toplanmışlardı. Büyük sahabilerin de içinde bulunduğu bu topluluk, var olan zulmü, hilâfetin merkezi olan Medine'deki hilâfet sarayına şikâyet için gelmişlerdi. Osman'ın yanlış işleri ve Hz. Ali (a.s) ile diğer büyük sahabelerin nasihatlerine kulak vermemesi onun öldürülmesine yol açtı.

Bu yüzden Medine halkı oraya dört bir yandan tesadüfen gelen şahsiyetlerle birlikte Hz. Ali'nin (a.s) evine gidip yalvararak onu camiye getirdiler, icma ederek biat ettiler. Bu icma, önceki üç halife zamanında gerçekleşmemiştir. Medine halkı özgür iradesiyle Müslüman bölgelerin şahsiyetlerinin ittifakıyla Hz. Ali'ye (a.s) biat etmiş, onu hilâfete seçmiştir. Ama bu olay önceki halifelerde görülmemiştir.

Bununla birlikte bu icmayı Hz. Ali'nin (a.s)hilâfetine delil saymıyoruz. Zira bizim delilimiz Kur'ân ve Hz. Resulullah'ın (s.a.a) hadisleridir. Bu, kendi halifelerini Allah'ın emriyle seçen bütün peygamberlerin siretine de uygundur.

Ayrıca siz Hz. Ali (a.s) ile diğer halifeler arasında bir farkın olmadığını beyan ettiniz; bilmiyorum bilerek mi yanlışlığa düştünüz yoksa bilemeyerek mi? Çünkü akli ve nakli delillere ve icma esasına göre bakıldığında, Hz. Ali (a.s) ile diğer halifeler arasında, hatta tüm ümmet arasında büyük bir fark olduğu görülecektir.

Hz. Ali Diğer Halifelerden Daha Seçkindi

Hz. Ali'yi (a.s) diğer halifelerden ayıran ilk özelliği, onların bir grup insan tarafından seçilmesi, Hz. Ali'nin (a.s) ise Allah-u Teala ve Peygamber (s.a.a) tarafından seçilmesidir. Şüphesiz Allah-u Teala ve Peygamber (s.a.a) tarafından seçilen kimse, halk tarafından seçilen kimselerden üstündür. Allah-u Teala ve Peygamber (s.a.a) tarafından seçilen bir halifenin diğer halifelerden çok farklı olduğunu her akıl sahibi bilir.

Hz. Ali'yi (a.s) diğer halifelerden ayıran en büyük özellik, onun ilmi, fazileti, şerefi ve takvasıdır. Bir grup Hâricî ve Nasibî dışında ümmetin bütün âlimlerinin ittifakıyla Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonra Ali (a.s) ümmetin en âlimi, faziletli, şerefli ve takvasıydı.

Bu konuda bizzat Ebu Bekir ve Ömer'den rivayet edilen sayısız rivayetler de mevcuttur. Önceki geceler bunları bizzat muteber kitaplarınızdan rivayet ettim. Kur'ân da bunu teyit etmektedir. Şimdi de apaçık gerçekler anlaşılın diye aklıma gelen bir rivayeti nakletmek istiyorum. Ahmed b. Hanbel *Müsned*'de, Harezmi *Menakıb*'da, Mir Seyyid Ali Hemedânî Şafiî *Meveddetü'l-Kurba*'da, Beyhakî *Sünen*'de ve diğerleri de kendi kitaplarında farklı tabirlerle Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmişlerdir:

"Ali sizin en âliminiz, faziletlinizdir ve en iyi hüküm vereninizdir. Onu (hükümünü, sözünü ve görüşünü) reddeden beni reddemiş gibidir; beni reddeden Allah'ı reddetmiş gibidir; bu da Allah'a şirk koşmak derecesindedir."

Büyük âlimlerinizden İbn Ebî'l-Hadid, *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nde şöyle yazmaktadır:

"Hz. Ali'nin (a.s) en faziletli olması eskiden beri söylenen bir sözdür. Ashap ve tabiinden bir çoğu bu inançtadır. Bağdat şeyhleri de bu mânâyı tasdik etmişlerdir."

(Yatsı namazı ezanı okununca, beyler namaza kalktı, namaz sonrası yapılan çay ikramından sonra sohbe devam edildi.)

İlk Derecede Sayılabilecek Kemal ve Faziletlere İşaret

Davetçi: Beyler siz namaz kılınca ben düşünüyordum, sonunda bir konuyu hatırladım. Bunu bir soru şeklinde sizlere aktarmak istiyorum. Size göre insana öncelik hakkı veren insanî üstünlükler ve değerler nelerdir?

Şeyh: (Biraz sustuktan sonra) Elbette üstünlük ve fazilet yolları çoktur. Allah-u Teala'ya ve Resulü'ne imandan sonra ilk derecede sayılabilecek kemal ve faziletler şu üç şeydir:

- 1-Soy ve nesep temizliği.
- 2-İlim.
- 3-Takva.

Davetçi: Allah-u Teala size güzel mükafat versin, biz de sizin fazilet ve kemaller ile ilgili seçtiğiniz bu özellikleri esas alarak konuyu değerlendir-

dirmeye çalışacağız. Elbette halifelerin veya diğer sahabelerin hepsi de birtakım hususiyetlere sahipti. Ama aklî ve naklî kaidelere göre bütün bu hususiyetlerin hepsine sahip olanlar, diğerlerinden öne geçme hakkına sahiptirler.

Eğer üç özellikte Hz. Ali'nin (a.s) öncülük ve saadet bayraktarı olduğunu ispat edecek olursak, siz de, Resulullah'tan (s.a.a) nakledilen rivayetler doğrultusunda Hz. Ali'nin (a.s)hilâfet makamına daha layık olduğunu, sadece siyasî oyunlarla hilâfet makamından uzaklaştırıldığını ve (İbn Eb'l-Hadid'in *Nehcü'l-Belâğa Şerhi* c.1 s.46'da beyan etmiş olduğu gibi) bunun siyasî oyunlar sonucu maslahat olarak adlandırıldığını tasdik edeceksiniz.

Hz. Ali'nin Nesebinin ve Soyunun Temizliği

Evvela, neseb ve soy açısından Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonra hiç kimse Hz. Ali'nin (a.s) üstünlüğüne erişemez. Hz. Ali'nin (a.s) soy temizliği, bütün akıl sahiplerini, hatta Alauddin Mevlâ Ali b. Muhammed b. Kuşçu, Ebu Osman Amr b. Bahr Cahiz Nasıbî ve Saduddin Mesud b. Ömer Taftazânî gibi taassup esiri âlimleriniz bile Hz. Ali'nin (a.s)"Hiç kimse biz *Ehlibeyt'*le kıyas edilemez."sözü karşısında;"Biz de Hz. Ali'nin bu sözleri karşısında hayranlık içindeyiz." demekteler.

Hz. Ali (a.s) zahirî hilâfet makamına eriştikten sonra (*Nehcü'l-Belâğa'*nın ikinci hutbesinde) şöyle buyurmaktadır:

"Bu ümmetten hiç kimse Muhammed'in (s.a.a) Ehlibeyti ile mukayese edilemez; ilimlerinden yararlandıkları kimseler kesinlikle onlarla eşit olamaz. Onlar (Ehlibeyt), dinin esası, yakînin direğidirler. Aşırı gidecek hak yoldan çıkanlar onlara döner; geri kalanlar ise onlara katılır. Velâyet makamının özellikleri onlara mahsustur. Vasiyet ve veraset de (Resulullah'ın onların hakkındaki vasiyeti ve Hz. Peygamber'den miras almaları da) onlarda sabittir. Hak şimdi ehline döndü ve intikal etmesi gereken yerine intikal etti."

Hz. Ali'nin (a.s) bu sözleri kendisinin ve Ehlibeyt'in hilâfete daha layık ve evlâ olduğunu göstermektedir. Sadece Hz. Ali (a.s) değil, muhalifleri bile bunu tasdik etmişlerdir. Nitekim Mir Seyyid Ali Hemedânî *Meveddetü'l-Kurba'*nın 7. Meveddesi'nde Ebu Vail'den naklen Abdullah b. Ömer'in şöyle dediğini rivayet etmektedir:

Biz Hz. Peygamber'in (s.a.a) ashabını sayarken Ebu Bekir, Ömer ve Osman'ı sıraladık. Adamın biri, "Ali'nin ismine ne oldu?" diye sordu. Şöyle dedim: "Ali Ehlibeyt'tendir, hiç kimse onunla kıyas edilemez; o, Resulullah (s.a.a) ile birliktedir ve onun derecesindedir."

Yine Ahmed b. Muhammed Bağdâdî'den şöyle rivayet etmektedir:

Abdullah b. Hanbel'den şöyle dediğini işittim: "Babam Ahmed b. Hanbel'e ashabın faziletini sordum. Babam, Ebu Bekir, Ömer ve Osman'ı sıraladı. Ben Ali b. Ebî Talib'i sorunca da şöyle dedi: "O, Ehlibeyt'tendir; bunlar onunla kıyas edilemez."

Bundan da ilginç olanı, Hz. Ali'nin (a.s) nûrânî ve cismânî iki boyutunun olmasıdır. Hz. Ali (a.s) bu açıdan Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonra şahsına münhasır biridir.

Hz. Ali'nin Nûrânî Hilkatı ve Hz. Peygamber'le Ortaklığı

Yaratılışın gerçek anlamı ve nûrânîyeti açısından Hz. Ali (a.s) diğerlerinden daha üstün ve önceliklidir. Nitekim Ahmed b. Hanbel değerli kitabı *Müsned*'de, Mir Seyyid Ali Hemedânî *Meveddetü'l-Kurbada*, İbn Meğazilî Şafiî *Menakıb*'da, Muhammed b. Talha *Metalibu's-Süül*'da Hz. Peygamber'den (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmektedirler:

"Ben ve Ali Adem yaratılmadan on dört bin yıl önce, Allah'ın kudret elinde bir nurduk; Allah-u Teala Adem'i yaratınca bu nûru Adem'in sulbüne yerleştirdi. Abdulmuttalib'e kadar tek nûr idik; Abdulmuttalib'in sulbüne gelince bende nübüvveti, Ali'de ise hilâfeti karar kıldı."

Mir Seyyid Ali Hemedânî *Meveddetü'l-Kurba*'nın 8. Mevedde'sini şu ibarelerle bu konuya özgün kılmıştır: "Sekizinci Mevedde Resulullah ile Ali'nin bir nûrdan olduğu ve Ali'ye verilen özelliklerin insanlardan hiç kimseye verilmediği hususundadır."

Bu Mevedde'de nakletmiş olduğu rivayetlerden birinde (İbn Meğazilî de rivayet etmektedir) üçüncü halife Osman b. Affan Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyruğunu rivayet etmektedir:

"Ben ve Ali Adem yaratılmadan 1400 yıl önce bir nûr idik, Allah-u Teala Adem'i yaratınca bu nûru Adem'in sulbüne yerleştirdi. Abdulmuttalib'e kadar tek nûr idik, Abdulmuttalib'in sulbüne gelince bende nübüvveti, Ali'de ise hilâfeti karar kıldı."

Bir başka hadiste ise Hz. Peygamber'in (s.a.a) bu sözlerden sonra Hz. Ali'ye hitaben şöyle buyurduğu nakledilmiştir:

"Ya Ali! Nübüvvet ve risalet bendedir; vesayet ve imamet ise sendedir."

Bu rivayeti İbn Hadid de *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nin c.2, s.450'sinde *Firdevs* kitabının sahibinden rivayet etmektedir. Şeyh Süleyman Belhî *Yenabiu'l-Mevvedde*'nin 1.babında *Cemu'l-Fevaid*, *Fezail-i İbn Meğazili*, *Firdevs-i Deylemî*, *Feraidu's-Simtayn-i Himvinî* ve *Menakıb-ı Harezmi*'den az bir kelime farklılığıyla, Peygamber (s.a.a) ile Ali'nin (a.s) nûrânî yaratılışlarının, varlıkların yaratılmasından binlerce yıl önce gerçekleştiğini nakletmektedir.

Bu rivayete göre her ikisi de Abdulmuttalib'in sulbüne kadar tek nur imişler, orada ayrılıyorlar; yarısı Abdullah'ın sulbüne geçerek Hz. Peygamber (s.a.a) vücuda geliyor, diğer yarısı ise Ebu Talib'in (r.a) sulbüne geçerek Hz. Ali (a.s) vücuda geliyor. Hz. Peygamber (s.a.a) nübüvvet ve risalet için, Hz. Ali (a.s) ise imamet, hilâfet ve vesayet için seçiliyorlar. Nitekim nakledilmiş olan hadislerde de Peygamber (s.a.a) bunu bizzat buyurmuştur.

Harezmi *Menakıb*'in 14. faslında, *Maktelu'l-Hüseyn*'nin ise 4. faslında, Sib b. Cevzî *Tezkire*'nin 28. sayfasında, İbn Sabbağel *Fusulu'l-Muhimme*'de, Muhammed b. Yusuf ise *Kifayetu't-Talib*'in 87. babında müsned olarak Şam Muhaddisi ile Irak Muhaddisi'nden, ayrıca *Mu'cem-i Taberânî*'den kendi senetleriyle nakletmiş olduğu beş rivayette Peygamber (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

"Ben ve Ali bir nûrdan yaratıldık, birlikteydik, Abdulmuttalib'in sulbünde ayrıldık."

Bu rivayetlerin yüce mânâlı ve faydalı olmasına rağmen çok uzun olduğundan dolayı tümünü zikretmekten sakınıyorum. (İsteyenler o kitaplara müracaat etsinler).

Bu hadisin ibare ve lafız farklılıkları, Hz. Peygamber'in (s.a.a) bir mecliste buyurup da râvilerin farklı nakletmesinden değil; farklı mekanlarda farklı tabirlerle beyan etmesinden olabilir. Bu, rivayetin kendisinden daha iyi anlaşılacaktır.

Hz. Ali'nin (a.s) Cismânî Soyu Hakkında

Cismanî açıdan da Hz. Ali (a.s) hem anne, hem de baba yönünden büyük bir üstünlüğe sahiptir. Bu da ona özgü faziletlerden biridir.

Hız. Ali'nin (a.s) ecdadı, diğerlerinin aksine Hız. Adem'e kadar hep muvahhid olmuştur. Bu temiz soy, hiçbir kirli rahimde yer almamıştır. Bu büyük iftihar, ashabdan hiçbiri için nasip olmamıştır. Hız. Ali'nin (a.s) soyu sırasıyla şöyledir:

Ebu Talib (r.a), Abdulmuttalib, Hâşim, Abdumenaş, Kusay, Kilab, Murre, Ka'b, Luvey, Galib, Fihır, Malik, Nazır, Kenane, Huzeyme, Mudrike, İlyas, Muzır, Nizar, Meadd, Adnan.

Şeyh: Hız. Ali'nin (a.s) Ebu'l-Beşer Adem'e kadar soyunun muvahhit olduğunu söylemekle hata ediyorsunuz; biz zâhire göre hüküm vermek zorundayız. Zira İbrahim'in babası AzerKur'ân-ı Kerim'in apaçık beyanı üzere⁽¹⁾ putperest idi.

Hız. İbrahim'in (a.s) Babasının Azer Olduğuna Dair Eleştiri ve Cevabı

Davetçi: Bu dikkatsiz ve düşüncesiz beyanınız geçmişlerinizi taklitten başka bir şey değildir. Sizin atalarınız, da sahabenin şirke ve küfre varan soyunu her türlü yönden temiz göstermek ve anne ile babanın müşrik olmasının insan için bir ayıp olmadığını belirtmek için yüce Peygamber'in (s.a.a) ecdadında da bir müşrikin var olduğunu iddia etmiş, böylece kendi atalarını ve büyüklerini bu noksanlıktan tenzih etmeye çalışmıştır!

Gerçekten üzüntü vericidir; bilgili insanların böylesine kasıtlı davranışları sadece inat, boşuna çırpınma ve kendi atalarına muhabbetten başka bir şeyle izah edilemez. Siz de âdet üzere onların sözüne uymuş, böyle bir toplantıda onların söylediklerini tekrarlıyorsunuz. Halbuki soy bilimcilerinin ittifak etmiş olduğu üzere, Hız. İbrahim'in babası Tanrı'dır, Azer değil.

Şeyh: Siz nass karşısında içtihatla amel ediyorsunuz. Soy bilimcilerin görüşünü, Kur'ân'a karşı olmasına rağmen zikrediyorsunuz. Halbuki Kur'ân, Hız. İbrahim'in babasının putperest Azer olduğunu beyan ediyor.

Davetçi: Biz asla nass karşısında içtihadla sarılmayız; çünkü biz sadece Kur'ân gerçeklerini öğrenmeye çalışıyoruz. Kur'ân-ı Kerim'in dengi olan Ehlibeyt'in yol göstericiliği sayesinde, bu ayetin örfteki meşhur bir kaide

1- "Hani İbrahim babası (amcası veya üvey babası) Azer'e: "Birtakım putları tanrılar mı ediyorsun? Doğrusu ben seni de, kavmini de apaçık bir sapıklık içinde görüyorum, demişti."(En'âm, 74)

üzere olduğunu anlıyoruz. Çünkü örfte de amca ve üvey baba "baba" olarak adlandırılmıştır.

Azer hakkında iki görüş vardır; birine göre Azer İbrahim'in amcasıdır; diğerine göre ise amcası olduğu hâlde Hz. İbrahim'in babası Tarih ölünce, Hz. İbrahim'in annesiyle evlenmiştir. Bu iki açıdan Hz. İbrahim ona baba diye hitap ediyordu. Yani hem amcası, hem de üvey babası olduğu için "baba" diye adlandırmıştır.

Şeyh: Biz Kur'ân-ı Kerim'in kendisinden bir delil olmadıkça Kur'ân'ın zahirinden vazgeçmeyiz. Yani Kur'ân'dan, onun İbrahim'in amcası veya üvey babası olduğu ispat edilmedikçe -ki kesinlikle ispat edemezsiniz- deliliniz yeterli değildir ve kabul edilemez.

Davetçi: Bu kadar kesin konuşmayın; zira delil getirildiğinde şaşırıp kalasınız. Nitekim Kur'ân'ın birtakım ayetleri, örf kaideleri üzere beyan edilmiştir. Örneğin: Hz. Yakub çocuklarına hitaben şöyle buyuruyor:

"Yakub, oğullarına;'Benden sonra kime ibadet edeceksiniz?' dediğinde onlar,'Senin ilâhına ve babaların İbrahim, İsmail ve İshak'ın ilâhı olan tek bir ilâha ibadet edeceğiz; bizler O'na teslim olmuşuz.' dediler."⁽¹⁾

Bu ayetteki kastedilen şahit, İsmail kelimesidir; zira Kur'ân-ı Kerim'in de bildirdiği üzere Hz. Yakub'un babası İshak'tır; İsmail ise Yakub'un amcasıdır, babası değil. Ama Kur'ân örf kaidesi gereğince amcaya baba diye hitap etmiştir.

Yakub'un oğulları örfen amca'yı baba diye çağırıyordu. Bu yüzden verdikleri cevapta da amca'yı baba saymışlardır. Dolayısıyla Kur'ân da bu soru ve cevabı aynen zikretmiştir. İşte bu kaide gereğince Hz. İbrahim de amcasını ve üvey babasını baba diye çağırmıştır. Tarihe ve soy bilimcilerinin görüşüne göre, Hz. İbrahim'in babası Tarih'tir, Azer değil.

Hız. Peygamber'in Anne ve Babaları Arasında Müşrik Yoktu, Aksine Hepsi Allah'a İnanan Muvahhitlerdi

Hız. Peygamber'in (s.a.a) ecdadının müşrik ve kâfir olmadığını bir diğer delili ise şu ayettir:

1- Bakara, 133.

"Secde edenler arasında dönüp dolaşmanı da (görüyor)."⁽¹⁾

Şeyh Süleyman Belhî (*Yenabiu'l-Mevedde'nin*2. babında) ve diğer âlimleriniz, Kur'ân müfessiri İbn Abbas'dan bu ayetin tefsiri konusunda şöyle rivayet etmişlerdir:

"Allah-u Teala Hz. Peygamber'i (s.a.a), Hz. Adem'den babası Abdullah'a kadar muvahhidlerin sulbünde bir peygamberden diğer bir peygambere döndürüp dolaştırmış, zinayla değil şer'î bir nikâhla babasının sulbüne yerleştirmiştir."

Bir başka delil de bütün âlimlerinizin, hatta hadisçi olan İmam Sâlebî'nin de kendi Tefsirinde rivayet etmiş olduğu meşhur hadistir. Nitekim Süleyman Belhî el-Hanefî de *Yenabiu'l-Mevedde'nin*2. bâbında Hz. Peygamber'den (s.a.a) şöyle rivayet etmiştir:

"Allah-u Teala beni Adem'in sulbünde yeryüzüne indirdi, Nuh'un sulbünde gemide karar kıldı, sonra da İbrahim'in sulbüne geçirdi. Böylece beni kerim sulblerden temiz rahimlere intikal ettirdi, en son olarak da zina üzere buluşmayan anne-babamdan dünyaya getirdi."

Başka bir rivayette ise şöyle buyurmaktadır:

"Allah-u Teala beni asla câhiliye pisliklerine bulaştırmamıştır."

Aynı babda İbn Salah-i Halebî'nin "*Ebkaru'l-Efkar*" ve Şeyh Abdulkadir'in "*Şerh-i Kibrî-i Ahmer*"in kitaplarından naklen Alauddevele Semnânî'den detaylı bir hadis rivayet etmektedir, ki Câbir b. Abdullah Hz. Peygamber'e; "Allah'ın ilk yarattığı şey nedir?" diye sorduğunda, Resulullah (s.a.a) uzun uzadıya cevaplar vermiştir. Ama meclisin vakti kısıtlı olduğundan dolayı, sadece olarak hadisin sonunda yer alan şu cümleyi aktarıyorum:

"Allah-u Teala benim nurumu temizden temize, tahirden tahire aktardı ve en son babam Abdullah b. Abdulmuttalib'in sulbüne yerleştirdi ve oradan da annem Amine'nin rahmine aktardı. Oradan da beni dünyaya getirerek elçilerin efendisi ve nebilerin sonuncusu kıldı."

Hız. Peygamber'in (s.a.a); "*Benim nûrumu temizden temize, tahirden tahire aktardı.*" sözünden de anlaşıldığı gibi onun ecdadı asla kâfir ve müşrik olmamıştır. Zira Kur'ân da şöyle buyuruyor: "**Şüphesiz ki kâfirler necis-**

tir." Dolayısıyla Hz. Peygamber'in (s.a.a) soyu hep temiz sulblerden temiz rahimlere aktarılmış ve necis olan müşriklere asla bulaşmamıştır.

Yine *Yenabi'*nin 2. babında *Kebir'*den naklen İbn Abbas'ın Hz. Peygamber'den (s.a.a) şöyle buyurduğu rivayet edilmektedir:

"Ben asla câhiliye zinasıyla vücuda gelmedim, ben İslâm'daki gibi şer'î bir nikâh üzere dünyaya geldim."

Acaba *Nehc'ül Belâğa'*nın 93. hutbesini okumadınız mı? Hz. Ali (a.s), Hz. Resulullah'ın (s.a.a) ecdadı hakkında şöyle buyurmaktadır:

"Allah-u Teala, Peygamberleri en üstün emanet yerlerine emanet etmiş, en hayırlı karar yerlerinde kararlaştırmıştır. En yüce sulpten, temiz kılınmış rahimlere aktarmıştır. Onlardan her gelip geçenin yerine, dinini ayakta tutmak için halefler getirmiştir. Sonunda şâni yüce olan Allah'ın lütfu Muhammed'e ulaştı. Onu en yüce kaynaktan, en değerli rahimden; enbiyasını açığa çıkardığı ve eminlerini seçtiği ağaçtan çıkarmıştır."

Eğer sizlere bu tür deliller getirmeye devam edecek olursam meclisin tüm vaktini almış olurum. Özellikle sizin gibi insafılı beyler için bu kadar yeter. Biliniz ki Hz. Peygamber'in (s.a.a) soyu ve ecdadı Hz. Adem'e kadar hep mümin ve muvahhid kimselerdir. Şüphesiz Ehlibeyt, beytte olanı diğer kimselerden daha iyi bilir. Risalet hanedanı ve taharet beytinin ehli de başkalarına oranla babalarını daha iyi tanırlar.

Hz. Peygamber'in (s.a.a) ecdadının hep mümin ve muvahhid olduğu ispatlanunca, Ali'nin (a.s) ecdadının da mümin ve muvahhid olduğu kendiliğinden ispatlanmış olur. Zira Şia'da mütevatir olmakla birlikte bizzat kendi âlimlerinizin de rivayet etmiş olduğu rivayetlere göre Hz. Peygamber (s.a.a) ile Ali (a.s) bir nûr idiler. Abdulmuttalib'e kadar hep temiz ve pak bir sulbde bulunmuş, orada birbirlerinden ayrılmışlardır.

Nûrâniyet ve cismânîyet âleminde de hep birlikte idiler. Peygamber (s.a.a) nerede olmuşsa, Ali (a.s) da orada olmuştur. Dolayısıyla böylesine nûrlu bir soya sahip, Resulullah'a (s.a.a) en yakın ve temiz bir insanın hilâfet makamına herkesten daha evlâ ve müstahak olduğu aklın da hükmettiği bir gerçektir.

Şeyh: Azer ve Tarih hakkında rivayet ettiğiniz tarihî gerçekler ışığında Hz. Peygamber'in (s.a.a) ecdadının temizliğini ispat etmiş olsanız da bu ger-

çek Hz. Ali (a.s) hakkında geçerli değildir. Abdulmuttalib'e kadar muvahhid olduklarını söylesek bile Hz. Ali'nin babası Ebu Talib hakkında bunu söylemek mümkün değildir. Zira Ebu Talib küfür üzere dünyadan göçtü!

Ebu Talib'in (r.a) İmanı Hakkında İhtilâf

Davetçi: Şunu kabul ediyoruz ki ümmet arasında Ebu Talib (r.a), hakkında ihtilâf yaratmışlardır. Ama şöyle dememiz gerekir; "*Allah'ım, Muhammed ve Âl-i Muhammed'in hakkına ilk zulmedenelânet et.*" Ali'ye sövgü, hakaret ve lânet yolunu açanlara ve ona eziyet etmek için hadis uyduranlara Allah lânet etsin. Bütün bunlar bu tür konulara neden olmuşlardır. Hz. Ali'ye (a.s) özel buğzu olan Nasibîler, Haricîler ve atalarına uyan bazı düşüncesiz ve mutaassıp âlimleriniz, bu esas üzere Ebu Talib'in (r.a) imansız olarak dünyadan göçtüğünü iddia etmişlerdir.

Sözleri senet, icmaları hüccet ve Kur'ân-ı Kerim'in dengi olan Ehlibeyt İmamları, Şia âlimleri ve İbn Ebî'l-Hadid, Süyûtî, Belhî, İskafî ve onların üstatları, Mir Seyyid Ali Hemedânî ve benzeri birçok insafli âlimleriniz de ittifakla Ebu Talib'in (r.a) İslâm'ı kabul ettiğini ve iman ehli olduğunu tasdik etmişlerdir.

Şia'nın Ebu Talib'in (r.a) İmanına Dair İcması

Şia'ya göre Ebu Talib (r.a), Hz. Peygamber'e (s.a.a) hemen iman etmiştir. Hepsinden de önemlisi Ebu Talib'in (r.a) imanı fıtratıyla olmuştur; Hâşimoğulları'ndan kardeşleri Hamza ve Abbas gibi küfürden sonra değil. Şia toplumu, Ehlibeyt'e uyararak Ebu Talib'in (r.a) asla puta tapmadığı, hatta Hz. İbrahim'in (a.s) vasilerinden olduğu kanısındadır. Büyük âlimlerinizin muteber kitaplarında da buna işaret edilmiştir. Örneğin, İbn Esir *Camiu'l-Usul*'da şöyle diyor:

"Ehlibeyt nezdinde Hz. Peygamber'in (s.a.a) amcalarından Hamza, Abbas ve Ebu Talib dışında İslâm'ı kabul eden olmadı."

Şüphesiz Ehlibeyt'in icması her Müslüman için hüccettir. Zira Ehlibeyt Kur'ân-ı Kerim'in dengidir ve biz Müslümanların sapmamak için sarılması gereken iki değerli emanetten biridir. Sekaleyn hadisi ile önceki geceler arz etmiş olduğum iki fırkanın da (Şî-Sünnî) ittifak etmiş olduğu hadisler esasınca, Peygamber (s.a.a) Ehlibeyt'i bizlere tavsiye etmiştir.

"Ev halkı, evde olanı daha iyi bilir." kaidesi doğrultusunda, takva âbidesi olan o yüce hanedan, kendi dede, ecdat ve amcalarının küfür veya iman ettiğini, Muğeyre b. Şube'den, Benî Ümeyye'den, Haricîlerden, Nasibîlerden ve cahillerden daha iyi bilmekteler.

Bütün Ehlibeyt'in, özellikle kendi hadislerinizde de belirtildiği üzere Allah-u Teala ve Resulü'nün doğruluğuna tanıklık etmiş olduğu Hz. Ali (a.s) gibi birisinin, Ebu Talib'in (r.a)dünyadan mümin ve muvahhit olarak gittiğini bildirdiği hâlde bunu kabul etmemeniz, ama Hz. Ali'nin (a.s) düşmanı olan fasık ve facir Muğeyre ile bir avuç Emevî, Hâricî ve Nasibînin sözlerine inanarak bu hususta ısrar ve inat etmeniz gerçekten çok şaşırtıcıdır! Büyük âlimlerinizden İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*,c.3, s.310'da şöyle diyor:

"Ebu Talib'in (r.a) müslümanlığı ihtilâflıdır. Ama Şia toplumu ve Zeydiye'nin çoğu onun Müslüman olarak dünyadan göçtüğünü belirtmişlerdir. Şia ulemasının icmasının yanı sıra Belhî, İskâfî ve benzeri büyük âlimlerimiz de Ebu Talib'in (r.a) iman ettiği kanısındadır. İman ettiğini gizlemesinin nedeni ise, Hz. Peygamber'e (s.a.a) yardımcı olabilmek ve muhaliflerin onun makamını göz önünde bulundurarak Hz. Peygamber'e eziyet etmemelerini önlemektir."

Zahzah Hadisi ve Onun Cevabı

Şeyh: Siz "Zahzah" (dibi derin olmayan az su) hadisini görmediniz mi? O hadiste şöyle buyuruyor:

"Ebu Talib ateşten olan zahzah'ta (az bir suda)dır."

Davetçi: Bu hadis de diğer uydurma hadisler gibi uyduruk bir hadistir. Maalesef bâzı Ehlibeyt düşmanları, Emevîler ve özellikle de nifak silsilesinin başı mel'un Muaviye bu küfür ve nifak dolu hadisi uydurmuştur. Daha sonraları da Ümeyyeoğulları ve taraftarları Ali'ye (a.s) düşmanlık olsun diye o uydurma hadisleri yaymış meşhur etmişlerdir. Ebu Tâlib'in (r.a) de Abbas ve Hamza gibi mümin olduğunu halktan gizlemişlerdir.

Her şeyden daha ilginç olanı da "Zahzah" hadisini uyduran kişi, Hz. Ali'nin (a.s) en büyük düşmanı fasık Muğeyre b. Şube'dir. İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*,c.3, s.190'da ve Mes'ûdî *Müruc'uz Zeheb'* de ve başkaları da kendi kitaplarında şöyle yazmışlardır:

"Muğire Basra'da zina etti. Şahitler gelip Ömer'e şahadette bulunmak istediler. Üç kişi şahadette bulundu. Ama dördüncü şahit, yapılan telkin ve tehditler karşısında şahadette bulunmaktan vazgeçti. Bundan dolayı o üç kişiye had uygulandı, Muğeyre de böylece kurtulmuş oldu."

İşte bu zani, şarapçı ve fasık insan Muaviye'nin en yakın dostuydu. Hz. Ali'ye düşmanlığı yüzünden bu hadisi uydurdu, Muaviye ve taraftarları da bu uydurma hadisi güçlendirip yaymaya çalıştılar.

Bu hadisin râvilerinden olan Abdulmelik b. Umeyr, Abdulaziz Raverdî, Sufyan-i Sevrî vb. kimseler, bizzat büyük âlimleriniz tarafından reddedilmiştir. Örneğin: Zehebî *Mizanu'l-İtidal* c.2'de onların güvenilir olmadıklarını yazmıştır. Özellikle de Sufyan-i Sevrî'nin iftiracı ve yalancılardan olduğunu açıkça beyan etmiştir. Böylesine iftiracı, yalancı ve fasık insanların sözüne nasıl itimat edebiliyorsunuz?

Ebu Talib'in (r.a) İmanına Dair Deliller

Şüphesiz Ebu Talib'in (r.a) iman etmiş olduğu hususunda inkâr edilemez birçok delil vardır; bu açık delilleri, inatçı ve bağnaz insanlar dışında hiç kimse inkâr etmez. Örneğin:

1- Hz. Peygamber (s.a.a) parmaklarını birleştirerek şöyle buyurmuştur:

"Ben ve yetime kefalet eden (Ebu Tâlib), bu iki parmağım gibi cennette birlikte olacağız."

İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa* Şerhi c.4, s.312'de bunu rivayet etmiştir. Elbette Hz. Peygamber'in (s.a.a) burada yetimlere kefalet edenden maksadı bütün yetimlere kefalet edenler değildir. Çünkü nice fasık, lâubalî, dinsiz ve ateş ehli kimseler yetime kefalet etmekte. O hâlde Hz. Peygamber'in (s.a.a) maksadı, Ebu Talib (r.a) ve dedesi Abdulmuttalib'tir. Çünkü onlar Hz. Peygamber'e (s.a.a) kefalet etmiş; özellikle de Mekke'de "Ebu Talib" in yetimi diye biliniyordu. Abdulmuttalib vefat ettikten sonra, yani sekiz yaşından itibaren Hz. Resulullah'ın (s.a.a) bakıcılığını ve kefaletini Ebu Talib üstlenmiştir.

2- Şîî ve Sünnî fırkalarının muhtelif yollarla rivayet etmiş olduğu bir hadise göre de Peygamber (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

"Cebrail nazil olarak beni şu kelimelerle müjdeledi: "Şüphesiz ki Allah-u Teala seni inzal eden sulbe, taşıyan karna, süt veren memeye ve sana kefalet eden kucağa ateşi haram kılmıştır."

Mir Seyyid Ali Hemedânî *Meveddetü'l-Kurba*'da, Şeyh Süleyman *Yenabiu'l-Mevedde*'de ve Kadı Şevkânî *Hadis-i Kudsi*'de Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmişlerdir:

"Cebrail bana nazil olarak şöyle dedi: Allah-u Teala sana selâm ediyor ve şöyle diyor: "Ben ateşi, seni inzal eden sulbe, seni taşıyan karna ve seni besleyen kucağa haram kıldım."

(Sulb sahibinden maksat babası Abdullah, karın sahibinden maksat annesi Âmine, kucak sahibinden maksat ise Abdulmuttalib ve Ebu Talib'tir.)

Bu tür rivayetler, Hz. Peygamber'in (s.a.a) geçim, bakım ve hayat sorumluluklarını üstlenen Abdulmuttalib'in, Ebu Talib'in ve Esed kızı Fatıma'nın imanına delâlet etmektedir; yine babası Abdullah'ın, annesi Âmine'nin ve süt annesi Halime'nin imanına da delâlet etmektedir.

İbn Ebî'l-Hadid'in, Ebu Talib'in (r.a) Methi İle İlgili Şiirleri

3- Delillerden biri de büyük âlimlerinizden olan İzzeddin Abdulhamid b.Ebî'l-Hadid'in, Ebu Talib'i methederken söylediği şiirdir. Bu şiir *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*, c.3, s.318'de ve diğer kitaplarda şöyle kaydedilmiştir:

Ebu Talib ve oğlu olmasaydı,

Dinin bir belirtisi ve kıvamı olmazdı.

Ebu Talib Mekke'de onu buldu ve korudu,

Ali ise Medine'de temiz ortam aradı.

Abdumenaf (Ebu Talib) Abdulmuttalib'in emriyle,

Peygamber'e kefalet edip hizmetlerini sürdürdü.

Ali ise o hizmetleri tamamladı.

Ebu Talib öldükten sonra ona öldü deme;

Zira kendi güzel kokusunu (Ali'yi) emanet bıraktı.

Ebu Tâlib Allah rızası için onun dinine yardım etti;

Ali de onu yüceltmek için o hizmetleri sona erdirdi.

Câhillerin cehaleti ve görenlerin körlüğü,

Ebu Talib'in (r.a)makamına zarar vermedi.

Nitekim sabahın nişanelerine zarar veremez,
Gündüzün ışığını karanlık zanneden kimse.

Ebu Talib'in (r.a) Şiirleri Onun İmanını Göstermektedir

4- Bizzat Ebu Talib'in (r.a) Peygamber'in (s.a.a) övgüsü için okuduğu şiirler, onun imanına delâlet etmektedir. Bu şiirin bir bölümünü İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi* c.3, s.316'da nakletmiştir. Birçok büyük ve değerli âliminiz, örneğin, Şeyh Ebu'l-Kasım Belhî ve İskafi, bu şiirlerin Ebu Talib'in (r.a.) imanına delâlet ettiğini kabul etmişlerdir. Gerçekten de bu şiirler arasında Ebu Talib'in (r.a) iman etmiş olduğu açıkça gözükmektedir. Örneğin, Lamiye adlı şiirlerinde şöyle demiştir:

Her kınayıcıdan Beyt'in Rabb'ine sığınırım;
Ve bizi batıl sayanlardan,
Ve gıybetimizi eden her fâcirden,
Ve dine birtakım şeyleri isnat edenlerden.
Kâbe'nin Rabbine andolsun ki yalan söylediniz;
Muhammed'den beri olduğumuzu söylemekle,
Ve ona karşı kılıç çekip savaşmamızı telkin etmekle.
Canımızı feda edinceye kadar ona yardımda bulunacağız;
Kadınlarımızdan ve çocuklarımızdan bile geçeceğiz.
İnsanlar onun yüzü suyu hürmetine yağmur istiyorlar;
Zira o, Benî Hâşim fakirleri ve yetimlerinin sığınağıdır.
Onları her türlü nimetten ihtiyaçsız kılıyor.
Canıma andolsun ki Ahmed'le o kadar sevinçliyim ki,
Onu sevgilinin sevgisi gibi seviyorum.
Bütün vücudumla, onu savundum.
O her zaman dünya ehlinin cemalidir;
Düşmanların belası, her meclis ve mahfilin ziynetidir.
Kulların Rabbinin yardımıyla onu desteklemiştir;
Batılın sızamadığı hak dini o zâhir kılmıştır.

Yine İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi* c.3, s.312'de ve diğerleri de kendi eserlerinde Ebu Talib'in imanına delâlet eden şu ünlü kasidesini rivayet etmektedir:

İnsanların bizden beklentileri şudur ki;
 İslâm'a karşı kıyam edelim,
 Kılıç çekip Muhammed'i öldürelim,
 İslâm dinini ortadan kaldıralım,
 O'nu savunmak yolunda kana boyanmayalım.
 Allah'ın evine andolsun ki yalan söylüyorlar.
 Zemzem ve Hicr-i İsmail cesetlerle dolsa da,
 O'ndan asla vazgeçmeyeceğiz.
 İnsanların hidayeti için gelen Peygamber'e karşı savaş zulümdür,
 Arş'ın yaratıcısından getirdiği kitap ise değerlidir.

Ebu Talib'in (r.a) imanına delâlet eden şu şiiri de yine İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi* c.3, s.315'de rivayet etmektedir:

Ey Allah'ın şahitleri şahit olun ki,
 Ben Ahmed'in dini üzereyim.
 Kim dinden saparsa sapsın,
 Şüphesiz ben hidayet üzereyim.

Allah aşkına beyler biraz insafı olun. "Açıkça ben Muhammed'in dini üzereyim ve sözünde asla batıl bir şey olmayan hak Peygamber'e yardım edeceğim." diyen birini kâfir ilân edebilir miyiz?

Şeyh: Bu şiirler iki açıdan kabul edilemez. Evvela, bu şiirler mütevatir değildir. Ayrıca Ebu Talib'in (r.a) hiçbir yerde Müslüman ve mümin olduğu, kelime-i şahadet getirdiği görülmemiştir. Dolayısıyla birkaç şiirle Müslüman olduğuna hükmedilemez.

Davetçi: Tevatürle ilgili itirazınız oldukça ilginçtir. Canınızın istediği yerde haber-i vahidi bile hüccet kabul ederek onunla amel ediyorsunuz. Ama arzu-larınızın aksine olursa, hemen mütevatir olmadığını ileri sürüyorsunuz. Eğer biraz dikkat edecek olursanız, bu şiirlerin teker teker mütevatir olmasa da

toplamının mütevatir olduğunu ve bunun da Ebu Talib'in (r.a) iman etmiş olduğuna ve risaleti kabul etmiş bulunduğu delâlet ettiğini görürsünüz.

Birçok şeyin tevatürü de bu şekilde ortaya çıkmıştır. Örneğin Hz. Ali'nin (a.s) saldırıları, cesaretleri ve savaşları hep haber-i vahittir. Ama toplamı manevî bir tevatürü ifade etmektedir, ki bu da Hz. Ali'nin (a.s) cesaretini göstermektedir. Yine Hatem'in cömertliği, Nuşirevan'ın adaleti ve benzeri şeyler de bu tür mânevî tevatürdendir.

Eğer gerçekten bu kadar tevatüre meraklıysanız, o hâlde buyurun, "Zah-zah Hadisi"nin tevatürü nerededir ispat ediniz.

Ebu Talib'in, Ölüm Anında "Lâ ilâhe illallah" Kelimesini Söylemesi

Ama ikinci itirazınızın cevabı apaçık ortadadır. Zira tevhidi ve nübüvveti kabul etmek, âhirete iman etmek, sadece kelime-i şahadete bağlı değildir. Dine yabancı olan birisi, Allah'ın vahdaniyetini ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) risaletini vurgulayan şiirler söyleyecek olursa bu da yeterlidir. Ebu Talib, "Ey Allah'ın şahitleri, şahit olun ki ben Muhammed'in dini üzereyim." diyorsa, bu da kelime-i şahadetin yerine geçmektedir.

Ayrıca ölüm anında şiir dışında nesir olarak da bunu itiraf etmiştir. Nitekim Seyyid Muhammed Resulî Berzenî, Hâfız Ebu Nuaym ve Beyhakî şöyle nakletmişlerdir: "Ölüm anında Ebu Cehil ve Abdullah b. Ebî Ümeyye gibi Kureyş büyükleri Ebu Talib'i ziyaret ettiler. Orada Peygamber (s.a.a), amcası Ebu Talib'e şöyle buyurdu:

"Lâ ilâhe illallah de ki, ben Allah-u Teala nezdinde buna şahit olayım."

Ebu Cehil ve İbn Ebî Ümeyye hemen araya girerek; "Ey Ebu Talib! Abdulmuttalib'in dininden geri mi dönüyorsun?" dediler. Onlar sürekli bu sözü tekrarladılar ve Ebu Talib de şöyle dedi: "Bilin ki Ebu Talib, Abdulmuttalib'in dini üzeredir." Onlar sevinerek dışarı çıktılar, tam ölmek üzereyken başında duran kardeşi Abbas, Ebu Talib'in (r.a) dudaklarının hareket ettiğini gördü, kulak verdi, onun "Lâ ilâhe illallah" dediğini duydu, Abbas Resulullah'a (s.a.a) dönerek şöyle dedi: "Vallahi kardeşim senin emrettiğin kelimeyi söyledi." Abbas daha Müslüman olmadığından dolayı kelime-i şahadeti ağzına almaktan sakındı."

Daha önce de Hz. Peygamber'in (s.a.a) bütün ecdadının muvahhid olduğunu ispat etmiştik. Dolayısıyla Ebu Talib (r.a), burada siyaset uygulayarak, "Ben Abdulmuttalib'in dini üzereyim dedi." Onlar da bunun üzerine sevinerek ayrıldılar. Ama mânâ olarak Ebu Talib (r.a), tevhidi ikrar etmişti. Zira Abdulmuttalib de İbrahim'in dini üzereydi ve muvahhitti. Ayrıca açıkça "Lâ ilâhe illallah" da dedi.

Siz beyler biraz olsun âdetlerden dışarı çıkarak Ebu Talib'in (r.a) hayatına bakacak olursanız, siz de onun iman etmiş olduğunu tasdik edersiniz. Eğer Ebu Talib (r.a), kâfir ve müşrik olmuş olsaydı, Peygamber (s.a.a) risalete seçtiği gün, amcası Abbas'la birlikte Ebu Talib'e gidip, "Ey amca, Allah-u Teala beni işimi açıklamakla görevlendirdi. Beni Peygamber (s.a.a) seçti, sen bana nasıl yardım edeceksin?" Veya "Bana nasıl davranacaksın?" diye buyurduğunda, Kureyş'in büyüğü, itaat edilen biri ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) kefil olduğu hâlde yeni bir din getiren Peygamber'e karşı Arapların sahip olduğu bağnazlık doğrultusunda hemen ona karşı kıyam eder, tehditte bulunur ve onu engellemeye çalışırdı. Eğer onun itikadını ve peygamberliğini kabul etmemiş olsaydı, o zaman en azından yardımını ondan esirger, onu kovar, ona yardım sözü vermez, hatta onu hapse bile atırdı. Böylece dinini korur ve dindaşlarını da memnun ederdi. Nitekim Azer de yeğeni İbrahim'i böylesine reddetmişti.

Allah-u Teala Kur'ân'da haber verdiğine göre Hz. İbrahim peygamberliğe seçilince amcası Azer'in yanına giderek şöyle dedi:

"Babacığım, gerçek şu ki, sana gelmeyen bir ilim bana geldi. Öyleyse bana uy ki, seni düzgün bir yola hidayet edeyim... Babası demişti ki: İbrahim, sen benim ilâhlarımdan yüz mü çevirmektesin? Eğer (bu tutumuna) son vermeyecek olursan, andolsun seni taş a tutarım; uzun bir süre de benden uzaklaş, git."⁽¹⁾

Ama Ebu Talib (r.a), kendinden yardım isteyen Hz. Peygamber'e (s.a.a) şöyle demiştir: "Kalk ey kardeşimin oğlu, şüphesiz ki sen şeref açısından yücesin, kabile açısından büyük bir makama sahipsin, baba açısından diğerlerinden daha yüksektesin, Allah-u Teala'ya andolsun, sana eziyet eden herkese karşı, seni keskin kılıçlarla savunacağım. Allah-u Teala'ya andolsun ki Araplar, sahibi karşısında zelil olan hayvan gibi senin karşında zelil olacak ve diz çökecekler."

1- Meryem, 43.

Daha sonra İbn Ebî'l-Hadid'in *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nin (Mısır baskısı) c.3, s.306'sında ve Sibte b. Cevzî'nin ise *Tezkire*'nin 5. sayfasında kaydetmiş olduğu şu şiiri Hz. Peygamber'e (s.a.a) hitaben okudu:

Allah'a andolsun ki Kureyş sana ulaşamaz,
 Toprağa başımı koyana kadar.
 Sen korkmadan görevini yap,
 Müjdeliyorum, gözler bununla aydınlansın.
 Beni davet ettin, iyiliğimi istediğine inanıyorum.
 Sen doğrulardansın önceden de emindin.
 Öyle bir din sundun ki,
 Bunun, bütün dinlerden iyi olduğunu biliyorum.
 Eğer kınanmadan ve kötülenmeden korkmasaydım,
 Benim ne kadar din yolunda cömert olduğumu görürdün.

Velhasıl Ebu Talib (r.a), Hz. Peygamber'i (s.a.a) engelleyip, tehdit edip, hapse atıp, reddedip ve katledeceğine, bu çekici cümlelerle teşvik etti. Davetini açıkça yapmasını istedi, korkmamasını söyledi. Bütün gözlerin onun davetiyle aydınlanmasını arzu etti. Hz. Peygamber'in (s.a.a) bu iddiasında doğru sözlü olduğunu, önceden de emin olduğunu ve dininin bütün dinlerden iyi olduğunu itiraf etmiştir.

Elbette ki Ebu Talib'in (r.a) arz ettiklerimden başka daha birçok şiirini, İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi* c.3'de ve diğerleri de bu konuyla ilgili eserlerinde uzun uzadıya nakletmişlerdir. Ama biz meclisin vaktini fazla almamak için bu kadarıyla yetiniyoruz, zannederim bu kadar örnek yeterli olur.

Siz beyler lütfen Allah'ı göz önünde bulundurun, insaf üzere hüküm verin; bu söz ve şiirlerin yazarını kâfir ve müşrik saymak doğru mudur? O mümin, muvahhid ve Allah'a tapan biri değil miydi? Nitekim kendi büyük ve değerli âlimleriniz de farkında olmadan bu mânâyı tasdik etmişlerdir.

Süleyman Belhî'nin *Yenabiu'l-Mevedde* kitabının 52. bâbını okuyunuz. Orada, Cahiz-i Mutezilî'nin Ebu Talib (r.a) hakkında şöyle dediğini nakletmiş-

tir: "Kureyş'in şeyhi olan Ebu Talib, Hz. Peygamber'in (s.a.a) koruyucusu, yardımcısı, aşırı derecede seveni, kefil ve terbiye edicisi idi. O, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) peygamberliğini kabul etmiş ve Peygamber'in menkıbeleri hakkında birçok şiirler söylemiştir."

Akıl ve insaf sahibi tarafsız her insan, biraz düşündükten sonra Ebu Talib'in (r.a) iman ettiğini mutlaka tasdik edecektir. Ama Ümeyyeoğulları, Muaviye'nin (yeri cehennem olsun) emri üzere tam 70 yıl muvahhidlerin efendisi Hz. Ali'ye (a.s) ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) iki değerli torunu Hasan ve Hüseyin'e lânet ettiler. Onların aleyhinde bir sürü hadis uydurdular. Dolayısıyla çok kolay bir şekilde, Hz. Ali'nin (a.s) babasının da kâfir olarak dünyadan gittiği ve ateş ehli olduğu hakkında da hadis uyduracaklardır. Her konuda onu üzdükleri gibi, bu konuda da o yüce velâyet makamını üzeceklerdir.

Nitekim bu hadisi rivayet eden mel'un Muğeyre b. Şu'be Hz. Ali'nin (a.s) baş düşmanı ve Muaviye'nin ise en yakın dostu idi. Yoksa Ebu Talib'in (r.a) iman etmiş olduğu meselesi, her iki fırkadan akıl sahibi kimseler nezdinde güneşten daha aydındır. Hâricîler, Nâsibîler ve onların günümüze kadar gelen taraftarları Ebu Talib'in (r.a) küfrünü iddia etmekte ve bilgisiz halk da âdet üzere buna inanmaktadır. Her şeyden daha ilginç ve üzüntü verici olanı da şu ki, küfürlerine dair birçok delil olan Ebu Süfyan'ı, Muaviye'yi ve Yezid'i mümin, hatta Hz. Peygamber'in (s.a.a) halifesi sayarken, iman etmiş olduğuna dair birçok delil olan Ebu Talib'i kâfir ve müşrik sayıyorlar!

Şeyh: Acaba Muaviye'yi kâfir saymanız ve sürekli ona lânet okumanız doğru mudur? Sizin, iki büyük halife olan Muaviye ve Yezid'e (r.a) lânet edip onları tekfir etmeniz delili nedir? Özellikle de Muaviye vahiy katibi ve müminlerin dayısıdır.

Davetçi: İlk önce Muaviye'nin "müminlerin dayısı" olması hangi yolladır, açıklar mısınız?

Şeyh: Açıktır, çünkü Muaviye'nin bacası Ümmü Habibe Hz. Resulullah'ın (s.a.a) eşi ve müminlerin annesidir; dolayısıyla Muaviye de müminlerin dayısıdır.

Davetçi: Size göre Ümmü'l-Müminin Aişe'nin makamı mı daha yücedir, yoksa Muaviye'nin kız kardeşi Habibe'nin makamı mı?

Şeyh: Her ikisi de Ümmü'l-Müminindir, Ama Aişe'nin makamı hepsinden daha yücedir.

Muhammed b. Ebubekir Hz. Ali'nin Takipçilerinden Olduğundan Dolayı Onu Müminlerin Dayısı Saymamışlardır

Davetçi: O hâlde sizin belirttiğiniz kaideye göre, Hz. Peygamber'in (s.a.a) eşlerinin bütün kardeşleri de müminlerin dayısıdır. O zaman neden Muhammed b.Ebî Bekir'i müminlerin dayısı saymıyorsunuz? Halbuki onun babası, Muaviye'den daha yüce ve kız kardeşi de onun kız kardeşinden daha üstündür. Binaenaleyh Muaviye'nin müminlerin dayısı olması gerçek değildir ve böyle olsa bile, bu onun için bir şeref de sayılmaz.

Eğer Ümmü'l-Müminin'in kardeşi olmak bir şeref sayılmış olsaydı, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) eşi Safiye'nin babası olan Yahudi Hay b. Ahtab da şeref sahibi olurdu. O hâlde kesin olarak biliniz ki, Ümmü'l-Müminin veya müminlerin dayısı olmak, başlı başına bir şeref sayılamaz. Burada risalet ailesine muhalefet göz önünde tutulmalıdır. Muaviye (yeri cehennem olsun) Ehlibeyt'le savaşa kalkıştı, Hz. Ali'ye (a.s) ve Hasan Hüseyin'e lânet etti. İmam Hasan gibi birini, nice sahabileri ve temiz Şî Müslümanları katletti.

Nitekim Ebu'l-Ferec İsfahanî *Makatilu't-Talibiyin*'de, İbn Abdulberr *İsti-ab'* da, Mes'ûdî *İsbatu'l-Vasiyye*'de ve diğerleri de ilgili kitaplarında rivayet etmiş olduğu üzere, Esmâ-i Cu'de Muaviye'nin emri ve teşvikiyle İmam Hasan'ı zehirledi. Hatta İbn Abdulberr ve Taberî'nin yazmış olduğuna göre İmam Hasan'ın şahadet haberini duyan Muaviye, tekbir getirerek etrafındakilerle birlikte sevinç çığlıkları attı. Böylesine lânetli bir insan sizin nezdinizde nasıl müminlerin dayısı olabilir?!"

Ama Muhammed b.Ebî Bekir velâyet makamının terbiye etmiş olduğu halis Şiîlerden biriydi ve Ehlibeyt'e hitaben şöyle diyordu:

Ey Fatıma'nın oğulları siz benim sığınağımısınız.

Kıyamette sizinle terâzım ağırlaşır.

Size olan dostluğum gerçekleşirse,

Hangi köpeğin havladığına aldırış etmem.

Muhammed, Ebu Bekir'in oğlu ve Ümmü'l-Müminin Aişe'nin kardeşi olmasına rağmen, onu müminlerin dayısı saymamış, lânet bile etmişler; hat-ta babasının mirasından mahrum bile bırakmışlardır.

Amr b. As ve Muaviye b. Hudeyc Mısır'ı fethedince Muhammed b. Ebu-bekr'e su bile vermediler ve onu susuz hâlde katlettiler. Daha sonra onu ölmüş eşeğin karnına koyarak yaktılar. Muaviye bunu duyunca sevincin-den deliye dönmüştü.

Siz bu olayı duyunca,"Bu lânetliler müminlerin dayısı ve Ebu Bekir'in oğlu Muhammed'e nasıl oldu da böyle yaptılar ve nasıl oldu da onu böyle içler acısı bir şekilde şehit ettiler" deyip de üzölmüyorsunuz. Ama Muaviye'nin lânetlendiğini duyunca üzölüyorsunuz!

O hâlde siz de tasdik ediyorsunuz ki, bunlar Hz. Peygamber'in (s.a.a) Eh-libeyt ile savaşmıştır. Muhammed de Ehlibeyt'in dostu olduğu için onu müminlerin dayısı saymıyor ve böylesine katledilmesine üzölmüyorsunuz. Ama Muaviye'yi, Ehlibeyt'in baş düşmanı olduğu ve onlara her yerde lânet etmiş olduğu hâlde müminlerin dayısı sayıyor ve savunuyorsunuz. İnat ve taassuptan Allah'a sığınırım.

Muaviye Vahiy Katibi Değil, Mektupların Katibiydi

Muaviye vahiy katibi değildi. Zira o H. 10. Yılda, vahiy döneminin sonlarında Müslüman oldu. Muaviye mektupların katibiydi. Muaviye Hz. Peygamber'e (s.a.a) oldukça eziyet etmiş, oldukça kötü sözler söylemiş ve Mekke fethinde Müslüman olan babası Ebu Süfyan'a mektuplar yazarak; "Neden Müslüman oldun?" diye onu eleştirmişti. Bu yüzden Müslümanlar arasında aşağılanmış, itibarsız kalmıştı. Hz. Peygamber'in (s.a.a) amcası Abbas, Hz. Peygamber'den (s.a.a) onun bu utanç verici durumdan kurtulması için ona bir imtiyaz vermesini istedi. Peygamber (s.a.a) de bunun üzerine onu mektuplarının katibi yaptı. Ayrıca onların küfrü hakkında, ayet ve rivayetlerden birçok deliller vardır.

Şeyh: Ayet ve hadislerden olan deliller duyulmalıdır. Lütfen bu muam-maların çözümü için iddia ettiğiniz ayet ve rivayetleri bize de söyleyin.

Davetçi: Şaşırmayınız, ortada bir muamma yok, deliller pek çoktur. Vakit az olduğu için onlardan sadece bazılarına işaret edeceğim. Yoksa bütün delileri zikredecek olursak başlı başına bir kitap olur.

Nitekim Müslim *Sahih*'inde şöyle rivayet ediyor:

"Muaviye Hz. Resulullah'ın (s.a.a) huzurunda olanları yazıyordu."

Medainî ise şöyle diyor:

"Zeyd b. Sabit vahiy yazıyor, Muaviye ise Peygamber (s.a.a) için kendisi ile Araplar arasındaki konuları yazıyordu."

Muaviye ve Yezid'in Lânetlendiğine Delâlet Eden Ayet ve Rivayetler

1- Allah-u Teala İsrâSuresi 60. ayette şöyle buyuruyor:

"Sana gösterdiğimiz o rüyayı ve Kur'ân'da lânetlenen ağacı, ancak insanları sınamak için meydana getirdik. Biz de onları korkuturuz da, bu onlara, büyük bir azgınlıktan başka bir şey sağlamaz."

İmam Sa'lebî, İmam Fahr-i Râzî ve diğer müfessirlerinizin rivayet ettiğine göre Peygamber (s.a.a) rüya aleminde Benî Ümeyye'nin maymunlar şeklinde kendi minberine çıkıp indiğini gördü, Cebrail bunun üzerine bu ayeti nazil etti.(Bu ağaçtan kasıt Benî Ümeyye soyudur.)

Allah-u Teala, başı Ebu Süfyan ile Muaviye olan Benî Ümeyye'yi lânetlenmiş bir ağaç olarak zikretmiştir; dolayısıyla bu ağacın bir dalı olan Muaviye de mel'undur.

2- Muhammed Suresi 22 ve 23. ayetlerde şöyle buyurmaktadır:

"(Ey münafıklar!) Artık iş başına gelir de yeryüzünde bozgunculuk eder ve yakınlarınızı kestirip doğratır mısınız? İşte bunlar, Allah'ın kendilerini lânetlediği, sağır kıldığı ve gözlerini kör etmiş olduğu kimselerdir."

Bu ayet açıkça yeryüzünde fesat çıkaranları ve yakınları kestirip doğrayanları lânetlemektedir. Muaviye'den daha büyük bozgunculuk eden ve yakınları kestirip doğratan kim vardır? Onun hilâfeti zamanında çıkardığı fitneler herkesçe bilinmektedir. Ayrıca lânetli olduğunun diğer bir delili de yakınları kestirip doğratmasıdır.

3- AhzâbSuresi, 57. ayette de şöyle buyuruyor:

"Allah ve Resulü'nü incitenlere Allah, dünyada ve ahirette lânet etmiş ve onlar için horlayıcı bir azap hazırlamıştır."

Şüphesiz Hz. Ali'ye ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) iki reyhanı Hasan ve Hüseyin'e ve has sahabesi Ammar'a ve diğerlerine eziyet etmek de Peygamber'e eziyettir. Dolayısıyla bu ayete göre de o mukaddes insanlara eziyet eden Muaviye, dünya ve ahirette lânetlenmiştir.

4- Mü'minSuresi, 52. ayette de şöyle buyurmaktadır:

"O gün zâlimlere özür dilemeleri hiçbir fayda sağlamaz. Artık lânet de onlarındır, kötü yurt da onlarındır!"

5- Hûd Suresi, 18. ayette ise şöyle buyurmaktadır:

"Bilin ki Allah'ın lâneti zâlimlerin üzerindedir!"

6- Ar'âfSuresi, 44. ayette ise şöyle buyurmaktadır:

"...Ve aralarında bir çağrıcı Allah'ın lâneti zâlimlerin üzerine olsun diye bağırır."

Zâlimler hakkında inen bu ve benzeri ayetler açıkça her zâlimin mel'un olduğunu buyurmaktadır. Dost ve yabancı hiç kimse, Muaviyenin apaçık zulümlerini inkâr edemez. Zâlim olduğu için de Allah'ın lânetine uğramıştır, dolayısıyla Allah'ın lânet etmiş olduğu kimseye biz de lânet edebiliriz.

7- Nisâ Suresi, 93. ayette ise şöyle buyurmaktadır:

"Kim bir mümini kasten öldürürse cezası, içinde ebediyen kalacağı cehennemdir. Allah ona gazap etmiş, onu lânetlemiş ve onun için büyük bir azap hazırlamıştır."

Bu ayet, bir mümini bilerek öldürenin Allah'ın lânetine uğradığını ve onun yerinin cehennem olduğunu bildirmektedir. Lütfen insafla söyleyiniz, Muaviye müminleri katletmekte ortak olmamış mı? Hucr b. Adiy ve yedi arkadaşını, onun emriyle katletmediler mi? Abdurrahman b. Hassan el-Ganzi'yi diri diri mezara gömdürmedi mi?

Nitekim İbn Asakir ve Yakub b. Sufyan kendi *Tarih*'inde ve Beyhakî *Dela-il*'de İbn Abdurrahman *İstiab*'da ve İbn Esir *Kamil*'de rivayet etmiş olduğu üzere sahabenin büyüklerinden olan Hucr'u, Muaviye'nin emriyle işkence ederek öldürdüler. Hucr'un tek suçu ise Hz. Ali'ye (a.s)lânet etmemek ve Muaviye'den olmadığını söylememekti.

Acaba Hz. Peygamber'in (s.a.a) büyük torunu ve Ashab-ı Kisa'nın beşincisi olan Hz. Hasan (a.s), müminlerin büyüklerinden ve cennet ehli gençlerin

iki efendisinden biri değil miydi? Mes'ûdî'nin, İbn Abdulberr'in, Ebu'l-Ferec İsfahanî'nin, Muhammed b. Sa'd'ın (*Tabakat*'ta), Sibte b. Cevzî'nin (*Tezkire*'de) ve diğer birçok büyük âlimlerinizin kendi kitaplarında yazmış olduklarına göre Muaviye, Cûde için bir zehir gönderdi ve ona, "Hasan b. Ali'yi öldürecek olursan sana yüz bin dirhem verir ve seni oğlum Yezid'le evlendiririm." diye vaatte bulundu. Hz. Hasan'ın şahadetinden sonra Muaviye ona yüz bin dirhem verdi; ama oğluyla evlendirmede.

Hz. Hasan'ın şahadeti, bir müminin katlinden de öte Hz. Peygamber'i (s.a.a) üzen bir olaydır. Söz konusu iki ayetin açık hükmüne rağmen hâlâ Muaviye'ye lânet etmekte tereddüt mü ediyorsunuz? Büyük sahabeden olan Ammar da Sıffin'de Muaviye'nin emriyle öldürülmedi mi? Büyük âlimlerinizin de ittifak etmiş olduğu üzere Peygamber (s.a.a) Ammar hakkında şöyle buyurmamış mıydı?:

"Ey Ammar, seni bağı ve tuğyan ehli bir grup öldürecektir."

Büyük müminlerden binlerce insanın Muaviye tarafından katledildiğinden şüpheniz mi var? Dinin keskin kılıcı ve temiz yürekli bir mümin olan Malik Eşter de Muaviye'nin emriyle zehirlenmedi mi? Muaviye'nin Mısır'daki iki adamı Amr b. As ve Muaviye b. Hudeyc, Hz. Ali'nin (a.s) Mısır valisi Muhammed b. Ebî Bekir'i işkenceyle öldürüp ölmüş eşeğin karnında ateşe vermediler mi? Eğer Muaviye'nin öldürdüğü müminlerin listesini verecek olsam, bir gece değil, kim bilir kaç gece sürer.

Busr b. Ertad'ın Otuz Bin Mümini Muaviye'nin Emriyle Öldürmesi

Muaviye'nin bütün amellerinden daha kötüsü, onun emriyle kan içici Busr b. Ertad'ın, binlerce Ali taraftarını acımasızca katletmesidir. Nitekim Ebu'l-Ferec İsfahanî, Allame Semhûdî (*Tarihu'l-Medine*'de), İbn Hallakan, İbn Asakir, Taberî (kendi Tarih'inde), İbn Ebî'l-Hadid (*Nehcü'l-Belâğâ Şerhi* c.1'de) ve diğer âlimleriniz de kendi kitaplarında yazdıklarına göre Muaviye Busr'a, büyük bir orduyla Medine, Mekke, San'a ve Yemen'e doğru hareket etmesini emretti. Ebu'l-Ferec'in rivayet ettiğine göre Zahhak b. Kays'a da şöyle dedi: "Ali b. Ebî Talib'in Şia'sını ve ashabını nerede bulsanız orada öldürün; çocuklara ve kadınlara bile acımayın."

Bu yüzden üç bin kişilik büyük bir orduyla Medine, San'a, Yemen, Tâif ve Necran'a sefer düzenlediler. Yolda buldukları ve o bölgelerdeki bütün

müminleri, hatta onların kadınlarını ve çocuklarını bile katlettiler. Tarih bu utanç verici katliamlara şahit oldu. Vakit olmadığından bu cinayetleri kısa olarak geçiyorum, sonunda Yemen'e vardıklarında, oranın valisi olan Abdullah b. Abbas b. Abdumuttalib'in evine gittiler. Süleyman ve Davut adındaki iki küçük çocuğunun başını annesinin kucağında kestiler!!

İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhic.1*, s.121'de şöyle diyor: "Ateşte yak-tıkları dışında otuz bin insanı katlettiler."

Siz beyler, Kur'ân'ın, mel'un oğlu melunu dünya ve ahirette lânetlediğinden hâlâ şüphe mi ediyorsunuz?

Muaviye'nin, Emîrü'l-Müminin Hz. Ali'ye Lânet Etmeyi Emretmesi ve Onun Aleyhinde Hadis Uydurtması

Muaviye'nin küfrüne ve mel'un olduğuna dair en önemli delil, Hz. Ali'ye (a.s)lânet etmesi ve halkı da bu büyük günaha zorlamasıdır. Şîi ve Sünnîlerin hatta yabancı tarihçilerin bile kaydettiği üzere namazın kunutlarında ve Cuma namazı hutbelerinde bu çirkin amel ve bidat uygulanmış, birçok insan lânet etmediği için de katledilmiştir. Bu cinayetler, Ömer b. Abdula-ziz dönemine kadar devam etmiştir.

Şüphesiz ki muvahhidlerin İmamı, Hz. Peygamber'in (s.a.a) kardeşi, Hz. Fatıma'nın eşi ve müminlerin emiri Ali'ye (a.s) hayatında veya vefatında lânet edenler ve lânet etmeyi emredenler, mel'un ve kâfirdirler. Zira İmam Ahmed *Müsned*'de, İmam Nesaî *Hesaisu'l-Alevî*'de, Sa'lebî ve İmam Fahr-i Râzî *Tefsir*'de, İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nde, Muhammed b. Yusuf *Kıfayetu't-Talib*'de, Sibte b. Cevzî *Tezkire*'de, Süleyman Belhî *Yenabiu'l-Mevedde*'de, Mir Seyyid Ali Hemedânî *Meveddetü'l-Kurba*'da, Deylemî *Firdevs*'te, Müslim *Sahih*'de, Muhammed b. Talha *Metelibu's-Süul*'de, İbn Sebbah *el-Fusulu'l-Muhimme*'de, Hâkim *Müstedrek*'te, Hatib Harezmi *Menakıb*'da, İbrahim Himvinî *Ferâid*'de, İbn Meğazilî *Menakıb*'da, İmam-ı'l-Harem *Zehairu'l-Ukba*'da, İbn Hacer *Savaik*'da ve bilahare büyük âlimlerinizin çoğu farklı tabirlerle kısa veya detaylı olarak Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmişlerdir:

"Ali'ye söven bana sövmüştür; bana söven de Allah'a sövmüştür."

Bazıları da bu konuda başka hadisler rivayet etmiştir, ki bunlar, genel olarak Ali'ye (a.s) eziyet edenin mel'un olduğuna delâlet etmektedir. Ör-

neğin, Deylemî *Firdevs*'te, Süleyman Hanefî *Yenabiu'l-Mevedde*'de farklı senetlerle ve diğerleri de önceki gecelerde bazısına işaret etmiş olduğum şekilde Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmişlerdir:

"Ali'ye (a.s) eziyet eden, bana eziyet etmiştir, bana eziyet edene de Allah'ın lâneti olsun."

İbn Hacer ise *es-Savaiku'l-Muhrika*'da genel anlamda "Ehlibeyt'esöven ve lânetedenler babı"nda Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmişlerdir:

"Ehlibeyt'ime söven, Allah'dan ve İslâm'dan dönmüştür. İtretim hakkında bana eziyet edene, Allah lânet etsin."

O hâlde Muaviye namazın kunutlarında Hz. Ali'ye (a.s) ve Hz. Resulullah'ın (s.a.a) iki torunu Hasan ve Hüseyin'e, İbn Abbas'a ve Malik Eşter'e lânet ettiği için, kendisi lânetli biriydi. Nitekim bunu İbn Esir *Kamil*'de ve diğerleri de kendi eserlerinde rivayet etmişlerdir.

İmam Ahmed b. Hanbel, *Müsned*'inde farklı yollarla Resulullahtan (s.a.a) şöyle rivayet etmiştir:

"Ali'ye eziyet eden kimse, kıyamette Yahudi veya Nasranî olarak haşır olacaktır."

Siz de biliyorsunuz ki, İslâm'ın zarurî hükümlerinden biri, Allah'a ve Peygamber'e (s.a.a) sövmenin küfür ve pislik olduğudur. Bunu söyleyen kimse necistir ve katli farzdır. Önceki geceler detaylı bir şekilde Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurmuş olduğunun zikrettiğim:

"Ali'ye ve Ehlibeyt'ime söven, lânet eden ve hakaret eden kimse, bana ve Allah'a sövmüş, lânet etmiş ve hakaret etmiştir."

Hadislerde ve muteber kitaplarınızda yer alan benzeri rivayetlerin hükmü gereğince de Muaviye kesin mel'un ve kâfirdir.

Nitekim Muhammed b. Yusuf, *Kifayetu't-Talib*'in10. babında kendi senetleriyle ve diğerleri de burada özet olarak aktaracağım şu rivayeti nakletmişlerdir:

Abdullah b. Abbas, Said b. Cübeyr'le birlikte, Zenzem'in kenarında bir grup Şamlının Hz. Ali'ye sövdüklerini görünce durarak onlara hitaben şöyle dedi: "Hanginiz Allah-u Teala'ya sövüyordu?" Onlar, "Hiçbiri-

miz Allah'a sövmedi." dediler. Bunun üzerine,"Hanginiz Resulullah'a (s.a.a) sövüyordu? diye sordu. Onlar yine: "Bizden hiç kimse Peygamber'e (s.a.a) sövmedi." dediler. Bunun üzerine,"Hanginiz Ali b.Ebî Talib'e sövüyordu?" diye sorunca, onlar,"Evet, biz Ali'ye sövüyorduk" dediler. Bunun üzerine şöyle buyurdu: "Hz. Resulullah'ın (s.a.a) yanında şahit olun ki, ben Hz. Peygamber'in bizzat Ali'ye şöyle buyurduğunu duydum:

"Ya Ali, sana söven bana sövmüştür, bana söven Allah-u Teala'ya sövmüştür; kim de ona söverse Allah-u Teala onu yüz üstü cehenneme atacaktır."

Hz. Ali'nin (a.s) Düşmanı Kâfirdir

Bu delillerden başka, kendi âlimlerinizden, Hz. Ali'ye sövenin ve ona düşman olanın kâfir olduğuna dair pek çok hadis nakledilmiştir. Örneğin, Süyûtî *Tefsir*'inde, İmam Sâlebî *Tefsir*'inde, Mir Seyyid Ali Hemedânî *Meveddet'ül Kurba*'da, Ahmed b. Hanbel *Müsned*'de, İbn Hacer *Savaik*'de, Harezmi *Menakib*'da, İbn Meğazilî *Fezail*'de, Süleyman Belhî, *Yenabiu'l-Mevedde*'de, İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nde, Taberânî *Evset*'te, İmamü'l-Harem *Zehairu'l-Ukba*'da, Nesâî *Hasaisu'l-Alevî*'de, Gencî Şafiî *Kifayet'ut Talib*'de, Muhammed b. Talha *Metalibu's-Süul*'de, Sibte b. Cevzî *Tezkiretu'l-Havass*'da, İbn Sabbağ *el-Fusulu'l-Muhimme*'de ve diğerleri de kendi kitaplarında farklı ibarelerle Hz. Peygamber'den (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmişlerdir:

"Ali'yi sadece mümin sever ve ona sadece kâfir buğz eder."

Önceki geceler aktardığım gibi bazı rivayetlerde de, "...sadece münafık buğz eder." diye yer almıştır.

Açıktır ki, hadiste yer alan kâfir ve münafık kelimesi, Hz. Ali'nin (a.s) düşmanının ateşte olduğuna delâlet etmektedir. Zira Allah-u Teala Kur'ân'da kâfirlerin ve münafıkların yerinin cehennem olduğunu açıkça vurgulamaktadır.

Nitekim Muhammed b. Yusuf *Kifayetu't-Talib*'in 3. babının sonunda Muhammed b. Menzur-i Tûsi'den müsned olarak şöyle rivayet etmektedir:

Biz İmam Hanbel'in yanındaydık. Adamın birisi ona,"Ey Eba Abdullah, Hz. Ali'nin; "Ben cehennemi bölenim." sözü hakkında ne diyorsunuz?" diye sorunca, İmam Hanbel şöyle dedi: "Bunu hiç kimse inkâr edemez. Zira Resulullah

(s.a.a) Hz. Ali'ye şöyle buyurmamış mıdır?: "Seni sadece mümin sever ve sana sadece münafik buğz eder." Ben de, "Evet öyledir." dedim. Ardından İmam Hanbel konuyu yorumlayarak şöyle dedi: "Söyleyin mümin nerededir?" Biz de, "Cennettedir." dedik. Tekrar, "Münafik nerededir?" diye sordu. Biz, "Cehennemdedir." deyince şöyle dedi: "O hâlde Ali'nin cehennemi bölen olduğu doğrudur."

Yani Hz. Peygamber'in (s.a.a) buyurduğuna göre ve Nisa Suresi'nin şu ayeti gereği Ali'nin (a.s) düşmanı münafiktır:

"Şüphesiz ki münafiklar, cehennemin en alt katındadırlar. Onlara asla bir yardımcı bulamazsın."⁽¹⁾

O hâlde Hz. Ali'nin (a.s) düşmanı cehennemin en alt katında olacaktır. Bu ayet gereğince münafikların azabı kâfirlerin azabından daha şiddetlidir.

Muteber kitaplarınızda yer aldığı üzere Peygamber (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

"Ali'ye buğz eden bana buğz etmiştir, bana buğz eden ise Allah-u Teala'ya buğz etmiştir."

Bu tür rivayetler o kadar çoktur ki mânevî tevatür derecesine ulaşmıştır.

Şeyh: Sizin gibi birine, ashaba dil uzatmak yakışır mı? Halbuki Allah-u Teala birçok ayette onları övmüş, müjdelemiş, bağışlamış ve hoşnut olduğunu bildirmiştir. Müminlerin dayısı Muaviye de değerli sahabelerdendir. Dolayısıyla bu ayetlere muhataptır. Sahabeye hakaret, Peygamber'e ve Allah'a hakaret değil midir?

Hz. Peygamber'in Ashabı Arasında İyi ve Kötü İnsanlar Çoktu

Davetçi: Unutmadıysanız önceki geceler sahabe konusunu sizler için açıkladım. Şimdi de cevapsız kalmasın diye kısa olarak arz edeyim. Hiç kimse sahabeyi metheden ayetleri inkâr etmemektedir. Ama sahabe kavramına dikkat edecek olursanız, sahabeyi metheden ayetlerin genel bir anlam ifade etmediğini görürsünüz. Bu ayetler ışığında bütün ashabı temiz, âdil, kötülüklerden münezzeh, günah ve irtidattan uzak sayamayız.

Efendim bildiğiniz gibi "sehibehu", Fîrûzâbâdî'nin de *Kamus*'da dediği gibi "onunla yaşadı ve muaşeret etti" mânâsındadır. Örfte ise kısa veya

1- Nisâ, 145.

uzun süren birliktelik ve yardım mânâsına da kullanılmaktadır.

Dolayısıyla birçok Kur'ân ayetinde ve hadiste de yer aldığı gibi, Hz. Peygamber'in (s.a.a) ashabı Müslüman veya kâfir, iyi veya kötü, muttaki veya fasık, mümin veya münafık, Peygamber (s.a.a) ile muaşeret eden kimse-lerdir.

Binaenaleyh sizin sahabe lafzını, sadece cennetlikler ve Allah'ın hoşnut olduğu kimseler hakkında kullanmanız, doğru olmadığı gibi akıl ve nakil ile de çalışmaktadır.

Konunun anlaşılması ve böylece haktan uzaklaşmış sahabilerin etkisinde kalmamanız ve de sahip, musahip ve ashap kelimelerinin mümin, kâfir, münafık, iyi ve kötü genel anlamda kullanıldığını bilmeniz için özetle önceliklere ilaveten bazı ayet ve hadislerle kısa olarak işaret etmek istiyorum.

1- Necm Suresi, 2. ayette müşriklere hitaben şöyle buyurulmaktadır:

"Sahibiniz (olan Peygamber) şaşırıp sapmadı ve azmadı."

2- Sebe'Suresi, 46. ayette ise şöyle buyurulmaktadır:

"De ki: Size bir öğüt veriyorum; Allah için ikişer ikişer ve teker teker kıyam ediniz, sonra düşünmeniz; sizin sahibiniz (veya arkadaşınız olan Peygamber)de hiçbir delilik yoktur."

3- Kehf Suresi, 34. ayette ise şöyle buyuruluyor:

"Bu adamın başka geliri de vardı. Bu yüzden sahibiyile (arkadaşıyla) konuşurken ona şöyle dedi: "Ben, servetçe senden daha zenginim; insan sayısı bakımından da senden daha güçlüyüm."

4- Aynı surenin 37. ayetinde ise şöyle buyuruluyor:

"Kendisiyle konuşmakta olan arkadaşı ona dedi ki: "Seni topraktan, sonra nutfeden (spermden) yaratan, sonra da seni bir adam biçimine sokan Allah'ı inkâr mı ettin?"

5- A'râf Suresi'nin 184. ayette ise şöyle buyuruluyor:

"Düşünmediler mi ki, sahiblerinde (arkadaşlarında) (Muhammed'de) delilik yoktur?"

6- En'âm Suresi'nin 71. ayetinde ise şöyle buyuruluyor:

"De ki: Allah'ı bırakıp da bize fayda ve zarar veremeyecek olan şeylere mi tapalım? Allah bizi doğru yola ilettikten sonra şeytanların saptırıp şaşkın olarak çöle düşürmek istedikleri, ashabinın (arkadaşlarının) ise, 'Bize gel!' diye doğru yola çağırdıkları şaşkın kimse gibi gerisin geri (inkârcılığa) mı döndürüleceğiz? De ki: Allah'ın yolu doğru yolun ta kendisidir..."

7- Yûsuf Suresi'nin 39. ayetinde ise, Yusuf (a.s) zindanda kâfir olan iki arkadaşına hitaben şöyle buyuruyor:

"Ey zindan arkadaşım! Çeşitli tanrılar mı daha iyi, yoksa gücüne karşı durulamaz olan tek Allah mı?"

Örnek olarak zikrettiğim bu ayetlerden de anlaşıldığı üzere ashab, sahip ve musahip kelimeleri lügat açısından Müslümanla veya müminle sınırlı değildir. Müslümana, kâfire, mümine, münafığa, iyiye veya kötüye de itlak edilmiştir. Zira belirttiğim gibi lügatte insanın muaşeretine musahip ve ashap denmektedir. Dolayısıyla Hz. Resulullah'ın (s.a.a) ashabı demek, ayetlerden de anlaşıldığı üzere Peygamber (s.a.a) ile muaşeret eden kimse demektir.

Elbette Peygamber (s.a.a) ile muaşeret edenler ve ashabı arasında iyi veya kötü mümin veya münafık birçok kimse vardı. Dolayısıyla ashabı öven ayetler genel bir anlam ifade etmez. Aksine sadece ashabın iyileriyle ilgilidir.

Biz de kabul ediyoruz ki, Hz. Peygamber'in (s.a.a) büyük ashabı büyük peygamberlerden hiçbirinin ashabı gibi değildir. Bedir, Uhud, Huneyn ve diğer savaşlarda imtihan vermiş, Hz. Peygamber'in (s.a.a) emri altında heva ve hevesine kapılmadan direnmişlerdir. Hz. Peygamber'den (s.a.a) bir an olsun sapmamışlardır.

Ama ashap arasında kötü kalpli hilekâr, münafık, Hz. Peygamber (s.a.a) ve Ehlibeyt'in düşmanı kimseler de çoktu. Örneğin, Abdullah b. Ubey, Ebu Süfyan, Hakem b. As (Resulullah'ın kovmuş olduğu Osman'nın amcası), Ebu Hureyre, Sa'lebe, Yezid b. Ebî Süfyan, Velid b. Ukbe, Habib b. Muslime, Semure b. Cündeb, Amr b. As, Busr b. Ertat, Muğire b. Şu'be, Muaviye b. Ebu Süfyan ve Hâricî Zi's-Sediyye gibileri de Hz. Peygamber'in (s.a.a) hayatında veya vefatında büyük fitneler koparmışlar, dinden dönmüşler ve fesat çıkarmışlardır.

Muaviye bizzat Hz. Peygamber'in (s.a.a) lânet etmiş olduğu bir kimsedir. Hz. Peygamber'in (s.a.a) vefatından sonra da fırsatını bulunca Osman'ın

kanını bahane edip kıyam etmiş, birçok Müslüman'ın kanının dökülmesine sebep olmuştur. Ammar gibi temiz sahabeler Hz. Peygamber'in (s.a.a) de haber verdiği üzere şehit edilmişlerdir. Bunu daha önceki gecelerde detaylıca anlattım.

Şeyh: Şaşılacak bir şey! Hz. Peygamber'in (s.a.a) ashabının mürted olduğunu, fitne ve fesat çıkarttığını nasıl söylüyorsunuz!

Davetçi: Ben söylemiyorum, ayetler ve rivayetler beyan ediyor; biraz dikkat edecek olursanız asla şaşırırmazsınız. Nitekim Allah-u Teala Âl-i İmrân-Suresi'nin 144. ayetinde şöyle buyuruyor:

"...Şimdi o (Peygamber) ölür veya öldürülürse, gerisin geriye (eski dininize) mi döneceksiniz?"

Münâfıkûn Suresi'nde ve diğer ayetlerde ashab açıkça kınanmaktadır. Ayrıca Buharî, Müslim, İbn Asakir, Yakub-i Süfyan, Ahmed b. Hanbel, İbn Abdulberr ve benzerleri gibi büyük âlimlerinizin de rivayet etmiş olduğu birçok rivayetlerde kötü sahabeler eleştirilmekte; küfür, irtidat ve nifakları tek tek veya toplu olarak rivayet edilmektedir. Vakit az olduğundan dolayı şaşkınlığınız gitsin diye sadece birkaçına işaret edeceğim. Böylece iyi sahabeleri iyi ve kötü sahabeleri de kötü bilmek gerektiğini anlamış olur ve artık Hz. Ali'nin (a.s) düşmanlarının, ona lânet edenlerin, Hz. Peygamber'in (s.a.a) temiz ashabını ve soyunu katledenlerin, Allah-u Teala ve Resulü'ne düşman olanların küfürlerine delil nedir? diye sormazsınız.

Buharî, küçük bir tabir farklılığıyla Sehl b. Sa'd ve Abdullah b. Mesud'dan naklen Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir

"Ben sizden önce havuzun kenarında sizi bekleyeceğim, ben sizden bazılarınızı görmeyince; "Ey Rabbim, ashabım nerede?" diye soracağım. Şöyle buyuracak: "Senden sonra neler yaptıklarını ve dinde neler çıkardıklarını sen bilmiyorsun."

Ahmed b. Hanbel *Müsned*'de, Taberânî *Kebir*'de, Ebu Nasr ise *İbane*'de İbn Abbas'dan naklen Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu yazmışlardır:

Sizi cehenneme düşmekten alıkoyan şeyleri sizlere anlattım, yine de söylüyorum; ateşten sakının, Allah'ın dinini tahrif etmeyin, ben ölünce sizden önce Kevser havuzuna varacağım, orada yanıma gelenler kurtuluşu erenlerdir. Orada bana, ilâhî azaba duçar olan bir grubu gösterirler; ben,"Ey Rabbim, bunlar benim ümmetimdir!" derim. Şöyle hitap edilir: "Bunlar senden sonra mürted olarak câhiliye dinlerine döndüler."

Taberânî'nin *Kebir*'deki rivayetinde ise şöyle yer almıştır:

"Sen onların neler çıkardığını bilemezsin, bunlar senden sonra dinde bidat çıkardılar câhiliye dönemine geri döndüler."

Daha önce de delillerini arz ettiğim ve küfrünü önceki geceler ispat etmiş olduğum, Yezid gibi böylesine kâfir ve dinsiz birini Müslüman veya mümin saymanız, onların müslüman ve mümin olduğunu söylemeniz ve bunu isbat etmek için deliller getirmeniz, hilâfet ve cennet ehli olduğunu iddia etmeniz çok ilginçtir. Halbuki, onların küfrü, insafı Ehlisünnet âlimlerinin muteber kitaplarında da yer almıştır ve hatta onlar, bu konuda müstakil kitaplar yazmışlardır.⁽¹⁾ Oysa siz öte yandan Ebu Talib (r.a) gibi muvahhid ve mümin birini kâfir sayıyorsunuz!

Elbette bu tür inançlar, Hz. Ali'ye (a.s) buğz ve kinden kaynaklanmaktadır; bu ısrar ve uygunsuz kelimeler, o Allah dostu İmam'ın ve Peygamber'i (s.a.a) yaralamaktadır. Öte yandan Muaviye ve Yezid gibi küfrü ve nifakı sabit insanları kurtarmaya çalışıyor, müctehit ilân ediyor, küframız hareketlerini icthatlarından sayıyor ve temize çıkarmak için zayıf delillere başvuruyorsunuz. Ama apaçık delillerle mümin olduğu belli olan Ebî Talib'i reddedip kâfir olduğunu ilân ediyorsunuz.

Bilemiyorum, daha ne zamana kadar Sünnî kardeşler bir avuç Haricî, Nâsibî ve Emevî taraftarlarının etkisi altında kalacaklar, onları körü körüne taklit edecekler ve onların inançlarına uyacaklardır. Onlar Sünnî Müslümanların gözünün açılmasını, gerçekleri açıkça görmesini istememekteler.

Yine Ebu Talib'in İmanına Dair Deliller

Hz. Peygamber'in (s.a.a) buyurduğu gibi Kur'ân-ı Kerim'in dengi olan, icması Müslümanlara hüccet sayılan ve kendi âlimlerinizin de rivayet etmiş olduğu ilim, züht ve takva ehli olan Ehlibeyt Ebu Talib'in (r.a) mümin olduğunu ve dünyadan mümin hâlde ayrıldığını söylemediler mi?

Rical âlimlerinizin güvenilir olduğunu teyit etmiş olduğu Esbeğ b. Nebate Hz. Ali'den (a.s) şöyle rivayet etmemiş midir?:

"Allah'a andolsun ki babam, dedem Abdulmuttalib, Hâşim ve Abdumenaş asla puta tapmamıştır."

1- Örneğin: Ebu'l-Ferec, İbn Cezvi, son olarak da büyük âlim Seyyid Muhammed b. Akil el-Alevi bu konuda kitaplar yazmışlardır.

Yani bir olan Allah'a tapmışlar, Kâbe'ye doğru ibadet etmişler ve İbrahim'in hanif dinine tâbi olmuşlardır. Sizin Ali ve Ehlibeyt'i bir kenara bırakıp mel'un Muğeyre'nin, Emevîlerin, Hâricîlerin, Nâsîbîlerin ve Hz. Ali'nin (a.s) baş düşmanlarının peşinden gitmeniz ve Ebu Talib'in (r.a) açık sözlerini tevil etmeniz doğru mudur?

Ebu Talib'in (r.a) mümin ve muvahhid olduğunu söyleyen Hz. Ali'yi (a.s) teyit eden delillerden biri de Resulullah (s.a.a) ile Hz. Hatice'nin evlilik hutbesidir. Sibt b. Cevzî *Tezkire* 11. bab s.170'de şöyle rivayet etmektedir:

Nikâh meclisi düzenlendiğinde Ebu Talib (r.a), bir hutbe okudu; bu hutbesi onun muvahhid olduğuna ve bir olan Allah'a inandığına delâlet etmektedir. Ebu Talib (r.a), bu hutbede şöyle dedi:

"Hamdolsun Allah'a ki bizleri İbrahim'in, İsmail'in, Meadd'ın ve Muzir'in soyundan kıldı. Bizleri kendi evinin koruyucuları kıldı. Bizlere herkesin yöneldiği bir evi, emniyet ve güvenlik yeri olan bir haremi bahşetti ve bizleri insanlara hâkim kıldı..."

Şeyh Süleyman Belhî, *Yenabiu'l-Mevedde* s.73'de Harezmî ve Muhammed b. Ka'b'den naklen şöyle yazıyor:

Ebu Talib (r.a), Hz. Peygamber'in (s.a.a) Ali'nin ağızına mübarek tükürüğünü sürdüğünü görünce, "Neden böyle yaptın?" diye sorduğunda Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "Bu tükürük iman ve hikmettir."

Ebu Talib de bunun üzerine şöyle dedi: "Oğlum, Peygamber'in (s.a.a) yardımcısı ve veziri ol."

Acaba bu deliller Ebu Talib'in (r.a) imanına delâlet etmiyor mu? Ebu Talib (r.a), Hz. Peygamber'in (s.a.a) bu işine mani olmadığı ve on iki yaşındaki oğlu Ali'yi ona yardımdan engellemediği gibi, bizzat ona yardımcı olmasını emretmektedir.

Cafer'in, Babası Ebu Talib'in Emriyle İman Etmesi

Âlimleriniz kendi kitaplarında ve bu cümleden İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nde şöyle yazmıştır: "Bir gün Ebu Talib (r.a), camiye gince Peygamber (s.a.a) ile Ali'nin (a.s) namaz kıldığını gördü, o anda yanında bulunan ve henüz Müslüman olmayan Cafer-i Tayyar'a şöyle dedi: "Sen de amca oğlunun yanına git ve onunla namaz kıl." Bunun üzerine

Cafer de Hz. Peygamber'in (s.a.a) sol tarafına geçerek namaza durdu. Ebu Talib (r.a), bunun üzerine şu şiiri okudu:

"Ali ve Cafer benim güvendiklerim,
Zor günlerde yardımcılarımıdır.
Ey Ali ve Cafer, Peygamber)'e yardımcı olunuz.
Çünkü o, benim öz kardeşimin oğludur.
Allah'a andolsun, Peygamber'den vazgeçmeyeceğim,
Çünkü o, şerefli ve soyludur."

Kendi tarihçelerinizin ve âlimlerinizin de belirttiği gibi Cafer'in Müslüman olması ve Peygamber'le (s.a.a) birlikte namaz kılması bile bizzat Ebî Talib'in emriyle olmuştur. Dolayısıyla müşrik ve kâfir olan, hem de Kureyş'in reisi olan Ebu Talib (r.a) gibi muktedir bir babanın, büyük bir iddiada bulunan ve yeni bir din getiren yeğenine engel olmaması, evlâtlarının bile on tâbi olmasına mâni olmaması, hatta onları teşvik etmesi, aklın kabul edebileceği bir şey değildir. Kâfir olan bir şahıs oğluna: "Git amcan oğluna iman et ve ona uy" deyip de kendisi de rûhî ve cismî tüm gücüyle kendi dininin en büyük düşmanı olan birisini takviye edip ona yardımda bulunur mu? **Ey akıl sahipleri, ibret alın!**

Sünnî ve Şîi bütün ulemanın rivayet etmiş olduğu üzere Kureyş, Hâşimoğulları'na iktisadî ambargo uygularken Ebu Talib (a.s), tüm Hâşimoğulları'yla birlikte Resulullah'a (s.a.a) yardıma koştu, dört yıl boyunca onu korudu. Ebu Talib (r.a), Hz. Resulullah'ın (s.a.a) uyuduğu bir sırada geliyor, onu uyandırıyor, güvenli bir yere götürüyor, oğlu Ali'yi (a.s) da onun yerine yatırıyor. Böylece Hz. Peygamber'i (s.a.a) orada uyur gören düşman, onu öldürmek isteyince Hz. Peygamber'in (s.a.a) yerine Ali'nin feda olmasını istiyordu.

Lütfen Allah için söyleyin, müşrik bir insan, nübüvvet iddiasında bulunan ve müşrikleri dalalet ehli kabul eden birini bu kadar ciddiyetle korur mu? Kesinlikle korumaz. Dolayısıyla bütün bu fedakarlıklar ve ciddiyetler onun iman ettiğini göstermektedir. İbn Ebî'l-Hadid, *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'inde, Sibte b. Cevzî *Tezkire*'de (Muhammed b. Sad'ın *Tabakat*'ından, o da Vâkidî'den naklen), Allame Berzençî *Kitabu'l-İslâm*'da (İbn Sa'd'dan naklen), İbn Asakir ve diğerleri de sahih senetlerle Muhammed b. İshak'tan Hz. Ali'nin (a.s) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedirler:

"Babam Ebu Talib (r.a) vefat edince, Hz. Peygamber'e (s.a.a) haber verdim; Peygamber (s.a.a) hüngür hüngür ağladı ve bana şöyle buyurdu: "Git onu yıka, kefenle, mezara bırak, Allah-u Teala onu affetsin ve ona rahmet etsin."

Allah aşkına insaf üzere hüküm verin, İslâm'da kâfir yıkanır mı? Kefenlenir mi? Hz. Peygamber'in (s.a.a)kâfirler için af ve rahmet dilediği söylenebilir mi? Hatta söylenildiğine göre Peygamber (s.a.a) günlerce evinden çıkmadı ve onun için Allah'tan merhamet diledi. Acaba Peygamber (s.a.a) kendi Kur'ân'ında Allah Teala'nın şöyle buyurduğunu: "**Hiç şüphesiz Allah, kendisine şirk koşanları bağışlamaz; bundan dışındaki (günahları) ise dilediği kimse için bağışlar.**"⁽¹⁾ görmemiş olabilir mi?

Allah-u Teala açıkça müşrikleri bağışlamayacağını söylediği hâlde Peygamber (s.a.a) müşrik için bağışlanma dileyebilir mi? Halbuki müşrik için rahmet ve af dilemek haramdır. Ayrıca yıkamak ve kefenlemek de Müslümanlara özgüdür. Kâfirler için câiz değildir. Dolayısıyla Ebu Talib (r.a) için bağışlanma dilemesi ve Hz. Ali'ye (a.s) gidip yıkamasını ve kefenlemesini emretmesi, Ebu Talib'in (r.a) Allah'a imanının ve teslimiyetinin apaçık bir delilidir.

Hak ve insaf gözüyle bakınız! Sibte b. Cevzi'nin *Tezkire* kitabını okuyunuz ve orada Hz. Ali'nin (a.s) babası hakkındaki şu ağıtı okuyunuz:

"Ey Ebu Talib, sen sığınanların sığınağı,
Düşenlere rahmet, karanlıklara ışıktın.
Ölümünle koruma altında olanlar zayıf duruma düştü,
Allah'ın rahmeti sana nazil oldu,
Ve seni cennete götürdü.
Sen Hz. Peygamber'in (s.a.a) en iyi amcasıydın;
Ona ve dinine yardım ettin."

Acaba tevhid abidesi Ali gibi birinin güya kâfir birine böylesine ağıt yakması inanılacak bir şey mi?

Bütün bu deliller, Ebu Talib'in (r.a) mümin olarak öldüğüne delâlet etmektedir. Yoksa Peygamber (s.a.a) onun yıkanmasını, kefenlenmesini,

1- Nisâ, 116.

defnedilmesini istemez, ona ağlamaz ve bağışlanma dilemezdi. Halbuki Peygamber (s.a.a) de sadece Allah için sever ve sadece Allah için buğz ederdi, dostluğu ve düşmanlığı Allah içindi. Hz. Peygamber (s.a.a), müşrik ve isyankar birisine, amcası olduğundan dolayı ağlamadı ve rahmet dilemedi.

Şeyh: Eğer Ebu Talib (r.a), Müslüman idiye, neden Hamza, Abbas ve diğer kardeşleri gibi iman ettiğini açıklamadı?

Davetçi: Şüphesiz, Abbas, Hamza ve Ebu Talib arasında büyük bir fark vardır. Zira Hamza bütün Mekkelilerin kendisinden korktuğu cesur ve güçlü biriydi. Elbette onun açıkça İslâm'a girişi, Hz. Peygamber'i (s.a.a) düşmanların şerrinden korumuştur. Ama Abbas Müslüman olduğunu hemen açığa vurmadı.

Nitekim İbn Abdulberr *İstiab*'da şöyle rivayet etmektedir: "Abbas Mekke'de Müslüman oldu, Ama halktan bunu gizledi. Hz. Peygamber (s.a.a) hicret etmek isteyince o da Peygamber'le (s.a.a) birlikte gitmek istedi. Ama Peygamber (s.a.a) ona Mekke'de kalmasını buyurdu. Mekke'deki haberleri Hz. Peygamber'e (s.a.a) ulaştırıyordu. Bedir Gazvesinde kâfirler Abbas'ı beraberinde getirdiler, yenilince Abbas da esir düştü. Hayber günü durum elverince de iman ettiğini açıkladı."

Şeyh Süleyman Belhî de *Yenabiu'l-Mevedde*'nin 56. babında Taberî'nin *Zehairu'l-Ukba* ve Ebu'l-Kasım İlahî'nin *Fezail*'inden naklen şöyle yazmıştır:

"Alimler, Abbas'ın önceden Müslüman olduğunu bilmektedir. Ama Abbas, iman ettiğini gizliyordu. Bedir günü Hz. Peygamber (s.a.a) Abbas'ın öldürülmemesini emretti. Zira o istemeden kâfirlerin zoruyla savaşa katılmıştı. Peygamber (s.a.a) ile hicret etmek istediği hâlde Peygamber (s.a.a) onun Mekke'de kalmasını ve kendisini bilgilendirmesini istemişti. Ebu Rafi, Abbas'ın İslâm'ı seçip bunu açıkça izhar ettiğini haber verince de onu özgür bıraktı."

Ebu Talib'in İmanını Saklamasının Sebebi

Ama Ebu Talib (r.a), eğer iman ettiğini açıkça ortaya koymuş olsaydı, artık iş biterdi. Çünkü o zamanlar Hz. Peygamber'in (s.a.a) bir yardımcısı yoktu. Dolayısıyla bütün Kureyş ve Araplar Hâşimoğullarına karşı kıyam eder ve risaleti yok ederdi. Bu yüzden Ebu Talib (r.a), iman ettiğini siyaset

gereği sakladı. Onlardan görünerek Kureyş'e engel olmaya çalıştı. Onlar da Ebu Talib'e saygı duyarak ciddî kararlar almıyorlardı. Böylece iman ettiğini açıkça ortaya koyabileceği bir zamanı bekliyordu.

Nitekim de böyle oldu, o hayatta olduğu müddetçe Hz. Peygamber (s.a.a) gönül rahatlığı içinde görevini yaptı. O, bi'setin 10. yılında vefat edince Cebrail nazil olarak şöyle arz etti:

"Mekke'den çık, Ebu Talib'den sonra artık sana yardım edecek kimsen yok."

Şeyh: Acaba Ebu Talib, Peygamber (s.a.a) zamanında İslâm'ı seçtiğini açıklamış mıydı ve ümmet bunu biliyor muydu?

Davetçi: Evet, bu biliniyordu. Bütün ümmet onun adını saygıyla anıyordu.

Şeyh: Peygamber (s.a.a) zamanında Müslüman olduğu biliniyorduydu, nasıl oldu da otuz yıl sonra uydurulan bir hadis yaygınlaştı ve apaçık gerçek kayboldu.

Davetçi: Bu, İslâm'da kırılan ilk şişe (kaybolan ilk gerçek) değildir. Peygamber (s.a.a) zamanında birçok olay, bilindiği hâlde sonradan uydurulan hadislerle ortadan kalkmıştır. Hatta birçok dinî hüküm, bile yıllar geçtikten sonra bazılarının otoritesiyle değişmiş ve başka bir şekle bürünmüştür.

Şeyh: O çoklardan birini örnek olarak verir misiniz?

Davetçi: Vakit dar olduğundan sadece en önemlisini zikretmek istiyorum. Bu Kur'ân'da da yer alan mut'a nikâhı ve nisa haccıdır. Kur'ân-ı Kerim'in hükmü ve iki fırkanın ittifakıyla mut'a Peygamber (s.a.a) zamanında meşru ve yaygın bir ameldi. Ebu Bekir döneminde ve Ömer'in hilâfetinin ilk yıllarında da ümmet arasında uygulanıyordu. Ama Ömer şöyle dedi: "Peygamber (s.a.a) zamanında varolan iki mutayı ben haram kılıyorum ve yapanları cezalandıracağım."

Yani Allah'ın helâli, on üç asırdır haram kılınmıştır. Ömer'in bu sözü güçlendi ve Kur'ân-ı Kerim'in Hz. Peygamber'in (s.a.a) ve ashabın açık beyanlarına rağmen körü körüne hiçbir delil olmaksızın uygulandı. Böylece her iki konu da tahrif edildi. Şimdi de Ehlisünnet kardeşler Hz. Peygamber'in (s.a.a) bu güzel sünnetini ve Allah'ın helâlini Şî Müslümanların bidati olarak adlandırıyorlar. Şu anda da Ehlisünnet bunu kabul etmemektedir.

Delillerini de beyan edecek olursak yine de reddediyorlar. Halbuki bu her iki mut'a da Peygamber (s.a.a) zamanında helâldi. Bizzat halifenin kendi deyimiyle Allah'ın bu helâli haram edildi. Kur'ân'da belirtilen, Hz. Peygamber'in (s.a.a) hayatında uygulanan ve sahabe tarafından da kabul gören böylesine açık bir İlahî hüküm, sizin muteber kitaplarınızda da helâl olduğu söylendiği hâlde bizzat Ömer tarafından hiçbir ayete ve hadise dayanmadan haram kılınmıştır. Bütün bunlara rağmen siz Ebu Talib'in (r.a) imanının küfre nasıl dönüştüğünü mü merak ediyorsunuz?

Şeyh: Siz milyonlarca Müslüman'ın, asırlardır Kur'ân-ı Kerim ve sünnete aykırı amel ettiğini mi söylemek istiyorsunuz? Halbuki biz de bütün dünyada Sünnî diye biliniyoruz. Yani Hz. Peygamber'in (s.a.a) sünnetine bağlıyız. Şiîler de Hz. Peygamber'in (s.a.a) sünnetinden yüz çevirdiği için râfızî diye adlandırılmıştır.

Gerçekte Sünnîler Rafızî, Şiîler ise Sünnîdirler

Davetçi: Zahiren siz kendinizi Sünnî, Şiî Müslümanları da râfızî diye adlandırıyorsunuz. Oysa insaflica hükmedecek ve bağnazlığı da bırakacak olursanız, açıkça görürsünüz ki gerçekten Hz. Peygamber'in (s.a.a) sünnetine bağlı olanlar Şiîlerdir, râfızîler ise sizlersiniz; yani sizler Kur'ân ve sünnetten yüz çeviriyorsunuz.

Şeyh: Aferin! Milyonlarca temiz Müslüman'ı râfızî saydınız, buna deliliniz nedir?

Davetçi: Siz de yüz milyondan fazla temiz Müslüman'ı ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) Ehlibeyti'ne tâbi olan Şiî Müslümanları râfızî, kâfir ve müşrik sayıyorsunuz. Halbuki önceki gecelerde beyan etmiş olduğum üzere Peygamber (s.a.a) Kur'ân-ı Kerim ve Ehlibeyt'e tâbi olunmasını emretmiştir. Siz kasıtlı olarak Ehlibeyt'ten yüz çevirip başkalarına uyuyorsunuz; Peygamber (s.a.a) zamanında Kur'ân hükmü gereği uygulanan sünneti çığnıyorsunuz ve ilk iki halifenin hükmüyle onları terk ediyorsunuz. Hz. Peygamber'in (s.a.a) sünnetine ve siretine tâbi olanları râfızî, müşrik ve kâfir sayıyorsunuz. Yine Kur'ân, Enfâl Suresi, 41. ayette şöyle buyuruyor:

"Bilin ki, ganimet olarak aldığınız herhangi bir şeyin humusu (beşte biri) Allah'a, Resulü'ne, onun akrabalarına, yetimlere, yoksullara ve yolcuya aittir..."

Hız. Peygamber (s.a.a) hayattayken bu hüküm uygulanıyor, ganimetlerin humusu (beşte biri) akrabalar arasında paylaşılıyordu. Ama sonradan bu terk edildi. Sonuç olarak eğer tümüne işaret edecek olursak söz uzayacaktır.

Biz Şî Müslümanların Hız. Peygamber'in (s.a.a) siret ve sünnetine uyduğunuzun ve sizlerin Hız. Peygamber'in (s.a.a) siret ve sünnetiyle ashabın amelinden uzaklaşıp râfızî olduğunuzun en büyük delili, Mut'a konusudur. Mut'a Allah'ın hükmü, Hız. Peygamber'in (s.a.a) sünneti ve ashabın ameliyle Peygamber (s.a.a) döneminde Ebu Bekir'in hilâfetinde ve Ömer'in hilâfetinin ilk başlarında helâl idi ve uygulanıyordu. Ama Ömer'in siyaset gereği söylediği bir tek sözle Allah'ın helâli haram kılındı, Hız. Peygamber'in (s.a.a) sünneti terk edildi. Buna rağmen kendinizi Sünnî sayıyor, Kur'ân ve sünnete uyan Şî Müslümanları ise râfızî sayıyorsunuz! Câhil halkı öylesine bir kandırdınız ki tam on dört asırdır bizi râfızî ve müşrik sayıyorlar. Siz Sünnîler kraldan çok kralcısınız. Ömer kendi sözünü isbat için hiçbir delil getirmezken, siz Sünnîler kitaplarınızda yüzlerce sözde delil getirerek Ömer'in sözünün hak olduğunu, Kur'ân, sünnet ve sahabe'nin amelinin batıl olduğunu beyan ediyorsunuz!!

Şeyh: Mut'anın helâl olduğu konusundaki deliliniz nedir? Hangi delille, Ömer'in Allah'ın sözü ve Hız. Peygamber'in (s.a.a) sünnetine aykırı amel ettiğini iddia ediyorsunuz?

Mut'anın Helâl Olduğuna Dair Deliller

Davetçi: Bunun delilleri çoktur. Evvela; Kur'ân NisâSuresi, 24. ayette şöyle buyurmaktadır:

"...Onlardan faydalanmanıza karşılık kararlaştırılmış olan mehirlerini verin..."

Şüphesiz Kur'ân-ı Kerim'in hükümleri, onları nesh eden başka ayetler olmadıkça kıyamete kadar bâkidir. Bu hususta nesh eden başka bir ayetler olmadığı için bu hüküm ebedi olarak geçerlidir.

Şeyh: Bu ayetlerin daimi nikâhla ilgili olmadığını nereden biliyorsunuz? Çünkü ayetin devamında kararlaştırılmış mehirlerinin verilmesini emretmektedir.

Davetçi: Bu açıklamanız bir safsatadır. Zira kendi büyük âlimlerinizden Taberî *Tefsir-i Kebir* c.5'de ve İmam Fahr-i Râzî *Mefatihü'l-Gayb* c.3'de ve diğerleri de bu ayeti kendi mut'a babında ele almışlardır. Kendi müfessir ve âlimlerinizin de beyan etmiş olduğu gibi Nisa Suresi İslâm'da evliliğin çeşitlerini beyan eden bir suredir.

Ama Allah-u Teala dâimî nikâh konusunda NisâSuresi'nin 3. ayetinde şöyle buyurmaktadır:

"...Size helâl olan kadınlardan ikişer, üçer, dörder olmak üzere nikâhlayın. Adalet yapamayacağınızdan korkarsanız, o zaman bir (eş) ya da sağ ellerinizin malik olduğu (cariye) ile yetinin..."

NisâSuresi'nin 25. ayetinde cariyeler hakkında şöyle buyuruyor:

"İçinizden, imanlı hür kadınlarla evlenmeye gücü yetmeyen kimse, ellerinizin altında bulunan imanlı genç kızlarınız (sayılan) cariyelerinizden alsın. Allah sizin imanınızı daha iyi bilmektedir. Hep aynı köktensiniz (insanlık bakımından aranızda fark yoktur). Öyleyse ifteli yaşamaları, zina etmemeleri ve gizli dost da tutmamaları şartı ve sahiplerinin izni ile onları nikâhlayıp alın, mehirlerini de normal miktarda verin..."

Mut'a hakkında **"Onlardan faydalanmanıza karşılık kararlaştırılmış olan mehirlerini verin."** ayeti nazil olmuştur. Eğer bu ayet daimînikâh hakkında nazil olmuş olsaydı, o zaman bir surede daimi nikâh tekrarlanmış olurdu. Bu da kaideye aykırı bir şeydir. Mut'a hakkında nazil olduğundan dolayı, başlı başına bir hüküm olduğu anlaşılmaktadır.

Ayrıca sadece Şiîler değil, tüm Müslümanlar saadet devrinde mutanın yaygın ve meşru olduğunu kabul etmektedir. Büyük sahabeler de Peygamber (s.a.a) zamanında bununla amel etmiştir. Eğer bu ayet dâimi nikâh hakkındaysa, o zaman tüm Müslümanların inandığı mut'a ayeti hangisidir? Buna binaen müfessirlerin de dediği gibi mut'a ayeti budur. Bu konuda bir neshedici ayet de nazil olmamıştır. Nitekim kendi muteber kitaplarınızda da bu kaydedilmiştir.

Ehlişünnet Kanalıyla Mut'anın Helâl Olduğuna Dair Hadisler

Sahih-i Buhârî' de ve Ahmed b. Hanbel'in *Müsned'*inde Ebu Recadan, o da İmran b. Hasin'den naklen şöyle nakledilmektedir: "Mut'a ayeti Allah'ın

kitabında nazil oldu. Biz de Resulullah (s.a.a) vefat edinceye kadar bununla amel ettik. Resulullah (s.a.a) bunu nehy etmedi ve Kur'ân da haram kılmadı. Adamın biri kendi görüşünce istediğini söyledi." Buharî de, "Bu adam Ömer b. Hattab'tır." diyor.

Sahih-i Müslim, c.1, s.535'de Mut'a nikâhı babında şöyle yer almıştır: Hasan Halvaî, Abdurrezzak'tan, o da İbn Cüreyh'den, o da Ata'dan şöyle rivayet ediyor:

"Abdullah Ensârî umre için Mekke'ye geldi. Onun evine gittim. İnsanlar ondan bazı meseleleri ve olayları soruyorlardı. Söz mut'a'ya gelince şöyle dedi: "Evet biz de, hem Resulullah (s.a.a), hem Ebu Bekir ve hem de Ömer zamanında Mut'a yapıyorduk."

Yine aynı kitap (Mısır H.1306 baskısı) c.1, s.467'de Mut'a babında Ebî Nazra'dan şöyle rivayet edilmektedir:

"Ben Câbir b. Abdullah'ın yanındaydım, adamın biri geldi şöyle dedi: "Abdullah b. Zubeyr ve İbn Abbas iki mut'a (hac ve kadın mut'ası) hakkında ihtilâfa düşmüşler." Câbir şöyle dedi: "Resulullah (s.a.a) zamanında biz de onları yapıyorduk. Ama Ömer yasaklayınca artık yapmadık."

Ahmed b. Hanbel *Müsned* c.1, s.25'de Ebî Nazra'nın rivayetini başka bir yolla rivayet etmektedir. Her ikisi de bir başka yerde Câbir'in şöyle dediğini rivayet ediyorlar:

"Biz de Peygamber (s.a.a) zamanında bir avuç hurma, öğütülmüş buğday ve un karşılığında, Ömer, Amr b. Haris'i yasaklayıncaya kadar mut'a yapıyorduk."

Hâmidî ise, *Cem'un Beyne's-Sahihayn*'de Abdullah b. Abbas'tan şöyle nakletmektedir:

"Biz Peygamber (s.a.a) zamanında mut'a yapıyorduk. Ama Ömer, hilâfeti zamanında kalkıp şöyle dedi: "Allah-u Teala, Resulü'ne istediğini helâl kılıyordu. Ama o şimdi gitmiş durumda. Yerine de Kur'ân-ı bıraktı. Hac veya umreye başlayınca Allah'ın buyurduğu gibi sona erdirin. Kadınlarla mut'a etmekten tövbe edin. Kim mut'a ederse onu recm ederim."

Bu tür rivayetler muteber kitaplarınızda oldukça çoktur. Bunlar mut'anın Peygamber (s.a.a) zamanında meşru ve yaygın olduğunu, ahabın bununla amel ettiğini ve Ömer'in yasakladığını ispat etmektedir.

Ayrıca bir grup ashap ve başkaları da, örneğin: Ubey b. Ka'b, İbn Abbas, Abdullah b. Mes'ud, Said b. Cubeyr vs. mut'a ayetini şöyle kıraat ediyorlardı: "**Festemta'tum bihi minhunne ila ecelin musemma**" (Belli bir zamana kadar mut'a edince.)

Nitekim Zemahşerî de *Keşşaf*'ta İbn Abbas'tan naklen, Taberî *Tefsir-i Ke-bir*'de bu ayetin tefsirinde, İmam Fahr-i Râzî *Mefatihul-Gayb* c.6'da bu ayetin tefsirinde, İmam Nevevî *Nikâhu'l-Mut'a*'nın 1. babında *Şerh-i Sahih -i Müslim*'den naklen Abdullah b. Mes'ud'un bu ayeti aynı şekilde kıraat ettiğini rivayet etmektedir. İmam Fahr-i Râzî de Ubey b. Ka'b ve İbn Abbas'ın sözünü rivayet ettikten sonra şöyle diyor:

"Ümmet bu kıraat konusunda bu iki kişiyi inkâr etmemiştir. O hâlde bizim zikrettiğimizin sıhhati konusunda icma vardır."

Bir sonraki sayfada da cevap olarak şöyle diyor:

"Bu kıraat mut'anın meşru olduğuna delâlet etmektedir ve bizim bu konuda ihtilâfımız yoktur."

Şeyh: Resulullah (s.a.a) zamanında meşru olsa da sonradan nesh edilmediği konusundaki deliliniz nedir?

Davetçi: Nesh edilmediği ve hâlâ meşru olduğu hakkında birçok delil vardır. En önemli delil Peygamber (s.a.a) zamanından Ömer'in hilâfetinin ortalarına kadar yaygın ve meşru olmasıdır. Dolayısıyla da neshedilmemiştir. Ashabın büyükleri de bizzat bununla amel etmiştir. Ayrıca en büyük delil, bizzat kendi âlimlerinizin de rivayet etmiş olduğu üzere Ömer'in minbere çıkarak şöyle demesidir: "Peygamber (s.a.a) zamanında var olan iki mut'ayı ben haram kılıyorum ve yapanları cezalandıracağım." Bazı rivayetlerde ise: "Ben nehyediyorum." şeklinde yer almıştır.

Şeyh: Sözüünüz doğrudur. Peygamber (s.a.a) zamanında birçok şey önce yaygındı. Ama sonradan yasaklanmıştır. Bu mut'a da ilk önce yaygın idi. Ama sonradan neshedilmiştir.

Davetçi: Dinin temeli Kur'ân'dır. Kur'ân'da yer alan her hükmün neshedici si de bizzat Kur'ân'da olmalı ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) lisanıyla ifade edil melidir. Söyleyin, Kur'ân-ı Kerim'in neresinde bu hüküm nesh edilmiştir?

Şeyh: Mü'minûn Suresi, 6. ayet bunun nasihi (hükmünü geçersiz kılan)dir ki şöyle buyurmaktadır:

"Ancak eşleri ve ellerinin sahip olduğu hariç. (Bunlarla ilişkilerinden dolayı) kınanmış degillerdir."

Bu ayet helâl olmanın iki sebebini beyan etmektedir: 1- Eş olmak 2- Cârîye sahibi olmak. Dolayısıyla bu ayet mut'ayı neshetmiştir.

Davetçi: Bu ayette mut'anın neshedildiğine dâir hiçbir delil yoktur. Aksine teyit vardır. Zira mut'a da eş hükmündedir. Mut'a edilen kadın da erkeğin gerçek eşidir. Eğer mut'a edilen kadın hakikî eş olmasaydı, Allah-u Teala mut'a ayetinde mehirlere verilmesini emretmezdi.

Ayrıca Mü'minûn Suresi Mekkî'dir, Nisâ Suresi Medenî'dir. Dolayısıyla Mekkî olan ayet Medenî olan ayetten öncedir. O hâlde bu ayet nasıl neshedici olabilir? Halbuki mut'a nikâhından önce nazil olmuştur ve bu esas üzere nasih, mensuhtan önce nazil olmuş demektir! **Ey basiret sahipleri, ibret alın!**

Sahabe ve Tâbiîn Büyükleri, Mut'a Ayetinin Neshedilmediğine Hükmetmişlerdir

Ayrıca sahabe ve tabiin büyükleri de mut'a ayetinin nesh edilmediğine hükmetmişlerdir. Örneğin: İbn Abbas, Abdullah b. Mes'ud (vahiy katibi), Câbir b. Abdullah Ensârî, Seleme b. Ekva, Ebu Zer, Sebere b. Ma'bed, Ekva b. Abdullah Eslemî ve İmran b. Hasin gibi zatlar bu ayetin neshedilmediğini açıkça beyan etmişlerdir.

Büyük âlimleriniz de ashaba uyararak nesh edilmediğini beyan etmişlerdir. Örneğin Zemaşerî *Keşşaf*'ta İbn Abbas'ın: "Mut'a ayeti Kurân-ı Kerim'in muhkem ayetlerindedir." sözünü rivayet ederken, "Bu ayet neshedilmiştir." diyor.

Enes b. Mâlik de mut'anın meşru ve câiz olduğuna hükmetmiş ve neshedilmediğini açıkça vurgulamıştır.

Nitekim Molla Sa'd Taftazânî *Şerh-u Mekasid*'de, Burhaneddin Hanefî *Hidaye*'de, Askalânî *Fethu'l-Bari*'de ve diğerleri de kendi kitaplarında Mâlik'in şu fetvasını rivayet etmişlerdir: "Mut'a câizdir. Zira mubah ve meşrudur. İbn Abbas'dan helâl olduğu rivayet edilmektedir. Mekke ve Yemen ashabinın çoğu da bu konuda ona uymuştur."

Bir başka yerde ise şöyle diyor: "Mut'a câizdir. Çünkü mubahtır; neshedeni zâhir oluncaya kadar da bâkidir."

Anlaşıldığı gibi Mâlik, vefat etmiş olduğu H. 179 yılına kadar da henüz Mut'a nikâhının nesh edildiğine dair herhangi şer'î bir duymamıştır. Dolayısıyla da bunun sonradan uydurulduğu anlaşılmaktadır. Zemahşerî, Beğevî ve Sa'lebî gibi büyük âlimleriniz İbn Abbas'ın ve ashabın görüşünü kabul etmiş ve mut'anın helâl olduğunu açıkça beyan etmişlerdir.

Şeyh: Mut'a talak, iddet ve nafaka gibi hükümlere sahip olmadığından dolayı hakikî zevce olamaz.

Evliliğin Tüm Hükümleri Mut'a Hakkında da Geçerlidir

Davetçi: Anlaşıldığı üzere kötü gözle baktığınız için asla Şii kitapları okumamışsınız. Yoksa bu itirazda bulunmaz ve delille istisna edilenler hariç evliliğin tüm hükümlerinin mut'a hakkında da geçerli olduğunu bilirdiniz. Mut'a da şüphesiz bir çeşit nikâhtır. Evlilik hükümleri onun için de geçerlidir. Ümmete kolaylık olsun ve zina önlensin diye bazı şartları kaldırılmıştır. Şartlarına gelince; Evvela mirasın evliliğin ayrılmaz bir parçası olduğu kesin değildir. Birçok kadın evlilik bağına rağmen mirastan mahrumdur. Örneğin, kitap ehlinde olan, eşine isyan eden veya eşini öldüren kadın zevce olduğu hâlde mirastan mahrumdurlar.

Ayrıca mut'a edilen kadının mirastan mahrumiyeti de kesin değildir. Müctehidlerin bu konuda farklı görüşleri vardır. Nitekim sizin âlimlerinin de ahkamda farklı görüşleri vardır.

Şia âlimlerinin icmasına göre mut'a edilen kadın iddetini beklemelidir. En az iddet sayısı ise 45 gündür. Kadın menopoz dönemine girmiş olsun veya olmasın, ilişkide bulunmuş olsun veya olmasın kocası ölecek olursa da 4 ay 10 gün olan vefat iddetini beklemelidir.

Ayrıca nafaka hakkı da evliliğin kesin şartlarından biri değildir. Birçok kadın zevce olduğu hâlde nafaka hakkından da mahrumdur. Kocasına isyan eden veya öldüren kadın gibi.

Ayrıca müddetin bitmesi de onun talakı sayılmaktadır. Keza erkeğin kalan müddeti bağışlaması da onun talakı yerine geçmektedir.

O hâlde söylemiş olduğunuz bu şartlar, evliliğin gerektirdiği sabit şartlardan değildir. Nitekim Allame Hillî (r.a) de büyük âlimlerinize tartışırken bu delilleri daha detaylı ve daha mükemmel bir şekilde beyan etmiştir. Vakit az olduğundan ben kısa olarak arz etmeye çalıştım. Detaylı bilgi almak isteyenler, Allame Hillî'nin "*Mübahasat'un Seniyye ve Muarezatu'n-Nasriyye*" kitabına ve diğer eserlerine müracaat edebilirler.

Şeyh: Bu ayetin de ötesinde birçok hadis mut'anın bizzat Peygamber (s.a.a) tarafından nesh edildiğini beyan etmektedir.

Davetçi: Lütfen söyleyin, nesh hükmü nerede varit olmuştur?

Şeyh: Bu konuda farklı rivayetler vardır, bazısına göre Hayber'de, bazısına göre Mekke fethinde, bazısına göre Veda haccında, bazısına göre Tebük'te, bazısına göre de Umretu'l-Kaza'da nesh hükmü varit olmuştur.

Nesh Hükümünün Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Zamanında Olmadığına Dair Deliller

Davetçi: Hadislerdeki bu çelişkiler bizzat böyle bir hükmün olmadığını gösteriyor. Böyle hadislere nasıl itimat edilebilir! Ayrıca *Kutub-i Sitte*, *Cem'un Beyne's-Sahihayn*, *Cem'un Beyne's-Sihahi's-Sitte*, *Müsned* ve benzeri muteber kitaplarınızda da sahabelerden mut'anın Ömer'in hilâfeti dönemine kadar nesh edilmediği rivayet edilmektedir.

Hepsinden en önemlisi de büyük âlimlerinizin rivayet etmiş olduğu Ömer'in şu kendi sözüdür: "Peygamber (s.a.a) zamanında varolan iki mut'ayı ben haram kılıyorum." Eğer bu konu bir hadis veya ayetle nesh edilmiş olsaydı, halife bunun bizzat hadis veya Kur'ân'la yasaklandığını ve dolayısıyla amel edenlerin Kur'ân-ı Kerim ve hadis esasınca cezalandırılacağını beyan ederdi. Üstelik onun böyle söylemesi bizzat kendisinin haram kılmasından daha etkili olurdu.

Eğer sözünüz doğruysa ve Kur'ân'da bir nâsih varsa, o hâlde Abdullah b. Abbas, İmran b. Hasin, Ebu Zer, Abdullah b. Mesud, Câbir b. Abdullah, Ebu Said Hudrî, Seleme b. Ekva' ve diğer ashop ve tabiinler mut'ayla nasıl amel etmişlerdir? Nitekim Buharî ve Müslim gibi birçok âlim, muhaddis ve tarihçileriniz de bunu açıkça kaydetmişlerdir. Bütün bunlar, onların Ömer'in hilâfetine kadar mut'a ile amel ettiklerine delâlet etmektedir.

Ayrıca, "Peygamber (s.a.a) vefat edinceye kadar da neshedildiğini duymadığımız için amel ettik" diyorlardı. İmam Ahmed b. Hanbel, *Müsned*'inde Ebî Reca'dan, o da İmran b. Hasin'den, bu manaya işaret eden şu sözü rivayet etmektedir: "Mut'a ayeti Allah'ın kitabında nazil oldu ve biz de Peygamber (s.a.a) zamanında bununla amel ettik. Hiçbir nasih nazil olmadı ve Peygamber (s.a.a) de vefat edinceye kadar buna engel olmadı."

İmran b. Hasin'in önceden rivayet ettiğim hadisinde de ne Kur'ân-ı Kerim'in, ne de Hz. Peygamber'in (s.a.a) mut'ayı yasaklamadığı ifade edilmiştir. O hâlde kitap ve sünnette bir nâsih ve nehiy olmadığı için kıyamete kadar bu hüküm bâkidir.

Nitekim Tirmizî *Sünen*'de, Ahmed b. Hanbel *Müsned*'in c.7, s. 95'nde ve İbn Esir *Camiu'l-Usul*'da çeşitli senetlerle şöyle rivayet etmişlerdir: Abdullah b. Ömer b. Hattab'a Şamlı bir adam, "Kadın mutası hakkında ne diyorsunuz?" diye sorunca, o, "Helâldir" dedi. Adam, "Ama baban yasakladı" deyince de şöyle dedi: "Babam yasaklasa da, Hz. Peygamber'in (s.a.a) emri babamın yaşağından üstündür ve ben Hz. Resulullah'ın (s.a.a) emrine uyarım."

Ama sözünü ettiğiniz hadisler, Ömer'in sözünü doğrulamak için sonradan uydurulan hadislerdir. Yoksa konu açıklanmaya gerek kalmayacak kadar apaçık ortadadır. Ömer'in sözü dışında mut'ayı haram kılacak hiçbir doğru deliliniz yoktur.

Şeyh: Bizzat Ömer'in sözü de Müslümanlar için büyük bir senettir. Zira eğer halife Hz. Peygamber'den (s.a.a) bir şey duymamışsa rivayet etmezdi!!

Davetçi: İnsafı ve düşünceli bir âlimden, sadece Ömer'e olan aşırı sevgisinden dolayı böyle şeyler söylemesi beklenemez. Zira her işte bir düşünce gerekir. Siz Ömer b. Hattab'ın Müslümanlar için bir senet olduğunu beyan ediyorsunuz. Halbuki Hz. Peygamber'den (s.a.a) Ömer'in sözünün senet olduğuna ve amel edilmesi gerektiğine dair bir tek hükmün bile olmadığını, birazcık düşünen herkes anlayacaktır.

Ama bizzat kendi muteber kitaplarınızda yer alan birçok rivayet de Ehlibeyt'e, özellikle de Hz. Ali'ye uymayı emretmektedir, ki bunlardan bazılarına önceki geceler işaret ettim. İşte bu Ehlibeyt'in tümü, mut'anın neshedilmediğini ifade etmiştir.

Ömer'in Hz. Peygamber'den (s.a.a) bir şey duymadığı takdirde bunu söylemeyeceğini beyan etmeniz asla doğru değildir.

Evvela, eğer halife Hz. Peygamber'den (s.a.a) böyle bir neshi duymuş olsaydı, bunu Hz. Peygamber'in (s.a.a) döneminden kendi dönemine kadar önceden ifade etmesi gerekirdi. Çünkü büyük sahabelerin amel ettiğini görünce, en azından kötülükten sakındırmak adına bu amelin neshedildiğini ve amel edilmemesini söylemiş olması gerekirdi. O hâlde neden daha önce nehyetmedi?

İkinci olarak, Peygamber (s.a.a) tarafından söylenen ve yaygınlaşan her hükmün nâsihi de bizzat Peygamber (s.a.a) tarafından ifade edilmelidir. Nitekim usûl ilminde de beyan edildiği gibi beyanın hacet vaktinden ertelenmesi câiz değildir.

Peygamber (s.a.a) zamanında yaygın olan bir hükmün nâsihinin Ömer dışında kimseye söylememiş olması ve Ömer'in de hilâfetinin sonlarında belli bir şahsa muhalefet olsun diye siyaset gereği haram olduğunu ilân etmesi doğru mudur?

Acaba ümmet, size göre neshedilmiş bir hükümle amel etmiş olduğu için sorumlu değil midir ve şeriata aykırı bir iş yapmış olmaz mı? Halka ilân edilmeyen ve size göre neshedilmiş bu gayrî meşru amelin sorumlusu haşa bizzat Peygamber (s.a.a) değil midir? Çünkü böylece Allah'ın kendine bildirdiği nâsihi (hükmü neshedeni), size göre o ümmete bildirmemiştir. Sadece Ömer'e demiş, Ömer de hilâfetinin sonunda haram olduğunu ilân etmiştir! Ömer'den makamı daha yüksek olan Ebu Bekir de hilâfeti döneminde bu neshedilmiş hükümü ilân etmemiş ve engellemiştir. Hz. Peygamber'in (s.a.a) hükümleri ilân etmediğini ve ümmetin de bilmediğinden neshedilmiş bir hükümle amel ettiğini söylemek küfür değil midir?

Üçüncü olarak, eğer mut'a Peygamber (s.a.a) zamanında neshedilmişse ve Ömer de bunu Hz. Peygamber'den (s.a.a) duymuşsa, söylerken bu hükmü Hz. Peygamber'e (s.a.a) isnat etmeliydi ve bizzat Hz. Peygamber'in (s.a.a) bunu neshettiğini, amel edilmemesi gerektiğini, dolayısıyla amel edenlerin cezalandırılacağını beyan etmesi gerekirdi. Böylece Hz. Peygamber'in (s.a.a) sözüne dayanmasının ümmet arasındaki etkisi de daha fazla olurdu.

Peygamber (s.a.a) zamanında helâl olduğunu söyleyip de kendisinin bunu haram kıldığını söylemesi ve bunu yapanları recmetmekle tehdit etmesi doğru değildir.

Helâl ve haramı tayin etmek gaybla irtibatı olan Hz. Peygamber'in (s.a.a) mi görevidir yoksa halkın seçtiği bir halifenin mi?

Gerçekten hâlâ anlayamadım, Ömer hangi delille Allah'ın helâlini haram kıldı ve hangi cesaretle haram kıldığını ilân etti? Hatta Peygamber (s.a.a) bile hükümleri tebliğ ederken kendisinin helâl veya haram kıldığını söylemezdi. Allah'ın emrettiğini ilân ederdi. Ama Ömer tam bir cesaretle şöyle demiştir: "Peygamber (s.a.a) zamanında varolan iki mut'ayı ben haram kılıyorum ve yaparı cezalandıracağım." **Ey basiret sahipleri, ibret alın!**

Müçtehit, Hükümleri Değiştirebilir mi?

Şeyh: Bildiğiniz gibi bazı âlimlerimizin inancına göre, Peygamber (s.a.a) de şer'î hükümlerde bir müçtehit. Dolayısıyla başka bir müçtehit, içtihat gereği ilk hükmü, yani helâl veya haramı değiştirebilir. İşte bu yüzden Ömer de, "Ben onları haram kılıyorum." buyurmuştur!!

Davetçi: Bir hatayı düzeltiyim derken başka hatalara düşeceğinizi beklemiyordum. Lütfen Allah-u Teala'nın rızası için iyi düşünün, nass karşısında içtihat doğru mudur? Hz. Peygamber'i (s.a.a) bu kadar düşürüp Ömer'i de bu kadar yükselterek iki müçtehit gibi karşı karşıya getirmeniz doğru mudur? Sizin bu dediğiniz Kur'ân ayetlerine de aykırı değil midir? Şimdi vakit dar olduğundan sadece bu ayetlerden bazısına işaret ediyorum:

Allah-u Teala Yûnus Suresi, 15. ayette şöyle buyurmaktadır:

"...De ki: Onu kendi nefsimin bir öngörmesi olarak değiştirmem, benim için olacak bir şey değildir. Ben, yalnızca bana vahyolunana uyarım..."

Peygamber (s.a.a) bile kendi meylince vahiy olmaksızın hükümleri değiştiremediği hâlde vahiyden tümüyle uzak olan Ömer nasıl olur da helâli ve haramı değiştirebilir? Halbuki Kur'ân Peygamber (s.a.a) hakkında Necm Suresi, 3 ve 4. ayette şöyle buyurmaktadır:

"O hevadan (kendi istek, düşünce ve tutkularına göre) konuşmaz. O (söyledikleri) vahy olunandan başkası değildir."

Yine Ahkaf Suresi, 9. ayette şöyle buyurmaktadır:

"Yoksa, 'Kendisi onu uydurdu.' mu diyorlar? De ki: Eğer ben onu uydurmuşsam, Allah tarafından bana gelecek şeyi savunmaya gücünüz

yetmez. O sizin Kur'ân hakkında yaptığınız taşkınlıkları çok daha iyi bilir..."

Bu ayetler, Hz. Peygamber'in (s.a.a) tam mânâsıyla ahkam-ı İlahiye itaat etmesinin gerekliliğini göstermektedir. O hâlde ne Ömer'in ve ne de bir başka birinin, hükümleri değiştiremeye ve helâli haram yapmaya kesinlikle hakkı yoktur.

Şeyh: Şüphesiz halife Ömer, ümmetin iyiliğini bu hükmün neshinde görmüştür. Zira bugün de bazı kimselerin bir saat veya bir ay boyunca bir kadını mut'a edip hamile bırakarak veya hamile bırakmadan terk ettiğini görüyoruz. Bu fesadın yayılmasına neden olmaktadır.

Davetçi: Af edersiniz, bu beyanınız çok gülünç ve ilginçtir. Nasıl olur da bir avuç şehvet perest insanın yaptıklarını Allah'ın helâline ve haramına ölçü sayıyorsunuz?

Eğer bir avuç şehvetperest insanın yaptığını ölçü olarak alırsanız, dâimî nikâhın da haram olması gerekir. Zira bazı insanlar makam veya mal için soylu bir kadınla dâimî nikâh kıymakta, sonra da öylece bırakıp gitmektedir. O hâlde dediğinize göre buradan yola çıkarak dâimî nikâhın da yanlış olduğunu söylemek gerekecektir.

Halka dini aşlamak gerekir. Dinî görevlerini söylemek gerekir. Bir insan dindar olur da dâimî nikâhla evlenmekten mahrum kalırsa, zina etmeyeceği için gidip mut'a edecektir. Bu adam dindar olduğu için mecburen mut'a'nın şartlarını araştıracaktır. Zira her hükmün şartları olduğunu, önce şartlarının gerçekleşmesinin gerektiğini, daha sonra da amel etmesi gerektiğini bilecektir. Bu yüzden, nikâhlarken kadına mut'adan sonra bekleyeceği 45 günlük surede rahatça yaşayabileceği miktarda mehir verecektir.

Ayrıldıktan sonra da kadının hamile kalıp kalmadığını araştırmalıdır. Eğer kadın hamileyse o çocuk kendisinin olduğu için kadını korumalıdır, çocuk olduktan sonra da ona bakmak zorundadır. Eğer bu şartlara riayet etmezse, siz düşünmeden hemen helâl olan bir hükmün neshedildiğini iddia edemezsiniz.

Üstelik, dediğiniz doğru da olsa, toplumun faydasını Allah-u Teala ve Peygamber (s.a.a) kesinlikle Ömer'den daha iyi biliyordu. O hâlde neden toplumun hayrı için ashabı bundan alıkoymadılar?

Eğer Peygamber (s.a.a) nehyetmemişse, hiçbir İmam ve halife, maslahat gereği Allah'ın helâl kıldığını haram ederek mut'ayı yasaklayamaz.

Mut'anın Yasaklanması, Zinanın Artışına Neden Olmuştur

Eğer dikkat edecek olursanız, mut'a hükmü fesadın nedeni değildir. Aksine mut'ayı yasaklamak zinayı yaygınlaştırır. Zira dâimî nikâhla evlenemeyen gençler, Ömer'in mut'ayı yasaklamasından dolayı şehvetine hâkim olamayınca mecburen zina edecektir.

Zinanın yaygın olduğu toplumlarda ise hürmet perdeleri yırtılır, insanlık namusu sarsılır, birçok cinsel hastalıklar yaygınlaşır ve âileler dağılıp perişan olur.

Nitekim İmam Ahmed Sa'lebî ve Taberî kendi tefsirlerinde, İmam Ahmed b. Hanbel ise *Müsned*'de mut'a ayetinin tefsirinde müsned olarak Hz. Ali'den (a.s) şöyle rivayet etmektedir:

"Ömer mut'ayı yasaklamasaydı, kötüler dışında hiç kimse zina etmezdi."

Yine İbn Cureyh ve Amr b. Dinar, Abdullah b. Abbas'dan şöyle rivayet etmektedir:

"Mut'a rahmettir, Allah-u Teala onunla Muhammed'in ümmetine rahmet etmiştir. Eğer Ömer yasaklamasaydı kötüler dışında hiç kimse zina etmezdi."

O hâldeHz. Peygamber'in (s.a.a) ashabının da buyurduğu gibi mut'a zinanın sebebi değildir. Aksine mut'ayı yasaklamak zinayı yaygınlaştırmaktadır. Dolayısıyla Allah Teala'nın Peygamber (s.a.a) vasıtasıyla topluma bildirdiği hükümler, kıyamete kadar tüm insanlığın hayrınadır.

Burada söylenecek çok söz ve mut'anın haram olduğunu söyleyen görüşün batıl olduğu hakkında birçok delil vardır. Ama burası yeri değildir. Ayrıca biz de bu konudan bahsetmiyorduk, ben sadece Peygamber (s.a.a) zamanında yaygın olan bir amelin, uydurulan hadislerle değiştirildiğine örnek göstermek istemiştım.

Bilmenizi istedim ki, Allah'ın birçok hükümleri değiştirilmiş, helâl ve haramlarla oynanmıştır. Şii ve Sünnî ulemanın ittifak ettiği olduğu humus

ve iki mut'a hükmü, Peygamber (s.a.a) zamanında ümmet arasında yaygın ve uygulanan bir şeydi. Sonradan Ömer kendi arzusunca hiçbir delil olmaksızın helâli haram kılmıştır. Şimdi de milyonlarca Müslüman, hiçbir delil olmaksızın sadece atalarının izinden giderek bu inancı savunmaktadır. Halbuki bizzat kendi muteber kitaplarındaki hadisler ve Kur'ân ayetleri humusun ve bu iki mut'a hükümlerinin nesh edilmediğini açıkça beyan etmektedir.

Buna rağmen neshedildiği hakkında hiçbir delil olmayan bu hükümlerle amel edenleri bizzat sapık ve dalalet ehli sayıyorsunuz.

Dolayısıyla ümmet arasında Ebu Talib'in (r.a) mümin ve Müslüman olduğu bilindiği hâlde Zehzah hadisi uydurularak tam tersi gösterilmiştir. Halk da düşünmeden taklit ederek gerçekleri çiğnemiştir. Düşünen ve bilgi sahibi insanlar için bu kadar delil yeterlidir. Basiret ehlinin de bildiği gibi Ebu Talib'in iman etmiş olduğu hakkında birçok delil vardır, biz de özetle konuyu aktarmaya çalıştık. Hz. Ali'nin (a.s) düşmanları Hâricîler, Nâsibîler ve Emevîler Ebu Talib'in (r.a) dirilerek Kelime-i Şahadeti söylemiş olduğunu görseler bile, bunu yine tevil edecek, başka anlamlar çıkaracaklardır.

Bu konuda daha fazla bilgi isteyenler, Celaluddin Süyûtî, Ebu'l-Kasım Belhî, Muhammed b. İshak, İbn Sa'd, İbn Kuteybe, Vâkîdî, İmam Musulî, Şevkânî, Telmesanî, Kurtûbî, Berzencî, İmam Şa'ranî, Ebu Cafer İskafî ve benzerlerinin kitaplarına müracaat etmelidir. Bunların hepsi de Ebu Talib'in (r.a) iman ettiğini kabul etmiş ve genelde bu konuda müstakil kitaplar yazmışlardır.

Özetle bu söylenenlerden de anlaşıldığı gibi soy açısından Ali (a.s) büyük bir makama sahiptir. Ashabdan hiçbirisi o mukaddes makamda değildir.

Gerçek apaçık ortada, kimseye gizli değildir;

Ancak kör olanlar, ayı göremiyorlar.

Hz. Ali (a.s) Kâbe'de Doğmuştur

Hz. Ali'nin (a.s) diğer seçkin bir özelliği de doğduğu mekandır. Hz. Adem'den Hz. Muhammed'e kadar hiçbir peygamber ve vasileri bu büyük özelliğe sahip olamamıştır. Hz. Ali (a.s) soy açısından ve yaratılışındaki nûrâniyet açısından seçkin olduğu gibi, doğduğu yer açısından da seçkindir; O bu konuda da tektir. Hz. Ali (a.s) Kâbe'de doğmuştur.

İsa b. Meryem'in doğumu esnasında gaybî bir ses Meryem'i camiden dışarı çıkardı. Bu ses şöyle diyordu: "*Evden (Beytu'l-Mukaddes'ten) dışarı çık, bu ev ibadet yeridir, doğum yeri değil.*"

Ama Hz. Ali'nin (a.s) doğumu yaklaştığında annesi Esed kızı FatımaKâbe'ye çağırılmıştır. Hem de tesadüfen camide olan ve bir anda doğum yapan bir kadın gibi değil, resmen onu Kâbe'nin içine götürdüler. Ama bazı câhil kimseler, Fatıma'nın câmide olduğunu, aniden sancılandığını ve çıkamadığı için orada doğum yaptığını zannediyorlar.

Halbuki öyle değildir. Esed kızı Fatıma doğum yapacağı ay, Mescidu'l-Haram'a gitmiş orada sancılanmış ve Kâbe'nin etrafında Allah-u Teala'ya doğumunun kolay olması için dua etmiştir. Aniden Kâbe'nin duvarı (o zamanlar Mescidu'l-Haram'ın ortasındaydı yer düzeyinde olan kapısı her zaman kapalıydı, sadece özel mevsimlerde açılıyordu.) yarıldı veya kapalı kapısı açıldı (rivayetlerde her ikisi geçmektedir) bir ses duyuldu: "*Ey FatımaKâbe'ye gir!*" Etrafta olan halkın gözleri önünde FatımaKâbe'ye girdi, kapı veya duvar ilk hâline döndü, herkes şaşırды, orada hazır bulunan Abbas olayı görünce hemen Ebu Talib'e haber verdi. Kâbe'nin anahtarı yanında bulunan Ebu Talib (r.a), hemen geldi ve ne yaptılarsa da bir türlü kapıyı açamadılar.

Fatıma tam üç gün, zahiren hiçbir yemek ve bakıcı olmaksızın Kâbe'de kaldı. Bütün Mekke'de o konuşuluyordu. Üçüncü gün girdiği yerden geri çıktı. Halk Fatıma'nın kucagında nur topu gibi bir çocuğu olduğunu gördüler.

Esedullah vücuda geldi,

Perdenin arkasında var olan geldi.

Hz. Ali (a.s) işte böylece Kâbe'de doğma şerefine sahip oldu; hem de annesi özel bir davetle davet edilmişti. Bu olay hem Şiîlerin hem de Sünnîlerin ittifak etmiş olduğu bir konudur. Hiç kimse böyle bir üstünlüğe sahip olamamıştır. Nitekim HâkimMüstedrek'de ve İbn Sabbağ Malikî *el-Fusulu'l-Muhimme*, 1. fasıl, s.14'de şöyle diyolar:

"Hz. Ali'den önce hiç kimse Kâbe'de doğmamıştır. Allah-u Teala onu yüceltmek, mertebesini yükseltmek ve ikramda bulunmak için bu şerefi sadece ona vermiştir."

Bu konuda Hz. Ali'nin (a.s) şerefini artıran diğer bir özellik de, adının gayb âleminden seçilmesidir.

Şeyh: İlginç şeyler söylüyorsunuz. Ebu Talib, Peygamber miydi ki ona, "Çocuğunun adını Ali koy." diye vahiy olsun. Bu Şîilerin ona karşı sevgisinden uydurdıkları bir şeydir. Yoksa bunun başka bir yolu yoktur. Anne babası kendi özgür iradeleriyle adını "Ali" koymuştur, onun gayb âlemiyle bir ilişkisi yoktur.

Davetçi: Benim sözümde sizi şaşkırtacak hiçbir garip yön yoktur; zira bütün semavî kitaplarda "Muhammed" ve "Ali" (aleyhume's-selâm)'ın adı, Peygamber ve İmam olarak zikredilmiştir. "Muhammed" ve "Ali" ismini, Allah-u Teala yaratılıştan binlerce yıl önce seçmiştir. Bütün göklerde, cennet kapılarında ve arşta kaydedilmiştir. Bunun Ebu Talib'in (r.a) zamanına mahsus olması söz konusu değildir.

Şeyh: Sizin bu sözünüz guluv (aşırılık) değil midir? Siz Hz. Ali'yi (k.v) yaratılıştan önce melekût âleminde Peygamber (s.a.a) ile birlikte zikretmekle aşırı gidiyorsunuz. Halbuki Hz. Peygamber'in (s.a.a) adı da varlığı gibi her şeyden üstündür ve eşi yoktur. Alimlerinizin bu fetvası yüzünden ezanda da Peygamber'in adının hemen ardından Ali'nin adı zikredilmektedir.

Davetçi: (Gülerek:) Beyler bu sözlerimin aşırılıkla ilgisi yok. onun adını melekût âlemine ben yazdırmadım, bunu, bana isnat etmeyin, Allah-u Teala onun adını Hz. Peygamber'in (s.a.a) adıyla birlikte kaydetmiştir. Nitekim kendi muteber kitaplarınızda bu konuda birçok hadis vardır.

Şeyh: Siz daha da aşırı giderek Ali'nin (a.s) adını Allah'ın adıyla zikrettiniz, lütfen sözünü ettiğiniz rivayetlerden örnek veriniz.

Arş-1 A'lada, Allah ve Peygamber'in Adlarının Ardından Ali'nin Adı Yazılmıştır

Davetçi: Taberî *Tefsir-i Kebir*'de, İbn Asakir *Tarih*'te, Muhammed b. Yusuf *Kifayetu't-Talib*'in 62. Babında, Hâfız Ebu Nuaym *Hilyetu'l-Evliya*'da, Şeyh Süleyman Belhî *Yenabiu'l-Mevedde* s.238'de (56. babın zımınında 52. hadis) Taberî'den naklen müsned olarak farklı tabirlerle Ebu Hureyre'nin Hz. Peygamber'den (s.a.a) şöyle buyurduğunu kaydetmişlerdir:

"Arşın sütununa; 'Lâ ilâhe illallah vahdehu lâ şerike leh ve Muhammed'un abdî ve rasulî, eyyedtuhi bi-Ali'yyibn-i Ebî Talib' yazılmıştır."⁽¹⁾

1- "Allah birdir, Allah'tan başka tanrı yoktur, eşi ve ortağı da yoktur, Muhammed be-

Celaluddin Süyûtî *Hesaisu'l-Kubra* c.1, s.10'da ve *ed-Dürrü'l-Mensûr* İsrâ Suresi'nin başında İbn Adiy ve İbn Asakir'den naklen Enes b. Malik'den Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu kaydetmişlerdir:

"Mirac gecesi arşın sütununda şöyle yazıldığını gördüm: Lâ ilâhe illallah Muhammed'un Rasulullah, eyyedtuhu bi-Aliyyin."⁽¹⁾

Yenabiu'l-Mevedde s.207'de, *Zehairu'l-Ukba*'dan naklen Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğu rivayet edilmektedir:

"Mirac gecesi yüksek melekût âlemine varınca, arşın sağ sütununa baktım, orada şöyle yazılıydı: Muhammed Allah'ın Resulüdür, onu Ali ile teyid ettim ve ona Ali ile yardım ettim."

Yenabiu'l-Mevedde s.234 (19. hadis)'de İmamü'l-Harem'in Kitabu's-Seb'in kitabından naklen (o da İbn Meğazilî'nin Menakıb'inden naklen), Mir Seyyid Ali Hemedânî *Meveddetü'l-Kurba'nın* 6. Mevedde'sinde (iki hadis), Hatib Harezmi Menakıb'da, İbn Şirveyh Firdevs'de, İbn Meğazilî Menakıb'da, Câbir b. Abdullah'ın Hz. Peygamber'den (s.a.a) şöyle buyurduğunu kaydetmişlerdir:

"Cennetin kapısında şöyle yazılmıştır: Lâ ilâhe illallah, Muhammed'un Resulullah, Aliyyun veliyyullah, ehu Resulillah kable en yahluke's-se-mavati ve'l-arze bi-elfey amin."⁽²⁾

Şimdi aklıma başka bir güzel hadis geldi; Mir Seyyid Ali *Meveddetü'l-Kurba'nın* 8. Mevedde'sinde Hz. Peygamber'in (s.a.a) Ali'ye (a.s) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

Dört yerde senin adını da kendi adımın yanında gördüm:

1-Mirac gecesi, Beytu'l-Mukaddes'e varınca orada şöyle yazıldığını gördüm: "Lâ ilâhe illâllah, Muhammed'un Resulullah eyyedtuhu bi-Aliyyin vezirihî."⁽³⁾

nim kulum ve resulümdür ve ben onu Ali ile güçlendirdim."

- 1- "Allah'dan başka tanrı yoktur, Muhammed Allah'ın elçisidir ve onu Ali ile güçlendirdim."
- 2- "Allah'dan başka tanrı yoktur, Muhammed Allah'ın elçisidir, Ali Allah'ın velisi ve Peygamber'in kardeşidir; gökle yer yaratılmadan iki bin yıl önce."
- 3- "Allah'dan başka ilah yoktur, Muhammed Allah'ın resulüdür ve onu veziri olan Ali ile teyid ettim."

2-Sidretu'l-Müntaha'ya varınca da orada şöyle kaydedildiğini gördüm: "İnnî enellâh, lâ ilâhe illa ene vahdî ve Muhammed'un safvetî min halqî, eyyedtuhi bi-Aliyyin vezirihî ve nesartuhi bihi."⁽¹⁾

3-Rabbu'l-âleminin arşına varınca sütunlarına şöyle yazıldığını gördüm: "İnnî enellâh lâ ilâhe illa ene, Muhammed'un habibî min halqî, eyyedtuhi bi-Aliyyin vezirihî ve nesartuhi bihi."⁽²⁾

4-Cennete varınca cennetin kapısında da şöyle yazıldığını gördüm: "İnnî enellâh lâ ilâhe illa ene, Muhammed'un habibî min halqî, eyyedtuhi bi-Aliyyin vezirihî ve nesartuhi bihi."⁽³⁾

İmam Sâlebî *Keşfu'l-Beyan* tefsirinde, Şeyh Süleyman Belhî *Yenabiu'l-Mevedde*'nin 23. babında (Ebu Nuaym İsfahanî'den naklen), Muhammed b. Cerir *Tefsir*'inde, İbn Asakir kendi *Tarih*'inde İbn Abbas ve Ebu Hureyre'den naklen, "**O, seni yardımıyla destekleyecektir...**" (Enfâl, 62) ayetinin Hz. Ali (a.s) hakkında nazil olduğunu rivayet ederek Hz. Resulullah'ın (s.a.a) de şöyle buyurduğunu nakletmişlerdir:

"Arşa şöyle yazıldığını gördüm: "Lâ ilâhe illallah vahdehu lâ şerike leh, Muhammed'un abdî ve resulî, eyyedtuhi ve nesartuhi bi-Ali'yyibn-i Ebî Talib."⁽⁴⁾

Ayrıca *Şifa* ve *Menakıb* kitaplarında bu tür başka hadisler de rivayet edilmektedir. Böylece bilin ki "Muhammed" ve "Ali" isimlerinin onlara verilmesinin, bizimle bir ilgisi yoktur; onların isimleri bizzat Allah-u Teala tarafından seçilmiştir.

Sa'lebî *Keşfu'l-Beyan* tefsirinde, Şeyh Süleyman Belhî *Yenabiu'l-Mevedde*'nin 24. babında (İbn Meğazilî'den naklen); "**Adem Rabbinden birtakım kelimeler aldı da tövbe etti. Şüphesiz Allah tövbeleri kabul eden ve mer-**

1- "Ben Allah'ım, benden başka tanrı yoktur, tekim, Muhammed benim habibimdir, halk arasında ona veziri olan Ali ile yardım ettim."

2- "Ben Allah'ım, benden başka tanrı yoktur, tekim, Muhammed benim habibimdir, halk arasında ona veziri olan Ali ile yardım ettim."

3- "Ben Allah'ım, benden başka tanrı yoktur, tekim, Muhammed benim habibimdir, halk arasında ona veziri olan Ali ile yardım ettim."

4- "Allah'tan başka ilâh yoktur, birdir, eşi yoktur, Muhammed benim kulum ve elçimdir; O'nu Ali b. Ebî Talib ile güçlendirdim ve yardım ettim."

hameti bol olandır."⁽¹⁾ ayetinin tefsirinde Said b. Cubeyr ve İbn Abbas'tan şöyle rivayet etmekte: Hz. Peygamber'e (s.a.a),"Adem'in aldığı ve tövbesinin kabulüne neden olan kelimeler nelerdi? diye sorduklarında şöyle buyurdular:

"Allah'tan Muhammed, Ali, Fatıma, Hasan ve Hüseyin'in hakkı için bağışlanmasını istedi, Allah-u Teala da tövbesini kabul edip onu bağışladı."

Zannedirim Şia âlimlerinin nezdinde mütevatir olan, kendi büyük âlimlerinizin kitaplarında da yer alan bunca hadis, birinci sorunuz için yeterlidir.

Ama Ebu Talib'in (r.a) peygamberliği ve vahyin ona nüzülü konusunda da yine yanlış düşünüyorsunuz. Zira bildiğiniz gibi vahiy ve ilham için birtakım derece ve mertebeler vardır, şimdi onları açıklayacak vaktimiz yoktur. Ayrıca bu mertebeler nübüvvet makamına özgü bir şey de değildir. Lügat açısından vahiy, bir ferdin diğerlerinden gizlice ve hızlıca özel bir şekilde bilinçlenmesi olayıdır. Birçok insan ve hayvan vahye ve içgüdüsel ilhamlara mazhar olmuştur. Örneğin bal arısı, Musa'nın annesi ve diğerleri.

Balarısı, peygamber olmadığı hâlde Allah-u Teala ona vahyetmiştir. Nitekim Nahl Suresi, 68. ayette şöyle buyurmaktadır:

"Rabbin bal arısına: "Dağlardan, ağaçlardan ve insanların yaptıkları çardaklardan kendilerine evler edin" diye vahyetti..."

Yine Hz. Musa'nın annesi hakkında da peygamber olmadığı hâlde Kasas Suresi, 7. ayette şöyle buyuruyor:

"Musa'nın anasına,'Onu emzir, kendisine zarar geleceğinden endişelendiğinde onu denize (Nil nehrine) bırakıver, hiç korkup kaygılanma; çünkü biz onu sana geri vereceğiz ve onu peygamberlerden biri yapacağız.' diye vahyettik."

Ayrıca Allah-u Teala'nın insana yol göstericiliği de sadece vahiy yoluyla değildir; bazen bir sesle de kullarına yol göstermektedir. Nitekim bu iş defalarca tekrarlanmış ve Kur'ân'da da yer almıştır. Örneğin: Meryem Suresi, 24. ayette ise şöyle buyurmaktadır:

1- Bakara, 35.

"Aşağısından (bir ses) ona şöyle seslendi: Tasalanma! Rabbin senin alt yanında bir su arkı vücuda getirdi..."

O hâlde Allah-u Teala bazen vahiy ve bazen de bir sesle, peygamber olmadığı hâlde insana ve hatta hayvanlara yol göstermektedir. İşte bu esas üzere Ebu Talib'e de çocuğunun adının konulmasında kılavuzluk etmiştir. Buna rağmen hiç kimse Ebu Talib'in (r.a) peygamber olduğunu söylememiş, vahye muhatap olduğunu da iddia etmemiştir. Semâvî bir ses veya yeni doğan çocuğunun isminin yazıldığı bir levhanın nüzülü sayesinde kılavuzluk edilmiştir. Nitekim kendi büyük âlimleriniz de muteber kitaplarında bunu zikretmişlerdir.

Şeyh: Bizim âlimlerimiz nerede böyle bir şeyi yazmıştır?

Hız. Ali'nin İsmi'nin Konulması İçin Levhanın Nüzülü

Davetçi: Birçok kitaplarınızda mevcuttur. Şu anda aklımda kaldığı kadarıyla Mir Seyyid Ali Hemedânî *Meveddetü'l-Kurba'nın* 8. Mevedde'sinde (Abbas b. Abdulmuttalib'ten naklen), Süleyman Belhî *Yenabiu'l-Mevedde'nin* 56. Babında, Muhammed b. Yusuf da *Kifayet'ut Talib*'de az bir farklılıkla şöyle rivayet etmişlerdir: "Ali doğunca annesi, babasının adı olan "Esed" adını ona verdi. Ebu Talib bu isme râzı olmadığından dolayı şöyle dedi: "Ey Fatıma, bugün Ebu Kubays dağına (bazılarına göre ise Mescidu'l-Haram'a) gidelim. Allah'dan bu çocuk için bir isim dileyelim." Birlikte akşam olunca Ebu Kubays dağına (veya Mescid-i Haram'a) gidip dua ettiler. Ebu Talib (r.a), duasını bir şiir şeklinde şöyle beyan etti:

"Ya Rabbi, ey karanlık gecenin sahibi!

Ve aydınlatan ayın Rabbi!

Gizli emrini bize beyan et.

Bu bebeğin ismini ne koyalım?"

O anda gökten bir ses geldi, Ebu Talib başını kaldırdığında üzerinde dört satır yazılı yeşil bir levhayı gördü, hemen onu aldı, göğsüne dayadı. Üzerinde şu şiir yazılıydı:

"Sizlere temiz bir çocuk verdik;

O pak, seçilmiş ve hoşnut olduğun biridir.

İsmi Allah-u Teala tarafından Ali'dir;

Ki Aliyy'ul A'la'dan türemiştir."

Gencî Şafî ise *Kifayet'ut Talib*'de bir sesin geldiğini ve Ebu Talib'e cevap olarak şöyle denildiğini yazmaktadır:

"Ey Peygamber'in Ehlibeyti!

Sizlere temiz bir evlât verdim.

Onun adı, Ali'dir;

Aliyyu'l-A'la'dan türemiştir."

Bunun üzerine Ebu Talib çok sevindi ve Allah-u Teala için secdeye kapandı. Hemen on deve kurban kesti ve o levhayı Mescidu'l-Haram'a astı, Hâşimoğulları Kureys'e karşı o levhalarla övünüyordu. O levhalar Haccac'ın Abdullah b. Zübeyr'le yaptığı savaşa kadar orada duruyordu, sonra kayboldu."

Bu rivayet de Ebu Talib'in (r.a) muvahhid olduğunun bir delilidir. Zira Allah'tan bir isim istiyor, Allah-u Teala'dan bir lütuf görünce de hemen secdeye kapanıyor. Acaba bir nimete erişince şükür secdesine kapanan birisi müşrik olabilir mi? Cahilce bağnazlık ve inattan Allah'a sığınırım.

Ali'nin (a.s) Adı Ezan ve İkamenin Bir Parçası Değildir

Sizin,"Âlimlerinizin bu fetvası yüzünden ezanda da Peygamber'in adının hemen ardından Ali'nin adı zikredilmektedir." sözünüze gelince... Kesinlikle kasıtlı olarak yanlışlık yapıyorsunuz. Hz. Ali'nin (a.s) adının ezan ve ikamenin bir parçası olduğuna dair, örnek için müçtehitlerimizin bir fetvasını gösterseydiniz çok iyi olurdu. Halbuki bütün Şia âlimleri kendi istidlal ve ilmihal kitaplarında Hz. Ali'nin (a.s)velâyet şahadetinin ezanın bir parçası olmadığını beyan etmişlerdir. Ezan ve ikamede, Hz. Ali'nin adının onların bir parçası olarak söylemek haramdır. Eğer niyet esnasında tümünü Hz. Ali'nin (a.s) adıyla birlikte kastederse hem haram işlemiş olur, hem de ameli batıldır. Ama teberrük maksadıyla ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) adından sonra ezanın bir parçası olmadığı bilinciyle söylerse sakıncası yoktur, güzeldir de. Zira Allah-u Teala da önceden zikrettiğim gibi Hz. Peygamber'in (s.a.a) adını andığı her yerde

Ali'nin (a.s) adını da anmaktadır. Dolayısıyla siz beyler, boş yere ortalığı velveleye veriyorsunuz.

Artık asıl konumuza dönelim. Siz beyler dikkatle bakacak olursanız açıkça görürsünüz ki sahabeden hiçbirisi soy ve ırk açısından Hz. Ali (a.s) ile aynı makamda değildir.

Hz. Ali'nin Züht ve Takvası

Ayrıca takva ve züht açısından da hiç kimse Hz. Ali'ye erişemez. Zira ümmetin de icma etmiş olduğu üzere Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonra, ondan daha takvalı ve zahit bir kimse görülmemiştir. İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nde ve Muhammed b. Talha da *Metalibu's-Süul*'de zamanın en büyük zahitlerinden olan Ömer b. Abdulaziz'den şöyle rivayet etmektedir:

"Bu ümmette Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonra, Ali'den daha zahit ve takvalı bir kimseyi tanımıyoruz."

Molla Ali Kuşçî bütün bağnazlığına rağmen birçok yerde şöyle demektedir:

"Akıllı insanların aklı, Ali (a.s) hakkında şaşkınlığa düşmektedir. Zira o, gelmiş ve geçmiş herkesin üzerine kalem çekmiştir."

Şerh-i Tecrid'de ise şöyle diyor:

"Ali'nin hâllerini ve yaşam tarzını duymak, insanı şaşkınlığa düşürmektedir."

Abdullah Rafi'nin Rivayeti

Abdullah Rafi şöyle rivayet ediyor:

Bir gün Hz. Ali'nin (a.s) evine gittim, ona kapalı bir kese getirdiler. Açınca kepekli un dolu olduğunu gördüm. Ondan bir miktar yedi, ardından su içti, Allah-u Teala'ya şükretti. Ben şöyle dedim: "Ey Ebu'l-Hasan, neden o kesenin ağzını mühürlemişsin?" Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu:

"Zira Hasan ve Hüseyin bana şefkatlidirler, içine yağ veya tatlı bir şey dökmemeleri için ve Ali'nin nefsi zevk almasın diye ağzını kapatıyorum."

Şüphesiz insanın nefsi, dünyevî helâl zevkler içinde git gide isyana düşmekte ve insanı Allah'ın zikrinden alıkoymaktadır. Hz. Ali (a.s) işte bu yüzden nefse mağlup olmamak için lezzetli yiyecekler yemekten sakınıyordu.

Suveyd b. Gafele'nin Rivayeti

Süleyman Belhî Hanefî, *Yenabiu'l-Mevedde*'nin 51. babında (Ahmed b. Kays'tan naklen), Muhammed b. Talha *Metalibu's-Süül*'de, Harezmi *Menakıb*'da ve Taberî *Tarih*'inde Suveyd b. Gafele'den şöyle rivayet etmektedirler:

Bir gün Hz. Ali'nin (a.s) yanına vardım. Ekşimiş, kokusu her tarafı dolduran bir tabak sütü getirip Hz. Ali'nin (a.s) önüne koydular. Hz. Ali'nin (a.s) elinde kepekli ve kurumuş arpa ekmeği vardı. Ekmek, o kadar sertti ki elle kırılmayınca, Hz. Ali (a.s) diziyle kırdı. O kurumuş ekmeği ekşimiş sütle ıslatıyor yiyordu. Bana da ikram edince oruç olduğumu söyledim, bunun üzerine şöyle buyurdu:

"Her kim oruç tutar, canı istediği hâlde Allah'ın rızası için yemezse, Allah-u Teala ona cennet yemeklerini yedirir."

Suveyd şöyle devam ediyor: Hz. Ali'nin (a.s) hâline çok acıdım, yanımda duran hizmetçisine, "Allah'tan korkmuyor musun, arpanın kepeğini almadan ekmek mi pişiriyorsun?" diye itirazda bulundum. Bunun üzerine hizmetçi, "Allah'a andolsun ki, onun kendisi kepeği almamamı emretmiştir." dedi.

Hz. Ali (a.s), "Fizze'ye ne diyordun?" diye sordu. Ben de, söylediğim şeyi kendisine aktardım. Bunun üzerine Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu: "Anam babam Resulullah'a feda olsun, o da ekmeğin kepeğini almazdı ve ölünceye kadar da üç gün olsun buğday ekmeği yemeden vefat etti."

Hz. Ali'nin Helva Yememesi

Harezmi ve İbn Meğazilî *Menakıb* kitaplarında şöyle rivayet etmektedirler:

Hz. Ali'ye hilâfeti döneminde biraz helva getirdiler, Hz. Ali parmağıyla bir miktar alıp kokladı ve şöyle buyurdu:

"Ne de güzel rengi ve kokusu var. Ama Ali onun tadını bilmiyor." (Yani şimdiye kadar helva yememişim.)

Kendisine, "Ey Ali, helva size haram mıdır?" diye sorulunca şöyle buyurdular: "Allah'ın helâli haram olmaz. Ama memlekette aç varken benim karnım nasıl tok olabilir! Hicaz etrafında aç karınlar, erimiş ciğerler dururken ben tok karınla nasıl yatarım? Emîrül-Müminin olduğum hâlde, müminlerin dertlerinden ve zorluklarından nasıl uzak durabilirim?"

Yine Harezmi Adiy b. Sabit'ten şöyle rivayet etmektedir:

"Bir gün Hz. Ali'ye tatlı getirdiler; ama o, nefesine hâkim oldu ve yemedi."

Bunlar Hz. Ali'nin (a.s) yemek tarzıydı; bazen sirke, bazen tuz, bazen biraz yeşillik, bazen dekurumuş arpa ekmeği yer ve bir miktar da süt içerdi. Hiçbir zaman iki çeşit yemek yemezdi.

Hicrî 40 tarihinde ramazan ayının 19. Gecesinde, yani İbn Mülcem tarafından şahadet darbesine maruz kaldığı gece, kızı Ümmü Gülsüm'ün misafiriydi. İftar için Hz. Ali'ye (a.s) ekmeğe, süt ve tuz getirdiler. Hz. Ali (a.s) kızı Ümmü Gülsüm'ü o kadar sevmesine rağmen rahatsız olarak şöyle buyurdu:

"Senin kadar babasına eziyet eden bir kız görmedim."

Ümmü Gülsüm, "Babacığım, ben ne yaptım? diye sorduğunda, şöyle buyurdular:

"Babanın bir sofrada iki çeşit yemek yediğini nerede gördün?"

İçlerinde lezzetli olan sütü kaldırmalarını emretti; sadece ekmeğe ve tuz ile iftar etti. Ardından şöyle buyurdu:

"Dünyanın helâlinde hesap, haramında ise azap vardır."

Hz. Ali'nin Elbisesi ve Giyimi

Hz. Ali'nin (a.s) elbisesi de oldukça sade ve değersiz şeylerdi. İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nde, İbn Meğazilî *Menakıb*'ta, Ahmed b. Hanbel *Müsned*'de, Sibte b. Cevzî *Tezkire*'de ve diğer âlimlerin de kendi kitaplarında şöyle yazmışlardır:

"Hz. Ali'nin elbisesi, beş dirheme aldığı kaba bir kumaştandı."

Mümkün olduğu kadar elbisesini yamalıyordu ve elbisesinin yamağı genellikle hurma lifinden veya deridendi. Ayakkabısı da hurma lifindendi. Muhammed b. Talha *Metalibu's-Süul*'de, Süleyman Belhî *Yenabiu'l-Mevedde*'de ve İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nde şöyle yazmışlardır: Hz. Ali (a.s) zahirîhilâfeti döneminde, elbisesine o kadar yama atmıştı ki, amcası oğlu Abdullah b. Abbas onun bu durumuna üzüldü. Bunun üzerine Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdular:

"O kadar yama üstüne yama attırdım ki, artık yamacıdan utanıyorum. Ama Ali'nin dünya ziyneti ile ne işi var! Fâni olan ve bâki kalmayan nimetlere nasıl sevinebilirim!"

Başka birisi, "Neden hilâfetiniz zamanında yamalı elbise giyip düşmanlar karşısında gülünç hâle düşüyorsunuz?" diye eleştiride bulununca şöyle buyurdular:

"Bu, kalbi yumuşatan, insandan kibri uzaklaştıran ve mümini kendine uyduran bir elbisedir."

Muhammed b. Talha *Metalibu's-Süul*'de, Harezmi *Menakıb*'da, İbn Esir *Kamil*'de ve Süleyman Belhî *Yenabiu'l-Mevedde*'de şöyle rivayet etmişlerdir:

"Alinin ve kölesinin elbisesi aynıydı. Aldığı iki elbise de aynı şekilde ve aynı değerdedi; birini kendisi giyiyor, diğerini de kölesi Kanber'e veriyordu."

İşte bunlar, kendi âlimlerinizin de yazdığı gibi Hz. Ali'nin (a.s) yiyecek ve giyecek tarzıydı; vakit az olduğundan özetle aktarmaya çalıştım. Yoksa gerçekten Hz. Ali'nin (a.s) yaşamı, akıllara durgunluk veren bir yaşamdı.

Hz. Ali'nin (a.s) kendisi kuru arpa ekmeği yerken fakirlere, yetimlere, yoksullara buğday ekmeği, şeker, bal ve hurma veriyordu. Kendisi yamalı elbise giyerken yetimlere ve dul kadınlara en güzel elbiseleri veriyordu.

Zurar b. Zamure'nin Muaviye'yle Konuşması

Hz. Ali'nin (a.s) dünyaya hitaben söylediği sözler, onun zühdünü, takvasını ve dünyaya itimatsızlığını gözler önüne sermektedir. Nitekim büyük âlimlerinizden İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nde, Hâfız Ebu Nuaym *Hilyetu'l-Evliya* c.1, s.84'de, Abdullah b. Amir Şebrevî Şafî *Kitabu'l-İhtaf bi-Hubbi'l-Eşraf* s.8'de, Muhammed b. Talha *Metalibu's-Süul* s.33'de, İbn

Sabbağ Malikî *el-Fusulu'l-Muhimme* s.28'de, Şeyh Süleyman Belhî *Yenabiu'l-Mevedde*'nin 51. babında, Sibte b. Cevzî *Tezkire*'nin 5. babının 69. sayfasının sonunda ve diğer âlim ve tarihçileriniz de kendi eserlerinde Muaviye ile Zurrar b. Zamure arasında geçen detaylı konuşmayı rivayet etmişlerdir. Konuşmasının sonunda Zurrar, Muaviye'nin yanında Hz. Ali'yi (a.s) şöyle anlatmıştır:

Karanlık bir gecede Ali'yi gördüm, sakalını tutmuş yılan sokmuş gibi kıvranıyordu, hüzünlü bir hâlde ağlıyor ve şöyle diyordu:

"Ey dünya, benden başkasını kandır, ben sana kanmam, ben seni üç talakla boşadım. Artık sana dönüş olmaz; zira senin ömrün kısa, tehliken çok büyük, lezzetin çok azdır. Eyvahlar olsun az azağa, uzun yolculuğa ve tehlikeli yola."

Muaviye Hz. Ali'ye (a.s) karşı o kadar katı kalpli olmasına rağmen, Zurrar'ın bu sözleri karşısında kendiliğinden ağladı ve şöyle dedi: "Allah Ali'ye rahmet etsin, Allah'a andolsun ki o böyleydi."

Başka bir yerde ise Muaviye şöyle demiştir: "Dünya kadınları Ali gibi birini doğurmaktan kısırdır."

Hz. Ali'nin (a.s) züht hayatı Hz. Peygamber'in (s.a.a) müjdelediği İlahî bir feyizdir. Nitekim Muhammed b. Yusuf *Kıfayetu't-Talib*'in 46. babında müsned olarak Ammar b. Yasir'den naklen Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu kaydetmiştir:

"Ey Ali, dünyadaki zühdün sebebiyle Allah-u Teala seni insanlardan hiç kimsenin süslenmediği bir ziynetle süslemiştir. Zira Allah-u Teala katında zühtten daha sevimli bir şey yoktur. Ne sen dünyevî lezzetlerden nasıplendin ve ne de dünya seni kullanabildi. Allah-u Teala seni yoksullarla dostluğa muvaffak kılmıştır. Onlar senin imametine inanmışlardır. Ben de onların sana uymasından hoşnut olurum. Seni sevenlere, tasdik edenlere ne mutlu! Senin düşmanlarına, sana iftira atıp hakkında yalan söyleyenlere eyvahlar olsun. Seni sevenler ve tasdik edenler cennette senin komşuların olacak ve senin azametli sarayında seninle birlikte olacaklardır. Allah-u Teala senin düşmanlarını, kıyamet günü yalancıların bulunduğu yerde cezalandıracaktır."

Hz. Ali (a.s) o kadar takvalı ve zâhitti ki, dost düşman herkes onu İmam-ı Muttakin (Muttakilerin İmami) diye adlandırıyordu. Hz. Ali'yi (a.s)

bu sıfatlarıyla topluma tanıtan ilk kimse, bizzat Peygamber (s.a.a) idi. Vakit dar olduğundan bunlardan sadece birkaçına işaret etmek istiyorum.

Allah ve Peygamberi, Ali'yi Muttakilerin İmam'ı Diye Tanımlamaktadır

İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi* c.2, s.450'de, Hâfız Ebu Nuaym *Hilyetu'l-Evliya'da*, Mir Seyyid Ali Hemedânî *Meveddetü'l-Kurba'da*, Muhammed b. Yusuf *Kıfayet'ut Talib'in* 54. babında Enes b. Malik'den şöyle rivayet etmektedirler: "Peygamber (s.a.a) bir gün bana, "Ey Enes, bana abdest suyu getir." diye buyurdu. Ben de kalkıp abdest suyu getirdim. Peygamber (s.a.a) abdest aldıktan sonra iki rekât namaz kıldı ve ardından bana şöyle buyurdu:

"Ey Enes, bu kapıdan ilk gelecek olan kimse, muttakilerin imamı, Müslümanların efendisi, müminlerin beyi, vasilerin sonuncusu, el ve ayakları (abdest azaları) nurlu olanların önderidir."

Enes devamında şöyle diyor: "Ben içimden bu gelecek kişinin Ensar'dan biri olmasını istedim. Ama aniden o kapıdan Ali girdi ve Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "İşte o kimse, Ali b. Ebî Talib'dir." Peygamber (s.a.a) sevinç içinde kalktı, Hz. Ali'yi karşıladı, elini boynuna attı ve terini sildi.

Hz. Ali şöyle dedi: "Ya Resulullah, bugün bana daha önce yapmadığın hareketleri yapıyorsun."

Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu:

"Neden yapmayayım. Zira sen benim tarafımdan risaletimi halka iletceksin, onlara sesimi duyuracaksın ve benden sonra ihtilâfa düştükleri konuları beyan edeceksin."

Yine İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi* c.2'de, Hâfız Ebu Nuaym ise *Hilye'de* şöyle rivayet etmektedir:

Bir gün Hz. Ali Hz. Peygamber'in (s.a.a) huzuruna vardı. Peygamber (s.a.a); "Müslümanların efendisi ve muttakilerin imamı merhaba, hoş geldin." diye buyurdu. Ardından, "Bu nimete karşı şükürün nasıldır?" diye sordu.

Hz. Ali cevaben şöyle dedi: "Bana verdiği nimetler için Allah'a hamd ediyorum. Bana şükür nimetini vermesini diliyorum ve bana verdiklerini artırmasını umuyorum."

Muhammed b. Talha *Metalibu's-Seul*'ün 1. babının 4. faslında bu hadisi ri-yayet etmekte ve bu delille Hz. Ali'nin Muttakilerin İmam'ı ve takva ehli-nin en üstünü olduğunu ispatlamaktadır.

Hâkim, *Müstedrek* c.3, s.138'de, Buharî ve Müslim ise *Sahih*'lerinde Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedirler:

"Ali hakkında bana üç şey vahy edilmiştir; O Müslümanların efendisi, muttakilerin İmam'ı, elleri, ayakları ve yüzleri nurlu olanların önderi-dir."

Muhammed b. Yusuf *Kıfayet'ut Talib*'in 45. Babında, (Abdullah b. Es'ad b. Zürare'den müsned olarak naklen) Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyur-duğunu kaydetmiştir:

"Beni göklere götürdükleri Mirac gecesinde, inciden yapılmış ve altın döşenmiş bir saraya götürdüler, bana üç şey vahyedildi ve emredildi ki Ali'nin (a.s) üç hasleti vardır; o Müslümanların efendisi, muttakilerin imamı ve abdest azaları nurlu olanların önderidir."

İmam Ahmed b. Hanbel de *Müsned*'de, Hz. Peygamber'in (s.a.a) Hz. Ali'ye şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

"Ey Ali, senin yüzüne bakmak ibadettir. Şüphesiz ki sen muttakilerin imamı ve müminlerin efendisidir; seni seven beni sevmiştir ve beni se-ven Allah'ı sevmiştir. Sana buğz eden bana buğz etmiştir ve bana buğz eden Allah'a buğz etmiştir."

Şüphesiz bazı aşağılık, düşüncesiz, dalkavuk insanlar da, bazı halife ve sultanları haddinden fazla övmüşlerdir. Ama Peygamber (s.a.a) gibi hak ve hakikat âbidesi bir insan, asla bir kimseyi boş sıfatlarla nitelendirmez. Onun ağzından çıkan her kelâm gerçektir. Nitekim Kur'ân şöyle buyur-maktadır:

"O arzusuna göre konuşmaz; o (söyledikleri) yalnızca vahiy olunan bir vahiydir."⁽¹⁾

Özellikle kendisi de, Mirac gecesi kendisine, Ali'nin muttakilerin imamı olduğu emredildiğini bildirmektedir.

1- Necm, 3-4.

O hâlde Hz. Peygamber'in (s.a.a) Allah'ın emriyle Hz. Ali'yi, hiç kimse hakkında söylemediği bir sıfatla nitelendirmesi, Hz. Ali'nin (a.s) makamını faziletini ve takvasını göstermesi açısından yeterlidir. Bütün sahabiler arasında sadece Hz. Ali'yi (a.s) muttakilerin imamı olarak adlandırmış ve defalarca onu bu lakapla çağırıştır. Elbette bir insanın takva ehlinin imamı olması için bizzat kendisinin tam manasıyla muttaki ve örnek olması gerekir.

Eğer Hz. Ali'nin (a.s) takva ve züht dünyasını detaylıca anlatmaya kalkışsaksak, başlı başına ciltler dolusu kitap olur.

Şeyh: Efendimiz Ali (k.v) hakkında söyledikleriniz azdır bile. Gerçekten Muaviye'nin de dediği gibi: "Kadınlar Ali b.Ebî Talib gibi birini doğurmaktan kısırdır."

Davetçi: O hâlde Hz. Ali (a.s) ashab arasında takva ehlinin âbidesi olduğu ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) Allah'ın emriyle onu muttakilerin imamı kıldığı ortaya çıkmış oldu. Hz. Ali (a.s) soy açısından seçkin olduğu gibi takva açısından da herkesten üstündü. Burada bir söz aklıma geldi, müsaade ederseniz size bir soru sorayım.

Şeyh: Rica ederim, buyurun.

Davetçi: Acaba sahabe arasında muttakilerin imamı olan Hz. Ali gibi birinin, makam düşkününü, dünya perest ve hevasına uyan birisi olması mümkün mü?

Şeyh: Asla Ali (k.v) hakkında böyle bir şey düşünülemez. Dediğiniz gibi dünyayı üç talakla boşayan ve bu cümlelerle dünyaya itinasızlığını gösteren birisi nasıl dünyaya meyledebilir! Ayrıca, Hz. Ali'nin makam ve mevki, kendisine bu tür isnatlarda bulunmaktan çok daha yücedir. Düşünceci bile mümkün değildir; nerede kaldı ki ameli ve gerçeği.

Davetçi: O hâlde o takva âbidesinin bütün amelleri Allah-u Teala içindi, ondan başkası için bir tek adım bile atmamıştır; nerede herhangi bir hak görmüşse ona uymuştur.

Şeyh: Açıktır ki Hz. Ali (a.s) hakkında bundan başka bir şey bilmiyoruz.

Hakikat Ehli, İnsafla Yargılasınlar

Davetçi: O hâlde bildiğiniz gibi Hz. Peygamber'in (s.a.a) vefatından sonra, Hz. Ali (a.s) vasiyet gereği Hz. Peygamber'in (s.a.a) yıkanması, kefenlen-

mesi ve defniyle meşgulken Benî Sâide Sakifesi'nde bir grup toplanarak Ebu Bekir'e biat etmişti, Hz. Ali'yi de biate davet edince Hz. Ali (a.s) ona neden biat etmedi?

Eğer Ebu Bekir'in hilâfeti hak, icma meselesi sabit ve hakkaniyet delili olmuş olsaydı, Hz. Ali (a.s) takva ve züht âbidesi olduğu için bahaneye sarılmaz, haktan yüz çevirmezdi. Zira Hz. Peygamber'in (s.a.a) de buyurduğu gibi, hak nerede olursa Ali de orada olmalıdır.

Takvanın gereği de muttaki şahsın haktan yüz çevirmemesidir. Senetlerini de önceki geceler zikrettiğim hadislerde Peygamber (s.a.a) şöyle buyurmaktadır: "*Ali haklıdır, hak da Ali ile döner.*"

Eğer o olaylar hak ve Ebu Bekir'in hilâfete seçimi doğru olmuş olsaydı, Hz. Ali (a.s) onu sevinçle karşılar, kabullenir ve ona asla muhalefet etmezdi.

Dolayısıyla Hz. Ali'nin (a.s) muhalefetinin iki nedeni olabilir; ya Ali hakka aykırı davranmış, Hz. Peygamber'in (s.a.a) emrine isyan ederek onun halifesine biat etmemiştir; ya da hilâfetin durumunu ve icma yolunu hakka aykırı bulmuş ve onu siyasî bir oyun olarak görmüştür.

Hz. Peygamber'in (s.a.a) de buyurduğu gibi sürekli hakla olan, Mutta-kilerin imamı diye nitelendirilen, dünya ehli olmayan, makam ve mevki peşinde koşmayan, dünyayı üç talakla boşayan, zâhirî riyaset peşinde olmayan Ali gibi birisi hakkında birinci ihtimal asla doğru değildir. Dolayısıyla hilâfeti siyasî bir oyun olarak gördüğünden ve Allah-u Teala ve Resulü'nün rızasına aykırı bulduğundan biat etmekten uzak durmuştur.

Şeyh: Efendimiz Ali'nin (k.v) biat etmediğini söylemekle ilginç sözler buyuruyorsunuz. Halbuki bütün hadis ve tarih kitaplarımız efendimiz Ali'nin Ebu Bekir'e biat ettiğini ve icmadan yüz çevirmediğini yazmaktadır.

Davetçi: Önceki geceler onca detaylı bir şekilde arz etmiş olduğum şeyleri unutmamız şaşırtıcıdır. Halbuki bizzat büyük âlimleriniz, hatta Buhârî ve Müslim'in *Sahih*'lerinde Hz. Ali'nin (a.s) hemen biat etmediği kaydedilmiştir.

Çoğu âlimlerinizin itiraf etmiş olduğu üzere ilk gün zorla camiye götürüldüğü hâlde biat etmemiş, evine dönmüştür. İbrahim b. Sa'd, İbn Ebî'l-Hadid, Taberî ve diğer güvenilir âlimleriniz ittifakla şöyle yazmışlardır: "Hz. Ali (a.s) 6 ay sonra biat etti." Yani önceki gecelerde arz ettiğim gibi Hz. Fatıma'nın (a.s) vefatından sonra (kerhen) biat etmiştir.

Biat ettiğini farz edelim; peki ama neden 6 ay direndikten sonra biat etti? Aksine Hz. Ali (a.s) bu hilâfeti doğru bulmadığı için onlarla tartıştı, münakaşa etti. Halbuki Hz. Ali (a.s) gibi takva âbidesi bir insan haktan uzak durmaz, hakkı ertelemeklemezdi.

Şeyh: Her hâlde bunun bir sebebi vardır. Kendileri ne yaptıklarını daha iyi bilirler. 1300 yıl sonra bizim büyüklerin işlerine ve ihtilâflarına karışmamızın ne anlamı var! (Mecliste bulunanların gülüşmesi.)

Davetçi: Ben bu cevabınızla yetindim; çünkü sizin mantıklı bir cevabınız olmadığı için bu tür cevaplara yöneldiniz. Halbuki konu akıllı ve insafli kimseler nezdinde hiçbir delile ihtiyaç kalmayacak şekilde apaçık ortadadır. Büyüklerin ihtilâfına karışmamak konusuna gelince; eğer o işin bizimle bir ilgisi olmazsa, onların ihtilâfına karışmamız doğru değildir. Ama özellikle bu konuda yanılıyorsunuz. Her akıllı Müslüman gerçek bir dine sahip olmalıdır; taklide dayalı bir dine değil! Dinde araştırmanın yolu işte budur. Biz tarihi incelediğimizde Hz. Peygamber'in (s.a.a) vefatından sonra ümmetin ve büyük sahabelerin ikiye ayrıldıklarını görüyoruz. Burada haklıyı takip edebilmek için hangisinin hak üzere olduğunu araştırmak zorundayız. Körü körüne atalarımızı takip etmek ve hiçbir araştırma yapmamak asla doğru değildir.

Şeyh: Herhâlde siz Ebu Bekir'in hilâfetine hak üzere olmadığını söylemek istiyorsunuz. Eğer Ebu Bekir'in hilâfeti haksız ve Hz. Ali (k.v) haklı olmuş olsaydı, o hâlde Hz. Ali gibi cesur ve hakkın icrası için büyük bir gayret içinde olan birisi, başkaları da kendisini teşvik etmiş olduğu hâlde neden kıyam etmedi? Sizin dediğiniz gibi neden altı ay sonra biat etti? Hatta namazlarda bulunuyor, gerekli zamanlarda halifelerin istişare meclislerine katılıyor ve isabetli görüşler veriyordu.

Peygamberlerin Ümmetleri Arasında Susmaları, İnzivaya Çekilmeleri, Kıyam Etmemeleri veya Kaçmaları, Taraftarlarının ve Yardımcılarının Olmaması Sebebiyledir

Davetçi: Evvela; enbiya ve vasiler ilâhî emirler üzere hareket ederlerdi ve kendilerinden bir iradeleri yoktu. Dolayısıyla onları; neden kıyam etmediler, sustular veya neden düşmanlar karşısında kaçtılar veya gizlendiler diye eleştirmek olmaz.

Nitekim büyük enbiya ve vasilerin tarihini inceleyecek olursanız, bu tür olayları çok görürsünüz, özellikle Kur'ân bunlardan bazısına da değinmiştir. Onlar, taraftarlarının olmaması sebebiyle susmuş, oturmuş, kaçmış veya saklanmışlardır.

Nitekim Kamer Suresi, 10. ayette, Hz. Nuh Peygamber'in şu sözü bildirilmektedir:

"Bunun üzerine Rabbine,'Ben yenik düştüm, bana yardım et!' diyerek yalvardı."

Yine Meryem Suresi, 48. ayette, Hz. İbrahim'in amcası Azer'den yardım dileyip olumsuz cevap alınca şöyle buyurduğu nakledilmiştir:

"Sizden de, Allah'ın dışında taptığınız şeylerden de uzaklaşıyor ve Rabbime yalvarıyorum."

Hz. İbrahim, amcası Azer'den yardım görmeyince uzlete çekildi; Hz. Ali (a.s) da işte bu yüzden gerekli taraftar ve yardımcı bulamadığı için bir köşeye çekildi.

Şeyh: Zannederim bu uzletten maksat, kalbî uzlettir. Yani onlardan kalben uzaklaştı, mekân olarak değil.

Davetçi: Eğer her iki fırkanın da tefsirine bakacak olursanız, bu uzletin mekansal bir uzlet olduğunu görürsünüz, kalbî bir uzlet değil. Nitekim İmam Fahr-i Râzî *Tefsir-i Kebir*, c.5, s.809'da şöyle diyor: "Uzlet bir şeyden uzaklaşmak mânâsınadır, Hz. İbrahim'in uzleti mekan ve yol açısından onlardan uzaklaşmasıdır."

Nitekim siyer âlimlerinin de yazdığı gibi Hz. İbrahim Babil'den Fars dağlarına hicret etti. Yedi yıl o dağların eteğinde yaşadı. İnsanlardan uzaklaştı. Daha sonra Babil'e geri döndü, davetini açıkladı ve putları kırdı. Bunun üzerine onu yakalayıp ateşe attılar. Allah-u Teala da ateşi ona soğuk ve güvenli bir yer kıldı. Böylece risalet emrini ortaya çıkardı.

Kasas Suresi 21. ayette de Hz. Musa (a.s) hakkında şöyle buyurulmaktadır:

"Musa korka korka, (etrafi) gözetleyerek oradan çıktı 'Rabbim! Beni zâlimler gürhundan kurtar.' dedi."

Allah'ın büyük peygamberleri bile korku içinden kaçarlarken Hz. Peygamber'in (s.a.a) vasisi uzlete çekilemez mi?

Allah-u Teala, A'râfSuresi, 150. ayette de İsrailoğulları'nın Hz. Musa'nın gıyabında Samirî'nin kandırmasıyla buzağıya taptığını ve Musa'nın halifesi olan Harun'un ise sükutunu rivayet ettikten sonra şöyle buyurmaktadır:

"Kardeşinin başını tutup kendine doğru çekmeye başladı. (Kardeşi:) Anam oğlu bu kavim beni cidden zayıf gördüler ve neredeyse beni öldüreceklerdi."

Kur'ân ayetlerinin de beyan etmiş olduğu üzere Hz. Peygamber (s.a.a) ve Hz. Musa'nın halifesi olan Hz. Harun tek başına olduğu ve ümmetin kendisini aşığıladığı bir sırada susarak kıyam etmemişlerdir.

Hz. Peygamber (s.a.a) de Hz. Ali'yi (a.s)Hz. Harun'un bir benzeri saymış ve Harun'un makamına sahip olduğunu açıkça beyan etmiştir. Hz. Ali (a.s) kendini, gerçekleşmiş bir olay karşısında tek başına bulunca Harun gibi sabır ve tahammül etmiştir.

Nitekim önceki geceler arz etmiş olduğum büyük âlimlerinizin de kitaplarında yer alan rivayetler esasınca, Hz. Ali (a.s) zorla mescide götürülüp biat etmesi için üzerine kılıç çekildiğinde, Hz. Peygamber'in (s.a.a) kabrine gitmiş ve Harun'un Musa'ya söylediği şu sözü tekrarlamıştır:

"Ey Anam oğlu, bu kavim beni cidden zayıf gördüler ve neredeyse beni öldüreceklerdi."

Yani ey Resulullah (s.a.a) gör bak bu ümmet beni yalnız bıraktı, zayıf gördüler ve beni öldürmek istiyorlar.

Peygamber (s.a.a) bile Mekke'de on üç yıl sükut etti ve sonunda da geceleyn vatanından kaçmak zorunda kaldı.

O da önceki peygamberler gibi taraftarları ve dostları olmadığı için sabretmiş, sonra da kaçmıştır. Tahammül edilemeyen şeylerden kaçmak Peygamberlerin sünnetidir. Hatta Hz. Peygamber (s.a.a) güçlü olduğu zamanında bile kavminin bütün bidatlerini ortadan kaldıramadı.

Şeyh:Hz. Peygamber'in (s.a.a) bidatleri ortadan kaldıramadığına nasıl inanılabilir?

Davetçi: Hamidî *Cem'un Beyne's-Sahihayn*'de, İmam Ahmed b. Hanbel ise *Müsned*'de, Hz. Peygamber'in (s.a.a) Ümm'ül müminin Aişe'ye şöyle buyurduğunu rivayet etmişlerdir:

"Eğer insanlar câhiliye zamanına yakın olmasaydı ve kalben inkâr edeceklerinden korkmasaydım, Kâbe'yi yıkıp Hz. İbrahim zamanında olduğu gibi dışarıda kalan bölümlerini de içine alır ve evi yere oturturdum. Doğu ve batı tarafına iki kapı açardım ve temelini Hz. İbrahim'in bina etmiş olduğu temel üzere kurardım."

Beyler biraz insaflı olun, Peygamber (s.a.a) gibi o büyük makama sahip ilâhî bir insan bile sahabesi arasında şirkin ve küfrün izlerini yok etme noktasında ihtiyatlı davranıyorsa (kendi âlimlerinizin yazmış olduğuna göre) ve İbrahim'in binasında yapılan bidatleri değiştirip asıl şekline döndüremiyorsa, inatçı ve bağınaz ve hasetçi bir kavim karşısında Hz. Ali (a.s) gibi birisinin ihtiyat etmesi normal bir şeydir. Zira onlar fırsat kolluyor, dine büyük bir darbe vurmak istiyorlardı.

Nitekim Vâsîtî, İbn Meğazilî ve Hatib-i Harezmî, kendi *Menakıb*'larında Hz. Peygamber'in (s.a.a) Hz. Ali'ye şöyle buyurduğunu rivayet etmektedirler:

"Ümmet sana karşı kinlidir, benden sonra sana hile yapacak, içlerinde olanı açığa vuracaktır; Allah-u Teala'nın sana mükafat vermesi için sabretmeni vasiyet ediyorum."

Hz. Ali'nin Hz. Peygamber'in (s.a.a) Vefatından Sonra Muhalifleriyle Savaşmamasının Nedenive Allah İçin Susup Sabretmesi

Hz. Ali (a.s), hayatında asla kendini gözetmeyen yegane kahramandı. O sadece Allah'ı gözetiyordu, bütün varlığı Allah'ta fenaya ermişti. Kendini, yakınlarını, imameti, hilâfeti ve riyaseti, sadece Allah-u Teala için istiyordu, düşmanları karşısında hakkını elde etmek için kıyam etmemesi de Allah içindi. O, insanların tefrikaya düşüp câhiliyeye dönmesinden korkuyordu. Nitekim Hz. Fatma (a.s), hakkı gasp edildikten sonra ümitsizce evine dönüp Hz. Ali'ye şöyle arz ettiğinde:

"Anne karnındaki çocuk gibi evine kapanmışsın, itham edilmiş bir sanık gibi evine gizlenmişsın, atmacaların kanadını kırdıktan sonra şimdi zayıf kuşların kanadında aciz kalmışsın, onlara gücün yetmiyor. Halbuki Ebubekir zorla babamın evlâtlarına bıraktığı maişeti kesiyor, bana karşı açıkça düşmanlık yapıyor ve benimle mücadele ediyor."

Hız. Ali (a.s) bu çok uzun konuşmayı dikkatlice dinledi ve susunca da verdiği kısa bir cevapla onu ikna etti. Bu cümleden şöyle buyurdu:

"Ey Fatma, ben din ve hakkı alma hususunda mümkün olduğu kadar gayret ettim. Sen bu dinin baki kalmasını ve babanın adının ebediyen minarelerden yükselmesini istiyor musun?"

Fatıma (a.s),"Bu benim en büyük arzumdur." dedi. Hız. Ali (a.s):

"O hâlde sabretmen gerekir. Baban Hatemu'l-Enbiya bana vasiyetler etmiştir. Sabretmem gerektiğini biliyorum. Yoksa düşmanları zelim edecek ve hakkını onlardan alacak güce sahibim. Ama bil ki o zaman din ortadan kalkar; o hâlde Allah ve din için sabret. Zira âhiret senin için gasp edilen hakkından daha iyidir."

Bu yüzden Hız. Ali (a.s), fitne fesat çıkmasını diye sabrederek İslâm'ı korumaya çalıştı. Nitekim kendi hutbe ve beyanlarında da buna defalarca işaret etmiştir.

Hız. Ali'nin, Susup Kıyam Etmemesinin Nedeni Hakkındaki Sözleri

Güvenilir âlimlerinizden İbrahim b. Muhammed Sakafi, İbn Ebî'l-Hadid, (*Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nde) ve Ali b. Muhammed Hemedânî şöyle rivayet etmekte: "Talha ve Zübeyr biatlerini bozup Basra'ya doğru gidince, Hız. Ali (a.s) halka camide toplanmalarını emretti. Camide okuduğu hutbesinde Allah-u Teala'ya hamd-ü sena ettikten sonra şöyle buyurdular:

"Allah-u Teala Peygamber'ini aramızdan aldıktan sonra; 'Biz Peygamber'in (s.a.a) Ehlibeyti, yakınları, vârisi, itreti ve dostlarıyız; onun rütbe ve makamına en layık olanlarız; onun hakkı ve hâkimiyeti hususunda ihtilâf etmeyiz.' dedik. Ama bir grup münafık elele vererek hilâfeti bizden aldılar, birbirine havale ettiler. Allah'a andolsun bu işten dolayı hepimizin gözleri ve kalpleri ağladı, göğsümüz kinle doldu. Allah'a andolsun ki, küfre döneceklerinden ve fitneye düşeceklerinden korkmasaydım, hilâfeti değiştirdim. Müslümanlar bana biat edinceye kadar onlar hilâfetle meşgul oldular. Talha ve Zübeyr o gün bana ilk biat edenlerdendi. Onlar Müslümanlar arasında fitne ve iç savaş çıkarmak için Basra'ya doğru yola düştüler."

Yine İbn Ebî'l-Hadid ve büyük âlimlerinizden Kelbî, Hız. Ali'nin (a.s) Basra'ya doğru hareket ederken halka şöyle hitap ettiğini rivayet etmekte:

"Peygamber (s.a.a) vefat ettikten sonra Kureyş bize karşı birleşerek, tüm insanlardan daha layık olduğumuz o hakkı bizden aldı. Ben Müslümanların tefrikaya düşmesinden korkarak sabretmenin daha iyi olduğunu gördüm. Zira eğer sabretmeseydim Müslümanlar arasında ihtilâf çıkar, kanlar dökülürdü. Çünkü Müslümanlar daha yeni İslâm'a girmişlerdi."

O hâlde Hz. Ali'nin (a.s) Ebu Bekir'in hilâfetine karşı susması hoşnutluğundan değildi. Zira Hz. Ali (a.s) bir yandan fitne ve kan dökülmesinden ve bir taraftan da dinin ortadan kalkıp küfrün galebesinden ve irtidatlardan korkuyordu. Nitekim altı aylık bir zaman zarfında susmuş, tartışmış, herkes onun hilâfete karşı olduğunu anlamış ve âlimlerinizin yazdığı üzere dinin korunması için biat etmiştir. Onlara, hilâfetten hoşnut olduğundan değil, hakikatte İslâm'a yararı olduğundan dolayı yardımda bulunmuştur.

Nitekim Mâlik Eşter vesilesiyle Mısır halkına yazdığı mektupta bunu ifade etmiş, hem sükutunun ve hem de biatinin bizzat din için olduğunu açıkça beyan etmiştir. İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi* c.4, s.164'de bu mektubu şu şekilde rivayet etmiştir:

"Allah-u Teala, Muhammed'i âlemler için korkutucu, Resulleri için de şahit olarak gönderdi. O göçtükten sonra Müslümanlar, hilâfet hususunda çekişmeye başladılar. Allah-u Teala'ya andolsun, Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonra bu işi Ehl-i Beyti'nden alacaklarını, bana engel olacaklarını aklıma bile getirmedi. Baktım, bir de ne göreyim! İnsanlar filana biat ediyor! İnsanların dinden döndüklerini, halkı Muhammed'in dinini iptal etmeye çağırdıklarını görünceye dek elimi tuttum, sabrettim. Fakat bu olaylar olurken, İslâm'a yardım etmezsem, onda bir gedik açılmasından veya onun yıkılmasından korktum. Çünkü bu musibet, benim için az bir zaman sürecek, sonra serap gibi yitecek, bulut gibi dağılıp gidecek olan hilâfetten, size emir olmaktan daha büyüktü. Hemen işe koyuldum, batıl yok olup gidinceye, din bütünüyle istikrara kavuşuncaya kadar mücadele ettim."

Yine İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*, c.2, s.35'de, İbrahim b. Sa'd b. Hilal-i Sakaffi'den, o da kendi ricalinden, o da Abdurrahman b. Cündeb'den, o da babasından şöyle rivayet ediyor: "Mısır düşmanlar tarafından fethe dilip Muhammed b.Ebî Bekir şahadete eriştikten sonra Hz. Ali (a.s) uzun bir hutbe irad etti. (Mısırlılara yazdığı mektuptaki cümleleri aynen ifade etmiş ve Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonra Müslümanların durumu hakkındaki hoşnutsuzluğunu dile getirmiştir.) O hutbede şöyle buyurdu:

Adamın biri şöyle dedi: "Ey İbn Ebî Talib, sen bu hilâfet işine çok hırs-lısın!" Ben de cevaben dedim ki: "Siz benden daha hırslı ve o makam-dan daha uzaksınız. Hangimiz bu konuda daha hırslıyız? Allah-u Teala ve Resulü'nün bizlere bıraktığı mirası ve hakkı isteyen ben mi, yoksa benim hakkımı elimden alan, benle hakkım arasında engel olan sizler mi?" Bunun üzerine o adam şaşırıp cevap vermekten aciz kaldı. Şüphesiz Allah-u Teala zâlimler kavmini hidayete erdirmez."

Bu sözlerden ve vakit olmadığı için aktaramadığım diğer beyanlardan da anlaşıldığı üzere, Hz. Ali'nin (a.s) susup kıyam etmemesinin ve (âlimleri-nizin görüşüne göre) 6 ay sonra biat etmesinin asıl nedeni, dinin yok ol-masını ve Müslümanlar arasında fitne ve tefrikanın çıkmasını önlemektir. Bu onun hilâfetten hoşnut olduğu anlamında değildir. Zira o gün Hz. Ali (a.s) kıyam etmiş olsaydı, defalarca kendisini kıyama teşvik edenler etra-fında toplanır ve böylece bir iç savaş başlardı. Peygamber (s.a.a) dünyadan yeni gittiği, Müslümanlar câhiliye dönemine yakın olduğu ve henüz iman da kalplerine yerleşmediği için yabancılar, Yahudiler, Hıristiyanlar, Müşrikler ve hepsinden de önemlisi münafıklar bir bahane bularak İslâm dinin, izzetini ve esaslarını tehlikeye düşürebilirlerdi.

Hz. Ali (a.s), gerçekleri bilen biri olduğundan ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) haber verdiği üzere, dinin esasının tamamıyla ortadan kalkmayacağını bildiğinden, dinin maslahatı için sabretmeyi kıyam etmekten daha uygun gördü. Zira kıyam edecek olsaydı, Müslümanlar arasında fitne çıkacak, düşmanlara fırsat verecek ve din tehlikeye maruz kalacaktı. Gerçi Pey-gamber (s.a.a) dinin bekasını haber vermişti. Ama Müslümanlar zelil bir duruma düşecek ve bir müddet İslâm dini gerileyecekti.

Ama kendi hakkının ispatı için 6 ay sabretti. Birçok toplantılarda münazara ve tartışmalarla hakkı ortaya koydu. Önceki geceler söylediğim gibi biat etmedi. Ama kıyam da etmedi. Tartışmalarda hakkı ispat etmeye çalıştı. Ni-tekim Şıksıkıyye Hutbesi'nde buna işaret ederek şöyle buyurmuştur:

"Allah'a andolsun ki, Ebî Kuhafe oğlu, yerimin hilâfete göre değirmen taşının mili gibi olduğunu bildiği hâldehilâfeti bir gömlek gibi giyin-di. Oysa sel (ilim ve hikmet) benden akar ve hiçbir kuş (ilim fezasında) benim uçtuğum yerlere uçamazdı. Ben böyle olmama rağmen hilâfetle arama bir perde çektim, onu koltuğumdan silkip attım. Başladım düş-meye; kesilmiş el ile (yaru yaver olmaksızın) saldırıya mı geçeyim,

yoksa kapkaranlık körlüğe (halkın sapmasına) sabır mı edeyim? Öyle bir karanlık körlük ki bu büyüğü tamamıyla yıpratır, küçüğü tümüyle ihtiyarlatır, mümin kimse de Rabbine ulaşınca dek bu karanlık körlükte zahmetten zahmete düşer. Gördüm ki sabretmek daha gerekli; gözümde diken, boğazımda kemik varmışçasına sabrettim. Mirasımın yağmalandığını görüyordum. Nihayet birincisi (Ebu Bekir) yolunu tamamlayıp hilâfeti kendinden sonrakinin (Ömer İbn Hattab'ın) kucağına attı..."

Bu hutbe baştan sona kadar Hz. Ali'nin (a.s) iç dünyasındaki dertleri yansıtmaktadır.

Şikâyetçiye Hutbesine Yönelik Eleştiri ve Yanıtı

Şeyh: Evvela; bu hutbede onun içindeki dertleri gösteren bir delil yoktur. Ayrıca bu hutbe Hz. Ali'ye ait değildir. Seyyid Razî'nin kendi ifadeleri olup Hz. Ali'nin hutbelerine eklenmiştir. Hz. Ali (k.v) halifelerin hilâfetine şikâyetçi değildi. Onlardan tümüyle hoşnuttu, onların yaptığına da râzıydı!

Davetçi: Bu ifadeniz aşırı bağnazlığınızı göstermektedir. Zira Hz. Ali'nin (a.s)hilâfet konusundaki şikâyetlerini önceden arz ettim. Hz. Ali'nin (a.s) yürek acısı, bu hutbeyle sınırlı değildir ki kusur bulasınız. Bu hutbeyi Seyyid Razî'ye isnat etmeniz ise inadınızı, itidalden çıktığınızı ve bağnaz seleflerinizi taklit ettiğinizi ortaya koyuyor.

Dikkatlice okumuyorsunuz, dikkatlice okuyacak olursanız bu hutbenin Hz. Ali'ye ait olduğunu anlarsınız. Büyük âlimlerinizden İzzuddin Abdulhamid b.Ebî'l-Hadid, Şeyh Muhammed Abduh, Şeyh Muhammed Hızrî, (*Muhazarat-u Tarihi'l-İslâmiyye* s.127'de) bu hutbenin Hz. Ali'ye (a.s) ait olduğunu itiraf ederek onu şerh etmişlerdir.

Son zamanda bazı bağnazlar, inatlarından dolayı şüphe oluşturmaya çalışmışlardır. *Nehcü'l-Belâğ'a*'yı şerh eden Sünnî ve Şîî 40'dan fazla âlimin hiçbirisi, böyle bir şey söylememiştir.

Seyyid Razî'nin Durumuna İşaret

Ayrıca, büyük takva sahibi Seyyid Razî böyle bir şeyi Hz. Ali'ye (a.s) isnat etmekten münezzehtir. *Nehcü'l-Belâğ'a*'nın hutbelerini dikkatlice okuyanlar ondaki fesahati, belâgatı, lafız çekiciliğini mânâ yüceliğini, ilmî

ve felsefî hazineleri anlamıştır. Sadece Seyyid Razî değil, hiç kimse gayb âlemine bağlanmadan böylesine cümlelerler söyleyemez. Nitekim büyük âlimlerinizden İbn Ebî'l-Hadid ve Şeyh Muhammed Abduh bu hutbedeki elfaz çekiciliği, mânâ güzelliği ve üslûp sebebiyle bu hutbenin kesinlikle Hz. Ali'ye ait olduğunu itiraf etmiş ve bu hutbede kullanılan kelimelerin, Allah'ın kelamının altında; ama insanların kelâmının üstünde olduğunu vurgulamışlardır. Ayrıca Seyyid Razî'nin nesir veya şiirleri, Şîi ve Sünnî kaynaklarda detaylıca yer almıştır. Bunları karşılaştırınca aralarında büyük bir farkın olduğu görünmektedir.

"Nerede toprağın temiz âlemlerle arkadaşlığı.

Nerede zerrenin güneşle beraberliği?"

Nitekim İbn Ebî'l-Hadid, Musaddık b. Şebib'den, o da İbn Haşşabtan şöyle rivayet etmektedir:

"Sadece Seyyid Razî değil, hiç kimse böylesi bir üslupla böyle ifade edemez. Razî'nin kelimeleri, bu hutbelerin kelimelerinden çok uzak ve farklıdır. Mukayese bile edilemez."

Şıkşıkıyye Hutbesi, Seyyid Razî'nin Doğumundan Önce Kitaplarda Yazılıydı

İlmî kâidelerden ve aklî ölçülerden de öte, Şîi ve Sünnî tarihçilerin ve hadisçilerin çoğu, Seyyid Razî ve merhum babası Ebu Ahmed Nakıbu't-Talibiyyin daha doğmadan önce bu hutbeyi rivayet etmişlerdir.

Nitekim İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nde şöyle diyor:

"Bu hutbeyi Mutezile imamı olan yani daha Seyyid Razî doğmadan, Abbasî Halifesi Muktedir Billah zamanında yaşayan üstadım Ebu'l-Kasım Belhî'nin kitaplarında çok gördüm.

Yine Ebu'l-Kasım Belhî'nin öğrencisi olan ve Seyyid Razî'nin doğumundan önce vefat eden meşhur mütekellim Ebu Cafer b. Kubbe'nin Kitabı'l-İnsaf'ında da gördüm."

Yine İbn Haşşab diye bilinen Şeyh Ebî Abdillâh b. Ahmed'den şöyle rivayet etmektedir:

"Bu hutbeyi Seyyid Razî'den iki yüzyıl önce yazılmış kitaplarda da gör-

düm. Hatta bazı edebiyatçılar bu hutbeyi, daha Seyyid Razî'nin babasının bile doğmadığı bir tarihte kaleme almışlardır."

Kemaluddin Meysem b. Ali b. Meysem Behranî *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nde şöyle diyor:

"Bu hutbeyi iki yerde gördüm, birincisi Seyyid Razî'nin doğumundan 60 yıl önce, Vezir b. Fırat'ın hattıyla yazılmıştı. İkincisi Seyyid Razî'nin doğumundan önce vefat eden Ebu'l-Kasım Ka'bînin öğrencisi Ebu Cafer b. Kubbe'nin Kitabü'l-İnsaf'ında gördüm."

O hâlde bu deliller ışığında, bu hutbeyi reddeden bazı çağdaş âlimlerinin ne kadar bağnaz ve inatçı oldukları ortaya çıkmaktadır.

Ayrıca bu hutbeyle ilgili görüşleriniz, önceki gecelerde rivayet ettiğim, kendi muteber kitaplarınızda da yer alan Hz. Ali'nin (a.s) yürek acısını ifade eden diğer hutbe ve sözleri olmadığı takdirde dikkat çekebilirdi. Halbuki İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi* c.2, s.561'de Hz. Ali'nin (a.s) hutbesini detaylı olarak şöyle rivayet etmektedir:

"Resulullah (s.a.a), başı göğsümde olduğu hâlde vefat etti. Ağzının kanı elime akmıştı da onu yüzüme sürmüştüm. Melekler, onu yıkar-ken bana yardım ediyordu. Evin altı üstü feryat ediyordu. Bir grup melek iniyor, bir grup da göğe çıkıyordu. Onu yatacağı yere koyuncaya kadar, meleklerin selâm ve dua sesleri, feryat ve figanları kulağımda çınılıyordu. Ölüyken de diriyken de ona benden daha yakın, bu işe benden daha layık kim var! Kafanızı çalıştırın, düşmanınızla savaşma niyetinizde dürüst olun. Kendisinden başka ilah olmayan Allah-u Teala'ya andolsun ki, ben dosdoğru hak yoldayım; onlar, ayakları kaydıran batıl yoldalar."

Bütün bunlara rağmen Hz. Ali'nin, muhaliflerini hak kabul ettiğini, onlara darılmadığını ve râzı olduğunu mu ifade ediyorsunuz? Değerli Şeyh, hak ve apaçık gerçekler bu tür sözlerle örtülemez. Lütfen Tevbe Suresi, 32. ayeti dikkatlice okuyun. Allah Teala buyuruyor ki:

"Allah'ın nurunu ağızlarıyla söndürmek istiyorlar. Halbuki kâfirler istemese de, Allah kendi nurunu tamamlayacaktır."

Bu takdirde, hakkın yok olmayacağını siz de tasdik edeceksiniz.

"Allah'ın yaktığı bir meşaleye, / Câhil üfürürse sakalı yanar."

Şeyh: Vakit çok geç oldu, siz de yoruldunuz, yorgunlukla konuştuğunuz anlaşılıyor. Oturumu burada sona erdirelim, diğer açıklamalarınız Allah'ın izniyle yarın akşama kalsın.

ONUNCU OTURUM

(3 Şaban 1345 Pazar Akşamı)

Akşam üstü muhterem beyler Hz. Hüseyin'in mübarek doğum günü münasebetiyle büyük bir kalabalık hâlinde geldiler. Şerbet ve tatlı ikramından sonra sohbet etmek isteyince, Nevvab Abdulkayyum Han da geldiler. Hâl hatır sorma, şerbet, tatlı ve çay ikramından sonra sohbet başladı.)

Nevvab: Kible sahip (alicenap)! Çok özür diliyorum, oturum resmen başlamadan önce izin verirseniz bir soru sorayım.

Davetçi: Rica ediyorum, buyurun sizi dinliyoruz.

Ömer'in İlmî Makamı Hakkında Soru ve Yanıtı

Nevvab: Bu sabah bir grup insan evimde toplandı, hep sizin iyiliğinizi andı. Önceki geceler yaptığınız konuşmaları gazete ve dergilerden okuyor ve tartışıyorlardı. İslâmî Kalec Vaschool'da⁽¹⁾ okuyan oğlum bana şöyle dedi: Birkaç gün önce hocalarımızdan biri derste bir münasebetle şöyle dedi:

1- Kalec Vaschool, Peşaver şehrinin dışında yapılan yeni bir kültür merkezidir. H.K. 1330 yılında yapılmıştır. Burası büyük Ehlisünnet şahsiyetlerinden muhterem Nevvab Sahibzade Abdulkayyum Han'ın gayretleriyle yapılmıştır. Yaklaşık bir milyon Rubye harcama yapılmıştır. Yatılı öğrencilere mahsustur, burada beş yüzden fazla öğrenci ilk okuldan yüksek tahsile adar eğitim görmektedir. Özellikle de doktora ve felsefe eğitimi de yapılmaktadır. Kültür merkezinin ortasında yapılan camide bütün öğrenciler beş vakit namaz kılmaktadır. Kuzey tarafında ilmî ve dinî konferanslar için büyük bir salon yapılmıştır. Haftada bir gün mutlaka orada konuşma yapılmaktadır. Orta okul üstü bütün öğrenciler bu dinî konferanslara katılmak zorundadır. Benden de konuşmamı istediler, ben de dört yüzden fazla öğrencinin huzurunda yaklaşık bir saat konuşma yaptım. Kütüphanenin hatıra defterini imzalayıp bir şeyler yazdım.

"Asr-ı Saadet'te Medine'de büyük fakihlerden biri de Ömer b. Hattab idi. O Kur'ân, ilmî ve fikhî meseleler hakkında büyük bir görüş sahibiydi. Ali b. Ebî Talib, Abdullah b. Mes'ud, Abdullah b. Abbas, İkrime, Zeyd b. Sabit ve diğer âlimler arasında Ömer daha âlim ve seçkin biriydi. Bütün sahabelerden ilmî ve fikhî açıdan üstün olan Ali bile, bazı fikhî konularda âciz kalınca Ömer'e müracaat ediyor, onun ilminden istifade ediyor, birçok ilmî ve fikhî sorunlarını onun sayesinde hallediyordu!"

Evime gelenler de bunu tasdik ederek; "Âlimlerimiz, Ömer'in ilim ve amel noktasında asrının dahilerinden olduğunu açıkça beyan etmiştir." dediler.

Ben, din ve tarih hakkında tam bir bilgim olmadığı için sustum, dostlara ve özellikle de oğluma bu konuyu size sormaya söz verdim. Burada Şîî ve Sünnî âlimlerin huzurunda konuyu size bildiriyorum. Bize sahabenin ilmî makamını beyan ediniz, lütfen bu konuyu tartışın ki herkes istifade etsin. Böylece her sahabenin ilmî değerini bilelim. Hangi sahabe ilmî açıdan daha üstündür, haberdar olalım. Dostlarım ve oğlum da buradadır. Bizleri bilgilendirirseniz çok memnun oluruz.

Davetçi: (O okulda tarih, coğrafya ve İngilizce öğretmeni olan Şia bilginlerinden Yusuf Ali Şah Bey'e konuyu sordum. O hangi öğretmenin olduğunu bilmediğini ve ne dediğini duymadığını belirtti. Bunun üzerine şöyle devam ettim:)

Kim söylediye çok ilginçtir, bilemiyorum bu sözleri neye dayanarak söylemiş! Sıradan insanların sözlerinde ifrat tefrit çoktur. Ama bir öğretmenin sözleri delile ve mantığa dayanmalıdır. Bu bilgisiz ve fanatik öğretmen her kimse önceki âlimlerin hiçbirisinin iddia etmediği bir iddiada bulunmuştur. Mutaassıp İbn Hazm-ı Zâhirî ve benzeri âlimleriniz buna benzer şeyler söylemişse de büyük âlimlerinizce reddedilmiştir.

Ayrıca buna bizzat bu sözün sahibi de râzı olmaz. Hatta Ömer'in kendisi bile böyle bir iddiada bulunmamış, hiçbir âliminizin kitabında böyle bir şey ifade edilmemiştir. Ömer b. Hattab'ın biyografisini yazan âlimler de daha çok onun siyasetçiliği, katılığı ve zekası gibi konuları incelemiş, Ömer'in ilmi konusunda hiçbir açıklamada bulunmamışlardır. Öyle olmuş olsaydı, biyografisinde onun ilmi hakkında da bir bâb tahsis edilirdi. Aksine bu sözün tam tersine Şîî ve Sünnî kitaplar Ömer'in ilmî ve fikhî meseleler hakkında pek bir şey bilmediğini ve sıkıştığında Ali (a.s), Ab-

dullah b. Mes'ud ve diğer Medine fakihlerine müracaat ettiğini yazmışlardır. Özellikle de İbn Ebî'l-Hadid'in rivayet ettiğine göre Ömer, her zaman sorulan sorular hakkında kendine yardımcı olması için Medine fakihlerinden Abdullah b. Mesud'un kendi yanında bulunmasını ısrar ediyordu.

Şeyh: (Biraz kızarak) hangi kitapta, Ömer'in dinî ve fikhî konularda bilgisiz olduğu yazılıdır.

Davetçi: Evvela, rica ederim sinirlenmeyin, on gecedir açıkça bize hakaret ettiniz, bizi kâfir, müşrik ve bidatçi diye itham ettiniz asla yerimden bile kalkmadım, sinirlenmedim, size delil ve burhan üzere cevap vermeye çalıştım. Eğer sizin de bir deliliniz varsa buyurun beni susturun.

Her akıllı ve insafli insan delil ve burhanlar karşısında asla inat etmemeli, sinirlenmemeli, aksine teslim olmalıdır. Zira sinirlilik insanın yabancılar karşısında gülünç hâle düşmesine neden olur.

Ayrıca mugalata yapıyorsunuz, ben Ömer'in dinî konulardan nasipsiz olduğunu söylemedim, ilmî ve fikhî meselelere hâkimiyetinin olmadığını söyledim. Bu da bir iddia değildir, bunu ispat da edebilirim.

Şeyh: Ömer'in dinî meselelere hâkim olmadığı konusundaki deliliniz nedir?

Davetçi: Delilim Şii ve Sünnî kaynaklarda yer alan rivayetlerdir. Ayrıca tarihçilerinizin de yazdığı üzere Ömer'in kendisi de bunu defalarca itiraf etmiştir.

Şeyh: Eğer bildiğiniz rivayetler varsa konuyu aydınlatmak için lütfen beyan ediniz.

Bir Kadının, Şer'î Bir Meselede Ömer'i Dediği Sözdten Pişman Etmesi

Davetçi: Şimdi aklımda olan birkaç rivayet nakledeceğim, lütfen siz de biraz insafli olunuz.

Büyük âlimlerinizden Süyûtî, *Dürru'l-Mensur*, c.2 s.133'de; İbn Kesir, *Tefsir*, c.1, s.468'de; Zemahşerî, *Keşşaf*, c.1, s.357'de; Fazıl Nişâbûrî, *Garai-bu'l-Kur'ân Tefsiri*, c.1, NisâSuresi'nin zımında; Kurtubî, *Tefsir*, c.5, s.99'da; İbn Mace, *Sünen*, c.1'de; Sindî, *Sünen*'nin 1. cildinin haşiyesinde, s.583'de; Beyhakî, *Sünen*, c.7, s.233'de; Kastalanî, *İrşadu's-Sari Şerh-i Sahih-i Buharî*, c.8,

s.57'de; Muttaki Hindi, *Kenzü'l-Ummal*, c.8, s.298'de; Hâkim Nişâbûrî, *Müstedrek*, c.2, s.177'de; Ebu Bekir Bakillanî, *Temhid*, s.199'da; İclunî, *Keşfu'l-Hifa*, c.1, s.270'de; Kadı Şevkanî, *Fethu'l-Kadir*, c.1, s.407'de; Zehebî, *Telhis-uMüstedrek*'te; İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*, c.3, s.96'da; Hamidî, *Cem'un Beyne's-Sahihayn*'de; İbn Meğazilî, *Menakıb*'da; İbn Esir, *Nihaye*'de ve diğer birçok âlimleriniz farklı, lafız ve tabirlerle kendi kitaplarında sahih olduğunu belirterek şöyle rivayet etmişlerdir:

Bir gün Ömer halka bir hutbe okudu ve şöyle dedi: "Her kim evlenir ve mihrini dört yüz dirhemden fazla yaparsa ona had uygularım, ondan fazlasını kendisinden alır, beytülmale katarım."

Kadının biri kalkıp yüksek sesle şöyle dedi: "Ey Ömer! Senin sözün mü kabule daha evlâdır, yoksa Allah'ın sözü mü?" Ömer; "Elbette Allah'ın sözü" diye cevap verdi. Kadın bunun üzerine şöyle dedi: "Allah-u Teala NisâSuresi 20. ayette şöyle buyurmuyor mu?:

"Eğer bir eşi bırakıp da yerine başka bir eş almak isterseniz, onlardan birine yüklerle mehir vermiş olsanız dahi ondan hiçbir şeyi geri almayın."

Ömer bu ayete ve kadının verdiği bu cevaba şaşırarak şöyle dedi: "He-piniz, hatta evlerinde perde gerisinde oturan kadınlar bile Ömer'den daha bilgili ve fakihdir."

Daha sonra minberin üstüne çıkarak şöyle dedi: "Ben sizi dört yüz dirhemden fazla mehir vermekten alıkoydum. Ama şimdi isteyen malından daha fazlasını verebilir, bunun bir sakıncası yoktur."

Bu rivayetten de anlaşıldığı gibi Ömer Kur'ân-ı Kerim'e ve fıkhi hükümlere vâkıf biri değildi. Yoksa âlim bir kadın karşısında bu duruma düşmez ve "kadın isabet, erkek ise hata etti!" demezdi.

Şeyh: Hayır öyle değil, Ömer halkı sünnete uymaya çağırıyordu. Çünkü şer'î açıdan mehrin fazlası câiz olsa da terk etmek evlâdır. Fakir insanları göz önüne almak gerekir. Dolayısıyla Hz. Peygamber'in (s.a.a) hanımlarına verdiği mihrî, bütün kadınlar için ölçü yapmak istiyordu.

Davetçi: Bu kabul edilemez bir özürdür. Halife bile bunu göz önünde bulundurmamıştır. Aksi takdirde âcizlik ve hata itirafında bulunmaz, herkesin hatta perde gerisindeki kadınların bile kendisinden daha fakih olduğunu ifade etmezdi. O kadın karşısında sizin dediğinizi tekrarları.

Ayrıca her akıllı insanın da bildiği gibi sünnet olan bir şey için, harama girmek olmaz. Zira Kur'ân-ı Kerim'in kadın için tahsis etmiş olduğu mehri beytülmalâ katmak asla câiz değildir.

Hepsinden de öte haram olmayan ve bir suç teşkil etmeyen böyle bir şey için had uygulamak oldukça yersiz bir şeydir. İslâmî fıkhıta böyle bir hat yoktur. Eğer siz biliyorsanız beyan edin. Eğer yoksa o hâlde o öğretmenin iddiası yersizdir. Ömer nerede bozulursa muhatabını korkutmak için sınırlı bir hâlde had uygulayacağını beyan ederdi.

Nitekim Ahmed b. Hanbel *Müsned*'de, Hamidî *Cem'un Beyne's-Saihayn*'de, Taberî *Tarih*'inde ve diğer âlimleriniz de kendi kitaplarında şöyle rivayet etmişlerdir:

Peygamber (s.a.a) dünyadan göçünce Ömer, Ebu Bekir'in yanına gidip şöyle dedi: "Korkuyorum ki Peygamber ölmemiş ve dost ve düşmanını tanımak için hile yapmıştır. Veya Musa gibi kaybolmuş yeniden gelecek ve kendine muhalefet edenleri cezalandıracaktır; o hâlde kim Muhammed öldü derse ona had uygulayacağım."

Ebu Bekir bu cümleleri duyunca o da şüphe etti, bunu duyan halk da ıstıraba düştü ve aralarında ihtilâf çıktı. Hz. Ali (a.s) bunu duyunca hemen halkın arasına çıkarak şöyle buyurdu: "Ey insanlar, bu ne cahilce sözlerdir. Siz Allah'ın şu ayetini unuttunuz mu?: "Şüphesiz ki sen öleceksin, onlar da ölecekler." O hâlde bu ayetin hükmü gereği de Peygamber (s.a.a) dünyadan göçtü."

Böylece insanlar Hz. Peygamber'in (s.a.a) öldüğüne kesin olarak inan-dılar. Ömer de; "Sanki ben bu ayeti duymamıştım." dedi.

İbn Esir *Kamil ve Nihaye*'de, Zemaşşerî *Esasu'l-Belâğ'a* da, Şehris-tanî *Milel ve Nihel*'in 4. Mukaddimesinde ve diğer âlimleriniz de kendi kitaplarında şöyle yazmışlardır:

Ömer; "Peygamber (s.a.a) ölmemiştir" diye feryat edince, bunu duyan Ebu Bekir kendisine şöyle dedi: "Allah-u Teala şöyle buyuruyor: "**Şüphesiz ki sen öleceksin, onlar da ölecekler.**"

Ayrıca şu ayeti okudu: "**O ölür ve ya öldürülürse, toplumlarının üzerinde geri mi döneceksiniz.**"⁽¹⁾

1- Âl-i İmrân, 144.

Bunu duyan Ömer sustu ve "Bu ayeti sanki hiç duymamıştım, şimdi öldüğüne kesin olarak inandım." dedi.

Allah aşkına, o öğretmenin boş iddialarda bulunduğunu şimdi tasdik ediyor musunuz?

Ömer'in, Zina Eden Beş Kişinin Recm Edilmesine Emretmesi ve Hz. Ali'nin Onu Uyarması

Hamidi Cem'un *Beyne's-Sahihayn'*de şöyle rivayet ediyor:

"Ömer zamanında beş adamı getirip bunların bir kadınla zina ettiğini söylediler. Ömer o beş kişinin hemen recmedilmesini emretti. O sırada camiye gelen Hz. Ali (a.s) hükmü duyunca Ömer'e, "Burada Allah'ın hükmü, senin verdiğin hükümden farklıdır." diye buyurdu.

Ömer, "Ey Ali, zina ettikleri sabittir; hükümleri de recmdir." dedi.

Hz. Ali (a.s), *"Zina hükmü insanlara göre farklıdır; bu da farklı olan yerlerden biridir."* buyurdu.

Ömer, "O hâlde Allah'ın ve Resulü'nün hükmünü beyan et. Çünkü Peygamber (s.a.a) defalarca, *'Ali en bilgili olanınız ve en iyi hüküm vereninizdir.'* buyurmuştur." dedi.

Hz. Ali (a.s) o beş kişinin getirilmesini istedi. Birinin boynunun vurulmasını, ikincisinin recm edilmesini, üçüncüsüne yüz kırbaç, dördüncüsüne elli kırbaç, beşincisine de yirmi beş kırbaç vurulmasını emretti.

Ömer şaşkınlık içinde şöyle dedi: "Ey Ali, bu nasıl iş! Bir mesele hakkında beş ayrı hüküm verdin! Bunun üzerine Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu: "Birincisi zimmî idi. Müslüman kadınla zina etmiş olduğu için İslâm zimmetinden çıkmıştı. İkincisi eoliydi, bu yüzden onu taşıdık. Üçüncüsü bekardı, yüz kırbaç vurduk. Dördüncüsü köleydi, haddin yarısını uyguladık. Beşincisi de akılsızdı bu yüzden yirmi beş kırbaç vurduk."

Bunun üzerine Ömer şöyle dedi: "Ali olmasaydı Ömer helâk olurdu. Ey Ali, senin olmadığın ümmet arasında bir gün yaşamak istemem."

Ömer'in, Hamile Kadının Recm Edilmesini Emretmesi ve Hz. Ali'nin Onu Sakındırması

Muhammed b. Yusuf Gencî *Kifayetu't-Talib'*in 58. babının sonunda, imam Ahmed b. Hanbel *Müsned'*de, Buharî *Sahih'*de, Hamidî *Cem'un Beyne's-Sahihayn'*de, Şeyh Süleyman Belhî *Yenabiu'l-Mevedde*, 14. bab, s.75'de (Ha-

rezmî'nin *Menakıb*'ından naklen), İmam Fahr-i Râzî *Er-bain*, s.476'da, Taberî *Riyazu'n-Nazre*, c.2, s.196'da, Hatip Harezmi *Menakıb*, s.48'de, Muhammed b. Talha *Metalibu's-Süul*, s.13'de, İmamul-Harem *Zhairu'l-Ukba*, s.80'de şöyle rivayet etmekte:

Ömer b. Hattab'ın yanına hamile bir kadını getirdiler, kadın zina ettiğini itiraf etti. Ömer de bunun üzerine recm edilmesini emretti. Ali Ömer'e şöyle dedi: "Senin hükmün kadın hakkında geçerlidir, ama rahminde olan çocuk hakkında geçerli değildir (Çünkü çocuk suçsuzdur, katli câiz değildir)."

Hz. Ali'nin bu sözü üzerine kadını bıraktılar. Ömer şöyle dedi: "Kadınlar Ali gibi birini doğurmaktan âcizdir; eğer Ali olmasaydı Ömer helâk olurdu. Allah'ım, Ali hayatta olmadığı hiçbir karmaşık sorunda beni hayatta bırakma."

Ömer'in, Deli Bir Kadının Recmedilmesini Emretmesi ve Hz. Ali'nin (a.s) Mani Olması

Yine İmam Ahmed b. Hanbel *Müsned*'inde, İmamul-Harem Ahmed b. Abdullah *Zhairu'l-Ukba* s.81'de, Süleyman Belhî *Yenabiu'l-Mevedde* 14. bab s.75'de (Hasan Basri'den naklen), İbn Hacer *Fethu'l-Bari* c.12, s.101'de, Ebu Davud *Sünen* c.2, s.227'de, Sibte b. Cevzî *Tezkire* s.87'de, İbn Mace *Sünen*, c.2, s.227'de, Minavi *Feyzu'l-Kadir*, c.4, s.357-'de, Hâkim Nişâbü'rî *Müstedrek* c.2, s.59'da, Kastalânî *İrşadu's-Sari* c.10, s.9'da, Beyhakî *Sünen* c.8, s.264'de, Taberî *Riyaz'un Nazre* s.196'da, Buharî *Sahih*'de "La Yurcemu'l-Mecnun ve'l-Mecnune Babı"nda ve diğer âlimleriniz de kendi kitaplarında şöyle rivayet etmişlerdir:

Bir gün deli bir kadını Ömer'in yanına götürdüler. Kadın güya zina etmişti. Kadın zina ettiğini itiraf edince, Ömer onun recm edilmesini emretti. Bunun üzerine Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu: "Ne yapıyorsun? Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu duydum: Üç kişiden kalem kalkmıştır: Uyanıncaya kadar yatandan, iyileşinceye ve aklı başına gelinceye kadar deliden ve ihtilam oluncaya kadar çocuktan." Bunun üzerine deli kadını bıraktılar.

İbn Semman, *Muvafaka* kitabında bu tür birçok hadis rivayet etmiştir. Bazı kitaplarda da Ömer'in bu tür hatalarından yüzden fazlasını rivayet etmişlerdir. Ama vakit olmadığı için örnek olarak bu kadarıyla yetiniyoruz.

O hâlde siz beyler de kabul etmelisiniz ki bu iddialarda bulunan o bilgisiz öğretmen, tümüyle olaylardan habersizdir. Nefsânî arzularına ve bağ-

nazlığına dayanarak konuşmuştur, ondan mutlaka bunun delilini sormak gerekir; nitekim buna asla hiçbir delil gösteremez. Şiîler ve Sünnîler nezdinde de kesin olduğu üzere ashab arasında Hz. Ali'den (a.s) daha bilgili ve fakih bir kimse yoktu.

İbn Sabbağ Malikî'nin Hz. Ali'nin İlim ve Faziletleri Hakkındaki Açıklaması

İbn Sabbağ Malikî *Fusulu'l-Muhimme*'nin 3. fasıl s.17'sinde, Hz. Ali (a.s) hakkında şöyle diyor:

"Hz. Ali'nin ilimlerinden biri fıkıh ilmiydi. O bu konuda insanların mercisi, helâl ve haramın kaynağıydı. Şüphesiz Ali bütün zor hükümleri biliyor ve onların gerçeklerini tanyordu. Her hükmü yerinde ve makamında görüyordu. Peygamber (s.a.a) de bu yüzden hüküm ilmini Ali'ye özgü kılmıştır."

İmam Beğevî *Mesabih* kitabında Enes'den şöyle rivayet ediyor:

"Peygamber (s.a.a) ashabından her birini layık olduğu bir işe tahsis ederken, Ali'yi de hüküm ve yargıya özgü kıldı ve şöyle buyurdu: "Ali hepinizden daha iyi hüküm verendir."⁽¹⁾

Muhammed b. Talha bu hadisi *Metalibu's-Süul* s.22'de Kadı Beğevî'den rivayet ettikten sonra şöyle diyor: "Bu hadis de göstermektedir ki Peygamber (s.a.a) bütün ilimleri Ali'ye tahsis etmiştir. Zira hüküm verme hakkı bütün ilimleri bilen kimseye mahsustur. Ayrıca bu kimse, akli kemale ermeli, temyiz sahibi olmalı, gaflet ve unutkanlıktan uzak olmalıdır."

İbn Sabbağ daha sonra birçok delillerle Ali'nin (a.s) ümmet arasında en bilgili ve faziletli kimse olduğunu beyan etmektedir.

O hâlde siz beyler bu hadisleri iyice düşünür ve kendi âlimlerinizin sözleriyle karışlaştıracak olursanız, bu öğretmenin bilgisizliğini tasdik edersiniz. Gerçekten de o yersiz bir iddiada bulunmuştur. Zira Ali'nin (a.s)

1- Yani Ali hepinizden daha fakihtir ve ilmi daha geniştir. Zira hüküm vermede bütün hükümleri bilmenin yanı sıra, âlimlerin yargı ile ilgili kitaplarında belirttiği birtakım şartlar da gerekir. Dost düşman herkesin ittifak etmiş olduğu üzere bütün bu şartlar Hz. Ali'de (a.s) mevcuttu ve Peygamber (s.a.a) de bu yüzden: "Ali sizin en iyi hüküm vereninizdir." diye buyurmuştur.

makamı diğer sahabelerin makamıyla kıyas edilmekten münezzehtir. Bu öğretmen kraldan çok kralcılık etmiştir. Zira bizzat Ömer, Ali (a.s) karşısında âcizliğini itiraf etmiş ve hilâfeti döneminde âlimlerinizin de rivayet etmiş olduğu üzere 70 defa: "**Ali olmasaydı, Ömer helâk olurdu.**" demiştir.

Ömer asla kendisine böyle bir şeyin isnat edilmesine râzı olamazdı. Gerçekten bu tür övgüler, sahibinin de râzı olmadığı şeylerdir. Bu bilgisiz ve bağnaz öğretmenin aksine İmam Ahmed b. Hanbel *Müsned*'de, İmam-ı Harem Ahmed Mekki *Zehairu'l-Ukba*'da, Şeyh Süleyman Belhî *Yenabiu'l-Mevvedde*'nin⁵⁶. babında, Taberî de *Riyaz'uz Nazre*, c.2, s.195'de Muaviye'nin şöyle dediğini rivayet etmektedirler:

"Ömer b. Hattab, herhangi bir problemle karşılaştığında Ali'ye müracaat eder ve hükmü ondan alırdı."

Ebu'l-Haccac Belvî, kendi kitabında (*Elifba*) c.1, s.222'de şöyle naklediyor: "Muaviye Hz. Ali'nin şahadetini duyunca şöyle dedi:

"Ali b.Ebî Talib'in ölümüyle, ilim ve fıkıh da öldü."

Said b. Museyyib'den ise şöyle dediğini naklediyor: "Ömer, Ebu'l-Hasan'ın (Hz. Ali) olmadığı zamandaki sorunlarla karşılaşmaktan Allah'a sığınırdı."

Ebu Abdullah Muhammed b. Ali Tirmizî, *Fethu'l-Mubin*'de şöyle diyor:

"Ashab, Kur'ân hükümlerinde Ali'ye müracaat ediyor, ondan fetva alıyordu. Nitekim Ömer birçok defa şöyle demiştir: "Ali olmasa Ömer helâk olurdu." Peygamber (s.a.a) de şöyle buyurmuştur:

"Ümmetimin en âlimi Ali b.Ebî Talib'tir."

Tarihve hadis kitaplarından da yer aldığı üzere Ömer ilmî mertebelerde ve fıkhi meselelerde oldukça bilgisizdi. Çok açık hükümlerde bile hata ediyor ve orada bulunanlar hata ettiğini anlıyordu.

Şeyh: Halife hakkında böyle şeyler demek asla doğru değildir. Halifenin dinî hüküm ve meselelerde yanlışlık yapması asla mümkün değildir!

Davetçi: Bunu ben söylemiyorum, büyük âlimleriniz gerçeği görmüş ve kendi muteber kitaplarında yazmışlardır.

Şeyh: Lütfen onlardan sadece bazısını senetleriyle beyan ediniz ki yalan ve doğru ortaya çıksın ve iftira eden rüsva olsun.

Ömer'in Hz. Peygamber Zamanında Teyemmüm Hakkında Yanılması, Hilâfeti Döneminde ise Yanlış Hüküm Vermesi

Davetçi: Ömer'in yüzden fazla yanlışı kaydedilmiştir. Ama şu anda aklıma geldiği kadarıyla vakti de göz önünde bulundurarak onlardan sadece birini arz etmek istiyorum.

Müslim b. Haccac *Sahih*'inteyemmüm babında, Hamidî *Cem Beyne's Sahihayn*'de, Ahmed b. Hanbel *Müsned* c.4, s.265 ve 319'da, Beyhakî *Sünen*, c.1, s.209'da, Ebu Davud *Sünen*, c.1, s.53'de, İbn Mace *Sünen*, c.1, s 201'de, İmam Nesaî *Sünen*, c.1, s 59-61'de ve diğer âlimleriniz de kendi kitaplarında farklı yollar ve tabirlerle şöyle rivayet etmişlerdir:

Ömer'in hilâfeti zamanında adamın biri gelerek ona şöyle dedi: "Ben cünüp oldum, su da bulamadım, ne yapacağımı bilemiyorum." Ömer ona şöyle dedi: "Su bulamadıkça namaz kılma, su bulunca guslet." Orada bulunan Ammar b. Yasir şöyle dedi: "Ey Ömer, unutmuşa benziyorsun, seferlerin birinde ben ve sen gusletmek istedik. Su olmayınca sen namaz kılmadın, ben de teyemmüm için bütün bedenimi toprağa sürmem gerektiğini düşündüğümünden yerlerde yuvarlandım ve namaz kıldım. Hz. Peygamber'in (s.a.a) yanına varınca, Hz. Peygamber (s.a.a) güldü ve şöyle buyurdu:

"Teyemmümde iki elini birlikte toprağa vurman, her ikisini birlikte alnına sürmen, sonra sol elinin içini sağ elinin üstüne, sonra da sağ elinin içini sol elinin üstüne meshetmen yeterlidir."

O hâlde neden; "Namaz kılma" diyorsun? Ömer'in verebileceği bir cevap olmadığı için "Ey Ammar, Allah'tan kork." dedi.

Ammar, "Bu hadisi rivayet etmeme izin verir misin?" diye sordu. Ömer de; "İstediyini yap" diye cevap verdi.

Beyler, eğer muteber kitaplarınızda yer alan bu hadis üzerinde iyice bir düşünecek olursanız, o öğretmenin yersiz olarak Ömer'in sahabenin en büyük fakihi olduğunu söylemiş olduğunu siz de anlarsınız.

Nasıl olur da gece gündüz vatanında ve seferde Peygamber (s.a.a) ile olan ve Hz. Peygamber'den (s.a.a) su bulunmadığı takdirde teyemmüm etmesi gerektiğini duyan, ayrıca da "**Su bulamazsanız, temiz toprağa teyemmüm ediniz.**" ayetini okuyan bir fakih, nasıl olur da Müslüman birine yanlış

hüküm verebilir ve: "Eğer su bulamazsan namaz kılma" diyebilir? Halbuki Kur'ân su bulunmadığı takdirde temiz toprağa teyemmüm edilmesini emretmektedir.

Ayrıca teyemmüm meselesi de abdest ve gusül gibi sıradan insanların bile bildiği bir hükümdür. Hz. Peygamber'in (s.a.a) sahabeti ve halifesi olan birinin, bunları başkasına öğretmesi için kendisinin de mutlaka bilmesi gerekir.

Ömer'in kasıtlı olarak hükmü yanlış söylediğini ve dini tahrif etmek istediğini söyleyemiyorum Ama meseleleri kavramada ve hükümleri ezberlemede zayıf hafızalı biri olabilir. Nitekim bu yüzden bizzat kendi âlimlerinizin yazmış olduğuna göre büyük âlim olan sahabe Abdullah b. Mes'ud'a: "Yanımdan ayrılma, bana soru sorduklarında sen cevap ver." demiştir. Şimdi siz beyler, böylesine meseleleri bilmede yüzeysel olan birisiyle, ahkâmın bütün teferruatını en ince detaylarına kadar bilen birisi arasında ne kadar fark olduğuna siz hükmedin.

Şeyh:Hz. Peygamber'den (s.a.a) başka hükümlerin detayını ve en ince teferruatını kim kavrayabilirdi.

Davetçi: Şüphesiz Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonra Hz. Ali dışında sahabeden hiçbiri böyle bir ilme sahip değildi. Bizzat Hz. Peygamber (s.a.a), Hz. Ali'nin (a.s) bütün sahabeden âlim ve bilgili olduğunu açıkça beyan etmiştir.

Hz. Ali Bütün İlimleri Avcunun İçi Gibi Biliyordu

Harezmi, *Menakıb*'ında şöyle rivayet etmiştir:

"Ömer bir gün meraktan Hz. Ali'ye şöyle dedi: "Nasıl oluyor da sana sorulan tüm hükümlere, hiç düşünmeden cevap veriyorsun?"

Hz. Ali avuçlarını açarak: "*Elimde kaç parmak var?*" diye sordu.Ömer: "Beş parmak var." dedi.Hz. Ali: "*Neden düşünmeden hemen cevap verdin?*" dedi.Ömer: "Düşünme gereği duymadım. Çünkü beş parmak karşımda duruyor." dedi.

Hz. Ali: "*İşte bütün ilim ve hükümler benim karşımda şu elimin içi gibi duruyor. Dolayısıyla sorulara cevap verirken düşünme gereği bile duymuyorum.*" buyurdu.

Beyler, öylesine büyük bir kültür merkezinde bir öğretmenin buğz veya sevgisi yüzünden böylesine delilsiz konuşması ve "Ömer öyle bir büyük âlimdi ki Hz. Ali bile hükümleri ona soruyordu." demesi vicdansızlık değil midir?

Muaviye'nin Hz. Ali'nin Makamını Savunması

Şimdi aklıma gelen ve dediklerime delil teşkil eden şu rivayeti de sizlere aktarmak istiyorum:

İbn Hacer Mekkî *Savaik* 11. Bab 5. Maksad s.110'da şöyle diyor: İmam Ahmed b. Hanbel, Mir Seyyid Ali Hemedânî ve İbn Ebî'l-Hadid şöyle rivayet etmektedir:

"Adamın biri Muaviye'ye bir soru sorunca: "Git Ali'ye sor, o daha bilgilidir." diye cevap verdi. Adam; "Senin cevap vermen Ali'nin cevap vermesinden daha güzeldir" deyince de Muaviye kızarak şöyle dedi: "Hz. Peygamber'in (s.a.a) ilim verdiği kimseyi mi hoş görmüyorsun? Peygamber (s.a.a) ona şöyle buyurmuştur: "Senin bana nisbetin Harun'un Musa'ya nisbeti gibidir; şu farkla ki benden sonra peygamber yoktur." Ömer de ne zaman karmaşık bir hükümle karşılaşsa onu Ali'den öğrenirdi."

İşte fazilet, düşmanların bile tanıklık etmiş olduğu bir şeydir. Ali'nin (a.s) en büyük düşmanı olan Muaviye'nin bu itirafı da Hz. Ali'nin (a.s) gerçek makamını göstermeye yeterlidir. Büyük âlimlerinizden İbn Sabbağ *Fusulu'l-Muhimme*'de, Muhammed b. Talha *Metalibu's-Süul*'de, İmam Ahmed b. Hanbel *Müsned*'de, Harezmi *Menakib*'de, Süleyman Belhî *Yenabiu'l-Mevedde*'de ve diğerleri kendi muteber kitaplarında şöyle kaydetmişlerdir:

"Ömer b. Hattab yetmiş kez: 'Ali olmasaydı Ömer helâk olurdu.' demiştir. Ali olmadığı takdirde karışık meselelerde zor duruma düşeceğini itiraf etmiş, helâk olacağını bildirmiştir."

Ömer'in, Zor Sorular Karşısında Acizliğini İtiraf Etmesi

İbn Sabbağ, *el-Fusulu'l-Muhimme*, 1. fasıl, 3. bölüm, s.18'de şöyle rivayet etmektedir:

"Adamın birini Ömer'in yanına getirerek: "Nasıl sabahladın?" diye sordular. Adam şöyle dedi: "Fitneyi sevdiğim, haktan hoşlanmadığım, Yahudi ve Nasranîleri tasdik ettiğim, görmediğim şeye iman ettiğim ve

yaratılmamış şeyi itiraf ettiğim bir hâlde sabahladım."

Ömer, Hz. Ali'yi çağırttı. Hz. Ali gelince olayı kendisine anlattılar. Hz. Ali şöyle buyurdu: "Doğru söylemiştir. Fitneyi sevmesinden maksat, Allah'ın da Kur'ân'da buyurduğu gibi çocukları ve malı sevmektir. Zira Allah-u Teala şöyle buyuruyor: "**Şüphesiz ki mallarınız ve evlâtlarınız sizin için birer fitnedir.**"

Haktan hoşlanmamasından maksat ise ölümdür. Nitekim Kur'ân şöyle buyuruyor: "**Ölüm sarhoşluğu hak ve hakikat olarak gelmiştir...**"⁽¹⁾Yahudi ve Nasranîleri tasdik etmesinden maksat ise Allah-u Teala'nın şu sözüdür:"**Yahudiler; 'Nasranîler bir şey üzere değildir.' dediler, Nasranîler de; 'Yahudiler bir şey üzere değildir.' dediler.**"(Yani Yahudiler Hıristiyanların, Hıristiyanlar da Yahudilerin hak olmadığını ifade ediyor ve birbirini yalanlıyorlar. Bu adam da her ikisini tasdik ederek onları bu konuda doğruluyor.)

Görmediği şeye iman etmesinden maksat ise, görmediği Allah Teala'ya iman etmesidir.

Yaratılmayan şeye itiraf etmesinden maksat da kıyamettir ki henüz yaratılmamıştır."

Bunun üzerine Ömer şöyle dedi: "Ali'nin olmadığı sorunlardan Allah'a sığınırım."

Bu olayı Muhammed b. Yusuf, *Kifayetu't-Talib*'in 57. babında başka bir yolla daha geniş bir şekilde Huzeyfe b. Yeman'dan, o da Ömer'den rivayet etmektedir.

Bu tür olaylar Ömer ve Ebu Bekir zamanında çokça vuku bulmuştur. Onlar cevap veremeyince Ali'yi (a.s) yardıma çağırmışlardır. Özellikle de Yahudi ve Hıristiyan âlimleri veya materyalist düşünceli kimseler gelip soru sorunca sadece Hz. Ali onlara cevap verebiliyordu.

Buharî ve Müslim, kendi *Sahih*'in'de, Nişâbü'rî *Tefsir*'inde, İbn Meğazilî *Menakib*'da, Muhammed b. Talha *Metalibu's-Süul* 4. Bab s.13'de, Hamidî *Cem'un Beyne's-Sahihayn*'de, İmam Ahmed *Müsned*'de, İbn Sabbağ *el-Fusulu'l-Muhimme* s.18'de, İbn Hacer Askalânî *Tehzibu't-Tehzib*, s.338'de, Kadı

1- Kaf, 19.

Fazlullah b. Ruzbehan Şirâzî *İbtalu'l-Batıl*'da, Taberî *Riyaz'un Nazre* c.2, s.194'de, İbn Esir *Usdu'l-Gabe* c.4, s.22'de, İbn Kuteybe *Tevil-u Muhtelif'il Hadis* s.201 ve 202'de, İbn Abdulberr Kurtûbî *İstiab* c.2, s.474'de, yine c.3, s.39'da, İbn Kesir *Tarih* c.7, s.359'da, Muhammed b. Yusuf *Kıfayetu't-Talib* 57. Bab'da, Süyûtî *Tarihu'l-Hulefa* s.66'da, Seyyid mümin Şeblenci *Nuru'l-Ebsar* s.73'de, Semhûdî *Cevahiru'l-Akdeyn*'de, Hacı Ahmed Efendi *Bidayetu'l-Murtab* s.146 ve 152'de, Muhammed b. Ali Sebban *İs'afu'r-Rağibin*, s.152'de, Sibte b. Cevzî *Tezkire* s.87'de, İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*, c.1, s.6'da, Ali Kuşçu *Şerh-u Tecrit*, s.407'de, Harezmi *Menakıb*, s.48 ve 60'da ve hatta bağnaz İbn Hacer *Savaik* s.7'de, İbn Hacer Askalânî *İsabe* c.2, s.509'da, İbn Kayyim *Cevzîye Turuku'l-Hikemiyye* s.47 ve 53'de, birçok olay rivayet etmektedirler ki Ömer zor sorunlarda, özellikle de Rum Padişahının sorduğu zor sorularda Hz. Ali'ye (a.s) müracaat etmiştir.

Velhasıl tevatüren rivayet edildiği üzere Ömer birçok olayda Ali'ye (a.s) müracaat etmiş ve sorunlarını çözmüştür. Bu yüzden de bazen şöyle demiştir: "Ali'nin olmadığı sorunlarla karşılaşmaktan Allah'a şıgırım." Bazen de şöyle demiştir: "Ali olmasaydı Ömer helâk olmuştu." Ve bazen de açıkça şöyle beyan etmiştir: "Ali olmasaydı Ömer neredeyse helâk olacaktı."

Bu bilgisiz öğretmenin aksine İbn Meğazilî *Menakıb*'da ve Hamidî *Cem'un Beyne's-Sahihayn*'de şöyle rivayet etmektedirler:

"Halifeler her zaman Hz. Ali ile istişare ediyorlardı. Din ve dünya işlerinde fetva merkezi Ali idi. Halifeler onun emirlerini ve sözlerini dinliyordu, amel ve istifade ediyorlardı."

Hz. Ali Hilâfet Makamına Daha Layık İdi

Nitekim biz de bunlardan bazısına işaret ettik. O hâlde Hz. Ali'nin (a.s) diğer üstünlükleri ve hakkında rivayet edilen onca nasların yanı sıra, ondan nakledilen bu hüküm ve olaylar da, basiret sahibi herkes için onun imametinin, hüccet oluşunun ve diğerlerinden evlâ olduğunun en büyük delilidir. Zira herkesten ilmi çok olmak insanın diğer kemallere sahip olduğu takdirde, evlâ ve layık olmanın en büyük delilidir. Nitekim Yunus Suresi 35. ayette açıkça şöyle buyurulmaktadır:

"Öyleyse hakka ileten mi uyulmaya daha layıktır, yoksa doğru yola ulaştırılmadıkça kendisi hidayete ulaşmayan mı? Ne oluyor size? Nasıl hükmediyorsunuz?"

Elbette hidayet yolunu bilen, bilmeyenden ve hidayete muhtaç olan kimseye oranla insanlar için uyulmaya daha layıktır. Bu ayet, imamet, hilâfet, dinî ve dünyevî genel riyaset ve Peygamber'in (s.a.a) yerine geçme noktasında aklî bir kaide olan mefzulun fazile (aşağı olanın üstün olana) tercih edilmeyeceğinin en büyük delilidir.

Nitekim Zümer Suresi, 9. ayette şöyle buyurulmaktadır:

"De ki: Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?"

İnsaflıca Hüküm Vermek Gerekir

Beyler lütfen Allah rızâsı için âdetlerinizi ve bağnazlığı bir tarafa bırakıp insaflıca hüküm verin. Her konuda ilmî kuşatıcılığı apaçık ortada olan, Şii/Sünnî hatta dinden uzak kimselerin dahi kabul etmiş olduğu ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) tavsiyede bulunduğu bir şahsın alaşağı edilmesi insafa sığar mı? Onu gerçekten hile ve siyasetle işten alıkoymadılar mı? Acaba bütün ümmet ve ashab arasında, Hz. Peygamber'in (s.a.a) ilim kapısı, mutakilerin imamı ve Müslümanların efendisi olacak ve hilâfette herkesten öne geçirebileceğiniz başka bir kimse var mıdır? Eğer Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonra ümmet arasında Ali'den daha bilgili takvalı ve zahit birisini bulamazsanız, o hâlde aklın hükmü gereği tasdik edin ki Ali hak üzere olan bir İmam, halife, Hz. Peygamber'in (s.a.a) vasisi ve hilâfete en layık olan kimseydi. Ama ne yazık ki, böyle bir insan hile ve oyunlarla işten uzaklaştırıldı.

Şeyh: Efendimiz Ali'nin (k.v) ilmî ve amelî faziletleri herkesin ittifak etmiş olduğu bir şeydir. Bir avuç inatçı, bağnaz ve câhil kimse dışında hiç kimse bunu inkâr etmemiştir.

Ama şu da kesindir ki Ali (k.v) bizzat halifelerin hilâfetini kabul etmiş, onların öncelik hakkına teslim olmuştur. Biz neden, sizin tâbirinizle kraldan çok kralcı olalım, 1300 yıl sonra birbirimizle savaşıp Ali'nin (a.s) hakkının gasp edildiğini soralım? Neden barış içerisinde olmayalım? Tarihin ve âlimlerinizin de tasdik etmiş olduğu üzere Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonra Ebu Bekir, Ömer ve Osman sırasıyla hilâfete geçmişlerdir. Biz de Hz. Ali'nin Hz. Peygamber'e (s.a.a) olan yakınlığını, ilmî ve amelî üstünlüğünü kabul ederek bir arada yaşayalım. Diğer dört Ehlisünnet mezhebi birbiriyle uyum içinde olduğu gibi Şia da bize yakınlaşsın, uzak durmasın.

Elbette biz de efendimiz Ali'nin (k.v) ilmî ve amelî makamını inkâr etmiyoruz. Ama siz de tasdik edersiniz ki yaş, siyaset, ihtiyat, tahammül ve düşmanlar karşısında sabır noktasında elbette ki Ebu Bekir daha üstündü ve bu açıdan ümmetin de icmasıyla hilâfete geçti. Ali ise genç ve tecrübesiz olduğundan hilâfet gücüne sahip değildi. Nitekim 25 yıl sonra da hilâfete geçince siyaset gücü olmadığı için onca kanlar döküldü ve ayaklanmalar oldu!

Davetçi: Birden fazla konuya girdiniz. Aldığım notlara göre hepsine ayrı ayrı cevap vermek zorundayım.

Hırsız ve Ziyaretçiler Hikayesi

Evvela, Hz. Ali'nin (a.s) kendi rızasıyla hilâfeti kabul ettiğini beyan ettiniz. Burada aklıma bir şey geldi, örnek olsun diye arz edeyim. Eskiden İran'da meşrutiyetin ilk yıllarında yollar eşkiyalar tarafından emniyetsiz hâle geldiği için mukaddes mekanların ziyaretçileri zorlukla gidip geliyorlardı. Ziyaret kervanı yolda hırsızların saldırısına uğruyor, esir alınıyor, malları paylaşılıyordu. İşte bu kervanların birinde yaşlı bir hırsız, mallar arasında kefen görünce sahibine bunun ne olduğunu sordu. Ziyaretçi o kefenin kendi malı olduğunu söyledi.

Hırsız,"Benim kefenim yok, bu kefeni bana bağışla ki helâl olsun." dedi.

Adam,"Bütün malım sizin olsun. Ama kefeni bana veriniz; çünkü ömrümün sonudur, bunu zorla aldım. Bu benim ümit vesilemdir" dedi.

Hırsız ne kadar ısrar ettiyse de adam vermedi. Hırsız kırbaç çekerek vurmak istedi ve "Helâl edinceye kadar seni döveceğim" dedi.

Biraz kırbaç yiyince zavallı adam,"Tamam helâl ettim, annenin sütü gibi helâl olsun" diye bağırdı. (Oradakilerin gülüşmesi.)

Elbette af edersiniz teşbihte hata olmaz, ben daha iyi anlayasınız diye bu örneği verdim. Herhâlde daha önceki geceler söylediğim kesin tarihi delilleri unuttunuz. Halbuki İbn Ebî'l-Hadid, Cevherî, Taberî, Belâzûrî, İbn Kuteybe, Mes'ûdî ve diğerlerinin de tanıklık etmiş olduğu gibi Hz. Ali'nin (a.s) evini ateşe verdiler. Onu başı açık abasız zorla camiye götürdüler, üzerine kılıç çektiler; "Biat et yoksa boynunu vururuz." dediler.

Allah aşkına insaflica hükmedin, rıza ve teslimiyetin mânâsı bu mudur?

Eğer ortalığı velveleye vererek, kapısını yakarak, kılıç çekerek, tehdit ederek biat almak rıza ve isteğin göstergesiye, o hâlde zorbalığın ve cebrin mânâsı nedir?

İnşaallah eve gidince inşafıca, gazetelerde yer alan önceki açıklamalarımı bir daha dikkatlice okursanız Hz. Ali'nin (a.s) asla râzı olmadığını açıkça görürsünüz. Bizi, o hırsızlar gibi başımıza vurarak "Hz. Ali râzı idi" demeye mecbur ederseniz o başka.

İkinci olarak, 1300 yıl sonra dikkatli olmamız gerektiğini, kavga etmememiz icap ettiğini söylediniz. Evvela, biz de hiç kimseyle kavga etmedik, etmeyeceğiz. Sadece saldırılar karşısında kendimizi savunuyoruz. Ehli-sünnet kardeşler Şiilere saldırıyor, mallarını ve canlarını helâl sayıyor. Zavallı halka müşrik ve kâfir olduğumuzu söyleyince biz de mecburen kâfir ve müşrik olduğumuzu, muvahhid ve mümin olduğumuzu ispat etmeye çalışıyoruz.

Dinî İnançlar Körü Körüne Olmamalıdır

Üçüncü olarak, önceki gecelerde belirttiğim gibi dinî inançlar taklit üzere olamaz. Tarihte de yer aldığı üzere dört halife, beyan ettiğiniz gibi sırasıyla hilâfete geçtiler. Bizim de körü körüne âdet ve geleneklerimizin etkisinde kalarak her şeyi kabul etmemiz asla doğru değildir. Halbuki akıl ve naklî deliller de inançların araştırmalara dayanmasını, taklitten uzak olmasını gerektirmektedir.

Yine tekrar edeyim; ümmetin ekseriyetinin ve büyük tarihçilerimizin yazmış olduğuna göre Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonra insanlar ikiye ayrıldı. Bir grubu Ebu Bekir'e biat edilmesi gerektiğini söyledi. Bir grubu da hakkın Ali ile olduğunu ve Hz. Peygamber'in (s.a.a): *"Ali'ye itaat bana itaattir ve Ali'ye muhalefet bana muhalefettir."* buyurarak Ali için Müslümanlardan biat aldığını ifade etti.

O hâlde hepimiz iki tarafın da delillerini dinlemek, araştırmak ve incelemek zorundayız. Hangisini hak görürsek uyarız. Elbette akıl, nakil ve mantık üzere olan yol haklıdır.

Siz benim, atalarımın uyararak körü körüne Şia mezhebini kabullendiğimi mi zannediyorsunuz? Hayır Allah'a andolsun ki kendimi tanıdığım günden beri sürekli hakkı araştırdım, önce Allah-u Teala hakkında dikkatli

araştırmalar yaptım, materyalistlerin inançlarını gözden geçirdim ve sonunda Allah'a çok şükür tevhidi seçtim. Daha sonra Peygamberlerin risaletini ve davetçilerin yolunu araştırdım. Kitaplarını okuyarak her grubun âlimleriyle tartıştım. Sonunda da delil ve burhan üzere ecdadım Hz. Resulullah'ın (s.a.a) mukaddes dini İslâm'ı kabul ettim.

Hız. Peygamber'den (s.a.a) sonrası için de atalarımın etkisinde kalarak körü körüne yola koyulmadım. Şiîlerin ve Sünnîlerin delillerini inceledim, yüzlerce muhalif kitap okudum. Allah'a andolsun ki sizin yüzlerce muteber kitaplarınız arasından Hız. Ali'nin (a.s)hilâfet ve velâyet gerçeğini tahkik ederek buldum.

İmamet ve hilâfet hususunda, Şia âlimlerinden çok Sünnî âlimlerin kitaplarını okuduğumu söyleyebilirim. Zira imametın ispatı noktasında Şiî âlimlerinin kitabında yer alan deliller, sizin kendi âlimlerinizin kitaplarında mevcut olan delillerden daha mükemmel bir şekilde yer almıştır. Ama siz maalesef o ayet ve rivayetleri yüzeysel okuyorsunuz. Biz dikkatlice okuyoruz. Siz atalarınıza uyararak Hız. Ali'nin (a.s)hilâfeti hakkındaki apaçık naslar olan ayet ve rivayetleri gülünç bir şekilde tevil ediyor, gerçek mânâsından uzaklaştırıyorsunuz.

Halbuki sizin kendi âlimlerinizin kitabını dikkatlice okuyanlar, ister istemez Hız. Ali'nin (a.s) Allah'ın velisi, Hız. Resulullah'ın (s.a.a) halifesi ve insanlara hüccet olduğunu tasdik edecektir.

Dördüncü olarak, tarihçilerin sözüne uyup da Ebu Bekir, Ömer ve Osman'ı Ali'den öne geçirmemiz gerektiğini beyan ettiniz. Sizin bu sözünüz, akla ve nakle aykırıdır. Zira insanla hayvanın farkı, akıl, ilim ve fikirdir; insan körü körüne atalarını taklit edemez.

Örneğin, bir müçtehit ölünce, yerine câhil birini geçirdiklerinde halkın körü körüne onu taklit etmesi gerekir mi? Özellikle de o şahsın fıkihtan ve ilimden habersiz olduğu anlaşılırsa, akıl ve rivayetin de hükmettiği üzere onu taklit etmek haramdır. Bir âlim varken, câhili öne geçirmek câiz değildir. O hâlde kaidelere ve âlimlerinizin nakillerine göre, Hız. Ali'nin (a.s), var olan naslar doğrutusunda ilmî makamı sabit olursa, hilâfet işinde önceliği de, akıl ve nakil üzere sabit olmuş demektir. Hız. Peygamber'in (s.a.a) ilim kapısı olan Ali'den yüz çevirmek, aklen ve naklen kınanmıştır.

Ama tarihî vakalar yönünden, elbette Hız. Peygamber'den (s.a.a) sonra Ebu Bekir'in 2 yıl üç ay, Ömer'in 10 yıl, Osman'ın 12 yıl hilâfette kaldı-

ğini ve her birinin kendi yerinde birtakım hizmetler yaptığını da kabul ediyorum. Ama bunlar akıl ve nakil esasınca da Hz. Ali'yi (a.s) gerçekte onlardan sonraya atmamızı gerektirmez. Zira büyük âlimlerinizden Şeyh Süleyman Belhî *Yenabiu'l-Mevedde*, 38. bab, s.112'de, "**Onları tutuklayın çünkü onlar sorguya çekileceklerdir.**"⁽¹⁾ ayetinin tefsirinde, *Firdevs-i Deylemî*'den, Ebu Nuaym İsfahanî'den, Muhammed b. İshak'tan, Hâkim'den, Himvinî'den, Harezmi'den ve Meğazilî'den, İbn Abbas, Ebu Said Hudrî ve İbn Mes'ud vasıtasıyla Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

"Onlar Hz. Ali'nin (a.s) velâyetinden sorguya çekileceklerdir."

Yine Sibte b. Cevzî *Tezkire* s.10'da, Muhammed b. Yusuf *Kifayetu't-Talib* 62. babda, İbn Cerir, o da İbn Abbas'dan bu ayetin tefsirinde, velâyet hakkında sorguya çekileceklerini rivayet etmiştir.

Hz. Peygamber'in (s.a.a) Ümmete Hz. Ali'ye İtaat Etmesini Buyurması

Ayrıca; "**Peygamber size neyi verdiyse onu alın, size neyi yasakladıysa ondan sakının.**"⁽²⁾ ayeti gereğince de Müslümanlar Peygamber'in (s.a.a) emrettiğine uymak zorundadır. Hz. Peygamber'in (s.a.a) sizin muteber kitaplarınızda da yer alan emirlerine müracaat ettiğimizde, Hz. Peygamber'in (s.a.a) ümmet arasında Hz. Ali'yi (a.s) ilim kapısı olarak tanıttığını, ona itaati emrettiğini ve ona itaatin kendisine itaat olduğunu beyan ettiğini görüyoruz.

Nitekim İmam Ahmed b. Hanbel *Müsned*'de, İmamü'l-Harem *Zehairu'l-Ukba*'da, Harezmi *Menakıb*'ta ve diğerleri kendi kitabında bunu açıkça yazmışlardır. Süleyman Hanefî *Yenabiu'l-Mevedde*'de, Muhammed b. Yusuf *Kifayetu't-Talib*'de Hz. Peygamber'den (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmekte:

"Ey Ensar topluluğu, sizi, benden sonra sarıldığınız takdirde asla saptamayacağınız doğru yola hidayet edeyim mi?"

Halk, "Evet" dediklerinde Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdular:

1- Saffat, 24.

2- Haşr, 7.

"Bu Ali'dir, onu seviniz, ona ikram ediniz, ona tâbi olunuz; zira Ali Kur'ân'ladır, Kur'ân da Aliyle; o sizi hidayete ulaştırır, helâke götürmez. Size bu söylediklerimi Cebrail bana haber verdi."

Yine önceki geceler senedini de arz etmiş olduğum gibi büyük âlimlerinizin rivayet etmiş olduğu üzere Peygamber (s.a.a) Ammar b. Yâsir'e şöyle buyurdu:

"Bütün insanlar bir yoldan, Ali ise başka bir yoldan gitse, sen Ali'nin yolundan git ve insanlardan uzaklaş."

Yine birçok defalar farklı mekan ve zamanlarda şöyle buyurmuştur: "Ali'ye itaat eden bana itaat etmiştir, bana itaat eden de Allah'a itaat etmiştir."

Bunları geçen gecelerde senetleriyle detaylıca açıkladım. Bu tür hadisler sizin itaplarınızda da çoktur ve mânevî tevatür derecesine ulaşmıştır. Bunların hepsinde de Peygamber (s.a.a), Ali'nin yolundan gidilmesini, başkalarının yolundan gidilmemesini emretmiştir.

Aksine sizin kitaplarınızda Hz. Peygamber'in (s.a.a) kendisinden sonra doğru yola erişme yolunun veya ilim kapısının Ebu Bekir, Ömer veya Osman olduğunu söylediğine dair bir tek rivayet bile görmedim. Eğer siz gördüyseniz ve de uydurulmuş tek taraflı Ebu Bekir ve Emevîlerin taraftarlarınca söylenmiş hadisler değilse, buyurun söyleyin, çok memnun oluruz.

Bütün bunlara rağmen siz Hz. Peygamber'in (s.a.a) ilim kapısı, doğru yola erişme yolu, vasisi ve halifesi olan Ali'yi (a.s) dördüncü mertebede saymanızı, Hz. Peygamber'in (s.a.a)Ali'ye (a.s) uyulması hakkındaki kitaplarınızda yazılan sayısız rivayetleri görmezlikten gelmemizi, körü körüne tarihe uymamızı ve haklarında hiçbir rivayet olmayan kimselere uymamızı istiyorsunuz. Böyle bir şey mümkün müdür? Eğer dediğinizi yapacak olursak, akıl ve nakil açısından gülünç bir duruma düşmez miyiz; Allah-u Teala indinde sorumlu olmaz mıyız? Sizin dediğiniz gibi hareket edersek, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) emrine muhalefet etmiş sayılmaz mıyız? Bu konuda hüküm vermeyi siz beylerin vicdanına ve insafına bırakıyorum.

Ehlişünnet Âlimleri, Şiflerle Yardımlaşmayı İstemiyor

Beşinci olarak, dört mezhebin birbiriyle uzlaştığı gibi uzlaşmamız gerektiğini ifade ediyorsunuz. Bu da olacak bir şey değildir. Zira sizler hiçbir delil olmadan Şii Müslümanları ve Ehlibeyt taraftarlarını râfızî, müşrik

ve kâfir sayıyorsunuz. Dolayısıyla mümin ve müşrik asla bir araya gelemez. Yoksa Ehlisünnet toplumuyla ittihat ve ittifak etme noktasında biz sizden daha istekliyiz. Elbette apaçık gerçekleri ortaya koyma noktasında hepimiz özgür olmalıyız, birbirimizi rahatsız etmemeliyiz. Dört mezhep, amelde özgür olduğu gibi Peygamber (s.a.a) Ehlibeyti'nin taraftarları da özgür olmalıdır.

Ama dört mezhepte bunca ihtilâf olmasına ve hatta bazen birbirlerini tekfir etmelerine rağmen, siz hepsini Müslüman sayıyor ve amelde onlara özgürlük veriyorsunuz. Fakat zavallı Şîi Müslümanları müşrik ve kâfir ilân ederek, onları reddediyorsunuz. Onlara amel ve ibadet özgürlüğü tanımıyorsunuz. Nasıl olur da ittihat ve birlik içinde olabiliriz?

Toprağa Secde Etme Konusunda İhtilâf

Temiz toprak parçasına secde etme noktasında ortalığı velveleye veriyorsunuz. Bunu halkın gözünde putperestlik ilân ediyor, muvahhit Şîileri putperest sayıyorsunuz. Halbuki Allah-u Teala ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) emriyle toprağa secde ediyoruz. Zira Kur'ân'da da secde emredilmiş ve sizin de bildiğiniz gibi secde alını yere koymaktır. Ama neye secde edileceği hakkında aramızda ihtilâf vardır.

Şeyh: Neden siz de ihtilâf çıkmasın ve aradaki olumsuz düşünceler kalksın diye diğer Müslümanlar gibi secde etmiyorsunuz?

Davetçi: Neden siz Şafîiler, Hanefî, Malikî ve Hanbelîlerle en önemli konularda ihtilâfhâlindesiniz, hatta bazen birbirinizi tekfir ediyor, fasık sayıyorsunuz. Neden ihtilâf çıkmasın diye hepiniz aynı şeye inanmıyorsunuz?

Şeyh: Fakihlerin fetvası farklıdır, bu dördünden hangisine uyarsak doğrudur ve sevap kazanırız.

Hakikatin Üzülerek İfade Edilişi

Davetçi: Lütfen Allah aşkına insafli olunuz. Nasıl oluyor da dört mezhep imamına uyma noktasında içlerinden sadece bazısının ilmî ve Allame Makrizî'nin *Hutat* kitabında itiraf etmiş olduğu üzere "Beybers" in emirlerine körü körüne uymaktan başka hiçbir deliliniz olmadığı hâlde, en temel meselelerdeki bütün ihtilâflarınıza rağmen, sırf uyduğunuz için sevap elde ediyorsunuz.

nuz da, öte yandan ilim ve takva abidesi, kendi muteber kitaplarınızda ilimleri ve fıkhı hususunda onca rivayet nakledilen, ilim ve fıkıh üstünlükleri kabul edilen, Kur'ân-ı Kerim'in dengi, kurtuluş yolu, muhalefetleri helâk sebebi sayılan Ehlibeyt'e uyanları müşrik ve kâfir sayıyorsunuz?

O hâlde siz de kabul edersiniz ki, olumsuz düşünceler ihtilâf ve ayrılık sebebiyle değildir. Ehlibeyt'e duyulan buğz veya sevgiyle ilgili bir olaydır. Bu durum, güzel ahlak ve sıfatlara sahip olmak, içini her türlü düşmanlıktan, kinden ve hasetten arındırmak ve insaflı olmak sayesinde ortadan kalkabilir. Yoksa usûl ve fur'uda siz Ehlisünnet arasında da birçok ihtilâf vardır. Dört imamın fetvaları ve âlimlerinizin verdiği hükümler, genelde Kur'ân-ı Kerim'in açık hükümlerine aykırı olduğu hâlde siz asla birbirinize karşı olumsuz duygular beslemiyorsunuz. Ama Kur'ân hükmü gereği toprağa secde eden Şii Müslümanları müşrik, kâfir ve putperest sayıyorsunuz.

Şeyh: Eğer laf değil de gerçek ise, o zaman lütfen Ehlisünnet âlimlerinin nerede Kur'ân'ın açık hükümlerine aykırı hüküm verdiğini açıklayınız!

Davetçi: Birçok hükümde sarîh nassın, hatta cumhurun fetvasının aksine hüküm vermişlerdir. Vakit yeterli olmadığı için hepsine işaret edemeyeceğim. Bundan da öte birçok büyük âliminiz dört mezhep arasındaki ihtilâflar hakkında çok sayıda kitap yazmıştır. Bu konuda Şeyh Tûsî'nin *Mesailu'l-Hilaf-i fî'l-Fıkıh* kitabına müracaat ediniz. Şeyh Tûsî bu kitapta Taharet bâbından Diyat babına kadar bütün konuda İslâm fakihlerinin ihtilâflarını hiçbir özel görüşünü kullanmadan bir araya toplamış ve ilim ehline takdim etmiştir. Hepsini rivayet etmek mümkün olmasa da örnek olsun ve siz beyler bizim iftira etmediğimizi bilersiniz diye bir konuya kısaca değinmek istiyorum. Burada âlimleriniz Kur'ân-ı Kerim'in açık hükümlerine aykırı fetvalar vermişlerdir.

Şeyh: Buyurun söyleyin hangi konuda âlimler nassa aykırı hüküm vermişlerdir?

Su Olmayınca, Abdest ve Gusül Yerine Teyemmüm Etmek Gerekir

Davetçi: Bildiğiniz gibi Taharet babında amellerden biri de mutlak suyla abdest ve gusül almaktır. Bazen bunlar farz, bazen sünnet, bazen de müstahaptır. Nitekim Mâide Suresi 6. ayette şöyle buyurulmaktadır:

"...Namaz kılmaya kalktığınız zaman yüzlerinizi ve dirseklerle beraber ellerinizi yıkayın..."

Bu esas doğrultusunda abdest, halis ve temiz suyla alınmalıdır. Temiz suyun bulunmadığı yerde ise Kur'ân şunu emrediyor:

"Su bulamazsanız, temiz toprağa teyemmüm ediniz. Sonra yüzlerinizi ve ellerinize sürünüz."

Bu iki hüküm dışında bir hüküm beyan edilmemiştir. Evvela, abdest için su gerekir, su bulunmaz veya bir engel olursa abdest yerine teyemmüm edilir. Bu hüküm vatanda da gurbette de aynıdır. Bu konuda bütün mezhep fakihleri ittifak etmişlerdir.

Ebu Hanife'nin, Yolcunun Su Bulamadığı Takdirde Gusül ve Abdestin Nebizle Yapılabileceğine Dair Fetvası

Ama Ebu Hanife'nin fetvaları genelde kıyas üzeredir. Burada da seferde su bulunamadığı takdirde hurma nebiziyle (şırasıyla) de abdest alınabileceğini söylemektedir.

Halbuki herkesin bildiği gibi nebiz, hurma ve benzeri şeylerle karışık olan bir sıvı maddedir. Bununla abdest almak câiz değildir. Yani Kur'ân namaz kılmak için halis ve temiz su olmayınca da, temiz toprağa teyemmümü emretmektedir. Ebu Hanife'nin nebizle abdest alınıp gusledilebileceğini söylemesi, Kur'ân-ı Kerim'in apaçık hükümlerine muhalefettir. Oysa Buharî *Sahih*'inde "Nebiz ve Uyuşturucu Maddelerle Abdest Almak Câiz Değildir" adında bir bab tahsis etmiştir.

Hâfız: Gerçi ben Şafîî'yim, ama ben de sizin gibi su olmayınca teyemmüm edilmesi gerektiği inancındayım. Bizim mezhebe göre nebizle abdest almak câiz değildir. Dolayısıyla zannederim Ebu Hanife'nin bu fetvası şöhretten başka bir şey değildir.

Davetçi: Kesinlikle siz apaçık gerçeği bildiğiniz hâlde sahibinin de râzı olmadığı bir iddiada bulundunuz. Ebu Hanife'nin bu fetvası şöhret değil, mütevatirdir. Aklımda kaldığı kadarıyla İmam Fahr-i Râzî *Mefatihü'l-Gayb* c.3, s.552'de, Mâide Suresi teyemmüm ayetinin tefsirinde şöyle diyor: "Şafîî'ye göre, hurma nebizi ile abdest almak câiz değildir. Ebu Hanife'ye göre ise yolculukta câizdir."

Yine büyük filozof İbn Rüşd *Bidayetu'l-Müctehid*'de Ebu Hanifenin fetvasını rivayet etmektedir.

Şeyh: Ebu Hanife'nin nassa karşı fetva verdiği nasıl söyleyebilirsiniz! Halbuki birçok rivayet Hz. Peygamber'in (s.a.a) böyle yaptığını haber vermektedir.

Davetçi: Aklınızda olan o rivayetlerden birini nakleder misiniz?

Şeyh: Örneğin, Amr b. Haris'in kölesi Ebu Zeyd, Abdullah b. Mesud'dan şöyle rivayet etmektedir:

Resulullah (s.a.a) Leyletu'l-Cinn'de kendisine; "Yanında temiz su var mı" diye sordu. O matarasında sadece nebiz olduğunu söyleyince şöyle buyurdu: "Temiz hurma ve temiz su." Sonra da onunla abdest aldı."

Yine Abbas b. Velid b. Subeyh-i Dimaşkî, Mervan b. Muhammed b. Tahirî'den, o da Abdullah b. Luhey'a'dan, o da Kays b. Haccac'dan, o da Haneş San'anî'den, o da Abdullah b. Abbas'dan, o da Abbas b. Mesud'dan şöyle rivayet ediyor:

Resulullah (s.a.a) Leyletu'l-Cinn'de kendisine; "Yanında su var mı?" diye sordu. O da yanında sadece nebiz olduğunu söyledi. Resulullah (s.a.a) da şöyle buyurdu: "Temiz hurma ve temiz su, bana dök." O da; "Ben döktüm o da abdest aldı." dedi.

Şüphesiz ki Peygamber (s.a.a) bizler için bir hüccettir. Hangi nass ve delil Hz. Peygamber'in (s.a.a) amelinden daha üstün olabilir? Bu yüzden Ebu Hanife de Hz. Peygamber'in (s.a.a) ameline dayanarak nebize abdest almanın câiz olduğuna fetva vermiştir.

Davetçi: Zannederim sükut etmeniz, bunu ifade etmenizden daha iyi olurdu. Gerçi konu anlaşılın diye delil getirmenize sevindim. Ehlisünnet kardeşler bizim haklı olduğumuzu bilsinler. Onların imamları, düşünmeden kıyas üzere hüküm vermişlerdir. Önce hadisin râvileri ve senedi hakkında konuşalım, daha sonra asıl konuya girelim.

Evvela, Amr b. Haris'in kölesi Ebu Zeyd meçhul bir kimsedir. Hadis ehli nezdinde reddedilmiştir. Örneğin, Tirmizî, Zehebî (*Mizanu'l-İtidal*'da) ve diğerleri şöyle diyor: "Bu adam tanınmıyor. Abdullah b. Mes'ud'dan rivayet etmiş olduğu hadis asla doğru değildir." Hâkim ise şöyle diyor: "Bu meçhul adamdan bu hadis dışında bir rivayet nakledilmemiştir." Buharî de onu zayıf saymaktadır. Yine Kastalanî ve Şeyh Zekeriyya Ensârî *Buharî*'ye yazdıkları şerhlerinde "La Yecûzu'l-Vuzuu bi'n-Nebiz ve La Mus-

kir" babında bu adamın zayıf olduğunu yazmışlardır.

İkinci hadise gelince; o da birkaç açıdan merduttur.

Evvela, bu hadisi bu yolla İbn Mâce dışında hiçbir âlim rivayet etmemiştir.

İkinci olarak, âlimlerinizin kendi süneninde bunu rivayet etmemesi de bu hadisin râvilerinin güvenilir olmadığını göstermektedir. Nitekim Zehebî *Mizanu'l-İtidal*'da, Abbas b. Velid'in güvenilir olmadığını yazmıştır. Birçok cerh ve tadil erbabı (rical âlimleri) onu reddetmiştir. Mervan b. Muhammed Tahirî, Mürciye mezhebindedir. İbn Hazm ve Zehebî onu zayıf saymıştır. Rical âlimleriniz Abdullah b. Luhey'a'yı da zayıf saymışlardır. Dolayısıyla büyük âlimlerinizin bile güvenilir saymadığı râvilerin rivayet etmiş olduğu bu hadis de kendiliğinden itibarını kaybetmektedir.

Üçüncü olarak, âlimlerinizin Abdullah b. Mes'ud'dan nakletmiş olduğu rivayetlere göre, Leyletu'l-Cinn'de hiç kimse Hz. Peygamber'in (s.a.a) yanında yoktu. Nitekim Ebu Davud *Sünen*'de (Babu'l-Vuzu'da), Tirmizî ise *Sahih*'inde Alkame'den şöyle rivayet ediyor: "Abdullah b. Mes'ud'a, Leyletu'l-Cinn'de Hz. Peygamber'in (s.a.a) yanında kimlerin olduğu sorulunca; "Bizden hiç kimse yoktu." diye cevap verdi.

Dördüncü olarak, Leyletu'l-Cinn Mekke'de hicretten önceydi. Teyemmüm ayeti ise umumun ittifakıyla Medine'de nazil olmuştur. O hâlde bu hüküm öncekini neshetmiştir. Bu yüzden İmam Şafîi, İmam Malik ve diğer büyük âlimleriniz bunu câiz görmemiştir. Medine'de nazil olan bu hükme göre vatanda veya yolculukta su olmayınca teyemmüm etmek gerekir.

Bu ayetin Medine'de nazil olmasından sonra su bulunmayınca zayıf bir hadise dayanarak nebizle abdest alınabileceğinin söylenmesi çok ilginçtir. Bundan da ilginç, sizin bu zayıf hadisi ve buna dayanan Ebu Hanife'nin hükmünü Kur'ân-ı Kerim'in açık hükmüne karşı savunmanızdır.

Nevvab: Kible Sahip (âlicenap)! Nebizden maksat içilmesi haram olan sarhoş edici şarap mıdır?

Davetçi: Nebiz iki kısımdır; birincisi sarhoş edici değildir ve helâldir. Suyun üzerine tatlı olması için biraz hurma dökerler. Hurlular dibe çökünce üzerinde kalan sıralı suya nebiz derler. İkinci kısım ise sarhoş edici ve haramdır. Bizim bahsini ettiğimiz ve Ebu Hanife'nin de abdest için cevazını verdiği nebiz, helâl olan nebizdir. Yoksa haram olan nebiz konusunda

hiçbir ihtilâf yoktur. Nitekim daha önce Buharî'nin *Sahih*'inde, "La Yecuzu'l-Vuzuu bi'n-Nebizi ve Muskir."⁽¹⁾ diye bir bab tahsis ettiğini arz ettim.

Abdestte Ayakların Yıkanması, Kur'ân'ın Apaçık Nassına Aykırıdır

Abdest hakkındaki kesin bir hüküm de önce okuduğum ayette de beyan edildiği üzere başı, inci kemiklerine kadar da ayakları meshetmektir. Nitekim şöyle buyurulmaktadır: "**Başınızı, inci kemiklerine kadar da ayaklarınızı meshedin.**"

Şeyh: Ayakların yıkanması hususunda birçok rivayet vardır.

Davetçi: Evvela; sadece nassın teyit etmiş olduğu rivayetler kabul edilebilir. Yoksa naslara muhalif olan rivayetler merduttur. Apaçık nassın haber-i vahid ile nesh edilmesi mümkün değildir.

Ayet apaçık meshi emretmektedir. Dikkat ederseniz Kur'ân-ı Kerim'in zâhiri de bu mânâya delâlet etmektedir. Zira Allah Teala ayetin başında şöyle buyurmaktadır: "Feğsilû vucûhecum ve eydiyekum..." (Yüzlerinizi ve ellerinizi yıkayın...) Ve eydiyekum'daki vav-ı atife vasıtasıyla yüzden sonra ellerin yıkanmasının gerekliliğini emretmektedir. İkinci hükümde ise şöyle buyuruyor: "Vemsehû bi-ruisukum ve ercule-kum" (Başınızı meshedin ve inci kemiklerine kadar ayaklarınızı da.) "Erculekum"u vav-ı atifeyle bir öncesine yani "bi-ruisukum" kelimesine atfederek ayakların da meshedilmesini emretmektedir. Yüz ve ellerin yıkanmasına hükmedildiği gibi, burada baş ve ayakların meshedilmesi de emredilmektedir. Şüphesiz *yıkamak meshin yerini alamaz.*

Yani yüz ve elleri farz olarak yıkamak gerektiği gibi baş ve ayakları da farz olarak meshetmek gerekir. Birini meshederken diğerini yıkamak asla doğru değildir. Aksi takdirde iki cümle arasındaki "vav" harfi anlamsız kalır.

Ayrıca İslâmî hükümlerde zorluk ve meşakkat yoktur. Her akıllı insanın da kabul edeceği üzere ayakları yıkamak meshetmekten daha meşakkatlidir. Ayakları meshetmek kolay olduğu için şer'î hükümler de buna hükmetmiştir. Ayrıca ayetin zâhiri de bunu göstermektedir.

1- Nebiz ve uyuşturucu maddelerle abdest almak caiz değildir.

Fahr-i Râzî de bu ayetin tefsirinde, Kur'ân-ı Kerim'in zahirine göre meshin farziyeti noktasında uzun açıklamalar yapmıştır, ki burada anlatma imkânımız yok. İsteyenler gerçekleri bulmak için Fahr-i Râzî'nin tefsirine müracaat etsinler.

Mest ve Çorabın Üzerine Mesh Etmek, Kur'ân'ın Hükmüne Aykırıdır

Kur'ân hükümlerinin aksine ayakların yıkanmasından daha ilginç olan hüküm ise mest ve çorabın üzerine mesh edilmesidir. Burada da Kur'ân-ı Kerim'in açık hükümlerine aykırı görüşler açıklamışlardır. Çünkü Kur'ân ayakların üzerine mesh edilmesini hükmetmektedir, mest veya çorapların üzerine değil. Bu hükümleri de ilk hükümlerine yani ayakların yıkanması hükmüne aykırıdır. Ayakların meshedilmesine cevaz vermezken, nasıl olur da mest veya çorabın mesh edilmesine cevaz vermekteler? Herkesin de bildiği gibi, mest veya çoraplara mesh etmek, ayaklara mesh etmekten ayrı bir şeydir. **İbret alın, ey basiret sahipleri!**

Şeyh: Birçok rivayet, Hz. Peygamber'in (s.a.a) meste meshettiğine delâlet etmektedir. Bu yüzden fakihler Resulullah'ın bu amelinin, meste mesh etmenin delili bilmişlerdir.

Davetçi: Defalarca söylediğim gibi Hz. Peygamber'in (s.a.a) de buyurduğu üzere Kur'ân'a uymayan her rivayet merduttur. Zira birçok insan dinde tahrif yapmak için Hz. Peygamber'den (s.a.a) hadis uydurmuştur. Nitekim sizin âlimleriniz de birçok rivayeti uydurma olduğu için red etmiştir.

Ayrıca bunu câiz gören rivayetler de Kur'ân-ı Kerim'in açık hükmüne aykırıdır ve rivayetler arasında büyük bir çelişki vardır. Nitekim âlimleriniz de bunu itiraf etmişlerdir. Örneğin, İbn Rüşd *Bidayetu'l-Müçtehidve Niha-yetu'l-Muktesed* c.1 s.15 ve 16'da şöyle demektedir: "Bu konudaki ihtilâf, ilgili rivayetler arasındaki çelişkiden ve etkilerinin farklılığından kaynaklanmaktadır."

O hâlde Kur'ân-ı Kerim'in açık hükümlerine aykırı olan hadislere dayanmak aklî ve ilmî açıdan merduttur. Zira bildiğiniz gibi sadece Kur'ân'la uyumlu hadisler kabul edilebilir. Ama Kur'ân-ı Kerim'in açık hükümlerine dayalı olan rivayetler itibarsızdır.

Sarığa Meshetmek de Kur'ân'a Aykırıdır

Nitekim bu ayette de açıkça; "**Başlarınızı meshedin**" buyurulmaktadır. Bunun üzerine Şîî âlimleri Ehlibeyt'e uyararak ve yine Şafiî, Malikî, Hanefî ve diğerleri başın meshedilmesini açıkça beyan etmiştir. Ama maalesef Ahmed b. Hanbel, İshak, Sevrî, Evzaî vb. kimseler sarığa da mesh edilmesinin de câiz olduğunu söylemişlerdir. Halbuki akli olan herkes sarığa meshin başa meshten farklı olduğunu bilmektedir. Baş, et, deri, kemik ve saçlardan ibarettir. Sarık ise başa konan bir parçadır. Aralarında büyük bir fark vardır.

Dikkat Etmek ve İnsafla Yargılamak Gerekir

Bütün fikhî meselelerde dört mezhep arasında büyük ihtilâflar vardır ve genelde de Kur'ân hükümlerine aykırı hükümler mevcuttur. Ama buna rağmen bunlar birbirini hakkında kötü düşünmemiş ve herkes kendi mezhebine göre amel etmiştir. Bütün ölçülerin aksine nebiz ile abdest almanın cevazına hükmeden Ebu Hanife'yi ve Hanefileri müşrik ilân etmiyorsunuz. Yine Kur'ân-ı Kerim'in hükümlerine aykırı hüküm veren diğer âlimleri de reddetmiyorsunuz. Ama Ehlibeytin buyruklarına dayanan, buyruklarıyla amel eden Şîî Müslümanları eleştiriyor ve Kur'ân-ı Kerim'in dengi olan Ehlibeyt'e uyanları râfızî, müşrik ve kâfir sayıyorsunuz. Önceki gecelerde, açıkça Şîî Müslümanların müşrik olduğunu söylediniz. Şimdi de neden diğer Müslümanlar gibi namaz kılmadıklarını ifade ediyorsunuz.

Halbuki beş vakit namazın farzları konusunda aynı düşüncededeyiz. Aramızda ihtilâf yoktur. Fer'î konularda ise bütün Müslüman fırkalar arasında ihtilâflar mevcuttur. Ebu'l-Hasan Eş'arî, Vasıl b. Ata, Ebu Hanife, Malik, Şafiî, Hanbel, Hasan, Davud, Kesir, Ebu Sevr, Evzaî, Sufyan-i Sevrî, Hasan Basrî, Kasım b. Selâm ve diğer âlimleriniz arasında da büyük ihtilâflar vardır. Yine Ehlibeyt âlimleriyle Ehlisünnet arasında da büyük fark vardır. Eğer fakihlerin fetvaları eleştirilecekse, neden Ehlisünnet'in farklı fırkaları eleştirilmemektedir? Halbuki genelde Kur'ân-ı Kerim'in açık nasına karşı hüküm vermekte, apaçık nasları te'vil etmektedirler. Diğer fakihler ise başka hükümler vermekte, o diğerlerinin amellerini ve fetvasını da şirk ve küfür saymamaktadırlar.

Diğer birçok mesele gibi fer'î bir ihtilâf olan toprağa secde konusunda da maalesef ortalığı velveleye verdiniz. Şîî Müslümanların müşrik ve putpe-rest olduğunu ilân ettiniz. Ama kurumuş pisliğe secdeyi bile görmezlik-

ten geliyor, aldırış etmiyorsunuz! Halbuki insaflica bakacak olursanız, Şîî âlimlerinin hükümleri Kur'ân-ı Kerim'in hükümlerine daha yakındır.

Örneğin, sizin âlimleriniz pamuk, yün, ipek, deri vb. şeylerden yapılan sergileri de yerden saymaktadır ve üzerine secde etmektedirler. Halbuki yeryüzünde hiçbir akıllı insan bu dokunmuş maddelerin yerin bir parçası olduğunu kabul etmez. Hatta böyle düşünenlere gülerler.

Ama Ehlibeyt'e uyan ve "Yere ve yerin bitirdiklerine, o da yenilmeyen ve giyilmeyen şeylere secde edilmelidir." diyen Şîî Müslümanları müşrik sayıyorsunuz. Öte yandan kurumuş pisliğe secde edenleri müşrik saymıyorsunuz!

Açıktır ki, ilâhî emir gereği yere secde etmek, haliya secde etmekten farklıdır.

Şeyh: Siz Kerbela'dan alınan toprak parçasına secde ediyor, onu bir put gibi kucağınızda taşıyor ve bu toprağa secdenin farz olduğunu ifade ediyorsunuz. Bu amel apaçık İslâmî emirlere aykırıdır.

Davetçi: Şüphesiz bu cümleleri atalarınıza uyararak çocukluktan beri beyinimize yerleşen ön yargılarla söylüyorsunuz. Bu konuda hiçbir deliliniz yoktur. Sizin gibi insafli ve aydın bir âlimin, bu tür temiz toprağı put diye adlandırması hiç de yakışmadı, şüphesiz ilâhî adalet mahkemesinde bu iftiraların cevabını vereceksiniz. Temiz toprağı put ve muvahhidleri müşrik saydığınız için sorguya çekileceksiniz.

Görüşleri eleştirmek heva ve hevese göre değil, senede ve delile göre olmalıdır. Eğer Şîî Müslümanların ilmihallerine bakacak olursanız, kendi cevabınızı açıkça orada görür ve böyle itirazlarda bulunmazsınız. Böylece de Ehlisünnet kardeşleri Şîî kardeşleri aleyhine olumsuz düşüncelere itmezsiniz.

Şîîler Kerbela Toprağına Secdeyi Farz Görmüyorlar

Eğer siz Şîî Müslümanların bütün ilmihal kitaplarından Kerbela toprağına secdenin farz olduğunu bildiren bir tek fetva gösterirseniz, bütün dediklerinize teslim oluruz. Bütün Şîî kitaplarında Kur'ân-ı Kerim'in emri gereği temiz toprağı, taşa, kuma, çakıla, madenî olmayan şeylere secde edilmesi gerektiği yazılıdır. Yenilmemek ve giyilmemek şartıyla yerden biten şeylere secde edilmelidir. Bunlardan biri olmazsa, diğere secde etmelidir.

Şeyh: O hâlde neden Kerbela'dan alınan toprak parçasını kendinizle taşıyor, namaz esnasında ona secde ediyorsunuz?

Davetçi: Yanımızda taşımanın sebebi temiz toprağa secde etmek içindir. Genellikle evlerde ve camilerde yerler halı kaplıdır. Yere secdeye engel olmaktadır. Namaz esnasında halıları kaldırmak mümkün değildir. Kaldırsanız bile yerler kireç, çini, tahta veya mozaik kaplıdır. Bunlara da secde etmek câiz değildir. Bu yüzden bir toprak parçasını yanımızda taşıyoruz ki namaz esnasında ona secde edelim. Zira biz temiz toprağa secde etmekle emrolunmuşuz. Genelde kirli topraklarla karşılaşırız. İşte bu yüzden yanımızda taşıdığımız temiz toprak parçası üzerine secde ediyoruz.

Şeyh: Bildiğimize göre bütün Şiîler Kerbela'dan alınmış toprak parçasını yanında taşıyor ve secdenin ona farz olduğuna inanıyor!

Kerbela Toprağına Secde Etmenin Sebebi

Davetçi: Kerbela toprağına secde ettiğimiz doğrudur; ama bu farz değildir. Daha önce de ifade etmiş olduğum gibi biz de temiz toprağa secde etmekle görevliyiz. Ama Ehlibeyt'ten nakledilen rivayetler Kerbela toprağına secdenin farz değil, müstahap olduğunu ifade etmektedir. Ne yazık ki Hâricîlere ve Nâsibîlere uyan bir grup iftiracı ve yalancı kimse, Şiî Müslümanların Hüseyin'e taptığını söylemekte ve delil olarak da Şiî Müslümanların Hz. Hüseyin'in kabrinden alınan toprağa secde ettiğini göstermektedirler. Halbuki bize göre bu cümleler küfürdür. Biz değil Hüseyin'e, Ali'ye ve Muhammed'e bile tapmıyoruz. Kim buna inanırsa kâfirdir. Biz sadece Allah-u Teala'ya taparız ve sadece ona secde ederiz. Biz Kur'ân emrinde temiz toprağa secde etmekle yükümlüyüz. Kerbela toprağına ise sadece sevap ve faziletli olduğu için secde ediyoruz.

Şeyh: Kerbela toprağının faziletli olduğunun delili nedir?

Kerbela Toprağının Özellikleri ve Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Beyanı

Davetçi: Evvela, her şeyde, hatta topraklar arasında bile farklılık vardır. Her toprağın belli nitelikleri ve özellikleri vardır. Bunu da ilgili ilim adamları bilir.

Ayrıca Kerbela toprağı sadece Ehlibeyt İmamları zamanından bu tarafa değil, bizzat Peygamber (s.a.a) zamanında da Hz. Peygamber'in (s.a.a)

inayetine mazhar olmuştur. Bunlar sizin kendi âlimlerinizin muteber kitaplarında da yazılıdır. Örneğin, Celaluddin Süyûtî'nin *el-Hasaisu'l-Kubra* kitabında, Kerbela hakkında Ebu Nuaym İsfahanî, Beyhakî ve Hâkim gibi âlimlerinizden Ümmü Seleme, Aişe, Ümmü'l-Fazl, İbn Abbas ve Enes b. Malik yoluyla birçok rivayet nakledilmektedir. Bu cümleden râvi şöyle diyor:

Hz. Hüseyin Hz. Peygamber'in (s.a.a) kucağına oturmuştu, Peygamber (s.a.a) elindeki kırmızı toprağı kokluyor ağlıyordu. Bu toprak nedir? diye sordum. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdular:

"Cebrail bana haber verdi ki Hüseyin'im Irak topraklarında öldürülecektir ve bana oradan bu toprağı getirdi. Ben de Hüseyin'im için ağlıyorum."

Daha sonra bu toprağı Ümmü Seleme'ye vererek şöyle buyurdu: "Bu toprağın kan rengine dönüştüğünü görünce bil ki Hüseyin'im öldürülmüştür."

Bu yüzden Ümmü Seleme o toprağı bir şişe içinde H. 61. yılın Aşura gününe kadar sakladı, o gün toprağın kan rengine döndüğünü gördü ve böylece Hz. Hüseyin'in öldürüldüğünü anladı."

Şîî âlimlerin muteber kitaplarında tevatür haddinde yer aldığı üzere hem Peygamber (s.a.a) ve hem de Kur'ân-ı Kerim'in dengi olan Ehlibeyt İmam-ları bu toprağı özen göstermişlerdir. Hz. Hüseyin'in şahadetinden sonra İmam Seccad (a.s) o topraktan teberrük için alıp onu bir keseye koyarak üzerine secde ediyordu. Ayrıca bir tesbih yaparak da zikir ediyordu.

Ondan sonraki bütün İmamlar da teberrüken o topraktan tesbih yapmış, üzerine secde etmişlerdir. Şîî Müslümanları da sevap elde etmek için bu işe teşvik ediyorlardı. Sürekli Allah-u Teala için temiz toprağı secde edilmesini ifade ediyor, ama daha fazla sevap kazanmak için Kerbela toprağına secde edilmesini tavsiye ediyorlardı. Nitekim Şeyh Tûsî *Misba-hu'l-Müçtehid*'de şöyle rivayet etmektedir:

"İmam Cafer Sâdık (a.s) İmam Hüseyin'in (a.s) toprağından bir miktarını sarı bir bez parçasına koymuş, namaz esnasında ona secde ediyordu."

Bir müddet Şîîler de beraberlerinde toprak taşıyordu. Daha sonra aşırılıklar önlensin diye bir miktar suyla karıştırılıp sert bir hâle getirilmiş,

teberrüken beraberlerinde bulundurmuş ve namaz esnasında ona secde etmişlerdir. Elbette fazileti olduğu için, farz olduğu için değil. Bu yüzden çoğu zaman toprak parçası olmayınca, yere veya temiz taşlara secde etmekte ve farz olan görevlerini yapmaktalar.⁽¹⁾

Bu kadar basit bir olay hakkında bile velvele koparmanız ve bizi müşrik, kâfir, putperest saymanız ve insanları kandırmanız doğru mudur? Siz genelde Kur'ân hükümlerine bile aykırı olan mezhep imamlarınızın hükümlerine tabi olup onların söz ve fiillerini delil saydığınız gibi biz de Ehlibeyt İmamları'nın sözlerine uyuyor, onların emirlerine göre amel ediyoruz. Şu farkla ki sizin Ebu Hanife, Ahmed veya Malik'e uyulması noktasında Hz. Peygamber'den (s.a.a) menkul hiçbir deliliniz yoktur. Sadece onları bir âlim kabul ediyor ve uyuyorsunuz. Ama biz Hz. Peygamber'in (s.a.a) defalarca buyurduğu gibi Kur'ân-ı Kerim'in dengi, kurtuluş gemisi ve Hıttı Kapısı olan Ehlibeyte uyuyoruz. Nitekim bu rivayetlerden bazısına önceki akşamlar değindim. Dolayısıyla Hz. Peygamber'in (s.a.a) de buyurduğu gibi Ehlibeyt bizim için hüccettir. Biz de bu yüzden onların emirlerine uyuyor, dedikleriyle amel ediyoruz.

1- H.K. 1374 yılında hacca gittim, akşam namazına bir saat kala Beyrut uçağıyla Medine'ye indik. Vakit geç olduğu için o çölde namaz kıldım. Oradakiler benim yanımda taşıdığım bir toprak parçasına değil de toprağa secde ettiğimi görünce şaşırıldılar. Namazı kıldıktan sonra bana; "Sen putperest Şiîlerden değil misin?" diye sordular. Ben de cevaben şöyle dedim: "Ben Şia olduğum için övünüyorum, aksine muvahhid ve Allah-u Teala'ya tapan biriyim. Sizin bu sözünüz Şiîlere iftiradır. Çünkü onlar da temiz kalpli muvahhidlerdir."

Bunun üzerine şöyle dediler: "Biz genellikle onların üzerinden putları çıkarıp kırıyoruz. Sizin nasıl Şiîsiniz ki yanınızda put yok?"

Onların bu sözüne karşılık şöyle dedim: "Sizin bu sözleriniz yanlış ve iftiradır. Şiîler putperestlikten uzaktır. Biz Kur'an hükmünce temiz toprağa secde etmekle yükümlüüz. Bu yüzden temiz yer olmayınca üzerine secde etmek için bir miktar temiz toprağı yanımızda taşıyoruz. Burada toprak temiz olduğu için doğrudan yere secde ettim. Bunlar Müslümanlar arasında fitne çıkarmak isteyen Hâricî ve Nasibîlerin iftirasıdır. Siz Ehlisünnet kardeşleri kandırmışlar, siz de onlara kanarak Şiî Müslümanları müşrik, putperest sayıyorsunuz."

Böylece ikinci vaktine kadar genelde Vahhabî olan cemaatle sohbet ettim. Hepsi etkilenerek bağışlanma dilediler. Bana el vererek boynuma sarıldılar. Daha sonra birbirimizden ayrıldık. **İbret alın, ey basiret sahipleri!**

Ehlişünet Âlimlerinin Ameli İlginçtir

Ama sizin âlimleriniz ne ilginçtir ki dört mezhep imamlarına ve diğerlerine itiraz etmemekteler. Ebu Hanife su olmadığına nebiz ile abdest alınmasını emredince Şafiîler, Malikîler ve Hanbelîler itiraz etmiyorlar veya İmam Ahmed, Allah'ın görüleceğini söylediğinde veya sarığa meshetmeyi câiz gördüğünde diğerleri onu eleştirmiyorlar. Yine neden onların, yolculukta parlak oğlanları nikâh etmek, kurumuş pisliğe secde etmek, cinsel organını sararak annesi ile cinsel ilişkide bulunmak ve benzeri birçok ilginç fetvaları eleştirilmemektedir?!⁽¹⁾

Ama Ehlibeyt İmamları'ndan birinin Kerbela toprağına secde edilmesinin faziletli ve sevap olduğunu söyleyince feryat ediyor ve Şii Müslümanları putperest sayıyorsunuz, kardeş savaşı çıkarıyorsunuz, yabancıların Müslümanlara musallat olmaları için bu amelinizle onlara yol açıyorsunuz!

Yürek acımız çoktur, ama sözü burada bırakıp asıl konuya dönelim. Bizim mazlumca feryadımız kıyamette Hz. Peygamber'in (s.a.a) karşısında etkili olacaktır.

Ayrıca yaş açısından büyük olduğu için Ebu Bekir'in hilâfete daha layık olduğunu söylemeniz çok ilginçtir. Maalesef önceki geceler kesin aklî ve naklî delillerle, icma ve yaş büyüklüğü delilini çürütmüş olduğum hâlde yeniden konuyu gündeme getirdiniz. Toplantının vaktini almak istiyorsunuz, önceki geceler yeterli açıklamada bulunmama rağmen yine de sizi cevapsız bırakmak istemiyorum. Nasıl olur da insanlar siyaset için yaşın büyük olması gerektiğini anlamışlar da, haşa Allah-u Teala ve Peygamber'i bunu anlamamış ve bu yüzden de Berâat (Tevbe) Suresi'nin ilk ayetini tebliğ etme görevini Ebu Bekir'den alarak genç olan Ali'ye vermiştir!!

Nevvab: Kible sahip (alicenap)! Af edersiniz yine sözünüzü kestim, bu olayı müphem bırakmayınız, geçen geceler de bu konuya değindiniz. Lütfe şimdi söyleyin Peygamber (s.a.a) nerede ve niçin Ebu Bekir'i (r.a) bu

1- Yukarıda geçen ve benzeri ilginç fertvalarla ilgili şu kaynaklara bakabilirsiniz: Ebu Şeybe, *el-Musannaf*, c.4, s.179; *Ravzatu'l-Cennat*; c.8, s.169; *el-Fıkhu Ale'l-Mezahibi'l-Erbaa*, c.1, s.68; İbn Hazm, *el-Muhalla*, c.11, s.373 ve c.12, 196; Alusî, *Tefsir*, c.10, s.224 ve c.15, s.419; Kurtubî, *Tefsir*, c.14, s.55 ve c.13, s.59; *el-Fetava el-Hindiyye*, c.2, s.150 ve c.15, s.165; Cassas, *Ahkâmu'l-Kur'ân*, c.2, s.178; İbn Kudame, *el-Muğni*, c.9, s.52 ve c.17, s.359...

görevden alarak, Ali'ye (k.v) havale etmiştir? Çünkü biz buradaki âlimlerimize sorduğumuzda "önemli bir iş değildi" diyerek açık bir cevap vermediler. Lütfen muammanın çözülmesi için apaçık beyanda bulununuz.

Berâat Suresi'nin Mekke Halkına Tebliğ Edilmesinde Ebu Bekir'in Azledilip Ali'nin Nasbedilmesi

Davetçi: Şîî ve Sünnî bütün tarihçilerin rivayet ettiğine göre Kurân-ı Kerim'in 9. suresi olan Berâat Suresi'nin ilk ayetleri nazil olunca Peygamber (s.a.a) Ebu Bekir'i çağırarak Berâat Suresi'nin ilk 10 ayetini ona verdi ve Mekke'de Hac mevsiminde, Mekke halkına okumasını emretti. Ebu Bekir yoldayken Cebraîl (a.s) nazil olarak, Hz. Peygamber'e (s.a.a) şöyle dedi:

"Allah-u Teala sana selâm ediyor, senin risaletini ancak sen veya senden olan birisi eda edebilir."

Bu yüzden Peygamber (s.a.a) Hz. Ali'yi (a.s) çağırdı ve onu bu büyük işle görevlendirerek şöyle buyurdu:

"Git, Ebu Bekir'i nerede görürsen Beraat ayetlerini ondan al, kendin Mekke'ye götür ve Mekke müşriklerine oku."

Hz. Ali hemen hareket ederek Zi'l-Huleyfe'de Ebu Bekir'e ulaştı, ona Hz. Peygamber'in (s.a.a) mesajını ilettili. Ayetleri ondan alarak Mekke'de Hz. Peygamber'in (s.a.a) risaletini tebliğ etti. Ayetleri Mekkelilere okudu ve sonra Medine'ye dönerek Hz. Peygamber'in (s.a.a) huzuruna vardı.

Nevvab: Bu olay bizim muteber kitaplarımızda yer almış mıdır?

Davetçi: Arz ettiğim gibi, bu konuda ümmet icma etmiştir. Şîî ve Sünnî tarihçiler bu olayı ittifak hâlinde kaydetmişlerdir. Ama emin olmanız için şu anda aklımda olan birkaç kitabı sizlere aktarayım ki gerçekler açıkça ortaya çıksın.

Buharî *Sahih* c.4 ve 5'de, Abdi *Cem'un Beyne's-Sihahi's-Sitte* c.2'de, Beyhakî *Sünen* s.9 ve 224'de, Tirmizî *Cami'* c.2 s.135'de, Ebu Davud *Sünen*'de, Harezmi *Menakib*'da, Şevkanî *Tefsir* c.2, s.319'da, İbn Meğazilî *Fezail*'de, Muhammed b. Talha *Metalibu's-Süul* s.17'de, Şeyh Süleyman Belhî *Yenabiu'l-Mevedde* 18. Bab'da, (muhtelif yollarla Ehli-sünnet âlimlerinden naklen), Taberî *Riyazu'n-Nazire* s.147'de ve *Zehairu'l-Ukba* s.69'da, Sibti b. Cevzî *Tezkire* s.22'de, İmam Nesaî *Hasaisu'l-Alevi* s.14'de (bu Bab'da altı hadis ri-

vayet etmiştir), İbn Kesir *Tarih-u Kebir* c.5, s.38 ve c.7, s.357'de, Askalânî *İsabe* c.2, s.509'da, Celaluddin Süyûtî *Dürri'l-Mensur* c.3, s.208 Berâat Sure-si'nin ilk ayetinin tefsirinde, Taberî *Camiu'l-Beyan* c.10. s.41'de, imam Sa'le-bî *Keşfu'l-Beyan*'da, İbn Kesir *Tefsir*, c.2, s.333'de, Alûsî *Ruhu'l-Meani* c.3, s.268'de, İbn Hacer *Savaik* s.19'da, Heysemi *Mecmau'z-Zevaid* c.7, s.29'da, Muhammed b. Yusuf *Kifayetu't-Talib*'in 62. babının125. sayfasında (Ebu Bekir'den, Hâfız EbîNuaym'den, Hâfız Dimaşki'nin *Müsned*'inden farklı yollarla müsned olarak naklen), imam Ahmed Hanbel *Müsned* c.1, s.3 ve 101'de, yine c.3, s.283'de, yine c.4, s.164'de, Hâkim *Müstedrek-i Kitab-i Meğazi* c.2, s.51'de, yine aynı kitab c.2, s.331'de, Mevlâ Ali Muttaki *Kenzu'l-Ummalc.*1, s.246 ila 449'da ve c.6, s.104 Fezail-u Ali'de, tevatür olarak bu olayı rivayet etmiş ve sıhhatini onaylamışlardır.

Seyyid Abdulhayy:Hz. Peygamber'in (s.a.a) bütün fiil ve sözleri Allah-u Teala tarafındandır. O hâlde neden önce bu görevi Ali'ye (k.v) vermedi de Ebu Bekir'e verdi ve sonra da Allah'ın emriyle Ali gidip Ebu Bekir'i yolun yarısından geri çevirdi?

Davetçi: Bu olayın asıl sebebi noktasında kitaplarımızda hiçbir sebep beyan edilemediği için, biz de bir şey demiyoruz. Ama şahsî görüşüme göre bu olay da Hz. Ali'nin (a.s) makamını başkalarına ispat etmek için gerçekleşmiştir, ki siz de 1340 yıl sonra kalkıp siyaset ve yaş büyüklüğü sebebiyle Ebu Bekir'in hilâfete daha layık olduğunu söylemeyesiniz. Eğer başta bu görevi Ali'ye (a.s) vermiş olmuş olsaydı, sıradan bir iş sayılırdı ve sizler için bu hadis sebebiyle Ali'nin (a.s) faziletlerini ispat edemezdik. Sizler Hz. Ali'nin hilâfet makamındaki faziletini ispat eden her hadisi, anlamsız tevillerle çok gülünç de olsa tevil ediyorsunuz.

İşte böylece Hz. Ali'nin (a.s), yaşı küçük olmasına rağmen diğer yaşı büyük kimselerden daha faziletli ve öncelikli olduğu anlaşmış oldu.

Hz. Peygamber (s.a.a) ilk önce ayetleri Ebu Bekir'e teslim ediyor, Ebu Bekir yola çıktıktan sonra Hz. Ali'yi (a.s) onun ardından göndererek o ayetleri ondan alıp kendisinin o mesajı iletmesini istiyor, Ebu Bekir bu işin sebebini Hz. Peygamber'den (s.a.a) sorunca, Allah-u Teala tarafından bu işle görevlendirildiğini, kendisinin veya kendisinden olan birinin bu mesajı halka iletmesinin gerekliliğini beyan ediyor. Binaenaleyh Ebu Bekir'in yolun yarısından döndürülerek bu görevden azledilmesi ve Hz. Ali'nin (a.s) bu görevi üstlenme makamına atanması, onun diğer kimselerden daha

üstün ve daha öncelikli olduğunu ispat etmektedir.

Yine bu olay, Allah-u Teala'nın risaletinin, yani nübüvvet ve hilâfetin, yaşlılık ve gençlikle ilgisi olmadığını ispat etmektedir. Kısacası burada kıldan ince binlerce nükte vardır.

Eğer Ebu Bekir'in ilk halife olmasının nedeni siyasetçiliği ve yaşlılığı olmuş olsaydı, böylesine mukaddes bir işten alıkonmazdı. Çünkü risalet tebliği sadece Hz. Peygamber'e ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) halifesine özgüdür.

Seyyid: Bazı rivayetlerde Ebu Hureyre'den şöyle nakledilmiştir: "Ali (k.v) Ebu Bekir'le (r.a) birlikte Mekke'ye gitmekle görevlendirildi. Ebu Bekir insanlara hac merasimini öğretecek, Ali de Beraat Suresi'ni kıraat edecekti. Dolayısıyla her ikisi de risaleti tebliğ etmede eşit konumdadır."

Davetçi: Evvela, bu rivayet Ebu Bekir taraftarlarınca uydurulan bir rivayettir. Çünkü başkaları bunu rivayet etmemiştir. Ayrıca Ebu Bekir'in azledildiği ve Ali'nin (a.s) bu risaleti tebliği için gönderildiği hususunda ümmet ittifak etmiştir. Dost-düşman herkes, Sihah ve Müsnedlerde, tevatür haddinde bunu kaydetmiştir. Şüphesiz tevatür haddine varan birçok sahih hadislere dayanmak, ümmetin ittifak etmiş olduğu bir konudur. Eğer haber-i vahid olan bir rivayet birçok sahih rivayetlerle çelişirse, hadisçilerin ve usulcülerin kaidesi gereği onun terk edilmesi gerekir. Bu haber-i vahid sahih bile olsa zanna dayanır. Dolayısıyla zanna dayanan bir hadise isnat edip malum olan bir hadisi terk etmek câiz değildir.

Dolayısıyla Ebu Bekir'in azledilmesi, Ali'nin (a.s) bu işle görevlendirilmesi, Ebu Bekir'in hüzn içinde Medine'ye geri dönmesi, Hz. Peygamber'in (s.a.a) onunla konuşup kendisine teselli vermesi ve Allah'ın emri olduğunu söylemesi kesin hususlardandır.

Ayrıca bu olay öncelik hakkının yaşla bir ilgisinin olmadığını da ispat etmiştir. Aklî ve naklî deliller ümmet arasında öncelik hakkının ilim ve takva ile olduğunu göstermektedir. İlim, fazilet ve takva açısından üstün olanlar toplumda öncelik hakkına sahiptir. Nitekim o da şöyle buyurmuştur: "*İnsanlar ölüdür, ilim ehli ise diridir.*"

Peygamber (s.a.a) işte bu yüzden Ali'yi (a.s) diğerlerinden öne geçirerek şöyle buyurmuştur. "*Ali benim ilim kapımdır.*" O hâlde Hz. Peygamber'in (s.a.a) ilim kapısı diğerlerinden daha üstün ve öndedir.

Elbette Hz. Peygamber'e (s.a.a) itaat etmede sebat gösterenler, faziletli

kimselerdir. Biz de sahabenin faziletini inkâr etmiyoruz. Ama onların fazileti asla Hz. Peygamber'in (s.a.a) ilim kapısıyla karşılaştırılmaz. Zira onun makam ve mertebesi üstünlük-yücelik makamıdır.

Eğer sahabeden birisinin öncelik hakkı olmuş olsaydı, Peygamber (s.a.a) ümmete ona uymasını emrederdi. Şüphesiz bu tür İlahî emirlerin yaşlılık ve gençlikle bir ilgisi yoktur. Allah-u Teala kimi bu makama layık görürse ister genç isterse yaşlı olsun, ümmete ona itaat etmeyi emreder.

Hz. Peygamber'in (s.a.a) Hz. Ali'yi Kadılık ve Halkın Hidayeti İçin Yemen'e Göndermesi

Nitekim büyük âlimleriniz, Hz. Ali'nin (a.s), hidayetleri ve aralarında hüküm vermesi için Yemen'e gönderilmesini detaylıca rivayet etmişlerdir. Özellikle de İmam Nesaî, *Hasaisu'l-Alevi*'de bu babda altı hadis rivayet etmiştir. Rağıb İsfahanî *Muhazaratu'l-Üdeba* c.2, s.212'de ve diğerleri senetleriyle kısa olarak şöyle rivayet etmişlerdir:

Peygamber (s.a.a) Hz. Ali'yi, kadılık ve halkın hidayeti için Yemen'e göndermek isteyince, Hz. Ali (a.s), "Ben gencim beni nasıl kavmin yaşlılarına gönderiyorsun?" dediğinde, Hz. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdular: "Allah-u Teala, kalbini (kadılık ilmine) hidayet edecek, dilini ise sabit kılacaktır."

Eğer yaşlılık öncelik hakkı olmuş olsaydı, Ebu Bekir gibi yaşlı sahabîlere rağmen neden Hz. Ali'yi (a.s), hidayetleri ve aralarında kadılık yapması için Yemen halkına gönderdi?

Dolayısıyla bundan anlaşıldığı gibi insanları hidayet etmede ve onların arasında kadılık yapmada, yaşlılığın ve gençliğin hiçbir etkisi yoktur. Sadece ilim, fazilet, takva ve özel bir nass gereklidir. Kur'ân-ı Kerim'de ve rivayetlerde böyle bir nass sadece Hz. Ali için vardır.

Hz. Peygamber'den (s.a.a) Sonra, Hz. Ali (a.s) Ümmetin Hidayetçisi İdi

Nitekim Ra'd Suresi 7. ayette şöyle buyurulmuştur: "Sen ancak bir uyarıcısın ve her toplumun bir hidayet önderi vardır."

Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonra ümmetin rehberi Hz. Ali ve Ehlibeyt'tir. Nitekim İmam Sa'lebî *Keşfu'l-Beyan* tefsirinde, Taberî kendi tefsirinde, Muhammed b. Yusuf *Kıfayetu't-Talib* 62. Bab'da (İbn Asakir'in tarihinden müsned olarak naklen), Şeyh Süleyman Belhî *Yenabiu'l-Mevedde*'nin 26. ba-

bının sonunda Sa'lebî, Himvinî, Hâkim Ebu'l-Kasım Haskani, İbn Sabbağ Malikî, Mir Seyyid Ali Hemedânî'den naklen, onlar da İbn Abbas, Hz. Ali (a.s) ve Ebu Bureyde Eslemi'den farklı tabirlerle on bir rivayet nakletmektedirler. Onların hepsinin özeti şöyledir:

Bu ayet nazil olunca Peygamber (s.a.a) elini göğsüne dayayıp; "Ben bir uyarıcıyım." buyurdu. Sonra da elini Ali'nin (a.s) göğsüne dayayıp; "Sen hidayet önderisin; doğru yola hidayet olanlar seninle hidayeti bulur." buyurdular.

Eğer başkaları hakkında da böyle naslar olmuş olsaydı, biz de onlara uyardık. Ama sadece Ali (a.s) hakkında olduğu için genç ve yaşlılığa bakmadan ona uymak zorundayız.

Hz. Ali'nin Karşısındaki Desiseler ve Hakikî Siyasetle Mecazî Siyaset Arasındaki Fark

Sizin, "Ali'nin (a.s) genç ve tecrübesiz olduğuna, hilâfet gücüne sahip olmadığına, 25 yıl sonra hilâfete geçince de siyasetsizliği sebebiyle birçok kanların döküldüğüne ve isyanların baş gösterdiğine" dair sözünüze gelince... Bilemiyorum bu beyanınız kasıtlı mı, unutkanlıktan mı, yoksa atalarınıza uyduğunuzdan mıdır? Aksi takdirde âlim ve dikkatli bir insan asla böyle bir şey söylemez.

Siyasetten maksadınız nedir bilemiyorum. Eğer maksat kendi makam ve mevkisini korumak için baş vurulan iftira, yalan, hile ve desiseyse, itiraf edeyim ki Hz. Ali (a.s) böyle bir siyasete sahip değildi ve asla böyle bir siyasetçi olmamıştır. Çünkü bunlar siyasetin gerçek mânâsı değildir; aksine kötülük, hile, hokkabazlık ve desisedir. Makam düşkününden dolayı insanlar kendi konumlarını korumak ve hedeflerine ulaşmak için bundan istifade etmektedirler.

Gerçek siyaset, adalet ve infafla her şeyi yerli yerine oturtmaktır. Bu tür siyaset, mevki düşkünü olmayan kimseler nezdinde bulunmaktadır. Bunlar sadece hakkın icrasını isterler. Hz. Ali (a.s) de hak, gerçek, adalet, insaf ve sadakat ehli olduğu için başkalarında olan o kötü anlamdaki siyasetten münezzehtir.

Nitekim daha önce dediğim gibi Hz. Ali (a.s) hilâfete geçince hemen bütün valilerini ve memurlarını azletti. Amcası oğlu Abdullah b. Abbas, bütün bölgelerin valileri ve memurları kendisine teslim oluncaya kadar bu

hükmü askıya almasını ve tedricen uygulamasını söylediye de Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu:

"Zahirî siyaseti korumak için iyimser düşünüyörsünüz, ama hiç biliyörsünüz ben o zâlim vâlileri yerlerinde bıraktığım ve zahiri siyaset gereği onlara râzı olduğum zaman yaptıkları bütün işlerden ben de Allah-u Teala katında sorumlu olacağım ve hesap günü cevap vermem gerekecek. Kesin bilin ki Ali asla böyle bir şey yapmaz."

Bu yüzden adaleti korumak için hemen hâkimleri azletti ve bundan dolayı da Muaviye, Talha, Zübeyr ve diğerleri isyan ettiler. Muhalefet bayrağı yükselterek heva ve hevesleri üzere kan döktüler.

Taberî kendi tarihinde, İbn Abdurrabbih *Ikdu'l-Ferid*'de, İbn Ebî'l-Hadid ise *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nde açıkça kaydetmişlerdir ki Hz. Ali defalarca şöyle buyurmuştur:

"Eğer din, takva, adalet ve insafı gözetmeseydim, bütün Araplardan daha zeki, kurnaz ve dahi olurdu."

Beyler yanlış düşünüyörsünüz, boş lafların etkisinde kalıyörsünüz. Hz. Ali (a.s) dönemindeki isyanların ve dağılmaların Hz. Ali'nin siyasetsizliğinden kaynaklandığını mı düşünüyörsünüz? Halbuki durum böyle değildi. Aksine birtakım deliller vardı ki, vakit dar olduğundan dolayı sorunun açıklığa kavuşması için onlardan sadece bazısına işaret edeceğim.

Hz. Ali'nin Hilâfeti Dönemindeki Kıyamların Sebepleri

Evvela, yirmi beş yıla yakın bir zaman boyunca, insanlar Hz. Ali'ye (a.s) düşmanlık ve kinle terbiye edildiler. Dolayısıyla bir anda onun hilâfeti ni kabul edemezlerdi. Nitekim hilâfetin ilk günlerinde eşraftan birisi mescide girip Hz. Ali'nin (a.s) minberde olduğunu görünce yüksek sesle şöyle demişti: "Halife Ömer'in yerine minberde Ali'yi gören gözlerim kör olsun."

İkinci olarak, dünya düşkünü insanlar, onun adaletini kabul edemiyorlardı. Özellikle de Osman zamanında Emevî valileri mutlak bir özgürlük içindeydi, dolayısıyla kendi arzu ve isteklerini temin edecek birinin iş başına gelmesini istiyorlardı. Nitekim Muaviye döneminde bütün arzuları gerçekleşti ve dünyevî hedeflerine ulaştılar.

İlk başta Hz. Ali'ye (a.s) biat eden Talha ve Zübeyr, Hz. Ali'den istedikleri makamları elde edemeyince hemen biatlerini bozup Cemel ve Basra fitnesini çıkardılar.

Üçüncü olarak, dikkatle tarihi incellerseniz ve insafıca hüküm verirsiniz, Hz. Ali'nin (a.s)hilâfetinin ilk günlerinde insanları fitne ve fesada teşvik edenin, kan dökmeye çağırının kim olduğunu açıkça görürsünüz. Şüphesiz ki bu kimse Aişe'dir. Sünnî ve Şîî bütün muhaddislerinizin ve tarihçilerin yazdığı üzere Aişe, evden çıkmamasını emreden Hz. Peygamber'e (s.a.a) muhalefet ederek deveye binip Basra'ya gitmiş, fitne fesat çıkarmış, birçok Müslüman'ın kanunun dökülmesine sebep olmuştur.

Dolayısıyla bu fitne ve fesatların nedeni Hz. Ali'nin (a.s) siyatsizliği değildi, aksine 25 yıl boyunca kin içinde yaşayanlar, Aişe'nin düşmanlığı ve dünya perestlerin arzuları bütün bu fitne ve fesatlara neden olmuş ve haksız yere kan dökmüştür.

Ayrıca tarihe bakmadan iç savaşların ve dökülen kanların Hz. Ali'nin (a.s) siyatsizliğinden kaynaklandığını zannediyorsunuz. Halbuki aslında bütün zâhirî savaşların ve dökülen kanların sebebi Aişe idi. Hz. Peygamber'in (s.a.a) bütün yasaklamalarına rağmen Hz. Ali'nin (a.s) karşısında kıyam etmiş, savaşların ve dökülen kanların sebebi olmuştur.

Eğer Aişe kıyam etmeseydi, hiç kimse onun karşısında kıyam edemezdi. Zira Peygamber (s.a.a) açıkça şöyle buyurmuştur: "*Ali ile savaşan benimle savaşmıştır.*" Dolayısıyla insanları cesaretlendiren ve Hz. Ali (a.s) ile savaşan Aişe idi. Aişe Cemel savaşını başlatarak ve Hz. Ali'ye kötü laflar ederek halkı cesaretlendirdi.

Hz. Peygamber'in (s.a.a) Basra, Siffin ve Nehrevan Savaşlarını Bildirmesi

Ayrıca Hz. Ali'nin (a.s) münafıklarla ve Basra, Siffin ve Nehrevandaki muhaliflerle yaptığı savaşları, Hz. Peygamber'in (s.a.a)kâfirlerle savaşları gibiydi.

Şeyh: Nasıl olur da Müslümanlarla savaşmak müşriklerle savaşmak gibi sayılabilir?

Davetçi: Çünkü Ahmed b. Hanbel *Müsned*'de, Sibte b. Cevzî *Tezkire*'de, Süleyman Belhî *Yenabiu'l-Mevedde*'de, İmam Nesâî *Hasaisu'l-Alevî*'de, Mu-

hammed b. Talha *Metalibu's-Süul*'de, Muhammed Ebu Yusuf *Kifayetu't-Talib* 37. Bab'da, İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-BelâğâŞerhi* c.1, s.67'de rivayet etmiş olduğu üzere, Peygamber (s.a.a) Ali'nin (a.s) yaptığı savaşları, Nâkisîn, Kâsîtin ve Mârikîn savaşları diye adlandırmıştır. Nâkisîn'den maksat Talha Zübeyr ve etrafındaki kimselerdir. Kasîtin'den maksat Muaviye ve taraftarlarıdır, Mârikîn'den maksat ise Nehrevan Hâricîleri'dir. Bunların hepsi de bağı ve isyancıydı. Katledilmeleri farzdı. Peygamber (s.a.a) bu savaşları haber vermiş ve onlarla savaşmayı emretmiştir.

Nitekim Muhammed b. Yusuf *Kifayetu't-Talib* 37. Bab'da müsned olarak Said b. Cübeyr'den, o da İbn Abbas'dan Hz. Peygamber'in (s.a.a) Ümmü Seleme'ye şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir:

"Bu Ali b.Ebî Talib, eti benim etim, kanı benim kanımdır. Onun bana nisbeti, Harun'un Musa'ya olan nisbeti gibidir; şu farkla ki benden sonra Peygamber olmayacaktır. Ey Ümmü Seleme, bu Ali Müminlerin emiri, Müslümanların efendisi, ilmimin hazinesi, vasim ve kendisinden girilen ilim kapımdır. O benim dünya ve ahirette kardeşimdir, yüce makamda benimle birlikte. O Kâsîtin, Nâkisîn ve Mârikîn ile savaşacaktır."

Muhammed b. Yusuf daha sonra bu hadis hakkında görüşünü belirterek şöyle diyor: "Bu hadiste Peygamber (s.a.a) Hz. Ali'nin üç grupta savaşacağını haber vermiştir. Hz. Peygamber'in (s.a.a) vaadi haktr. Ali'ye (a.s) bu üç grupta savaşmasını emretmiştir. Nitekim Mihnef b. Suleym şöyle diyor:

"Ebu Eyyub Ensârî bir orduyla savaşa hazırlandı, ben ona şöyle dedim: Ey Eba Eyyub Ensârî, sen Hz. Peygamber'in (s.a.a) yanında müşriklerle savaştn, şimdi de Müslümanlarla savaşa mı hazırlanıyorsun? Bana şöyle cevap verdi: Peygamber (s.a.a) bana Nâkisîn, Kâsîtin ve Mârikîn ile savaşmamı emretmiştir."

Hz. Ali'nin (a.s) bu üç grupta yaptığı savaşın kâfir ve müşriklerle yaptığı savaş gibi olduğunu söylemem de bizzat âlimlerinizin rivayet etmiş olduğu bir rivayette yer almıştır. Örneğin, İmam Nesaî, *Hesaisu'l-Alevi* 155. Hadis'de (Ebu Said Hudrî'den müsnedolarak), Süleyman b. Belhî *Yenabi* s.59 12. Bab'da *Cemu'l-Fevaid*'den, o da Ebî Said'den şöyle rivayet etmektedir:

Biz sahabelerle oturmuş Hz. Peygamber'i (s.a.a) bekliyorduk, Peygamber (s.a.a), ayakkabı tasması kopmuş bir hâlde bize geldi, ayakkabısını

Ali'ye verdi, Ali ayakkabıyı tamir ederken Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdular:

"Ben müşriklerle Kur'ân-ı Kerim'in tenzili hakkında savaştığım gibi, sizden biri de Kur'ân-ı Kerim'in tevili hakkında savaşacak kimdir?"

Ebu Bekir, "Bu ben miyim?" diye sordu. Peygamber (s.a.a); "Hayır." buyurdu. Ömer, "Bu ben miyim?" dedi. Peygamber (s.a.a); "Hayır" dedi. Daha sonra şöyle buyurdu: "O kimse, ayakkabımı tamir edendir(yani Ali'dir)."

Bu hadis, Hz. Ali'nin (a.s) savaşlarının hak üzere yapılan cihat olduğunu, Kur'ân-ı Kerim'in apaçık gerçeği, tenzili ve manasının korunması için olduğunu açıkça göstermektedir. Nitekim Hz. Peygamber'in (s.a.a) savaşları da Kur'ân-ı Kerim'in tenzili ve zahirinin korunması için olmuştur.

Hz. Ali'nin (a.s) yaptığı üç savaş, Hz. Peygamber'in (s.a.a) de buyurduğu gibi Müslümanlarla yapılan savaş değildi. Aksi takdirde Peygamber (s.a.a) savaşmayı emretmez, hatta nehyederdi. Onları Nâkisîn, Kâsîfîn ve Mârikîn diye adlandırmazdı. Dolayısıyla bu onların mürtet olmalarının, Kur'ân karşısında kıyam etmelerinin ve müşrikler gibi Kur'ân'a karşı savaşmalarının en büyük delilidir. O hâlde Hz. Ali'nin (a.s) savaşları siyasetsizliğinden değildir. Aksine muhaliflerinin Hz. Peygamber'e (s.a.a) itaatsizliğinden ve nifaklarından kaynaklanmıştır.

Siz Hz. Ali'nin (a.s) beş yıllık hükümetini adalet üzere ve insafıca inceleyecek ve ülke idaresi için verdiği hükümleri gözden geçirecek olursanız (örneğin, Malik-i Eşter, Muhammed b.Ebî Bekir, Osman b. Hanif, Abdullah b. Abbas, Kasım b. Abbas'a verdiği emirleri ve tâlimatları *Nehcü'l-Belâğ'a* da da yer almıştır.) Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonra Hz. Ali gibi âdil bir siyasetçinin henüz dünyaya gelmediğini kabulleneceksiniz. Hz. Ali'nin (a.s) dost ve düşmanı herkes bunu kabul etmektedir. Zira Hz. Ali (a.s) muttakilerin İmamı, Allah'ın kitabını en iyi bilen, te'vil, nâsih, mensuh, muhkem, müteşabih, mücmel ve mufassal hükümlerini, gayb ve şühud âlemini en iyi tanıyan biriydi

Şeyh: Ben bu cümlenin mânâsını anlayamadım, Hz. Ali'nin (k.v) gayb ve şahadeti bildiğini beyan ediyorsunuz. Gayb ve şahadetten maksat nedir? Lütfen daha açık beyan ediniz?

Davetçi: Bu cümlede anlaşılmayacak bir şey yoktur. Enbiya ve evsiya Allah'ın verdiği feyizlerle insanlara gizli olan bazı sırları biliyordu. Elbette

her birisi davetleri için gerekli olduğu kadarıyla gaybî sırları biliyordu. Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonra böyle bir şeye sahip olan kimse Hz. Ali (a.s) idi.

Şeyh: Aşırı Şîî Müslümanların bu görüşlerine, sizin de sahip olmanızı doğrusu beklemiyordum.

Sizin bu sözünüz de sahibinin râzı olmadığı bir sözdür; zira kullardan hiçbirisinin gaybî ilmi konusunda herhangi bir ilmi olamaz.

Davetçi: Sizin bu sözünüz de bilerek veya bilmeyerek tekrarladığınız atalarınızın sözleridir. Biraz dikkat edecek olursanız anlarsınız ki, enbiya ve evsyanın gayb ilmini bilmesinin aşırılıkla bir ilgisi yoktur. Bu onlar için sıradan bir şeydir. Nitekim aklın, naklin ve Kur'ân-ı Kerim'in açık hükümleri de bunu ifade etmektedir.

Şeyh: Kur'ân'a işaret etmekle hata ediyorsunuz; zira Kur'ân sizin dediğinizin tam tersini ifade etmektedir.

Davetçi: Hangi ayetin aksini ifade ettiğini beyan ederseniz sevinirim.

Şeyh: Kur'ân'da birçok ayet bunu ifade etmektedir. Örneğin, En'âm Suresi, 59. ayette şöyle buyurmaktadır:

"Gaybın anahtarları Allah'ın yanındadır, onları O'ndan başkası bilmez. Karada ve denizde olanların tümünü O bilir; O'nun ilmi dışında bir yaprak bile düşmez. O yerin karanlıkları içindeki tek bir tane yi bile bilir. Yaş ve kuru ne varsa hepsi apaçık bir kitaptadır."

Bu ayet, Allah'tan başka hiç kimsenin gaybı bilmediğinin apaçık bir delilidir. Her kim gayb ilmini Allah'tan başka birisine isnat ederse aşırılığa düşmüştür ve zayıf bir kulu Allah'ın sıfatlarına ortak kılmıştır. Halbuki Allah-u Teala ortağı olmaktan münezzehtir. Hz. Ali'nin (a.s) gayb ilmini bildiğini söylemekle onu, Allah-u Teala'ya ortak kılmış olursunuz ve Hz. Peygamber'den (s.a.a) yüce kılmış sayılırsınız. Zira Peygamber (s.a.a) bile defalarca kendisinin bir insan olduğunu söylemiş, gayb ilmini sadece Allah'ın bildiğini ifade etmiş ve gayb ilmini bilmekten aciz olduğunu ifade etmiştir. Nitekim Kehf Suresi 110. ayette şöyle buyurulmaktadır:

"De ki: Ben, yalnızca sizin gibi bir beşerim, (şu var ki) bana, vahiy olunuyor. Şüphesiz ilâhınız sadece bir ilâhtır."

Yine A'râf Suresi, 188. ayette şöyle buyurulmaktadır:

"De ki: Ben, Allah'ın dilediğinden başka kendime herhangi bir fayda veya zarar verecek güce sahip değilim. Eğer ben gaybı bilseydim elbette daha çok hayır yapmak isterdim ve bana hiçbir fenalık dokunmazdı. Ben sadece inanan bir kavim için bir uyarıcı ve müjdeleyiciyim."

Yine Hûd Suresi, 31. ayette şöyle buyurulmaktadır:

"Ben size, 'Allah'ın hazinelerini benim yanımdadır.' demiyorum, gaybı da bilmem."

Yine Neml Suresi, 65. ayette şöyle buyurulmaktadır:

"De ki: Göklerde ve yerde, Allah'tan başka kimse gaybı bilmez ve onlar ne zaman diriltileceklerini de bilmezler."

Halbuki bu ayetlerin de açıkça belirttiği gibi bizzat Peygamber (s.a.a) gayb ilmini bilmediğini beyan ediyor ve gayb ilminin Allah-u Teala'ya mahsus olduğunu ifade ediyor. Siz nasıl Ali'ye (k.v) böyle bir ilmi isnat ediyorsunuz. Dolayısıyla onu Hz. Peygamber'den (s.a.a) üstün tutuyorsunuz. Âl-i İmrân Suresi'nin 179. ayetinde de şöyle buyurmuştur:

"Bununla beraber Allah size gaybı da bildirecek değildir."

O hâlde hangi delile göre gayb ilmini Allah'tan başka birisine isnat ediyorsunuz? Ali'yi (k.v) Allah-u Teala'ya ortak koşmanız aşırılık değilse, o hâlde aşırılık nedir?"

Davetçi: Sizin başta söyledikleriniz doğrudur, hepimizin inandığı şeydir. Ama aldığınız sonuç asla doğru değildir.

Gayb İlmi Allah-u Teala Tarafından Peygamberlere ve Vasilere Bildirilmektedir

Gayb ilmini sadece Allah'ın bildiği, gayb ilminin anahtarlarının Allah'ın nezdinde olduğu ve Kehf Suresi'nin son ayeti hükmü gereği bütün evliya ve evsiyanın şekil açısından diğer insanlar gibi olduğu, ayrı bir fazlalığa sahip olmadığı doğrudur. Şia da bu inançtır, okuduğunuz ayetlerin her biri kendi yerinde doğrudur. Ama okuduğunuz Hûd Suresi'nin ayeti Hz. Nuh ile ilgilidir. Peygamberimiz (s.a.a) ile ilgili olanına gelince, müşrik ve kâfirler Hz. Peygamber'den (s.a.a) gaybtan bir hazine istediklerinde veya gayb ilmini neden bilmediklerini sorduklarında En'am Suresi, 50. ayette

onlara şöyle cevap vermektedir:

"De ki: Ben size, Allah'ın hazineleri benim yanımdadır, demiyorum. Ben gaybı da bilmem. Size, 'Ben bir meleğim' de demiyorum. Ben sadece bana vahiy olunana uyarım."

Bu ayetin nazil olmasından maksat, câhillerin arzularına engel olmak ve uluhiyet ve risalet makamının onların elinde bir oyuncak hâline düşmekten çok daha yüce olduğunu bildirmektir.

Bizim, peygamberlerde ve vasilerde olduğunu söylediğimiz gayb ilmi Allah'ın sıfatlarına ortak olma mânâsında değildir. Allah-u Teala tarafından kendilerine nazil olan vahiy ve ilhamdır. Böylece önlerinden perdeleri kaldırmakta ve onlara apaçık gerçekleri açığa vurmaktadır. Bu daha iyi anlaşılсын diye biraz daha açıklama yapma gereği duyuyorum. Böylece düşmanlar yersiz yere Şîî Müslümanların inançlarına saldırmasın, iftirada bulunmasın, Şîî Müslümanları Allah'ın ilmine ortak kıldıkları iddiasıyla müşrik saymasınlar.

İlim İki Kısımdır; Zatî ve Arazî

Biz Şîî Müslümanların inancına göre ilim iki kısımdır: Zâtî ve ârâzî (ilineksel). Zâtî ilme asla ârâzî/ilineksel ilim nüfuz edemez. Bütünüyle Allah-u Teala'ya özgüdür. Biz de o ilmi sadece icmalen ispat edebiliriz, apaçık gerçeğini tasavvur edemeyiz. Yaptığımız takdir ve tabirler kelimelerin darlığındadır. Yoksa beşerin aklı bu zâtî ilmi asla tasavvur edemez.

İkinci kısım ise ârâzî/ilineksel ilimdir ki Peygamber (s.a.a), ümmet, İmam ve me'mum hiç kimse bir ilme bizzat sahip değildir. Onlara daha sonradan ihsan edilmektedir. Bu tür ârâzî/ilineksel ilimler iki kısımdır. Tahsilî/kesbî ve Ledünnî/Vehbî... Bu iki tür de Allah-u Tealanın rabbânî feyizlerindedir. Tahsil eden bir öğrenci Allah'ın feyzi olmaksızın bir yere varamaz. Ne kadar emek verse de âlim olamaz. Allah-u Teala teveccüh ederse ve öğrenci de okula gidip emek verirse, verdiği emek ölçüsünce feyiz elde eder. İkinci kısım ilineksel ilme de ledünnî ilim diyorlar. Yani vasıtasız feyiz elde edilmesini ifade ediyorlar. Tahsil ve söz telkini olmaksızın bizzat Allah-u Teala tarafından ihsan edilmektedir. Nitekim Kehf Suresi, 65. ayette şöyle buyurulmaktadır:

"Yine ona tarafımızdan bir ilim öğretmiştik."

Şiîlerden hiç kimse gayb ilmini bilmenin Peygamberin (s.a.a) veya İmam-
ların bir parçası olduğunu iddia etmemiştir. Yani İmam ve peygamberler
de Allah-u Teala gibi zâtları gereği bir ilme sahip değillerdir. Böyle bir id-
dia da bulunan kâfirdir. Biz Şiîler bundan uzağız. Ama bizim inandığımız
şu ki Allah-u Teala mecbur ve mahdud değildir, istediğini yapan ve mut-
lak kudret sahibidir. İrade etmiş olduğu takdirde kullarından istediğine
ilim ve kudret ihsan edebilir.

Ama bazen beşerî bir öğretmen de herhangi bir vesileyle, bazen de vesi-
lesiz ve aracısız feyiz vermektedir. O vasıtasız ilmi, ledünnî ve gaybî ilim
olarak adlandırıyoruz. Onlar okula gitmeden ve hiçbir öğretmen tutma-
dan İlahî feyzden nasiplenmektedirler. Şairin tabiriyle:

"Benim sevgilim okula gitmedi, yazı yazmadı.

Gamzeyle yüzlerce öğretmenin öğrencisi oldu."

Şeyh: Bu sözleriniz doğrudur. Ama Allah'ın iradesi doğal olmayan böyle
bir şeye taalluk etmez. Allah-u Teala gayb ilmini öğretmesiz kimseye ih-
san etmez.

Davetçi: Zaten yanlışınız da buradadır. Biraz olsun düşünmüyorsunuz.
Hatta bizzat kendi âlimlerinizin aksine sözler beyan ediyorsunuz. Hal-
buki konu açıklamaya bile gerek kalmayacak kadar apaçık ortadadır. Al-
lah'ın seçtiği enbiya ve evsiyasına kendileri için gerekli olan gayb ilmini
ih-san etmiş olduğu hususunda hiçbir şek ve şüphe yoktur.

Şeyh: Açıkça insanlardan gayb ilmini reddeden bu ayetler karşısında de-
liliniz nedir?

Davetçi: Biz de Kur'ân-ı Kerim'in bu ayetlerine muhalif değiliz; zira
Kur'ân-ı Kerim'in her ayeti özel bir şey için inmiştir. Durum gereği bazen
olumlu, bazen de olumsuz nazil olmuştur. Bu yüzden âlimler Kur'ân hak-
kında şöyle demiştir: "Kur'ân-ı Kerim'in ayetleri bazısı bazısını güçlendi-
rir/teşdit eder."

Bazen de sürekli Hz. Peygamber'den (s.a.a) mucize isteyen ve bununla
nübüvvet makamını oyuncak hâline getirmek isteyen kâfir ve müşrikler
karşısında nefy ayetleri nazil olmuştur. Ama konunun aslını ispat etmek
için de gerçekler ortaya çıksın diye ispat edici ayetler nazil olmuştur.
Alimlerinizin hatta yabancıların bile teveccüh etmiş olduğu birçok tarihi
ve Kur'ânî deliller vardır.

Şeyh:Kur'ân'da bu konuda olumlu ayetlerin olduğunu söylemeniz çok ilginçtir. Lütfen örnek verir misiniz?

Peygamber ve Vasilerin Gayb İlmini Bilmelerine Dair Kur'ân'dan Deliller

Davetçi: Şaşırmayınız, kendiniz de biliyorsunuz. Ama tasdik etmeniz lehinize değildir. Hilâfet makamını ispat konusunda sizi zor duruma düşürmekte veya atalarınıza uymanız sizi şaşkırtmaya zorlamaktadır. Evvela; Cin Suresi'nin 26-28. ayetlerinde şöyle buyurulmaktadır:

"O, gaybı bilir. Kendi gaybını (görülmez bilgi hazinesini) kimseye açık tutmaz (ona muttali kılmaz). Ancak, elçileri (peygamberleri) içinde râzı olduğu (seçtikleri kimseler) hariç. Çünkü O, bunun önünden ve ardından gözcüler gönderir ki böylece onların Rable-rinin gönderdiklerini hakkıyla tebliğ ettiklerini bilsin. (Allah) onların nezdinde olup bitenleri çepçevre kuşatmış ve her şeyi bir bir sayıp-tespit etmiştir."

Bu ayet Allah'ın seçtiği peygamberlere gayb ilmini verdiğinin en büyük delilidir.

İkinci olarak, Âl-i İmrân Suresi'nden okuduğunuz ayetin sadece baş tarafını okudunuz, sonunu kıraat etmediniz. Şimdi bizim sözümüzü ispat eden bu ayetin tümünü okumak istiyorum. Allah Teala buyuruyor ki:

"Bununla beraber Allah, size gaybı da bildirecek değildir. Fakat Allah, elçilerinden dilediğine ayırt eder. O hâlde Allah'a ve peygamberlerine iman edin. Eğer iman eder, takva sahibi olursanız sizin için de çok büyük bir ecir vardır."⁽¹⁾

Bu iki ayet açıkça Allah'ın seçtiği peygamberlerine kendi izniyle gayb ilmini bildirdiğini ifade etmektedir. Buradaki ilim Allah-u Teala'ya özgü olan gayb ilmi olmasaydı ayetteki "illa" (fakat, sadece) edatının bir anlamı olmazdı ve "**fakat Allah elçilerinden dilediğine**" diye buyurmazdı. Anlaşıldığı üzere burada bir istisna vardır. Ayrıca istisna etmiş olduğu kimselerin de elçiler yani peygamber ve vasiler olduğunu açıkça beyan etmiştir.

Nitekim Hûd Suresi, 51. ayette de şöyle buyurmaktadır:

1- Âl-i İmrân 179.

"(Resulüm!) İşte bunlar sana vahiy ettiğimiz gayb haberlerindedir. Bundan önce onları ne sen biliyordun, ne de kavmin."

Şura Suresi, 52. ayette de şöyle buyurmaktadır:

"İşte böylece sana da emrimizden bir vahyettik. Sen, kitap nedir, iman nedir bilmezdin. Fakat biz onu, kullarımızdan dilediğimizi kendisiyle doğru yola erıştirdiğimiz bir nur kıldık."

Eğer âlemde gayb ilminin Allah-u Teala tarafından ihsanı olmasaydı, o hâlde peygamberler nasıl işlerin gerçeğini haber veriyor ve insanları iç hayatlarından haberdar kılıyorlardı. Nitekim Al-i İmrân Suresi'nin 49. ayetinde Hz. İsa'nın İsrailoğulları'na açıkça şöyle dediğini haber vermektedir:

"Ayrıca evlerinizde ne yiyip ne biriktirdiğinizi size haber veririm."

İnsanların evinin içinden haber vermek gayptan haber vermek değil midir? Eğer bu konudaki bütün ayetleri burada okuyacak olursak, meclisin vaktini alırız. Örnek olsun diye bu kadar yeter sanırım.

Şeyh: Sizin bu tür görüşleriniz sebebiyle sahtekarlar ve hokkabazlar toplumda yaygınlaşmıştır. Bazıları gayptan haber verdiklerini iddia ederek toplumda birçok sefaletlere sebep olmaktadır. Halkı saptırarak onları apaçık gerçekten uzaklaştırmaktalar.

Gayp İlmini, Her Vesile ve Sebep İddia Edenler, Yalancıdırlar

Davetçi: Hak inançlar asla sefalete neden olmaz, insanları kötü yola düşüren cehalettir. Eğer Müslümanlar bilgili olsaydı, Hz. Peygamber'in (s.a.a) emirleri doğrultusunda ilmin ve âlimlerin peşinden gitseydi, özellikle Kur'ân'ı iyi bilseydi ve ilmin kapısı ilk günden kapanmamış olsaydı asla câhil insanların peşinden gitmez, her kurda ve tilkiye de yem olmazdı. Böylece Kur'ân-ı Kerim'in emriyle yola çıkarak sahtekarlara kanmazlardı. Zira ayette geçen "illa men'irtaza min resul" (Peygamberlerden râzı olunan hariç) tabiri, açıkça Allah-u Teala'ya özgü gayb ilminin, sebepsiz ve araçsız olarak sadece peygamberlere özgü kılındığına delâlet etmektedir.

Eğer bir kimse Peygamber (s.a.a) veya İmam olmadan Allah-u Teala'ya özgü gayb ilmine mazhar olduğunu iddia ederse, o kesinlikle iftiracı ve yalancıdır. Kur'ân'a uyan ârif ve âlim Müslümanlar, onların tarafına git-

mez ve asla onlara kanmazlar. Çünkü onlar Kur'ân ve Kur'ân'ın gerçek sahipleri olan Ehlîbeyt dışında hiç kimsenin peşinden gitmezler.

Özetle Hz. Peygamber (s.a.a) ve onun tertemiz vasileri dışında bu ümmetten her kim gayb iddiasında bulunursa ve her sebep ve vesileyle gayptan haber verdiğini iddia ederse sahtekar, hokkabaz ve yalancıdır.

Şeyh: Peygamberler vahiy nüzulünün merkezi olduğu için (sizin deyiminizle) gayb ilmine sahip olabilirler. Efendimiz Ali (k.v.) peygamber miydi veya bu işte peygamber ortağı mıydı ki gayb ilmini bilsin?

Peygamber ve Vasiler Gayp İlmini Biliyorlardı

Davetçi: Evvela, yine "sizin deyiminizle" diyerek mugâlâta ediyor veya hata ediyorsunuz. Neden "Allah'ın dediği gibi" demiyorsunuz da "sizin deyiminizle" diye ifade ediyorsunuz. Ben kendimden hiçbir şeye sahip değilim, hiçbir iddiada bulunmuyorum, sadece Kur'ân'ı naklediyor ve Kur'ân-ı Kerim'in gerçeklerini keşfetmeye çalışıyorum. Kur'ân-ı Kerim'in gerçek müfessiri olan Hz. Peygamber'e (s.a.a) uymaya gayret gösteriyorum.

İlk etapta Kur'ân'dan naklettiğim ayetler ışığında peygamberlerin gayb ilmini bildiğini söylediysem bunu bizzat kendi âlimleriniz de tasdik etmektedir. Onlar da Hz. Peygamber'den (s.a.a) bir sürü gaybi haberler rivayet etmişlerdir. Örneğin, İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhic*.1, s.67'de Hz. Peygamber'in (s.a.a) Hz. Ali'ye; "*Benden sonra Nâkisîn, Kâsîtin ve Mârikîn ile savaşacaksınız.*" sözünü rivayet ettikten sonra şöyle diyor:

"Bu rivayet de Hz. Peygamber'in (s.a.a) nübüvvet delillerinden biridir. Zira bu hadiste gayptan apaçık haber vermektedir. Nitekim bu rivayet yaklaşık 30 yıl sonra gerçekleşmiştir. Zira Nâkisîn'den maksat Cemel ehlidir, Talha Zübeyr ve Aişe Hz. Ali'ye (a.s) isyan ettiler. Kâsîtin ise Siffin ehli olan Muaviye taraftarlarıdır. Mârikîn ise dinden çıkan Nehrevan hâricîleridir."

Ayrıca Şîilerden hiç kimse Hz. Ali'nin (a.s) ve diğer Ehlîbeyt İmamları'nın peygamberliğini iddia etmemiştir. Aksine Hz. Muhammed'in (s.a.a) son bağımsız ve ortaksız bir peygamber olduğuna iman etmişiz, böyle bir inanca sapanları da kâfir ve batıl kabul ediyoruz.

Hz. Ali'yi (a.s) ve soyundan gelen on bir imamı, hak İmamlar ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) tayin etmiş olduğu halifeler ve vasiler olarak kabul edi-

yoruz. Allah-u Teala Hz. Peygamber'i (s.a.a) vasıtasıyla onları gayb sırlarına vâkif kılmıştır.

Biz de sıradan insanları âlemdeki gerçekleri görmekten mahrum kılan perdelerin enbiya ve vasilerinin gözünde olmadığına inanıyoruz. Allah-u Teala zaman ve mekan gereği sahip olduğu güçle lazım olduğu ve uygun gördüğü kadar gözlerinden perdeyi kaldırıyor ve onlara gayptan haberler veriyordu. Her ne zaman da uygun görmediyse perde düşüyor ve habersiz kalıyorlardı. Nitekim bazen açıkça bilmediklerini ifade ederek şöyle demişlerdir:

"Eğer ben (bağımsız olarak) gayb ilmini bilmiş olsaydım, mutlaka kendi hayırlarımı çoğaltırdım."

Yani ben kendiliğimden gayptan bir habere sahip değilim, sadece Allah-u Teala lütfeder ve perde kalkarsa haberdar olabilirim.

Şeyh: Peygamber (s.a.a) vasıtasıyla nerede gizli gerçeklerden haberdar kılınmışlardır?

Davetçi: Siz, naklettiğim Kur'ân ayetleri hükmü gereği Hz. Muhammed'in (s.a.a) Allah'ın resulü ve elçisi olduğunu kabul etmiyor musunuz?

Şeyh: İlginç şeyler soruyorsunuz, şüphesiz Hz. Muhammed (s.a.a) Allah'ın râzı olduğu son elçisidir.

Davetçi: O hâlde, "**Sadece Resullerinden seçtikleri dışında hiç kimse gaybi bilemez.**" ayetinin hükmü gereği Peygamber (s.a.a) gaybi bilmektedir. Çünkü bu ayete göre gaybı bilen Allah-u Teala kendi gayp ilminden dilediği kadarını Peygamberlerden seçtiğine ihsan etmektedir.

Şeyh: Peygamber (s.a.a) faraza böyle bir gayb ilmine sahipse de bunun efendimiz Ali'nin (k.v) gaybı bilmesiyle ne ilişkisi vardır?

Davetçi: Eğer siz atalarımızı taklitten çıkar, biraz düşüncenizi genişletir, Hz. Peygamber'in (s.a.a) haletini ve sahih hadisleri dikkatle inceleyecek olursanız konu kendiliğinden anlaşılabilir olur.

Şeyh: Eğer bizim ilmimiz nakıssa da elhamdülillah sizin fikriniz aydın ve diliniz açıktır, buyurun söyleyin hangi haber efendimiz Ali'nin (k.v) gaybı bildiğine delâlet etmektedir? Eğer Hz. Peygamber'in (s.a.a) halifesi ve vasileri de gaybı biliyorsa, o hâlde bunu Ehlibeyt'e mahsus kılmanın

gereği yoktur. Raşid halifelerin de gaybı bilmesi gerekir. Ama görüyoruz ki halifelerden hiçbirisi böyle bir iddiada bulunmamış, aksine Peygamber (s.a.a) gibi sürekli acizlik izharında bulunmuşlardır. O hâlde neden sadece bu olayı efendimiz Ali'ye (k.v) özgü kılıyorsunuz?

Davetçi: Evvela, Hz. Peygamber'in (s.a.a) âcizlik izharı hakkında cevabınızı vermiştim; ki Peygamber (s.a.a) bağımsız olarak kendiliğinden gayb ilmine sahip değildi. Gaybı bilen Allah'ın lütfüyle apaçık gerçekleri biliyordu. *"Eğer gaybı bilseydim hayırlarımı arttırdım."* demesi de buna işaret etmektedir ki; "Ben de Allah-u Teala gibi bağımsız, huzûrî bir ilme sahip değilim. Allah-u Teala perdeyi kaldırdığı zaman gizli ve açık gerçekleri keşfediyor ve gayptan haber veriyorum."

Ehlibeyt İmamları, Hak Olan Halifeler ve Gaybı Bilenlerdi

Ayrıca gayb ilmi noktasında halifelerin de istisna edilmemesi gerektiğini söylemeniz de doğrudur. Zaten bizim ihtilâfımız da buradan başlamaktadır.

Biz de Hz. Peygamber'in (s.a.a) halifelerinin kendisi gibi işlerin zahirini ve batınını bilmelerinin gerekliliği kanısındayız. Hatta tüm mânâsıyla nübüvvet ve risalet dışında bütün sıfatlarda Hz. Peygamber'in vasileri ve halifeleri onun gibi olmalıydılar. Ama siz Hz. Peygamber'in (s.a.a) halifesinin bir avuç insanın seçtiği kimse olduğunu beyan ediyorsunuz. Hatta bu kimse Hz. Peygamber'in (s.a.a) lânetlediği Muaviye gibi birisi olsa dahi.

Ama biz diyoruz ki, Hz. Peygamber'in (s.a.a) vasileri bizzat Hz. Peygamber'in (s.a.a) nasla tayin etmiş olduğu kimselerdir. Nitekim geçmiş peygamberler de kendi vasilerini nasla tayin etmişlerdir.

Elbette Hz. Peygamber'in (s.a.a) nasla tayin etmiş olduğu vasi ve halifelerinin hepsi Hz. Peygamber'in (s.a.a) tam mazharı ve benzeriydi. Bu yüzden onların hepsi de gayb alemi ve işlerin gerçeğini biliyordu. Sizin rivayetlerde de adları ve sayıları yer aldığı üzere 12 kişiydi. Onların hepsi de hak İmamları, Hz. Peygamber'in (s.a.a) Ehlibeyt'i ve Ali'nin (a.s) soyundan gelen 11 İmamdır.

Başkalarının Hz. Peygamber'in (s.a.a) nasla tayin etmiş olduğu halifeleri olmadığını delili de kendi âlimlerinizin de kaydettiği gibi sürekli gayb ilmi şöyle dursun, sıradan ilim hakkında bile âcizlik içinde olmalarıdır.

Hız. Ali'nin (a.s) gaybı bildiğini ispat eden rivayetlere gelince... Hız. Peygamber'den (s.a.a) bu konuda birçok hadis rivayet edilmiştir. Bu cümleden Hız. Peygamber'in (s.a.a) birçok zaman ve mekanda beyan etmiş olduğu ve hadisleri arasında "Medine (şehir) hadisi" diye meşhur olan hadistir. Bu hadis Şiiler ve Sünnüler arasında mütevatir hadislerdendir. Bu hadiste Peygamber (s.a.a) Ali'yi (a.s) kendi ilim ve hikmetinin kapısı olduğunu beyan ederek şöyle buyurmuştur:

"Ben ilim şehriyim Ali'de kapısıdır; İlim öğrenmek isteyen kapıdan girmelidir."

Şeyh: Bu hadis bizim âlimlerimizce ispat edilmemiştir. Dolayısıyla ya haber-i vahiddir ya da zayıf rivayetlerden sayılmaktadır.

Medine Hadisini Nakleden Râviler

Davetçi: Böylesine mütevatir bir hadisi haber-i vahid veya zayıf haberlerden saymanız insafsızlıktır. Halbuki bizzat kendi büyük âlimleriniz bu rivayetin sıhhatini kabul etmişlerdir.

Bu konuda şu muteber kitaplarınıza müracaat ederseniz açıkça görürsünüz ki Süyûtî, *Cemu'l-Cevami*, Taberî, *Tehzibu'l-Asar*, Seyyid Muhammed Buharî, *Tezkiretu'l-Ebrar*, Hâkim Nişâbûrî, *Müstedrek*, Fîrûzâbâdî, *Nakdu's-Sahih*, Muttaki Hindi, *Kenzu'l-Ummal*, Gencî Şafî *Kifayetu't-Talib*, Cemaluddin Hindî, *Tezkiretu'l-Mevzuat*'ta şöyle diyor: "Bu hadisi iftira ve yalan sayanlar şüphesiz hata etmişlerdir."

Yine Emîr Muhammed Yemanî, *Ravzetu'n-Nediyye*'de, Hâfız Ebu Muhammed Semerkandî, *Behru'l-Esanid*'de, Muhammed b. Talha, *Metalibu's-Süul*'de ve diğerleri genelde bu hadisin sahih olduğunu kabul etmişlerdir. Zira bu büyük hadis, farklı yollarla ve senetlerle Hız. Ali (a.s), Hız. Hasan, Abdullah b. Mes'ud, Câbir b. Abdullah Ensârî, Abdullah b. Mes'ud, Huzeyfe b. Yeman, Abdulllah b. Ömer, Enes b. Malik, Amr b. As gibi sahabilerden ve İmam Zeynu'l-Abidin, Muhammed b. Ali Bakır, Esbağ b. Nebate, Ceriru'z- Zabbi, Haris b. Abdullah Hemdanî, Sa'd b. Tureyfu'l-Hanzelî, Said b. Cübeyr Esedi, Seleme b. Kuheyl Hârezmî, Süleyman b. Mehran A'meş Kufî, Asım b. Hamza Selulî, Abdullah b. Osman b. Haysem, Abdurrahman b. Osman, Abdullah b. Useyletu'l-Muradî, Ebu Abdullah Senabehî ve Mücahid b. Cübeyr Ebu'l-Haccac Mahzumî el-Mekkî

(tabiinden) ve 200den fazla büyük âlimlerinizden rivayet edilmiştir. Onlardan sadece bazısını arz edeyim ki, böylece atalarına uyup bu hadisi zayıf sayan Şeyh Efendi gerçekleri görsün. Zaten bu konu çoğunluk nezdinde açık ve aşikardır. Bu hadisi rivayet eden bazı âlimleriniz şunlardır:

1- H. 310 yılında vefat eden 3. Asır tarihçilerinden ve müfessirlerinden Taberî *Tehzibu'l-Asar*'da.

2- H. 405 yılında vefat eden Hâkim Nişâbûrî, *Müstedrek*, c.3, s.126, 128, 226'da.

3- H. 228 yılında ölen Tirmizî, *Sahih*'inde.

4- H. 911. yılında ölen Celaluddin Süyûtî, *Cemu'l-Cevami ve Cami-us-Sağir*, c.1, s.374'de.

5- H. 360 yılında vefat eden Taberânî, *Kebir ve Evset*'de.

6- H. 491 yılında vefat eden Hâfız Ebu Muhammed Semerkandî, *Bahru'l-Esanid*'de.

7- H. 430'da vefat eden Ebu Nuaym İsfahanî, *Marifetu's-Sahabe*'de.

8- H. 463'de vefat eden Kurtûbî, *İstiab* c.2 s.461'de.

9- H. 483'de vefat eden İbn Meğazilî *Menakıb*'da.

10- H. 509'da vefat eden Deylemî *Firdevsu'l-Ahbar*'da.

11- H. 568'de vefat eden Hatib Harezmi, *Menakıb* s.49'da ve *Maktelu'l-Huseyn* c.1 s.43'de.

12- H. 571 yılında vefat eden Ebu'l-Kasım b. Asakir Ali b. Hasan, *Tarih-i Kebir*'de.

13- H. 605 yılında vefat eden Ebu'l-Haccac Yusuf b. Muhammed Endülišî, *Elif Ba*, c.1, s.222'de.

14- H. 630'da vefat eden İbn Esir Cizrî, *Usdu'l-Gabe*, c.4, s.22'de.

15- H. 694'de vefat eden Taberî *Riyazu'n-Nazre*, c.1, s.129'da ve *Zhairu'l-Ukba*, s.77'de.

16- H. 748'de vefat eden Zehebî, *Tezkiretu'l-Huffaz*, c.4, s.28'de.

- 17- H. 749'da vefat eden Bedruddin Muhammed Zerkeşî Mısrî, *Feyzu'l-Kadir*, c.3 s.47'de.
- 18- H. 807'de vefat eden Hâfız Ali b.Ebî Bekr Haysemî,*Mecmau'z-Zevaid*, c.9, s.114'de.
- 19- H. 808 yılında vefat eden Dimyerî *Hayatu'l-Hayavan*,c.1, s.55'de.
- 20- H. 833'de vefat eden Şemsuddin Muhammed b. Muhammed Cizri, *Esne'l-Metalib*, s.14'de.
- 21- H. 852'de vefat eden Askalânî,*Tehzibu't-Tehzib*, c.7, s.337'de.
- 22- H. 855'de vefat eden Bedruddin Mahmud b. Ayni, *Umdetu'l-Kari*,c.7, s.631'de.
- 23- H. 975'de vefat eden Muttaki Hindi, *Kenzu'l-Ummal*,c.6, s.156'da.
- 24- H. 1031'de vefat eden Abdurrauf Menavi, *Feyzu'l-Kadir Şerh-u Camii's-Sağir*, c.3, s.46'da.
- 25- H. 1070'de vefat eden Hâfız Ali b. Ahmed Azizî, *Siracu'l-Munir Şerh-u Camii's-Sağir*, c.2, s.63'de.
- 26- H. 942'de vefat eden Muhammed b. Yusuf,*Subiylu'l-Hudave'r-Reşad fi Esmâ-i Hayr'il İbad*'da.
- 27- H. 817'de vefat eden Fîrûzâbâdî *Nakdu's-Sahih*'te.
- 28- H. 241'de vefat eden Ahmed b. Hanbel,*Müsned*'de.
- 29- H. 652'de vefat eden Ebu Sâlim Muhammed b. Talha, *Metali-bu's-Süul*,s.22'de.
- 30- H. 722'de vefat eden Himvinî,*Feraidu's-Simtayn*'de.
- 31- H. 849'da vefat eden Şehabuddin Devlet Abadî,*Hidayetu's-Süada*'da.
- 32- H. 911 yılında vefat eden Allame Semhûdî,*Cevahiru'l-Akdeyn*'de.
- 33- Kadı Fazl b. Ruzbehan,*İbtalu'l-Batıl*'da.
- 34- H. 855 yılında vefat eden İbn Sabbağ,*el-Fusulu'l-Muhimme*,s.18'de.
- 35- H. 974 yılında vefat eden Mutaassıp, inatçı ve bağnaz İbn Hacer,*Savaik*, s.73'de.

- 36- H. 1000 yılında vefat eden Cemaluddin Ataullah Muhaddis Şirâzî, *Erbain'* de.
- 37- H. 1014 yılında vefat eden Ali Kari Herevi, *Mirkat'* ta.
- 38- H. 1205 yılında vefat eden Muhammed b. Ali Sebban, *İs'âfu'r-Rağibin*, s.156' da.
- 39-H. 1250 yılında vefat eden Şevkani, *Fevaidu'l-Mecmua'* da.
- 40-H. 1270 yılında vefat eden Alûsî el-Bağdâdî, *Ruhu'l-Meani* tefsirinde.
- 41- İmam Gazalî, *İhyau'l-Ulum'* da.
- 42- Mir Seyyid Ali Hemedânî, *Meveddetü'l-Kurba'* da.
- 43- Ebu Muhammed Ahmed b. Muhammed Asımî, *Zeynu'l-Feta'* da.
- 44- H. 902 yılında vefat eden Şemsuddin Muhammed b. Abdurrahman Sehavî, *Makasidu'l-Hasene'* de.
- 45- H. 1293 yılında vefat eden Süleyman Belhî, *Yenabiu'l-Mevedde* 14. babda.
- 46- Yusuf Sibte b. Cevzî, *Tezkiretu Havass'il Umme*, s.29' da.
- 47- Sadruddin Seyyid Huseyn Fevzî Herevî, *Nuzhetu'l-Ervah'* ta.
- 48- Kemaluddin Hüseyin, *Şerh-u Divan'* da.
- 49- H. 463 yılında vefat eden Hatib Bağdâdî, *Tarih*, c.2, s.377' de ve c.4, s.348' de ve c.7, s.173' de...

Velhasıl birçok âlimleriniz kendi muteber kitaplarında detaylıca bu konu etrafında konuşmuş bu hadisin sahiholduğunu belirterek rivayet etmişlerdir. Bu cümleden H. 658' de vefat eden Muhammed b. Yusuf *Kifayetu't-Talib'* in 58. babının sonunda müsned olarak Hz. Peygamber' den (s.a.a) rivayet etmiş olduğu üç rivayetin ardından şöyle demektedir:

"Sahabe, tâbiîn ve Ehlibeyt âlimleri Hz. Ali'nin (a.s) faziletini, ilminin çokluğunu, anlayışının keskinliğini, hikmetinin genişliğini, hükümlerinin güzelliğini ve fetvalarının sıhhatini kabul etmişlerdir. Ebu Bekir, Ömer, Osman ve diğer sahabiler hükümler konusunda onunla istişare ediyor, ihtilâflarda onun görüşünü alıyor, ilmini, faziletinin çokluğunu, aklının üstünlüğünü, hikmetinin sıhhatini itiraf ediyorlardı. Bu ha-

dis onun hakkında çok büyük bir şey değildir. Zira onun Allah-u Teala, Resulü ve mümin kulları nezdindeki makamı bundan daha büyük ve yücedir."

İmam Ahmed b. Muhammed b. Sıddık Mağribi bu kitabın sıhhati hakkında "*Fethu'l-Mulk'il Ali bi-sihat-i Hadis-i bab-i Medinet'il İlm-i Ali*" adında müstakil bir kitap yazmıştır ve bu kitap H. 1354 yılında Mısır'da basılmıştır. Benim şahsî kütüphanemde de bulunmaktadır. Eğer bu konuda hâlâ kalbiniz mutmain olmadıysa, bundan daha fazla açıklama yapıp farklı rivayetler nakledebilirim.

Seyyid Adil Ahtar: (Ehlişünnet âlimlerinden) Birçok rivayette Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu okudum: "*Ali'nin faziletlerini nakletmek etmek ibadettir.*" Hatta Mir Seyyid Ali Hemedânî, *Meveddetü'l-Kurba*'da Hz. Peygamber'den (s.a.a) şöyle rivayet etmektedir:

"Hangi mecliste Ali'nin faziletleri zikredilirse gökteki melekler o meclise teveccüh eder ve onlar için Allah'dan rahmet ve mağfiret dilerler."

Üstelik zaten Hz. Peygamber'den (s.a.a) hadis rivayet etmek de ibadettir. Dolayısıyla lütfen bu meclisi Hz. Peygamber'den (s.a.a) daha geniş birkaç rivayet naklederek daha bereketli bir hâle getirin.

"Ben Hikmet Eviyim" Hadisinin Beyanı

Davetçi: İmam Ahmed b. Hanbel *Menakıb-ı Müsned*'de, Hâkim, *Müstedrek*'te, Mevlâ Ali Muttaki, *Kenzu'l-Ummal*, c.6, s.401'de, Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî, *Hilyetu'l-Evliya* c.1, s.64'de, Muhammed b. Seb-ban, *İs'âfu'r-Rağibin*'de, İbn Meğazilî, *Menakıb*'da, Süyûtî, *Camiu's-Sağir*'de ve *Leali'l-Mesnua*'da, Tirmizî, *Sahih* c.2, s.214'de, Muhammed b. Talha *Metalibu's-Süul*'de, Şeyh Süleyman Belhî, *Yenabiu'l-Mevedde*'de, Muhammed b. Yusuf, *Kifayetu't-Talib*'de, Sibte b. Cevzî, *Tezkire*'de, İbn Hacer, *Savaik* 9. Bab 2. Fasıl'ın zımında s.75'de, Taberî, *Riyazu'n-Nazre*'de, Himvinî, *Feraidu's-Simtayn*'de, İbn Sabbağ, *el-Fusulu'l-Muhimme*'de, İbn Ebî'l-Hadid, *Şerh-i Nehcü'l-Belâğ*'da ve Şia âlimlerinin yanı sıra diğer birçok âlimleriniz de sahiholarak Hz. Peygamber'den (s.a.a) şöyle rivayet etmişlerdir:

"Ben hikmet eviyim Ali de onun kapısıdır; hikmeti isteyen kapıdan gelmelidir."

Muhammed b. Yusuf, *Kifayetu't-Talib*'in 21. babını bu hadise tahsis etmiş, bu rivayetin senetini zikrettikten sonra şöyle görüş belirtmiştir: "Bu oldukça yüce ve güzel bir hadistir. Allah-u Teala Hz. Peygamber'e (s.a.a) öğrettiği hikmet, eşyanın felsefesi, emir, nehiy, helâl ve haramın beyanını Hz. Ali'ye de ihsan etmiştir. Bu yüzden Ali'nin (a.s) hikmet kapısı olduğunu ve gerçekleri keşfetmek için ona müracaat edilmesini emretmiştir."

İbn Meğazilî *Menakıb*'da ve İbn Asakir *Tarih*'de (kendi üstatlarından hadisin yollarını zikrederek), Hatib Harezmî *Menakıb*'da, Himvinî, *Feraid*'de, Deylemî *Firdevs*'te, Muhammed b. Yusuf *Kifayetu't-Talib* 58. bab'da, Şeyh Süleyman Belhî *Yenabiu'l-Mevedde* 14. Bab'da ve diğer birçok âlimleriniz İbn Abbas ve Câbir b. Abdullah'dan naklen şöyle rivayet etmişlerdir:

Peygamber (s.a.a) Ali'nin (a.s) pazılarından tutarak şöyle buyurdular:

"Bu iyi insanların emiri ve kâfirleri öldüren kimsedir. Ona yardım edene yardım edilir, onu yardımsız bırakan yardımsız bırakılır."

Peygamber (s.a.a) daha sonra sesini yükselterek şöyle buyurdu: "Ben ilim şehriyim ve Ali de onun kapısıdır; ilim isteyen kapıdan gelmelidir."

Şafî de, Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

"Ben ilim şehriyim, Ali de onun kapısıdır; evlere sadece kapısından girilir."

Ayrıca *Menakıb-u Fâhire* sahibi, İbn Abbas'dan şöyle rivayet etmiştir:

"Ben ilim şehriyim, Ali de onun kapısıdır; din ilmini isteyen o kapıdan gelmelidir. Ben ilim kapısıyım, ey Ali sen de onun kapısısın; sen olmadan bana ulaşmayı sanan yalancıdır."

İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi'nin* birçok yerinde, Himvinî *Feraid*'de (İbn Abbas'dan naklen), Harezmî *Menakıb*'da (Amr b. As'dan naklen), imamı'l-harem Ahmed b. Abdullah, *Zhairu'l-Ukba*'da, imam Ahmed b. Hanbel, *Müsned*'de, Mir Seyyid Ali Hemedânî, *Meveddetü'l-Kurba*'da, hatta bağınaz İbn Hacer, *Savaik* 9. Bab 2. Fasil'in zımında s.75'de, (Hz. Ali'nin (a.s) faziletleri hakkında Bezzaz'dan rivayet etmiş olduğu kırk hadis'ten 9. hadis), Taberânî *Evsed*'de Câbir b. Abdullah'tan naklen, İbn Adiy Abdullah b. Ömer'den, Hâkim ve Tirmizî de Hz. Ali'den Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmişlerdir:

"Ben ilim şehriyim, Ali de kapısıdır; ilim isteyen kapısından gelmelidir."

Daha sonra *Menakıb-u Fahire* sahibi bu hadis hakkında şöyle diyor: "Dar düşünceli insanlar bu hadis hakkında ihtilâfa düşmüştür. İbn Cevzî ve Nevevî gibi âlimler bunun uydurma olduğunu beyan etmiştir. Ama nezdimizde sözü bir senet olan *Müstedrek*'in sahibi bu sözleri işitince; 'Bu hadis sahihtir.' demiştir."

Bu konuda meclisin vaktini almamak için muteber kitaplarınızda rivayet edilen sayısız rivayetlerden bu kadarıyla yetiniyorum. Bu hadisteki "el-ilm" kelimesindeki "Elif lam" edatı cinsi ifade etmektedir. Yani zâhiren ve bâtinen, sureten ve manen ilim cinsinden olan her şey Hz. Peygamber'in (s.a.a) yanındaydı ve bütün bu ilimlerin kapısı da Ali (a.s) idi.

Merhum Allame Mir Seyyid Hamid Hüseyin Dehlevî (her cildi *Sahih -i Buharî*, hatta ondan da fazla olan *Abakatu'l-Envar* kitabının sahibi) bu kitabının iki cildini bu hadisin senedi ve sıhhati hakkında kaleme almıştır. Şu anda senetini hatırlamıyorum. Ama Ehlisünnet âlimleri adına bu hadisi mütevatir saymıştır. Bu kitabı okuyunca sürekli o âlime Allah'tan rahmet diliyordum. Çok büyük zahmet çekmiş ve çok derin bir âlimdi. Beyler lütfen bu kitabı temin edip mütalaa ediniz ve böylece Hz. Ali'nin (a.s) sahabe arasında şahsına münhasır bir fert olduğunu açıkça anlayınız.

Hız. Ali'nin (a.s)Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonraki hilâfetine ispat eden delillerden birisi de bu hadistir. Çünkü akıl ve nakil esasınca her kavmin âlimleri câhillerden üstündür ve öncelik hakkına sahiptir. Özellikle de Peygamber (s.a.a) burada ümmetine ilminden istifade etmek isteyenlerin Hız. Ali'nin (a.s) evinin kapısına gitmelerini emrediyor. Hız. Peygamber'in (s.a.a) bizzat açtığı bu ilim kapısının kapatılması ve ilmi mertebelere sahip olmayan başka kapıların açılması insafa sığar mı?

Şeyh: Bu hadis hakkında âlimlerimizin etraflıca tartıştığı doğrudur. Bazılarına göre sahih, bazılarına göre haber-i vahid, diğer bazılarına göre mütevatirdir. Ama bunun Hız. Ali'nin (k.v) gayb ilmini bilmesiyle ne ilgisi vardır?

Hız. Ali Gayp İlmini, Kur'ân'nın Zâhirini ve Bâtınını Biliyordu

Davetçi: Benim dediklerime dikkat etmiyorsunuz. Daha önce de beyan etmiş olduğum; "O bütün görülmeyenleri bilir. Sırlarına kimseyi muttali kılmaz; ancak, (bildirmeyi) dilediği Peygamber bunun dışındadır." hükmü gereği Peygamber (s.a.a), Allah'ın râzı olduğu ve seçtiği bir kimse-

dir. Hz. Peygamber'in (s.a.a) gözünden o perde kaldırılmış ve kendisine gaybî ilimler verilmiştir. Dolayısıyla Peygamber (s.a.a), kendisine verilen bu gayb ilmi ve gücüyle bütün işlerin gerçeğini biliyordu. Şii ve Sünnî âlimlerin ittifaken kabul etmiş olduğu üzere de Peygamber (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

"Ben ilmin şehriyim; Ali de onun kapısıdır."

İşte bu ilim şehrinde var olan bütün ilimlerden, ilim kapısı olan Hz. Ali vasıtasıyla istifada edilebilir. Dolayısıyla Ali (a.s) de sırları ve zâhiri bildiği gibi bâtını da biliyordu. Çünkü Ehlibeyt'in ilminin temeli Kur'ân'dır. Kur'ân ilimlerinin zâhirini ve bâtını Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonra bilen Hz. Ali'dir. Nitekim kendi âlimleriniz de bunu açıkça tasdik etmişlerdir. Örneğin:

Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî, *Hilyetu'l-Evliya* c.1, s.65'de, Muhammed b. Yusuf, *Kifayetu't-Talib*'in 74. babında ve Süleyman Belhî, *Yenabiu'l-Mevedde*'nin 14. babının zımında s.74'de, *Faslu'l-Hitab*'dan müsned olarak Abdullah b. Mes'ud'dan şöyle rivayet etmektedir:

"Kurân yedi harf üzere nazil olmuştur. Her harfin bir zâhiri, bir de bâtını vardır. Zâhir ve bâtın ilmi ise Hz. Ali'nin (a.s) nezdindedir."

Peygamber, (s.a.a) Hz. Ali'ye İlimden Bin Kapı Açtı

Kendi muteber kitaplarınızda âlimleriniz de Hz. Ali'nin (a.s) gaybî ilimlere sahip olduğunu ve Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonra Allah'ın seçtiği birisi olduğunu tasdik etmişlerdir. Örneğin, İmam Gazalî *Beyan-i İlm-i Ledünnî* kitabında Hz. Ali'nin (a.s) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

"Peygamber (s.a.a) dilini ağzıma koydu ve bana ondan bin ilim kapısı açıldı. Her kapıdan bin kapı daha açıldı."

Süleyman Belhî *Yenabiu'l-Mevedde*'de 14. Bab'ın zımında s.77'de, Esbağ b. Nebâte'den şöyle rivayet ediyor: "Hz. Ali (a.s) şöyle buyuruyordu:

"Resulullah (s.a.a) yüzüme bin kapı açtı. Her kapıdan da bin kapı açıldı. Böylece bir milyon kapı oldu. Geçmişteki ve kıyamete kadar gelecek her şeyi bildim. Bana ayrıca ölümler, belalar ve Faslu'l-Hitab⁽¹⁾ ilmi verildi.

1- Son kesin karar veya hak ve batılı ayıran söz veyahut evliyaya mahsus olan insanla-

Aynı babda İbn Meğazilî'den kendi senediyle Ebî Sabah'dan, o da İbn Abbas'dan Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

"Mirac gecesi Allah-u Teala'ya yakınlaşınca benimle konuştu, necva etti. Ondan öğrendiklerimi Ali'ye öğrettim; o hâlde Ali benim ilmimin kapısıdır."

Bu rivayeti Muvaffak b. Ahmed-i Harezmî'den şöyle rivayet etmektedir:

"Cebrail bana cennetten bir kilimle geldi. Ben üzerine oturdum, Allah'ın huzuruna varınca Allah-u Teala benimle konuştu, Allah'tan öğrendiğimi Ali'ye öğrettim, o benim ilmimin kapısıdır."

Sonra Ali'yi (a.s) çağırarak şöyle buyurdu: "Ey Ali! Seninle barış, benimle barıştır; seninle savaşmak, benimle savaşmaktır; Benimle ümmet arasındaki ilim sensin."

Bu babda büyük âlimlerinizden birçok rivayet nakledilmektedir. Örneğin, Ahmed b. Hanbel, Muhammed b. Talha, Harezmî, Gazalî Süyûtî, Sa'lebî, Mir Seyyid Ali Hemedânî ve diğerleri farklı tabirlerle Hz. Peygamber'den (s.a.a) Hz. Ali'ye (a.s) bin ilim kapısı açtığını, her kapıdan bin kapı açıldığını ve bunları Ali'nin (a.s) göğsüne emanet bıraktığını rivayet etmişlerdir.

Yine Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî, *Hilyetu'l-Evliya*'da, Mevlâ Ali Muttakî, *Kenzu'l-Ummal* c.6, s.392'de, Ebu Ya'la, Kamil b. Talha'dan, o da İbn Luhey'a, o da Hayy b. Abdumeğafiri'den, o da Ebu Abdurrahman Habla'dan, o da Abdullah b. Ömer'den, Hz. Peygamber'in (s.a.a) ölümcül hastalığında şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir: "*Bana kardeşimi çağırım.*" Derken Ebu Bekir geldi. Peygamber (s.a.a) ondan yüz çevirdi. Yine; "*Bana kardeşimi çağırım*" buyurdu. Ardından Osman geldi, ondan da yüz çevirdi. Ardından Ali'yi (a.s) çağırıldılar. Ali gelince Peygamber (s.a.a) ona örtüsünü örttü, üzerine eğildi, yanından gidince de Ali'ye (a.s) şöyle dediler: "Ey Ali Peygamber (s.a.a) sana ne buyurdu?" Hz. Ali (a.s) cevaben şöyle buyurdu:

"Peygamber (s.a.a) bana her kapısından bin kapı açılan bin ilim kapısı öğretti."

H. 430'da vefat eden Ebu Nuaym İsfahanî *Hilyetu'l-Evliya* c.1, s.65'de (Fe-

zail-u Ali'de), Muhammed Cizrî, *Esne'l-Metalib* s.14'de, Muhammed b. Yusuf Gencî, *Kıfayetu't-Talib*'in 38. babında Ahmed b. İmran b. Seleme b. Abdullah'dan müsned olarak şöyle rivayet etmiştir: Biz de Hz. Peygamber'in (s.a.a) yanındaydık. Ali (a.s) hakkında sorulunca şöyle buyurdular:

"Hikmet on bölüme ayrılmıştır; dokuz bölümü Ali'ye verilmiştir; bir bölümü de bütün insanlara tahsis edilmiştir."

Ebu'l-Mueyyid Muvaffak b. Ahmed Harezmi *Menakıb*'ta, Muttaki, *Kenzu'l-Ummal*, c.5, s.156 ve 401'de birçok âlimlerinizden rivayet etmiştir ve İbn Meğazili *Fezail*'de, Süleyman Belhî *Yenabiu'l-Mevedde*, 14. bab'da aynı senetlerle (vahiy kâtibi) Abdullah b. Mes'ud'dan, Muhammed b. Talha *Metalibu's-Süul*, s.21'de *Hilye*'den, o da Alkame b. Abdullah'tan, kendisine Ali sorulunca, Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

"Hikmet ona bölünmüştür, Ali'ye dokuz bölümü verilmiş, diğer bütün insanlara ise bir bölümü verilmiştir. Ali o bir cüz konusunda da herkes-ten daha bilgilidir."

Hakeza, *Yenabiu'l-Mevedde* aynı babda, Tirmizî'nin *Fethu'l-Mubin* kitabından naklen Abdullah b. Abbas'tan şöyle rivayet etmektedir:

"İlim on bölümdür; dokuz bölümü Ali'ye verilmiştir, diğer insanlara ise geri kalan bir bölümü verilmiştir. Ali o bölümde de insanların en bilginidir."

Muttakî Hindî *Kenzu'l-Ummal* c.6 s.153'te, Hatip Harezmi, *Menakıb*, s.49'da ve *Maktelu'l-Huseyn* c.1 s.43'de, Deylemî *Firdevsu'l-Ahbar*-da, Süleyman Belhî *Yenabiu'l-Mevedde*, 14. Bab'da Hz. Peygamber'den (s.a.a) şöyle rivayet etmektedir:

"Benden sonra ümmetin en âlimi Ali'dir."

Bütün bu hadislerden anlaşıldığı üzere Peygamber (s.a.a) Allah'ın seçtiği bir kul olarak gaybi biliyor ve Allah'tan aldığı bâtın ve zâhir ilmini Ali'ye (a.s) öğretiyordu. Biz de Ali (a.s) ve diğer on bir İmamın Peygamber (s.a.a) gibi Allah'la doğrudan bir irtibatının olduğunu söylemiyoruz. Ama kesin olarak onların Hz. Peygamber'den (s.a.a) feyiz aldığını beyan ediyoruz. Hayatında ve ölümünde bütün varlıklara verilen feyizler Peygamber (s.a.a) vasıtasıyla Allah-u Teala tarafından verilmiştir. Elbette geçmiş ve gelecekle

İlgili önemli haberler Peygamber (s.a.a) hayattayken Allah-u Teala tarafından kendisine bildiriliyordu, Peygamber (s.a.a) de bunlardan bazısını hayattayken Ali'ye (a.s) öğretiyordu. Hazinesinde var olan ilmi de bu dünyadan gitmek üzereyken hepsini Hz. Ali'ye (a.s) emanet bırakmıştır. Bu konuda birçok muteber âlimlerinizin kitabından sayısız hadis rivayet edilmektedir. Bunlardan sadece bazısını örnek olsun diye önceden açıkladım. Hatta kendi âlimleriniz Aişe'den şöyle dediğini rivayet etmekteler:

"Peygamber (s.a.a) Ali'yi çağırды, onu göğsüne dayadı, üzerine örtüyü çekti, ben de başımı yaklaştırdım, ne kadar dinlediysem bir şey anlamadım. Hz. Ali (a.s) bir müddet sonra başını kaldırıncı alnından terler dökülüyordu. "Ey Ali bu müddet boyunca Peygamber (s.a.a) sana ne buyurdu" diye sorduklarında, Hz. Ali (a.s) şöyle dedi: "Resulullah (s.a.a) bana, her kapısından bin kapı açılan bin ilim kapısını öğretti."

Önceki geceler de detaylıca anlattığım gibi Peygamber (s.a.a) Kureyş'in büyüklerini ve amcalarını Ebu Talib'in (a.s) evine davet etti. Onlara risaleti tebliğ etti. Orada Hz. Ali (a.s), Hz. Peygamber'e (s.a.a) ilk iman eden kimseydi. Peygamber (s.a.a) onu kucağına alıp ağzına tükürüğünü sürdü, bu konuda Hz. Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:

"O an kalbime ilim çeşmeleri döküldü."

Nitekim kendi âlimlerinizin rivayet etmiş olduğu üzere Hz. Ali (a.s) bir hutbesinde şuna işaret ederek şöyle buyurmuştur: *"Beni kaybetmeden önce bana sorun; çünkü göğsüm ilimle doludur"*

Sonra karnına işaret ederek; *"Bu karnım ilimle doludur, bu Hz. Peygamber'in (s.a.a) o tükürüğüdür, bu Hz. Peygamber'in (s.a.a) bana yedirdiği ilim taneleridir."*

Hz. Peygamber (s.a.a) son nefesine kadar Ali'yi rabbanî feyizden feyizlendirmiş, Allah'tan aldığı feyizleri Ali'nin (a.s) kalbine dökmüştür. İbn Sabbağ, *el-Fusulu'l-Muhimme'*de şöyle diyor:

"Peygamber (s.a.a) Ali'yi, çocukluğundan beri ilim ve amel açısından sevgi dolu kucağında büyüttü."

Cifr-i Camia Kitabının Niteliği Hususunda

Allah-u Teala tarafından Peygamber (s.a.a) vasıtasıyla Ali'ye (a.s) verilen rahmânî feyizlerden biri olan ve kıyamete kadar vuku bulacakları sembo-

lik harflerle belirten *Cifr-i Camia* (Kâmil Cifir ilmi) kitabıdır. Kendi âlimleriniz de bu kitabın Hz. Ali (a.s) ve diğer Ehlibeyt İmamları'na özgü bir kitap olduğunu itiraf etmişlerdir.

Nitekim Gazâlî şöyle diyor:

"Hz. Ali'nin (a.s) Cifr'u Cami'id-Dünya ve'l-Ahire adında bir kitabı vardı. Bu kitapta bütün ilimler, apaçık gerçekler, sırlar, gaipler, eşyanın özellikleri, âlemdeki tesirler, isimlerin ve harflerin hususiyetleri yazılıydı. Bu kitabı, Hz. Ali (a.s) ve Peygamber (s.a.a) tarafından velâyet ve imamet makamına tayin edilen 11 evlâdı dışında hiç kimse bilmiyordu. Bu kitap onlara miras kalmıştır."

Yine Süleyman Belhî, *Yenabi*, s.403'de, Muhammed b. Talha'nın *Dür-rü'l-Manzum* kitabından bu konuda geniş bir açıklama nakletmektedir ki:

"Cifr-i Cami kitabı Hz. Ali'ye (a.s) özgü ilim anahtarlarının yazıldığı 1700 sayfadan ibaretti. Nitekim meşhur şair Hz. Ali'ye (a.s) yönelik şöyle diyor: "Ondan başka Cifr-i Cami'i bilen kimdir? Bu kitapta gaybi sırlar mevcuttur."

Yine *Tarih-i Nigaristan* sahibi de *Şerh-i Mevakıftan* şöyle nakletmektedir:

"Cifr ve Camia kitabı Ali'ye (a.s) mahsustur. Bu iki kitapta harf ilmi yoluyla kıyamete kadar olacak olaylar yer almıştır. Hz. Ali'nin (a.s) evlâtları da onunla hükmetmektedirler." (Yani bu sembolik kitabın anahtarı, olaylardan haber veren Hz. Ali (a.s) ve evlâtlarının nezdindedir.)

Nevvab: Kible sahip (alicenap)! Bizim âlimlerinizin de tasdik ettiğini söylemiş olduğunuz Cifr kitabı nedir ve nasıldır? Lütfen mümkünse onu açıklayın?

Devetçi: Vakit dar olduğu için bu ilim ve kitap hakkında genişçe konuşmaktan mazurum.

Nevvab: Mümkün olduğu kadar kısa da olsa izah ediniz.

Devetçi: H. 10. yılda Veda Haccı'ndan dönerken Cebrail nazil olarak Hz. Peygamber'e (s.a.a) öleceğini haber verdi. Bunun üzerine Peygamber (s.a.a) ellerini kaldırarak şöyle dua etti: *"Allah'ım bana vaat ettin ve sen asla vaadinden dönmezsın."*

Kendisine şöyle ilâhî bir hitap geldi:

"Ali'yi al, Uhud dağına çık, kibleye sırtını dönerek otur, çöldeki hayvanları çağır, hepsi sana icabet edecektir. Onlar arasında kırmızı renkli,

küçük boynuzlu, büyük bir keçi vardır. Ali'ye onu kesmesini, boyun tarafından derisini yüzmesini ve tabaklamasını emret. O zaman Cebrail sana gelecek, hokka kalem ve yeryüzündekilere benzemeyen bir mürekkep getirecektir. Cebrail'in dediği her şeyi Ali'ye yazmasını öğret. O yazı ve deri baki kalacak, asla çürümeyecek ve korunacaktır. Onu her açtıklarında taze bulacaklardır."

Peygamber (s.a.a) denildiği gibi Uhud dağına çıktı. Gerekeni yaptı. Cebrail gelerek Hz. Peygamber'e (s.a.a) hokka kalem getirdi. Hz. Peygamber'e (s.a.a) verdi. Peygamber (s.a.a) Ali'ye (a.s) vererek yazmasını istedi. Cebrail Allah-u Teala tarafından olmuş ve olacak her şeyi Hz. Peygamber'e (s.a.a) beyan ediyor, Peygamber (s.a.a) de Ali'ye (a.s) beyan ediyordu ve Ali (a.s) da onları o derinin üzerine yazıyordu. Derinin her tarafı yazıyla doldu. Böylece o kitapta kıyamete kadar olmuş ve olacak her şey yazılıydı. Hatta onların evlâtlarının dost ve düşmanlarının adı bile yazılıydı. İnsanların başına gelecekler, o kitaba kaydedilmişti.

Hz. Peygamber (s.a.a) daha sonra onu Hz. Ali'ye (a.s) verdi ve o veraset, velâyet ve imamet parçalarından biri sayıldı. Her İmam dünyadan göçtüğünde onu kendinden sonraki İmama bırakmıştır. İşte bu kitap Gazâlî'nin; "Cifr-i Cami kitabı Ali ve evlâtlarına mahsustur. Bu kitapta ölümler, belâlar, hükümler ve tüm diller yazılıdır." dediği kitaptır.

Nevvab: Nasıl olur da bunca olay ve ilimler bir keçinin derisine sığabilir?

Davetçi: Evvela, haberden de anlaşıldığı gibi bu keçi sıradan bir keçi değildi. Bu iş için yaratılmış büyük bir keçiydi.

İkinci olarak, bu, kitapların yazı türünden bir şey değildi. Sembolik harflerle yazılmıştı. Nitekim *Tarih-u Nigaristan*'ın sahibi, *Şerh-u Mevakıftan* naklen şöyle diyor:

"Bu iki kitap harf ilmiyle yazılmıştır."

Ayrıca o sembollerin şifresini Peygamber (s.a.a), Ali'ye (a.s) vermiştir. Hz. Ali (a.s) da Hz. Peygamber'in (s.a.a) emri üzere onu kendinden sonraki İmamlara emanet etmiştir.

O şifreler kimin elinde olursa, o kitaptan sırları ve olayları öğrenebilir. Bu şifrelere sahip olmayan onu çözemez. Nitekim günümüzde de birçok yazılar şifreyle gönderilmektedir. Öyle ki o yazıların şifresini bilmeyenler

asla o yazıyı anlayamazlar. Dolayısıyla Hz. Ali (a.s) ve evlâtlarından başka hiç kimse o kitaptan istifade edemez. Nitekim Hz. Ali (a.s) tüm evlâtlarının toplandığı bir yerde o kitabı oğlu Muhammed Hanefiyye'ye verdi. O çok âlim ve bilgin olmasına rağmen onu okuyamadı.⁽¹⁾

İmamları'n haber verdiği birçok önemli olayları o kitaptan istifade etmekteydiler. O kitap vesilesiyle işleri en ince detayına kadar biliyor, Ehlibeyt'e ve Şiülere nazil olan belaları ve musibetleri o kitaptan çıkarıyorlardı. Nitekim hadis kitaplarında bu, detaylıca kaydedilmiştir.

Bu cümleden *Şerh-u Mevakıf* da Memun ve İmam Rıza (a.s) arasında imzalanmış bir ahdname yer almıştır ki Memun altı ay boyunca, mektup ve tehditle İmam Rıza'yı veliahtlığını kabul etmek zorunda bırakmıştı. Memun kendisinden sonra hilâfetin İmam Rıza'ya intikal edeceği hususunda bir ahdname imzalamıştı.

İmam Rıza'ya ahdnameyi imzalaması için getirdiklerinde İmam şu şerhi düştükten sonra ahdnameyi imzaladılar:

"Ben Musa b. Rıza diyorum ki, Memun (Allah-u Teala onu şeriatın güçlendirilmesi, irşat ve doğru yola erişme konusunda muvaffak kılsın) başkalarının inkâr etmiş olduğu hakkımızı tanıdı. Başkalarının kestiği bağı o gözetti. Başkalarının ölümle tehdit etmiş olduğu nefislere o güvenlik sağladı. Yokluk sınırına gelen kimseleri ihya etti. Fakir ve muhtaçları zengin kıldı. Allah-u Teala şükredenlerin mükafatını verecek ve iyilerin ecrini zayi etmeyecektir. Eğer ben ondan sonra hayatta kalırsam beni veliahtlığa tayin etti. Ama Cifr ve Camia kitapları bunun tersine hükmetmektedir. (Yani ben ondan sonra hayatta kalmayacağım.) Zaman bana ve size ne yapacak bilemiyorum. Hüküm sadece Allah-u Teala'ya mahsustur. Allah-u Teala insanlar arasında hak üzere hüküm verecektir."

Taftazânî *Şerh-u Mekasidi't-Talibin fi İlm-i Usul'id-Din* kitabında İmam'ın ahdnamede geçen *Cifr-i Camia* cümlesine işaret etmektedir. Yani *Cifr-i Camia*, Memun'un ahdine vefa göstermeyeceğini beyan ediyor. Nitekim de

1- Hz. Ali (a.s) sahip olduğu bu İlahi ilmiyle kendisinden sonra bazılarının Muhammed b. Hanefiyye'nin imametine inanacaklarını birliyordu. İşte bu yüzden bu vesileyle onun imamete layık olmadığını göstermek istemişti. Zira imamet makamına sahip olsaydı, o *Cifr-i Camia* kitabının şifrelerini bilebilirdi.

öyle oldu. Hz. Peygamber'in (s.a.a)evlâdı ve bir parçası olan İmam Rıza'yı zehirlediler. Böylece İmam Rıza'nın ilminin apaçık gerçeği ve doğruluğu ortaya çıkmış oldu ve herkes İmamın zâhir ve bâtın ilmine sahip olduğunu anladı.

Cebrail'in, Resulullah'ın Vasisi Emîrül-Müminin Ali İçin Mühürlenmiş Kitap Getirmesi

Peygamber (s.a.a) vâsıtasıyla Ali'ye (a.s) ulaşan feyz yollarından biri de Cebrail'in Hz. Ali için getirdiği mühürlenmiş kitaptır. Nitekim her iki fırkanın kabul ettiği muhakkık Ebu'l-Hasan Ali b. Hüseyin el-Mes'ûdî, *İsbatu'l-Vasiyye*, s.92'de özetle şöyle rivayet etmektedir:

Allah-u Teala gökten yazılı bir kitap indirdi. Cebrail bu kitabı emin meleklerle Hz. Peygamber'e (s.a.a) indirdi. Cebrail Hz. Peygamber'in (s.a.a) yanına varınca şöyle arz etti:

"Vasin dışında mecliste olan herkes, vasiyet kitabını size takdim etmem için dışarı çıksın."

Peygamber (s.a.a) Ali, Fatıma, Hasan ve Hüseyin (a.s) dışında herkese dışarı çıkmasını emretti. Cebrail daha sonra şöyle dedi:

"Ya Resulullah, Allah'ın sana selâmı var; buyuruyor ki: Bu seninle anlaştığım ve meleklerin de tanıklık etmiş olduğu bir anlaşmadır. Allah da şahit olarak yeter."

Bunu duyan Peygamber (s.a.a) titreyerek şöyle buyurdu:

"O Selâm'dır, selâm O'ndandır ve selâm O'na döner."

Sonra o kitabı Cebrail'den aldı, Hz. Ali'ye verdi. Okuduktan sonra şöyle buyurdu: "Bu Rabbimin bana gönderdiği bir anlaşmadır ve onun bir emanetidir. Ben de onun mesajının hakkını eda ettim." Bunun üzerine Hz. Ali (a.s) da şöyle dedi:

"Annem babam sana feda olsun. Ben de buyurduklarının doğruluğuna, nasihatlerine ve tebliğine tanıklık ediyorum. Buna kulağım, gözüm, etim ve kanım da şahadet etmektedir."

Peygamber (s.a.a), Ali'ye (a.s) şöyle buyurdu:

"Bu Allah'tan gelen vasiyetimdir. Onu benden kabul et. Allah-u Teala

için zamanet et. Ona vefalı olmak benim görevimdir."

Hız. Ali (a.s) şöyle arz etti: "Zamanet etmeyi kabul ediyorum ve Allah-u Teala da bana yardım edecektir."

O kitapta Hız. Ali'ye (a.s) şöyle şart koşulmuştu:

"Allah'ın dostlarıyla dost olmak, Allah'ın düşmanlarıyla düşman olmak ve onlardan beri olmak, zulme, gazaba, hakkının alınmasına, humusuna el konmasına, hürmetinin çiğnenmesine ve sakalının, başının kanıyla boyanmasına karşı sabretmek."

Hız. Ali (a.s) şöyle dedi:

"Kabul ettim, râzı oldum. hürmetimi çiğneseler de sünneti ortadan kaldırsalar da, kitabın hükümlerini yok etseler de, Kâbe'yi bozup sakalımı başımın kanıyla boyasalar da sabredeceğim."

Ardından Cebrail, Mikail'i ve mukarrep melekleri Hız. Ali'ye (a.s) şahit tuttu. Hız. Ali'ye (a.s) bildirdiğini Hasan, Hüseyin ve Fatıma'ya da bildirdi. Bütün olayları onlara da aktardı. Daha sonra ateş görmemiş altın mühürlerle o vasiyetnâme'yi mühürleyip Ali'ye (a.s) verdi. Bu vasiyetnamede Allah'ın ve Hız. Resulullah'ın (s.a.a) sünnetleri, muhaliflere, dini değiştirenlere ve emirleri tahrif edenlere muhalefet, istisnasız her şey ve bütün olaylar yazılıydı. Resulullah (s.a.a) ile Ali arasında bir sırdu. Nitekim Kur'ân da bu konuda açıkça, '...Her şeyi apaçık bir İmam'da (Ali b.Ebî Talib'de) toplamışız.' diye buyurmaktadır."

Özetle Hız. Ali (a.s) ve onun soyundan gelen temiz İmamlar her şeylerini Hız. Peygamber'den (s.a.a) aldılar. Hız. Peygamber'in (s.a.a) bütün ilimleri onlardaydı. Aksi takdirde Ali'yi (a.s) ilim kapısı olarak tanıtmaz ve ilim öğrenmek için Ali'nin (a.s) kapısına gidilmesini emretmezdi.

Eğer Hız. Ali (a.s) bütün yüce ilimlere sahip olmasaydı, dost ve düşman karşısında, "*Beni kaybetmeden istediğiniz her şeyi sorun.*" diye feryat etmezdi.

Şiîler ve Sünnîler ittifak etmiştir ki Hız. Ali (a.s) dışında hiç kimse "*İstediginizi bana sorun*" diye feryat etmemiştir. Bu makam Hız. Ali'ye (a.s) özgü bir makamdı. İnsanların zâhir ve bâtın ilimleri hakkındaki tüm sorularına cevaplar vermiştir. Hız. Ali (a.s) dışında böyle bir iddiada bulunanlar rezil olmuştur. Nitekim Hâfız b. Abdulberr Endülüsi, *İstiabfi Ma'rifeti'l-Ashab* kitabında şöyle diyor: "*Beni kaybetmeden sorun.*" sözünü iftira ve yalancılar dışında hiç kimse söylememiştir."

Nitekim Ebu'l-Abbas Ahmed b. Hallakan eş-Şafiî *Vefeyat'* ta, Hatib Bağdâdî ise, *Tarih* c.13, s.163'de şöyle rivayet etmişlerdir: "Ehlisünnet âlimlerinden Mukatil b. Süleyman; "Arşın altındaki her şeyi bana sorun." diye halka seslendi.

Bir şahıs kalkıp şu soruyu sordu: "Hz. Adem haccettikten sonra saçını kısaltmak isteyince onu kim tıraş etti?"

Mukatil düşüncelere daldı cevap veremedi ve sustu. Başka biri de şunu sordu: "Karınca, yemekleri bağırsakları vasıtasıyla mı hazmediyor, yoksa başka bir organıyla mı? Eğer bağırsakları vasıtasıyla hazmediyorsa bağırsakları bedeninin neresindedir?"

Mukatil yine şaşkınlık içinde kaldı, mecburen şöyle dedi: "Allah-u Teala ilmimin fazlalığı sebebiyle kibre kapıldığımdan ve haddimi aştığımdan dolayı beni rezil etmek için bu soruları sizin gönlünüze attı."

Şüphesiz bu iddiayı her türlü soruya cevap verecek kimseler yapmalıdır. Dolayısıyla ümmet arasında Hz. Ali (a.s) dışında bu makama sahip hiç kimse yoktu. Hz. Ali (a.s) Hz. Peygamber'in (s.a.a) ilim kapısı olduğu için, o da Peygamber (s.a.a) gibi işlerin zâhirini ve bâtınını, ilk ve son ilimleri biliyordu. "Beni kaybetmeden sorun" diye feryat ediyordu. Sorulan bütün sorulara kolayca cevap veriyordu. Şimdi vaktimiz olmadığı için hepsini aktaramıyoruz. Hz. Ali (a.s) dışında sahabeden hiç kimse böyle dememiştir.

Nitekim İmam Ahmed b. Hanbel, *Müsned'* de, Harezmi, *Menakıb'* da, Hacı Kelan Hanefî *Yenabiu'l-Mevvedde'* de, Beğevî, *Mucem'* de, Taberî, *Riyazu'n-Nazre*, c.2, s.198'de ve İbn Hacer *Savaik*, s.76'da Said b. Museyyib'den şöyle rivayet etmekte:

"Hz. Ali dışında hiçbir sahabe, 'Bana sorun.' dememiştir.

Hz. Ali'nin "Bana Sorun" Sözü Hususundaki Ehlisünnet Hadisleri

Yine İbn Kesir *Tefsir*, c.4'de, İbn Abdulberr, *İstiab'* da, Süleyman Belhî *Yenabiu'l-Mevvedde'* de, Harezmi, *Menakıb'* da, imam Ahmed *Müsned'* de, Himvinî, *Feraid'* de, İbn Talha, *Durru'l-Manzum'* da, Mir Seyyid Şafiî, *Meveddetü'l-Kurba'* da, Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî, *Hilyetu'l-Evliya'* da, Muhammed b. Talha, *Metalibu's-Süul'* de, İbn Ebî'l-Hadid, *Nehcü'l-Belâğa Şerhi'* nde diğer âlim-

leriniz kendi kitaplarında farklı tabirlerle değişik yerlerde Amir b. Vasile, İbn Abbas, Ebu Said Bahterî, Enes b. Malik ve Abdullah b. Mes'ud'dan Hz. Ali'nin (a.s) şöyle buyurduğunu rivayet etmişlerdir:

"Ey insanlar, beni kaybetmeden bana sorun, şu kalbimde her şeyin ilmi vardır. Bana sorun. Bende ilklerin ve sonların ilimi vardır."

Ebu Davud *Sünens*.356'da, İmam Ahmed b. Hanbel *Müsned*.1, s.278'de, Buharî, *Sahih* c.1, s.46'da ve c.10, s.241'de müsned olarak Hz. Ali'nin (a.s) şöyle buyurduğunu rivayet etmişlerdir; "*Bana istediğiniz şeyi sorun. Bana sorduğunuz her şeyin cevabını veririm.*"

Şeyh Süleyman Belhî, *Yenabiu'l-Mevedde* 14. Bab'da s.74'de Harezmi'den ve Himvinî kendi senediyle Ebu Said Bahterî'den şöyle rivayet etmektedir: "Hz. Ali'yi (a.s) Kufe minberinde gördüm. Hz. Peygamber'in (s.a.a) yün elbisesini giymiş, sarığını takmış, kılıcına dayanmıştı. Sonra minbere oturup şöyle buyurdu:

"Beni kaybetmeden bana sorun. Şüphesiz şu göğsüm ilimle doludur. Şu içim ilim yatağıdır. Bu Hz. Peygamber'in (s.a.a) (ağzıma sürdüğü) tükürüktür. Peygamber (s.a.a) bana böylece ilmin tanelerini yedirdi. Allah-u Teala'ya andolsun ki oturup Tevrat ehline Tevrat'la, İncil ehline de İncil'le hüküm verecek olsam ve Allah-u Teala da o iki kitabı konuşturacak olsa şöyle derler: "Ali sizlere bizim aramızda hak üzere hüküm verdi. Siz kitabı okuyorsunuz, hâla akletmeyecek misiniz?"

Himvinî, *Feraid*'de, Harezmi *Menakıb*'da, Hz. Ali'nin (a.s) minberde şöyle buyurduğunu rivayet ediyor:

"Beni kaybetmeden bana sorun. Taneyi yaran ve insanları yaradan Allah-u Teala'ya andolsun ki bana sorduğunuz her ayetin nerede nazil olduğunu, gece mi, gündüz mü, makamda mı yoksa yolda mı, yeryüzünde mi, dağda mı, mümin hakkında mı, münafık hakkında mı, olduğunu, umum mu yoksa has mı ifade ettiğini, sizlere haber veririm."

İbn Kuvvayi Hâricî kalkıp şöyle dedi: "**Bana şu 'İman edip salih ameller işleyenlere gelince, halkın en hayırlısı da onlardır.'** ayetini açıkla." Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu:

"Onlar biz ve bize tâbi olanlardır. Biz de kıyamette alnı aklardan olacağız. Onlar da yüzlerinden tanınacaktır."

Yine İmam Ahmed b. Hanbel *Müsned*'de, Şeyh Süleyman Belhî *Yena-*

biu'l-Mevedde, 14. Bab'da, s.74'de, İbn Abbas'dan naklen Hz. Ali'nin (a.s) minberde şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

"Beni kaybetmeden bana Allah'ın kitabından sorun. Her ayetin nerede nazil olduğunu, dağda mı, yumuşak toprak da mı indiğini herkesten iyi bilirim. Bana fitneleri sorun, her fitnenin ne zaman kopacağını ve onda öldürülecekleri bilirim."

İbn Sa'd *Tabakat*'ta, Ebu Abdullah Muhammed b. Yusuf Gencî *Kifayetu't-Talib*'in 52. babında (bu konuya özgü kılmıştır), Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî, *Hilyetu'l-Evliya*, c.1, s.68'de müsned olarak Hz. Ali'nin (a.s) şöyle buyurduğunu rivayet etmekte:

"Allah-u Teala'ya andolsun ki, inen her ayetin kimin hakkında indiğini, nerede indiğini, neyin üzerine indiğini bilirim. Allah-u Teala bana bir kalp, kamil bir akıl ve konuşan bir dil verdi."

Aynı kitaplarda Hz. Ali'den (a.s) şöyle rivayet edilmiştir:

"Bana Allah'ın kitabından sorun; inen her ayetin gece mi indiğini yoksa gündüz mü indiğini, yumuşak toprağa mı yoksa sert dağlara mı indiğini bilirim."

Harezmî, *Menakıb*'da, A'maş'dan, o da İbeye b. Rab'i'den şöyle dediğini rivayet etmektedir: "Hz. Ali (a.s) defalarca şöyle buyurmuştur:

"Beni kaybetmeden bana sorun, Allah-u Teala'ya andolsun ki ben bitkili bitkisiz her toprağı, kıyamete kadar yüz insanı saptıran veya yüz insanı doğru yola eriştiren her topluluğun önderini, sevk edenini ve çağırısını herkesten çok bilirim."

Süyûtî *Tarihu'l-Hulefa*, s.124'de, Bedruddin Hanefî, *Umdetu'l-Kari*'de, Taberî, *Riyazu'n-Nazre*, c.2, s.198'de, Süyûtî, *Tefsir-u İtkan*, c.2, s.319'da, Askalânî, *Fethu'l-Bari*, c.8, s.485'de ve *Tehzibu't-Tehzib*, c.7, s.338'de, Hz. Ali'nin (a.s) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedirler:

"Bana sorun. Allah-u Teala'ya andolsun ki, kıyamete kadar olacaklar hakkında sorduğunuz her şeyi size haber veririm. Benden Allah'ın kitabını sorun. Allah-u Teala'ya andolsun ki her ayetin gece mi, yoksa gündüz mü indiğini, yumuşak toprakta mı, yoksa dağda mı nazil olduğunu bilirim."

Acaba bu ifadeler gaybı bilmek değil midir? Gaybı bilmeyen birisi dost düşman karşısında böyle bir iddiada bulunabilir mi? Biraz âdetlerden

uzaklaşacak ve insaf gözüyle bakacak olursanız Hz. Ali'nin (a.s) gaybı bildiğini, amel makamında da bunu açığa vurup gayptan haber verdiğini açıkça görürsünüz.

İmam Hüseyin'in, Katili Olan İbn Sinan'ı Bildirmesi

Nitekim İbn Ebî'l-Hadid bu rivayetleri *Nehcü'l-Belâğa Şerhi* c.1, s.208'de, İbn Hilal-i Sekafi'nin *Garat* kitabından şöyle rivayet etmektedir: "Adamın biri kalkarak şöyle dedi: "Bana başımda ve sakalımda kaç kıl olduğunu söyle."

Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu:

"Dostum Peygamber (s.a.a) başındaki her kılın dibinde sana lânet eden bir melek olduğunu ve yüzündeki her kılın dibinde de seni kandıran bir şeytan olduğunu söyledi. Evinde Hz. Peygamber'in (s.a.a)evlâdını öldüren bir buzağın var."

O Enes Nahî adında biriydi, oğlu Sinan, o zamanlar evde oynayan bir çocuktur. H. 61 yılında Kerbela'daydı ve Hz. Hüseyin'in katili oldu. Bazılarına göre ise soru soran adam Sa'd b.Ebî Vakkas idi. Oğlu Ömer b. Sa'd ordu komutanı ve Kerbela katiliydi. Belki de her ikisi de farklı meclislerde soru sormuşlardır. Hz. Ali (a.s) bu rivayet vesilesiyle ilminin Hz. Peygamber'den (s.a.a) kaynaklandığını ve gaybı ihata ettiğini göstermek istedi.

Habib b. Ammar'ın Bayraktarlığından Haber Vermesi

Ahmed b. Hanbel *Müsned*'de, İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*, c.1 s.208'de şöyle rivayet etmişlerdir:

Hz. Ali (a.s) hilâfeti döneminde Kufe mescidinde oturmuştu. Ashabı da etrafında duruyordu. Adamın biri: "Halid b. Uveyta, Vaad'il Kura'da dünyadan göçtü." deyince Hz. Ali şöyle buyurdu:

"O ölmedi ve dalalet ordusunun komutanı oluncaya kadar da ölmeyecektir. Onun bayraktarı Habib b. Ammar olacaktır."

Orada bulunan bir genç şöyle dedi: "Ammar benim, Ey Emîrül-Müminin ve sizi samimi olarak gerçekten seviyorum." Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu:

"İftira etmedim, yalan söylemedim ve söylemeyeceğim. Âdeta görüyorum ki Halid dalalet ordusunun komutanı olmuş, sen de onun bayrak-

tarısın. Caminin bu kapısından gireceksiniz ve caminin önündeki şu perdeden tutunca yırtılacaktır."

Hız. Ali'nin (a.s) bu sözünün üzerinden yıllar geçti. Mel'un Yezid'in hilâfeti döneminde mel'un İbn Ziyad Kufe'nin valisi oldu. Hız. Hüseyin'le savaşmak için büyük bir ordu gönderdi. Hız. Peygamber'den (s.a.a) Halid ve Habib b. Ammar'ın rivayetini duyanların çoğu camide oturlurken aniden askerlerin sesini duydular. Eskiden toplantı yerleri câmiler olduğu için askerler gösteriş yapmak isteyince camiye girip çıkıyorlardı. Aniden Halid b. Uveyta'nın dalalet ordusunun komutanı olarak Hız. Peygamber'in (s.a.a)evlâdıyla savaşmak için Hız. Ali'nin (a.s) buyurduğu Babu'l-Fil'den camiye girdiğini gördüler. Habib b. Ammar da onun bayraktarıydı. Camiye girerken kapıdaki perdeyi tutunca yırtıldı. Böylece Hız. Ali'nin (a.s) sözü ve münafıklar hakkındaki ilmi apaçık tecelli etti.

Gaybdan Haber Vermesi

Acaba bu haber bütün bu alametleriyle tecelli ettiğine göre gaybdan haber verme değil midir? Genelde Hız. Ali'nin (a.s) hutbeleri ve sözleri olan *Nehcü'l-Belâğa*'yı dikkatlice inceleyecek olursanız, Hız. Ali'nin (a.s) verdiği birçok gaybî haberleri görürsünüz. Özellikle de büyük sultanların durumu, olaylar, Zenc Sahibi'nin kıyamı, Moğolların galebesi, Cengiz Han'ın saltanatı, zalim halifelerin durumu, Şiîlere karşı tutumu ve benzeri birçok gaybî haberlerin var olduğunu siz de okursunuz. Özellikle de İbn Ebî'l-Hadid, *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*,c.1, s.208-211'de, bütün bunları detaylıca anlatmaktadır.

Ayrıca Hâce Kelan Belhî el-Hanefî *Yenabiu'l-Mevedde* 14. Bab'da Hız. Ali'nin (a.s) ilminin çokluğunu gösteren bu tür hutbe ve haberlere istinat etmektedir.

Apaçık gerçekleri bulabilmek için bunları okuyun. Hız. Ali (a.s) Muaviye'nin Kufe'ye galip geleceğini ve kendisine lânet edilmesini emredeceğini haber vermiştir ve de öyle olmuştur.

Muaviye'nin Galibiyetinden ve Zulümlerinden Haber Vermesi

Bu cümleden şöyle buyurmuştur:

"Benden sonra geniş boğazlı ve iri göbekli birisi sizlere galip gelecek-

tir. O bulduğunu yiyecek,⁽¹⁾ bulmadığını isteyecek ve onu öldürecektir. Onu öldürmeyeceksiniz, o adam size bana kötü laflar etmenizi ve benden beri olduğunuzu ilân etmenizi isteyecektir. Bana sövmenize izin veriyorum; zira o sövgü benim için temizlik, sizler için ise kurtuluştur. Ama benden beri olduğunuzu ilân etmeyin. Zira ben fitrat üzere doğdum, iman ve hicrette herkesten önde oldum."

İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*, c.1, s.356'da ve diğer büyük ve değerli âlimleriniz kendi kitaplarında açıkça tasdik etmişlerdir ki bu lânetli adam Muaviye'dir. Hilâfete geçince 80 yıl boyunca halkı Hz. Ali'ye (a.s) lânet etmeye ve ondan beri olduklarını ilân etmeye zorladı. Hz. Ali'ye (a.s) mihrapta, minberde ve hatta Cuma hutbelerinde lânet ediyorlardı. Ömer b. Abdülaziz'in hilâfetine kadar da bu böyle devam etti. Ömer b. Abdülaziz salihane tedbirleriyle bu lânetlemeyi ortadan kaldırdı ve insanları bu çirkin amelden men etti.

Bu çirkin olayı Hz. Ali (a.s) önceden haber vermişti. O hâlde siz de tasdik edersiniz ki Hz. Ali (a.s) gaybı biliyor ve Allah'ın verdiği bir ilimle perde arkasından haber veriyordu. Bu tür haberler oldukça çoktur. İnsanlar yıllar ve asırlar sonra bunun doğruluğunu açıkça görmüşlerdir.

Savaş Başlamadan Önce Zu's-Sediyye'nin Öldürülmesinden Haber Vermesi

Hz. Ali (a.s) çok önceden Nehrevan savaşını da haber vermiş ve Hâricîlerin ve Zu's-Sediyye⁽²⁾ ismiyle meşhur olan Tezmele'nin katlini önceden

1- Bundan maksat, İbn Ebî'l-Hadid'in *Nehc'ül-Belâğa Şerhi*, c.1 s.335'de dediği gibi Muaviye'dir. Zira Muaviye tarihte çok yemekle meşhurdur. Zemaşşerî'nin *Rebi'ul-Eb-rar*'da dediği gibi günde yedi defa yemek yiyordu. Yedikten sonra da kölesine şöyle sesleniyordu: "Ey köle, gel bu sofrayı kaldır, Allah-u Teala'ya andolsun yemekten yoruldum; ama doymadım. Muaviye'nin açlığı Araplar arasında Darb-ı Mesel hâline geldi. Şairlerden biri çok yiyen arkadaşını kınarken şöyle diyordu:

"Benim arkadaşım karnı Haviye'dir. / Bağırsaklarında duran Muaviye'dir."

2- Bazılarına göre **Zu's-Sediyyeh**"küçük ellerin sahibi" manasındadır. Zira "**Sedy**", "el" mânâsındadır ve sonundaki "**he**" edatı küçük olmanın alâmetidir. Yani Hâricîlerin reisi Tezmele iki küçük ele sahipti. Dolayısıyla Zu's-Sediyye onun lakabı olmuştur. Lügat âlimlerine göre ise "**Sedy**", "meme" demektir. Hâricîlerin reisi Hakkus b. Zuhayr'in büyük memeleri vardı. Bu yüzden Zu's-Sediyye diye adlandırılmıştır.

haber vermiştir. Hatta Hâricîlerden sadece on kişinin öldürülmeyeceğini, Müslümanlardan ise sadece on kişinin öldürüleceğini haber vermiş ve şöyle buyurmuştur:

"Onlardan on kişi kurtulacak, bizden ise on kişi ölecektir."

Nitekim İbn Ebî'l-Hadid, Hâce Kelan Belhî ve diğerleri Hz. Ali'nin (a.s) haber verdiği şeylerin sonradan gerçekleştiğini söylemişlerdir.

Özellikle İbn Ebî'l-Hadid *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*, c.1 s.425'de, bu haberin yorumunda şöyle diyor: "Bu haber şöhreti cihetiyle tevatüre yakın bir haberdir. Bütün âlimler bunu rivayet etmiştir ve bu da Hz. Ali'nin (a.s) kerametlerinden biridir."

Acaba bunlar gaybdan haber vermek ve geleceği bilmek değil midir? Dolayısıyla şüphenizin gitmesi ve velâyet makamının gerçeğini anlamanız gerekir. Hz. Ali'nin (a.s) diğer halifelerden farklı olduğunu tasdik etmelisiniz. Eğer gayb ilmi olmasaydı ve tabiat ötesi bir irtibatı bulunmasaydı, asırlar sonra gerçekleşen olayları bu kadar detayla nasıl haber verebilirdi?

Yine Meysem-i Temmar'ın Ubeydullah b. Ziyad tarafından öldürüleceğini, Cuveyriye ve Reşid Hicrî'nin Ziyad tarafından öldürüleceğini, Amr b. Hamak'ın Muaviye'nin taraftarlarınca öldürüleceğini, haber vermesi özellikle de Hz. Hüseyin'in katilleri olan Enes ve Ömer b. Saad'ı bildirmesi, Hz. Ali'nin (a.s) bu gayb ilminin göstergesidir. Büyük âlimlerinizden Taberî, İbn Ebî'l-Hadid, Muhammed b. Talha, Süyûtî, Hatib Harezmî ve diğerleri bu haberleri açıkça rivayet etmişlerdir.

Öldürüleceğinden Haber Vermesi ve İbn Mülcem'i Tanıtması

Hz. Ali'nin (a.s) gaybî haberlerinden biri de kendi katili Abdurrahman b. Mülcem Muradî'nin kendisini öldüreceğini haber vermesidir. Halbuki İbn Mülcem zâhiren Hz. Ali'ye (a.s) büyük bir sevgi ve dostluk gösteriyordu. Nitekim İbn Esir, *Usdu'l-Gabe*, c.4, s.25'de ve diğerleri kendi kitaplarında rivayet etmişlerdir ki ashâbın yanına varınca Hz. Ali'yi (a.s) överek şöyle dedi:

"Allah-u Teala seni insanlara imam kıldı,

Sen her türlü kusurdan ve şüpheden uzaksın,

Sen dosta ve düşmana cömertsin,
 Sen Aslan'ın çocuğusun,
 Sen eski ve gelecek bütün fenleri bilensin,
 Cesur ve meşhursun,
 Ey Hz. Peygamber'in (s.a.a) vasisi,
 Seni bu makama Allah-u Teala seçti,
 Her türlü fazlını Kur'ân'da sana verdi."

Orada bulunanlar onun Hz. Ali'ye (a.s) olan sevgisine şaşırıldı. Ama Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu:

"Ben sana nasihat ediyorum zahiri dostluktan;
 Gizlide ise bana düşman olmaktan."

İbn Hâcer ise, *Savaik* s.82'de, Hz. Ali'nin (a.s) ona şöyle cevap verdiğini rivayet etmiştir:

"Ben onun hayatını istiyorum, o ise benim ölmemi istiyor.
 Zâhiren dost görünen bu hilekar, Muradî kavmindendir."

Abdurrahman şöyle dedi: "Belki adımı duymuşsun da ismimden hoşlanmamışsın."

Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu: "Hayır, ben açıkça biliyorum ki sen benim katilimsin; çok geçmeden şu beyaz sakallarımı kanımla boyayacaksın."

İbn Mülcem,"O hâlde emret de beni öldürsünler." dedi. Ashab da bunu rica etti. Ama Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu:

"Bu mümkün değildir; dinim cinayetten önce kısasa izin vermez. Benim ilmim senin beni öldüreceğini beyan ediyor. Ama dinin hükümleri zâhirî amellerle ilgilidir. Senden henüz bir şey görmediğim için şer'î açıdan sana bir şey yapamam."

İngiliz Mr. Carleyl, *Kitabu'l-Ebtal*'ında şöyle diyor:

"Ali kendi adaletiyle öldürüldü. Yani eğer adaletli davranmayıp da cinayetten önce kısas uygulasaydı, öldürülmezdi. Nitekim sultanlar en küçük bir suizanda çocukları, kardeşleri, eşleri ve akrabaları bile olsa

hemen onları öldürtmekte. Ama Hz. Ali (a.s) şeriattan ve dinden dışarı bir adım bile atmayan tek insandı. Katilini kesin olarak bildiği hâlde ondan henüz zâhirde bir şey görmediği için sevgisini esirgemi-yordu. Ama sonunda şakavetini ortaya çıkararak Hz. Ali'nin (a.s) bâtn ve işlerin apaçık gerçeğini ihata eden ilmini ispat etti."

Bu da Peygamber (s.a.a) ve masum İmamlar dışında hiç kimsenin gayb ilmini bilemeyeceğinin apaçık bir delilidir. Zira insan masum olmazsa, işle-rin gerçeklerinden mahrum olan ilmi üzere, birçok yanlışlıklar yapacaktır. Ama Peygamber (s.a.a) ve İmamlar masum olduğu için kendi kâtillerini bildiği hâlde şeriattan bir adım olsun dışarı çıkmamış, cinayetden önce kı-sas etmemişlerdir.

Acaba bu deliller Hz. Ali'nin (a.s) gaybı bildiğinin delili değil midir? Ken-disine muhabbet izharında bulunan, elini öpen ve methiye düzen bir gen-ce, "*Sen benim katilimsin*" demektedir. Gayb ilmi olmadan bunu söyleyebi-lir mi? Biraz olsun insafli davranacak olursanız, Hz. Ali'nin (a.s) zâhir ve bâtn ilmine sahip olduğunu tasdik edersiniz.

Hz. Ali'nin (a.s) En Bilgin ve En Faziletli Oluşu

Şeyh Süleyman Belhî *Yenabiu'l-Mevedde*'nin 14. babının başında s.65'de, İbn Talha'nın *Durru'l-Menzum*'undan naklen Hz. Ali'nin (a.s) şöyle buyurdu-ğunu rivayet etmektedir:

"Şüphesiz ilklerin ilmine sahibim,
Sonların ilmi de kalbimde gizlidir.
Bütün gayb sırlarının kaşifiyim,
Geçmiş ve gelecek benim kalbimdedir.
Ben her küçüğün ve büyüğün emiriyim,
İlmim bütün varlığı ihata etmiştir."

Daha sonra Hz. Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:

"Eğer istersem, Fatiha'nın tefsiri konusunda yetmiş deve yükü kitap ya-zarım, bunun delili de Hz. Peygamber'in (s.a.a) şu sözüdür: "Ben İlim şehriyim, Ali de onun kapısıdır." Allah-u Teala da şöyle buyurmuştur: "Evlere kapısından gelin. O hâlde ilim isteyen kapıdan gelmelidir."

Hız. Ali'nin (a.s.)Hz. Peygamber'den (s.a.a) hemen sonra halife olduğunun ve diğerlerinden öncelik hakkına sahip bulunduğuna dair akıl, nakil, kitap sünnet ve icmada önceki gecelerde aktardığım sayısız deliller mevcuttur. Bundan da öte Hız. Ali'nin (a.s) en âlim ve faziletli oluşu, bunun en büyük delilidir. Zira akıl ve mantık açısından hiçbir câhil, bir âlimin önüne geçemez. Hız. Ali'nin (a.s) ilmi ve fazilet üstünlüğü dost düşman herkesçe bilinmektedir. Hatta İbn Ebî'l-Hadid birinci hutbeyle ilgili olarak şöyle diyor: "Onlar üstünü (ilk üç halifeyi) en üstünden (Hız. Ali'den -a.s-) öne geçirdiler."

Bu Hız. Ali'nin (a.s) üstünlüğünü ve faziletini itiraf etmektir. Ama adet ve bağnazlık üzere hemen ardından şöyle diyor: "Allah-u Teala üstünü, en üstünden ve en mükemmelden öne geçirdi."

Halbuki böyle bir söz İbn Ebî'l-Hadid gibi birine hiç yakışmamaktadır. Nitekim büyük âlim ve akıl sahipleri de ilim, mantık ve akıl dışı bu sözü dolayısıyla kendisini eleştirmişlerdir. Zira o Allah-u Teala'ya yersiz isnatta bulunmuştur. Halbuki Allah-u Teala asla akla ve mantığa aykırı davranmaz ve mefzulu (kendisine tercih edileni), fâzıldan (tercih edilenden) öne geçirmez, nerede kaldı ki efzel (en faziletli) ve a'lemden (en âlimden) öne geçirsin. En küçük ilim ve şuur sahibi bir insan da ilim ve mantık doğrultusunda asla fâzılı efzelden öne geçirmez, nerede kaldı ki mefzulu efzelden öne geçirsin!

O hâlde Allah-u Teala nasıl olur da mefzulu efzelden öne geçirebilir? Halbuki bizzat Allah'ın kendisi Zümer Suresi 9. ayette şöyle buyuruyor: "**Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?**"

Hakeza Yûnus Suresi, 35. ayette açıkça şöyle buyurmaktadır:

"Öyle ise hakka ileten mi uyulmaya daha layıktır, yoksa doğru yola erişme verilmedikçe kendi kendine doğru yolu bulamayan mı?"

Binaenaleyh en bilgili ve en faziletli olma açısından Hız. Peygamber'den (s.a.a) sonra ümmet arasında öncelik hakkı Hız. Ali'nin (a.s) idi. Nitekim İbn Ebî'l-Hadid de *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*, c.1, s.4'de açıkça bu mânâyı itiraf etmekte ve şöyle demektedir: "Hız. Ali (a.s) Hız. Peygamber'den (s.a.a) sonra insanların en üstünüydü. Hilâfete, bütün Müslümanlardan daha layıktı."

Birinci delille de ilgili olan ikinci büyük delil ise Hız. Resulullah'ın (s.a.a) bu hadisteki son sözüdür: "...İlim isteyen onun kapısından gelmelidir." Lütfen

Allah aşkına inşafli olunuz. Hz. Peygamber'in (s.a.a) kapısına gidilmesini emrettiği bir isim mi itaate daha layıktır; yoksa insanların toplanıp seçtiği bir isim mi?

Ayrıca Hz. Peygamber'in (s.a.a) emrine mutlak surette itaat edilmelidir. Peygamber (s.a.a) öncelik hakkını da akıl cihetiyle belirtmiş ve bunun bunun "en bilgili olmak" olduğunu açıkça beyan etmiştir.

Şeyh: Eğer en bilgin ve en faziletli olma hususunda öncelik hakkı efendimiz Ali'nin (k.v) olmuş olsaydı, ümmetin de bilip itaat etmesi için onu tayin etmesi gerekirdi. Halbuki böyle bir tayin görmemekteyiz.

Davetçi: Sizden bu tür sözleri duymak insanı üzmektedir. Neden ilminiz bu tür âdetlerin etkisinde kalmaktadır? Beyler on gecedir muteber kitaplarınızdan delil getiriyorum. Ama siz yine kalkmış başa dönüyor ve bir nassın olmadığını beyan ediyorsunuz. Halbuki muteber kitaplarınız gizli ve açık naslarla doludur, buna rağmen hepsini görmezlikten geliyorsunuz. Sizlere soruyorum: "Bu ümmetin Hz. Resulullah'ın (s.a.a) ilmine ve siretine ihtiyacı var mıdır, yok mudur?"

Şeyh: Kıyamete kadar bu ümmetin ve bütün sahabenin Hz. Resulullah'ın (s.a.a) yüce ilmine ve siretine ihtiyacı vardır.

Davetçi: Eğer Hz. Peygamber'den (s.a.a) sadece: "*Ben ilim şehriyim Ali de onun kapısıdır; ilim isteyen kapıya gelmelidir.*" hadisi rivayet edilmiş olsaydı bile, bu yine de yeterli olurdu.

Hz. Peygamber'in (s.a.a) Buyurduğuna Göre

Hz. Ali Ümmetin En Bilgini idi

Bu hadisten daha açık bir nas düşünülebilir mi? İlim isteyen herkesin Ali'nin (a.s) kapısına gitmesini emrediyor. Şimdi seher vaktidir. Bütün gece boyunca bu konu hakkında konuştum, beylerin vaktini aldım; ama siz beni soğuttunuz. Siz de geçmişleriniz gibi doğru söze kulak vermiyorsunuz. Sözümü duymazlıktan geliyor, nasları inkâr ediyorsunuz.

Hangi nas ilim nassından daha üstündür? Hangi akıl, din ve âlim, âlimin olduğu yerde câhile gidilmesini emreder. Eğer ilim ve mantıkta dünyada böyle bir söz söyleyen varsa, biz de sizin mantığınıza uyarız. Eğer böyle bir söz yoksa o hâlde sizin de bütün ilim ehlinin mantığı olan bizim mantı-

ğımıza teslim olmanız gerekir. Hz. Ali (a.s) ümmetin en âlimi olduğu için ilim, akıl ve mantık gereğince ona uymamız gerekir.

Büyük âlimlerinizden Ahmed b. Hanbel, *Müsned*'de, Harezmi, *Menakıb*'da, Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî, *Nuzulu'l-Kur'ân fî Ali*'de, Hacı Kelan Belhî, *Yenabi*'de, Mir Seyyid Ali Hemedânî, *Meveddetü'l-Kurba*'da, hatta İbn Hacer, *Savaik*'de, Hz. Peygamber'in (s.a.a) defalarca şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir:

"Ümmetimin en âlimi, Ali b.Ebî Tâlib'tir."

Sahabeden hiç kimse Hz. Ali'nin (a.s) dengi değildi. Nitekim İbn Meğazilî, *Menakıb*'da, Muhammed b. Talha, *Metalibu's-Süul*'de, Himvinî, *Feraid*'de, Şeyh Süleyman Hanefî, *Yenabi*'nin 14. babında Kelbi'den naklen Abdullah b. Abbas'ın şöyle dediğini rivayet etmektedir:

"Hz. Peygamber'in (s.a.a) ilmi Allah'ın ilmindendir. Ali'nin (a.s) ilmi de Hz. Peygamber'in (s.a.a) ilmindendir. Benim ilmim de Ali'nin (a.s) ilmindendir. Benim ve sahabenin ilmi Ali'nin (a.s) ilmi karşısında yedi denizde bir damla su mesabesindedir."

Yine Hz. Ali (a.s) *Nehcü'l-Belâğa*'nın 108. hutbesinde şöyle buyuruyor:

"Biz nübüvvet ağacıyız, risaletin indiği âileyiz, meleklerin gidip geldiği odağımız, ilim mâdenî ve hikmet kaynağıyız."

İbn Ebî'l-Hadid, *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*, c.2, s.236'da bu hutbenin şerhinde şöyle diyor: Bu mesele Hz. Ali'de (a.s) gerçekten zâhirdir. Zira Hz. Peygamber (s.a.a) de şöyle buyurmuştur:

"Ben ilim şehriyim Ali de onun kapısıdır; şehre girmek isteyen kapısından girmelidir."

Hakeza Peygamber (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

"Ali sizin en iyi hüküm vereninizdir."

Hüküm meselesi büyük bir ilmi gerektirir. Hz. Ali'nin (a.s) ilmî makamı beyan edilemeyecek derecede yücedir. Hiç kimsenin düşüncesi ona ulaşamaz. Hatta yaklaşamaz. Bu yüzden; "*Ben ilmin madeniyim ve hikmetin kaynağıyım*" demesi gerçekten kendisine yaraşır. Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonra bu yüce makama Hz. Ali kadar hiç kimse layık değildi."

İbn Abdulberr *İstiab*, c.3, s.38'de, Muhammed b. Talha, *Metalibu's-Süul*,

s.23'de, Kadı İycî ise *Mevakıf*, s.276'da, Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir:

"Ali sizin en iyi hüküm vereninizdir."

Yine Süyûtî, *Tarih-i Hulefa* s.115'de, Hâfız Ebu Nuaym, *Hilyetu'l-Evliya*, c.1, s.65'de, Muhammed Cizrî, *Esne'l-Metalib*, s.14'de, Muhammed b. Sa'd, *Tabakat*, s.459'da, İbn Kesir, *Tarih-u Kebir* c.7, s.359'da, İbn Abdulberr, *İstiab*, c.4, s.38'de Ömer'den şöyle rivayet etmektedir: "Ali bizim en iyi hüküm verenimizdir." Yani Ali hüküm hakkında hepimizden daha evlâdır.

Yine *Yenabiu'l-Mevedde*, s.69'da, *Dürrü'l-Manzum*'un sahibi, İbn Talha'dan şöyle rivayet etmektedir:

Bil ki bütün semâvî kitapların sırları, Kur'ân'dadır, Kur'ân'da olan her şey de Fatiha'dadır. Fatiha'da olan her şey ise Besmele'dedir. Besmele'de olan her şey de Besmele'nin "ba" harfindedir. Besmele'nin "ba" harfindeki her şey de "ba" harfinin altındaki noktadadır. Hz. Ali (a.s) ise şöyle buyurmuştur: "Ben, ba harfinin altındaki noktayım."

Yine Süleyman Belhî *Yenabiu'l-Mevedde*'de, İbn Abbas'dan şöyle rivayet ediyor:

"Mehtaplı bir gecede Ali (a.s) elimden tutarak beni Baki mezarlığına götürdü. Yatsı namazından sonra bana şöyle buyurdu: 'Oku ey Abdullah!' Ben de Bismillahirrahmanirrahim'i okudum. Hz. Ali (a.s) bana Besmele'deki 'ba' harfinin sırları hususunda güneş doğana kadar konuştu."

Şîf ve Sünnî âlimlerin ittifak etmiş olduğu üzere Hz. Ali (a.s) ashap arasında eşsiz biriydi. O gayb esrarının âlimi ve Peygamberlerin ilminin vârisiydi. Nitekim Muhammed b. Talha, *Metalibu's-Süul*'de Harezmi *Menakıb*'da, Süleyman Belhî Hanefî, *Yenabi'* de, İbn Talha Halebî'nin *Dürrü'l-Manzum*'undan naklen Hz. Ali'nin (a.s) şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir:

"Benden gaybın sırrını sorun; ben nebilerin ve peygamberlerin ilminin vârisiyim."

Yine İmam Ahmed b. Hanbel, *Müsned*'de, İbn Ebî'l-Hadid, *Nehcü'l-Belâğa Şerhî*'nde ve Süleyman Belhî, *Yenabiu'l-Mevedde*'de Hz. Ali'nin (a.s) minberde şöyle buyurduğunu rivayet etmektedirler:

"Beni kaybetmeden bana sorun. Bana göklerin yolunu sorun. Şüphesiz ki ben göklerin yolunu yerin yolundan daha iyi biliyorum."

Bugünkü gibi ilmin gelişmediği o günlerde, böyle bir iddiada bulunmak gayb ilmine sahip olmanın en büyük delilidir. Nitekim defalarca bu konuda sorulan sorulara Hz. Ali (a.s) cevap veriyor, göklerin ve galaksilerin durumunu haber veriyordu.

Batlamyus'un astronomi ilminin hâkim olduğu bir dönemde günümüz astronomi ilmine uygun cevaplar vermek başlı başına büyük bir mucizedir.

Nitekim büyük muhaddis Ali b. İbrahim Kummî (Saffat Suresi'nin tefsirinde), Şeyh Fazıl Muhaddis Fahrüddin b. Tureyh-i Necefi 300 yıl önce telif etmiş olduğu *Mecmau'l-Bahreyn* kitabı Kevkeb sözcüğünde ve Allame Meclisî, *Biharu'l-Envar*, c.14, es-Sema ve'l-Âlem'de Hz. Ali'den (a.s) şöyle rivayet ediyorlar:

"Gökteki bu yıldızlar da yeryüzündeki gibi birer şehirdir."

Allah rızâsı için insaflı olunuz. Yeni astronomi ilminin olmadığı ve Batlamyus'un komik görüşünün hâkim olduğu bir zamanda gökteki yıldızların göklere çakılmış birer çivi olduğunun sanıldığı bir dönemde, özellikle de teleskopların bulunmadığı bir zamanda, bugünkü astronomi bilginlerinin görüşlerine mutabık görüşleri bin yıl öncesinde haber veren birisi gayb ilmini bilmiyor olabilir mi? Onun verdiği haberleri gayptan haberler saymıyor musunuz? Eğer büyük âlimlerin kitabında yer alan Ehlibeyt'ten menkul bu rivayetleri gaybdan haberler olarak kabul etmezseniz, haksızlık etmiş olur, bağnazlığınızı göstermiş olursunuz. Zira bu rivayetler bizzat bu önemli hadiseye delâlet etmektedir.

Bugün gelişmiş teleskoplarla dahi görülemeyen astronomik gerçekleri haber vermek şüphesiz ki gaybdan haber vermektir. Dolayısıyla Hz. Ali'nin (a.s) gaybı bildiğini kabul etmemiz gerekir. Zira o çağdaş teknolojik aletlere sahip olmadan doğal gözleriyle melekutu keşfetmiş, gökleri seyretmiştir. Şüphesiz bin yıl önce verilen bu haberleri duyan herkes haber verenin, gaybı bildiğini tasdik edecektir.

İzin verirseniz başımdan geçen bir olayı sizlere aktarmak istiyorum. Basra'da bir gemiye bindim. Geminin birinci sınıf kamaralarından üç yataklı bir kamarada kaldım. Tesadüfen Fransız doğu bilimci Mösyö Juen de aynı kamarada kalıyordu. Fransız olduğu hâlde Arapça'yı ve Farsça'yı çok iyi biliyordu. Dolayısıyla kısa sürede tanışıp ilmî ve dinî konularda görüş

alış verişinde bulunduk. Elbette ben görevim gereği ona İslâm dinin apaçık gerçeklerini ve hak Caferî Mezhebini tanıtmaya çalıştım. Bir gün bana şöyle dedi: "İslâm dininde diğer dinlerde olmayan birtakım özelliklerin olduğunu kabul ediyorum. Zira İslâm her yerde ve işte itidali emretmiştir. Ama unutmayın ki, Hıristiyan Avrupalılar pratik ilmî keşifleriyle öne geçmiş ve dünyayı ilmî açıdan minnet altında tutmuştur."

Davetçi: Batıların ve diğerlerinin ciddi bir şekilde birtakım ilmî gerçekleri keşfettiği hususunda hiç kimse şüphe edemez. Bunu herkes kabul etmektedir. Ama ilmî medeniyetin kaynağının nereden alındığına bakmak gerekir. Onların ilim ve fende üstatları kimdir? Siz de büyük bir bilgin olduğunuz için Batıların ilim ve fen kaynağının Hıristiyanlık değil, İslâm ve Müslümanlar olduğunu tasdik edersiniz. Çünkü Batılılar daha Miladî 8. Asıra kadar barbarlık ve karanlıklar içinde yaşıyorlardı. Halbuki o zamanlar Müslümanlar ilim ve sanatın bayraktarıydı. Nitekim Fransız Ernest Renan, İngiliz Carlyle ve Alman Nuermal gibi büyük bilginleriniz bunu açıkça itiraf etmişlerdir.

Bu yolculukta Kâzımeyn'de Muhammed Hüseyin Han'ın evinde kaldım. Yıllardır Kerbela ve Kâzımeyn'de oturan bu zat, Avrupalıların İslâm medeniyeti hakkındaki itiraflarını anlatınca şöyle dedi: "Son zamanlarda Urduca'ya tercüme edilen Fransız bilginlerinden birinin kitabını getirdiler. Oldukça güzel olan *Temeddunu'l-Arap* adlı bu kitabı Hindistanlı Seyyid Ali Belgiramî tercüme etmiş. Oldukça kalın, detaylı ve delillere dayanan bir kitaptır. Batılı birçok bilgin tıp hukuk, ekonomi ve diğer dallarda yazdıkları kitaplarda Batıların ilim, medeniyet, sanat, edep, muşeret, mülki ve idari teşkilatlar, ferdi ve sosyal örgütlenmelerin hepsinin yüce İslâm dininden ilham aldığını itiraf etmişlerdir."

Mösyö Juen: Evet o kitabı Fransız Gustav Le Bon Paris'te bana verdiler. Gerçekten çok güzel yazılmış, büyük bir emek verilmiş.

Davetçi: O kitabı Nevvab Beyden emanet aldım. Urduca bilmediğim için Kâzımeyn'de bulunduğum on gün içinde bu kitabın ikinci bölümünü Sâdık Han'a tercüme ettirdim ve ona teşekkür ettim. Bu tercüme edilmiş sayfaları Mösyö Juen'e okudum ve şöyle dedim: "Bakınız makam ve mevkisini sizin de tasdik ettiğiniz bu Fransız bilgini bu konuda itirafta bulunarak şöyle diyor:

Gustav Le Bon'un, İslâm Medeniyetinin Batıdaki Etkisi Hakkındaki Sözü

"İslâm medeniyeti doğuda etkili olduğu kadar Batıda da etkili olmuştur. Avrupalılar bu vesileyle medenîleşmiştir. Bu medeniyetin batıdaki etki derecesini öğrenmek istersek, medeniyetin girmediği dönemde Avrupalıların durumuna bakmak gerekir. M. 9 ve 10. Asırlarda İslâm medeniyeti Avrupa'da doruklara tırmanmıştı. O dönemde Batıda sadece câhil papazların idare etmiş olduğu ve insanları hurafelere sürüklediği kilise dışında hiçbir ilmî merkez yoktu. 12. Asırda ilim ve bilgi peşinde koşan kimseler için yegane sığınak İslâm ve Müslümanlardı. Bu kişiler Endülüs'e gidip Müslümanların medreselerinde okudular ve birer bilgin oldular. Bütün âlimler, Müslümanlara minnet borçludur. Gerçekten Müslümanlar ilme çok büyük hizmetler yaptılar ve dünyada büyük bir ilerleme sağladılar. Müslüman Arapların, biz Batıların üstünde büyük hakları vardır. Dolayısıyla Batı medeniyetini İslâm medeniyeti olarak adlandırmak gerekir."

Bunlar sizin meşhur Fransız bilgininin sözleridir. Siz de diğer batılılar gibi ilim, sanat ve keşiflerle övünüyorsunuz. Ama lütfen Avrupa'nın eski tarihine ve İslâm'dan önceki Arabistan yarımadasına bir göz atın, böylece apaçık gerçekleri keşfedin. Sizin Avrupa'nın hatta bugün medeniyetin beşiği sayılan Paris'in barbarlık içinde yaşadığı bir dönemde Peygamber (s.a.a) ve Müslümanlar vasıtasıyla ilim, medeniyet ve sanat Arabistan yarımadasından dünyaya yayılıyordu. Apaçık gerçeği keşfetmeniz için sizlere kısaca Avrupalıların ve Müslümanların medeniyet tarihini anlatmaya çalıştım.

Harun'un, Müslümanların Yaptığı Saati Hediye Olarak Şarlman'a Göndermesi

Sizin de bildiğiniz gibi M. 7-8. asırlarda Fransız İmparator Şarlman vasıtasıyla Avrupa düzene girmeye başladı. Şarlman Bağdat'taki Abbasî halifesi Harun Reşid'le ilişkiye geçince, karşılıklı olarak hediyeleştiler. Harun'un gönderdiği hediyeler arasında mücevherat, elbiseler, dokuma kumaşların yanı sıra, bir de Fransızların saray kapısına astırdığı büyük bir saat vardı. Bu saati Müslüman sanatçılardan birisi yapmıştı. Bu saat büyük altın camın üzerine düşen tanelerin çıkardığı bir sesle 24 saati gösteriyordu. Fransız bilginleri hatta bütün Paris ahalisi, bu büyük şaheserin gerçeği-

ni bir türlü anlayamamışlardı. Bunu Gustav Le Bon ve diğer Batılı bilim adamları kaydetmişlerdir.

İslâm medeniyeti karşısında Avrupa medeniyetini anlamak için Şarlman'ın zamanını ve Müslümanların saat yapma olayını dikkatlice incelememiz gerekir. Rivayet edildiğine göre saat sarayın kapısına asılıp üzerindeki örtü indirilince, Paris halkı saatin hareketlerini görünce ellerindeki aletlerle saraya saldırmıştı. Şarlman'a halkın saraya karşı saldırıya geçtiğini haber verdiler. Şarlman'ın emriyle saray kapıları kapatıldı ve bu saldırının nedenini öğrenmek için saraydaki bilginleri ve vezirleri gönderdi. Yapılan araştırmalar sonunda halkın saltanat makamına değil, saate saldırdığı öğrenildi. Çünkü onlara göre o saat keşişlerin yıllardır anlattığı ve insanları korunmaya davet etmiş olduğu şeytanın ta kendisiydi. Bilginler daha sonra halkı aydınlatarak, oradan ayrılmalarını sağladılar.

O hâlde Müslümanların Avrupalılardan geri olduğunu söylemeyin. Batılılar Endülüs, Kurtuba, İsbiliye, İskenderiye, Bağdat ve diğer ilim ve sanat merkezlerinde ilim öğrenip bunları pratik hayata geçirmeye çalıştıkları gün Müslümanlar gerilemeye başladılar. Müslümanlar mağrur ve tembel oldular, dondular, gerilediler ve bugünkü hâle geldiler. O zaman bizim her şeyimiz vardı. Ama bugün hiçbir şeye sahip değiliz. Hâfız'ın dediği gibi:

"Yıllarca gönül cam-ı cem talep etti / Şimdi sahip olduğunu yabancidan talep etti."

Bundan da öte sizin ilmî ve teknolojik gelişmelerinizin Hıristiyanlıkla bir ilişkisi yoktur. Aksine Müslümanların ilmî bereketleri ve Batılı insanın çalışkanlığı sayesinde bu duruma ulaşmışlardır.

Bu konuda uzun uzadıya sohbet ettik. Sonunda laf buraya gelince şöyle dedim: Müslümanların önderlerinin dünyadaki meşhur bilginlerle farkı, bunların araçlarla keşif yapması, onların ise araçsız keşif yapmasıdır. İddiamı ispat etmek için de Ehlibeyt'ten mikroplar ve gözle görülemeyen varlıklar hakkında birkaç hadis aktardım. Mikroskopların olmadığı 1300 yıl önce Ehlibeyt İmamlarımız doğal gözleriyle bu gözle görülemeyen varlıkları ve mikropları görmüş, bize tanıtarak onlardan korunmamızı sağlamıştır.

Siz bugün modern teleskoplarla uzaydan haberler vermekle ve uzay araştırmaları yapmakla övünüyorsunuz. Halbuki bizim ikinci önderimiz Hz. Ali (a.s) on üç asır önce, hem de hiçbir teleskop ve modern alet olmadan

bütün bu bilgileri aktarmış ve oralardan haber vermiştir. Nitekim Hz. Ali (a.s) bir hadisinde şöyle buyurmaktadır: *"Bu gökteki yıldızlar da yeryüzündeki şehirler gibi birer şehirdir."*

Mösyö Juen biraz düşündükten sonra bu rivayeti not aldı ve şöyle dedi: "Lütfen bu rivayeti kaydeden kitapların ismini söyleyin de yazayım." Ben söyledim, o da yazdı. Sonra şöyle dedi:

"Paris ve Londra'da dünyanın en büyük kütüphaneleri vardır. Her kitabın el yazması orada vardır. Ben önce Londra'ya, sonra da Paris'e gidip oradaki kitapları dikkatlice inceleyeceğim. Doğubilimcileriyle bu konuyu görüşeceğim. Sizin dediğiniz bu kitaplar gerçekten de teleskopların bulunmasından önceki tarihlerde basılmışsa, sizlere söz veriyorum, İsa ve Muhammed'in Rabbi de aramızda şahit olsun ki araştırdıktan ve anladıktan sonra Müslüman olacağım. Çünkü bu haberleri bin yıl öncesinden haber veren kimse, mutlaka melekuti gözlere ve İlahî bir güce sahip olmalıdır. Dolayısıyla böyle bir öndere sahip olan İslâm dini, hak bir dindir ve İslâm Peygamberi'nin (s.a.a) halifesi de insan üstü ilmî bir güce sahiptir."

Beyler yabancılar görmeden ve tanımadan, buğz ve sevgiye kapılmadan sadece ilmî kaideler doğrultusunda böyle hükmettiklerine göre, biz ve sizler bu yolu daha iyi bir şekilde kat etmeli ve bu iki kaide üzere mezkur şartları haiz bulduğumuz herkese uymalıyız.

Yine Hz. Peygamber'in (s.a.a)hilâfeti konusunda da basiretle bakar, bağnazlıktan uzaklaşır ve âdetlerimizden vazgeçersek, sahabe arasında Hz. Ali (a.s) 'den daha zâhit, âlim, faziletli ve soylu bir kimsenin olmadığını açıkça görürüz. Zira Hz. Ali (a.s), Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonra bütün fazilet ve kemâllerin sahibiydi. İlklerin ve sonların ilmi onun katındaydı. Hikmet, kelam, tefsir, kıraat, sarf, nahiv, fıkıh, hendese, tıp astronomi, sayı, cıfr, hesap, şiir, hutbe, öğüt, bediy, fesahat, lügat ve kuşların dili ile ilgili bütün ilimler Hz. Ali'de bitiyordu.

Bütün bu ilimleri, ya bizzat icat etmiş veya teşrih etmiştir. Her ilimde özel bir beyanda bulunmuş, o ilmin ehli olanlar o kelamı kaynak göstermiş ve sonradan o ilim hakkında söyledikleri o kaynak sözlerin beyanı olmuştur. Örneğin, Ebu'l-Esved Duellî'ye nahiv ilmiyle ilgili olarak kelimenin isim, fiil ve harf diye üçe ayrıldığını, bab-1 inne, bab-1 izafe, bab-1 imale, bab-1 lügat ve atfın kaidelerini, i'rabın ötre, üstün, esre ve cezm diye dörde ayrıldığını bizzat o öğretmiştir.

İbn Ebî'l-Hadid'in, Hz. Ali'nin İlmî Makamını İtirafı

Eğer İbn Ebî'l-Hadid'in *Nehcü'l-Belâğa Şerhi* kitabının önsözünü okuyacak olursanız, bu insaflı âlimin bütün bunları itiraf ettiğini, Hz. Ali'nin (a.s) ilmî makamını övdüğünü ve s.6'da açıkça şöyle dediğini görürsünüz:

"Bütün faziletlerin kendine isnat edildiği ve grubun faziletlerinin kendisinde noktalandığı biri hakkında ne diyebilirim! Her grup faziletini ondan almıştır. Faziletliğin reisi odur. Zira her fazilet ondan kaynaklanmış, fazilet burhanları ve hüccetleri ondan akmıştır. Yarış meydanında yarışı kazanan odur, her faziletin neticesinin kâşifi odur, ondan sonraki faziletler de ona isnat edilir, onunla fazilete doyulur ve ona uymak gerekir."

Ebu Hanife, İmam Malik, İmam Şafî ve İmam Hanbel'in ilmini Hz. Ali'ye (a.s) dayandırmakta ve şöyle demektedir:

"Sahabenin fakihleri de, fıkhnı Hz. Ali'den (a.s) almıştır."

Bu akşam oturumumuz çok sürdüğü için o âliminizin bütün sözlerini rivayet ederek sizi meşgul etmek ve bundan daha fazla vaktinizi almak istemiyorum. *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nin önsözüne müracaat ederseniz bu âliminizin Hz. Ali (a.s) hakkındaki tanıklık ve itiraflarına şaşırırsınız. Bir yerde şöyle diyor:

"Ali çok ilginç bir insandır, hayatı boyunca bilmiyorum dememiştir. Bütün ilimler her zaman onun yanında hazır idi. Bu da başlı başına bir mucizedir. Zira böylesine kaideleri bilmek ve istinbatta bulunabilmek beşerin güç yetirebileceği bir iş değildir."

Eğer âlimlerinizin de rivayet etmiş olduğu ve onayladığı Hz. Ali'nin (a.s) gaybla ilgili verdiği ve asırlar sonra da olsa gerçekleşen haberleri sayacak olursak, sabaha kadar bitiremeyiz. Bu anlattıklarım gerçeklerin onda biri bile değildir, bundan daha fazla vaktinizi almak istemiyorum.

"Eğer evde biri varsa, bir tek söz yeter!"

Dediklerimizin delile ve burhana dayandığını bilmeniz için zannederim bu naklettiğim örnekler yeterlidir.

Hz. Ali'nin (a.s) gaybî ilminden perdelerin kalktığı ve herkesin onun gaybı bildiğini anladığı günlerden biri de Hz. Hüseyin'in doğum günü olan yarınki gibi bir gündü. İnsanlar Hz. Peygamber'in (s.a.a) yanına gelip Hz.

Hüseyin'in doğum gününü tebrik ediyorlardı. İçlerinden biri şöyle dedi: "Annem babam sana feda olsun ey Allah'ın resulü, bugün Ali'den ilginç bir şey gördüm." Peygamber (s.a.a); "Ne gördün?" diye sorunca şöyle dedi: "Biz de tebrik için gelince bize engel olup, 'Yüz yirmi bin melek gökten inmiş, Hz. Peygamber'i (s.a.a) tebrik ediyorlar, şu anda Hz. Peygamber'in (s.a.a) huzurundadırlar.' dedi. Biz de şaşırдық doğrusu. Ali onları nereden saymış ve nasıl haber vermişti? Yoksa siz mi ona söylediniz?" Peygamber (s.a.a) tebessüm ederek Ali'ye (a.s) sordu: "O kadar meleğin yanında olduğunu nereden bildin?" Hz. Ali (a.s) şöyle arz etti: "Annem-babam sana feda olsun, sana nazil olup selâm söyleyen meleklerin her biri seninle apayrı bir dille konuştu, ben saydım tam yüz yirmi bin dille konuştular. Buradan da yüz yirmi bin meleğin size geldiğini anladım."

Hz. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "Ey Ebî'l-Hasan, Allah-u Teala ilmini ve hilmini artırsın."

Daha sonra ümmetine dönerek şöyle buyurdu: "Ben ilim şehriyim, Ali de onun kapısıdır. Allah-u Teala'nın Ali'den daha büyük bir haberi ve ayeti yoktur. Ali halkın İmamı, Allah'ın en hayırlı emin halifesi ve Allah'ın ilminin hazinesidir. Ali ilimde derinleşendir ve Allah'ın; 'Zikir ehline sorun.' diye buyurduğu zikir ehlidir. Ben ilim hazinesiyim; de o hazinenin anahtarıdır. Hazineyi isteyen anahtara doğru gelmelidir."

İnsaf Üzere Hüküm Vermek Gerekir

Beyler eğer biraz insafılı olur ve âdetlerinizden uzaklaşırsanız, temiz kalbinizle Hz. Ali'nin (a.s) enbiyanın bütün ilmine, gayb sırlarına sahip olduğunu, Hz. Peygamber'in (s.a.a) tam aynası olduğunu, bütün güzel sıfatlara, adalet makamına, takvaya ve ismete sahip olduğunu tasdik edersiniz. Hz. Peygamber (s.a.a) onun kapısına gidilmesini emretmiş, ona itaati kendine itaat, ona muhalefeti de kendine muhalefet saymıştır. Züht, takva, soy açısından insanların en üstünüydü. Bu yüzden Peygamber (s.a.a) onu muttakilerin imamı saymıştır. Önceki geceler naklettiğim rivayetlere göre de Hz. Ali (a.s) hilâfet ve imamet makamına diğer bütün sahabeden daha layıktı. Sahabenin de kendine has faziletleri vardır. Ama biz en üstün, en kamil ve en çok öncelik hakkına sahip olan kimseden söz ediyoruz.

Eğer bütün sahabe ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) yakınları arasında Hz. Ali'den (a.s) fazilet, kemal, zâhirî ve bâtinî sıfatlar açısından üstün birini

gösterecek olursanız, biz de teslim oluruz. Eğer böyle birini göstermezseniz, o zaman siz apaçık gerçeğe teslim olmalı, halka aldırmayarak hakkı kabul etmelisiniz.

(Bu esnada ellerimi göğse kaldırarak şöyle dua ettim:) Allah'ım! Sen şahit ol ki ben hakkı eda ettim, buğza ve sevgiye kapılmadan dinî görevimi yerine getirdim, Şia'yı savundum, düşmanların iftiralari karşısına apaçık gerçeği açığa çıkardım ve sadece senden yardım diliyorum.

Nevvab'ın Şiîliği Kabul Etmekle İlgili Sözleri

Nevvab: Kible sahip (alicenap)! Artık vakit geç oldu, huzurlarınızda feyizlendik ve iki tarafın da delillerini dinledik. Biz de birkaç kişi olarak bütün geceler boyunca toplantılara katıldık, burada konuşulan konuları kendi aramızda dikkatlice inceledik, araştırdık. Allah-u Teala'ya şükürler olsun ki sizin vesilenizle hidayeti bulduk, apaçık gerçeği gördük. Hayatımızda duymadığımız delilleri duyduk. Şia'nın hak mezhep olduğuna kesin olarak inandık. Muhalifler her ne kadar onları müşrik, kâfir ve Râfızî de saysa biz Şia'nın gerçek İslâm olduğunu anladık. Sadece burada olan bizler değil, buradaki konuşulanların yazıldığı gazete ve dergileri okuyan birçok insan da gerçekleri görmüş, apaçık gerçeklere teslim olmuşlardır. Elbette sadece bazıları işleri gereği veya makamlarından dolayı bunu açığa vurmamış, bizim yanımızda itiraf etmiş oldukları hâlde takıyye etmişlerdir. Siz bu konuda hiçbir şüpheye yer bırakmadınız. Herkesin anlayacağı bir dille apaçık gerçekleri beyan ettiniz. Ama burada olan bizler hiç kimseden bir korkumuz olmadığı için açıkça Şiî olduğumuzu beyan ediyoruz. Kaç gecedir perdeyi kaldırıp kendimizi tanıtmak istedik. Ama bir türlü fırsatını bulamadık. Buna rağmen her gece basiretimiz daha da arttı. Güçlü delillerinizi duyunca, inançlarımız daha da kesinleşti.

Müsaade ederseniz ikrarımızı duyun, bize şeref verin, adımızı Hz. Ali'nin (a.s) ve on iki hidayet İmamının defterine yazın. Şiî camiası da bizleri kardeşleri olarak kabul etsin. Allah'ın adalet mahkemesinde de bizim ilim ve yakın üzere Hz. Peygamber'in (s.a.a) halifesi ve vasileri olan on iki İmama iman ettiğimize şahitlik edin.

Davetçi: Sizin gibi seçkin insanların basiretinin açılması, apaçık gerçekleri görmesi ve akıl nuruyla idrak edip doğru yola girmesi beni çok sevindirdi. Bu doğru yolu bizzat Peygamber (s.a.a) emretmiştir. Nitekim Ahmed b.

Hanbel *Müsned*'de, İbn Ebî'l-Hadid, *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nde, Muhammed b. Talha, *Metalibu's-Süul*'de, İbn Meğazilî, *Fezail*'de, Harezmi, *Menakıb*'da, Süleyman Hanefî, *Yenabi*'de ve diğerleri kendi kitaplarında Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmişlerdir:

"Ali'nin yolu haktır; ona sarılalım."

İnşallah diğer kardeşlerimizde âdet ve bağınazlıktan çıkar, gözlerindeki perdeler kalkar, hak ve gerçekler açıkça ortaya çıkmış olur.

Nevvab: Kible sahip (alicenap)! Çektiğiniz zahmetlerden ve bize güzel ahlakla verdiğiniz cevaplardan dolayı sizlere teşekkür ederiz. Kalbimizin köşesinde duran bir sorumuza da cevap verirseniz bizi çok sevindirir, inançlarımızın pekişmesine sebep olursunuz.

Davetçi: Rica ederim buyurun, siz sorun ben cevap vereyim.

Nevvab: On iki İmam'ın imameti ve isimleri hakkında sormak istiyorum. Çünkü bütün bu gece daha çok Hz. Ali (a.s) hakkında konuştunuz. Kur'ân'da bizlere on iki İmamın imametini gösteren bir ayet var mıdır?

Ayrıca bizim kitaplarımızda on iki İmamın ismi yer almış mıdır? Kalbimizin tatmin olması için cevap verirseniz memnun oluruz.

Davetçi: Sorduğunuz soru yerinde ve önemli bir sorudur. Cevabı da hazırdır. Ama vakit çok geç oldu. Bu sorunun cevabı da uzun süreceğe benziyor. Eğer izin verirseniz yarın akşam gelin, sizlere cevabını vereyim veya yarın sabah cevap vermeye çalışırım.

Yarın Hz. Hüseyin'in kutlu doğum yıldönümüdür. Yarın sabah öğlene kadar Risaldar Hüseyiniyesi'nde bir kutlama merasimi var. Orada sizin bu sorunuza cevap vermeye çalışacağım.

Nevvab: Çok memnun oluruz, daha fazla sizi rahatsız etmek istemiyoruz. O hâlde izin verirseniz bu nûrânî toplantılarınızdan feyizlenen kardeşlerimizi size tanıtmak istiyorum.

Davetçi: Büyük bir istekle değerli kardeşlerimi muhabbetle kucaklıyorum.

Altı Kişinin Şia Mektebine Girmesi

Nevvab:Lâ ilâhe illallah Muhammed Resulullah bayrağı altında Hz. Ali'nin (a.s) ve diğer on bir imamın hilâfet ve imametini kabul eden kardeşlerimiz şunlardır: 1-Bendeniz Abdulkayyum. 2- Seyyid Ahmed Alişah.

3- Gulam İmameyn (muhterem tacirlerden). 4- Gulam Haydar Han (sınır eşrafından). 5- Abdulahad Han (Pencab'ın muhterem tüccarlarından). 6- Abdussamed Han (Meşhur zenginlerden).

(Bütün bu beyler bana doğru geldiler, ben de meclistekilerle birlikte ayağa kalktım, hepsini muhabbetle kucaklayıp öptüm, sonra da ardından bütün meclistekiler onlarla kucaklaştılar. Ehlişünnet kardeşlerin üzüldüğünü görünce gönüllerini almak için şöyle dedim: "Bu gece bayram akşamıdır. İslâmî emirlere göre Müslümanlar birbiriyle tokalaşmalı ve sarılmalıdır. Bunun büyük sevabı vardır. O hâlde kalkıp her birlikte tokalaşalım sarılalım." İlkönce Hâfız Şeyh Abdusselâm ile, daha sonra da diğer kardeşlerle tokalaştık, hepsinin tek tek alnından öptüm. Ardından tatlı ve şerbet ikramı yapıldı. Böylece tatlı sohbetlerle mecliste büyük bir sevinç havası yaratıldı. Kalplerde olan kırgınlıklar ve üzüntüler giderildi.)

Hâfız: Sahip (Cenap)! Sizinle olduğumuz bu gecelerde ömür boyu unutamayacağımız büyük lezzetler aldık. Özellikle beni minnettar ettiniz. Allah-u Teala ve ceddiniz sizlere mükafat versin. Gerçekten birçok gerçekleri ortaya koydunuz. Önceki gecelerde dediğim gibi beni uyandırdınız. Gerçekten ben o ilk geceki insan değilim. Sizin her türlü şüpheden uzak delillerinizi duyan insafılı ve akıllı herkes mutlaka uyanacak, kendine gelecektir. Özellikle de ben çok istifade ettim. İnşallah Ehlibeyt velâyeti yolunda bu dünyadan göçer ve Peygamber (s.a.a) huzuruna yüzü ak çıkarırım. Sizinle daha çok konuşmak isterdim. Ama vakit çok geç oldu. Birçok şahsî işlerimiz duruyor. Biz de iki gece için gelmiştik. Ama çok sürdü. Bu gece son gecemiz olsun. Yarın trenle hareket edeceğiz. Bizim bölgemize de gelirsiniz sizden çok istifade ederiz.

Davetçi: Bildiğiniz gibi ben de sizinle birlikte samimiyet içinde inat ve taassuptan uzak muhabbet ettim. Sizlere büyük bir ilgi ve sevgi duydum. Sizlere engel olmak istemiyorum. Ama inanın gideceğinizi duyunca çok üzüldüm. Büyük âriflerden biri şöyle diyor:

"Ben ünsiyet ve vuslata karşıyım.

Çünkü her vuslattan sonra ayrılık gelir."

Hz. Ali de Divan'ında şöyle buyuruyor:

"Gence ölüm zordur diyorlar.

Vallahi dostlardan ayrılık daha zordur."

Bu on gece gerçekten beylerden, özellikle de sizden asla unutamayacağım birçok şeyler öğrendim. Ama "söz sözü açar" babından konuşmamız çok uzun sürdü. Her akşam altı yedi saatten fazla vaktinizi aldım. Lakin özellikle oturumlar boyunca Kur'ân-ı Kerim ve hadis rivayet ettiğimiz ve câhilce inatlardan ve bidatlerden uzak kaldığımız için ibadet etmiş olduk. Ama insan nisyânla malûldür. Eğer benden yana bilmeden bir saygısızlık veya rahatsızlık olmuşsa sizlerden af diliyorum. Lütfen dualarınızdan beni de eksik etmeyin.

Hâfız: Söz güzelliğiniz, lütfunuz, herkesçe malumdur. Hiçbirimiz size kırgın değiliz. Sizin güzel ahlak ve edebiniz hepimizi cezb etti. Sözüünüzün uzamasından ise hiç kimse sıkılmadı. Sizin güzel beyanınız ne kadar uzun da sürse asla usandırıcı değildir.

Davetçi: Siz beylere teşekkür ederek bir konuyu hatırlatmak istiyorum. Yarın ümmetin kurtarıcısı ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) gülü Hz. Hüseyin'in kutlu doğum günüdür. Şîî kardeşlerimiz tarafından Risaldar Hüseyiniyesi'nde bir kutlama merasimi vardır. Hepinizi, bütün Ehlisünnet kardeşlerimi samimice oraya davet ediyorum. Hz. Peygamber'e (s.a.a) olan özel ilginiz ve Hz. Hüseyin'in ruhunu sevindirmek için siz Ehlisünnet kardeşler de teşrif ediniz. Sizin bu merasime katılmanız herkesi sevindirecektir. Bildiğiniz gibi Şîî ve Sünnî kardeşlerin bu merasime katılması Müslümanların düşmanlığını isteyenleri hayrete düşürecektir.

Bu kitabı cemaziyelahır 1374'de bitirdim.

Bendeniz fani kul Muhammed Musevî (**Sultanu'l-Vaizin Şirâzi**)

İMAM HÜSEYİN'İN (A.S) KUTLU DOĞUMU

On iki ay arasında Şaban ayı
Hayır ve bereketiyle meşhurdur.
Hz. Hüseyin'in doğumunu müjdeler,
İçimizden gamı ve hüznü siler.
Her taraftan tebrik sesleri yükseliyor,
Ki üçşabanda Hüseyin doğdu.
Velâyet sabahı Hz. Resulullah'ın (s.a.a),
Torununun doğumuyla nurlandı.
O kurtuluş kapısı, af sebebidir.
İmamet ağacının dalı ondan uzamış,
Velâyetin nurlu meyveleri sonraki dokuz İmamdır.
Nübüvvet bahçesi onun nuruyla aydınlanmış,
Gül ve meyve doludur.
Şiilere o mübarek gün kutlu olsun,
Onun sevgisiyle her türlü şüpheden uzak olanlara.

(3 Şaban 1345 tarihinde Risaldar Hüseyniyesi'nde Hz. Hüseyin'in doğum günü münasebetiyle büyük bir kutlama merasimi yapıldı. Sabah erkenden bir sürü insan oraya akın etti. Ben de evime gelen Şiî âlimleri ve şahsiyetleriyle birlikte Hüseyniye'ye gittim. İçerisi, tıklım tıklımdı. Caddeler etraftaki evlerin çatıları alt ve üst katlar ağzına kadar Şiî ve Sünnî Müslümanlarla doluydu. Ehlisünnet âlimleri de Hâfız Muhammed Reşid ve Şeyh Abdusselâm ile birlikte teşrif ettiler. İçeri girince orada büyük bir

hareketlilik, canlılık, sevinç gördüm. Benim için özel bir yer ayırmışlardı. Ama ben Ehlisünnet âlimlerine saygı olsun diye oradan sarf-ı nazar ederek onların yanına gittim. Onlar da benim bu saygıma ve muhabbetime çok sevindiler. Sarıldıktan ve oturduktan sonra meclise şerbet ve tatlı ikram ettiler. Ardından meddahlar Ehlibeyt'e methiye okudular.

Daha sonra Peşaver'in Şîî şahsiyetlerinden Serdar Abdussamed Han, bir grupla birlikte yanıma gelerek beni minbere davet etti. Ben her ne kadar yok dediysem de onlar ısrar ettiler. Hâfız bey de şöyle dedi: "Bugün sizinle son günümüzdür. Lütfen bizi kırmayınız." Ben de onları kırmak istemedim. Saygı göstererek minbere çıktım. Öğleye kadar konuşma yaptım. Daha sonra Şîî ve Sünnî kardeşler hep bir arada namaz kılıp hatıra fotoğraf çektirdik. Yeni Şîî olan kardeşlerin iftiharına yemek verildi. Gazete ve dergilerin de yazdığı ve bütün on gece boyunca yaptığımız sohbetlerin özeti sayılan bu konuşmamı da bu kitaba katmak istiyorum:)

Konuşmaların Özeti

Bismillahirrahmanirrahim

"Allah'ım, göğsümü aç, bana emrini kolaylaştır, dilimden bağı çöz, sözümü anlaşılır kıl." İlklerin ilki ve sonların sonu Allah-u Teala'ya hamd olsun. Vücudun sırrı, her varlığın evveli, hamd bayrağının ve makam-ı mahmudun sahibi, geçmişlerin hatemi, parçalananların fâtihi, hakkı hakla ilân eden, batıl ordularını def eden, dalalet saldırılarını püskürten ümmî nebi, Mekkî, Medenî, Kureyşî, Haşimî, Ebtahî, ilklerin ve sonların efendisi, alemlerin Rabb'inin habibi, nebilerin ve resullerin hatemi Eb'l-Kasım Muhammed'e ve ilim ve hidayet semasının güneşleri, hikmetin kaynakları, Allah'ın değerli varlıkları ve büyük ayetleri olan masum vasilerine ve temiz Ehlibeyti'ne selat-u selâm olsun. Ayrıca kıyamete kadar düşmanlarına, faziletlerini inkâr edenlere lânet olsun. Taşlanmış şeytandan Allah-u Teala'ya sığınırım.

Hakîm olan Allah-u Teala, kerim olan kitabında şöyle buyurmaktadır:

"Ey iman edenler! Allah'a itaat edin. Peygamber'e ve sizden olan ulu'l-emre de itaat edin. Eğer bir hususta anlaşmazlığa düşerseniz -Allah'a ve ahirete gerçekten inanıyorsanız- onu Allah'a ve Resule

götürün (onların tâlimatına göre halledin) bu daha hayırlı, netice bakımından da daha güzeldir."⁽¹⁾

Son günlerde herkesin diline düşen ve kendi maksadına ulaşmak için dayanak hâline getirilen konulardan biri de özgürlük konusudur. Bir avuç sığ düşünceli ve zayıf görüşlü kimse, özgürlük adına Peygamberlerin yolundan ayrılmış, dindarlar topluluğundan çıkmıştır. Halbuki özgürlük adına âlemlerin Rabbine ibadetten ve hak dinlerden uzaklaşmanın ilim ve akla aykırı olduğunu anlayamamışlardır. Bu tür özgürlük insan toplumlarının dağılmasına sebep olmakta, akıl ve ilim sahibi kimselerin nefretine ve reddine neden olmaktadır.

Elbette insanın insana kulluğundan âzade olmak, körü körüne insanlara itaatten özgürleşmek güzeldir. Zira akıl nuruyla aydınlanan ilim ve marifet sahibi kimse, kendisi gibilere tapmaktan özgür olmalı, hiç kimseye körü körüne itaat etmemelidir. Aksi takdirde dalalet ve şaşkınlık içinde bocalamaktan kurtulamayacaktır. Mahlukatın eşrefi olan insan, aklî ve naklî delillerince layık ve kabil olan kimselere itaat etmelidir.

Elbette kulluk ve övgü bütün varlıkları yaratan Allah-u Teala'ya özgüdür. Aklî deliller, her şeyi yaratan Allah-u Teala karşısında bu zayıf insanın itaat etmesi gerektiğine hükmetmektedir. Allah'ın itaatini emrettiği kimseler dışında hiç kimseye itaat câiz değildir. İnsanlara itaat noktasında en güçlü senedimiz Kur'ân'dır. Kur'ân'a müracaat edecek olursak açıkça görürüz ki Kur'ân aklî kaideler doğrultusunda kimlere itaat etmemiz gerektiğini birkaç ayette açıkça belirtmiştir. İşte bu ayetlerden biri başta da okuduğum şu ayettir:

"Allah'a, Resul'e ve sizden olan emir sahiplerine itaat ediniz."

O hâlde bu ayet hükmü gereği de Allah-u Teala'ya itaatten sonra Hz. Peygamber'e (s.a.a) ve bizden olan emir sahiplerine itaat farzdır.

Hz. Peygamber'e (s.a.a) itaat noktasında bütün ümmet ittifak hâlinindedir. Hiç kimse bunu inkâr etmemiştir. Ümmet arasında ihtilâflı olan konu bu ayette de buyurulan, "**Sizden olan emir sahiplerine**" itaattir.

Ehlişünet'e göre ayette geçen emir sahibinden maksadın emirler, valiler, ordu komutanları, sultanlar ve zâhirî hükümdarlardır. Bu yüzden Ehli-

1- Nisâ, 59.

sünnet kardeşler sultanlara itaati farz görmekteler. Her ne kadar fısk, facir ve zalim de olsalar, onlara göre emir sahipleri olduğu için onlara itaat farzdır.

Halbuki bu inanç, aklî ve naklî delillerce de batıldır. Eğer bu görüşün batıl olduğunun bütün delillerini saymaya kalkarsak bir aydan fazla vaktimizi alır. Lâkin, "*Tümü elde edilmeyen şey tümüyle de terk edilemez.*" kaidesi ve "*Eğer deniz suyunu çekemezsek de, susuzluğumuz kadar içmeliyiz.*" ifadesi gereği, konuyu özetle ele almaya çalışacağım. İzninizle kısa olarak bu konu hakkında konuşmak istiyorum. İnsaf ehli adaletle hüküm versin ve gerçekler ortaya çıksın.

Şüphesiz topluma hükmeden sultanlar ve emirler üç kısımdır: Ya icma ile seçilmişlerdir; ya zorla başa geçmişlerdir; ya da Allah-u Teala tarafından seçilmişlerdir. Müslümanlar bir fert hakkında icma eder ve onu başa geçirirse, ona itaat Allah-u Teala ve Hz. Peygamber'e (s.a.a) itaat gibi farzdır. Ama Müslümanların hepsinin temiz ve kâmil bir kişi hakkında ittifak edeceklerinin hiçbir aklî delili yoktur. Çünkü Müslümanlar, güçlü bir anlayışa sahip olsalar da, zahire göre hükmetmektedirler ve insanların neye inandıklarından habersizdirler. Müslümanlar ne kadar akıllı ve bilgili de olsalar, seçim işinde ulu'l-azm Peygamberlerden olan Hz. Musa'dan daha âlim olamazlar. Onların hepsinin aklı Allah-u Teala elçisinin kâmil aklından üstün olamaz.

Hz. Musa binlerce Benî İsrailbilginleri arasında zâhirlerine hükmederek yetmiş kişiyi seçti. Çünkü Peygamberler de zâhirle emr olundukları için işin bâtınına bakmıyor ve zâhirine itibar ediyorlardı. Hz. Musa bu yetmiş kişiyi alarak Sina dağına götürdü. Ama imtihan esnasında hepsi fasık oldu ve helâk oldular. Dolayısıyla onların başta da sağlam bir inanca sahip olmadıkları anlaşıldı. Yani imtihan esnasında perde kalktı ve bâtınları zâhir oldu. Nitekim Allah-u Teala Araf Suresi, 155. ayette de buna işaret etmektedir.

O hâlde Hz. Musa'nın seçtiği kimseler bile fasit ve günahkar çıkabiliyor ve yıldırımla cezalandırılabilirse, diğer insanların gerçek anlamda seçim gücüne ve teşhisine sahip olmadığı kendiliğinden ortaya çıkmış oluyor. Çünkü onların zâhire göre seçtiği kimse gerçekte kâfir veya fasık olabilir. Bu kimse sinsice kendini gizleyerek saltanat tahtında oturduğunda he-deflerini ortaya çıkaracak ve tedricen uygulamaya koyulacaktır. Nitekim

birçok sultan, hatta millî meclis temsilcileri de hep böyle davranmıştır. Böyle birine itaat dini yok eder. İslâm'ın eserlerini ortadan kaldırır ve insanların hakkının çiğnenmesine neden olur. Allah'ın zâlimlere ve fasıklara itaati, kendi itaati gibi sayması mümkün değildir. O hâlde bu görüşün batıl olduğu açıkça ortadadır.

Ayrıca ümmetin icması şer'î olursa, her zaman da tüm İslâm ümmetinin gerçek seçimiyle olmalıdır. Belli bir millete has değildir. Bütün Müslümanlar buna katkıda bulunmalıdır. Bir grup Müslüman'ın seçtiği kimseye başka Müslümanların zorla itaati asla doğru değildir. Dolayısıyla onlara muhalefet edenleri de kâfir ve müşrik saymak câiz değildir. Üstelik 1300 yıllık İslâm tarihini inceleyecek olursanız, Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonra hiç kimse hakkında böyle bir icmanın gerçekleşmediğini açıkça görürsünüz. O hâlde icma tarih boyunca gerçekleşmemiştir ve gerçekleşmeyecektir. Özellikle de İslâm ülkesinin parça parça bölündüğü günümüzde her ülkenin bir emiri ve yöneticisi vardır. Eğer her ülkenin bir yöneticisi olursa o zamanda ulu'l-emr çoğalır ve hiçbir ülkenin yöneticisi başka bir ülkenin yöneticisinin emrine girmez. Bu yüzden de aralarında ihtilâf ve savaş çıkar.

İslâm tarihi bunun örnekleriyle doludur. Her ülkenin Müslümanları da kendi emirlerine itaat ederek birbirinin canına düşecek, Müslümanları katledecektir. Müslüman kardeşini öldüren bu insanların cennete gitmesi düşünülebilir mi? İslâm böyle bir şeyi emretmemiştir. İslâm dini akıl sahiplerinin kabul etmeyeceği bir şeyi emretmez. Özellikle de Müslümanların ayrılığına ve tefrikaya düşmesine neden olan şeyleri tavsiye etmez. O hâlde Allah-u Teala tarafından seçilen bir emir icma ile seçilmiş sayılmaz. Burada konuştuğumuz geceler boyunca Şîî ve Sünnî âlimlerin huzurunda icmanın aklen ve naklen batıl olduğunu ispat ettim, orada olmayan beyler de bunu gazete ve dergilerde okumuştur sanırım.

İkinci kısım yöneticiler ise zorla başa geçenlerdir. Facir kan ve dökücü bir sultan zorla, düzenbazlıkla halka musallat olursa, ona itaat farz olabilir mi? Kan dökücü ve fasık sultanlara itaatin Allah-u Teala ve Hz. Peygamber'e (s.a.a) itaat gibi olduğunu hangi akıl kabul edebilir? Eğer böyle olmuş olsaydı, o hâlde Ehlisünnet âlimleri kendi kitaplarında neden zâlimleri eleştirmekteler ve Muaviye, Yezid, Ziyad b. Ubey, Ubeydullah, Haccac, Ebu Seleme, Ebu Müslim ve diğer zalimleri kınamaktalar?

Eğer birileri inattan dolayı bu tür insanların Müslümanların halifesi olduğunu ve bu sebeple de onlara itaatin farz olduğunu söylerse (nitekim bazı Ehlisünnet âlimleri böyle demiştir) şüphesiz böyle bir itaat Kur'ân'a aykırıdır. Çünkü Allah-u Teala birçok ayette kâfirlere, fasıklara ve zâlimlere lânet etmekte, Müslümanları onlara itaatten sakındırmaktadır. O hâlde nasıl olur da Allah-u Teala bu ayette fasık, facir ve hatta kâfire itaati emretmiş olabilir?

Şüphesiz iki farklı görüşü Allah-u Teala'ya isnat etmek çok çirkin bir iştir. Ehlisünnet'in büyük âlimi Fahr-i Râzî söz konusu ayetin tefsirinde şöyle diyor: "Ulu'l-emr mutlaka günahlardan masum olmalıdır. Aksi takdirde Allah-u Teala ona itaati kendisine ve Hz. Peygamber'e (s.a.v) itaatle bir arada zikretmezdi."

O hâlde geriye sadece ulu'l-emr'in Allah-u Teala tarafından seçilmesi kalmaktadır. Şia'nın görüşü de budur. Şia'ya göre ulu'l-emr de tıpkı Peygamber (s.a.a) gibi temiz, kötü ahlaktan münezzeh, küçük-büyük, zâhir-bâtin tüm günahlardan masum olmalıdır. Hiç kimse bir diğerrinin bâtnını bilmediği için de ulu'l-emri mutlaka Allah-u Teala seçmelidir. Hz. Peygamber'i (s.a.a) insanlar arasından seçip risaletle görevlendiren Allah-u Teala, ulu'l-emri de seçmeli ve onları insanlara da tanıtmalıdır. Bu dış delillerden başka bizzat ayetin kendisi de ulu'l-emrin risalet dışında Hz. Peygamber'in (s.a.a) bütün sıfatlarına sahip olması gerektiğini emretmektedir. İnsanın bütün sıfatlarını Allah'dan başka kimse bilmediği için de seçim hakkı Allah-u Teala'ya mahsustur.

Bu yüzden ayette vacibu'l-vücut ve mümkünü'l-vücut arasındaki fark sebebiyle iki kere "etû" (itaat ediniz) demiş ve şöyle buyurmuştur: "**Allah-u Teala'ya itaat ediniz ve resule itaat ediniz.**" Allah-u Teala'ya vacibu'l-vücut olduğu hasebiyle itaat ediniz. Onun hayat, ilim, hikmet, kudret ve benzeri varlık sıfatları bizzat zatının aynısıdır. Hz. Peygamber'e (s.a.a) de mümkünü'l-vücut, salih kul ve bütün güzel sıfatların sahibi hasebiyle itaat ediniz ve biliniz ki bütün bu sıfatlar Allah-u Teala tarafından kendisine verilmiştir. Ama ulu'l-emre sıra gelince, "etû" (itaat ediniz) fiili tekrar edilmemektedir. Sadece bir "vav-i atf" ile ulu'l-emri tanıtmaktadır.

Elbette bunda ilginç bir nükte vardır. Akıl sahiplerine söylemek istemektedir ki, ulu'l-emr de, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) sahip olduğu risalet dışında her şeye sahip olmalıdır. Ulu'l-emr de Peygamber (s.a.a) gibi olmalı, risa-

let dışında onun tüm özelliklerini de taşımaktadır. Dolayısıyla ulu'l-emre itaat de Resulullah'a (s.a.a) itaat türündendir. Ulu'l-emr dinin koruyucusu, hükümlerin icracısıdır. Dolayısıyla Şia ulu'l-emr'den maksadın Hz. Peygamber'in (s.a.a) soyundan olan On İki İmam olduğuna inanmaktadır. Bunlar Hz. Ali (a.s) ve onun soyundan gelen on bir Ehlibeyt İmamlarıdır. Dolayısıyla bu ayet on iki Ehlibeyt İmamları'nın imametini ispat noktasında Şia'nın en büyük delilidir.

Ayrıca her biri bir açıdan inancımızı ispat eden daha birçok ayet vardır. Örneğin: Bakara Suresi, 124. ayette şöyle buyurulmaktadır:

"Allah: Ahdim zâlimlere erişmez (onlar için söz vermem) buyurdu."

AhzâbSuresi, 6. ayette ise şöyle buyuruluyor:

"Peygamber, müminlere kendi canlarından daha yakındır. Eşleri, onların analarıdır. Akraba olanlar, Allah'ın kitabına göre, (mirasçılık bakımından) birbirine diğer müminlerden daha yakındırlar..."

Yine Tevbe Suresi, 119. ayette ise şöyle buyuruluyor:

"Ey iman edenler! Allah'dan korkun ve doğrularla beraber olun."

Ra'd Suresi, 7. ayette ise şöyle buyuruluyor:

"...Sen ancak bir uyarıcısın ve her toplumun bir rehberi vardır."

En'âm Suresi, 153. ayette ise şöyle buyuruluyor:

"Şüphesiz bu benim dosdoğru yolumdur. Buna uyun (başka) yollara uymayın. Zira o yollar sizi Allah'ın yolundan alı koyar..."

Yine A'râf Suresi, 181. ayette ise şöyle buyuruluyor:

"Yarattıklarımızdan, daima hakka ileten ve adaleti hak ile yerine getiren bir millet bulunur."

Âl-i İmrânSuresi'nin 103. ayetinde ise şöyle buyuruluyor:

"Hep birlikte Allah'ın ipine (İslâm'a) sımsıkı yapışın, parçalanmayın..."

Nahl Suresi, 43. ayette ise şöyle buyuruluyor:

"...Eğer bilmiyorsanız, zikir ehline sorun."

Ahzab Suresi 33. ayette ise şöyle buyuruluyor:

"Allah sadece siz Ehlibeyt'ten her türlü kötülüğü uzaklaştırmak ve sizi tertemiz yapmak istiyor."

Âl-i İmrân Suresi, 33 ve 34. ayetlerde ise şöyle buyuruluyor:

"Allah birbirinden gelme bir nesil olarak Adem'i, Nuh'u, İbrahim ailesi ile İmran ailesini seçip alemlere üstün kıldı."

Fatır Suresi 32. ayette ise şöyle buyuruluyor:

"Sonra kitabı, kullarımız arasında seçtiklerimize verdik..."

Nûr Suresi, 35. ayette ise şöyle buyuruluyor:

"Allah göklerin ve yerin nurudur. Onun nurunun temsili, içinde lamba olan bir kandil gibidir. O lamba kristal bir fanus içindedir. O fanus da sanki inciye benzer bir yıldız gibidir ki doğuya da batıya da nisbet edilmeyen mübarek bir ağaçtan yani zeytinden (çıkan yağdan tutuşturulur) onun yağı neredeyse kendisine ateş değmese dahi ışık verir. (Bu,) nur üstüne nurdur. Allah dilediği kimseyi nuruna eriştirir."

Daha birçok ayet vardır. Ama burası yeri olmadığından bu kadarıyla yetiniyorum. Hatib Harezmi *Menakıb*'da, İmam Ahmed *Müsned*'de, Hâfız Ebu Nuaym, *Ma Nezele Mine'l-Kur'ân fi Ali*'de, Hâfız Ebu Bekir Şirâzî, *Nuzulu'l-Kur'ân fi Emîri'l-Müminin*'de Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyruğunu kaydetmişlerdir:

"Kur'ân-ı Kerim'in dörtte biri biz Ehlibeyt hakkında nazil olmuştur."

Yine Hâfız Ebu Nuaym *Ma Nezele Mine'l-Kur'ân fi Ali*'de, Ahmed Hanbel *Müsned*'de, Vâhidî *Esbabu'n-Nuzul*'da, Muhammed b. Talha *Metali-bu's-Süul*'de, İbn Asakir ve Muhaddis-i Şam, *Tarih*'inde, Hâfız Ebu Bekir Şirâzî, *Nuzulu'l-Kuran fi Emîri'l-Müminin*'de, Muhammed b. Yusuf *Kıfayetu't-Talib*'in 62. babının evvelinde, Hâce Kelan Süleyman Belhî, *Yenabi'u'l-Mevvedde* 42. Bab'da Taberânî'den naklen İbn Abbas'ın şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

"Kur'ân'da Ali'yi öven 300'den fazla ayet vardır."

Elbette bu ayetlerden her biri hakkında birkaç saat sohbet etmek gerekir. Vakit olmadığından sadece onlardan sadece bazısını aktardım. Araş-

tırmacılar, özellikle apaçık gerçeği bulmak için, İmam Fahr-i Râzî, İmam Sa'lebî, Zemahşerî, Süyûtî, Taberî, Nişâbü'rî ve Vâhidî'nin Tefsirleri ile Himvinî'nin *Feraidu's-Simtayn*, *Sahih-i Buhârî*, *Sahih-i Müslim*, *Sünen-i Ebî Davud*, Hamidî'nin *Cem'un Beyne's-Sahihayn*, Ahmed b. Hanbel'in *Müsned*, İbn Hacer'in *Savaik*, Harguşî'nin *Şerefu'l-Mustafa*, İbn Ebî'l-Hadid'in *Nehcül-Belâğa Şerhi*, Hâfız Ebu Nuaym'ın *Hilyetu'l-Evliya*, Şehristanî'nin *Mefatihü'l-Esrar*, Harezmi'nin *Menakıb*, Malikî'nin *el-Fusulu'l-Muhimme*, Hâkim Ebu'l-Kasım'ın *Şevaidu't-Tenzil*, İbn Abdulberr'in *İstiab*, Cevherî'nin *Sakife*, Hacı Kelan Hanefî'nin *Yenabiu'l-Mevedde*, Hemedânî'nin *Meveddetü'l-Kurba*, İsfahanî'nin *Ma Nezele Mine'l-Kuran fi Ali*, Muhammed b. Talha'nın *Metalibu's-Süul*, İbn Esir'in *Nihaye*, Gencî Şafî'nin *Kifayetu't-Talib*, Ebu Bekir Şirâzî'nin *Nuzulu'l-Kur'ân fi Emîri'l-Müminin*, Seyyid Ebî Bekr b. Şehabuddin Alevi'nin *Reşfetu's-Sadi* ve diğer benzeri kitaplara müracaat etmelidir.

Sözü uzatmak istemiyorum. Dediğim gibi Şia'ya göre ayetteki ulu'l-emrden maksat aklî ve naklî deliller esasınca da on iki Ehlibeyt İmamlarıdır. Bu konuda naklî deliller oldukça fazladır. Ama burası bütün bunları ele almaya müsait değildir. Ayetteki deliller hükmü gereği de sabit olduğu için Allah-u Teala ve Hz. Peygamber'e (s.a.a) itaatle bağlantılı olarak itaat edilen ulu'l-emr de hatalardan masum olmalıdır.

Nitekim İmam Fahr-i Râzî, *Tefsir*'inde bunu itiraf ederek şöyle diyor: "Eğer ulu'l-emr'in masum olmadığını söylersek, o zaman karşıtların çelişmesi durumu ortaya çıkar ki, bunun da imkânı yoktur. Ulu'l-emr ümmetin en âlimi, faziletlisi, takvalısı ve mükemmeli olmalıdır ki, Hz. Peygamber'in (s.a.a) tüm güzel sıfatlarına sahip olsun ve böylece de itaati farz kabul edilsin." Bu sıfatlar ümmet arasında âlimlerinizin de tasdik etmiş olduğu gibi sadece On İki İmam'da mevcuttur. Allah-u Teala da tathir ayetinde buna tanıklık etmiştir. Büyük âlimlerinizin muteber kitaplarında Ehlibeyt'in masumiyeti hakkında birçok rivayet nakledilmiştir. Teberrüken bunlardan bazısına değinmek istiyorum.

Şeyh Süleyman Belhî, *Yenabiu'l-Mevedde*'nin 77. babda s.445'de ve Himvinî-*Feraidu's-Simtayn*'de İbn Abbas'dan şöyle rivayet etmektedir: Hz. Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu duydum:

"Ben Ali, Hasan Hüseyin ve Hüseyin'in soyundan dokuz kişi tertemiz ve masumuz."

Selman-i Farisî de Hz. Peygamber'in (s.a.a) Hz. Hüseyin'in omzuna dokunarak şöyle buyurduğunu rivayet ediyor:

"Bu, İmam oğlu İmamdır, bunun soyundan dokuz kişi de iyi, emin ve masumdur."

Zeyd b. Sâbit de Hz. Peygamber'den (s.a.a) şöyle rivayet ediyor:

"Şüphesiz Hüseyin'in sulbünden iyi, emin, masum ve âdil İmamlar çıkacaktır."

İmran b. Hasin de, Hz. Peygamber'in (s.a.a) Hz. Ali'ye (a.s) şöyle buyurduğunu rivayet ediyor:

"Sen benim ilmimin varisisin ve benden sonraki halifemsin. İnsanlara bilmediklerini öğretensin. Sen iki torunumun babasısın, kızımın eşisin. Temiz itret ve masum İmamlar sizin soyunuzdandır."

Bu konuda Ehlisünnet yoluyla nakledilen sayısız rivayet vardır. Şu anda örnek olarak zikrettiklerim yeterlidir. Onların ilmi hakkında da Ehlisünnet yoluyla da nakledilen birçok rivayet vardır. Geçen gecelerde bu konuda uzun uzadıya açıklamalarda bulundum. Bunu dergilerde ve gazetelerde okudunuz sanırım. Burada da örnek olsun diye bir tanesini zikretmek istiyorum.

Ebu İshak Şeyhu'l-İslâm Himvinî *Ferasidu's-Simtayn*'da, Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî, *Hilyetu'l-Evliya*, İbn Ebî'l-Hadid, *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'inde İbn Abbas'dan Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir.

"Benim itretim benim tıynetimden yaratılmıştır. Allah-u Teala onlara ilim ve anlayış ihsan etmiştir. Onları yalanlayanlara eyvahlar olsun."

İbn Ebî'l-Hadid, *Nehcü'l-Belâğa Şerhi*'nde ve *Siyeru's-Sahabe* kitabının sahibi Huzeyfe b. Useyd'den Hz. Peygamber'in (s.a.a) bir hutbeden sonra Allah-u Teala'ya hamd edip ardından şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

"Sizlere iki değerli emanet bırakıyorum: Allah'ın kitabı ve itretim olan Ehlibeytim. Onlara sarılırsanız kurutuluşa erersiniz."

Taberânî şu eki de rivayet etmektedir:

"Onlardan öne geçmeyin helâk olursunuz, onlardan geri kalmayın helâk olursunuz, onlara öğretmeye kalkmayın ki şüphesiz onlar sizden daha âlimdirler."

Başka bir rivayette Huzeyfe b. Useyd Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet ediyor:

"Benden sonraki İmamlar Ehlibeytimdendir. İsrailoğulları'nın (on iki) önderi sayısındadırlar. Dokuzu Hüseyin'in soyundandır. Allah-u Teala onlara benim ilmimi ve anlayışımı verir, onlara öğretmeye kalkmayın, onlar sizden daha âlimdirler. Onlara tâbi olun. Şüphesiz ki onlar haklardır ve hak da onlardır."

Ehlişünnet âlimlerinin rivayet etmiş olduğu bu rivayetler de İmamların ismetini ve ilmmini ispat eden akli delilleri teyit etmektedir. Bazı düşmanlar şüphe yaratmak için; Kur'ân'da neden Ehlibeyt İmamları'nın adlarının yazılmadığını söylemektedirler. Dün akşam da özel toplantıda bana bunu sordular, vakit geç olduğu için cevabını bugüne erteledim. Şimdi Allah'ın izniyle bu soruya cevap vermeye çalışacağım. Bazılarının düştüğü yanlışlıklardan biri de Kur'ân'da bütün her şeyin en ince detayına kadar yer aldığını sanmasıdır. Halbuki Kur'ân semâvî, muhkem bir kitaptır. Oldukça özet ve mücmel nazil olmuştur. Sadece tümel olaylara işaret etmiş, olayların teferruatını Hz. Peygamber'e (s.a.a) havale etmiştir. Nitekim Haşr Suresi, 7. ayette şöyle buyurulmaktadır:

"...Peygamber size ne verdiyse onu alın size ne yasakladıysa ondan da sakının..."

Kur'ân-ı Kerim'in bütün hükümlerine bakacak olursak, Kur'ân'da sadece küllî (tümel) hükümlerin nakledildiğini, açıklanmasının ise Hz. Peygamber'e (s.a.a) havale edildiğini açıkça görürüz. Ama beyler itiraz ederek şöyle diyorlar: On iki İmamın adı Kur'ân'da olmadığı için kabul etmiyor ve itaat etmiyoruz."

Onlara şöyle demek gerekir: Eğer Kur'ân'da adı zikredilmeyen, teferruatı yer almayan her şeyin terk edilmesi gerekirse, râşid halifelere, Emevî, Abbasî sultanlarına ve diğer sultanlara itaati de terk etmemiz gerekir. Zira Hz. Ali (a.s) dışında diğer râşid halifeler, Emevî, Abbasî ve diğer sultanlar hakkında da onların adları ve sayısı hakkında bir açıklama mevcut değildir. O hâlde neden onlara itaat ediyor ve onların muhaliflerini kâfir ve müşrik sayıyorsunuz?

Bundan da öte Kur'ân'da zikredilmeyen her şeyin terk edilmesi söz konusu olmuş olsaydı, birçok ibadetin ve ahkâmın da terk edilmesi gerekirdi.

Zira onlardan hiçbirinin teferruatı Kur'ân'da yoktur. Hatta namaz hakkında bile böyle bir teferruat Kur'ân'da yoktur. Halbuki namaz dinin temelidir ve Şîî Sünnî ittifakıyla da Peygamber (s.a.a) bu konuda çok büyük tavsiyelerde bulunmuş ve şöyle buyurmuştur.

"Namaz dinin direğidir. Eğer namaz kabul edilirse diğer amelleriniz de kabul edilir. Eğer namaz reddedilirse diğer ameller de reddedilir."

Kur'ân'a bakacak olursanız namazın rekât sayısı, kılınışı, kıraati, rükûu, secdesi, zikri ve teşehhüdü hakkında hiçbir açıklama mevcut değildir. O hâlde teferruatı Kur'ân'da zikredilmediği için namazı terk etmek mi gerekir? Halbuki durum böyle değildir. Kur'ân'da sadece "namaz kıl, namaz kılınız" gibi genel tabirler mevcuttur. Rekât sayısı, farzları, müstahapları hakkında sadece Kur'ân-ı Kerim'in müfessiri olan Peygamber (s.a.a) açıklamada bulunmuştur. Diğer hüküm ve kanunların da sadece genel bölümleri Kur'ân'da açıklanmış, teferruatı, şartları ve desturları ise Hz. Peygamber'e (s.a.a) havale edilmiştir. Kur'ân'da namaz genel olarak beyan edilmiş ve namazın rekât sayısını, cüzlerini ve emirlerini Peygamber (s.a.a) beyan buyurmuştur ve binaenaleyh biz de namazla mükellefiz.

Dolayısıyla Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonraki hilâfet ve imamet konusu da Kur'ân'da özetle, "...Sizden olan emir sahiplerine itaat edin." diye beyan edilmiştir. Yani Allah-u Teala'ya ve Hz. Peygamber'e (s.a.a) itaatten sonra emir sahibine itaat emredilmiştir.

Elbette ki Şîî ve Sünnî âlimlerin, emir sahiplerini kendileri tespit edemez. Nitekim namazı da kendi istek ve iradelerine göre yorumlayamazlar. Zira Şîî Sünnî ittifakıyla rivayet edilen bir hadiste Peygamber (s.a.a) şöyle buyuruyor:

"Kur'ân'ı kendi görüşüne göre tefsir eden, ateşte yerini hazırlasın."

Elbette her akıllı Müslüman Kur'ân hususunda Hz. Peygamber'e (s.a.a) müracaat etmelidir. Eğer bu konuda Peygamber (s.a.a) bir açıklama yapmışsa, Müslümanlar bağınazlıklarını bir tarafa bırakarak ona itaat etmeli ve onunla amel etmelidirler.

Uzun bir süredir Şîî ve Sünnî rivayet ve tefsir kitaplarını mütalaa ediyorum. Henüz ulu'l-emr'den maksadın sultanlar olduğuna dair hiçbir hadis görmedim. Sünnî ve Şîî ittifakıyla rivayet edilen birçok rivayette, emir

sahiplerinden maksadın kim olduğu sorulunca Peygamber (s.a.a) yeterli cevapları vermiş ve şöyle buyurmuştur:

"Emir sahiplerinden maksat, Ali ve on bir evlâdıdır."

Fazla vaktimiz olmadığı için sadece birkaçına işaret etmek istiyorum. Dikkat ettiğiniz gibi Ehlibeyt ve özel sahabe yoluyla Şia âlimlerinin rivayet etmiş olduğu mütevatir rivayetleri delil olarak göstermiyorum. Aksine bizzat Ehlişünnet âlimlerinden rivayet edilen birkaç rivayeti örnek olsun diye nakletmek istiyorum. Bu konuda hüküm vermeyi de ilim, mantık ve insaf sahibi siz beylerin temiz kalbine havale ediyorum:

1-Himvinî, *Feraidu's-Simtayn*'de şöyle diyor: "Hz. Peygamber'den (s.a.a) nakledilen rivayetlere göre ayette geçen ulu'l-emr'den maksat, Hz. Ali (a.s) ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) Ehlibeyti'dir."

2-İsa b. Yusuf Hemedânî, Eb'l-Hasan'dan, o da Suleym b. Kays'dan, o da Hz. Ali (a.s)'dan Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

"Benim ortaklarım, Allah'ın itaatini kendi itaatine eş kıldığı ve haklarında; 'Sizden olan emir sahipleri' diye beyan buyurduğu kimselerdir. Onların sözünden çıkmamanız gerekir. Onlara itaat ediniz. Hüküm ve emirlerine boyun eğiniz." Ben, "Ya Resulullah, ulu'l-emr kimlerdir?" diye sorunca da şöyle buyurdu: "Ey Ali, sen onların ilkisin."

3-Ehlişünnet'in büyük âlimlerinden Muhammed b. Mümin Şirâzî İ'tikadat adlı kitabında şöyle rivayet ediyor:

"Peygamber (s.a.a), Hz. Ali'yi Medine'de kendi yerine halife bırakınca; 'Sizden olan emir sahipleri' ayeti Hz. Ali (a.s) hakkında nazil oldu.

4-Şeyh Süleyman Belhî, *Yenabiu'l-Mevedde*'nin 38. babını bu ayete ayırmış, *Menakib*'dan *Tefsir-i Mücahid*'de şöyle yer aldığını rivayet etmiştir:

Bu ayet, Peygamber (s.a.a), Hz. Ali'yi Medine'de kendi yerine halife bırakınca Hz. Ali (a.s) hakkında nazil olmuştur. Hz. Ali (a.s) bunun üzerine şöyle dedi: "Ya Resulullah, beni kadın ve çocuklara mı halife kılıyorsun?" Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "Sen bana Harun'un Musa'ya olan konumunda olmak istemez misin?" Yani, "Harun'u Allah-u Teala Musa'ya halife kıldığı gibi seni de bana halife kılmıştır."

5-Şeyhu'l-İslâmHimvinî, kendi senediyle Suleym b. Kays'dan şöyle rivayet ediyor:

Osman'ın hilâfeti döneminde bir grup Muhacir'i ve Ensar'ı gördüm, oturmuş kendi faziletlerini konuşuyorlardı. Ali (a.s) da onlar arasında susmuş dinliyordu. Kendisine,"Ey Ali, sen de konuşsana." dediler. Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu: "Bu rivayet ettiğiniz faziletleri Allah sizin için mi, yoksa başkası vesilesiyle mi ihsan buyurmuştur?"

Onlar, "Allah-u Teala Hz. Peygamber'in (s.a.a) vücudu vesilesiyle bizleri minnettar kılmıştır." dediler.

Hz. Ali (a.s) bunu üzerine şöyle buyurdu: "Siz Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu bilmiyor musunuz?: Ben ve Ehlibeyt'im Adem yaratılmadan on dört bin yıl önce Allah'ın kudretinde bir nur idik. Allah-u Teala Adem'i yaratınca o nuru onun sulbüne yerleştirdi ve yeryüzüne indirdi. Daha sonra gemide Hz. Nuh'un sulbüne yerleştirdi. Daha sonra da ateşte İbrahim'in sulbüne yerleştirdi. İşte böylece Allah bizi asla haramzade olmayan anne ve babaların temiz sulbüne ve rahmine yerleştirdi."

Bedir ve Uhud ashabı şöyle dedi: "Evet biz de Hz. Peygamber'den (s.a.a) bunları duyduk."

Bunun üzerine Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu: "Lütfen Allah aşkına doğru söyleyin, Allah-u Teala Kur'ân'da ilk iman edenleri diğerlerinden üstün kılmamış mıdır? Bilin ki hiç kimse benden önce Müslüman olmamıştır."

Onlar,"Evet doğrudur." dediler. Hz. Ali (a.s) yine şöyle buyurdu:

"Sizlerin huzurunda Allah-u Teala'ya andveriyorum ki, **'Hayırda önde olanlar, ecirde de öndedirler.'**⁽¹⁾ ayeti nazil olunca Hz. Peygamber'e (s.a.a) bu ayetin kimler hakkında nazil olduğu sorulmadı mı? Bunun üzerine de Peygamber (s.a.a) şöyle buyurmadı mı?: Allah-u Teala bu ayeti enbiya ve vasileri hakkında nazil buyurmuştur. Ben, nebilerin ve resullerin en üstünüyüm. Vasim olan Ali de vasilerin en üstünüdür."

"Sizlerin huzurunda Allah-u Teala'ya andveriyorum, bilmiyor musunuz ki; **'Ey iman edenler! Allah'a itaat edin. Peygamber'e ve sizden olan**

1- Vâkıa, 10.

ulu'l-emre de itaat edin.⁽¹⁾, **'Sizin dostunuz (veliniz) ancak Allah'tır, Resulüdür, namaz kılan ve rüku ettikleri hâldezekât veren müminlerdir.'**⁽²⁾, **'...Müminlerden başkasını sırdaş edinmeyenleri ortaya çıkarmadan bırakılacağınızı mı sandınız?...**⁽³⁾ ayetleri nazil olunca Allah-u Teala Hz. Peygamber'e (s.a.a), namazı, zekâtı ve hacı tefsir etmiş olduğu gibi, velâyet sahibini tanıttığını ve onlara velâyeti tefsir etmesini de emretti. Peygamber (s.a.a) de bunun üzerine Gadir-i Hum'da beni insanlara veli tayin etti ve şöyle buyurdu:

"Ey insanlar! Allah-u Teala beni risaletle görevlendirince beni tekzip edecekler diye sıkıntı içindeydim."

"Daha sonra şöyle buyurdu: Biliyor musunuz Allah benim mevlâmdır, ben de müminlerin mevlâsıyım ve onlara kendi nefislerinden daha evlâyım."

"Hz. Peygamber'e (s.a.a), 'Evet biliyoruz ya Resulellah!' dediklerinde Hz. Peygamber benim elimden tutup şöyle buyurdu: Ben kimin mevlâsıysam Ali de onun mevlâsıdır. Allah'ım, onun dostlarına dost, düşmanlarına da düşman ol."

(Oturumlarda yaptığım açıklamalarda da ifade etmiş olduğum gibi buradaki "mevlâ" kelimesi, "tasarrufta evleviyet" manasındır.)

"Selman kalkıp; 'Ya Resulallah, Ali'nin velâyeti nasıldır?' diye sorunca da Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: 'Ali'nin velâyeti benim velâyetim gibidir. Ben kime kendi nefisinden daha evlâ isem, Ali de ona kendi nefisinden daha evlâdır.' Bunun üzerine de şu Velâyet Ayetinazil oldu:

"Bugün sizin için dininizi kemale erdirdim, sizlere olan nimetimi tamamladım ve size din olarak İslâm'ı seçtim."

"Ardından Peygamber (s.a.a) de şöyle buyurdu: Dini kemale erdiren, nimeti tamamlayan, risaletime ve benden sonra Ali'nin velâyetine rızâ gösteren Allah-u Teala ne de büyüktür!"

(Bu rivayet de "mevlâ" kelimesinin "tasarrufta evleviyet" manasına geldiğinin en büyük delilidir.)

1- Nisâ, 59.

2- Mâide, 55.

3- Tevbe, 16.

"Hz. Peygamber'e (s.a.a); 'Vasilerini bizlere açıkla!' dediklerinde de Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: Ali benim kardeşim, vârisim ve benden sonra her müminin velisidir. Sonra iki oğlum Hasan ve Hüseyin ve Hüseyin'in soyundan gelen dokuz imamdır. Kur'ân onlardır ve onlar da Kur'ân'lardır. Onlar havuzda yanıma gelinceye kadar da asla birbirinden ayrılmazlar."

Vakit olmadığı için kısa olarak arz etmiş olduğum bu uzun rivayetin ardından Suleym b. Kays'ın *Menakıb*'ından, İsa b. Seriy'den ve İbn Muaviye'den de üç rivayet nakletmektedir ki hepsinde de ulu'l-emr'den maksadın Ehlibeyt İmamları olduğu kaydedilmiştir. Ulu'l-emr'in mânâsını ispat etmek için şu zikrettiğim rivayetler kâfidir sanırım. İmamların isimleri ve sayıları hakkında da Ehlişünnet'ten birkaç rivayet nakletmek istiyorum. Bu konuda Ehlibeyt İmamları'ndan rivayet edilen mütevatir rivayetleri bir tarafa bırakıyorum:

1- Şeyh Süleyman Belhî, *Yenabiu'l-Mevedde*'nin 76. babında Himvinî'nin *Feraidu's-Simtayn* kitabından, Mücahid'den, o da İbn Abbas'dan şöyle rivayet etmektedir:

Na'sel adında bir Yahudi Hz. Peygamber'in (s.a.a) huzuruna vararak tevhid hakkında sorular sordu, Peygamber (s.a.a) de ona cevaplar verdi. Vakit olmadığı için bu soruları detaylı olarak zikretmiyorum. Na'sel Müslüman oldu ve şöyle dedi: "Ya Resulullah! Her Peygamber'in bir vasisi vardır, Peygamberimiz Hz. Musa, Yuşa b. Nun'u vasi seçmiştir. Sizin vasiniz kimdir? Bize söyleyin." Hz. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu:

"Benim vasim Ali b. Ebî Talib'tir. Sonra iki torunum Hasan ve Hüseyin'dir. Ondan sonra da Hüseyin'in soyundan dokuz kişidir."

Na'sel; "Lütfen adlarını da bize söyleyin." deyince, Hz. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu:

"Hüseyin'den sonra oğlu Ali, Ali'den sonra oğlu Muhammed, Muhammed'den sonra oğlu Cafer, Cafer'den sonra oğlu Musa, Musa'dan sonra oğlu Ali, Ali'den sonra oğlu Muhammed, Muhammed'den sonra oğlu Ali, Ali'den sonra oğlu Hasan, Hasan'dan sonra oğlu Hüccet Muhammed Mehdi'dir. Bunlar on iki kişidir."

Peygamber (s.a.a), dokuz imamın isimlerini, her imamın ölümünden sonra yerine oğlunun geçeceğini ve en son imamın Hz. Mehdi olduğunu

açıkça beyan etmiştir. Her birinin şahadetinin nasıl olacağı sorulmuş, Hz. Peygamber (s.a.a) de cevap vermiştir. Bunun üzerine de Na'sel şöyle dedi: "Allah'tan başka tanrı yoktur. Şüphesiz ki sen Allah'ın Resulüsün ve şahadet ederim ki onlar senden sonraki vasilerdir."

Bunun üzerine Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdular:

"Onları sevenlere ve onlara tâbi olanlara ne mutlu! Onlara buğz edenlere ve muhalefet edenlere de eyvahlar olsun!"

Bunun üzerine Na'sel şu şiiri okudu:

"Allah'ın rahmeti sana olsun,
Ey yüce makam sahibi ve hayırlı insan.
Sen seçilmiş Peygambersin, Hâşimilik iftiharın.
Seninle doğru yola eriştik,
Seninle ateşten kurtuluşu ümit ederiz.
Halifelerin on ikiyle adlandırıldı.
Allah-u Teala mertebelerini yüce kıldı,
Her türlü kusurdan münezzeh kıldı.
Onlara dost olan kurtulur,
Düşman olan zarar eder.
On ikincisi beklenen Mehdi'dir,
Zuhuruyla kendine susayanları sular.
Ehlibeyt'in itaati emredilen seçkinlerdir,
Onlardan yüz çeviren cehennemde ebedî kalır."

2-Hâce Kelan *Yenabî*'nin 76. babında Harezmi'nin *Menakıb*'ından naklen Vasile b. Eska b. Karhab'dan, o da Câbir b. Abdullah'tan, Ayrıca Ebu'l-Mufazzal Şeybânî, Muhammed b. Abdullah b. İbrahim Şafiî'den ve o da kendi senediyle Câbir Ensârî'den şöyle rivayet etmektedir:

Cündeb b. Cünade b. Cübeyr adlı bir Yahudi,Hz. Peygamber'in (s.a.a) huzuruna vararak tevhid hakkında sorular sordu. Hz. Peygamber'den (s.a.a)

aldığı cevaplar üzerine Müslüman oldu ve şöyle dedi: "Dün akşam rüyamda Hz. Musa'yı gördüm bana şöyle dedi: Muhammed Hatemu'l-Enbiya'nın eliyle Müslüman ol ve ondan sonraki vasilerine tâbi ol. Beni İslâm'la şereflendiren Allah-u Teala'ya hamd olsun. Lütfen bana vasilerini de tanıtır ki onlara itaat edeyim."Hz. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu:

"Benim vasilerim on iki kişidir."

O,"Doğrudur, ben de Tevrat'ta bunu gördüm. Lütfen adlarını bana söyler misiniz?"

Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu:

"Onların ilki vasilerin efendisi, İmamların babası Ali'dir. Sonra da iki oğlu Hasan ve Hüseyin'dir. Sen bu üçünü göreceksin, ömrün sona erince Zeynu'l-Abidin doğacak. Senin dünyadan aldığı son azık süt şerbeti olacak. O hâlde onlara sarıl, câhillerin cehaletine kanma."

Cündeb şöyle dedi: "Ben de Tevrat'ta ve nebilerin kitabında Ali, Hasan ve Hüseyin'in adını İlya, Şeber ve Şübeyr olarak gördüm. Lütfen Hüseyin'den sonraki İmamları bana tanıtır."

Peygamber (s.a.a) de şöyle buyurdu:

"Hüseyin'in müddeti bitince Zeynu'l-Abidin lakaplı oğlu Ali yerini alır. Ondan sonra Bâkır lakaplı Muhammed adında oğlu gelir. Ondan sonra Sâdık diye bilinen oğlu Cafer gelir. Ondan sonra Kâzım diye bilinen oğlu Musa gelir. Ondan sonra Rıza diye bilinen oğlu Ali gelir. Ondan sonra Takî ve Zekî diye bilinen oğlu Muhammed gelir. Ondan sonra Nakî ve Hâdi diye bilinen oğlu Ali gelir. Ondan sonra Askerî diye bilinen oğlu Hasan gelir. Ondan sonra Mehdi, Kâim ve Hücçet diye bilinen oğlu Muhammed gelir. O gaybete çekilir, sonra zuhur ederek yeryüzü zulümle dolduktan sora onu adaletle doldurur. Gaybetinde sabredenerlere ne mutlu. Onların muhabbeti üzere duranlara ne mutlu. Allah onları kitabında şöyle nitelendirmiştir:

"Bu, gaybe iman eden muttakiler için bir hidayettir."

Daha sonra da Allah-u Teala şöyle buyuruyor:

"İşte onlar Allah'ın hizbidir. Bilin ki galip gelecek olanlar Allah'ın hizbidir."

3-Ebu'l-Mueyyid Muvaffak b. Ahmed Harezmi *Menakıb*'da kendi sene-diyle Ebu Süleyman Rai'den Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet ediyor:

Allah-u Teala mirac gecesi bana şöyle vahiyetti: "Ey Muhammed, yer-yüzüne baktım. İnsanlar arasından seni seçtim, kendi adlarımdan birini sana ayırdım. Benim anıldığım her yerde sen de anılırsın. Ben Mahmud'um, sen ise Muhammed, senden sonra da insanlar arasında Ali'yi seçtim. Ona da kendi adlarımdan birini ayırdım. Ben A'la'yım, O da Ali.Ey Muhammed, sen, Ali, Fatıma, Hasan ve Hüseyin'in soyundan gelen İmamları kendi ruhumdan yarattım. Sizin velâyetinizi göklere ve yeryüzüne takdim ettim. Kim kabul ederse mümindir. Her kim de inkâr ederse kâfirdir. Ey Muhammed, onları görmek istiyor musun?"

Ben,"Evet." deyince de şöyle hitap etti: O hâlde arşın sağına bak."

"Arşın sağına bakınca da Ali, Hasan, Hüseyin, Ali b. Hüseyin, Muhammed b. Ali, Cafer b. Muhammed, Musa b. Cafer, Ali b.Musa, Muhammed b. Ali, Ali b. Muhammed, Hasan b. Ali, Muhammed Mehdi b. Hasan'ı gördüm. Mehdi onlar arasında parlayan bir inci gibi duruyordu. O zaman şöyle bir ilâhi hitap geldi: "Ey Muhammed, bunlar benim insanlara hüccetlerimdir ve bunlar senin vasilerindir."

Zannederim İmamların isimlerinin Hz. Peygamber'den (s.a.a)rivayet edilmediğini söyleyenlere karşı bu üç rivayet örnek olarak yeterlidir. Bunlar bizim iddiamızı ispat etmektedir. Bundan daha fazlasını isteyenler, Harezmi'nin *Menakıb*, Süleyman Belhî'nin *Yenabiu'l-Mevedde*, Himvinî'nin, *Feraidu's-Simtayn*, İbn Meğazilî'nin *Menakıb*, Mir Seyyid Ali Hemedânî'nin *Meveddetü'l-Kurba*, Malikî'nin *el-Fusulu'l-Muhimme*, Muhammed b. Talha'nın *Metalibu's-Süul*, Sibte b. Cevzî'nin *Tezkire adlı eserlerine* ve Ehlisünnet'in diğer kitaplarına müracaat etmelidirler. Şia'da rivayet edilen sayısız rivayetlerin yanı sıra, bizzat Ehlisünnet'ten de bu konuda nakledilen yüzden fazla rivayet vardır.

Mir Seyyid Ali Hemedânî, *Meveddetü'l-Kurba*'nın¹². Meveddet'inde Ömer b. Kays'ın şöyle dediğini rivayet etmektedir: "Biz de Abdullah b. Mes'ud ile oturmuştuk. Bedevî birisi gelerek,"Hanginiz Abdullah'sınız?" diye sordu. Abdullah,"Benim" dedi. Bedevî,"Peygamber (s.a.a) kendinden sonraki halifelerini size haber verdi mi?" diye sordu. Abdullah şöyle dedi: "Evet Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu:

"Benden sonraki halifeler İsrailoğulları'nın on iki önderi sayıncadırlar."

Abdalmelik'in rivayetinde de şöyle yer almıştır: "*Hepsi de Hâşimoğulları'ndandır.*" Yani benden sonraki on iki halifenin hepsi de Hâşimoğulları'ndandır.

Bu zikrettiğim kitapların yanı sıra diğer Ehlisünnet âlimleri de kendi kitaplarında yeri geldiğinde bu konuyla ilgili bablarda birçok rivayet nakletmişlerdir. Hâce Kelan Süleyman Belhî, *Yenabiu'l-Mevedde*'nin 77. babını bu konuya tahsis etmiştir. Bu babda, Şeyheyn, Tirmizî, Ebu Davud, Müslim, Seyyid Ali Hemedânî, Şa'bî ve diğerlerinden birçok rivayetler nakledilmiştir.

Bu cümleden şöyle diyor: "Yahya b. Hasan *Umde* adlı kitabında 20 yoldan şöyle rivayet etmiştir: "*Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonraki halifeler on iki kişidir hepsi de Kureyştendir.*"

Buharî üç yolla, Müslim dokuz yolla, Ebu Davud üç yolla, Tirmizî bir yolla ve Hamidî üç yolla Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu rivayet etmişlerdir:

"Benden sonraki halifeler ve İmamlar on iki kişidir; hepsi de Kureyştendir."

Bazı rivayette ise, "*Hepsi de Hâşimoğulları'ndandır.*" diye yer almıştır.

Süleyman Belhî *Yenabi*, s.446'da ise, bazı Ehlisünnet âlimlerinin şöyle dediğini rivayet etmektedir:

"Hz. Peygamber'in (s.a.a) kendinden sonraki halifelerin on iki kişi olduğu hususunda birçok meşhur hadis vardır. Hz. Peygamber'in (s.a.a) kendinden sonraki halifeleri tayin etmekten maksadı da Ehlibeyt İmamlarıdır. Bu hadisler diğer sahabilerden olan halifelere tatbik etmez. Zira Peygamber (s.a.a) on iki kişi olduğunu belirtmiştir. Halbuki onlar dört kişidir.

Yine Ümeyyeoğulları'nın sultanlarına da tatbik edilemez. Zira onlar da on üç kişiydiler. Ayrıca Ömer b. Abdulaziz dışında hepsi de zâlimdiler. (Ömer'in zulmü için de hilâfeti gasbetmesi ve zamanındaki İmamı inzivaya itişisi yeterlidir.)

Ayrıca onlar Hâşimoğulları'ndan da değildi. Halbuki Hz. Peygamber (s.a.a) hepsinin Hâşimoğulları'ndan olduğunu açıkça beyan etmiştir. Ay-

rica Abbasî sultanlarına da uygun düşmemektedir. Çünkü onlar da otuz beş kişiydiler. Ayrıca Allah'ın, "**De ki: Ben buna karşılık sizden akrabalık sevgisinden başka bir ücret istemiyorum...**"⁽¹⁾ ayetinde buyurduğu üzere Ehlibeyt'in hakkına riayet etmemişlerdir.

Dolayısıyla Hz. Peygamber'den (s.a.a) bu konuda rivayet edilen hadisler sadece Ehlibeyt İmamları'na uygun gelmektedir. Onlar zamanının en âlimleri, yüceleri, takvalıları, soyluları, faziletlipleri, Allah-u Teala indinde en kerimleri idiler. Onların ilimleri babalarından, babalarının ilmi de Hz. Peygamber'den (s.a.a) veraset yoluyla gelmiştir. İlim, tahkik, keşf ve tevfik ehli olanlar onları böyle tanımış ve tanıtmıştır.

Yine Hz. Peygamber'in (s.a.a) buyurduğu on iki kişinin Ehlibeyt İmamları olduğunu teyit eden hadislerden biri de Sünnîlerin ve Şiîlerin tevatüren rivayet etmiş olduğu Hz. Peygamber'in (s.a.a) şu Sekaleyn hadisidir:

"Sizlere iki değerli emanet bırakıyorum; Allah'ın kitabıyla itretimi. Bunlar havuzda yanıma gelinceye kadar asla birbirinden ayrılmazlar. Bunlara sarıldığınız takdirde asla sapmazsınız."

Bu kitapta (*Yenabi'*de) rivayet edilen birçok hadis de hep bu mânâyı teyid etmektedir.

İşte bunlar Ehlisünnet âlimlerinin görüşleridir. O hâlde yanlışlığa düşüp Şiî Müslümanları râfîzî diye adlandırmayın. İşin içinde ilim ve insaf olursa, Sünnî olsun veya Şiî mutlaka bu temiz görüşleri ifade edecektir. Bu rivayetlerin yanı sıra bizzat kendi görüşleri de siz beylere yol gösterici olmalıdır. Şiîler Hz. Peygamber'in (s.a.a) Ehlibeyt'i'ne uyuyorlarsa, bu Kur'ân-ı Kerim'in ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) emri üzeredir. İmamların isimleri, sayıları ve yüce sıfatları sadece Şiî rivayetlerde mütevatir olarak rivayet edilmemiştir, bizzat kendi âlimlerinizin kitabında da yer almıştır. Ehlisünnet âlimleriyle farkımız şudur: Onlar rivayeti naklediyorlar, Ehlibeyt hakkındaki ayetleri yazıyorlar, görüş belirtiyorlar. Ama âdet üzere hiçbir delil olmaksızın atalarına uyuyorlar. Bazıları da bağnaz oldukları için dilleriyle tasdik etmiyorlar. Bu insanlar asla gelişmemiş ve akılları heva ve âdetlerinin etkisi altında kalmıştır.

Bazen de Hz. Peygamber'in (s.a.a) rivayetleri hakkında ilim ehlini şaşkınlığa düşüren anlamsız teviller yapıyorlar. Eğer gerçekten bağnazlığı ve

1- Şûrâ, 23.

inadı bir kenara bırakacak olurlarsa, ilim akıl ve insaf kılavuzluğunda gerçeği apaçık göreceklerdir.

Nitekim H. 255 yılında ölen *el-Beyan ve't-Tebyin* kitabının sahibi Ebu Osman Amr b. Bahr Cahiz Basrî el-Mutezilî adlı âliminiz bu apaçık gerçeği itiraf etmiştir. Süleyman Belhî Hanefî de *Yenabiu'l-Mevvedde*'nin 52. babında onun şu sözlerini rivayet etmektedir:

"Ehlibeyt'in diğerlerinden üstünlüğü hakkında çekişmek akılları noksanlaştırmakta ve güzel ahlakı bozmaktadır. Halbuki bize hakkı talep etmek, hakka uymak, Allah'ın kitabındaki muradını talep etmek, bağnazlığı ve hevayı terk etmek ve geçmişlerimizi taklitten kaçınmak düşer."

Ama maalesef bilmeden kalemleri böyle yazsa da âdetleri ve bağnazlıkları ilimlerine ve akıllarına galebe çalmakta, apaçık gerçeklerin aksine atalarına tâbi olmakta ve akıl sahiplerini üzmektedirler. Adet ve bağnazlıkları yüzünden cedelleşmekte, nefislerine uyararak haksız yere başkalarını Ehlibeyt'ten öne geçirmekte ve bu konudaki Kur'ân naslarını ve muteber rivayetleri bir kenara iterek delilsiz olarak atalarına uymaktadırlar. Cehalet ve bağnazlıkları yüzünden rey ve kıyas ehli olan Ebu Hanife'ye, Mâlik'e ve diğerlerine uymaktadırlar. Ama Ehlibeyt fakihî İmam Cafer-i Sâdık'a teveccüh etmemektedirler. Halbuki büyük âlimleri İbn Ebî'l-Hadid *Nehcû'l-Belâğa Şerhi*'nin önsözünde şöyle diyor: "Bunlar, Ehlibeyt'in bilgisinden istifade etmişlerdir."

Ama biz Şîler Allah'dan korktuğumuz ve ahirete inandığımız için Ehli-sünnet kitaplarında yer alan bu sahihrivayetleri gördüğümüzde bağnazlığın ve âdetlerin etkisinde kalmadan Hz. Peygamber'in (s.a.a) buyruklarına ve Allah'ın emirlerine kalben ve lisanen tâbi oluyoruz. Böylece de ebedî saadete ulaşacağımızı umuyoruz. Çünkü Peygamber (s.a.a) ebedî kurtuluş ve saadeti Ehlibeyt'e uymada karar kılmıştır.

Nitekim büyük âlimlerinizden Hâfız İbn Ukde, Ahmed b. Muhammed Kufî el-Hemdanî, kendi âlimlerinden ve şeyhlerinden, onlar da Abdulkays'dan şöyle dediğini rivayet etmektedir: Basra'da Ebu Eyyub Ensârî'den uzun bir hadis duydum. Bu hadisin bir bölümünde Hz. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

"Mirac gecesi Arş'ın direğinde şöyle yazıldığını gördüm: Lâ ilâhe illallah Muhammed'un Resulullah (s.a.a), onu Ali ile güçlendirdim; Ona Ali ile yardım ettim."

"Ayrıca şöyle yazılmıştı: Hasan, Hüseyin, Ali, Ali, Ali, Muhammed, Muhammed, Cafer, Musa, Hasan ve Hücet."

"Allah-u Teala'ya; 'Bunlar kimdir?' diye sordum, şöyle vahiy oldu: Bunlar senden sonraki vasilerindir. Onları sevenlere ne mutlu, onlara buğz edenlere ise yazıklar olsun."

(Daha sonra Nevvab beye dönerek, dün akşam sorduğu sorunun cevabının yeterli olup olmadığını sordum.)

Nevvab: Teşekkür ederim. En güzel şekilde beyan ettiniz, içimizde hiçbir şüphe kalmadı. Allah-u Teala size ve bizlere hayırlar versin. (Oradakilerin "âmin" sesleri.)

(Ben de içtenlikle âmin dedim. Çünkü Allah'dan başka hiç kimseden bir karşılık beklemiyordum. Allah-u Teala Ehlibeyt'in yüzü suyu hürmetine bizlere merhamet buyursun. Bugüne kadar merhamet etmiş olduğu gibi son güne kadar da sonsuz merhametlerde ve lütuflarda bulunsun.)

Davetçi: Mecliste olan herkesten özellikle de Hâfız beyden ve Ehlisünnet kardeşlerimden söz uzadığı için özür dilerim. Ama sözümün sonunda değerli kardeşlerimi uyandırmak için içimdeki inançları özetle ifade etmek istiyorum. Bu bütün Sünnî ve Şîî kardeşlerime bir mesajımdır.

Evvela; bilmelisiniz ki, geceler boyu yaptığımız toplantılarda zikrettiğim ayet ve rivayetler karşı tarafa galip gelmek için nakledilmemiştir. Biz sizi karşımızda bir düşman görmüyoruz. Biz sizleri karşımızda Hâricîlerin ve Nâsibîlerin sözlerinin etkisinde kalan Müslüman kardeşlerimiz olarak görüyoruz. Özellikle de Nasıbî, Hâricî ve Emevîlerin Ehlibeyt'e düşmanlığı ve bu konuda uyandırdıkları şüpheleri de çok iyi biliyorum. Bu yüzden kin ve düşmanlık olmaksızın, mantık ve Kur'ân üzere saf kalplerindeki tozları silmeli, apaçık gerçekleri ispat etmeli, onları Hâricî ve Nâsibîlerin ortaya attıkları şek ve şüphelerden kurtarmalıyız.

Eğer Allah-u Teala ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) emrettiği ve büyük âlimlerinizin bizlere ulaştırdığı hak ve apaçık gerçek yoluna girecek olursak, (açıkça beyan ediyorum, Ehlisünnet âlimlerinin yazdıkları, insanı velâyet yolunun makamına ulaştıran en iyi kılavuzdur) gerçek saadet ve güvene ermiş olacağız. Eğer inat ve bağınazlık, bu yolda birlikte olmamıza engel olursa, yine de kin ve düşmanlığa kapılmadan kardeşçe birbirimize sarıl-

malı, tevhit yolunda vahdet içinde hareket etmeli, Kur'ân düşmanlarının arzularına ulaşmasına engel olmalıyız.

Bugün Müslümanlar her zamandan daha çok vahdete muhtaçtır. Etrafımızda sayısız düşman var. Onların bizlere yegane galibiyet yolu da nifak ve ihtilâflardır. Peygamber (s.a.a) de şöyle buyurmuştur: *"İslâm garip geldi, garip gidecektir."* Hz. Peygamber'in (s.a.a) haber verdiği zaman belki de bugündür. Zira İslâm'ın gurbet özellikleri açıkça ortadadır.

İslâm, Arap Yarımadası'nda zuhur edince ve Peygamber (s.a.a) insanlara gönderilince, tevhit âlemi küfrün muhasarası altındaydı. Din düşmanları Hz. Peygamber'in (s.a.a) verdiği emekleri yok etmek istiyordu. Yahudiler, Hıristiyanlar, maddeciler, putperestler ve onların uşakları o günün dünyasına hâkim idiler. Bir avuç tevhid ehli bütün küfür hâkimiyeti karşısında güç gösterisinde bulunamıyordu. Peygamber (s.a.a) büyük zahmetlerle onlar karşısında direndi. Çok kısa bir süre sonra tevhid dinini yüceltti ve müşriklere gâlip geldi. Dünyada ilim ve tevhid bayrağını dalgalandırdı. Hz. Peygamber'i (s.a.a) kâfir ve müşriklere gâlip kılan özellik tevhid ve vahdetti. *"Lâ ilâhe illallah deyin ki kurtulasınız."* nidasıyla dağınık Arapları birleştirdi ve bir araya getirdi.

Hz. Peygamber'in (s.a.a) bu yüce öğretileri ve sağladığı vahdet sayesinde bir avuç Müslüman küfür dünyasına galip geldi. Yarım asır geçmeden tevhid bayrağı, Kostantaniyye'ye, Medain'e ve hatta İspanya'ya kadar dalgalandı.

Eğer *"...İslâm garip gidecektir."* hadisine dikkat edecek olursak, açıkça İslâm âleminin kâfirlerin muhasarası altında olduğunu görürüz. Dünyada tevhid ve mantığa dayalı gerçeklerin bayraktarı da sadece Müslümanlardır. Bu yüzden düşmanlar da biz Müslümanlara saldırmaktadır. Bir taraftan materyalistler, Zimokratis, Mermend, Mezdek, Darwin, Bahner ve uşakları, bir taraftan da Hıristiyan misyonerler ve makam perest Vatikan papazları muvahhid Müslümanları muhasara altına almış, bizi yok etmeye çalışıyorlar.

Sömürgecilerin bizi yok edip bizlere hâkim olmasının yegane yolu nifak ve ihtilâftır. Bütün güçleriyle Müslümanlar arasına fitne sokmaya çalışıyorlar. Nifak ve artnyetlerle onlara galip gelmeye, hükmetmeye uğraşıyorlar. "Böl, yönet!" siyasetini uyguluyorlar.

Şîî ve Sünnî kardeşler! Biliniz ki bugün İslâm gariptir. Peygamber (s.a.a) dağınık Arapları bir araya getirerek düşmanına galip geldiği gibi, bugün de yegane galibiyet yolumuz, ittifak ve ittihat içinde olmamızdır.

Tatlı dilli Fars şâiri şöyle diyor:

"Güzelliğin tatlılığıyla birlikte dünyayı sardı,

Evet birlik olunca dünya alınır."

Düşmanların gücünden korkmayınız, sadece maddî teçhizatla değil, onlar tankla topla ve diğer maddî silahlarla donanmışsa da, siz maddî ve mânevî teçhizatlarla donanmaya çalışın. Kur'ân, Enfal Suresi, 60. ayette şöyle buyuruyor:

"Onlara (düşmanlara) karşı gücünüz yettiği kadar kuvvet ve cihat için bağlanıp beslenen atlar hazırlayın. Onunla Allah'ın düşmanını, sizin düşmanınızı ve onlardan başka sizin bilmediğiniz, Allah'ın bildiği (düşman) kimseleri korkutursunuz..."

Toplumda mânevî açıdan da hazırlıklı olmalısınız. İttihat ve vahdet içinde olmalısınız. Kalplerinizi temizlemeli, arniyet ve ihtilâftan uzaklaşmalı, Müslümanları Sünnî, Şîî, Sûfî ve benzeri isimlerle birbirinden ayırmamalısınız.

Ama eğer ihtilâfa düşer, birbirinize karşı savaşmaya kalkarsanız, kesinlikle haysiyetimizin kırılacağını, izzetimizin yok olacağını bilmelisiniz. Zira ihtilâflar ve çekişmeler insanların haysiyetini kırar, izzetini yok eder. Nitekim Enfal Suresi 46. ayette ise şöyle buyuruyor:

"...Birbirinizle çekişmeyin. Sonra korkuya kapılırsınız da kuvvetiniz gider..."

En'âm Suresi, 153. ayette ise şöyle buyurmaktadır:

"Şüphesiz bu benim dosdoğru yolumdur. Buna uyun, (başka) yollara uymayın. Zira o yollar sizi Allah'ın yolundan ayırır..."

Yine Âl-i İmrân Suresi, 103. ayette şöyle buyurmaktadır:

"Hep birlikte Allah'ın ipine (İslâm'a) sımsıkı yapışın, parçalanmayın..."

Kaybetmiş azametinizi elde etmek ve ilk saadetinize ermek istiyorsanız,

(sekiz yüz yıl dünyada ilim, medeniyet, siyaset ve efendilik makamına sahiptiniz) tevhitte ve vahdetle donanmanız gerekir.

Allah-u Teala Âl-i İmrân Suresi, 139. ayette ise şöyle buyuruyor:

"Gevşeklik göstermeyin, üzüntüye kapılmayın. Eğer inanıyorsanız, üstün gelecek olan sizsiniz."

Birlik beraberlik için, aranızdaki suizanları yok etmelisiniz. Birbirinize karşı art niyet beslememelisiniz. Birbirinizin gıybetini etmemelisiniz. Suizanda bulunmak ve gıybet etmek nifak ve ihtilâfların asıl nedenidir. Kur'ân, gıybeti büyük günahlardan saymakta ve açıkça gıybet ve suizanı yasaklayarak Hucurât Suresi, 12. ayette şöyle buyurmaktadır:

"Ey İman edenler! Zannın çoğundan sakının. Çünkü zannın bir kısmı günahdır. Birbirinizin kusurunu araştırmayın. Biriniz diğerinin arkasından çekiştirmesin..."

Peygamber (s.a.a) de bir hadiste şöyle buyuruyor:

"Gıybetten sakının; gıybet, zinadan daha kötüdür."

Gıybetin zinadan kötü olmasının nedeni, zinanın şahsî zararının, gıybetinse toplumsal zararlarının olmasıdır. Öyle ki denildiği üzere, eğer zina eden tövbe ederse şartsız kabul edilir. Ama gıybet eden gıybet etmiş olduğu kimseyi râzı etmedikçe, tövbesi kabul olmaz. Bunun detaylı şartları kitaplarda yer almıştır.

Müslümanların birbirine artniyet beslemesinin, kin ve düşmanlıkla bakmasının sebeplerinden biri gıybettir. Gıybeti terk ederseniz ihtilâflarınız ortadan kalkar. Müslüman kardeşlerinize kötü zanda bulunmayınız. Dedikodudan sakının, aksi takdirde Allah'ın ve insanların gazabına uğrarsınız. Laf taşıyanlar ve gıybet edenler fitnecilerdir. Bunları kendinizden uzaklaştırınız. Aranıza ihtilâf ve fitne sokmalarına müsaade etmeyiniz. Onlar yabancıların uşaklarıdır. Onlar genelde yabancıların ajanlarıdır. Din kılığı içinde ihtilâf çıkarmaya çalışıyorlar. Düşmanların galebesi için ortam hazırlıyorlar. Bazıları konuşmalarıyla, bazıları da kalemiyle Şia'ya karşı kitaplar yazarak Müslümanlar arasında düşmanlık yaratıyorlar. Üç yüz milyon Şii âlemini İslâm dünyasından ayırmaya çalışıyorlar.

Muhterem beyler dikkat etmelidirler ki, ilmî tartışmalar ve dinî münazaralar, Müslümanlar arasında kin ve düşmanlık yaratmamalıdır. Ne kadar

farklı inançlarımız da olsa, hepimiz "Lâ ilâhe illallah, Muhammed Resulullah (s.a.a)" diyoruz. Hepimizin bir kitabı, bir kıblesi var, biz de zahire bakmalıyız. Gerçi zâhir mecazdır; ama bir gün, "Mecaz, gerçeğin köprüsüdür" kaidesince apaçık gerçeğe dönüşebilir. O hâlde birbirimizle kardeş olmalıyız, tevhid düşmanlarına, bizlere galip olması için fırsat vermemeliyiz.

Sünnî ve Şiîler birbirine kin ve düşmanlıkla bakmamalıdır. Birbirine karşı iyi niyetli olmalıdır.

Ben bütün Müslümanlardan küçüğüm, bir vaiz ve mübelliğ olarak ilân ediyorum ki, eğer âlim veya câhil, canlı veya ölü herhangi bir Sünnî kardeşime karşı düşmanlık ve art niyet içindeysem, Allah'ın kudret ve kuvvetinden dışarı olayım, bu büyük bir yemindir. Her nerede bir Sünnî kardeşimi görsem onu bir kardeş gibi kabul ettim, onu sevinçlerime ve dertlerime ortak gördüm.

Ehlişünnet kılığına giren bir avuç Hâricî ve Nâsıbî, yazdıkları yazılar ve sözlerle Müslümanlar arasına fitne sokmakta, Şia aleyhine kitaplar yazarak onları tekfir etmekte, halkı Şiîler aleyhine tahrik etmekte.

Şiî Müslümanları katliam etmek ve Şia âlimlerinin ölüm fetvasını vermek, bu tür insanların tahrikleri neticesinde olmuştur. Onlarla anlaşamayız, onlar kâfirlerin uşaklarıdır. Efendilerinin emriyle Müslümanların arasına fitne sokuyorlar. Birlik çağrısıyla perde altında Müslümanlar arasında ayrılık çıkarmaya çalışıyorlar. İster câhil olsun isterse âlim olsun her Müslüman, bu tür insanları hangi makamda bulunursa bulunsunlar, kendilerinden uzaklaştırmalı, Müslümanlar arasında birliği sağlamalıdır.

Bunlar üçüncü halife Osman b. Affan'ın etrafına toplanıp halife adına her işi yapan ve Müslümanları tahrik etmek için onu mektuplar yazmaya zorlayan kimselerin takipçileridir. Sonunda Osman öldürülünce de: "Müslümanlar halifesini öldürdü." diyerek İslâm'a büyük bir darbe indirdiler. Sonra da Muaviye ve Yezid'in etrafına toplanarak Ehlibeyt'i ve taraftarlarını katlettiler. Müslümanların tarihini lekelediler. Şimdi de her yerde kitap, makale ve dergilerle fitne ateşini yakıp Müslümanlar arasında ihtilâf çıkarmak istiyorlar.

Beyler, lütfen Muaviye'nin müşaviri olan Romalı köle Sercun'un hayatına bir bakınız. Bir esir olarak Muaviye'nin sarayına girmiş ve bütün işlerde Muaviye'nin danıştığı bir kimse hâline gelmiştir. Nitekim Muaviye ölür-

ken de sözde akıllı olduğu için Sercun ile istişarede bulunulmasını vasiyet etmiştir. Yezid de Hz. Hüseyin hakkında onunla istişare etti. Sercun işi bitirmesi için Ubeydullah'ı Kufe'ye vâli tayin etmesini istedi. Yezid de Ubeydullah'ı Kufe'ye hâkim kılarak Ehlibeyt'in katline ve Kerbela olayına neden oldu. O hâlde yabancılar, her zaman farklı kisve ve isimlerle Müslümanlar arasına girmiş ve yabancıların hâkimiyeti için ortam hazırlamışlardır.

Lütfen bu dediklerimi not alınız. Burada olmayanlara ulaştırınız. Hâricî ve Nâsibîler karşısında el ele veriniz. Birbirinizin camilerine ve toplanmalarına katılınız. Birbirinize karşı merhametli olunuz. Birkaç kelime ilmî sohbet için birbirinizden ayrılmayınız. Allah-u Teala'ya yemin ediyorum ki, tartıştığımız on gün boyunca hiçbir Müslüman'a karşı kötü gözle bakmadım. Şimdi de burada Sünnî kardeşlerimin güzel ve nûrânî yüzlerini görüyorum. Sürekli onlarla dost olmak ve dinî işlerde samimice birlikte çalışmak istiyorum.

Muhterem beyler, Hz. Peygamber'in (s.a.a) Ehlibeyt'i, bizlere Müslümanlarla iyi geçinmeyi emretmiş ve kendileri de böyle davranmışlardır. Nitekim bir rivayette râvi İmam Sadık'a (a.s) şöyle diyor: "Ben muhaliflerin camisinden nefret ediyorum, orada namaz kılmak istemiyorum, bu iyi midir yoksa kötü müdür?" İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyuruyor:

"Camiler Allah'ın evleridir, bilmiyor musun yapılan her cami, peygamberin veya öldürülen peygamberin vasisinin kabri üzerine bina edilmiştir, o hâlde orada o peygamberin veya vasisinin bir damla kanı vardır. O kan sebebiyle de Allah-u Teala o camilerde anılmasını istemiştir. Öyleyse orada farzları ve nâfilelerinizi kılın."

Şia âlimleri bu tür rivayetlerden çok yüce anlamlar çıkarmışlardır. Ama öğle vakti yaklaştığı için hepsini rivayet edemiyorum. Merhum Seyyid Mehdî Bahru'l-Ulum *Menzume-i Fıkhiyye*'de şöyle demiştir:

"Camilerde namazın faziletinin sırrı,

Orada şehit edilen masumun kabri sebebiyledir.

Bu fazilet orada dökülen tertemiz kan sebebiyledir,

Allah-u Teala onu kendisini anan kul için tertemiz kılmıştır."

Beyler, işte Ehlibeyt, taraftarlarını böyle terbiye etmiştir. Beyler, farz ve nâfile namazlarınızda birbirinizin camilerinize gidiniz, birbirinize haka-

ret etmeyiniz, düşmanlar çeşitli ihtilâflarla ve fikhî farklılıklarınızı bahâne ederken sizi birbirinize düşürmekte, aranıza nifak ve düşmanlık sokmaktadır. Onların aksine fikhî ihtilâflarınıza aldırmadan hepimiz kendi yolunuza devam ediniz, birbirinize karşı dost ve merhametli olunuz.

Şîî ve Sünnî kardeşler, eli bağlı ve açık, mühürlü veya mühürsüz (toprak parçası üzerine veya halı üzerine secde ederek) yan yana namaz kılınız. Birbirinizin camilerine ve toplantılarına katılınız. Hanbelîler, Malikîler, Şafîîler ve Hanefîler bütün fikhî ihtilâflarına rağmen kardeşçe yaşadıkları gibi Şîî kardeşlerini de muhabbetle kucaklayarak ibadet ve inançlarınızın gereğini yapmalı, birbirinize hakaret etmemelisiniz. Birbirinize düşmanca bakmayınız.

Alim kisvesinde de olsa sizi birbirinizaleyhinize karşı tahrik etmeye çalışan birini gördüğünüzde, kesin bilin ki o yabancıların uşağıdır. Aranıza fitne sokarak yabancılara ortam hazırlamaktadır. İslâmî azametinizi korumak için onları kovunuz.

Beyler, nifak ve ihtilâflardan kaçınmanın en iyi yolu, Hz. Ali'nin (a.s) gösterdiği yoldan yürümektir. Herkes kendi aklî inançlarını korusun, birbiriyle ittihat etsin, Müslümanlar birbiriyle ihtilâfa düşmesin.

Hz. Ali (a.s) kendini hilâfete layık gördüğü hâlde Şıkkıyye hutbesinin başında şöyle diyor:

"Allah-u Teala'ya andolsun ki Ebî Kuhafe oğlu, hilâfete göre yerimin değirmen taşının mili gibi olduğumu bildiği hâldehilâfeti bir gömlek gibi giyindi..."

Ama Hz. Peygamber'in (s.a.a) vasiyeti üzere onu yıkayıp kefenledikten sonra Sakife fitnesinden haberdar oldu ve kendini bir avuç muhalif karşısında gördü. Halbuki ümmet arasında, Hz. Peygamber'den (s.a.a) gizli veya açık, hakkında nas olan Hz. Ali'den (a.s) başka birisi yoktu. Büyük sahabeler ve Hâşimoğulları Hz. Ali'nin (a.s) etrafında toplandılar. Ebu Süfyan önderliğindeki Ümeyyeoğulları da Hz. Ali'yi (a.s) kıyama davet ettiler. Ama Hz. Ali (a.s) aklı ve düşüncesiyle, kıyam etmiş olduğu takdirde İslâm'da bölünmelerin olacağını anladı.

İhtilâf sebebiyle yıllardır fırsat kollayan düşmanlar Müslümanlara galebe çalacak, dini ortadan kaldıracak ve yeni Müslüman olmuş kimseler İs-

lâm'dan dönecekti. Bu yüzden bütün zorluklara rağmen sabretti ve şöyle buyurdu: *"Gözümde diken, boğazımda kemik parçası kalmışçasına sabrettim."*

Muhalifleriyle savaştı; çünkü İslâm daha yeni gelmişti ve iç savaşla büyük bir fitne kopacaktı. Bu da İslâm'ın yok olmasına neden olabilirdi. Bu yüzden muhaliflerini idare etmeye çalıştı. Kendi inançlarında sabit olduğu hâlde İslâm dinini güçlendirmek için camiye gidiyor, namaz kılıyordu. Fırsatçılara fırsat vermiyor, fitneleri önlüyordu.

Nitekim defalarca şöyle buyurmuştur:

"Allah-u Teala'ya andolsun, Müslümanların tefrikasından ve küfre dönüşlerinden korkmasaydım, hakkımı almak için kıyam ederdim ve bu durumu değiştirdim. Ama sabretmenin Müslümanların kanını dökmekten daha hayırlı olduğunu görünce sabrettim."

Böylece sahabenin büyüklerinden olan dostlarını ve Şî' Müslümanları da muhalefetten alıkoydu. Sadece ilk birkaç gün kendi haklılığını ispat etmek için tartıştı. Ama sonraları halifelerin hilâfeti müddetince ihtilâfa sebep olacak hiçbir harekette bulunmadı. İslâm'ı korumak ve Müslümanları güçlendirmek için onlarla iyi geçinmeye çalıştı. İslâm'ın gurbet günü olan bu günde Müslümanlar, bağınazlıklarını ve inatlarını bir kenara bırakmalıdırlar.

Haklılığımız akıl, nakil ve sünnetçe de sabit olmamakla birlikte Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonra olan olayları asla inkâr edemeyiz. Zahirde sırasıyla Ebu Bekir, Ömer, Osman ve Ali hilâfete geçmiş, Hz. Peygamber'in (s.a.a) haber verdiği o otuz yılda İslâm'a büyük hizmet edilmiş, tevhid bayrağı tüm dünyada dalgalanmıştır.

Hz. Ali (a.s) da haklılığını defalarca beyan etmiş olduğu hâlde ve kendini hilâfet sahibi bildiği hâlde İslâm'ın zahirini korumak ve fitneyi önlemek için camiye ve cemaatlere katılıyor, kendisiyle istişare edilince de sorunları hallediyor, çocuklarını ve Şialarını da işe ve hizmete teşvik ediyordu. Dolayısıyla biz de Müslümanlar arasında fitne çıkmasına müsaade etmemeliyiz. Toplumunu ifsat eden fitnecileri kendimizden uzaklaştırmalı, yabancılara fırsat vermemeliyiz. Onlar, İslâm'ı yok etmek ve Müslümanları zelil kılmak istiyorlar. Haklılığı isbat etmek ve delil göstermek düşmanlık sebebi olamaz. Biz de tartıştığımız on gece boyunca haklılığımızı ortaya koymaya çalıştık ve çalışacağız.

Ama Hz. Ali (a.s), kendini gerçekleştirmiş bir olay karşısında görünce, nasıl fitne ve fesat çıkmasın diye sabretti ve muhalefet etmediyse, biz de tarihte olup biten bir işle karşı karşıyayız. Tarihe baktığımızda Ebu Bekir, Ömer, Osman ve Hz. Ali (a.s) her ne yolla olursa olsun birbiri ardınca hilâfete geçmiş, birbirleriyle birliği sağlamışlardır. Sünnî kardeşler, Nasıbîlerin, Hâricîlerin ve İslâm düşmanlarının istememesine rağmen Şîî Müslümanların camilerine ve mukaddes mekanlarına gitmeli, birlik ve beraberlik içinde olmalıdırlar. Birbirlerine kin ve düşmanlıkla bakmamalıdırlar. Kardeşlik içinde yabancılara engel olmalıdırlar. Düşmanlar, buldukları en küçük bir zaaf noktasından sızmakta ve birliğinizi bozmak istemektedirler.

Bu birlik sayesinde İslâm dünyasında görülen bütün gevşeklikleri ve zaafı yok etmeye çalışın. İlk başta âlimler, kavmin büyükleri, sonra da bütün Sünnî ve Şîîler bu konuda fedakarlık etmelidirler. Bu büyük sorumluluğu üstlenmeli, ihtilâfları birlik ve beraberliğe dönüştürmelidirler.

Bugün büyük bir gündür. Mücahitlerin önderi Hz. Hüseyin'in kutlu doğum günüdür. Hz. Hüseyin H. 61 yılında Kerbela'da büyük bir birlik oluşturdu. 72 kişi tek yürek hâlinde tevhid düşmanlarının karşısında saf tuttu. Zahiren mağlup olsalar da onların o cesareti, birliği ve fedakarlığı tevhid bayrağını tüm dünyada dalgalandırdı ve tüm dünyada düşmanların kökünü kazıdı.

Beyler, duyduğum kadarıyla bizim ilmî tartışmalarımızdan düşmanlar su-i istifade etmek ve Müslümanlar arasına fitne sokmak istiyorlar. Onların bu tahrikleri genç kardeşlerimizi etkileyebilir ve korkunç sonuçlara neden olarak düşmanları sevindirebilir. O hâlde uyanık olun, kanmayın, bilin ki Müslümanların bölünmesi ve birbirlerine düşmanlığı İslâm düşmanlarının sevinmesine neden olacaktır.

Son olarak buradaki Şîî Sünnî bütün kardeşlerimden rica ediyorum, bugün kutlu bayram günüdür, minberden inince İslâm'ın emrettiği üzere tokalaşarak kucaklaşın, samimice sarılın, birlik ve beraberlik içinde olun. Allah korusun birbirinize kırgınsanız, Allah-u Tealanın rızası ve İslâm'ın vahdet ve azameti için bunu gidermeye çalışın, ben de hepinize can-u gönülden hizmete hazırım.

Şimdi öğle vaktidir. Camiye gidene kadar öğle namazını vaktinde kılma faziletini kaçıramız. Bu yüzden burada cemaat namazı kılalım. Hamt ol-

sun Şîi ve Sünnî âlimleri buradalar. Hangisini öne geçirirseniz ben de ona uyarım. İslâm ve Müslümanların birliğine katkıda bulunarak Allah'tan ve ceddin Hz. Peygamber'den (s.a.a) sevap ümit ediyorum. Düşmanlar bilsinler ki Sünnîler ve Şîiler arasında asla nifak, ikilik ve art niyet yoktur. Hepimiz kâfirlere karşı savaşmak için her türlü fedakarlığa hazırız.

Ayrıca dün geceki aziz misafirlerimiz, ilim sahibi Hâfız Muhammed Reşid ve Şeyh Abdüsselâm vedalaşıp vatanlarına dönüyorlar. Ben de Meşhed'e İmam Rıza'yı ziyarete gitmek istiyorum. Bütün kardeşlerime, özellikle de burada bana büyük sevgi gösteren Şîilere minnettarım. Sünnî, Şîi bütün Müslümanların izzetini, selametini, başarısını ve birliğini Ehlibeyt'in yüzü suyu hürmetine yüce Allah'tan diliyorum. Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketi hepinizin üzerine olsun.

KAYNAKÇA

- A, B -

Ahadisu'l-Mutevatire / *Mukbilî*.

Ahbaru'z- Zeman / *Mes'ûdî*.

Bahru'l-Ensab / *Seyyid Muhammed Amiduddin Necefî*.

Bahru'l-Esanid / *Hâfız Ebu Muhammed Semerkandî*.

Buğyetu'l-Vu'az fî Tabakati'l-Luğeviyin/*Süyûtî*.

- C -

Camiu'l-Usul / *İbn Esir Cizrî*.

Camiu's-Sağir ve Cemu'l-Cevami' / *Süyûtî*.

Cem'un Beyne's-Sahihayn / *Hamidî*.

Cem'un Beyne's-Sihahi's-Sitte / *Abdî*.

Cevahiru'l-Akdeyn / *Nuruddin Semhûdî*.

Cevahiru'l-Muzie fî Tabakati'l-Hanefîyye / *Abdulkadir*.

- D -

Delailu'l-Nübüvve / *Hâfız Ebu Bekir Beyhakî*.

Divdan Lanator / *Fransız Kamil Flamaryon*.

Durru'l-Munazzam / *İbn Talha Halebî*.

- E -

ed-Dürrü'l-Mensur Tefsiri / Süyûtî.

el-Abtal / *Mister Carlayl*.

el-Fasl Fi'l-Milel ve'n-Nihal / *İbn Hazm Endülüsî*.

el-Fusulu'l-Muhimme / *İbn Sabbağ Malikî*.

el-Gadir / *Hâfız Ebu Hatem Râzî*.

Elifba / *Ebu'l-Haccac Endülüsî*.

el-İmamet Ve's-Siyase / *İbn Kuteybe*.

el-İtkan / Süyûtî.

el-Kebir tefsiri / *Muhammed b. Cerir Taberî*.

el-Kebir tefsiri, Mefatîhu'l-Gayb / *Fahr-i Râzî*.

el-Mecalis / *Nasr b. Muhammed Semerkandî*.

el-Menhu'l-Milkiyye / *İbn Hacer*.

el-Mevzuat / *Ebu'l-Ferec b. Cevzî*.

Emali / *Hâfız Ebu Abdullah*.

en-Nur'u ve'l-Burhan / *Ebu'l-Kasım b. Sabbağ*.

Envaru't-Tenzil tefsiri / *Kadı Beyzâvî*.

Erbain / *Seyyid Cemaluddin Şirâzî*.

Erbain-i Tival / *Muhaddis-i Şam*.

Esne'l-Metalib / *Muhammed b. Muhammed Cizrî*.

Esne'l-Metalib / *Muhammed Hut Beyrutî*.

es-Savaiku'l-Muhrika / *İbn Hacer Mekkî*.

Evset / *Mes'ûdî*.

Evset / *Taberânî*.

ez-Ziyne / *Ebu Hatem Râzî*.

- F -

Faslu'l-Hitab / *Hace Parsa*.

Feraidu's-Simtayn / *Şeyhu'l-İslâm Himvinî*.

Fethu'l-Bari / *İbn Hacer Askalânî*.

Fevaidu'l-Mecmua fî'l-Ehadisi'l-Mevdua / *Şevkânî*.

Feyzu'l-Kadir / *Abdurrauf el-Menâvî*.

Fezailu'l-İtreti't-Tahire / *Ebu's-Saadat*.

Firdevsu'l-Ahbar / *İbn Şirûye*.

Firkatu'n-Naciye / *Kuteyfî*.

- H -

Hasaisu'l-Alevi / *İmam Nesaî*.

Hasaisu'l-Aleviyye / *Ebu'l-Fath Netanzî*.

Hasaisu'l-Kubra / *Süyûtî*.

Hayatu'l-Hayavan / *Demîrî*.

Hezar Hezar / *Şirâzî*

Hidaye / *Burhanuddin Hanefî*.

Hidayetu'l-Murtab / *Hacı Ahmed Efendi*.

Hidayetu's-Suada / *Şahabuddin Devletabâdî*.

Hilyetu'l-Evliya / *Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî*.

Hutat / *Makrizî*.

- İ -

İkdu'l-Ferid / *İbn Abdurabbih*.

İbtalu'l-Batıl / *Kadı Ruzbehan Şirâzî*.

İhticac / *Ahmed b. Ali Tabersî*.

İhyau'l-Meyyit bi-Fezail-i Ehlilbeyt / *Celaluddin Süyûtî*.

İhyau'l-Ulum / *İmam Gazâlî.*

İrşadu's-Sari / *Şehabuddin Kastalanî.*

İsabe / *İbn Hacer Askalânî.*

İs'afu'r-Rağibin / *Muhammed Ali Sabban Mısrî.*

İsbatu'l-Vasiyye / *Ali b. Hüseyin Mes'ûdî.*

İstiab / *Hâfız İbn Abdulberr Kurtûbî.*

İtikadat / *Muhammed b. Mümin Şirâzî.*

İzaletu'l-Hıfa / *Süüyûtî.*

- K -

Kamilu't-Tarih / *İbn Esir.*

Kamusu'l-Lügat / *Fîrûzâbâdî.*

Kenzu'd-Dakaik / *Menavi Mısrî.*

Kenzu'l-Berahin / *Hufrî*

Kenzu'l-Ummal / *Mevlâ Ali Muttakî Hindî.*

Kenzu'l-Ummal / *Muhammed b. Cerir Taberî.*

Keşfu'l-Gumme / *Kadı Ruzbahan.*

Keşfu'l-Guyub / *Kutbuddin Şirâzî.*

Keşşaf tefsiri / *Carullah Zemahşerî.*

Kevkeb-u Munir Şerh-u Camii's-Sağır / *Alkamî.*

Kifayetu't-Talib / *Muhammed Gencî Şafî*

Kitabu'd-Diraye fî Hadisi'l-Velaye / *Ebu Said Secistânî.*

Kitabu'l-Gurer / *İbn Hizane.*

Kitabu'l-İmta' fî Ahkami's-Sima' / *İbn Sa'leb Şafî.*

Kitabu'l-İslâm fî'l-Amm-i ve'l-Abâ-i Seyyidi'l-Enam / *Allame Seyyid Muhammed b. Seyyid Rasul Berzencî.*

Kitabu'l-İthaf bi-Hubbi'l-Eşraf / Şebravi Şafî.

Kitabu'l-Mevakıf / İbn Siman.

Kitabu'l-Umm / Muhammed b. İdris Şafî.

Kitabu'l-Velaye / İbn Ukde Hâfizî.

Kur'ân-ı Kerim.

Kurretu'l-Ayneyn / Celaluddin Süyûtî.

- L, M -

Leali'l-Mesnua fî'l-Ehadisi'l-Mevzua / Süyûtî.

Lisanu'l-Mizan / İbn Hacer Askalânî

Makasıdu'l-Hasene / Şemsuddin Sehâvî.

Maktelu'l-Huseyn / Hatip Harezmî.

Marifetu's-Sahabe / Hâfiz Ebu Nuaym İsfahanî

Meâlimu'l-İtreti'n-Nebeviyye / Hâfiz Abdulaziz.

Mecmau'l-Bahreyn / Şeyh Fahrüddin Tureyhî.

Mecmau'z-Zevaid / Hâfiz Ali Haysemî.

Menakıb / Hatip Harezmî.

Menakıb / İbn Meğazilî Şafî.

Menhulun fî İlmi'l-Usul / Ebu Hamid Gazâlî.

Merecu'l-Bahreyn / Ebu'l-Ferec İsfahanî.

Merg ve Esrar / Flamaryon.

Mesabiyhu's-Sünne / Huseyn b. Mes'ud Beğevî.

Mesalibu's-Sahabe / Hâşim b. Muhammed Saib Kelbî.

Metalibu's-Süul / Muhammed b. Talha Şafî.

Mevakıf / Kadı Abdurrahman İyçi Şafî.

Meveddetu'l-Kurba / Mir Seyyid Ali Hemedânî.

Miftahu'n-Neca / Şeyh Muhammed Bedehşânî.

Milel ve'n-Nihel / Şehristanî.

Minhacu'l-Usul / Kadı Beyzâvî.

Minhacu's-Sünne / İbn Teymiye.

Mirkat fî Şerh-i Mişkât / Molla Ali Kari Herevî.

Misbahu'l-Muteheccid / Şeyh Tûsî.

Mizanu'l-İ'tidal / Zehebî.

Mu'cemu'l-Buldan / Yakut Himvî.

Mucemu'l-Kebir / Süleyman b. Ahmed Taberânî.

Muhazarat-u Tarihi'l-Umemi'l-İslâmiyye / Şeyh Hazarî.

Muntazam / İbn Cevzî.

Mürucu'z-Zeheb / Mes'ûdî.

Müsned / İmam Ahmed b. Hanbel.

Müstedrek / Hâkim Ebu Abdullah Nişâbûrî.

- N -

Nakdu's-Sahih / Fîrûzâbâdî.

Nakzu'l-Osmaniyye / İmam Ebu Cafer İskâfî.

Nehcü'l-Belâğa.

Nihayetu'l-Lügat / İbn Esir.

Nuketu's-Şerife / Şafî.

Nuru'l-Ebsar / Seyyid Mümin Şeblencî.

Nüzhetu'l-Ervah / Seyyid Sadruddin Herevi Fevzî.

- O, R -

On Dokuzuncu Yüzyıl Fransa Dairetu'l-Mearif'i.

Ravzatu'l-Menazir... / *Zemahşerî*.

Risaletu'l-Ezhar... / *Süüyâtî*.

Riyazu'n-Nazire / *Muhibuddin Taberî*.

Riyazu'n-Nazire / *Zehebî*.

Rumuzu'l-Kunuz tefsiri / *İmam Abdurrezzak*.

- S -

Sahih-i Buhârî.

Sahih-i Ebî Davud.

Sahih-i İbn Ukde.

Sahih-i Müslim.

Sahih-i Tirmizî.

Sefaretname-i Harezmi / *Hidayet*.

Seferu's-Saadat / *Fîrûzâbâdî*.

Sırru'l-Alemin / *İmam Gazâlî*.

Siracu'l-Munir / *Şerh-i Camiu's-Sağır*.

Siretu'l-Halebiyye / *Ali b. Burhanuddin Şafî*.

Siretu'n-Nebeviyye / *İbn Hişam*.

Siyasetu'l-Huseyniyye / *Fransız Dr. Jozef*.

Subulu'l-Hüda ve'r-Reşad / *Muhammed b. Yusuf Şâmî*.

Sünen ve Delail / *Beyhakî*.

Sünen-i İbn Mace.

- Ş -

Şerefu'l-Muebbed / *Şeyh Yusuf Nebhanî Beyrûtî*.

788 □ Peşaver Geceleri

Şerefu'l-Mustafa / *Hâfız Ebu Said.*

Şerefu'n-Nebi / *Hargûşî.*

Şerh-u Akaid-i Nesevi / *Molla Sa'd Taftazânî.*

Şerh-u Divan / *Mibudî.*

Şerh-u Nehcü'l-Belâğa / *İbn Ebî'l-Hadid .*

Şerh-u Sahih-i Buhârî / *Kirmânî.*

Şerh-u Sahih-i Müslim / *Nevevî.*

Şerhu'd-Daire / *Salahuddin .*

Şerhu'l-Mekasid / *Fazıl Taftazânî.*

Şerhu'l-Mevakıf / *Seyyid Ali Şerif Curcânî.*

Şerhu's-Şifa / *Kadı İyaz.*

Şerhu't-Tecrid / *Molla Ali Kuşçu.*

Şifau's-Sudûr / *İbn Seb' Mağribî.*

- T -

Tabakat / *Muhammed b. Sa'd.*

Tabakatu'l-Kebir/ *Vâkidî.*

Tabakatu'l-Meşayih / *Ebu Abdurrahman Selmî.*

Tarih-i A'sam Kûfî.

Tarih-i Belâzûrî.

Tarih-i Ebu'l-Fida.

Tarih-i Hâfız Ebru.

Tarih-i İbn Haldun.

Tarih-i İbn Hallakan.

Tarih-i İbn Merduye.

Tarih-i İmam Yafi' Yemenî

Tarih-i Nizeristan.

Tarih-i Ravzatu's-Sefa / *Muhammed Havendşah*.

Tarih-i Vâkidî.

Tarih-i Ya'kubî.

Tarih-u Asari'l-Acem / *Fursetuddevele Şirâzî*.

Tarih-u Bağdad / *Ebu Bekir Hatip Bağdâdî*.

Tarih-u Habibu's-Siyer / *Giyasuddin Handemir*.

Tarih-u Kebir / *İbn Kesir Dimaşkî*.

Tarih-u Ravzati's-Safa / *Rıza Kulihan*.

Tarihu'l-Hulefa / *Celaluddin Süyûfî*.

Tarihu'l-Medine / *Allame Semhûdî*.

Tarihu'l-Umem ve'l-Muluk / *Taberî*.

Tefsir-i Ali b. İbrahim Kummî.

Tefsir-u Esbabi'n-Nuzul / *Vâhidî*.

Tefsir-u Fethu'l-Kadir / *Kadı Şevkânî*.

Tefsir-u Garaibi'l-Kur'ân / *Fazıl Nişâbûrî*.

Tefsir-u Keşfu'l-Beyan / *İmam Ahmed Sa'lebî*.

Tefsir-u Ma Nezele Mine'l-Kur'ân fî Ali / *Ebu Bekir Şirâzî*.

Tefsir-u Nizamuddin Nişâbûrî.

Tefsir-u Nuzuli'l-Kur'ân / *Hâfız Ebu Nuaym İsfahanî*.

Tefsir-u Ruh'il Meani / *Seyyid Şehabuddin Alûsî*.

Tefsir-u Şevahidi't-Tenzil / *Hâkim Ebu Kasım Haskanî*.

Tefsir-u Tebsire / *Kevâşî*.

Tehzibu'l-Esma ve'l-Lügat / *Nevevî*

Tehzibu't-Tehzib / *İbn Hacer Askalânî*

Telhisu'l-Mustedrek / *Zehebî*

Temeddunu'l-Arap / *Fransız Dr. Gustav Le Bon.*

Te'vil-u Muhtelefi'l-Hadis / *İbn Kuteybe Dineverî.*

Tevzihu'd-Delail Ala Tercihî'l-Fezail / *Şehabuddin*

Tezkiretu'l-Havassi'l-Ümme... / *İbn Cevzî.*

Tezkiretu'l-Huffaz / *Zehebî.*

Tezkiretu'l-Mevzuat / *Mukaddesî*

Turuku'l-Hikemiyye / *İbn Kayyım Cevzîye.*

- U -

Umdetu'l-Kari / *Bedruddin Hanefî.*

Umdetu't-Talib fî Ensab-i Âl-i Ebî Talib.

Urvetu'l-Vuska / *Alauddeole.*

Usdu'l-Gabe / *İbn Esir Cizrî.*

Usul-i Kafi / *Muhammed b. Yakub Kuleynî.*

Uyun-u Ahbari'r-Rıza / *Saduk İbn Babeveyh Kummî.*

- V, Z -

Vafi bi'l-Vefeyat / *Salahuddin Safdî.*

Zadu'l-Mead fî Hedy-i Hayri'l-İbad / *İbnu'l-Kayyim.*

Zehairu'l-Ukba / *İmamu'l-Harem Taberî.*

Zehiratu'l-Mead / *Abdulkadir Uceylî.*

Zeynu'l-Feta Şerh-u Suret-i Hel Eta.

İÇİNDEKİLER

Yazarın Ön Sözü	5
Yolculuğun Başlangıcı	17

Birinci Oturum / 21

Nesep Tayini	22
Harun ve Musa b. Cafer'in (a.s) Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Zürriyeti Hakkındaki Tartışması	24
Hz. Fatıma'nın Evlâtlarının Hz. Peygamber'in Evlâtları Olmasına Dâir Yeterli Deliller	26
Hz. Peygamber'in (s.a.a) Öğleyle İkindive Akşamla Yatsı Namazını Cem ve Tefrik Etmesi.....	29
Seyyid Emîr Muhammed Abid	35
Haşimî Seyyidlerin Medine'den Hareketi ve Kutluğ Han'la Savaşı.....	36
Seyyid Emîr Ahmed (Şah Çırağ).....	38
Seyyid Emîr Ahmed'in (Şah Çırağ) Şahadeti	39
Şah Çırağ'ın Cesedinin Bulunması	40
Seyyid Alauddin Hüseyin	40
İbrahim Mücab	41
Benî Ümeyye'nin Feci Amelleri.....	42
Zeyd b. Ali'nin (a.s) Şahadeti.....	43

Cenab-ı Yahya'nın Şahadeti	44
Hz. Ali'nin (a.s) Kabrinin Bulunması	45
Hz. Ali'nin (a.s) Kabri Hakkındaki İhtilâf	46
İbrahim Mücab'ın Evlâtları	48
Şiraz Seyyidleri Tahran'da	49

İkinci Oturum / 55

Şia Mezhebine Eleştiri	56
Muhaliflerin Eleştirilerine Cevap	57
Şia'nın Mânâsı ve Şiîliğin Hakikati Hususunda	59
Şiîlik Makamının İzahı Hakkında Ayet ve Rivayetler	61
Selman, Ebuzer, Mikdad ve Ammar'ın Makamı	66
İranlıların Hulefa, Diyaleme, Gazan Han ve Hudabende Şah'ın Zamanında Şiî Olmalarının Sebebi	67
Moğolların Döneminde Şia'nın Zuhuru	70
Allame Hillî'nin Kadî'l-Kuzat'la Münazarası	70
İslâm Her Çeşit Irkçılığı Ortadan Kaldırdı	74
Bütün Bozgunculuk ve Savaşlar Irkçılık Nedeniyledir	75
Gulat'ın İnançları, Onların Kınanması ve Abdullah b. Sebe'nin Lânetlenmesi	76
Muhammed Ehlibeyt'ine Salât Etme Hususunda Yapılan Eleştiri ve Onun Cevabı	82
Yasin Kelimesinin Mânâsı ve "Sîn" Edatının Peygamber'in Mübarek İsmi Olması Hususunda	83
Âl-i Yasin'den Maksat Hz. Muhammed'in Ehlibeytidir	85
Muhammed Âl'ine Salavat Getirmek Sünnet, Teşehhüd'de ise Farzdır	86

Üçüncü Oturum / 89

Zeydiyye İnanıcı	90

Kiysaniyye İnancı.....	91
Kaddahiyye İnancı.....	92
1- Nasıriyye.....	92
2- Sabahiyye.....	92
Gulat İnancı.....	93
On İki İmam Şiası'nın İnancı.....	93
Marifet Hadisi'ne yönelik Eleştiri.....	96
Eleştirinin Cevabı.....	96
Sahih-i Buharî ve Sahih-i Müslim'deki Hurafeler.....	98
Allah-u Teâla'yı Görmek Hususunda Ehlisünnet'ten Hadisler.....	99
Allah Teala'nın Görülmeyeceğine Dair Delil ve Hadisler.....	100
Sahih-i Buharî ve Sahih-i Müslim'deki Hurafelere Bir Bakış.....	102
Hz. Musa'nın Azrail'in Yüzüne Tokat Vurması!.....	103
İnsaf, Basirete ve Mutluluğa Sebep Olur.....	104
Şia'yı Şirk İle Suçlama.....	107
Şirkin Çeşitleri.....	108
Açık Olan Şirk.....	109
a) Zatta Şirk.....	109
b) Sıfatlarda Şirk.....	110
c) Fiillerde Şirk.....	110
d) İbadette Şirk.....	111
Gizli Şirk.....	114
Sebeplerde Şirk.....	115
Şia Hiçbir Şekilde Müşrik Değildir.....	115
Asif'in, Belkıs'ın Tahtını Hz. Süleyman'ın Yanına Getirmesi.....	116

Âl-i Muhammed, Hakk'ın Feyiz Vesilesidir.....	118
Sekaleyn Hadisi.....	119
Taassuptan Uzak Olmak Saadete Sebep Olur.....	120
Buharî ve Müslim, Yalancılardan Hadis Nakletmiştir	121
Sahih-i Müslim ve Sahih-i Buharî'deki Resulullah'a Hakaret Sayılabilecek Gülünç Hadisler	122
Sekaleyn Hadisinin Senetleri.....	124
Sefine Hadisi	125
Dua-yı Tevessül	130
Şehid-i Evvel'in Burhanuddin-i Malikî ve İbn Cemaat'in Fetvasıyla Şehit Edilmesi	132
Şehid-i Sani'nin Sayda Kadısı Tarafından Şehit Edilmesi	134
İnsafılı İnsanlar İçin Güzel Söz.....	135
Türkmen, Harezmî, Özbek ve Afganların İranlılara Karşı Yaptıkları Çirkin İşlere Bir Bakış.....	136
Han Hıyve'nin İran'a Saldırısı ve Ehlisünnet Âlimlerinin, Şiîlerin Katledilmesi ve Mallarının Yağmalanması İçin Verdikleri Fetvalar.....	137
Ehlisünnet Âlimlerinin, Şiîlerin Katledilmelerine, Mallarının Yağmalanmasına Dair Fetvaları ve Abdullah Han-ı Özbek'in Horasan'a Saldırıları	138
Afgan Padişahlarının Afganistan Şiîlerine Karşı Tutumları	138
Emîr Emanullah Han'a Teşekkür.....	139
Şehid-i Salis'in Şahadeti	139
Şeyhin Girişimi, Şüphe Uyandırması, Saldırı İçin Vesile Hazırlaması ve Onu Savunması	140
Ziyaretin Adabı Hakkında.....	142
Ziyaret Namazı ve Namazdan Sonraki Dua.....	142

İmamların Türbelerinin Eşiğini Öpmek Şirk Değildir	144
Kardeşlerinin Hz. Yusuf'a (a.s) Secde Etmeleri ve Yere Kapanmaları	146
Cisim Fani Olduktan Sonra Ruh'un Bâki Kalması	146
Ruhun Kalıcı Oluşuna Dair Eleştiri ve Cevabı	147
Maddecilerin Ortaya Çıkışı ve Zimkrates'in Hekim Sokrat'ın Karşısına Dikilmesi	148
Avrupalı İlahiyatçı Bilim Adamlarının Görüşleri	149
Muhaliflerin Muaviye İle Yezid'in Hilâfetlerini Savunmaları ve Onların Cevabı	150
Yezid'in Küfrüne ve Mürtetliğine Dâir Deliller	152
Ehlisünnet Âlimlerinin, Melun Yezid'e Lâneti Câiz Görmeleri	154
Yezid'in Biatı Bozdukları İçin Medine Halkını Katliama Tâbi Tutması	155
Meçhul Asker Anıtı	158
Âl-i Muhammed, Hak Yolun Şehitleri	159

Dördüncü Oturum / 163

Bizi Minnettar Ederek Hakikati Keşfettiniz	163
İmamet Konusu Üzerinde Tartışma	164
Ehlisünnet'in Dört Mezhebenden Bahsetmeve Gerçeğin Açıklanması	164
Dört Mezhebi Takip Etmenin Delili Yoktur	165
Bu İlginç Olay İnsaflı Akıl Sahiplerinin Dikkatine Değer	166
İmamet, Şia Akidesine Göre Ulvî Bir İlahî Makamdır	170
İmamet Makamı, Nübüvvet-i Ammeden Daha Üstündür	172
Peygamberlerin Mertebelerindeki Farklılık	173
Nübüvvet-i Hasse'nin Özellikleri	175
Hz. Ali'nin Nübüvvet Makamına "Menzilet" Hadisinin Delil Oluşu	177

Amudî'nin Biyografisi	182
Ömer b. Hattab'dan Menzilet Hadisi	183
Haber-i Vahidin Ehlişünnet Mezhebindeki Hükümü.....	184
Hz. Harun'un Konumunun Hz. Ali'yle Aynı Olduğunun İspatı	187
Hz. Ali'nin, Peygamber'in (s.a.a) Bütün Sıfatlarına Sahip Oluşu.....	190
Hz. Peygamber'in Emriyle, Hz. Ali'nin Kapısının Dışında Mescide Açılan Diğer Kapıların Kapatılması.....	193
Hz. Peygamber'in Allah Teala'dan Hz. Ali'yi Kendisi İçin Vezir İstemesi....	196

Beşinci Oturum / 201

Menzilet Kelimesi Geneli (Umumiyeti) İfade Ediyor	201
Menzilet Hadisi Tebuk'ün Dışında Defalarca Söylenmiştir.....	204
Hz. Musa'nın Kardeşi Harun'u Yerine Halife Seçmesi ve Sâmiri'nin Benî İsrail'i Buzağıyla Kandırması	205
Emîrül-Müminin Hz. Ali'nin (a.s) Durumunun Hz. Hârûn'un (a.s) Durumuna Benzemesi.....	206
İnzar Günü Hz. Peygamber'in "Hadisü'd-Dar" Diye Meşhur Olan Sözüyle Hz. Ali'yi Hilâfete Ataması.....	207
Hz. Ali'nin Halifelliğini Açıkça İlan Eden Hadisler	209
Şeyh Yeniden Devreye Giriyor	214
Kimse Sahabelerin Faziletlerini İnkâr Etmiyor.....	214
Ebu Bekir'in Fazileti Hakkında Hadisin Nakledilmesi ve Onun Sahte Olduğuna Dair Yanıt.....	215
Ebu Hureyre'nin Kimliği ve Yerilmesi	217
Hz. Ali Kur'an'dan ve Haktan Ayrılmaz	218
Şiîlerin, Muhalifler Karşısındaki Mazlumiyeti	220
Sünnî Âlimlerin Şiîlere İsnat ettikleri Yalanlar	220

İbn Abdurabbih'in Şiilere Attığı İftiralar	220
İbn Hazm'ın İftiraları.....	223
İbn Teymiyye'nin İftiraları	223
Şehristanî'nin Yanıltmaları.....	227
Ebu Hureyre'yi Yeren Haberler ve Onun Durumu.....	228
Ebu Hureyre'nin Busr b. Ertat'la Müslümanlara Yönelik Zulümleri ve Katliamları	229
Ebu Hureyre'nin Merdutluğu ve Ömer'in Onu Kırbaçlaması.....	231
"Ben Ebu Bekir'den Razıyım, Acaba O Da Benden Razı Mıdır?" Hadisinin Uydurma Olduğunun Tespiti	234
Ebu Bekir ve Ömer'in Faziletleri Hakkındaki Hadisler ve Onların Reddi	235
"Hasan ve Hüseyin Cennet Gençlerinin Efendileridir" Hadisi Karşısında Hadis Uydurmaları.....	238
"Ebu Bekir ve Aişe Resulullah'ın En Çok Sevdiği İnsanlardı." Sözünün Cevabı	240
Hz. Fatıma Âlemdeki Kadınların En Üstünüdür	240
İmam Şafî'nin Ehlibeyt Sevgisinin Farz Olduğuna İlişkin İtirafı.....	242
Hz. Ali, Resulullah'ın (s.a.a) Yanında En Çok Sevilen Şahıstı	243
Tayr-i Meşviy Hadisi	245
Hakikatin Beyanı.....	248
Zikir Ehli, Âl-i Muhammed'dir	250
Dört Halifenin Hilâfetiyle İlgili Ayetin Nakli ve Cevabı.....	250
Mağara Ayetinin Delil Getirilmesi ve Cevabı	253
Şahit ve Örnekler.....	256
Hakikatin Gözler Önüne Serilmesi.....	257
Bel'am b. Baura	258
Abid Bersisa	258

Altıncı Oturum / 263

Hiz. Ali'nin Şanı Hakkında Üç Yüz Ayet.....	264
Hiz. Ali, Hiz. Resulullah'a İlk İman Edendir.....	266
Hiz. Resulullah'ın Hiz. Ali'yi Çocukluğundan İtibaren Eğitmesi	267
Hiz. Ali'nin İslâm'daki Önceliği.....	267
Hiz. Ali'nin Çocuk Olduğundan Dolayı İmanını Düşük Görmek ve Böyle Bir Düşüncenin Cevabı	270
Hiz. Ali'nin Küçük Yaşta İman Etmesi, Onun Çok Akıllı ve Faziletli Oluşundandır	272
Hiz. Ali'nin İmanı Küfürden Sonra Değil, Fıtrattan Olan İmandı	274
Hiz. Ali, Bütün Ashaptan ve Ümmetten Daha Faziletliydi.....	276
Hicret Gecesi Hiz. Ali Hakkında Ayetin Nazil Oluşu	280
Ehlisünnet Âlimlerinin, Hiz. Ali'nin Resulullah'ın Yatağında Yatmasının Ebu Bekir'in Resulullah'la Birlikte Mağarada Oluşundan Daha Üstün Olduğuna Dair İtirafı.....	282
İlmî ve Dinî Tartışmalarda Ömer'in Şiddeti Yoktu	283
Ömer'in, Hiz. Ali'nin İlim ve Amel Açısından Üstünlüğünü İtiraf Etmesi	284
Ömer'in, "Ali Olmasaydı, Ömer Helâk Olurdu." Sözü'nün Senetleri	285
Hiz. Ali'nin, Halifeleri Kurtardığı Yerler ve Onların İtirafı.....	286
Savaş Meydanlarında Halife Ömer'den Herhangi Bir Cesaret ve Kahramanlık Görülmemiştir	288
Yine Hakikatin Ortaya Konması.....	289
Ebu Bekir ve Ömer'in Hayber Gazvesinde Yenilgiye Uğramaları.....	291
Hiz. Ali, Allah ve Resulü'nün Sevdiği Bir Şahıstı.....	295
Hayber Fethinde Rayet (Bayrak) Hadisi.....	296

Osman'ın Tavır ve Davranışı Ebu Bekir ve Ömer'in Aksine idi.....	300
Osman'ın Benî Ümeyye Fasıklarını İşbaşına Getirmesi	302
Benî Ümeyye, Hekem b.Ebî'l-As ve Mervan'nın Allah ve Peygamber Tarafından Lânetlenmesi.....	302
Velid Sarhoş Olduğu Hâlde Cemaat Namazı Kıldırdı	305
Osman'ın Yaptığı Yanlışlıklar Kendi Ölümüne Sebep Oldu.....	305
Halkın Hoşnutsuzluğu Osman'ın Öldürmesine Sebep Oldu.....	307
Osman'ın Resulullah'ın Ashabına Darbe Vurması	308
İbn Mes'ud'un Dövülmesi ve Ölümü.....	308
Osman'ın Emriyle Ammar'ın Dövülmesi	309
Ebuzer'in İncitilerek Sürgün Edilmesi ve Rebeze Çölünde Vefatı.....	311
Ebuzer Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Çok Sevdiği Biriydi	312
Cehalet Perdelerini Yırtmak İçin İnsafıca Hüküm Vermek Gerekir.....	313
Ebuzer'in Rebeze'ye Zorla Gönderilmesi	315
Ali b. Ebî Talib'deki Şefkat ve Merhamet.....	316
Akil'i Fazla Yardım İstemesinden Dolayı Uyarması.....	317
Hz. Ali'nin, Mervan, Abdullah b. Zübeyr ve Aişe'ye Rahmeti ve Merhameti	318
Muaviye'nin Suyu Kesmesi ve Ali'nin Merhameti.....	319
Ehlisünnet Âlimlerinin İttifakıyla Velâyet Ayeti Hz. Ali Hakkında İnmiştir.....	321
Velâyet Ayeti Hakkındaki Şüpheler ve Cevapları.....	324
Ömer'in Hudeybiye'de Resulullah'ın (s.a.a) Peygamberliğinden Şüphe Etmesi	330
Hudeybiye Vakıası.....	330
Beklenmedik Sözler	332

Yedinci Oturum / 335

Mecazî Özdeşlikle Hakikî Özdeşlik Arasındaki Fark.....	336
Peygamber ve Ali'nin Nefsî Özdeşliği	337
Mübahele Ayeti	339
Hz. Peygamber'in Necran Hıristiyanlarıyla Tartışması.....	339
Hıristiyanların Mübahele İçin Hazırlanması	340
Hz. Peygamber İle Hz. Ali'nin Eşitliğine Dair Hadisler	343
Peygamber (s.a.a) Bütün Peygamberlerden Üstün Olduğu İçin Hz. Ali de Onlardan Üstündür	346
Sa'saa'nın, Hz. Ali'ye, Onun Peygamberlerden Üstün Oluşunun Sebebi Hakkındaki Sorusu ve Onun Cevabı.....	346
Hz. Ali Bütün Peygamberlerin Aynası İdi.....	349
Teşbih Hadisi Etrafında Şeyh Muhammed b. Yusuf Gencî Şafilî'nin Açıklaması.....	350
İcmanın Reddine Dair Deliller	354
Usame'nin Fırsatçılarla Konuşması.....	358
İcmanın Gerçekleşmediğine Dair İki Fırkanın İttifakı.....	361
Ashabın Büyüklerinin Ebu Bekir'e Biattan Kaçınmaları	362
Sekaleyn ve Sefine Hadisleri	363
Ebu Bekir Yaş Bakımından Büyük Olduğu İçin Hilâfete Geçti Sözünün Cevabı	366
Hz. Ali, Hakla Batılı Birbirinden Ayırt Edendir	368
Ömer'in; "Nübüvvet ve Saltanat Bir Ailede Toplanmaz" Sözüne Reddiye.....	372
Hilâfet Tayini Hakkında Yine Gerçeklerin Beyanı	374
Hz. Ali ve Hâşimîlerin Biati,Altı Ay Sonra Tehditle Gerçekleşti	377
Hz. Ali'yi Kılıç Zoruyla Camiye Götürdüklerine Dair On İki Delil.....	379

İnsafla Yargılamak Gerek.....	382
Hız. Fatıma'nın Çocuk Düşürdüğüne Dair Rivayetler	386
Hakkı Savunmak Gerekir	388
"Ali'yi Sevmek Hasenedir", "Hüseyin'e Ağlayana Cennet Gerekli Olur" Hadislerinin Eleştirisi ve Onların Cevabı	390
Fuhşun, Sünnîlerin Bulunduğu Şehirlerde Daha Yaygın Oluşu.....	390
Zemahşerî'nin İtirafı ve Ehlişünnet'i Eleştirmesi	391
"Ali'yi Sevmek Hasenedir" Hadisinin Ehlişünnet Kitaplarından Senetleri ve Mânâsı	392
Hakikatin Keşfi.....	394
Kes ile Nakes Arasındaki Fark	396
Ağlamanın ve Yas Tutmanın Neticeleri ve Faydaları	397
İmam Hüseyin (a.s) Makam Peşinde Değildi	400
Beş Seçkin İnsan, Her Çeşit Çirkin Amelden Uzaktı	400
İmam Hüseyin'in (a.s) Kıyamı Zahirî Riyaset ve Hilâfet İçin Değildi.....	401
İmam Hüseyin'in (a.s) Kıyamı "Lâ ilâhe İllallah" Şeceresini Korumak İçin Gerçekleşmiştir	402
İmam Hüseyin'in (a.s) Mazlumiyeti Hakkında İngiliz Kadının Makalesi ...	410
İstenen Sonuç ve Gerçeğin Ortaya Çıkması	412
Ziyaretin Sevap ve Faydaları.....	413
Ehlibeyt İmamları'nın Kabirlerini Ziyaret Etmenin Faydaları	414

Sekizinci Oturum / 417

İslâm ve İmanın Farkı.....	418
İmanın Mertebeleri	419
Ehlişünnet, Kur'ân-ı Kerim'in Aksine Şî Müslümanları Reddetmektedir!..	421

Şiîlerin Hz. Ali ve Ehlibeyt'i İzlemelerininve Dört Mezhep İmamını Taklit Etmemelerinin Nedenleri.....	422
Ümmet, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Emri Doğrultusunda Ehlibeyt'e Uymalıdır.....	423
Körü Körüne Taklit Etmek İnsana Yakışmaz	426
İnsan İlme ve Akıla Uymalıdır.....	427
Halifelerin On İki Kişi Olduğunu Hz. Peygamber'in (s.a.a) Kendisi Beyan Etmiştir	429
İmam Cafer Sâdık'ın (a.s) Makamına İşaret.....	430
Caferî Mezhebinin Çıkışı	432
Neden Şiîler, Sahabelere ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) Eşlerine Dil Uzatıyorlar?.....	435
Sahabeyi Eleştirmek ve Onları Kınamak Küfür Değildir.....	436
Rıdvan Biatine Dair Cevap	441
Akabe Olayı ve Peygamber-i Ekrem'e Sûikast.....	443
Hz. Peygamber Yalancılara Uymayı Emretmemiştir	444
Ashabın Sakife'de Muhalefeti	445
Sa'd b. Ubade'nin Ömer'e ve Ebu Bekir'e Muhalefeti	445
Talha ve Zübeyr'in Basra'da Hz. Ali'ye Karşı Kıyımları	445
Muaviye ve Amr b. As, Hz. Ali'ye Sövüyordu	446
"Ashabım Yıldızlar Gibidir" Hadisinin Senedi Zayıftır	446
Sahabe Masum Değildir.....	447
Sahabeden On Kişinin Gizlice Şarap İçmesi	448
Sahabenin Ahdi Bozması	450
Gadir-i Hum Hadisi ve Onun Niteliği.....	452
Ashaba Uymak Hadisi Sahih Değildir.....	458

Sahabeden Bazıları Nefislerine Uyarak Haktan Sapmışlardır	458
Gazalî'nin Ashabın Ahdi Bozmaları Hakkındaki Sözü	459
"Sırru'l-Âlemin" Kitabı Gazalî'nin Kitabıdır.....	460
İbn Ukde'nin Hâline İşaret.....	460
Taberî'nin Ölümüne İşaret	461
Nesâî'nin Öldürülmesi	461
Mevlâ Kelimesine Eleştiri	462
Mevlâ Kelimesinin "Tasarrufta Evleviyet" Mânâsında Olduğunun İspatı ve "Ey Resul! Rabbinden Sana İndirileni Tebliğ Et" Ayetinin Nüzülü.....	463
"Bugün Size Dininizi Kemale Erdirdim" Ayetinin Gadir-i Hum'da Nazil Olması.....	464
Sibt b. Cevzî'nin "Mevlâ" Sözcüğünün Mânâsı Hakkındaki Görüşü	466
Muhammed b. Talha'nın "Mevlâ" Kelimesinin Anlamı Hakkındaki Görüşü	467
Hz. Ali'nin Rahbe'de Gadir Hadisini Delil Göstermesi	468
"Ben Sizin Nefsinizden Size Daha Evlâ Değil Miyim?" Hadisinin Karinesi	469
Hassan b. Sabit'in Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Huzurunda Okuduğu Şiirler.....	472
Sahabenin Ahdi Bozması	474
Sahabenin Uhud, Huneyn ve Hudeybiye'de Ahitlerini Çiğnemesi	475
İnsafıca Hüküm Vermek Gerekir.....	475
Sahabe'nin Hudeybiye'de Kaçması	476
Allah biliyor ki Ben Cedel Ehli Değilim	478
Fedek'in Gasp Edilmesi	479
"Ve Âti Ze'l-Kurba Hakkahu" Ayetinin Nüzülü.....	480
"Biz Peygamberler Miras Bırakmayız" Hadisinin Delil	

Gösterilmesi ve Bunun Yanıtı.....	481
Hz. Fatıma'nın, "Biz Peygamberler Miras Bırakmayız" Hadisini Reddeden Delilleri.....	482
Hz. Ali'nin Ebu Bekir'e Delil Getirmesi	485
Ebu Bekir'in Minberde Konuşarak Hz. Ali'ye ve Hz. Fatıma'ya Hakaret Etmesi.....	486
İnsaflıca Hüküm Vermek Gerekir.....	486
İbn Ebî'l-Hadid'in Ebu Bekir'in Sözlerine Şaşırması.....	487
Ali'ye Eziyet, Peygamber'e Eziyettir.....	488
Ali'ye Sövmek Peygamber'e Sövmektir	489
Hz. Ali, İlim ve Hikmet Kapısıdır.....	489
Vesayet Hakkındaki Rivayetlerin Nakli	491
Resulullah (s.a.a) Vefat Ederken Başı Hz. Ali'nin Göğsü Üzerindeydi.....	494
Vesayet Hususunda Araştırma	495
Vasiyete Değinen Bazı Sahabelerin Şiirleri.....	496
Vasiyet Emrine İşaret.....	497
Hz. Peygamber'in (s.a.a) Emrine İtaat Etmek Farzdır	498
Peygamber'in Vasiyet Etmekten Alıkonması	499
İbn Abbas'ın Peygamber'in Vasiyetine Engel Olunmasına Ağlaması	500
Peygamber'in Vasiyetine Engel Olunduğunu Bildiren Rivayetin Kaynakları	501
Taassup İnsanı Kör Ediyor.....	503
Ehlisünnet Âlimleri de "Hezeyan" Kelimesini Söyleyenin Risalet Makamına İnanmadığını İtiraf Etmekteler.....	503
İslâm'da Hz. Peygamber'in (s.a.a)Huzurunda Çıkarılan İlk Fitne.....	504
Özrü Kabahatinden Büyük.....	506

Kutbuddin Şirâzî'nin Ömer'in Sözlerine İtirazı.....	509
Ebu Bekir'in Ölüm Anındaki Vasiyetine Engel Olunmaması.....	509
Büyük Musibet, Ölüm Anında Peygamber'e Hakaret ve Hidayeti Göstermesine Engel Olmak	510
Altı Aylık Çocuk Doğuran Kadın Hakkında Hz. Ali'nin Verdiği Hüküm.....	513
Ebu Bekir'in Fedek'i Fatıma'ya Geri Vermesi ve Ömer'in Buna Engel Olması.....	514
Halifelerin Fedek'i Fatıma'nın (a.s) Evlâtlarına Geri Vermesi	515
Ömer b. Abdulaziz'in Fedek'i Geri Vermesi	516
Abdullah, Mehdi ve Memun'un Fedek'i Fatıma Evlâtlarına Geri Vermesi	516
Fedek'in Bağış Olduğunun İspatı	516
Muhaliflerin, "Ebu Bekir, Şahadet Ayeti Doğrultusunda Amel Etti." Sözünün Cevabı	518
Mütesarrıftan Şahit istemek Şeriata Aykırıdır	518
Zu'-ş-Şahadeteyn Olan Huzeyme	519
Fatıma'nın Şahitlerinin Reddedilmesi.....	519
Ayette Geçen Sâdıklardan Maksat Hz. Peygamber'le Hz. Ali'dir.....	520
Hz. Ali (a.s) Sıddıkların En Üstünüdür	521
Ali, Hak ve Kur'ân İledir.....	522
Ali'ye İtaat, Allah'a ve Peygamber'e İtaattir	524
Câbir Olayı ve Ona Mal Bağışlanması, Akıl Sahiplerinin İbret Almasına Sebep Olmaktadır	525
Tathir Ayeti'nin Nüzülü Hakkında Eleştiri	527
Tathir Ayeti'nin Hz. Peygamber'in Eşleri Hakkında Nazil Olmadığının İspatı ve Eleştirinin Cevabı.....	528
Hz. Peygamber'in (s.a.a) Eşleri Ehlibey'ten Değildir.....	529

Tathir Ayeti'nin Ehlibeyt Hakkında Nazil Olduğunu Beyan Eden Ehlişünnet Kaynaklı Rivayetler	529
Fatıma'nın (a.s) Hariresi İle İlgili Ümmü Seleme'nin Hadisi ve Tathir Ayetinin İnişi.....	531
Ehlibeyt'in Humus Hakkından Mahrum Kılınması	532
Allah-u Teala Ali'yi Peygamber'in Şahidi Kılmıştır	534
Hz. Ali'yi İncitenleri Kınayan Rivayetler.....	536
Hz. Fatıma (a.s) Son Nefesine Kadar Ebu Bekir ve Ömer'den Râzı Olmadı	538
Fatıma'yı İncitmek Allah'ı ve Peygamber'i İncitmektir	538
Ebu Cafer İskafi'nin Muaviye'nin Zamanındaki Rivayetlerin Uyduruk Olmasına Dair Beyanı.....	541
Hz. Fatıma'nın Gazabını Eleştiri ve Onun Yanıtı	543
Fatıma'nın Kalbi ve Tüm Âzası İmanla Dolu İdi.....	544
Fatıma'nın Gazabı Dinî idi.....	544
Fatıma'nın Sessiz Kalması Râzı Olmasından Dolayı Değildi	545
Hz. Ali,Hilâfeti Döneminde İsteddiği Her ŞeyiYapabilme Gücüne Sahip Değildi	545
Hz. Ali'nin Teravîh Namazının Cemaatla Kılınmasını Yasaklaması.....	546
Ebu Bekir ve Ömer'in Hz. Fatıma'yı Ziyaret Etmesi.....	548
Fatıma'nın Gece Yarısı Defnedilmesi	549
Fatıma'nın Dertleri Kıyamete Kadar İçler Acısıdır	549

Dokuzuncu Oturum / 551

İfk Olayı.....	552
Eşler Övülme ve Kınanmada Her Açıdan Benzer Değildir	553
Nuh ve Lut'un Eşleri Cehenneme Firavun'un Eşi İse Cennete Gidiyor	553

Nuh'un ve Lut'un Hanımlarının hıyanet Etmesi.....	555
Aişe'nin Hâline ve Tavırlarına İşaret.....	556
Aişe'nin Hz. Peygamber'e Eziyet Etmesi	557
Resulullah'ın Eşi Sevde'nin Sözü	559
Aişe'nin Hz. Ali'ye Karşı Muhalefeti ve Onunla Savaşı	559
Hz. Ali'nin Faziletleri Sınırsızdır	560
Hz. Ali'nin Fazilet ve Menkıbeleri Hakkında Hadisler	560
Ali'ye Sevgi İman, Buğz ise Nifak ve Küfürdür	561
Aişe'nin Emriyle Basra'da Sahabenin ve Müminlerin Katliamı	565
Aişe'nin, İmam Hasan'ın (a.s) Hz. Peygamber'in (s.a.a) Yanına Defnedilmesine Mâni Olması.....	567
Aişe'nin Hz. Ali'nin Şahadetine Sevinerek Şükür Secdesi Etmesi.....	568
Aişe'nin Osman Hakkındaki Çelişkili Sözleri.....	569
Ümmü Seleme'nin Aişe'ye Nasihati	571
Üç Halifenin Tayinindeki Farklılık,Onların Hilâfetinin Batıllığına Bir Delildir.....	573
Hz. Ali, Allah-u Teala ve Peygamber (s.a.a) Tarafından Hilâfete Atanmıştır.....	577
Hz. Ali Diğer Halifelerden Daha Seçkindi	579
İlk Derecede Sayılabilecek Kemal ve Faziletlere İşaret	580
Hz. Ali'nin Nesebinin ve Soyunun Temizliği.....	581
Hz. Ali'nin Nûrânî Hilkatı ve Hz. Peygamber'le Ortaklığı.....	582
Hz. Ali'nin (a.s) Cismânî Soyuna Hakkında.....	583
Hz. İbrahim'in (a.s) BabasınınAzer Olduğuna Dair Eleştiri ve Cevabı.....	584
Hz. Peygamber'in Anne ve Babaları Arasında Müşrik Yoktu, Aksine Hepsini Allah'a İnanan Muvahhitlerdi	585

Ebu Talib'in (r.a) İmanı Hakkında İhtilâf.....	588
Şia'nın Ebu Talib'in (r.a) İmanına Dair İcması	588
Zahzah Hadisi ve Onun Cevabı.....	589
Ebu Talib'in (r.a) İmanına Dair Deliller.....	590
İbn Ebî'l-Hadid'in, Ebu Talib'in (r.a) Methi İle İlgili Şiirleri.....	591
Ebu Talib'in (r.a) Şiirleri Onun İmanını Göstermektedir.....	592
Ebu Talib'in, Ölüm Anında"Lâ ilâhe İllallah" Kelimesini Söylemesi.....	594
Muhammed b. Ebubekir Hz. Ali'nin Takipçilerinden Olduğundan Dolayı Onu Müminlerin Dayısı Saymamışlardır	598
Muaviye Vahiy Katibi Değil, Mektupların Katibiydi	599
Muaviye ve Yezid'in Lânetlendiğine Delâlet Eden Ayet ve Rivayetler	600
Busr b. Ertad'ın Otuz Bin Mümini Muaviye'nin Emriyle Öldürmesi.....	602
Muaviye'nin, Emîrû'l-Müminin Hz. Ali'ye Lânet Etmeyi Emretmesi ve Onun Aleyhinde Hadis Uydurtması.....	603
Hz. Ali'nin (a.s) Düşmanı Kâfirdir.....	605
Hz. Peygamber'in Ashabı Arasında İyi ve Kötü İnsanlar Çoktu	606
Yine Ebu Talib'in İmanına Dair Deliller.....	610
Cafer'in, Babası Ebu Talib'in Emriyle İman Etmesi.....	611
Ebu Talib'in İmanını Saklamasının Sebebi	614
Gerçekte Sünnîler Rafızî, Şîiler ise Sünnîdirler	616
Mut'anın Helâl Olduğuna Dair Deliller.....	617
Ehlisünnet Kanalıyla Mut'anın Helâl Olduğuna Dair Hadisler.....	618
Sahabe ve Tâbiîn Büyükleri, Mut'a Ayetinin Neshedilmediğine Hükmetmişlerdir.....	621

Evliliğin Tüm Hükümleri Mut'a Hakkında da Geçerlidir	622
Nesh Hükümünün Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Zamanında Olmadığına Dair Deliller	623
Müçtehit, Hükümleri Değiştirebilir mi?	626
Mut'anın Yasaklanması, Zinanın Artışına Neden Olmuştur	628
Hz. Ali (a.s) Kâbe'de Doğmuştur	629
Arş-ı A'lada, Allah ve Peygamber'in Adlarının Ardından Ali'nin Adı Yazılmıştır	631
Hz. Ali'nin İsminin Konulması İçin Levhanın Nüzülü	635
Ali'nin (a.s) Adı Ezan ve İkamenin Bir Parçası Değildir	636
Hz. Ali'nin Züht ve Takvası	637
Abdullah Rafi'nin Rivayeti	637
Suveyd b. Gafele'nin Rivayeti	638
Hz. Ali'nin Helva Yememesi.....	638
Hz. Ali'nin Elbisesi ve Giyimi	639
Zurar b. Zamure'nin Muaviye'yle Konuşması.....	640
Allah ve Peygamberi, Ali'yi Muttakilerin İmam'ı Diye Tanımlamaktadır.....	642
Hakikat Ehli, İnsafla Yargılanlar	644
Peygamberlerin Ümmetleri Arasında Susmaları,İnzivaya Çekilmeleri, Kıyam Etmemeleri veya Kaçmaları, Taraftarlarının ve Yardımcılarının Olmaması Sebebiyledir.....	646
Hz. Ali'nin Hz. Peygamber'in (s.a.a) Vefatından Sonra Muhalifleriyle Savaşmamasının Nedenive Allah İçin Susup Sabretmesi	649
Hz. Ali'nin, Susup Kıyam Etmemesinin Nedeni Hakkındaki Sözleri	650
Şıkşıkıyye Hutbesine Yönelik Eleştiri ve Yanıtı.....	653
Seyyid Razi'nin Durumuna İşaret	653

Şıkşıkıyye Hutbesi, Seyyid Razî'nin Doğumundan
Önce Kitaplarda Yazılıydı.....654

Onuncu Oturum / 657

Ömer'in İlmî Makamı Hakkında Soru ve Yanıtı.....657

Bir Kadının, Şer'i Bir Meselede Ömer'i Dediği Sözden Pişman Etmesi659

Ömer'in, Zina Eden Beş Kişinin Recm Edilmesine Emretmesi
ve Hz. Ali'nin Onu Uyarması.....662

Ömer'in, Hamile Kadının Recm Edilmesini Emretmesi
ve Hz. Ali'nin Onu Sakındırması.....662

Ömer'in, Deli Bir Kadının Recmedilmesini Emretmesi
ve Hz. Ali'nin (a.s) Mani Olması.....663

İbn Sabbağ Malikî'nin Hz. Ali'nin İlim ve Faziletleri
Hakkındaki Açıklaması.....664

Ömer'in Hz. Peygamber Zamanında Teyemmüm Hakkında
Yanılması, Hilâfeti Döneminde ise Yanlış Hüküm Vermesi666

Hz. Ali Bütün İlimleri Avcunun İçİ Gibi Biliyordu.....667

Muaviye'nin Hz. Ali'nin Makamını Savunması668

Ömer'in, Zor Sorular Karşısında Acizliğini İtiraf Etmesi.....668

Hz. Ali Hilâfet Makamına Daha Layık İdi670

İnsafıca Hüküm Vermek Gerekir.....671

Hırsız ve Ziyaretçiler Hikayesi.....672

Dinî İnançlar Körü Körüne Olmamalıdır673

Hz. Peygamber'in (s.a.a) Ümmete Hz. Ali'ye İtaat Etmesini Buyurması.....675

Ehlisünnet Âlimleri, Şîlerle Yardımlaşmayı İstemiyor.....676

Toprağa Secde Etme Konusunda İhtilâf.....677

Hakikatin Üzülerek İfade Edilişi.....677

Su Olmayınca, Abdest ve Gusül Yerine Teyemmüm Etmek Gerekir	678
Ebu Hanife'nin, Yolcunun Su Bulamadığı Takdirde Gusül ve Abdestin Nebizle Yapılabileceğine Dair Fetvası.....	679
Abdestte Ayakların Yıkanması, Kur'ân'ın Apaçık Nassına Aykırıdır	682
Mest ve Çorabın Üzerine Mesh Etmek, Kur'ân'ın Hükmüne Aykırıdır	683
Sarığa Meshetmek de Kur'ân'a Aykırıdır	684
Dikkat Etmek ve İnsafla Yargılamak Gerekir.....	684
Şiîler Kербela Toprağına Secdeyi Farz Görmüyorlar.....	685
Kербela Toprağına Secde Etmenin Sebebi.....	686
Kербela Toprağının Özellikleri ve Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Beyanı	686
Ehlisünnet Âlimlerinin Ameli İlginçtir	689
Berâat Suresi'nin Mekke Halkına Tebliğ Edilmesinde Ebu Bekir'in Azledilip Ali'nin Nasbedilmesi	690
Hz. Peygamber'in (s.a.a) Hz. Ali'yi Kadılık ve Halkın Hidayeti İçin Yemen'e Göndermesi.....	693
Hz. Peygamber'den (s.a.a) Sonra, Hz. Ali (a.s) Ümmetin Hidayetçisi İdi.....	693
Hz. Ali'nin Karşısındaki Desiseler ve Hakikî Siyasetle Mecazî Siyaset Arasındaki Fark	694
Hz. Ali'nin Hilâfeti Dönemindeki Kıyımların Sebepleri	695
Hz. Peygamber'in (s.a.a) Basra, Sıffinve Nehrevan Savaşlarını Bildirmesi.....	696
Gayb İlmi Allah-u Teala Tarafından Peygamberlere ve Vasilere Bildirilmektedir	700
İlim İki Kısımdır; Zatî ve Arazî.....	701
Peygamber ve Vasilerin Gayp İlmini Bilmelerine Dair Kur'ân'dan Deliller.....	703

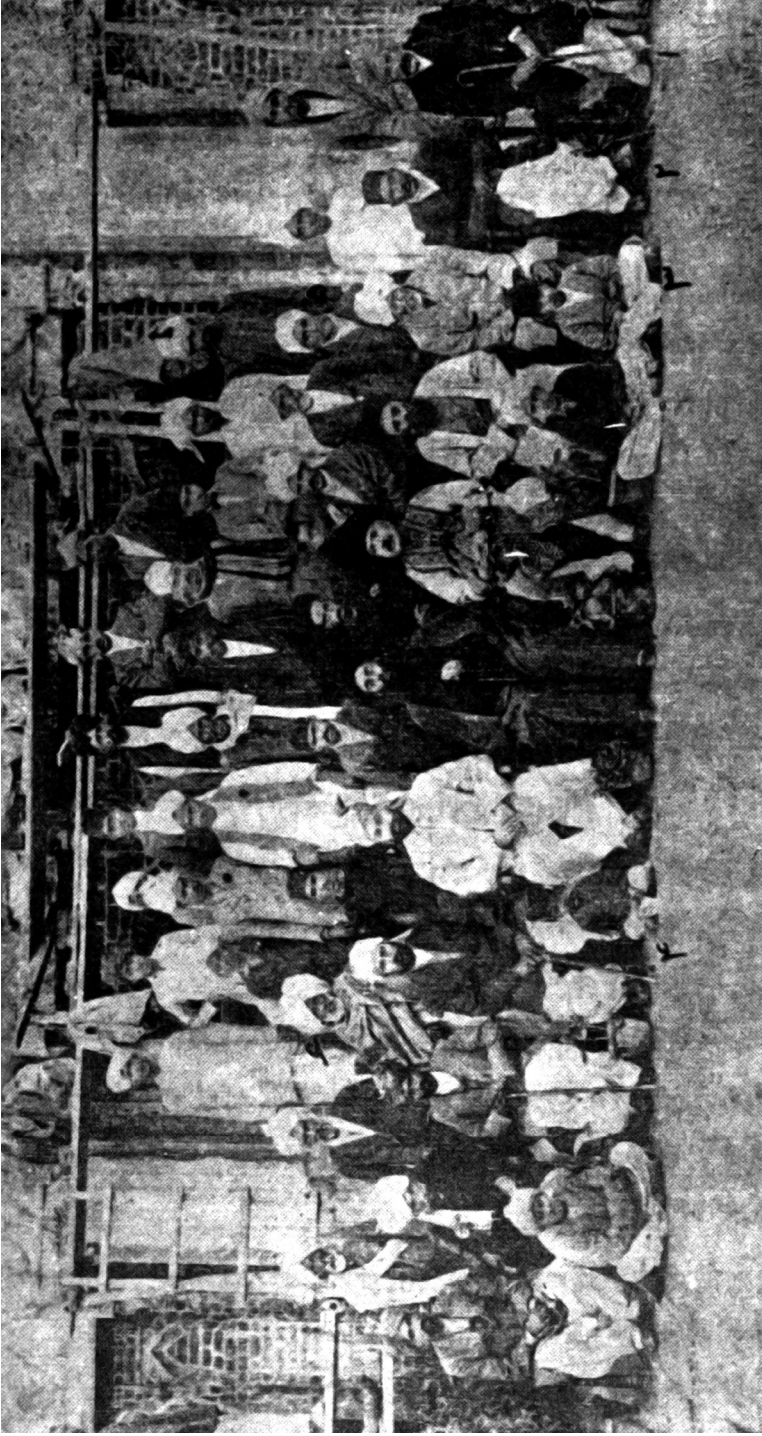
Gayp İlmini, Her Vesile ve Sebep İddia Edenler, Yalancıdırlar	704
Peygamber ve Vasiler Gayp İlmini Biliyorlardı.....	705
Ehlibeyt İmamları, Hak Olan Halifeler ve Gaybı Bilenlerdi.....	707
Medine Hadisini Nakleden Râviler.....	708
"Ben Hikmet Eviyim" Hadisinin Beyanı	712
Hz. Ali Gayp İlmini, Kur'ân'nın Zâhirini ve Bâtınını Biliyordu.....	714
Peygamber, (s.a.a) Hz. Ali'ye İlimden Bin Kapı Açtı	715
Cifr-i Camia Kitabının Niteliği Hususunda.....	718
Cebraîl'in, Resulullah'ın Vasisi Emîrül-Müminin Ali İçin Mühürlenmiş Kitap Getirmesi	722
Hz. Ali'nin "Bana Sorun" SözüHususundaki Ehlisünnet Hadisleri.....	724
İmam Hüseyin'in, Katili Olan İbn Sinan'ı Bildirmesi	727
Habib b. Ammar'ın Bayraktarlığından Haber Vermesi.....	727
Gaybdan Haber Vermesi.....	728
Muaviye'nin Galibiyetinden ve Zulümlerinden Haber Vermesi	728
Savaş Başlamadan ÖnceZu's-Sediyye'nin Öldürülmesinden Haber Vermesi	729
Öldürüleceğinden Haber Vermesi ve İbn Mülcem'i Tanıtması.....	730
Hz. Ali'nin (a.s) En Bilgin ve En Faziletli Oluşu.....	732
Hz. Peygamber'in (s.a.a) Buyurduğuna Göre Hz. Ali Ümmetin En Bilgini idi	734
Gustav Le Bon'un, İslâm Medeniyetinin Batıdaki Etkisi Hakkındaki Sözü.....	739
Harun'un, Müslümanların Yaptığı Saati Hediye Olarak Şarlman'a Göndermesi	739
İbn Ebî'l-Hadid'in, Hz. Ali'nin İlmî Makamını İtirafı	742
İnsaf Üzere Hüküm Vermek Gerekir	743

Nevvab'ın Şiîliği Kabul Etmekle İlgili Sözleri.....	744
Altı Kişinin Şia Mektebine Girmesi.....	745
İmam Hüseyin'in (a.s) Kutlu Doğumu	749
Konuşmaların Özeti.....	750
Kaynakça.....	781

مرحوم خلد آشیان آقای اشرف الواعظین شیوازی قدس سره با برادر و فرزندان خود شکل (۱۶)

Müellif Aile Bireyleriyle Birlikte

Müellif Münazaraya Katılan Bazı Ehlişünnet Kardeşlerle Birlikte